

# ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Τ Ω Ν

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ Γ' ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

( 1920 - 1921 )

ΤΕΥΧΟΣ Β'.



ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1921

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΑΖ'

Τῆς 29 Ἀπριλίου 1924.

Ὁρᾷ ὁ μ. μ. ὁ κ. Πρόεδρος ἀναβῶν ἐπὶ τῆς ἐδρᾶς καλῶσσι τὴν ἐνκρίν τῆς συνεδριατικῆς καὶ διακρίνει νὰ ἀναγῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀνακοινούνται εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἑξῆς:

— Οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ Παιδείᾳ Ῥώσοι τρέσσαντες δι' ἐκκλησίᾳ τῶν αἰτούντων Κυβερνητικὴν ἡρωγὴν.

— Ἡ Ἑλ. Γεωγραφικὴ Ἑταιρεία παρκαλεῖ ν' ἀναγκασθῇ εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν ἑορταστικῶν τῶν μαθητῶν τῆς Γεωγραφικῆς.

— Ὁ Ἑλληνοδιδασκαλὸς Ἀθ. Σπυριδίου αἰτεῖται τὴν ψήφισιν Διατάκτικος περὶ ἐπιτροπῆς τῶν κατεργασθέντων ὑπὸ τῶν ἀπαλλήλων κατεργαστῶν ὑπὲρ τοῦ Μεταρχίου Τραπεζίου.

— Ὁ πολιτικὸς σύλλογος Βόλου παρκαλεῖ τὸν Σύνεδρον, ὅπως εἰς τὸ Ν. Διατάκτικον περὶ ἐπαγωγῆς τῶν ἀπαλλήλων ἀπαλλήλων συμπερίληφθῶσι καὶ οἱ ἀπαλλήλοι λιμενικῶν τραπεζιῶν, ἀπολυθέντων κατὰ τὸ ἔτος 1917.

— Ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος Μακρυχωῆς ἀποτάλλει ἀντροπὴν τοῦ διδασκάλου Ρεντίνης Ι. Ξηροτόρη κακοποιήσαντος ὑπὲρ τῶν ἀνθυπατιστῶν Ἀποστόλου καὶ Τραπεζίου.

— Ἡ οἰκογένεια Μπουκουβάλα αἰτεῖται ὅλην ἡρωγὴν.

Τὰ συμβούλια τῶν κοινοτήτων Κασάνδρας, Βαλτικῆς, Φούρας, Κασάνδρας, Κασάνδρας, Ἀθήναις, Κασάνδρας, Ἀγίας Παναγιῆς καὶ Παλαιοῦ αἰτούνται τὴν ἀποδορῶσιν μοναστηριακῶν τσιφλιῶν τῆς περιφερείας τῶν.

— Ὁ Γ. Ζεβίος κατεκλῆσεν τοῦ χωρίου Ἀλκαίου, καὶ λοιποὶ αἰτούνται ν' ἀπαλλοτριωθῇ καὶ παρκαλεσθῇ αὐτοὶς τὸ μερίδιον τῶν ἀπαλλοτριωθῶν Πανουργιᾶ, οἵτινες ἀλλοῶς παρκαλεσθῶσι εἰς ἄλλοις τὰ δικαιώματά των.

— Τὰ ῥέματα τοῦ συνεταγμένου Κασάνδρας ὁδῶν Θεσσαλονικῆς αἰτούνται τὴν ἀπαλλοτριωθῇ καὶ ἀπαλλοτριωθῶσι καὶ ἀποδορῶσιν ἐκείνων τῶν ἐκκεκλῆστων τοῦ συνεταγμένου Μπακού.

— Ὁ Σύνεδρος τῶν ἐργατῶν Μεταρχίου καὶ αἰτεῖται ὅπως ληρωθῶσιν ὑπ' ὅσον τὸ παρ' αὐτοῦ ἀπαλλοτριωθῶσι καὶ ἀπαλλοτριωθῶσι εἰς τὸ ἑρμῆδιον Ὑποταγῆς διὰ τὴν μεταρρυθμὴν καὶ παρ' τῇ Ἑταιρίᾳ Ἀερίωτος.

— Ὁ Γεωργίου Συναγερμῶν Κασάνδρας αἰτεῖται τὴν κατεργαστῶν τῆς δεκάτης καὶ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν οὕτως ἐκπεραχθέντων χρημάτων παρὰ τῶν γεωργῶν.



Ο λαός Λαοκδεΐν, χιτεΐται, όπως χορηγήθῃ ἄδειαν δι' ἐγκατάστασιν ἡλεκτροπαιγνίου ἐν τῇ πόλει του.

Οἱ δημοτικαὶ ὑπάλληλοι Ἀργυροπολίου χιτουνται μνημοποιήσιν, ἡφαιρίωσιν μισθὸν καὶ σύνταξιν, ἡμῶν πρὸς ἐκείνην, ἣν λαμβάνουσιν οἱ λοιποὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι.

Ο πολίτικὸς σύλλογος Βόλου διακηρύσσεται διὰ τὰ αὐθάδη δημοσιεύματα κατὰ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Ο κ. Γ. Πανταζῆς ἐκ Κιθάρης χιτεΐται τὴν ἀπόλυσιν τοῦ υἱοῦ του, κακῶς κρατούμενου ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ Φρουρχοῦ.

Ἡ χήρα Κωστώκου χιτεΐται ὅπως μεταφερθῶσιν εἰς τὴν δευτέραν σειράν ἐφεδρείας οἱ υἱοὶ αὐτῆς προστάται οἰκογενείας.

Ἡ χήρα Γεωργίου Κωστώκου χιτεΐται ὅπως μεταφερθῇ εἰς τὴν δευτέραν σειράν ἐφεδρείας ὁ υἱὸς τῆς.

Ο Νικόλαος Θ. Τσιάνης, ὁρφανὸς πατρός, χιτεΐται ὅπως μεταφερθῇ εἰς τὴν δευτέραν σειράν ἐφεδρείας.

Ο ἐλληνοδιδάσκαλος Ἀθ. Σπυριδάκης χιτεΐται τὴν φήρυσιν Δικτάγματος περὶ ἐπιμισθίου προσηύτου διδασκαλικῆς.

Ἡ Θεοδώρα χήρα Δημητρίου χιτεΐται τὴν φήρυσιν νόμου περὶ μὴ ἀπωλείας τῶν δικαιωμάτων τοῦ αἰχμαλωτισθέντος ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἀνδρός τῆς.

Ο κ. Α. Βοκοτόπουλος ὑποβάλλει νεωτέραν πρότασιν φηρίσματος «περὶ τοῦ δικαστικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κράτους καὶ περὶ συντάξεως αὐτοῦ», ἀποσύρων τὴν πρό τινας παρομοίαν ὑποβληθεῖσαν ὡς μὴ πλήρη.

Ο κ. Ἐμ. Χατζιδάκης ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ τῶν ὑπάλληλων τῆς τέως Σχολικῆς Πολιτείας».

Ο κ. Κ. Τερτίπης (Γπουργός ἐπὶ τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλει σχέδια νόμων

«Περὶ συστάσεως προσωρινῆς Γενικῆς Διαβύσεως ἐπαύκων ὁμογενῶν Μακεδόνικας» καὶ

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 1954, κηρυσσόμενον **κατεπείγον**».

Ο κ. Σπ. Στάης (Γπουργός ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν) ὑποβάλλει σχέδια νόμων

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου περὶ ἐντοπίων ὑπαλλήλων»

«Περὶ παρτάξεως τῆς ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ νόμου 1222

τοῦθεσμιῆς πρὸς ἀπόληξιν ἡδαικῆς ἀσκήσεως τῶν ἱατρίκων ἐπαγγελματιῶν ἐν ταῖς Νέαις Χώρας».

«Περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν χίρτων δημοτικῶν καὶ κοινότηκων Ἀρχῶν»

«Περὶ ἀπὸλλοτρώσεως κτηνῶν πρὸς ἴδυσιν μονύμων Συμμεχρικῶν νεκροταφείων»

«Περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 41 καὶ 26 τοῦ νόμου 2461 περὶ Ἀστυνομίας τῶν πόλεων»

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Δικτάγματος περὶ παρτάξεως συνδομῆς ἐκ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου ὑπερ τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου κατὰ τῆς συμακτώσεως καὶ τοῦ θεραπευτηρίου «Παρθαλάσιον Ἀσκληπιεῖον Παίδων» καὶ

«Περὶ ἀνακαθάρσεως τῶν κατελλόμενων ἐκκλησιαστικῶν ἐκκλησιῶν».

Τὸ τελευταῖον ταῦτα νομοσχέδιον κηρύσσεται **κατεπείγον**, εγκρίσει τῆς Συνελεύσεως.

Ο κ. Γπουργός ὑποβάλλει τὴν ἑνωμ. νομοσχέδια τοιαῦτα βραχέειαν εἰσήγησιν ἐπ' αὐτῶν, ἀνακρίων δὲ τῆς δικτῆσεως τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀνακαθάρσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐκκλησιῶν» προσθέτει ὅτι διὰ Β. Δικτάγματος δύναται νὰ ἐπεκταθῶσιν οἱ δικτάξεις αὐτοῦ καὶ ἐπὶ ἄλλων περιφερειῶν πλὴν τῶν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἀναγερομένων.

Ο κ. Κ. Π. Μαυρομυχάλης (Γπουργός ἐπὶ τῶν Νομικῶν) ὑποβάλλει σχέδια νόμων

«Περὶ κανονισμοῦ ἐκτάκτου ἡμερησίας ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ καὶ τῆς τοῦ Β. Νομικοῦ, τοῦς μεταβιβάσαντας δι' αἰουδῆποτε λόγον εἰς τὰς Νέας Χώρας κλπ.» καὶ

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Δικτάγματος περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2024 καὶ ἱορισμοῦ δικτάξεων περὶ προβιβάσμου καὶ κανονισμοῦ ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Νομικοῦ καὶ κητεργήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 880 νόμου».

Ἀπκντα θέλουνσι τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Εἰτέρωχεται κατόπιν ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

**Ἡμερησίαν Διάταξιν**  
τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων.

Οἱ κ. κ. Γ. Ἀναστασόπουλος, Ι. Ἀντωνιάδης καὶ

**Γ. Χλωρός** συνιστῶσιν ἀναρρᾶν τῶν ἡθοποιῶν τοῦ θιάσου Κοτοπούλη χιτουμένων ἀποζημιώσιν, καὶ παρκαλεῖται νὰ παρκαλεθῇ ἡ προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων.

**Πρόεδρος.** Ὑπεβλήθη σχετικὴν περὶ τοῦ ζητήματος νομοσχέδιον.

Οἱ κ. κ. **Ι. Κούσουλας, Δ. Χατζίσκος** καὶ **Γ. Χλωρός** συνιστῶσιν ἀναρρᾶν τῶν ὑποδιδασκάλων τοῦ τέως δέμου Λαριέων.

Ὁ κ. **Θ. Ζαῖμης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δημοτικῆς Ἐπαχιδεύσεως) ἀπαντᾷ ὅτι θὰ λάβῃ προσεχῶς ἀποφασίαι.

Ὁ κ. **Ἐμμ. Χατζιδάκης** συνιστᾷ ἀναρρᾶν τοῦ Ἰωάννου Στρατιωτικῆ ἐκ Δήμου, παρκαλεῖ δὲ νὰ ληρῇ πρῶτα, διότι πρόκειται περὶ τραυματίου.

Οἱ κ. κ. **Ι. Κίνιας, Α. Παππαθανασίου, Α. Βιτάλης, Ι. Παππαλουκάς, Κ. Σταματόπουλος**, καὶ **Γ. Σπηλιωτόπουλος** συνιστῶσιν ἀναρρᾶν τῶν ἐφεδρῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τῶν μεταχρόνων τοῦ Ἰππικιοῦ ἀγώνος.

**Ν. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν). Παρκαλεῖ νὰ σταλῇ ἡ ἀναρρᾶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Οἱ κ. κ. **Ν. Καραντζάκος, Π. Σιάτκος, Ι. Κίνιας** καὶ **Α. Τσουκαλᾶς** συνιστῶσιν ἀναρρᾶν τοῦ Διαγνηστοῦ Συλλόγου Τριτόλεως, χιτουμένον τὴν συμπλήρωσιν τοῦ κατόθι δικαστηρίου.

Ὁ κ. **Γ. Σχοινᾶς** συνιστᾷ ἀναρρᾶν τῶν Γεωργίου Β. Νίκου, κατοικοῦ Μπάτσα, καὶ Δημητρίου γένος Γ. Γεωργίου-Ραγκαπούλου, παρκαλεῖ νὰ ληρῶσιν αὗται ὑπ' ὄψιν.

Οἱ κ. κ. **Ν. Καραντζάκος, Γ. Ἀλεξάνδρου** καὶ **Α. Βιτάλης** συνιστῶσιν ἀναρρᾶν τοῦ ταγματάρχου Π. Δεκαλάκου, ἐκ τῶν ἐν διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν, καὶ συνιστῶσιν ὅπως καταργηθῇ ὁ νόμος 911 καὶ ἰσχύσῃ ὁ νόμος 608.

Οἱ κ. κ. **Α. Παππαζαχαρίου, Α. Παναγιώτου, Κ. Σταματόπουλος** καὶ **Γ. Κρεστενίτης** συνιστῶσιν ἀναρρᾶν τῶν ἀρκετούμενων ἀκατάδικων ἐν ταῖς φυλακαῖς Γέου, ὑποστηρίζοντες ὅτι ἐκ λόγων φιλανθρωπίας δεῖν νὰ ληρῇ ὑπ' ὄψιν ἡ αἰτήσις.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Γνωρίζω τὴν κατὰστασιν τῶν φυλακῶν καὶ θέλω λῶσαι ὑπ' ὄψιν μου τὴν αἰτήσιν αὐτήν.

Οἱ κ. κ. **Δ. Παναγιώτου, Α. Μάτεσις, Α. Βιτάλης, Δ. Κρεμέζης, Ι. Παππαλουκάς** καὶ **Κ. Λυκουρέζος** συνιστῶσιν ἀναρρᾶν τῶν συνδεσμένων τῶν ἀπτεργατῶν.

Ὁ κ. **Ν. Βλιάμος** συνιστᾷ ἀναρρᾶν τῶν Κωνστ. Π. Στεφανίδου, ἀπτεργῶν Σαφῆ.

Ὁ κ. **Ι. Χριστάκης** συνιστᾷ ἀναρρᾶν τῶν ἀπτεργῶν Φθιώτης.

Οἱ κ. κ. **Ν. Βλιάμος** καὶ **Ἐμμ. Χατζιδάκης** συνιστῶσιν ἀναρρᾶν τῶν Καλλιόπης γένος Γ. Ἀναξίτη, Γεωργιάδου Γνώστου Βαχέας-Σαφῆ. Μάρκος Χρυσάνης, Σταυροπούλου Β. Γαργάνου, γένος Μην. Ζηροπούλου καὶ Καλλιόπης Ν. Μανθῆ, τῆς πελευπῆς Ζητοῦσης τὴν ἀπτεργίαν τοῦ υἱοῦ τῆς.

Οἱ κ. κ. **Δ. Στεφανόπουλος** καὶ **Α. Ροῦφος Κανακῆς** συνιστῶσιν ἀναρρᾶν τῶν Ἰωάννου Ἀρξικιστοπούλου, κατοικοῦ Πατρῶν, ὁ δὲ κ. **Ι. Γιαννόπουλος** ἀναπτύσσων τὴν ἀναρρᾶν αὐτὴν παρκαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν νὰ πρὸβῃ εἰς σχετικὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἀναρρῶμενου.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν). Παρκαλεῖ νὰ σταλῇ ἡ αἰτήσις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Οἱ κ. κ. **Δ. Χατζίσκος, Α. Παππαθανασίου** καὶ **Γ. Χλωρός** συνιστῶσιν ἀναρρᾶν τοῦ ὑποδιδασκάλου Ν. Δημητρίου ἐξ Ἀγρίννης, ὁ δὲ κ. **Ι. Κούσουλας**, ἀναπτύσσων τὴν ἀναρρᾶν, παρκαλεῖ νὰ σταλῇ αὕτη πρὸς τὸν κύριον Ὑπουργόν, ὅπως λάβῃ καὶ τὴν ὑπ' ὄψιν του.

Ὁ κ. **Ν. Κωνσταντόπουλος** συνιστᾷ ἀναρρᾶν τῶν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ κληθέντων Ἑλλήνων, παρκαλεῖ νὰ ἀποσταλῇ αὕτη εἰς τὸν ἀρχιδιὸν Ὑπουργόν.

Οἱ κ. κ. **Ι. Κούσουλας, Δ. Χατζίσκος, Α. Παππαθανασίου** καὶ **Γ. Χλωρός** συνιστῶσιν ἀναρρᾶν τῶν ὑποδιδασκάλων τοῦ τέως δήμου Καλλιέων τοῦ νομοῦ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος, χιτουμένων ἀρρεσίων πρὸς τοὺς ἐν ταῖς Ν. Χωραῖς ὑποδιδασκάλους.

Ὁ κ. **Ι. Χριστάκης** συνιστᾷ ἀναρρᾶν τοῦ Πανελλήνιου Συνδέσμου Γεωπόνων, παρκαλεῖ νὰ σταλῇ αὕτη εἰς τὸν ἀρχιδιὸν Ὑπουργόν, παρκαλεῖται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοῦ τὸ ὑπὸνῆμα τῶν ἐκτὸς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου, χρητῶν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν.

Ὁ κ. **Κ. Τερτίλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας) ἀπαντᾷ ὅτι θὰ ἐξετάσῃ τὴν αἰτήσιν καὶ ὅτι, ἐάν, ὡς πιστεύει

συμπράττειν δίκαια καὶ εὐλογοὶ περιστάσεις. ἢ λάβῃ νομοθετικὴν πρόνοιαν πρὸς ἐκσυγκρίσιν τῶν αἰτουμένων.

Ο κ. **Ι. Κούσουλας** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ ἀντιπρυτανικοῦ τοῦ πεζικοῦ **Ι. Τσικαλῆ**, παρκαλλῶν καὶ παρκαλλῶν κατὰ τὴν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, καθίσταν, προκειμένου περὶ ἐνοικιοστασίῃ, ἐπικριτοῦσι πάλι καὶ ἀδικίαν, αἵτινες πρέπει νὰ ἀρθῶσιν.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός, ἀπαντᾷ ὅτι λυγρόντος τοῦ ἤδη ἰσχύοντος ἐνοικιοστασίῃ, ἢ ὑποβλήσῃ κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου τὸ σχετικὸν Διάταγμα, ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ προσπλήσῃ νὰ προστατεύσῃ τὰ συμφέροντα πάντων τῶν ἐνδικουμένων, λαμβανόμενου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ τελεία λύσις τοῦ ζητήματος εἶναι δυσχερεστήτη, λόγω τῆς συγκρούσεως συμφερόντων ὅλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων.

Οἱ κ. κ. **Α. Τσουκαλᾶς, Α. Μάτεσις καὶ Δ. Παναγιώτου** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τοῦ Συνδεδεμένου τῶν ὑπαλλήλων Ξενοδοχείων ὕπνου.

Ο κ. **Τσουκαλᾶς** συνιστᾷ ἐπίτηδ ἀναφορὰν ἀποστράτων Χωροφυλακῆς, παρκαλλῶν νὰ ληρθῇ αὕτη ὑπ' ὄψιν.

Οἱ κ. κ. **Κ. Δροσόπουλος, Α. Τσουκαλᾶς, Α. Μάτεσις, Δ. Κρεμέξης καὶ Δ. Παναγιώτου** συνιστῶσιν ἀναφορὰν Σωματείων σιγαροποιῶν καὶ καπνεργατῶν Ἀθηνῶν.

Ο κ. **Δροσόπουλος** συνιστᾷ νὰ δοθῇ ἐπὶ τέλους ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου μία οἰκονομικὴ ἀπάντησις καὶ νὰ μὴ ληρθῇ ἡ αἵτησις εἰς τὰ ἀρχεῖα.

Οἱ κ. κ. **Γ. Μπούσιος καὶ Ι. Χριστιάνης** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τῆς Κοινότητος Βοχαττίκου.

Ο κ. **Μπούσιος** λέγει ὅτι πρόκειται περὶ αἰτήσεως ἀρρώστου ἀσυνόριστον οἰκοδομησέων ὕλων καὶ ξυλείων πρὸς ἀνοικοδόμησιν καταστραφέντος χωρίου καὶ παρκαλλεῖ νὰ ληρθῇ αὕτη ὑπ' ὄψιν.

Οἱ κ. κ. **Δ. Κουκουλέτσος καὶ Ι. Χριστοδουλιᾶς** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τοῦ ὑπενωμοτάρχου Γ. Τόλη.

Οἱ κ. κ. **Δ. Βοκοτόπουλος καὶ Α. Βιτάλης** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τῶν ἐργαστασιαρχῶν Σύρου.

Οἱ κ. κ. **Α. Τσουκαλᾶς, Δ. Παναγιώτου καὶ Α. Μάτεσις** συνιστῶσιν αἰτήματα τοῦ Συνδεδεμένου τῶν ὑπαλλήλων Ξενοδοχείων ὕπνου περὶ ἀνακουρίσεως αὐτῶν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας τῶν.

Ἐπίσης οἱ κ. κ. **Α. Τσουκαλᾶς, Δ. Χατζίσκος, Α. Ἰωαννίδης καὶ Δ. Παναγιώτου** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τῶν Τ. Τ. Τ.

Ο κ. **Τσουκαλᾶς** ἀναπτύσσει τὴν ἀναφορὰν παρκαλλεῖ νὰ ληρθῇ αὕτη ὑπ' ὄψιν.

Οἱ κ. κ. **Α. Παππαποστόλου, Χ. Καρᾶς, Γ. Ραδινός, Ι. Παππαλουκᾶς καὶ Δ. Κουκουλέτσος** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τῶν κατωτέρων τῆς Κοινότητος Κωνσταντίνου Καραϊσκάκη.

Ο κ. **Κουκουλέτσος** ὑποστηρίζει ὡς δίκαιον τὴν αἵτησιν καὶ παρκαλλεῖ νὰ ληρθῇ ὑπ' ὄψιν αὕτη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ο κ. **Ι. Ἀλεξάνδρου** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῆς Βασιλικῆς γῆρας Δ. Δημοπούλου.

Ο κ. **Π. Φλωρός** παρκαλλεῖ τὸν κ. Πρέσβην τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως τὸ πᾶν τοῦ Καλλικλίου τμήμα τῆς Ἡπείρου τὸ γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Τρίγωνον, τὸ κατεχόμενον ἀπὸ μέρους σῶμα Στρατοῦ, καθὼς τὸ ἄκρον τῆς ἐλευθέρου Ἡπείρου, γερὰ κεντρίσθῃ ὡς πολεμικὴ ζώνη, ἵνα οὕτω προσκυζήθῃ ὁ μισθὸς τῶν δικαρίων ὑπαλλήλων, διδασκάλων κλπ., οἵτινες λόγω τῆς μεγίστης ὑπερτιμῆσεως τῶν προτίμων, ἐπιτιμῆσταις λόγω τῆς συρροῆς πολλοῦ Στρατοῦ, πένονται κυριολεκτικῶς.

Ο κ. **Φλωρός** παρκαλλεῖ νὰ ληρθῇ πρόνοια περὶ τῶν ὑπαλλήλων, ἀξιοζυμμένου τοῦλάχιστον τοῦ μισθοῦ αὐτῶν.

Ἐπίσης παρκαλλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς Γεωργίας νὰ πληροφρήσῃ τὴν Βουλὴν ἂν σκέπτεται νὰ χορηγήσῃ εἰς τοὺς ὀπλαρχηγούς Ἡπειρώτας τὰ ὑπὸ τούτων ζητηθέντα στρέμματα γῆς, συμφώνως πρὸς ἀπόφασιν τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως.

Ἐπίσης συνιστᾷ ὅπως δοθῶσιν ὀλίγα στρέμματα γῆς εἰς τοὺς αἰτουμένους, οἵτινες εἰργάσθησαν ὑπὲρ τῆς Παιδείας. Εἶχε δ' ἄλλως τε ληρθῇ, λέγει, ὑπ' ὄψιν τοῦτο καὶ ὑπὸ τῆς πρώτης Κυβερνήσεως.

Ο κ. **Κ. Τερτίλιης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας) λέγει ὅτι θέλει μελετήσῃ τὸ ζήτημα καὶ θέλει μεριμνήσῃ.

Ο κ. **Φλωρός** παρκαλλεῖ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας νὰ πληροφρήσῃ τὴν Βουλὴν εἰς ποῖον σημεῖον εὐρίσκειται τὸ ζήτημα τῆς κατασκευῆς τῶν γεφυρῶν Σαρανταπόρου καὶ Κονίτσας.

Ο κ. **Π. Τσαλδάρης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας)

νίας) άπαντῶ ὅτι κί παρηγγελμέναι εἰς τὸ ἐξωτερικόν γέφυραι ἤλθον καὶ παρελήφθησαν, διετάχθη δ' ὁ κ. νομομαχανικός διὰ τὰ περαιτέρω.

Οἱ κ. κ. **A. Βιτάλης** καὶ **I. Παππαλουκάς** παρκακλῶσι τοὺς κ.κ. Ὑπουργοὺς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Νκυτικῶν ὅπως λάβωσι πρόνοιαν περὶ ἀπολύσεως τῶν πρώτων ὁφειλῶν καὶ μονογενῶν.

Ο κ. **Βιτάλης** συνιστᾷ τὴν ἀναφοράν, ἀναπτύσσεται δὲ τοὺς λόγους δι' οὓς ζητεῖ νὰ γίνη αὕτη δεκτὴ.

Ο κ. **N. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) ἀπαντᾷ παρέχων σχετικὰς πληροφορίες.

Ο κ. **N. Παππαδάκης** ἐρωτᾷ τὴν Κυβέρνησιν εἰς ποῖα αἴτια ὀφείλεται ἡ ἐξακολούθητικὴ πτώσις τῆς ἐλληνικῆς δραχμῆς καὶ πῶς προβλέπεται ὅτι θ' ἄρθωσι ταῦτα.

**I. Δ. Ράλλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομικῆς). Μετ' ὀλίγον θέλω ὑποβάλλει σχετικὴν νομοθέτημα.

Ο κ. **Π. Φλωρός** παρκακλᾷ τὸν κ. Ὑπουργόν ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν νὰ πληροφρήσῃ τὴν Συνέλευσιν ἂν θελεῖ εἰσηγηθῇ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ἐπὶ τῆς προακτόχου Κυβερνήσεως προτιμηθέντος νομοσχεδίου περὶ βελτιώσεως τῆς θέσεως τῶν ἱερῶν, οἵτινες πένονται.

Ο κ. Πληρεξούσιος λέγει, ὅτι, εὐρισκομένης εἰς κικὴν οικονομικὴν κατάστασιν τῆς Ἡπείρου, πένονται καὶ δυστοχοῦσι καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ παρκακλᾷ ἐξορκίζων τὸν κ. Ὑπουργόν νὰ λάβῃ εἰδικὴν πρόνοιαν διὰ τοὺς ἐν Ἡπείρῳ ἱερεῖς.

Ο κ. **Θ. Ζαῤῃς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν, ἀπαντῶν παρέχει σχετικὰς πληροφορίες: τόσον διὰ τοὺς ἐν λόγῳ ἱερεῖς ὅσον καὶ διὰ τὴν πλήρωσιν κενῶν θέσεων ἐν διαφόροις Κοινότητι στερουμένους ἱερῶν.

Οἱ κ. κ. **Φερήτ**, **Φεζήλ** καὶ **Χαμήτ-Βέη Ζαδὲς** παρκακλῶσι τὸν κ. Ὑπουργόν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ν' ἀπαντήσῃ δικτὶ δὲν ἔχουσιν ἀπολυθῇ οἱ Μουσουλμάνοι αἰχμάλωτοι κάτοικοι Θράκης, ἁροῦ διὰ τῆς προσαρτήσεως τῆς Θράκης οὗτοι εἶναι πολῖται Ἕλληνας, καὶ παρκακλῶσι νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ ἀπ' αὐτῶν των, καθόσον γεωργοὶ οἱ πλεῖστοι τυγχάνοντες εἶναι ἀπκρίτηται διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς Θρακικῆς γῆς.

Ο κ. **Βέη-Ζαδὲς** ἀναπτύσσων τὴν ἀναφορὰν παρκακλᾷ νὰ ἐξετασθῇ ἡ γενικὴ κατάστασις τῶν αἰχμαλώτων τούτων.

**N. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν)

ἀπαντᾷ ὅτι ὅσοι ἐκ τῶν αἰχμαλώτων τούτων κατέχονται ἐκ Θράκης θ' ἀπολυθῶσιν ἐρώσιν δὲν βεχρύνονται διὰ κατηγοριῶν, οἱ δ' ἄλλοι θ' ἀπαρκεῖνται ἀκέραι ἐν αἰχμαλωσίᾳ μέχρι τῆς ἐξομολύσεως τῆς καταστάσεως.

Ο κ. **I. Χριστάκης** παρκακλᾷ τὸν κ. Ὑπουργόν ἐπὶ τῆς Γεωργίας, ὅπως εὐχεστούμενος διατάξῃ ἵνα ἐκτυθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τοὺς κ.κ. Πληρεξούσιους ἀντίγραφον ὑπομνήματος τῶν προϊσταμένων Γραφείων Ἑπαρχικῶν Θεσσαλίας καὶ Ἀττικῆς καὶ Βαιωτίας ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου 1920 πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἐπὶ τῆς Γεωργίας περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς μέχρι τοῦδε ἐφαρμογῆς τῶν ἀγροτικῶν νόμων καὶ τῶν ἀναγκῶν ἐν αὐτῇ προπομπήσεων.

Ἐπίσης ὁ αὐτὸς κ. Πληρεξούσιος παρκακλᾷ τὸν κ. Ὑπουργόν ἐπὶ τῆς Γεωργίας νὰ πληροφρήσῃ τὴν Συνέλευσιν διὰ τίνες λόγους δὲν ἐπεδόθησαν εἰσέτι κί βουκὴ κί χρηματικησθεῖσαι ὡς κοινοτικὰ εἰς διαφόρους Κοινότητας τοῦ νομοῦ Φλωρίνης.

Ο κ. **K. Τερζίλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας) ἀπαντᾷ παρέχων σχετικὰς πληροφορίες.

Προκειμένου ἡ Συνέλευσις νὰ εἰσελθῇ εἰς τὴν ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἑπερωτήσεων, ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** ἀντιτάσσων τὴν λόγον συνιστᾷ ὅπως ληρθῇ ὑπ' ὅψιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὑπομνημα στικτὸν αὐτῇ ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα Ρώσου ἀρχιμεινδρίτου περὶ τῶν ἐν Πειραιεὶ πρὶ τίνος γρίνου ἀποβιβάσθέντων Ρώσων στρατιωτῶν καὶ προσφύγων. Προσθέτει δὲ ὅτι ἡ Ἑλλὰς πρέπει ἐν τῇ προκειμένη περιστάσει νὰ νανῇ γενναϊοδωρῇ καὶ γενναϊοφυχεῖ πρὸς πᾶσαντας ὁμοδόξους ἀδικροίτω: πρὸς τὰ χωρίσαστα ἡμᾶς ἐσχάτως πολιτικὰ προνήματα.

Οἱ Ὑπουργοὶ κ. κ. **N. Θεοτόκης** καὶ **Π. Πρωτοπαππαδάκης**, παρέχοντες σχετικὰς πληροφορίες περὶ τοῦ ζητήματος, δηλοῦσιν ὅτι ἐπράξαν ὅτι ἐπεδόλλετο αὐτοῖς ἀπὸ ἀπόψεως οὐκ ἀνθρωπικῆς, χορηγήσαντες τὰ ἀναγκαίως δαπάνη: διὰ τὴν συντήρησιν των καὶ τοποθετήσαντες αὐτοὺς κατὰλλήλως, τοὺς ἀσθενεῖς δὲ εἰς τὰ νοσηκομεῖα. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπρόκειτο περὶ νοσηλείας Ἑλλήνων τραυματικῶν τοῦ Μετώπου, μετέφεραν τοὺς Ρώσους εἰς σκηνας. Ἀπερρίσθη δ' ἐν Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ, προκειμένου περὶ χορηγίας ἀνερχομένης εἰς 8 χιλ. ἡμερησίως, νὰ διακοπῇ αὕτη τῇ 30 Ἀπριλίου, καθόσον πλεῖστοι ἐκ τῶν Ρώ-

των τούτων εργαζονται και απολαμβάνουσι 10 και 15 δραχμάς καθ' ἡμέραν. Ἐλάχιστοι οὕτω μὴ δυνάμενοι νὰ ἐργασθῶσι θέλουσι μείνει, περὶ ὧν θέλει ληρῇ ἡ προστακτικὴ μερίμνη.

Αναβάνων κατόπιν τὸν λόγον ὁ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κ. **Ι. Δ. Ράλλης**, ὅπως ὑποβάλλει σχέδιον νόμου περὶ Συνδικάτου Τραπεζῶν, λέγει τὰ ἑξῆς :

**Ι. Δ. Ράλλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας). Ἐνθυμεῖσθε, Κύριοι, ὅτι κατὰ τὴν ἐπιφύκτιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῆς Συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ὀλίγον πρὸ τῶν δικαιοπῶν λόγων τῶν ἐορτῶν, ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, κατόπιν προκλήσεως, ἐδήλωσεν ἐν τῇ Συνελεύσει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἤθελε μεριμνήσει καὶ λάβει ἐκεῖνα τὰ μέτρα τὰ ὅποια ἤθελε κρίνει ἀναγκαῖα διὰ τὴν περιστολὴν τοῦ παρατηρηθέντος κακοῦ, ὡς πρὸς τὴν ὑποτίμησιν τῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος ἡμῶν. Περιττὸν εἶναι νὰ ὑπομνήσω ὅμως, ὅτι οἱ κατὰ τὴν συνεδρίαν ἐκείνην ὁρθῶς διάφοροι λαβόντες τὸν λόγον ἐτόνισαν ὅτι τὸ κακὸν τοῦτο, δηλαδὴ αἱ διακυμάνσεις αἱ παρατηρηθεῖσαι, ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν κερδοσκοπίαν.

**Α. Τσογκαλᾶς.** Ἐπιτρέπετε, κ. Ὑπουργέ ;

**Ι. Δ. Ράλλης.** Παρακαλῶ.

**Α. Τσογκαλᾶς.** Ἦθελον σᾶς παρακαλέσει πρὶν ἢ καταθέσῃτε τὸ νομοσχέδιον νὰ προσῆτε εἰς δηλώσεις ποῦν ἦτο τὸ ἀποτέλεσμα ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ὃν διετάξατε ἐπὶ τῶν Τραπεζῶν, διότι ὅτε ἀνεγνώσαμεν εἰς τὰς ἐφημερίδας ὑποθέτω ὅτι θὰ εἶναι ἀκριβῆ.

**Ι. Δ. Ράλλης.** Ἀκριβῆ εἶναι.

**Α. Τσογκαλᾶς.** Διὰ τὸ ἀπόθεμα τοῦ συναλλάγματος.

**Ι. Δ. Ράλλης.** Τὸ ἀπόθεμα τοῦ συναλλάγματος τῶν Τραπεζῶν.

**Α. Τσογκαλᾶς.** Ἐκτός τῆς Ἐθνικῆς.

**Ι. Δ. Ράλλης.** Μάλιστα, ἐνδεκα Τραπεζῶν εἰς ἃς δὲν περιλαμβάνεται ἡ Ἐθνικὴ. Εἰς δύο ἐνεργεῖαι προσέβην· ἰού εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος τὸ ὅποσον ἀνερέρχεται, δηλονότι περὶ ὑπάρξεως καὶ πύσων ἀποθεμάτων συναλλάγματος εἰς τὰς Τραπεζὰς αὐτάς· ἰού τοῦ ζητήματος τῆς ἡμερησίας κινήσεως τοῦ συναλλάγματος τῶν Τραπεζῶν.

Ὅσον ἄφορᾷ τὸ ζήτημα τῶν ἀποθεμάτων τοῦ συναλλάγματος τῶν Τραπεζῶν αἱ δοθεῖσαι ἀπάντησεις δὲν ἱκανοποι-

οῦσι πλήρως τὸν σκοπὸν ἐν τῷ Ὑπουργεῖον ἐπεδίωκον, ὀφείλεται δὲ τοῦτο εἰς τὸ ὅτι πολλὰ Τραπεζαί, ἔχουσαι πλεονα ὑποκαταστήματα, δὲν ἦτο δυνατόν εἰς τὸ βραχὺ διαστήματι τὸ ὅποσον ἐμεσολάβησεν ἀπὸ τότε μέχρι σήμερον νὰ συγκεντρώσωσιν ὅλας ἐκεῖνας τὰς πληροφορίας τὰς ὁποίας ἐζητοῦμεν ἵνα μᾶς ὑποβάλλωσι ταύτας. Διὰ τοῦτο θὰ παρακαλέσω ὅπως ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ἀναμείνητε, ὅταν θὰ λάβωμεν τὰς ἀπάντησεις αὐτῶν, νὰ λαμβάνετε γνώσιν τῶν πληροφοριῶν. Οὐχ ἦτο δὲν δύναμι ἀπὸ τοῦδε νὰ εἴπω πρὸς τὴν Συνέλευσιν ὅτι ἡ πράξις ἐξέτασις τῶν λογαριασμῶν τοῦς ὁποίους μᾶς ὑπέβαλον ἀποδεικνύει ὅτι τὰ ἀποθέματα τὰ ὑπάρχοντα παρὰ ταῖς Τραπεζαῖς ὑπερβαίνουν κατὰ πολὺ τὸ ποσὸν τῶν δύο ἑκατομμυρίων λιρῶν. Ὅσον ἄφορᾷ τὴν ἑτέραν ἐνεργεῖάν μας, αὕτη ἀπεβλεπεν εἰς ἑτέρον σκοπὸν· ἤθελε δηλαδὴ νὰ πεισθῇ τὸ Ὑπουργεῖον ἂν πράγματι διεξάγεται κερδοσκοπία, ἂν μεταξὺ τῶν ἀναμιγνυσμένων εἰς τὰ τοῦ συναλλάγματος ὑπάρχουσι καὶ πρόσωπα οὐδεμίαν πρὸς τὸ ἐμπόριον ἔχοντα σχετίν. Περὶ τοῦτου οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία. Αἱ ὑποβληθεῖσαι ἀπάντησεις τῶν Τραπεζῶν ἔπεισαν τὸ Ὑπουργεῖον ἀπαρδάντως περὶ αὐτοῦ.

**Εἰς Πληρεξούσιος.** Ὅτι :

**Ι. Δ. Ράλλης.** Ὅτι εἶναι διάφοροι κερδοσκόποι, αἱ ὁποῖαι ἀναμιγνύονται εἰς τὸ συναλλάγμα. Ἐπὶ παραδείγματι θὰ σᾶς ἀναφέρω ὅτι κατὰ τὴν 24, 26 καὶ 27 Ἀπριλίου.....

**Εἰς Πληρεξούσιος.** Ὅτε ἦτο μεγαλύτερα ὕψωσις.

**Ι. Δ. Ράλλης.** Μάλιστα, κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτάς καθ' ἃς ἐπῆλθον αἱ τρομεραὶ διακυμάνσεις ἐγένοντο πράξεις συναλλάγματος ἐπὶ 28 ἑκατομμυρίων μάρκων, καθ' ἣν στιγμὴν τὸ ἐμπόριον μετὰ τῶν χωρῶν τῶν ἔχουσῶν τὸ νόμισμα αὐτὸ εὗρίσκετο τὰ μάλιστα περιωρισμένον.

**Δ. Γούναρης.** (Πρωθυπουργός). Νεκρόν.

**Ι. Δ. Ράλλης.** Μάλιστα, νεκρόν. Ἐπὶ λέει Ρουμηνίας 15 ἑκατομμυρίων δικαιοσίων χιλιάδων, κορωνῶν Αὐστρίας δέκα ἑκατομμυρίων καὶ οὕτω καθεξῆς. Περὶ τοῦ ὅτι ἀσχεῖται ἀσύστολος κερδοσκοπία οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία.

**Ν. Δ. Λεβίδης.** Μερικὰ ὀνόματα νὰ μᾶς εἴπητε.

**Γ. Πώπ.** Δέκα ἑκατομμύρια δραχμῶν διὰ κορώνας· ἡ δέκα ἑκατομμύρια κορωνῶν διὰ δραχμάς;

**Ι. Δ. Ράλλης.** Δέκα ἑκατομμύρια κορώνας.

**Γ. Πώπ.** Υπάρχει διχοροα. Τὸ πᾶν εἶναι ἐλάχιστον. Πράγμῃ περὶ εἰκοσιτεσσάρων ἐκτομμυρίων δραχμῶν διὰ μάρκα ἢ περὶ εἰκοσιτεσσάρων ἐκτομμυρίων μάρκων;

**Ι. Δ. Ράλλης.** Περί εἰκοσιτεσσάρων ἐκτομμυρίων μάρκων.

**Γ. Πώπ.** Εἶναι μεγάλη ἡ διχοροα.

**Ι. Δ. Ράλλης.** Ποία εἶναι ἡ διχοροα; Εἶπον ὅτι ὑπάρχουσι πράξεις συναλλάγματος ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἐπὶ εἰκοσιτεσσάρων ἐκτομμυρίων μάρκων, νομίσματος Χώρας μετὰ τῆς ὁποίας εἰς οὐδεμίαν σχέσιν ἐμπορικὴν εὐρισκόμεθα. Τοῦτο ἀποδεικνύει, λέγω, ἀνεπισημειώτως τὴν ἀσύστολον κερδοσκοπίαν.

**Τινὲς Πληρεξούσιοι.** Τὰ ὀνόματα τῶν κερδοσκόπων, κ. Ὑπουργέ.

**Ι. Δ. Ράλλης.** Δὲν δύναμαι νὰ ἐνθυμῶμαι τὰ ὀνόματα. Ἐκεῖνο τὸ ὅποσον δύναμαι νὰ σὺς εἶπω εἶναι ὅτι εἰς μίαν Τράπεζαν εὗρον πρῶτον, δέκα ἐκτομμυρίων πεντήκοντα χιλιάδων μάρκων ἀγορασθέν πρὸς τινος. Παρίστατο καὶ ὁ Διοικητὴς τῆς σχετικῆς Τραπεζῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, τὸν ἠρώτησα δὲ τί εἶναι αὐτὴ τὰ 150.000 μάρκα. Μοὶ λέγει αὐτὸ εἶναι ἐμπορικὴ πράξις, διότι ὁ ἀγοράστῃς αὐτὸ τὸ πᾶν εἶναι ὁ δεῖνα ἔμπορος, ὁ ὁποῖος δεῖνα ἔμπορος ἔχει συμπολίτης μου καὶ γνωστὸς λίαν καὶ τοῦ ὁποίου τὸ ἐμπόριον οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ οὕτε ἔχει δύναμιν αὐτὸς νὰ ἐπράγματευσθῇ ἐμπόρευμα 150.000 μάρκων. Ἀμέσως δὲ παρουσὶ καὶ ἄλλων Διοικητῶν τραπεζικῶν ἰδρυμάτων ἠδυνήθην ν' ἀποδείξω εἰς τὴν κ. Διοικητὴν τῆς Τραπεζῆς ἐκείνης ὅτι ἡ ἀπάντησίς του δὲν ἔχει ἀρκετὴ σθερά.

**Π. Ίαν. Ἀργυρόπουλος.** Περί πράξεων καὶ λίρας ἡμπορεῖτε νὰ μᾶς εἴπητε τίνα κίνησιν εἶχεν κατὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας;

**Ι. Δ. Ράλλης.** Βεβαίως. Ἀρκετὸν στερῆναι 950.000, πράγμα δώδεκα ἐκτομμυρία, ἐκατὸν τριάκοντα μίαι χιλιάδες, δολάρια 15,000, λιρέτται δὲ ἰταλικαὶ 6,000,000 καὶ οὕτω καθεξῆς. Αὕτη εἶναι ἡ κίνησις τῶν τριῶν ἡμερῶν, τῆς 24, 26 καὶ 27 Ἀπριλίου, κατὰ τὰς τρεῖς δηλαδή ἡμέρας κατὰ τὰς ὁποίας παρετηρήθησαν καὶ μεγαλύτεραι δικυμαναίαι ἐν τῇ Ἀγορᾷ.

**Μ. Καβαλιερᾶτος.** Πόσον πᾶν χρήματος ἐδόθη διὰ νὰ ἀγορασθῶσιν αὐτὰ τὰ ξένα νομίσματα;

**Ι. Δ. Ράλλης.** Δὲν ἔχω ὑπολογίσει. Ἴσως δὲν θὰ ἦτο ἀσκόπον νὰ προσθέσω καὶ τοῦτο ὅτι κατὰ μίαν τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, δὲν ἐνθυμῶμαι ἀκριβῶς κατὰ τίνα, ἤνοιξεν ἡ Ἀγορὰ μετὰ τὴν λίρας δραχμῶν 89. Ἡ τιμὴ αὐτὴ ἀνῆλθεν μετ' ὀλίγον εἰς 102 δραχμ., καὶ κατόπιν ἐπῆλθεν ἐκπτώσις μετὰ τῶν 67. Δηλαδή κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἶχε δικυμαναίαι τῆς λίρας κατὰ 55 μονάδας καὶ ἡ ἀξία αὐτὴ ἦτο οὐμαστική, διότι οὐδαμῇ ἐγένετο πρῶξις. Σήμερον π.χ. ἡ τιμὴ ἦτο 71, ἀλλ' ἄνευ ἀγοραστῶν. Συμφώνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας ἤδη προηγουμένως εἶχε λάβει ἡ Κυβέρνησις ἰδηγομένη ἐκ τῶν πεποιθήσεων τὰς ὁποίας εἶχεν ἐνισχυθεῖσαι, καὶ ἐκ τῶν τελευταίων αὐτῶν γεγονότων, ἐθεώρησεν ὅτι ἔπρεπε νὰ σπεύσῃ ἅμα τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως νὰ ὑποβάλῃ ὑπὸ τὴν ψῆφον αὐτῆς τὰ μέτρα ἐκεῖνα τὰ ὁποία θὰ ἐθεώρει σκόπιμα πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ, τῆς περιστολῆς κατὰ τὸ ἐνὸν τῆς κερδοσκοπίας. Ἐχω τὴν τιμὴν συνεπῶς νὰ ὑποβάλω ὑπὸ τὴν ψῆφον τῆς Συνελεύσεως σχέδιον νόμου «περὶ ἰδρύσεως Συνδικάτου Τραπεζῶν». Ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν γνώμην ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὴν νὰ ἐπιβληθῇ αὐθαίρετως εἰς τὰς συναλλαγὰς καὶ νὰ ἐπιβῇ κρατικὸν ἔλεγχον. Ἐθεώρησεν ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὅποσον ὥρειλε νὰ πράξῃ ἦτο ἀπλῶς ὅπως τὸ Κράτος ἐποπτεύει καὶ ρυθμίζει τὰ συμφέροντα τῆς Χώρας καὶ τοῦ ἐμπορίου. Κρατικὸς ἔλεγχος κατ' ἀκολουθίαν δὲν ἔχει ἐκεῖνο τὸ ὅποσον κατ' αὐτὴν ἐπεβλήτετο νὰ γίνῃ, καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸ ὑποβιβλόμενον νομοσχέδιον ἀκολουθεῖ σύστημα κατ' ὃ παραμένει πάντοτε πρωτεύουσα ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἡμετέραν ἐπίβλεψιν τοῦ Κράτους ἐπιτρέπονται δηλαδή κατὰ τὸ νομοσχέδιον πράξεις συναλλάγματος εἰς τὸ μέλλον μόνον εἰς τὰς Τραπεζὰς ἐκεῖνας αἵτινες ἠθέλουν λάβει μέρος εἰς τὸ Συνδικάτον, καὶ αἱ Τραπεζαὶ αὗται θὰ ἐνεργῶσιν ὑπὸ τὴν διττην ἐπίβλεψιν τῆς Κυβερνήσεως. Σκοπὸς τοῦ Συνδικάτου κατὰ τὸ νομοσχέδιον εἶναι ἡ ἀποκλειστικὴ καὶ καθ' οἰονδήποτε τύπον ἀγορὰ καὶ πώλησις τοῦ συναλλάγματος ἐπὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ καὶ χρητονομισμάτων ὡς καὶ ἐν γένει ἡ καὶ τὸ Ἐξωτερικόν καὶ ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ μεταφορὰ κεφαλαίων ὅς οἰονδήποτε μορφήν καὶ δι' οἰονδήποτε μέσου, ἢτοι τίτλων τοκομεριδίων ξένων τραπεζογραμμάτων, ἐπιταγῶν, ἐντολῶν τηλεγραμμικῶν ἢ τηλεδραμικῶν πιστοχρεώσεων, λογαριασμῶν κλπ. Κεφάλαια διὰ τὴν πρῶτην ἰδίαν λειτουργίαν τοῦ νόμου εἶναι τὰ ἀπο-



θέματα του συναλλάγματος, τα οποία ήθελον κατεχέ-  
ται κι Τράπεζα αΐτινες θα συμμετάσχουν του Συνδικάτου.

**Ε. Έμπειρικός.** Είναι γνωστόν τὸ ποσὸν εἰς τὸ ὁποῖον  
ἀνέρχονται τὰ κεφάλαια ταῦτα ;

**Ι. Δ. Ράλλης.** Εἶπον ὅτι δὲν εἶναι γνωστόν, ἀλλὰ πᾶν-  
τως ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν δύο ἐκατομμυρίων λιρῶν.

**Α. Εὐταξίας.** Τίνων Τραπεζῶν ;

**Ι. Δ. Ράλλης.** Τὰ ἀποθέματα ὑπερβαίνουντι κατὰ πολὺ τὸ  
ποσὸν τῶν δύο ἐκατομμυρίων λιρῶν ὅλων τῶν Τραπεζῶν.  
Ἄλλως τε κι Τράπεζα δὲν ἡδυνήθησαν ἀκόμη νὰ μοι  
ἀπαντήσωσιν εἰς τὰ ἐρωτήματα ἅτινα ἀπηύθυνα, ὡς εἶπον,  
καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν κι πληρωροῖσι τὰς ἀποκρίσεις ἔγω νὰ  
εἶναι ἀπολύτως ἀκριβεῖς. Οὐτε ἔγω τὴν ἀξίωσιν νὰ εἶναι  
ταῦτα οὐδὲ κἂν νὰ προτεγγίζωσι τὴν ἀκριβείαν. Ἐκεῖνο  
τὸ ὁποῖον λέγω εἶναι ὅτι βεβαίως δὲν εἶναι ὀλιγώτερον τῶν  
2.000.000 λιρῶν. Αἱ πράξεις ὅθεν τοῦ συναλλάγματος θέ-  
λουσι τοῦ λοιποῦ ἐνεργεῖσθαι ὑπὸ τοῦ Συνδικάτου τούτου  
τῶν Τραπεζῶν καὶ οὐδεὶς ἕτερος, πλὴν τῶν Τραπεζῶν τῶν  
ἀπαρτιζουσῶν αὐτὸ θὰ δύνανται νὰ ἐνεργῇ πράξεις  
Συναλλάγματος. Ὁρίζομεν ἀπαγορεύσεις καὶ σχετικὰς  
ποινας διὰ τοὺς παραβάτας τῶν διατάξεων τούτων.  
Αὐτὰ ἐν συντόμῳ περιέχει τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον  
ἔχω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλω ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Συνελεύ-  
σεως. Ἐλπίζομεν ὅτι διὰ τοῦ προτεινομένου μέτρου εἶναι  
δυνατὴ ἡ περιστολὴ τοῦ ἀτόπου. Παρκαλιῶ τὴν Συνέ-  
λευσιν, ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ἐξαιρετικῶς ἐπείγοντος  
ζητήματος, νὰ ἐπιτρέψῃ ὅπως κηρυσσόμενον τὸ νομο-  
σχέδιον κατεπεῖγον ψηφισθῇ σήμερον κατ' ἀρχήν, καίτοι  
δὲν ἐπροσβάτημεν νὰ τὸ τυπώσωμεν, κατὰ τὰς ἄλλας δὲ  
δύο συζητήσεις δύνανται ἡ Συνέλευσις βεβαίως εὐρύτατα νὰ  
συζητήσῃ τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα προτείνομεν.

**Μ. Σουλτάνης.** Ἡ συμμετογὴ τῶν Τραπεζῶν εἰς τὸ  
Συνδικάτον γίνεται κατόπιν δηλώσεώς των ;

**Ι. Δ. Ράλλης.** Ἐρῶσαν δὲν λαμβάνει μέρος εἰς αὐτὸ  
Τράπεζα τις μεταβάλλεται εἰς ἰδιώτην καὶ ὑπόκειται εἰς  
τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

**Ν. Καλαντζάκος.** Σκέπτεσθε νὰ λάβητε μέτρα κατ'  
ἐκείνων οἱ ὅποιοι ἐπὶ δεκαήμερον ἐκερδισκώπησαν εἰς βάρος  
τοῦ Ἑλληνισμοῦ ;

**Ι. Δ. Ράλλης.** Πρέπει νὰ ἔχητε ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ κερδο-  
σκοποι, ὅπως καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἡδικήματα, εἶναι δύο εἰδῶν,

οἱ δόλιοι καὶ οἱ ἐξ ἀμελείας ταιούτοι, οἱ παρκαλυόμενοι.  
Βεβαίως ὄλοι αὐτοί, οἱ ἱερεῖς, οἱ ὁποῖοι κατέκλυσαν τὴν Χρη-  
ματιστήριον, καὶ κι διάφοροι ὑπηρετικοὶ καὶ νηπιπρωγοὶ  
καὶ ὁ πολυπληθὴς κόσμος, ὁ ὁποῖος παρκαλύθη. Βεβαίως  
δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὅτι εἶναι δόλιοι κερδοσκοποὶ.

**Γ. Ἀναστασόπουλος.** Μελετᾶται ἡ κατεδίωξις τῶν  
δολίων ;

**Ι. Δ. Ράλλης.** Λαμβάνονται ὅσα εἶναι δυνατὴν μέτρα διὰ  
τοῦ νομοσχεδίου ὅπως μὴ ὥσιν ἐντελῶς ἀνώδουνι δι' αὐτοὺς  
αἱ συνέπειαι τοῦ νόμου. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἀρκετὴ τιμω-  
ρὴ ὑπῆρξε δι' αὐτοὺς ἡ ζημίαι τὴν ὁποίαν ὑπέστησαν καὶ  
αἱ συγκινήσεις τὰς ὁποίας διήλθον. Εἶναι λυπηρὸν ὅτι  
μετέσχον τῶν συγκινήσεων αὐτῶν καὶ ὅτι ἐτιμωρήθησαν  
καὶ αὐτοὶ θύματα. Εἶναι εὐτυχὴς ὅμως ὅτι ὑπῆρξεν ἀμει-  
λικτος ἡ τιμωρὴ τῶν κακοθῶν ἐκμεταλλευστῶν τοῦ λαοῦ.  
Ἰδρωτός, διότι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ τὴν  
συνεδρίασιν ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἐνθυμεῖσθε, ὀλίγον πρὶ  
τῶν διακοπῶν, ἐδήλωσεν ἐνταῦθα ὅτι δὲν θὰ εἶναι ὑπαιτίαι  
ἡ Κυβέρνησις ἂν τιμωρηθῶσι τινες καὶ ἀπολέσωσι τὰς  
περιουσίας των. Ἐκεῖνοι ὅμως οἱ ὁποῖοι εἶναι δυστυχῆ θύ-  
ματα εἶναι ἄξιοι τῆς συμπαθείας πάντων ἡμῶν, εἶναι δὲ  
ἀνάξιοι πάσης συμπαθείας ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἐκμεταλλεύ-  
θησαν τὴν ἰδρωτὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. (Ζωηρὰ χειρο-  
κροτήματα).

**Περ. Ίακ. Ἀργυρόπουλος.** Δικτὶ δὲν ἔλαβεν ἐγκαιρό-  
τερον ἡ Κυβέρνησις μέτρα ἐναντίον τῶν κερδοσκοπησάντων  
ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος ;

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Τοῦτο εἶναι ἀντικεί-  
μενον ἐπερωτήσεως.

Ὁ κ. **Ν. Σιγάτος** λέγει ὅτι, ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις  
νομίζει ὅτι τὸ νομοσχέδιον θὰ εἶναι ἀποτελεσματικὸν κατὰ  
τῆς ὑψώσεως τοῦ συναλλάγματος, δὲν ἀντιτάσσεται κατὰ  
τῆς ψήφισεως αὐτοῦ κατ' ἀρχήν. Ἐπιφυλάσσεται ὅμως  
ὅπως κατὰ τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν ἀναπτύξῃ εὐρύ-  
τερον ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν τὰς γνώμης αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** φρονεῖ ὅτι αἱ περισσώτεροι  
ἀντιρροήσεις δύνανται νὰ λεχθῶσι κατ' ἀρχήν, διότι ἡ  
ἀρχὴ προδικάζει τὴν τελειωτικὴν ψήφισιν. Ἀποκρούει  
ἐνεκα τούτου τὴν κατ' ἀρχήν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Ἡ ψήφισις τῆς ἀρ-  
χῆς οὐδὲνως προδικάζει τὴν ὁλοκληρωτικὴν ψήφισιν

τοῦ νομοσχεδίου, διότι κατὰ τὴν συζήτησιν δύναται πᾶς τις νὰ ὑποβάλῃ τροπολογίαν καὶ νὰ προτείνῃ ἄλλο σύστημα. Ἀλλ' ὡς τε ἡ ἀρνησις τῆς ἀρχῆς θὰ ἐσφραίνειν ὅτι οὐδεμία πρέπει νὰ ληθῇ μέριμνα κατὰ τῆς ὑφώσεως τοῦ συναλλάγματος, πᾶν καὶ τὸ ὅποσον οὐδεὶς θὰ ἐπεθύμει. Προτείνω ὅθεν ὅπως τὸ νομοσχέδιον κηρυχθῇ κατεπεύγον καὶ ψηφισθῇ κατ' ἀρχήν.

Ὁ κ. **Α. Τσουκαλᾶς** συμφωνῶν πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν λέγει ὅτι πᾶς τις ἔχει τὸ δικαίωμα ὅπως καὶ κατὰ τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν ἀρνηθῇ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Ν. Σιγάτος** ἀποκρίσει τὴν γνώμην τοῦ κ. Τσουκαλᾶ, φρονῶν ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου πρέπει μετὰ τὴν ἀρχὴν νὰ γίνηται, διότι ἡ ἀρχή, ἥτοι τὸ δόγμα των νομοσχεδίων, εἶναι τὸ οὐσιώδες. Ἡ κατ' ἄρθρον συζήτησις ἀφορᾷ τὸν διακανονισμὸν λεπτομερειῶν μόνον. Πρὸς τὸ συμφέρον κατ' ἀκολουθίαν τῆς νομοθεσίας ἀλλὰ καὶ συμφωνῶς πρὸς τὸ σύνταγμα δὲν ἔπρεπε νὰ ψηφισθῇ ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐξαιρετικῶς δὲ δύναται νὰ γίνη τοῦτο ἐπὶ τοῦ πρῶτου νομοσχεδίου, προκειμένου νὰ ἐξευρεθῇ θεράπευα ἐνὸς κακοῦ, καίτοι αὐτὸς φρονεῖ ὅτι οὕτε τὸ λιμνίζονμενον μέτρον θ' ἀποβῇ ἀποτελεσματικόν.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός) λέγει ὅτι ἡ κατ' ἀρχὴν συζήτησις ἀποτελεῖ τὸ πολιτικὸν μέρος των νομοσχεδίων, καὶ δέχεται τὰς γνώμας των προκληγόντων. Ἀλλὰ τὸ προκειμένον νομοσχέδιον εἶναι ἐξαιρετικῶς ἐπεύγον καὶ ζητεῖ ὅπως τοῦτο ψηφισθῇ κατ' ἀρχήν.

Ὁ κ. **Ι. Δ. Ράλλης** (Υπουργός ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας) λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖ ἐκτάκτως ἐπεύγον τὸ νομοσχέδιον. Συνιστᾷ νὰ γίνη κέραια ἡ συζήτησις αὐτοῦ κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ τὴν Κυριακὴν, ἐν ἐκτάκτῳ συνεδρίῳ, νὰ τερατισθῇ αὕτη, ὥστε νὰ γίνη τοῦτο νόμος τοῦ Κράτους.

Μετὰ τινὰς παρατηρήσεις των κ. κ. **Ἀθ. Εὐταξίου** καὶ **Χ. Βασιλακάκη** τὸ νομοσχέδιον κηρύσσεται **κατεπεύγον** καὶ γίνεται ἐγκρίσις τῆς Συνελεύσεως δεκτὴν κατ' ἀρχήν, ἀποφασίζεταί δ' ὅπως τυπωθῇ τοῦτο καὶ διανεμηθῇ πρὸ τῆς κατ' ἄρθρον συζητήσεως.

Χορηγεῖται κατόπιν ἐγκρίσις τῆς Συνελεύσεως ἀδελφὰς ἀπὸ των ἐργασιῶν αὐτῆς εἰς τὴν πληρεξούσιον Εὐδοίας κ. **Γ. Καλαμίδαν**, προκειμένου αὐτὸς ν' ἀνελθῇ ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Βασιλικὸν Νεκρικόν.

Εἰσέρχεται κατόπιν ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

### Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἐπερωτήσεων.

Ὁ κ. **Π. Ρεδιάδης** παρκαλεῖ, ὅπως διαγραφῇ, ἐκλήπιντος τοῦ λόγου δι' ὃν ἐγένετο, ἡ ἐπερώτησις τοῦ περὶ τοῦ ναυτικοῦ προγράμματος τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ κ. **Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος** λέγει ὅτι εἶναι καὶ αὐτὸς ἐγγεγραμμένος μετὰ τοῦ κ. Ρεδιάδου καὶ παρκαλεῖ ν' ἀνελθῇ ἡ συζήτησις εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίαν των ἐπερωτήσεων καὶ νὰ μὴ διαγραφῇ ἡ ἐν λόγῳ ἐπερώτησις.

Ὁ κ. **Κ. Σπυριδῆς** λέγει ὅτι, ἐπειδὴ ἡ Μάδουτος καὶ τὰ πλητιόχωρα κατεστράφησαν κατὰ τὰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις, συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ληθῇσι τὰ προσήκοντα μέτρα.

Οἱ κ. κ. **Ν. Κωνσταντόπουλος, Β. Χατζηλιάς** καὶ **Κ. Φιλανδρος** ποιοῦνται τὰς αὐτὰς συστάσεις.

Ὁ κ. **Α. Τζαννέτος** συνιστᾷ ὅπως ληθῇσιν ἅμεινα μέτρα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, διότι οἱ κάτοικοι ἀπειλοῦνται ὑπὸ των Ρώσων προτύγων, οἵτινες εἶναι ἀπειλητικὰ κατὰ των κατοίκων, ἀποτελοῦσι δὲ καὶ κέντρον προπαγάνδας ἐπικίνδυνον διὰ τὴν Θράκην.

Οἱ κ. κ. **Α. Μπακάλμπασης, Θ. Χρυσοβέργης, Κ. Σπυριδῆς, Γ. Ἐξηντάρης, Ν. Παρίσης, Ν. Κωνσταντόπουλος, Α. Ἀντωνιάδης, Γ. Τσαγγρῆς, Κ. Κουριδῆς, Β. Χατζηλιάς, Σ. Σαραντιδῆς** καὶ **Α. Τζαννέτος** παρκαλεῖ οὓς κ. κ. Υπουργοὺς ἐπὶ τοῦ Ἐπισιτισμοῦ καὶ τῆς Γεωργίας καὶ ἐν συνόλῳ τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως πληροφρήσῃ τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν περὶ των μέτρων τὰ ὅποια ἐλήφθησαν πρὸς ἐπισιτισμὸν, ἐποικισμὸν, στεγασμὸν καὶ ἐν γένει πρὸς βελτίωσιν τῆς οἰκτρᾶς θέσεως των κατοίκων τῆς κατεστραμμένης Θρακικῆς χερσονήσου Καλλιπόλεως Μαιῶτου.

Ὁ κ. **Σ. Στάης** (Υπουργός ἐπὶ των Ἐσωτερικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ὅλης καταστάσεως τῆς Καλλιπόλεως ἐλήφθησαν κατὰ τὸ ἐνὸν τὰ σχετικὰ μέτρα. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐκεῖ Ρώσους, οἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ ἐπιρροώτερον σημεῖον, πληροφορεῖ τὴν Συνέλευσιν ὅτι ἔδη μεταφέρθησαν 1500 ταύτων εἰς Βαζιλιάν, μετ' οὗ πολὺ δὲ θ' ἀρχίσῃ καὶ νέα μεταφορὰ δι' ἄλλας Χώρας.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός) ἀπαντᾷ εἰς ὑποβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. **Γ. Μπουσίου** πρότασιν περὶ καθο-



ρισμού ήμέρας πρὸς συζήτησιν περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑποβληθείσης προτάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις παρεσκεύασεν ἤδη σχετικὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἐργασίαν. Ἡ πρότασις, προσθέτει, τῆς Κυβερνήσεως θὰ τυπωθῇ καὶ θὰ διανεμηθῇ κατὰ τὴν προτεχῇ Δευτέρῃ καὶ συνιστᾷ ὅπως αὕτη συζητηθῇ παρὰλλήλως πρὸς τὴν πρότασιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. **Γ. Καρπετιόπουλος** ἐπερωτᾷ δικτὶ δὲν ἐπληρώθησαν τὰ καθυστερούμενα πρὸς ἐξ ἐπιτάξεως εἰδῶν τροφῆς, εἰδῶν κτηνῶν, ἐνοίκια κλπ. ἅτινα ὀφείλονται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1912 - 1916. Ἀντικτύσαν δὲ καὶ προφορικῶς τὴν ἐπερώτησιν του παρκατεῖ ὅτι ἡ ἀρμόδια ὑπηρεσία δὲν ἐπεξεργάζεται τὰ σχετικὰ ἔγγραφα καὶ συνιστᾷ ὅπως γίνῃ τὸ ταχύτερον τοῦτο πρὸς διακανονισμὸν τῶν ἀξιώσεων τῶν δικαιουμένων.

Ὁ κ. **Ν. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι ἔδωκε τὰς δεύσας διαταγὰς περὶ τούτου.

Ὁ κ. **Α. Τσουκαλᾶς** παρκαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν ὅπως πληροφρήσῃ τὴν Συνέλευσιν εἰς ποῖον σημεῖον εὐρίσκεται ἡ ὑπόθεσις τῆς δολοφονίας τοῦ ἀτυχοῦς ἀνθυπασπιστοῦ Τιμολέοντος Γκαθῆα, διεξαχρουμένων ἀνγκρίσεων ἐν τῷ Φρουραρχείῳ Ἀθηνῶν, συνεπεῖς κατὰ γελίας ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ Ναυτικοῦ κατ' ἀξιοματικῶν τοῦ Στρατοῦ.

Ὁ κ. **Ν. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς) ἀπαντᾷ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀπαντήσῃ μὴ ἔχων συγκεντρωμένα τὰ σχετικὰ στοιχεῖα. Θὰ πράξῃ τοῦτο, προσθέτει, λίαν προσεχώς.

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ εἰς ἐπερώτησιν τοῦ κ. **Ι. Θεοτόκη**, ἀπόντος καὶ ζητούντος νὰ γνωρισθῇ εἰς τὴν Συνέλευσιν.

- 1) Πόσον ἦτο τὸ δημόσιον χρεὸς τῇ 1ῃ Ἰουνίου 1917.
- 2) Πόσον ἦτο τὸ δημόσιον χρεὸς τῇ 31ῃ Δεβρίου 1910.
- 3) Εἰς ὅποσον ποσὸν συμποσοῦται ἡ δαπάνη τοῦ κινήματος Θεσσαλονίκης.

4) εἰς ὅποσον ποσὸν ἀνῆλθον αἱ δαπάναι τοῦ Κράτους εἰς διαφημίσεις ἐν τῷ ἑσωτερικῷ ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1917 μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1920, λέγει, ἐπὶ τοῦ α' ἐρωτήματος ὅτι τὸ δημόσιον χρεὸς ἦτο 1 δισεκ. 646,960,346. ἐπὶ τοῦ β' ἐρωτήματος ὅτι τοῦτο ἦτο 4 δισεκ. 202,070. 346. ἐπὶ τοῦ γ' ἐρωτήματος ὅτι ἦτο 43 εκ. 460,210.

ἐπὶ τοῦ δ' ἐρωτήματος ὅτι δὲν εἶναι εἰς θέσιν ἀκόμῃ νὰ δώσῃ οἰκονομικὰ ἀπαντήσιν.

Ὁ κ. **Ν. Δ. Λεβίδης** λαμβάνων ἀφορμὴν ἐκ τῶν πληροφοριῶν τούτων χαρακτηρίζει τὸ κίνημα τῆς Θεσσαλονίκης ὡς στάσιν κατὰ τῆς ἐννόμου τάξεως, ἐξ ἧς τὸ Κράτος ἐζημιώθη περὶ τὰ 40 ἑκατομμύρια δραχμῶν. Ἐπιστᾷ ἐπ' αὐτοῦ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ συνιστᾷ ὅπως λάβῃ αὕτη μετρά κατὰ τῶν ἡγετῶν τοῦ κινήματος ἐκείνου, ἐνεργούσῃ συντηρητικὴν κατασχέσιν ἐπὶ τῶν ἀκινήτων περιουσιῶν αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἐν ταῖς Τραπεζαῖς μετοχῶν των, ὅπως ἐξασφαλισθῶσι τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου. Τοῦτο δέ, λέγει, εἰσπηγεῖται σὺν πρὸς ἐκδίκησιν ἀλλὰ πρὸς παραδειγματισμὸν.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν). Πήκουσα μετὰ προσυχῆς τῆς συστάσεως τοῦ κ. Πληρεξουσίου καὶ θέλω μελετήσῃ τούτας.

Οἱ κ. κ. **Δ. Σταματόπουλος, Δ. Σπηλιωτόπουλος, Γ. Μπούσιος καὶ Γ. Αναστασόπουλος** κίτουσι πληροφορίας περὶ τῆς δημοσιευμένης ἐν ταῖς ἐφημερίσιν Ἐκθέσεως περὶ τῶν δαπανῶν τοῦ Κράτους ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κατὰ τὸ 1917-1920 καὶ συνιστῶσι νὰ δημοσιευθῇ ἡ ἐπίσημος ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου Ἐκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης.** Δὲν ἔχω γνῶσιν τῶν δημοσιεύσεων τῶν ἐφημερίδων. Κατηρτίσθησαν πίνακες περὶ τοῦ θέματος τούτου καὶ εὐρίσκονται εἰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως, θὰ λάβῃ δ' ἐν καιρῷ γνῶσιν αὐτῶν ἡ Συνέλευσις.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** παρκαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν νὰ πληροφρήσῃ τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν τίνα μέτρα ἔλαβε πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας τῆς Ἑυρυτανίας, ἐν ἐκρῆμῳ κατὰστάσει περιελθούσης, καὶ ἰδίᾳ τῶν δῆμων Κτημενίων, Ἀγρῶν, Δολόπων, Ἰτάμου καὶ Μενελαίδος.

Ὁ κ. **Σ. Στάης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι ἐλήφθησαν τὰ προσήκοντα μέτρα, ἅτινα καὶ ἐκθέτει.

Ἐξ ἀφορμῆς ἐπερωτήσεως σχετικῆς πρὸς τὰς ἐνεργείας τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἰδρύσιν αὐτονόμου Κράτους ἐν τῷ Πόντῳ, τῆς ὁποίας ἀπεφασίσθη ἡ ἀναβολή, ὁ κ. **Ν. Δ. Λεβίδης** ὁμιλεῖ περὶ ἄρτι ἐκδοθέντος περὶ Πόντου βιβλίου τοῦ δημοσιογράφου κ. Γ. Σκαλιέρη, τὸ ὅποσον θεωρεῖ διαφωτιστικώτατον καὶ χρησιμώτατον ἐθνικῶς καὶ ζητεῖ νὰ ψηφισθῇ ἡ ἀγορὰ τευχῶν αὐτοῦ πρὸς διανομὴν εἰς τοὺς Πληρεξουσίου.

Λύεται είτα ή συνεδρίασις ώρξ 9 μ. μ. διά νά επαναληφθῇ αὔριον ώρξ 5 μ. μ.

Ο Πρόεδρος

Κ. Αργασάκης Δομβάρδος

Οί Γραμματεῖς

Γ. Κρεσενίτης

Δ. Χατζίσκος

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΑΗ'

Τῆς 3ης Μαΐου 1921.

Ωρξ 6 μ. μ. Ο κ. Πρόεδρος, ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἐδρῆς, κηρύσσει τὴν ἐνκρίσιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσεται ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Προσκήσει είτα τοῦ κ. Προέδρου προσέρχονται οἱ πληρεξούσιοι Σπατῶν κ. κ. **Ἰωάννης Λεωνίδας** καὶ **Νικόλ. Λεωνίδας** καὶ δίδουναι ἕκαστος ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν συντακτικὸν ὅρκον, ἔχοντα οὕτως :

«Ὁρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας, ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριᾶδος, ὅτι, πιστὸς εἰς τὸν Συνταγματικὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντῖνον, θέλω ἐκπληρώσει εὐσυνειδήτως τὰ τοῦ Πληρεξουσίου καθήκοντα· ὅτι οὐδὲ θα προτείνω οὐδὲ θὰ ψηφίσω τι ἀντιβῆκτον εἰς τὰς πεποιθήσεις μου, καί· ὅτι θὰ συντελέσω εἰς τὴν διαρρύθμισιν τοῦ πολιτεύματος, ὅπως ἐξασφαλισθῶσι τὰ δικαιώματα καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ λαοῦ».

Ἀναγινώσκονται είτα καὶ ἐπικυροῦνται τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ανακοινῶνται κατόπιν ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἑξῆς :

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς κ. **Δ. Γούναρης** διαβάζει κείμενα τοῦ Εὐαγγελίου· Ἐφετῶν Ἀθηνῶν πρὸς ποινικὴν δίωξιν τοῦ πληρεξουσίου Λασηθίου Ἰωσήφ Κουνδούρου.

Παραπέμπεται εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ἐπιτροπὴν, ὅπως ὑποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν της.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Μπάνης, ὑποβάλλει αἰτησίαν μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν τῆς Σοφίης Χήρας Κωνσταντίνου Ραμου, ἀνθυπολοχαγοῦ, αἰτουμένης σύνταξιν.

—Ὁ Ἀνσπάσιος Κενταξίκος, ὑπογραμματεὺς τοῦ

Πρωτοδικεῖου Λαρίας, αἰτεῖται ὅπως ἐπικταθῇ καὶ ἐπὶ τῶν κατωτέρων δικαστικῶν ὑπαλλήλων τὸ ἄρθρον 18 τοῦ νόμου 1865 τοῦ ἔτους 1919.

—Οἱ κάτοικοι Βαρυμπόμπης αἰτοῦνται ἀρωγὴν διὰ τὰς καταστροφὰς ᾗς ὑπέστησαν λόγω τῆς περυσίνης χιλιάζης.

—Οἱ καπνεργάται Γεώργιος Μαρτύδης, Ἀντώνιος Ξένος, Διονύσιος Λιδιέρης καὶ Διον. Γιουκάνης, κάτοικοι Ζακύνθου, ἀπολυθέντες ἀπὸ τῆς 30ης Ἰουνίου 1920 αἰτοῦνται ἀποζημιώσεις.

—Ὁ Σύνδεσμος γηρῶν καὶ ὀρφανῶν ἀποστράτων ἁγιοματικῶν αἰτεῖται αὐξήσιν τῶν συντάξεων.

—Ὁ Σύνδεσμος παθόντων Λαρίας, αἰτεῖται ὅπως ἀντικαταστήθῃ ὁ πληρεξούσιος κ. Εὐταξίης ἐκ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἀποζημιώσεων.

—Ὁ Ροδικὸς λαὸς δι' ἐπανεληφμένων συλλογητῶν ἐξέφρασε τὸν πόθον τοῦ ὅπως ἐνωθῇ μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος.

—Ὁ Κοσμᾶς Παππαδόπουλος, ἱερεὺς, Θωμᾶς Παππαδόπουλος, Χρ. Εὐαγγελίδης, Γ. Ἀνδρεῖπουλος, Ζήσης Σακμάκης, Γ. Παππαδόπουλος, Ἀ. Περδίκης, Μαρίας Μπουτῖνα καὶ Δημ. Παππαδόπουλος αἰτοῦνται ὅπως ἐκδοθῇ Β. Διάταγμα καὶ διανεμηθῶσιν αἱ γὰραι εἰς ἑσὺ εἰς αὐτούς.

—Οἱ ταμειακοὶ γραμματεῖς αἰτοῦνται ὅπως μεταρρυθμιζομένης τῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς διαδοχαικότητος τῶν ἀφαιρωθῶσι κατὰ τε τὸν μισθὸν καὶ τὸν βῆμαν πρὸς τοὺς ἐφοριακοὺς γραμματεῖς.

—Οἱ ταμειακοὶ γραμματεῖς καὶ δημόσιοι εἰσπράκτορες τοῦ ταμείου Βίλου παρκαλοῦσι τὴν Συνέλευσιν ὅπως τροποποιηθῇ ὁ νόμος 2404, ἵνα ἐξισωθῇ τὸ μισθολόγιον ἀπάντων τῶν ὑπαλλήλικῶν κλάδων.

—Οἱ πρωτοβάθμιοι (τέως τριτοβάθμιοι) ἑλληνοδιδασκαλοὶ Ν. Παππαταξιάρχου, Α. Ἀλεξάνδρης, Β. Βασιλείου καὶ Δ. Δακκαλάκης αἰτοῦνται ν' ἀναγνωρισθῶσιν ὡς δευτεροβάθμιοι καθηγηταὶ καὶ διαβαθμισθῶσι μὲ τὸν βαθμὸν γραμματέως 6' τάξεως.

—Ἡ Σουλτάνα χήρα Νικολάου Στέφου παρκαλεῖ ὅπως ὁ υἱὸς της τύχῃ ἀνάστολῆς προσελεύσεται.

—Οἱ ὑποδιδάσκαλοι τῆς περιφερείας Ἀλμυροῦ αἰτοῦνται ὅπως ἐπικταθῇ καὶ ἐπ' αὐτῶν τὸ ἄρθρον 15, ἐδάριον 6 τοῦ νόμου 12426'.

—Οἱ ἐλαιοπαραγωγοὶ Ζακύνθου παρκαλοῦσι τὴν Συνέ-

λευσιν όπως επιτραπῇ ἡ ἐκ τῆς νήσου αὐτῶν ἐξαγωγή ἐλαίου.

— Οἱ κτηματίαι τῆς ἐπαρχίας Σητείας παρκαλοῦσιν τὴν Συνέλευσιν όπως ἀρθῇ ἡ ἀπαγορεύσις τῆς θήρας τῶν λαγωῶν, καθόσον οὗτοι ἐπιφέρουσι μεγίστας ζημίας εἰς τὰ σπικρά.

— Ἡ Βασιλικὴ Τάγμα αἰτεῖται όπως τῇ χορηγηθῇ σύνταξις παρὰ τοῦ Δημοσίου ἐκ δραχμ. 300 μηνιαίως διὰ τὰς πρὸς τὸ Ἔθνος ὑπηρεσίας τῶν προγόνων της.

— Ὁ Νικόλαος Θεοδωρίδης αἰτεῖται όπως τῇ χορηγηθῇ σύνταξις διὰ τὰς πρὸς τὸ Ἔθνος ὑπηρεσίας του.

— Οἱ ἐκ Ρωσίας ἑλληνας πρόσφυγες Γ. Μουσάνης καὶ Π. Ψηλεξέλης παρκαλοῦσιν όπως εἰς τὴν νέον ἐνοικιστήσιον συμπεριληφθῇ καὶ ἡ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη προϋπάρχουσα διάταξις ἡ ἐπιτρέπουσα εἰς τοὺς ἐκ Ρωσίας πρόσφυγας νὰ παραλαμβάνωσι τὰς ἐν Ἑλλάδι οἰκίας των πρὸς κατοικίαν των.

— Ἡ χήρα Σπυρίδωνος Μικροδημήτρη, καλεστού, αἰτεῖται όπως ἀναθεωρηθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 82563 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν δι' ἧς τῇ χορηγηθῇ σύνταξις ἀπὸ πρώτης Ἰανουαρίου 1920, ἐνῶ κατὰ τὸν νόμον ἔδει νὰ τῇ χορηγηθῇ ἀπὸ 10ης Μαρτίου 1916, ἐπιούσης τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου της.

— Οἱ πρόκριτοι τῶν Μουσουλμάνων τοῦ νομοῦ Χανίων, θεωροῦντες ἀνυπόστατα τὰ εἰς τὸν θρησκευτικὸν ἀρχηγὸν των ἀποδιδόμενα, αἰτοῦνται όπως ὁ ἔλεγχος τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων τῶν παρκαπουμένων ἀρεθῇ εἰς τὰς ἀρμοδίας δικαστικὰς Ἀρχάς.

— Ὁ Πρόεδρος τῆς Μουσουλμανικῆς Κοινότητος Χανίων καὶ Σφακίων Χουσεῖν Βέη Μπαλτζῆ Ζαδε, κάτοικος Χανίων, θεωρῶν ἀνυπόστατα τὰ εἰς τὸν θρησκευτικὸν ἀρχηγὸν καὶ ἱεροδικαστὴν των ἀποδιδόμενα, αἰτεῖται όπως ὁ ἔλεγχος τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων τῶν παρκαπουμένων ἀρεθῇ εἰς τὰς ἀρμοδίας δικαστικὰς Ἀρχάς.

— Ἡ χήρα Παναγιώτου Μοντσενίγου αἰτεῖται όπως τῇ καταβληθῇ ἀποζημίωσις ἐκ δραχμῶν 100,000 διὰ τὸν φόνον τοῦ συζύγου της ὑπὸ στρατιωτῶν τοῦ σώματος Γύπαρη.

— Τὸ κατώτερον προσωπικὸν τῶν Τ. Τ. Τ. ὑποβάλλει ὑπόμνημα, δι' οὗ αἰτεῖται τὴν ἀπὸ οἰκονομικῆς καὶ ἐν γένει ἀπὸ πάσης ἀπόψεως βελτίωσιν τῆς θέσεώς του.

— Ὁ Εὐάγγελος Σγεῦρος, κάτοικος Ἀθηνῶν, αἰτεῖται:

τὴν ἐπικυρόσιν του εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ τὴν προαγωγήν του εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπατιστοῦ.

— Τὸ Ἑργατικὸν Κέντρον Ἀθηνῶν διακηρύσσεται διὰ τὴν ἀνάμειξιν τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν εἰς τὰς διοικήσεις τῶν σωματείων καὶ ζητεῖ όπως περιφρουρηθῇ τὰ συνταγματικὰ δικαιώματα τῶν ἐργατῶν ἀπὸ τῆς κυβερνητικῆς ἀπαλλοτριωτικῆς ἐπιβολῆς.

Οἱ ἐν Ζακύνθῳ ἐργασταχοὶ καὶ κεραμοποιοὶ αἰτοῦνται τὴν ἄρσιν τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς χρησιμοποίησεως ὡς καυσίμου ὕλης πρὸς ἐψῆσιν τῶν κεραμῶν τῶν ἀκτεργάτων ἐλασπορμένων τῆς Κυρκηκιάς.

— Τὸ σωματεῖον καπνεργατῶν Βαρυπόκης παρκαλεῖ τὴν Συνέλευσιν, όπως ψηφίσῃ νόμον δι' οὗ ν' ἀπαγορευθῇ ἡ ὑπὸ γυναικῶν ἐκτέλεσις ἐργατικῆς ἐν ταῖς καπναποθήκαις.

— Ὑπόδιοι φυλακῶν Κεφαλληνίας παρκαπονοῦνται ὅτι ἀνευ ἀλλῆς τιμῆς ἀρομῆς, ἀλλὰ διὰ πολιτικούς λόγους, προεφυλακίσθησαν καὶ αἰτοῦνται όπως ἡ Κυβέρνησις ἐξετάσῃ τὴν ὑπόθεσιν των διοικητικῶς.

— Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργός ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης), ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917—1920 διὰ πολιτικούς λόγους παθόντων».

— Ὁ κ. **Ν. Θεοτόκης** (Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) ὑποβάλλει τὰ ἐξῆς σχέδια νόμων:

1) «Περὶ προσωρινῆς ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν Μουσουλμάνων».

2) «Περὶ διακανονισμοῦ στρατιωτικοῦ βαθμοῦ εἰς τὸν διευθυντὴν σιδηροδρομικῶν δικτύων παρὰ τινι τῶν Στρατιῶν», κηρυσσάμενον **κατεπεῖγον** ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως καὶ

3) «Περὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων».

— Ὁ κ. **Π. Κ. Μαυρομιχάλης** (Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Νηυνικῶν) ὑποβάλλει τὰ ἐξῆς σχέδια νόμων:

1) «Περὶ παρκατώσεως τῆς ἰσχύος τῆς ἐ' ἂ τοῦ ἔθρου 15 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2126 νόμου».

2) «Περὶ προθήκης ἐδάρτου εἰς τὸν νόμον ΔΠ' περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΩΝΕ' περὶ συνδρομῶν καὶ ἐτέρων δαπανῶν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν».

3) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 30 Νοεμβρίου 1869 Β. Δικτάγματος περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου „ΒΧΜΒ“ περὶ ναυτικῶν πειθαρχικῶν ποινῶν».

4) «Περὶ καταργήσεως δικταξέων τοῦ νόμου 535 περὶ ναυτικῆς στρατολογίας».

5) «Περὶ προτλήψεως πολιτικῶν ὁδοντιᾶν εἰς τὴ Β. Ναυτιάν».

6) «Περὶ κανονισμοῦ ἀρχιούτης τῶν ὑπαξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ».

7) «Περὶ κανονισμοῦ τῆς τροφῆς τῶν κατεχόντων, ὑποδίκων καὶ τῶν διὰ φυλάξεως τιμωρουμένων ἀνδρῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ», καὶ

8) «Περὶ κυρώσεως τῶν Β. Δικταγμάτων τῆς 25ης Νοεμβρίου 1920 περὶ προσωρινῶν δικταξέων ἀφ' ὧν τὴν ἐργασίαν τῆς Σχολῆς τῶν Ναυτικῶν Δοκιμῶν» καὶ τῆς 11 Δεκεμβρίου 1920 «περὶ τροποποιήσεων τοῦ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1920 Β. Δικτάγματος περὶ προσωρινῶν δικταξέων ἀφ' ὧν τὴν ἐργασίαν τῆς Σχολῆς τῶν Ναυτικῶν Δοκιμῶν».

Ὁ κ. Γ. Μπαλτατζῆς (Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ κυρώσεως τῆς μετὰ τῶν Συγκάτων καὶ συνησπισμένων Δυνάμεων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Οὐγγαρίας ἀφ' ἑτέρου Συνθήκης, εἰρήνης, τῆς 22 Μαΐου 4 Ἰουνίου 1920».

Ὁ κ. Π. Πρωτοπαππαδάκης (Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει τὰ ἐξῆς νομοσχέδια:

1) «Περὶ καταβολῆς προμηθειᾶς διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δανείου τῶν σιδηροδρόμων Θεσσαλονίκης—Κωνσταντινουπόλεως» καὶ

2) «Περὶ ἐκδόσεως τῶν ὑπομνημάτων κωδίκων».

Οἱ κ.κ. Α. Καρτάλης (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Περιθάλψεως) καὶ Π. Πρωτοπαππαδάκης (Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «Περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων 808 καὶ 1173 περὶ συστάσεως Πατριωτικοῦ ἰδρύματος Περιθάλψεως».

Ὁ κ. Π. Τσαλδάρης (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ κυρώσεως ἀεροπορικῶν Συμβάσεων, διαπραγμαθειῶν μετὰ τὸ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Υπουργοῦ καὶ τῶν ἐξῆς ἀεροπορικῶν ἐταιρειῶν:

1) Τοῦ ἰδιοκτητοῦ τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀεροπλοίου «Πανδώρα».

2) Τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀεροπλοίου «Λίμνη».

3) Τῆς Πανευβοικῆς ἀεροπλοίας.

4) Τῆς Θεσσαλικῆς ἀεροπλοίας.

5) Τῆς Ἑλληνικῆς ἐταιρείας θαλασσίων ἐπιχειρήσεων.

6) Τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀεροπλοίου «Αἴγιον».

7) Τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀεροπλοίου «Ἑλλησποντος».

8) Τῆς Ἑλληνικῆς ἀεροπλοίας ἀδελφῶν Κ. Κατζίητων-στρατηγῶν.

9) Τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀεροπλοίου «Νίκη».

10) Τοῦ ἰδιοκτητοῦ τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀεροπλοίου «Κρηταίος».

11) Τῆς Κρητικῆς ἀεροπλοίας Π. Δημουλάκη.

12) Τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀεροπλοίου «Ποσειδών».

13) Τῆς Ἑπειρωτικῆς ἀεροπλοίας.

14) Τῆς Κερειτικῆς ἀεροπλοίας.

15) Τῆς Ναυτικῆς ἐταιρείας Ν. Τσχαπατῆ καὶ Γ. Καραμανώλη.

16) Τῆς ἀεροπλοίας «Ψάχη» καὶ

17) Τῆς Κυρκιαῆς ἀεροπλοίας.

Ἀπὸ τῆς θέσεως τυπωθῆ καὶ διανεμηθῆ.

Ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν Συνέλευσιν εἰς τὴν

**Ἡμερησίαν Διάταξιν**

**τῶν Ἀναφορῶν καὶ Ἑρωτήσεων.**

Ὁ κ. Δ. Παναγιώτου λαμβάνων τὴν λόγον ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν σιδηροδρομικῶν ὑπαλλήλων, οὔτινες εἰργάσθησαν κατὰ τὴν ἀπεργίαν καὶ ζητοῦσι ν' ἀμειβῶνται, λέγει ὅτι οὐχὶ μόνον ἀποζημιώσις δὲν πρέπει νὰ δοθῇ, ἀλλὰ τοιαυτὴν νὰ καταλογισθῇ εἰς αὐτοὺς πᾶσι γεννημένη ζημία, διότι συνετέλεσαν ὥπως διὰ βικίων μέσων κατασχέλῃ ἡ ἀπεργία.

Ὁ κ. Γ. Σπηλιόπουλος ὑποστηρίζει τὸ ἐναντίον, φρονῶν ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἀρχή, ὥπως μόνον οἱ τοιοῦτοι ὑπαλλήλοι ἀμειβῶνται. Τὰ ἄλλα στοιχεῖα εἰναι, λέγει, ἀνερχομένη καὶ πρέπει νὰ παταχθῶσιν.

Συνεδρία ΑΠ.

756

Ο κ. **Περ. Ίαν. Αργυρόπουλος** λέγει, ότι η γενομένη ἀπεργία εἶχεν ἀντίκτυπον εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ φρονεῖ ὅτι πρέπει ν' ἀμεληθῶσι οἱ ὑπ' ἑλλήνων οἱ ἐκτελέσαντες τὴν κηθλὸν των. Συνιστᾷ δ' ὅπως τὸ Ὑπουργεῖον ἐπὶ τῆς Συγκυνομένης μεριμνήσῃ ἵνα ἐκπέσωσι τῶν θύσεων των οἱ προϊστάμενοι ἐκείνοι τῶν ὑπηρεσιῶν οἵτινες ἐνεθάρρουν ἀντὶ νὰ παρεμποδίσωσι τοὺς ἀπεργούντας.

Ο κ. **Αργυρόπουλος** συνιστᾷ ἐπίτις ἀναφορὰν ἐρῶ-  
δρων ἄξιωματικῶν τοῦ Β. Νευτικῶ, οἱ δὲ κ. κ. **Π. Ρεδιά-  
δης** καὶ **Κ. Στεργιόπουλος** φρονοῦσιν ὅτι πρέπει νὰ διῇ  
εἰς τοὺς ἐν λόγῳ ἄξιωματικούς τὸ δικαίωμα τῆς προαγω-  
γῆς, διότι εἶναι ἐλάχιστοι καὶ διότι προσήνεγκον ὑπηρετίας.

Ο κ. **Δ. Χατζίσκος** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ Συνδέσμου  
τῶν παθόντων Λαμίας καὶ παρκαλεῖ νὰ ληρῇ ἡ κῆρυξ τοῦ  
θαρῶς ὑπ' ὅψιν.

Ο κ. **Ν. Βλιάμος**, ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς Γεωργικῶς Συνε-  
τακτισμοῦ Κρηθολογίου, κλητομένου νὰ καταργηθῇ ὁ φῶρος  
τῆς δεκάτης, λέγει ὅτι δὲν ν' ἀντικατασταθῇ ὁ φῶρος  
οὗτος ἐπὶ τοῦ καπνοῦ, ὥς αἰτεῖται τοῦτο ὁ Συνεταιρισμὸς,  
διότι εἶναι καταθλιπτικώτατος, καὶ παρκαλεῖ τὸν κ. Ὑ-  
πουργόν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ μελετήσῃ τὴν ἀναφορὰν.

Ο κ. **Κ. Δροσόπουλος** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῆς οἰκογενεῖας  
Μπουκουβάλα, οἱ δὲ κ. κ. **Θ. Λιμπρίτης** καὶ **Ν. Στράτος**,  
ἀντιπύσσοντες εὐρύτερον τὸ θέμα, φρονοῦσιν ὅτι ἡ Κυβέρνη-  
σις πρέπει νὰ λάβῃ γενικωτέραν μερίμνην διὰ τοὺς ἀπογόνους  
τῶν ἡρωικῶν οἰκογενειῶν τοῦ Ἀγῶνος, εἰς ὃν ἀνήκει καὶ ἡ  
οἰκογενεὶα Μπουκουβάλα, διότι τοῦτο θ' ἀποτελεῖ τὴν  
πραγματικὴν πανηγυρισμὸν τῆς Ἐκαινευταστηρίδους τῆς  
Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως.

Ο κ. **Ν. Δ. Δεβίδης**, ποιούμενος ἐκτενέστερον τὰς ἰδίαις  
συστάσεις, προτείνει ὅπως συσταθῇ Ἐπιτροπὴ ἐκ μελῶν  
τῆς Συνελεύσεως γνωρίζοντων τὴν ἱστορίαν τῆς Χώρας,  
ἵνα μελετήτῃ τὸ θέμα τοῦτο καὶ ληρῇ γενναῖον μέτρον  
πρὸς ἀνακούρυσιν τῶν ἀπογόνων τῶν ἡρώων τοῦ 1821,  
διότι τὰ ἐκείστοτε διδόμενα αὐτοῖς βοηθήματα οὐ μόνον  
εἰς οὐδὲν συντελοῦσιν, ἀλλ' ἀποτελοῦσι καὶ ὄβριον διὰ τὰς  
οἰκογενεῖας τῶν ἐνδύξων ἡρώων τοῦ 1821.

Κατὰ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Δεβίδη ἀντιτίθεται ὁ  
πληρεξούσιος κ. **Ν. Κаланτζάκος** καὶ ἀποφασίζεται ὅπως  
τὸ ζήτημα κληρονομήσῃ ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει.

Ο κ. **Αθ. Σουλιώτης Νικολαΐδης** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῆς  
Ἑλληνικῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρείας καὶ παρκαλεῖ τὸν  
Ὑπουργόν ἐπὶ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως νὰ λάβῃ τὴν  
ἐν ὅπ' ὅψιν του.

Οἱ κ. κ. **Δ. Χατζίσκος** καὶ **Ι. Κούσουλαι** ἀντιπύ-  
σσουσιν ἀναφορὰν τοῦ προέδρου τῆς Κοινοῦτης Μακροχωμῆς  
καταγγέλλοντες δύο ἄξιωματικούς καλοποιήσαντας τὸν δι-  
δασκάλον τῆς Κοινοῦτης, καὶ παρκαλοῦσι τὸν κ. Ὑπουρ-  
γόν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν νὰ προῇ εἰς τὴν ἡμετέραν τιμω-  
ρίαν τῶν ἐν λόγῳ ἄξιωματικῶν.

Ο κ. **Ι. Κούσουλαι** παρκαλεῖ τοὺς κ. κ. Ὑπουρ-  
γούς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐξωτερικῶν, ἵνα καταθέ-  
σωσιν εἰς τὴν Συνέλευσιν πῖνακα ἐμφαίνοντα τοὺς πλῆθοντες  
κατὰ τὴ Νοεμβριανὴν τοῦ 1916 μετὰ τῶν δοθεισῶν ἀποζη-  
μιώσεων, προσέτι δὲ καὶ τὴν λόγον δι' ὃν ἀπεζημιώθησαν,  
προσθέτει δ' ὅτι καὶ ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει ἐγένετο περὶ τοῦ-  
του λόγος, ἀλλ' οἱ πῖνακες δὲν κατατέθησαν.

Ο κ. **Γ. Μπαλτατζῆς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν)  
λέγει ὅτι ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν μικτὴν Ἐπιτροπὴν τῶν  
ἀποζημιώσεων 6500 περίπου αἰτήσεις ἀντιπροσωπεύουσαι  
ἀπαιτήσεις ἐν συνόλῳ 206.215.222.50 δραχμῶν, ἐπεδικά-  
σθησαν δὲ διὰ τῶν ἀπορρίψεων τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς εἰς  
τοὺς ἐνδικαφερομένους πατὰ ὧν τὸ σύνολον ἀνέρχεται εἰς  
6.995.629.50 δραχμάς.

Οἱ σχετικαὶ πῖνακες ἔχουσι κατατεθῇ πρὸ πολλοῦ εἰς  
τὸ Γραφεῖον τῆς Συνελεύσεως καὶ ἔχουσι παρκαλεῖ εἰς τὴν  
κ. Διευθυντὴν τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς πρὸς μεταφρά-  
σιν ἐντὺλῃ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Συνελεύσεως.

Ο κ. **Ἐμμ. Θεοδορίδης** παρκαλεῖ τὸν κ. Ὑπουρ-  
γόν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν νὰ πληροφρήτῃ τὴν Συνέλευσιν  
ἂν ἐξεδιαιρέτῃ ἢ ἂν τοῦλάχιστον συνεζητήθῃ ἡ αἰτήσις  
τοῦ ἐκ Χανίων ἐμπόρου Μιχ. Α. Σρηκινάκη ἡ ἐπιδόθεισά  
κατὰ τὸ 1920 εἰς τὴν διευθύνσιν τῆς Β' Στρατιωτικῆς  
περιφέρειας Ἀθηνῶν, δι' ἀπαίτησιν προερχομένην ἐκ τρι-  
τάτων καὶ ἄλλων εἰδῶν χρηρηθέντων ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐν  
Χανίοις Σύνταγμα Στρατοῦ πρὸ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1916.

Ο κ. **Ν. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν)  
ἀπαντᾷ ὅτι περιυλλέγει τὰ σχετικά ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως  
στοιχεῖα ἵνα διεκτιμῇ τὰ δεόντα.

Ο κ. **Ἐμμ. Χατζιδάκης** παρκαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῆς  
Δικαιοσύνης Ὑπουργόν νὰ πληροφρήτῃ τὴν Συνέλευσιν,

ὅν εὐρίσκειται εἰς τὴν θέσιν του ὁ εἰς τὴν γκαλεὶς τοῦ Ἐρεταίου Αἰγυρίου καὶ τέως Ἀρεοπαγίτης κ. Γαρυφαλῆς, ὃ εἶναι εἰς ἀποστράτην τινι, ἀπὸ τίνος ἐποχῆς καὶ πῶς λαμβάνει ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ τοῦ ἡμετέριον ἐπίδομα. ὅν καὶ ὅν χρόνον διεπύλει Ἀρεοπαγίτης ἕτερος μέλος συμβουλίων Ἐπιτροπῶν ἢ Ἰδρυμάτων καὶ τίνων καὶ πόσας ἀποζημιώκων ἐξ ἐκείτων κινήτων καὶ ἐν συνόλῳ κατὰ πόσον, ὅν ἐπτάκι καὶ ἄλλοτε εἰς Μικρὴν Ἀσίαν καὶ μετὰ τὴν ἡμετέριον ἀποζημιώσιν, πρὸς τίνι σκοπῶν καὶ δια πόσον χρόνον.

Ὁ κ. **N. Θεοτόκης** (Ἰπουργός ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ πρῶτον Ἰπουργός ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης) παρέχει σχετικὰς πληροφορίες.

Οἱ κ. κ. **N. Καλαντζάκος** καὶ **I. Παππαλουκάς** παρακαλοῦσι τὸν κ. Ἰπουργόν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, ὅπως καταθέσῃ εἰς τὴν Συνέλευσιν τὸν ρακελὸν τῆς Ἐπιτροπῆς ἣτις ὑπεβίβασε περὶ τοῦς 400 γενναίους ἐρεδρῶν ἀξιωματικούς εἰς τὴν τάξιν τοῦ στρατιώτου, καὶ κατ'ἀλογον τῶν ἀποστραθέντων γενικῶς ἐρεδρῶν ἀξιωματικῶν. ἢν ἢ Συνέλευσις κρίνῃ τὰς ἐγκληματικὰς πράξεις ἐπὶ τοῦ ὠρισμένου τούτου θέματος τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς τότε διακινούσης ὀλιγαρχίας, προκειμένου νὰ ζητηθῶσιν εὐθὺς παρὰ τῶν ἀνωτέρων ἐκείνων ἀξιωματικῶν, ὑπηρετούντων καὶ ἤδη εἰς τὸ στρατεῦμα. Ἀναπτύσσων δὲ καὶ προσφορικῶς ἐν ἐκτάσει τὴν ἀνταρσίαν ὁ κ. Κωνσταντῆς συνιστᾷ νὰ ληρῇ αὕτη ὑπ' ὄψιν ὡς δικαιοσύνη.

Ὁ κ. **N. Θεοτόκης** (Ἰπουργός ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι μελετᾷ τὴν ὑπόθεσιν, σκοπῶν νὰ λάβῃ τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα.

Οἱ κ. κ. **A. Καζάκης**, **Θ. Διμπρίτης** καὶ **N. Μαργαρίτης** παρακαλοῦσι τὸν κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ἰπουργόν, ὅπως οἱ ἐξ Ἀμερικῆς προτεροχόμενοι ἀντιστασιακοὶ τῶν Νέων Χωρῶν καὶ ἀνέκοντες εἰς κλάστει ἀπολυθείσας ἀπολυθῶσι τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ, ἐρῶσαν συνεπλήρωσαν τὴν νόμιμον τετραμήνην θητεάν, καὶ μὴ ὑπαχθεῶσιν οὗτοι εἰς πρόσθετον ὑπηρεσίαν, λόγῳ τῆς ἐμπροθέμου προσελεύσεώς των. καθότι τὰ ἀρμόδια στρατολογικὰ γραφεῖα ἐρμηνεύοντα στενῶς τὸ ἀπὸ 21 Ὀκτωβρίου 1920 σχετικὸν Διάταγμα ἀρνούνται ν' ἀπολύσωσιν αὐτοὺς ἀδικαιολογητῶς.

Ὁ κ. **Διμπρίτης** ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν τὴν

ἐρώτησιν, καὶ παρακαλεῖ νὰ ληρῇ αὕτη ὑπ' ὄψιν.

Ὁ κ. **N. Θεοτόκης** (Ἰπουργός) ἀπαντᾷ ὅτι τὸ φημισμένον ἔδη νομοσχέδιον περὶ ἀνυποτάκτων ἀρνούσθαι περὶ τούτου.

Ὁ κ. **I. Χριστάκης** παρακαλεῖ τὸν κ. Ἰπουργόν ἐπὶ τῆς Γεωργίας νὰ πληρορροήσῃ τὴν Συνέλευσιν, διότι ἐπαύθησαν οἱ γεωπόνοι, εἰς τριπλὴν ὥστε σήμερον νὰ μενῶσι κενὰ γραφεῖα Ἐποικιακοῦ ἐν Μακεδονίᾳ ἰδίως, ἅπου ὑπάρχει τοσούτη ἑλλειψὶς γεωπόνων, ὥστε τὸ Κράτος καθημερινῶς νὰ παραρρύττῃ διαγωνισμοὺς πρὸς πρόσληψιν ταιούτων ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, νὰ δαπανᾷ δὲ κατ' ἔτος περὶ τῆς 200.000 δραχμῶν δι' ὑποτροφίας ἐν Εὐρώπῃ.

Ὁ κ. **K. Τερτίλης** Ἰπουργός ἐπὶ τῆς Γεωργίας ἀπαντᾷ ὅτι οἱ ἐν λόγῳ ὑπάλληλοι ἐπαύθησαν, διότι εἶχον λάβει μέρος εἰς τὴν κίνησιν Θεσσαλονίκης. Ἐὰν ἡδύναντο νὰ ἀρκεθῶσιν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, ἐν καὶ μετὰ τὴν νέαν καταστάσιν τῶν πρυγμάτων δὲν ἐξηκολούθουν νὰ φέρωνται ἀσέβως πρὸς τὸ κράτος.

Ὁ κ. **A. Βιτάλης**, ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς προκηρυγῆς τῶν ἀπαξιωματικῶν τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ καθὼς καὶ τῆς ἀποζημιώσεώς των, λέγει ὅτι τούτο ἐροῦνθῆσθαι ὑπὸ τοῦ κ. Ἰπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν καὶ δὲν ἔχει ἢ νὰ ἐκφράσῃ πρὸς αὐτὸν τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων.

Ὁ κ. **N. Σιγάτος** παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ἰπουργόν νὰ πληρορροήσῃ τὴν Συνέλευσιν ὅν τὸ θάλαμα μνηρὸν ἀντὶπλοῦν «Νάρκισσος» εἶναι νεανυλόμενον ἢ ἐπιτεταγμένον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, πρὸ πόσου χρόνου, πρὸς τίνι σκοπῶν καὶ ἀντὶ πόσου καλῶς ἢ ἀποζημιώσεως, κατατεθῶσι δὲ ἀντίγραφα τῶν τυχόν συνταχθέντων σχετικῶν συμβολίων.

Ὁ κ. **I. A. Πάλλης** (Ἰπουργός) παραλείπει λέγει ὅτι δὲν εἶναι ἐπιτεταγμένον.

Ὁ κ. **Σιγάτος** λέγει ὅτι ἡ ἐρώτησις ἔχει γερὰ πρὸς πεισάων μνηρῶν καὶ δὲν δικαιολογεῖται πρὸς αὐτὴν ἀπάντησις.

**A. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Πρὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου τὸ ἀντὶπλοῦν ἐνταλῶθη, ὅπως μεταφέρῃ ἐνταυθα τὴν βασιλικήν τοιαυτὴν. Μετὰ τούτο ἐνταλῶθη δις ὑπὸ τῆς παρουσίας Κυβερνήσεως.

**N. Σιγάτος**. Ἐνωθὲ πρὸ τῆς πρώτης Νοεμβρίου, διότι ἔχω πληροφορίες ὅτι ὁ «Νάρκισσος» εἶχεν ἐπιταχθῆ διὰ ταξιδία ἀναψυχῆς, ἀνεκλήθη δὲ νεκρὸς καὶ εἰς ζῆ-



τήματα άρρῶνται τῷ Ὑπουργεῖον τοῦ Ἐπιστισμοῦ. Περικαλεῖ δ' ὁ κ. Στράτος ὅπως κατεταθῶσιν αἱ σχετικαὶ περὶ τοῦτου πληροφορίες ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει.

Ο κ. **Ι. Δ. Ράλλης** (Ὑπουργός ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομικῆς) ἐπικυκλοφάνει ὅτι τὸ ἀτυρόπλοιν δὲν εἶναι ἤδη ἐπιτεταγμένον. Προσθέτει δ' ὅτι παρουσιάσθησαν εἰς αὐτὸν δύο λογικισμοὶ διὰ νουλώσεως ὑπὸ τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως, εἰς ὧν ἐνέκρινε τὸν ἕνα μόνον ὡς δεδικαιολογημένον, ἐπέστρεψε δὲ τὸν ἕτερον ὡς ἄδικαιολογητὸν καὶ ὡς περιλαμβανόμενον ὑπερῶν ποσῶν.

Ο κ. **Ἐμμ. Χατζιδάκης** παρρησιάζει ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὅτι αἱ δοθεῖσαι πληροφορίες εἰς ἐρώτησίν του διὰ ταξιδία γινόμενα ὑπὸ τοῦ πρώτου Προέδρου τῆς Βουλῆς κ. Θ. Σοφούλη ἐπὶ τρισέτιν δὲν εἶναι ἐπαρκεῖς, διότι ἀναφέρονται μόνον εἰς δύο μῆνας, τὸν Σεπτέμβριον καὶ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1920. Περικαλεῖ νὰ κατεταθῶσι πληρεστεραὶ πληροφορίες, καθόσον βεβαιῶσιν τὴν Συνέλευσιν ὅτι ὁ πρῶτος Πρόεδρος τῆς Βουλῆς οὐ μόνον ὁ ἴδιος ἀλλὰ δι' αὐτοῦ καὶ οἱ οἱ ὑπάλληλοι τῆς Σήμε, Ἀστυνόμος, Νομάρχης καὶ λοιποὶ, ἐταξίδευσαν δαπάναις τοῦ Δημοσίου διὰ κομματικῶς καὶ μόνον λόγους.

Ο κ. **Ν. Δ. Δεβίδης**, ὁμιλῶν ἐπὶ συστάσεώς του πρὸς τὴν κ. Πρόεδρον τῆς Συνελεύσεως, προτείνει ὅπως περισυλλεγῶσι πάντες τὰ πρωτότυπα τῶν ψηφισμάτων, τῶν πρωτοκόλλων τῶν ὁρκωμοσιῶν τῆς παρούσης Συνελεύσεως καὶ δεθῶσιν ὡς πολύτιμον βιβλίον, ὅπερ νὰ μὲν ὡς κειμήλιον ἱστορικόν, τιθέμενον παρὰ τὰ πρωτότυπα ἱστορικὰ κειμήλια τῆς ὁρκωμοτικῆς τοῦ Ὁθωνος καὶ τῶν πρωτοτύπων τῶν Συνταγμάτων τοῦ 1844 καὶ 1863, ἅτινα εὐρίσκονται ἐν τῷ χρηματοκιβωτίῳ τῆς Βουλῆς, ἐπικυκλοφάνει δὲ καὶ πάλιν τὴν σύστασίν του ὅπως τὰ μέχρι τοῦδε γινόμενα δεκτὰ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ψηφίσματα δημοσιευθῶσιν εἰς τὴν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Τελευτῶν ἐρωτᾷ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Συνελεύσεως ἂν ὑπάρχουσιν ἐν τῷ χρηματοκιβωτίῳ τῆς Βουλῆς ἀναφερόμενα ὑπ' αὐτοῦ ἠνωτέρω ἱστορικὰ κειμήλια.

Κ. **Ἀργ. Δομβάρδος** (Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως). Ὅσον ἄρρη τὰ πρωτόκολλα τῆς ὁρκωμοτικῆς, πληροφορῶ τὸν κ. Πληρεξούσιον ὅτι ὑπάρχουσι συγκεντρωμένα ἐν τῷ Γραφείῳ καὶ φυλάσσονται μετὰ τῶν λοιπῶν ἐγγράφων. Ὅσον ἄρρη τὸ χρηματοκιβώτιον, περὶ τοῦ ὁποίου ὠμίλη-

σεν, ὅτε παρέλαβον τὴν προεδρίαν, ἐζήτησα νὰ μοὶ παραδοθῶσιν αἱ κλεῖδες, ὅπως ἐγένετο παντοῦτε, διὰ τεκτονικοῦ πρωτοκόλλου, ὑπὸ τοῦ προκατόχου μου. Δυστυχῶς ἀνεκάλυψα ἐπὶ μέγρι τῆς ἐποχῆς τοῦ κ. Κατάρουλη, Ἀντιπροέδρου, προεδρεύσαντος τῆς Βουλῆς, ἐγένετο ἡ παραδοσις αὐτῇ ἀπὸ Προέδρου εἰς Πρόεδρον. Μετὰ ταῦτα ὅμως οὐδεμία παραδοσις, οὐδὲν πρωτόκολλον ἀναφέρεται. Ὅτε δὲ ἐζήτησα τὰς κλεῖδας, ἠγνοεῖτο καὶ πού εὐρίσκοντο αὐταί. Μετὰ ἐρευνῶν κατώρθωσα ν' ἀνακαλύψω τὰς κλεῖδας τοῦ χρηματοκιβωτίου εἰς χεῖρας κάποιου γραφέως ἢ κλητῆρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὁ ὅποτος τὰς εἶχε παραλάβει, διότι ἐντὶς τοῦ χρηματοκιβωτίου περιεκλειετο πρὸς φύλαξιν ἡ πολυτίμος δικογραφία τοῦ Ἱδρυτοῦ Διακτετηρίου.

Σ. **Σωτηριάδης**. Αἱ πολυτίμοι δικογραφίαι, διότι ἦσαν δύο.

Κ. **Ἀργ. Δομβάρδος**. Ἐλάβον τὰς κλεῖδας, ἠνεψα τὸ χρηματοκιβώτιον καὶ κατέγραψα τὰ εὑρεθέντα. Πρὸς τοὺς ἄλλους δ' εὐεθέτησεν ἐν τῷ χρηματοκιβωτίῳ καὶ ἐν κιβώτιον ἡ δύο κιβώτια περιέχοντα παρασημα καὶ μετάλλια διὰ τοὺς κ. Βουλευτάς, χρυσὰ καὶ ἐπίχρυσα. Ἐζήτησα πληροφορίες καὶ χεῖρω, διότι μοὶ δίδεται ἡ ἄρρηξ ἵνα φέρω εἰς γνῶσιν τῆς Συνελεύσεως, ὅτι ὁ ἄλλοτε Πρόεδρος τῆς ἐκπνευστικῆς Βουλῆς καὶ τῆς ἀνασκηθείσης κατόπιν τῆς 31 Μαΐου κ. Σοφούλης εἶχε δώσει παραγγέλλειν διὰ μετὰ ἀπλής ἐπιστολῆς του εἰς κάποιον ἐπιχειρηματικὸν νὰ φέρῃ ἐξ Ἀμερικῆς 400 γραμμῶν, μετάλλια ἐν εἴδει παρασημῶν διὰ τοὺς κ. Βουλευτάς καὶ 400 μικρότερα σημεῖα ἀναγνωρίσεως διὰ τὴν **μπουτουνιέραν**. Διὰ τὸ ποσὸν αὐτὸ, διὰ τὸ ὅποσον οὐδεμία δημοπρασία διετράχη οὕτε ἄλλη τήρησις κινδυνήσατε λογιστικοῦ τύπου ἢ ἀπόφασις ἂν τῇ Βουλῇ, εἰρη μόνον ἀναγράψῃ ὑπερήκου κανδύλιον ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ τῆς Βουλῆς, μοὶ ἐζητεῖτο νὰ δικτάξω τὴν πληροφορίαν. Ἐγὼ ἠρνήθην νὰ δικτάξω τὴν πληροφορίαν, διότι δὲν διέδλεπον τίποτε τὸ κανονικῶς γινόμενον, τὸ ὅποσον νὰ με ὑπεχρῶν ν' ἀναγνωρίσω πράξιν ἀντικανονικὴν ἐπὶ τῇ βάσει δύο μικρῶν ἐπιστολῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἐζητεῖτο νὰ κατεβάλλῃ τὸ δημόσιον Τραπεζὸν εἰς τὸν ἐργολάβον 100 περίπου χιλιάδας δραχμῶν. Ἐγὼ ἠρνήθην, ὁ δὲ ἐργολάβων ἐσταῖα διὰ δικαστικῶς νὰ ζητήσῃ τὰ χρήματα.

Ταῦτα εἶχον ν' ἀνακινώσω πρὸς τὴν Συνέλευσιν, ὅπως διατελῇ ἐν γνώσει τῶν πραγμάτων. Ἐγὼ βεβαίως δὲν εἰ-

και διατεθειμένος ποτέ νά εξοφλήσω παρηγγελίαν ἀνέμω, παρητύπως καὶ ἀνωρελῶς γενόμενῃ. Ὑπεύθυνος τῆς παρηγγελίας ταύτης ἔς θεωρηθῇ ὁ ἐνεργήσας αὐτὴν παρὰ τῆς διατάξεως τοῦ Νόμου.

Εἰσέρχεται εἰς τὴ Συνέλευσιν εἰς τὴν

### Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἐπερωτήσεων.

Προτάσει δέκῃ Πληρεξουσίων προτάσσεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 95 ἐπερωτήσις τοῦ κ. **Κ. Ἀλφονσάτου Τυπάλδου** ἐπερωτώμενος τὴν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν σχετικῶς πρὸς τὴν κατὰστασιν τοῦ πολεμικοῦ Ναυτικοῦ καὶ τοῦ κατὰ πλοῦ τοῦ θωρηκτοῦ «Ἀθέρωφ» εἰς Πειραιᾶ, ζητεῖται δὲ ὡς γενικευθῇ ἐπ' αὐτῆς ἡ συζήτησις.

**Π.Κ. Μαυρομιχάλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν). Παράκαλῶ ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις, διότι ἔλαβον ἀρχὰ γινώσκιν τῆς ἐπερωτήσεως.

Ὁ κ. **Τυπάλδος** δηλοῖ ὅτι δὲν δύναται ν' ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν, λαμβάνων δὲ τὴν λόγον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ κατὰ πλοῦ τοῦ θωρηκτοῦ «Ἀθέρωφ» λέγει ὅτι ὁ Διοικητὴς αὐτοῦ ὑποναύαρχος κ. Δούσμανης κατεπλήρωσε μεταξύ Καλλιπόλεως καὶ Φάληρου εὐρίσκειτο ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας του. Εἰς Καλλιῶπολιν ἐστάλη μὲ δικταχὴν ἐλάχιστα προσκρησζόμενας πρὸς τὴν παρηκματισμένην. Ἀπὸ τῆς Καλλιπόλεως ἀνέρεσε πρὸ εἰκόσιν ὥρων πρὸς τὴν Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν τὴν κατὰ πλοῦν τοῦ θωρηκτοῦ εἰς Φάληρον, διότι δὲν κατέπλευσε αὐτὸ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ. Ἀλλ' ὁ κρατὼν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ ὑποναύαρχος Ἠπίτης ἀρχηγὸς τοῦ Ναυτικοῦ Ἐπιτελείου ἐξ ἀντιζηλίας πρὸς τὸν Δούσμανην διέστρεψε τὰ πράγματα. Ἡ συνοχὴ τοῦ Ὑπουργείου διὰ τοιαύτης τακτικῆς κακιστεύρεται. Ἡ ἑλλειψὶς ἱκανότητος τῆς Ἀνωτάτης Διοικήσεως τοῦ Ὑπουργείου ὑποδεικνύει τὰς τοιαύτας ἐκδηλώσεις. Ὁ ὑποναύαρχος Δούσμανης Κυβερνήτης τοῦ «Ἀθέρωφ» κατὰ τὸν Βαλκανικὸν πόλεμον προσήνεγκε σημαντικὰς ὑπηρεσίας.

Ὁ κ. Ἠπίτης ἐπέβη ἤδη τῷ «Ἀθέρωφ» ἀντικαταστήσας τὸν κ. Δούσμανην, ἀλλὰ συγχρόνως εἶναι καὶ ἀρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου.

**Π. Κ. Μαυρομιχάλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν). Τοιοῦτος διωρίσθη ἤδη ὁ κ. Μελισσάπουλος, ὥστε δὲν κατέχει δύο θέσεις ὁ ὑποναύαρχος κ. Ἠπίτης. Ὡς πρὸς τὸν κατὰ πλοῦν τοῦ θωρηκτοῦ εἰς Φάληρον, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν

Ναυτικῶν δὲν ἔδωκε τὴν ζητηθεῖσαν ἀδειαν πρὸς τὸν κ. Δούσμανην. Ἰσχυρισθέντα ἐθνηκὴν ἀνάγκην ὥπως κατεπλεύσῃ εἰς Φάληρον, καὶ ὥρειδε νὰ παρηκμαίῃ εἰς Καλλιῶπολιν. Ὁ κ. Δούσμανης ἠθέλησε διασάφισιν τοῦ τηλεγραφικατοῦ. Τῷ ἐδόθη. Τὸ Ὑπουργεῖον ἐπέμεινε εἰς τὴν δικταχὴν του. Τρίτη διασάφισις δὲν ἐζητήθη. Ἀπὸ ὁ κ. Δούσμανης ἐνόησε καλῶς τὸ περιεχόμενον τῶν τηλεγραφημάτων τοῦ Ὑπουργείου. Ἐν ταῦτοις ἤλθε, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἐτιμωρήθη πειθαρχικῶς διὰ λόγους εἰς πάντας καταληπτούς.

Ὁ κ. **Γ. Πῶπ** λέγει ὅτι ὁ ὑποναύαρχος κ. Δούσμανης ἔλθεν εἰς τὸ Φάληρον ὥπως συνεννοηθῇ ἐπ' εἰσελθὺς μὲ τὴν Κυβερνήτην διὰ σοβαρώτατα ἐθνηκὴ ζητήματα, τῶν ὁποίων ἡ λεπτότης δὲν ἐπιτρέπει νὰ συμβῶσιν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ. Ἦνεν ἡ συνεννόησις αὐτὴ ἐνέμετο ἐγκυρίωτερον, δὲν ἦν εὐρυτερόμεθα πρὸ πλήρους σχεδὸν μακτιώσεως τῆς ἀπυστολῆς τοῦ ναυάρχου κ. Δούσμανη. Ζητεῖ διὰ τοῦτο νὰ κατατεθῶσιν εἰς τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ἐγγράφα καὶ πρὸ πάντων ἡ Ἐκθεσίς τοῦ ναυάρχου, ἵνα γίνῃ συζήτησις.

**Π. Κ. Μαυρομιχάλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν). Μόνον τὴν τηλεγραφικὴν ἀπάντησιν πρὸς τὸν κ. Δούσμανην ἔχ' καταθέσει, ἥτις εἶναι ἀρεστὴ χαρακτηριστικῇ.

Ὁ κ. **Πῶπ** ζητεῖ τὴν κατὰθεσιν ὁρισμένων ἐγγράφων, τὰ ὅποια γνωρίζει καὶ τὰ ὅποια ὑπενόηθη καὶ ὁ κ. Τυπάλδος.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Πῶς περιῆλθεν εἰς ὑμᾶς τὰ τοιαῦτα ἐγγράφα; Πρὶκεῖται περὶ ἐγγράφων τὰ ὅποια, ὡς λέγετε, περιέχουσι λεπτοτάτας ὑποθέσεις τοῦ Κράτους καὶ τὰ ὅποια δὲν ἔδύναντο νὰ ἐξελθῶσι τῶν χειρῶν ἐκείνων μεταξύ τῶν ὁποίων ἀντιπλάγησαν. Τίς εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὅποιος σὺς παρέδωκε τοιαῦτα ἐγγράφα καὶ εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὅποιος; Διότι δὲν νομίζω ὅτι εἶναι ἐπιτετραμμένον εἰς οἰονδήποτε κάτοχον δημοτίων ἐγγράφων, ἐνεργόντων ἐν εἰς οἰονδήποτε ὑποθέσεις τοῦ Κράτους, νὰ τὰ ἀνακοινῶν εἰς οἰονδήποτε μὴ ἀρμόδιον καὶ ἐκ τοῦ Νόμου ὑπεύθυνον. Τοῦτο, λέγει, εἶναι ἐγκλημα προβλεπόμενον ὑπὸ ὁρισμένων διατάξεων τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ὁ κ. **Πῶπ** λέγει ὅτι τὸ περιεχόμενον τῶν ἐγγράφων ταύτων, γνωστὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, γνωρίζουσιν οἱ πάντες καὶ μόνον ἡ Συνέλευσις ἀγνοεῖ. Δὲν πρὶκεῖται ἐπομένως περὶ μυστικοῦ.

**Δ. Γούναρης** (Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου). Δὲν

ὠμίλησεν περὶ μυστικῶν ὠμίλησεν περὶ τούτου εἶπε-  
τε ὅτι ἔχετε γνώσιν πραγμάτων τῶν ὁποίων ἡ λεπτι-  
της δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συρθῶσιν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ. Τί  
ἐννοεῖ ἡ φράσις ὑμῶν αὕτη; Ἐάν προέκυπτε περὶ πραγμάτων  
τὰ ὁποῖα ἀγνοῶ ἐγώ, γνωρίζετε οὕτως ὑμεῖς, καὶ λέγετε  
ὅτι εἶναι ἐγγράφα τὰ ὁποῖα περιέχουσι πράγματα τὰ  
ὁποῖα πρέπει νὰ τηρηθῶσι μυστικῶς, νομίζετε ὅτι δὲν  
ἔπρεπε νὰ εἰπῶ πρὸς ὑμᾶς, πῶ, εἶναι δυνατόν νὰ λάβῃτε  
γνώσιν τῶν ἐγγράφων τούτων, ἐγγράφων τὰ ὁποῖα κατὰ  
τὸν χαρακτηρησμὸν τὸν ἰδικὸν σας εἶναι ἐγγράφα τὰ ὁποῖα  
πρέπει νὰ τηρηθῶσι μυστικῶς;

**Γ. Πῶπ.** Δὲν εἶπον αὐτό.

**Δ. Γούναρης.** Αὐτὸ εἶναι τὸ ἐσχάτως τῶν λόγων  
σας, ἐκτός ἂν θελήτε τώρα νὰ τὸ ἀλλάξῃτε.

**Γ. Πῶπ.** Εἶπον ὅτι ὑπάρχουσι θεματικὰ λεπτά, ἐπὶ τῶν  
ὁποίων εἰς Πληρεξούσιον, τοῦλάχιστον ἐγώ, δὲν θὰ ἡδύναι-  
το ν' ἀποσχολήσῃ τὴν Συνέλευσιν, ἐρίσιν ἢ βούλησιν  
ἢ ἡ πρωτοβουλία τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἐπέτρεπε τούτο.  
Δὲν ὠμίλησεν περὶ μυστικῶν ἐγγράφων, διότι δὲν προέκυπτε  
περὶ τοιούτων.

**Δ. Γούναρης.** Όλα τὰ ἐγγράφα δι' ἐκείνων ὁ ὁποῖος  
τὰ κατέχει ὡς λειτουργὸς αὐτῶν εἶναι ἐγγράφα μυστικῶν  
καὶ εἰς οὐδὲν ἐπιτρέπεται νὰ τὰ δώσῃ. Ὁ δημόσιος  
λειτουργὸς ὁ ὁποῖος ἔχων τοιαῦτα ἐγγράφα παραδίδει αὐ-  
τὰ εἰς τρίτον, διαπράττει ἔγκλημα, τὸ ὁποῖον τιμωρεῖται  
κατὰ τὸν Ποινικὸν Νόμον.

Ὁ **κ. Περ. Ίαν. Αργυρόπουλος** παρρησιᾷ ὅτι κατόπιν  
τῆς ἀποστολῆς τηλεγραφήματος πρὸς τὸν ναύαρχον Δού-  
σμανην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ὅπως οὗτος παρεμεινῇ ἐν τῇ  
θέσει του, ἢ ἀπόρριψις τοῦ κ. Δούσμανη ὅπως ἐλθῇ  
εἰς Φάληρον ἢ το ἔμπνευσις αὐτοῦ. Ἀναγνωρίζει τὰς  
προσενεχθείσας ὑπηρεσίας τοῦ κ. Δούσμανη πρὸς τὴν Πα-  
τριδα, ἀλλ' ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ ἐγκρίνῃ πράξει;  
αὐτοῦ δεικνύσας ὅτι ἡθέλησε νὰ γίνῃ ἀνώτερος τοῦ Ὑ-  
πουργοῦ. Ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν τοῦ κ. Μελικοπούλου εἰς  
τὸ Γενικὸν Ἐπιτελεῖον, παρρησιᾷ ὅτι δικαίωμα τοῦ Ὑ-  
πουργοῦ, ἐν ἐμπολέμῳ καταστάσει οὕσης τῆς Χώρας, εἶναι  
νὰ διορίσῃ ἐν ἐμπιστευτικᾷ θέσει πρόσωπα τῆς ἐμπι-  
στοσύνης του, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐν Γαλλίᾳ συνέβη. Ἀναφε-  
ρόμενος δὲ μετὰ τούτου εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Πῶπ λεχθέντα  
ἐξ ἐπισήμων ἐγγράφων, ὡς ἐκεῖνος ἰσχυρίσθη, ζητεῖ νὰ

διαταχθῇ ἀνάγκῃς ὅπως ἀνακαταρθῇ τίς ὁ δόξας τὰ ἐγ-  
γράφα ταῦτα, ὥστε νὰ ἐπέλθῃ βραβεῖα καὶ ἀμείλικτος κατ'  
αὐτοῦ ἡ τιμωρία τοῦ Νόμου.

Ὁ **κ. Α. Τσουκαλᾶς** λέγει ὅτι ἐφόσον δὲν κατατί-  
θενται τὰ ζητηθέντα ἐγγράφα ἢ συζητήτης μὴ συζητο-  
μένην που εἶναι ἄσκοπος.

Ὁ **κ. Ν. Στράτος** θυμῶν διὰ μακρῶν καὶ ἐξετά-  
ζων ἐξ ὧν αὐτοῦ τῶν ἀπόψεων τὸ ζήτημα λέγει ὅτι ὡς  
πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν προγενεστέραν διαταγὴν περὶ ἐλευ-  
θεροῦ πλοῦ τοῦ «Ἀβέρωφ» ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως μέχρι  
Παιρικῶς ἡ διαταγὴ αὕτη ἤρετο κατόπιν τοῦ σταλέντος  
πρὸς τὸν κ. Δούσμανην τηλεγραφήματος ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουρ-  
γοῦ ὅπως μὴ κατέλθῃ αὐτός εἰς Φάληρον. Διὰ τούτο παρε-  
καλεῖ νὰ κατατεθῇ εἰς τὴν Συνέλευσιν τὸ σταλὲν αὐτῇ  
τηλεγράφημα ἐξ αὐτοῦ τοῦ Ἀρχιεπισκοπείου τοῦ «Ἀβέρωφ»,  
καθόσον οὐδόλως παράδειξιν νὰ διεκδικήσῃ διεσπασμένη  
πρὸς αὐτὸν ἡ διαταγὴ.

**Π. Κ. Μαυρομιχάλης.** Ὁ «Ἀβέρωφ» εὐρίσκει ἐν Κων-  
σταντίνουπόλει καὶ δὲν δύναται νὰ καταθεσῶ τι ἢ μετὰ  
τινας ἡμέρας τὸ πρωτότυπον τοῦ τηλεγραφήματος.

**Ν. Στράτος.** Χαίρω, λέγει, μακθάνων ὅτι ὁ «Ἀβέρωφ»  
εὐρίσκειται ἐν Κωνσταντινουπόλει, καθόσον λόγῳ τῆς λογο-  
κριτίας δὲν ἀνεγράφη τούτο. Ἐξετάζων μετὰ ταῦτα τὸ ζή-  
τημα τῆς τιμωρίας τοῦ κ. Δούσμανη, λέγει ὅτι πρὶν ἢ τιμω-  
ρηθῇ ὁ ναύαρχος ἔπρεπε νὰ κληθῇ εἰς ἀπολογία, καθόσον,  
ἢ εὐκολος τιμωρία ἀνωτέρων βαθμολογῶν, ἐνῷ δὲν θεμε-  
λιτῶ τὴν πειθαρχίαν, κλονίζει σπουδαίως τὴν ἱεραρχίαν τοῦ  
Ναυτικοῦ ἐπὶ μεγίστῳ συνολικῷ κακῷ. Παρρησιᾷ δ' ὅτι  
ἡ ἐπιβληθεῖσα τῷ κ. Δούσμανη τιμωρία εἶναι βραχυτάτη,  
παρεκαλεῖ νὰ κατατεθῇ ἡ ἀναφορά παραπόνου τοῦ τιμω-  
ρηθέντος ὅπως ἀκουσθῇ καὶ ἡ δικαιολογία αὐτοῦ. Κατα-  
κρίνει μετὰ τούτου τὴν τοποθέτησιν τοῦ κ. Μελικοπούλου,  
πλοίαρχου ὄντος εἰς τὴν θέσιν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελάρχου,  
ἐνῷ ὑπάρχουσιν ἀνώτεροι αὐτοῦ ἑνδεκα ὑποναύαρχοι, μετὰ  
τῶν ὁποίων ἡ δύναμις νὰ ἐκλέξῃ ἓνα τῆς ἐμπιστοσύνης του  
ὁ κ. Ὑπουργός, καὶ καταλήγων παρεκαλεῖ καὶ πάλιν  
ὅπως κατατεθῶσι τὰ ζητηθέντα ἐγγράφα, ἵνα γνωσθῇ ἂν  
ὁ ναύαρχος Δούσμανης ἡπεύθησεν ἐλθὼν αὐθαίρετως ἐνταῦθα,  
ὅπερ δὲν πιστεύει. Γινώσκει, προσθέτει, ὅτι κ. Δούσμανης  
εἶναι ἐκ τῶν πειθαρχικωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ Ναυτι-  
κοῦ, ὅποτε τὸ Ὑπουργεῖον διεχειρίσθη καλῶς τὴν ἀπο-

στολήν του ναυάρχου Δούσανη μή δώσιν παρὰ τὴν ὁδηγίαν εἰς αὐτόν, καὶ τότε πλέον δὲν ὑπάρχει ζήτημα μεταξὺ Ὑπουργείου καὶ ναυάρχου, ἀλλὰ μεταξὺ Ὑπουργοῦ καὶ Συνελευσεως, ἐκείνης, ὡς ναυάρχον Σῶμα τὸ διακρίνει καὶ ἐλέγξει πάντα τὰ ἐγγράφια, τὰ ὅποια δὲν δύναται νὰ εἶναι μυστικά δι' αὐτὴν ἐρώσιν εἶναι γνωστὰ ἐν Κοινοβουλευτικῇ καὶ μεταξὺ τῶν διπλωματικῶν κύκλων.

Ὁ κ. Περ. Ἰαν. Ἀργυρόπουλος ἀντικρούων τὴν πληρεξούσιον κ. Στράτου, λέγει ὅτι κατὰ τοὺς κανονισμοὺς τὸ Ὑπουργεῖον ἔδυνάτο νὰ ἐπιβάλλῃ πενταρχικὴν τιμωρίαν, χωρὶς νὰ καλέσῃ τὴν τιμωρούμενον εἰς ἀπολογία. Ἀλλ' ἀντικρουομένης, προκειμένου περὶ ὑποναύρχου, ἀρχηγού Στάλου, ὥρειλε νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ ἐξηγήσεις, πρὶν ἢ προβῇ εἰς τιμωρίαν. Τὸ δεῦτερον σημείον τῆς ἀγορεύσεως τοῦ κ. Στράτου ἀφώρα τὸ διακρίνει τοῦ Ὑπουργοῦ νὰ τοποθετήσῃ πλοίαρχον εἰς θέσιν ὑποναύρχου. Ἀλλ' ὁ νεώτερος κατὰ βελῆμιν καὶ ἀρχιούτης δύνάτῃ ν' ἀντικαθιστῇ τὴν νεώτερον, ὡς ὁ κ. Στράτος γνωρίζει τοῦτο. Ὑποθέτω, λέγει, μᾶλλον ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἐτοποθέτησε πρωτῶν πλοίαρχον, ὅπως μετὰ τινος μῆτος δυνήθῃ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν θέσιν τοῦ ὑποναύρχου κ. Πιπίτης, ὡς πρῶτος τῶν ὑποναύρχων κατ' ἀρχιούτητα. Ὡς πρὸς τὴν τοποθέτησιν τῶν ἀξιωματικῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν Πληρεξουσίων ἀξιωματικῶν, λέγει ὅτι τὰς ἀποδείξεις πόσον εἶχε δίκαιον κηρυχθεῖς κατὰ τοῦ συμβιβαστοῦ τῶν ἀξιωματικῶν Ἀξιωματικοῦ καὶ Πληρεξουσίου, ὅτε ἐψηφίζετο τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον. Ἦδη οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Ναυτικοῦ Πληρεξούσιοι λαμβάνουσι τῆς ἐν τῷ Ναυτικῷ θέσεις τῶν μονίμων. Διὰ τοῦτο; Καὶ εἰς ἐμὲ προεβλήθη ἀρχηγία Μοίρας, ἀλλ' ἠρνήθη. Μᾶλλον ἔχω νὰ καταπολεμήσω ἐχθρὸν; Ἐν τέλει ὁ βουλὸν ζητεῖ ἀνάγκησιν, διὰ ν' ἀποδειχθῇ πόσο ὁ δείξας ἀριστεροσύνην ὡς πρὸς τὰ ἐγγράφια διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ «Ἀβέρωφ».

Ὁ κ. Ν. Στράτος ζητεῖ νὰ κατεβῇ τὰ ἐγγράφια, ἀντικρουόμενα εἰς τὰς ὁδηγίας τῆς δοθείσης εἰς τὸν «Ἀβέρωφ» πρὸς ἐκτελεσιν τῶν νηοφύλων καὶ εἰς τοὺς ὅρους τῆς ἐνεργείας τοῦ «Ἀβέρωφ».

Ἡ συζήτης κηρύσσεται μετὰ τοῦτο περτωμένη.

Πρόεδρος (Οἱ κ. κ. Π. Ρεδιάδης, Περ. Ἰαν. Ἀργυρόπουλος καὶ Ν. Δ. Λεβίδης περὶ αὐτοῦ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν νὰ πληρορροήσῃ τὴν Συνέλευσιν

πόσον εἶναι τὸ ναυτικὸν πρόγραμμα τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὅποion τυγχάνει ἀγνωστον ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν».

Ἐκ τούτων ὁ κ. Π. Ρεδιάδης λέγει ὅτι, ἐκλιπόντος τοῦ λόγου δι' ὃν ἐνεγράφη ἡ ἐπερωτήτης, περικυβεῖται πᾶσι συζήτησεως.

Ὁ κ. Λεβίδης λέγει ὅτι δὲν εὕρισκει ἑγκαίρουν τὴν συζήτησιν συνδεσμένην πρὸς τὸν Προσπολιτισμὸν τοῦ Κράτους καὶ ἐπιφυλάσσει ὅπως τότε λάβῃ τὸν λόγον. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ δὲ συνιστᾷ ὅπως ὑποβληθῇ ὁ Προσπολιτισμὸς τοῦ Κράτους ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ συνταχθῇ αὐτός ἐπὶ τῇ βῆσει κύστης, τηρήσεως τῶν πιστώσεων καὶ οὐχὶ ὅπως συνετάσσοντο οἱ Προσπολιτισμοὶ ὑπὸ τῶν προκατόχων του.

Ἀναγγέλλεται κατόπιν συνκινέσει τῶν ἐπερωτῶντων καὶ λοιπῇ ἐπερωτήσεσι, ὅπως ἡ Συνέλευσις εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τὴν νομοθετικὴν, διακόπτεται δὲ ἡ συνεδρίασις περὶ 9 μ. μ. ἵνα ἐπαναληφθῇ μετὰ μίαν ὥραν.

(Μετὰ τὴν διακοπὴν.)

Ὡρὴ 10 καὶ 30' μ. μ.

Ἐπαναληφθείσης τῆς συνεδριάσεως, ἡ Συνέλευσις εἰσέρχεται εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν

τοῦ συντακτικοῦ καὶ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Πρόεδρος. Ἄ' συζητήσῃ ἐπὶ τῶν ἀρθρῶν τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ ἰδρύσεως Συνδικάτου Τραπεζῶν».

Ὁ κ. Βασιλακάκης ἔχει τὸν λόγον.

Ὁ κ. Χ. Βασιλακάκης, βουλὸν ἐν ἐκτάσει ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, εὕρισκει σφάλμα καὶ δὲν κατακίνει τὴν ὑπόθεσιν τοῦτο Κυβέρνησιν. Φρονεῖ ὅμως ἐπὶ διὰ τοῦ νομοσχεδίου δὲν θὰ ἐπιτευχθῇ ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπός, ὅστις εἶναι ἡ πετῆσις τῆς κληρονομείας καὶ τῆς κερδοσκοπίας ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος, διότι ἀντὶ νὰ διεθῇ ὁ λύκος, ὅστις εἶναι ὁ κεφαλαιούχος, ταυτίζονται οἱ τραπεζίται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δεσμεύονται τὰ πρόβατα καὶ ἀφίσταται ἐλεύθερος ὁ λύκος.

Ι. Δ. Ράλλης (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας). Νομίζω ὅτι, ψηφισμένου τοῦ νομοσχεδίου, δεσμεύεται ἐπωσδότης καὶ ὁ λύκος, πρᾶγμα ὅπερ δὲν δύνασθε ν' ἀρνηθῆτε.

Χ. Βασιλακάκης. Μάλιστα, ἀλλ' ὁ δὲν δεσμεύεται

καθόλου, διότι διὰ τοῦ σχηματιζομένου Συνδικάτου (κανονισμοῦ) ὁ ἴδιος κεφαλαιούχος, ἦτοι αἱ Τράπεζαι, θὰ κλονίζωσι τὸν νόμον περὶ προσφοράς καὶ ζητήσεως τοῦ συναλλάγματος.

**Ι. Δ. Ράλλης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομικῆς). — Ἡμεῖς δὲν φρονούμεν ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν εἶναι ἀνεκτὸν κακόν. ἄλλα δὲν δυνάμεθα νὰ πράξῃμεν ἄλλως. Τοῦτου γινόμενου δεκτοῦ, νομίζω ὅτι εἰς τὰς τὰ ἐπιχειρήματα καταπίπτουσι.

**Χ. Βασιλακάκης**. Ἐξελκυσθὼν ἐμμένει εἰς τὰς γνώμας αὐτοῦ, ἀνκρέρων δὲ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ Χρηματιστηρίου, καὶ οὗς αἱ Τράπεζαι ἐκέρδησαν ἐκ τοῦ συναλλάγματος 170 ἑκτομμύρια δραχμῶν κατὰ τὸ 1920, λέγει: ὅτι διὰ τῆς μονοπωλήσεως τοῦ συναλλάγματος, ὡς καθιεροῦ τοῦτο τὸ νομοσχέδιον, οὐδὲν θέλει ἐπιτευχθῆ. Προτείνει δ' ἐν τῇ αὐτῇ ὅπως ἀπαγορευθῇ ἡ πώλησις συναλλάγματος ὑπὸ τῶν Τραπεζῶν, ἀρεθῇ δ' αὕτη ἐλευθέρᾳ μετὰ τῶν ἰδιωτῶν.

**Ο. Ν. Α. Τσουκαλᾶς** λέγει ὅτι τὸ συναλλάγμα ἀποτελεῖ τὴν βάση τῆς κανονικῆς συναλλαγῆς καὶ ὑπάρξεως πάσης Χώρας.

**Ι. Δ. Ράλλης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομικῆς). Διὰ τοῦ Πρωτοβουλίου τῆς Βουλῆς ἔχετε ὑποβάλει, κ. συνάδελφε, σημειώμα διὰ τοῦ ὁποίου ζητεῖτε τὴν κατάθεσιν μερικῶν ἐγγράφων. Ἀτυχῶς δὲν εἶμαι ἀκόμη εἰς θέσιν νὰ καταθέσω τὰ ἐγγράφα τὰ ὁποῖα ζητεῖτε, διότι πρόκειται περὶ κολλοσιαικῆς ἐργασίας, περὶ ὅλων δὲ τὸν ἐπιδειχθόντα ζῆλον τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Υπουργείου δὲν κατέστη δυνατόν νὰ προσκομισθῶσι τὰ ἐγγράφα μέχρι τῆς σήμερον. Διὰ τοῦτο θὰ πᾶς παρακλήσω νὰ με συγχωρήσετε προκειμένου περὶ πράγματος μὴ ἐξαρτωμένου ἐκ τῆς θελήσεώς μου.

**Α. Τσουκαλᾶς**. Εὐχαρίστως, κύριε Υπουργέ. Ἐπεθύμουν μόνον νὰ πᾶς παρακλήσω, ἂν εἶναι δυνατόν, μερικὰ ἐξ αὐτῶν τῶν ἐγγράφων, ἰδίως τὰ φερώντα τὴν ἀπόθεμα, νὰ μὲς καταθέσιντε, ὑπὸ τὴν αἴρεσιν βεβήτως ὅτι θὰ σὰς τὰ ἐπιστρέψωμεν.

**Ι. Δ. Ράλλης**. Εἶμαι εὐτυχής, ὅτι μοὶ ἀπευθύνετε ταῦτα αἴτησι. Φρονῶ ὅτι τὰ ἐγγράφα τὰ ὁποῖα ζητεῖτε ἀνήκουσιν εἰς τὴν δημοσιότητα καὶ ὅτι δύναται ἐλευθέρως πᾶς τις νὰ λάβῃ γνώσιν αὐτῶν. Τοῦτο ἐθεώρησα τοσοῦτο μάλλον ἐπ' ἀνάγκης, νὰ τονίσω, καθόσον εὐρίθην πρὸ ἐνός

οὗ λ. τ. ν. ἂν τοῦ τῶν Τραπεζῶν, αἱ ὁποῖαι ἐ τ ὁ λ. μ. η. σ. α. ν, καὶ τονίζω τὴν ἐξῆς, λειτουργοῦσι ὅλας, τὰς ἀνάγκας εἰς τὰς ὁποίας καταρτίζονται, νὰ ἀπευθύνωσιν εἰς τὴν προϊσταμένην αὐτῶν Ἀρχήν, τὸ Υπουργεῖον, ἔγγραφον ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι ἀποκρύπτουσι τὰς ἐργασίας αὐτῶν.

Καὶ ἐρωτῶ ὁποῖον τὸ συμφέρον τῆς ἀποκρύψεως τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν καθ' ἣν στιγμὴν ὑπάρχει ὁ νόμος ὁ ὁποῖος ὑποχρεῖται αὐτὰς εἰς δημοσιεύσιν τοῦ ἱσολογισμοῦ τῶν, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ εἶναι τὸ καλύτερον τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν. Ἀλλὰ τὴν ἀπάντησιν δὲν θέλησα νὰ δώσω καθ' ὅτι εἶχον δικαίωμα, ἴσως καὶ ὑποχρέωσιν, πρὸς τὰς Τράπεζας δι' ἐγγράφου μου. Ἦθελον νὰ τὴν περιβάλω διὰ τοῦ κύρους τῆς Συντακτικῆς Συνελεύσεως καὶ νὰ δώσω τὴν ἀπάντησιν ταύτην ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ, καὶ εἶμαι εὐτυχής, ἐπαναλαμβάνω, διότι μοὶ δίδετε τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀπευθύνω πρὸς αὐτὰς τὴν ἀπάντησιν ταύτην.

**Εἰς Πληρεξούσιος.** — Τίνας εἶναι αἱ Τράπεζαι αὐταί, κύριε Υπουργέ;

**Ι. Δ. Ράλλης.** — Εἶναι αἱ ἑνδεκα Τράπεζαι αἱ ἰδιωτικαί, αἱ ἀνώνυμοι Ἑταιρεῖαι, αἱ λειτουργοῦσι ἐν Ἑλλάδι, αἱ ὁποῖαι μοὶ ἀπηύθυναν αὐτὸ τὸ ἐγγράφον, καθ' ἣν στιγμήν, καὶ εἶναι καθήκον μου νὰ εἴπω τοῦτο, οἱ ἱσολογισμοὶ τοὺς ὁποῖους δημοσιεύουσι καὶ εἰς τοὺς νόμους τοὺς γραπτοὺς ἀντίκεινται, καὶ ἀτυχῶς καὶ εἰς τοὺς ἠθικοὺς νόμους, τοὺς ἀγράφους, διότι διὰ τῶν ἱσολογισμῶν αὐτῶν ἐν καὶ μόνον ἐπιδιδώκουσι πῶς νὰ καταστρατηγήσῃ τὸν νόμον, πῶς ν' ἀποκρύψῃ τὴν ἀλήθειαν, πῶς νὰ περιβάλωσι διὰ μιᾶς ὁμίχλης τὰς πράξεις αὐτῶν, ὥστε νὰ μὴ δύναται πᾶς ὀφθαλμὸς νὰ διαβλέπῃ τὰ λαμβάνοντα χώραν ὕψισθεν τῶν θυρίδων.

Μοὶ λέγουσιν ὅτι πρόκειται περὶ καταστάσεως φύσεως ἀπολύτως ἐμπιστευτικῆς. Πῶς εἶναι φύσεως ἀπολύτως ἐμπιστευτικῆς; Ἐγὼ τὴν πεποιθήσιν βαθέως ἐρριζωμένην ὅτι τὰ ἔργα τῶν Τραπεζῶν, αἱ ὁποῖαι διαχειρίζονται περιουσίας τῆς Κοινωνίας, δικαιοῦται πᾶς πολίτης νὰ γνωρίζῃ καὶ ὅτι καὶ ὁ τελευταῖος τοῦ Παλαιοῦ Στρατῶνος καταδίκος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐλέγχῃ τὰς πράξεις αὐτῶν, εἶναι δὲ πολὺ πεπλανημένοι οἱ Τραπεζίται αὐτοί, ἐὰν νομίζωσιν ὅτι εἶναι διατεθειμένοι ὁ Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκο-



νομίαις να τῆς συγχωρήσῃ τοιαῦτα ὄντως θλιβερά ὀλισθήματα.

Ὁ κ. **N. Στράτος**, ἀναφέρων τὰ δικαιώματα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, πρὸς ἐλεγχὸν τῶν Τραπεζῶν καὶ Ἐταιρειῶν, παρατηρεῖ ὅτι, ἵνα γινῇ ὁ ἐλεγχος οὗτος, ἀνάγκη ὅπως τὸ Ὑπουργεῖον καταρτίσῃ εἰδικούς ὑπαλλήλους, καθόσον ἄλλως θίγεται ἡ πίστις τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων τῆς Χώρας.

Ὁ κ. **Ράλλης** ἀντικρούων τὰς γνώμας τοῦ κ. Στράτου ὑποστηρίζει ὅτι οὐδὲν ἄλλως θίγεται διὰ τοῦ ἐλεγχοῦ ἡ πίστις τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων τῆς Χώρας, ἀλλ' ἐμπεδούται περισσότερο αὕτη.

Ὁ κ. **A. Τσουκαλᾶς** ἐξετάζει μετὰ τοῦτο τὰ κέρδη τῶν διαφόρων Τραπεζῶν καὶ ἀνευρίσκει αὐτὰ ὑπερῆχον κερδοσκοπικά, εἰς τινὰς φθάνοντα τὰ 1000 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν, ἐνῶ κατὰ τὸν περὶ τοκογλυφίας νόμον κέρδος πλεον τῶν 9 οἷο ἐπ' ἀγεται ποινικὴν δίωξιν. Τὰ τῶν Τραπεζῶν ἀφ' ἑνὸς ἀνεῦ ἐλέγχου. Ἐκθέτων τὰ τῆς συγγραφῆς τῶν ἰσολογισμῶν λέγει ὅτι αἱ Τράπεζαι δημοσιεύουσιν ἰσολογισμοὺς συγκεχυμένους, ἐκ τῶν ὁποίων οὐδεὶς οὐδὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ, πράττουσι δὲ τοῦτο ὅπως καλύπτωσι τὰς ἐκ τοῦ συναλλάγματος κερδοσκοπίας εἰς βάρος τοῦ αἵματος τοῦ πενόμενου λαοῦ καὶ θεωρεῖ ἐπιβαλλομένην τὴν ψήρυσιν αὐστηροτάτου νόμου περιερίζοντος τὴν αἰτχρὸκέρδειαν ταύτην. Ἀναλύει τὰ τῆς τελευταίας ὑπερτιμῆσεως τοῦ συναλλάγματος καὶ τὰ προμνησθέντα κακὰ καὶ καταλήγει ὅτι δεόν νὰ ληθῶσιν ὑπ' ὅψιν τὰ ὑπομνήματα τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἅτινα ἔχουσιν ἐπ' αὐτοῦ τὴν πρώτην λέξιν, καὶ ἐρωτᾷ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἂν ἔλαβε ταῦτα ὑπ' ὅψιν καὶ ἂν προτίθεται νὰ προβῇ εἰς τροπολογίαν.

**I. A. Ράλλης** (Ὑπουργός, Μάξιμα, καὶ θὰ προβῶ εἰς τροπολογίαν.

**A. Τσουκαλᾶς**. Τότε ἀναβάλλω τὴν συνέχισιν τῆς ἀγορεύσεώς μου διὰ τὴν β' ἀνάγνωσιν, ὅτε θὰ προσκομισθῶσιν αἱ τροπολογίαι ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ὁ κ. **Περ. Ίαν. Αργυρόπουλος** λέγει ὅτι κατεφέρθημεν τελευταίως ἀρκούντως κατὰ τῶν κερδοσκοπῶν πολιτῶν καὶ κερδοσκοπῶν Τραπεζῶν διὰ τὴν ὑψωσιν τοῦ συναλλάγματος, ὡς ἐὰν οἱ κερδοσκόποι οὗτοι ἦσαν ἐντεταλμένοι ὑπὸ τοῦ πολιτεύματος νὰ ἐπαγρυπνῶσι καὶ περιφρουρῶσι τὰ

συμφέροντα τῆς Κοινωνίας καὶ τοῦ Κράτους. Τὴν φροντίδα ταύτην τὸ πολιτεῖμα ἀνέθηκεν ὑπευθύνως εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ Κράτος. Διὸ καὶ θεωροῦμεν ὅτι τὸ Κράτος εἶναι ὁ ἥλικός αὐτοσυρτός τῆς ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος διεξερχθείσης κερδοσκοπίας.

Ἡ θεωρία τῆς «ἐλευθερίας τῶν συναλλαγῶν» εἶναι ἠθικὴ καὶ ὀρθὴ εἰς ἀπολύτως ὁμαλὰς περιστάσεις, ἀλλ' ἀποβάινει φιλοσοφικὴ θεωρία ἀντίθετος πρὸς τὸ συμφέρον μιᾶς Χώρας, ὅταν αὕτη διατελῇ ὑπ' ἑξ. διατελεῖ συνθήκης ἢ ἡμετέρας Χώρας.

Ἀπὸ τῆς ἀνάδου τῆς μερίδος ἡμῶν ἐπὶ τὴν Ἀρχὴν ἤρθησαν οἱ περιορισμοὶ καὶ ἐκράτησαν ἡ ἐλευθερία εἰσαγωγῆς παντὸς εἶδους ἐμπορεύματος, τὸ ἀνεξέλεγκτον τῆς χρησιμοποιοῦσας τοῦ πηγῶντος συναλλάγματος ἐκ τῆς ἐξαγωγῆς ἐμπορευμάτων, ἢ μὴ βύθμισις τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ συναλλάγματος τῶν μετακινητῶν καὶ τῆς ναυτιλίας, ὥστε νὰ εἰσάγῃται ξένον ὑγιὲς νόμισμα, ὡς ἐν Ἰταλίᾳ, ἢ μὴ ἐλευθερὴ ἐξαγωγή παντὸς προϊόντος καὶ ἐμπορεύματος.

**Ἀφ'** ἑτέρου αἱ δαπάναι τοῦ Κράτους ἠϋξήθησαν καὶ ἡ ἐκ τούτου ἐξαγωγή συναλλάγματος ἠϋξήσεν, ἐνῶ ἡ παραγωγή τῆς Χώρας ἠλαττώθη καὶ διότι ἡ ἐντατικὴ καλλιέργεια ἡ ἐξ ἀνάγκης γενομένη κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους τοῦ πολέμου ἐμειώθη καὶ λόγῳ τῆς ἀπαιματορρώσεως τῶν κτημάτων, ἐνεκα τῆς ὁποίας οὔτε οἱ κολλῆσαι ἐκκαλλιέργησαν ὡς ἔδει οὔτε οἱ γαιοκτήμονες.

Καὶ διερωτῶμαι, μήτοι αἱ μετακλιμακίαι Κυβερνήσεις ἐπρόκειτο νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸν ἀγῶνα ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ; Μήτοι ἐπρόκειτο ν' ἀπολύσωμεν πάσας τὰς ἡλικίας τῶν ἐφ' ὅροις καὶ νὰ περιορίσωμεν τὸν Στρατὸν εἰς τὸ ἐλάχιστον; Μήτοι ἐπρόκειτο νὰ πᾶσωμεν τὰς διὰ τὸν Στρατὸν ἀγοράς παντὸς εἶδους ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ; Μήτοι ἐπρόκειτο νὰ πᾶσωμεν τρώγοντας ἄρτον καὶ συνεπῶς ν' ἀγοράζωμεν καὶ μετακομίζωμεν τὸν σῆτον ἐξ Ἀμερικῆς; Πολλοὶ γε καὶ δεῖ. Ἐπρόκειτο ἀντιθέτως ν' αὐξήσωμεν τὰς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀγοράς, καθ' ὃν χρόνον τὰ τοῦ νόμου «ΓΧΜΒ» ἀπαθῆματα ἦσαν ἐξήντημένα καὶ εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀγοράσωμεν συναλλάγμα. Καὶ ἦσαν ἐξήντημένα ἐξ ἀσυγγνώστου σφάλματος τῆς προεκλογικῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἐξήντησε τὴν πηγὴν αὐτὴν ἀντὶ ν' ἀγοράζῃ συναλλάγμα τὴν ἐξήντησε διὰ νὰ κρατῇ τὴν δραχμὴν τεχνητῶς ὑψηλὰ, ἵνα ἀποδείξῃ τὴν οἰκονομικὴν εὐρωστίαν τῆς



Χώρας ἔχουσιν ὅπως νὰ ἐπιτύχῃ μέγα δάνειον. Ἐπρόκειτο ἐν γένει ν' αὐξήσωμεν καὶ τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους ἐκ τῆς ἐθνικῆς καὶ ἠθικῆς ὑποχρεώσεως, ἣν εἰχομεν, τὸ μὲν νὰ ἐντείνωμεν τὴν στρατιωτικὴν ἡμῶν προσπάθειαν, τὸ δὲ νὰ ἐπανηρρώσωμεν τὰς χιλιάδας τῶν ἀξιομακτικῶν καὶ πολιτικῶν ὑπαλλήλων, οὓς τὸ ἐκπεσὼν καθεστῶς εἶχε ρίψει ὡς ἀχρήστους εἰς τὰς ὁδοὺς. Ἐπὶ πλέον ἐπηκολούθησεν ἡ Δικαιοσύνη περὶ οἰκονομικοῦ ἀποκλεισμοῦ, καὶ συνεπῶς ἡ μὴ παρ' ἡμῶν διάθεσις τῶν εἰς πίστωσιν μᾶς ὑπολειπομένων ποσῶν ἐκ τοῦ δανείου ἐν Ἀμερικῇ καὶ Ἀγγλίᾳ.

Καὶ πάντες οἱ μὴ παθολογικῶς αἰσιοδοξοῦντες ἐγνωρίζουν περὶ τίνος ἐπρόκειτο καὶ τί τοῦτο ἐτήμαινε διὰ τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς Χώρας.

Ἐν τέλει ἦλθε πρὸς ἡμῶν ἡ Σύμβουσις τοῦ Δανείου μετὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ἡ μᾶλλον ἡ ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία χαρτονομίσματος 550 ἐκτομμυρίων.

Τὶ ἀνεμένονεν κατὰ τοὺς διανοητικοὺς αὐτοὺς σταθμούς διὰ τὴν λήψιν μέτρων ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος;

Φρονῶ, Κύριοι, ἀδιστακτικῶς ὅτι οὐδὲν τῶν περιοριστικῶν μέτρων τῆς προεκλογικῆς Κυβερνήσεως ὤφειλε νὰ ἁρτῇ. Εἰς ἐμὲ τοῦλάχιστον θὰ ἦτο ἀπολύτως ἀδιάφορον νὰ μᾶς εἴπωσιν ὅτι εἰς τοῦτο μισοῦμεθα τὴν Κυβέρνησιν τοῦ ἐκπεσόντος καθεστῶτος, ἂν τοῦτο ἦτο πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Χώρας. Ἄλλως τε ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶχεν ἢ νὰ καινοτομήσῃ διατηροῦσα τὰ ἴδια μέτρα, καὶ θὰ ἐκκινετο, ἂν ἐφήρμοζε ταῦτα ἐντίμως καὶ ἀμερολήπτως, καὶ οὐχὶ ὡς ἡ προεκλογικὴ Κυβέρνησις, ἥτις ἐφήρμοσε ταῦτα μεροληπτικῶς πλουτίζουσα τοὺς φίλους τῆς καὶ πτωχεύουσα τοὺς ἐχθροὺς τῆς.

Τῷ 1918, λόγῳ τῶν περιοριστικῶν μέτρων ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος καὶ τοῦ περιορισμοῦ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς ἐμπορευμάτων, ἡ κερδοσκοπία ἐστράφη ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ πρὸς τὰς μετοχικὰς ἀξίας, ἀλλὰ τοῦτο ἐνδιέφερε τὰ ἄτομα καὶ οὐχὶ ἀμέσως τὸ Κράτος. Τὰ περιοριστικὰ μέτρα ἤρθησαν καὶ ἡ κερδοσκοπία τῶν Τραπεζῶν καὶ πολιτῶν ἐστράφη πρὸς τὸ συναλλάγμα. Καὶ ἀποτελέσματα ἀποθαυμάζοντα ἦσαν κατηνύοντα.

Γνωρίζομεν ὅτι οἱ Τραπεζίται ἦσαν κεκηρυγμένοι κατὰ τῶν περιοριστικῶν μέτρων, ἀλλὰ τοῦτο καὶ μόνον ἤρκει ἄνευ βαθιτέρας ἐξετάσεως τοῦ πράγματος, ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἀκολούθησεν τὴν ἀντίθετον ὁδόν.

Ἄν ἔχομεν κατ' ἀρχὴν ἀντίρρησην τινα, εἶναι αὕτη ὅτι προτιμῶμεν ἐλαττοῦν ἀπόλυτον ὑπὸ Ἐπιτροπῆς τοῦ Κράτους, ἐνισχυμένης δι' ἀντιπροσώπων τοῦ ἐμπορικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ κόσμου, πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ Συνδικάτου τῶν Τραπεζῶν, διότι γνωρίζομεν τί συμβήσεται.

Τὸ διὰ τοῦ υποβληθέντος νομοσχεδίου σύστημα θὰ μειώσῃ, ἀλλὰ δὲν θ' ἀναιρέσῃ τὸ κακόν. Μειονέκτημα δὲ τοῦ νομοσχεδίου θεωροῦμεν τὴν θεσπιζομένην μεγάλην διακιοδοσίαν καὶ ἀνάμιξιν τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, διότι θὰ υποβάλληται οὗτος εἰς μεγάλας καὶ ἀπασχολητικὰς πιέσεις.

Ἀναλύων κατόπιν τὸ νομοσχέδιον νομίζει ὅτι τὸ Κράτος θὰ ἔπρεπε νὰ μετέχῃ καὶ τῶν ζημιῶν τῶν Τραπεζῶν.

Ὁ κ. **I. Δ. Ράλλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας) παρρητεῖ ὅτι ἐρόσον τὸ Κράτος δὲν μετέχει τῶν κερδῶν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μετέχῃ καὶ τῶν ζημιῶν. Ἡ Κυβέρνησις ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θὰ δεχθῇ τὴν συμμετοχὴν τοῦ Κράτους εἰς τὰς ζημίας.

Ὁ κ. **Ἀργυρόπουλος** συνεχίζων λέγει ὅτι ἔπρεπε νὰ ὁρισθῇ διὰ τοῦ νομοσχεδίου τὸ ποσοστὸν τῆς συμμετοχῆς τῶν Τραπεζῶν εἰς τὸ Συνδικάτον, φέρει δὲ καὶ ἄλλας τινὰς τροποποιήσεις εἰς διάφορα ἔθραξ τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Ράλλης** (Ὑπουργὸς) δεχεται μόνον τὴν τροποποίησιν ὅπως ἀφῆθ' εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἡ παρὰ τῆς προθεσμίας διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν ὑπαρχόντων δανείων ἐπὶ συναλλάγματος.

Ὁ κ. **Ἀργυρόπουλος** ἐν τέλει συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργόν ὅπως ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ γίνῃ σκέψις περὶ ἐκποιήσεως τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἐπικυρωθέσεων παρχωρηθέντος ἡμῖν ὑπερωκεανείου Ροῦν, δοθέντος ὅτι δι' αὐτοῦ δυναμέθα νὰ μεταφέρωμεν 56 χιλ. τόννων αἵτου ἐτησίως εἰς Ἀμερικῆς ἄνευ δαπανῶν, καθίσον ταύτας θὰ καλύπτωσιν αἱ εἰς ἐπιβατικῶν εἰσπράξεις καὶ τοῦ πλοίου θὰ ἐπιβιβάζωσι πλήρωμα τοῦ Στόλου. Ἡ σύστασις αὕτη ἐγένετο ὅπως προληφθῇ πᾶσα πρὸς τὸν Ὑπουργὸν ὑστερόβουλος εἰστήγησις περὶ πωλήσεως τοῦ πλοίου καὶ ὡς σχετικὴ πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ συναλλάγματος.

Ὁ κ. **Α. Μομφερράτος** φρονεῖ ὅτι τὸ νομοσχέδιον δημιουργεῖ καταπτήνησιν εἰς τὴν Ἀγοράν, διότι ἀπαγορεύει τὴν ἐξαγωγὴν καὶ ἐπομένως πλήττει τὴν εἰσαγωγὴν. Κρατεῖτε τὴν χρυσὴν, ἀλλὰ διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἀπα-

γορεύετε την εισαγωγήν χρυσού, θά συντελέσητε δὲ δι' αὐ-  
τοῦ εἰς τὸ κλείσιμον τῶν Τραπεζῶν. Αἱ δηλώσεις τοῦ  
Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην θά ἔχωσι μεγάλην  
συνεπείαν.

Φέρουσιν ἐπίσης παρατηρήσεις τινὲς οἱ κ. κ. **Γ. Μερ-  
κούρης** καὶ **Μ. Παππαδάκης**, πρὸς οὓς ἀπαντῶν ὁ κ.  
Ὑπουργός· δηλοῦν ὅτι κατὰ τὴν β' συζήτησιν θά δηλώσῃ  
τίνας τροποποιήσεις δέχεται τελικῶς.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναγνώσεως δεκτὸν εἰς α' κατ'  
ἄρθρον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον μετὰ τὴν δηλώσιν τοῦ κ.  
Ὑπουργοῦ ὅτι ἡ β' κατ' ἄρθρον συζήτησις θά γίνῃ τῇ  
προσεχεῖ Τετάρτῃ.

Μεθ' ὧς γίνεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 2 καὶ 30' π. μ., διὰ τὴν  
ἐπαναληφθῇ κῆρυξ ὥρᾳ 5 π. μ.

Ὁ Πρόεδρος  
καὶ ὁ κ. ὁ Ἀντιπρόεδρος·  
**Σίμος Μπαλάνος**

Οἱ Γραμματεῖς·  
**Ρήγας Πάντος**  
**Ἀγ. Μισυρλῆς**

## ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τῇ 3 Μαΐου ἐ. ἔτους, ἡμέρᾳ τῆς  
ἐβδομάδος Δευτέρᾳ καὶ ὥρᾳ 5 καὶ 30' π. μ., προσελήθει  
τοῦ Προέδρου τῆς Συνελεύσεως κ. Κ. Ἀργασαρῆ Λομβάρδου,  
προσελθόντες οἱ πληρεξούσιοι Σπετσῶν κ. κ. Ν. Λεωνίδας  
καὶ Γ. Λεωνίδας ἔδωκαν ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὴν  
συντακτικὸν ὅρκον ἔχοντα οὕτως· «Ὁρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα  
τῆς ἁγίας, ἁγίουσίου καὶ ἀδικοῦ Τριῖδος, ὅτι, πιστὸς  
εἰς τὸν Συνταγματικὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων Κωνσταν-  
τῖνον, θέλω ἐμπληρώσει εὐσυνειδήτως τὰ τοῦ Πληρεξουσίου  
καθήκοντα· ὅτι οὐδὲ θά προτείνω οὐδὲ θά ψηφίσω τι ἀντιβαῖ-  
νον εἰς τὰς πεποιθήσεις μου, καὶ ὅτι θά συντελέσω εἰς τὴν  
δικαίωσιν τοῦ πολιτεύματος, ὅπως ἐξασφαλισθῶσι τὰ δι-  
καιώματα καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ λαοῦ».

Ὁ Ἱερεὺς  
**Α. Παπαιοικονόμου**

Οἱ ὀρκισθέντες·  
**Ν. Λεωνίδας**  
**Γ. Λεωνίδας**

Ὁ Πρόεδρος·  
**Κ. Ἀργ. Λομβάρδος**

Οἱ Γραμματεῖς·  
**Γ. Κρεστενίτης**  
**Δ. Χατζίσκος**

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΑΘ'

Τῆς 4ης Μαΐου 1921.

«Ὁρᾷ 6 π. μ. ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Σίμος Μπαλάνος**,  
ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἑδρᾶς, κηρύσσει τὴν ἐναρκτὴν τῆς συνεδρια-  
σεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται εἴτε τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγούμενης  
συνεδριάσεως.

**Πρόεδρος.** Ὑπάρχει ἀντίρρησης τις ἐπὶ τῶν Πρα-  
κτικῶν;

**Ν. Δ. Λεβίδης.** Δηλαδή, ἀκριβῶς εἰπεῖν, δὲν ὑπάρχει  
ἀντίρρησης, ἀλλὰ παρατηρῶ ὅτι Πληρεξουσίων τινῶν καὶ ἀνα-  
γεύσεις δημοσιεύονται εὐρύτατα ἐν τοῖς Πρακτικαῖς, ἄλλων  
δὲ μὲ τὸ σταγονόμετρον καὶ πολλὰς ἀτελῶς, ὡς συμβαίνει  
μετὰ τὰς παρ' αὐτοῦ λεγθέντας περὶ συστάσεως τοῦ πρὸς τὸν κ.  
Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ ἐγκρίσεως ὑποβληθῆς  
τοῦ Προϋπολογισμοῦ. Ἐξετάζων δ' ἐκτενέστερον ἐκ τούτου  
τὰ τῆς συντάξεως τῶν Πρακτικῶν, παρακαλεῖ τὸν Προ-  
εδρὸν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις τοῦ καὶ νὰ ἐπι-  
στήσῃ ἐπὶ τούτου τὴν προσοχὴν τῶν πρακτικογράφων, ἵνα  
τὰ Πρακτικὰ συντάσσωνται καλῶτερον, προκειμένου περὶ  
ἔργου σοβαροῦ οἷον τῆς Συνελεύσεως.

Ὁ κ. **Περ. Ἰαν. Ἀργυρόπουλος** φρονῶν, λέγει, ὅτι  
ὁ ὑπαιτιγμός τοῦ προαγορεύσαντος ἀφορᾷ αὐτόν, παρατη-  
ρεῖ ὅτι πρώτην φορὰν ἠγνοήθη ὑπὸ τῶν πρακτικογράφων  
τῆς Βουλῆς κατὰ χωριστῶν εὐρυτέρων περίληψιν τῆς ἀνα-  
γεύσεώς του ἐν τοῖς Ἐπισήμοις Πρακτικοῖς, καίτοι νομί-  
ζει ὅτι τοῦτο ἐγένετο ἐξ ἀνάγκης. Ἐριστὴ ὅμως οὗτος τὴν  
προσοχὴν τοῦ κ. Προέδρου εἰς τῆς συντάξεως τοῦ Δελτίου  
τοῦ Ὑποῦ καὶ συνιστᾷ ὅπως τοῦτο ὁργανωθῇ καὶ λειτουργῇ  
πληρέστερον.

Ὁ κ. **Γ. Ἀναστασόπουλος** εὐρίσκει δεδικαιολογημέ-  
νης τὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. Λεβίδου ἐπὶ τυχόν ἀναρχο-  
φομένων ἀνακριβειῶν ἢ διαστροφῶν ἐν τοῖς Πρακτικοῖς, δὲν  
φρονεῖ ὅμως ὅτι εἶναι δεδικαιολογημένα τὰ ἄλλα παράπονα  
τόσον περὶ τῶν Ἐπισήμων Πρακτικῶν ὅσον καὶ περὶ τοῦ  
Δελτίου τοῦ Ὑποῦ.

**Πρόεδρος.** Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ βεβαιώσω τὴν Συνέ-  
λευσιν καὶ τοὺς κυρίους προαγορεύσαντας ὅτι θέλω λάβει  
ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις τῶν καὶ ὅτι πᾶσα ἡ δέουσα  
φροντίς θά καταβληθῇ ὅπως ἡ σύνταξις τῶν Πρακτικῶν

γίνεται επιμελεστέρα. "Αν υπάρχει, προσθέτει, έλλειψις τις εις τὰ σημερινά Πρακτικά, τούτο δέον ν' αποδοθῇ κυρίως εις τὸ ὅτι ἡ Συνέλευσις γράβη παρετάθη ἐπὶ πολὺ πρὸς τὴν ἀμέλειαν.

**Δ. Γούναρης** (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως). Τὸ ζήτημα τῆς δημοσιεύσεως τῶν Πρακτικῶν πολλὰκις ἀπησχόλησε τὴν Βουλὴν, ὡς ἐνθυμοῦνται πάντες οἱ παλαιότεροι ἐνταῦθα συνάδελφοι, ἀλλ' ἀπέβη δυσχερὴς ἡ λύσις αὐτοῦ. Ἡ δημοσίευσις τῶν Ἐκτενογραφημένων Πρακτικῶν κατ' ἐκαστήν θά ἦτο ἡ μὲν ὁδὸς πλήρους καὶ ὀρθῆς ἀποδόσεως τῶν συζητήσεων, ἀλλ' εἶναι δύσκολον λόγῳ τοῦ ὅτι οἱ κ. Πληρεξούσιοι δὲν ὑποβάλλονται ἀμέσως εἰς τὸν κύπον τῆς διορθώσεως τῶν ὁμιλιῶν των, ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλους λόγους τεχνικούς. Ἐνεκ τούτου ἰδρύθη τὸ Δελτίον τοῦ Τύπου τῆς Βουλῆς χάριν ἀμέσου ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων παραλήψεως πρὸς αὐτοῦ περιλήψεων τῶν ἀγορεύσεων βουλευτῶν. Πρὸς διευκρίνυσιν δὲ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ δύνανται οἱ ἀγορεύοντες νὰ παρέχωσιν εἰς τὸ Δελτίον οἱ ἴδιοι περιλήψεις τῶν λεγομένων των, τὴν ὁποῖον ὑποχρεοῦται νὰ περιληφθῇ καὶ τὸ αὐτὸ ἀλλὰ περιλήψεις συντόμους.

**Ν. Στράτος.** Τὸ Δελτίον τοῦ Τύπου τῆς Βουλῆς νομίζω ὅτι δὲν ἐπέτυχε μέχρι τοῦδε τοῦ σκοποῦ του. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν γνώμην νὰ δίδονται πρὸς τῶν ὁμιλούντων περιλήψεις εἰς τὸ Δελτίον, φρονῶ ὅτι, ἐὰν συμβῇ τούτο, θά πλημμερῶσιν αἱ στήλαι τῶν ἐφημερίδων ἀπὸ τὰς ὁμιλίαις ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων, αἱ ὁποῖαι προηγούνται πάντοτε, καὶ δὲν θά μὲν πλεον χῶρος διὰ τὰς ἀκολουθοῦσας ὁμιλίαις ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων. Πρὸς τούτοις συμβαίνει, ἀγορεύσεις Ἰπουργῶν νὰ παρατίθενται ἐκτενογραφημένοι εἰς τὸ Δελτίον, ἐνῶ ἀγορεύσεις μὴ ἐπιστήμων Πληρεξουσίων μνημονεύονται δι' ὀλίγων λέξεων, οὕτω δὲ παρουσιάζεται δυσκαλογία ἀδικουσα τοὺς νεωτέρους, ἐξ ὧν θά ἀποτελεσθῇ τὸ φυτῶριον τῶν μελλόντων πολιτικῶν ἀνδρῶν διὸ καὶ συνιστῶ ἢ τὴν πλήρη ὀργάνωσιν ἢ τὴν κατάργησιν αὐτοῦ.

**Δ. Γούναρης.** Τὸ ἰδανικόν δὲν ἐπιτυγχάνεται. "Ας μὴ λησμονῇται ὅτι τὸ Δελτίον τοῦ Τύπου εἶναι ἀπλῶς ἐξυπηρετικὸν τῶν πρακτικογράφων τῶν ἐφημερίδων, μὴ ὑποχρεοῦν ἡμῶς οὐδόλως αὐτοὺς νὰ τὸ παρακολουθῶσιν. Ἡ ἀπόδοσις δὲ τῶν συζητήσεων τῶν Βουλῶν διὰ τῶν ἐφημερίδων ἐβεβητιώθη οὕτω διὰ τοῦ Δελτίου. Τοῦτο εἶναι ἀνκαμφισβήτητον. Θὰ περιορίσωμεν τὰς δυσχερεῖς τοῦ ζητήματος,

ἐὰν ληρῇ ὑπ' ὧν εἰς τὴν συνέστησιν προηγουμένως, νὰ σπεύδωσιν οἱ κύριοι Πληρεξούσιοι νὰ δίδωσιν ἐγκαιρῶς εἰς τὸ Δελτίον συντομωτάτας περιλήψεις τῶν λεγομένων των.

Ὁ κ. **Α. Τσουκαλᾶς** φρονεῖ ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ ἀρτιωτέρη ὀργάνωσις τοῦ Δελτίου τοῦ Τύπου.

Ὁ κ. **Α. Βινάλης** λέγει ὅτι μᾶλλον πταίει ἡ κακὴ ἀκουστικὴ τῆς αἵθουσας καὶ ὅχι ἡ κακὴ πρόθεσις τῶν πρακτικογράφων καὶ στενογράφων.

Ἐπικυροῦνται μετὰ τοῦτο τὰ Πρακτικά.

Ἀνακινεῦνται ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἐξῆς :

—Οἱ κάτοικοι Ἀνδραβίδος τοῦ νομοῦ Ἀρχαίας καὶ Ἡλιδος παρακαλοῦσι τὴν Συνέλευσιν, ὥπως τὸ Κράτος ἔλθῃ αὐτοῖς ἀρωγὴν λόγῳ τῆς καταστροφῆς ἣν ὑπέστησαν ἐκ τῆς πεσοῦσας χαλᾶζης.

—Ἡ Μαρία χήρα Ἀντωνίου Σέρρου αἰτεῖται ὅπως ἀναθεωρηθῇ ἡ σύνταξις της καὶ τῇ ἀπονεμηθῇ ἡ δικαία, ὑπολογισμένη ἀπὸ τοῦ Μαρτίου τοῦ 1918.

Ὁ Νέκχος Φουσεντζίδης, ἐφεδρὸς λοχαγός, ὑποβάλλει ὑπόμνημα πρὸς τὴν Συνέλευσιν, σχετιζόμενον πρὸς τὴν ἐπικυροσὴν του εἰς τὴν ἐνεργίαν τοῦ Στρατοῦ ὑπηρεσίαν.

—Ὁ πληρεξούσιος Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. **Σ. Μαυρομμάτης** ὑποβάλλει τὰς ἐξῆς προτάσεις νόμων :

1) «Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 117NE (3355) τοῦ 1909» καὶ

2) «Περὶ παραχωρήσεως τοῦ Ἰγλυοτροπέου Μυσταρίου εἰς τὴν Κοινότητι Βονίτσας, χάριν ἐξυγκιστικῶν ἔργων».

—Ὁ κ. **Ι. Α. Ράλλης** (Ἰπουργός ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας) ὑποβάλλει τὰ ἐξῆς σχέδια νόμων :

1) «Περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀναπληρώσεως τῶν ἀπολεσθέντων σκαφῶν καὶ περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1184» καὶ

2) «Περὶ παρατάξεως προθεσμίας τῶν νόμων 2038 καὶ 2087».

Ὁ αὐτὸς Ἰπουργός ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ ἰδρύσεως Συνδικάτου Τραπεζῶν».

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ἰπουργός ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων 1240 καὶ 1920 περὶ ἐκδόσεως γραμμικῶν Ἑθνικῆς Ἀμύνης».

Οἱ κ. κ. **Ν. Θεοτόκης** (Ἰπουργός ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν), **Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ἰπουργός ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ **Π. Μαυρομιχάλης** (Ἰπουργός ἐπὶ τῶν Νευ-

τιζών) υποβάλλουσι σχέδιον νόμου «Περὶ δόρισμῶν τιμῆς δραχμῆς εἰς χρῆσιν Τουρκίας διὰ τὴν κατὰβολὴν τῶν ἀποδογῶν τῶν ἀξιοματιζῶν, ἀνθυποκαπιτιστῶν καὶ ὀπλιτῶν καὶ τῶν τούτοις ἀντιστοιχοῦντων, καὶ τῶν ἰσχυρῶν νοσοκόμων, τῶν ὑπηρετούντων εἰς πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν». Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο κηρύσσεται **κατεπείγων** ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως.

Ὁ κ. **Ν. Θεοτόκης** (Ἰπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) υποβάλλει τὰ ἑξῆς σχέδια νόμων:

1) «Περὶ ἐξόδων περὶ τῆς Διοικητικῶν Μονάδων καὶ Στρατιωτικῶν Διοικητῶν» καὶ

2) «Περὶ κανονισμοῦ ἀποδογῶν τῶν ἐξ ἀποτάξεως, ἀποστρατείας κλπ. ἐπανερχομένων ἀξιοματιζῶν ὡς καὶ τῶν ἐδοκιμασμένων τῶν ἀξιοματιζῶν τοῦ τέως Δ' Σώματος Στρατοῦ τῶν ἐπανακαψάντων ἐν Γερμανίας καὶ περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2550 νόμου».

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ἰπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ ὁ κ. **Ἀντ. Καρτάλης** (Ἰπουργὸς ἐπὶ τῆς Περιθάλψεως) υποβάλλουσι σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1233 τοῦ 1918 περὶ περὶ γῆς, περιθάλψεως, εἰς τὰς οἰκογενεῖς τῶν ὑπὸ τὰ ὅπλα ὑπηρετούντων ἀνδρῶν».

Ἀπαντα τὰνωτέρω νομοσχέδια θέλουσι τυπωθῆ καὶ διανεμηθῆ.

Ἡ ἐπὶ τῆς **Δικαιοσύνης Ἐπιτροπῇ** τῆς Συνελεύσεως υποβάλλει τὴν ἑκθεσὶν τῆς ἐπὶ τῆς κινήσεως τοῦ Εἰσχυρισμοῦ τῶν Ἐφετῶν περὶ ποινικῆς διώξεως τοῦ πληρεξουσίου Ἀσκηθίου Ἰωσήφ Κουνδούρου, δεχομένη τὴν αἴτησιν.

Ὁ πληρεξούσιος Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας κ. **Σ. Σωτηριάδης** υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος «περὶ ἀκυρώσεως τῆς ποινικῆς διώξεως καὶ περὶ ποινικῆς εἰς Εἰδικὸν Δικαστήριον τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως Σκουλούδη καὶ Λάμπρου».

Ὁ ἴδιος κ. πληρεξούσιος υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ Συνδικάτου Τραπεζῶν».

Ὁ πληρεξούσιος Κυκλάδων κ. **Π. Ρεδιάδης** υποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 555 τῆς 28 Φεβρουαρίου 1915 περὶ διορισμοῦ διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ταμείων χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιοματιζῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ καὶ ἀποστράτων ἀξιοματιζῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ».

Οἱ πληρεξούσιοι κ.κ. **Γ. Μπούσιος, Π. Παναγιωτόπου-**

**λος, Γ. Χλωρός, Ἡλ. Μπασδέκης, Ν. Κουλάνδρου, Σ. Σωτηριάδης, Ἀριστ. Ζάχος, Ἄνδρ. Μιαούλης, Δ. Κρεμῆζης, Ε. Μαυρομμάτης, Δ. Στεφανόπουλος** καὶ λοιποὶ υποβάλλουσι πρότασιν ψηφίσματος «Περὶ ἐκπτώσεως τοῦ ἀξιώματος τοῦ Πληρεξουσίου τῶν μὴ προστελόντων γὰ ὀρκισθῶσι Πληρεξουσίων».

Οἱ πληρεξούσιοι Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. **Γ. Ἀναστασόπουλος** καὶ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. **Μ. Σουλτάνης** υποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης».

Ἀπαντα θέλουσι τυπωθῆ καὶ διανεμηθῆ.

Εἰσέρχεται εἴτα ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

**Ἡμερησίαν Διάταξιν**

**τῶν Ἀναφορῶν καὶ Ἐρωτήσεων.**

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς Συνδέσμου χηρῶν καὶ ὀρφανῶν ἀποστράτων ἀξιοματιζῶν περὶ βελτιώσεως τῶν συντάξεων τῶν ὁ κ. **Ν. Δ. Δεβίδης** λέγει ὅτι ἔχει ὑπ' ὄψει του προηγουμένης δηλώσεως τῆς Κυβερνήσεως ὅτι θέλει μεριμνήσει περὶ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν ἀποστράτων ἀξιοματιζῶν. Ἀκροῦνται ὅμως τὸν λόγον ἵνα τινίσῃ ὅτι ἡ θελήσις τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς ἀπαιτεῖ ὅπως ληρῇ τὰ χίστη καὶ μεριμνᾷ αὐτῇ. Μεριμνῶντες, προσθέτει, περὶ τῶν νεωτέρων ἀξιοματιζῶν, ἔρχομεν ὑποχρεώσιν γὰ μεριμνήσωμεν καὶ διὰ τοὺς παλαιότερους, οἵτινες ὑπῆρξαν διδάσκαλοι τῶν νεωτέρων.

Ὁ κ. **Π. Ρεδιάδης** συνιστᾷ ἐπίσης τὴν ἀναφορὰν διότι εἶναι γλίσχρος ἡ σύνταξις ἡ δεδομένη εἰς τοὺς ἀποστράτους ἀξιοματιζοὺς.

Ὁ κ. **Δ. Παναγιώτου** συνιστᾷ ὅπως ἡ Κυβέρνησις σπεύσῃ τὰ χίστη γὰ μεριμνήσῃ περὶ τῶν ἐν λόγῳ ἀξιοματιζῶν.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** λέγει ὅτι δὲν εἶναι δικαίον ἡ ὑπάκουσι ἀνισότης μετὰ τῶν νεωτέρων καὶ παλαιότερων ἀξιοματιζῶν καὶ συνιστᾷ γὰ ἄρθρον ἡ ἀδικία αὐτῇ.

Ὁ κ. **Κ. Κουμόνδουδουρος**, συνιστῶν τὴν ἀναφορὰν, φρονεῖ ὅτι δὲν δύναται αὐτὴ γὰ ἐξετασθῆ ὡς ἀπλῆ ἐρώτησις, ἀλλὰ γὰ καθορισθῆ εἰδικὴ ἡμέρα συζητήσεως. Ἐξάγει τὸ ἔργον τῶν νεωτέρων ἀξιοματιζῶν, ἀλλὰ καὶ οἱ παλαιότεροι οὐδέποτε ὑστέρησαν εἰς τὸ καθήκον τῶν ὁσίων ἐκλήθησαν. Θεωρεῖ κατ' ἀκολουσίαν ἐπείγουσαν τὴν λήψιν μερίμνης.

Ὁ κ. **Μ. Καβαλιεράτος**, ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ὑποδίκων Κεφκαληνίας, ἐκθέτει πῶς εἰσῆλθον οὗτοι εἰς τὰς φυ-

λακίας καὶ παρακχλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ λάβῃ ταύτην ὑπ' ὄψιν του, νὰ συστήσῃ δ' εἰς τὰς δικαστικὰς Ἀρχάς, ὅπως μὴ προφυλακίζωσι κατηγορουμένους ἄνευ σχετῶν λόγων. Ἐπίσης συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἑσωτερικῶν ὅπως μεριμνήσῃ πρὸς λήψιν μέτρων διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν ἐν τῇ νήσῳ, Κεφαλληνίας, διότι αὕτη εὐρίσκεται ἀπὸ τινος ἐν πλήρει ἀνωμαλίᾳ.

Ὁ κ. **Σ. Στάης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν) ἀπαντᾷ παρέχων σχετικὰς πληροφορίας.

Ὁ κ. **Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος**, ἐπὶ ἀναφορὰς χάρις Παναγιώτου Μοντσενίγου, ἐλθέτων τῆς μετεκλογικῆς κρίματι καὶ σκηνῆς ἐν τῇ ὁδῷ Φιλελλήνων καὶ Σεναρῶντος, λέγει εἰδικῶς ὅτι τῇ 2 Νοεμβρίου ὅργανα ἄτακτα καὶ στρατιῶται τοῦ Γύπαρη, ἐπιδραμόντες κατὰ τῆς ἐν ὁδῷ Σεναρῶντος οἰκίας αὐτοῦ, ἔρριψαν χιλιάδας πυροβολισμῶν, ἐξ ὧν ἐρραυήθη ὁ Π. Μοντσενίγος, οἰκονόμος τῆς οἰκίας τοῦ κ. Π. Μυρομιχάλη, προσδραμὼν εἰς βοήθειάν του. Παρεκαλεῖ ὅπως ἡ ἀναφορὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν παθόντων ἵνα ἀποζημιωθῇ ἡ χάρις τοῦ οὕτω δολοφονηθέντος Π. Μοντσενίγου.

Ὁ κ. **Ν. Δ. Λεβίδης** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῆς Βασιλικῆς Τσάμης.

Ὁ κ. **Ι. Κούσουλας** ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ ἐλληνοδιδασκάλου Παιπασταματίου παρακχλεῖ ὅπως σταλῇ αὕτη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας συνιστᾷ δ' ὅπως δι' ἐπιτροπῆς διαβρωθῶσιν οἱ ψηφισθέντες κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν ἐκπαιδευτικοὶ νόμοι χάριν τοῦ συνόλου τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Οἱ κ. κ. **Χ. Μητσόπουλος, Ν. Δ. Λεβίδης** καὶ **Δ. Κρεμέζης** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τοῦ Εὐαγ. Σγουροῦ, κατοίκου Ἀθηνῶν ὁ δὲ κ. **Α. Μάτεσις** λέγει ὅτι πρόκειται περὶ πηλικίου ἀξιωματικοῦ, ἐπιβουληθέντος ἀδίκως διὰ τὰ Εὐαγγελικὰ, καὶ συνιστᾷ ὅπως ἀποκατασταθῇ οὗτος εἰς τὰ πολιτικὰ του δικαιώματα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν.

Οἱ κ. κ. **Δ. Παναγιώτου, Δ. Χατζίσκος** καὶ **Χ. Μητσόπουλος** συνιστῶσι θερμῶς ἀναφορὰν τοῦ κατωτέρου πρόσωπου τῶν Τ. Τ. Τ.

Ὁ κ. **Περ. Ἰακ. Ἀργυρόπουλος** λέγει ὅτι ἡ παράστασις τῶν τεχνδρομικῶν ἀποτελεῖ τὴν πρώτην ἐμράνισιν

τοῦ πολιτισμοῦ πάσης Χώρας καὶ συνιστᾷ νὰ ληρθῶσιν ὑπὲρ αὐτῶν μέτρα οικονομικῆς βελτιώσεως.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) ἀπαντᾷ ὅτι μελετᾶται τὸ ζήτημα καὶ θέλει ληρῆθῇ ἡ προσήκουσα μέριμνα.

Ὁ κ. **Δ. Παναγιώτου** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν διακαρτερούμενου κατὰ τῆς Ἀστυνομίας, ὡς ἐπεμβαίνουσας εἰς τὰς ἐργασίας αὐτοῦ, λέγει ὅτι κατήντησε τὸ Κέντρον νὰ συνεδριάξῃ ὑπὸ τὴν σκιάν τυραννίδων ξιρολογίων. Ἐνῶ δὲ δὲν εἶναι πολιτικὴ ὁργάνωσις, τῇ ἐπεβλήθη ἐν τούτοις ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας νὰ ἐκδώσῃ ψήφισμα κατὰ τῶν Μπολσεβίκων, ὡς ἐροδιαζόντων τὸν Κεμάλ. Ἀλλὰ τότε διατὶ νὰ μὴ ψηφίσῃ ἐναντίον μᾶλλον ἀποδεδειγμένου ἐροδιασμοῦ τοῦ Κεμάλ ὑπὸ Συμμάχων Δυνάμεων; Ἐπὶ πλέον συνιστᾷ λήψιν μέτρων ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν.

Ὁ κ. **Ι. Δ. Πάλλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) λέγει ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον τῆς παρούσης Κυβερνήσεως διὰ τὸν ἐργατικὸν κόσμον εἶναι μεμαρτυρημένον, ὥστε νὰ μὴ δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς αὐτὴν πρόθεσις πίεσεως αὐτῶν καὶ παραβιάσεως τῶν δικαιωμάτων των.

Ὁ κ. **Α. Εὐταξίας** ὁμιλῶν ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Βαρυμπόπης τῆς Φθιώτιδος, πολλὰ παθόντων ἐκ θεσμητιῶν, παρακχλεῖ νὰ διαταχθῇ ἡ ἄμεσος εἰς αὐτὴν μεταβίβασις τοῦ Νομογεωπόνου Λαμίας πρὸς καθορισμὸν τῶν ὑπὲρ αὐτῶν ληρηθησομένων μέτρων. Οἱ κάτοικοι Βαρυμπόπης, προσθέτει, εἶναι ἄξιοι ἰδιαιτέρως προσοχῆς, διότι τὰ τέκνα των καὶ ἤδη μάχονται γενναίως ἐν τῷ Μετώπῳ. Παραποεῖται δὲ διότι ἀποუსιάζουσιν ἐκ τῆς αἰθούσης οἱ ἀρμόδιοι ὅπως ἀκούσωσι τὰς συστάσεις ταύτας Ὑπουργοί.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** παρακχλεῖ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἐπιτροπὴν ἡ ἀναφορὰ τοῦ Κοσμᾶ Παιπαδοπούλου ἱερέως καὶ ἄλλων κατοίκων τοῦ χωρίου Μολατῆς Ἀνασελίτσας, ζητούντων νὰ δικνεμῆθωσιν αὐτοῖς αἱ γαῖαι τοῦ χωρίου των, κατεχόμεναι ὑπὸ τοῦ Ὀθωμανοῦ Μαζλὸυμ Ἐτέμ.

**Κ. Τεργίσης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας). Κύριοι Πληρεξούσιοι, δὲν ἔχετε δίκαιον καταπερόμενοι κατὰ τῶν ἀπόντων συναδέλφων μου κ. Πρωτοπαππαδάκη καὶ Στάη, διότι δὲν παρευρίσκονται ἐν τῇ αὐθούσῃ ἵνα δώσωσιν ὑμῖν τὴν δέουσαν ἀπάντησιν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν συμπολιτῶν σας ἐκ Βαρυμπόπης διὰ τὰς ζημίας ἃς ὑπέστησαν αἱ ἀμπελοι τούτων ἐκ τῆς χιλιάξης. Ἀρμόδιος πρὸς τοῦτο εἶμι



ἐγώ ὡς Ὑπουργός τῆς Γεωργίας, καὶ εἰς ἐμὲ δέον νὰ δι-  
 βιβάζωνται καὶ τοιαύτης φύσεως ἀνταρραχί. Ὁ Ὑπουργός δ'  
 ἐπὶ τῆς Γεωργίας λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ σῶς πληροφόρησιν  
 ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅτι διὰ τοὺς συμπολίτας σας θέλει  
 πράξει, ὡς ἤθελε διαβιβασθῆναι ὑπὸ τοῦ Προεδρείου ἡ ἀνταρ-  
 ρὰ τούτων, ἐκεῖνο τὸ ὑπόπτον ἐπράξε καὶ διὰ τοὺς χαλαροὺς  
 πληκτικούς σταφιδοκτήμονας Πελοποννήτου, διὰ τοὺς ὑποίους  
 διετάξατε τηλεγραφικῶς τὰς ἀρμοδίους Ἀρχάς ὅπως ἐπιλη-  
 φθῶσι τῆς ἐξελικτικῆς τῶν ζημιῶν καὶ μοὶ ὑποβάλωσι τά-  
 χιστα τὰς ἐκθέσεις των, ἵνα οὕτως ἐν γνώσει τοῦ ποσῶ τῶν  
 ζημιῶν ὑποβάλω τῇ Συνελεύσει τὸ προσήκον σχέδιον νόμου.

Ὁ κ. **Μ. Σταμούλης** παρκαλεῖ τὴν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ  
 τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως εὐχεστηθῇ νὰ πληροφωρήσῃ διὰ  
 τινὰς λόγους, ἐνῶ εἰς τὴν ἑθνικὴν ἐφαρμύζονται οἱ τουρ-  
 κικοὶ φορολογικοὶ νόμοι, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ περὶ  
 προστασίας τῆς Βιομηχανίας σχετικὸς τουρκικὸς νόμος, καθ'  
 ὃν τὰ ἐργοστάσια καὶ οἱ ἐργοστασιαρχαὶ ἐξαιρούνται τῆς  
 καταβολῆς φόρου κτηματικοῦ καὶ ἐπιτηδεύματος.

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Οἰ-  
 κονομικῶν) ἀπαντᾷ πρὸς τὰς σχετικὰς πληροφορίες.

Ὁ κ. **Μ. Σταμούλης** παρκαλεῖ τοὺς ἀξιωματικούς  
 κ. κ. Ὑπουργούς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκο-  
 νομικῶν ὅπως εὐχεστηθῶσι νὰ ἀντρέψωσι τοὺς λόγους  
 δι' οὓς διετάχθη τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει Προξενεῖον  
 νὰ μὴ δέχεται πρὸς πληρωμὴν δραχμὰς καὶ ὥρισε τὴν  
 τιμὴν τῆς δραχμῆς εἰς  $1/5$  τοῦ δολλαρίου, ἥτοι εἰς τουρ-  
 κικὸν νόμισμα, ἀντὶ τῆς πραγματικῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς,  
 τιμωμένης σήμερον περὶ τὰ 6—7 γρ., νὰ εἰσπράττῃ δὲ  
 γρ. 30. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ διὰ τὰ τεχνυδρομικὰ τελεῖα, δι' ὅ  
 καὶ καταφεύγουσιν οἱ πολλοὶ εἰς τὰ ξένα τεχνυδρομεία.

Ὁ κ. **Γ. Μπαλτατζής** (Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν,  
 ἀπαντᾷ δίδων τὰς δεούτας πληροφορίες.

Εἰσέρχεται μετὰ ταῦτα ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

### Ἡμερησίαν Διάταξιν

τοῦ συντακτικοῦ καὶ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Ὁ κ. **Ἀθ. Εὐταξίας** λαμβάνων τὴν λόγην ἐπὶ τῆς  
 Ἡμερησίας Διατάξεως ζητεῖ νὰ προταχθῇ καὶ συζητηθῇ  
 τὸ νομοσχέδιον περὶ τῶν παθόντων, τονίζων τὴν ἐπείγου-  
 σαν ἀνάγκην τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοθετήματος τούτου.

Ὁ κ. **Ν. Κρίτσας** ποιεῖται τὴν αὐτὴν παράκλησιν.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός) λέγει ὅτι, ἐπειδὴ  
 τὸ νομοσχέδιον χθὲς ὑποβλήθη σήμερον θέλει διακρινθῇ,  
 παρκαλεῖ ὅπως ἀναγραφῇ ἐκ τῶν πρώτων ἐν τῇ σχετικῇ  
 Ἡμερησίᾳ Διατάξει πρὸς συζήτησιν.

Γίνεται εἴπα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον  
 καὶ σύνολον συζητητὴν τὸ σχέδιον νόμου «Περὶ ἐπαναφύσεως  
 ἐν ἰσχύϊ διατάξεων τοῦ ΔΔ' νόμου καὶ προσθήκης ἐτέρων»,  
 ἔχον οὕτως:

### Ἀρθρον 1.

Ἐπαναφέρονται ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τῆς α' § τοῦ ἁρθροῦ  
 " τοῦ ΔΔ' (1094) νόμου τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1912, αἱ δὲ β'  
 καὶ γ' παράγραφοι τοῦ ἰδίου ἁρθροῦ ἀντικαθίστανται διὰ τῆς  
 ἑξῆς:

Πρὸς καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τούτων οἱ μὲν ἀνεξάρτη-  
 τοὶ γενικοὶ ἀξιωματικοὶ λογίζονται κατέχοντες θέσεις ἀνε-  
 ξαρτήτου Ἀρχηγοῦ, οἱ δὲ ὑποτεταγμένοι Ἀρχηγοῦ μάρκας καὶ  
 Διοικητοῦ ὑποτεταγμένοι, οἱ ἀνεξάρτητοι πλοίαρχοι Ἀρχηγοῦ  
 μάρκας καὶ ὑποτεταγμένοι Διοικητοῦ, οἱ δὲ μὴ ἀνεξάρτητοι  
 πλοίαρχοι κυβερνήτου πλοίου, πάντες δὲ οἱ λοιποὶ ἀξιωματι-  
 κοὶ θέσιν ἐπιτελούντες.

Κατὰ τὰς διακρίσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου λογί-  
 ζεται καὶ ἡ θαλάσσια ὑπηρεσία τῶν ἀξιωματικῶν, ἀπολαμ-  
 βάνουσι δὲ οὗτοι πάντων τῶν πλεονεκτημάτων, δικαιωμάτων  
 καὶ τιμῶν ὡς ἀνωτέρω.

### Ἀρθρον 2.

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 14 Ἰουλίου τῆς  
 ἐπιστρατεύσεως, πύει ἡ ἰσχύς τῶν διατάξεων τοῦ προηγου-  
 μένου ἁρθροῦ, καὶ διὰ πάντας τοὺς ἀξιωματικούς τοὺς ὑπηρε-  
 τούντας εἰς ἀπᾶς τὰς ὑπηρεσίας τῆς ἑξῆς ἐφαρμόζον-  
 ται αἱ καίμεναι διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 1 τοῦ 2126 νόμου καὶ  
 τοῦ ἁρθροῦ 5 τοῦ 2215 νόμου. Προσέτι δὲ διὰ τοὺς ὑπηρετούν-  
 τας εἰς τὰς ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ ὑπηρεσίας προστίθε-  
 ται καὶ 1/4 τῶν ἐξόδων ταξιδεύσεως τῶν ὀριζομένων διὰ τοῦ  
 Β' πινάκος τοῦ πιστητευμένου εἰς τὸν 2126 νόμον.

Οἱ προκαίριως προστεταγμένοι ἢ ἀπεσταλμένοι εἰς τὸ  
 Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν δὲν ὑπάρχοντι εἰς τὰς διατάξεις  
 τοῦ παρόντος νόμου.

### Ἀρθρον 3.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικὸν Διά-  
 ταγμα περὶ κανονισμοῦ ἐξόδων ταξιδεύσεως τῶν ἀξιωματικῶν  
 τοῦ Β. Ναυτικοῦ τῶν ὑπηρετούντων εἰς θέσεις ἑξῆς ἐν Ἀ-  
 θήναις καὶ Πειραιεὶ, δημοσιευθὲν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 279 (Τεύ-  
 χους Α') φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 4



Δεκεμβρίου 1920, ούτινος ή ισχύς παύει από τής 1 Μαρτίου 1921, αφ' ής ανατρέχει ή ισχύς του παρόντος νόμου, έχον ούτως

### ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Προτάσει του Ήμετέρου Υπουργικού Συμβουλίου άπερασ-  
ταμεν και διατάσσμεν:

#### Άρθρον 1.

Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του 2126 νόμου του 1920 «περί μισθοδοσίας των αξιωματικών του Β. Ναυτικού» συμπληρωται ως εξής: «επίσης τα ήμισυ έξοδα τραπέζης επίτα-  
λούς, τα αναγραφόμενα εις τον πίνακα Β', απολαμβάνουσι και οι αξιωματικοί οι υπηρετούντες εις υπηρεσίας εξής εν Αθή-  
ναις και Πειραιεί, πλην των προσκεκλημένων άπεσπυμένων εις τὸ  
Υπουργείον των Ναυτικών και προσκεκλημένων τοιούτων, οι δὲ εν αὐτοῖς υπηρετούντες γενικοὶ αξιωματικοὶ τὰ ήμισυ  
των εν τῷ αὐτῷ πίνακι Β' ὀρισμένων διὰ τοῦς Ἀρχηγούς  
μοιρών και Διοικήτας ὑποεπαρμένους».

#### Άρθρον 2.

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από 1 Νοεμβρίου 1920.

#### Άρθρον 3.

Τὸ παρὸν Διάταγμα θέλει ὑποβληθῇ πρὸς ἔγκρισιν εις τὴν  
Συνέλευσιν, ὅταν αὕτη συνέλθῃ.

Εἰς τὸν Ήμετέρον ἐπὶ των Ναυτικῶν Υπουργὸν ὀναρτίθε-  
μεν τὴν δημοσίευσιν και ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Αθήναις τῇ 4 Δεκεμβρίου 1920.

Ἡ Βασιλομήτωρ Ἀντιβασιλισσα  
ΟΔΦΑ

Τὸ Υπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ

Τὰ Μέλη

Π. Τσαλδάρης, Θ. Ζαΐμης, Ν. Καλογερόπουλος, Π. Μυρο-  
μαχάλης, Δ. Γούναρης, Ι. Δ. Ράλλης».

#### Άρθρον 4.

Εἰς τοὺς ἐφέδρους, ἐφέδρους ἐπικούρους και ἐπικούρους χο-  
ρηγούνται ἀποδοχαὶ των ὁμοιοβάθμων αὐτοῖς μαχίμων αξιωμα-  
τικῶν και ὑπαξιωματικῶν και τὰ κανονισμένα έξοδα τρα-  
πέζης, εις δὲ τοὺς ἀνωτέρω ὑπαξιωματικούς και τὸ ἀντίστοι-  
χὴς τροφοδοτικῆς μερίδος και ὁ πρόσθετος μισθός.

#### Άρθρον 5.

Καταργούνται αἱ ἀντικείμεναι τῷ παρόντι νόμῳ διατάξεις  
τοῦ 2126 νόμου και πᾶσα ἀντικείμενή διατάξις.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον συ-  
ζήτησιν τὰ νομοσχέδια:

«Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ ἄρθρον 87 τοῦ ἐν  
ισχύϊ προξενικοῦ νόμου» και

«Περὶ ἀναπληρώσεως στρατευομένων ὑπαλλήλων τῆς  
μέσης ἐμπορικῆς ἐκπαιδεύσεως».

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν νομοσχεδίου  
«Περὶ τοῦ παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος  
Β. Ἐπιτρόπου» ὁ κ. Γ. Μπούσιος παρατηρεῖ ὅτι, ἐφ'  
ὅσον ἡ Κυβέρνησις ἐδήλωσεν ἤδη ὅτι θὰ συσταθῇ εἰδικὸν  
Γραφεῖον Β. Ἐπιτρόπου παρὰ τῇ Τραπεζῇ, ἡ ψήφισις τοῦ  
νομοσχεδίου παρέλκει, ἐκτός ἂν ἡ Κυβέρνησις παρητήσῃ  
τῆς σχεφείας τῆς ἐκείνης.

Ὁ κ. Π. Πρωτοπαπαδάκης (Υπουργὸς ἐπὶ των Οἰ-  
κονομικῶν) λέγει ὅτι ἡ διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιδιωκόμενη  
ἐγκρατάστasis Β. Ἐπιτρόπου παρὰ τῇ Τραπεζῇ ἀποτε-  
λεῖ τὸ προμήνυμα τῆς συστάσεως τοῦ εἰδικοῦ Γραφείου.

Ὁ κ. Γ. Μπούσιος ἐξετάζων κατόπιν τούτου τὸ νο-  
μοσχέδιον χαρακτηρίζει τοῦτο ἀνεπαρκές, εὕρισκει δὲ  
και ἀσυμβιβάστους πρὸς τοὺς ὀργανισμοὺς τοῦ Κράτους τὰς  
διατάξεις αὐτοῦ, και δὴ τὴν περὶ πενταετοῦς θητείας.  
Διὸ κηρύσσεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. Π. Ἰαν. Ἀγγυρόπουλος συμφωνῶν πρὸς τὰς πα-  
ρατηρήσεις τοῦ κ. Μπούσιου λέγει ὅτι ὁ θεσμός των Β.  
Ἐπιτρόπων παρὰ τῇ Τραπεζῇ ἀπέτυχε, δὲν πρόκειται δὲ  
πλέον ἡ περὶ εὐχέρστου και τυχεροῦ τίτλου. Ἡ πρέ-  
πει, λέγει, νὰ συσταθῇ εἰδικὸν Γραφεῖον Β. Ἐπιτρόπου  
παρὰ τῇ Τραπεζῇ, ὅπερ νὰ ἐμπληροῖ τὸν σκοπὸν του, ἡ νὰ  
καταργηθῇ και αὐτός ὁ θεσμός τοῦ Β. Ἐπιτρόπου ὡς ἄσκο-  
πος. Ἐξετάζων δὲ τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου δὲν ἐγ-  
κρίνει ταύτας και κηρύσσεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. Ν. Δ. Λεβιδης ἀναφέρων ὅτι ὅλοι ὅσοι διωρί-  
σθησαν Β. Ἐπιτροποι παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ, εὐθὺς ἀπὸ  
τῆς ιδρύσεως αὐτῆς, ὑπῆρχαν ξένοι πρὸς τὸ ἀξίωμα ὅπερ  
κατέλαβον, χαρακτηρίζει ὡς ἀργόμισθον τὴν θέσιν τοῦ Β.  
Ἐπιτρόπου. Φρονῶν δ' ὅτι ὁ Β. Ἐπίτροπος πρέπει νὰ  
εἶναι ἴσος ὑπὸ ἑποφιν ἐφοδίων, ἂν μὴ ἀνώτερος, πρὸς τὸν  
Διοικητὴν τῆς Τραπεζῆς, ὃν κέκληται νὰ ἐλέγῃ, ἐφιστᾷ  
τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ μέλλοντος νὰ κα-  
ταλάβῃ τὴν θέσιν προσώπου, ὥστε νὰ ᾖ τοῦτο ἀντάξιον  
ταύτης. Διὸ και προτείνει τὴν διαγραφὴν τῆς διατάξεως

περί πεντακτοῦς θητείας, ὡς καὶ τῶν ἐν τῇ δ' παρκαγράφῃ τοῦ άρθρου 2 καθοριζομένων προτάσεων, ἅτινα εὗρισκει τελείως ἀόριστα.

Ὁ κ. **N. Καλαντζάκος** κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου φρονῶν ὅτι ἡ μακρὰ θητεία θὰ δώσῃ καὶ ῥῶν εἰς τὴν μέλλοντα νὰ διορισθῇ ἕνα κατὰ τὴν τῶν χρόνων κἀτος ὅλων τῶν στοιχείων ἅτινα θέλουσι χορευθῇ διὰ τὴν ἀποστολὴν του. Θὰ ἤρχειτο δὲ μάλιστα ὅπως ἡ θητεία καθορίζετο μακροτέρως.

Ὁ κ. **A. Μάτεσις** κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου, διότι τοῦτο ζητεῖ νὰ θεσπισθῇ ἀνάγκη ὠριστικὴν. Ἀλλὰ θεωρεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ δεσμεύηται ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ προτάσεως τῆς πεντακτοῦς δημοσίας ὑπηρεσίας, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ τὴν ἐλευθερίαν ὅπως ἐκλεξῇ πρόσωπον ἔχον τὴν ἀπαιτούμενην νομικὴν καὶ οἰκονομικὴν μόρφωσιν. Ὡς πρὸς τὴν θητείαν λέγει ὅτι ἐπὶ τοῦ πρῶτου δέον νὰ εἴναι αὕτη ὑποχρεωτική, ἀλλὰ νὰ δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐν τῷ μέλλοντι.

Ὁ κ. **K. Λυκουρέζος** φρονεῖ ὅτι αἱ γενόμεναι πρὸ τινος δηλώσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ περὶ συστάσεως εἰδικοῦ Γραφείου παρὰ τῇ Τραπεζῇ δὲν δικαιολογοῦσι τὴν ὑποβολὴν τοῦ νομοσχεδίου. Θεωρεῖ ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἀποβλέπει εἰς τὴν διορισμὸν ὠρισμένου προσώπου. Ἀποκρούει τὰ ἐν ταῖς διατάξεσι τοῦ νομοσχεδίου καθοριζόμενα προσόντα καὶ κηρύσσεται ἐν τέλει κατ' αὐτοῦ.

Ὁ κ. **X. Βασιλακάκης** λέγει ὅτι τὰ προσόντα ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ προσώπου τὸ ὅποῖον θὰ κατὰ τὴν θέσιν. Ἄν τοῦτο εἴναι ἱκανόν, ὁ καθορισμὸς προτάσεων οὐδεμίαν ἔχει ἀξίαν, διὸ καὶ προτείνει νὰ διαγραφῶσι ταῦτα ἐκ τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **A. Παπαζαχαρίου** συνιστᾷ τὴν συμπλήρωσιν τῶν προσόντων, προτείνων ὅπως τὸ διορισθὲν πρόσωπον ἔχῃ ὕπλωμα τῆς Ἑσπερίας, νὰ ἔχῃ δὲ καὶ συγγράφει οἰκονομολογικὰς ἢ ἄλλας μελέτας ἀναλόγως πρὸς τὸ ἀξίωμα ὅπερ θὰ κατὰ τὴν θέσιν.

Ὁ κ. **N. Στράτος** λέγει ὅτι ἡ θέσις τοῦ B. Ἐπιτρόπου εἶναι κατ' ἐξοχὴν θέσις ἐμπιστευτική τοῦ Κράτους καὶ δέον τὸ πρόσωπον ὅπερ θὰ κατὰ τὴν θέσιν νὰ ἔχῃ κύρος, νὰ ἔχῃ τουλάχιστον κατ' οὐσίαν τὰ προσόντα ἀπαιτούμενα διὰ τὴν θέσιν ἣν κέκληται νὰ κατὰ τὴν θέσιν. Διὰ τοῦτο προτείνει ὅπως διαγραφῶσιν ἐκ τοῦ νομοσχεδίου ὅλα τὰ ἀναφερό-

μένα προσόντα, διότι ἐξυπακούεται ὅτι προσωπικότης κύριος ἐκλεγμένη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως θέλει ἔχει καὶ τὰ ἐν ταῖς διατάξεσι τοῦ νομοσχεδίου ἀναγκαζόμενα προσόντα.

Ὁ κ. **Γ. Ἀναστασόπουλος**, συμφωνῶν πρὸς τὸν κ. Στράτον, λέγει ὅτι ὁ ἀειμνηστὸς Γερκούκης εἶχε τὴν ἀρχὴν ὅτι τὴν εὐθύναν τῶν διοριζομένων εἰς τακτὴν θέσιν, προσώπων εἶναι νὰ ἔχῃ πάντοτε ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργός.

Ὁ κ. **N. Στράτος**, δευτερολογῶν, ἀναφέρει ὅτι οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, οἵτινες κατελάμβανον μέχρι τοῦδε τὴν θέσιν τοῦ B. Ἐπιτρόπου, οὐδ' ὅπως ἐξετέλειον τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν, εἶχε καὶ δ' ὅπως τὸ διορισθὲν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πρόσωπον εἶναι ὅς μόνον ἀντάξιον τῆς θέσεως ἀλλὰ καὶ ἀντάξιον τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Κράτους, ὥστε νὰ εἴναι τεκτονὶ ὑπὸ τῶν ἐκείνων Κυβερνήσεων.

Ὁ κ. **I. Δ. Πάλλης**, ἀπαντῶν, λέγει ὅτι δέχεται τὰς συστάσεις τῶν κ. κ. Πληρεξουσίων καὶ παρκαλεῖ νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον, δηλῶν ὅτι θέλει τροποποιήσῃ τοῦτο συμφωνῶν, πρὸς τὰς συστάσεις ταύτας.

Γίνεται μετὰ ταῦτα δι' ἀναστάσεως δεκτὴν εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον.

Προκειμένου νὰ συζητηθῇ τὸ σχέδιον ψηφίσματος «Περὶ ἀκυρώσεως τῆς ποινικῆς διώξεως καὶ παρκαπομπῆς εἰς Εἰδ. Δικαστήριον τῶν μελῶν τῶν Κυβερνήσεων Στράτ. Σκουλούδη καὶ Σπ. Λάμπρου», ὁ πληρεξούσιος Κυκλάδων κ. **A. Βοκοτόπουλος** ζητεῖ ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις, διότι συζητουμένης τῆς ἀναβολῆς προτάσεως ψηφίσματος αὐτοῦ «Περὶ τῆς ἐπαναστατικῆς νομοθεσίας» παρελκεῖ πᾶσα ἄλλη συζήτησις ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ψηφίσματος ὡς συναφὲς πρὸς τὴν ἰδίαν του πρότασιν.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** ἀποκρούει τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν τοῦ κ. Βοκοτοπούλου ὡς τελείως ἀσχετον πρὸς τὴν συζήτησιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὑποβλημένου ψηφίσματος.

Ὁ κ. **A. Γούναρης** (Πρωθυπουργός) προτείνει ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος συζήτησις, νὰ γίνῃ δ' αὕτη μετὰ τὴν ἐκτίπωσιν καὶ διανομὴν τῶν ὑπαρχουσῶν τροπολογιῶν.

Ὁ κ. **N. Στράτος** δέχεται τὴν ἀναβολὴν, ἀλλὰ προκειμένου νὰ συζητηθῇ συναφῶς ἡ πρότασις ψηφίσματος τοῦ κ. Βοκοτοπούλου «Περὶ τῆς ἐπανα-

στατικής νομοθεσίας», τῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῆς 31 Μαρτίου ψηφισθείσης, δὲν νὰ τεθῇ ἡ βάση μιᾶς κατευθύνσεως τῶν συζητήσεων αἰτίνας θὰ γίνωσι περὶ τούτου ἐν τῇ Συνελεύσει. Θὰ ἀκυρωθῶσιν οἱ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐκείνης ψηφισθέντες νόμοι καὶ τίνες; Προτείνει διὰ τοῦτο νὰ καταρτισθῇ Ἐπιτροπὴ ἥτις ἐντὸς δύο ἡμερῶν τὸ πολὺ νὰ υποβάλῃ περὶ τούτου τὸ πόρισμα τῆς, ὥστε νὰ καθορισθῇ ποῖαν κατεύθυνσιν θὰ λάβῃ ἐν τοῖς ζητήμασι τούτοις ἡ Συνέλευσις.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός) λέγει ὅτι θὰ υποβάλῃ περὶ τούτου σχετικὸν ψήφισμα ἡ Κυβέρνησις καὶ θ' ἀποφανθῇ ἐπ' αὐτοῦ ἡ Συνέλευσις. Κατ' ἀκολουθίαν δὲν εὐρίσκει ἀναγκασίαν τὴν σύστασιν Ἐπιτροπῆς.

**Ν. Στράτος.** Ἐφόσον θὰ υποβληθῇ σχετικὸν ψήφισμα πρωτοβουλία τῆς Κυβερνήσεως, τότε αἶρω τὴν πρότασίν μου.

Ἀναβάλλεται μετὰ τοῦτο ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου τοῦ ψηφίσματος.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὴ μετὰ συστάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν κ. **Θεοτόκη** ὅπως καὶ Ἐπιτροπαί, εἰς ἃς ἔχουσι τεύχῃ παραπεμφθῇ, υποβάλωσι τὰς ἐκθέσεις αὐτῶν, ἡ ἀρχὴ τῶν νομοσχεδίων.

«Περὶ ἀναθεωρήσεως τῆς ἀποφάσεως τῶν ἀποστρατευθέντων αὐτεπαγγέλτως ἀξιωματικῶν ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ νόμου „ΓΧΝΙ“ (3653)» καὶ

«Περὶ κυρώσεως τοῦ νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 15 Δεκεμβρίου 1920 περὶ ἀποκαταστάσεως ἀξιωματικῶν εἰς τὴν σειρὰν τῆς ἀρχαιότητός των».

Γίνονται ὡςαύτως δεκτὰ κατ' ἀρχὴν τὰ ἐξῆς σχέδια νόμων.

«Περὶ χορηγίας ἐράπαξ ποσοῦ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐν τῷ ταμείῳ Ἐθνικῆς Ἀμύνης ὑπάρχοντος υπολοίπου δυνάμει τοῦ νόμου „ΓΧΕΖ“ πρὸς ἀνδιοργανώσιν τῆς πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας».

«Περὶ τακτοποιήσεως δαπανῶν στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1917».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Β. Διατάγματος περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῶν ποινῶν τῆς λιποταξίας καὶ ἀνυποταξίας».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Β. Διατάγματος περὶ ἀνασυντάξεως τοῦ Σώματος τῆς στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 22

Δεκεμβρίου 1920 περὶ παραγωγῆς καὶ ἐμπορίας τοῦ ὀπίου, τῆς μορφίνης, κοκαΐνης καὶ τῶν ἀλάτων αὐτῶν».

«Περὶ καθορισμοῦ τροφείων τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑποτρόφων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας».

«Περὶ ὁργανώσεως χημικῆς ὑπηρεσίας Στρατοῦ».

«Περὶ ἀνακαθάρσεως τῶν καταλόγων ἐκλογικῶν βιβλίων».

«Περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 11 καὶ 26 τοῦ νόμου 2461 περὶ Ἀστυνομίας τῶν πόλεων».

«Περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν αἰρέτων δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν Ἀρχῶν».

«Περὶ παρατάσεως τῆς ἐν ἀρθρῷ 7 τοῦ νόμου 1922 προθεσμίας πρὸς ἀπόκτησιν ἀδείας ἀσκήσεως τῶν ἱατρικῶν ἐπαγγελμάτων ἐν ταῖς Νέαις Χώραις».

«Περὶ ἀπαλλοτριώσεως κτημάτων πρὸς ἱδρύσιν μονίμων Συμμαχικῶν νεκροταφείων».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου περὶ ἐντοπίων ὑπαλλήλων».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ παραγωγῆς συνδρομῆς ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου ὑπὲρ τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου κατὰ τῆς πυματιώσεως καὶ τοῦ θεραπευτηρίου «Παραχλάσσιον Ἀσκληπιδεῖον παίδων»».

«Περὶ συστάσεως προσωρινῆς Γενικῆς Διευθύνσεως ἐποίκων ὁμογενῶν Μακεδονίας».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 1954».

«Περὶ κανονισμοῦ ἐκτάκτου ἡμερησίας ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς καὶ ναύτας τοῦ Β. Ναυτικοῦ τοὺς μεταβλίνοντας δι' οἰκονομικὰς αἰτίας εἰς τὰς Νέας Χώρας κτλ.».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου 1920 Β. Διατάγματος περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2024 καὶ ὁρισμοῦ διατάξεων περὶ προβιβάσμου καὶ κανονισμοῦ ἀρχιότητος τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ καὶ καταργήσεως τοῦ 880 νόμου».

«Περὶ συμπληρώσεως νόμων περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων».

«Περὶ διακανονισμοῦ στρατιωτικοῦ βαθμοῦ εἰς τὴν Διευθυντὴν σιδηροδρομικῶν δικτύων παρὰ τινι τῶν Στρατιῶν».

«Περὶ προσωρινῆς ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν Μουσουλμάνων».

«Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῆς β' § τοῦ ἀρθροῦ 15 τοῦ 2126 νόμου», μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Α. Μάτεσι**·

«Περὶ προσθήκης ἐδαφίου εἰς τὸν νόμον ΔΙ' «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΩΝΕ' «περὶ συνδρομῶν καὶ ἑτέρων δαπανῶν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν»·

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 30 Νοεμβρίου 1899 Β. Διατάγματος «περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου ΒΧΝΒ' «περὶ ναυτικῶν πειθαρχικῶν ποινῶν»·

«Περὶ καταργήσεως διατάξεων τοῦ νόμου 535 «περὶ ναυτικῆς στρατολογίας»·

«Περὶ προσλήψεως πολιτικῶν ὁδοντιᾶν εἰς τὸ Β. Ναυτικόν»·

«Περὶ κανονισμοῦ ἀρχαιότητος τῶν ὑπαξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ»·

«Περὶ κανονισμοῦ τῆς τροφῆς τῶν καταδίκων, ὑποδίκων καὶ τῶν διὰ φυλακίσεως τιμωρουμένων ἀνδρῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ»·

«Περὶ κυρώσεως τῶν Β. Διατάγμάτων τῆς 25 Νοεμβρίου 1920 «περὶ προσωρινῶν διατάξεων ἀφορωσῶν τὸν ὀργανισμόν τῆς Σχολῆς τῶν Ναυτικῶν Δοκίμων» καὶ τῆς 11 Δεκεμβρίου 1920 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1920 Β. Διατάγματος περὶ προσωρινῶν διατάξεων ἀφορωσῶν τὸν ὀργανισμόν τῆς Σχολῆς τῶν Ναυτικῶν Δοκίμων»·

«Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τῶν Συμμάχων καὶ Συνησπισμένων Δυνάμεων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Ὀγγαχρίας ἀφ' ἑτέρου συνθήκης εἰρήνης τῆς 22 Μαΐου, 4 Ἰουνίου 1920»· καὶ

«Περὶ καταβολῆς προμηθείας διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δανείου τῶν σιδηροδρόμων Θεσσαλονίκης — Κωνσταντινουπόλεως»·

Προκειμένου εἶτα νὰ συζητηθῇ τὸ νομοσχέδιον «Περὶ κυρώσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν ἀπολυθέντων μονίμων δημοσίων ὑπαλλήλων νομοθετικοῦ Διατάγματος, ὁ κ. Πρόεδρος παρατηρεῖ ὅτι τοῦτο εὐρίσκεται ἀκόμη ἐν τῇ Ἐπιτροπῇ.

Ὁ κ. **Γ. Ἀναστασόπουλος** συνιτᾷ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐργασίαν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ταύτου, διότι κινδυνεύει νὰ κατατῇ τοῦτο νέος συνταγματικὸς Χάρτης.

Οἱ κ. κ. **Α. Μάτεσις** καὶ **Κ. Λυκουρέζος**, μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, λέγουσιν ὅτι αἱ ἐργασίαι ἐπισπεύδονται, καθό-

σον ὅλα τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἔχουσι καὶ τὴν προθυμίαν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον.

Γίνονται εἶτα δι' ἀναστάσεως δεκτά, κηρυσσόμενα **κατεπείγοντα**, εἰς α' κατ' ἀρθρον συζήτησιν τὰ νομοσχέδια :

«Περὶ καταργήσεως τῶν ἀρθρῶν 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 2495 τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1920»·

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ ὀρισμοῦ τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν ὑποναυάρχων», μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Στράτου**, καὶ

«Περὶ σχεδιαστῶν τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ».

Μεθ' αὐτοῦ ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 9 μ. μ., ἐν ἐπαναληφθῇ αὖριον ὥρᾳ 5 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Οἱ Γραμματεῖς

καὶ κ. κ. ὁ Ἀντιπρόεδρος

**Ἡλίας Μπασιδέκης**

**Σ. Μπαλάνος**

**Α. Βιτάλης**

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ Μ'

Τῆς 5 Μαΐου 1921.

Ὅρᾳ 6 καὶ 15' μ. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἑδρας κηρύσσει τὴν ἐναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα. Παρατηρεῖ μετὰ τοῦτο ὁ κ. Πρόεδρος ὅτι, καίτοι ἔχει ὀρισθῇ ὥρα πρὸς ἐναρξιν τῆς συνεδριάσεως ἡ 5 μ. μ., ἐν τούτοις αἱ κύριοι Πληρεξούσιοι προσέρχονται πέρα τῆς 6 μ. μ., Παρακαλεῖ ὅθεν ὅπως προσέρχονται κατὰ τὴν καθωρισμένην ὥραν, ἄλλως θ' ἀναγκασθῇ νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν Κανονισμόν.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** προτείνει ὅπως ὀρισθῇ ἡ 6η ὥρα μ. μ. πρὸς ἐναρξιν τῶν συνεδριάσεων.

Ὁ κ. **Π. Ἰαν. Ἀργυροπούλος** προτείνει ὅπως καθορισθῇ ὥρα συνεδριάσεως ἡ 4 μ. μ., ὅπως κατορθωθῇ νὰ γίνηται ἐναρξιν τῇ 5 μ. μ.

Γίνεται ἀποδεκτὸν ὅπως αἱ συνεδριάσεις τῆς Συνελεύσεως ἀρχονται ἀπὸ τῆς 6 μ. μ. ἀκριβῶς, μὲ τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Προέδρου ὅτι πέρα ταύτης δὲν θὰ γίνηται συνεδρίασις.

Ἀνακρινόμενοι ἀκολουθῶς ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἑξῆς :

Ὁ πληρεξούσιος Ἑβρου κ. **Β. Χατζηηλίας** ὑποβάλλει ἀναφορὰν δι' ἧς κίτεται τὴν ἀναστολὴν προστελεύσεως τῶν

υπαλλήλων των υποκαταστημάτων της Εθνικής Τραπέζης, Σουφλίου, Δεδεαγιάς, Ξάνθης και Γκιουμουλτζίνης, καθόσον διά της προσκλησεως τούτων εις τὸν Στρατὸν θέλει μετακινηθῇ ἡ χορηγία τῶν δανείων πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς δυτικῆς Θράκης, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θέλει φέρει αὐτοὺς εἰς ἐσχάτην ἀπογνώσιν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Κουνινᾶς τοῦ δήμου Αἰγαίων παρκαλεῖ τὴν Συνέλευσιν ὅπως μεριμνήσῃ ἕνα δοθῇ ἀποζημιώσις εἰς τοὺς παθόντας ἐκ τῆς πεσοῦσης χαλᾶζης.

— Ὁ Βιομηχανικὸς Σύλλογος (Σχιδάλοποιων) Πατρῶν παρκαλεῖ τὴν Συνέλευσιν ὅπως μεταρρυθμισθῇ εἰς τὸ ἀπλούστερον ἢ κατενομή τῆς φορολογίας ἄνευ τηρήσεως ἐμπορικῶν βιβλίων καὶ ἀνκλίσω; τῶν ἐργατῶν οὓς ἕκαστος χρησιμοποιοῖ.

— Ἀνάγκη πολέμου παρκαλεῖ τὴν Συνέλευσιν ὅπως ἀπονεμηθῇ αὐτοῖς ἡ δικαιοσύνη περίθαλψις.

— Οἱ πολιτικοὶ μηχανικοὶ οἱ μέχρι τοῦδε ὑπηρετοῦντες παρὰ ταῖς τεχνικαῖς ὑπηρεσίαις τοῦ Ὑπουργείου ἐπὶ τῆς Γεωργίας αἰτοῦνται τὴν κατὰ τὰς τῶν ὡς ἐφ' ἑδρῶν στρατιωτικῶν μηχανικῶν.

— Ὁ Ἰωάννης Σκληθοκινιώτης καὶ Ἄννα Σκληθοκινιώτου, κάτοικοι Λαμίας, παρκαλεῖ τὴν Συνέλευσιν ὅπως τοῖς δοθῇ σύνταξις διὰ τὸν ὑπὲρ Πατρίδος πεσόντα υἱὸν αὐτῶν.

— Ὁ Γεώργιος Ἀνδριτσάκης καὶ λοιποὶ παθόντες αἰτοῦνται τὴν παράτασιν τῆς προθεσμίας πρὸς ὑπόβολὴν αἰτήσεων ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων κατὰ τὰ Ἰουλιανά.

— Ὁ Νικόλαος Γρηγοράκης, κάτοικος Δουραλῆ καὶ προσωρινῶς Δράμας, παρκαλεῖ τὴν Συνέλευσιν ὅπως συμπεριληθῇ καὶ ὁ υἱὸς του Δημήτριος, γραμματεὺς Α' τάξεως, εἰς τὸ νομοθετικὸν Διάταγμα περὶ ἐπαναφορᾶς μονίμων δημοσίων ὑπαλλήλων.

— Οἱ πληρεξούσιοι Σαράντα Ἑκκλησιῶν κ. **Ἰσχὰν Φεζήλ-Zade** καὶ Λασηθίου **N. Παππαδάκης** αἰτοῦνται παρὰ τῆς Συνελεύσεως εικοσαήμερον ἄδειαν ἀπουσίας ἀπὸ τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως.

Ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως αἱ ἄδειαι χορηγοῦνται εἰς ἀμφοτέρους τοὺς κ. Πληρεξούσιους.

— Ὁ πληρεξούσιος Κυκλάδων κ. **Ἀντ. Βιτάλης** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ ἀφορμιώσεως τῶν συντάξεων κλπ.»

— Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Γ. Χατζηγεωργίου, Κ. Κότσανος, Σ. Μανρομμάτης, Φ. Δραγοῦμης καὶ Περ. Ἰαν. Ἀργυρόπουλος** ὑποβάλλουσι προπαραχρὴν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917-1920 διὰ πολιτικῶν λόγους παθόντων».

Οἱ κ. κ. **Ι. Δ. Ράλλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ **Π. Πρωτοπαπαδάκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «περὶ ὑπαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας Μεταρρῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας».

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης) καὶ **N. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) ὑποβάλλουσι τὰ κάτωθι σχέδια νόμων :

1) «περὶ τροποποιήσεως τῶν ἀπορρωτῶν τὴν ἐφεδρεῖαν τοῦ Σώματος τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης δικτάξεων».

2) «περὶ τῶν μετὰ καταδίκην στρατιωτικῶν ὑποχρεώσεων», καὶ

3) «περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν ἀποράσεων τῶν Στρατιωτικῶν».

Ἀπαντᾷ θέλουσι τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Εἰσέρχεται κατόπιν ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

### **Ἡμερησίαν Διάταξιν**

#### **τῶν Ἀναφορῶν καὶ Ἐρωτήσεων.**

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Ἀνδραβίδος ὁ κ. **Κ. Σταματόπουλος**, συνιστῶν αὐτὴν, ἐκφράζει τὴν πεποίθησιν τοῦ ὅτι θὰ ληθῇ αὕτη ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις ποιοῦνται καὶ οἱ κ. κ. **Α. Στεφανόπουλος καὶ Γ. Κρεσενίτης**.

Ὁ κ. **Κ. Τερτίπης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας) ἀπαντᾷ ὅτι ἐδόθησαν ἤδη αἱ δέουσαι διαταχαί.

Οἱ κύριοι **Ἀλ. Ἰωαννίδης καὶ Χ. Μητσόπουλος** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τοῦ Ναρχου Φουτεντζίδου ἀξιωματικοῦ, αἰτουμένου ν' ἀνακληθῇ εἰς τὸ στράτευμα.

Ὁ κ. **N. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς) παρκαλεῖ νὰ σταλῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** συνιστᾷ ἀναφορὰν τῆς χήρης Ἀντωνίου Σέρρου, ἀξιωματικοῦ ἀσθενήσαντος καὶ θανόν-



τας κατόπιν κακουχιών, παρεκκλήων ν' αὐξήθῃ ἡ ἐκ δραχμῶν 27 διδραμένη αὐτῇ σύνταξις, λαμβανομένου ὑπ' ὅψιν ὅτι ὁ σύζυγος αὐτῆς ἐδράσσε σπουδαίως κατὰ τὴν γενομένην ναυμαχίαν πρὸ τῆς Τενεδου ἐπιβιάντων τοῦ θωρηκτοῦ « Ἀβέρωφ ».

Ὁ κ. **Α. Βιτάλης** ὑπενηθυμίζει προηγουμένην σύστασιν τοῦ περὶ ὑπηρετούντων ἐν τῷ στρατῷ υἱῶν γηρῶν προστακτῶν οἰογενειῶν καὶ πρωτοτόκων. Ἐπίσης ὑποβάλλει πρότασιν νόμου ὅπως ἅπαντες οἱ συνταξιούχοι ξηρὰς τε καὶ θαλάσσης καθὼς καὶ αἱ γῆραι κλπ. λάβωσι τὴν τελευταίαν σύνταξιν ἄνευ ἐξαιρέσεως. Ἐπίσης ὁ κ. Βιτάλης ἀναπτύσσει καὶ παρὶς τὴν ἀνάγκην τῆς ἐργασιογῆς τοῦ νόμου περὶ αὐξήσεως τῶν μισθῶν τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων ὅλων τῶν κλάδων ὑποδεικνύων ὅτι πρέπει νὰ φορολογηθῶσιν οἱ πλούσιοι οὐσιαστικῶς καὶ νὰ παύσῃ ἡ τυπικὴ φορολογία τοῦ εἰσδηλήματος αὐτῶν.

Ὁ κ. **Ἐπ. Κώνστας** παρεκκαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργόν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν νὰ δηλώσῃ ἂν ἔλαθε μέτρα ἐναντίον τοῦ στρατιωτικοῦ ἀποσπάσματος τοῦ δικιμένοντος ἐν Ἰκκρίῃ, διότι τοῦτο παρεξστράπη εἰς ἀρπαγὴν καὶ ἄλλας πιέσεις τῶν κατοίκων. Πλεῖστοι πρόεδροι τῶν Κοινοτήτων Ἰκκρίας ἐπαπειλημένως κατήγγειλαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς ἐκνήμους αὐτοῦ πράξεις, ἀλλ' ἀτυχῶς μέχρι σήμερον οὐδὲν ἐγένετο. Ἀξιοῖ νὰ ἐνεργηθῶσιν ἄμεσως ἀνακρίσεις καὶ νὰ τιμωρηθῶσιν αὐστηρῶς καὶ παρεκδειγματικῶς οἱ παρεκτραπέντες, καὶ νὰ ληφθῶσιν ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέτρα, ὥστε εἰς τὸ μέλλον νὰ μὴν ἀκουσθῇ παρόμοιον ἐκ μερὸς τοῦ λαοῦ τῆς Ἰκκρίας.

Ὁ κ. **Ἐμμ. Χατζιδάκης** παρεκκαλεῖ τὸν ἀρμοδίον Ὑπουργόν νὰ πληροφρήσῃ τὴν Συνέλευσιν ἂν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Βενιζέλου ἀπεστάλῃ εἰς Ρώμην καὶ Παρίσιον ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Τριανταφυλλόπουλος μετὰ τὴν προφασιν ἵνα μελετήσῃ τὰς πηγὰς τοῦ Ἰταλικοῦ καὶ Γαλλικοῦ Κώδικος, πράγματι ὅμως διὰ νὰ τελέσῃ τὸ γομήσιον ταξιδίου του εἰς βῆρος τοῦ Δημοσίου. ἂν ὑπεβλήθῃ ἔκθεσις περὶ τῆς ἀποστολῆς του καὶ πόσον ἐστόχισεν αὐτή.

Ὁ κ. **Γ. Μπαλτατζῆς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι θὰ ἐξετάτῃ καὶ θὰ πληροφρήσῃ τὴν Συνέλευσιν.

Ὁ κ. **Π. Σάκκης** συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργόν ἐπὶ τῆς Γεωργίας νὰ ἐκποιηθῇ ὡς ἄχρηστον τὸ ἐξ Ἰαπωνίας προμηθευθὲν θεῖον, ὅπερ ἀπεδείχθη χειρίστης ποιότητος.

**Κ. Τερτίλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας). Κύριε Πληρεξούσιε· τὸ ἐξ Ἰαπωνίας θεῖον ὁ ἐπρωμυθεύθη ἡ Κυβέρνησις Βενιζέλου ἐξετασθὲν ὑπὸ εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς δημοσίων ὑπαλλήλων εὐρέθη καλῆς ποιότητος, ἀλλ' ἐνῶ κατὰ τὴν σύμβασιν εἶδει νὰ εἶναι τοῦτο κοινιοποιημένον, ὡς εἶναι τὸ θεῖον πάντοτε, ἡ εἴτε Κυβέρνησις δυστυχῶς τὸ παρέλαβε, καίτοι περιεῖχεν εἰς βώλους δεκαοκτὼ ἑως εἴκοσι τοῖς " " καὶ τὸ ὅπσιον καθίστατο μὲν χρήσιμον ἀλλ' ἀκριβότερον ἐν ταῦτ' κατὰ πολὺ τοῦ ἄλλου κοινιοποιημένου, ἐνεκα δὲ τοῦ λόγου τούτου παρέλυσε μεγίστη ζημία εἰς τὸ Δημόσιον. Τὸ ὑπολειφθὲν δὲ πόσον ἐκ τούτου πέφυσι διέταξαι ἀπὸ ἡμερῶν τὰς διαφόρους δημοσίας Ἀρχάς, ὅπου ὑπῆρχε ποσότης τοιούτου, ὅπως τὸ ἐκθέσωσιν εἰς πλειοψηφικὴν δημοπρασίαν καὶ ἐκ τῶν μετρίων τούδε συγκεντρωθειῶν πληροφοριῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον προκύπτει ὅτι θὰ πωληθῇ μεγάλη ποσότης τοιούτου, πάντως ὅμως εἰς εὐτελεῖ τιμῇ.

Ὁ κ. **Ν. Καραντζάκος** παρεκκαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργόν, ὅπως, δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ νόμου 2475 τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1920, ὁρισθῇ λιμὴν μεταναστεύσεως καὶ ὁ λιμὴν Καλαμών, μὴ στερεῶσῃς τῆς τότε ἐλιγαρχίας εἰς τὴν σύστασιν τοιούτου ἐν Καλάμαις. Ἀναπτύσσων δὲ τὴν παράκλησίν του παρεκκαλεῖ νὰ ληφθῇ αὕτη ὑπ' ὅψιν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις ποιοῦνται καὶ οἱ κύριοι **Κ. Λυκουρέζος** καὶ **Π. Σάκκης**.

Ὁ κ. **Σ. Στάης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι θέλει μελετήσῃ τὸ ζήτημα.

Ὁ κ. **Ν. Δ. Λεβίδης** παρεκκαλεῖ τοὺς ἀρμοδίους κ. Ὑπουργούς, ἰδίᾳ δὲ τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, νὰ καταθέτωσιν ἐνώπιον τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως πῖνακας ἐμφανίζοντες τὰ ἐξῆς :

1) Πόσοι ἀξιωματικοί, ὑπ' ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται καὶ ἐν γένει πολῖται ἀπὸ τοῦ 1917 ἔτους καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὸ 1918 καὶ ἐφεξῆς κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον ὑπὸ τῶν Στρατοδικείων τακτικῶν τε καὶ ἐκτάκτων. 2) Τὰ ὀνόματα αὐτῶν, τὸν βαθμὸν καὶ τὸ ἐπάγγελμα. 3) Πόσοι τούτων ἐτυφεκίσθησαν. 4) Τὴν ἡμερομηνίαν τῶν ἀποφάσεων καὶ τὸ ὄνομα τῶν Δικαστηρίων. 5) Τὰ ὀνόματα τῶν Στρατοδικῶν καὶ τῶν Βασιλικῶν Ἐπιτροπῶν, ὡς καὶ τὸν βαθμὸν αὐτῶν, τῶν συγκροτησάντων τὰ δικαστήρια. 6) Τὴν ἡμερομηνίαν τῶν ἐκτελέσεων. 7) Τίνες τῶν τυρμαισθέντων, ἂν ᾖσαν ἐγ-



γάμοι καὶ ἂν εἶχον τέκνα καὶ πόσα κατὰ φύλον, 8) Τὸν τόπον ἐν ᾧ ἐγένετο πᾶσα ἐκτέλεσις. 9) Ἄν εἴναι βέβαιον ὅτι καὶ ἄνευ ἀποράσεων Στρατοδικαίων καταδικάσθησαν καὶ ἐτυφεκίσθησαν ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται, καὶ τούτων, ἂν ἡδυνήθη νὰ μάθῃ ἡ Κυβέρνησις, νὰ καταθέσῃ πίνακα μετὰ τῶν ἀνωτέρω λεπτομερειῶν.

Λαμβάνων δὲ τὸν λόγον ὁ κ. Πληρεξούσιος χίρει, λέγει, διότι μετὰ πέντε μῆνας κατωρθώθη νὰ ἔλθῃ εἰς συζήτησιν ἡ ἐρώτησις τοῦ. Μνημονεύων δὲ διὰ μακρῶν τὰ λαβόντα κατὰ τὴν τυραννικὴν περίσδον χώραν ποικίλα ἐγκλήματα, τυφεκισμούς, φυλακίσεις, ἀπελάσεις καὶ διαφόρους ἄλλας τιμωρίας, ζητεῖ νὰ προσκομισθῶσιν αἱ ὑπ' αὐτοῦ ζητούμεναι πληροφορίες, ὅπως ὑπάρξωσιν εἰς χεῖράς μας ὅλα τα στοιχεία τῶν διαπραχθέντων κακουργημάτων, περὶ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ γίνῃ εὐρυτάτη ἐν τῇ Συνελεύσει συζήτησις. Πρόκειται περὶ τερατοουργημάτων, προσθέτει, διαπραχθέντων παρὰ πάντα θεῖον καὶ ἀνθρώπινον νόμον, τὰ ὅποια εἶναι ἀδύνατον νὰ λησμονηθῶσιν, ἵνα μὴ εὐρεθῶμεν πρὸ ἀπροσπίτου τινὸς μεθασύριον ἐνώπιον τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὁ ὅποιος δικαίως ἀξιοῖ τὴν ἄμεσον τιμωρίαν τῶν κατ' αὐτοῦ κακουργησάντων.

Ὁ κ. Ν. Θεοτόκης (Ἵπουργός ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) βεβαιῶν ὅτι ἐζητήθησαν αἱ σχετικαὶ πληροφορίες διὰ τηλεγραφικῆς ἐγκυκλίου, ἐλπίζει δ' ὅτι θὰ συγκεντρωθῶσι ταχέως παρὰ τῆς συνκντωμένης δυσχερείας λόγῳ τῆς ἐξοφάνσεως τῶν δικογραφίων.

Ὁ κ. Ν. Στράτος παρεμβάλλων ὑπενθυμίζει ὑπόσχεσιν τοῦ κ. Ἵπουργοῦ καθ' ἣν οἱ υἱοί, ἀδελφοὶ κλπ. τῶν οὕτω δολοφονηθέντων θὰ μεταφερθῶσιν εἰς τὴν δευτέραν σειρὰν τῆς ἐφεδρείας.

Ὁ κ. Ν. Θεοτόκης βεβαιῶν ὅτι γίνεται σχετικὴ μελέτη.

Ὁ κ. Π. Σπυράκης παρεκκαλεῖ νὰ προτιμισθῇ καὶ ὁ φάκελος τῆς ὑποθέσεως τοῦ δυστυχοῦς νέου Κατσούλη, δολοφονηθέντος παρὰ τὴν Μονὴν Σινανίου παρὰ τὰ Σέρβια.

Ὁ κ. Ν. Δ. Δεβίδης, δευτερολογῶν, τονίζει τὴν ἀνάγκην τῆς ἀμέστου ἐνεργείας ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ διὰ τὴν τιμωρίαν τῶν ἐνόχων, οἵτινες περιφερόμενοι ἐλεύθεροι κομπάζουσι διὰ τὰ ἐγκλήματα τῶν, καὶ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς μνήμης τῶν θυμάτων ἐκείνων, τὰ ὁνόματα

τῶν ὁποίων πρέπει ν' ἀναγραφῶσιν εἰς τιμητικὴν στήλην ἀνεγειρομένην εἰς περιόλεπτον μέρος τῶν Ἀθηνῶν (χειροκροτήματα).

Ὁ κ. Ε. Κώνστας συνιστᾷ νὰ ζητηθῇ ὁ φάκελος τυροποληθέντος ἐν Σάμῳ χωρίου, οὗτινος δεκαπέντε ἐν ὅλῳ πολῖται ἐτυφεκίσθησαν ἀνάνδρως, ἐκ τῶν ὁπισθεν.

Ὁ κ. Κ. Λυκουρέζος συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ἵπουργόν ἐπιτῶν Στρατιωτικῶν νὰ ζητήσῃ τὴν σχετικὴν δικαιογραφίαν, εἰν ὑπάρχῃ, καὶ ἔλθῃσιν τῶν Ἀρχῶν περὶ τῆς δολοφονίας ἐν Καλαμαῖς τοῦ δικηγόρου Λυκούργου Φλετσα. Ὁ δημοφιλὴς αὐτὸς συμπολίτης ὑπῆρξε τὸ πρῶτον δολοφονικὸν θύμα τῆς ἀγρίας ἐκείνης ἐποχῆς καὶ πρέπει νὰ λάβῃ γνώσιν ἡ Συνέλευσις καὶ ἀπορατίσῃ τὰ δεόντα.

Ἐρωτᾷ μετὰ τοῦτο τὸν ἴδιον Ἵπουργόν ἂν εἶναι ἀληθές ὅτι οὗτος τοῦ ἁλλοτε πρεσβευτοῦ Ρωμάνου, ἀξιωματικὸς ἢ ὁπλίτης ὑπηρετεῖ εἰς τὴν Ἀρμοστίαν Σμύρνης καὶ εἰδικῶς εἰς τὴν κρυπτογραφικὴν ὑπηρεσίαν. Φροεῖ ὅτι τὸ γεγονός εἶναι ἄξιον ἰδικαιτέρως πεισοχῆς καὶ ἀληθείας ἀποδεικνύμενον ὅχι προικαλεῖ λίαν δυσχερστον ἐντύπωσιν.

Ὁ κ. Ν. Θεοτόκης (Ἵπουργός ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι ἦτο ἀπεσπασμένος, διετάχθη δὲ νὰ μεταβῇ εἰς τὸν ἐν τῷ Μετώπῳ λόγον του.

Ὁ κ. Π. Ἰαν. Αργυρόπουλος λέγει ὅτι, καθ' ὃν χρόνον ἀνώτατοι ἀξιωματικοί, φυγάδες τοῦ κέντρου, φυγάδες ἐν ὄρῳ πολέμου τοῦ Μετώπου, βυσσοδομοῦσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καθαιροῦσιν ἱεράρχας, οἵτινες ἐμνημόνευσαν τοῦ Βασιλέως, καὶ παρεμποδίζουσι τὴν κατὰ τὰς ἐθελοντῶν, ἡμεῖς ἐνταῦθα χειροκτιποροῦντες θέτομεν αὐτοὺς εὐγενῶς εἰς διαθεσιμότητα, ἐνῶν οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι δὲν εἶναι ἢ κοινοὶ λιποτάκται. Καλῶ τὸν κύριον Ἵπουργόν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν νὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθήκον του καὶ κηρύξῃ αὐτοὺς λιποτάκτας. Ἀλλὰ τί ἐνεργεῖ ἡ Ἀρμοστία κατὰ τῶν πολιτῶν καὶ ἄλλων πρακτῶρων Βενιζελικῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει; Οὐδὲν οὐσιαστικὴν ἀποτέλεσμα δύνανται νὰ ἐπιτύχωσιν οἱ βυσσοδομοῦντες οἱ καιροὶ τῆς βοήθειας τῶν ξένων παρῆλθον, ἀλλὰ πάντως αἱ ἐνεργεῖαι αὗται ἐπηρεάζουσι τὰς ἐθνικὰς ἡμῶν ὑποθέσεις.

Ἡ εὐθύνη τῆς Κυβερνήσεως εἶναι μεγίστη ἀπέναντι τοῦ λαοῦ καὶ ἀπέναντι ἡμῶν. Τὴν ἀδυναμίαν καὶ εὐγένειαν τοῦ 1916, ἥτις μᾶς ὠδήγησεν εἰς τὸ 1917, δὲν θὰ ἐπιτρέψωμεν. Αἱ αὗται ἀδυναμίαι δὲν θὰ ἐπιτρέψωμεν νὰ μᾶς φέρωσιν

εις τὰ κατὰ ἀποτελέσματα. Ὁ λαὸς ἐδημιούργητε μίαν κατὰστασιν καὶ ἔχουμεν ὑποχρέωσιν νὰ στερεώσωμεν αὐτήν. Ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἀνυπερβλήτως τὴν εὐθύνην τῆς.

Ὁ κ. Γ. Μπαλατζῆς (Ἵπουργός ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν) λέγει ὅτι, καίπερ ἐκ τοῦ προχείρου ἐρωτώμενος δύνανται νὰ βεβαιώσῃ ὅτι ἀποδίδεται εἰς τὰς ἐνεργείας τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει φυγάδων μεγαλυτέρας σπουδαιότητος ἐκείνης τὴν ὁποίαν ἐνεχουσι, διὸτι αἱ προσπάθειαι τῶν πρόκειται ν' ἀπολήξωσιν εἰς τὸ μηδέν.

Ὁ κ. Α. Ἀργυρός ἐρωτᾷ ἂν τὸ ὅτι αἱ φυγάδες οὗτοι ἐμποδίζουσιν ἐξ ἡλιαδῶν νὰ προστεθῶσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Στρατὸν δὲν εἶναι σημαντικόν.

Ὁ κ. Ν. Θεοτόκης (Ἵπουργός) ἀπαντᾷ ὅτι τοῦτοι δὲν εἶναι ἀλλοθές.

Γ. Μπαλατζῆς (Ἵπουργός ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν). Θεωρῶ ὑποχρεωσίν μου ν' ἀπαντήσω πρὸς τὸν ἀξιότιμον συνάδελφον Ἀττικῆς καὶ Βασιλικῆς δι' ὅσα εἶπεν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ὑπᾶτην Ἀρμοστίαν καὶ τὰς ἐκεῖ πολιτικὰς Ἀρχάς, μαμφόμενος οὕτω πιθανῶς καὶ τῆς προισταμένης αὐτῶν Ἀρχῆς διὰ τὴν δῆθεν χλιαρὰν αὐτῶν ἐνέργειαν κατὰ τῶν εἰς Κωνσταντινουπόλιν καταφυγόντων εὐαρίθμων ἁξιοματικῶν. Ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐνεργηθῇ κατὰ τῶν τελομένων ὑπὸ τῶν ἁξιοματικῶν, περὶ ὧν ὁ λόγος ἐν τῇ Συνελεύσει ταύτῃ τῇ στιγμῇ, ἐνηργήθη προσηκόντως, λαμβανομένων ὑπ' ὅβρι τῶν συνθηκῶν ὑφ' ἃς τελούνται τὰ ἐκτεθέντα ἔκτροπα καὶ τοῦ τύπου εἰς ὃν κατέφυγον αὗτοι. Ἀλλ' ἐπιτραπήτω μοι νὰ συστήσω, ὅπως μὴ ἀποδίδεται σημασία εἰς τὰς ἐνεργείας τῶν. Ἐτερον εἶναι τὸ θέμα ἂν εἶναι ἢ οὐχὶ τιμωρητέον καὶ ὅπως εἶναι ἢ τιμωρὴς ἢ οἱ νόμοι ἐπιβάλλουσι κατὰ τῶν τοιαύτων διαπραχθέντων. Ἐπὶ τούτου ἕτερος ἀξιότιμος συνάδελφος εἶναι ἀρμόδιος νὰ ἀπαντήσῃ. Ἀλλ' ἐπιμένω εἰς τὴν γνώμην ὅτι ἀποδίδεται σημασία πολλή, ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου, εἰς τὴν δρᾶσιν τῶν, ἧτις ἐκ τῆς φυσικῆς ἐξελίξεως τῶν γεγονότων δὲν εἶναι δυνατόν ἢ νὰ ἀπολήξῃ μοιραίως ἐκεῖ ὅπου κατελήγουν· συνήθως καὶ κατ' ἀνάγκην ἐνεργεῖται συγκρουόμεναι πρὸς τὴν ἀπροσμάχητον δύναμιν τῶν πραγμάτων.

Ὁ κ. Ἀθ. Σουλιώτης Νικολαΐδης λέγει ὅτι χεῖρει μεγάλως ἀκούων παρὰ τοῦ κ. Ἵπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν ὅτι αἱ ἐνεργεῖαι τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει φυγάδων θὰ καταλήξωσιν εἰς μηδέν.

Ὁ κ. Π. Ρεδιάδης ἀπορεῖ, λέγει, πῶς, ἐνῶ ἐτιμωρήθη εἰς νάυαρχος, ὁ κ. Δούσανης, διὰ ζήτημα πειθαρχικόν, παρὰ μένει εἰσέτι ἀτιμώρητος ὁ στρατηγὸς Ἰωάννου, τοῦ ὁποῦ, ὅσον καὶ ἂν ἀνγνωρίζῃ τὰς προτέρας ὑπηρεσίας, δὲν δύναται νὰ ἐπιδοκιμάσῃ τὴν στάσιν τὴν ὁποῖαν ἤδη τηρεῖ. Ζητεῖ δὲ νὰ μᾶλλον τοῦ εὐρίσκηται οὗτος.

Ν. Θεοτόκης εὐρίσκειται εἰς αὐτεπάγγελτον διαθεσιμότητα.

Ὁ κ. Γ. Ἀναστασόπουλος λέγει ὅτι τὸ θέμα τοῦ ὁποῦ κατηρξάτο ὁ κ. Λεβίδης εἶναι μέγα καὶ δικαίως ἔλαβε τοιαύτην ἔκτασιν ἢ συζήτησιν. Ἀλλὰ μετὰ τῆς σοφιστικῆς τοῦ θέματος καὶ τῶν κινδύνων οὓς ὑπηνέχθησαν οἱ ὁμιλήσαντες διὰ τὴν Πικρίδα, ὡς ὑπάρχοντες ὑπὸ ἔχθρων τῆς Ἑλλάδος, εἴτε ἔσω εἴτε ἔξω τοῦ Τοπου, ὑπάρχει χάος. Ἀς ἡσυχάσωσιν ἀνηγορεύοντες ἀπεναντι οἷον δὴποτε κινδύνου, ὁθενδὴποτε προσερχομένου. Ἀγρυπνεῖ μία ὑπερτάτη δύναμις· ἀγρυπνεῖ ἡ φύλαξ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀπέναντι τοῦ ὁποῦ θρῄσεται πᾶσα φανερά ἢ ὑπουλὸς ἐνεργεῖα παντὸς ἀπᾶντος, ἢ μὴ γίνωνται. δὲ ὁμιλῶντες ἐνταῦθα ἄπτοροι δυνάμεναι νὰ γεννήσωσιν ἀνησυχίαν, οὐχὶ ὅμως, δέος, καὶ εἰς τὸν ἔσχατον Ἑλληνα. Ὁ λαὸς ἀγρυπνεῖ καὶ ἀποδείξας τὴν ἀπίσταν τὸν διὰ τῶν νομίμων σφαιριδίων τῆς πρώτης καὶ τῆς 22ας Νοεμβρίου εἶναι ἑτοιμος, ἠνωμένος, ἀπορροισμένος, ν' ἀπαντήσῃ ἂν ὑπάρχῃ ἀνάγκη — ἀλλὰ δὲν θὰ ὑπάρξῃ —, καὶ δι' ἄλλων σφαιριδίων.

Οἱ κίνδυνοι, κύριον Πληρεξούσιοι, δὲν προσέρχονται οὐδὲ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως οὐδὲ ἄλλοθεν. Ἄλλοι εἶναι οἱ κίνδυνοι· οἱ κίνδυνοι, ἐὰν δὲν λειτουργήσῃ ἐγκαίρως ὁ Νόμος, ἢ Δικαιοσύνη, οὐχὶ ἐκδικητής, κατὰ τῶν ὑπευθύνων, διὰ τοῦς ἐκτροπωδομένους τυρηνισμοὺς καὶ τὰς παντοίας κακουργίας. Καὶ εἶναι καὶ ἐκεῖνοι οἵτινες εἶναι Ἵπουργοὶ καὶ ἐκπροσωποῦσι λαὸν καὶ Ἐθνὸς συνελευσιν νὰ δώσωσι τὸ σύνθημα νὰ κινηθῇ εἰς λειτουργίαν ἡ Δικαιοσύνη. Διότι, ἐὰν τοῦτο δὲν γίνῃ, ἰδοὺ ὁ κίνδυνος. Θὰ ἐκφύγῃ ἡ Δικαιοσύνη ἐκ τῶν χειρῶν σας καὶ θ' ἀνελθῇ τὸ ἔργον ὁ ἀγρυπνῶν καὶ δυσφρῶν λαός. (Χειροκροτήματα).

Ὁ κ. Δ. Στεφανόπουλος φρονεῖ ὅτι δὲν ὑφίσταται πράγματι σημαντικὸς κίνδυνος ἐκ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, πρέπει ὅμως νὰ ληφθῇ ἐναντίον τῶν πᾶν ἐπιβαλλόμενων μέτρων.

Ο κ. Θ. Λιμπρίτης προτείνει όπως οι φυγάδες Κωνσταντινουπόλεως διαγραφῶσι τῶν στελεχῶν τοῦ στρατεύματος. Εἶναι, λέγει, ἀπορίας ἄξιον πῶς τοῦτο δὲν συνετελέσθη εἰσέτι.

Ο κ. Χ. Μητσόπουλος παρατηρεῖ ὅτι τὴ συζήτησις ἐπασπε νά γίνη ἀπὸ πενταμήνου. Ἀντὶ ὅμως νά γίνη καὶ νά ζήτηθῶσιν αἱ ἔνοχοι, τούναντιον αἱ φονεύσαντες καὶ τυραννήσαντες ἐν ὀνόματι τῶν Τριάνκοντα παραινόμεντες εἰς τὰς θέσεις τῶν ἐξαιρουμένων νά διακώσιν ἀκόμη. Ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔσχε τὸ θάρρος ν' ἀποκαθάρῃ τὰς ἀληθείας. Ὑπενθυμίζει τέλος μετὰ πικρίας ὅτι πενταμήνον ἀφ' ὅτου συνεκροτήθη ἡ Συνέλευσις δὲν ἐμνήσθη τῶσιν καὶ τῶσιν θυμάτων, δὲν ἐμνήσθη καὶ μέχρι τοῦδε ἐνὸς Κωνσταντινουπόλεως. Δὲν ἐμνήσθη, λέγει, ἡ Συνέλευσις ἐνὸς Λυκαύργου Φλέσσα καὶ τῶσιν ἄλλων θυμάτων.

Καταλήγων λέγει: «Ζητῶ ἐν ὀνόματι τῆς κοινῆς συνειδήσεως νά μὴ περιοριθῶμεν μόνον εἰς λόγους· νά ἐπιταχύνῃ ἡ Συνέλευσις τὸ ἔργον τῆς ἀποκαθάρσεως καὶ ἀποκαταστάσεως, τὸ ὅποιον ἡ Κυβέρνησις δὲν θεωρεῖ, φαίνεται, ἄξιον ἐπιταχύσεως. Ζητῶ ψήφισμα διὰ τοῦ ὁποίου νά αἰρηθῇ αὐθωρὶ ἡ μονιμότης τῶν ὑπαλλήλων, ἡ ἰσοβιότης τῶν Δικαστῶν (ἐπιδοκιμασίαι).

Πρὸς τούτοις πρέπει ἡ Συνέλευσις νά κηρύξῃ κυριαρχικῶς δικαίῳ λιποτάκτας τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἄξιωματικούς. Ἐάν ἡ νοχέλεια καὶ ἡ ἀβουλία τῆς Συνελεύσεως ἐξαιρουμένη, τότε θά ἴδωμεν τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, μόλις ἡ ἐξωτερικὴ ἀνάγκη παρέλθῃ, ν' ἀποκαθάρῃ αὐτός ὁ ἴδιος ἄνευ Ἀρχῶν καὶ Ἐξουσιῶν πᾶν ὅ, τι ἀποτελεῖ αἰσχος καὶ ὄνειδος τῆς Κοινωνίας καὶ τοῦ Κράτους. (Χειροκροτήματα).

Ο κ. Ν. Δ. Δεβίδης τριτολογῶν λέγει ὅτι, ἐάν ἡ Συνέλευσις ἀποφανθῇ μόνη τῆς διὰ ψήφισματος, ἡ Κυβέρνησις ὀρεῖται νά παραιτηθῇ. Ἀλλ' αἱ περιστάσεις δὲν ἐπιτρέπουσι πολιτικὴν κρίσιν. Δὲν ἐπέστη ἡ στιγμή νά λάβῃ πρωτοβουλίαν ἡ Συνέλευσις. Ἡ συζήτησις ὅμως ἐνιτχύει τὴν Κυβέρνησιν εἰς ἐκτόλῃσιν τοῦ καθήκοντός της. Καὶ ἐπὶ τῇ εὐκνρίᾳ πρέπει νά εἰπωμεν ἐντὺθα, ὅτι αἱ διοικήσεις τῶν Ὑπουργείων καθὼς καὶ αἱ κατώτεροι εἶναι ἀκόμη εἰς χεῖρας βενιζελικῶν. Καὶ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἡ ἀποκαθάρσις δὲν συνετελέσθη. Ἡ ἐκπαίδεσις εὐρί-

σκεται ἀκόμη εἰς χεῖρας μ. κ. λ. λ. α. ρ. ν., ὑπορεῖ δὲ πῶς ὁ κ. Βοζίκης παρέλαβεν εἰς τὴν Θράκην ὡς ὑπαλλήλων τὴν διδασκαλὴν καὶ συγγραφεὶ μ. κ. λ. λ. α. ρ. ν. ὑποματιῆς Παππαμυχαήλ.

Χ. Βοζίκης (Ὑπουργὸς Γενικῆς Διοικήτης, Θράκης). Εἶχον ἀνάγκην τοῦ ὑπαλλήλου τούτου. Εἶναι δημόσιος ὑπαλλήλος μόνως μὴ ἀπολυθείς. Ἐγὼ οὐτε εἰς τὴν γλῶσσαν οὐτε εἰς τὰ πολιτικὰ φρονήματα ἀποβλέπω, ἀποβλέπω εἰς τὴν ἀνάγκην τὴν ἵστίαν ἔχω, νά ἔχω ὑπαλλήλους καλούς. Ὁ Παππαμυχαήλ, διδάσκαλος μαθὼν τὰ Γερμανικὰ μόνως τοῦ εἰς τὸ χωρίον του μεταξὺ εἰς τὴν Γερμανικὴν πρὸς τελειοποίησιν του, διεκρίθη ὡς διδάσκαλος. Ἐν Σάρφ τὸν εἶρε τὸ κίνημα, εἰς τὸ ἵστίον δὲν προσεχώρησε καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐπέβη. Τὸν ἐταπώθησα καὶ διδάξῃ Παιδαγωγικὴν εἰς τὸ Ζάππειον τῆς Ἀδριανουπόλεως δὲν τὸν ἐκμακ ἐπιθεωρητήν. Εἶναι ὅθεν ἀκίνδυνος, ἀλλ' εἶναι ἱκανώτατος.

Παρεκάλῃσιν τὸν κ. Ὑπουργόν τῆς Ἐκπαιδεύσεως νά καταρτίσῃ Ἐπιτροπὴν ἀπὸ εἰδικῶς γνωστούς διὰ τὰς γλωσσικὰς γνώμας τῶν καὶ καθάρσῃ αὐτὴ τὰ βιβλία τὰ εἰσκακτέα εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τῆς Θράκης. Ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν εἶχερε τὸ βιβλίον τοῦ Παππαμυχαήλ. Ἀς γνωστῇ καὶ ὅτι ἐπέσπευσεν τὴν ἄρξιν μου ἐδῶ, διότι ἡ ἐπιστράτευσις μὲ ἐστέρησε 400 ὑπαλλήλων.

Ο κ. Ν. Δ. Δεβίδης συνεγίζων ἀναφέρει τὸ παράδειγμα τοῦ λυσσώντος κυνὸς ὅστις ἐδήξεν τὴν ἰδίαν ποιμνὴν ἀποβαλὼν τὸ τεθὲν αὐτῷ ρήμωτρον. Λέγει ὅτι ἡμεῖς αἱ Πληρεξούσιοι θά θέσωμεν ρήμωτρον εἰς τοὺς λυσσάλους, μαθηταίους, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα καθ' ἣν ὁ τεθῶσι τὰ πρῶτα εἰς τὴν θέσιν των. Ἀλλ' ἐρωτῶ νῦν τὸν κύριον Ὑπουργόν τῆς Ἐκπαιδεύσεως πῶς ἀνέχετα νά διατελῇ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου ὁ καταπτυστος Σωτηριάδης (χειροκροτήματα), ὅστις πρὸς τοὺς ἄλλους εἶναι καὶ ἀρχαίματος. Ἀναφέρει κατόπιν βιβλίον τοῦ Σωτηριάδου ἐκδοθὲν τῷ 1918 ἐν Λονδίῳ Ἀγγλιστὶ περὶ τῆς ἐθνολογικῆς καταστάσεως τῆς Βαλκανικῆς (τονίζει τὴν λέξιν ὡς μὴ ἑλληνικὴν) Χερσονήσου. Ἐπιδεικνύει Χάρτην τοῦ βιβλίου τούτου μεινόντα τὰ ἑλληνικὰ δίκαια ἐν Θράκῃ καὶ Μικρῇ Ἀσίᾳ ὡς καὶ ὁμοίως στατιστικάς.

Καὶ ἐπιλέγει:

Στρέφω τὸ βλέμμα πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ βλέπω τὸν βενιζελιστὴν ἐνσκηνομένον εἰς τὰς Διοικήσεις καὶ ἀπειλοῦντα

ήμεις. Στρέφω τὸ βλέμμα πρὸς ἄλλα σημεῖον καὶ βλέπω τὴν ἐκπαιδεύσιν ἀρχαῖων καὶ μηχανομένων εἰς χεῖρας τῶν μαλλιαρῶν. Παρῆλθον πέντε μῆνες καὶ μένομεν ἀκόμη μὲ ἐστειρωμέναι· τὸς χεῖρας ἀπεναντι τοιαύτης κακότητος. Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ περὶ τὴν ἀνάγκη νὰ συνκατασκευάσωμεν ἡμεῖς ἐκ τῶν ὁδῶν τὴν λατὴν διὰ ν' ἀποκαταστήσωμεν τὰ πράγματα, διὰ νὰ διανεμηθῶμεν τὴν ἐλαχίστην. Διηγεῖται ἀκόμη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἑσπεριαίων τηρηματάρχης ὁ βενιζελικώτατος Οἰκονομολόγους, ὅτι· κατῆρτιτε καὶ νομοσχέδιον ἀναθεωρῶν τοὺς κατεχόμενους τῶν ἐκλογικῶν βουλευτικῶν ὁλῶν τῶν ἐτῶν, ὅχι μόνον τοῦ 1920.

Ὁ κ. Θ. Ζαμῆς (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῇ Δημοσίᾳ Ἐκπαιδεύσεως) ἀπαντῶν λέγει ὅτι ὁ κ. Βαζιάνης, ὡς πρὸς τὸ ἕτερον κατηγετίσθη Ἐπιτροπῇ, ἥτις ὑπεβίβεν ἀξιολογητάτην ἐκθεσιν συνεπεῖχε ἀπειρηθῶν προκρίτων γονέων, δὲν ἦτο ὅμως δυνατόν τὰ πάλαι βιβλία ν' ἀντικαταστήσωσιν ἡμέτως διὰ νέων. Ἐπὶ τοῦτο ν' ἀναγνώμεν τὰ κατεδικασθέντα ἐπὶ δύο καὶ ἡμιτον μῆνας ἀκόμη. Μέχρις οὗτο διὰ διαγωνισμοῦ δημιουργήσωμεν νέαν κατὰλληλιν, θὰ καταρτίσωμεν εἰς τὴν πρὸ τοῦ 1917 ἐκδοθέντα.

Ὡς πρὸς τὸν κ. Σωτηριάδην λέγει ὅτι εὐκαλὸν εἶναι τὸ κορυμνίζειν καὶ ἄλλὰ δυσχερέστερον τὸ οἰκοδομεῖν. Τὸ Πανεπιστήμιον ὑπέστη κλονισμόν, ζητεῖν μεγίστην, μάλιστα τοῦ κύρου· τοῦ διὰ τῶν ἐλαχίστων. Ἀς μὴ σπεύδωμεν λοιπὸν. Ἐν αἰσῶ θὰ ἐπιδιωχθῇ εἰς ὅσον κατὰ τρόπον ὅστις νὰ μὴ ἀποβῇ ἐπιζήμιος, ἀλλ' ἀπραγματικῶς νὰ ὠφελήσῃ. Τότε θὰ κανονισθῇ καὶ τὸ ζήτημα τοῦ Σωτηριάδου.

**Α. Τσουκαλᾶς.** Νὰ περὶ ἡμέσας κ' ἵδω. Δύναται ν' ἀπορνηθῇ ἡ Συνέλευσις περὶ τῆς ἁμοῦ ἀπολύσεως τοῦ Ἐλευθέρου δ' ἄξιόν ὅπως ὁ Σωτηριάδης ἀποπειρηθῇ ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου, νὰ περὶ θὰ δὲ ὁ βενιζελισμὸς οὐχὶ ὅπως μέχρι τοῦδε ἀλλὰ κατὰ κεφαλῆς.

**Δ. Γούναρης** (Πρωτοπουργός). Ἡ συζήτησις ἡ ἀρᾶ κατὰ πρῶτον τοῦ Κανονισμοῦ ἔλαβε τροπὴν ἢ ὅποις ἀπεδείξε τὴν ἀνάγκη τῆς τηρήσεως τοῦ Κανονισμοῦ. Ἰννορίζομεν πάντες, ὅτι ὑπάρχει σωρεία ζητημάτων κατ' ἐξοχὴν σοφῶν, τὰ ὅποια ἐπιβάλλεται εἰς πάντας ἡμᾶς νὰ ἐπιλύσωμεν.

Ἀλλὰ βεβαίως ὁ τρόπος κατὰ τὴν ὁποῖαν ἔγχετο κατὰ τὴν ἐσπερίαν ταύτην πλεῖστα τῶν ζητημάτων τούτων ἐνώπιον τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως θὰ ὁμολογήσῃτε ὅτι δὲν εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὅποιος δύναται ν' ἀγάγῃ ἡμᾶς εἰς ἀποτελεσματικόν.

Διότι προκρίτω πάντας νὰ θελήσωσι νὰ ἐντοπίσωσιν ἐν τῇ διακρίσει αὐτῶν ὅσα ζητήματα ἔγχετο ἐνώπιον ἡμῶν. Ὑπῆρξεν συναδελφικὸν οἱ ὅποια ἐν τῇ ἐύμῃ τοῦ ἁμοῦ τῶν ὁδῶν ἠρξάντο ἐκ τῶν μεγάλων ζητημάτων τὰ ὅποια πρέπει νὰ μὴ ἀπασχολήσωσιν ἐν τῇ αἰσθητικῇ ταύτῃ. Καὶ ἔτο εὐκαλὸν τοῦτο, διότι ἐν τῇ σταχυολογίᾳ τῶν ὁποίων ἐπεχείρησαν ἐν τῷ μέσῳ τῶν διακρίσεων ζητημάτων τὸ δυσχερέστερον ἦτο νὰ θέσωσι τὰ ὅμοια αὐτῶν ἐπὶ τῶν τισσεύωντων ζητημάτων. Ἐγεννήθησαν ἐνταῦθεν ἐντυπώσεις, ποικίλαι, ἀκαταμάχηται αἰσθημάτων, τῶν ὁποίων τὴν ἀξίαν οὐδεὶς θέλει ν' ἀμφισβητήσῃ, αἰσθημάτων τῶν ὁποίων ἡ ἐνταῖς δύναται νὰ σθῇ καὶ μέχρι σημείου τοιούτου ὥστε νὰ παρεστῇ καὶ νὰ δημιουργήσῃ ἀτυμωρίαν περὶ ὁλῶν αὐτῶν τῶν ζητημάτων, ἀτυμωρίαν τῇ ὁποίᾳ δὲν νομίζω κατὰλληλὸν οὐδὲ συντελεστικὴν ἵνα τὰ ζητήματα ταῦτα ὠρῶνται καὶ προσηκόντως ρηθῶσιν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν. Θὰ ἔτο περίεργον ν' ἀνακινώσω τὴν γνώμην τῆς Κοινοβουλίας περὶ ὁλῶν αὐτῶν τῶν ζητημάτων. Διότι πρὸ πάντων, θὰ εὐρισκόμεν εἰς ἀδυναμίαν ν' ἀναγνώσθω ὁλῶν αὐτῶν. Ἐπομένως, γενομένης τῆς συζήτησεως ὡς ἐγένετο, νομίζω ὅτι ἐν προῆλθε συμπέρασμα εἰς αὐτῆς, τὸ συμπέρασμα ὅτι πρέπει νὰ ἐπιληφθῶμεν ὡς ταχιστα ὁλῶν τῶν ζητημάτων τὰ ὅποια ἄλλοι προκρίνουσιν ἐκκαλεῖν. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπιληφθῶμεν αὐτῶν κατὰ τὴν προσήκουσαν ταξίν καὶ νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι ἡ ἐργασίᾳ τῶν ἐν τῇ αἰσθητικῇ ταύτῃ οὐχὶ κατὰ τρόπον συντελοῦνται εἰς λύσιν αὐτῶν ἀλλὰ κατὰ τὸν πᾶν δίδονται ἀφορμὴν εἰς δημιουργίαν ἐντυπώσεων εἰς ὁδὸν ἑτέραν εἶναι συντελεστικὴ εἰρήνῃ εἰς ἀπόλειπον γέννησιν. Θὰ προκρίνω τὴν Συνέλευσιν νὰ εἰσέστηθῃ νὰ τεθῇ ἔργον εἰς τὴν συζήτησιν, ἢ ὅποια ἐγένετο ἐξω τῶν ὁλῶν τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ νὰ δεχθῇ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν νομοθετικὴν ἡμερησίαν Διάταξιν καὶ ἐπιληφθῶμεν, ἔστω καὶ μετὰ διακοπὴν, τῆς συζήτησεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ συνελθ' ἁγίουτος.

**Ν. Στράτος.** Ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δικαίως παρατήρησεν ὅτι ἐξῆλθεν ἡ Συνέλευσις τοῦ Κανονισμοῦ καὶ συνεζήτητε περὶ ὁλῶν τῶν προκρίτων ἁμοῦ.

ωριμότερος όπως προβῇ εἰς ἀποράσεις. Τοῦτο ὅμως εἶναι ἀπορροια τοῦ γεγονότος, ὅτι ὅλα καὶ τὰ οὐσιαστικώτατα ἀντικείμενα δὲν ἤχθησαν ἐγκαίρως εἰς συζήτησιν ἐξαιρηθεῖς προτιμωρισμένην καὶ μὲ προθέσεις λύσεως. Ἡ Συνέλευσις εἶδε νὰ κληθῇ εἰς ἐργατικὴν εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκλογάς. Ἐν τῇ πρώτῃ ὁμαδίᾳ τῶν τῶ κοινωδυνευτικῶν Σώματι ὁρώσι μετ' ἀποράσεως πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν λαϊκῶν ἐντελῶν. Περὶ ἤλθεν ὅμως τόσος χρόνος ἕως λύσεων καὶ σήμερον, ὅτε τὰ πράγματα ἀφίστανται ἡμῶν, παρουσιάζουσι δυσκολίας μεγαλύτερας, διότι πρὸ ἄλλοις ἤδη ἐπικρατεῖ ὁργὴ δι' ὅσα δὲν ἐγένοντο καὶ πρὸ ἄλλοις ἀπορροια πρὸς ἐφαρμογὴν ἀπολύτων μέτρων ἦν καὶ πρὸ ἐξ ἡμῶν ἐκριναν ὡς καλὰ. Ἄλλ' ἴσως κρίνουσι καὶ τὴν σήμερον σκληρὰ. Χίριον ἀκούων πρὸς τὸ κ. Πρωθυπουργοῦ ὅτι θὰ υποβάλῃ τὰ προτάγματα μετὰ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ κυβερνητικοῦ ἔργου, οὕτω δὲ θὰ προδῶμεν ταχέως εἰς συζήτησιν μὲ ὑπεύθυνον εἰσήγησιν καὶ μὲ προθέσεις πρὸς λύσιν ἀποράσεων. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὁρθῶς ἐπράχεν ἐπεμθεῖς πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ Κανονισμοῦ, θὰ ἦτο ὅμως ὀρθότερον ἂν ἐπενέβαινε πρὸ δύο ὥρων.

**Δ. Γούναρης.** Εἶναι εὐκαλεῖν, κύριοι Πατριάρχες, νὰ βλέπῃ τις τὸ τί δὲν ἔγινε καὶ νὰ πικρῇ ἐκεῖνο τὸ ὅποτον ἔγινε. Δὲν κατακρίνω τοῦτο, διότι εἰς τοῦτο ἀκριβῶς ἐγκρίνεται ἐν τῶν κυριωτέρων ἐλατηρίων τῆς προόδου. Διότι πρόβλεψις εἶναι ἡ διόρθωσις τῶν καλῶς ἐχόντων, ἡ συμπλήρωσις τῶν ἀτελῶς ἐχόντων. Ἄλλ' εἶναι ἄδικον συγχρῶναι καὶ πικρᾶται ἐκεῖνο τὸ ὅποτον ἔγινε καὶ ἐνῷ περικτηρήσεις καὶ σημειώσεις τῶν μὴ γενομένων γίνονται καὶ ὀθύνονται εἰς τὸ συμπέρασμα προχείρως ὅτι τίποτε δὲν ἔγινεν. Ἐν τῇ Νόρᾳ ταύτῃ ὑπῆρχεν ἐπὶ 4 ὥρας ἔτι κατὰστασις ἡ ὁποία τὰ πάντα κατεπλήττει, τὰ πάντα συνετρίψε, τὰ πάντα ὑπὸ τοῦς πόδας αὐτῆς ἐτάξεν. Ἐδμητύρησεν ἡ κατὰστασις ἐκείνη συνδυασμὸν προσώπων, προχυμάτων, συμπεριόντων, σχέσεων, ὅποτις ἀπετέλει δύναμιν. Ἀρ' ἐτέρου ἀποσυνεθέσθαι ἡ κατὰστασις ἐκείνη τὴν κατὰστασιν τὴν ὁποίαν διὰ τῆς βίαις διεδεχθη. Διὰ τῆς θελήσεως τῆς ἀκρίτου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐκλήθημεν ἵνα ἐνεργήσωμεν τὴν ἀνταρτοπῆν ὅλης ἐκείνης τῆς κατὰστάσεως, ἡ ὁποία κατὰ τὸ τετρακτέες σχεδὸν χρονικὸν διάστημα διὰ τοιούτων μέσων εἶχε κρατήσει, καὶ νὰ ἀποκαταστήσωμεν εἰς αὐτὴν τὴν κατὰστασιν τὴν προη-

γηθεῖσαν, ἡ ὁποία κατὰ τὸ τετρακτέες κατὰ διάστημα κατὰ τισιν ἀνελθεῖ τρόπον εἶχε πληρῇ καὶ ἀποσυντεθῇ.

Καὶ ἐπαληθέρημεν τοῦ ἔργου οἱ ἀποτελεσθέντες τότε τὴν Κυβέρνησιν ἐν τῷ μέσῳ κατὰστάσεως τὴν ὁποίαν δὲν εἶναι ἡ στιγμή νὰ περιγράψω. Θὰ εἴλῃ ὅρα κατὰ τὴν ὁποίαν ὅλα καὶ λαπτόμενοι θὰ ἐλτεθῶσι καὶ θὰ ἴδωσιν ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι νομίζουσιν ὅτι ἐκ τῶν γενομένων δύνανται ν' ἀντλήσωσι στοιχεῖα μαρτυρίας καὶ ἡμῶν κατὰ πόσον θὰ εἶναι δικαίη ἡ ταχύτης ἀνεργείας τῶν.

Ἐπαληθέρημεν ὅλων τῶν καλῶν τοῦ Κράτους, διότι ὅλων ἐπεβλήθητο ἡ μεταβολή, διὰ ν' ἀρχισθῶσιν ἀπὸ τῆς χειρὸς εἰς τὰς ὁποίας εὐρίσκοντο καὶ εἰς τὰς ὁποίας ἐχρησίμευσαν ὡς ὄργανα τῆς τυραννίης. Καὶ ἐν χρόνῳ βραχυτάτῳ — ἡμέρη καὶ μέχρι σήμερον ὁ χρόνος εἶναι βραχύς — ὅλα ἐκεῖνοι οἱ καλῶν ἐξάργον τῶν χειρῶν ἐκείνων. Ἡ Ἑκκλησία ἐπανήλθεν εἰς ἐκείνους εἰς τοὺς ὁποίους ἔπρεπε νὰ εὐρίσκηται καὶ ἀπεκαρύνθησαν αὐτῆς οἱ ἐπιβάντες καὶ ὁν τρόπον ἐπέβησαν εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἑκκλησίας. Ἡ Δικαιοσύνη ἀποκατεστάθη εἰς τὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο δυνατόν καὶ ἀναγκαῖον ν' ἀποκατασταθῇ αὐτοστιγμαί. Ὁ στρατὸς ἐντὶς 24 ὥρων ἐπανεῖδεν ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἡ βία καὶ ἡ αὐθαιρεσία εἶχεν ἀποκαρύνει ἐξ αὐτοῦ. Τὸ ναυτικὸν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἐδέχθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἐκείνους τοῦς ὁποίους ἀπεκαρύνεν αὐτοῦ ἡ τυραννία. Οἱ δημόσιοι λειτουργοὶ οἱ ἀποπειρηθέντες κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀποκατεστάθησαν εἰς τὰς θέσεις τὰς ὁποίας καὶ πρὶν κατέσχον.

Ὅλα ταῦτα εἶναι ἕκαστον μίαν λέξιν. Ἄλλ' ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι διεχειρίσθησαν ἐκεῖνο τὸ ὅποτον λέγεται μὲ μίαν λέξιν, οἱ ὅποιοι διὰ νὰ διαχειρισθῶσιν αὐτὸ εὐρέθησαν ἐν τῷ μέσῳ ἐκτοντάδων καὶ πολλῶν χιλιάδων ἀνθρώπων ἐν νευρικότητι διατελούντων καὶ παντοίως διατυπούντων ἁγίστους καὶ εὐρέθησαν ἐκεῖ ὅχι ἔχοντες πρὸς τὸ πλευρὸν ἐπικρατεῖς λειτουργίας, ἀλλ' ὑπηρεσίας ἀποσυντεθειμένους, ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι οὕτως εἰργάσθησαν ἔγρουσι τὸ δικαίωμα μετὰ περηφάνειας νὰ εἰπῶσιν ὅτι δὲν ζητοῦσι τὴν ἐπισεικταὴν οὐδενός, ἀλλ' ὅτι ἐπέτυχον ἵνα φέρωσιν εἰς χεῖρας τῆς λαϊκῆς, τῆς προχριστιανικῆς λαϊκῆς, βουλῆσεως πόσας τοῦ Κράτους τὰς ἐξουσίας, ὥστε σήμερον οἰοσθήσεται ἂν παρὰ ἄλλῃ ταύτης, καὶ τὰς παρὰ ἄλλῃ πλήρεις καὶ ἀκεραίας καὶ νὰ τὰς διαχειρισθῇ κατὰ τὰς ἐπιταγὰς τοῦ λαοῦ καὶ τῆς Συνελεύσεως.



Δύνανται ἐπὶ πλέον νὰ εἰπωσιν ὅτι ἐπετέλεσαν ἔργον τοῦ ὅποιον ἡμπορεῖ μὲν νὰ μὴ εἶναι ὑπέρτερον τῶν δυνάμεων παντὸς ἀνθρώπου, εἶναι ὅμως ἀναμφιδόλως κινῆσαι νὰ ἐξυψώσῃ τὰς δυνάμεις αἰουδήτους ἀνθρώπων. Ἀλλὰ δὲν ἐβούλυν συναδελφοὶ οἱ ὅποιοι ἐξετάζοντες τὰς λαπτυνερεῖς καὶ εὐρίσκοντες ὅτι ἐν δημοσίᾳ τινὶ ὑπηρεσίᾳ περραμεῖναι τις ὁ ὅποιος δὲν ἔπρεπε νὰ περραμεῖν καὶ ἐν τινὶ ἄλλῃ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ διωρίσθῃ τις ὁ ὅποιος δὲν ἔπρεπε νὰ διορισθῇ διακροτόρωνται, παρρηδόντες ὅτι, ἂν τοῦτο ἐγένετο, καὶ βεβήκω; ἐγένετο καὶ θὰ ἦτο θαύμα ἂν δὲν εἶχε γίνῃ, δὲν δικαιοδοροῦνται διὰ τοῦτο ὅλον αὐτὸ τὸ γενόμενον ἔργον νὰ θαυμάσωσι μηδαμινόν καὶ νὰ εἰπωσιν εἰς εἰς αἰῶνας οἱ ὅποιοι τὸ διεχειρίσθησαν ὅτι ἦτο ἀνάξιον τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ὅχι, Κύριοι! τὴν μορφήν ταύτην δὲν θὰ δεχθώμεν. Καὶ λέγομεν πρὸς ὑμᾶς καὶ πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν ὅτι ἀνταποκρίθημεν εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτοῦ, καὶ δὲ κατεβύνησαι τὰς ὁποίας ἠκολουθήσαμεν ἀνταποκρίνονταί, πληρέστατα εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ εἶναι καὶ κατεβύνησαι ἐκείνη πρὸς τὰς ὁποίας χωροῦσα ἡ πολιτικὴ ἡμῶν θὰ ἐπιτύχῃ τὴν πραγματικὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν τῆς Χώρας. Διότι τοῦτο εἶναι τὸ ἔργον ἡμῶν, νὰ ἐξυψώσωμεν τὴν Χώραν ἀπὸ τὴν νόσον τὴν πολιτικὴν ἡ ὁποία ἐκίστισεν αὐτὴν κατὰ τὴν περίοδον καθ' ἣν ἡ βίη καὶ ἡ ἀντιβία ἔργον.

Ταῦτα λέγει πρὸς ὑμᾶς ἡ συνείδησις ἡμῶν. Καὶ ἔργον τὴν πεποιθήσιν ὅτι εἰεῖναι τὰ ὅποια ἡ συνείδησις ἡμῶν βεβαιῶν εἶναι καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἡ γνώμη καὶ τῆς Συνελεύσεως ἡ γνώμη. (Μακρὰ χειροκροτήματα).

Τῇ 9 καὶ 30' μ. μ. διακόπτεται ἡ συνεδρία διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τῇ 10 μ. μ.

### Μετὰ τὴν διακοπὴν

Ὡρὰ 11 καὶ 15' μ. μ. εἰσέρχεται ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

### Ἡμερησίαν Διάταξιν

τοῦ συντακτικοῦ καὶ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

**Πρόεδρος.** Ὁ συζητήσις ἐπὶ τῶν ἔκθετον τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ ιδρύσεως Συνδικάτου Τραπεζῶν».

Ὁ κ. Ἑμ. Λαδόπουλος ἔχει τὸν λόγον.

Ὁ κ. Ἑμ. Λαδόπουλος λαμβάνων τὸν λόγον λέγει ὅτι ἐπόμενον ἔστω ἡ συζήσις τοῦ συντάκτικου καὶ διευκυμάνται αὐτοῦ νὰ προκαλέσωσι τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὰς λατύν μετρων καὶ ἐπιδοκιμάζει τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ὅπου συζητήσιν νομοσχεδίου. Ἡ ὑπόθεσις τοῦ συντάκτικου, παρατηρεῖ, δὲν εἶναι ἡ ἀποδοκίμασις κατὰ στρεπτικὴ εἰς τὴν Χώραν; κατὰ στρεπτικὴ εἶναι αἱ διευκυμάνσεις, πρὸ τῶν ὁποίων ἐπεβάλλετο καὶ πολὺ ταχύτερον ἀκίνητα νὰ λάβῃ ἡ Κυβερνήσις μέτρα. Ἀναφέρων δ' ὅτι ἡ ὑπόθεσις τοῦ συντάκτικου ὁφείλεται πρῶτον μὲν εἰς τὸ πληθωρικὸν χαρτονομίσμα, τὸ ὅποῖον κυκλοφορεῖ εἰς τὴν Χώραν, καὶ καὶ εἰς κολλαστικὸν πρὸς μετὰ τὴν σύγκλησιν τοῦ δανείου τῶν 550 ἐκτομμυρίων, καὶ δεύτερον εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων τῆς Χώρας, καὶ ἀναλύων ἐκτενῶς τὰ δύο ταῦτα θέματα παρατηρεῖ ὅτι καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀλλοδαπῇ Χώρας; αἱτνες ἐπολέμησαν ὑφώθη τὸ συντάκτικον, ἀλλ' ἔσπευσαν ἐκεῖ καὶ Κυβερνήσεις νὰ λάβωσιν ἅμας μέτρα καὶ νὰ προλάβωσι τὰς ἐκ τούτου συνεπείας. (Ὅτω καὶ ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἄλλοις ἐνισχύθη ἡ ἐργασία; παραγωγή διὰ τῆς καὶ καὶ τοῦ δικαστορίου, ἐνθ' ἐν Ἑλλάδι οὐ μόνον δὲν ἐνισχύθη τὸ δικαστικόν, ἀλλὰ τὸν ναντίον, λαμβανόμενον ὑπ' ὄψιν τῶν μεταπολεμικῶν τιμῶν αὐτῶν, τοῦτο ἐμειώθη. Δὲν ἐπροστατεύθη οὕτως οὐδόλως ἡ ἐργασία; βιομηχανία, ἥτις καὶ συνκρῆς εἶναι πρὸς τὸν ὑπόμουν τοῦ συντάκτικου, καὶ ἀποτελεῖ κεφάλαιον ἐπαρκεῖς τῆς Χώρας. Μόνον ἐπὶ τῶν εἰσχυρῶν τιμῶν ἡτο, τῶν συντακτικῶν ἐπέβαλεν ἡ πρῶτη Κυβερνήσις φορολογίαν, ἀλλὰ καὶ πολὺ ἀργὰ ἔπραξε τοῦτο. Ἀναφέρων μετὰ τοῦτο τὰς γενόμενας δημοσίας δαπάνας, τὴν κοπὴν χαρτονομίσματος καὶ τὸ δημόσιον χρέος τῆς Ἑλλάδος φρονεῖ ὅτι δὲν εἶναι εὐκόλως ἀλλ' οὐδὲ ταχέως ἡ λύσις τοῦ ζητήματος, καὶ διὰ τοῦτο πέπεισται ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς καὶ ἰδίᾳ ὁ ἐργατικὸς νὰ παύσῃ κατὰ σπαταλῶν καὶ νὰ ἐπιδοθῇ εἰς οἰκονομίαν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ συσταθῇ εἰς τοὺς ἐμπόρους, ὅπως μὴ κάμνωσι τὰς δόσοληψίας αὐτῶν μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰς χρυσόν. Πιστεύει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν δι' ἀλλεπαλλήλων ἐνεργειῶν θὰ ἠξιώσεν, ὅπως ἀρχίσῃ ἡ καὶ πρὸς ὑμᾶς καταβιβά ἀποζημιώσεως. Καταβάλλομένης αὐτῆς, λυέται τὸ νομισματικὸν μας ζήτημα. Θεωρεῖ λίαν συντελεστικὰ διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ ζητήματος τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐξαγωγῆς χρυσοῦ καὶ τὴν διεκδύλυνσιν τῆς εἰσαγωγῆς τοιαύτου.



Ἐξετάζων μετὰ τοῦτο ἐν τῇ λεπτομερείᾳ αὐτοῦ τὸ νομοσχέδιον προτείνει διαφόρους τροποποιήσεις, συνιστᾷ δὲ εἰδικῶς τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ἄρθρου 8, δι' οὗ ἀπαγορεύεται ἡ εἰσαγωγή ἑλληνικῶν τροπέζογραμμικῶν ἐκ Σουδαν, διότι τοῦτο θέλει δικτυεῖν τὴν ὑπόληψιν τῆς Χώρας.

**Ι. Δ. Ράλλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ Οἰκονομίᾳ). Δὲν πρόκειται περὶ ἀπαγορεύσεως, ἀλλὰ περὶ μέτρου τροποποιήσεως τὴν καταστροφὴν τοῦ Συνδικάτου τῶν Τραπεζῶν.

Ο κ. **Ἐμ. Λαδόπουλος**, συνεχίζων, λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἀπολύτου ἐλέγχου τῶν Τραπεζῶν, ἀλλὰ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ θέῃ τὴν πίστιν τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων, χωρὶς νὰ ἔχη τι τὸ θετικὸν κατ' αὐτῶν.

**Ι. Δ. Ράλλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ Οἰκονομίᾳ). Γνωρίζων τὴν ἀξίαν τῶν πιστωτικῶν ἰδρυμάτων οὐδ' ὅπως θίγει τούτοις διὰ τοῦ ἐλέγχου του καὶ νομίζω ὅτι ἀδικεῖτε τὸν Ὑπουργόν θέτοντες εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ φράσεις τῆς ὁποίας δὲν εἶπεν.

Ο κ. **Λαδόπουλος** κατελήγων συνιστᾷ ὅπως ἡ Κυβέρνησις σπεύσῃ νὰ λάβῃ πάντα τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα ὅπως προληφθῶσι πολλὰ δεινὰ κατὰ τῆς Χώρας.

Ο κ. **Α. Τσουκαλᾶς** λέγει ὅτι τὸ ὑπὸ κρίσιν νομοσχέδιον ὡς ἀναγκαῖον κακόν, ὡς ἐγκρακτηρίστη, προτίθεται ν' ἀναλάβῃ τὴν συμπτωματικὴν θεραπείαν μᾶλλον οὐχὶ ὀριστῶς νομισματικῆς καταστάσεως, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ριζικὴν. Τὸ ζήτημα τοῦ συναλλάγματος, ἐξελκομένη, εἶναι νόσος πολλὰ πλὴν ἐμφανισθεῖσα καὶ εἰς ἄλλας Χώρας, καὶ φρονεῖ ὅτι δέον νὰ ἐπωφεληθῶμεν τῆς ἀλλαγῆς πείρας, ἵνα ἐπιτύχωμεν τὴν ριζικὴν θεραπείαν. Ἀναφέρων τὰς γνώμας διαφόρων εἰδικῶν ξένων οικονομολόγων, τὰς διαφόρους συζητήσεις τὰς λαβούσας χώραν ἐν ξέναις Βουλαῖς, τὰς γνώμας τὰς ἐξενεχθείσας κατὰ τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον ἐν Ἰταλίᾳ ὑπὸ τῶν κ. κ. Γκιολίτι, Νίττι, Φιερράκι, τὰς γνώμας τοῦ Μιλλερὰν, τοῦ Λούδ-Τζώρτζ, καὶ ἐξετάζων πόσον πόσον χρυσοῦ ἐξάγεται ἐξ Ἑλλάδος διὰ διάφορα εἶδη, νομίζει ὅτι πρῶτον μέτρον πρὸς συμπτωματικὴν θεραπείαν τοῦ κακοῦ εἶναι ἡ ἡμεσὰς αὔξησις τῆς ἐγγωρίου παρκαγωγῆς, διὰ τὴν ὁποίαν οὐχὶ ἡ παροῦσα ἀλλ' ἡ προκείμενη Κυβέρνησις οὐδεμίαν ἔλαβε μέριμναν, καίτοι ἐδαπανήθησαν πλεονάζουσαι δισεκατομμύρια ὄλα. Διὰ τὴν συγκοινωνίαν δὲ οὐδὲ

ὁδὸν ἐδαπανήσαν, ὡς ἀποδεικνύει ἡ ὁδὸς Λεσβαδίας — Ἡθῶν, ἥτις ἔχει τελείως καταστραφῇ, ὡς εἰς αὐτῶναις ἀντελήφθη. Ἀλλὰ καὶ ἡ αἰ ἀποδείκνυσιν τῶν ἐλθόντων ἐν Ἑλλάδι, εἰς ἧς ἡ ἐλευσὶς εἶναι μέγιστη καὶ ἐκ τῆς ὁποίας ἡ Χώρα ζημιύεται εἰς παρκαγωγὴν 380 ἐκατομμύρια, εἶναι ἑτέρα κτίσις τῆς νομισματικῆς καταστάσεως. Ἀλλὰ καὶ ἡ σπατάλη τῶν ἐκατομμυρίων τῶν δαπανηθέντων ἀκαταπόνητος τοῦ πρῶτον καθεστῶτος, εἶναι ἡ δημιουργία τῆς σημερινῆς κρίσεως τοῦ συναλλάγματος, διότι ἡ κρίσις αὕτη ἐπώρτισεν ἕκαστε καὶ ἀνθρώπῳ σήμερον, ὡς προσέθε. Λέγει, καὶ ἐργάζετο εὐρισκόμενος ἐν ἐξορίᾳ ἐν Κρήτῃ, καὶ ἐν Ἀθήναις ἀκόμη, ὅτε ἐπιστρεψεν ἐκ τῆς ἐξορίας.

Ἰδίᾳ τῇ οικονομικῇ καχεσίᾳ ἤρριψε, λέγει, ὅρ' ἡ ἐργονομία τὰ δάνεια τῶν 70 καὶ 300 ἐκατομμυρίων, καθὼς καὶ ἡ κοπή τῶν πολλῶν ἐκατομμυρίων χαρτονομισμάτων ὑπερ ἐμειναν ἀκάλυπτον.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῇ Οἰκονομικῇ). Τὸ ποσὸν τῶν ἐκατομμυρίων αὐτῶν ἀνέρχεται εἰς 700 ἐκατομμύρια.

**Α. Τσουκαλᾶς**. Αὐτὰ εἶναι τὰ κίττι τῆς σημερινῆς κρίσεως, ἡ ὁποία βαρύνει τελείως τὸ παρελθὸν καθεστῶς.

Ἐρχεται μετὰ τοῦτο εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἀναφέρει τὰ ὑπὸ τῶν Τραπεζῶν κτηθέντα κέρδη ἐκ τοῦ συναλλάγματος. Τὰ κέρδη τούτα ἀνέρχονται, λέγει, εἰς 170,000,000, διὰ τὰ ὁποῖα δέον νὰ ἀσκηθῇ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, στηριζομένου εἰς τὸν νόμον περὶ Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν, αὐστηρότατος ἐλέγχος, ὅπως μᾶλλον ἡ Ἑλληνικὴ λαὸς ὁποῖοι εἶναι οἱ ἀπορροφούντες τὸ αἷμα αὐτοῦ καθ' ἣν στιγμήν τὰ τέκνα του γίνουσι τὸ αἷμα τῶν εἰς τὰ πεδία τῶν μηχανῶν. Πλὴν δὲ τοῦ ἐλέγχου τούτου, προστίθεται, προτείνω ὅπως συσταθῇ Ἐπιτροπὴ ἐκ μελῶν τῆς Συνελεύσεως, ἵνα αὕτη αὕτη ἐξελέγξῃ τῆς Τραπεζῆς καὶ ἀνακαλύψῃ τὸ ἐκ χρυσοῦ ἀπόθεμα, τὸ ὁποῖον καὶ νὰ κατάρχη δύναται τὸ Κράτος, διότι εἶναι προῦν κίττι κερδοεῖς ἐγγληματικῆς καὶ τοκογλυφίας. Ἀποκρούων μετὰ τοῦτο τὰς γνώμας τοῦ κ. Αἰδοπούλου περὶ ἐπιβολῆς προστατευτικῶν δικαίων, αὐτὸς δὲν θῇ ἐπιβληθῶσιν ἡ ἐπ' ὠφελείᾳ ὀλίγων ἀνόντων βιομηχανῶν, διότι τὰ παρκαγωγικὰ προϊόντα ἐν Ἑλλάδι εἶναι περιορισμένα, ἐξετάζει τὰ ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου παρκατῶν ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου ὅτι δὲν πρέπει νὰ

ταισθή ὁ ἀριθμὸς τῶν Τραπεζῶν αἵτινες θὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴ Συνεδρίαν.

**Ι. Δ. Ράλλης.** Δέχομαι τὴν πρότασιν ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ λαμβάνωσιν αἱ ἄλλαι μέρος εἰς τὴν διαχείριτιν, ἀλλὰ νὰ λαμβάνωσιν ἀνάλογον κέρδος.

Ὁ κ. **Ν. Παππαδάκης** ἀναφέρει τὰς γενομένης συζητήσεις ἐπὶ τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως κατὰ τὴν κοπήν τοῦ χρητονομίσματος τῶν 700,000,000, καθ' ἣς ἀντεταχθῇ κατὰ τῶν θεωριῶν τοῦ κ. Βενιζέλου, αἵτινες, δὲν ἔσχω σύμφωνόν, φρονεῖ ὅτι καὶ ἔδη ἡ διὰ τοῦ νομοσχεδίου στήριξις τῆς δοκίμης θὰ εἴναι προσωρινή καὶ δέον νὰ ἐνισχυθῶμεν τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν. Συνιστᾷ περισκεμμένην ἐπέμβασιν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰ τῶν Τραπεζῶν, ἵνα μὴ δημιουργηθῇ πανικός.

**Ι. Δ. Ράλλης.** Τοὐναντίον, ὡς εἶπον, ὁ ἑλεγχος καὶ ἡ ἐπίβλεψις θὰ ἐνισχύσῃ τοὺς ιδιώτας.

Ὁ κ. **Ν. Παππαδάκης** ἀποκρούει τὴν πρότασιν τοῦ κ. Τσουκλῆ περὶ σχηματισμοῦ ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ μελῶν τῆς Συνελεύσεως καὶ τελευταίων συνιστᾷ καὶ πάλιν περισκεμμένην ἐπέμβασιν τοῦ Κράτους εἰς τὰ τῶν Τραπεζῶν πρὸς πρόβλεψιν βρειῶν οἰκονομικῶν συνεπειῶν.

**Ι. Δ. Ράλλης.** Εἰς οὐδὲν μέτρον θέλω προσθῆ δύναμενον νὰ κλονίσῃ τὴν πίστιν τῶν Τραπεζῶν. Προτάσει μετὰ τοῦτο τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, γενομένη δεκτὴ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, διακόπτεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, ἵνα συνεχισθῇ κατὰ τὴν χθριανὴν συνεδρίαν, ἀναλλομένης τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τῶν Ἀναρρῶν καὶ Ἑρωτημάτων ὡς καὶ τῆς τῶν Ἐπερωτήσεων διὰ τὴν προσεχῆ Παρασκευήν.

Ἐπικυροῦνται μετὰ τοῦτο τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Μεθ' αὐτοῦ ἡ συνεδρίασις ὥρα 1 καὶ 45' π. μ.

Ὁ Πρόεδρος

**Κ. Ἀργ. Λομβάρδος**

Οἱ Γραμματεῖς

**Π. Ἰακώβου**

**Δ. Χοτζίσκος**

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΑ'

Τῆς 6 Μαΐου 1921.

Ὡρα 6 π. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς εδρᾶς ἀναγνώσκει τὴν ἐγκρίσιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνυψωθῇ τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως καὶ ἐπικυροῦνται διορθούμενα συμφώνως πρὸς παρατηρήσεις τῶν πληρεξούτων κ. κ. **Ἐ. Λαδοπούλου, Ἀθ. Σουλιώτου, Νικολαΐδου** ὡς καὶ τοῦ κ. **Ν. Κаланτζάκου**, ὅστις λέγει ὅτι δὲν ἀναγράφεται ἐν αὐτοῖς ὅτι ἔλαβε λόγον περὶ τοῦ ἀρκίως δολοφονηθέντος πολυτίμου συνεργάτου Δ. Φλέστη, δικηγόρου ἐν Κιλίκίᾳ, δι' ἣν δολοφονίαν συνήρῃσαν καὶ πολέται. καὶ ὅτι ἐξήτησε τὴν ποινικὴν δίωξιν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἀποσπασματος καὶ τῶν συνεργησάντων.

Ἀνακοινοῦνται ἀκολουθῶς ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἐξῆς:

— Κάτωκε Σπερχειάδας, Κλωνίου, Κηληθέας καὶ Μπροσφιλίανς διὰ τηλεγραφήματος αὐτῶν πρὸς τὴν Συνέλευσιν ἀναγγέλλουσιν ὅτι κατὰ τὴν 1ην Μαΐου πρωτοβουλὴς θύελλα μετὰ χιλιῶν βάρους 60-100 γραμμαρίων ἐπὶνεγκε τελείαν καταστροφὴν εἰς τὰ σιτηρὰ καὶ τὰς ἀμπέλους τῶν καὶ αἰτοῦνται τὴν ταχίστην ἀρωγὴν τοῦ Κράτους.

— Τὰ ἐπαγγελματικά, βιοτεχνικά καὶ ἐργατικά Σωματεῖα Βόλου παρακαλοῦσι τὴν Συνέλευσιν ὥπως ἀρχειβῇ ἡ περισινὴ ἀξίησις τῶν ἐνοικίων καὶ ἀπαλλοτρώσῃ τῆς πληρωμῆς τοιούτων καὶ οἰκογένειαι τῶν στρατευομένων πολιτῶν.

— Ὁ Χρῆστος Κατέγιος ἐκ Πατρῶν, ἀπολέτης τὴν ὁρασίν του συνεπεῖχ ἐγκυβερνήσεως εἰς τὰς Φυλακὰς Ρίου ἐπὶ τοῦ κατὰλθόντος τυραννικοῦ καθεστώτος, αἰτεῖται ὥπως τῷ χορηγηθῇ χρηματικὸν βοήθημα διὰ τὴν συντήρησίν του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Σιδηροδρόμων Πειραιῶς Ἀθηνῶν-Πελοποννήσου ὑποβάλλει ἀπόσπασμα τῶν Πρακτικῶν τῆς κατὰ τὴν 30 Ἀπριλίου 1921 συγκροτηθείσης Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Μετόχων τῆς, ὥπως λάβῃ γνῶσιν ἡ Συνέλευσις.

— Αἱ ἀδελφαὶ τοῦ ἀποβιώσαντος καθηγητοῦ Νικολάου Κασσανδρέως ἐν Θεσσαλονίκῃ αἰτοῦνται ὥπως ταῖς χορηγηθῇ σύνταξις.

— Ὁ πληρεξούσιος κ. **Α. Ζουρμπᾶς** διὰ τηλεγραφί-

## Συνεδρία ΜΑ'.

- 812 -

μικτός του διακηρύσσεται και ζητεί την τιμωρίαν του λαο-  
χαραυ και Μοσχοβίτου κακομεταχειρισθέντος αυτόν εν τῷ  
Σταθμῷ Γκιουμουλτζίνης.

— Ο Δημότριος Χριστοδούλου, κάτοικος Πιτρῶν, αἰτεῖ-  
ται ἀποζημιώσιν ὡς παθὼν ἐπὶ Βενιζελισμοῦ.

Οἱ ὑποδιδάσκαλοι τῆς περιφερείας Τρικυλλίων ὑπο-  
βάλλουσιν ὑπόμνημα δι' οὗ αἰτοῦνται τὴν λήψιν ὠρισμένων  
μέτρων πρὸς βελτίωσιν τῆς θέσεώς των.

— Ο Δικηγορικός Σύλλογος Κυπριασίνας διακηρύτ-  
ρεται κατὰ τῶν μέτρων ἀποσπάσεων καὶ ἀδειῶν τῶν Πρω-  
τοδικῶν τοῦ Πρωτοδικείου Κυπριασίνας, συναπειρὰ τῶν  
ὑποίων παρέλυσαν ἡ κανονικὴ τὴν λειτουργίαν.

— Ο Δημήτριος Νῦς, κάτοικος Σάμου, αἰτεῖται ἀποζη-  
μιώσιν ἐκ δραχ. 8,616 διὰ κακουργίας ἧς ὑπέστη τῷ  
1908 πρὸς τῶν Τούρκων.

— Ο ἱερός Σύλλογος Φαρσίων ὑποβάλλει ὑπόμνημα  
δι' οὗ συνιστᾷ τὴν λήψιν ὠρισμένων μέτρων πρὸς ἀνταρ-  
τίαν καὶ ἐξόψωσιν τοῦ ἱερατικοῦ ἐλληνικοῦ σχήματος.

— Οἱ Β. Μεταλληγός, Α. Πατρόπουλος, Π. Βλαχό-  
πουλος καὶ λοιποὶ καπνοκόπται τοῦ καπνεργαστηρίου Κερ-  
κύρας, κάτοικοι Κερκύρας, αἰτοῦνται ἐξουσιώσιν των πρὸς  
τοὺς σιγαροποιούς συσκευαστὰς καὶ ἔρσιν τῆς δικρίσεως  
μεταξὺ τῶν καπνοκοπτῶν Ἀθηνῶν ἅφ' ἑνὸς Θεσσαλονίκης  
καὶ Βόλου ἅφ' ἑτέρου καὶ λοιπῆς Ἑλλάδος.

— Κάτοικοι Βερβίας δι' αἰτήσεώς των αἰτοῦνται ν' ἀρθῇ  
τὸ ἐνοικιστάσιον ὡς πρὸς τὴν πόλιν των, καθόσον, ἐνῶ  
τοῦτο οὐδεμίαν πραγματικὴν ἀνάγκην ἐξυπηρετεῖ, γίνεται  
πρόξενον μεγίστων ζημιῶν.

— Οἱ ἰδιοκτῆται πορτοκალυλεμονοπεριβολίων ἐν Ἀσ-  
λανάγγ αἰτοῦνται τὴν μὴ ἐπίταξιν τῶν κτηνῶν των τῶν  
μαγγανοπηγῶν, καθόσον θέλουσι χρησιμοποιῆσαι τὰ δένδρα  
των.

— Ο Χρῆστος Κονέλλιος διὰ τηλεγραφικήματός του αἰτεῖ-  
ται πληροφορίας περὶ τοῦ υἱοῦ του Χρηλάτου δεκανέως,  
ἀγωνισθέντος εἰς τὴν μάχην τοῦ Ἑσπῆ Σελήρ καὶ τοῦ  
ὁποίου ἡ τύχη ἀγνοεῖται.

— Ο Θεόδωρος Τσούτσινος ὑποβάλλει αἴτησιν δι' ἣς  
αἰτεῖται ν' ἀποζημιωθῇ διὰ τὰς ζημίας ἧς ὑπέστη συναπειρὰ  
τῶν καταδιώξεων του ἐπὶ τοῦ βενιζελικοῦ καθεστώτος,  
ἀνερχομένης εἰς δραχ. 60,000.

— Ἡ «Κομμουνιστικὴ Ἐνωσις» διακηρύσσεται διὰ

τὴν κακουργίαν τῶν γραφείων τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς  
ἀριθ. 40, κατὰ τὴν 13ην Ἀπριλίου καὶ αἰτεῖται ἀποζη-  
μιώσιν διὰ τὰς προσγενομένας αὐτῷ ζημίας. Αἰτεῖται προσε-  
τὴν δὲ δηλώσῃ ὅτι Συνέλευσις ἂν ἐπιτρέπονται συστατικαὶ  
τογκνώσεις εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐὰν δ' ἐπιτρέπονται  
νὰ παρεκχωροῦνται αὐταὶ ὑπὸ ἐπιστήμων ἀντιπροσώπων  
τῆς Ἀρχῆς.

— Ἀναπήροι τοκουματίζι τοῦ ἔτους 1920 καὶ ἐντευθεν  
αἰτοῦνται νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου  
περὶ συντάξεων τῶν τραυματιῶν.

— Ο Πολιτικὸς Κεντρικὸς Σύλλογος «Ἑθνικὴ Ἀνα-  
γέννησις» παρκαλεῖ τὴν Συνέλευσιν ὡς ἀρθρῶ μέγαν  
ὑπὲρ τοῦ πονητοῦ Φωκίωνος Πανά, διοριζομένου εἰς τὴν  
Βουλὴν τῆς Βουλῆς ἡ εἰς ἑτέραν θέσιν αὐτοῦ.

— Οἱ ἐν Σιάτῳ Ἕλληνες καταγενοῦσιν ἐπὶ αἰτίαι  
τοῦς Ἐπισκόπους Μεταξάκην καὶ Γεδουτσίου καὶ αἰτοῦν-  
ται τὴν ἀποστολὴν δραστηρίου Ἐπισκόπου πρὸς λήψιν  
τελεσφόρων μέτρων κατὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν τελειομένων.

— Οἱ ὑπάλληλοι τῶν Γ. Τ. Τ. ὑποβάλλουσιν πρὸς τὴν  
Συνέλευσιν ἀναφοράν δι' ἧς δηλοῦσιν ὅτι ἀποσπῶνται ἀπὸ  
τοῦ μέχρι σήμερον Διοικητικοῦ Συμβουλίου τιθόμενοι ὑπὸ τὴν  
ἀμεσὴν προστασίαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑποδεικνύοντες  
διάφορα μέτρα ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ὑπηρεσίας.

Ο πληρεξούσιος Μεσσηνίας κ. **Θ. Μοσχούλας** ὑπο-  
βάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀναστροφῆς  
Σώματος Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης».

— Ο πληρεξούσιος Λαρίσης κ. **Θ. Φίλιος** ὑποβάλλει  
τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀνακαθάρσεως  
τῶν ἐκλογικῶν βιβλιαρίων».

— Ο κ. **Ν. Θεοτόκης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν  
ὑποβάλλει σχέδιον νόμου.

1) «Περὶ ἐπεκτάσεως των διατάξεων τοῦ νόμου 2562  
περὶ βελτιώσεως συστατικῶν ἡπιότων ἡπιότων» καὶ

2) «Περὶ ἐμμενείας προσωρινῶν διατάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ.  
1781 τῆς 22 Ἀπριλίου 1919 νόμου περὶ μονοπολιτέσεως  
τῶν ὑγειονομικῶν ἱερωματικῶν».

Ο κ. **Κ. Τεργίτης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας) ὑπο-  
βάλλει τὰ ἐξῆς σχέδια νόμων, κηρυττόμενα ἐγκρίσει τῆς  
Συνελεύσεως **κατεπειγόντως**.

1) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ προσωπικοῦ των δα-  
σῶν νόμου» καὶ

2. «Περὶ δικήσεων δικταῶν ἐκτάσεων διὰ γεωργικῶν, δασοκομικῶν, ἢ ἄλλης κοινωνικῆς ὠφελείας σκοποῦς».

Ο κ. **Δ. Βοκοτόπουλος**, πληρεξούσιος Κυβερτῶν, υποβάλλει πρότασιν ἐιδικοῦ νόμου «Περὶ δικαστικῆς τροποποιήσεως τῶν ζημιωθέντων ὑπὸ ἐνόχων ἐσχάτης προδοσίας καὶ προδοσίας τῆς Πατρίδος κατὰ τὴν ἐπικινδύνειαν τοῦ Βενιζέλου», πινύμενος ἐπ' αὐτῆς βαρκεῖν εὐτήρησιν.

— **Πρόεδρος**. Συμφώνως πρὸς τὴν γῆ, ληφθεὶς τὴν ἐπὶ τῆς Συνελεύσεως ἀπορῶσιν εἰσέρχεται αὐτὴ εἰς τὴν

### Ἡμερησίαν Διάταξιν

τοῦ συντακτικοῦ καὶ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

«Ο κ. **Γ. Μπούσιος** λαμβάνων τὴν λόγον ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Δικταζέως παρακαλεῖ ὅπως προηγηθῇ τῶν ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Δικταζέῃ ἀναγεγραμμένων σχεδίων ψήφισματων πρὸς παροχὴν ἀδείας τῆς Συνελεύσεως διὰ τὴν διώξιν των πληρεξουσίων Δράκας **Γ. Ζερβού** καὶ Λατφίου **Ἰωσήφ Κουνδούρου** ἢ ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἄλλων Πληρεξουσίων ὑποβληθέντων πρότασις ψήφισματος περὶ ἐπιπτώσεως ἐκ τοῦ ἀξιώματος τῶν Πληρεξουσίων ἐκείνων οἵτινες δὲν προσήλθον μετὰ τετραμήκρον ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως, ἵνα δώσωσι τὸν ὅρκον τοῦ Πληρεξουσίου. Γινομένης, προσθέτει, δευτέρας τῆς προτάσεως καὶ τῆς, ὅλ' παραχρηθῇ πρὸς τῆς Συνελεύσεως ἡ ζητούμενη ἀδεια, ὅλ' δύναιται δὲ ἡ Διακισύνη ἐλευθέρῃ νὰ πράξῃ τὸ καθήκον τῆς.

«Ο κ. **Δ. Θεοδωράκης**, λέγει ὅτι ὁ πληρεξούσιος κ. Κούνδουρος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ εὐρισκόμενος ἐκλήθη τῇ 28 Ἀπριλίου ὑπὸ τοῦ ἐκτ' Ἑλληνικοῦ Προξενείου, καὶ τῷ ἐδήλωθη ὅτι δικτεῖται ὑπὸ κράτησιν, καίτοι αὐτὸς εἰδήλωσε τὴν ιδιότητά του, οὐδὲ εἶχε δε δοθῇ ἀδεια τῆς Συνελεύσεως πρὸς διώξιν. Θεωρεῖ τοῦτο ὡς συνταγματικὴν ἀνευλάβειαν. . .

**Πλείστοι Πληρεξούσιοι** (ἐκ τῆς δεξιᾶς πτέρυγας.) «Ἐξω, ἔξω.

**Γ. Μπαλτατζῆς** (Ἰπποκράτης ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν). Ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου ὁ πληρεξούσιος Κούνδουρος, ἀλλ' ἐπιδείξας ἐπιστολὴν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Συνελεύσεως ἀρνήθη ἐλευθέρως.

**Πρόεδρος**. Μάλιστα εἶχον ἀποστείλει ζητηθεῖσιν παρ' ἐμοῦ ἐπιστολὴν πρὸς δύο μνημῶν.

**Δ. Θεοδωράκης**. Ἐγένετο ἀπόπειρα συλλήψεώς του ὑπὸ τῶν καθήκοντων τοῦ Προξενείου.

**Γ. Μπαλτατζῆς** (Ἰπποκράτης ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν). Ἀπείδειξας ὅτι σὺδαιμα ἐγένετο ἀπόπειρα συλλήψεώς του εἰναι ἐνταῦθα ἐμμελῆς περὶ αὐτοῦ ἡδὴ ὡς ἐλευθέρου καὶ εἰναι ἔντως ἐλευθέρου διὰ νὰ γράρῃ ὅσα γράφει καὶ νὰ βυσσοδομῇ ὅσα βυσσοδομεῖ κατὰ τῆς Πατρίδος του ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

**Κ. Τυπάλδος**. Κύριε Πρόεδρε, ὁ ἐμὲν ἀπὸ τοῦ ὁμιλητῆς εἰναι ἄνθρωπος βαρυνόμενος μὲ βαρυτάτης εὐθύνης· εἰναι ὁ ἐν μέσταις Ἀθήναις ἀναδειχθεὶς καὶ δικταγόμενος πρὸς ἐξχωρὴν ἀξιωματικῶν ἕνα τοῦς ἀποστείλῃ εἰς τὸ κίνημα τῆς Θεσσαλονίκης. (Θόρυβος καὶ ἀποδοκιμασία.)

**Ἀλ. Ἰωαννίδης**. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ, κ. Πρόεδρε, ὁ Κύριος αὐτὸς ὑπῆρξε γ. κ. φ. ἐκ, διετέλεσε Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου τῶν Φιλελευθέρων καὶ ὑπῆρξεν ἀρρογῆς ὡς ἔπειτα ἐκθῶσι πλείστοι ἐγκρίτοι δικηγόροι καὶ ἄλλοι ὁμογενεῖς εἰς Ἰσπανίαν. (Νέσι ἀποδοκιμασία.)

**Γ. Ζερβός**. Κύριοι Πληρεξούσιοι, μνησθῆναι τοῦ νὰ συζητηθῇ ἡ ὑπόθεσις μου τεταχρόνως μὲ τὴν ὑπόθεσιν Πληρεξουσίου διὰ τὸν ὁποῖον τὰ ἀισθηματικά τῆς κυβερνητικῆς πτέρυγας εἰναι γνωστά. Ἐπιτρέψατέ μοι ν' ἀνακηρύξω περὶ τίνος πρόκειται.

**Μ. Σουλτάνης**. Μη λησμονεῖτε ὅτι μνηστής σας εἰναι ὁ ἀξιὸς συνεργάτης σας ἐν τῷ Κόμματι σας γνωστός Κ. Μελλάς.

**Γ. Ζερβός**. Δὲν τὸ λησμονῶ. «Οὐ γὰρ πληρεξούσιος κ. Κ. Μελλάς, πρὸ ἐμοῦ Γενικὸς Διοικητὴς ἐν Σάμῳ, ὑπέβηκε κατ' ἐμοῦ πλείστως καταγγελλίς. Τὸ Δικαστήριον με παρέπεμψε μόνον ἐπὶ παραχόχτει καθήκοντος ἄνευ ἐδικταλείας. Τοῦτο ἐγένετο πρὸ ἐνός καὶ ἡμίσεως ἔτους. Ἐπιέγουν νὰ δικασθῶ διὰ νὰ ἐκθῶ ἐντὸς τῆς κηρύξεως ταύτης τὰ τῆς διοικήσεώς μου ἐν Σάμῳ ἐπὶ μίαν τριετίαν.

**Μ. Σουλτάνης**. Αἱ κατηγορίαι καὶ ὅλων ἦσαν ποικίλαι. Κατηγγελλήθη ὑπὸ τοῦ κ. Μελλά ἐπὶ ἀπάτη καὶ πλαστογραφίᾳ καὶ ἡ κατηγορία κατέληξεν εἰς τὴν παραέτασιν καθήκοντος.

**Γ. Ζερβός**. Οἱ κυβερνητικοὶ Πληρεξούσιοι Σάμου δύνανται νὰ μαρτυρήσωσι περὶ τῆς διοικήσεως τῆς νήσου ἐπ' ἐμοῦ.

**Ἐπ. Κώνστας**. Πλὴν ἐμοῦ. Ἡ διοικήσις σας ὑπῆρ-

δεν άπαισία, ως υπήρξεν άπαισίον το όλον τυραννικόν της σύστασιν. Όταν έλθη ή στιγμή ή συζητήσωμεν περί της κατ'ολοκλήρου τυραννίας, τότε θα βαλλήτω λεπτομερής και δι' επισήμων έγγράφων και τότε θα μάθω ή Έλληνική λυός ποιοι πραγματικώς υπήρξατε.

**Γ. Ζερβός.** Προσωπικοί λόγοι σας εμπνέουσιν εις το να βαλλήτε σ'ετω και δι' αυτό δεν σας άπαντώ.

**Δ. Γούναρης** Πρωτοπουργός. Η πρότασις την οποίαν ή άξιότιμος εκ Κοζάνης Πληρεξούσιος υπέβαλε δεν δύναται παρ' ή θεωρηθεί σωστόν. Βεβαίως Πληρεξούσιοι οι έποιοι δεν έμχανίζονται άναρχον ένα εκπληρωσώσι το καθήκον το οποίον άνεβηκεν εις αυτός ή λαϊκή θέλησις και των οποίων ή άπουσία δεν εδικαιολογήθη προσήκοντως δύναται να θεωρηθώσιν ότι δεν είναι πλέον μέλη της Συνέλευσεως. Άλλά τα ζητήματα ταιούτης φύσεως είναι ζητήματα ιδιαιτέρως λεπτότητα. Ίδιως δε όταν πρόκειται να προσώμεν εις μέτρον το οποίον θα έρχομσθ' επί προσώπων από των οποίων βαλθέα μάς χωρίζει ή αντίθεσις ή μόνον ιδεών και φρονημάτων αλλά και μεθόδων και αίσθημάτων και αντιλήψεως περί του σεβασμού του βρελλόμενου εις τα δικαιώματα τα οποία το πολίτευμα άσφαλίζει εις τους πολίτας και έντολοδόχους αυτών. Έάν έπρόκειτο περί μέτρου ταιούτου, όσον το προτεινόμενον έρχομσταν, επί ήμετερον φίλων, θα ήμην έτοιμος εις την παραδοχήν αυτού. Άλλά καθ' ήν στιγμήν, Κύριε, είναι βέβαιον ότι το μέτρον αυτό θα έρχομσθ' επί εκείνων οι έποιοι θα ήδύναντο να καυχηθώσι κατόπιν οτιμολογηθέντων εις τάς μεθόδους με της οποίαν κατήσχυον και κατεσπίλωσαν το πολίτευμα της Χώρας δεν νομίζω ότι πρέπει να πράξωμεν τι το οποίον να επιτρέψη αυτοίς να προσώσιν εις την σύγκρισιν ταύτην. Πρέπει να σταθώμεν αλλόνηται επί του εδάφους του απόλυτως συνταγματικού, δια να δυνάμεθα με ύψηλόν το μέτρον να λέγωμεν προς αυτούς : « Υπήρξατε οίσι υπήρξατε. Ημείς κρατήσαντες τη λαϊκή θέλησει και τη λαϊκή θέλησει άκούοντες την εξουσίαν εν τη Χώρα ταύτη θα μείνωμεν αλλόνηται επί του συνταγματικού εδάφους ακολουθούντες το παράδειγμα εκείνων οι έποιοι εδημιούργησαν την κοινοβουλευτικήν ζωήν της Χώρας. Θα μείνωμεν εις το ύψος της ύγιούς κοινοβουλευτικής ζωής της Χώρας μέχρι της ημέρας κατά την οποίαν ήθελε λήξει

ή έντολή ήν μάς έδωκεν ή λαϊκή θέλησις. Και εις το ύψος αυτό ιστάμενοι ή άποτελώμεν ή μόνον έγγράφην των έλευθεριών της Χώρας, αλλά ή άποτελώμεν συγχρήτως και την εκ των πραγμάτων κατήσχυον ήμιν δι' οτα εν τη Χώρα ταύτη έκακουρήσκατε». Κατ'αλήθειαν ήθελον παρακαλέσει και την άξιότιμον εκ Κοζάνης συνάδελφον και τους μετ' αυτού συνυπογράφοντας να μη επιμείνωσιν εις την πρότασιν των διχ' τους λόγους τους οποίους εξέθετα (χειροκρατήματα εκ της κρίσεως και των θεωρειών).

Απορριφθείσης κατόπιν δι' άναστάσεως της πρότασεως του κ. Μπουσίου υπό της Συνελεύσεως, προσκαμίζονται και τοποθετούνται επί του βήματος δύο ψηφοδόχοι κάλπαι, μία διχ' τον πληρεξούσιον Δράμης Γ. Ζερβόν και έτέρα διχ' τον πληρεξούσιον Ακασηθίου Ίωσήφ Κουνδούρου.

Καλούνται ως ψηφοδέκται υπό του κ. Προέδρου ο πληρεξούσιος Άττικής και Βοιωτίας κ. **Γ. Κίνιας** και ο πληρεξούσιος Έβρου κ. **Β. Χατζηλλίας**, και ήρχεται υπό την επίβλεψιν αυτών μυστική διχ' σφαιριδίαν ψηφοφορία, του κ. Προέδρου δηλούντος ότι οι παραδεχόμενοι την πρότασιν προς δίωξιν ψηφίζουν εις το **Ναι**, οι δε μη παραδεχόμενοι αυτήν ψηφίζουν εις το **Όχι**.

Παράτωθείσης της ψηφοφορίας και γενομένης της διλογίας, ο προεδρεύων Αντιπρόεδρος κ. **Σίμος Μπαλάνος** ήγγέλλει το άποτέλεσμα ως εξής :

Έν τη κάλπη του πληρεξουσίου Δράμης Γ. Ζερβού ευρέθησαν εν όλω ψήροι 189, εξ ών εις το **Ναι** 186, εις δε το **Όχι** 3. Επομένως ή Συνέλευσις έδέχθη την πρότασιν διχ' ψήρων 186 και παρέχει την άδειαν προς ποινικήν δίωξιν του πληρεξουσίου Δράμης Γ. Ζερβού.

Έν τη κάλπη του πληρεξουσίου Ακασηθίου Ίωσήφ Κουνδούρου ευρέθησαν εν όλω ψήροι 189, εξ ών εις το **Ναι** 187, εις δε το **Όχι** 2. Επομένως ή Συνέλευσις έδέχθη την πρότασιν διχ' ψήρων 187 και παρέχει την άδειαν προς ποινικήν δίωξιν του πληρεξουσίου Ακασηθίου Ίωσήφ Κουνδούρου.

**Πρόεδρος.** Συνέχισις της 6' κατ' άρθρον συζητήσεως του νομοσχεδίου «Περί ιδρύσεως Συνδικάτου Τραπεζών».

Ο κ. Μπούσιος έχει τον λόγον.

Ο κ. **Γ. Μπούσιος**, λαμβάνων τον λόγον και άναφέρον την διακρίμινσιν του συνάλλαγματος από των άρχων



του 1919 μέχρι της λήψεως του υπό συζήτησιν μέτρου και την μέχρι τουδε ενέργειαν του Υπουργού επί της Εθνικής Οικονομικής άπέναντι των Τραπεζών, φρονεῖ ὅτι, ἐν ἡ περιπτώσει αἱ Τράπεζαι ἀρνηθῶσι νά λάβωσι μέρος εἰς τὸ Συνδικάτον, θὰ καταλήξωμεν καὶ πάλιν εἰς τὴν Εἰθνηκὴν Τράπεζαν, ἡ ὁποία ὡς ἀρκούντως ἐπιβεβαρημένη δὲν πρέπει νά ἐπιβαρυνθῇ καὶ πάλιν, δὲν εἶναι δὲ τὸ ἀπίθεμα της τόσον μέγα, ὥστε νά μείνῃ ἀνεξάντλητος.

Ὁ κ. **Ι. Δ. Πάλλης** (Υπουργός ἐπὶ τῆς Εἰθνηκῆς Οἰκονομίας) παρατηρεῖ ὅτι πρόκειται περὶ μονοπωλίσεως συνκλάγγματος καὶ ποιοῦμεν ὅτι δὲν θ' ἀρνηθῶσιν αἱ Τράπεζαι νά λάβωσι μέρος.

Ὁ κ. **Μπούσιος**, συνεχίζων, παρατηρεῖ ὅτι θὰ προκύβῃ τότε ἀσύμφορος συνεταιρισμός μετὰ τοῦ Κράτους καὶ τῆς Εἰθνηκῆς Τραπεζῆς, ὅστις θὰ μάς ὀδηγήσῃ ἐν τέλει εἰς τὴν διχθεσιν τῶν λοιπῶν διχθετόντων συναλλάγματος, ὅτι καὶ τὸ Κράτος ἔχει ἀνάγκην ἀγορᾶς συναλλάγματος καὶ δὲν θὰ ἐπαρκέσῃ τὸ ἀπίθεμα τῆς Εἰθνηκῆς Τραπεζῆς.

Ἐξετάζων μετὰ ταῦτα τὰς λεπτομερεῖς τοῦ νομοσχεδίου λέγει ὅτι ὅλον κατὰ τὸ κατασκευάσμα θὰ καταστήσῃ εἰς ἐν Γραφεῖον συγκεντρωτικόν, εἰς ὃ θὰ ὑποχρεωθῇ ν' ἀπευθύνηται ὅλος ὁ ἐμπορικὸς καὶ ὁ ἰδιωτικὸς κόσμος, πρῶτον τὸ ὅποῖον θὰ δυσχερᾶν πᾶσαν ἐν τῇ Χώρα ἐμπορικὴν, βιομηχανικὴν κλπ. κίνησιν, γνωστοῦ ὄντος ὅτι παρόμοιοι κρατικοὶ ἢ ἡμικρατικοὶ ὀργανισμοὶ δὲν ἀπέδωκαν πρὸς ἡμῖν εὐάρεστα ἀποτελέσματα.

Ὁ κ. **Ι. Δ. Πάλλης** (Υπουργός ἐπὶ τῆς Εἰθνηκῆς Οἰκονομίας), ἀποκρούων τοὺς φόβους τοῦ ρήτορος, λέγει ὅτι πᾶς ὅστις θὰ λάβῃ ἀνάγκην συναλλάγματος θὰ μεταβῇ εἰς τὴν Τράπεζαν μεθ' ἧς συναλλάσσεται καὶ θὰ ζητήσῃ ὅ,τι αὐτῷ ἀνγκαστῇ, ὅπερ καὶ δὲν θὰ βραδύνῃ νά λάβῃ δι' ἀδείας τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ κ. **Μπούσιος**, ἐξετάζων μετὰ τοῦτο τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου, ἐπιστῇ ἰδίᾳ τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ προαγορευθέντος ἐκ μέρους ἐμπόρων συναλλάγματος ἐπὶ προθεσμίᾳ, διὰ τὸ ὅποῖον ἐπιβάλλεται δεκαθήμερος, ἡ ὁποία θ' ἀποδῇ ἐπιβάρυνσιν εἰς τὴν κίνησιν τοῦ ἐμπορίου.

**Ι. Δ. Πάλλης** (Υπουργός ἐπὶ τῆς Εἰθνηκῆς Οἰκονομίας). Ὑπέβλεχν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7, ὥστε νά μὴ συμβῇ ὅ,τι ρυθίσθῃ.

Ὁ κ. **Μπούσιος** ἐξετάζει κατόπιν στατιστικῶς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν τοῦ ἐμπορίου τῆς Χώρας, κατ' ἀρχὰς τῶν ἐτῶν 1888 1913, καὶ εὐρίσκει ὅτι εἰς διαστήμα 26 ἐτῶν ἡ διαφορά μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν κατὰ μέσον ὅρον ἀνῆλθετο ἐτησίως εἰς 35 μόνον ἑκατ. δρ., ποσὴν καλυπτόμενον μὲ τὴ περιπλέον ἐξ ἄλλων πόρων. Κατόπιν μεταβάνει εἰς τὰ ἔτη 1914 καὶ ἐρεξῆς καὶ ἀναφέρει τὴν διαρκῶς κλιζουμένην ταύτην διαφοράν, ἡ ὁποία διὰ τῆς 8 μόνον μῆνης τοῦ 1920 ἔφθασεν εἰς ποσὴν 1082 ἑκατ. δρχ. Τονίζει ἐπομένως ὡς τὴν κυριωτέραν ἀφορρὴν τῆς πτώσεως τῆς δραχμῆς τὴν ὑπερβολικὴν ἀξίτησιν τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἀναφέρει ὡς ὁμοίαν ἀφορρὴν τὴν καταστροφὴν τοῦ νόμου ΓΧΜΙ' διὰ τῆς ἐξαντλήσεως τῶν ἀντικρουμάτων τοῦ δυνάμει αὐτοῦ κυλοφοροῦντος νομισματός, ἀναρχημένου ἤδη εἰς 1100 ἑκατ. δρχ. Κατόπιν ἐρευνᾷ τὴν κατὰστασιν τῶν Προϋπολογισμῶν τοῦ Κράτους ἀπὸ τοῦ 1917 μέχρι τοῦ 1920, ἡ ὁποία, λέγει, εἶναι ἀνομαλιώτατη καὶ παρ' ἑλγους στοιχεῖται σχηματισμῷ ἀκριβοῦς γνώμης καὶ χρησιμεύουσιν ἐπίσης εἰς τὴν ὑποτίμησιν τοῦ πιστωτικοῦ νομισματός.

Καταλήγων ἀποκρούει ἐντελῶς τὸ νομοσχέδιον, θεωρεῖ ὅμως κατὰ ὡς μέτρον δοκιμαστικόν, συνιστῶν τὴν προσοχὴν ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς του, ἀλλὰ δὲν θεωρεῖ τοῦτο καὶ μέτρον δυνάμενον νά ἐπιφέρει βίαικὴν θεραπείαν τοῦ κακοῦ. Ὑπενηθυλίζει τὴν σύστασιν ἣν κατὰ τὴν 13 Φεβρουαρίου ἔλαβεν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως μελετήσῃ τὴν οἰκονομικὴν κατὰστασιν καὶ ρεῖρῃ εἰς τὴν Συνέλευσιν μέτρα πρὸς τακτοποίησιν της, συνιστῇ τὴν χορηγίαν τοῦ τακτικού Προϋπολογισμοῦ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς ἐιδικῆς δαπάνης τῆς Ἀσιατικῆς Ἑλλάδος, ἣτις πρέπει νά ἐργασθῇ, ὥπως συνεισφέρῃ καὶ αὐτὴ εἰς τὰς δι' αὐτὴν γινόμενας δαπάνης καὶ τονίζει ὅτι ἡ οἰκονομικὴ ὑποτέλεια τῆς Χώρας εἶναι χειρότερη ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην ὑποδούλωσιν.

Ἀναφέρει πῶς ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς πρὸ 100 ἐτῶν προέβη εἰς τὴν ἐνταξιν τῆς ἀποτινάξεως τοῦ ξενικοῦ ζυγοῦ, πῶς ἀπηλλάγη ἀπὸ τῆς ἐσωτερικῆς τυραννίης διὰ τῆς ψήφου τῆς 1ης Νοεμβρίου καὶ λέγει ὅτι τὸ ἔργον αὐτὸ δέον νά συμπληρωθῇ καὶ διὰ τῆς ἐπιτεύξεως τῆς οἰκονομικῆς ἀνεξαρτησίας.

Προτάσει μετὰ τοῦτο τοῦ Υπουργοῦ ἐπὶ τῆς Εἰθνηκῆς Οἰκονομίας κ. **Ι. Δ. Πάλλη**, γεννημένη δεκτὴ ὑπὸ τῆς Συνε-

λεύσεως, διακόπτεται ἡ συνεδρίασις ὥρῃ 8 καὶ 45' μ. μ., ἵνα ἐπαναληφθῇ τῇ 10 μ. μ.

### Μετὰ τὴν διακοπὴν

Ἐπαναληφθεὶς τῆς συνεδριάσεως ὥρῃ 10 καὶ 40' μ. μ. οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Δ. Τζωρτζόπουλος, Κ. Λυκουρέζος, Ἐμμ. Λαδόπουλος, Δ. Κρεμέζης** καὶ **Ἀγ. Σλήμαν** ὑποβάλλουσι ἑνστάσιν περὶ μὴ ἀπαρτίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ καταλόγου εὐρέθησαν παρόντες 106 Πληρεξούσιοι.

Μὴ ὑπαρξούσης ἀπαρτίας, λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρῃ 11 καὶ 20', ἵνα ἐπαναληφθῇ κῶριον ὥρῃ 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος  
καὶ κ. κ. ὁ Ἀντιπρόεδρος  
**Σίμος Μπαλάνος**

Οἱ Γραμματεῖς  
**Π. Ἰακώβου**  
**Περ. Μπούτος**

### ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΒ'

Τῆς 7 Μαΐου 1921.

Ὁρῃ 6 καὶ 15' μ. μ. ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Σίμος Μπαλάνος**, ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἐδρας, κηρύσσει τὴν ἐναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως.

Ἀνακρινόμενοι ἀκολουθῶς ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἐξῆς:

— Ἡ Χρυσόθεμις χήρα Νικ. Σταυματοπούλου καθιστᾷ γνωστὸν ὅτι ὁ σύζυγός της ἀπέθανε συνεπείᾳ κατὰδιδώσεων τοῦ τυφαννικοῦ καθεστῶτος, παρκαλεῖ δ' ὅπως τροποποιηθῇ ὁ περὶ συντάξεων νόμος καὶ χορηγηθῇ εἰς αὐτὴν καὶ τὰ τέκνα της σύνταξις, διότι ὁ σύζυγός της δὲν εἶχε συμπληρώσει τὰ ἔτη τῆς συντάξεώς του.

— Ὁ Δ. Σχοινᾶς, ἔμπορος κάτοικος Ἀλεξανδρείας, ἐπικαλεῖται τὴν μέριμναν τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν πλήρη οἰκονομικὴν κατὰστροφὴν ἣν ὑπέστη παρὰ τῶν βενιζελικῶν ὀργάνων τῆς Ἀλεξανδρείας.

— Οἱ κάτοικοι Βαρουνίκου παρκαλεῖσιν ὅπως μὴ ἐπιταχθῶσι τὰ κτήνη των, διότι εἶναι ἀνεπαρκῆ εἰς τὰς ἀνάγκας των.

— Ὁ Δ. Οἰκονομάρχης, ἀνθυπαπιστῆς ἀποταχθεὶς καὶ ἀνακληθεὶς ὡς ἀνθυπολογαρχός, ζητεῖ ἐπ' ἀνάρθρωσιν τῶν προσγενομένων αὐτῷ ἀδικημάτων.

— Ἡ Μαρία Ἰ. Ζάγκου, θυγατὴς τοῦ Ι. Ζάγκου ἀγώνιστοῦ τοῦ 1821. Προέδρου τῆς Βουλῆς κλπ., ζητεῖ ὅπως κληθῇ ἡ χορηγουμένη εἰς αὐτὴν σύνταξις, καθόσον αὐτὴ ὑπὸ τῆς σημερινῆς συνθήκης εἶναι ἀνεπαρκῆς.

— Ὁ Δ. Μπαζιρατάρης, μηχανοδηγός, παρκαλεῖ ὅπως ληφθῇ μέριμνα ἵν' ἀποκατασταθῇ εἰς τὰ δικαιώματά του, τὰ ὅποια παρεβιάσθησαν ὑπὸ τῶν προϊσταμένων του.

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν **Ἐπιτροπὴ τῆς Συνελεύσεως** ὑποβάλλει τὴν Ἐκθεσὶν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀναθεωρήσεως τῆς ἀποφάσεως τῶν ἀποστρατευθέντων αὐτεπαγγέλτως ἀξιωματικῶν κλπ.».

Ὁ κ. **Ι. Δ. Ράλλης** (Ἰ. Υπουργός ἐπὶ τῶν Ἑθνικῆς Οἰκονομίας) ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ συστάσεως Συνδικάτου Τραπεζῶν».

Ὁ κ. **Π. Ρεδιάδης**, πληρεξούσιος Κυκλάδων, ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τῶν σχεδίων νόμων:

«Περὶ πληρωμῆς ἀποδοχῶν εἰς ἀξιωματικούς, ἀρχιωματικούς κλπ. τοῦ Β. Νεωτικῶν» καὶ

«Περὶ διακονισμοῦ στρατιωτικῶν βραβυῶν εἰς τοὺς Διευθυντὰς σιδηροδρομικῶν δικτύων παρὰ τινι τῶν στρατιῶν».

Ὁ κ. **Κ. Κουμουνδοῦρος**, πληρεξούσιος Μεσσηνίας, ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2382 νόμου περὶ ἐκκαθάρσεως παρῳχημένων διακονῶν πολέμου».

Οἱ Ἰ. Υπουργοὶ κ. κ. **Σ. Στάης** (ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν), **Δ. Γούναρης** (ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης) καὶ **Π. Πρωτοπαππαδάκης** ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ χορηγήσεως προαποκαθολῆς ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ὑποστάντας ζημίας κατὰ τὴν 31 Ἰουλίου 1920».

Ὁ κ. **Ν. Θεοτόκης** (Ἰ. Υπουργός ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) ὑποβάλλει τὰ ἐξῆς σχέδια νόμων:

1) «Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 1525 μέχρι πέρατος τοῦ πολέμου».

2) «Περὶ ἀναδρομικῆς ἰσχύος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1673 νόμου περὶ ἀποδοχῶν τῶν εἰς τὴν κατὰστασιν διαθεσιμότητος παθόντων ἐν ὑπηρεσίᾳ ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπαπιστῶν» καὶ

3) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθ. 680 ὡς ἐ τροποποιήθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 911 μεταγενεστέρου τοιούτου «περὶ κατεστάσεως ἀξιοματικῶν παθόντων ἐν ὑπερρείῃ».

Οἱ κ. κ. **Π. Τσαλδάρης** (ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) καὶ **Π. Πρωτοπαππαδόκης** (ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) υποβάλλουσι σχεδίου νόμου «Περὶ κυρώσεως τῆς διεθνούς συμφωνίας περὶ τῆς ὑπερενέργειας τῶν τεχνολογικῶν ἐπιτεργῶν, τοῦ σχετικοῦ πρωτοκόλλου καὶ τοῦ κανονισμοῦ ἐκτελέσεως τῆς εἰρημένης συμφωνίας».

Εἰσέρχεται κατόπιν ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

### **Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἀναφορῶν καὶ Ἑρωτήσεων.**

Ἐπὶ ἀναφορᾶς ὁ πληρεξούσιος κ. **Β. Χατζηγάς** ζητῶν τὴν ἀναστολὴν προσελεύσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ὑποκαταστημάτων τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς παρὰ τῆς ὅτι τὰ ἐν τῇ Δυτικῇ καὶ Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ Ὑποκαταστήματα τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ἄλλα μὲν ἔχουσιν, ἄλλα δὲ κινδυνεύουσι νὰ κλείσωσι λόγῳ τῆς ἐπιστρατεύσεως τῶν ὑπαλλήλων καὶ δὲν θὰ δοθῶσιν οὕτω τὰ δι' αὐτοὺς προωρισμένα δάνεια εἰς τοὺς κατοίκους γεωργοὺς καὶ ἄλλους. Παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν νὰ μελετήσῃ σὺγχρως τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ὁ κ. **Αἰ. Ἀργυρός**, κατ' ἀρχήν, λέγει, τὰ πολεμικὰ δὲν δύνανται νὰ προχωρήσωσιν ἄνευ τῆς κανονικῆς λειτουργίας τῶν μετόπισθεν. Ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα ἐδήλωσεν ὅτι κλείει τὰ ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ Ὑποκαταστήματά της καὶ νεκροῦται οὕτως ἡ ζωὴ τῆς Χώρας. Συνιτᾷ εἰς τὴν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν νὰ μελετήσῃ σὺγχρως τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἥ ὅποια οὐδαμῶς δύνανται νὰ θεωρηθῇ εὐνοϊκὴ διὰ τοὺς στρατευομένους ὑπαλλήλους.

**Χ. Βοζίκης.** Εἶναι ἀνάγκη, νομίζω, νὰ γίνωσι γνωστὰ εἰς τὴν Συνέλευσιν τὰ τῆς Θράκης. Διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἐποίκων πληθυσμῶν τῆς Θράκης ἐψηφίσθη νόμος, ὁ ὅποιος ἐπέτρεψε, τῇ ἐγγυήσει τοῦ Κράτους, χορηγίαν δανείου 7,000,000 εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Δυτικῆς Θράκης. Ἡ μακρὰ κατὰ τὸν νόμον προπαρασκευαστικὴ τῆς χορηγήσεως τῶν δανείων ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς ἐργασία μόλις συνετελέσθη. Δυνάμει ἄλλου νόμου ἀπερραχίσθη ἡ

χορηγήσεις δανείων εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης μέχρις 9,000,000 δραχμῶν ἐν ὅλῳ ὑπὸ τοῦ Κράτους. Καὶ τοῦτου ἡ προκαταρκτικὴ ἐργασία εὐρίσκεται ἐν τῇ τελειοστάθμῃ. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ χορηγήσις τῶν δανείων, ἵνα παύσῃ τὸ Κράτος νὰ συντηρῇ τοὺς πληθυσμούς αὐτοὺς καὶ ἵνα διευκολύνῃ αὐτοὺς εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν κατηράτων τῶν πρὸς ἐκκατάλειπτον τῆς ἐσοδείας τοῦ ἐργαζομένου ἔτους. Πρόκειται περὶ 10,000 οἰκογενειῶν. Ἐκ τῶν ὁποίων ἄποροι οἰκογενεῖαι πλέον τῶν 15,000. Ἡ Τράπεζα δὲν ἔρχισεν ἀκόμη τὴν χορηγήσιν τῶν δανείων, διότι ἀρρηθῆσαν ὑπαλλήλοι αὐτῆς διὰ τῆς ἐπιστρατεύσεως οὐδὲ δύνανται νὰ στείλῃ ἀπὸ τὰ ἄλλα Ὑποκαταστήματα ὑπαλλήλους ἐκεῖ, διότι δὲν τῇ ἐπαρκούσιν. Εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη ἐν τούτοις νὰ δοθῶσι τὰ δάνεια τῆς Θράκης, διότι ἄνευ αὐτῶν ἡ μέλλουσα ἐσοδεία εἶναι γκρεμνὴ. Μετέβην αὐτοπροσώπως εἰς τὴν Διοικητὴν τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, τὴν παρεκάλεσα τοῦλάχιστον διὰ τὰ τοῦ Σουλίου καὶ τὰ παρὰ τὴν Ἑβρον χωρὶς νὰ στείλῃ μερικὸς ὑπαλλήλους καὶ νὰ τῇ στείλῃ καὶ ἐγὼ ὅσους δύνανται, ἵνα τοὺς βοηθήσωσι διὰ τὴν σύνταξιν τῶν συμβολαίων κλπ., ἀλλὰ μοὶ εἶπεν ὅτι εἶναι τοῦτο ἀπολύτως ἀδύνατον. Ἐννοεῖται ὅτι, ἐάν δὲν παρεσχεθῶσι τὰ δάνεια καὶ διὰ τὴν Δυτικὴν καὶ τὴν Ἀνατολικὴν Θράκην, δὲν πρέπει ν' ἀναισθησθῇ τὴν μέλλουσαν ἐσοδεῖαν ὡς τὴν ἐλπίζομεν, ἀλλὰ νὰ ἐτοιμασθῶμεν καὶ νὰ διαθρέψωμεν τοὺς πληθυσμούς τούτους.

Ὁ κ. **Κ. Κουγιλίδης** λέγει ὅτι, ἐάν δὲν δοθῶσι τὰ ἐπισθενήματα ἤδη δάνεια εἰς τοὺς κατοίκους Σουλίου, κινδυνεύει νὰ κατιστραφῇ τὸ Σουλὶ καὶ παρακαλεῖ νὰ λάβῃ τοῦτο ὑπ' ὄψιν ὁ κ. Ὑπουργός, διότι ἄνθρωποι οἰκονομικῶς κατεστραμμένοι ἀδύνατον νὰ πολεμήσωσιν.

Ὁ κ. **Ν. Κωνσταντινίδης** λέγει ὅτι ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα ὀφείλει νὰ ἐξεύρῃ τοὺς ἀναγκαίους ὑπαλλήλους καὶ ἔχει μόνον νὰ κερδίξῃ.

Ὁ κ. **Χ. Βοζίκης** (Ὑπουργὸς Γενικῆς Διοικητῆς Θράκης) συνιτᾷ καὶ πάλιν νὰ μὴ παρεκθῇ ἡ Θράκη, ἐν ᾗ παρμμερίστα οἰκονομικὰ καὶ ἄλλα συμφέροντα ἐνυπάρχουσιν. Ἡ Θράκη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς εἰς νόμος τῆς Πικτιᾶς Ἑλλάδος. Ἡ Θράκη ἔχει ἀνάγκην πολλῶν πραγμάτων καὶ δύναται εὐημερῶσα νὰ διαθρέψῃ ὅλην τὴν Παικτιὰν Ἑλλάδα.

Ὁ κ. **Ν. Σιγάτος**, παρεμβάινων, λέγει, εἰς ἐπικλήσεως

τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, παρκαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργόν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν νὰ ικανοποιήσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο, προκαί-  
μενόν μάλιστα περὶ τῶν πληθυσμῶν τῆς Θράκης. Ἐπειδὴ  
δὲ πρόκειται ἐνεκὰ τῆς ἐπιστρατεύσεως καὶ ἄλλαι ὑπηρε-  
σίαι νὰ ἐξαρθρωθῶσι, παρκαλεῖ ὅπως κατὰ τὴν προτεγῇ  
Δευτέρῃν ἔλθῃ πρὸς συζήτησιν τὸ ζήτημα τῶν ἀνιστολῶν.  
Ἦν ἐξετασθῇ τοῦτο ἐν ἡμερίᾳ.

Ὁ κ. **N. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν)  
ἀπαντᾷ ὅτι θὰ προσπαθήσῃ νὰ ἐξεύρῃ τὰ κατάλληλα μετρα-  
σπῶς τὸ ζήτημα τῶν ἐν Θράκῃ ὑποκαταστημάτων τῆς  
Ἑθνικῆς Τραπέζης τετατοποιηθῇ.

Ἀναγγέλλονται μετὰ τοῦτο τῇ συγκαταθέσει τῶν ἐγγε-  
γραμμένων καὶ λοιπῶν ἀνταρξῶν, ἐγκρίνεται δ' ὑπὸ τῆς Συ-  
νεδρίσεως, συστάσει τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Θράκης Ὑ-  
πουργοῦ κ. **Βοζίκη**, ὅπως κατὰ τὴν προτεγῇ Δευτέρῃν  
προσπαθῇ καὶ συζητηθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 86 Ἐπερώτησις ἐν τῇ  
Ἡμερησίᾳ Δικτύξει τῆς 7 Μαρτίου περὶ ζητημάτων Θράκης.

Εἰσάγεται κατόπιν ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

### Ἡμερησίαν Διάταξιν

τῆς συντακτικῆς καὶ νομοθετικῆς αὐτῆς ἐργασίας.

**Πρόεδρος.** Συνέχισις τῆς β' κατ' ἄρθρον συζητήσεως  
τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ ἰδρύσεως Συνδικάτου Τραπεζῶν».

**I. Δ. Ράλλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονο-  
μίας). Παρκαλεῶ, κ. Πρόεδρε. Πρὸ τούτου λαμβάνω  
τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω δύο τροπολογίας ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συ-  
ζήτησιν νομοσχεδίου, μίαν εἰς τὸ ἴον ἄρθρον καὶ ἑτέραν  
εἰς τὴν 2 ᾧ τοῦ άρθρου 7.

Τῆς τροπολογίας πρώτης ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀναπτύσσει, παρ-  
καλεῖ δ' ὅπως ἐκτυπωθῶσι πρὸς διανομήν.

**Πρόεδρος.** Μάλιστα.

Ὁ κ. Στράτος ἔχει ἤδη τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ νομοσχε-  
δίου.

Ὁ κ. **N. Στράτος** λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου  
καὶ διὰ μακρῶν ὁμιλῶν λέγει ὅτι κατὰ τὴν Εἰσηγητικὴν  
Ἐκθεσιν τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον στρέφεται κατὰ τῆς  
κερδοσκοπίας καὶ τῶν ἐκτάκτων διακυμάνσεων τοῦ συναλ-  
λάγματος, οὐχὶ δὲ κατὰ τῆς ἀντικτιμήσεως αὐτοῦ. Βεβαι-  
οῦται δ' ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὅτι εἰσάγεται τοῦτο κατ'  
ἐκδηλον λαϊκὴν ἀξίωσιν πρὸς ἐπικράτησιν τῆς ἀληθείας  
περὶ τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος. Ἡ λαϊκὴ ἀξίωσις

ἡμῶς δὲν στρέφεται περὶ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ κυρίως κατὰ  
τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν χρειαθῶν τοῦ ἔθνους. Ἡ κερδο-  
σκοπία οὐδέποτε εἶναι γενεσιουργὸς αἰτίαι τῶν ὑπερτιμή-  
σεων ἢ τῶν ὑποτιμήσεων. Ἡ κερδοσκοπία εἶναι προσέ-  
βλησις μιᾶς δυσμενοῦς ἢ μιᾶς εὐνοικῆς οἰκονομικῆς κατ-  
στάσεως. Συνεπῶς εἶναι πάντοτε σύμπτωμα ἐκδηλοῦν τὴν  
εὐεξίαν ἢ τὴν καχεξίαν, οὐδέποτε ὁμῶς εἶναι αὐτὴ αὕτη ἡ  
νόσος. Εἰδικῶς προκαίμενόν περὶ τοῦ συναλλάγματος, ἡ  
κερδοσκοπία διακρίνει πολὺ τῆς ἐπὶ τῶν χρηματιστικῶν  
ἁξίων τοικύτης, διότι καὶ χρηματιστικαὶ ἁξίαι ἐνδιαφέρουσι  
πάντοτε περιορισμένους κύκλους καὶ ἡ ἐπὶ τούτων κερδο-  
σκοπία ἐπιβάλλει εὐκόλως τὴν θέλησιν τῆς, ἀλλὰ τὸ συναλ-  
λάγμα ἐνδιαφέρει τὴν ὅλην Κοινωνίαν, καὶ εἶναι ἀδύνα-  
τον οἱ κερδοσκόποι, ὅσον καὶ ὅν εἶναι ἱσχυροί, νὰ ἐπιβάλ-  
λῃσι τὴν θέλησιν των εἰς ὅλην τὴν Κοινωνίαν, ὅν δὲν εὐρί-  
σκηται καὶ ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν οἰκονομία καὶ ἡ δημοσιονομι-  
κὴ κατὰστάσις εἰς τοιαύτην νοσηρὴν θέσιν, ὥστε ν' ἀπο-  
θνήσκωσιν εὐπικθεῖς εἰς τὴν πρώτην ἐμφάνισιν τῆς κερδο-  
σκοπίας. Οἱ θέλοντες λοιπὸν νὰ ἐρευνῶσιν εἰλικρινῶς τὰ  
πράγματα ὀφείλουσι νὰ ἐξετάσωσι τὴν νόσον καὶ τὰς  
γενεσιουργοὺς αἰτίας τῆς καὶ νὰ ἐπιζητήσωσι καύτης τὴν  
θεραπείαν, ὅποτε ἐπέρχεται καὶ τὸ μῆκος καὶ ἡ θεραπεία τῶν  
συμπτωμάτων.

Ἡ νόσος τοῦ συναλλάγματος ἐνεφανίσθη εἰς πάντα τὰ  
Κράτη ὅσα μετέσχον τοῦ πολέμου καὶ συνεπῶς ἐξητάσθη  
ὑπὸ τῶν δικτημοτέρων οἰκονομολόγων, εἴτε καθηγητῶν,  
εἴτε τραπεζιτῶν, εἴτε πολιτικῶν ἀνδρῶν. Γενικῇ ὑπάρχει  
ἀναγνώρισις ὅτι εἶναι αὕτη νόσος σύνθετος καὶ ὅτι κεχω-  
ρισμένη θεραπεία μιᾶς οἰκονομικῆς ἐκδηλώσεώς τῆς εἶναι  
ἀδύνατος καὶ ἐπιίνδυνος. Τοῦτο ἐναργέστατα ἐκδηλοῖ ἡ  
ἐκθεσις τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Προϋπο-  
λογισμοῦ τοῦ 1921 ἐν Ἰταλίᾳ. Χώρας ἥτις κατ' ἐξοχὴν  
ὑπέστη καὶ ὀρίστανται ἐπὶ τὴν τε συναλλάγματικὴν νόσον  
καὶ τὰς συνεπείας τῆς.

Ἡ συναλλάγματικὴ νόσος δύνανται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς  
προϊὸν κυρίως τῆς οἰκονομικῆς καχεξίας τοῦ Κράτους, τῆς  
ὑπερβολῆς τῆς εἰσαγωγῆς προϊόντων ὑπὲρ τὴν ἐξαγωγὴν,  
τῆς πληθώρας περὶ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ νομίσματος, ἐν  
συνδυασμῷ μετὰ τοῦ ἀκαλύπτου, τοῦ ἐν κυκλοφορίᾳ χρη-  
τονομίσματος.

Ἄς εξετάσωμεν ἂν οἱ γενεσιουργοὶ οὗτοι λόγοι τῆς συναλλαγματικῆς νόσου ὑφίστανται ἐν Ἑλλάδι.

Ἡ οἰκονομικὴ καχεξία τοῦ Κράτους ἐκδηλοῦται δι' ἀνισορροπίας τῶν ἐξόδων τούτου πρὸς τὰ ἀνεπαρκῆ ἐσοδα, ὑπόθεν παράγονται μεγάλα ἐτήσια ἐλλειμμάτα τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, ὡς καὶ διὰ τῆς ὑπάρξεως μεγάλου ποσοῦ κυκλινόμενου χρέους. Ἡ Διεθνὴς Οἰκονομικὴ Διάσκεψις τῶν Βρυξελλῶν, κατόπιν ἐργασίας ἐπιμελοῦς καὶ ἐμβριθῶν συζητήσεων ἐπὶ τοῦ θεματός τούτου, καθ' ἣς ἔσχε τὴν πρωτίστην θέσιν ὁ Ἀγγλος ἀντιπρόσωπος, πρῶτον Διοικητὴς τῆς Τραπεζίης τῆς Ἀγγλικῆς Λέσδος Κούλεν, ὁ Ἀστυνόμος ἀπεφάνθη ὅτι ἡ διηλεκτὴς αὐξήσις τῶν δαπανῶν ὑπὲρ τὰς εἰσπράξεις, ἀποτελοῦν ἐμπόδιον σπουδαϊστῶν τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς, δημιουργεῖ πλῆθωρον τῆς πιστωτικῆς, κυκλοφορικῆς, μείωσιν τῆς κτητικῆς δυνάμεως τοῦ νομίμου νομίματος, ἀστάθειαν τοῦ ἐξωτερικοῦ συναλλαγματικῆς καὶ υπερτιμήσεις τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων, ἧτοι ἀκρίβειαν τῆς ζωῆς. Αἱ οὕτω πολιτευόμενοι Χῶραι εἰσέρχονται εἰς ἐπικίνδυνον κατήφορον, ὅστις ὀδηγεῖ κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν καταστροφὴν.

Ἡ κατὰστασις αὕτη, ἐξαιρουμένη, ἐπικρατεῖ δυστυχῶς εἰς τὴν ἡμετέραν Χώραν. Ὁ Προϋπολογισμὸς τῶν τραπεζικῶν καὶ ἐκτάκτων δαπανῶν υπερβαίνει τὰ 1300 ἑκατομμύρια ἀπέναντι τραπεζικῶν ἐσόδων, ἅτινα δὲν νὰ υπερβαίνωσι τὰ 550. Ὑπάρχει συνεπῶς βεβαιωμένον ἐτήσιον ἔλλειμμα 750 ἑκατομμυρίων δραχ., ὅπερ καλύπτεται πάντοτε διὰ δανείων. Εἶναι ἀληθές, ὅτι μέγας ὄγκος τῶν δαπανῶν προκαλεῖται ἐκ τοῦ ἐκτάκτου στρατιωτικοῦ Προϋπολογισμοῦ, ἐνεκα τῶν πολεμικῶν περιστάσεων, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἀληθές, ὅτι οὐαὶ αἱ αὐξήσεις τοῦ δημοσίου χρέους, αἱ γινόμεναι πρὸς κάλυψιν τῶν ἐκτάκτων δαπανῶν, ἔχουσι τὴν ἀντίκτυπον αὐτῶν ἐπὶ τοῦ μεταπολεμικοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους, ὅστις θὰ κυκλινῇ κατ' ἀνάγκην ἐπὶ 800—900 ἑκατομμυρίων ἐξόδων, ἧτοι θὰ καταλήγῃ εἰς ἔλλειμμα 250—300 ἑκατομμυρίων, ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν σημερινῶν ἐσόδων.

Πρὸς κάλυψιν τῶν ἐλλειμμάτων τῶν ἐτησίων Προϋπολογισμῶν τὸ Κράτος κατέρυγεν εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῆς δημοσίας πίστεως καὶ συνωμολόγησεν ὀγκώδη δάνεια. Τὰ δάνεια ταῦτα, κατὰ τὸ μέγιστον τοῦ ὅγκου των, εἶναι κυκλινόμενα. Ἡ δευτέρω δότις τοῦ προπολεμικοῦ δανείου τῶν 500 ἑκατομμυρίων, μὴ ἐκτεθεῖσα εἰς δημοσίαν ἐγγρα-

φῆν, ἀλλὰ προσεφληθεῖσα ἐνταῦθα καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, τὸ δάνειον τῶν 800 ἑκατομμυρίων τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, καθίσταν μέρος τοῦ εὐρίσκειται εἰσέτι ὑπὸ τὸν τύπον τῆς ἀρχικῆς παραγματοποιήσεώς του διὰ χαρτονομίσματος, τα ἐντολα γραμματίων, τὸ δάνειον τῶν 400 ἑκατμ. τῆς Κυβερνήσεως Βενιζέλου, καὶ τὸ τελευταῖον δάνειον τῶν 550 ἑκατ. ἀποτελοῦν ὅγκον κυκλινόμενου χρέους 2,000 ἑκατομμυρίων, ὅστις πιέζει τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν οἰκονομίαν.

Ἡ κατὰστασις αὕτη ἐδημιουργήθη βεβαίως ἐκ τῶν πολεμικῶν ἀναγκῶν, ἀλλ' ὀφείλεται καὶ εἰς τὴν ἐπικρατήσασαν κατὰ τὴν τριετίαν 1917—1920 τρομακτικὴν ἀπὸ δημοσίου χρέους. Οἱ κυβερνῶντες, ἐνῶ διεξῆγον ἕνα δαπανηρότατον πόλεμον, ἀντὶ νὰ στρέψωσι τὴν προσοχὴν τῶν ἐσωτερικῶς μόνον εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς, ταύτην μὲν ἐγκτελέσαν εἰς τὴν τύχην τῆς ἀντιθέτως δ' ἐπεχείρησαν ἀντιδιοργανώσεως ὑπηρεσιῶν, κίτινες δὲν εἶναι ποτε ἔργον τῶν πολεμικῶν περιόδων, καὶ διεξῆγον ταύτας μετ' ἀφειδίης δαπανῶν, ἐνῶ ἔδει ὁ τελευταῖος ὁδὸς νὰ ἐξοικονομηθῇ εἰς πᾶσαν μὴ ἀποκλειστικῶς πολεμικὴν ἢ παραγωγικὴν δαπάνην. Ἡ ὑπεροχὴ τῆς εἰσχωρῆς προϊόντων ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς, ἥτις ἔχει ὡς ἀντίκτυπον τὴν ἀθροῖον ἐξαγωγὴν συναλλάγματος, ἀπέβη τελευταῖον ὀγκώδης.

Ἐκ τῶν ἐξαγομένων ἐλληνικῶν προϊόντων τὰ κυριώτερα, ὁ καπνὸς καὶ τὰ ἐλαια, εἰς οὐδὲν συντελοῦσι κατὰ τὸ πᾶν. Ἡ κρίσις τοῦ καπνοῦ ἐσταμάτησε τὴν ἐντεύθεν εἰσχωρῆν συναλλάγματος. Ὁ περιορισμὸς τῆς ἐξαγωγῆς ἐλαίου, χάριν ἐξισορροΐσεως ἀποθεμάτων διὰ τὴν τοπικὴν κατανάλωσιν, στερεῖ ἐπίσης τὴν Χώραν τῶν ἐντεύθεν εἰς συναλλαγματικὰ πόρων.

Ὁ ἐκ τῆς σταθίδας συναλλαγματικῆς πύρος καὶ χρονικῶς ἀπέχει καὶ εἶναι ἀνεπαρκής, ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὅλιν πᾶσιν τῆς συναλλαγματικῆς κινήσεως τῆς Χώρας. Ἡ ἐμπορικὴ κυτιλίχ εὐρίσκειται ὑπὸ κρίτιν δεινὴν, εἰσάγουσα πλέον ἐλάχιστον πρᾶγμα.

Ἀπομένουσιν ὡς μόνος συναλλαγματικὸς πύρος οὐσιώδης καὶ ἀποστολῇ τῶν μεταναστῶν, κίτινες μοιχείως θὰ ἐλαττωθῶσιν ἐφ' ὅσον διὰ τῆς ὑποτιμῆσεως καὶ τῆς ἀσταθείας διατιμῆσεως θὰ γεννηθῇ ἡ ἐντύπωσις ὅτι δὲν εἶναι αὕτη πλέον ὑγιὲς νόμισμα.

Ἀφ' ἑτέρου ἡ γεωργικὴ παραγωγή τῆς Χώρας, ἐνεκα τῆς ἀπροσδιορίστου γεωργικῆς καταστάσεως, εἰς ἣν αὕτη



εύρισκεται, εμειώθη. Εμειώθη δὲ καὶ ἐν συνόλῳ ἡ παραγωγικὴ δύναμις τῆς Χώρας, ἐνεκὰ τῆς διηνεκοῦς στρατεύσεως, ἐνεκὰ ἐπίσης τῶν ἀσταθῶν σχέσεων μεταξύ ἐργαζομένων καὶ ἐργαζομένων, καὶ ἐνεκὰ τῆς ἐλλείψεως πρώτων ὑλῶν ἐν Ἀρθονίᾳ.

Παρατηρεῖται ἐν γένει ἑλλείψεις παντὸς προγράμματος πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς αὐταρκείας τῆς Χώρας. Εἰς ταῦτα προστίθενται καὶ ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ προμήθειαι τοῦ Στρατοῦ καὶ ἡ σπατάλη περὶ τὸν βίον, ἥτις εἶναι συνέπεια τοῦ πολέμου, τῆς ψυχολογικῆς ἐπιδράσεως τῶν σπαταλῶν τοῦ Κράτους, ἐπὶ τῆς Κοινωνίας καὶ τῆς νομισματικῆς πληθώρας.

Πάντα ταῦτα ἀντρεπόντα τὴν ἰσορροπίαν μεταξύ εἰσγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς συντελοῦσιν εἰς ὑπερτίμησιν τοῦ συναλλάγματος.

Ἐτέρᾳ σπουδαιότητι αἰτία, συνεχίζει, εἶναι ἡ πληθώρα τῆς κυκλοφορίας ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἀκάλυπτα τοῦ κυκλοφοροῦντος νομίσματος.

Ἡ Οἰκονομικὴ Διάσκεψις τῶν Βρυξελλῶν διακηρύττει ὅτι τὰ Κράτη ἐκδίδοντα νέα τραπεζογραφηματικά, δανειζόμενα παρὰ τῶν ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν ἐπὶ ἐκδόσει νέων τραπεζογραφηματικῶν ὑπὸ τούτων, ἐδημιούργησαν διὰ τῆς πληθώρας ραῦλον κύκλον, ἐντὸς τοῦ ὁποῦο κινεῖται αὐξήσις τιμῶν προϊόντων καὶ μισθῶν καὶ αὐξήσις τῆς νομισματικῆς πληθώρας. Ἡ ταιαυτή κατάστασις προκαλεῖ τὴν ἐξάρθρωσιν τοῦ ἐμπορίου τοῦ συναλλάγματος καὶ τὴν νοσηρὰν κατάστασιν παρὰ τῷ κόσμῳ τῆς ἐργασίας. Ἐν Ἑλλάδι ἡ νομισματικὴ κυκλοφορία κατὰ τὸ 1914 πρὸ τοῦ πολέμου ἀνῆρχετο εἰς 202 ἑκατομμύρια δραχμῶν εἰς τραπεζογραφηματικά τῶν ἐκδοτικῶν Τραπεζῶν τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας καὶ τοῦ νόμου ΓΧΜΒ'. Ἐκυκλοφόρει ἐπίσης ἐντὸς τοῦ Κράτους καθ' ὑπολογισμὸν χρυσὸς 150—200 ἑκατομμυρίων, ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν Τραπεζῶν μόναι ἡ Λαϊκὴ καὶ ἡ Ἐμπορικὴ εἶχον εἰσαγάγει ἕτερα 30 ἑκατομμύρια εὐκλονομένης τῆς εἰσαγωγῆς ἐνεκὰ τῆς ὑγείας τῆς ἐλληνικῆς δραχμῆς καὶ τῆς ὑπὲρ τὸν χρυσὸν ὑπερτίμησέως της ὡς ὀργάνων συναλλάγμων. Ὡστε τὸ νόμισμα ἐπὶ πληθυσμῷ τοῦ Κράτους τότε 5.500 ἑκατομμυρίων κατὰ τὸν ἀνελόγει ὁλικῶς μὲν εἰς 14 δραχμὰς κατὰ ἀτόικον, ἡ δὲ δραχμὴ εἰς δραχμὰς 52. Ἦδη τὸ χάρτινον νόμισμα ἀνῆλθεν εἰς 2.500 ἑκατομμύρια, ἐνῶ ὁ χρυσὸς μὴ κυκλοφορῶν περιω-

ρίσθη εἰς τὸ ἀπὸ φράγκα χρυσὰ 60 ἑκατομμύρια ἀποταμίευμα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Οὕτω τὸ χαρτονομίσμα ἐδεκαπλασιάσθη, ὁ δὲ χρυσὸς ἐξέλιπεν. Ἡ σύγκρισις πρὸς τὰς λοιπὰς ὁμοιοπαθεῖς συναλλαγματικὰς Χώρας παρουσιάζει τὰ ἐξῆς ἀποτελέσματα. Ἡ Γαλλία εἶχε κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου μεταλλικὸν ἀποταμίευμα τεσσαρῶν δισεκατομμυρίων καὶ χαρτίνην κυκλοφορίαν ἐξ δισεκατομμυρίων, ἥτοι σύνολον κυκλοφορίας δέκα δισεκατομμυρίων. Ἦδη ἔχει μεταλλικὴν μὲν ἀποταμίευμα ἐξ δισεκατομμυρίων, χαρτίνην δὲ κυκλοφορίαν 37 δισεκατομμυρίων, σύνολον δὲ κυκλοφορίας 38 δισεκατομμυρίων. Συνεπῶς ὑπέστη μόνον τετραπλασιασμὸν κυκλοφορίας. Ἡ Ἰταλία εἶχεν ἐν ἀρχῇ τοῦ πολέμου σύνολον κυκλοφορίας μεταλλικῆς καὶ χαρτίνης 3 δισεκατομμυρίων, ἔχει δὲ σήμερον δεκαεννέα δισεκατομμύρια, ἥτοι ὑπέστη αὐξήσιν καθ' ἑξαπλασίον.

Ἐκτὸς τῶν δυσμενῶν τούτων συγκρίσεων τὴν ἐλληνικὴν χαρτονομίσμα εὐρίσκεται ἤδη ἀκάλυπτον. Κατὰ τὸ 1914 ἐπὶ κυκλοφορίας χαρτίνης διακοσίων πενήκοντα δύο ἑκατομμυρίων ἦσαν κεκαλυμμένα δι' ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος τοῦ νόμου ΓΧΜΒ' τὰ 152 ἑκατομμύρια, ὑπῆρχε δὲ καὶ τὸ μεταλλικὸν ἀποταμίευμα ἀπὸ 30 ἑκατομμύρια τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἀπέναντι κυκλοφορούντων ἀναγκαστικῶς τραπεζογραφηματικῶν 111 ἑκατομμυρίων. Τῷ 1917 αὐξηθείσης τῆς κυκλοφορίας, ἐνεκὰ τῶν μεγάλων ἀποταμιευμάτων τοῦ νόμου ΓΧΜΒ', εἵχομεν κεκαλυμμένον χαρτονομίσμα 680 ἑκατομμυρίων ἀπέναντι 175 ἑκατομμυρίων τραπεζικοῦ ἀποκλειστικῶς χαρτονομίσματος. Σήμερον τὸ ὅλον χαρτονομίσμα ἡμῶν εἶναι ἀκάλυπτον κατόπιν τῆς μέχρι τοῦδε ἀρνήσεως τῶν τριῶν Δυνάμεων, ὅπως καταβάλωσιν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τὰ ὀφειλόμενα ὑπ' αὐτῶν πρὸς ταύτην ποσὰ ἐκ 5.500 ἑκατομμυρίων λιρῶν, 33 ἑκατομμυρίων δολλαρίων καὶ 567 ἑκατομμυρίων φράγκων.

Πρὸς τὴν νοσηρὰν ταύτην κατάστασιν προσηρμύσθη ἡ κερδοσκοπία καὶ προεξοφλοῦσα τὴν καχεξίαν ἐδημιούργησε τὸ ὅζον σύμπτωμα τῶν τελευταίων ἡμερῶν.

Ἡ κερδοσκοπία δὲν ὑπῆρξεν ἡ σύμπτωμα, ὅτι δὲ ὑπῆρξε καὶ ὑπάρχει εἶναι ἀναμφισβήτητον.

Ἄλλ' ἡ κερδοσκοπία εἶναι διττή. Ὑπάρχει κερδοσκοπία ἐμπόρων καὶ βιομηχάνων σπενδόντων νὰ ἐξασφαλίσωσι καλὰς τιμὰς συναλλάγματος χάριν τῶν εἰς τὸ Ἐξω-

περιλόν συναλλάγμων των. Αυτή είναι η κερδοσκοπία ή νόμιμος, διότι είναι εμπορική πράξις προνοίας. Υπάρχει και κερδοσκοπία χρηματιστική. Αυτή είναι χρηματιστική και περιγνίδιον αξιοκατάκριτον και παρομοιοδιστόν.

Εν τούτοις, αν δεν εἴμεθα πεπεισμένοι ότι η κερδοσκοπία υφίσταται, διότι είναι το μισχλόν ακολουθούμεν τῆς νοσηρότητος τῆς κακιστάσεως, τὰ ἐπιχειρήματα ὅσα πρέσβυν ὁ κ. Υπουργός ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας ἦσαν ἱκανὰ νὰ πείσωσιν ἡμᾶς περὶ τοῦ ἐναντίου.

Ο κ. Υπουργός ἐπεζήτησε ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἐνηργήθη κερδοσκοπία Τραπεζικῆς μάστις προσθεύσεως, ἥτις προκάλεσε τὴν ἀνατίμησιν τοῦ συναλλάγματος. Προφανῶς τὴν ἀνατίμησιν προκαλοῦσι μόνον οἱ ἀθρόαι ζητήσεις καὶ οἱ ἀθρόαι πράξεις ἀγορᾶς συναλλάγματος. Πρὸς τοῦτο μᾶς ἀνεκοίνωσεν ἀριθμούς. Ἀλλ' οἱ ἀριθμοὶ τοῦ κ. Υπουργοῦ ἐξεπροσώπων τὴν ὀλικὴν κίνησιν τῶν συναλλαγματικῶν πράξεων, ἥτοι πωλήσεως ὁμοῦ καὶ ἀγορᾶς. Οὕτω π. γ. ἀνεκοίνωσεν ἀριθμὸν πράξεων ἐπὶ λιρῶν 948 χιλιάδων, ἀλλ' ἐκ τούτων 486 χιλιάδες ἐκπροσωποῦσι τὴν πώλησιν καὶ 461,406 τὴν ἀγοράν. Ἐπίσης ἐπὶ ἀνακοινωθέντος ὀλικοῦ ἀριθμοῦ μάρκων 28,024,000 τὰ 14,903,000 εἶναι πωλήσεις, τὰ δὲ 13,121,000 εἶναι ἀγορᾶ. Ὑπὸ τοιούτων τύπων ἀνακοινώσεων ἡ παρχαλθεῖσα ἐντύπωσις δὲν εἶναι ἡ ἀκριβής.

Ἐκτὸς τούτου ἐπέμεινε πολὺ ἐπὶ τῆς μεγάλῃς κινήσεως τῶν δευτερευόντων νομισμάτων, μάρκων, κορωνῶν, λέν. Ἀλλὰ περιέργως ἐπὶ τούτων ἡ πώλησις παρουσίζεῖ ὑπεροχὴν ὑπὲρ τὴν ἀγοράν. Ἡ ὀλικὴ δὲ ἀξία ἀγορᾶς τῶν τοιούτων νομισμάτων ἀνέρχεται διὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας τῆς κερδοσκοπίας εἰς δραχμὰς 5,600,000.

Ο κ. Υπουργός ἐχαρκατήρυσεν ὡς ἀδικαιολόγητον τὴν ἀγοράν μεγάλου ποσοῦ μάρκων ἐνεκα τῆς νεκρώσεως τοῦ μετὰ τῆς Γερμανίας ἐμπορίου.

Εν τούτοις ἐν τῷ Ἐμπορικῷ Ἐπιμελητηρίῳ Ἀθηνῶν ἐπεβιβάσθησαν 205 πράξεις, δηλώσεις εἰσαγωγῆς ἐκ Γερμανίας τῶν ἐμπορίων Ἀθηνῶν ἀξίας 70 ἑκατομμυρίων μάρκων. Ἡ δὲ ἐξαγωγή ἐκ Γερμανίας μόνον τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 13 ἑκατομμύρια.

Ο κ. Υπουργός ὡς κλίτην νεκρώσεως τοῦ ἐμπορίου ὑπολαμβάνει τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ τελευταίου γενικοῦ Συμμεταχικοῦ νόμου περὶ αὐξήσεως τῶν τελωνιακῶν δασμῶν εἰς βάρος τῶν γερμανικῶν ἐμπορευμάτων, ἀλλ' ὅλος ὁ κόσμος

γινώσκει ὅτι τοῦτο ὑπῆρξε μέσον πίεσεως προσωρινόν, ὅπερ δὲν δύναται νὰ παρταθῇ μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Γερμανίας ἀποδοχὴν τοῦ Συμμεταχικοῦ τελευταίου.

Ἀλλ' ἡ ἀνατίμησις τοῦ συναλλάγματος σημασίαν εἶχεν ἐπὶ τῶν λιρῶν, δραχμῶν καὶ λιρετῶν. Παράτηρομεν δὲ ὅτι ἐπὶ τῶν πράξεων λιρᾶς ὑπερχειρὴ ἡ ὑπὸ τῶν Τραπεζῶν πώλησις πρὸς τὸ Κοινὸν τῆς ὑπ' αὐτῶν ἐκ τοῦ Κοινῶ ἀγορᾶς κατὰ 25 χιλιάδας πεντακοσίας ὀδοῦνται ὁκτώ. Συνεπῶς αἱ Τραπεzaὶ αἱ πωλήσασαι τὸ περιπλέον ἐκ τοῦ τῶν αὐτῶν ἐνήργησεν πρᾶξιν ὑποτιμητικὴν. Πῶς ὁμοῦς ἀνῆλθεν ἡ λιρὰ εἰς 100 δραχμὰς, διὰ νὰ μονιμοποιηθῇ εἰς 70 δραχμὰς; Ἐν τούτοις αἱ ἐπὶ τῶν δραχμῶν τιμαὶ τῶν ξένων Χρηματιστηρίων συμπίπτουσι κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας, καὶ ἰδοὺ αὗται:

|             | Χρημ. Παρισίων  | Λονδίνου |
|-------------|-----------------|----------|
| 24 Ἀπριλίου | λ. 99 14,499    | 69N.     |
| 26 Ἀπριλίου | λ. 65—15,583    | —        |
| 27 Ἀπριλίου | λ. 4,750—21,050 | 87.      |

Εν τῷ Χρηματιστηρίῳ τῆς Νέας Ὑόρκης ἡ δραχμὴ τῆς 28 Ἀπριλίου διατιμήθη πρὸς 4.70 κατὰ σέντε, ἥτοι 21 καὶ 25 τὸ δολλάριον.

Ο κ. Υπουργός ὁμοῦ μᾶς εἶπεν ὅτι τὴν κερδοσκοπίαν ἐνήργησεν γυναικες, ἱερεῖς, ὑπηρέται καὶ π. Ἄν οὗτοι εἶναι ἐπικίνδυναι κερδοσκόποι, ἡδύνατο νὰ τρέψῃ αὐτοὺς εἰς ἄτκατον φυγὴν ἡ πώλησις δέκα χιλιάδων μόνων λιρῶν Ἀγγλίας. Αἱ τοιαύτης φύσεως κερδοσκοπίαὶ ἐνέχουσιν ἐν ἐκαστῇ τὴν κινήματον θεραπείαν, διότι ἡ ἐναρξὶς τῆς παρχματοποιήσεως τῶν τοιούτων ἐφημέρων κερδῶν προκαλεῖ τὰς ἀθρόας πωλήσεις καὶ τοὺς ὑποτιμητικοὺς πανικοὺς, ὡς ἔλαστο συνέβη ἐπανειλημμένως ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ Ἀθηνῶν.

Οὕτω τιθεμένης τῆς κακιστάσεως, γεννᾶται φυσικῶς τὸ μέγα ζήτημα τίς εἶναι ὁ τρόπος τῆς θεραπείας τῆς. Ἡ θεραπεία τῶν οἰκονομικῶν ζητημάτων εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ μέσων τεχνικῶν; Βεβχίως ὅχι. Ἡ Οἰκονομικὴ Δικαιοσύνη τῶν Βρυξελλῶν διακηρύττει ὅτι πᾶσα ἀπόπειρα πρὸς περιουσίαν τῶν δικυμάνσεων τοῦ συναλλάγματος δι' ἰδρύσεως τεχνικοῦ ἐλέγχου τῶν συναλλαγῶν εἶναι ματαία καὶ ἐπιβλαβής.

Ἡ πείρα τῶν τεχνικῶν μέτρων ἐν Ἑλλάδι εἶναι πικρά. Ἐν ἀρχῇ τοῦ πολέμου ἀπηγορεύθη ἡ ἐξαγωγή χρυσοῦ ἐκ

τῆς Χώρας καὶ ἐπεβλήθη ἡ συγκέντρωσις τοῦ εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τραπεζὴν. Προσέτι ὑπετιμήθη ἡ τιμὴ τοῦ χρυσοῦ κάτω τοῦ συναλλάγματος. Συνέπεια τοῦτου ὑπῆρξεν ἡ κρυφία ἐξοδος τοῦ χρυσοῦ ἐξω τῆς Χώρας.

ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος ἡ τεχνικὴ τιμὴ τῆς λίρας ἐφθάσε κάτω τῆς δραχμῆς θεωρηθείσης βασικῆς τιμῆς τῆς τοῦ δολλαρίου ἐν ἰσότητι σχεδὸν πρὸς τὴν δραχμὴν. Συνέπεια τοῦτου ὑπῆρξεν ἡ ἀθροὺς ἀγορὰ ἐμπορευμάτων καὶ ἡ δημιουργία δυσανχλείας μεγάλων ἐμπορικῶν στίκ, ἡ κατασπατάλησις τῶν ἀποθεμάτων τοῦ συναλλάγματος καὶ ὁ κίνδυνος ἐμπορικῆς κρίσεως τὴν ὁποίαν ἀπεσοδόθησαν ἡ ἄρσις ἐλευθέρως τῆς ἐμπορείας τοῦ συναλλάγματος καὶ ἡ κατὰ συνέπειαν ὑπερτίμησις αὐτοῦ.

Κατ' Ὀκτώβριον 1920 ἡ τότε Κυβερνησις ἐπέζητοῦσα τὴν διατήρησιν χαμηλῶν τιμῶν ἐχορήγησεν εἰς τὴν ἀγορὰν 2.500.000 λίρων ἐκ τῶν πιστώσεων τῶν Δυνάμεων. Τοῦτο ἐγένετο κτήμα διαφόρων μικροκεφαλαιούχων καὶ χρησιμεύει σήμερον ὡς κεφάλαιον κερδοσκοπίας.

Τὴν ἐνικίαν διαχείρισιν τοῦ συναλλάγματος ἐδοκίμασαν ἐν ἀρχῇ τοῦ πολέμου ἐν Γαλλίᾳ, ἀλλ' ἀπέτυχον. Ἐν Γαλλίᾳ προετάρθη κατὰ τὸ 1915 τὸ αὐτὸ μέτρον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλ' ὅλοι οἱ Γάλλοι Τραπεζίται ἀπέκρουσαν τὸ μέτρον διακηρύσσοντες ἐν πρωτοκόλλῳ συνεδριάσεως ὅτι πᾶσα τοιοῦτου εἶδους ἀπόπειρα ἀποβλέπουσα κατὰ βάθος εἰς μονοπωλίαν τοῦ συναλλάγματος εἶναι προωρισμένη εἰς ἀποτυχίαν καταστρεπτικὴν. Τὸ μέτρον αὐτὸ δὲν ἐφηρμόσθη, ἀλλὰ μετὰ δύο ἔτη ἐφηρμόσθη τὸ σύστημα τοῦ ἐλέγχου.

Ἐν Ἰταλίᾳ ἐφηρμόσθη τὸ σύστημα Συνδικάτου διὰ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἑθνικοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ συναλλάγματος, στηριζομένου ἐπὶ δύο βάσεων, τῆς ἐνικίας διαχειρίσεως τοῦ συναλλάγματος καὶ τοῦ ἐλέγχου.

Ἡ Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1921 τῆς Ἰταλίας βεβαίωσεν ὅτι οὐδέποτε ἡ κερδοσκοπία τοῦ συναλλάγματος ἔσχε τοιαύτην ἔντασιν ὅσῃ κατὰ τὴν χρόνον ταύτης. Συνεπεία τοῦτου ἐγκατελείφθη καὶ ἐκεῖ τὸ σύστημα καὶ ἐπεβλήθη τέλος μόνον ἐλεγχος ἐπιτηρητικός. Τὸ προτεινόμενον ἐν Ἑλλάδι σύστημα περιεχει ὅσας ἀτελείας τὸ Ἰταλικὸν πλὴν τοῦ πλεονεκτήματος ἐλείνου τοῦ προσερχομένου ἐκ τῆς καταθέσεως ὑπὲρ τοῦ Συνδικάτου ἐξωτερικῶν πιστώσεων τοῦ Κράτους.

Τὸ Ἑλληνικὸν Συνδικάτον ἡ ἐξ ἡμετέρας ἐφοδισμὸν συναλλάγματος διότι οἱ πόροι τοῦ Ὁ' ἀντλήθωσιν ἐκ τῶν διαθέσιμότητων τῶν Τραπεζῶν. αἵτινες κατὰ τὰς διωρίσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἀνέρχονται εἰς δύο ἐκατομμύρια λίρων, ἢ συμπεριλαμβανόμενης τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς. Ὑποθέτωμεν ὅτι ὁ πρῶτος ἐφοδισμὸς τοῦ πρὸς ὅλων τῶν Τραπεζῶν δὲν ἔξ ὑπερβῇ τὰ δύο ἐκατομμύρια λίρων.

**Ι. Δ. Πάλλης** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας. Ὑπερβαίνειτε πάλι τὰ 2 ἐκατομμύρια λίρων. Ἀκριβέστερον δὲ δύναμαι νὰ εἶπω ὅτι ἀνέρχοντο πρὸς 31 Δεκεμβρίου 1920 εἰς 330 ἐκατομμύρια δραχμῶν.

Ὁ κ. **Ν. Σιγάτος**, λέγει ὅτι λαμβάνει ὑπὸ σημείωσιν τὴν πληροφορίαν ταύτην τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Συνεχίζων δὲ φρονεῖ ὅτι ἡ ἀσθένεια αὕτη τοῦ κεφαλαίου ἔξ γεννήθη παρὰ ταῖς συνάλλιστοιμέναις τὴν δυσπιστίαν περὶ τῆς ἐφάρξεως τοῦ οἰκονομικοῦ τοῦτου ὁργανισμοῦ. Τὸ μέτρον τῆς ἐφαρξέως τῆς καθήμερινῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ἔξ ὑπάρξει ἐτέρᾳ κρίσει δυσπιστίας διότι τὸ Δημόσιον ἐκ τοῦ συμβέροντός του, εἶναι ὑποτιμητὴς. Ὁ δὲ δημιουργηθὲν κατ' ἀνάγκην αὐτοῦ τιμὴ ἐκτὸς τῶν Τραπεζῶν.

Αὐτὴ ἐξαντήθη τὸ πρῶτον στίκ, πόθεν ἔξ ἀντλήθῃ ἄλλοι. Τίς πόρος ὑπάρχει διαθέσιμος; Μόνος ὁ μεταναστευτικός, ὅστις ἀνήκει εἰς τοὺς ἀδήλους πόρους καὶ τοῦ ὁποίου ἀκριβὲς διὰ τοῦ συστήματος τοῦτου δὲν ἐνθαρρύνεται ἡ εἰσφορά εἰς τὴν Χώραν.

Διευκρινεῖται ἐνταῦθα ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 9 μ. μ. ἵνα ἐπαναληφθῇ ὥρᾳ 10 μ. μ.

(Μετὰ τὴν διακοπὴν)

Ὠρᾷ 10 καὶ 30 μ. μ.

Ἐπαναλαμβανόμενης τῆς συνεδριάσεως ὁ κ. **Ν. Σιγάτος** συνεχίζων λέγει ὅτι ὑπάρχει ἀνάγκη εἰσχωρήσεως χρυσοῦ εἰς τὴν Χώραν. Πρέπει νὰ διευκολυνθῇ ἡ πώλησις χρυσογράφων εἰς χρυσὴν, ἐπίσης δὲ νὰ προσελευσθῇ ἡ συμμετογὴ εἰς τὸ Συνδικάτον τῶν καταθεσάντων συναλλάγματι εἰς ξέναις Τραπεζαῖς δι' ἐγγυήσεως τόκου ἡνωτέρου τῆς εἰς ταύτας καταθέσεως καὶ ἐξασφαλίσεως τῶν ἐπὶ ἀπὸ φορολογικῶν ἐπιβαρύνσεων.

Τὸ νομισμῶδες τοῦτο δύναται νὰ γίνῃ δεκτὸν ὡς ἐμβόλιμον τῆς καταστάσεως, ὡς ἀναγκαῖον κακόν. Ἀληθὲς

θεραπεία είναι μία σειρά θεραπευτικών μέτρων μικρής διάρκειας και αποδόσεως είναι η οργάνωσις τῆς κλινικο-καίας τῆς Χώρας και ἡ εξυγίανσις τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν.

Μετὰ ἀμέσπου βελτιώσεως εἶναι ὁ περιορισμὸς τῆς εἰσφορᾶς καὶ ἡ ἀπόληψις τῶν πιστώσεων τοῦ νόμου ΓΧΜΒ.

Ὁ κ. Στράτος διὰ μικρῶν ἀναπτύσσει ὅλα τὰ μέτρα ταῦτα καὶ ἀναλύει τὸν νόμον ΓΧΜΒ ὑποστηρίζων ὅτι τὰ διαθέσιμα τοῦτου ὀφείλονται εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τραπεζικὴν καὶ ὅτι ἡ Ἀμερικὴ δὲν ἐκέρυεν οἰκονομικὴν ἀποκλειστικὴν κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἐρωτᾷ δὲ τὴν Κυβέρνησιν ἂν ἐλάττω τοῦτο ὅτι ὅσον καὶ ἂν ἐνέργηται τι ἐν Ἀμερικῇ.

Ὁ κ. Π. **Πρωτοπαππαδάκης** (Υπουργός ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) ἀπαντᾷ, ὅτι ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις ἐξήγγησε πρὶν μᾶς δώτῃ τὰ 33 ἐκτομύρια δολλάρια, καὶ τῇ δώσωμεν λογαριασμὸς, ἐξ ὧν καὶ βεβαιούται ὅτι τὰ ἄλλα 15 ἐκτομύρια δολλάρια, τὰ ὅποια εἶχε λάβει ἡ Ἑλλὰς διακρούσας τοῦ πολέμου, διέθεσεν ὅντως εἰς ἀγορὰς ἐν Ἀμερικῇ. Ἐστειλάμεν τοὺς λογαριασμοὺς τοῦτους εἰς Οὐάσιγκτων, μὲς ἀπεστῆλхан ὁμοί, ἀντιρρήσεις τινεῖς, ὡς πρὸς διακρίσεις πληρωμῆς γενομένης ἐπὶ Λονδίνου, ἐξ οὗ προεκυῖον ἀναγκάσις ἐξηγήσεις καὶ συζητήσεις, αἵτινες ἐξκολουθοῦσι μέχρι σήμερον. Ἡ ἐξήγησις ὅμως ταχέως καὶ κίσιως, ἀνκρυσιθιότητος, διότι ἡ Ἑλλὰς ὅντως ἔχει δικαίωμα ὁλοκληρωτικῶς τὰ 15 ἐκτομύρια δολλάρια εἰς ἀγορὰς ἐν Ἀμερικῇ. Μετὰ τὴν πέραν τῶν τυπικῶν κινήσεων συζητήσεων, τονίζει ὁ Υπουργός, ἔχραεν τὴν ἡττὴν διαβεβαίωσιν εἰς μέρους τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως, ὅτι θὰ μᾶς δώτῃ τὰ 33 ἐκτομύρια δολλάρια. Ἐλάττω δ' ὅτι ἡ ἡμερὰ αὕτη δὲν θὰ εἶναι πολὺ μακρὰν.

Ὁ κ. Ν. **Στράτος**, χιζῶν, λέγει διὰ τὴν πληροφορίαν, ἣν εὗρίσκει ἐνθαρρυντικωτάτην, συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ταχέαν προχρηματοποίησιν τῆς συνεχίσεως τῆς χορηγίας καὶ τῆς ὑπολοίπου τυχούτης πιστώσεως, ὅπως καὶ τὴν ταχέαν ἐνέργειαν πρὸς παροχὴν τῶν ἄλλων πιστώσεων ἐν Ἀγγλίᾳ. Μιμρεται δὲ τοὺς ὑπευθύνους διὰ τὴν ἐπιβράδυνσιν τῆς διαχειρίσεως τοῦ ζητήματος, τοῦτου, ὅπερ θὰ ἦτο σπουδαιότατον ἀντιράρμακον κατὰ τῆς παρούσης καταστάσεως. Συνιστᾷ ἐπίσης τὴν ταχίστην εκκατοποίησιν τῶν σχέσεων μετὰ τῆς Γαλλίας καὶ τῶν ἄλλων Δυνάμεων, τῶν πληρῶς συμμυχητικῶν, ἀνευ τῆς συμμετοχῆς αὐτοδύνατον ἐξ-

νου ἢ ἐνταῦθα, ὑποθετῶντος ἴσως, ὅτι δύναται καὶ νομισματικωτῆται καὶ τὸ πολιτικὸν ζήτημα καὶ διὰ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου. Παρατῶν ἐν τέλει τὴν ἀπόφασιν τοῦ ὁ κ. Στράτος συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ταχέαν οἰκονομικὴν πολιτικὴν καὶ ἐνέργειαν ἐνθῆνος πρὸς ἀποκλειστικὴν τῶν σχέσεων ἐκπαιστῶν κατὰ τῶν Δυνάμεων, διότι ὁ πόλεμος θὰ διαρκέσῃ καὶ ἡ ἀνάγκη μεγάλων δαπανῶν εἶναι ἀνεκπύρευστος πρὸς ἐπιβολὴν τῆς θελήσεως τοῦ Ἔθνους.

Ὁ κ. Σ. **Σωτηριάδης**, λαμβάνων εἰσα τὸν λόγον, προτείνει παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ άρθρου 9 τοῦ νομοσχεδίου ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως. Προτείνει εἰδικὴν τροπολογίαν, δι' ἣς θ' ἀποκλεισθῇ ἡ προανακρίσις διὰ τὰς ἀπ' εἰδικῆς ἐκθέσεως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν παρόντων τῶν δικτακτῶν τοῦ νομοσχεδίου, δίδων διασφράγισις τῶν γνωμῶν αὐτοῦ εἰς τοὺς πληρεξουσίους κ. κ. Δ. Στεφανόπουλον, Κ. Λαζαρίδην καὶ Ἀντ. Μάτσιν.

Ι. Δ. **Ράλλης**, Υπουργός ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, Κύριε Πρόεδρε, δηλῶ ὅτι δεχόμεναι τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Σωτηριάδου.

Ἐπίσης ὁ κ. **Σωτηρᾶδης** ὑποστηρίζει ἐπὶ τοῦ ἰδίου άρθρου τροπολογίαν, τοῦ ὅπως προστεθῇ «ἀρμολογίᾳ Πληρεξουσίου τοῦ δικαζόντος τὴν κρίσιν ἀποφασίζοντος τοῦ δικαστηρίου», ἣν δηλοῖ ὅτι ἀποδίδεται ὁ κ. Υπουργός, καθὼς καὶ τροπολογίαν τοῦ ὅπως προστεθῇ διατάξις ὁρίζουσα πότε ἐπιτρέπεται ἔφεσις καὶ πότε δὲν αὕτη καὶ ἔχῃ ἀνασταλτικὴν δύναμιν διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐγγυήσεως, ἣν ὁ κ. Υπουργός ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας δὲν δεχεται.

Ὁ κ. Χ. **Βασιλακάκης** δικαιολογεῖ διὰ τίνος λόγου ἐκέρυθη ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, ὁπορεύων δὲ τὰς ἐξεργασίας ἀντιρρήσεις ὑπὸ τῶν κ. κ. Τσουκαλῆ καὶ Λαζαρίδου περὶ στικτικῶν τοῦ παρελθόντος καθεστώτος λέγει ὅτι αἰνῶν ἡ καὶ ἀπαραίτηται τιτα, ἀπὸ ἔσχατον εὐχάριστα ἀποτελεσμάτων, ἐγένοντο δ' ἄλλως τε καὶ εἰς πάντας τὰ ἐμπέλας Κ. ἀτα.

Οἱ κ. Ν. Δ. **Λεβίδης**, Γ. **Σταματοπούλος**, Σ. **Δελγιάννης** καὶ ἄλλοι Πληρεξούσιοι συνιστῶσι καὶ παρακινεῖται τῆς ἐξετάσεως τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ὁ ῤῥτωρ.

Ὁ κ. **Βασιλακάκης** ἐξετάζων μετὰ τοῦτο τὰ τῆς ἔξιας τῆς διαρκείας κατὰ τὸν πόλεμον, καθὼς καὶ τὰ τοῦ ἐμπροχίου ἰσχυροῦ, φρονεῖ ὅτι πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν οἰκονομικῶν

νομικῶν καὶ πρέπει τὴ δικαιοσύνην ἔχειν καὶ καθορισθῆναι ad valorem, ἐπὶ τῆς ἁξίας τουτέστι τῆς σημερινῆς δραχμῆς. Ποιεῖται κατόπιν παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7, ὅπως μὴ τιμωρηθῶσιν οἱ γενόμενοι θύματα τῆς κρίσεως, διότι ὡς ἄδικαί εἶναι ἄφωσι καὶ οὐδαὶ δύνανται νὰ καταδικάζῃ ἄφωσι.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ἵπουργός ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν). Ὑμεῖς οὕτως καταδικάζετε πολλοὺς ἄφωσι.

**Ο κ. Βασιλακάκης** ἀπαγορεύει ἀφ' αὐτοῦ τὴν καταγραμμένην, ὡς πρὸς τῆς ἐν Ἀπειράνθῳ φονικῆς σκηνῆς. ὅτε αὗτος ἦτο Νομάρχης Κυκλάδων, λέγει ὅτι αὗτος οὐδέποτε ἐπεδοκίμασε τὴ γενόμενα, νύκτας δ' ἐλοκλήθηεν, δὲν ἐκοιμήθη.

**Σ. Δεληγιάννης.** Τότε διατί δὲν παρατήρητε;

**Ν. Καμπάνης.** Οὗτε διαμαρτυρήθητε καὶ, ὅτε ἡ Ἀπειράνθος ἐδουλήθη εἰς τὸ κῆμα τῆς.

**Ο κ. Βασιλακάκης** δηλοῖ καὶ πάλιν ὅτι δὲν ἐπεδοκίμασε τὴ γενόμενα καὶ δὲν δύνανται ἀτομικῶς νὰ εἶναι ὑπεύθυνος. Οὐδὲν ἠδυνάμην, λέγει, νὰ πρῶξω.

**Ο κ. Ν. Κουλάνδρου,** ἀνκρεῶν τὰ ἐν Θεσσαλονίκῃ γενόμενα καὶ τὴν πικρὴν τὴν ἐκεί δημοσυρηθῆναι κατὰ τῆς ἡμέρας τῆς ὑψώσεως τοῦ συναλλάγματος, εὐρίσκει καλῶς καταρτισθὲν τὸ νομοσχέδιον καὶ τάσσεται ὑπὲρ αὐτοῦ.

**Ο κ. Γ. Μερκούρης,** κηρυσσόμενος ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου ὡς μέτρου περιοριστικοῦ τῆς κρίσεως καὶ οὐχὶ θεραπευτικοῦ, ζητεῖ ἐξηγήσεις ἐπὶ τῆς ὑποβληθείσης τροπολογίας ὑπὸ τοῦ κ. Ἵπουργοῦ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1, ὅν ἡ εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς Τραπεζῆς ἡ συμμετοχὴ τῶν ιδιωτῶν καὶ ἐκ τίνος ἢ ἐγκρίνηται τοῦτο, ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ ὑπὸ τοῦ Ἵπουργοῦ.

**Ι. Α. Πάλλης** (Ἵπουργός ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας). Ὑπὸ τοῦ Ἵπουργοῦ ἀνκρισθητέως.

**Ο κ. Μερκούρης,** εὐχαριστῶν διὰ τὴν ἀποδεικνύουσαν νομὴν τροπολογίαν του, ποιεῖται παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου προτείνων ὅπως αἱ μέλλουσαι νὰ συμμετάσχον τοῦ Συνδικάτου Τραπεζῶν συμμετάσχον δι' ὅλων τῶν εἰς ξένον νόμισμα διαθεσιμότητων των. Ἐπίσης ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 προτείνει ὅπως τὸ Συνδικάτον ἀναθέσῃ εἰς μίαν τῶν Τραπεζῶν τὴν ὅλην ὑπηρεσίαν τοῦ συναλλάγματος.

Ἡ πρότασις αὕτη δὲν γίνεται δεκτὴ ὑπὸ τοῦ κ. Ἵπουργοῦ.

**Συνεχίζων ὁ κ. Μερκούρης** θεωρεῖ πλημμελῆ τὴν πρότασιν τῆς διεύθυνσεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συμβουλίου, ποιεῖται δὲ μόνον διεύθυνσιν καὶ εἶδον τοῦ Συνδικάτου.

Σχετικῶς πρὸς τὴν καθορισμὸν τῆς ἡμερησίας τιμῆς τοῦ συναλλάγματος ἐρίσθη τὴν ἄγρυπνον προσοχὴν τῶν κρημάτων, εὐρίσκει οὕτως οὐχὶ σάφην τὴν πρόθεσιν, ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου ἐγκρίσιν τοῦ Ἵπουργοῦ ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, διότι οὐδέποτε ἢ εἶναι δυνάτ' νὰ ἔχῃ αὗτος ἄγρυπνον γνώμην δεδομένου ὅτι δὲν δύνανται νὰ παρακολουθῇ τὰς διεθεῖς δικαιουμένους, τὰς ὑποῖς εὐρίσκει τὸ συναλλάγμα. Ζητεῖ μακρύτεραν προβλεπὴν διὰ τὴν δάνειν ἐπὶ ἀνέχρῳ, διότι ἐλοκλήθη, ἡσυχία ἀποξὺ ἐκ τούτων.

Ὅσον ἄρρη τὴν ἀπαγορεύσιν τῆς εἰσχωρῆς τῆς δραχμῆς θεωρεῖ καταστρεπτικὴν τὴν διάταξιν, καταλήγων δὲ λέγει ὅτι πρέπει μᾶλλον νὰ ἐπιβληθῇ τὴν δραχμὴν καὶ ἔριζοντες τὴν τιμὴν νῦν αὐτῆς τοῦλάχιστον εἰς δέκα γρῶσις ἐπ' ἐλοκλήρῳ τῆς καταχρυσμένης ζώνης.

**Ο κ. Α. Τσουκαλᾶς,** λέγει ὅτι ἀνάγκη νὰ ἐξετασθῇ πλήρως καὶ ἐπὶ τῇ βῆσει στατιστικῶν καὶ ἀριθμῶν ἡ οἰκονομικὴ ἡμῶν καὶ εὐρωπαικῆ τῆς Ἑλλάδος, ἵνα καταστῇ τοῦτο γνωστὸν, ἀλλὰ τοῦτο γενήσεται εἰς εἰδικὴν συζήτησιν. Συμβουλεύει τὴν Κυβέρνησιν νὰ μὴ περιορισθῇ εἰς τὰς δικτακτικὰς περὶ ἀπολύψεως τῶν τραπεζῶν καὶ τῶν ἐκτομυμῶν δολαρίων ἐξ Ἀμερικῆς, ἀλλὰ νὰ σπεύσῃ εἰς σύναν τὴν ἀναίρεσιν τοῦ ὑποῦ καλῶν ἢ βελτιωθῇ τὸ συναλλάγμα. Ἐν τῇ ἐπιτροπῇ τροποποιήσεις τινὰς εἰς τὸ νομοσχέδιον, ὡν τινὰς δέχεται ἡ Κυβέρνησις.

**Ο κ. Ν. Δ. Λεβίδης,** ποιεῖται παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου 2 ἡ συνιστῶν τὴν διάρθρωσιν τῆς πράξεως «τῆς πωλῆς εἰσπραττομένης», διότι ἡ πωλὴ δὲν εἰσπραττεται, διὰ τῆς πράξεως «τοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ εἰσπραττομένου κλπ.». Ἐπίσης συνιστᾷ νὰ διαγραφῇ ἡ 5 παρὰγραφὴ τοῦ ἰδίου ἄρθρου, διότι δι' αὐτῆς ἐφαρμοζομένης θίγεται οὐσιώδης συνταγματικὴ διάταξις.

**Ι. Α. Πάλλης** (Ἵπουργός ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας). Δέχονται τὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. Πληρεξουσίου καὶ θέλω διορθῶσαι οὕτω τὸ νομοσχέδιον.

**Ο κ. Π. Ἰαν. Αργυροπούλου** παρατηρεῖ ὅτι ἡ διὰ νόμου εἶδει ἐγκαίρως ν' ἀπαγορευθῇ ἡ εἰσχωρῆς τῶν τίτλων καὶ



τεχομεριδίων των ἱσολογισμῶν των Ἑθνικῶν Δανείων ἢ οὕτως ἢ καὶ μεταγενεστέρως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, διότι συνετέλεσε τὸ μὲν εἰς δικαιωμάτων, τὸ δὲ εἰς ἄρθρον ἐξαιρέσεων των τίτλων, 2) ὅτι εἶδει καὶ ἐπιμελετῇ σύστασις εἰς τὰ ἐμπορικὰ κέντρα των ἐπαρχιών, 3) ὅτι εἰς τὸ ἄρθρον 8, ἔπρεπε καὶ ἐξαίρεθαι οἱ διὰ ξένου χρημάτων εἰσπράγματα τῆς καταβολῆς τοῦ συναλλάγματος ἐν περιπτώσει νεκρῆς ἐξαγωγῆς τοῦ ἐμπορεύματος.

Ὁ κ. Ν. Στρούτος ζητεῖ καὶ μὴν περὶ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας ἢ ὅτι καὶ ἀπὸ δεικνύει καὶ ἄλλος ἐν τῇ Συνεδρίσει περὶ τοῦ δικηθέντος συναλλάγματος των Τραπεζῶν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου ἐκ 330 ἐκστὸν προέρχεται ἐκ τῆς ἀναγνώσεως των ἱσολογισμῶν ἢ ἐκ τῆς ἐξελεγχέσεως των λογιστικῶν βιβλίων των Τραπεζῶν, διότι καὶ δεύεται πληροφορικῶς δὲν εἶναι ἀκριβές.

Ι. Δ. Πάλλης (Ὑπουργός ἐπὶ τῆς Ἑθν. Οἰκονομίας). Ἐκ των ἱσολογισμῶν οὐδὲν προκύπτει. Τὰ υποθέματα των Τραπεζῶν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου ἀνέρχοντο εἰς 330.000.000. Δὲν δύναμαι καὶ εἶπω πὺς ἐστηρίχθη. Τοῦτο μόνον δύναμαι καὶ εἶπω, ὅτι τὰ συμπεράσματα εἰς τὰ ὑποκείμενα κατελήξαι εἶναι ὀρθά.

Κηρύσσεται μετὰ τοῦτο περικοπὴν ἢ συζήτησις, ἀρκεῖται δὲ ἡ κατ' ἄρθρον ἀναγνώσις τοῦ νομοσχεδίου.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ ἄρθρα 1—10 τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἐτροποποιηθήσαν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 11, ἀνεβλήθη δὲ ἡ κατὰ τὸ σύνολον ψήφισις καὶ τοῦ λόγῳ των ἐπενεχθεισῶν τροπολογιῶν.

Μεθ' αὐταῖς ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 2 π. μ., ἔκλεισε ἀπὸ τῆς 2 καὶ 30' π. μ.

Ὁ Πρόεδρος  
καὶ ἁ. α. ὁ Ἀντιπρόεδρος  
Σίμος. Μπαλάνος

Οἱ Γραμματεῖς  
Π. Ἰακώβου  
Περ. Μπαυτοῦ

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΓ'

Τῆς 8 Μαΐου 1921.

Ὡρᾳ 3 καὶ 5' π. μ. ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Σ. Μπαλάνος, ἀνεβλήθη ἐπὶ τῆς ἑδρᾶς, κηρύσσει τὴν ἑκκλήσιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεώρετα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ Πρακτικά τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Εἰσέρχεται μετὰ ταῦτα ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

## Ἡμερησίαν Διάταξιν

τοῦ συντακτικοῦ καὶ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ ἰδρύσεως Συνδικάτου Τραπεζῶν», ἔχον οὕτως.

Περὶ ἰδρύσεως Συνδικάτου Τραπεζῶν.

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτίθεται ὅπως διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδοθησόμενον τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, ἐγκριθῇ ἡ σύστασις Συνδικάτου Τραπεζῶν, ἀποτελεσθησόμενον ἐκ των ἐν τῷ αὐτῷ Διατάγματι ὁρισθησόμενων τραπεζικῶν ἰδρυμάτων.

Δύναται καὶ διὰ μεταγενεστέρων Β. Διατάγματος καὶ ἐπιτραπῇ ἢ εἰς τὸ Συνδικάτον συμμετοχὴ καὶ ἄλλων τραπεζικῶν ἰδρυμάτων, ὅποτε θὰ ὑπολογίζονται ταῦτα μετέχοντα τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰσφορᾶς αὐτῶν.

Ἐπιτρέπεται ὅπως διὰ τοῦ αὐτοῦ ἢ καὶ διὰ μεταγενεστέρων Β. Διατάγματος μετέχοντι τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ Συνδικάτου καὶ ἄλλαι τραπεζικαὶ εἰσαίρειαι ἢ ἰδιώται, οἵτινες ὅμως ἐπιτρέπεται διὰ των σχετικῶν Β. Διατάγματος νὰ στεφῶνται τοῦ δικαιώματος τῆς ἀναμείξεως εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ Συνδικάτου.

Σκοπὸς τοῦ Συνδικάτου τούτου εἶναι ἡ ἀποκλειστικὴ καὶ καθ' ὅσονδήποτε τύπον ἀγορὰ καὶ πώλησις συναλλάγματος ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ χρητονομισμάτων ὡς καὶ ἐν γένει ἢ εἰς τὸ ἐξωτερικόν καὶ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ μεταφορὰ κεφαλαίων ὑπὸ οἰκονομικῆς μορφῆς καὶ δι' οἰκονομικῆς μέσου, ἢτοι τίτλων, τεχομεριδίων, ξένων τραπεζογραμμάτων, ἐπιτοκίων, ἀντοκίων τῆς τραπεζικῶν ἢ ταχυδρομικῶν πιστογραμμάτων, λογαριασμῶν κλπ.

Ἄρθρον 2.

Τὸ κεφάλαιον τοῦ Συνδικάτου ἀποτελεσθήσεται ἀπὸ τῆς εἰσφορᾶς των τραπεζικῶν ἰδρυμάτων ἐκ των ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εἰς ξένον νόμισμα διαθέσιμων των. Τὸ ποσὸν τῆς τοιαύτης ἐκ μέρους ἐκάστης Τραπεζῆς συνεισφορᾶς πρὸς ἀποδοχὴν αὐτῆς ἐν τῷ Συνδικάτῳ ὑπὸκειται εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας. Δαπάναι, κέρδη καὶ ζημίαι κλπ. καταφέρονται ἀναλόγως τῆς εἰσφορᾶς ἐκάστης Τραπεζῆς εἰς τὸ Συνδικάτον.

## "Άρθρον 3.

Τὸ Συνδικάτον θέλει ἀσκήσῃ τὰς ἐργασίας του ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς λοιπαῖς πόλεσι τῆς Ἑλλάδος διὰ τῶν Καταστημάτων καὶ Ὑποκαταστημάτων τῶν ἀπαιτούμενων τοῦτο Τραπεζῶν. Ἐκάστη ἐκ τῶν ἄνω Τραπεζῶν δύνανται ν' ἀναθέσῃ ἐπὶ εὐθύνῃ τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ Κράτους εἰς εἰσπράκτορας, ἀνταποκριτάς, ἀργυρομισθοὺς ἢ ἰδιώτας Τραπεζίτας τὴν διὰ λογισμῶν αὐτῆς ἀναρῶν συναλλάγματας, τοκομεριδίων ἢ ξένων τραπεζογραμμάτων, ἐπὶ τῇ βῆσει ἔσων κανονιζομένων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδικάτου καὶ μετὰ προηγουμένην ὁνομαστικὴν ἐγκρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας.

## "Άρθρον 4.

Τὸ Συνδικάτον, ἐδρεύον ἐν Ἀθήναις, θὰ διοικῆται ὑπὸ Γεν. Συμβουλίου, ἀποτελεσθαισμένου ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου ἐκάστου τῶν ἀποτελούντων τοῦτο τραπεζικῶν ἰδρυμάτων, οὗ προεδρεύει ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἢ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, οἵτινες ἀμφότεροι εἰσὶ μέλη τοῦ Συμβουλίου τοῦτου.

## "Άρθρον 5.

Τὸ Γενικὸν Συμβούλιον κέντρηται ἀπόλυτον δικαίωμα διαιρέσεως τῶν συμφερόντων του καὶ κανονισμῶν ἀπάντων τῶν ἀφορώντων τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ ζητημάτων. Θεωρεῖται ἐν ἀπαιτείᾳ παρόντος τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ ἡμίσεος τοῦλάχιστον τῶν μελῶν αὐτοῦ, λαμβάνει δὲ τὰς ἀποφάσεις του κατὰ πλειονοψηφίαν τῶν παρόντων, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικώσης τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου. Συγκάλεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας τακτικῶς μὲν ἀπαξ τοῦλάχιστον τοῦ μηνός, ἐκτάκτως δ' ὅταν οὗτος ᾔθελε θελήσει, ἢ υποχρεωτικῶς πᾶσι αἰτήσεσι δύο τοῦλάχιστον τῶν μετεχουσῶν τοῦ Συνδικάτου Τραπεζῶν.

## "Άρθρον 6.

Τὸ Συμβούλιον μεταβιβάζει εἰς τετραμελὴ Ἐπιτροπὴν ὁρισμένα αὐτοῦ δικαίωματα καὶ καθήκοντα. Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἥς μετέχει ἀπαραίτητως εἰς ἀντιπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως ὁρισμένος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας καὶ εἰς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζίας, θὰ λειτουργῇ ὑπὸ ἄρους κανονιζομένους ἐκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Γεν. Συμβουλίου καὶ ἐπικυρουμένους διὰ Β. Διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας ἐκδιδομένου. Τῆς Ἐπιτροπῆς προεδρεύει ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως, αἱ ἀποφάσεις δ' αὐτῆς λαμβάνονται κατὰ πλειονοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικώσης τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου.

Κύρια ἔργα τῆς Ἐπιτροπῆς ἔσονται :

1) Ὁ δι' ἅπαν τὸ Κράτος ἡμερήσιος καθορισμὸς τιμῆς ἀγορᾶς καὶ πωλήσεως συναλλάγματος, ὑποκείμενος εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας.

2) Ἡ ἐγκρίσις πωλήσεως συναλλάγματος παρ' ἐκάστης τῶν συμμετεχουσῶν τοῦ Συνδικάτου Τραπεζῶν ἐπὶ τῇ βῆσει πινακῶν ὑποβληομένων τῇ Ἐπιτροπῇ καὶ συνοδευομένων ὑπὸ τῶν αἰτήσεων καὶ δικαιολογητικῶν τῶν αἰτούντων συναλλάγμα.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ καλοῦνται ὅπως συμμετάσχῃσι τῆς Ἐπιτροπῆς ἀνὰ εἰς ἀντιπρόσωπος τῶν Ἑμπορικῶν Ἑπιμελητηρίων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, εἰς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἑμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν καὶ εἰς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐν Ἀθήναις Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ Βιοτεχνῶν, ὑπέχοντες ὡς πρὸς τὰ ἔργα των ταῦτα πλήρη ἀστικὴν καὶ ποινικὴν εὐθύνην ὡσανεὶ ἦσαν δημόσιοι ὑπάλληλοι.

3) Ὁ κανονισμὸς τῆς ἐγγυήσεως κατὰ πατὸν καὶ εἶδος αὐτῆς, τῶν προθεσμῶν διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν υποχρεώσεων τῶν ἐνδιαφερομένων, τῶν προσακτέων πρὸς λύσιν τῶν ἐγγυήσεων δικαιολογητικῶν, ὡς καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποδόσεως ἢ καταπτώσεως τῶν ἐγγυήσεων ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου.

## "Άρθρον 7.

Ἀπαγορεύεται ἡ ὑπὸ Τραπεζῶν, Ἀνωμόμων Ἐταιρειῶν καὶ πάσης ἄλλης εὐσεως ὁργανισμοῦ, Τραπεζῶν καὶ παντὸς ἰδιώτου, ὡς εὐδαιμόνητος τύπον ἀγορᾶς καὶ πωλήσεως συναλλάγματος ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὅψεως ἢ ἐπὶ προθεσμίᾳ, ὡς καὶ ἐν γένει ἢ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἢ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ μεταφοράν κεφαλαιῶν ὑπὸ εὐδαιμόνητος μορφῆς καὶ δι' εὐδαιμόνητος μέσου, ἥτοι τίτλων, τοκομεριδίων, ξένων τραπεζογραμμάτων καὶ χαρτονομισμάτων, ἐντολῶν χρηματικῶν, τηλεγραμμάτων ἢ ταχυδρομικῶν πιστογραμμάτων, λογαριασμῶν κλπ. καὶ ἐν γένει πάσης τραπεζικῆς εὐσεως ἐργασίας, πατῶν τῶν πράξεων τούτων ἐνεργηθῆναι μόνον διὰ μέσου τοῦ Συνδικάτου τοῦ παρόντος νόμου.

Ὅσάκις ταχυδρομικῶς ἀποστέλλονται στοιχεῖα περιουσίας προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου δέον νὰ παραβιβάζονται οἱ σχετικοὶ φάκελοι ἢ δέματα εἰς τὴν ἀρμοδίαν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν, δικαιουμένην ἐνώπιον τοῦ ἀποστολέως ν' ἀνοίγῃ πάντοτε αὐτοὺς ὡς καὶ τοὺς ὑπόπτους τοιοῦτου περιεχομένου. Διὰ τὰ τυχόν πρὸ τοῦ νόμου τούτου παραδοθέντα καὶ μὴπω ἀποσταλέντα δέον νὰ εἰδοποιηθῶσιν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν αἱ ἀποστολαῖς ὅπως, προσερχόμενοι εἰς τὸ ἀρμόδιον ταχυδρομικὸν γραφεῖον, πληρῶσιν τὴν ἄνω διατύπωσιν.

Κατ' ἐξαιρέσιν ἢ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ἐπιτροπῇ δύναται νὰ ἐπιτρέπῃ, εἰδικῶς ἐκάστοτε, τὴν ἐπὶ προθεσμίᾳ ἀγορὰν ἢ πώλησιν συναλλάγματος ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ δι' εἰσπληρωγὴν ἢ ἐξαγωγήν ἐμπορευμάτων ἐπὶ τῇ εἰς αὐτὴν ὑποβολῇ εἰδικῆς αἰτήσεως μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν, παρεχόμενης ἀναλόγως ἐγγυήσεως.

Ἀπαγορεύεται ἡ μετατροπὴ τῶν εἰς δραχ. καταθέσεων παρὰ ταῖς ἐν Ἑλλάδι Τραπεzaῖς εἰς συναλλάγμα ξένου νομίσματος

πρὸς κατάθεσιν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἢ τῷ ἐξωτερικῷ. Ἀπαγορεύονται δάνεια ἐπὶ ἐνεχυρῶ συνἀλλήλατος πλὴν δι' ἀποδεδειγμένην ἐμπορικὴν αἰτίαν ἀδεία τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ πάλιν ἐπὶ ἐγγυήσει. Γράψεαι καὶ πάσης ἄλλης φύσεως ὀργανισμοί. Τραπεζίται ἢ ἰδιῶται, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκκαθαρίσωσι τὰ συνωμολογημένα ἤδη τοιαῦτα δάνεια ἐντὸς δεκαημέρου μὲν ἐφ' ὅσον ἀναφέρονται εἰς ἐξωτερικὸν συνἀλλήλαμα, μὴ σκοποῦν πρᾶξιν ἐμπορικὴν. ἐντὸς μηνὸς δὲ ἐφ' ὅσον ἤθελε γίνεαι ἔδωκτον μετ' ἀποδείξειν ὑπὸ τῆς ἐν ἀρθρῷ 6ῳ Ἐπιτροπῆς ὅτι τὸ ἐνεχυρισμένον συνἀλλήλαμα προῶρισται δι' εἰσαγωγὴν ἐμπορευμάτων. Παράτασις τῆς ρηθείσης μηχανολογίας δύναται νὰ χορηγηθῇ μόνον κατόπιν ἀποφάσεως τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς. Πᾶσαι αἱ συνωμολογημέναι ἐπὶ προθεσμίας πράξεις συνἀλλήλατος ἐκκαθαρισθήσονται ὑπὸ τῆς ἐν ἀρθρῷ 6ῳ Ἐπιτροπῆς, πρὸς ἣν ὑποχρεοῦνται νὰ καταθέσωσι λεπτομερῆ δηλώσιν αὐτῶν πάντες οἱ ἔχοντες ὁμοίως φύσεως πράξεις, ἐντὸς δεκαημέρου μὲν διὰ τὰς Ἀθηνας καὶ Πειραιᾶ, δεκαπενθημέρου διὰ τὰς ἐπὶ ἀρχαίας καὶ μὲν διὰ τὸ ἐξωτερικόν. Αἱ μὴ ἐμπροσθεν κατὰ τὰ ἀνωτέρω υποβληθεῖσαι δηλώσεις κηρύσσονται αὐτοδικαίως ἄκυροι.

#### Ἄρθρον 8.

Ἡ εἰσαγωγὴ ἑλληνικῶν τραπεζογραμμάτων ἐπιτρέπεται μόνον τῇ ἀδείᾳ τῆς ἐν ἀρθρῷ 6ῳ Ἐπιτροπῆς. Τὰ ἀνεῖς ἀδείας εἰσαγόμενα τραπεζογραμμάτια κατάρχονται, τοῦ τρόπου τῆς κατασχέσεως, καταθέσεως καὶ ἀποδόσεως τούτων κανονισθισμένου διὰ Β. Διατάγματος.

Διὰ Β. Διατάγματος δύναται ν' ἀπαγορευθῇ ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ α') ἡ ἐξαγωγή ἐκ τῆς χώρας ξένων γραμμάτων ὡς καὶ πάσης φύσεως κινητῶν ἀξίων πληρωσίων εἰς ξένα νομίσματα, β') ἡ ὑπὸ παντὸς ἐν γένει ἐξαγούρωσις ἐπιταγῶν εἰς δραχμὰς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἢ τῶν στρατιωτικῶς ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος κατεχομένων χωρῶν ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελε παρχωρηθῇ ἀντίρροπον εἰς συνἀλλήλαμα ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, γ') ἡ ἐξ Ἑλλάδος ἐξαγωγή ἐργαρίων προϊόντων καὶ ἐμπορευμάτων πλὴν ἐὰν εἰσαγγῇται προκαταβολικῶς ἡ ἀξία αὐτῶν εἰς ἐξωτερικὸν συνἀλλήλαμα ἢ καταβληθῇ ἡ ἐγγυήσις ἢ ὁρισθεῖται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῆς ἐντὸς ὁρισμένης προθεσμίας εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἴσως ἀξίας ἐξωτερικοῦ συνἀλλήλατος, δ') ἡ ἐξαγωγή εἰς τὸ ἐξωτερικὸν γενικῶς τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προσερχομένων ἐμπορευμάτων καὶ προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὑπὸ διαμετακινήσειν ἢ ἐν ἀποταμιεύσει εὐρισκομένων, πλὴν ἐὰν εἰσάγῃται προκαταβολικῶς ἡ ἀξία τῶν πρὸς εἰσαγωγὴν ἐμπορευμάτων προσελυθέντων ἐξωτερικοῦ διὰ συνἀλλήλατος ἢ δι' ἀναγνωρίσεως ὑπ' αὐτῶν ἢ ἐὰν καταβληθῇ ἡ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ὁρισθεῖσα ἐγγυήσις περὶ τῆς ἐντὸς ὁρισμένης προθεσμίας εἰς τὴν

Ἑλλάδα εἰσαγωγῆς ἴσως ἀξίας ἐξωτερικοῦ συνἀλλήλατος, κατὰ τὰ εἰδικωτερον διὰ τοῦ Β. Διατάγματος ὁρισθόμενα.

#### Ἄρθρον 9.

Οἱ παραβάται μὲς ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένων Β. Διατάγμων διωκονται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος κηλοῦμενοι δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως καὶ ἀνευ προανακρίσεως, τῆς ὑποθέσεως εἰσαγομένης πρὸς ἐκδικασιν, τὴν πρώτην δικάζιμον μεθ' ἡμέρας τρεῖς ἀπὸ τῆς ἐπιθέσεως, ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου Πλημμελειοδικείου τοῦ δικάζοντος τὴν αἰσχροπρόσβειαν, εἰς οὗ τὴν ἀρμοδιότητα καὶ τὴν δικαιοδοσίαν ὑπάρχοντι αἱ παραβάσεις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου. Οἱ παραβάται τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν καὶ με χρηματικὴν ποινὴν μὴ δυναμένην νὰ ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τῆς ὑπ' αὐτῶν ἐπιχειρηθείσης ἀπαιρουμένης πράξεως ἢ με τὴν ἐτέραν τῶν δύο ποινῶν.

Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑπόκεινται καὶ οἱ ὁπωσδήποτε εἰς τὰς ἀνωτέρω παραβάσεις συνεργήσαντες, οἷον μεσίται, ἀντιπρόσωποι καὶ πᾶς ἄλλος.

Ἐκ τῆς καταγινωσκόμενης χρηματικῆς ποινῆς δι' οἰκονομικῶς τῶν ἀνωτέρω παραβάσεων τὸ ἥμισυ ἀνήκει αὐτοδικαίως εἰς τὸν ἀποδεδειγμένως ὑποδείξαντα τὴν παράβαν, ἐπιδιόκεται δ' εἰς αὐτὸν τὸ ποσὸν τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἐπιβαλλόντος τὴν ποινὴν δικαστηρίου.

Κατὰ τῶν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀδικημάτων ἐκδιδομένων ἀποφάσεων ἐπιτρέπεται ἕρσις, ἐφ' ὅσον καταγινώσκεται ποινὴ φυλάκισεως ἀνωτέρα τῶν τριῶν μηνῶν ἢ χρηματικῆς ποινῆς ἀνωτέρα τῶν 3000 δραχμῶν. Ἡ ἕρσις αὕτη, εἰσαγομένη πρὸς ἐκδικασιν τὸ βραδύτερον τὴν πρώτην δικάζιμον μεθ' ἡμέρας 20 ἀπὸ τῆς ἀσκήσεως, στερεῖται ἀνασταλτικῆς δυνάμεως.

Ἡ ἐπὶ ἐγγυήσει ἀπόλυσις ὡς καὶ ἡ μετατροπὴ τῆς ποινῆς φυλάκισεως εἰς χρηματικὴν ἀπαγορεύονται.

Διὰ τὴν ἐκτίσιν τῆς χρηματικῆς ποινῆς, αἱ διαιτηταὶ πιστωτικῶν ἱδρυμάτων ὡς καὶ οἱ διευθύνται παντὸς ἐν γένει γραμμοῦ ἐκτελοῦντος τραπεζικὰς ἐργασίας, εἶναι ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνοι μετὰ τῶν ὁπωσδήποτε συνεργησάντων εἰς τὴν παράβαν ὑπαλλήλων τῶν.

Διὰ Β. Διατάγματος, ἐνδεδειγμένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, δύναται ν' ἀπαγγελοῦνται καὶ ἄλλαι σχετικαὶ τῷ παρόντι νόμῳ ἀπαγορεύσεις.

#### Ἄρθρον 10.

Ἡ ἀναστολὴ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει δύναται νὰ γίνῃ διὰ Β. Διατάγματος. Τὰ μετὰ τὴν ἀναστροφὴν τοῦ παρόντος νόμου ἀπομένοντα κεφάλαια τοῦ Συνδικατοῦ διανέμονται μετὰ τῶν συμμετασχουσῶν Τραπεζῶν κατὰ λόγον τῆς εἰσφοράς αὐτῶν.

Άρθρον 11.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Διὰ Β. Διατάγματα κανονισθῇσιν καὶ λεπτομέρεια τοῦ παρόντος νόμου καὶ ἡ λειτουργία αὐτοῦ εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις τοῦ Κράτους.

Ἀναγιγνώσκονται μετὰ τοῦτο καὶ ἐπικυροῦνται τὰ Πρακτικά τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως. Λύεται δὲ ἡ συνεδρίατις ὥρᾳ 3 καὶ 50' μ. μ., ἐνκατεκλήθη τῇ προσηχῇ Δευτέρᾳ ὥρᾳ 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος  
καὶ ἁ. κ. ὁ Ἀντιπρόεδρος  
**Σίμος Μπαλάνος**

Οἱ Γραμματεῖς  
**Π. Γακώβου**  
**Περ. Μπουτίος**

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΔ'

Τῆς 10 Μαΐου 1921.

Ὅρᾳ 6 καὶ 30' μ. μ. ὁ κ. Ἀντιπρόεδρος κ. **Σίμος Μπαλάνος** ἀναβῶν ἐπὶ τῆς ἑδρᾶς κηρύσσει τὴν ἑνκρίν τῆς συνεδρίασεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖται.

Ἀνακρινόμενται ἀκολουθῶς ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἑξῆς:

— Ἡ Ἐπιτελεία τῶν Σιδηροδρόμων Πειραιῶς — Ἀθηνῶν — Πελοποννήσου ὑποβάλλει ἀποσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς κατὰ τὴν 30 Ἀπριλίου 1921 συγκροτηθείσης Γενικῆς τεκνικῆς Συνελεύσεως τῶν μετόχων, ὅπως λάβῃ γνώσιν ἡ Συνέλευσις.

Ἡ Εὐσταθία Γ. Καστριώτου αἰτεῖται ὅπως τῇ χορηγηθῇ σύνταξις.

— Ἡ Φρόσω σύζυγος Ἡλίας Παλκαῆδου, τὸ γένος Πλαπούτα, αἰτεῖται ὅπως τῇ χορηγηθῇ σύνταξις.

— Οἱ κάτοικοι Ὀλτωνιῶς (Εὐβοίας) παρακαλοῦσιν ὅπως ἐξακριβῶσι τῆς ἐπιτάξεως τὰ κτήνη των, ἀπαρτίτητα αὐτῶν ὡς ἀροτραίων καὶ μεταγωγικῶν.

Οἱ ἐργολάβοι Ζακύνθου παρακαλοῦσιν ὅπως ψηφισθῇ τεχνίως τὸ περὶ ἐργολάβων νομοσχέδιον.

— Ο Εὐστάθιος Δελλαπόρτας, κατὰδικος τῶν Φυλακῶν Λευκάδος, αἰτεῖται ἀναστολὴν τῆς ποινῆς του ὅπως μετεβῇ εἰς τὸ Μετωπον καὶ πολεμήσῃ.

— Ὁ Ἰωάννης Καραγιωτάκης, ἀπὸ τοῦ Μακροθαλάμου Σύμου, αἰτεῖται ἀποζημίωσιν ἐκ δοξαρίων 1500, ἕως τοῦ πέραι τοῦ Δημοσίου κατεληφθέντος κτήματός του πρὸς κατασκευὴν τῆς ἑδρᾶς Καλοῦσσιου Μακροθαλάμου.

Οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ δήμου Χανίων αἰτοῦνται ὅπως μονιμοποιηθῶσιν ἐν γένει οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι.

— Ἡ Ἑλένη γλῶσσα Π. Γιαννοπούλου αἰτεῖται ὅπως τῇ χορηγηθῇ σύνταξις.

— Ὁ Κενταύρος Σύνδεσμος τῶν παθόντων ὑποβάλλει ὑψηλὰ δι' αὐτὸν ἐκθεταί τὰς ἀντιλήψεις τῶν παθόντων ὡς πρὸς τὴν κρεῖττον κακοριστην τοῦ τρόπου τῆς ἐκνοσηθείσεως τῶν παθόντων διὰ τὴν ἰατρικὴν διαμέριωσιν τοῦ νόμου.

Οἱ ποινέες Ἀττικῆς ὑποβάλλουσιν ὑπομνημα δι' αὐτὸν αἰτοῦνται ὅπως ψηφισθῇ νόμος ἐρίζων τὸ αἰσθημα κατ' ἀνώτατον ὅριον τῶν βεταλισμένων γυναικῶν εἰς 50' „ἐπὶ πλέον τοῦ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος καταβληθέντος.

Οἱ ὑπάλληλοι τῶν Τ. Τ. Τ. τῆς Ἀνατολ. Μακεδονίας παρακαλοῦσιν ὅπως ἀπορριβῇ τὰ ὑπομνημα δι' αὐτὸν αἰτεῖται ὁ ὑποβιβασμὸς τῶν μονιμοποιηθέντων ἐκτακτῶν ὑπαλλήλων τῶν Τ. Τ. Τ.

— Οἱ ἀποτελούντες τὴν προσωρινὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κατεργαζομένου Συνδέσμου πρωτοπικῶν τῶν Τ. Τ. Τ. Τμήματος Ἐπιτελῆτου διακαρτέρουνται κατὰ τῶν ἀξιώσεων τοῦ Συνδέσμου τῶν Τ. Τ. Τ. περὶ ὑποβαθμίσεως τεχνολογικῶν καὶ τελεγραφικῶν ὑπαλλήλων μονιμοποιηθέντων ἀπὸ τοῦ 1914 καὶ ἐντεύθεν.

Οἱ ἑσέδροι ὑγειονομικοὶ ἀξιωματικοὶ καὶ φαρμακοποιοὶ ὑποβάλλουσιν παρακλήσιν πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεώς των.

Ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος**, Πληρεξούσιος Κυβλάδων, ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου „περὶ ἀποζημίωσης τῶν κατὰ τὴν ἔτη 1917 — 1920 διὰ ποινικῶν λόγων παθόντων“.

Προσκαλεῖται μετὰ τοῦτο τοῦ κ. Προέδρου προτελῶν ὁ πληρεξούσιος Χίου κ. **Ἀναστ. Ἀνδρεάδης** ἔδωκεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν συντακτικὸν ὅρκον ἔχοντα οὕτως:

«Ὁρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας, ἁγιοσύνης καὶ ἀδυναμίας τοῦ Θεοῦ, ὅτι, πιστὸς εἰς τὸν συνταγματικὸν Βασιλεῖα τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντῖνον, θὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ τοῦ Πληρεξουσίου καθήκοντα, ὅτι οὐδὲ θὰ προ-

ταίνω οὐδὲ θὰ ψηφίσω τι ἀντιβιβάζον εἰς τὰς παροῦσας, ἀλλὰ καὶ ὅτι θὰ συντελέσω εἰς τὴν διακρίθηναι τοῦ πολιτεύματος, ὅπως ἐξαρχίσθωσι τὰ δικαιοκρατικά καὶ τὰ συμφωνήματα τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ λαοῦ», κατὰ τὸ κατωτέρω περὶ τὸν ἐννοηθέν Πρωτόκολλον ἐγκωμασίας.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης) ὑποβάλλει τὰ ἐξῆς σχέδια νόμων.

1) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 8ης Νοεμβρίου 1920 Β.κ. Διατάγματος περὶ ἐπικυρώσεως τῶν περὶ τὸ Σύνταγμα ἀπολυθέντων δικαστικῶν ὑπαλλήλων».

2) «Περὶ μεταβολῆς τῶν περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων νόμων Γ.Π.Ο.Ζ. (τοῦ 1909) καὶ Γ.Π. (τοῦ 1911)».

3) «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 20ης Νοεμβρίου 1920 Β.κ. Διατάγματος, περὶ ἐπικυρώσεως δικαστικῶν καὶ εἰσπραταλίων ὑπαλλήλων».

4) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1066 καὶ κατάρτησεως τοῦ νόμου 2489».

Ὁ κ. **Π. Μαυρομιχάλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Νομισμάτων) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ γυναικῶν νοσημάτων καὶ γυναικῶν οἰκονόμων τῶν Νομισματικῶν Νοσημάτων».

Ὁ κ. **Ν. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1535 νόμου περὶ προσθήκης ἀρθροῦ 2ου εἰς τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ νόμου 405 τοῦ 1914 περὶ ἀναγκαστικῆς καταστάσεως δι' ἀπρόβλεπτα ἔξοδα εἰς τὸν προϋπολογισμόν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν».

Ὁ κ. **Π. Κ. Μαυρομιχάλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Νομισματικῶν) ὑποβάλλει τὰ ἐξῆς σχέδια νόμων.

1) «Περὶ κατάρσεως, ἐκπαιδεύσεως καὶ προαγωγῆς τῶν νοσημάτων τοῦ Β. Νομισματικῶν».

2) «Περὶ τροποποιήσεως, ἀντικαταστάσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῶν νόμων 535, 2129 καὶ 2126 περὶ Νομισματικῆς Στρατιολογίας» καὶ

3) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 278 περὶ συστάσεως χημικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ Β. Νομισματικῶν».

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει τὴν ἐκθεσίν της ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν ἀξιοματικῶν εἰς τὴν σειράν τῆς ἀρχιότητός των».

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ **Π. Τσαλδάρης** (ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «Περὶ ἐφαρμογῆς τῶν περὶ τῶν διατάξεων τῆς ἐν Μαδρίτῃ διαμνησθηθείσης συμφωνίας περὶ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν».

Ἐπισης οἱ αὐτοὶ Ὑπουργοὶ ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «Περὶ ἐφαρμογῆς τῶν διεθνῶν ταχυδρομικῶν τελῶν τῶν ἀνακατασκευασμένων ἐν τῇ συμβάσει «Περὶ ταχυδρομικῶν δεμάτων, τῇ διαμνησθηθείσῃ ἐν Μαδρίτῃ».

Ὁ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν κ. **Ν. Θεοτόκης** ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρθροῦ 18 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 357 νόμου περὶ στρατιολογίας».

Ὁ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. **Γ. Μπαλτατζής** ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ ιδρύσεως περὶ τῶν Ὑπουργείων τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν καὶ δικροπολιτικῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐνεργείας ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν δικαίων».

Ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος**, λαμβάνων πρὸ τῆς Ἡμετέρας οἰκ. Διατάξεως τὸν λόγον, λέγει, ὅτι ἀπὸ τῆς Ἰταλικῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἀγγλικῆς καὶ τῆς Σικελικῆς καὶ τῆς Κροατικῆς κυβερνήσεως διαπραγματεύσεις μετὰ τῶν Σόβιετ, ὑδὲν λόγον ἔχει ἡ Ἑλλὰς νὰ ὑστερήσῃ ταύτων. Συνεπὶ ὅπως ἡ Κυβέρνησις μὴ βραδύνῃ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν παραμονὴν διαπραγματεύσεως.

Ὁ κ. **Δ. Χατζίσκος** συνιστᾷ νὰ ληθῇ ταχιστα μετὰ τὸν ὑπὲρ τῶν συντελεσθέντων τοῦ μεγάλου τῆς Ἑλληνικῆς Πικτιδος, διότι δὲν εὐρίσκει δικαίον νὰ βραδύνῃ ἐπὶ πλέον τὴν ἀλήθειαν τοῦτου μετῴ.

Ὁ κ. **Κ. Κουμουνδούρος** ἔχων ὑπ' ὄψιν τοῦ ὅτι ἐπὶ τῶν ὑπουργικῶν ἐδωλίων κἀθηνεῖς Ἑλλήνες Ὑπουργοὶ πέποιθεν ὅτι θὰ ληθῇ τὸ ἀναγκαῖον μέτρον ὑπὲρ τῶν γενναίων τέκνων τῆς Πικτιδος, ἀπὸ τὰ πάντα πρὸς σέβειαν ὑπὲρ αὐτῆς.

Ὁ κ. **Α. Παπαθανασίου**, συνιστᾷ ὅπως ἡ ἐνίσχυσις τῆς Πολιτείας προσέλθῃ γενναίως, προτιμηθῶσι δὲ οἱ ἀκαταλλήλοτεροι ἐκ τῶν ἀναγκῶν καὶ ἐν ταῖς γενναῖς θέσει τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν.

Ὁ κ. **Αθ. Εὐταξίας** λέγει ὅτι ὅλα τὰ ἐμπόλεμα Κράτη ἐλάβον ἤδη γενναῖα μέτρα καὶ ἡβήθησαν τὰς συντάξεις καὶ περιλήψεις. Ἐπιβάλλεται τοῦτο κατὰ μείζονα λόγον παρ' ἡμῶν, παρ' οἷς ἐξακολουθεῖ ἀκόμη ὁ πόλεμος. Συνε-



στα επίσημα όπως προτιμώνται εν ταῖς κεναῖς δημοσίαις θέσειν οἱ ἑκκατώτεροι των ἀναπήρων πολέμου.

Ο κ. **Α. Μάτεσις** συνιστᾷ νὰ επιταχυνθῇ ἡ λύσις τοῦ ἐπιποδιστάτου τούτου ζητήματος.

Ο κ. **Χ. Μησιόπουλος** λέγει ὅτι ὑποχρεώσις ἐπιβάλλεται ἡμεῖς νὰ λάβωμεν ταχιστα μέτρα ὑπὲρ των τραυματιῶν των ἐνδύων πολέμων μας καὶ ἀπορεῖ πῶς, καίτοι παρήλθον εἰς τὴν δὲν εὐχόρη ἡ προσήκουσα μέριμνα. Φρονεῖ ὅτι εἰς κενὰς θέσεις των δημοσίων ὑπηρεσιῶν δεόν νὰ προτιμῶνται οἱ ἀναπῆροι καὶ συνιστᾷ ὅπως ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπισπεύσῃ τὸ ἔργον τῆς.

Ο κ. **Γ. Σηλησιόπουλος**, ἀναπτύσσει ἀναφορὰν ἀναπήρων τραυματιῶν του 1912 καὶ ἐντεύθεν παρκαλλῶν νὰ ληφθῇ αὐτῇ ὅπ' ὅφιν.

Ο κ. **Ν. Θεοτόκης** Ὑπουργὸς ἐπὶ των Στρατιωτικῶν ἀπαντᾷ ὅτι μελετᾷ τὸ ζήτημα, συστήτας πενταμελὲς Ἐπιτροπὴν.

Ο κ. **Γ. Αναστασόπουλος**, καί τ' ἰκαθάνει, λέγει, ὅπ' ὅφιν των δῆλωσιν του κ. Ὑπουργοῦ, φρονεῖ ὅτι ἥττον ὅτι τὸ ζήτημα τῆς παρὰ τῆς συντάξεως εἰς τοὺς ἀναπήρους πολέμου ἀπὸ τοῦ 1921 μέχρι σήμερον καὶ ἐρεῖς εἶναι ζήτημα τινός, ζήτημα ὑποχρεώσεως, του Κράτους ἀλλὰ καὶ ὑπεράκτου δικαίου. Ο κ. Ὑπουργὸς των Στρατιωτικῶν ἀνέφηλκεν ὅτι κατήρτισεν Ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην τοῦ θέματος. Δὲν ἀρεῖ τούτο· δεόν νὰ συστήτῃ τὴν ἄμεσον καὶ ταχεῖαν ὑποβόλην τῆς μελέτης. Τὴν ἐσπερὴν τῆς Πιερικεῦς οἱ κ. κ. Πληρεξούσιοι εἶδον ἐν συντηρίδι πληροῦντας τὸ προκύλλον τοῦ Βουλευτηρίου ὑπερεκπὴν ἀναπήρους ἀπορριπτικμένους, ἀπὸ πλείους των ἐπείων ν' αἰνῶνται μὴ χεῖρ δὲν τεινεται πρὸς ἐπαίτειαν πρὸς τὴν Κοινωνίαν, ἀλλὰ δι' ὑπομονήματος πρὸς τὴν Ἐθνικὴν ἐλευσίαν κίτεται νὰ προσέλθῃ αὐτῇ αὐτῶς ἐπὶ κενῶς. Βεβαίως ἡ περιστῆ τῆς ἔθνος εἰς περιωπὴν, ἐν στεγασθῇ εἰς Μένανον Ἀπομάχων καὶ ἀναπήρων, ὡς εἰς οὐκ τὰ Ἔθνη ἐγίνετο, τοὺς ὑπερετήκνται· τὴν Πατρίδα· ἀλλὰ μέχρις οὗ γίνῃ τοῦτο εἶναι θλίβερον οἱ συνεχισκντες τὴν ἑνδοξὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν ἡλικιτρίδων ὁλων καὶ κατστάντες ἀναπῆροι ν' ἀναμῶνται μετὰ τίσιν ἔτι τὴν στοιχειώδη ταύτην πρόνοιαν. Ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλα μέτρα ἐρεῖν οὐσι νὰ προέωσιν οἱ Ὑπουργοί. Τῆς θέσεως τῆς κενουμένης ἐκ τῆς ἐπιστρατεύσεως δημοσίων λειτουργῶν καὶ ὑπηρεσιῶν δεόν οἱ

Ὑπουργοί νὰ πληρῶσι διὰ των ἀναπήρων πολέμου ἀναγκάσαντες ὡς πρὸς τούτο ἐν νομοσχεδίῳ τὸ ἐπιπὼν ὅφιν οὐσι νὰ ὑποβῶνται. Ἡ Ἐθνικὴν ἐλευσίαν, κ. Ὑπουργοί, ἐν ἐνὶ αἰσθητικῇ ἀπαλδέσκει τὴν ἀνευ βραδύτητος πῶρον λύσιν του ζητήματος. Τούτου δὲ θὰ εἶναι καὶ ἐπίσημον ἀργεῖμα εἰς τοὺς ἐνδύους μαχητὰς του Μετώπου ὅτι, ἐκείνοι αἵτινες ἐν τῇ ὑψίστῃ ὑπηρεσίᾳ τῆς Πατρίδος ἐν πολυμύθελον καταστῇ ἀναπῆροι, δὲν θὰ ἔδωσιν ἀποργίαν. Θὰ ταῖς δοθῇ καὶ τιμὴ καὶ ἄρκτος ὑπὸ τῆς εὐγνωμοσύνης Πατρίδος.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς των ἀναπήρων πολέμου λαμβάνων τὸν λόγον ὁ πληρεξούσιος κ. **Α. Τσουκαλᾶς** παρκαλλεῖ νὰ ἐπισπεύσῃ ἡ λύσις τῆς ὑπεθέσεως ταύτης ὡς τὸ δυνατόν ταχιστα.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις ποιεῖται καὶ ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης**.

Ο κ. **Π. Παναγιωτόπουλος** συνιστᾷ ἀναφορὰν τοῦ Προέδρου τῆς Κοινοῦτος Κοινωνίας τῶς τῆς δὲν Αἰγίων καὶ παρκαλλεῖ νὰ ληφθῇ αὐτῇ ὅπ' ὅφιν.

Ο κ. **Α. Βιτάλης** συνιστᾷ ἀναφορὰν πολιτικῶν μαχητῶν, παρκαλλῶν τὸν κ. Ὑπουργὸν των Στρατιωτικῶν νὰ ληφῇ ὅπ' ὅφιν τὸ αὐτὸν.

Ο κ. **Ν. Θεοτόκης** Ὑπουργὸς ἐπὶ των Στρατιωτικῶν ἀπαντᾷ παρέχων σχετικὰ πληροφορίας.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς Ἰωάννου Σαλτιθωνιώτου καὶ Ἀννῆς Σαλτιθωνιώτου, κατήκων Ἀχρίας ὁ κ. **Δ. Χατζίσκος** λαμβάνων τὸν λόγον συνιστᾷ τὴν φέρειν εἰδικὸν νόμον ὅπως τύχῃ καὶ οὗτοι τοῦ εὐεργετήματος των ἐν πολέμῳ τραυματισθέντων καὶ φανευθέντων. Ἐπίσης καὶ ὁ κ. **Α. Παπαθανασίου** συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ἀναφορᾶς.

Ο κ. **Α. Βιτάλης** συνιστᾷ ἀναφορὰν των ὑποδιδακτῶν τῆς περιφερείας Τρικλῶν παρκαλλῶν νὰ ταχαινεθῇ αὐτῇ εἰς τὸν κ. Ὑπουργόν, πρὸς ἐν συνιστᾷ νὰ μελετηθῇ τὸ ζήτημα τῆς πλήρους ἀρμοιότησεως των διδασκῶν καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα.

Ο κ. **Ν. Καρανιζάκος** συνιστᾷ ἀναφορὰν του δικηγόρου συλλόγου Κυπριακῆς παρκαλλῶν τὸν κ. Ὑπουργόν τῆς Δικαιοσύνης νὰ ληφῇ αὐτῇ ὅπ' ὅφιν.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς Δημητρίου Νίσι, κατήκων Σάμου, καὶ κ. κ. **Ν. Βλιάμος** καὶ **Ἐπ. Κώνστας** λαμβάνοντες τὸν λόγον ἀναπτύσσουν διὰ βραχέων αὐτὴν καὶ συνιστῶσι νὰ ληφθῇ ὅπ' ὅφιν ὑπὸ τοῦ Ἑλλήν. Δημοσίου, τὸ ὅπῃ ἀνελάβε πάτας τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ Ὁθωμ. Κράτους, καθ' οὗ εἶχε

στρατηγὸς δὴμας Χίου, ἀποῦ τὸ Στρατικὸν Δημόσιον περιῆλθεν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου.

Ὁ κ. **Ι. Θεοτόκης** συνιστᾷ ἀνκρῶν τῶν Βασιλ. Μεταλληνοῦ, Ἀλεξίου Πετροπούλου καὶ λοιπῶν κηπουροποτῶν τοῦ Κηπουροστατίου Κερκίρας, καὶ παρακαλεῖ νὰ ληρῇ ἡ αὕτη ὑπ' ὄψιν.

Ἐπὶ τῆς ἀνκρῶς τῶν ἐν Σιάγῳ Ἑλλήνων περὶ τῆς δράσεως τοῦ πρώην Μητροπολίτου Ἀθηῶν, Ἀρχιδιάκων τὸν λόγον ὁ κ. **Α. Μάτεσις** παρακαλεῖ νὰ μελετηθῇ αὕτη συνθερῶς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν ὁψὶν σόβακων μέτρων κατὰ τῆς δημιουργουμένης ἐκεί ἐκτρέψου κηπουροστασίας.

Ὁ ἴδιος συνιστᾷ ἐπειτὰ ἀνκρῶν τῶν ὑπαλλήλων τῶν Τ. Τ. Τ. ὑπαλλήλων μελέτην περὶ οἰκονομικῆς ὀργάνωσης τῆς ὑπηρεσίας τῶν Τ. Τ. Τ.

Συστὴν εἰς ἐπὶ τῆς ἀνκρῶς ταύτης ποιεῖται καὶ ὁ κ. **Δ. Παναγιώτου**.

Ὁ αὐτὸς πληρεξούσιος κ. **Δ. Παναγιώτου** συνιστᾷ ἀνκρῶν τῶν ἐπαγγελματικῶν, βιομηχανικῶν καὶ ἐργατικῶν Σωματείων Βόλου.

Ὁ κ. **Α. Παππαθασίου**, συνιστᾷ ἀνκρῶν τῶν κατοίκων Σπειρεσιῶν, Κιλωνίου, Καλλιθέας καὶ Μπροβρίωνης, παρακαλεῖ νὰ ληρῇ αὕτη ὑπ' ὄψιν, στελεχομένου ἐκεί γεωτῶν διότι κατεστράφηται οἱ κάτοικοι ἐκ τῆς γαλῆς.

Ὁ κ. **Δ. Χατζίσκος**, συνιστῶν τὴν ἰδίαν ἀνκρῶν, παρακαλεῖ ἐπὶ πλεόν τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ν' ἀπαλλάξῃ τοὺς κατοίκους τῆς ἐπιτάξεως τῶν κτηνῶν. Περὶ μοιαν σύστασιν ποιεῖται καὶ ὁ κ. **Α. Εὐταξίας**, λεγὼν ὅτι οἱ κάτοικοι ἔχουσιν ἀναγκὴν τῶν ζώων τῶν δια νὰ σπεύρῃσι καὶ μὴ ἀποθάνῃσι, τῆς πείνης.

Ὁ κ. **Ν. Θεοτόκης**, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ἀπαντᾷ ὅτι θέλει προσπαθῆσαι νὰ συμβιβάσῃ τὰς ἀνάγκας τῶν κατοίκων πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐπιτάξεως τοῦ Στρατιῶ.

Ὁ κ. **Α. Μάτεσις** συνιστᾷ ἀνκρῶν τοῦ Κεντρικοῦ Συλλόγου « Ἡ Ἑθνικὴ Ἀναγέννησις », παρακαλοῦντος νὰ χρησιμοποιηθῇ εἰς δημοτικὰ τινὰ ὑπηρετικὰ ὁ ποιητὴς Φωκίων Πανός, λ. γ. ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Βουλῆς.

Ὁ κ. **Γ. Αλεξάνδρου** συνιστᾷ ἀνκρῶν τοῦ Δ. Μπαρκατάκη, μηχανικοῦ, συλλεγθέντος ὑπὸ τῶν Γάλλων καὶ πολυαχῶς τιμωρηθέντος.

Ὁ κ. **Γ. Σχοινᾶς** συνιστᾷ ἀνκρῶν τοῦ Δημ. Γιαννο-

μάκη, ἀνθυποπαιστή, ἀποταχθέντος καὶ ἀνακληθέντος ὡς ἀνθυπολοχαγῶ.

Ἐπὶ τῆς ἀνκρῶς τῆς Χρυσοθεμιδῆς γῆρας, **Ν. Σταματοπούλου**, ζητούσης σύνταξιν λόγῳ τοῦ ἀποθνήσκοντος ἐκ τῶν κηλώσεων συζύγου τῆς, οἱ κ. κ. **Γ. Σπηλιόπουλος** καὶ **Π. Σάκης** λαμβάνοντες τὴν λόγον συνιστῶσι θερμῶς τὴν ἀνκρῶν, ὁ δὲ κ. **Ν. Καλαντζάκος**, ἀναγινώσκων μελέτην ἐν τῷ ἐπιστάμῳ Δελτίῳ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐκπαιδείσεως Στραματοῦ τινός, γράφοντος ὅτι οὐδέποτε ἐπατήρη ν' ἀκουσθῇ ἐν τινι σχολείῳ τὸ ὄσμα « Τοῦ Ἀἵτου ὁ γυῖός », ἐνῷ ὁ διδάσκαλος Στραματοῦ πύλλος περιεργάζει τὰς τοιαύτας ἀπειλὰς, διὸ καὶ ἐρυσχίσθη καὶ ἀπέθικεν ἐν τῇ φυλακῇ ἐκ τῶν κηλῶν, συνιστᾷ τὴν ἀνκρῶν καὶ προτείνει εἰς τὰς θανόντας καὶ μὴ ἔχοντας συμπληρωμένον τὸν χρόνον τῆς συντάξεως τῶν πρὸς λήψιν πλήρους συντάξεως.

Ἐπὶ τῆς ἀνκρῶς Δ. Σχολῆς, ἐμπόρου, κατοικοῦ Ἀλεξανδρείας, ὁ κ. **Γ. Σχοινᾶς** λαμβάνων τὴν λόγον συνιστᾷ τὴν ἀνκρῶν, ἐπίσης δὲ ὁ κ. **Ν. Δ. Λεβιδης** παρακαλεῖ νὰ ληρῇ ὑπ' ὄψιν αὕτη.

Ὁ κ. **Γ. Μπαλιατζῆς** (Ὑπουργός) ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, παρεῖχει σχετικὰς πληροφορίες.

Ὁ κ. **Β. Χατζηλιάς** παρακαλεῖ τοὺς κυρίους Ὑπουργοὺς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης νὰ ἐπεκτείνωσιν ὡς τάχιστα τὴν ἐλληνικὴν νομοθεσίαν εἰς Ὀρθριν, τὴν σχετικὴν πρὸς τὰς ἐργασίας τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, π. γ. τὴν νόμον περὶ γεωργικῶν πιστωτικῶν συνεταξισμῶν 602, περὶ γεωργικοῦ ἐνεχυρογράφου, κηραματικῶ ἐνεγύρου 1954 κλπ., ὡς ἐξήγησε διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8117, τῆς 16 Ἰανουαρίου 1921 πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας καὶ 8118) τῆς 16 Ἰανουαρίου 1921 πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἐγγράφων τῆς ἡ Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, ἵνα δυνήται αὕτη νὰ παρέχῃ δύνειν ἀνάλογα κλπ. Λέγει δ' ὅτι, κατόπιν τῆς γενομένης ἤδη συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἡ ἐρώτησις ἀποδίδεται τῶν κ. Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, ὁ ὁποῖος παρακαλεῖται νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν λύσιν τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

Οἱ κύριοι **Ν. Κρίτας**, **Ι. Παππαλουκᾶς**, **Σ. Γάτος** καὶ **Δ. Χατζίσκος** παρακαλοῦσι τὸν κ. ἐπὶ τῆς Συγκλητικῆς Ὑπουργὸν ν' ἀνακινώσῃ εἰς τὴν Συνέλευσιν τὴν μετὰ σκέπτεται νὰ λάβῃ διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς ἀμαξίτου ὁδοῦ Ἀκρίας, Ἀμρίστης καὶ Δελίου καὶ Ἰδίας εἰς τὰ πλησίον

του χωρίου Κόρυμπος μέχρι τῆς διακολληθέντος ἀπὸ τῆς κα-  
τὰ Νοέμβριον καὶ Δεκεμβρίου π. ε. ἐπισυνεδέσαν πληθύ-  
μας τῶν Σπερχαίων ποταμοῦ, ἐξ οὗ διεκόπη ἡ συγκοινωνία  
τῶν ἐπαρχικῶν Λοκρίδος καὶ Ἀργιολίδος μετὰ τῆς προ-  
τελευταίας τοῦ νομοῦ Λαμίας.

Ο κ. **Ι. Παπαλουκάς** ἀναπτύσσων τὴν ἐρώτησίν του  
ἐκτενῶς λέγει ὅτι ἡ συντηρητικὴ ὁδὸς κατὰ τὴν διὰ τῆς  
μα τῆς προλαβούσης τετραετίας καθ' ὅσον τὸν νομὸν Φθιώ-  
τιδος καὶ Φωκίδος, ἰδίᾳ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν ἐπαρχίαν τοῦ  
Λοκρίδος, ἐγκατελείβη ταῦτα καὶ ἡ συγκοινωνία εἶναι εἰς  
αθλίαν κατάστασιν ἐν αὐτῇ. Παράκαλεῖ τὸν κ. Ὑποου-  
ργὸν νὰ λάβῃ σύνταγμα πρὸς τὴν συντηρητικὴν τῶν  
ὁδῶν ἐν Λοκρίδι, ἰδίᾳ δὲ νὰ λάβῃ ἐπείγουσαν πρὸς τὴν  
περὶ τῆς ἐπισκευῆς τῆς ὁδοῦ ἀπὸ τοῦ Σιδήρου τοῦ σιδηρο-  
δρομοῦ Δελφῶν μέχρι τῆς κομοπόλεως Δελφῶν, ἥτις εὐρεῖται  
εἰς ἀθλίαν κατάστασιν καὶ ἐξ ἧς σχεδὸν εἶναι διακεκομμένη  
ἡ συγκοινωνία αὐτῆς, καὶ περὶ κατασκευῆς τῆς φερύρας  
Μώλου, ἐκ τῆς πτώσεως τῆς ὑποῖας διεκόπη ἡ συγκοινωνία  
Λαμίας— Ἀττικῆς.

Παραπομπὴς ποιοῦνται καὶ οἱ κύριοι **Σ. Γάτος**,  
**Ν. Κρίστας** καὶ **Δ. Χατζίσκος**.

Οἱ κ. κ. **Π. Μπέμπης**, **Κ. Μελάς**, **Ν. Κίρκος**, **Γ. Βη-  
λαράς** καὶ **Π. Φλώρος** παρακαλοῦσι τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς  
Συγκοινωνίας ὅπως εὐχεστούμενος πληροφόρησιν τὴν Συνέ-  
λευσιν ἵνα ἐλήφθησαν μέτρα πρὸς κατασκευὴν ἀναγκα-  
σίων ἐκ δώδεκα χιλιομέτρων μεταξύ Φιλιατῶν— Σαφιάδος.  
Ἡ κατασκευὴ τοῦ δρόμου τούτου εἶναι ἐπιβεβλημένη, προ-  
κειμένου νὰ ἐξυπηρετηθῇ μία τῶν παραγωγικωτέρων ἐπαρ-  
χιῶν τῆς Ἠπείρου ἥτις ἀποδίδει περὶ τὸ ἑκατομμύριον  
δραχμῶν ἐτησίως ἐκ οὐρανὸς εἰς τὴν Κεῖρας, χωρὶς νὰ ὅποια  
γίνωσκει καὶ εἰς πρόσδοι τῶν ἄλλων Σαφιάδος.

Ο κ. **Κίρκος** ἀναπτύσσων καὶ παραρρητικῶς τὴν ἐρώτη-  
σίν του συνιστᾷ νὰ ληθῇ τὰ προηγουμένα μέτρα.

Ο κ. **Κ. Κουρελίδης** παρακαλεῖ τὸν ἐπὶ τῆς Ἐκτελεστέ-  
σεως Ὑπουργὸν ὅπως εὐχεστέον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τῆς  
ἐξαιρετικῆς βλάβης οικονομικῆς δυσχερείας τῆς Ἑλλάδος καὶ  
ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπολὴ ἐγγράφῃ τῶν ὁρμηκῶν φοιτητῶν εἰς τὴν  
Πανεπιστήμιον. Πλεῖστον τούτων, προστίθεται, πολεμοῦσιν  
ἐν τῷ Μετώπῳ.

Ο κ. **Θ. Ζατμης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐκτελεστέσεως)  
ἀπαντᾷ δίδων σχετικὰς ἐξηγήσεις, ἐπίσης δὲ καὶ ὁ Ὑπουρ-

γὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. **Γ. Μπαλτατζῆς** δίδει σχετι-  
κὰς πληροφoρίας, προσθέτων ὅτι θέλει μελετηθῇ ἡ κτίσις  
αὕτη, ἥ ἀναγνωρίζει τὸ δίκαιον.

Ο κ. **Μ. Μπασιζῆς** παρακαλεῖ τὸν κ. ἐπὶ τῶν Ἐ-  
σωτερικῶν Ὑπουργὸν νὰ πληροφoρηθῇ τὴν Συνέλευσιν, ἵνα  
παρακαλεῖ νὰ λάβῃ μετὰ νομοθετικὴν πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς  
ταμεινῆς ἀποδοτῆς τῶν ἱερῶν, οἵτινες σήμερον  
ἐκνομοποιούνται μετὰ τῆς διατάξεως τοῦ Π. Διατάκματος τοῦ  
ἐπὶ 18 Μαρτίου 1910 ἐλθοῦντος. Ἀναπτύσσων καὶ διὰ  
βραχέων τὴν ἐρώτησίν του ὁ κ. Πληρεξούσιος ποιεῖται  
σχετικὰς συστάσεις καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς  
Δικαιοσύνης νὰ λάβῃ μετὰ τῆς μόνον περὶ κινήσεως τῶν  
ἀμειβῶν τῶν ἱερῶν, ἀλλὰ καὶ περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ  
σχετικοῦ νομοῦ ὡς πρὸς τὰς ἀναστάσεις ἀρνούμενους νὰ  
συμμετοφωθῇ πρὸς τὸν νόμον.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωτοπουργός) ἀπαντᾷ ὅτι θέλει  
μελετηθῇ τὸ ζήτημα τούτου.

**Ν. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν). Μετὰ  
τὴν γεννημένην προηδὲς μακρὰν συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἐπερω-  
τήσεως τοῦ κ. **Ν. Δ. Δεβίδη**, παρακαλεῖ τὴν τριμὴν νὰ κατα-  
θέσῃ πρὸς τὴν Συνέλευσιν πινάκα ἀναγινόμενα τῆς εἰς ἄντα-  
τον καταδικασθέντας ἐπὶ τῶν δικηρῶν Στρατιωτικῶν μέχρι  
τῆς 1ης Νοεμβρίου 1920 καὶ τοὺς ἐκ τούτων τυρελισθέντας.

**Εἰς Πληρεξούσιος**. Εἰς πινάκα ἀναγινόμενα κύριε  
Ὑπουργέ:

**Ν. Θεοτόκης**. Καταδικασθέντων 261, ἐξετελέσθη δὲ  
ἡ καταδίκη ἐπὶ 140. Ὑπολείπονται εἰς πληροφoρίαν ἐκ  
τινῶν ἀκόμη Στρατιωτικῶν, ἐν οἷς τοῦ τῆς Χηλιδιῆς,  
Ἡρακλείου καὶ Ἡ Μεραρχίας, ἥ θέλω καταθέσει εὐθὺς  
ὡς τὰς λάβω.

Ο κ. **Ν. Δ. Δεβίδης** λέγει ὅτι χρεῖται ὅτι ἐκ τῶν ὑπο-  
δικασθέντων ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ πινάκων ἀποδεικνύονται ὅχι  
μόνον ἀληθῆ ὅσα κατ' ἐπαλήθευσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τού-  
του εἶπε καὶ ἔγραψεν, ἀλλὰ καὶ μικρότερα τῆς ἀληθείας,  
αὐτοὶ οἱ τυρελισθέντες ἀναγινόμενοι εἰς 140, ἐνῶ αὐτοὶ ἔχει  
σχετιῶται μόνον περὶ τοὺς 90, παρακαλεῖ δὲ νὰ τυπωθῇ ὁ  
προσλαμβάνων πινάξ καὶ ἀντίτυπον αὐτοῦ νὰ σταλῇ εἰς τὴν  
Γαλλικὴν ἐφημερίδα *Matin*, ἥτις ἀνεγράφει, κατὰ τὴν συνεν-  
τεύξιν τοῦ τότε Πρεσβευτοῦ Γαλλοῦ ὅτι «μόνον 5 π α λ η-  
ἀ ν θ ρ ω π ο ι ἐρρονεῖσθαι». Λυπεῖται, προσθεῖται, διότι ἀναγ-  
κάζεται καὶ πάλιν νὰ φέρῃ τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ζητήματος.

ἀλλὰ πράττων τοῦτο πέποιθεν ὅτι τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον δὲν θ' ἀρκεσθῇ εἰς τὴν ἀκούσιν λόγους ἀνόν, ἀλλὰ θὰ πρὶν καὶ εἰς ἀποράσεις. ὥστε νὰ μὴ λησμονήσῃτε πάντες ἐκεῖνοι οἵτινες διὰ τῆς στάσεως καὶ τῆς ἡσυχίας των συνετέλεσαν νὰ ἐνθαρρύνωσι τὴν Κοινὴν Γνώμην ἵνα σκληρὴ ἀνεπιτρέπτὶ τὸ τυραννικὸν καθεστὼς.

Ὑποβάλλει δὲ πρότασιν, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, πρὸς καθαρτισμὸν νομοσχεδίου ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἵνα ἀποκειμένου περὶ ὑπογράσει πρὸς στρατεύουσιν, οὗ ὁ ἀδελφός, κατεδικάσθῃ καὶ ἐστρατευσθῇ ἐπὶ τῇ Τυραννίᾳ ὑπὸ Στρατοδικείου, ἐργαζόμενται καὶ συνήθαι ἐνεργεῖται καὶ δικταίει περὶ ἀπαλλοτριῶν ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑπογραφέσεως λόγῳ φονευθέντος ἀδελφοῦ ἐν πολέμῳ.

Επίσης ἵνα καὶ δικταίει τῶν νόμων περὶ ἀπονουῆς συντάξεων λόγῳ στρατιωτικοῦ πεσόντος ἐν πολέμῳ ἀπεκτεβῶσι, προκειμένου καὶ περὶ ὑπὸ Στρατοδικείου ὡς ἄνω καταδικασθέντος καὶ τυρανισθέντος, εἴτε στρατιωτικοῦ εἴτε καὶ ἀπλοῦ πολίτου.

**Δ. Γούναρης** (Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου). Νομίζω ὅτι εἶναι ἐπιτακτικῶς ἐπιβεβλημένον ὥπως ἡ Συνέλευσις ἀποσχοληθῇ περὶ τὸ κύριον ἔργον αὐτῆς, ἥτοι τὸ συντακτικόν. Ἀπὸ χρόνου μακροῦ, ἀμέσως ἀπὸ τῆς καταστάσεως τοῦ Σώματος συνεστῇ Ἐπιτροπὴ ἡ ὁποία ἐπελήφθη τοῦ ἔργου αὐτοῦ, πρὸς διεκάλυσιν δὲ τοῦ ἔργου τῆς Ἐπιτροπῆς ὤρισθη ὥπως δύο ἡμέραι τῆς ἐβδομάδος μὴ γίνῃται συνεδριάσις τοῦ Σώματος, ὥστε νὰ εἶναι δυνατόν καὶ ἐργασίαι τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ προχωρήσωσι. Καὶ ἔντως, εἴναι δὲν ἐπερατώθησαν, καθ' ἃς ἔχω πληροφορίας, παρὰ τοῦ ἡγετῆρος καὶ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς, οὐτωδῶς προεχώρησαν αἱ ἐργασίαι αὐτῆς. Ἀναφέρων δέ, ὡς καὶ ἄλλοτε, λέγει εἶπεν, ὅτι δὲν πρὶνεται περὶ διαρρυθμίσεως σχεδίου τινὸς Συντάγματος ἀλλὰ περὶ τροποποιήσεως ἢ προσθήκης δικταίεων εἰς τὸ ἰσχύον Σύνταγμα, τὰς ὁποίας ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Συντάγματος ἔχει ἤδη, ὡς γνωρίζει, μελετήσει καὶ προτείνει καὶ ἐρ' ὧν θ' ἀπορρήθῃ τελεσιδικῶς ἡ Συνέλευσις λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν αὐτῆς καὶ ὅσαςδήποτε ἄλλας προτάσεις ἔχουσιν ὑποβάλλει ἄλλα μέλη τῆς Συνελεύσεως, ἐπιληρθῇ ἡ Συνέλευσις τῆς συζητήσεως τοῦ Συντάγματος, δηλαδὴ τῶν προτάσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ ὑποβληθῶσιν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ θὰ ὑποβληθῶσιν ἀπ' εὐθείας, ἀφοῦ ὤρισθῃ ἡ ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῆς συζητήσεως ὑπ' αὐτοῦ.

ποτε ἐκ τῶν συναδελφών. Πρὸς τοῦτο νομίζω ὅτι καὶ ἔτι εὐθὺς νὰ παρακληθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ὑποβάλῃ λίαν προεχῶς εἰς τὴν Συνέλευσιν ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς ἐργασίας αὐτῆς τὸ ὁποῖον εἶναι περατωμένον. Ἐν τῷ μεταξύ δὲ, προχωροῦντες τῆς συζητήσεως ἐν τῇ Συνελεύσει, δύναται νὰ προχωρήσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς. Πρὸς τοῦτο δὲ νομίζω ὅτι καὶ παρακαλῶ ἀνάγκη νὰ ὑποβληθῇ καὶ κανονισμὸς τοῦτου, κατὰ τὸν ὁποῖον περὶ καὶ ὑποβληθῇ καὶ κανονισμὸς τοῦτου, κατὰ τὸν ὁποῖον περὶ τῶν προτάσεων. Παρακαλῶ τὴν Ἐπιτροπὴν, ἵνα ἐντὶς τῆς ἐβδομάδος, εἰ δυνατόν τὴν προεχῶς Πέμπτην, ὑποβάλῃ ἐκεῖνα τὰ ἄρθρα τὰ ὁποῖα ἔχει ἐπεξεργασθῇ. Συγχρόνως δὲ τὴν προεχῶς Πέμπτην θέλω ὑποβάλλει τὴν γνώμην μου περὶ τοῦ τρόπου κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ συζήτησις καὶ ψήφισις τῶν προτάσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ ὑποβληθῶσιν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς. Ταυτοχρόνως δὲ, προσθέτει, καὶ αἱ κ. Συνάδελφοι, αἱ ὁποῖαι ἔχουσιν προτάσεις περὶ μεταβολῆς ὁρισμένων ἁρθῶν τοῦ Συντάγματος, παρακαλοῦνται ὥπως διαβιβάσωσι ταῦτα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, ἵνα διὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, μετὰ κρίσιν αὐτῆς, ἡ ἀνεκρίσεως αὐτῆς ἂν δὲν γάρῃ καθὼν πρὸς τοῦτο, φθάσῃ μέχρι τοῦ Σώματος, νὰ ὑποβάλωσι ταῦτα εἰς τὸ Προεδρεῖον, ἵνα τυπωθῶσι καὶ δικτυωθῶσιν καὶ περιελθῶσιν εἰς γνώσιν ἡμῶν, ὥστε, ὅταν ἐπιληρθῶμεν τῆς συζητήσεως τοῦ θέματος, νὰ ὡσὲν εἰς ἀπαύστησιν νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ ταῦτα. Διότι θὰ εἶναι ἀνάγκη ἐν τῷ ἔργῳ κανονισμῶ ὅστις θὰ ὑποβληθῇ νὰ τεθῇ διάταξις κατὰ τὴν ὁποίαν ὁρισμέναις ἡμέραις περὶ τῆς συζητήσεως, πρὸς, τέσσαρες ἢ πέντε, νὰ ἔχουσιν ὑποβληθῇ καὶ προτάσεις διὰ νὰ δύναται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως. Κατ' ἀκολουθίαν ἐκείνου ἐκ τῶν κυρίων Συναδελφῶν, σφόντων ἤδη τὸν ἐπικρατὴ χρόνον ἵνα ἀποκαρυστλήσωσι τὰ ἰδέας αὐτῶν ἐπὶ τῶν μεταρρυθμιστέων ἁρθῶν τοῦ Συντάγματος καὶ παρακαλοῦσιν τὰ συμπαρασώματα εἰς τὰ ὁποῖα κατέληξαν, δέον νὰ ὑποβληθῇ αὐτὰ ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον, ἵνα ἐπιληρθῶμεν τῆς συζητήσεως αὐτῶν.

**Ν. Καμπάνης.** Κύριε Πρόεδρε, δὲν θὰ ἔγω καλῶτερον διὰ τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ ὑποβληθῶσι καὶ τὰ σχέδια τῶν λοιπῶν συναδελφῶν;

**Δ. Γούναρης.** Αὐτὸ δὲν δύναμεθα νὰ τὸ καταστήσωμεν ἕσον παραδεκτὸν τῶν προτάσεων, διότι δὲν δύνα-

μεθα ν' ἀκριβέσωμεν ἀπὸ τούτων κ. Συνεδέκτους τὸ δικαίωμα νὰ υποβιβάσωμεν καὶ εὐθείας προτάσεις, διότι, ἐάν τις τῶν κ. Πληρεξούτων ἤθελεν υποβιβάσει εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν σημερινὴν πρότασιν ἀναιρεσιμὴν εἰς τὰ ἄλλα ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἤδη ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπέσειργασθῇ, δὲν θὰ ᾔτο εὐκόλῳ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν νὰ ἐπιληφθῇ ἐκ νέου τῶν ἁρῶν ἐκεῖνων, ἀλλὰ θὰ ἠναγκάζετο νὰ σταλῇ μόνον τὸ συμπέρασμα, εἰς τὸ ὅπου ὁπρὶν ἦεν ἐπὶ τῶν ἁρῶν ἐκείνων, λαβούσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἡλικίας προτάσεις, νὰ περὶεμφύῃ δὲ τὰς νέας υποβιβάσιμας ἡδὴ προτάσεις εἰς τὴν Συνέλευσιν, ὥστε κατὰ τὴν συζήτησιν λαμβάνειν ὑπ' ὄψιν.

Ὁ κ. Ν. Δ. Λεβίδης (Πρόεδρος τῆς ἐπὶ τοῦ Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς λέγει, ὅτι ποιητήριος ἐν ἄλλῃ συνεδριᾷ πρὸς τὰς ὅπως ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Συντάγματος γένηται μετὰ τὴν τελεσίδικον τῆς ἐργασίας τῶν εἰρηνητῶν, ἐφρονεῖ ὅτι ἡ συζήτησις ἐπ' ὁλοκλήρου τοῦ καίμενου τοῦ Συντάγματος ἢ ἀπὸ τῶν τότε πλήρης καὶ συστηματικώτερη. Ἀλλ' ἄρα δ' κ. Προβουλευτὴς, δευτέρῳ τούτῳ ὅσον ἀποκρούει τὴν γνώμην τούτην, οὐδὲν ἔχει λόγον ν' ἀντιταχθῇ κατ' αὐτῆς. Τονίζων δ' ὅτι ὁ μέχρι τούδε κατεγκλιώθει, ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς χρόνος, δὲν ἀπολέσθῃ ἐπὶ ματαίᾳ, ὥς θέλουν, νὰ διαγυρεύωνται οἱ θέλοντες νὰ τὰ βάλωσι μετὰ τὴν Συνέλευσιν, ἐξίσως τὸ ἔργον τῶν εἰρηνητῶν, οἵτινες εἰργάσθησαν μετὰ φιλοπονήσεως ἀλλὰ καὶ μετὰ ἐνδελεχείας καὶ μεθοδικότητος καὶ ἐπιστημονικῆς, δίντες οἱ προπαινετικὰ πρὸς τοὺς συντηρητικοὺς τὰς χειρὰς, ὥστε νὰ κατεργασθῇ πολίτευμα σύμφωνον πρὸς τὸ νέον πνεῦμα καὶ τὰς ἀντιλήψεις τῆς νέας γενεᾶς. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τούτῃ, ὑπερβαλλόμενος, τῶν μέγροις ἐργασίαις τῆς Συνελεύσεως, ἡν μέρους τῆς δημοσιονομικῆς κατηγερεῖ ὥς μὴ ἐργαζομένην, καὶ ἁριθμῶν τὰς συνταγματικὰς καὶ νομοθετικὰς ἐργασίας, ἃς αὕτη ἐπετέλεσε, λέγει ὅτι οὔτε τὰ γράμματα οὔτε αἱ ὕβρεις καὶ οἱ ἐνεδίητοι οἱ προερχόμενοι ἐκ τῶν μαλλιαρῶν δημοτυγχάνων θὰ ποῖσάντων αὐτὴν, γνωστὸν ὄντος ὅτι ὁ Λεβίδης τῆς Ἀστικῆς πρὸ οὐδενὸς ἁγῶνος ἐδεικνύσας οὐδὲ θέλει δειλιῆσαι.

Συνιστᾷ οὖν ἦσαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ τὰ δευτὰ μέτρα ὅπως μὴ ποταθῶσιν οἱ νεώτεροι πληρεξούσιοι ἐκ τῶν κατεκταμένων τοῦ τύπου καθῶς καὶ ἐκ τῶν πρεσβυτέρων οἱ ἀπειρότεροι καὶ κινδυνεύουσιν οὕτως ἢ ἐλευθερὰ ἕκαστος τοῦ ἔργου τῆς Συνελεύσεως.

Ὁ κ. Σ. Σωτηριάδης λέγει ὅτι ἡ Ἐθνοσυνέλευσις δὲν ἔχει

ἀνάγκην ν' ἀπαντᾷ εἰς τὰς ἐξωθεν ἐπιθέσεις, ἐν Σώμα κυρίαρχον καὶ ἐκ τῆς παμφηρίας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ προσήκον. ἔχει ἐν ἐκείνῃ τὸ κύρος καὶ θὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθήκον τῆς. Ἐκ αἰῶς ἀνωμάλου καταστάσεως, προσθέτει, ἡτορματικὴ ἡ κοινὴ γνώμη νὰ εἰναὶ εὐθιγὴ καὶ μετῴσις, ἃς νὰ μὴ δύναται νὰ ἐκνοποιήσῃ τις ἀπολύτως. Ἀλλ' ὁ παρελθὼν χρόνος δὲν παρεῖχε ματαίως, διότι ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Συντάγματος εἰργάσθη καρποφόρα.

Διαφωνεῖ οὖν, λέγει, πρὸς τὸν κ. Λεβίδην, συμφωνῶν πρὸς τὴν γνώμην τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὅπως ἡ γενομένη μέχρι τούδε ἐργασία τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν μετακρουθιστικῶν ἁρῶν τοῦ Συντάγματος ἐμφανισθῇ πρὸ τῆς Συνελεύσεως. Συνιστᾷ νὰ θεωρῶσιν οἱ κ. Πληρεξούσιοι περιουσιμὸς εἰς ἐκείνους πρὸς συνταγματικὴν τὴν συντακτικὴν ἔργον τῆς Συνελεύσεως. Νὰ ἐργασθῇ ἡ ἀναφορὰ τῶν κερχίων Ἑλλήνων, νὰ τεθῇ δὲ εἰς τὸν νέον Κανονισμὸν ὅπως καὶ ὅν δὲν θὰ δύναται τις νὰ ἐμὴλῃ πλέον τῆς ἡμετέρας ὥρας, ἐκ τῆς ἂν ἡ Συνέλευσις ἀπορραίσῃ ἄλλως, οὔτε νὰ ἐμὴλῃ διὰ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος. Νὰ ἐρηθῶσιν ἐπὶ πλέον ἀποκλειστικῶς συνεδριακαῖς ἐν εἰδικαῖς ἡμέραις τῆς ἐβδόμηδος διὰ τὴν συντακτικὴν ἔργον.

Α. Μάτεσις. Τὸ Συντάγμα ἡμῶν, μετὰ τὰ δύο πρῶτα ἁρῶν τὰ πραγματευόμενα πρὸς τῆς ἱκανότητος, κατεστρώσαν ἀμέτῳ τὰς διατάξεις καὶ ποταὶ κατὰ μὴ μακρὰς φιλοσοφικῆς κατεργασίας ἀπεκρυστάσθησαν πρὸς περιφρονήσιν τῶν ἐλευθεριῶν. Ἐν Γαλλίᾳ ὠνόμασαν τὰς διατάξεις τούτας δικαιοῦντα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ πολίτου, τὸ δὲ Συντάγμα ἡμῶν περιλάβε τούτα, ἐν ἰδίᾳ κεφαλαιῷ φέρουσι τὴν ἐπιγραφὴν. Περὶ τοῦ δημοσίου δικαίου τῶν Ἑλλήνων. Ἐκάστη τῶν διατάξεων τούτων ἀποτελεῖ ἴδιον θεμελίον καὶ δύναται νὰ συζητηθῇ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἑτέρου μέρους τοῦ Συντάγματος, τὸ ὅπου ὁρίζει τὴν πολιτικὴν ἐργασίαν. Διὰ τοῦτο συμφωνεῖ, λέγει, πρὸς τὴν γνώμην ὅπως ἡ ἡδὴ κατεργασθεῖσα ἐπὶ τῶν διατάξεων τούτων ἐργασία τῆς Ἐπιτροπῆς εἰσαχθῇ ἁμῶς καὶ συζητηθῇ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως.

Ὁ κ. Δ. Στεφανόπουλος ἀποκρούων τοὺς ὑπαινιγματοὺς τοῦ κ. Λεβίδου πρὸς τοὺς νεώτερον, οἵτινες, ἂν δὲν ἐραδῶθησαν κατὰ τὸ δικαστικὸν τῆς τυραννικῆς, πολὺ περισσότερο δὲν θέλουσι ρυθιθῇ τῶρα, τίσεται πρὸς τὴν γνώμην τοῦ κ. Προβουλευτοῦ ὡς πρὸς τὴν τῶρον τῆς συζήτησεως τοῦ Συντάγματος. Ἐπιλέγει δ' ὅτι τελεσιδικεῖ



νου του έργου της Συνελεύσεως, είναι πεπεισμένος ότι θα είναι εις θέσιν τότε αυτή να πλεῖξη τὸ ἐγκώμιον τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, ὅστις θὰ ἔχει προσκομῆται νέας δαφνας.

(1) κ. Ν. Στράτος λέγει ὅτι κατὰ δύο τρόπους συντελεῖσονται αἱ συνταγματικαὶ μεταρρυθμίσεις: ἡ δι' ἀνατροπῆς βιαιᾶς ἐνὸς καθεστώτος ἡ δι' ἀναθεωρήσεως τῶν συνταγματικῶν διατάξεων, εἰρηνικῶς ζητούμενης. Κατ' ἀρροτέρας τῆς περιπτώσεως αἱ Ἐθνικαὶ Συνελεύσεις συνέχονται καὶ προβαίνουν εἰς μεταρρυθμίσεις ἀνκλόγους πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς δημοσίας γνώμης. Ἰστορῶν δὲ τὰ τῆς συνταγματικῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ 1910 λέγει ὅτι αὕτη ἐγένετο κοινῇ συμφωνίᾳ ὅλων τῶν πολιτικῶν παραγόντων προχείρως, ὅσα καταλυθῇ τὸ τεχύτερον ἢ δικτατορική στρατιωτικὴ ἐξουσία καὶ ἐπικενθῇ ἡ κυριαρχία τοῦ λαοῦ. Ἐκθετῶν εἶτα τὰ τοῦ ἐλλογικοῦ ἀγῶνος τοῦ Νοεμβρίου λέγει ὅτι ὁ ἀγὼν οὗτος ἐγενετο πρὸς ἀποκατάστασιν τοῦ νομίμου καθεστώτος, εἰς ὃ εἶχεν ἀποκατασταθῇ τυραννικὴ ὀλιγαρχία, καὶ πρὸς ἐπαναφορὰν τοῦ νομίμου Βασιλέως ἐπὶ τοῦ Θρόνου τῆς Ἑλλάδος. Ἐπεζητεῖ δὲ ἡ ἀγωνιστικὴ ἐπὶ τοῦ Θρόνου τῆς Ἑλλάδος. Ἀντιπολιτευταὶ Συνταγματικὴν Συνέλευσιν, ἡ ὁποία να κανονίσῃ τὴ βασιλικὴν ζήτημα, τὸ ὅποιον ἐβήκεν ἔπειτα κατ' ἀνάγκην αὕτη ἡ ζήτησις ν' ἀποτρέψῃ πρότερον τοῦτο τυραννικὴ Κυβέρνησις ἐνεκα τοῦ θανάτου τοῦ διέποντος τότε τὸν βασιλικὸν Θρόνον Ἀλεξάνδρου. Ζήτημα συνταγματικῶν μεταρρυθμίσεων δὲν εἶχε τεθῇ ὑπὸ τῆς Ἀντιπολιτευστέως ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος οὕτω δὲν παρουσιάζεται ὡρμος πρὸς ταύτην συζήτησιν. Ἡ μὲν Ἐθνοσυνέλευσις, ὡς κυρίαρχον Σώμα, καλῶς ἐπελήφθη καὶ τοῦ έργου τῆς συνταγματικῆς ἀνασυντάξεως τῆς Χώρας. Ἀνάγκη ὅμως νὰ δοθῇ εἰς τὴν κοινὴν γνώμην ὁ ἀπαιτούμενος καιρὸς νὰ μελετήσῃ τὰς προτεινομένας συνταγματικὰς μεταρρυθμίσεις. Οὔτε δὲ κατ' ἦν ὥραν θὰ κροτήσῃ καὶ πάλιν ἐν Μικρασίᾳ κατ' ἐνάκτιν καὶ ἑκτακτιν, ὅταν πάντες γνωρίζομεν, τὸ πυροβολόν, εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῇ Συνελεύσει καὶ ἐν τῇ δημοσίᾳ γνώμῃ ἡ ψυχικὴ ἐκείνη ἡρεμία ἡ ὁποία εἶναι ἀναγκαία διὰ τὴν μελέτην συνταγματικῶν μεταρρυθμίσεων. Διὰ τοῦτο, κατὰ τὴν ὁ κ. Στράτος ἐκφράζει τὴν γνώμην — δὲν υποβάλλει, λέγει, πρότασιν — ὅπως συμπληρώσῃ ἡ Συνταγματικὴ Ἐπιτροπὴ τὸ ἔργον τῆς, υποβάλῃ ἡ Κυβέρνησις τὸ σύστημα τῶν ἰδεῶν αὐτῆς, υποβάλωσι καὶ αἱ ἄλλαι μερίδες τὰς συντα-

γματικὰς αὐτῶν γνώμης, τυπωθῶσι δ' ἔπειτα πάντα ταῦτα καὶ τεθῶσιν ὑπὸ τὴν ἡρεμίαν μελέτην τοῦ λαοῦ. Ὅταν δὲ περατωθῇ ὁ Μικρασιατικὸς ἀγὼν, τότε νὰ προδῶμεν εἰς τὸ ἔργον τῶν συνταγματικῶν μεταρρυθμίσεων μετὰ τῆς ἀπαιτούμενης ὁριμότητος καὶ ἡρεμίας. Πάντως ὅμως, φρονεῖ ὅτι πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις περὶ τῆς συντάξεως τῆς Πολιτείας, εἰδοὶ τούτο θίγει αὐτὴν τὴν σύνταξιν τῆς Χώρας καὶ πρέπει νὰ συζητηθῇ κατὰ τὸν μάλιστα ἡρεμῶς ψυχολογικῶς τρόπον.

(2) κ. Δ. Γούναρης κεντροβιολογὸν λέει ὅτι μετὰ πολλῆς προτοχῆς παρεκολούθησε τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κ. Στράτος. Αὐτεῖται ὅμως διότι δὲν δύναται νὰ συμπερισθῇ τὴν γνώμην αὐτοῦ, ὅτι τὸ συμπέρασμα εἰς τὸ ὅποιον κατέληξε σχετίζεται πρὸς με τὴν ἰστορίαν, τὴν ἀναφερομένην εἰς τὰ συμβάντα, τὰ ὅποια προκαλέσαν τὴν Ἀναθεωρητικὴν Συνέλευσιν τοῦ 1910 καὶ τὴν παρούσαν Συνέλευσιν. Ἡμεῖς εἴπαμεν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἐμφανίσεως ἡμῶν ὅτι εἴμεθα Συνταγματικὴ Συνέλευσις καὶ ἐπὶ τούτου δὲ εἶναι δυνατόν νὰ γινῇ πλέον συζήτησις. Εἴπαμεν δὲ τούτο οὐκ αὐθαίρετως ἀλλὰ διότι καὶ πρὸ τῶν ἐκλογῶν εἰχόμεν κηρύξει ὅτι τοιαύτη ἦτο ἡ ἐννοία τῆς ἡμετέρας ἢν θὰ εἶδεν ὁ Ἑλληνικὸς λαός, καὶ μετὰ τὰς ἐκλογὰς, ἐκ τῶν γεγονότων τὰ ὅποια ἔλαβον χώραν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἐπέθη κατὰ μέρος τὸ πολίτευμα τῆς Χώρας, συνήγαγον τὸ συμπέρασμα ὅτι ἦτο ἐπιβεβλημένον νὰ χαρακτηρίσωμεν τὴν ἐντολήν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ὡς πλήρη, ὡς ἀνευ ὁδονόου ὅριον, δηλαδὴ ὡς χορηγούσαν εἰς ἡμᾶς τὴν ἐξουσίαν νὰ μεταβάλλωμεν τὸ Σύνταγμα τῆς Χώρας. Εἰκοί τις ἐν τῇ αἰθούρᾳ ταύτῃ, ὁ ὁποῖος περὶ τούτου νὰ θέλῃ νὰ συζητήσῃ; Εἴμεθα πρόθυμοι.

Ν. Στράτος. Οἷδεῖς ἔσχατον ἀντίρρησην; Εἶμαι ὁ ἰδιοχείρως συντάξας τὰ ἄρθρα τὰποσπελόντα τὸ πρόγραμμα τῆς ἠνωμένης Ἀντιπολιτευστέως ἐπὶ τῆς Συνταγματικῆς Συνελεύσεως. Πῶς λοιπὸν εἶναι δυνατόν νὰ προκαλέσω συζήτησιν, ἀντιτιθέμενος πρὸς τὰς ἰδίας μου γνώμης;

Δ. Γούναρης. Ἡ Συνέλευσις εἶναι Συνταγματικὴ. Ἀλλ' τί σημαίνει τούτο; Σημαίνει ὅτι ἐδόθη ἡμῖν ἐντολὴ ἀμέσως ἐκπληρωτέα, νὰ ἐπιληρωθῶμεν τῆς μελέτης τοῦ πολιτεύματος καὶ ἐν οἷς εὐρίσκωμεν αὐτὸ χρῆζον μεταβολῆς τινος νὰ ἐπιχειρήσωμεν τὴν μεταβολὴν ταύτην. Διὰ τί; Διότι πᾶσα Συνταγματικὴ Συνέλευσις ἀφαιρῇ ἀπὸ τὸ πολίτευμα τῆς Χώρας, τὸ ὅποιον δύναται νὰ μεταρρυθμίσῃ τὴν ἐδραϊσμένην ἐκείνην τῆς ὁποίας εἶναι ἀνάγκη διὰ νὰ λήγῃ τὸ πολίτευμα, νὰ εἶναι πολίτευμα καὶ νὰ δοῦν ὡς πολίτευμα τῆς Χώρας. Θὰ ἦτο παρερμηνεία τῆς λαϊκῆς θελήσεως ἐάν εἰλεγέ τις ὅτι θέλει νὰ παρατείνῃ τὴν Συνταγματικὴν Συνέλευσιν μέχρι ὅριον τὸ ὅποιον ᾔθελε θέσει αὐτός. Καὶ ποῖον εἶναι τὸ ὅριον τὸ ὅποιον ὁ ἀξιότιμος ἐξ Αἰτωλίας καὶ

Ἀναρχικὴς συνάδελφος εὐρίσκει ἀνταγωνισμὸν καὶ ἔστι· λέγει :  
δὲν ἔχουσιν ὁριζῶσαι παρὰ τῇ λαϊκῇ συνείδησει μεταβολὴν ὁρι-  
σμένην τοῦ Συνταγματοῦ. Διὰ τὴν : Διότι δὲν ἐγένετο συζητήσις  
περὶ τοῦ τρόπου κατὰ τὸν ὅποιον πρέπει νὰ ἐπιχειρηθῶσιν αἱ  
μεταβολαὶ αὗται. Εἰγὼ ἀπὸ νομοτεχνικῆς ἀπόψεως διαφωνῶ  
πρὸς τὴν γνώμην αὐτήν. Δὲν νομίζω ὅτι αἱ μεταβολαὶ αἱ ἐκ-  
δηλούμεναι ὑπὸ τῆς λαϊκῆς θελήσεως, εἶναι ἐκείναι εἰς τὰς  
ὁποίας ἀρμόζουσιν αἱ λέξεις καὶ αἱ συζητήσεις.

Αἱ λέξεις καὶ αἱ συζητήσεις αἱ λεγόμεναι, αἱ ἀκουόμεναι  
εἰς αἰσθητικῶς ἀνώτερον κύκλον καὶ ἐξ αὐτοῦ κατερχόμεναι μέ-  
χρι τῶν λαϊκῶν στοιχείων, εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ δημιουργήσῃ  
τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ λαϊκὴ θέλησις ἐγκρίνει ταύτην ἢ ἐκείνην  
τὴν μεταβολήν. Ἀλλὰ δὲν ἀποτυπῶσι πράγματι τὴν λαϊκὴν  
συνείδησιν, οὐδὲ δημιουργοῦσι τὴν πραγματικὴν λαϊκὴν συνεί-  
δησιν, τὴν ὁποίαν δημιουργεῖ ἡ ἐπιρροὴ ἣν τὰ πραγματικὰ  
εἰσδύοντα εἰς τὴν λαϊκὴν ψυχὴν ἐκτενεύουσιν ἐπ' αὐτῆς  
διαπλάττοντα αὐτὴν καθ' ὁρισμένην μορφήν. Ἐπ' αὐτοῦ ἀκόμη  
καὶ πρὶν τύχη αὕτη ὁρισμένης ἐκδηλώσεως. Ἡ μορφή αὕτη καὶ  
ὅταν τύχη ὁρισμένης ἐκδηλώσεως, δὲν εἶναι ἐκείνη ἥτις ἐμφα-  
νίζεται διὰ λέξεων ἢ φράσεων ἢ συζητήσεων, ἀλλ' εἶναι ἐκεί-  
νη ἥτις ἐκδηλοῦται ἐμπράκτως, ἔργον δ' ἐκείνου ὁ ὅποιος  
ἔχει τὴν τιμὴν νὰ διατυπώσῃ τὸ βούλητον, εἶναι νὰ ἐρευνήσῃ καὶ  
εὕρῃ αὐτὸ ἐν τῇ λαϊκῇ ψυχῇ. Καὶ πρὸς τοῦτο δεῖται τῆς ἐκτιμή-  
σεως νὰ εἰσδύῃ μέχρι τῆς λαϊκῆς ψυχῆς, ὥστε νὰ εἴπῃ ἐκ τῆς  
ἐμπράκτου ἐμφανίσεως αὐτῆς ἰδοὺ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον θέλει ἡ  
λαϊκὴ ψυχὴ. Νομίζετε ὅτι ἡ λαϊκὴ ψυχὴ, ἡ παθεύσα ἀλλὰ καὶ  
ἡ βραδύσα, κατὰ τὴν περιόδον τὴν μικράν, τὴν τετραετή, τῶν  
ἀγχιέων παθιμάτων ἀλλὰ καὶ τῶν γενναίων ἀγώνων, ὀρώμας  
πρὸς τινὰς τάσεις : Διότι ἡ λαϊκὴ ψυχὴ τάσεις ἔχει, καὶ αἱ τά-  
σεις αὐτῆς εἶναι αἱ δυνάμεις, διὰ τῶν ὁποίων ἐνεργεῖ καὶ ἐκ-  
δηλοῦται ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κόσμῳ. Δὲν εἶναι αἱ δυνάμεις αὐτῆς  
αἱ λέξεις, αἱ φράσεις καὶ αἱ συζητήσεις οὐδὲν εἶναι δυνατόν δι'  
αὐτῶν νὰ ἐρευνήθῃ.

Καὶ συνεχίζων ὁ κ. Πρωθυπουργὸς λέγει : Ἐάν νομίζετε  
ὅτι οὐδεμία ἀλλοίωσις τῆς λαϊκῆς ψυχῆς ἐγένετο, οὐδεμία νέα  
τάσις αὐτῆς ἐγεννήθη, καὶ αἱ προϋπάρχουσαι ἐκινεποιοῦνται ὑπὸ  
τοῦ καιμένου Συνταγματοῦ, βεβαίως τότε νὰ εἴπητε ὅτι οὐ-  
δεμία πρέπει νὰ ἐπέλθῃ μεταβολὴ εἰς τὸ Σύνταγμα. Διότι  
εἰς τὴν Συντακτικὴν Συνέλευσιν καὶ μὴ ἐκτεταθῆτε ἐπὶ εἰς τὴν Ἐπι-  
τροπὴν πρὸς τεχνικὴν λεπτομερειακὴν διασκευὴν τῶν διαφόρων  
ἀρθρῶν τοῦ Συνταγματοῦ. Αὐτὸ εἶναι ἔργον τὸ ὅποιον θὰ κάμωσιν  
αἱ ἀρμόδιοι νομικοί. Ὡς Συντακτικὴ Συνέλευσις ἔργον ἔχετε νὰ  
διακινώσετε καὶ πιστοποιήσετε τὰς τάσεις καὶ νὰ καταστήσετε  
δυνατὸν διὰ τῶν διαφόρων θεσμῶν τοὺς ὁποίους θὰ εἰσαγάγητε  
εἰς τὸ πολίτευμα, νὰ χρησιμοποιοῦσιν αἱ τάσεις, ἥτοι αἱ δυ-

νάμεις αὐτοὶ ἐν τῇ διατύψει τῶν πραγμάτων τῆς Νόμιμας πρὸς  
ἐκτελεσθῆναι τῆς προόδου καὶ τοῦ μέλλοντος τῆς Πατρίδος.  
(Χειροκροτήματα).

Ἀλλὰ τὸ ἔργον τοῦτο δὲν θὰ προκύβῃ ἐκ τῶν λέξεων καὶ  
φράσεων θὰ προκύβῃ ἐκ τῆς διατύψεως τῆς λαϊκῆς ψυχῆς.  
ἢν θὰ εἴρηται ἐν ἀρμονίᾳ μετὰ τῆς ψυχῆς ἡμῶν καὶ θὰ αἰσθάν-  
θῃτε ἐν αὐτῇ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐγκρίνει καὶ αἰσθάνεται ἡ  
λαϊκὴ ψυχὴ. Ἦδε, ὅταν τοῦτο διακινώσῃτε, εἶναι  
εὐκόλῳ νὰ διατυπώσῃτε αὐτὸ εἰς φράσεις καὶ λέξεις. Αὐτὸ  
εἶναι τὸ ἔργον ἡμῶν καὶ διὰ τὸ ἔργον τοῦτο δὲν νομίζω ὅτι, ἂν  
δὲν εἴρηται ὁριμὴ σήμερον, θὰ γίνωμεν ὁριμοὶ μετὰ τινὰς ἡμέ-  
ρας ἢ μετὰ τινὰς μῆνας καὶ μετὰ τινὰς συζητήσεις, δηλαδὴ  
μετὰ τὴν ἀντιλήθειν μερικῶν στοιχείων τῶν φράσεων. Ἦδε  
διὰ τὴν, ἡμεῖς πιστεύομε ὅτι ἡ ἐντολὴ ἡμῶν, ἡ ὁποία ἐκ τῆς  
συνέλευσιν, ἐπαναλαμβάνει, εἶναι νὰ διεκτελέσῃ τὸ ἔργον ἡμῶν  
τὸ συντακτικόν, ὡς - ἄριστον, ἵνα παύσῃ ἡ ἀντιθέσις περὶ τῆς  
ἐκτελέσεως τοῦ πολιτευματος τῆς Νόμιμας, ἡ ἐντολὴ ἡμῶν δὲν  
δύναται νὰ ἐπιτελέσῃ ἀντελὴν τὸ ἔργον ἡμῶν, διὰ τὴν  
ἐξέθηκα πρὸς ὑμᾶς ὅτι θὰ ἔγωγε αὐτὸ παραβιάζω τῆς ἐντο-  
λῆς θὰ παραβιάζω τὴν Συνέλευσιν ὡς ἀποτέλεσμά τὴν γνώμην  
ὅπως ἀρμόζειν ὡς - ἄριστον τῆς τῆς ἡμετέρας τῶν διαφόρων προ-  
τάσεων περὶ μεταβολῆς τοῦ Συνταγματοῦ, ἵνα καταρθώσωμεν νὰ  
εἴπωμεν εἰς τὴν Νόμιμα, ἐκτελεστέον νὰ διαπλάττωμεν τὸ  
Σύνταγμα ταυτὸν ὡς πρὸς ὅλην τὴν περιεχομένην ὅτι ὑπερε-  
τήρηται πρὸς τὴν αὐτήν, διότι καταστήσωμεν νομίμως ἐν τῷ  
πολίτειῳ ἔργῳ πάντα τὰς δυνατότητας ὅπως ἐγκρίνει ὁ και-  
νολογὸς δημοκρατὸς τῆς Νόμιμας. Χειροκροτήματα ὡς καὶ  
τῆς ἀποτέλεσιν καὶ τῶν θεσμῶν.

Ν. Σπυρίδης. Δὲν ἔχω νὰ διαφωνήσω πρὸς τὸν κ. Πρω-  
θυπουργόν ὡς πρὸς ὅσα ἀνεπαύει περὶ τῶν τάσεων τῶν λαϊ-  
κῶν μαζῶν. Ἀλλ' αἱ τάσεις αὗται δημιουργοῦνται ὑπὸ τῆς  
ἐνέργειας τῶν διακινουμένων τάξεων. Δυνατὸν τις νὰ ὑποστη-  
ρίξῃ ὅτι ἐν πλείτοις κατὰ τὴν πλείστην τελευταίαν ἔτη ὑπὸ τὸ  
καὶ τὸ πρῶτον πολιτικὸν νόμον ἡδυνήθησαν αἱ διακινούμεναι  
τάξεις νὰ ἐπικρατήσωσιν ἐλευθέρως πρὸς τὴν παγκόσμιον κί-  
νησιν ἰδεῶν ἢ ὡς ἀναπτύξωσιν ἐλευθέρως πολιτικὰς ἰδέας  
καὶ νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς τάσεις τῶν λαϊκῶν μαζῶν : Ἀλλὰ  
δυνατὸν τις ἐπίσης νὰ ὑποστηρίξῃ, ὅτι αἱ τάσεις τῶν λαϊκῶν  
μαζῶν ἐστρέφοντο πρὸς ὁρισμένην συνταγματικὴν μεταρρυθμί-  
σιν : Ἐκτελεσθέντων ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὅτι κατὰ τὴν πρῶ-  
την φάσιν καθ' ἣν ὁ Ἀθηναῖος λαὸς ἡδυνήθη νὰ συγκα-  
τελέσῃ ἐλευθέρως, ὡς καὶ πρῶτον φησὶ ἐλευθέρως ἐκτελεσθῆναι  
νὰ διαβιβάσῃ τὰ αἰσθηματὰ τοῦ ἐλευθέρως, κατὰ τὸ ὅσον  
δὲν συλλληγνῆσθαι τῆς πλείστης τοῦ Συνταγματοῦ, οὐδεὶς  
ἐκδηλώσει συγκίνησιν ἢ ἐκτασιν, οὐτε διὰ τὴν ἰδικήν

του συνταγματικῆν ἀνάπτυξιν, οὐτε διὰ τὴν ἰδικήν μου, ἀλλ' ἐξαρρογῇ εἰς χειμαρρῶδεις ζήτωρ-κρυγὰς, ὅτε ἤκουσα\* καὶ παρὰ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καὶ παρ' ἐμοῦ τὴν ἐγχειρίσιν ἐπὶ Συνταγματικῆς Βασιλείας τῆς Ἑλλάδος εἶναι τὴν Βασιλέως Κωνσταντίνου. Αὐτὴ ἦτο ἡ τάσις τῶν λαϊκῶν μαζῶν καὶ πρὸς ταύτην ἡ πᾶσις αὐτῶν ὅπως ἀναστηλώσεται καὶ καταγυρώσεται ὡς λαϊκῆς ἐλευθερίας, τὰς ὁποίας εἶχε καταλύσει δικτατορικὰ τριετία.

Ἀλλ' ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὑπιστηρίζει, ὅτι αἱ λαϊκῆς τάσεις διακαρρῶνται διὰ πράξεων καὶ οὐχὶ διὰ λόγων. Ἀλλὰ ταῦτα εἶναι θεωρία ἣτις ἀνατρέπει τὰς βᾶσεις τοῦ κοινοδουλευτικῆς πολιτεύματος. Πρὸς τί τότε οἱ ἄνθρωποι οἱ κοινοδουλευτικοὶ καὶ τὰ πολιτικὰ προγράμματα τῶν πολιτικῶν κορυφῶν, ὧν ἡ ἐκλογικὴ ἐγκρίσις παρέχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐφαρμογῆς εἰς τοὺς νικητὰς τῶν ἐκλογικῶν ἁγώνων; Καὶ δὲν διακρίνεται ὁ κ. Πρωθυπουργὸς πρὸς τὸ συνταγματικὸν τὸν προηγούμενον, εἰς ὃ εἶχε ἀνατρεῖν τὸ δημοφιλῆσμα, ἦτοι τὴν λαϊκὴν προσεπικύρωσιν τῶν νομοθετικῶν ἀποφάσεων, ὅτε ἀπαγορεύει σήμερον τὴν ἐπικοινωνίαν πρὸς τὴν κοινὴν γνώμην τὴν ὁποίαν ἐγὼ προτείνω; Πρὸς τίνας δ' ἀποκρούει τὴν ἐπικοινωνίαν; Πρὸς τοὺς ἄνδρας τῶν δέκων καὶ τριῶν στρατευθειῶν, ἡλικιῶν, οἵτινες ἀποστέλλουσι τὴν γενεὴν χάριν τῆς εὐθυμερίας τῆς ὁποίας θὰ θεωρίσωμεν τὸ νέον Σύνταγμα καὶ οἵτινες σήμερον ἀντιπροσωπεύουσι τὸν ἐχθρὸν, μέλλοντας δὲ νὰ διεξέλθωσι σὺν λαῶν ἄνδρα ὑπερ μείζονος Ἑλλάδος, καθ' ἣν χρῆνον ἡμεῖς ἐνταῖθα θὰ καθορίζωμεν πολίτευμα μέλλον νὰ διέπῃ αὐτοὺς διὰ προεξοφλήσεως τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν πρὸς τὰς ἰδικὰς μας ιδέας.

Ὁ κ. Δ. Γ-ύναρς πρὸς τοὺς ἀκούσαντας λέγει, ὅτι, ἐάν πικρὸς ἔχη τὴν γνώμην τοῦ ἐξ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας συναδέλφου, θὰ κατέληγον εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι πρέπει νὰ κηρύξωμεν ἀπὸ τὰς πεπραγμένων τὸ συνταγματικὸν ἔργον ἰσχυρῶς. Ἐν ἡμεῖς ἀκούομεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν λαοὶ ὅτι ζήτουμεν Συνταγματικὴν Συνέλευσιν ἀποδεδειγμένην εἰς τὸ νὰ καταστήσωμεν δυνατὴν τὴν ἐπαναρχίαν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως διὰ τῆς ἐνασχέσεως συνταγματικῶν δικαιωμάτων καὶ ἐν ὃ Ἑλληνικὸς λαὸς ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς συνταγματικὴν ἐντολὴν μόνον πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον, ἔχομεν νὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ ἔργον ἡμῶν τὸ συνταγματικὸν ἐτελείεσθε. Νὰ μεταβληθῶμεν τότε ἄλλως ὅπως τῇ Βουλῇ καὶ νὰ ἐπιτεθῶμεν τοῦ νομοθετικοῦ ἔργου ἡμῶν. Παρὶ τούτου δὲν χωρεῖ δισταγμὸς. Αὐτὸ ὅμως τὸ ὅποιον εἶναι συμπέρασμα τῆς βεβαιώσεως τοῦ ἀξιοσέμου κ. Συναδέλφου, ἦτοι τὸ νὰ κλείσωμεν τὴν Συνέλευσιν καὶ νὰ κηρύξωμεν περατωμένον τὸ συνταγματικὸν ἔργον τῆς Συνελεύσεως, αὐτὸ δὲν συνάγει ὁ ἀξιοσέμος συνάδελφος, ἀλλὰ συνάγει ἀκριβῶς τὸ ἐναντίον νὰ παρατείνω-

μεν ἐπ' ἀπειρὸν τὴν Συνέλευσιν, μεταβάλλοντες αὐτὴν εἰς ἑνὸς ἔσχατον ἐρευνῆς. Ἀλλὰ, Κύριοι, αἱ Συνταγματικὴ Συνέλευσις συνέρχονται διὰ νὰ κηρύξωσιν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶναι ὅριμον κατὰ τὴν στήμην κατὰ τὴν ὁποίαν συνέρχονται. Ὅσοι δὲ εἴπωμεν ὅτι ἡ μία ἢ ἡ ἄλλη ἰδέα ἢ ἡ μία ἢ ἡ ἄλλη πρότασις δὲν εἶναι ὅριμος τὴν στήμην ταύτην ἐρευνῶσι τὴν ἰδέαν καὶ τὴν πρότασιν αὐτήν, νὰ τὴν ἀποκρούσωσι. Δὲν δύναται ν' ἀξιόσεται νὰ μείνῃ ἀνεκτὴ ἡ Συνέλευσις, μέχρις ὅτου οἱ ἱερεῖς αὐτοὶ ὁριμώσονται. Διότι αἱ Συνελεύσεις αἱ Συνταγματικαὶ δὲν συνέρχονται διὰ νὰ κηρύξωσι τὰς μελλούσας καὶ ὅριμους ἐν τῷ μέλλοντι ιδέας. Ὅσοι εἶναι ὅριμοι κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, θὰ γίνωσι δεκταί. Ἀλλὰ τὸ πᾶν εἶπωμεν ὅτι θὰ ἀναρκινώμεν μέχρις ὅτου ὁριμώσονται, ταῦτα δὲν εἶναι καθήκον οὐδὲ δικαίωμα ἡμῶν. (Χειροκροτήματα παρατεταμένα).

Ὁ κ. Κ. Δρασσοπούλος ἐρωτᾷ τί θὰ εἶχε ν' ἀπαντήσῃ ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὡς πρὸς τὰς ἀνωτάτους περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας, ὡς εἶπεν ὁ κ. Σπράτσ, δὲν δύναται νὰ γίνωσι συζητήσεις συνταγματικῶν μεταρρυθμίσεων.

Δ. Γούναρης (Πρωθυπουργός). Ἀπαντῶ, ὅτι οὐδέποτε Σύνταγμα εἰς οὐδεμίαν Χώραν ἐπεβλήθη ἐν ἀμαλίας περιστάσεσι. Περιστάσεις ἐκρυβῆαι ἔφεραν πάντοτε τὴν ἀποτυχίαν τῆς ψηφίσεως Συνταγμάτων. (Χειροκροτήματα).

Κηρυχθεῖσα μετὰ τούτου παραταμένης τῆς συζητήσεως ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου, λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρα 9 μ. μ. Ἐν ἀπαύρῳ 6 μ. μ. ὥρα 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος  
καὶ κ. κ. ὁ Ἀντιπρόεδρος  
**Σίμος Μπαλάνος**

Οἱ Γραμματεῖς  
**Γ. Κρεστενίτης**  
**Κ. Οἰκονομίδης**

## ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΣ

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τῇ 10ῃ Μαΐου 1921 ἡμερᾶς Δευτέρᾳ τῇ προσκληθείσῃ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Συνελεύσεως κ. Σίμου Μπαλάνου προσελθόντων ὁ πλειεξούσιος Νέου κ. Ἀναστ. Ἀνδρεάδης ἔδωκεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Βυβαργελλίου τὴν συνταγματικὴν ὁρίαν ἔχοντα οὕτως:

«Ὁρίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἀγίας, ὁμοουσίου καὶ ἀδικρετοῦ Τριάδος, ἐπὶ πιστῆς εἰς τὸν Συνταγματικὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντίνον, θὰ ἐκτελέρωσω εἰς τὴν εὐθύτητάς τῃ τοῦ Πληρεξουσίου καθήκοντα, ἐπὶ οὐδὲ ἐν προτείνῳ οὐδὲ θὰ ψηφίσω τι ἀντιθέτον εἰς τὰς ἀπαλλή-

σεις μου, καὶ ὅτι θὰ συντελέσω εἰς τὴν διαρρύθμισιν τοῦ πολιτευματος, ὅπως ἐξυπληθῶσι τὰ δικαιώματα καὶ τὴ συνταγνὰ τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ λαοῦ».

Ὁ ἱερεὺς

**Δ. Χαϊμαντῆς**

Ὁ Πρόεδρος

καὶ κ. κ. Ὁ Ἀντιπρόεδρος

**Σίμος Μπαλάνος**

Ὁ ἐρκισθείς

**Α. Ἀνδρεάδης**

Οἱ Γραμματεῖς

**Π. Ἰακώβου**

**Περ. Μπουττος**

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΕ.

Τῆς 11 Μαΐου 1921.

Πρὸς 10 καὶ 30' μ. καὶ κ. Ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Σίμος Μπαλάνος** ἀναλθὼν ἐπὶ τῆς ἐδρᾶς κηρύσσει τὴν ἑκτὴν τῆς συνεδριάσεως καὶ δυνάσκει ν' ἀναγῶσιν τὰ θεωρεῖται.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ Πρακτικά τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακινούνται κατόπιν ἀπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἑξῆς:

Ὁ Πρόεδρος τῆς Μεταπολιτευτικῆς Κοινωνικῆς Γενικοῦ Συνταγνᾶς διὰ τηλεγραφικῆς αἰσῆς ἐβελισάτο τὴν παρακλήσιν περὶ δικαιοσύνης περὶ ἀποκαταστάσεων καὶ ἀποκαταστάσεων τῶν ἀποψηφίων ὅπως καὶ ἀνακηρυχθῶσι διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λαοῦ δὲν εἶναι ἀληθῆ.

**Κ. Βοζίκης** (Υπουργὸς Γενικῆς Δικαιοσύνης, Ἡρακλῆς, Ἀ. ληφθῆ, παρακλήσιν, ἀπ' ὅσων τὴν τηλεγραφικῆς τοῦτο ἀπὸ τῶν παραπονομένων.

— Οἱ ἀκαταρτίτοι Κοινοὶ καὶ παρακλήσιν ὅπως ἀπαγορευθῇ ἡ ἐξαγωγή τῶν ἀνεπαξέργαστων ἀκαπνῶν τῆς ἐρετεινῆς ἐσοδείας.

— Οἱ γὰρ κατοποιοὶ Ἀθηνῶν Παιδικῆς παρακλήσιν ὅπως ἀναλθῶσιν ἐν ἑκτῇ μέτρῳ, δι' αὐτὸν ἀπαγορευθῇ ἡ διανεργουμένη τερικονία.

— Ἡ Πολιτικὴ Ἐκδοσις τῆς νεολογίας Νικοῦσης (Μακεδονίας) παρακλήσιν ὅπως παρακλήσιν εἰς τὴν ζώνην τοῦ ἐσωτερικοῦ οἱ ἑταῖροι γεννηθέντες ὁρκοὶ προστατῶσι οἰκογενειῶν.

— Οἱ τραυματίαι Βόλου 1912 καὶ 1913 αἰτοῦνται αὐξήσιν τῆς συνταξίας τῶν.

— Ὁ Ἰωάννης Βλάχος, κατοικῶν Κορυδαλλοῦ, αἰτεῖται ὅπως αἱ δικαστικαὶ τοῦ νόμου περὶ μεταφοράς εἰς τὴν β' σειράν ἀφαιρέσεις τῶν ἐγγύων ἀδελφῶν ρυθμίσανται ἐν πολὺ ἐπεκταθῶσι καὶ ἐπὶ τῶν ἐγγύων ἀδελφῶν ρυθμίσανται κατὰ τὴν ἐκστρατείαν 1915. 14.

— Οἱ λειτουργοὶ τῆς Μετῆ. Ἐκτελεστικῆς παρακλήσιν ὅπως ἐπιπονηθῇ ὁ νόμος 2385 καὶ ἀποδοθῇ αὐτοῖς τὸ δικαίον.

— Ὁ Ν. Σπουδούκος παρακλήσιν ὅπως διαρρυθμίσῃ αἰσῆς διερρηγῆς ἐν Κορίνθῳ, ἐπεκτατομένου τοῦ σχετικοῦ νόμου καὶ εἰς τὴν Παλαιὰ Ἑλλάδα.

— Ὁ ἀποκαταστάτης τῆς χωροφυλακῆς Μανώλης Μανῆς ἀποκαταστάς καὶ ἐπικυροῦνται εἰς τὴν Χωροφυλακὴν αἰτεῖται ἰκανοποιήσιν.

— Ὁ Ν. Μπαρμπάκης αἰτεῖται ὅπως τὸ χωροφυλακὴν σὺνταξίς καὶ ἐπὶ τῇ ἐκτῇ δὲ τὴν ρυθμίσανται αἰσῆς τοῦ Παλαιότερου κατὰ τὴν μάχην τοῦ Ἑσπέρου Σαγγῆ.

— Οἱ κάτοικοι Κόζι καὶ τῆς Βουλγαρικῆς παρακλήσιν ὅπως ἐκτελεσθῶσι νόμοι δι' αὐτὸν ἀποδοθῶσιν εἰς αὐτοὺς αἱ περὶ τὴν ἀποκαταστάσιν καὶ ἀποκαταστάσιν τῶν κατὰ τὴν ἀποκαταστάσιν τῶν.

Ὁ Ἰωάννης Τόττος, παρακλήσιν τῆς μάχης τοῦ Κιλίς, αἰτεῖται ὅπως τὸ χωροφυλακὴν σὺνταξίς.

— Ἡ Ἑλένη μήτηρ τοῦ Λουκά Παπακωνσταντίνου παρακλήσιν, ρυθμίσανται ἐν Αἰθίῳ, αἰτεῖται ὅπως τῇ χωροφυλακῇ σὺνταξίς.

— Ὁ πλ. ἐξουσίας Σχολοῦ κ. **Ν. Βλιάμος** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «Περὶ τῶν πρὸ τῆς Ἐκδοτικῆς Γενικοῦ Συνταγνᾶς τῶν Νέων Χωρῶν».

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (παρακλήσιν) Ἀρχαῖς καὶ Ἡλίδας Πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Συνταγνᾶ καὶ Ὁ Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑποβάλλει πρότασιν περὶ εἰδικῶν δικαστικῶν ἐν τῷ Κοινωνικῷ τῆς Συνταγνᾶς Συνταγνᾶς κατὰ τὴν στήλησιν καὶ φέρει τῶν πρὸ τῆς Συνταγνᾶς τῶν συνταγματικῶν διατάξεων.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ μεταβολῆς διατάξεων ἀποκαταστάσιν τῶν δικαστικῶν τῶν Συνταγνᾶς, τοὺς ἐλεγκτὰς καὶ τοὺς ἐλεγκτὰς τῶν Συνταγνᾶς».

Ὁ κ. **Ν. Θεοτόκης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ ἐδαφίου 3 τοῦ ἀρθροῦ 27 τοῦ νόμου 162 περὶ προσλήψεως μὴχ-





Ὁ κ. Σ. Στάης (Υπουργός ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) ἀπαντᾷ ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι γενικὸν καὶ οὐχὶ μερικόν καὶ ὅτι ἡρθῇ μέτερον γενικόν.

Ἐπὶ τῇ ἀναφορᾷ Ἰωάννου Καραγιωτάκη κατόικου Μεγαλοκλήμου Σάμου, παραπονουμένου ὅτι κακῶς κατελήφθη καὶ ἀπηλλοτριώθη τὸ ἐν Σάμῳ κτήμας του, ὁ κ. **Π. Κώνας** ἐπιτετῇ τὴν πρωτοχὴν τοῦ κ. Υπουργοῦ σπουδασμένην δίκαιον ἀνταρτίαν.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** (Υπουργός) ἀπαντᾷ ὅτι πρῶτον ὅραν λαμβάνει γνώσιν τῆς ἀναφορᾶς θέλει δὲ μελετήσῃ τούτην.

Ἐπὶ τῇ ἀναφορᾷ τῇ Ἑταιρείᾳ τῶν Σιδηροδρόμων Πειραιῶς - Ἀθηνῶν - Πελοποννήσου, ἐπιτετῇ τὴν ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴν πόλεμον καὶ ἐξελισσόμενων νὰ εὐρίσκονται ἐν ἐπιτάξει, ὁ κ. **Θ. Σκουφός** παρατηρεῖ ὅτι λόγῳ τῆς κατεστάσεως τούτης δίδεται περισσὴ κατὰ μετοχὴν ἀξίᾳ 200 δραχμῶν ἢ 5 λεπτά. Εὐρίσκει ἄδικον τὴν πρὸς τῆς ἐπιτάξεως καὶ παρακαλεῖ νὰ δοθῶσιν αἱ δόσεις ἐξηγήσεις, ἀλλ' οὐδ' ὅτι οὐδεμίαν μετοχὴν τῆς Ἑταιρείας ἔχει.

Ὁ κ. **Ν. Καραγιωτάκης** ἀναπτύσσων ἐπίσης τὴν ἀναφορὰν καὶ ἐλθετο τὰς ζημίας τὰς ὅπως οὐδέποτε ἡ Ἑταιρεία καὶ τὴν καθόλου κατὰ τὴν τῶν βαρυνόντων συνιστῶν νὰ λυθῇ ἡ ἐπιτάξις ἢ ἄλλως νὰ μεταρρυθμισθῶσιν αἱ συμβάσεις πρὸς πρόληψιν πλήρους κατεστραφῆς τῆς Ἑταιρείας.

Ὁ κ. **Αδ. Εὐταξίας** λέγει ὅτι τὴ σύζητούμενον θέμα ἀποτελεῖ μέρος τοῦ ὅλου σιδηροδρομικοῦ δικτύου τοῦ Κράτους καὶ ὡς τοιοῦτον εἶναι τοῦλάχιστον. Οὐλοῦν δ' ἐπ' αὐτοῦ διὰ μακρῶν καὶ κατεδεικνύειν ὅτι ἐν ὅτῳ αἱ σιδηροδρομοὶ ἐκκατασκευάζοντο αἱ μόνον ἡ δαπάνη διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν ἐπολλυπλάσιον ἦτορ ὥστε εἰς 8 ἐκατομμύρια δραχμῶν, ἀλλὰ καὶ αἱ χρηματικὰ κατεστραφῆσαν, ὥστε κατὰ τὴν ὑποβληθεῖσαν ἐκθεσὶν τοῦ Διευθυντοῦ τῶν σιδηροδρόμων ν' ἀπαιτῆται πρὸς ἐπισκευὴν δαπάνη ἢ 6 ὅλων ἐκατομμυρίων δραχμῶν. Διὰ τούτου προτείνει νὰ καταργηθῇ ὁ νόμος τοῦ 1918, νὰ ἐκδοθῇ δὲ εἰδικὴ ἡμέρα πρὸς γενικωτέραν συζήτησιν τοῦ σπουδαιότητος τούτου ζητήματος. Ἄρου δὲ τὸ Κράτος ἀπεδείχθη ἠνίκανον νὰ διοικήσῃ τοὺς σιδηροδρόμους, συνιστῇ ὅπως ἄρθωσιν αἱ ἐπιτάξεις καὶ ἐπιστροφῶσιν αἱ σιδηροδρομοὶ Πελοποννήσου εἰς τὴν Ἑταιρείαν ἀποζημιωμένην δι' ὅσας ζημίας ὑπέστη, ὡς ἀπεδείχθη αἱ

παραλλήλως καὶ ὡς ἀντὶ τῆς ἡ ἀπὸ τῆς Ἑταιρείας πρὸς τὴν Ἑθνοσυνέλευσιν.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** (Υπουργός) ἐπὶ τῇ Συγκλητικῇ ἀπαντᾷ ὅτι ὁ κ. Εὐταξίας μετὰ τὴν ἀναφορὰν εἰς ἐπιτάξιν πρὸς τὴν Καραγιωτάκη πρόβλημα ζήτημα πιδροδρομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως, ἐν ᾧ δὲν δύναται ν' ἀπαντήσῃ καὶ διότι δὲν εἶναι ἔτοιμος καὶ διότι ὅτι εἶναι ἐκτὸς τοῦ Κανονισμοῦ. Λέγει δὲ μόνον ὅτι ἡ ἐπιτάξις τῶν σιδηροδρόμων συνδεμένη καὶ πρὸς ἄλλα ζητήματα ἀπαιτεῖται ἡδὴ ἀντικείμενον μελέτης τοῦ Κράτους. Ἀπαντῶν δὲ μετὰ τούτη εἰδικῶς ἐπὶ τῇ κινήσει τῆς Ἑταιρείας λέγει ὅτι αὕτη εἶναι ἀπορριπτόμενη καὶ δευτῶς τὴν ὑφιστάμενην σύμβασιν, καὶ τούτῳ κατ' ἐπαλήθεϊαν, προσθέτει, ὑπέδειξεν εἰς τὴν Ἑταιρείαν.

Ὁ κ. **Α. Εὐταξίας** κατὰ τὴν ἀναπτύσσων ἀναφορὰν τῶν κατόικων Δελφῶν λέγει ὅτι λόγῳ πύσουδων ἐκκατασκευῶν τῶν σιτηρῶν αἱ κατόικοι ἔχουσιν ἀναγκὴν νὰ σπεύσωσιν ἀποζημιωθῶσιν. Παρακαλεῖ τὸν κ. Υπουργόν ν' ἀποζημιώσῃ τῆς ἐπιτάξεως τὰς κατόικους καὶ τῶν ἐν αὐτῇ κατόικων, ἐκκατασκευῶν ὑπ' ὅντιν καὶ τὰ τεχνὰ τῶν κατόικων τούτων δὲν ἔπαυσαν μαχόμενοι κατ' ὅσον τῆς πόλεως ἐν ταῖς Ματώποις, ὅπου καὶ ἡδὴ εὐρίσκονται.

Τὴν κίνησιν συνιστῶν πειτῆται ὁ κ. Εὐταξίας καὶ διὰ τοῦς κατόικους Δρεσπενῶν ἔχοντας ἀναγκὴν νὰ μεταφέρωσιν τὰ τοιοῦτά των ἐκ παλαιῆς ἀπεχρήστης 12 ὥρας.

Ὁ κ. **Α. Παπαθανασίου** κατὰ τὴν ἀναπτύσσων ἀναφορὰν τῶν μετῶν Σπερχειῶδων συνιστῇ νὰ ἐξαιρεθῶσιν τῆς ἐπιτάξεως τὰ κατὰ τὴν κατόικων, ἵνα αἱ ἀνθρωποὶ δυναθῶσι νὰ ἐξυπηρετήσωσι τὰς ἀνάγκας των.

Τὰς ἀναφορὰς τούτας συνιστῶσιν καὶ αἱ **Ι. Παπαλουκῆς** καὶ **Δ. Χατζιλοῦκος**.

Προκειμένου ἡ Συνέλευσις νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἡμερησίαν Νομοθετικὴν Διάταξιν, ὁ κ. **Γ. Μερκούρης** παρακαλεῖ ὅπως προταχθῇ τὸ ὑποβληθέν ὑπὸ τοῦ κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν νομοσχεδίων «Περὶ Γραφείου ἐν τῇ Κοινωνίᾳ τῶν Ἑθνῶν», συνιστῇ δὲ εἰς τὴν Συνέλευσιν νὰ ψηφίσῃ τούτο, διότι πρόκειται, λέγει, περὶ νομοθετήματος μεγίστης σπουδαιότητος.

Ὁ κ. **Γ. Μπαλτατζῆς** (Υπουργός) ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐκκατασκευῶν, λέγει, τὸν κ. Παπαθανασίου διὰ τὴν πρωτοχὴν του, παροῦσαν ὅτι ἡ Συνέλευσις ὅτι ἡ ἀπὸ ὑπ' ὅψιν τὴν

πρώτην τάξη και θα ψηφίστη τὸ νομοσχέδιον ὡς σπουδαιότερον.

Ο κ. **Κ. Λυκουρέζος** λαμβάνων, ἐγκρίτει τῆς Συνελεύσεως, τὸν λόγον ἐπὶ ἐπείγοντος ζητήματος, παρακλήσας τοὺς κυρίους Ὑπουργούς τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ πληρωρορήσωσι τὴν Συνέλευσιν ἵνα λάβωσι γνώσιν ὅτι ἀπεκρίθησαν τῆς ἀνακηρύξεως διὰ τὴν ἐλλογὴν τοῦ νόμου νομίμως προταθέντες ὑποψήφιοι καὶ ἐδαμολογήθη ἐν τῷ αὐτῷ κατὰστασις ἐπιδικάσασθαι τὴν ταχίστην ἐπευθέσιν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀπακατάστασιν τῆς ἐννίκου τάξεως. Κατὰ τὰς πληρωρορίας ἃς ἔλαβον, ὁ Πρόεδρος τῶν ἐν Γαυρουπόλεσσιν Πρωτοδικῶν ἠρνήθη νὰ παραλάβῃ τὰς αἰτήσεις τῶν ὑποψηφίων, ἰσχυρισθεὶς ὅτι δὲν εἶχε γνώσιν τῆς προτάσεως. Ἀλλ' ἠρνήθη ἐπίσης νὰ δεχθῇ ταῦτα, καὶ τὴν 2 Μαΐου ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὐτοὶ εἶναι ἀπαρνεύονται μὴ μεσολαβήσῃ 27 πλήρων ἡμερῶν μέχρι τῆς ἡμερᾶς τῆς ἐκλογῆς. Ἀλλ' ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ ἀσκήσῃ τὴν παραλαβὴν τῶν προτάσεων οὔτε τὸ Δικαστήριον εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ τὸ ἐμπροσθεν ἢ μὴ καθύστερον τὸ ἄρθρον 27 τοῦ νόμου ΧΜΗ καθότις ἀπὸ τῆς Δικαστηρίου μόνον τὴν ἀριθμὸν τῶν προτεινόντων καὶ τὴν ἰδιότητα αὐτῶν ὡς ἐκλογέων δύναται νὰ ἐξετάσῃ. Περὶ τοῦτου, λέγει, ὠμίλητα καὶ μετὰ τοῦ κ. Βούλγαρη, ὅστις συμφωνεῖ μαζί μου. Εἶναι προφανές λοιπὸν ὅτι ὁ Πρόεδρος ἐνήργησεν ἐκνόμως. Νομίζω ὅτι δὲν νὰ ληρῇ μέριμνα ἵνα συντελεσθῇ ἡ ἀνακήρυξις τῶν προταθέντων. Δὲν ἀντιβλέπω οὐκ εἰς τὴν ἀνωμαλίαν συντελεστέα καὶ ἡ ἐκ τῆρας ἀπουσία τοῦ Ὑπουργοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ.

Ο κ. **Χαρ. Βούλγαρης** Ὑπουργὸς Γεν. Διοικητῆς Θρησκείας λέγει, ὅτι ἐπειδὴ ἀνεμύληται τὸ ὄνομά μου, πληρωρὸς τὴν Συνέλευσιν ὅτι ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν τῇ 29 Ἀπριλίου δὲν γνωρίζω τὰ λαβόντα μέρος, εἰμὶ δὲ ταῦτα ἐνταῦθα παρὰ τοῦ κ. Λυκουρέζου, καὶ ἐν οὕτῳ ἔχουσι ταῦτα ὁ Πρόεδρος κακῶς ἐπράξε μὴ δεχθεὶς τὰς αἰτήσεις, διότι τούτο ἔστι ζήτημα ἐπιμέλειας τοῦ δικαστηρίου. Ἀλλῶς τε τὰ ζητήματα ταῦτα εἶναι ζητήματα ἁπορῶν ὑπερλίτην τὴν Κυβέρνησιν, ἐν πρόκειται περὶ ἐπερωτήσεως, ἢ ὅποια κανονίζει τούτο, καὶ οὐχὶ τὸν Γενικὸν Διοικητὴν, ὅστις δὲν ἀντιβρίκει τὰς ἐκλογάς, ἀλλ' ἐξισκεῖ καθήκοντα Διοικητοῦ.

**Ν. Στράτος.** Δὲν πρόκειται, λέγει, περὶ ἐπερωτήσεως, ἀλλὰ περὶ παραβιάσεως τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου. Τὸ Πρωτοδι-

καὶ ἐκέρηξεν ἐμπροσθέντος τὰς αἰτήσεων ἀνακηρύξεως, τῶν τῶν παλαιοῦν ὑποψηφίων τῆς ἀκυρωθείσης ἐκλογῆς τῆς 1ης Νοεμβρίου ὅσον καὶ τὰς τῶν νέων, καὶ ἐπειτα εἶπεν ὅτι μὴ ἀνακηρυχθέντων, λόγῳ τοῦ ἐμπροσθεν τῶν ὑποβληθέντων αἰτήσεων, ὑποψηφίων, ἔχουσι τὸ δικαίωμα ὑποψηφιοτήτος κατὰ τὴν ἀναπληρωματικὴν ταύτην ἐκλογὴν τῆς 30ης Μαΐου οἱ ὑποψήφιοι τῆς 1ης Νοεμβρίου. Ἐδαμολογήσεν οὕτω τὸ Πρωτοδικεῖον τραγέλαρον ἄγοντα ὅτι εἰς ἐκλογὴν ἄλλ' εἰς διορισμὸν ἀντιπροσώπων. Τοιοῦτον δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀνεγθῇ αὐτοὶ τὸ Ἐκτελεστικόν. Πρωτοδικεῖον φθάσαμεν εἰς μίαν νέαν ἀκύρωσιν ἐκλογῆς, καὶ εἶναι νὰ ληρῇ ἤδη μέτρον διορθώσεως τοῦ πράγματος.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** Πρωθυπουργὸς ἀναγνωρίζει ὅτι εἶναι δικαίον τὸ παράπαν ἐκείνων, οἱ ὅποιοι εἶχον τὴν ἐπιθυμίαν νὰ εἶναι ὑποψήφιοι καὶ ἀπαρνεύονται διὰ τὸν λόγον τῆς ἐμπροσθέντος ἢ θεωρηθείσης ἐμπροσθεν ὑπόδολης τῶν αἰτήσεων τῶν. Τὸ πᾶν δύναται νὰ διορθωθῇ ἢ διὰ συνκρίντεως τῆς εικοσιεφθήμερου διὰ τὴν ὑπόδολαν αἰτήσεων προθεσμίας, εἰς εικοσιήμερον ἢ διὰ παρατάσεως τοῦ χρόνου τῆς ἐκλογῆς πέρα τῆς ὁρισμένης 30ης Μαΐου. Πρωτοδικεῖον εἶναι τὸ πρῶτον, δυνάμεθα δὲ νὰ συντάξωμεν σχετικὸν σχεδίου ψηφίσματος ἀπὸ τοῦ καὶ νὰ ψηφίσωμεν τούτο ἀμέσως.

Ο κ. **Γ. Πῶπ** παρατηρεῖ ὅτι ὑπάρχει ῥόδος μὴ θεωρηθῇ τούτο ἐπέμβασις εἰς τὰ ἔργα τῆς Δικαιοσύνης. Προτείνεται δ' ὅπως, πρὸ τῆς ἐκδόσεως οὐνοδότητος ψηφίσματος, ζητηθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου ἵνα ἴδωμεν πῶς καὶ στηρίζεται.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** λέγει ὅτι δὲν πρόκειται νὰ γίνῃ καμμία ἐπέμβασις εἰς τὸ ὑψιστικὸν ἔργον τοῦ δικαστηρίου, ἀπὸ τῆς θὰ παρατείνωμεν τὴν ἐκ τοῦ νόμου προθεσμίαν πρὸς ὑπόδολαν αἰτήσεις.

Ο κ. **Γ. Αναστασόπουλος** παρατηρεῖ ὅτι θὰ ἐσπαύομεν δεχόμενοι τὴν πρώτην τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, διότι δὲν γνωρίζομεν τὰς λεπτομερείας τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου, θὰ διατρέχομεν δὲ τὸν κίνδυνον αὐτοῦ, μανθάνοντες τοὺς λόγους ἐκ τῶν ἐστηρίχθη ὁ Πρόεδρος καὶ δὲν ἐδέχθη τὰς αἰτήσεις, νὰ μεταβιβάσωμεν γνώμην καὶ νὰ προτείνωμεν εἰς τὴν λατὴν ἄλλου μέτρον. Ἀλλῶς τε πρόκειται καὶ περὶ ἐπεμβάσεως τῆς Συνελεύσεως εἰς τὰ τῆς δικαιοσύνης, ὅπου δὲν εὐρίσκει οὔτε ἄρθρον οὔτε νόμον. Ἐκθέτων δὲ διὰ μακρῶν τὰ τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου διαφωνεῖ πρὸς τὰς παρατηρήσεις τῶν κ. κ. Στράτου καὶ Λυκουρέ-

του και καταλήγει συνιστών ν' αναβληθῇ ἡ ἀπόφασις πάσης ἀποράσεως μέχρι τῆς αἰτίας, όπως ἡ Συνέλευσις ἀπορνήσῃ στηριζομένη ἐπὶ ἐπισημάτων κειμένων καὶ οὐχὶ ἐξωδικίων πληροφροῦν.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός, θεωρεῖ τοῦλάχιστος τὰς πράξεις τῆς Συνέλευσεως τοῦ κ. Ἀναστασοπούλου, ἀλλὰ δὲν πρόκειται, λέγει, οὔτε περὶ ἐπιλογῆς ὑποψηφίων, οὔτε περὶ ἐπεμβάσεως τῆς Συνελεύσεως εἰς τὰ τοῦ Δικαστηρίου. Ἀλλ' ἐφύσον, προσθέτει, ὑπαρχοῦσιν οἱ παραινέσαντες ὅτι ἐν τούτῳ ἡ ἐλεύθερος τοῦ λόγου ἀπεκλείσθησαν τῶν ἐλλογικῶν τῶν δικαιοματίων, ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ δεῖξωμεν ὅτι ἀπεκλείσθημεν πρὸς τὰ δικαιοματικά ταῦτα μετὰ περισσῆς εὐλαβείας. Δὲν θ' ἐπιτρέψωμεν ἡμεῖς τὸ παράπαν ὅτι παραινέσεται ἡ ἐλλογικὴ ἐλευθερία, τὴν ὁποίαν θέλομεν ἀπολύτως σεβαστὴν. Διὰ τοῦτο ἐρχόμεθα νὰ συντάξωμεν μίαν προβλεπτικὴν, διὰ νὰ μὴ ὑπὸρξῃ ἀπὸ τοῦς θελήσαντας νὰ εἶναι ὑποψήφιοι τὸ παράπαν ὅτι κατὰ ἑνὰ ἢ ἄλλον τρόπον ἀπεκλείσθησαν. Διὰ τοῦτο ὑποβάλλω πρὸς ψήφισιν σχετικὴν πρότασιν ψηφίσματος ἔχουσαν ὡς εἴρη' (ἀναγινώσκει).

#### ΨΗΦΙΣΜΑ

«Περὶ τῆς ἐπικληπτικῆς ἐλλογῆς τοῦ νομοῦ Ροδίτης».

Ἡ Π' ἐν Ἀθήναις Συντακτικῇ Συνέλευσις

#### Ψηφίζει

Ἡ κατὰ τὰ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 2481 ὁριζομένη προθεσμία 27 πλήρων ἡμερῶν περιρρίπτει εἰς ἡμέρας 12 ὅσον ἀφορᾷ τὴν διὰ τοῦ ἀπὸ 27 Ἀπριλίου ε. ε. Β. Δ. ὁρισθεῖσαν διὰ τὴν 30 Μαΐου ε. ε. ἐπικληπτικὴν ἐλλογὴν τοῦ Νόμου Ροδίτης, ἡ δὲ τῆς ἀνακηρύξεως εἰς 11 ἡμέρας».

Παρακλιθὼ δὲ νὰ γραφῇ καὶ εἰς τὰ Ἐπίσημα Πρακτικά ἡ ἐξῆς ἐπεξηγήσις.

«Τὸ ψηφίσμα δὲν προκρίνει τὸ ζήτημα ἂν κατὰ τὴν ἐννοίαν τῆς ἀποράσεως ὑπ' αἰθ. 21 τοῦ εἰδικοῦ δικαστηρίου τῆς ἀκυρωτικῆς τῆς ἐλλογῆς, τῆς 1ης Ν.βρίου 1920 ὑπάρχῃ ἡ οὐ, περίπτωσις ἀνακηρύξεως νέων ὑποψηφίων, ὅπως ἐπαρίσκει εἰς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον».

Ο κ. **Α. Τσουκαλᾶς** παρατηρεῖ ὅτι κατόπιν τῶν λεχθέντων ἐνταῦθα προκύπτει ὅτι ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν φωνᾷται ἄγνωστος τὰς στοιχειωδειςτάτας δικτάξεις κειμένων νόμων, καθὼς καὶ τὴν σχετικὴν ἐγκύκλιον τοῦ Ἐισαγγε-

λέως τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ δεῖν νὰ ζητηθῇ παρ' αὐτοῦ εὐθύνη, προσθέτει δ' ὅτι ὁ νέος ἐλλογικὸς νόμος 1484, ὁ καθ' ὅσον τὰς προθεσμίας ἀνακηρύξεως τῶν ὑποψηφίων ἐπὶ 15 εἰς 27 ἡμέρας, ἀναφέρει ὅτι ἔσχαται διὰ τὰς προερχομένης βουλευτικῆς ἐλλογῆς. Ἐν τῇ φράσει δὲ ταύτῃ, περὶ ἀνακηρύξεως, κατὰ τὴν ἐρμηνείαν ἣν ἔδωκεν ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ἐπισημοῦ Συνεδρίου, καὶ αἱ ἐπικληπτικαί. Ἐν ταύτῃ περιπτώσει τί δεῖν γενέσθαι διὰ τὰς ἐπικληπτικὰς ἐλλογὰς; Καὶ περὶ τούτου δεῖν ν' ἀπορρήσθῃ γνώμη, καθόσον εὐθὺς ὡς παρακλιθὲν τὸ συντακτικὸν τῆς Συνελεύσεως λόγον θέλομεν εἰσεθῆναι πρὸς αὐτὴν ἐπικληπτικῶν ἐλλογῶν, ὅπου ἡλικίος ὁ νόμος οὗτος ἀπείραστ' αὐτὴ ἐν τῇ Μετώπῃ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Μικρῆς Ἀσίας ἐλλογῆς τῶν στρατιωτῶν. Εἶναι κατ' ἀνάγκην ἐπ' ἀνάγκας νὰ λοισώμεν τὸ ζήτημα, διότι ἐὰν προτανοῦσῃ ἡ γνώμη, ὅτι ὑπογράφεται εἰς τὰς δικτάξεις τοῦ νόμου 1484 καὶ αἱ ἐπικληπτικαὶ ἐλλογαί, εἰς ἐκάστην ἐπικληπτικὴν ἐλλογὴν εἰσδιόχεται νόμος θ' ἀφορᾷ καὶ αἱ ἐν τῇ Μετώπῃ στρατιῶται καὶ πᾶς τις δύναται νὰ εἰσάγῃ τί θ' ἴνῃ.

**Δ. Γούναρης.** Δὲν περιλαμβάνονται αἱ ἐπικληπτικαὶ καὶ ἐλλογαί· ἀλλ' ὡς προτεθέντα νὰ ἀποκλεισθῶμεν καὶ σχετικὸν νόμον συμπρόσως πρὸς τὰς λέγειται.

**Δ. Τσουκαλᾶς.** Τότε εἶναι καλῶς.

Ο κ. **Εὐάγ. Γαρουφαλιάς** ζητεῖ νὰ ληθῇ ἡμῶν μέτρον παρτάξεως προθεσμίας καὶ διὰ τὴν ἐπικληπτικὴν ἐλλογὴν Ἀρτίας.

Ο κ. **Γούναρης** λέγει ὅτι δὲν δύναται νὰ γενικευθῇ χωρὶς λόγον τὸ μέτρον. Ἀκυβαντεῖται διὰ τὴν ἐλλογὴν Ροδίτης, διότι ἐδημιουργήθη λόγος.

Ο κ. **Ν. Καλαντζάκος** ταχυνθεὶς ν' ἀναβληθῇ ἡ ψήφισις τοῦ ψηφίσματος, διότι ὑπαρχοῦσι καὶ ἄλλαι ἐλλογαὶ καὶ δεῖν νὰ προαχθῇ αἰτιολογικὴ ἐκθεσις καθορίζουσα καὶ προθεσμίας καὶ πάντα τὰ συναρτῇ ζήτηματα.

**Πρόεδρος.** Ἡ συζήτησις κηρύσσεται παρατασμένη. Πρώτον

δέχεται ἡ Συνέλευσις τὴν πρότασιν ψηφίσματος τὴν ἀποκλείσειν καὶ ἀνακηρύξαισιν ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, μετὰ τῆς δεθείσης ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος ἐπεξηγήσεως ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἢ καὶ θεῶν ἀκατωχρησθῆναι εἰς τὰ Ἐπίσημα Πρακτικά;

Ἡ Συνέλευσις δέχεται διὰ βολῆς τὴν πρότασιν ψηφίσματος καθὼς καὶ τὴν προστεθεῖσαν ἐπὶ τοῦ ψηφίσματος ἐπεξη-

γρην, καταχωρησθέντων εν τοῖς Ἐπισήμοις Πρακτικαῖς.  
Διακόπτεται μετὰ ταῦτα ἡ συνεδρίασις ὥρα 9 ὥς ἐπα-  
ναληρθῇ τὴν ὥραν 10 μ. μ.

### ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΚΟΙΝΗΝ

ὥρα 10 καὶ 15' μ. μ.,

Ἐπαναλαμβάνομένης τῆς συνεδριάσεως ἡ Συνέλευσις  
εἰσερχεται εἰς τὴν

### Ἡμερησίαν Διάταξιν

τῆς συντακτικῆς καὶ νομοθετικῆς αὐτῆς ἐργασίας.

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν κατ' ἄρχην τὸ σχέδιον νόμου «Περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917-1920 διὰ πολιτικούς λόγους παθόντων», μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Γ. Μπουσίου**, **Ἀντ. Μάτεσι** καὶ **Ν. Σιγάτου**, γίνεται δὲ δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ὡπως τὸ νομοσχέδιον ἀναγραφῇ ἐκ τῶν πρώτων ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει πρὸς συζήτησιν κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς προσ-  
εχοῦς Πρακτικῆς.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ νομοσχέδια:

«Περὶ δικανονισμοῦ στρατιωτικοῦ βαθμοῦ εἰς τὴν διευ-  
θυντὴν σιδηροδρομικῶν δικτύων πέρα τινι τῶν Στρατιῶν».

«Περὶ ἀνθεωρήσεως τῆς ἀποφάσεως τῶν ἀποστρατευ-  
θέντων αὐτεπαγγέλτοις ἀξιωματικῶν ἐπὶ τῇ βίᾳ τοῦ νό-  
μου ΓΧΝΙ' (3653)», μετὰ παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἁρθρῶν  
1 καὶ 2 τοῦ κ. **Κ. Δροσοπούλου**, μετὰ παρατηρήσεις ἐπὶ  
τοῦ ἁρθροῦ 3 τοῦ κ. **Γ. Καρπετοπούλου**, ὑποβληθέντος καὶ  
τροπολογίαν ὡπως ληρθῇ πρόνοια καὶ περὶ τῶν οἰκογενειῶν  
τῶν ἀποβιβάσαντων, ἦν ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν  
ἐδήλωσεν ὅτι θέλει μελετήσῃ.

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τοῦ σχεδίου νό-  
μου «Περὶ ἀνναθάρσεως τῶν ἐλλογικῶν βιβλιαρίων» ὁ κ.  
**Ν. Βλιάμος** προτείνει νὰ τροποποιηθῇ τὸ νομοσχέδιον  
κατὰ τρόπον τοιοῦτον ὥστε ἡ ἀνναθάρσις νὰ ἐπεκταθῇ  
καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα, καθόσον ἐν Σχῆμ ἔχουσιν ἐνγγραφῇ  
παρανόμως πολλοὶ Μικρασιῶται. Συνιστᾷ δ' ἐπ' εὐκαιρίᾳ  
ὡπως μελετηθῇ τὸ ὅλον ἐλλογικὸν σύστημα καὶ τροπο-  
ποιηθῇ κατὰ τὰ ἐν Εὐρώπῃ ἱσχύοντα.

Ὁ κ. **Μ. Σιάπκας**, πληρεξούσιος Λαρίσης, ὑποστηρί-  
ζει τροπολογίαν αὐτοῦ ὡπως περιληρθῇ καὶ ὁ δῆμος Λα-  
ρίσης εἰς τὸ νομοσχέδιον, καθόσον ἐπὶ τριῶν καὶ ἡμίσεος

χιλιάδων ἐλλογῶν ἐν τῷ δήμῳ Λαρίτης, ἔχουσιν ἐνγγραφῇ  
περὶ τοὺς δισχιλίους πρισφυγας καὶ ἄλλοι.

Ὁ κ. **Γ. Μερκούρης**, ἀναφέρων ὅτι εἰς τοὺς ἐλλογι-  
κούς καταλόγους τῶν δήμων Ἀθηναίων καὶ Πειραιῶς ἐν-  
εγράφησαν καὶ ἑλᾶθον βιβλιαρία διὰ πλαστογραφίαν καὶ  
ἄλλων ἐγληπτικῶν μέσων 33 εἰς χιλιάδας, ἐλλογινοῦ-  
σιν ἐκτιμᾷ τὰ γινόμενα καὶ συνιστᾷ τὴν ἄμεσον λήψιν μέ-  
τρων πρὸς τιμωρίαν τῶν κακουργημάτων, αἵτινες κινεῖται  
τὼς μένουσιν ἄκοιμη ἀτιμώρητοι.

Συνιστᾷ μετὰ τοῦτο τὴν ἐπιτάχυσιν τῆς ἀντιπώσεως  
τῶν ἐλλογικῶν καταλόγων, ὧν ἄνευ δὲν δύναται νὰ ἐνε-  
ργηθῇ ἐκλογῇ.

Ἐξιστάζων κατόπιν κατ' ἄρθρον τὸ νομοσχέδιον ὑποβάλ-  
λει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἁρθροῦ Ιου περὶ τοῦ τρόπου τῆς  
λήψεως τοῦ βιβλιαρίου ὑπὸ τῶν ἐλλογῶν, ὥστε ν' ἀπο-  
φραγῶσιν εἰς γνήσιοι ἐλλογεῖς τὰς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὁρμη-  
ρὰς καὶ δαπανηρὰς διατυπώσεις.

Ὁ κ. **Α. Μάτεσις** προτείνει τὴν σύστασιν τριμελοῦς  
ἐπιτροπῆς πρὸς ἀνναθάρσιν τοῦ ὑπάρχοντος καταλόγου, ὁ  
ὅτι δὲ ἀνναθάρσει καταλλύος νὰ ἐκτεθῇ ἐν τῷ δημοκ-  
ρατίῳ ἔφ' ὥρισμένον χρόνον καὶ ὅστις νημιζέι ὅτι καλῶς διε-  
γράφη νὰ ὑποβάλῃ ἑνστάσιν. Χαρακτηρίζει τὴν τριμελὴ  
παρακλιώτερον, εὐκόλον δὲ τὴν πικύτην ἐργασίαν, ἔχον  
ἔκτατον τὸ παραρτήμα τοῦ ἐλλογικοῦ καταλόγου τοῦ 1920  
εἶναι τὸ περιέχον τοὺς παρανόμως ἐνγγραφέντας.

Ὁ κ. **Χ. Μηταόπουλος**, ὁμιλῶν διὰ μακρῶν ἐπὶ τοῦ  
νομοσχεδίου καὶ ἀναφέρων ὅτι τὰς μεθόδους καὶ τὰ κα-  
κουργήματα ἅτινα μετεχειρίσθη ὁ τυράννος πρὸς κατά-  
λησιν τῆς Πρωτεύουσας, κατὰ τὰ εἰσθῆτα τοῖς τυράννοις,  
λέγει ὅτι διὰ τῶν πενήτηντα καὶ πλέον χιλιάδων ξένων  
ἐλλογῶν, αἵτινες ἐνεγράφησαν ἐν τοῖς καταλόγοις Ἀθη-  
νῶν καὶ Πειραιῶς, τελείως ἡλλοιώθη ἡ φυσιογνωμία τῶν  
πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ ὅτι οὐδὲν ὑπάρχει ἐν  
Ἀθῆναις σήμερον τὸ γνήσιον. Τὰ παντοειδῆ θέρμακα τοῦ  
τυράννου κατέστησαν τὴν πόλιν μὴ Ἀθηναίαν, ἐκ τού-  
του δὲ προέκυψε καὶ ἡ ἀπώλεια τῆς ἐκλογῆς τῆς 31 Μαΐου,  
ἐξ ἧς τόσκα κατὰ συνέθεσιν ἐν τῇ Χώρα. Πρώτος, λέγει,  
ἐξήγησε τὴν ἀνναθάρσιν τῶν ἐλλογικῶν καταλόγων καὶ  
χαίρει διότι ἡ πρότασις του ἐγένετο ἀποδεκτή. Προτείνει  
μετὰ τοῦτο τὴν μεταβολὴν τῆς ἐλλογικῆς συνθέσεως τῆς  
πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, περιλαμβανούσης περὶ τὰς 500 χιλ.





κρούει κατόπιν τῆς προτάσεως τοῦ κ. Λεβίδη καὶ Μητσοπούλου ὅπως τεθῶσι περιορισμοὶ εἰς τοὺς ἄλλοθεν θέλοντας νὰ ἐγγραφῶσιν εἰς τοὺς κατεχόμενους Ἀθηναίους, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ γινόμενον ἐν ἐξαιρετικῇ περιπτώσει, δὲν δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ. Ἄλλως δὲν πρόκειται περὶ νόμου ἀντιπροσωπικοῦ.

Ὁ κ. **Ἐπ. Κώστας** λέγει, ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶναι τέλειον διὰ τὰς Ἀθήνας, ἀτελές οὖτως διὰ τὰς Νέας Χώρας. Φανερὸν ὅτι πρέπει ἡ ἀνακαθάρσις ν' ἀρχίστῃ ἀπὸ τοῦ 1915 καὶ διὰ τοῦτο δεχεται τὴν γνώμην τοῦ κ. Ματασι ὅπως γενήτῃ Ἐπιτροπὴ, ἐν ᾗ νὰ περιληφθῶσι καὶ μέλη ἐκ τῶν Νέων Χωρῶν.

Ὁ κ. **Γ. Σχοινᾶς** ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου ἐπιτελῶν παρατηρεῖ ὅτι δὲν θ' ἀπορροχθῇ ἡ ἐγγραφὴ προσφύγων ἰσχύοντος τοῦ νόμου ΓΣΚ' καὶ συνιστᾷ τὴν κατάργησιν τοῦ νόμου ἐκείνου. Προτείνει δὲ νὰ περιληφθῇ καὶ ὁ δῆμος Καλλικῶν εἰς τὴν ἀνακαθάρσιν, δι.τι ἐκ τῶν 60—70 ἐλλογῶν, οἵτινες ἐνεγράφησαν κατ' ἕτος, ἐνεγράφησαν τῷ 1920 περὶ τοὺς 600 ἐπὶ 3,500.

Ἐπίσης ἐπὶ τοῦ 3ου ἄρθρου ζητεῖ νὰ προστεθῇ διδάχαις ὅπως οἱ γονεῖς, οἱ ἀδελφοὶ ἢ καὶ ἄλλοι συγγενεῖς λαμβάνωσι τὰ βιβλιαρῖα καὶ ἄνευ πληρεξουσίου ἢ ἐπιστολῆς.

Ὁ κ. **Ε. Γαρουφαλιάς** λέγει, ὅτι, κατόπιν τῆς γενόμενης καταγγελίας, ὅτι ἐνεγράφησαν 12 χιλ. ἀναπαράτων ψήφων, ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν οὐδεὶς νὰ δηλώσῃ τίνα μέτρα ἐλήφθησαν καὶ τί σκεπτεῖ νὰ πράξῃ.

Ὁ κ. **Κ. Σταματόπουλος**, ἐπειδὴ, λέγει, ἀγέροντες νοθεῖται ἔτι μόνον ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις Νομοῖς, πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ τὸ μέτρον τῆς ἀνακαθάρσεως κατ' ὅλους τοὺς Νομοὺς τοῦ Κράτους.

Ὁ κ. **Γ. Αναστασόπουλος** προτείνει ὅπως ἡ ἐν τῷ 2ῳ ἄρθρῳ διδάχαις περιορισθῇ μέγχι τῆς 1ης Αὐγούστου, ἵνα μὴ βραδύνη ἡ μέλλουσα νὰ διενεργηθῇ ἐκλογὴ, διότι μετὰ τὰ κείμενα τῶν ὑπαρχόντων ἐγκληματικῶν καὶ ἀκαταλῶν κατεχόμενων οὐδεμίαν ἐκλογὴν δύναται νὰ γίνη.

**Σ. Στάης** (Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν). Ἀκούσας μετὰ προσοχῆς πάντας τὰς γενόμενας παρατηρήσεις, θέλω δηλώσαι κατὰ τὴν β' συζήτησιν τίνας ἐκ τούτων θέλω ἀποδεχθῇ.

Κηρύσσεται μετὰ ταῦτα ἡ συζήτησις παρατωμένη.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ ἄρθρα 1, ὡς ἐτρο-

ποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, τὰ ἄρθρα 2, 3, 4 καὶ 5, ὡς ἀνεργώσθησαν, προστεθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 6 εἰς α' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων.

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 1951».

«Περὶ ἐκδόσεως οὐλομνηστικῶν κωδίκων».

«Περὶ ὁρίσμου τιμῆς δραχμῆς εἰς γρόσιας Τουρκίας διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἑμπορευμάτων, ἀνθυποσπιστῶν, ἐπιτελῶν καὶ τῶν τούτοις ἀντιστοιχοῦντων, ὡς καὶ γονικῶν νυμφαίων, τῶν ὑπηρετούντων εἰς πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν» καὶ

«Περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων 1240 καὶ 1920 περὶ ἐκδόσεως γρομνηστικῶν Ἑβραϊκῆς Ἀφύρας».

Γίνονται δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν καὶ σύνολον τὰ σχέδια νόμων.

«Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ ἄρθρον 87 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Προξενικοῦ νόμου, ἔχον ὅτι»:

«Ἄρθρον 1.

Εἰς τὸ ἄρθρον 87 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Προξενικοῦ νόμου προστίθεται δεύτερον εἰσαχθὲν, ἔχον ὡς ἑξῆς:

«Τὰ ὑπὸ τῶν ἀμείνων Προξενικῶν Ἀρχῶν εἰσπραττομένα τέλη ἐκ τῆς ἐκδόσεως ἢ ἐπιθεωρήσεως πιστοποιητικῶν καὶ πιστεύσεως ἐμπορευμάτων ἀνήκουσιν εἰς τὸ Δημόσιον, ἀποδιδόμενου ποσοστοῦ 15 ὅς εἰς τὴν διευθύνουσαν τὴν Προξενικὴν Ἀρχὴν, ἐφόσον οὗτος ταχέως ἀμίσθος Προξενικῶς ὑπάλληλος».

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεῖται μετὰ ἑκ μὴνα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἑφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως».

«Περὶ ἀνατιθεώσεως τῶν στοιχειωμένων ἐπαλλήλων τῆς Μέσης Ἑυρωπαϊκῆς Ἑκπαιδεύσεως, ἔχον ὅτι»:

«Ἄρθρον μόνον.

Ἐν περιπτώσει στοιχειώσεως τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἑυρωπαϊκῶν Σχολῶν δύναται νὰ προσκρίβανωνται εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν στοιχειωθέντων καὶ μεχρὶ τῆς ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ ἀπολύσεως τούτων ἐκτακτοὶ κατάρχηται καὶ διδάτακτοι κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2261 «περὶ Μέσης ἐμπορικῆς Ἑκπαιδεύσεως».

Ἐπὶ τῆς β' κατ' ἄρθρον συζήτησεως τῆς προτάσεως νόμου Περὶ τοῦ παρὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος Βασιλικοῦ ὑποτιθέμενου ἑ. κ. **Κ. Δουκουρέζος** παρατηρεῖ ὅτι δὲν διακρίφεται ἡ διάταξις περὶ θητείαις ὡς εἶχε δη-  
τασθῆναι ἀπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ. Προτείνει δ' ἔπειτα ὡς προστεθῆναι διὰ τῆς καθ' ἑνὴν καὶ διδόνται ἰδικίτεροι ἀντι-  
θετοὶ εἰς τοὺς παρὰ τῆς Τραπέζης διακρίνομένους ὑπαλλήλους.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης** Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Οἰκο-  
νομικῶν. Κατηργήθη τούτο διὰ τῆς γενόμενης μετὰ τῆς  
Τραπέζης συμβάσεως. Οἱ διακρίνομενοι ὑπαλλήλοι θεω-  
ροῦνται ὑπαλλήλοι τοῦ Κράτους, ἄνευ προσθέτου τινὸς  
εργασίας.

Ὁ κ. **Ι. Δ. Ράλλης** Ὑπουργός ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκο-  
νομίας, λέγει ὅτι δὲν ἔχεται εἰς ὄψιν τὸν ἀντικείμενον πρὸς διακρίσιν  
ἀνευ ὁρισμένης θητείας, ἀλλ' ἔστιν δεχάται καὶ περιφύσιν  
ἡ θητεία εἰς τρεῖς ἔτη.

Ὁ κ. **Α. Τσουκαλῆς** λέγει ὅτι, ὅταν ὁρισθῇ θητεία,  
δὲν δύναιται ν' ἀπολυθῇ τῆς θέσεώς του ὁ διακρίνομενος  
ἐν ᾧ περιπτώσει δὲν ἐκτελεσθῇ τὰ καθήκοντά του. Ζητεῖ τὴν  
διακρίσιν τῆς διατάξεως.

**Ι. Δ. Ράλλης**. Γίτε δεχόμεθα ὡς ἐν τῷ 2ῳ ἄρθρῳ προ-  
τεθῇ ἀνταρριζόμενων τῶν περὶ νομικῶν συμβούλων δια-  
τάξεων, καὶ μείνῃ δὲ τὸ 1ον ἄρθρον μετὰ τὴν διατάξιν περὶ  
τοις τοῖς θητείαις.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** παρατηρεῖ ὅτι, ἄρθρον ἡ θητεία  
δὲν χαρακτηρίζεται ὡς ἐξαιρετικὴ τῆς μονιμότητος καὶ  
δὲν γίνεται περὶ τούτου ἐν τῷ νομοσχεδίῳ μνεία, δεῖν καὶ  
διακριθῇ ἡ διάταξις τῆς θητείας καὶ καὶ προσχωθῇ νομο-  
σχέδιον καθορίζον τὰ ὅρια τῆς ἀπολύσεως.

**Ι. Δ. Ράλλης** Ὑπουργός ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας.  
Ἐδήλωται ἤδη ὅτι εἰς τὸ 1ον ἄρθρον προσέθηκεν διάταξιν  
καθ' ἣν καὶ ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ ἐπιποῦ καὶ περὶ νομι-  
κῶν συμβούλων διατάξεις. Οὐδὲν ἄλλο δεχόμεθα.

Ὁ κ. **Γ. Ἀναστασόπουλος** προτείνει νὰ προστεθῇ ἐν  
τοιαύτῃ περιπτώσει διατάξις ὡς διὰ παρῆρας τοῦ Ὑπουρ-  
γικοῦ Συμβουλίου ἀπολύσεται ὁ ὑπαλλήλος ὅτε.

**Ν. Στράτος**. Προκειμένου περὶ ἀνωτάτων ὑπαλλήλων  
οὕτω δεῖν καὶ γίνεσθαι ἡ ἀπόλυσις, ἔρσαν ἤθελον φεραθῇ  
οὗτοι ἀνίσχυροι, καὶ ζητεῖ ὅνα προστεθῇ διατάξις ὡς  
ἐντὶς τῆς τριετοῦς θητείας διὰ πρῶτον τοῦ Ὑπουργικοῦ  
Συμβουλίου γίνεσθαι ἡ ἀπόλυσις.

**Ι. Δ. Ράλλης**. Ἐδήλωται ἤδη ὅτι δὲν δεχόμεθα ἄλλην  
τροποποίησιν.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς β' κατ'  
ἄρθρον συζήτησιν. ἀναβιβάζομενος τῆς ἐπισημείσεως τοῦ συ-  
νέλου.

Ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ ἀπολύσεως τοῦ ἀπὸ 21  
Σεπτεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ ἀπαλ-  
λαγῆς ἀπὸ τῶν πονηρῶν τῆς λιποταξίας καὶ ἀνομοταξίας  
ὑπαξιωματικῶν, νεκτῶν καὶ τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ ὁ  
κύριος **Γ. Καρπετοπούλου** παρατηρεῖ ὅτι τίθενται ἄνισα  
μέτρα πρὸς τοὺς ἑξισωματικούς τοῦ Ναυτικοῦ ἀπαλ-  
λασσόμενοι καὶ τῆς χρηματικῆς πονηρίας, ὅπερ θεωρεῖ  
ἄδικον.

Διαδίδεται βραχεῖα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου συζη-  
τήσεις μετὰ τῶν κυρίων **Καρπετοπούλου, Ν. Στράτου**  
καὶ **Δ. Γούναρη**, Πρωτοπουργοῦ, ὡς πρὸς τὴν ψήφισιν τοῦ  
νομοθετικοῦ Διατάγματος μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου περὶ  
ἀνομοταξικῶν καὶ τὸ νομοσχέδιον ἀναβιβάζεται.

Γίνεται μετὰ τούτου δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ τὸ  
σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου.

«Περὶ κατασχέσεως τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ νόμου  
2495 τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1920, μετὰ παρατηρήσεις τοῦ  
κ. **Γ. Καρπετοπούλου** εἰς ὃν δίδουσιν ἐξηγήσεις οἱ κ. κ.  
**Ν. Θεοτόκης** καὶ **Π. Πρωτοπαππαδάκης**, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρον μόνον.

Τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ ἐπ' ἀριθ. 2495 τῆς 10 Σεπτεμβρίου  
1920 νόμου ἀπερὶ συζήτησεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν δημοσίων ὑπη-  
ρεσιῶν, καταργεῖται.

Ἡ ἐσχὴς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεῖται ἀπὸ 12 Μαρτίου 1921.

Γίνεται ἐπίσης δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον  
συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου.

«Περὶ σχεδιαστῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, ὡς ἐτροποποιήθη  
ἀπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ μετὰ τὴν α' συζήτησιν, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρον 1.

Τὸ προσωπικὸν τῶν σχεδιαστῶν ἐν τῷ Β. Ναυτικῷ  
ἀποτελεῖται.

Δύο ἀρχισχεδιασταὶ, τρεῖς σχεδιασταὶ α' τάξεως, πέντε  
σχεδιασταὶ β' τάξεως ἢ μισθολογούμενοι σχεδιασταὶ.

## "Αρθρον 2.

Μαθητευόμενοι σχεδιαστέα διαρίζονται, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν, οἱ ἐπιτυχόντες ἐν διαγωνισμῷ κατὰ σειρὰν ἱκανότητος.

Ἐν τῷ διαγωνισμῷ γίνονται δεκτοὶ πολῖται Ἕλληνες, ἐγγεγραμμένοι εἰς τὰ μαθητῶν τῶν ἀρρένων, ἔχοντες ἡλικίαν οὐχὶ μεγαλυτέραν τοῦ 25 ἔτους, ἐὰν δὲ ἔχωσιν ἀνωτέραν τοῦ 20 ἢ ἔχωσιν ἐκπληρώσει τὴν στρατιωτικὴν χύτῶν ὑποχρέωσιν ἢ ἢ ἐκπληρώσιν αὐτήν, ἢ μὴ ἔχωσι καταδικασθῇ εἰς τινὰ τῶν ποινῶν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ἀρθρῶν 20 καὶ 21 τοῦ Ποινικοῦ νόμου, ἢ ἀπέκτανται ἀπολυτήριον Ἑλληνικοῦ Σχολείου καὶ τὰ λοιπὰ προσόντα τὰ ἐρισθησόμενα διὰ Β. Δ. Ἐπίσης διὰ Β. Δ. κανονισθῇσονται τὰ τοῦ διαγωνισμοῦ ἐν γένει. Εἰς τὸν διαγωνισμὸν γίνονται δεκτοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ μηχανικοί.

## "Αρθρον 3.

Οἱ μαθητευόμενοι σχεδιαστέα προάγονται διὰ Β. Δ. εἰς τὴν βαθμὴν τοῦ σχεδιαστοῦ β' τάξεως μετὰ ἐνικότιον ὑπηρεσίαν κατὰ σειρὰν ἀρχιότητος.

## "Αρθρον 4.

Οἱ σχεδιαστέα β' τάξεως προάγονται διὰ Β. Δ. εἰς σχεδιαστὰς α' τάξεως, θέσεως κενῆς ὑπαρχούσης, μετὰ 3 ἐτῶν ὑπηρεσίαν κατὰ σειρὰν ἀρχιότητος.

## "Αρθρον 5.

Οἱ σχεδιαστέα α' τάξεως προάγονται διὰ Β. Δ. εἰς ἀρχισχεδιαστὰς, θέσεως κενῆς ὑπαρχούσης, μετὰ 3 ἐτῶν ὑπηρεσίαν κατ' ἐκλογὴν.

## "Αρθρον 6.

Οἱ μαθητευόμενοι σχεδιαστέα καὶ οἱ σχεδιαστέα προάγονται κατόπιν εὐνοϊκῆς προτάσεως τοῦ τριμητάρχου τοῦ Τμήματος Ναυπηγικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, ἢ Τεχνικῆς Διεύθυνσις τοῦ Β. Ναυστάθμου ὑποβάλλει τῆς συστάσεως τῆς περὶ προαγωγῆς τῶν ἀνωτέρω εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν (Διεύθυνσιν Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν, Τμήμα Ναυπηγικῆς Ὑπηρεσίας).

## "Αρθρον 7.

Οἱ μαθητευόμενοι σχεδιαστέα, σχεδιαστέα καὶ ἀρχισχεδιαστέα ὑποπίπτοντες εἰς παραπετώματα τιμωροῦνται πειθαρχικῶς ὑπὸ τῶν προϊσταμένων αὐτῶν διὰ προστίμου τὴν ποσὴν φερὰν δραχ. 10, τὴν δευτέραν 15 καὶ τὴν τρίτην 20 δραχμῶν.

Ἀπαντες οἱ ἀνωτέρω ἀπολύονται τῆς ὑπηρεσίας κατόπιν γνωμοδοτήσεως Συμβουλίου, οὗ ἡ συγκρότησις κανονισθῇσεται διὰ Β. Διατάγματος.

1) Ἐὰν ἔχωσι τιμωρηθῇ διὰ προστίμου τρεῖς φορές.

2) Διὰ συγχρὴν ἀμείλιαν περὶ τὴν ὑπηρεσίαν.

3) Δι' ἀσυμβίβαστον διαφωνίαν πρὸς τὴν θέσιν τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου.

4) Ἐὰν ἐγκαταλείψωσιν χυλωναμένους τὴν θέσιν των. Διὰ τὴν ἄνω βαθμὴν δικαιοδοσίας ἀποσύναι των οἱ σχεδιαστέα οὐδὲν εἶδος μισθοῦ λαμβάνουσιν.

## "Αρθρον 8.

Αἱ ὁργανικαὶ θέσεις τῶν μαθητευομένων σχεδιαστῶν, σχεδιαστῶν καὶ ἀρχισχεδιαστῶν ἐρισθῇσονται διὰ Β. Δ.

## "Αρθρον 9.

Ὁ κατὰ μῆνα μισθὸς τῶν πολιτικῶν σχεδιαστῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, ἐκτὸς τῆς ὑδρογραφικῆς ὑπηρεσίας, περὶ οὗ προβλέπει ὁ 2028 νόμος, ὁρίζεται ὡς ἑξῆς:

1) Τοῦ ἀρχισχεδιαστοῦ κατὰ 300)ο ἀνωτέρως τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ τοῦ κανονιζομένου διὰ τοῦ παρόντος νόμου σχεδιαστοῦ α' τάξεως ἀντιστοιχοῦντος ἀπὸ πενταετίαν εἰς τὴν βαθμὴν τοῦτον καὶ ἐπὶ δύο πενταετίαι κατὰ 100)ο.

2) Τῶν σχεδιαστῶν α' καὶ β' τάξεως ὁμοίως τοῦ διὰ τοῦ νόμου 886 τοῦ 1917 κανονισθέντος διὰ τοῦ σχεδιαστῆ α' καὶ β' τάξεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας καὶ κατὰ τὰς ἐνδεχομένας τοῦ νόμου τούτου τροποποιήσεις.

3) Τῶν μαθητευομένων σχεδιαστῶν κατὰ 300)ο ἐπὶ ἑξαπτον τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ τοῦ σχεδιαστοῦ β' τάξεως ἀντιστοιχοῦντος ἀπὸ πενταετίαν εἰς τὴν βαθμὴν τοῦτον καὶ ἐπὶ δύο πενταετίαι κατὰ 100)ο.

## "Αρθρον 10.

Ὁ ἀρχισχεδιαστὴς ἐξομοιοῦται πρὸς ὑπουργικὴν γραμματέα α' τάξεως, οἱ σχεδιαστέα α' καὶ β' τάξεως πρὸς ὑπουργικὴν γραμματέα β' τάξεως καὶ οἱ μαθητευόμενοι σχεδιαστέα πρὸς γραφεὶν α' τάξεως.

## "Αρθρον 11.

Καταργεῖται πᾶσα διὰ τῆς ἀντιβάνουσα εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Γίνονται δεκταὶ κατ' ἀρχὴν τὰ ἑξῆς σχέδια νόμων:

«Περὶ ἐξόδων παρκατάσεως διοικητικῶν μονάδων καὶ στρατιωτικῶν διοικήσεων»

«Περὶ πειθαρχίας προθεσμίας νόμων 2038 καὶ 2087», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1233 τοῦ 1918 περὶ ταχυρῆς περιθάλψεως εἰς τὰς αἰσθητικὰς τῶν ὑπὸ τὴν ὁπλ. ὑπηρετούντων ἀνδρῶν».

«Περὶ διαθέσεως τῶν ἐντὶς τοῦ νέου σχεδίου τῆς κατε-  
πείγουσας ἐκτάξεως (Πετσαλινίτης, περιληφθέντων ἀκινήτων),  
μετὰ τὴν ἀποκαταστάσιν Εὐδελίας, Ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ. κ. Ν.  
Γερμανοῦ, Μ. Θεοδορίδου, Κ. Κοτσάνου, Ν. Κου-  
λάνδρου, Ζ. Σαββαρίκα, Ἀμπτή βέη Σεσιμπές, Σακῆ  
Ἰσαὰκ Ἀβραάμ, Δαυὶδ Ἀλχανάτη, Σωτ. Γκοτζα-  
μάνη καὶ Γ. Χατζηγεωργίου, εἰς τὴν ἀποκαταστάσιν τῶν  
νομισμάτων καὶ τὴν ἀποκαταστάσιν καὶ ἐπιστρώσιν τῶν  
ἐπιδοσίων τῆς ἐκτάξεως τῆς»

«Περὶ ὑπεργραφῆς τῆς ὑπερσελίας μεταφορῶν εἰς τὸ Ὑ-  
πουργεῖον τῆς Ἑθνικῆς Οὐνομίαις», ἀναρτῶμενον **κατε-  
πεῖγον**»

«Περὶ ἀναθεωρήσεως ἀποτάξεων τῶν Στρατοδικείων»

«Περὶ τροποποιήσεως τῶν ἀποτάξεων τῶν ἐφεδρῶν τοῦ  
Σώματος τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης, δικαζέων»

«Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν δικτάξεων τοῦ νόμου 3562 περὶ  
βελτιώσεως συστημάτων ὑδατῶν Ἠπείρου»

«Περὶ τῶν μετὰ ἀποκατάστασιν στρατιωτικῶν ἀπογραφῶσεων»

«Περὶ ἐρμηνείας προσηγοριῶν δικτάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν  
1781 τῆς 22ας Ἀπριλίου 1919 νόμου περὶ μονιμοποιή-  
σεως ὑγειονομικῶν ἀξιωματικῶν»

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθ. 680, ὡς ἐπι-  
ποιοήθη διὰ τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθμὸν 911 μεταγενεστέρου  
ταύτου περὶ ἀποκαταστάσεως ἀξιωματικῶν πλοίωντων ἐν ὑπερ-  
σελίας»

«Περὶ ἀναδρομικῆς ἰσχύος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1673 νόμου  
περὶ ἀποδοχῶν τῶν εἰς τὴν ἀποκατάστασιν δικαστικῆς  
πλοίωντων ἐν ὑπερσελίας τιθεμένων ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυ-  
ποστασιτῶν»

«Περὶ ἀναδρομικοῦ ἀποδοχῶν τῶν εἰς ἀποτάξεως, ἀπο-  
στρατείας καὶ π. ἐπικρατῶμενων ἀξιωματικῶν, ὡς καὶ τῶν  
ἐδουλοποιῶν τῶν ἀξιωματικῶν, τῶν τῶς Δ' Σώματος  
στρατοῦ τῶν ἐπικρατῶμενων ἐκ Γερμανίας καὶ περὶ ἀνα-  
δρομῆς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2550 νόμου»

«Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 1525 μέχρι  
πέρας τοῦ παρόντος πολέμου»

«Περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων περὶ τροποποιήσεως τῶν  
δικῶν» καὶ

«Περὶ διαθέσεως δικαίων ἐκτάξεων διὰ γεωργικῆς,  
δενδροκομικῆς ἢ ἄλλου κινήσεως ὡφελείας σκοποῦς».

Προτάσσεται μετὰ τὰς προτάσεις τοῦ κ. Ε. Χατζιδάκη  
καὶ γίνεται δεκτὴ εἰς τὸ ἄρθρον καὶ σύνολον συζητήσεων  
ἡ πρότασις νόμου

«Περὶ τοῦ ἐν Σχῆμῳ Ἀρχιεπισκοπικαίου», ἔχουσα τίτλον·

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἐν Σχῆμῳ ὑπορχον Ἀρχιεπισκοπικαίον δικαζέσθαι. Τὸ  
προσωπικόν δ' αὐτοῦ ἀποτελεῖται ἐξ ἐνός ἀρχιεπισκόπου ἐπὶ  
βαθμῶ καὶ μισθῶ γραμματέως β' τάξεως καὶ ἐνός κλητήρος  
ἐπὶ μνησικῶ μισθῶ ἀρχικῶν ἐνδοχόντων.

Ἄρθρον 2.

Διαρρίξεται ἀρχιεπισκόπος ὁ ἔχων πτυχίον Νομικῆς ἢ Φιλο-  
σοφικῆς Σχολῆς τοῦ ἡμετέρου ἢ ἀλλοδαποῦ ἡμετέρου Παι-  
δαγωγικοῦ, ἢ προσηγορητικῆς ἐπὶ παντασίαν ὡς ἀρχιεπισκόπος  
τοῦ αὐτοῦ Ἀρχιεπισκοπικαίου, ἐπὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ τῆς νήσου καθι-  
στῶτα.

Ὁ κλητὴς, τραυματικῶς πολέμου κατὰ προσηγορίαν, διορι-  
ζεται καὶ ἀπολύεται κατὰ πρότασιν τοῦ ἀρχιεπισκόπου.

Ἄρθρον 3.

Τὸν ἀρχιεπισκόπον ἀναπληροῦ εἰς ἐκ τῶν γραμματέων τῆς  
Πατριαρχικῆς Σχολῆς, ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου ἐνδοχόντων.

Ἄρθρον 4.

Ἐν τῷ Ἀρχιεπισκοπικῷ ταῦτα θὰ φυλάσσονται ταξινόμη-  
μένα τὰ ἐν αὐτῷ ὑπάρχοντα ἐγγράφα τῶν δικαζέων Ἀρχῶν  
τῆς Ἡγεμονικῆς Σχολῆς καὶ ὅσα ἄλλα ἡθελον ἐνδοχόντων διὰ Β.  
Δικαστηρίων.

Ἄρθρον 5.

Τὰ ὑπὸ τῶν ἐχόντων συμφέρον λαμβανόμενα ἀντίγραφα τῶν  
ἐν τῷ Ἀρχιεπισκοπικῷ κατατεθειμένων ἐγγράφων, δημοσίων  
καὶ βουλευτικῶν, θὰ πιστοποιῶνται διὰ τῆς ὑπογραφῆς καὶ τῆς  
σφραγίδος τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ἡμερομηνία ὅσα τοῖς πιστοτυ-  
ποις μέχρι τῆς ἐπὶ πλειστοτήτῃ προσβολῆς αὐτῶν, κατὰ τὰς  
δικτάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικαιοσύνης.

Ἄρθρον 6.

Διὰ τὴν ἀναρρῆσιν ἐκτελεστῶν ἀπογράφων ἀποφάσεως τινος ἐκ  
τῶν ἐν τῷ Ἀρχιεπισκοπικῷ κατατεθειμένων ἀποφάσεων τῶν  
προσηγορημένων ἐν Σχῆμῳ Δικαστηρίων, ὁ ἀρχιεπισκόπος θέλει  
ἐνδοχόντων ἀπλοῦν ἀντίγραφον αὐτῆς, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου, παραδιδι-  
μένου εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Δικαστηρίου τοῦ ἀντικαταστήσαν-  
τος τὸ ἐκδόν τὴν ἀπόφασιν ταύτην Δικαστήριον, θέλει παρὰ-  
πισθεῖν ὁ τύπος τῆς ἐκτελέσεως καὶ ἐξ αὐτοῦ θὰ χορηγηθῇ  
εἰς τὸν κίτοντα τὸ ἐκτελεστὸν ἀπόγραφον. Τὸ ἐκδοθὲν, κατὰ  
τὰ ἀνωτέρω, ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἀντίγραφον, ἐφ' οὗ περι-  
έρθῃ ὁ τύπος τῆς ἐκτελέσεως, θὰ κατατίθεται εἰς τὸ Ἀρ-

χειροφυλακείον, ίνα βιβλιοδετηται μετά των άλλων κατά τον αυτόν τρόπον εκδιδωμένων απογραφών, εις ίδιον τόμον δι' έκαστον των δικαστηρίων των εκδωσάντων τὰς αποστάσεις, γνησιμμένης μνείας περί τῆς εκδόσεως καὶ τῆς χρονολογίας τοῦ απογράφου ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου τῆς ἀποστάσεως.

Ομοιотρόπως θέλει γίνεσθαι καὶ διὰ τὴν έκδοσιν έκτελεστών απογραφών των συμβολαίων των προϋφισταμένων συμβολαιογραφείων Σάμου, τῆς εκδόσεως γνησιμμένης ὑφ' ἐνός των συμβολαιογραφών των ἐδρεύόντων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ συμβολαιογραφείου ἐκείνου εἰς ὃ ἔχει συνταχθῇ τὸ τὸν τύπον τῆς έκτελέσεως περιεχθησόμενον συμβόλιον.

Ἄρθρον 7.

Ὁ ἀρχαιοφύλαξ δρεῖλει νὰ φροντίῃ περί τῆς φυλάξεως των ἐγγράφων καὶ τῆς καταλλήλου τοποθετήσεως καὶ ταξινόμησεως αὐτῶν ἐν τοῖς ἀρχείοις, εἰς τρόπον ὥστε οἱ ἔχοντες συμφέρον νὰ λαμβάνωσιν ὅσον ἐνασπιν εύκολώτερον γινώσκουσιν αὐτῶν, καὶ νὰ εκδίδῃ τὰ αἰτούμενα ἀντίγραφα καὶ πιστοποιητικά. Εἶναι δὲ υπεύθυνος διὰ πάντων ὑπόλοιπων τῇ βλάβῃ των ἐγγράφων προελθοῦσαν ἐξ ὑπατιότητος ἢ ἀσυγγνώστου ἀμελείας αὐτοῦ.

Ἄρθρον 8.

Ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους ἀντιγράφεται ἐτησίᾳ πίστωσις δραχμῶν χιλίων δι' ἑξοδα γραφικῆς ὕλης, φωτισμοῦ, θερμάνσεως καὶ καθαρισμοῦ τοῦ Ἀρχαιοφυλακείου Σάμου.

Ὁ πληρεξούσιος κ. **N. Βλιάμος** ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «Περὶ των πρὸ τῆς ἐνώσεως γεωπόνων ὑπαλλήλων των Νέων Χωρῶν», ἣτις θέλει τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Λύεται μετὰ ταῦτα ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 2 καὶ 30' π. μ., ἵνα ἐπαναληφθῇ τὴν προσεχῇ Πέμπτην ὥρᾳ 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος  
καὶ ἡ. α. ὁ Ἀντιπρόεδρος  
**Σίμος Μπαλάνος**

Οἱ Γραμματεῖς  
**Γ. Τσακόπουλος**  
**Χρυσιόδ. Γρόλλιος**

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΓ'

Τῆς 13 Μαΐου 1921.

Ὠρᾳ 6 καὶ 50' μ. μ. ὁ ἀντιπρόεδρος κ. **Σίμος Μπαλάνος** ἀναλθὼν ἐπὶ τῆς ἐδρας κηρύττει τὴν ἐνάρξιν τῆς συνεδρίασεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεώρετά.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ Πρακτικά τῆς προηγούμενης συνεδρίασεως.

Ἀνακινῶνται εἴτε ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἐξῆς:

— Οἱ **καπνεργάται** Δράμας αἰτοῦνται ὅπως ἀπαγορευθῇ ἡ ἐξαγωγή των ἀνεπεξεργάστων καπνῶν.

— Οἱ κάτοικοι των κρεινῶν Κοινότητων τῆς περιφερείας Ἀργεῖου παρακαλοῦσιν ὅπως μὴ ἐπιταχθῶσι τὰ κτήνη των, ἀπαραίτητα εἰς τὰς ἀνάγκας των.

— Οἱ **καπνεργάται** Σερρών παρακαλοῦσιν ὅπως ἀπαγορευθῇ ἡ ἐξαγωγή των ἀνεπεξεργάστων καπνῶν.

Ὁ κ. **Ταβουλάρης**, **Πυλαιάρχης**, ἀναφερόμενος εἰς ὑπόβληθέντα ἤδη πρὸς τὴν Συνέλευσιν ὑπομνηματὰ των, διαμαρτύρεται, διότι δὲν ἐλήφθη ἀκόμη μέριμνα διὰ τὴν ἀπαχθέντα κατὰ τὸ 1917 ὑπὸ των Γάλλων οὐδὲν του.

Οἱ διευθυνταὶ των ἐν Ἀθήναις κληροδοτῶν αἰτοῦνται τροποποίησιν τοῦ νόμου περὶ χρονολογίας δημοσίων θεματικῶν.

— Οἱ ἑσέδροι Πειραιῶς των κλάσεων 1903 καὶ 1904 παρακαλοῦσιν ὅπως τοῖς ἐπιτραπῇ νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν χρένον τῆς ἐρεθρείας των ἐν Πειραιεῖ.

— Οἱ κάτοικοι Κρεσσενῶν αἰτοῦνται μεταρρίθμισιν τοῦ νόμου περὶ καθαρῆς προόδου.

— Ὁ κ. **Γ. Νικολάκης**, πρῶτον ἀνθυπατιστῆς τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ, ἐξ ὀνόματος καὶ άλλων ἐρεδρων ταῦτων παρακαλεῖ ὅπως ἀναγνωρισθῶσιν οἱ βαθμοὶ των, ἀναθέντων ἤδη εἰς τὰς τάξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ.

— Οἱ ἱερεῖς Ἑδέσης αἰτοῦνται ὅπως ἡ Συνέλευσις μεριμνήσῃ διὰ τὴν μισθοδοσίαν των.

— Ἡ ἔνωσις των Βιοτεχνικῶν Συντεχνιῶν τῆς Ἑλλάδος παρακαλεῖ ὅπως τὸ λήγον ἐνοικιστησίον ἐξκαλοῦθησῃ ἰσχυρον ἐπὶ μίαν πενταετιαν ρυθμιζόμενον ἐκάστοτε ἐν ταῖς λεπτομερείαις του διὰ **B. Διατχυμάτων**.

— Τὸ Ἑργατικὸν Κέντρον Ἀθηνῶν διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀνάμιξιν τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν εἰς τὰς δικαιοῖσεις των σωματείων καὶ αἰτεῖται ὅπως περιφρουρηθῶσι τὰ συνταγματικὰ δικαιώματα των ἐργατῶν ἀπὸ τῆς κυβερνητικῆς καὶ ὑπαλληλικῆς ἐπιβολῆς.

— Ὁ Στυλιανὸς Λέτσος ἐκ Σάμου παρακαλεῖ ὅπως διορισθῇ τελωνοφύλαξ.

— Ὁ **Δ. Γωγννίδης** ἐπικαλεῖται τὴν προσοχὴν τῆς Συνελεύσεως ἐπὶ συλλήσεως ἀρρώστης τὰ ἰχθυοτροφεία τῆς λίμνης Μποροῦ (Πόρτο Λάγος) τῆς Δυτικῆς Θράκης.



Οί συγκροτούσι Ν. Ν. Πλίου συνιστάσι τήν υποστήριξιν τοῦ ὑποβλήθέντος ὑπομνήματος τῶν συγκροτουμένων.

— Οἱ δικηγόροι κ. Ἀντώνιος Ἀντωνόπουλος, κατὰ διωχθεὶς ἐπὶ βενιζελικοῦ καθεστώτος, παρκαλεῖ ὅπως ἀποδοθῇ εἰς αὐτὸν ἡ περιουσία του, παρκαλῶς κατὰ σχεδίασιν.

Τὸ προσωπικὸν τῶν σιδηροδρόμων Θεσσαλίας κίτεται ὅπως μετὰ τοῦ ἡ περιουσίαν ἡ τελευταίως γενομένη ἐκ δαρχίων 35.

— Οἱ Ἀντώνιος Ἐξάρχος κίτεται ὅπως τῷ χορηγηθῇ συντάξις λόγῳ τῶν πρὸς τὴν Πικρίδα ὑπηρεσιῶν του.

— Οἱ ἀποστολὴ Φλωρίνης παρκαλεῖται ὅπως ἀνασταλῇ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου βιομηχανίας τῆς πόλεως των καὶ ἀποσταλῇ μηχανικὸς ἵνα μελετήσῃ τὰς ἀναγκαίας μεταρρυθμίσεις.

— Οἱ ἀπενεργῆται Καρδίσης κίτεται ὅπως ἀπαγορευθῇ ἡ ἐξχώρησις τῶν ἀνεπεξεργάστων κηπῶν.

— Αἱ διδασκαλίσαι Ἀρχαίας καὶ Ἑλληνίδας κίτεται 1) ὅπως περιορισθῇ ὁ χρόνος τῆς συντάξεως εἰς 15 ἔτη, 2) ὅπως ἐξισωθῶσιν αἱ μισθοὶ μεταξύ ἄρρεως καὶ θήλειος προσωπικοῦ.

— Οἱ ἄνθρωποι Μεσολογγίου κίτεται μεταρρυθμιστὴν τοῦ ἐγκριτοῦ συστήματος.

— Οἱ Χασάν Φαβζζὴ Βέης παρκαλεῖ ὅπως ληρθῇ πρόνοια καὶ περιρρυθμῶσιν τὰ κληρονομικὰ δικαιοῦμα αὐτοῦ.

— Οἱ πληρεξούσιος κ. Μ. Σουλτάνης ὑποβάλλει ἀναρροῦν καὶ ἐκθεσιν τοῦ ἱεροῦ κ. Βασιλείδου, περὶ θεραπείας τῆς φυματιώσεως καὶ παρκαλεῖ ὅπως ἀναγραφῇ αὕτη πρὸς συζήτησιν καὶ ληρθῇ ὑπ' ὅψιν ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως.

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. Ν. Φίλιος, Γ. Μερκούρης καὶ Ν. Τριανταφύλλου ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐξ ἀποτάξεως ἄξιωματικῶν κλπ.».

— Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. Ν. Φίλιος, Α. Σιγμαν, Κ. Οἰκονομίδης, Ζ. Σαββαρίνας, Ν. Κρίτσας, Θ. Διμ-  
πρίτης, Μ. Σάπκας κλπ. ὑποβάλλουσι πρότασιν νόμου «Περὶ ἐπανάκτορος τῆς ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Λαρίσης».

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. Ι. Χριστοδουλιᾶς, Ἡλ. Ἀνδριτσός, Γ. Καλαντιόπουλος, Π. Στάλκος καὶ Γ. Χλωρός ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου

«Περὶ κυρώσεως τοῦ νομοθετικοῦ Δικταγγατος περὶ ἀποκαταστάσεως ἄξιωματικῶν κλπ.»

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. Δ. Χατζίσκος, Ἡλ. Ἀνδριτσός, Γ. Χλωρός, Ν. Κρίτσας, Ι. Χριστοδουλιᾶς, Δ. Τζωρτζόπουλος, Κ. Δουκουρέζος, Ἀγαμ. Σιγμαν καὶ Ν. Φίλιος ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ ἀποζημιώσεως των κατὰ τὰ ἔτη 1917-1920 διὰ πολιτικούς λόγους πεθόντων».

— Οἱ πληρεξούσιοι Σάμου κ. Ν. Βλιάμος ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «Περὶ κατατάξεως ἁπτανόμενων καὶ ἄξιωματικῶν τῆς πολεμικῆς χωροφυλακῆς τῆς Σαμιακῆς ἡγεμονίας εἰς τὴν Χωροφυλακὴν».

— Οἱ κ. Γ. Μπαλιατζίης (Ἰπποπότης ἐπὶ τῶν Ἑξωστρεφικῶν) ὑποβάλλει νομοσχεδίον «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἐγκριτοῦ τοῦ Δικρατος Δίκαστηρίου Διεθνούς Δικαιοσύνης».

— Οἱ κ. Π. Κ. Μαυρομιχάλης (Ἰπποπότης ἐπὶ τῶν Νηυτικῶν) ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου 1920 Β. Δικταγγατος περὶ τροποποιήσεως τοῦ άρθρου 2 τοῦ νόμου 2024 καὶ ὁρισμοῦ δικταγγατος περὶ προβιβάσεων καὶ κανονισμοῦ ἀρχιαιότητος τῶν ἄξιωματικῶν τοῦ Β. Νηυτικοῦ καὶ καταργήσεως τοῦ 880 νόμου».

— Οἱ αὐτοὶ κ. Ἰπποπότης ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ ἀναθεωρήσεως τῆς ἀποράσεως τῶν ἀποστρατευθέντων καὶ ἐπαγγελλομένων ἄξιωματικῶν ἐπὶ τῇ βῶσει τοῦ νόμου ΓΧΝΠ (3653) καὶ τοῦ ΓΥΙΖ νόμου κλπ.».

— Οἱ αὐτοὶ κ. Ἰπποπότης ὑποβάλλει νομοσχεδίον «Περὶ ἐγκρίσεως πιστώσεως δαρχ. 425,000 διὰ τὴν κατασκευὴν νέων κτιρίων φραγῶν ἐπὶ τῶν ἀκρωτηρίων «Σέπικ», «Δερ-  
μῆτης» καὶ «Ρούβας» ὡς καὶ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου «Κερί» φράγους.

— Οἱ κ. Ι. Α. Ράλλης (Ἰπποπότης τῆς Ἑθνικῆς Οἰκο-  
νομίας) ὑποβάλλει σχεδίον νόμου «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ άρθρου 3 τοῦ νόμου 2151 περὶ ἐπαγγελλομένων πωλη-  
τικῶν».

— Οἱ κ. Ν. Γ. Θεοτόκης (Ἰπποπότης ἐπὶ τῶν Στρα-  
τιωτικῶν) ὑποβάλλει τὰ ἑξῆς νομοσχεδία:

1) «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1804 περὶ προσω-  
πικοῦ τοῦ τυπογραφείου τοῦ Ἰπποπολείου τῶν Στρατιω-  
τικῶν».

2) «Περὶ ὀνομασίας καὶ κατατάξεως, ὡς ἐφεδρῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Ὑγειονομικοῦ καὶ Φαρμακευτικοῦ τῶν ἐκ τῶν Ν. Χωρῶν καταγομένων», κηρυσσόμενον **κατεπεῖλον**, καὶ

3) «Περὶ χορηγήσεως ἐπιδομάτων θρακῆς, περὶ τρόπου χορηγήσεως μερίδων τροφῆς εἰς ἀξιωματικούς καὶ ἀνθυπατίσττας καὶ ἐξομαλυνμένους καὶ περὶ ἐπιδομάτων ὀπλιτῶν».

Ὁ κ. **Θ. Ζατμης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως) ὑποβάλλει νομοσχεδίον «Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῶν νόμων Σ', ΣΑ', 1195 καὶ 792 περὶ ἐπιτροπῶν», κηρυσσόμενον **κατεπεῖλον**.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει νομοσχεδίον «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΥΜΓ' περὶ τεχυδρομικοῦ ταχυμεταγίτου, ὡς αὐτοῦ ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 1950».

Εἰσέρχεται εἴτα ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

### Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἀναφορῶν καὶ Ἐρωτήσεων.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῆς Ἑλένης μητρός, Λουκᾶ Παππαλουκά, ταγματάρχου, ζητούσης ἀξίαν τῆς συντάξεώς της, ὁ κ. **Δ. Χατζίσκος** συνιστᾷ θερμῶς ταύτην. Ὁ κ. **Ι. Κούσουλας**, ἐξαιρῶν τὴν δράσιν τοῦ Παππαλουκά, συνιστᾷ ἐπίσης αὐτήν. Ὁ κ. **Α. Παπαθανασίου** συνιστῶν ἐπίσης τὴν ἀναφοράν, λέγει ὅτι χάριν τοῦ καθήκοντός του παρεμέλησεν ὁ Παππαλουκάς καὶ τὴν ὑγείαν του. Ὁ κ. **Ἀθαν. Εὐταξίας** λέγει, ὅτι εἰς τὴν κ. Παππαλουκά, ἀργῶν τὸ ἔργο, Δυσθυμιώτου καὶ μητέρα τοῦ ἥρωος Παππαλουκά, πεσόντος ἐν Δούραν, πρέπει ἐκ καθήκοντος καὶ ἐξ εὐγνωμοσύνης ἡ Συνέλευσις νὰ δώσῃ τὴν ἀρμυζούσαν σύνταξιν. Ἐσχάτῃ ἀγνωμοσύνη, προσθέτει, θὰ εἶναι, ἐὰν δὲν ἐλαφρύνετο σοβαρῶς ὑπ' ὅψιν ἡ ἐν λόγῳ ἀναφορὰ. Ὁ κ. **Κ. Κουμουνδούρος** συνιστᾷ ἐπίσης τὴν ἀναφοράν. Θερμῶς ἐπίσης συνιστῶσι τὴν ἀναφοράν οἱ κ. κ. **Α. Σλήμαν, Κ. Λυκουρέζος καὶ Κ. Οἰκονομίδης**.

Ἐπίσης ὁ κ. **Π. Δαγκλῆς**, ἐξαιρῶν τὴν στρατιωτικὴν ἀρετὴν τοῦ Παππαλουκά, συνιστᾷ ἐνθέρμως τὴν ἀναφοράν, προτείνει δ' ὅπως τροποποιηθῇ ὁ ὑπάρχων νόμος περὶ συντάξεων τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων ὡς μὴ ἐκπληρῶν τὴν σκεπὴν τοῦ σήμερον.

Συνιστῶσι κατεπεῖν τὴν ἀναφοράν ὁ κ. **Ν. Κρίστας** καὶ ὁ κ. **Γ. Ἀλεξάνδρου**, λέγων ὅτι ὁ Παππαλουκάς ἦτο ἐκπληκτικὸς ἥρωας. Παρατηρεῖ δ' ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὅτι δεόν νὰ δοθῇ περισσότερα προσοχὴ εἰς τὰς οἰκογενεῖς τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων ἀξιωματικῶν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς κατόικων Κεζαζλῆς, πρὸς τὴν Βουρδουτιάν, ζητούντων ν' ἀντλήσωσι τὰ κατ' ἀνάγκην ἐγκαταλειφθέντα κτήματα τῶν, οἱ κ. κ. **Μ. Σιάπκας καὶ Δ. Καζάκης** ἀναπτύσσουσιν ἐκτενῶς τὴν ἀναφοράν καὶ συνιστῶσιν ὅπως ὑποβληθῇ νομοθετικὸν μέτρον ἵνα μὴ παρεγκραδῶσι τὰ δικαιώματα τῶν χιτούντων, ὥστε νὰ δυνηθῶσι νὰ ἀντλήσωσιν οὕτω τὰς περιουσίας τῶν.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς Ἰωάννου Βόγκα, κατόικου Κυπαρισσίας, αἰτουμένου τὴν μεταφορὰν τοῦ οἴου του εἰς τὴν β' σειρὰν ἐφεδρείας, ὡς στρατευόμενος τοῦ 1915, οἱ κ. κ. **Ι. Κούσουλας καὶ Α. Παπαθανασίου** συνιστῶσιν τὴν ἀναφοράν. Ὡς αὐτῶς ὁ κ. **Ν. Κаланτζάκος**, συνιστῶν τὴν ἀναφοράν, προτείνει ὅπως καὶ ἡ ἐπιστράτευσις τοῦ 1916 θεωρηθῇ πραγματικὴ καὶ τύχῃσι καὶ οἱ ἐπιστρατευθέντες τότε τῶν ἐφεργετημάτων τῶν ἄλλων ἐπιστρατευσέων.

Ἐπὶ ἀναφορᾶς τῶν τεχυματιῶν Βόλου τοῦ 1912 καὶ 1913, ὁ κ. **Α. Τσουκαλᾶς** συνιστᾷ ὅπως καθῆ ἐπὶ τέλος τὸ ζήτημα τοῦτο, δι' ὃ κατ' ἐκπλήρησιν τῆς ἐργασίας λόγῳ. Ἐπίσης ὁ κ. **Α. Βιτάλης** συνιστᾷ τὴν ἀναφοράν, λέγων ὅτι πρέπει νὰ σχετισθῇ αὕτη μὲ τὴν τῆς χήρας Παππαλουκά, ἡ ὁποία δεόν νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, γνωστῆς ὄντος τῆς ἀνδρείας τοῦ Παππαλουκά.

**Ν. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν). Ἐδήλωσα ἤδη ὅτι τὸ ζήτημα μελετᾶται ὑπὸ ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία ταχέως θὰ ὑποβάλῃ τὰ πορίσματά της.

Οἱ κ. κ. **Α. Βιτάλης, Α. Παπαθανασίου, Ι. Γιαννόπουλος καὶ Α. Ζόχος** συνιστῶσιν ἀναφορὰν τῆς Πολιτικῆς Ἐνώσεως τῆς νεολογίας Νικητῆς (Μακεδονίας), ζητούσης νὰ μεταφερθῶσιν οἱ μονογενεῖς εἰς τὴν β' σειρὰν ἐφεδρείας.

Ὁ κ. **Ἀγγ. Παππαζαχαρίου**, τονίζει τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ συνιστᾷ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, καθόσον πολλὰ οἰκογενεῖαι ἀπορωπαισθήσαν. Καταστατοηγεῖται, προσθέτει, ὁ νόμος δι' ἄλλους αἵτινες δὲν μεταβιβάζουσιν εἰς τὸ Μέτωπον.

Ὁ κ. **Ν. Θεοτόκης** ἀπαντᾷ ὅτι θέλει μελετήσῃ τὸ ζήτημα.

Οἱ κ. κ. **Ν. Κουλάνδρος, Δ. Χατζίσκος καὶ Α. Πα-**

**ναγιώτου** συνιστᾷται ὅπως εἰ πρώτοι ὀφρανοὶ μεταφερθῶσιν εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ζώνην, ὁ κ. **N. Καλαντζάκος**, συνιστῶν τὴν ἀνταρρῶν, πεποιθεὶς λέγει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς θὰ λάβῃ ἀκριβοδίκαιον μέτρον ὅπως αἱ μονογενεῖς, διὰ δικτατορίας αὐτοῦ, μεταφερθῶσιν εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ζώνην. Τὸ μέτρον τοῦτο, προσθεταί, θὰ ἢ σύμφωνα πρὸς τὴν ἀκριβοδικαίαν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν θέλει δὲ καὶ οὗτος ἐξαρθῇ πράγματι εἰς τὸ ὄψος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὑπουργοῦ.

Ὁ κ. **I. Γιαννόπουλος**, ἀναπτύσσων ἐπίσης καὶ συνιστῶν τὴν ἀνταρρῶν, λέγει ὅτι πρέπει νὰ ληρῇ ὀριστικὴ ἀπόφασις ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ διὰ τοὺς μόνους υἱοὺς ὀφρανοῦς πατρὸς, διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι οὗτοι ὑπέχουσι μόνον τριήμερον στρατιωτικὴν ὑποχρέωσιν καὶ ὑπερταῦσιν εἰς τὸ Μέτωπον ἀπὸ τῆς κατὰξέως τῶν ἐν τῇ στρατῷ, ἐνῷ ἰσχύουσιν εὐεργετικαὶ νόμοι δι' ἄλλους στρατευσίμου, μὴ ἔχοντες τοὺς αὐτοὺς οἰκονομικοὺς λόγους.

Παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν ὅπως διατάξῃ τὴν μεταφορὰν τούτων εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ζώνην, διότι εἶναι ἐπίσης γνωστὸν ὅτι πλεῖστοι οἰκονομικοὶ τῶν μόνων ὀφρανοῦ πατρὸς ἀποζῶσιν ἐκ τῶν ἐπιδιδόντων, τὸ ὅποιον χρηρῆται εἰς αὐτὰς τὸ Δημόσιον.

Ἐπὶ τῆς ἀνταρρῶς τῶν γυμνασίων τῶν Ἀθηνῶν — Παιδικῶς, παρακαλοῦντων νὰ μὴ διώκωνται ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας, ὁ κ. **N. Καλαντζάκος**, συνιστᾷ τὴν ἀνταρρῶν. Ὁ κ. **Ἡλ. Ἀνδριτσός** συνιστῶν ἐπίσης, ταύτην, λέγει ὅτι δέον νὰ μελετηθῇ ἡ ἀνταρρῶ αὕτη πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὑπερτιμῆσεως καὶ τῆς νοθείας τοῦ γυμνασίου.

Ἐπὶ τῆς ἀνταρρῶς καπνεργασιῶν Καβάλλας, ὁ κ. **Δ. Πα-ναγιώτου** συνιστᾷ ταύτην.

Ἐπὶ τῆς ἀνταρρῶς τῶν λειτουργῶν τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσεως, ζητούντων μεταβολὴν τοῦ νόμου περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν, ὁ κ. **N. Καλαντζάκος** ἀναπτύσσει καὶ συνιστᾷ τὴν ἀνταρρῶν πρὸς ἀποφυγὴν ἀδικιῶν καὶ ἀνισότητων.

Ὁ κ. **I. Κούσουλας**, συνιστῶν ἐπίσης τὴν ἀνταρρῶν, παρακαλεῖ νὰ συσταθῇ ἐπιτροπὴ πρὸς μελέτην καὶ μεταρρύθμισιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν νόμων, διότι ἐν ἡ κατὰστασις μείνῃ ὡς ἔχει σήμερον, μετὰ τινος ἔτη θὰ ἔχωμεν ἐκπαιδευτικὴν κρίσιν.

**Θ. Ζαῦμη** (Ὑπουργὸς Παιδείας). Ἀπαντῶν, δίδει σχετικὰς ἐξηγήσεις καὶ πληροφορίες.

Ὁ κ. **N. Καλαντζάκος** ἐκθέτων τὰ τῆς ἐπισκευῆς τοῦ

ἐπιτεχνουργοῦ «Κρήτη», νῦν δ' «**Αἶψα**» καὶ τῆς μετασκευῆς τούτου εἰς ὑδροφόρον, γενομένης κατὰ τὴ 1918 ἀντι 1,450,000 δραχμ., ὅπως κρίνῃ ἡ Ἐθνοσυνέλευσις περὶ τοῦ ἂν ἐδαπανῇται πράγματι τὸ ἄνω πῦλόν καὶ κατὰ πόσον τὸ ἐπισκευασθὲν πληροῖ τὸν προορισμὸν του, καταλήγει εἰς τὴ συμπέρασμα ὅτι πρόκειται περὶ φανερῆς καὶ μεγάλης καταχρήσεως.

Ἐπίσης ὁ κ. **N. Καλαντζάκος**, ἐκθέτων τὰ τῆς μετασκευῆς τοῦ θαλαμηγοῦ «**Ἀμφιτρίτης**» εἰς νοσοκομεῖον, γενομένης κατὰ τὸ ἔτος 1918 ἀντὶ δαπάνης 3,000,000 δραχμ., περίπου, ὅπως κρίνῃ ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ἂν ἡ δαπάνη ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ γενομένον ἔργον, ἐξάγει ἐκ τῆς μελέτης τῶν ἐν τῇ σχετικῇ φαιδρῇ εγγράφων καὶ ἐκ τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ τότε Ὑπουργοῦ Ἀθηνῶν, ὅτι καὶ διὰ τὴν μετασκευὴν τῆς «**Ἀμφιτρίτης**» ἐδαπανήθησαν χιλιάδες ὅλα δραχμῶν ὅλω, ἰδικαὶ ἀπολήψεις, καὶ ὅτι μεγάλη ἐγένετο καὶ ἐνταῦθα καταχρησις. Παρατηρεῖ ὅτι τὰ ταῦτα δὲν πρέπει νὰ μνησιν ἀπαρτήρητα, καὶ συνιστᾷ ὅπως καταρτισθῇ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ, ἣν ἐξετάσῃ ταῦτα καὶ ὑποβάλῃ τὸ πρῶτον τῆς πρὸς τιμωρίαν τῶν ὑπευθύνων καὶ τῶν καταχρηστών.

Προκειμένου νὰ εἰσέλθῃ ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διατάξιν τῶν Ἐπερωτήσεων, ὁ κ. **Ἀν. Παπαζαχαρίου** συνιστᾷ ὅπως προταχθῇ καὶ ἀναγερθῇ ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει ἐπερώτησις αὐτοῦ ἀφορῶσα τὰ ἐκπαιδευτικὰ, ἥτις κυμαίνεται ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει ἄλλοτε ἀνερχομένη καὶ ἄλλοτε βοθυζομένη. Παρακαλεῖ δ' ἐν ταύτῃ ὅπως συσχετισθῇ αὕτη μετ' ἑτέρας ἐπερωτήσεώς του ἐν τῇ αὐρίκῃ Ἡμερησίᾳ Διατάξει.

**Δ. Γούναρης**. (Πρωθυπουργός). Νομίζω ὅτι πρέπει καὶ περὶ ζητήματος δυναμένου νὰ ἀκωνισθῇ μετὰ τοῦ Προεδρείου χωρὶς ν' ἀταχολῇται περὶ αὐτοῦ ἡ Συνέλευσις.

Ὁ κ. **Αθ. Αργυρός** παραπονεῖται διότι δὲν ἔχει ἀναγερθῇ ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει ἡ ληρῆσα ἐν προηγουμένη συνεδρίᾳ ἀπόφασις περὶ συζητήσεως σήμερον τοῦ ζητήματος τῶν ἀναστολῶν.

**Πρόεδρος**. Ὅτε ὑπεβόλατε, ὅτε διευτυπώσατε ταῦτα ἐπερώτησιν, κ. Πληρεξούσιε, καὶ παρακαλῶ νὰ διατιπώσῃτε ταύτην.

Εισπράττει εἴτα ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

### Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἐπερωτήσεων.

Τῇ ἐγγράφῳ προτάσει δέκx πληρεξουσίων ζητεῖται ἡ πρόταξις τῶν ἐπερωτήσεων «περὶ ἀποδόσεως εἰς τοὺς ἐν Μυκεδονίᾳ Μουσουλμάνους τῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου κατεχλη-  
φθέντων κτημάτων αὐτῶν» καὶ ἡ τοῦ πληρεξουσίου κ. **Ν. Καλέλη** περὶ τῶν ἐν Β. Ἰπείρῳ λαμβανόντων χώρων κλπ.

Συτάσσεται τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ἀποφασί-  
ζεται ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ὅπως ἀμεινότεροι καὶ ἐπερωτη-  
σεις συζητηθῶσιν εὐθύς ἄμεσως μετὰ τὴν περὶ τῆς Θράκης  
ἐπερώτησιν καὶ ἡ Συνέλευσις ἐπιλαμβάνεται τῆς περὶ  
Θράκης ἐπερωτήσεως ἐγκύσης ὡς ἑξῆς:

1) Ὅποια ἡ ἐπιτελεσθεῖσα ἐργασία πρὸς στέγασιν τοῦ  
παλιννοστήσαντος πληθυσμοῦ καὶ εἰς πόσῳ ἀνερχοῦνται καὶ  
γενόμενα πρὸς τοῦτο δαπάναι ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως  
τῆς Θράκης;

2) Τίνες οἱ λόγοι ἀνελα τῶν ἀποίων δεν ἐχρηγήθησαν  
μέχρι τοῦδε τὰ πρὸ πολλοῦ ἀπορρατισθέντα δάνεια;

3) Τίνα μετὰ ἐληφθησαν πρὸς συγκράτησιν καὶ βελ-  
τίωσιν τῆς τύχης τῶν γενογῶν;

4) Τί σκέπτεται ἡ Κυβέρνησις περὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν  
πλεονάζοντων προϊόντων τῆς Θράκης;

5) Τίς ὁ λόγος τῆς δικτηρήσεως τῶν δικτημάτων ἐν  
Θράκῃ;

6) Δικτὶ εἰσπράττονται τριῶν εἰδῶν δικαστικὰ τελεῖ  
ἐν Θράκῃ;

7) Μαλὶ τίνες σημείου ἐπῆλθεν ἡ ἀρραβώσις τῶν ἀρ-  
ραβωγίων τῆς Θράκης μετὰ τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος, καὶ

8) Τίνες λόγοι ἀναγκάσθη τὴν Κυβέρνησιν νὰ μὴ λάβῃ  
ὑπ' ὄψιν τὴν κίτησιν τῶν Θρακῶν βουλευτῶν, προκειμένων  
περὶ τοῦ τύπου τοῦ καθήρισμοῦ τῶν ἑλληνικῶν τῶν προσκλη-  
θέντων ὑπὸ τὰ ὀπλx Θρακῶν.

Λαμβάνει τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως πρῶτος ὁ κ.

**Ἄν. Μπακάλμπασης**, ὅστις ἀναπτύσσων τὴν ἐπερώτησιν,  
διαπραγμαδεῖ τὴν ἐν Κιλλιπύλαι ἰδίᾳ κατεστάσιν ὅπου ἐκ  
10.000 κατοίκων ἀπέμειναν 709 ἀλογόνοι, ἐξ ὧν καὶ 423  
κατοικοῦσιν εἰς τρώγλας καὶ 86 εἰς ἐτοιμασθέντα οἰκήματα.  
Περιγράφει ἐν λεπτομερεῖα τὴν δυστυχίαν τῶν κατοίκων καὶ  
τὴν μοχλοσμὸν τῆς γεωργίας καὶ ζητεῖ τὴν παροχὴν τῶν ἀπο-  
ρρατισθέντων δανείων, ὅχι μόνον διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν κα-

τοίκων ἀλλ' καὶ διὰ τὴν πρῶτον τῆς Χώρας. Ἐπίσης ζητεῖ  
τὴν διαμολογικὴν ἀρραβώσιν τῆς Θράκης πρὸς τὴν ἄλλην  
Ἑλλάδα.

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαπαδάκης** Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν  
διακόπτων πληροφρεῖ ὅτι ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου ἐπῆλθεν  
ἀρραβώσις εἰς τοὺς περιττοτέρους πόρους καὶ εἰς τὸ τέλει  
ναικὸν διαμολόγητον.

Ὁ κ. **Μπακάλμπασης** ἀντιθετὶ εἴτα περὶ τῆς κίτη-  
σεως καθοριζομένης ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἑλληνικῆς τῶν στρα-  
τευομένων Θρακῶν, ἐνῶ ἐξητήθη τὸ δικαίον μείζον τῶ  
να ἐξετασθῶσι τὰ ὑπάρχοντα ἐκκλησιαστικὰ βιβλία διὰ  
τὴν ἑλληνικὴν τῶν κατοίκων καὶ λέγει ὅτι οἱ Θρακεῖς ἐπὶ  
τετέλεστον σήμερον κατὰ 99 % τοῖς %.

**Μία φωνή.** Ὑποχρεώσιν εἴχετε.

**Ἄν. Μπακάλμπασης.** Τὴν θεωροῦμεν καὶ τὴν ἐκπλη-  
ρούμεν, ὅπως ἐκπληρούμεν ἐπίσης καὶ ὅλας ἡμῶν τὰς ὑπο-  
χρεώσεις ὡς Ἕλληνες πολῖται, τὰς πορολογικὰς καὶ ἄλλας,  
διότι ἡμᾶς τοὺς Θρακεῖς μία ἀντιλήψις μας ἐνώνει, ἡ  
ἀντιλήψις τῆς Πατρίδος.

Ὁ κ. **Κ. Φιλανδρος**, ἀντιθέτως, λέγει, περὶ τῆς κατε-  
στάσεως τῆς Μιδύτου - Κιλλιπύλειος καὶ τῆς ἄλλης Θρα-  
κῆς ἐν ἑλλx ἐπερωτήσας, θέλει ἀνιλήθῃ μετὰ τοὺς περι-  
λαίσαντας τὴν Θράκην καὶ ἀντιληθῆντας ἐκ τοῦ συνέργου  
τὴν κατὰστασιν αὐτῆς. Ἐὰν δεῖσῃ, θὰ δευτερολογήσῃ ὑπο-  
δεικνύων τίνα μετὰ χρειάζονται νὰ ληθῶσι πρὸς βελ-  
τίωσιν τῆς πολυτυμοτατῆς Θράκης.

Ὁ κ. **Δ. Τζαννέτος**, λέγει ὅτι, ἀρ' ὅπου γίνεται λόγος  
περὶ Θράκης, ἐξετάζεται καὶ τὴ μόνον ἀπὸ ἀποφύσεως γεωργί-  
ας. Ἀλλ' ἡ Θράκη δὲν εἶναι μόνον χώρα γεωργικὴ, οὔτε κα-  
ταῖται νὰ ἀποδῇ μόνον ὁ σιτοβολῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἡ  
Θράκη εἶναι χώρα κατ' ἐξοχὴν στρατηγικὴ εἶναι τὸ πρῶ-  
τόν τῶν ἐλλhνισμῶν καὶ ὁ συνδετικὸς δεσμὸς τῆς ἡ-  
γεμονικῆς οὐλῆς, κατεῦσεν δύο ἡπείρων καὶ δύο θάλασσων.  
Φρονεῖ διὰ τοῦτο ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀρήσωμεν τὴν Θράκην  
ἀποσπῆτον, ὥστε ὅτι δὲν κατάρθωσιν οὔτε καὶ ἐπιδρομαὶ  
τῶν αἰώνων οὔτε οἱ Τούρκοι οὔτε οἱ Βούλγαροι οὔτε  
αὐτὴ ἡ σφοδρὰ τῶν Γερμανῶν, νὰ συντελεσθῇ ἐξ ἰδίων  
ἡμῶν ὀλιγοφροσύνη. Διὸν νὰ ἐξυεθεῖ δάνειον δέκx ἐκ-  
τομμυρίων, εἴτε παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἴτε παρὰ τῶν  
Γραμψῶν, διότι ἐὰν ἐγκαίρως δὲν βοηθηθῇ ὁ ἐλληνισμὸς  
τῆς Θράκης, θὰ κατεστραφῇ ὑπὸ τῆς πείνης καὶ τοῦ ἐκπα-

ταίμων. Συνιστᾷ κατὰ τὴν ὅπως τροποποιήθῃ ἡ περὶ χαρ-  
τουσήμου νομοθεσία.

Ο κ. Γ. Τσαγγρῆς λέγει ὅτι εἶδε τὴν πολυπληθῆ Θρα-  
κὴν εἰς αἰσθητὰν κατὰστασιν. Ὁ Βαλκανικὸς πόλεμος καὶ ὁ  
Εὐρωπαϊκὸς τοιοῦτος ἦσαν διὰ τὴν Θράκην κατὰστρε-  
πτικοί. διὸ κατὰ ὑπάρξιν θέατρον διωγμῶν, δολώσεων καὶ  
ποικίλων ἄλλων κατὰστρεφῶν αἰτίων, ἐδημιούργησαν κατὰ-  
στάσιν ἀσπληρὴν διὰ τὴν ὠρίαν Ἑλληνικὴν χώραν καὶ  
ἀρῆσαν πληγὰς, ὧν ἡ ἐπὶ ὀλίγῳ μὲν συντελεσθεῖσα  
ἀκριβὴς ἐπαίρει. Οἱ Θράκες, μὲν μετὰ τὴν ἐλευθερίαν ἐπόθη-  
σαν καὶ τὴν ἀνθρώπιν τῆς χώρας τῶν. Τὰ σύνορα πρὸς  
τὴν ἑλληνικὴν συνοχὴν ἐχαιρέτισαν τὴν ἑλληνικὴν διοική-  
σιν ὡς ἡ τούτων τεταρτὴ εἰς τὴν ἀκακοδομιάν αὐτῶν. Π  
τῶν ἐκ τῶν Μουσουλμάνων κατοίκων τῆς Θράκης ἐδόχθη  
τὸ ἑλληνικὸν καθέστατον ὡς ἐγγύησιν διὰ τὴν ἀσφάλειαν  
καὶ εὐθυμίαν τῆς Πατριδος αὐτῶν, ἀνεξαρτήτως φυλῆς  
καὶ θρησκείας. Ἀναπτύσσων εἴτα τὰ τοῦ ἐθνικισμοῦ  
τῶν παλινοστένων, τὴν τῆς κατηγορίας καὶ τῶν πλεο-  
ναζόντων προκλήσεων, ὧν ζητεῖ τὴν ἐξαγωγήν, παρακαλεῖ  
τὴν Κυβέρνησιν νὰ παύσῃ οἷον τὰ μέσα διὰ τὴν τε-  
χεῖαν ἀνθρώπιν τῆς Θράκης. Τὸ ἑλληνικὸν Κράτος, πει-  
θόν, τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ εἰς τὴν Θράκην, ὅχι μόνον ἐκπλη-  
ροῦ ὑποχρέωσιν ἠθικὴν, λέγει, ἀλλ' ἔχει νὰ περιμενῇ καὶ τὴν  
ἀπόδοσιν πλουσιπάρουσαν. Ἡ γαλλικὴ διοίκησις τὸν πρῶ-  
τον μῆνα τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῆς ἐν τῇ Δυτικῇ Θράκῃ  
εἶχε πλεονέκτημα μόνον ἀπὸ τὴν περιφέρειαν τοῦ Κιρκιζαῖ, 400 χιλιάδας φρ. Εἰς πάντα διατρέχοντα τοὺς ὑπερνωτοὺς  
εἰς ἔκτασιν καὶ γονιμότητι. Θρακικοὺς ἀγέμους, γέννηται  
αὐτομάτως τὸ συνκρίσθημα τοῦ πλούτου τῆς χώρας. Ἀπὸ  
τῆς ἐκτάσεως ταύτης μόνον 1 ὁ εἶναι καλλιεργημένον, οἱ  
δε ἀποκαίει αὐτῆς, ὅλκων θυμαρίων διακαρπύμενον διὰ  
τὴν ἐργατικότητά καὶ τὸ νυμφορρὸν αὐτῶν, ὅτι ἀποτελε-  
σάσι παραχρῆμα σημαντικὸς τῆς ἑθνικῆς ἡμῶν οἰκονο-  
μίας, ἀρετὴ νὰ δοθῇ εἰς αὐτοὺς τεχνεῖα καὶ ἀνάλογος ἐνί-  
σχυσις.

Ο κ. Φ. Φλωρίδης ἐρίστω τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνή-  
σεως ἐπὶ τῆς τύχης τοῦ ἐμπορίου τῆς Θράκης. Ἐλεημοσύ-  
νης δὲν θέλομεν, ἐχόμεν ὁμῶς τὴν ἀπαίτησιν νὰ δώσῃ ἡ Κυ-  
βέρνησις εἰς τὸ ἐμπόριον τῆς Θράκης, ὅχι ἀμεστον ὅλκων συν-  
δρομὴν ἀλλ' ἐμμεστον ὑποστήριξιν. Πρῶτον ἐκ τῆς ἀδείας  
ἐξαγωγῆς τοῦ πλεονάσματος τῶν προϊόντων τούτου, ἀνοίαν

κλπ. εἰς τὴν ἀπὸ κίωνων καταναλώτριν ἀγορὰν τὴν Κων-  
σταντινούπολιν θέλει ἵππειν καρδίαις ἡ Θράκη.

Π. Πρωτοππαπαδάκης (Ἵππουργός ἐπὶ τῶν Οἰκονομι-  
κῶν). Νὰ τὰ στέλλετε πρὸς πώλησιν ἐδῶ.

Φ. Φλωρίδης. Δὲν θὰ συντελέσῃ αὐτὸ εἰς τὴν ἐκπτώ-  
σιν τῶν ἐδῶ τιμῶν, διότι στοιχίζει ἀκριδῶς ἡ μεταφο-  
ρὰ τῶν.

Ο κ. Χαρ. Βοζίκης (Ἵππουργός Γεν. Διοικήτης Θράκης)  
παρατηρεῖ ὅτι ἡ Διοίκησις τῆς Θράκης εὐρίσκειται μεταξύ  
τῶν παραγωγῶν καὶ ἐμπορίων ἑνός, καὶ τοῦ ἀστικοῦ πλε-  
θυσμοῦ ἑνός, τῶν μὲν ζητούντων τὴν ἐξαγωγήν, τοῦ  
δὲ ἀφίσκοντος, ἀντιθέτως, νὰ μὴ στερεθῇ τῶν τροφίμων τοῦ.  
Προσπαθεῖ αὐτὸ ἡ Διοίκησις νὰ συμβιβάζῃ τὰ διεστώτα.

Ο κ. Φλωρίδης ἐξκαλοῦσθων συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρ-  
νησιν νὰ ἱδρυθῶσι Τράπεζαι ἐν Θράκῃ. Αἱ Ἑλληνικαὶ  
Τράπεζαι, λέγει, ἠγνόησαν καὶ πρὶν τὴν Ἀνατολικὴν Θρα-  
κὴν, ἀλλὰ τώρα τοῦλάχιστον, ὅτε αὐτὴ ἐγένετο Ἑλληνικὴ,  
πρέπει νὰ ἐργασθῶσιν ἐκεῖ.

Ο κ. Κ. Κουρτίδης, διακτραγωδῶν τῆς ἀπὸ τοῦ 1914  
δεινοπαθείας τῶν κατοίκων τῆς Θράκης ὑπὸ τῶν Τούρ-  
κων καὶ τῶν Βουλγάρων, ἐξορίας, θανάτωσις, ἐκτοπίσεις  
εἰς τὰ βάθη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, λέγει ὅτι ἡ προκάστος  
Κυβέρνησις διευκόλυνε τὴν παλινοστήσιν τῶν.

Ἀγ. Παπαζαχαρίου. Χάριν τῶν ἐλλογῶν.

Κ. Κουρτίδης. Νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναι-  
γνώμεν πολιτικὰ ζητήματα εἰς σθεναρότατα θέματα τῶν  
τῆς Θράκης. Ζητεῖ ἐν τῇ νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ μερὶς τῆς  
Κυβερνήσεως διὰ τῆς ποικίλης καὶ ἐπειγούσης ἀνάγκης  
τῆς Θράκης.

Ὁμιλοῦσιν εἴτα δι' ὀλίγων οἱ κ. κ. Α. Παπαθανάσης  
Κ. Σπυρίδης καὶ Β. Χατζηλιάς συνιστῶντες τὴν ἡγεσίαν  
συντόνων μετρῶν ὅπερ τῆς Θράκης.

Ο κ. Ν. Κωνσταντόπουλος λέγει ὅτι οἱ Θράκες δὲν  
παραγνωρίζουσι τὴν σπουδὴν τοῦ Κράτους διὰ τὴν ὥραν  
ὁμῶς, λέγει, τὸ Κράτος ζητεῖ καὶ λαμβάνει ἀπὸ τὴν Θρά-  
κην δὲν δίδει. Ζητεῖ φόρους καὶ στρατὸν καὶ ἡ Θράκη  
ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τῆς. Ἡ προθυμία μὴ-  
λιστα τῶν τέκνων τῆς εἰς τὴν στρατεύσιν εἶναι καὶ εἰς  
τὴν Κυβέρνησιν γνωστή. Ἐγείμιεν ἡ Θράκη ἀπὸ γ α κ ι  
καὶ εἶναι συγκινητικὸν νὰ βλέπῃ κανεὶς τὴν κόσμον τὴν Κυ-  
ριακὴν εἰς τὰς Ἐκκλησίας μὲ ποιά χαρὰ καὶ μὲ πόσας



δάκρυα ή γρηουλας κυτταίζουν τους ελκυσσιζομένους στρατιώτας, εις τους οποίους βλέπουν την ελευθερωτήν των Στρατόν. Έχουν μόνον τὸ παράπονον οἱ Θράκες, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Στρατολογίας καθυβρίζει αὐθαριετώως τὴν ἡλικίαν πολλῶν καὶ τοὺς στρατεύει, ἐνῶ δὲν εἶναι στρατεύσιμοι.

Ο κ. **N. Θεοτόκης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) λέγει, ὅτι ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία βλέπει, πρῶτον, εὐγνωμόνως τὴν προσέλευσιν τῶν Θράκων καὶ τὴν ζήτησιν αὐτῶν, ἀλλ' εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἐγεννήθησαν ὑπόνοιαι τινες, περὶ τῆς γνησιότητος τῶν προσκαμιζομένων ὑπὸ τινῶν ἐγγράφων τῆς ἡλικίας των.

Ο κ. **X. Βοζίκης** λέγει, ὅτι ἡ στρατεύσις ἐν Θράκῃ γίνεται κατὰ τὸν νόμον 125 τοῦ 1914, ὅπως καὶ ἐν Μακεδονίᾳ.

Ο κ. **Κωνσταντόπουλος**, συνεχίζων, λέγει, ὅτι, ἂν τὰ ν ο ρ ο ὗ σ ι α εὐρέθησαν ψευδῆ, ὑπάρχουν διὰ τὴν ἐξακριβώσιν τῆς ἡλικίας τὰ βαπτιστικά, τὰ μητρώα, τὰ Ἐκκλησιαστικὰ βιβλία, τὰ κοινοτικὰ συμβούλια, τὰ ἐνδεικτικὰ τῶν σχολείων. Δὲν ἔμπορουν νὰ λέγουν ψευδῆτα ὅλα αὐτά.

**X. Βοζίκης** (Υπουργὸς Γεν. Διοικητῆς Θράκης). Ἐπέδωκαν καὶ εἰς ἐμὲ εἰς τὸ Δεδαρχιῆς 5 - 6 ἀνδρομαί. Εἶναι μεμονωμένα ὅπως αὐτά.

**N. Κωνσταντόπουλος**. Πλεῖς δὲν εἶπαμεν ὅτι εἶναι γενικά. Μεμονωμένα εἶναι, ἀλλὰ δὲν εἶναι ὅλγιστα.

Καταλήγων ὁ κ. Κωνσταντόπουλος φέγει τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν διὰ τὸ κλείσιμον τῶν ἐν Θράκῃ ὑποκαταστημάτων της καὶ ζητεῖ τὴν ταχέαν ἐπεμβάσιν τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν παροχὴν τῶν ἀπορρυσισμένων δανείων.

Ο κ. **I. Δ. Ράλλης** (Υπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) δικαίωτον, δικαιολογεῖ τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζης καὶ ἐξαιρεῖ τὰς προσερχομένας εἰς τὸ Κράτος ὑπηρεσίας της.

Ο κ. **B. Χατζηλίας** προσθέτει ἐπίσης ὀλίγα διὰ τὴν ἡλικίαν τῶν στρατευσίμων καὶ διὰ τὸ ζήτημα τῶν δανείων.

Ο κ. **X. Βοζίκης** (Υπουργὸς Γενικῆς Διοικητῆς Θράκης) ἀπαντῶν εἰς ὅσα ἐλέχθησαν περὶ τῆς ὀργανώσεως τῆς διοικητικῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν ὑπαλλήλων ἐν Θράκῃ, λέγει, ὅτι ἡ στρατολογία τοῦ Γαλιάρ εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Θράκην ὑπῆρξε τὸ συμπλήρωμα τῶν δοκιμασιῶν της. Ὁ προκατόχος μου κ. Ξυδάκης μοὶ παρέδωκεν ἔγγραφον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐξεθετενὸς τῷ ἔλειπεν ἡ πλειονότης τῶν ὑπαλλήλων. Ἐστρατευ-

λόγησιν ἐνταῦθα ὑπαλλήλους, ἀλλ' οὔτε καὶ οὗτοι ἐπῆρ-  
κουν. Ἐδημοσίευσεν προκήρυξιν ζητῶν ὑπαλλήλους, ἡ ἐπι-  
στράτευσις ὁμοίως μοὶ ἀνέκοψε τὸ ἔργον. Ἐκτὸν τεσσάρων  
κοντα ὑπαλλήλους τῶν τελευταίων ἡλικιῶν καὶ ἐξήκοντα  
πάντε τῶν παλαιῶν μέχρι 1913Α μοὶ ἀφῆρταν αὕτη.  
Ἐσπευτα διὰ τοῦτο ἐδῶ, ὅπου καὶ μένω ἀκόμη ἐργαζόμε-  
νος διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ἀναγκαζομένου προσωπικοῦ.

Ὡς πρὸς τὴν παλιννόστησιν, λέγει, ὅτι ἐπαλιννόστησαν  
οἰκογένεια ἐξ ἄλλων μετῶν 31,106, ἄτομα 119.819, ἐκ  
Βουλγαρίας δὲ 973,454. Ἐκ Πόντου καὶ Κρουκασίου  
2,490. Ἐξ αὐτῶν ἄποροι οἰκογένηται εἶναι 15,000. Οἰκίαι  
εἰς καλὴν κατῆστικιν εὐρέθησαν 16,731, ἡμικατεστραμ-  
μέναι καὶ χρῆζουσιν μεγάλῃς ἐπισκευῆς 8,412, ἐντελῶς  
κατεστραμμέναι 12,057. Ἐν τῷ συνόλῳ ἐπισκευάσθησαν  
μέχρι τοῦδε 2,240, ἀνοικοδομήθησαν δὲ 2,612. Ἐξ αὐτῶν  
ἐχρησιμοποιοῦντοσαν 2,100 διὰ τοὺς παλιννοστήσαντας καὶ  
αἱ ὑπόλοιποι διὰ τοὺς Κρουκασίους. Προσθεταὶ ὅτι ἀναγκά-  
σθη νὰ ὑπερπηδήσῃ τυπικὰ ἐμπόδια ἐκ τοῦ νόμου καὶ  
ἐπέτυχεν νὰ διαθέσῃ δαπάνην τετρακοσίων χιλιάδων δραχ.  
διὰ τὴν μεταξοσκοληκοτροσίαν. Ομιλῶν περὶ τῶν ἤδη ὑπὸ  
ἀνοικοδομήσιν καὶ ἐπισκευῇ οἰκιῶν, λέγει, ὅτι ἡ ἐπιστρά-  
τευσις τῷ ἄρῃρσε 9 μηχανικούς.

**A. Μπακαλμπάσης**. Ἐν Καλλιπύλῃ ὑπάρχουσι διαθέ-  
σιμοι πλεῖστοι Ρῶσοι μηχανικοί, ἀπόροισι Ἑυρωπαϊκῶν  
Πανεπιστημίων, οἵτινες δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶσι.

**X. Βοζίκης**. Ἡ Ἑλληνικὴ Διοίκησις, ἂν ἥς ἀνέλθῃ  
τὴν Θράκην, ἐπισκευάσεν ἐν τῷ Νομῷ Ἀδριανουπόλεως  
625 οἰκίας, Καλλιπύλεως 296, Παιδεστού 680, Ἐβρου  
21, Σαράντα Ἐκκλησιῶν 606. Ἐν ὁλῷ 2,228. Ἀνοικο-  
δόμησε δὲ ἐν τῷ νομῷ Καλλιπύλεως 140, Παιδεστού 150,  
Σαράντα Ἐκκλησιῶν 160 καὶ π.

Ἡ δαπάνη δι' ἕκαστον τῶν ἀνοικοδομηθέντων οἰκίαν  
εἶναι 1300 δραχμαὶ καὶ δι' ἕκαστον ἐπισκευασθέντα 246.  
Εὐρίσκονται ἤδη ὑπὸ κατασκευῇ 179 οἰκίσκοι καὶ ὑπὸ  
ἐπισκευῇ 1500. Ἐξ αὐτῶν ἐχρησιμοποιοῦντοσαν 2100 διὰ  
τοὺς παλιννοστήσαντας καὶ αἱ ὑπόλοιποι διὰ τοὺς Κρουκα-  
σίους. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς παροχῆς τῶν ἀπορρυσισθέν-  
των δανείων λέγει, ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα φροντίζει ἤδη  
νὰ ἐξεύρῃ τὸ ἀναγκαζὸν προσωπικόν, διὰ νὰ παροχῇ τὰ  
δάνεια ταῦτα, ὥς στερηθεῖσα αὐτοῦ διὰ τῆς ἐπιστράτευ-  
σεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐν Θράκῃ ὑποκαταστημάτων της.

Ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τοῦ τίνα μετὰ ἐλήφθησαν πρὸς συγκράτησιν καὶ βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν γεωργῶν τῆς Θράκης, λέγει ὅτι ἡ ἔκτασις τῆς Ἑλληνικῆς ἤδη Θράκης εἶναι 28 εκατομμύρια ἐκτὸν τεσσαράκοντα τρεῖς χιλιάδας στρεμμάτων, εἶναι δὲ ἡ χώρα κῦτη 65 70 ὁροπεδινά. Ἐχει γκαζις αἰτίνες καλλιεργούμεναι δύνανται νὰ δώσωσιν εἰσόδημα περισσότερον τοῦ εἰσοδήματος τῶν γκαζιῶν οἷας τῆς Πικτιῆς Ἑλλάδος, πλὴν τῆς Μακεδονίας. Ὡς πρὸς τὴν Ἀνατολικὴν Θράκην εἰδικώς, λέγει ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ καθώρισε δάνεια 5 εκατομμυρίων δραχμῶν εἰς εἰδὸς καὶ ἐννέα εκατομμυρίων εἰς χρῆμα. Ἐχει ἐλπίδας ὅτι ἡ συνεννόησις διὰ τὴν παροχὴν τοῦ δανείου τούτου τῶν ἐννέα εκατομμυρίων παρὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, ὡς προετιμήθη ἐσχάτως νὰ γίνῃ, ἔχ' ἐπιτύχη.

**Δ. Γούναρης** Ἡρωθυπουργός. Λέγων θὰ δυνάθω νὰ ἀπαντήσω ἐπ' αὐτοῦ.

**Χ. Βοζίκης.** Ἐγὼ οὕτως παρεχοί ἐλπίδας. Συνεχίζων ὁ κ. Βοζίκης λέγει ὅτι δι' ἀρκετιῶντα ἔω εὐρίσκειται ἡ Κυβέρνησις εἰς συνεννοήσεις. Διὰ τῆς 30 χιλιάδας ἀπύρους οἰκογενεῖας ἀπαιτοῦνται 15,000 ζεύγη ἀρσενίων βοῶν. Ἰδρύθησαν φυτώρια ἐν Ἀδριανουπόλει καὶ Σκράντζι Ἑλληνισαί, διὰ τῆς κατεστραφείσης ἐκ τῆς φυλλοξήρας ἀμπελούς, ἐγένετο δὲ καὶ προμήθεια 109,000 ἀμερικανικῶν κλημάτων.

Ὡς πρὸς τὴν ἐξαγωγὴν τῶν πλεονεχόντων προϊόντων τῆς Θράκης λέγει ὅτι κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν διὰ τὴν ἐξαγωγὴν μετρῶν ἐγένοντο λαθὴ καὶ ὑπερβάσις ἐκ τῆς ἀναμιξεως τῆς ἐλεῖ στρατιῆς. Ἦδη ἀπαγορεύθη ἡ ἀνάμιξις αὕτη.

Καθ' ἡλυστὴν προσθέτει, δι' οὗκας τὰς ἀνάγκας τῆς Θράκης ζητεῖτο χρήματα ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν. Αἱ εἰσπράξεις τῆς Θράκης δὲν ἐπάρκουσιν εἰςτέτι, καίτοι εἰς 12 εκατομμύρια ὑπελογίσθησαν τὰ ἔσοδα αὐτῆς διὰ τὸ 1920 καὶ πιθανὸν νὰ φθάσωσι τὰ 60. Ἀλλὰ ἤδη δικηρῶς τὸ Κεντρικὸν Γραμεῖον ἐπιτάσσει διὰ τῆς ἀνάγκας τῆς Θράκης. Οὐτε προσωπικὸν οὐτε χρήματα δύναται ἤδη νὰ διαθέτῃ ἡ Κυβέρνησις κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς. Ἦν συνόλω ἢν μόνον δύναται νὰ τονισθῇ, ὅτι ἡ Θράκη ἐξῆλθεν ὀριστικῶς ἀπὸ τὴν ὁδὸν τῶν δοκιμασιῶν τῆς καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀναγεννήσεως καὶ τῆς εὐτυχίας καὶ δὲν θὰ παρέλθῃ πολὺς χρόνος

διὰ ν' ἀνασθῶσιν ἐντελὲν ὁμάθυμα εὐχρηστικὸν τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῆς. (Χειροκροτήματα).

**Δ. Γούναρης** Ἡρωθυπουργός. Παρηκολῶ, ὅπως τὰ ὑποβλήθη τὰ ἐκδοκὰ τῆς τριτάτης εἰδικῆς διατάξεως ἐν τῷ Κανονισμῷ τῆς Ἑθνικῆς Συνελεύσεως διὰ τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν τῶν συνταγματικῶν διατάξεων διανεμηθῇ καὶ συζητηθῇ κατὰ τὴν κρινέναν συζήτησιν. Συναπτῇ ἐπίσης ὑποὶ καὶ ἐπὶ τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς ἀνταρτισθῆσιν ἐλθεταὶ ὡς καὶ τὸ Πρακτικὸν τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσι τὰ χροστὰ εἰς τοὺς κ. Πλατῆς οὐρα.

**Πρόεδρος.** Πῶς ἀκού.

Λέγεται μετὰ ταῦτα ἡ συνεδρίασις ὡς 10 μ. μ. ἔνα ἐπαναληφθῇ χροστὰ ὡς 6 μ. μ.

Ο Ἡρόεδρος  
καὶ ἁ. κ. ὁ Ἀντιπρόεδρος  
Σίμος Μπαλάνος

Οἱ Γραμματεῖς  
Κ. Οἰκονομίδης  
Γ. Κρεσεντίτης

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΖ

Τῆς 14ης Μαΐου 1921.

Ὡς 6 καὶ 15 μ. μ. ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Σίμος Μπαλάνος**, ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἑδρᾶς, κηρύσσει τὴν ἐναρκτὴν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεμερεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως, μετὰ παρατηρήσεις τῶν πλεηρεξουσίων κ. κ. **Ἐπ. Κώνστα, Ρήγα Πάντου καὶ Ν. Καλλαντζάκου**, τοῦ τελευταίου παραπνευθέντος περὶ ἀνεπαρκούς συντάξεως τοῦ Δελτίου τοῦ Γόπου καὶ συστήσαντος τὴν κατάρτησιν αὐτοῦ.

Ἀνακινούνταν κατόπιν ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἑξῆς:

— Ἀνάπηροι Θεσσαλίας αἰτοῦνται νὰ μεταφερθῶσιν εἰς τὴν 6' σειράν ἐπεδρεῖας ὡς οἱ μόναι υἱοὶ πατέρων ἀναπήρων πολέμων 1912 1913.

— Ο Πρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Καρδίτσας αἰτεῖται τὴν ἐπαναλήψιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ ὑποκαταστήματος τῆς Τραπεζῆς, διακλύχοντος ἐντελῶς τὰς ἐργασίας του δι' ἑλλείψιν ὑπαλλήλων.

— Οἱ κάτοικοι τῆς κοινότητος Δάρας (Μεσσηνίας),

καταστραφέντες ἐκ τῆς ποσούσης γυλάξης χιτοῦνται τὴν ἀρωγὴν τοῦ Κράτους.

— Ο Πανεθνικός Σύλλογος τῶν παθόντων ἐπικαλεῖται τὴν μέριμναν τῆς Συνελεύσεως καὶ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὰ θύματα τῆς τυραννίας.

Ο Κ. Δογέτιος, τῶς ἀνθρωπισμοῦ τοῦ πεζικοῦ, καταδικασθεὶς κατὰ τὴν 1919 εἰς τριετὴ φυλάκισιν καὶ μὴ συμπεριληφθεὶς εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 2178 νόμον, δι' οὗ εἰσάγειν ἄμνηστειν εἰς ἅπαντα τὰ εἰς φυλάκιν πληρωθέντα ἀδικήματα, ζητεῖ ὡς τὴν τύχην καὶ οὐτις τοῦ εὐεργετήματος τούτου.

Ο Ἑλληνικὸς Σύλλογος συναικων Ἀθηνῶν «Ἑλλάς» προκαλεῖται ὡς τροποποιηθῇ ὁ νόμος 1640 περὶ τροποποιήσεως τῆς καθαρᾶς προσόδου καὶ ἀποδόσεως οἱ ἄλλοι ἀπὸ τὴν τριπλὴν προσδοκίαν τῶν προστίμων, ληστέων καὶ βλάσφημων, ὡς οὕτως δὲ τὸ πᾶν τὸ ὅπου δύνανται καταδικάζονται κατ' ἔτος.

Ο πληρεξούσιος Ραδικιστὴς κ. **Ι. Παπαδάτος** αἰτεῖται τὰς τῆς Συνελεύσεως ἐνὸς καὶ ἡμίσεως μηνὸς ἄδειαν ἀπουσίας πρὸς μετακίνησιν εἰς τὴν Βουλίαν.

Ἐγκρίσκει τῆς Συνελεύσεως ἡ ἄδεια χορηγεῖται.

— Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Μ. Σιάπκας**, **Π. Ἀντωνιόπουλος**, **Α. Μισυρλῆς** καὶ **Β. Τσάφος** υποβάλλουσι πρότασιν νόμου «Περὶ ἐξασφάλσεως τῆς ἀγροτικῆς περιουσίας τῶν κοινοτήτων τῶν τῶς δόχου Ἑλλάδος, Πλαταϊῶν, Φλεσιῶν, Πύλου καὶ Κολλωνιδῶν».

— Ἡ **Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ** ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης» ὑποβάλλει τὴν ἐκθεσιν ταύτην.

Ο κ. **Θ. Ζαῖμης** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου 2149 καὶ περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 401 περὶ ἰδρύσεως Βυζαντινῶν καὶ Μεσαιωνικῶν Μουσείων καὶ περὶ προστασίας τῶν Βυζαντινῶν καὶ Μεσαιωνικῶν ἔργων τέχνης».

Ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ δωρεῶν ἐγκαταλείπων ἀρχαίων ἐλληνικῶν ἔργων γλυπτικῆς καὶ πλαστικῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Βουκουρεστίου».

— Οἱ κ. **Ι. Α. Ράλλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας) καὶ **Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν

Οἰκονομικῶν, ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «Περὶ τροπ. ποιήσεως καὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τοὺς διαποντας τὴν διοίκησιν τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ νόμου».

— Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Ἡλ. Ἀνδρότσος**, **Ι. Παππαλουῆς**, **Ν. Κρίτσας**, **Δ. Χαϊζιάκος**, **Γ. Χλωρός**, **Σ. Γάτος**, **Ρήγας (Ιάντος)**, **Δ. Κρεμῆνης** καὶ τ. ὑποβάλλουσι τροποποιήσιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917-1920 διὰ ποταμικὰς λόγους παθόντων».

Ο πληρεξούσιος Θεσσαλονίκης κ. **Ν. Κουλιάνδρος**, ὑποβάλλει τροποποιήσιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ τροπ. ποιήσεως διατάξεων ἀρραίσων τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Τ.Τ.Τ.».

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Γ. Καρπετόπουλος**, καὶ **Α. Α. μένων Σλήμαν** ὑποβάλλουσι τροποποιήσιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ κυρώσεως τοῦ νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 11 Δεκεμβρίου 1920 περὶ ἀποκαταστάσεως ὡφελειῶν εἰς τὴν σειρὴν τῆς ἀρχιεπισκόπου τῶν».

Ο πληρεξούσιος Ἀρμενίας κ. **Θ. Τουρκοβασίλης**, ὑποβάλλει τροποποιήσιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ τροπ. ποιήσεως τῶν ἀρ. 188 τῶν ἐνοχλῶν τῶν Νόμων τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης διατάξεων».

— Οἱ πληρεξούσιοι Μεσσηνίας κ. **Ν. Καλαντζόπουλος**, ὑποβάλλει πρότασιν νόμου «Περὶ τροπ. ποιήσεως τοῦ νόμου 1, ἐξάρ. 9 τοῦ νόμου 238».

— Ο κ. **Σ. Στάης** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἑσπερικῶν, ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ τροπ. ποιήσεως τοῦ Π.Ν.Ε. νόμου τοῦ 1909 περὶ ἐπιδόλης προσθέτου ἔργου δημοτικῶν γόρων ἐπὶ τοῦ καπνοῦ εἰς πόλιν τοῦ δήμου Ἑλλάδος κ.τ.λ.».

— Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Α. Σλήμαν**, **Ν. Φίλιος**, **Μ. Σιάπκας**, καὶ **Κ. Οθιονομίδης**, ὑποβάλλουσι τροποποιήσιν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων κατὰ τὰ ἔτη 1917-1920 διὰ ποταμικὰς λόγους».

Ἐξεργεῖται κατὰ τὴν ἑ Συνέλευσιν εἰς τὴν

**Ἑμερησίαν Διάταξιν**

**τῶν Ἀναφορῶν καὶ Ἑρωτήσεων.**

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν ὡρεῶν κοινοτήτων τῆς περιφερείας Ἀργονίου, αἰτουμένων ὡς ἀπὸ ἀλλοτρίου τῆς ἐπιτάξεως τῆς ἐξουσίας τῶν κ. κ. **Ι. Χριστοδουλιᾶς**, **Π. Στάϊκος** καὶ **Ν. Καλαντζόπουλος** συνιστῶσι θερμῶς τὴν ἀναφορὰν, ὑποδεικνύοντες τὴν ἀνάγκην τῆς ἀπὸ ἀλλοτρίου

λόγῳ τοῦ ἐτι οὐδὲν ἄλλο μέσῳ ἔχουσιν αἱ κάτοικοι ἵνα θε-  
ραπεύσῃσι τὰς ἀνάγκας τῶν.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός, ἀντιπροβάζει τὸ δι-  
καιον τῆς ζήτησεως, ἀλλ' ἐν, λέγει, ἐλαφρότεσιν ὡς μετρὸν  
νὰ ἐξαιρῶνται τῶν ἐπιτάξεων τὰ κτήνη τῶν διαφόρων  
περιφερειῶν σύμφωνα πρὸς τὰς συστάσεις τῶν κ. κ. Πλη-  
ρεξουσίων, ὅτι κατὰ τὰ νὰ μὴ γίνῃται οὐδεμία ἐπίταξις,  
ὅπου, φυσικῶς τῷ λόγῳ, εἶναι ἀδύνατον.

Ἐπὶ ἀναφορᾷ κενυεργατῶν Καρδίτσας περὶ ἐξαγωγῆς  
ἀνεπεξέργαστων καπνῶν, ὁ κ. **Δ. Παναγιώτου** συνιστᾷ  
ὅπως ἡ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου καταρτισθεῖσα Ἐπι-  
τροπὴ, σπεύσῃ νὰ καταθέσῃ τὴν βελθεσίαν της, ὅπως δικα-  
νονησθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις κάμνει καὶ ὁ κ. **Α. Παππαπο-  
στόλου**.

Ἐπὶ ἀναφορᾷ κατοίκων Φλωρίνης περὶ τοῦ σχεδίου τῆς  
πύλεως τούτης, ὁ κ. **Ι. Χριστιάκης** συνιστᾷ νὰ σταλῇ εἰς  
τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας τὸ σχέδιον πρὸς μελέτην  
καὶ διακρυσθῇ, καθότι τὸ ἐπὶ τοῦ πρώην καθεστῶτος  
καταρτισθὲν ἔχει καταρτισθῇ οὐχὶ καλῶς.

Ἐπὶ τῆς ἀναφορᾷ τοῦ Θ. Τυδούλη, Λυκαίηνος, αἱ  
ἐγγεγραμμένοι πληρεξούσιοι ζητοῦσι νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζή-  
τησις, ἥτις καὶ γίνεται ἀποδεκτή.

Ἐπὶ ἀναφορᾷ τῶν διδασκαλιστῶν Ἀγχιούλιδας, παρ-  
κονομένων διὰ τὴν ἀνισότητά τοῦ μισθοῦ τῶν, ὁ κ. **Α. Παπ-  
παζαχαρίου** συνιστᾷ νὰ μετακρυσθῇ ὁ περὶ τούτου νό-  
μος ὡς καὶ ὁ ἄφοδον τὰς συντάξεις.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις κάμνει καὶ ὁ κ. **Γ. Χατζηγεωρ-  
γίου**.

Ἐπὶ ἀναφορᾷ τῶν κατοίκων Κρεσσένων, ὁ κ. **Γ. Σπη-  
λιόπουλος** συνιστᾷ τὴν ἀναφοράν.

Ἐπὶ ἀναφορᾷ τῆς ἑνώσεως τῶν Βιοτεχν. Συντεχνιῶν  
τῆς Ἑλλάδος, οἱ κ. κ. **Α. Βιτάλης, Δ. Παναγιώτου καὶ  
Α. Καργᾶς** συνιστῶσι τὴν ἀναφοράν.

Ἐπὶ ἀναφορᾷ κενυεργατῶν Δράμας, ἐν σχέσει πρὸς τὰ  
ἀνεπεξέργαστα καπνᾶ, ὁ κ. **Δ. Παναγιώτου** ἐπικυκλοφί-  
νει τὰς πρὸ ὀλίγου πρὸς αὐτοῦ γενομένης συστάσεις.

Ἐπὶ ἀναφορᾷ τοῦ Ἑργατικῦ Κέντρου Ἀθηνῶν, παρ-  
κονομένου διὰ τὰς ἐπεμβάσεις τῆς Ἀστυνομίας, ὁ κ. **Δ.  
Παναγιώτου** λέγει ὅτι αἱ ἀγῶνες τοῦ Κέντρου εἶναι κα-  
θαρῶς ἐπαγγελματικαὶ καὶ οὐδὲν λόγον ἔχει ἡ ἐπεμβάσις

τῆς Ἀστυνομίας. Ἄν ὑπάρχωσι τυχούσαι καὶ συλληφθῶσι  
καὶ αἱ τιμωρηθῶσιν. Ὅτε τὸ παλαιὸν καθεστῶς, προσθέ-  
τει, ἐτόλμητε νὰ κάμῃ οὐκ αἰσ ἐπεμβάσεις.

Ὁ κ. **Δ. Κρεμέζης** λέγει ὅτι, ἐρστὸν δὲν ὑπάρχει  
θετική τις καταγγελία κατὰ τῆς Ἀστυνομίας, δὲν συμ-  
ρίζεται τὰς παρεμβάσεις τοῦ κ. Παναγιώτου.

**Ι. Δ. Ράλλης** (Ὑπουργός, Ἑθνικῆς Οἰκονομίας). Ἀπαντᾷ  
ὅτι ἡ ἐπεμβάσις τῆς Ἀστυνομίας ὀφείλεται εἰς προστασίαν  
κυτῶν τούτων τῶν ἐργατῶν, ἀπειλούμενων πρὸς ἄλλων.  
Ἡ Κυβερνησις ἐδείξεν ἰδιαιτέρον παντοῦ ἐνδιαφέρον διὰ  
τούς ἐργάτας καὶ εἶδε τὸ Ἑργατικὸν Κέντρον, ἀπειλούμενον  
πρὸς τὴν Συνέλευσιν, ν' ἀπηυθύνετο μαχηόμενος εἰς ἀσέβειαν.

Ἐπὶ ἀναφορᾷ τοῦ Γ. Νικολαΐδου, πρώην ἀνθυποκπιπτοῦ  
ἐν τῷ τουρκικῷ στρατῷ, ζητούντος ἀναρῶσιν πρὸς τοὺς  
ἐφεδρικοὺς, ὁ κ. **Κ. Κουγτιδης** συνιστᾷ τὴν ἀναφοράν, ὁ δὲ  
κ. **Ν. Καλαντζάκος** ἐξαιρῶν τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας  
γενικῶς προσέφεραν οἱ ἐν τῇ καταπολέμῳ τούτῃ ὑπάρχοντες  
ἀξιωματικοί. ὅτινες πρότερον εἰσπικόντο ὑπηρετούντες εἰς  
τὸν τουρκικὸν στρατὸν, παρακαλεῖ ὅπως ληθῇ τὰ χεῖρτά ὑπ'  
ὅψιν ἡ αἴτησις αὐτοῦ καὶ δικακονομηθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ὁ κ. **Ἀθ. Εὐταξίας** καταθέτων καὶ ἀναπτύσσων αἰτή-  
σεις τῶν γεωργῶν τῶν τόως δήμεων Ἑλλαδικῆς, Γεωρῆας  
καὶ Δρυμῆας καὶ τῶν κατοίκων Γλουνίτης, συνιστᾷ ὅπως  
σταλῶσιν εἰς τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργόν, ἵνα λάβῃ αὐτῶν  
γνώσιν. Ὡς πρὸς τοὺς κατοίκους δὲ Γλουνίτης, ζητούντες  
ὅπως ἀπαλλαγῶσι τῆς ἐπιτάξεως τὰ χρονιῶν τὰ κτήνη τῶν,  
παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργόν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ λάβῃ  
ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν ἰδικιτέως, διότι οἱ κάτοικοι ἀπει-  
λοῦνται ὑπὸ τείνης, ἐν δὲν δυναθῶσι νὰ στείρωσι.

Ὁ κ. **Ν. Γερμανός**, ὑποβλήλων ἀναφορὰν περὶ τῶν τι-  
μολογιῶν τῶν Σιδηροδρόμων Ἀθηνῶν — Θεσσαλονίκης, ἅτινα  
ἔχουσιν ἐπ' ἐσχάτων ἐξογκωθῇ, ἀναπτύσσει διὰ βραχέων  
ταύτην καὶ λέγει ὅτι ἡ Ἐταιρεία ἀξίωσεν τὰς τιμὰς τῶν  
εἰσιτηρίων ἀπὸ τοῦ Μαΐου 1920, συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ ἐλατ-  
τωθῇ πᾶσα κίνησις ἐπιβατική καὶ ἐμπορική. Συγκρίνων κατῴ-  
πιν τὰς γενομένας εἰσπράξεις τοῦ παρελθόντος πρὸς τὸν παρὸν  
καθὼς καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ταξιδιούτων ἐπιβατῶν, αἵτινες  
ἡλαττώθησαν ἐπαισθητῶς, ἀπορεῖ πῶς οἱ διευθύνοντες τὰ  
τῆς Ἐταιρείας δὲν ὑπελόγησαν τὰς γενομένας ζημίας. Συνιστᾷ  
ὅπως ληρῇ μέρος ἀπὸ τῆς Κυβερνήσεως περὶ τούτου καὶ  
ἐλαττωθῶσιν αἱ τιμαὶ τῶν εἰσιτηρίων κατὰ 40 τοὺς %.

**Η. Τσαλδάρης** (Υπουργός επί της Συγκοινωνίας). Ἀπαντᾷ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐλάβε πρόνοιαν περὶ τοῦτου καὶ ὑπέβαλε νομοσχέδιον, ὅπερ εὑρηται ὑπὸ τὴν κρίσιν καὶ ψήφισιν τῆς Συνελεύσεως.

Οἱ κ. κ. **Ν. Παππαδάκης** καὶ **Γ. Κοκκινάκης** ἐρωτῶσι τὴν Κυβερνησιν ἐν σκοπεύῃ νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν κατεσκευηὴν δημοσίων ὁδῶν συγκοινωνίας ἐν τῷ Κράτει, ὅπου ἔλειπον. ταῦτα, ἄλλ' ἰδίᾳ ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Κρίτῃ, τετραουμένη πικνύσσει συγκοινωνίαν καὶ καὶ τὴν τῆς. Ἐπίσης ἐν τῇ γῇ ὅφει τῆς νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν ταχύτεραν ἐξασφάλειαν τῆς θαλάσσης συγκοινωνίας μετὰ τοῦ εἰρημένου μέρους, καθὼς ἐν ἑαυτῇ ἔχει καὶ προεπάρχουσιν συμβάσεις ἐπὶ τοῦτο. Ἐπίσης ἐν τῇ ἡμετέρῃ μερίμνῃ πρὸς κατεσκευὴν τοῦ λιμένος Πρακλείου Κρήτης.

Ο κ. **Η. Τσαλδάρης** (Υπουργός ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας). Ἀπαντῶν λέγει ὅτι ἡ Γενικὴ Διοίκησις Κρήτης ἔχει τὴν εἰδικωτέραν μερίμνην περὶ τῆς ὁδοποιΐας τῆς νήσου, ἔχουσι δὲ χορηγηθῇ ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ἀνάλογοι πιστώσεις. Ὡς πρὸς τὴν θαλάσσιαν συγκοινωνίαν, λέγει ὅτι κατὰ τὸ ἴδιον τοῦτο ἐργασίαν, συγκοινωνίας μετὰ τῶν κυριωτέρων ἐν τῶν ἰδιοκτητῶν ἀποστολῶν, οἷτινες διὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν ἀγρίων γραμμῶν ἐξήτησαν γενικῶς 2 εκατομμύρια, 400 χιλιάδας δραχμῶν, ὑπερβάντι 900.000 δραχμῶν κτίνες εἶχον δοθῇ κατὰ τὸ παρελθόν. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε τὰ ἀναγκαῖα μέτρα καὶ διέσπασε τὴν συγκοινωνίαν ταύτην καὶ ἐπέτιχε μισθώσεως κατωτέρας καὶ τῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὅπου δὲ δὲν ἐπετεύχθη τοιαύτη ἐκτελούνται πλέον τακτικαὶ δι' ἐπιτήξεων ἢ ἰδικιτέρων προσωρινῶν μισθῶ εἰν. Οὐδὲν κατ' ἀπολύτως καθύστερεῖ ἡ συγκοινωνία ὡς καὶ ὁ ἀξίωτος κ. Παρθεζάκης ὁ ὑπεθέλλων τὴν σχετικὴν ἐρώτησιν ἀναγνωρίζει. Ὡς εἶναι δὲ βεβαίως ὅτι ἡ τακτικὴ καὶ ἀνελλιπὴς συγκοινωνία θὰ ἐξασφαλισθῇ. Ὡς πρὸς τὴν κατεσκευὴν τοῦ λιμένος Πρακλείου, λέγει ὅτι ἡ Ἀμερικανὴ Ὑποτροφία τοῦ ἐν λόγῳ λιμένος, προκατεβίβησε εἰς αὐτὴν πᾶν ἀναγκαῖον συνδρομῆς ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Υπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ποσῆθεν εἰς συμβάσιν μετὰ ξένης εταιρίας ἀναδοχικῆς τὴν κατεσκευὴν. Πρὸ τῆς τελεωτικῆς ὁμοῦς κατεργασίας τῆς συμβάσεως, ἐπῆλθεν μικρὰ τις ἀμφισβήτησις ὡς πρὸς τινα ὅρον καὶ ἀνεβλήθη ἡ ὑπογραφή τῆς συμβάσεως. Ἐλπίζει, προθέτει, ὅτι θὰ λυθῇ ταχέως καὶ αὕτη καὶ ἡ Κυβέρνησις θὰ εὑρεθῇ εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ

εἰσπηγθῇ πρὸς ψήφισιν εἰς τὴν Ἑθνικὴν Συνέλευσιν τὴν σύμβασιν καὶ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ κατεσκευὴ τοῦ λιμένος Πρακλείου, μελλόντος σπουδαίως νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ συμφέροντα τῶν Κρητῶν καὶ νὰ ἐκνοποιηθῇ δικαίους πόθους αὐτῶν.

Οἱ κ. κ. **Ι. Χριστοδουλιᾶς** καὶ **Ι. Παπαλουκάς** παρακαλοῦσι τὴν κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Υπουργὸν νὰ λάβῃ μετὰ πρὸς ἐπισκευὴν τῆς μόντης ἀμαξίτης ὁδοῦ Λαμίας Κερκενισίου, περιελευσῆς εἰς ἀθλίαν κατὰ τὴν ἀνὰ δικαιοσύνην τελευτῶς τῆς συγκοινωνίας.

Ο κ. **Η. Σιάκος** διαπραγμαδεῖ ἐπίσης, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, τὴν κατὰ τὴν τῶν ὁδῶν ἐν Γρίγωνι καὶ Εὐρυτανίᾳ καὶ παρακαλεῖ ἵνα καὶ δι' αὐτὰς τὰς ἐπαρχίας ληθῇ μερίμνα.

Ο κ. **Η. Τσαλδάρης** (Υπουργός ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας). Ἀπαντῶν, ἀναγγελλεῖ ὅτι ἡ συντήρησις τῶν ὁδῶν ἔχει ὁρισθῆναι πρὸς ἐκτέλεσιν καὶ ἰκανῶς ἢ ἀπικτιθῆναι δαπάναι διὰ τὴν ἐπισκευήν. Ἐν τῷ σχετικῷ προϋπολογισμῷ ἔχει διὰ τοῦτο προτείνει ν' ἀναγραφῇ ποσὴν ἐκ δραχμῶν 34 εκατομμυρίων. Ἀλλὰ δυστυχῶς, λόγῳ τῆς κρατικῆς ἀνωμολίας καὶ τῆς ἐλλείψεως χειρῶν, ἡτις ἔχει ὑπερτερῆσαι τὰ χρεωρέματα, δυσκολῶς προσερχόνται ἐργαζομένοι πρὸς ἀνάληψιν τῶν σχετικῶν ὁδῶν. Ἐχει δοθῇ ἐντολὴ εἰς τὴν ἀρμοδίαν ὑπηρεσίαν νὰ τοιμαζῇ εἰδικὴν τακτικὴν ὡς πρὸς τὴν κατεσκευὴν τῶν ὁδῶν, ἵνα μελετηθῇ ἡ ληρθασμένη μερίμνα.

Ο κ. **Α. Μάτεσις** ζητεῖ ἐπὶ εὐκαιρίᾳ νὰ ληθῇ πρῶτον διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς ὁδοῦ Ἀθηνῶν—Πειραιῶς.

Ο κ. **Α. Τσουκαλᾶς** λέγει, ὅτι ἡ ὁδὸς αὕτη εὐρισχεται εἰς ἐλλειψὴν κατὰ τὴν ὥσιν καὶ ἔτι ἐν γένει καὶ συγκοινωνίᾳ Ἀττικῆς, καὶ συνιστᾷ εἰδικὴν μερίμνην.

Ο κ. **Α. Βιτάλης** ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας τοῦ πρὸς τὴν κ. Υπουργὸν τῆς Περιφέρειας, σπεύσαντα νὰ διακινῇ τὸ ζήτημα τῶν βοηθημάτων τῶν εἰσγενεῶν τῶν ἐργῶν τοῦ 1915 περὶ ὧν εἶχεν ἐγγράψῃ ἐρώτησιν.

Ο κ. **Ν. Καλαντζάκος** παρακαλεῖ τὴν κ. Υπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως πληροφρήσῃ τὴν Ἑθνοσυνέλευσιν, ἂν ἔχει γνώσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 135.682 ἀριθ. 285, ἐγκυκλίου τοῦ πρὸς Υπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν Νοταρῶν, δι' ἧς ἐκαίνοποιεῖ ἀπόσπασμα προκτικῶν συνεδριάσεων τοῦ Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου περὶ ἀναρτήσεως τῆς εἰκόνης τοῦ Ἑλ. Βενιζέλου ἐν τῇ αἰθρῇ τῶν συνεδριάσεων τοῦ Συνεδρίου εἰς ἐνδειξὴν τιμῆς δι' ὅσα ὑπερπαιδίους ἐπετελέσαν. Ἐν τῇ αὐτῇ

περιπτώσει να εἶπῃ ἡμεῖς τί ἐνῆργησεν κατὰ τῶν προεκτε-  
πέντων ἀνωτάτων ὑπὸ κλήλων. Ἀναπτύσσων δὲ καὶ προ-  
πορικῶς τὴν ἐρώτησίν του, λέγει ὅτι καὶ ἦν στιγμήν ἐχού-  
ντο τὸ αἶμα τοῦ Δεσποῦ ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἀθηνῶν τὸ Ἐλεγ-  
κτικὸν Συνεδρίον συνεδρῶν καὶ συνεζήτει πρὸς ἀνάγκην  
τῆς εἰκόνης τοῦ Βενιζέλου ἐν τῇ γιούρτῃ τοῦ Συνεδρίου.  
Χαρακτηρίζει δουλόφωνα τὴν στάσιν τῶν ἐλεγκτῶν, παρκα-  
μένων τῶν ἀκούων εἰς τὰς θέσεις τῶν, ἀπὸ ἀπεκλήρωτων  
καὶ ἀπεκρύβαν τὴν εἰκόνα τοῦ Βενιζέλου ἅμα τῇ ἐπικρίσει  
τοῦ νῦν ἀπεστῶτος, καὶ συνιστᾷ ὡς μελετητὴ τὸ ζή-  
τημα τῆς ἰσχυρότητος τῶν ὑπὸ κλήλων. Φησὶ δὲ ὅτι, προ-  
κειμένου περὶ τῶν ἐν λόγῳ Συνεδρίων, ταυτοῖσι ἀχαρακτήρι-  
στοι ὑπὸ κλήλοι δὲν δύναται νὰ μείνωσιν εἰς τὰς θέσεις εἰς  
αἷς παρκαμένοντι.

Ὁ κ. Π. **Πρωτοπαππαδάκης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰ-  
κονομικῶν) ἀπαντᾷ βεβαιῶν τὰ κατεγγελλόμενα, ἅλλ' ἂν  
νατεῖ, λέγει, νὰ πρῶξῃ τι, ἀρμυδὶς πρὸς τοῦτο οὔσης αὐτῆς  
τῆς Συνελεύσεως.

Ὁ κ. Γ. **Ἀλεξάνδρου** συνιστᾷ ὡς ἀπὸ τὸ δικαί-  
ωμα εἰς τοὺς Βενιζελικούς νὰ προσώσιν εἰς τὴν πύξιν τῶν  
ἐν λόγῳ ὑπὸ κλήλων, ἄρτι κατήρσαν ὁ τι τὸσον προμωδῶς  
εἶχον ἀναρτῆται.

Ὁ κ. Ν. **Καλαντζάκος** παρκαλεῖ καὶ συνιστᾷ εἰς τὸν κ.  
Υπουργόν τῶν Στρατιωτικῶν ὡς ἀπὸ τὴν μεριμνῶν περὶ πα-  
ροχῆς συντάξεως εἰς τὴν Κυριακούσαν γῆραν Βαρθαρήγου, μη-  
τέρα τοῦ ἀποβιώσαντος ἐν ἀνυποτάξει ὑπολοχαγοῦ τοῦ πεζι-  
κοῦ Σωτ. Βαρθαρήγου, θύματος τῆς βενιζελικῆς τυραννίης.

Ὁ κ. Ν. **Θεοτόκης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν)  
ἀπαντᾷ ὅτι ἔχει ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφοράν.

Προκειμένου μετὰ ταῦτα ἡ Συνέλευσις νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν  
ἡμερησίαν Διάταξιν τῆς Νομοθετικῆς ἐργασίας, ὁ κ. Χ.  
**Μητσόπουλος**, λαμβάνων ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως τὸν λό-  
γον ἐπὶ ἐπείγοντος ζητήματος, παρκαλεῖ τὸν κ. Υπουργόν  
τῶν Ἐξωτερικῶν ν' ἀνακοινώτῃ εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν ὅσας  
πληροφορίας εὐελπιστεῖ ὅτι ἐζήτησε καὶ ἔχει περὶ τῶν ταρ-  
χῶν τῆς Αἰγύπτου, λαμβανόμενου ὑπ' ὄψιν ὅτι δικαίᾳ ἀδη-  
μινία κατέχει καὶ τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν καὶ τὴν δημοσίαν  
γνώμην ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι πιθανῶς ἐκακοπάθησεν ὁ μέγας  
ἐκεῖ Ἕλληνισμος. Ὑπάρχουσι 300 χιλιάδες Ἕλλήνων ἐν  
Αἰγύπτῳ ἐγκατεστημένοι, ὅπου γὰρ αὐτῆς, καὶ ἐπομένως  
ὁποῦδῃποτε τῆς Αἰγύπτου καὶ ταρχαὶ καὶ ἂν ἐξέσπων, ὁ

Ἕλληνισμός θὰ ἰδύνατο νὰ περὶ ὅσως θύμα αὐτῶν, βεβαιό-  
τατα ἀνύποτος. Μάλιστα δεόν νὰ ἐννοηθῇ τὸ δι' αὐτῶν  
μέγεθος τοῦ κινδύνου ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Ἕλληνισμός ἐκεῖ κόσμος  
εἶναι κόσμος πνευματικῶς καὶ οἰκονομικῶς πλούσιος,  
συνεκχυμεινόμενος συνεζυμωμένος συσπυρνωμένος πρὸς τὸν  
γῆγενῆ κόσμον τῶν κοινωνικῶς ὑψηλὰ εὐρισκομένων  
Αἰγυπτίων ἀσπῶν ὡς καὶ τῶν Βεδουίνων καὶ Φελλάχων,  
μεθ' ὧν ἀρμονικῶς λείπεται συνεζήσε.

Γ. **Μπαλτατζής** (Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν). Λυ-  
πούμαι ὅτι εἰς ἀπριλίῳ μὴ ἀπευθύνει τὸ ἐρώτημα περὶ  
τῶν ἐν Αἰγύπτῳ λαβουσῶν χώραν ταρχῶν ὁ ἀξίωτος  
συνάδελφος καὶ δὲν ἔχω ὡς ἐκ τούτου ἐνταῦθα τὰ καίρινα  
τῶν τηλεγραφημάτων δι' ὧν ὁ τε διευθύνων τὸ ἐν Κaire  
διπλωματικὸν Ποικιλοεῖν καὶ ὁ διευθύνων τὸ ἐν Ἀλεξαν-  
δρείᾳ Γενικὸν Προξενεῖον μοὶ ἀνεκοινώσαν τα γεγονότα.

Ἡ ἐπίθεσις τῶν Ἰθαγενῶν, προκλήθεῖς ἐξ ἐξωτερικῶν πο-  
λιτικῶν αἰτίων, ἦτο γενικὴ κατὰ τῶν Ἰσχυροποιῶν. Ἐπειδὴ  
δὲ ἡ Ἕλληνικὴ παροικία εἶναι ἡ πολυπληθεστερά ἐκ τῶν  
ἐκεῖ ξένων παροικιῶν, αὐτὴ εἶχε καὶ τὰ πλείονα τῶν θυμά-  
των. Ἀν ἡ μνηστὴ δὲν μὲ ἀπατᾷ ἐρομένηται ἐνδεᾶ ἐκ  
τῶν ἡμετέρων καὶ ἐτρομακτίσθησαν 50 ἢ 10. Μετὰ τοὺς  
Ἕλληνας, λόγῳ ἀριθμοῦ θυμάτων, ἔρχονται οἱ Ἰταλοί. Ἐλέ-  
χθη ὅτι εἶχε κακωφορήσει ἡ ψευδὴς εἰδήσις τὸ μὲν, ὅτι  
Ἕλληνας εἶχε φονεύσει Ἰθαγενῆς, τὸ δὲ ὅτι ἀπὸ Ἕλληνικῶν  
αἰκιῶν ἐπυροβολήθησαν οἱ Ἰθαγενεῖς διαδηλωτικὴ αἰδοῖται τοῦτο  
ἢ ἐκεῖνο ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν δικτατάξιν τῆς τάξεως.  
Ἀλλὰ ταῦτα πάντα δὲν ἐξηκριβώθησαν. Ἐν τούτοις ἡ τάξις,  
λόγῳ εἰς τὴν σύντομῃ γενομένη τῶν ἀρμυδίων στρατιωτικῶν καὶ  
ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν ἀποκατεστή πληρῶς. Αἱ Ἕλληνικαὶ  
δὲ διπλωματικαὶ καὶ Προξενικαὶ Ἀρχαὶ μεριμνῶσιν πρὸς  
περιφρούρησιν τῶν ἡμετέρων διὰ καὶ μετέφεραν αἰκαγε-  
νεῖς τὰς μάλλον ἐλπευόμενας εἰς τὰ κέντρα καὶ δὴ τὰ  
σχολεῖα καὶ δὲν ἀπατῶνται τῆς Κιωνότητος, ἵνα ἀπομακρυ-  
θῶσι τῶν συναικιῶν τῆς πόλεως τῶν εὐρισκομένων εἰς ἡμε-  
σον ἐπαρῶν πρὸς τὰς συναικίας τῶν Ἰθαγενῶν. Αὐταὶ εἶναι  
καὶ μέχρι τοῦδε τηλεγραφηθεῖσαι μοὶ πληροφορίαι περὶ τῶν  
ταρχῶν τῆς Ἀλεξανδρείας. Διὰ τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Αἰγύ-  
πτου οὐδεμίαν ἔχω πληροφορίαν.

Ὁ κ. **Μητσόπουλος** δευτερολογῶν λέγει ὅτι δικαίως  
ἐρώτησε τὸν κ. Υπουργόν τῶν Ἐξωτερικῶν. Ἰδοὺ, προσθέ-  
τει, ὅτι οἱ Ἕλληνες τῆς Αἰγύπτου ἐγένοντο ὁ στόχος τῆς ἐκ-



σπαράξης τήσων αἰρνηθῆδως μανίας, καὶ λύσεως τῶν γυναικῶν Αἰγυπτίων. Γεγονός αἰρνηθῆδον ἄλλ' ὄχι ἀποσπείον, δι' ἐμὲ τοῦλάχιστον, καὶ δὲν θὰ διατάσω νὰ ἐκφράσω τὴν ὑπόνοιαν ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Αἰγύπτου, ὁ ὁποῖος φιλικώτατα συμβῆκε μετὰ τῶν φιλικῶν καὶ βεδοῦντων, ἦτο ἄδύνατον νὰ ὑποστῇ αἰρνηθῆδον ἐπιθέσειν καὶ σφαγὴν. Εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἐξήρουν τοὺς φιλάλους κατὰ τῶν Ἑλλήνων οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ἀπὸ μακροῦ χρόνου συμμαχούντες ἀπὸστολοι τῆς κατὰλυθείσης τυραννίδος τοῦ Ἑθνους Ἀϊσθησις.

**Δ. Βοκοτόπουλος.** Ὁρα καὶ Κούνδουρον. (Θόρυβος ἐκ τῆς πτέρυγος τῶν Φιλελευθέρων).

**Χ. Μητσόπουλος.** Εἰς μακρὴν θεωρεῖσθε. Τὰ πράγματα ἴσως θὰ σῆς ἀποτροπώσωσιν ὅτε θὰ μαρτυρηθῇ ὅτι τὰ ὄργανα τοῦ κόμματος ὑμῶν φέρονται ὡς ἐξωθήσαντες τοὺς Αἰγυπτίους κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Ἡ ὑποψία αὕτη ἀπευθύνεται μετὰ πικρὰς μεγάλῃς πρὸς τοὺς συμμαχοὺς καὶ συνεργάτας τῶν ὀργάνων τῆς τυραννίδος, λέγω τοὺς Ἑλληνας ἐπιστήμους ἀντιπροσώπους πράκτορας καὶ προξένους, διότι αὗτοι εἶναι τὰ κέντρα καὶ ἡ ἀρετηρία τῶν δραστῶν κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ καθεστῶτος ἐν Αἰγύπτῳ. Αὗτοι εἶναι οἱ παρὰλυοὶ τὴν Αἰγυπτιακὴν ἐλλάδα. Αὗτοι εἶναι μετὰ τῶν ξαδιούργων Ροκινύλων τῆς Αἰγύπτου κατὰδεῖχται τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐντέλων Ἑλλήνων βιοπαρακλιπτῶν, τῇ ὑποδείξει αὐτῶν ἐξαρτισθέντων εἰς ὑπανίστασιν καὶ ἀλλοτρίαν. Ζητῶ κύριε Ὑπουργέ τῶν Ἐξωτερικῶν νὰ ἐκκαθαρίσῃτε ἀπὸ μέσου τῶν Ἑλλήνων τῆς Αἰγύπτου τοὺς ἐπιστήμους ἀντιπροσώπους τοῦ Κράτους, τοὺς γενομένους κίτους διεστῶν συμφορῶν διὰ τὴν Ἑλλάδα. (Χισθῆσις).

**Ο κ. Α. Σλήμαν** ἐρωτᾷ ἂν εἶναι ἀληθές ὅτι καὶ Ἀρχιεπίσκοπος ἐδραπέτευσαν εἰς Κωνσταντινούπολιν.

**Σ. Στάης** (Ὑπουργός, ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν). Οὐδεμίαν ἀπολύτως εἶδησιν ἔχει περὶ τούτου τὸ Ὑπουργεῖον. Ἐπειδὴ δὲ ἐπικοινωνεῖ τοῦτο τηλεγραφικῶς καθ' ἑκάστην μετὰ τῆς Ἀστυνομίας Ῥαιδεστοῦ, ἦτο ἄδύνατον νὰ μὴ εἶχονμεν ἡμεῖς πληροροίαν. ἐν συνέθεινέ τι.

**Ο κ. Φ. Μανουηλίδης** λέγει ὅτι ἀρριχθεὶς πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὁρᾷ νὰ δηλώσῃ ὅτι δὲν θεωρεῖ ὡς ἐνέχον σημασίαν τὸ πρᾶγμα. Ὑπάρχοντες τινες τῆς Ῥαιδεστοῦ μετέβησαν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐπιστρέψαν εἰς τὰς θέσεις των μετὰ 24 ὥρας, ἐπιχειρήσαντες ταξίδιον ἀναψυχῆς.

**Ο κ. Ν. Στράτος** θεωρεῖ εὐχάριστον ὅτι ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ ζητήματος, ὅπως μὴ διασφύρηται ἡ ὑπόληψις ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, διότι ἐγράφη εἰς τινὰ ἐφημερίδα, τὴν «Πατρίδα», ὅτι ἐρυγν διὰ νὰ ἀπορῶσι τὴν στρατεύσιν. Εἰσέρχεται μετὰ ταῦτα ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

**Ἡμερησίαν Διάταξιν**  
τοῦ Συντακτικοῦ καὶ Νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

**Πρόεδρος.** α' συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως «Περὶ σχεδίου εἰδικῶν δικτάσεων ἐν τῷ Κανονισμῷ τῆς Συνελεύσεως κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν τῶν προτάσεων περὶ τροποποιήσεως τῶν Συνταγματικῶν δικτάσεων.

**Ο κ. Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός) λέγει ὅτι πρὸς ἀποφυγὴν ἀσκήτων συζητήσεων ἐπὶ τοῦ ὑποβληθέντος σχεδίου, συνιστῶ εἰς τοὺς κ. κ. Πρωξένους νὰ ὑποβάλλωσιν ἐγγράφως, εἰ δυνατόν, θετικὰς παρατηρήσεις, ἵνα διορθωθῇ τὸ ὑποβληθὲν σχέδιον Κανονισμοῦ, καθότι, προσέεται, εἶναι διατεθειμένοι νὰ δεχθῇ πᾶσαν τροποποίησιν ἀποβλέπουσαν εἰς τὴν ἐπιδιωκόμενον ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ σκοπὸν, ὅστις εἶναι ἡ ταχεῖα περάτωσις τῶν συζητήσεων ἐπὶ τῶν τροποποιήσεων τοῦ Συντάγματος.

**Ο κ. Σ. Σωτηριάδης**, λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου τοῦ σχεδίου τῆς προτάσεως, λέγει ὅτι εἶναι ἀτελες τοῦτο, καθότι τῆς Συνελεύσεως οὐσὴς Συντακτικῆς, εὐρηγνται πρὸ αὐτῆς ὑπὸ μεταρρυθμισιν ἀπασαι αἱ δικτάξεις τοῦ Συντάγματος καὶ οὐχὶ εἰσεῖναι τὰς ὁποίας θὰ ὑποβῇ μόνον ἡ Συνταγματικὴ Ἐπιτροπὴ. Ἐν τῷ ἄρθρῳ δὲ οὐδεμίαν γίνεται μνεία περὶ τῶν δικτάσεων τῶν ὁποίας δὲν ἤθελε θίξει ἡ Ἐπιτροπὴ. Συνιστᾷ ὡς ἐκ τούτου νὰ συμπληρωθῇ τὸ ἄρθρον.

**Δ. Γούναρης.** Ἡ συζήτησις αὕτη εἶναι θεωρητικὴ. Ἦθεται τὸ ζήτημα τί θελεῖ συμβῆναι ἐν ἡ περιπτώσει εἰς ἄρθρον τι τοῦ Συντάγματος; δὲν ἤθελε προταθῇ οὐλόγητος τροποποίησις. Σὺς προτείνετε, ὅπως ψηφίζονται καὶ ταῦτα τὰ ἄρθρα ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως. Κατὰ τὴν γνώμην μου τοῦτο δὲν εἶναι πρακτικόν. Ἐρῶτον εἰδεχθῆμεν ὅτι τὸ Συντάγμα ἰσχύει καὶ λειτουργοῦσιν τῆς Συνελεύσεως, τὰ μὴ ὑγιόμενα ἄρθρα δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ψηφίζονται ἐκ νέου. Ἄλλ' αὐτὸ δὲν εἶναι ζήτημα Κανονισμοῦ, διότι, ἐν ἡ περιπτώσει, διχορυσῆς τῆς συζητήσεως, προστελῶσι τροπολογίαι ἐπὶ τῶν τοιούτων ἄρθρων καὶ ἀπορ-

ριθθῶσι, τότε μόνον δύναται νά γεννηθῇ ζήτημα ψηφίσεως ἢ μὴ ψηφίσεως τοῦ ἄρθρου ἐκείνου. Κατ' ἀκολουθοῦν τὸ ἄρθρον Ιον ἔχει καλῶς καὶ παρακαλῶ νά ψηφισθῇ.

Ο κ. **Α. Μάτεσις** λέγει ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν θὰ ἐξετασθῇ ἂν πρέπει ἢ δὲν πρέπει νά ψηφισθῶσι τὰ ἄρθρα ἐκεῖνα.

Ο κ. **Σ. Σωτηριάδης** συμφωνεῖ, ὅτι τὸ Συντάγμα ἰσχύει ἀλλὰ σιωπηρῶς καὶ κατ' ἀνάγκην τῆς Συνελεύσεως. Ἀλλ' ἀσχετὸς πρὸς τοῦτο, ἐν τῷ ἴσῳ ἄρθρῳ τοῦ σχεδίου τοῦ Κανονισμοῦ ἀναφέρεται ὅτι προτάσεις τροποποιήσεως, μὴ ἀναφερόμεναι εἰς ὁρισμένον ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, συζητοῦνται κατὰ τὴν σχετικὰ κεφαλαια. Ἐρωτῶ τι θέλει συμβῆναι τότε;

Ο κ. **Β. Μαρκεζίνης** προτείνει ὅπως πᾶσα πρότασις τροποποιήσεως ἐπὶ ἄρθρων, εἰς τὰ ὅποια ἡ Συνταγματικὴ Ἐπιτροπὴ οὐδεμίαν προτείνει μεταρρυθμίσειν, παραπεμπηται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, ἥτις ἐντός δύο ἡμερῶν νά ὑποβάλῃ ἐπ' αὐτῆς τὴν ἐκθεσὶν τῆς. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ ἐν ἄρθρῳ 3 τιθεμενον ὅριον τῶν 4 ἡμερῶν ν' αὐξήθῃ εἰς 6.

**Δ. Γούναρης**. Ἐνταῦθα συζητεῖται τὸ Ιον ἄρθρον. Ἀλλά, λέγει, ὅσοι εἶχον ν' ἀποστείλωσι προτάσεις εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς ἑπτεικῆς. Ἐνν θελήσωσιν τινες πληρεξούσιοι νά ὑποβάλωσι νῦν πρότασιν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἢ Ἐπιτροπῇ, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν καὶ μελετημένον τὸ ἄρθρον ἐφ' οὗ ἤθελε γίνεαι ἡ πρότασις, θὰ δύναται ἁπλοῶς ἢ ἐμμέσως ν' ἀποφανθῇ, ἐκτός ἐνν ἡ Συνέλευσις θελήσῃ νά παραπέμψῃ τὴν πρότασιν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν.

Ο κ. **Α. Μάτεσις** παρατηρεῖ ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν θέλουσι γεννηθῇ πλεῖστα ζητήματα ἐκ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης τῶν ἄρθρων τοῦ Συντάγματος. Διὰ τοῦτο προτείνει ὅπως, ἐκτός τῆς λέξεως «μεταρρυθμίσεις», προστεθῇ καὶ ἡ λέξις «ἐρμηνείαι».

**Δ. Γούναρης**. Ἡ ἐπιστημονικὴ ἐρευνα θὰ εἶναι αὐθεντικὴ ἐρμηνεία. Ἐννοεῖται ὅτι διὰ τῆς λέξεως «μεταρρυθμίσεως» ἐννοοῦμεν πᾶσαν αὐθεντικὴν ἐρμηνείαν, τοιαύτα δὲ εἶναι καὶ τὰ ψηφίσματα καὶ νά σημειωθῇ τοῦτο εἰς τὰ πρακτικά.

Ἀναγινώσκειται εἷς καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον Ιον.

Ο κ. **Ν. Σιγάτος** παρατηρεῖ ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ψήφισις τοῦ Κανονισμοῦ δεόν νά γίνῃ εἰς δύο συνεχεῖς συνεδριάσεις, δὲν θὰ καταστῇ δυνατὸν νά ψηφισθῇ τὸ σχέδιον κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός) Μάλιστα. Δι' αὐ-

τὸ προτείνω ὅπως ἡ συζήτουμένη περὶ τοῦ Κανονισμοῦ πρότασις, μετατεθῇ εἰς πρὶν ἡμέραν ὑψηλότερη, ὥστε νά ψηφισθῇ εἰς μίαν συνεδρίαν.

Γενόμενης διὰ βουλῆς διακτῆς τῆς προτάσεως τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, ἀναγινώσκειται τὸ ἄρθρον τοῦ σχεδίου τοῦ Κανονισμοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποῦο λαμβάνει τὴν ἀπόφασιν ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος**, ὅστις ἀφαινεῖ παρατηρήσεις περὶ τῆς σειρᾶς τῆς συζήτησεως τῶν συζητήσεων ἄρθρων τοῦ Συντάγματος, προσθετοὶ δ' ὅτι, προκειμένου περὶ συναρῶν θεμάτων, κεμένων ἐκτός τοῦ Συνταγματος, τὰ ὅποια θὰ γεννηθῶσι κατὰ τὴν συζήτησιν, οὐδὲν προβλεπεί ὁ Κανονισμός.

Τῆς αὐτῆς παρατηρήσεως, ἀφαινεῖ καὶ ὁ κ. **Ἀθ. Σουλιώτης Νικολαΐδης**.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Ἐπεὶ ἤδη εἰς ἐκαστοὺς δικαίωμα νά προτείνῃ οἰκονομικὰς τροποποιήσεις εἰς οὐδεμίαντα ἄρθρον θέλει καὶ νά ζητήσῃ νά συζητηθῇ αὐτή. Περὶ τούτου προβλεπεί τὸ Ιον ἄρθρον. Ὡς πρὸς τὴν σειράν τῆς συζήτησεως, λέγει, ὅτι ἡ Συνέλευσις ἔχει δικαίωμα νά κανονίσῃ ταύτην.

Ο κ. **Ν. Δ. Δεβίδης** λέγει ὅτι, προκειμένου περὶ προτάσεων συναρῶν, δύναται νά συμπληρωθῇ τὸ ἄρθρον ὡς ἐξῆς: μετὰ τὴν λέξιν «τῆς σειρᾶς τῶν ἄρθρων», νά προστεθῇ «τῶν σχετικῶν ἄρθρων» ἀπαιτούμενης τῆς πράξεως «τὰ ὅποια ἀφορῶνται» ὡς ἀριστόν. Ὡς πρὸς τὴν σειράν δὲ τῆς συζήτησεως νά προστεθῇ ἡ φράσις «ὡς εἰσάγονται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς».

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Προκρίτει, λέγει, περὶ τῶν προτάσεων τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Συντάγματος καὶ περὶ τῆς κατατάξεως τῶν δικαίωσιν ἄλλων προτάσεων, αἵτινες ἤθελον ὑποβληθῇ ὑπὸ τινος τῶν κ. κ. Πληρεξουσίων ἢ ἤθελον προκύβει κατὰ τὴν συζήτησιν. Αἱ προτάσεις τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Συντάγματος θὰ συζητοῦνται ὡς εἰσάγονται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς. Τὸ ζήτημα δὲ τῆς κατατάξεως θὰ συζητηθῇ ἐν τέλει τῆς οἰκῆς συζήτησεως τοῦ Συντάγματος, ὅταν γίνῃ δηλαδή ἡ συναρμολόγησις τοῦ ὅλου τοῦ τροποποιηθέντος Συντάγματος. Φρονεῖ διὰ τοῦτο, ὅτι πρέπει νά προτιμηθῇ ἡ σειρά τῶν ἄρθρων τοῦ ὁριστιμένου ἤδη Συντάγματος ἐν τῇ συζήτησει.

Ο κ. **Σουλιώτης Νικολαΐδης** προτείνει, ὅπως τεθῶσιν πρότερον πρὸ τῆς Συνελεύσεως ὅλα αἱ προταθεῖσαι τροπο-

ποιήσεις και απαιτείται να εισέλθῃ καὶ ἐν τὴν συζήτησιν τῶν ἄρθρων τοῦ Συντάγματος, ὥστε, ἐν τυχόν τινεσι τοῦτων ἀπορριφῶσι, ν' ἀσχοληθῇ ἐπ' αὐτῶν ἡ Συνέλευσις.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Ἀποκρίσας τὴν πρότασιν, ὁ κ. **Χ. Μητσόπουλος** περὶ τῆς, ὅτι ἡ ἐν τῇ τελευταίᾳ περιόδῳ τοῦ βίου ἄρθρου ραΐσις, ἀνακ' πρότασις ἀναμερομένη εἰς αὐτὸ εἶναι ἀπαράδεκτος, ἀπεκρίθη μείωσιν τῶν κυριαρχικῶν δικαιομάτων τῆς Συνελεύσεως καὶ προτείνει νὰ διαγραφῇ.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Οὐδυνῶς θίγεται τὴν κυριαρχικὰ δικαιομάτια τῆς Συνελεύσεως. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου ἀρροῦνται εἰς τὸν τρόπον τῆς συζητήσεως.

Ἐν ἡ νῦν εἰσχυρισμῶν πρότασις ἀπορριφθῇ ὡς ἀπαράδεκτος, τοῦτο θὰ γίνῃ κατόπιν ἀπορρίψεως τῆς Συνελεύσεως. Δὲν θὰ εἶναι δὲ τότε ζήτημα Κανονισμοῦ, ἀλλὰ ζήτημα Συνελεύσεως.

Ὁ κ. **Μητσόπουλος** δὲν εὐρίσκει βάσιμον τὴν γνώμην τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ἐγκυριζόμενος ὅτι ἡ Συνέλευσις δύναται νὰ πλυνθῇ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει νὰ δύναται καὶ αὐτὴ ν' ἀναθεωρήσῃ τὴν ἀπόφασίν της.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Ἀποδίδεται τὸ σάβηρον τῆς περὶ τῆς ἀπορρίψεως, ἀλλὰ δὲν θὰ ἦτο, λέγει συζητῶν μὴ Συνέλευσις μετὰ τέσσαρες ἢ πέντε ἡμέρας, ν' ἀνακληθῇ πάλιν, ἐπὶ μίᾳ ἐργασίᾳ περὶ τῆς ἀπορρίψεως τῆς ἀποφάσεως ἐπὶ γενεᾷ ἄλλῃ.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος**, λέγει ὅτι ὅτι εἶπεν ὁ κ. Πρωθυπουργός, ὅτι ἦσαν ἀποδεκτὰ ἐρώτησιν θὰ εἴχοντο ὑπ' ὄψιν τὸ σύνολον τοῦ Συντάγματος. Τὸ ἄρθρον οὗτο τοῦ Κανονισμοῦ θὰ εἴχῃ καλῶς. Ἀλλ' ἐκ πείρας εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας τῆς συζητήσεως θὰ προέλθῃ πολλὰς προτάσεις αἵτινες πιθανόν νὰ ὑπάρχουν εἰς ἄρθρον τροποποιηθὲν καὶ νὰ μὴ συμφωνῶσι πρὸς αὐτὸ, ἐνθ' ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ περικληθῶσιν ἐν αὐτῷ. Διὰ τοῦτο προτείνει ὅπως προστεθῇ ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου «ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ ἀντιγνωμία ἢ ἀντίρρηση».

**Α. Μάτεσις**. Δὲν κωλύεται ἡ Συνέλευσις, νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν συζήτησιν, ὅταν ὑπάρξῃ συγκεκριμένη πρότασις.

**Α. Τσουκαλᾶς**. Νὰ προστεθῇ «ἐκτὸς ἂν ἡ Συνέλευσις ἀπορρίψῃ ἄλλως».

**Δ. Γούναρης** Νὰ ἀρῶμεν, λέγει, ὡς ἔχει τὸ ἄρθρον. Δὲν ἀποκλείονται οὔτε περιρρίζονται διὰ τοῦ Κανονισμοῦ

τὰ κυριαρχικὰ δικαιομάτια τῆς Συνελεύσεως. Δὲν, προτίθεται, νὰ νοηθῇ κατὰ τὸν τρόπον οὐδεμίαν ἀρνούμενη ἐξουσίαν ὅτι δὲν θὰ εἶναι δυνατόν, ὅταν ἀσχοληθῶμεν ἐπὶ 3, 4, 5 ἡμέρας ἐπ' ἐνὸς ἄρθρου καὶ ψηφίσωμεν αὐτό, νὰ ἐργασθῇ κατόπιν εἰς πληρεξούσιον καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ ἐπ' αὐτοῦ τὴν συζήτησιν. Καὶ κατὰ τῆς τοιαύτης ἀταξίας, καὶ κατὰ τῆς τοιαύτης καταχρήσεως τοῦ λόγου καὶ κατὰ τῆς τοιαύτης ἀτομίας εἶναι ἀνάγκη νὰ τεθῇ αὐτὴ ἡ διάταξις. Πρέπει ὁ κύριος ὅστις θὰ ἔχῃ τὴν διάθεσιν νὰ ἐμειλίσῃ, νὰ ἐννοήσῃ ὅτι δὲν ἀσχετὸ δικαίωμα κυριαρχικόν τῆς Συνελεύσεως, ἀλλ' ὅτι ἀρκεῖ καὶ ἐμειλιθῇ τὸ δικαίωμα τῆς Συνελεύσεως νὰ ἐργασθῇ καὶ νὰ καταναλίσκῃ τὴν ὥραν ἐμειλῶν περὶ θεμάτων ἀσχετῶν πρὸς τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα. Πρέπει νὰ τεθῇ ἡ διάταξις αὕτη, διὰ νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα ὁ κύριος Πρωθυπουργὸς νὰ εἴπῃ εἰς αὐτὸν ὅτι δὲν σοῦ δίδω τὴν ὥραν αὐτὴ εἶναι λεηλομένη τὸ ζήτημα.

Δὲν εἶναι δυνατόν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κυριαρχικῶν δικαιομάτων τῆς Συνελεύσεως, ἰδιοποιουμένων ὑπ' ἐνὸς μόνου μέλους τῆς Συνελεύσεως, νὰ καταστήσωμεν τὸ μέλος αὐτὸ κύριον τοῦ νὰ ἀρκεῖ τὸ δικαίωμα τῆς Συνελεύσεως νὰ ἐργασθῇ. Αὐτὸ τοῦτο εἶναι τὸ δικαίωμα τῆς Συνελεύσεως τὸ κυριαρχικόν, τὸ κατ' ἐξουσίαν σέβαστόν. Τὸ δικαίωμα τῆς Συνελεύσεως ἀνήκει εἰς ὅλην τὴν Συνέλευσιν καὶ πρέπει τὸ μέλος νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι, ἀσχετῶν τοῦτο τὸ δικαίωμα, δὲν δικαιοῦται νὰ ἀρκεῖ τὸ δικαίωμα ἀπὸ τὴν Συνέλευσιν νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ ἔργον της. Τὸ κυριαρχικόν δικαίωμα τῆς Συνελεύσεως δὲν εἶναι τὸ λαλεῖν ματῶς, χειροκροτῆματα. Τὸ κυριαρχικὸν δικαίωμα τῆς Συνελεύσεως εἶναι νὰ ἐργασθῇ. Αὐτὸ πρέπει νὰ νοηθῇ. Καὶ διὰ νὰ νοηθῇ αὐτὸ πρέπει νὰ τεθῇ καὶ διάταξις εἰς τὸν Κανονισμὸν (χειροκροτῆματα).

**Περ. Ίαν. Ἀργυρόπουλος**. Λέγει ὅτι τὰ λεχθέντα ἀποτελοῦσι μορφήν κατὰ τὸν πληρεξουσίον. Αὐτὸς, προσθέτει, ποτὲ δὲν ἀπησχόλησε τὴν Συνέλευσιν ἀκόπως.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Οὐδεμίαν κατ' οὐδενὸς ἐξήνεγκα μίμρην. Διεγράψα τὸν τρόπον τῆς μελλομένης νὰ γίνῃ κατὰ γενικὴν ἀρχὴν συζητήσεως. Αἱ ἐρημερίδες, προσθέτει, γράφουν ὅτι ἡ Συνέλευσις δὲν ἐργάζεται, πρῶτον τὸ ἑαυτὸν δὲν εἶναι ἀληθές. Πόθεν προκύπτει αἱ ἐντυπώσεις αὗται; Ἐκ τῆς ἀπασχολήσεως τῆς Συνελεύσεως εἰς δευτερεύοντα ὅπως θέματα.

Ο κ. **Αργυρόπουλος** άπαντών, λέγει ότι τήν Συνέλευσιν άποσχολούσιν ούτως ώρισμένοι πληρεξούσιοι και διά μικροτάτων μάλιστα δηλώσεων οι παλαιότεροι. Ενώ, προσθαται, ούτως ωμίληται δι' ελαχίστων ωμίλησιν, ούτως δε ήθελησιν διά μικροτέρων να άπαιτηθήτω τήν Συνέλευσιν, με ύπεδείχθη, είτε διά νευμάτων είτε δια παρτηρήσεων, να καταλείπω το βήμα και ήναγκάστην να το παύσω, ενώ τούτωντων έποδύλλετο, να ένθαρύνωνται οι νεώτεροι. Άλλως τε, λέγει, πρέπει να γνωσθή έν είνεθ ή δέν είνεθ Συνταγματική Συνέλευσις και έν έχομεν τό δικαίωμα να αναλώμεν ελευθερίας. Τάς δικτάζεις του Κανονισμού χαρακτηρίζει άνελευθερίας. Στρέφον δε τήν λόγον επί των μελλουσών να διακριθμισθώσι δικτάξεων, παρτηρεθί ότι δέν είναι δυνατόν να γίνη έπ' αύτων οίκοδόμησις συζήτησις, έρρόσον δέν έχουσι πρό οφθαλμών οι κ. κ. Πληρεξούσιοι τά προτάξει της Επιοτροπής. Προτείνει μετά τούτο όπως συζητηθώσι συνολικώς κατ' άρχην οι προτάσεις τουτοιποιήσεως του Συντάγματος και κατόπιν να προβή ή Συνέλευσις εις τής λεπτομερείας. Άν δε, έπιλεγεί, ψηφισθ ή Κανονισμός, να δοθή τούλάχιστον ή άπαιτούμενος χρόνος να μελετηθώμεν τό προτάξει της Επιοτροπής, άτινα ούτε ελάβομεν ούτε έχομεν ύπ' όψει.

Ο κ. **Ν. Δεβίδης**, Πρόεδρος της Συνταγματικής Επιοτροπής, παρεμβάκων, λέγει, εις τήν συζήτησιν, πρώττοι τούτο ένα μη κατηγορεΐται ή Επιοτροπή επί άνωγοίς. Έτυπώθησαν τά προστάξει και τα πρακτικά των συνεδριάσεων της έπιοτροπής και διανεμήθησαν, έλαβον δε ταυτα πολλοί πληρεξούσιοι.

**Πλειστοι πληρεξούσιοι.** Δέν ελάβομεν τίποτε.

**Ν. Δεβίδης.** Έτε κ. Πρόεδρε, πρέπει να παύώσιν ούτοι οι κλητήρες της Συνεδείσεως, διότι ή Επιοτροπή έδωκεν τήν έντιλήν τής διανοήν από πολλού. Αμυδάνων μετά τούτο ύπ' όψιν τήν προτασιν του κ. Αργυροπούλου ο κ. Δεβίδης, λέγει ότι εδρίτκει έρθην ταύτην, φρονεί δ' ότι πρέπει να παύεθ μία έδραίς, τούλάχιστον μετά τήν διανομήν των προταξείων και μετά ταυτα να άρχίση ή συνταγματική συζήτησις.

Ανακινώσεται και γίνεται μετά τούτο δεκτόν διά βοής τό άρθρον 2ον.

Επί του 3ου άρθρου ο κ. **Γ. Μπούσιος** ζητεΐ διαταρήσεις περί της συζητήσεως των τροπολογιών των προτάσεων.

Ο κ. **Γούναρης** κάμνει τήν δήλωσιν, με τήν σύστασιν όπως σημειωθή αύτη εις τά πρακτικά, ότι «προκειμένου περί τροπολογίας προτάσεως προνοήσκη, έκ της συζητήσεως ή έπ' αύτης συζήτησις ή ά γίνη άμέσως άπόκειται δε εις τήν Συνέλευσιν να εΐπη ότι δέν τήν ενανρίκει ύπείσκει και τότε ή ά παραπεμψή αύτην εις τήν Συνταγματικήν Επιοτροπήν όπως τήν επεξεργασθή».

Ο **Γ. Μερκούρης** προτείνει όπως αντί της λέξεως «κατατεθή» να γραφθή «να τυπωθή και διανεμηθή ταυταρκα τούλάχιστον ήμερας ήλιπ».

**Δ. Γούναρης.** Δέν δεχόμεν τήν τροπολογία.

Ο κ. **Μερκούρης** λέγει ότι δέν είναι ύπερ των μεγάλων προθεσμιών, αλλ' έρχόμενος και ούτος ως και οι άλλοι πληρεξούσιοι με τήν προκατάληψιν της μεταρρυθμίσεως ενός πολιτεύματος, κακοπιστηθέντος και με τήν είσπαγωγήν εις αύτό νέων ιδεών, θέλουσιν ευσέθ ή άπισχότατοι προς συζήτησιν οι κ. Πληρεξούσιοι, και εδρίσκει τούτο άκρίστον διά τό μέλλον να καταρτισθ ή ούτω πολιτεία της χώρας.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** λέγει ότι προκειμένου περί συντάγματος και ιδεών, εκαστος πληρεξούσιος ή έχει ήδη παγιώσει εός γνώμην και πεπειθήσει, νήτουέκ της μελέτης των κοινωνικών άναγκών, και ή έίντι παντοτε έτοιμος προς συζήτησιν. Δέν σημειρίζεται κατ' ακολουσίαν τούς φόδους του κ. Πληρεξούσιου.

Ανακινώσεται και γίνεται μετά τούτο δι' άναστάσεως δεκτόν τό άρθρον 3.

Επί του 4ου άρθρου ο κ. Προβυπουργός, δεχόμενος παρτηρήσεις του κ. **Σιγάτου**, επιφέρει σχετικώς τροπολογία, επί του α' έδαφίου, μετά τό άρθρον γίνεται δι' άναστάσεως δεκτόν.

Επί του 5ου άρθρου, ο κ. **Γ. Μπούσιος** παρτηρεθί ότι δέν είναι άριστή ή άπαξ μόνον κατ' άρθρον ψηφισις του Συντάγματος, διότι ζωηρά συζητήσεις μέλλουσι να λάβωσι χώραν και δέν ή ά ύπαρξη ή ψυχική ήρεμία όπως ή τελική άποτύπωσις έσται μεμελετημένη. Προτείνει να γίνηται και έ' συζήτησις, κατι τι άνάλογον προς τό σύνολον των νομοσχεδίων.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** άπαρνούει τήν τροπολογία λέγων ότι έχει καθιερωθή προηγούμενον, υπερ δέν δύναμεθ να μεταβάλλομεν.

**Γ. Μπούσιος.** Τότε να προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ άρθρου «κατόπιν ἀναγνώσεως τοῦ συνόλου».

**Δ. Γούναρης.** Οὐτε τοῦτο δέχομαι. Ἡ γίνῃ ἡ τακτοποίησης ὅλων τῶν μεταρρυθμισθησάντων άρθρων καὶ κατόπιν θὰ ψηφισθῇ τὸ σύνολον.

**Ο κ. Χ. Βασιλακάκης** προτείνει ὡς τὸ «ἄταξ» νὰ μείνῃ διὰ τῆς πλείους διατάξεις τοῦ Συντάγματος, νὰ ἀποκλεισθῇ δὲ προκειμένου περὶ τῆς ἐπιταγῆς τῶν νεοῦ θεσμῶν, ὡς εἶναι τὸ δημοψήφισμα, ἡ ψῆφος τῶν γυναικῶν κλπ. ἅτινα εἶναι ἀνάγκη νὰ συζητηθῶσιν εὐρύτερον.

**Ο κ. Γ. Μερκούρης** προτείνει ὡς ἀντὶ «ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ νὰ ἰσχύῃ ἕκαστον ἄρθρον», νὰ τεθῇ «ἀπὸ τῆς ψηφίσεως αὐτοῦ».

**Α. Τσουνάλᾱς.** Πῶς θὰ ψηφίζονται τὰ ἄρθρα; Παρκαλλῶ νὰ διευκρινισθῇ τοῦτο.

**Ν. Στράτος.** Πρὸς διευκρίνισιν ἡ ψηφοφορία νὰ γίνῃται δι' ἀντικειμενικῆς κλήσεως.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Ὅτι δὲν προβλέπαι ἡ παρὼν Κανονισμός, θὰ διεξάγῃται κατὰ τὴν ἰσχύοντα Κανονισμὸν τῆς Συνελεύσεως.

**Ν. Στράτος.** Προκειμένου περὶ τῶν κυρίων προτάσεων ἡ ψηφοφορία πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ γίνῃται δι' ἀντικειμενικῆς κλήσεως, προτρέπει πάντε βουλευτῶν. Παρκαλλῶ δὲ νὰ προστεθῇ τοῦτο εἰς τὸ ἄρθρον.

Γίνεται δι' ἀνυστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον ὡς γεννημένης δευτέρας τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Στράτου.

Ἐπὶ τοῦ άρθρου τοῦ κ. **Ν. Λεβιδῆς**, προτείνει, ποιούμενος παρατηρήσεις τινάς, ὡς ἡ Συνέλευσις συζητῇ περὶ τοῦ Συντάγματος δις τῆς ἐβδομάδος, κατὰ Δευτέραν καὶ Σάββατον. Τὴν Τρίτην νὰ συνερχοῖται ἡ Συνταγματικὴ Ἐπιτροπὴ, καὶ ἄλλαι δὲ δύο ἡμέραι νὰ ἀρεθῶσι διὰ νομοθετικὴν ἐργασίαν καὶ ἡ Πέμπτη νὰ καθιερωθῇ διὰ τῆς ἐπερωτήσεως.

**Δ. Γούναρης.** Δέχομαι, ἀλλὰ κατὰ Δευτέραν καὶ Παρκαλλῶ καὶ οὐχὶ Σάββατον.

**Ο κ. "Αγ. Παππαζαχαρίου** προτείνει ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ καθιερωθῶσιν ἐντελῶς καὶ ἐρωτήσεις καὶ νὰ μείνωσι μόνον αἱ ἐπερωτήσεις.

**Ο κ. Στράτος** παρατηρεῖ ὅτι διὰ τῶν προταθεισῶν τροποποιήσεων τὸ στάδιον τοῦ ἐλέγχου περιορίζεται τελείως καὶ δὲν εἰσέρχεται τοῦτο ὅρθον.

**Δ. Γούναρης.** Φρονῶ ὅτι ἡ Συνέλευσις δεόν νὰ ἐπιλαμβάνηται τῆς συζητήσεως τοῦ Συντάγματος ἀνευ τινὸς καταπονήσεως. Διὰ τοῦτο προτείνω κατὰ Δευτέραν καὶ Παρκαλλῶ, ὅτε δὲ θὰ γίνῃται Συνταγματικὴ συζήτηςις μὴ γίνωνται ἐρωτήσεις. Νὰ ἀρεθῶσι καὶ αἱ ἐρωτήσεις καὶ αἱ ἐπερωτήσεις δι' ἕκαστην Πέμπτην.

**Ο κ. Ν. Στράτος** εὐρίσκει ὅρθον τὴν πρότασιν, ἀλλὰ πρὸς συμπλήρωσιν φρονεῖ ὅτι πρέπει ἡ νὰ γίνωνται παρκαταμέναι αἱ συνεδριάσεις τοῦ ἐλέγχου, ὡς γίνονται καὶ αἱ νομοθετικαὶ συνεδριάσεις, ἡ νὰ γίνῃ μὴ παρατεταμένη συνεδρίασις, ὥστε νὰ ἐξαντληθῇ τελείως ἡ ἡμερησία Διάταξις τῶν ἐπερωτήσεων, καθότι πολλάκι τῶν ἐπερωτήσεων δὲν ἔχουσι πλέον λόγον.

**Δ. Γούναρης.** Νομίζω ὅτι ὁρθότερον ἢ το νὰ διαχωρίζωσιν ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ὅσαι ἐπερωτήσεις δὲν ἔχουσι πλέον λόγον.

Ἀναγινώσκειται κατόπιν καὶ γίνεται δεκτὸν δι' ἀνυστάσεως ὡς ἐτροποποιήθη τὸ ἄρθρον ὡς.

Ἐπὶ τοῦ τοῦ άρθρου ὁ Πρωθυπουργός κ. **Δ. Γούναρης**, λέγει ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο ὑπῆρξε καὶ κατὰ τὴν Ἀναθεωρητικὴν Βουλὴν καὶ διὰ τοῦτο ἔθηκεν αὐτὴ ὡς ἔχει. Ἀλλ' ἐξηγήσῃ; Οὐχί. Διὰ τοῦτο προτείνω νὰ μείνῃ τοῦτο ὡς ἔχει, ἐφαρμοζόμενον μόνον ὑπὸ πνεῦμα εὐρύτητας ὑπὸ τοῦ κ. Πριέδρου.

**Ο κ. Ν. Στράτος**, λέγει ὅτι ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἔργον τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ Μεγαλοκαπούλου, ἐξηγήσῃ δὲ παρ' ἐμοῦ, Προεδρὸν ὄντος τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, ὑπὸ πνεῦμα εὐρύ. Προσθέτει ὅμως, ὅτι τότε Ἀναθεωρητικῆς οὐκ ἦν τῆς Βουλῆς, τὰ θεμελια ἦσαν ὁλιγώτερα καὶ περιορισμένα δὲν ὑπῆρχον δὲ καὶ πολιτικαὶ διακρίσεις. Σήμερον ὅμως τὰ πράγματα εἶναι διάφορα καὶ διὰ τοῦτο εὐρίσκει ὅτι τὸ χρονικὸν ὅριον τῆς ἡμερησίας ὥρας δὲν εἶναι ἀρκετὸν καὶ μόνον κατ' ἀρχὴν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὸν. Κυρίως πρέπει νὰ τεθῇ ὥρα ὁλοκληρῆς.

**Ο κ. Σ. Σωτηριάδης** συμφωνεῖ ἀνεπιφυλάκτως μετὰ τοῦ κ. Στράτου, φρονῶν ὅτι, λόγω τῆς εὐρύτητας τῶν συζητήσεων αἵτινες θὰ γίνωσι, τὸ ἡμίωρον δὲν εἶναι ἐπαρκές. Ἐπίσης φρονεῖ ὅτι καὶ ἡ διάταξις περὶ δωδεκαώρου δὲν ἔχει καλῶς, διότι ἡ σπουδὴ πρὸς ἐγγράφην τῶν βλημάτων ἵνα προλάβωσι νὰ συλλήσωσι θ' ἀποδῇ ἀγῶν δρόμου. Ὑπάρχουσιν, ἐξακολουθεῖ, προτάσεις τοῦ Μεταρρυθμιστι-



καὶ κόμματος σὺνδράμῃ δι' ἧς ἡ ἀπαιτηθῆ πολλὸς χρόνος πρὸς συζήτησιν.

Ὁ κ. **Ι. Κούσουλας** εὐρίσκει περιοριστικὰς τὰς διατάξεις τοῦ άρθρου 7 εἰς βάρος τῶν νεωτέρων πληρεξουσίων. Συμφωνῶν δὲ πρὸς τὰς γνώμας τοῦ κ. Σπύρου, προκείμενου περὶ τῆς διατάξεως τοῦ δωδεκάωρου, προτείνει νὰ ἀπαιτηθῇ τελεσίως αὕτη.

Ὁ κ. **Α. Τσουνκλᾶς** μὴ ἀναγκάζων διακρίσιν παλαιῶν καὶ πληθεύων ἐν τῇ Συνελεύσει ὡς πρὸς τὰς ἀγορεύσεις, προτείνει ν' ἀξιῇ τὸ ἡμίωρον εἰς ἑὶς τῆς ὥρας. Ἐπίσης προτείνει τὴν κατάργησιν τῆς διατάξεως περὶ τοῦ δωδεκάωρου.

Ὁ κ. **Χ. Μητσόπουλος** φρονεῖ ὅτι ὁ Εὐσημετής δὲν ἐσκόπει νὰ περιορίσῃ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου θέτων τὴν διατάξιν αὐτήν. Ἀλλὰ φεβήται μὴ τὰ λαχρόνόμενα μέτρα καταντήσωσιν ἁπλῶς εἰς αὐτὸ τὸ τέρας. Δὲν εὐρίσκει πρακτικὸν νὰ τεθῇ διατάξις περιορισμοῦ χρόνου ἐκ τοῦ ὅσμου πρὸς τὴν ἐλευθερίαν λόγου τῆς Συνελεύσεως. Συνιστᾷ ν' ἀπαιτηθῇ τὸ ἀναγκάζον χρόνιον ὅριον, διότι ἕκαστος θὰ ἔχη συνκισθῆσιν πίστιν χρόνον θὰ μεταχειρισθῇ κατὰ τὴν ἀγορεύσιν του. Ἐξισοῖ δὲ μόνον τὰ ἔκτακτα θέματα ἐπὶ τῶν ὁποίων οὐδεὶς δύναται νὰ τεθῇ περιορισμός. Ὅσον ἄριστ' συνεχίζει, τὸ Προεδρεῖον, ταῦτα δὲν νὰ μη φκίνηται αὐστηρὸν εἰς τὰς λαϊκὰς ἐκδηλώσεις τῶν θεωρείων κατὰ τὰς ἀγορεύσεις. Διότι Ἐθνοσυνελεύσεις δὲν σημαίνει μόνον ὠριμένον ἀριθμὸν πληρεξουσίων κατεστημένων εἰς ἓνα μικρὸν χώρον. Ἐν ἄλλαις Χώρας, ὡς ἐν Ἰταλίᾳ, τὰ θεωρεῖα συμμετέχουσι τῶν συνεδριάσεων καὶ ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰς ἐν τῇ Βουλῇ γενομένας συζητήσεις (ἀκρότης).

**Σ. Σωτηριάδης.** Αὐτὸ διὰ τῆς ἐπιδοκιμασίας, ἀλλ' ὅταν γίνονται ἀποδοκιμασίαι;

Ὁ κ. **Μητσόπουλος** ἐξηκολουθῶν, λέγει ὅτι οὐ μόνον τὰ λαϊκὰ θεωρεῖα, ἀλλὰ καὶ ὁ τύπος συμμετέχει τῶν συνεδριάσεων. πολλοὶ δὲ δημοσιογράφοι καὶ δικηόπτοι τοὺς ρήτορας διὰ διαφόρων ἐρωτήσεων πρὸς ἧς ὁ ρήτωρ ἀπαντᾷ. Συνιστᾷ, εἴτα, ὅπως δοθῇ θέσις εἰς τοὺς δημοσιογράφους ἐγγὺς τοῦ Προεδρείου, ἀρχομένων τῶν συζητημάτων συζητήσεων, διότι μεθ' ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὴν ζῆλον ὃν ἔχουσιν οὗτοι δὲν θὰ δύνανται ν' ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὰ ἐπίπνον ὄντως ἔργον αὐτῶν.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** λέγει, ὅτι ἡ πρότερος κατὰ παράδοξον νὰ ὑπογραφῇ ἕκαστος ρήτωρ νὰ ἐμῆλῃ ἐπὶ πενήτα ὥραν! Εἶναι βέβαιος ὅτι διὰ τοῦ μετρου τούτου θὰ περιορίζετο καλλίτερον ὁ λόγος. Ἐν ταύταις δὲν εὐρίσκει, προσθέτει, τὰς διατάξεις τοῦ άρθρου ἀνελευθερούς, ἐὰν κοινῇ τις ἐκ τῶν ἀρχαίων, οὔτινας, εἶχον τὴν κλειψύδραν. Το χρονικὸν ὅριον εἶναι τύπος καὶ οὐχὶ οὐσία, διότι ἡ ὥρα κατανίσταται ἐκ τῆς προταγῆς ἣν δίδουσι τὰ Σώματα εἰς τοὺς ἀγορεύοντας καὶ οὐδεὶς αὐστηρὸς Πιέδρος θὰ ἐρχομένης τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ. Οὐχ ἔττον, λόγφ τύπου, ἧς τεθῇ τὸ ὅριον ἀλλ' ἧς παραταθῇ τὸ ἡμίωρον εἰς μίαν ὥραν, τὴν ὁποίαν νομίζει, ὅτι πολλοὶ καὶ δὲν θὰ κατανλώσωσι καὶ δι' ἄλλους λόγους καὶ ὡς μὴ ἐν μέρει τῶν συζητήσεων.

Ἀντιτίθεται κατὰ τὴν διατάξιν τοῦ δωδεκάωρου καὶ προτείνει τὴν ἀπαιτήσιν αὐτῆς, προτείνει δὲ καὶ τὴν διαγραφὴν τοῦ δευτέρου μέρους τοῦ 3 άρθρου, προκείμενου περὶ τῶν δικηαιμάτων τοῦ Προεδρείου.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωτοπυργός) ἀποκρούων τὰς διατυπωθείσας γνώμας τονίζει καὶ πάλιν ὅτι πᾶσα ἀτομικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀνάγκη νὰ προστατεύηται καὶ πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἄλλων. Ἄν θελήτε, λέγει, νὰ εἶναι σὺνδικτὴ ἡ ἐλευθερία, θέσατε εἰς αὐτὴν περιορισμοὺς ἐξαιραλίζοντας καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἄλλων, διότι ἄλλως ἡ ἐλευθερία ἐκείνη καταντᾷ ἀκαλασία. Μέτρον τοῦ χρησίου λόγου εἶναι οὐχὶ ὁ λόγος, ἀλλ' ὁ ἀκούων. Αὐτὸς θὰ κρίνῃ περὶ τῆς χρησιμότητος ἢ μὴ τοῦ ἀκουσμένου λόγου. Ἐὰν ὁ λόγος οὐδεμίαν ἀτμή ἐπ' αὐτοῦ ἐπιρροήν, εἶναι λόγος ἀχρηστός, εἶναι ματαλογία. Δυνατὸν εἰς ἀγορεύων νὰ λεγῇ τὰ σωτέρη τῶν πραγμάτων. Ἐὰν σεῖς οἱ ἀκούοντες δὲν εἰσθε δικτεθεμένοι νὰ ἀκούετε, ἂν οὐδὲν σὺς πείθῃ, τότε ὁ λόγος ἐκεῖνος εἶναι σορὸς μὲν, ἀλλ' ἀχρηστός καὶ μάτην καταταίβει τὴν ὥραν, τὴν εἰς ἄλλα χρήσιμον. Ἡ τιθεμένη διατάξις εἶναι ὀρθή. Ἀσφαλίζει εἰς τὴν Συνελεύσιν τὸ ρητικὸν δικαίωμα τοῦ ἀκούοντος, ὁ ὁποῖος θέλει ν' ἀπαιλήσῃ τὸ ταχύτερον ἀπὸ τὸν φεγγόμενον ἀχρηστός.

Ὁ κ. **Γ. Ἀναστασόπουλος** λέγει, ὅτι ὑπάρχουσι θέματα βραχέιας συζητήσεως, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ θέματα δι' ἃ δὲν ἀρκεῖ τὸ τιθέμενον χρονικὸν ὅριον. Διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ διαγραφῇ τούτο, ἀπὸ μάλιστα οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ ὅτι τὴν ἔκτασιν τοῦ λόγου τὴν



κανονίζει ή χρησιμότης τοῦ λόγου καὶ ή ἐντύπωσις τοῦ ἀκούοντος.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Ὡς ἔχει ή διατύπωσις τοῦ ἔργου μετὰ τὸ δωδεκάωρον, ὁ Πρόεδρος δύναται νὰ ἐρωτήσῃ τὴν Συνέλευσιν, ἂν δέχεται αὕτη νὰ περιορισθῶσιν αἱ περαιτέρω ἀγορεύσεις εἰς 15. Συνεπῶς δὲν βλέπεται νὰ μὲνῃ.

Ὁ κ. **N. Καλλαντζάκος** λέγει ὅτι οὐδεὶς ἔχει τὸ ἀναστηκὴν τόσον μὲν καὶ ὥστε νὰ κάμῃ διάκρισιν τῶν ἀγορευόντων εἰς εὐαρέστους καὶ χρησίμους ἢ μὴ, καὶ διὰ τοῦτο τὰ περὶ τούτου λεχθέντα χαρακτηρίζει ὡς περιούριον τοῦ Σώματος. Ἐξετάζων μετὰ τοῦτο τὰς λεπτομερείας τοῦ ἔργου, λέγει ὅτι καλῶς ἔχει τὸ ἔθρονον, διότι θὰ συμβῇ ὅτι συμβαίνει καὶ σήμερον νὰ ἐμιλήσωσιν διὰ μακρῶν οἱ γλωσσουαθεῖς καὶ νὰ κατακλίτῃσιν ὥραν, νὰ μὴ δύνανται δὲ οἱ ἄλλοι νὰ εἰπωσι γνώμην, ἐὰν ἔχουσι τοιαῦτα. Προκειμένου περὶ τοῦ Συντάγματος, νομίζει ὅτι δύνανται καὶ οἱ σωώτεροι ἐντὸς ὀλίγιστου χρόνου νὰ διατυπώσωσι κεφαλαιώδεις τὰς σκέψεις των, ὥστε νὰ δύνανται νὰ συμπαρατίθωσιν εἰς τὰς συζητήσεις καὶ οἱ ἀπειρότεροι. Ἐπίσης εὐρίσκει ὅτι καὶ τὸ δωδεκάωρον καλῶς ἔχει καὶ κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ ἔργου.

Ὁ κ. **A. Παππαποστόλου** κηρύσσεται ἀπολύτως κατὰ τοῦ ἔργου, λόγῳ τῆς πείρας ἣν ἔχει ἐκ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει συνιστᾷ ὅπως τὸ ἡμίωρον ἐπετεταθῇ εἰς μίαν ὥραν ν' ἀπαλειφθῇ δὲ ή περὶ δωδεκάωρου διάταξις.

Ὁ κ. **Ορ. Κυπριανός** ζητεῖ νὰ δοθῶσι δικασφάσεις ὡς πρὸς τὰ ἐν τῷ 3ῳ ἐδερὶ διαγοχρόμενα δικαιώματα τοῦ Προέδρου, ζητεῖ δὲ νὰ περιορισθῶσι ταῦτα.

**Ἀθ. Εὐταξίας.** Ὁ Πρόεδρος δύναται νὰ πλανηθῇ ἴσως, ἀλλὰ δὲν θὰ κάμῃ κατάχρησιν τοῦ ἀξιώματός του.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** λέγει ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐκφραζονται τοιαῦτα γνώμῃ περὶ Προέδρων, καταχρόντων ὑπὲρ τὰ ἀξιώματα, διότι τὰς ἀντιλήψεις αὐτῶν οἱ πρόεδροι δὲν εἶναι δυνάμει νὰ τὰς ρίπτωσιν εἰς τὴν αἶθρην καὶ ὡς ἔτυχεν εἰς τὴν Συνέλευσιν. Δυνάμει νὰ πλανηθῇ ὁ Πρόεδρος ἢ πλανηθῇ. Ἡ διάταξις ὁμοῦ σώζει ἡμᾶς ἀπὸ τὰς ὀνομαστικὰς κλήσεις εἰς τὰς ὁποίας δύναται νὰ μᾶς ἀγάγῃ ή ἔλλειψις πάσης διατάξεως. Ἐνταῦθα δὲν εἶναι δικαστήριον· εἶναι Συνέλευσις καὶ ὅλα τὰ ζητήματα συζητοῦνται καλοπύ-

στως καὶ καλοκαρχῶς καὶ δὲν εὐρίσκει κατ'ἐπιμονὴν προέβεται τόσον λεπτομερῆ συζήτησιν ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ.

Δέχονται οὖν ἡττον ὅπως διαγοχρῇ ή τελευταία διάταξις τοῦ 3ου ἐδερὶ.

**N. Σιγάτος.** Λόγῳ τῆς θεωρητικῆς συζητήσεως τῶν συνταγματικῶν ζητημάτων θὰ ἀπαιτῆται πλείστη ὥρα.

**Δ. Γούναρης.** Δέχονται τότε τὰ 45' τῆς ὥρας· τὰ προεβληθέντα ὑπὲρ τοῦ κ. Τσουκαλῆ.

Ὁ κ. **Σιγάτος** κάμνει μετὰ ταῦτα παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ δωδεκάωρου, προτείνει δὲ ὅπως τὸ ἡμίωρον κῶξῃθῃ εἰς μίαν ὥραν.

Ὁ κ. **X. Βασιλακάκης** προτείνει νὰ μὴ ἰσχύωσι χρονικὰ ὅρια, προκειμένου περὶ νέων θεμελιωδῶν δικταξέων.

Ὁ κ. **A. Μάτεσις** διαφωνεῖ πρὸς τὴν θεωρίαν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ περὶ λερόντος καὶ ἀκούοντος, διότι διὰ τὴν ἐμιλήσονται ἐν τῇ Συνελεύσει, ἀκούων εἶναι κυρίως ὁ λαὸς καὶ ἔχει ή Συνέλευσις, ή ὁποία ἡμπορεῖ κατὰ προκαταλήψιν ή καὶ ἀναλόγως τῆς ὥρας καθ' ἣν γίνεται ή συζήτηςις, ν' ἀκούῃ εὐχεχρίστως ή δυσχερῶς ἐνὰ ῥήματι.

Ἡ ὀλιγολογία ἄλλως τε εἶναι τελευτῶν τὸ ὅποιον μόνον τὰ ὑπέρῳα πνεύματα ἔχουσι.

Ὁ κ. **Π. Ίαν. Ἀργυρόπουλος** κηρύσσεται κατὰ τῆς διατάξεως τοῦ 12ῶρου ὡς ἀνελευθέρου. Ἡ διάταξις, λέγει, αὐτὴ ἀκριβῶς ὑπῆρξεν ή ἀφαίρη νὰ ἔχωμεν σήμερον καὶ 1' Συνέλευσιν. Ἄν ἐτεθῇ ἐν τῷ Κανονισμῷ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς ὁ αὐτός οὗτος, ὑπῆρχεν ἴσως ἀνάγκη νὰ τεθῇ. Σήμερον ὁμοῦ, ὅτε ὑπάρχει πραγματικῇ Συνταγματικῇ Συνελεύσει, οἱ περιορισμοὶ οὐδεμίαν ἔχουσι θέσιν. Σήμερον ἐργαζομεθα καὶ ζητοῦμεν νὰ καταργηθῇ μια διατακτικὴ περίοδος, καὶ δι' αὐτὴ κηρύσσεται ἀπολύτως κατὰ τῆς διατάξεως ἣν θεωρῶ ἀνελευθέρου.

Ὁ κ. **I. Κούσουλας** κηρύσσεται ἐπίσης κατὰ τοῦ 12ῶρου καὶ ὑπὲρ τῆς εὐρύτητος τοῦ ἡμιώρου εἰς ὥραν.

Ὁ κ. **Σταματοπούλου** ἐπίσης τάσσεται ὑπὲρ τῆς μίας ὥρας καὶ οὐχὶ ἡμιώρου, συνιστᾷ δ' ὅπως τὸ δωδεκάωρον ἀπαλειφθῇ, διότι ἂν ἐτεθῇ τότε, ἐτελεθῇ διότι ὁ τότε κυβερνῶν ἤθελε νὰ ἔχῃ πειθηνίους καὶ οὐχὶ ἐλευθέρους τοὺς φίλους του.

**A. Μάτεσις.** Ἐῖχε μάλιστα δηλώσει ὅτι δὲν θέλει τὴν

Βουλὴν Ἀκαδημίαν ἀπὸ παρὸς ἀλλὰ θέλει φίλους περὶ-  
 φερόμενους.

**Δ. Γούναρης.** Δέχομαι νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ τελευταία δια-  
 τάξις τοῦ 3ου ἐδαφίου καὶ τροποποιῶ οὕτω τὸ ἄρθρον.

Ἀναγινώσκεται μετὰ τοῦτο ἡ τροποποίησις καὶ γίνε-  
 ται δεκτὸν διὰ βοῆς τὸ ἄρθρον 7ον.

Γίνεται ἔπειτα διὰ βοῆς δεκτὴ ἡ πρότασις ψηφισμα-  
 τὸς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, ἔχουσα οὕτως:

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Λ

«Περὶ εἰδικῶν διατάξεων ἐν τῷ Κανονισμῷ τῆς Συνελευ-  
 σεως περὶ τῆς συζητήσεως καὶ ψήφισις τῶν προτάσεων  
 περὶ τροποποιήσεων τῶν Συνταγματικῶν διατάξεων».

«**Ἡ Γ' ἐν Ἀθήναις Συντακτικῇ τῶν Ἑλλήνων  
 Συνέλευσις**

**Ψ η φ ι ζ ε ι**

Κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν τῶν προτάσεων περὶ  
 τροποποιήσεως τῶν Συνταγματικῶν διατάξεων, θέλουσιν  
 ἰσχύει καὶ ἀκολουθεῖ εἰδικὰ διατάξεις, προσθεταὶ εἰς τὴν  
 ἰσχύοντα Κανονισμὸν καὶ ἐπικρατοῦσαι πάσης ἐναντίας ἐν  
 αὐτῷ διατάξεως.

\* Ἀρθρον 1ον.

Ἡ Συνέλευσις συζητεῖ πᾶσαν πρότασιν μεταρρυθμίσεως  
 τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ὑποβληθεῖσαν εἰς αὐτὴν  
 ὑπὸ τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ ὑπὸ μέλους τῆς  
 Συνελεύσεως.

\* Ἀρθρον 2ον.

Ἡ σειρά τῆς συζητήσεως τῶν προτάσεων τούτων κανι-  
 νίσκεται ἐκ τῆς σειράς τῶν ἁρθρῶν τοῦ Συντάγματος, τὰ  
 ὁποῖα ἀφορῶσιν. Αἱ προτάσεις τροποποιήσεων τῶν αὐτῶν  
 ἁρθρῶν συζητοῦνται συγχρόνως. Μετὰ τὴν ἀπόρρακτον τῆς  
 Συνελεύσεως ἐπὶ τῶν σχετικῶν πρὸς ἄρθρον τι τοῦ Συν-  
 τάγματος προτάσεων, νεαὶ πρότασις ἀναφερομένη εἰς αὐτὴν  
 εἶναι ἀπαράδεκτος.

\* Ἀρθρον 3ον.

Πᾶσα πρότασις τροποποιήσεως ἁρθροῦ τινὸς τοῦ Συντά-  
 γματος, ἵνα γίνῃ ἀντικείμενον συζητήσεως, δεῖν νὰ κατα-  
 τεθῇ εἰς τὸ Προεδρεῖον τέσσαρας τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ  
 τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως τοῦ σχετικοῦ ἁρθροῦ. Ἀνα-  
 τὴ καταθέσει τυπούται καὶ διανέμεται. Πρότασις μὴ ἐμ-  
 προθέτως κατατεθεῖσα δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

\* Ἀρθρον 1ον.

Προτάσεις τροποποιήσεως τοῦ Συντάγματος, μὴ ἀναφε-  
 ρόμεναι εἰς ὁρισμένον ἄρθρον ἢ κεφάλαιον αὐτοῦ ἢ προσ-  
 θετέουσαι νέον κεφάλαιον, φέρονται εἰς συζήτησιν καθ' ἣν  
 σειράν καθορίζει ὁ προτείνων, ἄλλως ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐθνο-  
 συνελεύσεως, ἐκτὸς ἂν ἡ Συνέλευσις ἀποφασίσῃ ἄλλως.

Ἡ ἡμερησίᾳ διάταξις καθαρτίζεται κατὰ κεφάλαιον  
 τοῦ Συντάγματος.

\* Ἀρθρον 2ον.

Ἡ συζήτησις καὶ ψήφισις γίνονται κατ' ἄρθρον ἀνα-  
 μένον. Ἡ δὲ ὀνομαστικῇ κλήσεως ψήφισις ἐπὶ τῶν συ-  
 μένων προτάσεων δύνανται νὰ ζητηθῇ ὑπὸ πάντε πληρεξού-  
 τιων. Ἡ ἰσχὺς τοῦ ψηφισθέντος ἁρθροῦ, ὡς ἐτροπολογήθη,  
 ἔρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ὅλου Συντάγματος ὡς  
 ἢ τροποποιήθῃ. Μετὰ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης ἰσχύει τὸ  
 κείμενον Σύνταγμα.

\* Ἀρθρον 3ον.

Ἡ Συνέλευσις συζητεῖ ἀποκλειστικῶς τὰς προτάσεις  
 τροποποιήσεων τοῦ Συντάγματος ἐκαστὴν Δευτέρην καὶ  
 Περαιτέστην. Κατὰ τὰς συνεδριάσεις ταύτας παραλείπεται  
 πᾶσα συζήτησις ἐπὶ τῆς ἡμερησίας Διατάξεως τῶν ἀναφο-  
 ρῶν καὶ ἐρωτήσεων, τῶν ἐπερωτήσεων καὶ τῶν σχεδίων  
 καὶ προτάσεων νόμων.

\* Ἀρθρον 4ον.

Κατὰ τὰς ἐνδοχαις τῆς Συνελεύσεως οὐδεὶς πληρεξού-  
 σιος δύνανται ν' ἀφαιρεθῇ ἐκ' ἐκαστῆς προτάσεως ἀπορώτης  
 εἰς μεταρρυθμίσιν ἢ προσθήκην συνταγματικῆς διατάξεως  
 πέρα των 3, 4 τῆς ὥρας, ἐκτὸς ἂν ἡ Συνέλευσις δι' ἀνα-  
 στάσεως καὶ ἄνευ συζητήσεως ἤθελε παράσχει τὴν σχε-  
 τικὴν ἀδείαν.

Μετὰ διωδεκάωρον ἐν ὅλῳ συζητήσιν ὁ Πρόεδρος τῆς  
 Συνελεύσεως, λαμβάνων τὴν ἐγκρίσιν αὐτῆς ἀποφαινόμενη,  
 δι' ἀναστάσεως καὶ ἄνευ συζητήσεως, δίδει χρονικὸν ὅριον  
 15' λεπτῶν δι' ἐκαστὴν τῶν ἀποσφύζων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ  
 θέματος ἀπορώσεων.

Τὸ χρονικὸν τοῦτο ὅριον ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς καθ' ὁσὴν ἡ-  
 ποτε περίπτωσιν δευτερολογούντας.

Ἀπορρασίζεται μετὰ τοῦτο ὅπως κατὰ τὴν προσηχῇ συνε-  
 δρίαν ἀναγραφῇ καὶ συζητηθῇ πρῶτον τὸ νομοσχέδιον τῶν

παθόντων κατὰ τὰ ἔτη 1917—1920 διὰ πολιτικὰς ἀλλαγὰς, μετὰ λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρα 11 καὶ 30' μ. μ., ἐν ἀπαγκλήρωθ' τὴν προσεχῆ Τρίτην ὥρα 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος  
Κ. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς  
Σ. Τσακόπουλος  
Δ. Χατζίσκος

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΗ'

Τῆς 18ης Μαΐου 1924.

Ὅρα 6 καὶ 30' μ. μ. ὁ κ. Πρόεδρος ἀναβθὼν ἐπὶ τῆς ἑδρᾶς κηρύσσει τὴν ἐνάρξιν τῆς συνεδρίασεως καὶ διακτύνει ν' ἀναγኑθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ Πρακτικά τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακοινῶνται κατόπιν ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἑξῆς:

Οἱ χαλκιζόπληκτοι τῆς περιφέρειας Χαλκιδιότητος παρκαχλοῦσιν, ὅπως τὸ πλεονέκτερον δοθῇ εἰς αὐτοὺς ἀποζημιώσεις, καθόσον εὐρίσκονται εἰς ἰθὺσαν οἰκονομικὴν κατὰστασιν.

Ὁ ἀνθυπασιπότης Νῆος Ἀντωνάκης, παρκαχωνισθεὶς ὑπὸ τοῦ βενιζελικοῦ καθεστώτος, διαδίδει ἤδη τὴν βοηθὸν καὶ τὴν ἀρχικύττα του καὶ παρκαχλεῖ νὰ τῷ δοθῶσι ταῦτα.

— Ὁ Ἀνδρέας Τζαβέλλης, ὑπηρετῶν εἰς τὸ Πιτυακτοδικεῖον Δράμας καὶ ὑποστὰς ζημίαις κατὰ τὴν εἰσβολὴν τῶν Βουλγάρων, κίτεται ἀποζημιώσιν.

— Ὁ Λεὼς Μετσόνης συνεβθὼν εἰς πικρὸν σὺλλογὸν λητήριον παρκαχλεῖ τὴν Συνέλευσιν ὅπως συστήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀγορὰν τῆς ἐναποθραυμένης ἀνατολολογικοῦ ἐξέως.

— Ὁ Χρῆστος Φεῖζης Βέας κίτεται ὅπως ληρῇ πρὸς περικοπήσιν τῶν κληρονομικῶν δικαιωμάτων του.

— Ὁ δῆμαρχος Τριπύλειος διαδίδει ὑπόμνημα τοῦ ἐνωματάρχου Μιχ. Δημητριάδου, ὅπως λάβῃ γνώσιν αὐτοῦ ἡ Συνέλευσις.

— Οἱ ἀρεργάται ὑποβάλλουσιν ὑπόμνημα δι' οὗ ὑποδεικνύουσι τὴν λήψιν ὀρισμένων μέτρων πρὸς βελτίωσιν τῆς θεσεῖς των.

— Αἱ θυγατέρες τοῦ Ζηνοβίου Βάδου, Κόρινθα, Βιργί-

να, Ἀμφίλιν καὶ Ἀνδρομάχη, ζητοῦσιν ὥπως ἀπονεμηθῇ εἰς αὐτὰς σύνταξις.

— Τὸ κοινοτικὸν Συμβούλιον Βασιλίκης παρκαχλεῖ ὅπως ληρῇ πρὸς διὰ τῆς γῆρας καὶ τῆς ὀργάνῃ τοῦ Μικρονομικοῦ ἡρώους.

— Οἱ ἀπίστατοι ὑπενωματάρχαι τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἤδη ἀνθυπασιπότη παρκαχλοῦσιν, ὅπως ἐν τῷ ὑποβληθέντι νομοσχέδιῳ «περὶ κυρώσεως τοῦ νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ ἀποικιστικῆς τῶν ἱσχυοκρατικῶν τοῦ στρατοῦ εἰς τὴν σειρὰν τῆς ἀρχικύττας των», περιληρῇ διάταξις δι' ἧς ν' ἀποκαθίστανται καὶ οὗτοι εἰς τὴν ἀρχικύττα καὶ βοηθὸν των.

— Οἱ ἐκ Ἀκρίτης ἐργαζομένης εἰς τὸ Γαλλικὸν στρατοπέδον Μουτλίκης παρκαχλοῦσιν ὅπως συμπεριληρῇ εἰς τὴν περὶ ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων νόμον διάταξις τοσδετοσκα καὶ περὶ ἀποζημιώσεως τούτων.

Τὸ Ἀλλοκαῖον τῆς Α. Μανκιεῖτης, διαδίδει καὶ ὑφ' ἑλὴν Βασιλικὴν ἐπιταγὴν ὑπόμνημα τοῦ ἐν Μονάχῳ Ἀρχιεπισκόπου Χρυσόστομου Δημητρίου, συνιστῶντος τὴν καταργήσιν τῆς θανατικῆς ποινῆς.

Οἱ Ἀβδουλάχ Ἀχμέτ, Νουρή Μουσταφὰ καὶ Σουλταῖν κατὰγγελλοῦσι τὴν ἰστορίαν Γενιτσῶν κ. Μαχκίαν ὡς κακοποιήσαντα αὐτοὺς.

— Ὁ εἰρηνοδικὴς Ἀβίας κ. Β. Χρηστάκης παρκαχλεῖ ὅπως τὸ πρῶτον διὰ τὴν ἑλὴν ἀντεκαγγελλεῖς τὰς Πρωτοδικαίας ὀρίζονται ὡς πρὸς τὴν ἑλὴν μετρητῶν 50 ἑτῶν καὶ ἑλὴν 40, ὡς ὀρίζετ' ὁ ὑποβληθέν γερμανικὸν νομοσχέδιον.

— Ὁ Ι. Ἀνδρεῖπουλος, ὑπηρετῶν ἐν Πάτραις ὡς βοηθὸς σταθμάρχου τῶν Σιδηροδρόμων καὶ ἀπολυθεὶς ἐπὶ τοῦ βενιζελικοῦ καθεστώτος, παρκαχλεῖ ἤδη ὅπως διακαχῇ ἡ ἐπακρορὸς αὐτοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

Οἱ ὑπάλληλοι τῶν Τ. Τ. Τ. τῆς περιφέρειας Αἰγίου, ἀνήκοντες εἰς τὴν μονιμοποιηθέντα δυνάμει τοῦ νόμου 398, διακαχρῶνται διὰ τὴν ὑποβολὴν ὑπομνήματος ὑπὲρ τοῦ Συνδέσμου τῶν Τ. Τ. Τ., δι' οὗ ζητεῖται ὁ ὑποβλησάμενος των.

— Οἱ ὑπάλληλοι τῶν Τ. Τ. Τ. Ἀργεῶς, προκαίμενοι νὰ φηρισθῇ τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐργασιῆς τοῦ νόμου 2494, παρκαχλοῦσιν ὅπως μὴ ληρῶσιν ὑπ' ὅλῃν καὶ ἀντίθετοι ἐνέργειαι.

Οί υπάλληλοι των Τ. Τ. Τ. Λευκάδας διαμαρτυρήσανται διὰ τὴν μελετωμένην τροποποίησιν τοῦ νόμου 2494.

Οί υπάλληλοι των Τ. Τ. Τ. Ζακύνθου παρακαλοῦσιν ὥπως ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος 2494, καθόσον ἡ παρελευκασία τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ βυθίζει αὐτοὺς εἰς ἀπελπισίαν.

Ἡ ἀρχὴ ἐν των υπάλληλων των Τ. Τ. Τ. Πάτρων υποβάλλει ἐν τῇ ν. παρακλήσιν ὥπως τεθῇ εἰς πλήρη ἐφαρμογὴν ὁ νόμος 2494.

— Οἱ ταχυδρομικοὶ υπάλληλοι Ραιδεστού παρακαλοῦσιν τὴν Κυβέρνησιν ὥπως τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν ὁ νόμος 2494.

— Οἱ υπάλληλοι των Τ. Τ. Τ. Ἀργολίδος καὶ Κυνουρίας ζητοῦσι τὴν ταχύτεραν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2494.

— Οἱ διευθυνταὶ τῆς Ἐφημερίδας «Στέμμα» Ἡρακλείου, κ. Ἐλευθεριάδης, ἀνγγέλλουσι ὅτι ἡ ἐπιστάτευσις ἐπέτυχεν εἰς τοὺς νομοὺς Ἡρακλείου καὶ Αἰσχίου.

Ὁ δῆμαρχος Δεδεαχάτης υποβάλλει εὐλαβῶς ἐπὶ τῇ ἐτεταίῳ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Δεδεαχάτι θερμὴν χαιρετίσιν καὶ ἐγκάρδιον εὐχὴν ὑπὲρ τῆς ταχείας καὶ πλήρους ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ βασιλέως, στρατηλάτου Βασιλέως Κωνσταντίνου.

— Ὁ Ι. Δαυλῆς, ἀποστρατευθεὶς ἐν μοσάρχῃ λόγφελν ἡλικίας, παρακαλεῖ ὥπως λάβῃ σύνταξιν ὑπομνησάρχου.

— Ὁ Πρόεδρος τῆς κοινότητος Συνίστης κατεγγράδων τὴν ἀποσπασματικὴν ἀνθυπασιότητα τοῦ τεχνικοῦ Ὑψῶν ὡς βιαιοπραγήσαντα κατὰ δικαστῶν πολιτῶν.

Ὁ Ε. Κωστόπουλος, δημοτικὸς υπάλληλος Ἰου, κίττειται μνημοσύνην των δημοτικῶν υπάλληλων καὶ ἀξίῃσιν τῆς υἱοθεσίας αὐτῶν.

Οἱ ἔμποροι Θεσσαλονίκης παρακαλοῦσιν ὥπως ἐξετασθῇ τὸ ζήτημα των τιμολογίων των Σιδηροδρόμων Ἀθηνῶν Θεσσαλονίκης.

Οἱ πρόεδροι 19 χωρίων τῆς περιφέρειας Ζακύνθου παρακαλοῦσιν ὥπως μὴ ἐπιταχθῶσι τὰ κτήνη των, καθόσον ταυτὰ εἶναι ἀπαραίτητα εἰς τὰς καθημερινὰς των ἀνάγκας.

— Ὁ Εὐνοφὼν Μουρτζιάνης ἐκ Λακκίδος κίττειται ὥπως ὁ υἱὸς του Παναγιώτης μεταφερθῇ εἰς τὴν β' σειράν τῆς ἐφεδρείας δι' οὗς λόγους ἐκθετεῖ ἐν τῇ οἰκίᾳ του.

Ὁ πληρεξούσιος Λακωνίας κ. Δ. Πετρακάκος υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ τροπο-

ποιήσεως τοῦ νόμου 1866 καὶ καταργήσεως τοῦ νόμου 2489».

Ὁ πληρεξούσιος Λακωνίας κ. Θ. Λιμπρίτης υποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1804 περὶ προσωπικοῦ των Τυπογραφείων τοῦ Ὑπουργείου των Στρατιωτικῶν».

Οἱ πληρεξούσιοι κ.κ. Κ. Δ. Σταματόπουλος, Κ. Λυκουρέζος, κλπ. υποβάλλουσι τροπολογίαν συμπληρωματικὴν τῆς υποβληθείσης ἤδη ἐπ' αὐτῶν τροπολογίας, ἐπὶ τοῦ ἔτους 1 τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀποζημιώσεως των κατὰ τὴν 1917—1920 διὰ πολιτικῶν λόγους παθόντων».

Οἱ πληρεξούσιοι κ.κ. Ε. Σιγατηγός, Π. Ρεδιάδης, Δ. Χατζίσκος, Χρ. Μητσόπουλος καὶ λοιποὶ υποβάλλουσι πρότασιν ψηφισματικὴν «περὶ ἐκπτώσεως των ἀνυποτάκτων καὶ λιπυστῶν ἐκ των πολιτικῶν αὐτῶν δικαιωμάτων».

Ὁ πληρεξούσιος κ. Ι. Παππαλουκάς υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀποζημιώσεως των κατὰ τὴν 1917—1920 διὰ πολιτικῶν λόγους παθόντων».

Ὁ πληρεξούσιος κ. Π. Ρεδιάδης υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου.

Οἱ πληρεξούσιοι κ.κ. Δ. Καζάνης, Θ. Λυμπρίτης καὶ λοιποὶ υποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ πληρεξούσιος κ. Σ. Σωτηριάδης υποβάλλει ὡσαύτως τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ πληρεξούσιος κ. Β. Λεόπουλος ἐπίσης υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου.

Οἱ πληρεξούσιοι κ.κ. Α. Μάτεσις καὶ Εὐνοφ. Μανρομάτης υποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. Π. Πρωτοπαππαδάκης (Ὑπουργός ἐπὶ των Οἰκονομικῶν) υποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος του νόμου 2373 του 1920 περὶ χρησιμοποίησεως των ἐν τῷ ἐξωτερικῷ δικησείμων τοῦ νόμου ΓΧΜΒ κατὰ τὸ ἔτος 1920».

Ὁ κ. Α. Καργάλης (Ὑπουργός ἐπὶ τῆς Παιδείας) υποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ προσθήκης ἐν τέλει τοῦ ἀρθροῦ 2, τοῦ νόμου 2567»,

Ὁ κ. Θ. Ζαῖμης (Ὑπουργός ἐπὶ τῆς Παιδείας) υποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως των νόμων 1381, περὶ διαβιβάσεως, ἀποδοχῶν κλπ. τοῦ προσωπικοῦ των σχολείων τῆς Μείσης Ἐκκλησιᾶς—

σεως, 1422 περί διορισμού, μεταθέσεων καὶ προαγωγῶν τοῦ διδασκαλικοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἑκπαίδευσεως καὶ 2884 περί μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινῶν τῶν εκπαιδευτικῶν νόμων 1381, 1422 κλπ.), κηρυσσόμενον **κατεπεῖγον**.

— **Πολλοὶ Πληρεξούσιοι** υποβάλλουσιν αἴτησιν δι' ἧς ζητοῦσιν ὅπως ἀπονεμηθῇ σύνταξις εἰς τὴν μητέρα τοῦ ἀποθανόντος πρωτοδίκου Σπυρ. Μαϊντανή.

— Ὁ πληρεξούσιος Δράμας κ. **Α. Ἀναγνώστου** αἰτεῖται παρὰ τῆς Συνελεύσεως ὅπως τῷ χορηγηθῇ ἐνὸς μηνὸς ἄδεια διὰ Ρωμανίαν.

Ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως ἡ ἄδεια χορηγεῖται.

— **Ἐπίσης** ὁ πληρεξούσιος Θεσσαλονίκης κ. **Ἀμπτη Βέης Σέξ-μπές** ὁγλοῦ αἰτεῖται μηχανικὴν ἄδειαν διὰ Θεσσαλονίκην.

Ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως ἡ ἄδεια χορηγεῖται.

— Ὡςπύτως ὁ πληρεξούσιος Ἀρτης κ. **Ἀλ. Καραπάνος** ζητεῖ τρίμηνον ἄδειαν διὰ τὸ ἐξωτερικόν.

Ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως ἡ ἄδεια χορηγεῖται.

— Ὁ πληρεξούσιος Κερκλληνίης κ. **Μ. Καβαλιεράτος** γνωρίζει ἐγγράφως πρὸς τὴν Συνέλευσιν ὅτι παραιτεῖται τοῦ ἀξιωματοῦ τοῦ πληρεξουσίου διὰ λόγους ὑγείας.

**Γ. Μπούσιος**. Παράκληθ' κ. Πρόεδρε, νὰ παραιτηθῇ ὁ κ. Πληρεξούσιος ν' ἀναθεωρήσῃ τὴν ἀπόφασίν του.

**Πολλοὶ Πληρεξούσιοι**. Νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ ἡ παρτίκη.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Παράκληθ', κ. Πρόεδρε, νὰ διαβιβασθῇ ἐκ μέρους ὑμῶν πρὸς τὴν κ. Πληρεξούσιον ἡ ἐπιθυμία τῆς Συνελεύσεως, ὅπως μὴ παραιτηθῇ οὗτος τοῦ ἀξιωματοῦ του.

Ἡ πρότασις αὕτη τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ γίνεται δεκτὴ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως.

Ὁ πληρεξούσιος κ. **Γ. Σπηλιόπουλος** υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ εἰς τὴν σειράν τῆς ἀρχαιότητός των».

Οἱ πληρεξούσιοι κ.κ. **Κ. Λυκουρέζος, Δ. Χατζίσκος, Ν. Κρίτσας, Γ. Καρπετιόπουλος** καὶ λοιποὶ υποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917—1920 διὰ πολιτικῶν λόγων παθόντων».

Προκειμένου ἡ Συνέλευσις νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἡμερη-

σίαν Διάταξιν τῶν Ἀνκρωτῶν καὶ Ἐρωτήσεων οἱ ἀγγεγραμμένοι ἐν αὐτῇ ὅπως ἐνδείκνυνται, δεχόμενοι, προτάσει τοῦ κ. Προέδρου, νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐπ' αὐτῶν συζήτησις διὰ τὴν κύριον τὴν συνεδρίαν, εἰσέρχεται δὲ ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

### Ἡμερησίαν Διάταξιν

τοῦ **συντακτικοῦ καὶ νομοθετικοῦ** αὐτῆς ἔργου

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ σύνολον τῆς προτάσεως νόμου.

«Πρὸς τὸν παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος Βασιλικὸν Ἐπιτρόπον».

(Ὁ ἐμπροσθενήθη κατὰ τὴν 6' συζήτησιν ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομικῆς Ὑπουργοῦ, ἐκρούσας οὕτως).

#### Ἄρθρον 1.

Ἡ θέσις τοῦ Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ, ἐδρεύοντος ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι αὐτῆς, συνιστᾶται ἐπὶ θητείας τριῶν ἐτῶν.

Ὁ ἐν τῇ θέσει αὕτῃ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος ἔχει βρῆμα καὶ μισθὸν Γενικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ἐπιτροπῆς παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ.

#### Ἄρθρον 2.

Ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος διορίζεται δυνάμει Β. Διατάγματος, κατὰ πρότασιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐρκυρώζονται δ' ὡς πρὸς τὴν περὶ ἀρχικὴν ἐξουσίαν καὶ τὴν ἀπόφασίν του αἱ περὶ νομικῶν συμβούλων ἐσχύουσιν διατάξεις.

#### Ἄρθρον 3.

Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος κανονισθήσονται τὰ περὶ ἀναπληρώσεως τοῦ Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου, ἐν περιπτώσει ἄδειας, ἀπουσίας ἢ αἰσθητέως καλύψεως αὐτοῦ.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

**Πρόεδρος**, α' συζήτησις ἐπὶ τῶν ἁρτῶν τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917—1920 διὰ πολιτικῶν λόγων παθόντων».

Ὁ κ. Μπούσιος ἔχει τὸν λόγον.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** λαμβάνων τὸν λόγον ὡς εἰσηγητῆς τῆς εἰδικῆς ἐπιτροπῆς τῆς μελετησάσης τὸ ζήτημα καὶ καταρτισάσης ἴδιον σχέδιον ψηφίσματος, λέγει ὅτι καὶ ὅτε ἡ Συνέλευσις ἐκάρουεν αὐτὴν συντακτικὴν καὶ μετέπειτα, ἐν σχετικῇ συζήτησει, ὅτε ἤρευνήθη τὸ πνεῦμα τῶν

ἐκλογῶν τῆς Ἰ. Νομαρχίᾳ, πλὴν ἐπαχίστων, πάντες οἱ ἄλλοι ὑπεσπέρηξαν ἐπὶ κυρίως ἡ λαὸς τοῦ ἐδῶκεν ἕξρον δὲν ἀπέδωκε τὴν εἰς τὴν ἀναθεώρησιν καὶ μεταρρυθμίσιν τοῦ πολιτεύματος, ὡς εἰς τὴν ἐπαχίστων καὶ τὸν καλῶν τῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἰσχυρότων χρόνῳ. Ἀπέδωκεν ὅτι πρῶτον φωνητῶν σημειῶν τούτου ὑπῆρξεν ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἐπαχίτης τῆς Α. Μεταρρυθμίσεως εἰς τὴν ἑνότητα τοῦ. Πράττειται κατ' ἐκλογῶν περὶ τεθείσας ἀρχάς, κατ' ἣν δὲν νὰ δικαιοῦται καὶ ν' ἀποζημιωθῶσιν ἅπαντες, οἱ παλινοῦντες, καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἐπαχίται τῶν γενομένων ἐν τῇ Νόμῳ πολλὰ κλητῶν ἀδικημάτων. Ἀλλῶς τε καὶ ἡ ἑνότητα Ἀντιπολιτευσεὶς τούτου ὑπεσπέρηξαν καὶ ὑπεσπέρηξαν κατὰ τὸν παραλογικὸν ἄνθρωπον καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ἴδιοι ἐν δημοκρατικῇ, λέγει, συνεντεύξεσιν ὅτι ἔδωκεν πρὸ τῶν ἐκλογῶν, ὡς ἐδήλωσεν ὅτι ἔχει καὶ ἔχει τὴν Νόμῳ νὰ ἀποζημιωθῇ πάντας τοὺς παλινοῦντας. Ὡστε σήμερον πρᾶττειται οὐχὶ περὶ ἄλλου τινός ἀλλὰ περὶ τοῦ συστήματος καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποζημιώσεως τῶν παλινοῦντων, ὅ ὅσοι, ἐν ἰσχυρῇ τῇ ὥρῃ τῇ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς Κυβερνήσεως, σχεδὸν καὶ τὸ σχεδὸν τῆς ἑπιτροπῆς, εἰναι διακρίσεις. Ἡ ἑπιτροπὴ, προσθεταί, ἐπιθυμοῦσα αὐτῇ, ἡ ἰδίᾳ νὰ ἀναλάβῃ καὶ τὰς εὐθύναις, κατήρτισεν ἴδιον τρόπον, συνιστάσα Γραφεῖον Κεντρικῆς ἑπιτροπῆς, καὶ διακρίσεις κατὰ τύπους ἐπιτροπῆς καὶ ἀναλαμβάνουσα αὐτῇ κατὰ τὸ ἐρικτὸν τὴν ἰσχυροῦν τοῦ δικαίου.

Ἀνελύθων δὲ τὰς διαφόρους διευτάξεις τοῦ σχε-  
διοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, λέγει ὅτι ἡ θεμελιώδης διαφορά, ἡ  
ὑπάρχουσα μετὰ τὸ αὐτοῦ καὶ τοῦ νομοσχεδιοῦ τῆς Κυβερ-  
νήσεως εἶναι, πρῶτιστον ὁ χρόνος καὶ ὅν δέον ν' ἀρχίσῃ ἡ  
ἐπικυρώσεως τῶν ἰδικηθέντων. Τὸν χρόνον αὐτὸν ἡ Κυβερ-  
νήσις καθορίζει ἀπὸ τῆς 14 Ἰουνίου 1917, ἐνῶ ἡ Ἐπιτροπὴ  
φρονεῖ ὅτι πρέπει ν' ἀρχίσῃ αὐτὸς πολὺ πρότερον, ἀπ' αὐτῶν  
τῶν ἡρχῶν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου καὶ δὴ ἀπὸ τῆς ἀποβι-  
βάσεως τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων εἰς Μακεδονίαν, διότι  
καὶ πρὸ τῆς ἐκκλήσεως τοῦ κινήματος τῆς Θεσσαλονίκης καὶ  
τῶν κατὰ τόπους διὰ τῆς βίρας ἐγκαταστάσεων τοῦ στασια-  
στικοῦ καθεστώτος, ἐπ' αὐτὸν τινές, ἰδίως ἐν Μακεδονίᾳ, λόγῳ  
τῶν ξένων μυστικῶν ἀτυνομικῶν κατακλίσεων κλπ. Ἡ ἐν  
γένει ἄλλως τε συμμαχικὴ ἐγκατάστασις ἐν τῇ Χώραί,  
εἶναι ὁ πρῶτος τοῦ στασιαστικοῦ κινήματος.

\* Ἀλλή, σημαίνουσα διαφορά, ἐξακρίβουθεϊ, εἶναι ἡ τοῦ κτ'

θορισμῶν τῶν τάξεων τῶν πλῆθυντων, ἢ τοῦ κηθορισμοῦ ἀπὸ  
 λαοῦ τῶν ἡσυχαστῶν καὶ τῶν λόγιων τῶν διακρίσεων ζητούντων.  
 Οἱ ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ διακρίσεως μετὰ τὴν τῆς ἀντιμαχίας  
 ἐγκαταστάθεντες ξένοι ἀνήργουν τὰ ὑποδοχῆς τῶν βενιζε-  
 λικῶν, οἵτινες δὲν εἶχον ἐργασθῆναι ἀκόμη εἰς κίνημα. Οἱ  
 ἐκ τῶν ἰδιωτικῶν ἢ χημικῶν τούτων ἐνεργειῶν πύθον-  
 τες, ἐνεργεῖσαν χίτωνες δὲν ἔχον συνέπειαν ἀποτήκωσιν ἐνερ-  
 γειῶν παρὰ τῶν οὐκείων ξένων Κυβερνήσεων, δὲν ὑπαρ-  
 χει ἐλπὶς ὅτι ἀποζημιωθῶσι παρ' αὐτῶν, παρὰ τὴν πρὸς  
 πολλοὺ ἀνῆλθιν τῆς ἐξελίξεως τῶν ζημιῶν τῶν ἀπὸ  
 εἰδικῶν ξένων γερμῶν. Τὸ σχέδιον κατὰ τοῦτο τῆς ἐπι-  
 τροπῆς εἶναι πληρέστερον.

4. Γούναρης (Πρωτοπυργός) Προκειμένου περί τῆς κατὰ τῆς τῶν ἁγίων, συνεπλήρωσεν ὅλη τὸ νομοσχέδιον, προπαραγγίλας ταῦτα, ὥστε νὰ περὶ ἀνέχωνται καὶ οἱ φυροδιδάσκοντες, οἱ ἀναγκασθέντες ταῦτα ν' ἀπομακρυνῇ τῶν ἐστίων τῶν.

Γ. Αναστασόπουλος. Νέκ. προστεθ. = ἐμμεσώ;.

Σ. ὠτηγριάδης. Ὁ ὅρος «ἐνυπνέτως» πλάκωσε τὸν σελιπτόν.

**Δ. Γούναρης.** Ένωσαν μεν πάντας τους έλληνοδισθενείς να μεταβώσιν εις τον τύπον των, είτε εκ του εσωτερικού, είτε εκ του εξωτερικού. Έξελκ'ων δε μετά ταύτα την υπέρχουσαν διαφοράν μεταξύ του σχεδίου τῆς Έπιτροπῆς καὶ τοῦ νομοσχεδίου ὡς πρὸς τὴν ἀρετήν, ἀρ' ἣς ὁ ἀρχιτεκὼν ἀνιχνώσκει τῶν παθόντων τῶν παθόντων, λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον προνοεῖ καὶ περὶ τῶν πρὸ τοῦ 1917 παθόντων ἐν ἄρθρῳ 15. Ἐν τούτοις δὲν πρέπει νὰ συγχωρηθῇ αἱ δύο περιπτώσεις. Σήμερον πρέπει νὰ περιορισθῇ τὸ ζήτημα εἰς τὰ φυσικὰ αὐτοῦ ὅρια, τοῦτέστιν εἰς τοὺς παθόντας παρὰ τοῦ βίβ' ἐγκλητικαθέντος ἐν τῇ Χώρα καθεστῶτος καὶ κυβερνήσαντος ἐπὶ ἀνταρπῇ καὶ ἐπὶ περιφρονήσει τῶν νόμων. Τὸ καθεστῶς τοῦτο ἀνταρπῇ διὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς 1ης Νοεμβρίου, ἡμεῖς, δε. ἐλλειποὶ τῆς 1ης Νοεμβρίου, ἔχουμεν ὑποχρεώσεις καὶ ἐντολήν παρὰ τοῦ λαοῦ νὰ ἐπανορθώσωμεν πᾶν ὅ,τι ἐκνομον συνετέλεσθη κατὰ τὸ δίκαιημά τῆς τριετίας ὑπὸ τοῦ ἀνταρπέντος ἐκνόμου καθεστῶτος. Τὸ ζήτημα τῶν παθόντων ἐκτὸς καὶ πρὸ τῆς περιόδου ταύτης, ἐξ αἰτίας τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου καὶ τῶν δημιουργηθειῶν ἐν τῇ Χώρα ἡμῶν συνταράξεων ἐξ αὐτοῦ, ὡς καὶ τῶν παθόντων ἰδιαίτερος ἐξ αἰτίας τῶν πολέμικων ἐπιχειρήσεων ἐν τῇ ἀκτίνι τῆς Χώρας ἡμῶν,



δύναται να γίνει αντικείμενον ιδιαιτέρως μελέτης και μερίμνης και ουδίαςως.

Ο κ. Γ. Μπούσιος συνεχίζων, λέγει ότι θα εδέχτο τας γνώμης του κ. Πρωθυπουργού, αλλ' επειδή φρονεί ότι το ζήτημα τούτο πρέπει να λυθῇ ἄπαξ διὰ παντός, ώστε να μη ἀρεθῇ ἐκτός του νομοσχεδίου ἡ Μακεδονία, ἡ πολλὰ ὑπεσπῶσα πρὸ τοῦ στασιasticοῦ καθεστώτος, δὲν συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ. Διότι οὕτω ἀρχίζουεν τὴν ἐπίλυσιν τοῦ ζητήματος πρωθυστερώς, ὡς συνέβη μετὰ τὸ Ἰουλικόν, μιμούμενοι οὕτω τὸ πρῶτον καθεστώς.

**Δ. Γούναρης.** Οὐδὲν μνηστέον. Εὐρομεν ἐν ἀτελείᾳ ἐνὰ νόμον καὶ κατ' ἀνάγκην τὸν εἰσέχθημεν. Ἄλλως τε ἐκεῖ δὲν ἐπρόκειτο περὶ πολιτικῆς ἀντιθέσεως. Ἀλλὰ περὶ δημιουργηθείσης καταστάσεως ὑποχρεούσης εἰς ἄμεσον ἀποζημίωσιν.

Ο κ. Γ. Μπούσιος ἐμμένων εἰς τὰς γνώμης του φρονεῖ ότι πρέπει τὸ ὅριον τῶν ἀποζημιώσεων ν' ἀρχίσῃ οὐχὶ ἀπὸ τοῦ 1917, ἀλλ' ἀπὸ πρῶτον, ὥστε νὰ περιληφθῶσιν ἐν τῷ νόμῳ, ὅχι μόνον οἱ παθόντες ἐν Μακεδονίᾳ, ἀλλ' αὐτοὶ οἱ διάφοροι ἐπαχθῆναι οὐχὶ δυνάμει, ἐξορισθέντες εἰς Γαλλίαν καὶ ἑλκευθῶσιν, οἵτινες δέον καὶ οὕτω νὰ ἀποζημιωθῶσιν.

Ο κ. Δ. Γούναρης ἀπαντᾷ ότι καὶ διὰ τὰς γενομένης ζητίας καὶ ὑπὸ τίνος ἐγένοντο οὗτοι φρονεῖ τὸ νομοσχέδιον. Πρακτικώτερον ὅμως εἶναι νὰ ληρθῶσιν ὑπ' ὧν αἱ ἰδικαστηρίαι, αἱ γενόμεναι ὑπὸ τῆς βίχης ἀρκεσθείσης κρατικῆς ἐξουσίας καὶ νὰ ἐξακριβωθῶσιν οὗτοι. Οὕτω τιθεμένης τῆς βάσεως, διευκολύνονται τὰ πράγματα. Ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἰδικημάτων λαμβάνεται πρόνοιαν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, διότι ρητῶς ἀναφέρεται ἐν τῷ κ' ἐδαφίῳ τοῦ νομοσχεδίου «ἀμέσως ἢ ἐμμέσως».

Ο κ. Κ. Λυκουρέζος, παρατηρεῖ ότι πρόκειται τότε περὶ κακῆς διατυπώσεως, διότι καὶ τὸ σχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν προβλέπει περὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης.

**Δ. Γούναρης.** Μὴ συζητῶμεν περὶ τῶν λέξεων τοῦ νομοσχεδίου. Αἱ λέξεις, ἃς θέλομεν οἱ νομικοὶ νὰ περιλάβωμεν ἐν τοῖς νόμοις, εἶναι ζήτημα δυσχερές. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Ρωμικῶν μέχρι σήμερον οὐδεὶς δύναται νὰ καυχῇθῃ ότι περιελάβε τὰ δικονόματα αὐτοῦ, τὰ νομικά, ἐν τῇ διατυπώσει τοῦ νομοθετήματός του. Ο συντάκτης τοῦ νομοσχεδίου παρέχει ἐξηγήσεις περὶ τῶν ἐννοιῶν, αἱ ὅσαι ἐν τῷ νομοσχεδίῳ περιλαμβάνονται. Δὲν ἄξιόν ότι αἱ ἐξηγήσεις θ' ἀποτελέσω-

σιν κτήθεντικὴν ἐρμηνείαν, ἀλλὰ δηλῶ ότι ὅπου ἡ ἐρμηνεὶα παρεκκλίνει ἀκριβοῦς μετὰ τῆς δηλώσεως αὐτῆς, δηλαδὴ ὅπου ἡ δικτύωσις τῆς ἐννοίας τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἀκριβοῦς, θέλομεν τροποποιῆσαι τὴν ρητὴν, ὥστε νὰ γίνῃ ἀκριβοῦς.

Ο κ. Γ. Μπούσιος φρονεῖ ότι πρακτικώτερον θὰ ἦτο νὰ λυθῇ συνολικῶς τὸ ζήτημα ἄπαξ διὰ παντός δι' ὅλους τοὺς παθόντας ἐκ πολιτικῶν λόγων ἐκτός τοῦ ὅλου περιθωρίου τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου. Ἡ Ἐπιτροπὴ εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην, λόφῳ τῶν μεγάλων δυσχερειῶν τοῦ ἔργου, νὰ ζητήσῃ νὰ περιβληθῇ δικαιοῦντα νομοθετικά, δικαστικά, ἐκτελεστικά.

**Δ. Γούναρης.** Ἀκριβὲς, τί ἐστὶ ἡ Ἐπιτροπὴ εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ ὅπως περιβληθῇ μετὰ δικαιοῦντων συντακτικῶν, νομοθετικῶν, ἐκτελεστικῶν, δικαστικῶν. Μνηστεῖ ότι δὲν ἠδυνάθη νὰ ἀτελέσῃ τὸ ἔργον αὐτῆς ὡς Ἐπιτροπὴ συντακτικῶν ἢ νομοθετικῶν σώματος. Διότι, κύριοι, εἰρήσθαι Συντακτικὴ Συνέλευσις. Ἐχομεν ἐξουσίαν καὶ ὑποχρεώσιν νὰ ρυθμίσωμεν τὴν Συντακτικὴν, Ἐμμέσως καὶ νομοθετικὴν Σύνοδον, διότι αἱ Συντακτικαὶ Συνελεύσεις εἶναι συνθήκας καὶ νομοθετικά. Παρὰ τῆς Συνελεύσεως κτίσθη ἔλαθεν ἐντολήν ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ὑποβάλῃ γνώμης καὶ σκέψεις περὶ τοῦ τρόπου καὶ ὅν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐκμεταλλεῖται δικαιοῦντα ἰδιωτικά, προσελθόντα ἐξ ὁρισμένων οἰκίου ἀνεργείας. Καὶ ἦτο φυσικὸν νὰ φέρῃ ἐντολήν ἡ Ἐπιτροπὴ ἐν σχεδίῳ νόμῳ κατὰ τὸ ἴδιον, κατὰλλήλως κινούμενη καὶ ἀνεργούσῃ αἱ κρατικαὶ ἐξουσίαι, θὰ ἐφθγυνον εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἴδιον σκοπεῖται. Ἀντὶ τούτου μῶς ὅρα πρῶτον σποῶς εἰς οὐδεμίαν κρατικὴν ἐξουσίαν ἀνατέθη, τι ἀλλὰ νὰ χειρισθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴν ὅλην τὴν ἐξουσίαν, ἐξουσίαν συνταγματικὴν, συντακτικὴν.....

**Γ. Μπούσιος.** Ὅχι συντακτικὴν.

**Δ. Γούναρης.** Νομοθετικὴν λοιπόν, δικαστικὴν καὶ ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν ζητεῖτε τότε. Ἀλλ' εἰς ζητεῖτε μόνον αὐτὰς τὰς ἐξουσίας, σὺν λέγει ἐγὼ ότι ἔχετε ἀνάγκην τῆς βάσεως τῆς συντακτικῆς διὰ νὰ τὰς κρατήσῃτε, διότι τὴν στήλην καὶ ἦν θὰ ἀντιμετωπίσετε τὸ Σύνταγμα, τὸ ὅπου λέγει ότι αἱ τρεῖς αὗται ἐξουσίαι εἶναι κεχωρισμέναι ἀπ' ἀλλήλων, ἐὰν δὲν κρατήσῃτε τὴν συντακτικὴν ἐξουσίαν, δυνάμει τῆς ὁποίας νὰ κατασκευάζετε τὸ μῆγμα αὐτὸ, τὸ μῆγμα σας θὰ διαλυθῇ εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη. Ἡ βῆσις εἶναι

ή συντακτική εξουσία και δικαίον έχετε να θέλητε και αυτήν να κρατήσετε, διότι έχετε ανάγκην αυτής.

Θά κριτηθῇ λοιπόν ή συντακτική εξουσία ως βίσις και θά έρχετο επί τῆς βίσεως αυτής έν μέρει νομοθεσιαῖς, δικαστικῆς και εκτελεστικῆς εξουσίας, εἴη δὲ αὐτά τῶν πράγματι μαζί θά τῶν διαχειρισθῇ ή Συνέλευσις. Ἀλλ' και καί περισσεύουν. II Συνέλευσις; θ' αναθεσῇ τὴν εξουσίαν αὐτὴν κατ' εξουσιοδότησιν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν.

**Ἄγ. Σλήμαν.** II ὁποία δὲν εξέλεγει καθ' αὐτὴν τὴν Συνέλευσιν.

**Δ. Γούναρης.** Καί, ὅχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ θά λήξῃ ή Συνέλευσις, θά παύσῃ νὰ εἶναι συντακτική και θά μείνῃ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὸ συντακτικὸν δικαίωμα και ή εξουσία νὰ διατηρῇ τὴν ἀνάμειξιν τῶν τριῶν αὐτῶν εξουσιῶν, νομοθετικῆς, δικαστικῆς και εκτελεστικῆς, μολοντί θά έρχετο εἰς ἐνέργειαν τὸ Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον ἀναμφισβήτητος θά έχη τὴν χωρισμὸν τῶν εξουσιῶν. Θά διαλυθῇ ή Βουλὴ και ὅμως θά εξακολουθῇ ή τρικονταεξαμελής ὁργάνωσις καὶ ὅχι ή Ἐπιτροπὴ τῆς Συνελεύσεως, ὅχι ή Ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς, ἀντλούσα δικαίωμα καὶ ἐκ τῆς συντακτικῆς εξουσίας, ἐπομένως δικαίωμα καὶ μὴ δυνάμει νὰ ὑπαρχῶσιν εἰς τὴν νομοθετικὴν εξουσίαν. Αὐτὴ ή εἰκὼν εἶναι τοιαύτης τριγωνικότητος εἰκὼν, ὥστε δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προήλθεν παρὰ ἐξ ἑνὸς και μόνου λόγου, ὅτι ή Ἐπιτροπὴ εὑρέθη εἰς ἀπόλυτον ἄδυναμίαν νὰ πραγματοποιηθῇ και ἐπὶ λύσῃ τὸ θέμα περὶ τοῦ ὁποίου πρόκειται. Βεβαίως ὑπῆρξεν ἐποχή, καθ' ἣν οὗτοι διείπαντο αἱ πρωτόγονοι Πολιτεῖαι. Ὑπῆρξεν ἐποχὴ καθ' ἣν, σκῆπτρον τέρων εἰς χεῖρας ὁ ἀρχηγὸς τῆς φυλῆς και ὑπὸ δένδρον καθήμενος, ἤσκει πᾶσι τὰς εξουσίας, αὐτὸς νομοθετῶν, αὐτὸς δικάζων, αὐτὸς εκτελῶν, αὐτὸς και ἐπιβάλλων ἐνίοτε και τὴν πολιτικὴν διὰ τοῦ σκῆπτρου τὸ ὁποῖον ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς του. Ἀλλ' ή ἀνθρωπότης εἶχεν αὐτὸ τὸ σύστημα τότε, ὅτε αἱ σχέσεις τῶν ἀνθρώπων ἦσαν κατ' ἐξοχὴν ἀπλῆ καὶ ἦτο δυνατόν πάντα αὐτὰ νὰ εκτελεσθῶσιν εὐχερῶς ὑπ' ἐνὸς ἀνθρώπου. Ἐκτοτε ὁ κόσμος μετεβλήθη. Αἱ ἀνθρώπινοι σχέσεις και συν-ἀλλαγαὶ ἐγένοντο λίαν ποικίλαι.

Τὴν στιγμὴν ὅμως καθ' ἣν θέλετε ἀναμίξει πᾶσι τὰς εξουσίας και θέλετε δώσει εἰς οἰκονομήτορα τὴν εξουσίαν νὰ λέγῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει δικαίωμα, διότι ἐγὼ δύναμαι νὰ κάμω ἄλλον νόμον, ὁ πολίτης, ἐμφανιζόμενος ἐνώπιον

τοῦ Κράτους παρὰ τοῦ ὁποίου ἴσως νὰ έχη δικαίωμα, δὲν θά έχη πᾶσαν τὴν θέσιν δικαίου καὶ ἀλλὰ τὴν θέσιν ἐκείνου, εἰς τὴν ἐποχὴν δὲ τῶν πολιτῶν και ἐκείτης εἶναι δύο ἔννοιαι αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι συμβίβασται.

Ο τρόπος καθ' ὃν ἐνήργησεν ή Ἐπιτροπὴ δὲν εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν ἰσχυρὴν ἐν ἐθέλωμεν δὲν εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν πραγματικὴν κατάστασιν δὲν εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον πρόκειται νὰ ἐπιτελέσωμεν. (Χειροκροτήματα).

Ο κ. **Μπούσιος** συνεχίζει. Λέγει ὅτι ἀκριβῶς, διότι εὑρέθη εἰς δυσχερείαν ή Ἐπιτροπὴ νὰ ἐπὶ λύσῃ ὅτι τὰ ζητήματα, διὰ τοῦτο καθόρισε δικαιοκρατικὴν ἐξουσιοδοτικὴν, ὥστε νὰ παραυχθῶσι και αἱ κινήσεις τῆς βραδύτητας, εἴτινες θά προκαύωσι και ἀπὸ τοῦ δικαστῆς καὶ κατὰ τὴν ἐν προβλεπεί τὸ κυβερνητικὸν νομοσχέδιον, καθότι αὐτοὶ οὗτοι αἱ τῶν γενομένων ἡδικημάτων, βενιζελικοί οὗτοι, δὲν θά περιματίσωσι ποτε πᾶσιν τοιαύτην ὑπόθεσιν. Καὶ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦτο τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως καλεῖται τὴν ἐν ἔργῳ 4φ ἀναφερθεῖσαν σύθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** εἰρηγὼν πάλιν ἐσκέρθη νὰ καταρτίσῃ αὐτὴ τὴν Ἐπιτροπὴν, λέγει ὅτι μετεβλήθητε κατὰ τὴν ὁριζωτέραν σκέψιν τοῦ χρόνου τοῦτο, ὅπως ὅπως ὑπάρχει και δεύτερος δικαστής.

Ο κ. **Μπούσιος** ποιούμενος ἀπολύτως διαφύρας παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν λόγων τοῦ νομοσχεδίου, ἐν ἀντιπαράθεσιν πρὸς τὸ σχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰρηγὼς τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐσκέρθη ή Ἐπιτροπὴ νὰ καταρτίσῃ τὸ σχέδιον αὐτῆς ὑπολόγισα καὶ ὅτι θά ὑποβληθῶσιν αἰτήσεις ἀποζημιώσεως περὶ τῶν 10,000.

**Κ. Πολυγένης.** Διὰ τὰ Νοεμβριανά ὑποβλήθησαν 250 χιλιάδες αἰτήσεις, ἥδη θά ὑποβληθῶσι 500,000!

Ο κ. **Α. Μάισης** λέγει ὅτι, λαμβανόμενου ὑπ' ἑμὲν ὅτι περὶ τῆς 20 χιλ. ἐφυλακίσθησαν εἰς τὰ στρατιωτικὰ παρελκόμενα τῶν Ἀμερικανῶν κατὰ τὸ δίκστημα τῆς τυραννίας, φρονεῖ ὅτι αἱ ὑποβληθησόμεναι αἰτήσεις δὲν θά περβῶσι τὰς 50 χιλιάδας.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** (Προθυπουργός) παρατηρεῖ ὅτι ἀκριβῶς και 10 χιλ. αἰτήσεις ἂν ὑποβληθῶσι, θά καταστῇ δύσκολος ή ἐξέλεξις και δὲν θά περιματισθῇ ποτὲ ή ἐργασία. Ὡστε δέον νὰ ἐμμείνωμεν εἰς τὸ κυβερνητικὸν νομοσχέδιον.

Ο κ. **Μπουσίος** λέγει μετὰ τοῦτο ὅτι, ἀνταπαντῶν τὰ ἴσα πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργόν, φρονῶ ὅτι καὶ διὰ τῆς διαδικασίας τῶν δικαστηρίων θὰ ἐπέλθῃ τὸ ἴδιον ἀποτέλεσμα. Συνιστῇ ὅθεν ἡ Κυβέρνησις ἀποδεχθῇ τὸ σχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς, δι' οὗ πέπεισθαι ὅτι θὰ ἐπέλθῃ τὰ ἴσα καὶ ἡ ἐπανάρθωσις καὶ ἡ κολεκτικιστικὴ διότι ἀκόμη ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι ἐν τῷ μεταξύ θὰ γίνωσι καὶ κυδερναικτικὴ μεταβολαί, αἵτινες πιθανόν νὰ μὴ ἐπιτρέψωσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐπιδόσῃ τὸ ζήτημα. ἐνῶ ἡ Ἐπιτροπὴ μένουσα θὰ ἄμενον ἀδιατάκτως ἐν τῷ ἐκντῇ ἔργῳ. Ὅπως δὴ πῶτε λέγει, τελευταῖον ὁ κ. Μπουσίος, ἀρῶν εἰσθεῖς πάντες σύμφωνα νὰ ἐπιλύσωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο, πέπεισθαι ὅτι τοῦτο θὰ γένηται, συνιστῶ δὲ μόνον εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅπως παρακληθῶσι πρὸς τὰς ὁλικὰς ἀμελῆς ἰσχύς ὑπ' ἣν αὐτῆς αὐτὴ καὶ τὰς ὁλικὰς ἀμελῆς τῶν παθόντων, ἀπονεύουσα ἀναγνωστικὰ μετάλλια, καθίσαν περὶ τοῦτου περισσότερον πλεῖστοι τῶν παθόντων θελοῦσιν ἐνδιαφερθῇ παρὰ διὰ τῆς ὁλικῆς ἀναστροφῆς.

Ο κ. **Α. Μάτεσις** φρονεῖ ὅτι ἡ ἀποζημιώσις πρὸς τοὺς παθόντας εἶναι νομικὴ καὶ ἠθικὴ ὑποχρέωσις τοῦ Κράτους. Δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς προτεινόμενα ὅπως ἡ ἐκδικαστικὴ τῶν ἀπαιτήσεων γίνεσθαι ὑπὸ μεγάλων τῆς Συνελεύσεως, διότι τοῦτο ἀποστέλλει ἐπηρεάσιν εἰς δικαστικὰ κατήκοντα καὶ θίγει δόγμα τὸ ὅτι ὁ Κ. Συνέλευσις ὀφείλει νὰ μὴ δικαιοῦται ἀλλ' ἢ νὰ ἐμπεδώσῃ. Προτείνει δὲ εἰς τὸ σχέδιον τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἑξῆς τροποποιήσις: 1) Νὰ ἐρισθῇ πάλιν πρὸν ἀποζημιώσεως δι' ἐκαστὴν ἡμέραν φυλακίσεως καὶ ἀπελάσεως ἢ φυροδικίας, ἢ ἀποδικαστικῆς τάξεως, καὶ χιτήσεις δ' αὐτῆς νὰ δικαιοῦσιν συντομωτάτα ἐν τοῖς Εἰρηνοδικείοις. 2) Διὰ πᾶσας τὰς ἄλλας περιουσιακάς ζημίας, προελθούσας, εἴτε ἐκ τῶν ἡνὶ γεγονότων, εἴτε ἐξ ἀκαθόριστου αἰτίαις (βλάβαις ὑγείας καὶ περιουσίας) νὰ ἐρισθῶσιν ἐπιτροπῇ παρὰ τοῖς Πρωτοδικείοις ἐκ δικαστῶν ἐριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ ἑτέρων προσώπων καὶ κατὰ δεύτερον βαθμὸν ἐπιτροπῇ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγκτῳ. 3) Ἡ καταβολὴ νὰ γίνῃ ἀμέσως, μέρος μὲν εἰς μετρητὰ, ἀναλόγως τῶν πόνων τοῦ Δημοσίου, τὸ δὲ ὑπόλοιπον εἰς ἀνώνιμους λαχειοφόρους ὁμολογίας ἐντόκους με κληρώσεις καὶ λαχνούς ὑπ' εὐθύνην τοῦ Δημοσίου, ὅπερ θὰ χρεώσῃ διὰ τὰ παρ' αὐτοῦ καταβαλλόμενα ποσὰ τὸ Εἰδικὸν Ταμεῖον παθόντων, εἰς ὃ θὰ μεταβιβάζωνται καὶ ἀπαν-

τήσεις αὐτῶν κατὰ τῶν ὑπαίτιων τῆς ζημίας. Ἐὰν τὸ Ταμεῖον παθόντων ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ὑπερσείαν τῶν ὁμολογιῶν, τοῦτο θ' ἀνακουφίσῃ τὸ Δημοσίον Ταμεῖον. Ἐὰν δὲ δὲν ἐπαρκέσῃ, τότε ἡ δαπάνη τῆς ὑπερσείας τῶν ὁμολογιῶν θὰ μένῃ εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου. Καὶ αὐτοὶ, ἄρ' ἐνός μὲν οἱ παθόντες θὰ λάβωσιν ἀμέσως εἰς τίτους ἀποζημιώσεως τὴν ἀποζημιώσιν αὐτῶν. ἄρ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐριστικὴ καταβολὴ ἀνατίθεται εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς, διὰ τὰς ὁποίας θὰ χρησιμεύῃ καὶ ὡς διδάγμα ὅτι ἡ συντηρησις τῶν ἀρχῶν τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ δικαίου δὲν εἶναι δυνατὴ, ἐὰν ἀγνοεῖται πολιτικῶς, ὡς ἐπράξαν οἱ σύγχρονοι Ἑλληνας, δὲν ἀποδεικνύεται δικαίως πρῶτος αὐτῶν.

Διακρίπτεται ἐντὺθις ἡ συζήτης ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου.

Ο κ. **Ν. Λεβίδης** (Πρόεδρος) τῆς ἐπὶ τοῦ Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς, ὑπαβάλλει, πρῶτον τὴν πᾶσιν τῶν συζητήσεων ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ Συνταγματικῆς δευτέρου ἐπὶ πρῶτης διακρίσεως μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ ἰδιονόμου θέθρου περὶ ἀνεξαρτησίας καὶ αὐτοτελείας τοῦ Κράτους, καὶ τρίτον τὴν πραγματικὴν τῆς ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς ὁλικῆς, ὅπως ἡ Συνέλευσις λαμβάνουσα τὰς ὑπ' ἣν, νὰ εἰσέλθῃ ἀπὸ τῆς προσηλῆς Δευτερῆς εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ πολιτεύματος ἐργασίαν αὐτῆς.

Ο **Ε. Μανρομμάτης** δηλοῖ ὅτι ἀποστέλλει τὴν ἐν τῇ Πραγματικῇ Διατάξει ἀναγεγραμμένην πρότασιν νόμου «περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΓΤΝΕ» (3325) καὶ μετὰ τὸ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀποβιβάσας τὴν πρότασιν του, ἀποβλήθην σχέδιον νόμου περὶ τοῦ ἰδίου ζητήματος.

Διακρίπτεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρῃ 9 καὶ 15 π. μ. διὰ νὰ ἐπαναληθῇ τῇ 10 π. μ.

#### ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΚΟΜΗΝ

Ὠρῃ 10 καὶ 30 π. μ.

Καταλαμβάνει τὴν ἑδρὰν τοῦ Προέδρου ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Σ. Σωτηριάδης** κηρύσσει τὴν ἐπαναλήψιν τῆς συνεδριάσεως καὶ συνεχίζεται ἡ συζήτης ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917—1920 διὰ πολιτικὸν λόγον παθόντων».

Λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Περ. Ἰάκ. Ἀργυρόπουλος** ὅστις λέγει ὅτι δὲν ἔχοντες ἀνταρξώμεν εἰς τὴν πηγὴν τοῦ κακοῦ ἵνα ἀποδώσωμεν ὅπου δεῖ τὰς εὐθύναις διὰ τοὺς παθόντας, μόναι δὲ πολιτικῶς, ὁλικῶς καὶ ποινικῶς ὑπεύθουναι διὰ τὰς γενομένας εἰς τοὺς πολίτας ζημίας, εἶναι οἱ ἀναλαβόντες

ἀπὸ τοῦ Γουόντ του 1917 τὴν Κυβέρνησιν τῆς Χώρας, πρὸς τὴν θέλησιν τοῦ λαοῦ. Τὰ ἐκτελεστικὰ ὄργανα ἐνέχρουν ἐντολὴν, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ὑπερῶσιν εὐθύναν. Διὰ τοῦτο ὅταν καὶ εὐθύναι πρέπει νὰ ζητηθῶσι μόνον ἀπὸ τῶν ἀποτελεσάντων τὴν Κυβέρνησιν τοῦ 1917, οὐχὶ δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ὁργάνων αὐτῆς.

Γνωρίζομεν οὖν οἱ ἀντίπαλοι ἡμῶν ἔχοντι τὴν εἰς νὰ καλύπτουσι τὰς κακὰς τῶν ἡγετῶν των πράξεις, ἐπικαλοῦμενοι καλὰς τινας τυχὸν αἰτίας πράξεως. Ἀλλ' ἡμεῖς ἐφείλομεν καὶ χάριν τοῦ δικαίου καὶ χάριν τῶν ἐπιγιννομένων νὰ διακρίνωμεν ταύτας. Τὸ ἀνέθετον κῆρυξ εἶχεν ἐπιτυχίαν ἐν συνόλῳ ἀπὸ ἐξωτερικῆς ἀπόψεως, ἀλλὰ τὴν ἀνέθικον πολιτικὴν ἀρχήν, ἡ σκοπὸς ἐξαρχῆς τὰ μέσκα, ἐπὶ τῇ βύσει τῆς ὁποίας κατέλαθε τὴν Ἀρχὴν τῇ βοηθείᾳ ξένων καὶ ἀνυψοῖν - ἥς θελήσεως τοῦ λαοῦ, οὐδεὶς ποτε ἦν συγχωρήσας.

**Ν. Δεβίδης.** Μὴ νομίστηκε καὶ Συνάδελφε, ὅτι ἡ σιωπὴ τῆς Συνελεύσεως σημαίνει ἐγκαρτίαν τῆς γνώμης σου, ὅτι ἀπὸ ἐξωτερικῆς ἀπόψεως ἔσχε ἐπιτυχίαν τὸ κῆρυξ ἐκεῖνο;

**Πετ. Ἰαν. Ἀργυρόπουλος.** Ἡ πολιτικὴ τῆς ἀρνήσεως των πάντων εἶναι ἡ χειριστὴ πρὸς τῶν. Ὁμιλήθη περὶ ἐπιτυχίαν ἐν συνόλῳ καὶ περὶ ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, ἣν ἀεὶ ποτε τὸ ἑλληνικὸν ἡγάγετο. Ὁμιλῶν ἀπὸ τοῦ βήματος, ζυγίζω τὰς λέξεις μου καὶ ὑπέχω τὰς εὐθύναι αὐτῶν. Ἀν θέλωμεν νὰ ὦμεν πεισαστοὶ δικτυοῦντες κατηγορίας, ἀνάγκη νὰ ἀναγνωρίζωμεν ἀληθείαις τινάς.

**Κ. Σταματόπουλος.** Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος λέγοιτε ὅτι ἐπέτυχεν, σὺς ὑπεθυμίζω, ὅτι ἀπέδιδε τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς του εἰς τὴν μορφὴν τῶν Βουλευτῶν καὶ τῶν Τούρκων.

**Περ. Ἰαν. Ἀργυρόπουλος.** Ἐγὼ εἶπον, ὅτι ἐν τῷ συνόλῳ τῆς ἐπέτυχεν ἡ πολιτικὴ ἐκεῖνη.

Συνεχίζων εἶπα ὁ κ. Πιληρεξούσιος, ἐπαναλαμβάνει, ὅτι εἰς τὸ ταμεῖον, εἰς τὸ ὅποιον ἦν εἰσπρὸς ὁ λαὸς διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν παθόντων, πρέπει νὰ εἰσπρὸς οἱ αὐτοῦργοι τῶν διαπραχθέντων ἀδικημάτων, ὅχι διὰ κατσχέσεως περιουσιῶν, ἀλλὰ δι' ἀναλόγου ἐπιτακτικῆς εἰσπρὸς ἢ ὁποῖαν ἀποτελέσει διδῶμα δι' ἐκείνους, αἵτινες ἐν τῷ μέλλοντι θὰ ἐδέχοντο κατὰ παράβασιν τοῦ πολιτεύματος νὰ γίνωσιν Ὑπουργοὶ καὶ νὰ πράξωσιν ὅσα ἐπράχθησαν. Ἐξετάζων μετὰ τοῦτο τὰ τῶν παθόντων ὁ ρήτωρ, νομίζει, ὅτι πρέπει

νὰ περιληφθῶσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ καὶ οἱ παθόντες ὀλίγαις ἡμέραις πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως τοῦ 1917, ἐννοῶν τοὺς ἐν Θεσσαλίᾳ ἐκ τῆς συμμαχικῆς εἰσβολῆς παθόντας.

**Ὁ κ. Ἀγ. Σλήμαν** ἐρωτᾷ ἐν ἡ. κ. Ἀρματοῦποιοι, ὡς Ὑπουργοὶ τότε, εἶχε δώσει εἰς τὰς Ἀρχὰς Θεσσαλίας τὴν ἐντολὴν νὰ μείνωσιν καὶ αὐταὶ εἰς τὴν θέσιν των καθοῖς καὶ ἡ στρατὸς μετὰ τὰ ὅπλα του.

**Ὁ κ. Ἀργυρόπουλος** βεβαιῶν, ὅτι ὡς μέλος τῆς Κυβερνήσεως ἐκεῖνης καὶ ἐντολὴ αὐτῆς εἶδεναι τοιαύτην ἐντολὴν τῆς ἐκτελεστικῆς πρὸς τὸν τότε νομάρχην καὶ νῦν πληρεξούσιον κ. Κρίτσον. Ἀλλὰ, λέγει, ἡ Κυβέρνησις εἶχε λάβει ἐκ τῆς διαβεβαιώσεως ἀπὸ τῶν Ἀρματῶν των Δυναμέων ὅτι δὲν ἦν εἰσέρχοντο εἰς Θεσσαλίαν ξένα στρατεύματα. Ὅχι δὲ μόνον ταῦτα, ἀλλ' ἐπέμειναν οὕτως νὰ δοθῶσιν ὑπὲρ εὐθύναν του τοιαύται ὁδηγίαι. Παράπλευρὰ ὅμως ἐγένετο, ἄδικον κῆρυξ ἔφρουσε καὶ κατὰ δυνάμειν ἐπαυρῶνθησαν.

**Α. Σλήμαν.** Ἐπαρμένως ἡ Κυβέρνησις ἐκεῖνη ἀνέλαμ-  
βανε μὲν εὐθύναν.

**Ἀγγ. Παπαζαχαρίου.** Παρόμοιον συνέβη καὶ ἐν τῇ περιφερείᾳ Λιαντερίνης. Ἀπατάλημεν καὶ ἡμεῖς δι' ὁμοίαν περίπτωσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ μετὰ εἶδεναι τὰς αὐτὰς διαβεβαιώσεις.

**Περ. Γ. Ἀργυρόπουλος.** Οὐδεὶς ἀλλοῦ ἐμοῦ γνωρίζει τὰ γεγονότα ἐκεῖνα. Ἀλλ' ἡ σιωπὴ δὲν εἶναι ἡ κατάληξις ὅπως ἐκτεθῶσι ταῦτα. Σκοπὸς μου σήμερον εἶναι, ἀποκαταστήναι τὴν βύσιν τοῦ ἐκ τῆς παράπλευρως ἀδικήματος, νὰ ἐπιτύχω τὴν περίληψιν των παθόντων ἐκείνων εἰς τὸ ὅποι συνήτησιν νομοσχέδιον.

**Γ. Ἀλεξάνδρου.** Ἐφόσον δὲν δυναμέσθαι νὰ ἐμεικλώμεν, καλύτερον νὰ τὰ ἀρῶμεν. Διὰ τὸ οἱ Γάλλοι ἐσκότωσαν τοὺς εὐζώνους μας; Δυναμέσθαι νὰ ἐμεικλώμεν, καὶ ἡ ὅχι; Εἶναι περιττὴν λοιπὸν νὰ συζητῶμεν αὐτὰ.

**Ὁ κ. Ν. Σιγάτος** λέγει, ὅτι ὑπάρχει ὁ νόμος 2109 ἐπὶ Κυβερνήσεως Βενιζέλου, ἀναγνωρίζων ὅτι αὐτὰ τὰ δικαιώματα ἀποζημιώσεως. Μόνον ὅτι ἐκεῖνος παρέπεμψε τὰς ἀποζημιώσεις εἰς τὴν συμμαχικὴν παλαικτικὴν ἀποζημιώσιν, τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ λάβῃ καὶ ἡ Ἑλλάς, ἐνῶ ὁρθὸν εἶναι, διὰ τοὺς ἐκ πολιτικῶν λόγων παθόντας, νὰ πληρωθῇ τὸ Κράτος.

**Ὁ κ. Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός) ποιούμενος ἐκ νέου τὴν διάκρισιν τῶν παθόντων ἐνεκα πολιτικῶν λόγων καὶ ἐνεκα

πολιτικῶν λόγων, ἐπικυκλοφορεῖν ὅτι σήμερον προσέχει ἡ ἀποζημιώσεις τῶν ἐκ τῆς πολιτικῆς καταστάσεως παθόντων, τῆς βίης, τῆς παρὰ τὴν πολιτεύμα ἐπιβληθείσης, εἴτε ἀπ' εὐθείας, ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς Πολιτείας, εἴτε ἐμμέσως ὑπὸ τῶν ὀργάνων τούτων, εἴτε ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὀργάνων, συμπροκτόντων μετ' ἄλλων ἢ ἐνεργούντων διὰ μέσου ἄλλων. Περὶ τούτων δέον νὰ ἐξετάσωμεν καὶ νὰ ὀρίσωμεν περιπτώσεις ζημιῶν καὶ περιπτώσεις ὑποκατάστατος καὶ περὶ αὐτοῦ προνοεῖ τὸ νομοσχέδιον.

**Ἀγ. Σλήμαν.** Ποῦς θὰ δώσῃ τὴν ἐρμηνείαν; Ἀπὸ τοῦτον θὰ γίνῃ αὐτὸς ὁ καθαρισμός, ὁ ὁποῖός ν' ἀνταποκρίνηται ἀκριβῶς εἰς τὴν ἀληθείαν τῶν πραγμάτων. Ἀπὸ τὴν Συνέλευσιν ἡ ἀπὸ τὸ δικαστήριον;

**Δ. Γούναρης.** Δὲν θὰ γίνῃ ἀπὸ κανέναν.

**Ο κ. Ἀργυρόπουλος** συνεχίζων ποιεῖται ἀκολούθως δικασίους περικυρήσεις ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν τοῦ νομοσχεδίου, ἐρ' ὧν ὑποδεικνύει δικόρους, τροποποιήσεις καὶ ἀπαιτῇ λέγων ὅτι διὰ τῶν τροποποιήσεων τούτων δύναται νὰ καταστῇ τέλειον τὸ νομοσχέδιον πρὸς πλήρη ἐκκλιπὴν τῶν πολιτῶν, αἵτινες τὰ πάντα ἐθυσίασαν χάριν τῆς ἰδιοπροτίτης τῶν ἑδωκῶν δὲ διὰ τὴν περικυρήσασθαι τῶν τὴν ὑποχρέωσιν, ἵνα διδῶσιν καὶ οἱ ἔτι καὶ οἱ ἔτι τῆς ἐλληνικῆς γῆς εὐρισκόμενοι, ὅτι ὁ ἐλληνικὸς λαὸς εἶναι εἰς θέσιν καὶ ἔχει τὴν δύναμιν νὰ εἴπῃ ὅτι περὶ τῶν ἰδίων μόνον ἀσχολήθημεν. (Χειροκροτήματα).

**Ο κ. Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός) παρακαλεῖ πάντας τοὺς ἔχοντες τροπολογίαν μὴ υποβιβάζουσιν, νὰ ὑποβάλωσι ταύτας, ἵνα τὰς λάβῃ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν β' συζήτησιν, συνιστῇ δ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὅπως μειωθῇ ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν ἐγγεγραμμένων νὰ ὀμολήσωσι.

**Οἱ κ. κ. Γεώργ. Μερκούρης καὶ Ν. Γερμανός** δηλοῦσιν ὅτι παραιτοῦνται τοῦ λόγου. κατόπιν τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ἐπιφυλάττοντες νὰ ὑποβάλωσιν ἐγγράφως τὰς τροπολογίας τῶν.

**Ο κ. Γ. Ἀναστασόπουλος** δηλοῖ ὅτι παραιτεῖται ἐπίσης τοῦ λόγου, φρονῶν ὅτι ὁ καλύτερος τρόπος νὰ ὑποστηρίξῃ τις τὸ νομοσχέδιον εἶναι νὰ μὴ ὀμολήσῃ.

**Ο κ. Ἀδ. Εὐταξίας** μηδὲν διαφωνῶν πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου καί μιν διὰ δικόρους περικυρήσεις ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν αὐτοῦ, ἐν σχέσει πρὸς τὰ λαβόντα χώραν ἐν τῷ νομῷ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος ἐκβιαστικὰ μετὰ

ὑπὸ τῶν βενιζελικών, καὶ συνιστᾷ νὰ δικαιοκρατηθῶσιν ταῦτα. Ἐπίσης, ζητεῖ νὰ ληφθῇ πρόνοια καὶ περὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Ἐξήρσθη ἰδίως νόμος περὶ τούτου.

**Ο κ. Ἀδ. Εὐταξίας** συνιστᾷ μετὰ τοῦτο νὰ ληφθῇ πρόνοια διὰ δικόρους ἰδιωτικούς ὑπαλλήλους καὶ ἄλλους τοιοῦτους ἀνθρώπων ἐπικυρήσει, σιδηροδρομικούς κλπ., αἵτινες, εἴτε ἐπαρτήσαν, εἴτε ἀπληρότησαν, δέον ν' ἀποζημιωθῶσιν. Ἐξετάζων δὲ μετὰ τοῦτο τὸ ζήτημα τῶν δικαιοκρατιῶν πρὸς χορηγίαν ἀποζημιώσεως, εὐρίσκει μικρὸν τὸ τιθέμενον ὅριον τῶν τριάντων ἡμερῶν.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Τὸ ὅριον ἐτέθη, μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ἐλαττωτέρι ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑποβιβασθέντων αἰτήσεων, καὶ δίδεται καὶ νὰ τελειώσῃ τυχύτερον ἢ διαδικασίαν καὶ νὰ ἀποζημιωθῶσιν οἱ μείζονες, ζημίαι ὑποστάντες. Ἀλλῶς τε καὶ οἱ ἐλαχίστων ἡμερῶν ἐνομήσεις ὑποστάντες, δὲν κωλύονται νὰ ὑποβάλωσιν αἰτήσεις.

**Ν. Σιγάτος.** Προτιμώτερον νὰ δοθῇ ἡθικὴ ἀμοιβὴ εἰς τοὺς τοιοῦτους.

**Ν. Γερμανός.** Ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὸ θ' ἀπαιτηθῇ δικασίαν καὶ θέλοντες καταλήξῃ εἰς τὴν ἰδίαν.

**Ο κ. Ἀδ. Εὐταξίας** συνεχίζων συνιστᾷ μετὰ τοῦτο νὰ παλαίστασθωσιν αἱ ὑποπετροπαί, αἵτινες θὰ ἐξαιρενηθῶσι καλύτερον τοῖς δικαιοκρίτοις νὰ τῷωσιν ἀποζημιώσεως. Εὐρίσκει εἴτε μικρὴν τὴν ἐν ἀρθρῷ 3 ὀριζομένην ἀποζημιώσιν τῶν 30 δραχμῶν ἡμερησίως καὶ ὑποδεικνύει νὰ ὀρισθῇ αὕτη ἀπὸ 10 μέχρι 60 δραχμῶν ἡμερησίως, νὰ ληφθῇ δὲ πρόνοια καὶ περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ διαφυγόντος κερδὸς ἐκ πολλῶν ἐμπροσθενμένων καὶ ἄλλων, τὸ ὁποῖον ἐπίσης νὰ δικαιοκρίτωσιν αἱ ἐκασταχοῦ ὑποπετροπαί. Συνιστᾷ ἐπίσης ὅπως τὸ ἀναφερόμενον ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὅριον τῶν 20 χιλιάδων δραχμῶν ἀπαιτηθῇ.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Ἀρρήσται τὸ ὅριον τοῦτο.

**Ο κ. Ἀδ. Εὐταξίας** ὑποδεικνύει ἀκολούθως νὰ καταστῶσι λαϊκώτεροι καὶ πολυπληθέστεροι αἱ ἐπιτροπαί, διὰ νὰ δυναθῶσι νὰ ἐξακριβώσωσι καλύτερον τὰς ζημίας τῶν παθόντων καὶ τοὺς δικαιοκρίτους εἰς ἀποζημιώσιν.

Ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον μέρος τοῦ νομοσχεδίου τονίζει εἶναι τὸ οικονομικόν. Τὸ ζήτημα τοῦτο θ' ἀποτελέσῃ πληγὴν ἀθεράπευτον, ἥτις πρέπει ἀμέσως νὰ ἐπουλωθῇ δι'



ἀμέσως εξευρέσεως χρήματος καὶ οὐχὶ διὰ νέων φορολογικῶν βάρων, ἅτινα δὲν δυνάμεθα νὰ βαστάσωμεν. Ἄπειδεν κινεῖ ὡς ἐκ τούτου, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο δύναται νὰ λυθῇ ἀμέσως διὰ τῆς ἐπιβουλῆς φορολογικῆς ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων κερδῶν τῶν Τραπεζῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἅτινα ἀνελθόντα εἰς 170 ἑκατομμύρια, δύνανται ν' ἀποδώσωσιν 85 ἑκατομμύρια φορολογούμενα πρὸς 50 ἐπὶ τοὺς 100. Πάντι δὲ καίον, προσθέτει, τὸν οὐ δύστην χρηματικὸν καὶ εἰσπρακτικὸν παρὰ χίτου τοῦ λαοῦ. ὅν εἶναι δὲ ταῦτα ἡ θετικὴ μέρος καὶ ἡ μεσὴ μέρος πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν παθόντων (Χειροκροτήματα).

Ο κ. **Χ. Μητσόπουλος** λέγει ὅτι, ὅτε ἐν τῷ σχεδίῳ τῆς Ἐπιτροπῆς, οὗτε ἐν τῷ νομοσχεδίῳ βλέπει τι, ὅπερ ἀπὸ σήμερον νὰ διδῇ σκοπὸν ὑπόσχεσιν πρὸς τοὺς ἀπειροπαλοὺς παθόντας· ἀλλ' οὐδὲ πρότερον εἰδική, ἀναγκαστικὴ περὶ τούτου ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, οὐδὲ καὶ ἡ ἐπεύθυνος ὅπου δεικνύεται, μένει δὲ καὶ πάλιν ὁ ἐλλειπτικὸς λόγος καλῶς μενὸς νὰ πληρώσῃ ἐν τῇ γενικωφροσύνῃ του, δηλαδή νὰ πληρώσωσιν αὐτοὶ οἱ σκηνεῖς ὅν λήθομεν! (Γαργόχες). (Ὁ ἀπεθόμει νὰ εἶδῃ ὅπως οἱ βλάπτοντες δημευθῶσιν).

Ο κ. **Α. Γούναρης**, Προβουλευτὴς ἀναγκαστικῶν περιστάσεων τοῦ νομοσχεδίου καὶ διδὼν ἐξηγήσεις περὶ τινῶν διαταξέων αὐτοῦ, ἀρροφῶν τὴν ὕσιν ἀπορίων τοῦ κ. Μητσόπουλου, παρατηρεῖ μετὰ τινος ζωντανότητος ὅτι καὶ τὸ σχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τὸ κυβερνητικὸν νομοσχεδίον ὁρίζονται σαφῶς τὰ μέσα δι' ὧν θὰ γίνῃ ἡ ἀποζημίωσις. Δὲν ἐπιτρέπεται δὲ, λέγει, νὰ ἀμείψωμεν διὰ νὰ προκαλοῦμεν μόνον ἐντυπώσεις, ὅτι μόνον ἡμεῖς εἴμεθα οἱ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τῶν παθόντων. Ἐπ' αὐτῇ ἡ ἀλλήλογόγη πάντων ἐνταῦθα, ὅ, μὴ ρηκνύζεται δὲ κανεὶς ὅτι ἔχει τὸ μονοπώλιον τῆς ἐνδιαφερόμεντος. Δὲν ἀμφισβητῶ εἰς κανένα τὸ ἐνδιαφέρον του, ἀλλὰ καὶ δὲν ἐπιτρέπω εἰς κανένα νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν ἰδίαν μου ἐνδιαφέρειν (Χειροκροτήματα). Μάλιστα ἐπάτησα τὴν πόδα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τούτου, δούλου ἀκόμη, διὰ νὰ εἰσφέρω τὰς δυνάμεις μου εἰς τὴν ἀγῶνι τῆς ἐλευθερίας, ἔσπενσα νὰ διακηρύξω ὅτι πρῶτον ἔργον ἡμῶν ὅλ' ἅτο ἡ ἐξύψωσις τρέπου ἰσχυροποιήσεως καὶ ἀποκαταστάσεως τῶν παθόντων, ἀλλὰ χωρὶς ὅμως καὶ νὰ καταστήσωμεν τὸν βίον καὶ τὸ βάρος ἀρρηκτον διὰ τὸν λαόν. Δὲν ἐπιτρέπεται δὲ νὰ θέλωμεν νὰ γονῶμεν ἐντυπώσεις δι' ὑπακινήμων, ὅτι τάχα ὑπάρχουσιν

ἄνθρωποι ἐν τῇ κλήρῳ, καὶ τὰ οἱ μὴ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τοὺς παθόντας. (Χειροκροτήματα).

**Χ. Μητσόπουλος.** Καταδικαπνύσθε προῖα μετ' ὀφρῆς ἀμείψοντες, κ. Πρόεδρε, ἐγὼ δὲ γαλήνιος θὰ σας ἀπαντήσω. Δὲν ἐπιδιώκω ἐντυπώσεις· ἐκπληροῦμαι ἐξ ἑνὸς καὶ ὅπου ἀντιλήκω εἰς ὅλας, ὅτι ἐπὶ πάντε μὲνας κυβεργώντας τὴν Χώραν ὡς ἐν ἐξελιγώσασθε ἐξ ἐκείνων ὅπου ὑποσχεθήτε. Καὶ ἡδὴ δὲ βίαι θέλετε ψηφίσει ἐν νομοσχεδίῳ τὸ ὅπου οὐδεμίαν θετικὴν ὑπόσχεσιν παρέχει εἰς τοὺς παθόντας. Πῶθεν, κατὰ τὴν λέγει ὁ ἄνω, νὰ εἶδῃ εἰσάγησιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἐξ ἀντικειμενικῆς τοῦ ζητήματος, ὅπως νὰ μὴ λυθῶσιν τὸν λαόν οἱ πληρεξούσιοι, νὰ λυθῇ δὲ τὸ ζήτημα ὅπως ἐλύθη καὶ ἐν ἄλλαις. Καί τισιν ὅπου ἐπυρκαυθήσιν καὶ ἐκεῖ οἱ λαοὶ καὶ ἰσχυροποιήσιν. Ἐδῶ ἀκόμη δὲν γνωρίζομεν, προσθέτει, πόσοι ἐπυρκαυθήσιν, πόσοι ἐξωρίσθωσιν καὶ πόσοι ἄλλοι πολὺ καὶ ἐπυρκαυθήσιν, καίτοι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἔχουσιν παρελθεῖν ἀπὸ τῆς ἡλικίας τὴν κληρονομίαν. Μόνον ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀναμνηστικῶν ἐνικύει ἅτε εἰς τινὰς πληροφορίας περὶ τῶν ἐπυρκαυθέντων καὶ οὐδὲν ἄλλο.

**Α. Βιτάλης.** Δὲν ἔχετε δίκαιον, διότι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν διατάζει καὶ ἐργάζεται τὸ Στρατοδικεῖν ὡς τὸς ἄλλους καὶ Κυριακὰς πρὸς τὸν αὐτὸν τούτον. Ἐκτὸς τῶν γνωστῶν δικονομικῶν δὲν ἀνευρέθησαν ἄλλαι, ὅμως δὲ προκινεῖτε εἰς καταγγελίαν, ὅπως συγκροτηθῶσι δικονομικά. Ἐρωτῶ τι θέλετε νὰ κάμῃ ὁ κ. Ὑπουργός;

**Χ. Μητσόπουλος.** Εἰσθε, κ. Βιτάλη, σπουδαῖος σινηγὸς τῆς Κυβερνήσεως.

**Α. Βιτάλης.** Ἀρῶ δὲν δύνασθε νὰ μοὶ ἀπαντήσητε, διότι προφανῶς παρουσιάσθη τὸ δίκαιον, μοὶ ἀπαντᾷτε διπλωματικῶς. Δὲν σας ἀδικῶ ὅμως, διότι εἶναι τὸ ἐπάγγελμά σας.

**Χ. Μητσόπουλος.** Συνεχίζω λαοπὺν λέγω ὅτι οὐδὲν βλέπωμεν. Πιέσωμεν μόνον ἡμῶν, ἐνῷ ρητῶς εἶδει νὰ λυθῇ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὅτι οἱ παθόντες νὰ τιμωρηθῶσι καὶ ἐκεῖνοι νὰ φορολογηθῶσιν, ὅτι ἐξελίχθησαν.

**Α. Γούναρης.** Θέλετε νὰ δημεύσωμεν τὴν περιουσίαν τῶν παθόντων;

**Χ. Μητσόπουλος.** Ναι.

**Α. Γούναρης.** Ἀλλὰ λησμονεῖτε ὅτι ὑπάρχει Σύνταγμα ἰσχύον:



**Χ. Μητσόπουλος.** Τὸ Σύνταγμα εἶναι ἐδῶ, (δεικνύει ἐκυτὸν) δὲν εἶναι ἐκεῖ.

**Δ. Γούναρης.** Τὸ Σύνταγμα δὲν εἶναι καὶ τοῦ δηλ. σεῖς, τοῦ Σύνταγμα εἶναι ἐκεῖ, δεικνύει τὸ βήμα, καὶ ὅταν θά γινῇ συζήτης ἐπὶ τοῦ Συνταγματικῆς, τὸ ὅποσον ἀπαιτοῦται τὰς δημοφεισεις, καὶ τὸ ὅποσον ἰσχύει σήμεραν, τότε ν' ἀνελθῇτε καὶ νὰ εἰπῇτε ὅτι σεῖς εἶσθε τὸ Σύνταγμα, διὰ νὰ ἴδωμεν τίνας θ' ἀκούσωσι τὰς γνώμας σας.

Ὁ κ. **Μητσόπουλος** συνεχίζων, λέγει ὅτι τὸ λαμβάνον μετὸν οὐδὲν ἄλλο εἶναι παρὰ μετὸν ἀναβολῆς, οἱ δὲ παθόντες, δὲν νὰ γάθωσι ὅτι οὐδὲν ἔχρυσι νὰ ληθώσιν. Ἐπιφυλακτὸς μετὰ τοῦτο νὰ ὑποβάλῃ ἐγγράφως τροπολογίαν, ἐξετάζει τὰς λεπτομερείας τῶν ἁρθῶν τοῦ νομοσχεδίου. Κατακρίνει τὸ τιθεμένον ἐν τῷ 1 ἁρθῷ ὅριον τῶν προθεσμιῶν τῶν 30 ἡμερῶν, ὡς πρὸς τὴν στερίσιν τῶν πρεσβυσιῶν ἐλευθεριῶν κατακρίνει ἐπίσης τὴν ἐν τῷ 3 ἁρθῷ ὁρίζουμένην ἀποζημιώσιν τῶν 5 δραχμῶν.

**Δ. Γούναρης.** Ἐδήλωσα ἤδη ὅτι ἀρκεῖ τὸ *imprimis*, ἵνα ἱσχυάσῃτε.

Ὁ κ. **Μητσόπουλος** καταλήγων λέγει ὅτι ἐν τῷ ἁρθῷ εἰρησκόμενος δὲν θὰ καταψηφίσῃ τὸ νομοσχέδιον, ἄλλο παρὰ τὴν Κυβέρνησιν νὰ προτάγῃ πάλιν τῶν δημοφεισιῶν μετὸν τὸ ὅποσον ἀναπέ νὰ ληθῇ. Ἀλλῶς ἀπὸ τοῦδε δύνανται προσθέσει, νὰ εἰπῇ ὅτι οὐδὲν ἐληφθῇ μετὸν ἀρμόνη δὲ τοῦ ζητήματος νὰ κρίνῃ μόνον ἡ Ἱστορικὴ Ἐκρίσις.

Ὁ κ. **Δ. Στεφανόπουλος** δηλῶν ὅτι παραινέται τῆς ὑποβολῆς κινήσεως πρὸς ἀποζημιώσιν δι' ἐκυτὸν κρίνει πολλὰ ἵσταται ἐπὶ τρία καὶ ἡμίση ἔτη, οὐδὲ πάλιν τὰς ταχύνει, θεωρεῖ ἐν τούτοις ὅτι ἔχει ὑποχρεώσιν ν' ἀνυψῇ τὸν σφαιροφάντων τῶν ἄλλων. Ἀναλύνων μετὰ τούτο τὰ δύο σχέδια, τὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τὸ τῆς Κυβερνήσεως, ποιεῖται παρὰ τήρησεις ἐπὶ τῆς ἐπιτάσεως καὶ ἐπὶ τῶν προγραμμάτων ἀξιώσεων τῶν δικαιοφύτων τῶν παθόντων, ἔτινα κατὰ τὴν ἐν τῷ 1ῳ ἁρθῷ δικτύωσιν τοῦ νομοσχεδίου δὲν διασφηνίζονται ἐν τῷ σχετικῷ ἁρθῷ τοῦ νομοσχεδίου.

**Δ. Γούναρης** (Πρωτοπυργός), Πιστεύει τὴν δήλωσιν ἡμεῖς νὰ δικτυωθῇ καὶ εἰς τὰ Ποικιλικὰ ὅτι ὁ παρὼν νόμος οὐδὲν πολίτην ἐμποδίζει νὰ καταρτίσῃ εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια. Ἀναλύνων μετὰ τούτο τὰ τοῦ νομοσχεδίου, λέγει ὅτι πάλιν πολίτης ἔχει κωτερόμενα δικαιοφύτα ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ Συνταγματικῆς διὰ πᾶσαν ζημίαν, φθορὰν περιουσίας,

στέρησιν τῆς πολιτικῆς τοῦ ἐλευθερίας κλπ. καὶ δύνανται ἀποταῖν εἰς τὰ δικαστήρια πρὸς ἀποζημιώσιν τοῦ ὑπὸ τῆς Πολιτείας. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ, διὰ τοῦ νομοσχεδίου δημιουργοῦνται δικαιοφύτα πρὸς ἀποζημιώσιν, καίτοι ἡ Πολιτεία δὲν ἔχει τὴν ὑποχρεώσιν νὰ δημιουργήσῃ ταυτοῦτα. Δημιουργοῦσα οὖν ταυτοῦτα δικαιοφύτα ἐξ εὐλόγων λόγων, ἐννοεῖ, ἵνα ἀναγνωρίσῃ ταυτοῦτα, νὰ ἐξερωνήσῃ κατὰ πρῶτον. Τὸ ἔργον συνεπὶς ἔχει καλῶς.

Ὁ κ. **Δ. Στεφανόπουλος** συνεχίζων ζητεῖ δικαιοφύσεις ὡς πρὸς τὰ κληρονομικὰ δικαιοφύτα τῶν κληρονόμων τῶν παθόντων.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** δηλοῖ ὅτι μετακινεῖται εἰς τὸν κληρονόμον, εἴτε εἶναι εἴτε δὲν εἶναι δημιουργημένον, το δικαιοφύτα τοῦ παθόντος.

Ὁ κ. **Δ. Στεφανόπουλος**, φέρων τὸν λόγον ἐπαιτὶ ἐπὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν Ἐπιτροπῶν, καὶ παρὰ τὸν σχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς, λέγει ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἐπιμένει εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ ἰδίου τῆς σχεδίου, χαιρῶσα ὅτι ἀπαιτῶσται ὅσον τῶν πολλὰ πλείων καὶ ἀπειρῶν ἐνοχλήσεων ἢ ὅς ὑπάρταται. Ἐν τούτοις εὐρίσκει κριτὸσιν τὸ σχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐξηγῶν ὅτι ἔχθη αὐτὴ εἰς τὸ συντάγμα νὰ θέτῃ διάταξιν ὅπως ἀναλίσκῃ αὐτὴ τὴν ἐκδικαστὴν τῶν ἀποζημιώσεων ἐξ ἀρμῆς, ὑπομνήματος τοῦ Συλλόγου τῶν παθόντων, ὅστινος ἀνακηρύσσει περιουσίας, καὶ ὑποστηρίζει ὅτι, ἐὰν αὐτὴ ἀναλαμβάνῃ τὴν δικαιοφύτιν τοῦ ζητήματος τούτου, τὸ ἔργον θὰ ἐπερκαυτοῦται καλύτερον καὶ ὅσον τῆς παρεμβάσεως δικαστῶν δικαιοφύτων καὶ ἄλλων ἐκτεννοφειῶν προσώπων. Ἐκ τούτου δ' ὁρμώμενος, ζητεῖ ν' ἀπαιτηθῇ ἡ ἐν τῷ 5ῳ ἁρθῷ διάταξις περὶ ὑποβολῆς κινήσεων εἰς τὸν οἰκονομικὸν Ἐξέρον.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης**, ἐξηγῶν τίνων ἐνεκα σκέψεων ἐθηκε τὴν παρὰ ἀποζημιώσεως διάταξιν μόνον τῶν προγραμμάτων παθόντων καὶ πῶς, ἴδαι νὰ ὑπάρχῃ εἰς ἀντιπρόσωπος τῆς Πολιτείας, λέγει ὅτι ἐπραξε τοῦτο ὅπως ἀπομεισθώσιν οἱ τυχόν θέλοντες νὰ ὑπεβλάσῃ ψευδεῖς κινήσεις.

Ὁ κ. **Γ. Μερκούρης** προτείνει ἐπ' εὐκαιρίᾳ τροποποιήσιν ἐν τῷ 2ῳ παραγράφῳ τοῦ 1ῳ ἁρθῶν, καὶ ἵν' ἦν τὸ τρίτον μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ἁρθῶν θὰ εἶναι πολίτης, νὰ εἶναι ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου τῶν παθόντων.

**Δ. Γούναρης.** Ἀδύνατον τούτο, διότι τότε θὰ ἐπρόκειτο περὶ ἐκδικάσεως ἰδίων συμφερόντων.

Ο κ. Δ. Στεφανόπουλος εξαιρουμένων αντικρούει τους λόγους του κ. Πρωθυπουργού, ειπόντος ότι δια του προσχεδίου της Επιτροπής οι παθόντες πολιτικοί θα μεταβιβάσονται εις Ιερίαις, ιεραισίναι μετὰ τούτο όπως ἀντι μέλους του Εὐεργετικού Συνεδρίου, ἐν τῇ δευτεροβιβαίῳ ἐπιτροπῇ, λάβῃ μέρος ὁ Εὐεργετικός ἢ ὁ Πρόεδρος τῶν Ἐρετῶν.

Ἐπίσης προτίθεται παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ 1ου ἔθρου περὶ τῆς ἀναθεσεως τῆς δικαιοσύνης τοῦ τμήματος εἰς τὴν Πρόεδρον τοῦ Εὐεργετικού Συνεδρίου, οὕτως κατεκρίνει τὴν διαγραφὴν καὶ τὴν μετακίνησιν καὶ ζητεῖ ν' ἀντικαταστήσῃ οὕτως δι' ἄλλου προσώπου. Ἐπικρίνει μετὰ τούτο τὸ σχέδιον τῆς Κυβερνήσεως, ὡς μὴ προβλεπὸν περὶ ἡλικιῶν ἀποβίων καὶ ἡλικιῶν ἀποκαταστάσεως τῶν παθόντων καὶ συνιστᾷ ὅπως διὰ χωριστοῦ νομοσχεδίου ληφθῇ περὶ τούτων πρόνοιαι. Συνιστᾷ ἐπίσης, προλαβόντος περὶ χρημάτων, νὰ δοθῇ δικαίωμα τῇ Επιτροπῇ τῶν χρημάτων νὰ ἐκτακτικῶς πᾶσαι τὰς ἀποτάξεις καὶ οὐχὶ νὰ δοθῶσι χρεῖτες, διότι δὲν προλαμβάνει περὶ ἀπονομῆς χρημάτων εἰς μὴ ἐγκαταστάσεως.

Τὰς αὐτὰς συστάσεις ἀκούουσιν ὡς πρὸς τούτο καὶ οἱ κ. Π. Σιάϊκος, Α. Μάτεσις καὶ Κ. Λυκουρέζος συνιζόντες, ὅτι εἶναι ἀπαραίτητον τούτοις.

Δ. Γούναρης. Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν χρημάτων θὰ ἐξαρνηθῇ τὰς ἀποτάξεις ἀναδρομικῶς, ἀλλὰ δὲν θέλει ἡ ἐπιτροπὴ τῶν παθόντων νὰ πράξῃ τούτοις. Ἡ δικαιοκρατία εἶναι ἀνάγκη νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν χρημάτων πρὸς ἔρευναν.

Ο κ. Δ. Στεφανόπουλος περὶ τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ λέγει, ὅτι, πρὸς τὰς λεπτομερεῖας ἀλλεῖβας καὶ τῶν δύο σχεττικῶν, χαίρει διότι πρὸς τῇ Κυβερνήσει ὑπάρχει παρακατακλιθεῖς, πρὸς ἀποζημιώσιν τῶν παθόντων καὶ πέποιθεν ὅτι τὸ ἔργον τούτου, νωτέρον ἐν τοῦ συντακτικοῦ, θὰ περτωθῇ ὡς τῆς. Χειρκαταστάσεως.

Ο κ. Κ. Λυκουρέζος ἀναγνωρίζων ἀνεπαρκῆ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων, τασσεται ὑπὲρ τοῦ κυβερνητικοῦ νομοσχεδίου, διότι ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς ὑπερβολῶντος ζήλου κατεκρίνει τὸ σχέδιον ἀνεπαρκῆς ἐν πολλοῖς. Παρούμενος δ' ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου παρατηρήσεις: 1) ὡς πρὸς τὰς περιπτώσεις καθορισμοῦ δικαιοκρατίας ἀποζημιώσεως 2) ὡς πρὸς τὴν ἀπονομήσιν τῆς Ἐπιτροπῆς 3) ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἀπονομῆς ἀποζημιώσεως καὶ 4) ὡς πρὸς τοὺς ἐξαιρεθητομένους πόρους, καὶ ὑποδεικνύων δικ-

αίους αὐτοῦ τροπολογίας, ἐπιμένει κυρίως εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐξουδεσμέως πόρων πρὸς ἐκκαταστάσιν τῶν παθόντων. Ἀναγνωρίζει, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἀμέσως πληρωμὴ τῶν παθόντων, ἀλλὰ τὸ ζήτημα πρέπει νὰ ληθῇ. Δια τούτου νομίζει, ὅτι ἡ παραγὰ τίτλων ἀναστασιακῶν εἰς τοὺς παθόντας, δι' ὧν καὶ τὸ ζήτημα ἐκκαταστάσεως καὶ ἐκκαταστάσεως τοῦ Προσπονητισμοῦ, εἶναι ἡ μόνη δυνατὴ ἐκκαταστάσεως. Ὅταν ὁ κατεχὼν λέγει, τὸν τίτλον, λαμβάνει τὸν 5 ἢ 10 καὶ δύναται νὰ τὸν μεταβιβάσῃ, ἐκ τῆς, ἀντι μετὰ τῶν, φρονεῖ ὅτι κατενοεῖται παρακατακλιθεῖς τὸ ζήτημα καὶ δὲν πρέπει νὰ ὑπολογίζωμεν εἰς τοὺς ἀνακαταστάσεως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἄλλους πόρους, διότι αὐτὸς τοῦ ἀκαταστάσεως οὐδὲν ἐπ' αὐτῶν δύναται νὰ ὑπολογισθῇ.

Ο Πρωθυπουργὸς κ. Γούναρης ἀπαντῶν δια χρημάτων ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ, λέγει, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦ τμήματος τῆς ἀποζημιώσεως ἀπασχολεῖ πάντοτε τὴν Κυβερνήσιν, θὰ ἀκαταστάσεως εἰς τὸ πρῶτον ὑπὸ συναδελφῶν μέτρων τῆς ἐκκαταστάσεως ἀναστασιακῶν τίτλων. Τὸ μετρὸν ὅμως, θὰ ἐφαρμόσῃ καὶ διὰ τοῦ ἐκκαταστάσεως Εὐεργετικοῦ Τμήματος καὶ οὐχὶ ἐπ' αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Κράτους. Εἶναι ὑφίστης σπουδαιότητος, διὰ τὴν πίστιν τοῦ Κράτους νὰ καθορισθῇ καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἀποζημιώσεως καὶ ὁ τρόπος διὰ τοῦ οὗτου θὰ κατεκαταστάσιν ἀμέσως τὰ ποσά. Τὸ ζήτημα πρέπει ὡς τῆς, νὰ ληθῇ, νὰ ληθῇ, δε κατεκαταστάσιν ἐκκαταστάσεως τῶν παθόντων, ἀλλὰ καὶ μὴ ζημιώσιν τὴν πίστιν τοῦ Κράτους καὶ τὴν οἰκονομίαν τῆς Χώρας.

Ο κ. Π. Σιάϊκος ἐπιτετὴ τὴν προτάσιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἐπὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ 1ου ἔθρου ὡς πρὸς τὴν ἀκαταστάσιν τὴν γενομένην ὁλοῖς ἐκ λόγων πολιτικῆς ἀποκαταστάσεως, διότι μενούσης τούτης, ὡς ἔχει, οὐδεὶς θέλει ἀποζημιωθῇ. Συνιστᾷ ν' ἀποκαταστάσῃ ἡ ἔρευνα, κατὰ καὶ νὰ δικατωθῇ ἄλλως, ἐξαιρεῖ δ' ἐν ἐκτάσει τοὺς λόγους.

Ἐπὲρ τῆς γνώμης τούτης συναφροεῖ καὶ ὁ κ. Ν. Σιγάτος, ἀναφέρων κατὰ τινὰ τρόπον ἐγένοντο πολλὰ καὶ κατηγόρια κατ' αὐτῶν ἐκ πολιτικῆς ἀντιθέσεως.

Ο κ. Γούναρης, ἐξηγῶν ὑπὸ τινὰς πόρους, ἐτέθη καὶ λέξις, ὅτι ὁ ἀποκαταστάσιν, ὅτι θὰ δικατωθῇ τούτοις ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ὅπως προληφθῇ πᾶσα συνέπειαι. Ἐν τούτοις ἀντὶ τοῦ περὶ ἀποκαταστάσεως τούτου θὰ ἀποζημιώσιν ὅλοι οἱ ἀποκαταστάσιν καὶ ὅλοι οἱ ἀποκαταστάσιν.

Ο κ. Ἀγ. Σημαν, παραιθῶς, λέγει, ὅτι μετὰ τὰς

δηλώσεις του κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως θέλει ικανοποιηθῇ ὁ δεινοπαθήσας ἑλληρικὸς λαὸς, παρατηρεῖ ἐπὶ τῷ 3ου ἔθρῳ ὅτι ὁ ἀνώτατος ὅρος τῆς συνολικῆς ἀποζημιώσεως δρχ. 20 χιλ. δέον ν' ἀπαιτηθῇ.

**Δ. Γούναρης.** Ὑπάρχει ὁρὴν ἡμερησίως ἀποζημιώσιον μόνον. Τὸ συνολικὸν ὅριον τὸ ἀπῆλθεν.

**Ο κ. Γ. Παππαλουκάς,** ἀντρέπων ὅτι ἐν τῷ νομῷ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος ἔλαβον χώραν δεινὰ κατὰ τῶν ἀντιπροσώπων ἀδικήματα, ποιεῖται διαφόρους παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἔθρων τοῦ νομοσχεδίου, δι' ὧν πεποιθὲν ὅτι θέλει κακαστῇ τοῦτο τελευτεῖται καὶ θέλει ικανοποιηθῇ πᾶσι τοῖς παθόντες.

**Ο κ. Κ. Δ. Σταματοπούλος** λέγει, ὅτι κατόπιν τῶν μακρῶν καὶ ἀγκυλικῶν ἀγορεύσεων τῶν συναδελφῶν καὶ τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως θεωρεῖ ἐξαιτηθῆναι τὸ θέμα. Συνιστᾷ μόνον ὅπως ἡ ἀποζημίωσις ἐπέλθῃ ταχέως καὶ ικανοποιητικῇ ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνάτοῦ, προσπᾶθῃ καλὴ τιμῶσα τὴν Συνέλευσιν καὶ τὴν Κυβέρνησιν. Δὲν ὑπάρχει ὅθεν λόγος ἀπαχρημάσεως ἐπὶ πᾶσι τῆς Συνελεύσεως. Ἐν τῇ προσηγεῖ ὁμοῦ, προσθεταί, συζητήσεται ἐπιφυλάσσεται νὰ ὑμῖν ἐπὶ τῶν ὑποβληθεῖσιν τροπολογιῶν. Ἐπὶ τοῦ παρ' ὧτος μίαν παράκλησιν θὰ ᾔθελε νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν ἀξιότιμον κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως νὰ ρυθμίσῃ ὥστε οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Δημοσίων, περὶ ὧν ὁμιλεῖ τὸ 3ον ἔθρον, νὰ εἶναι πρόσωπα παρέχοντά τὴν ἐγγύησιν ὅτι δὲν θὰ δυσχεράνωσι τὴν θέσιν τῶν αἰτούντων, διότι καὶ τοῦτο θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ταχύτεραν ἐκδίκασιν τῶν αἰτήσεων.

**Ο κ. Γ. Κίνας** φρονεῖ ὅτι τὸ καθήκον τοῦ πληρεξουσίου εἶναι οὐχὶ τὸ πολυλογεῖν ἀλλὰ τὸ βραχυλογεῖν. Λέγει δ' ὅτι, ἐρώσιν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Κυβερνήσεως ἵσταται ὁ ὀξὺς ἰσὺς Προέδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀξιότιμος Ἀρχηγὸς τοῦ Λαικοῦ κόμματος ὅστις ἀνέκει οὐχὶ εἰς τοὺς παθόντας ἀλλ' εἰς τοὺς ὑπερπαθόντας, ἔχει ἔκτοθεν τὴν συνείδησιν ὅτι οἱ παθόντες θέλουσιν ἀπολύτως δικαιοῦθαι. Πραγματικῶς μετὰ ταῦτα διαφόρους παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἔθρων τοῦ νομοσχεδίου, ὑποβάλλει ἐπὶ τῶν ἔθρων 1-12, ἵνα καθορίζουσι τὴν διαδικασίαν, τροπολογίαν, ὅπως ὁ πολίτης μὴ ἐκλέγεται ἀλλὰ διορίζεται παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, κατὰ πρότασιν τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Συλλόγου τῆς ἐδρῆς τοῦ Πρωτοδικείου.

Ἐπὶ τοῦ Κερ. Β' τοῦ νομοσχεδίου συνιστᾷ ἄλλως ἢ Κυβερνήσει, ἐπιφυλάσσῃ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀμέσως ικανοποιήσεως τῶν παθόντων, ικανοποιήσῃ τοὺς τοὺς ἡ διὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἢ δι' ὁμολογιῶν, καθύστερον ἢ ἔδρῳσι, Εἰδικῶς Ταμείου καὶ ἡ λειτουργία αὐτοῦ διὰ τῶν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἀναγραφόμενων πόνων, θὰ ἐπιφέρει ἀδικαιοσύνην περὶ τὴν ικανοποίησιν τῶν παθόντων βραδύτητα, ἥτις θὰ γεννήσῃ ἀναγκαστικὴν αἰτούν εἰς βῆρος τῆς Κυβερνήσεως.

**Ο κ. Α. Τσουκαλᾶς,** ἐπιφυλάσσων ὅπως κατὰ τὴν β' συζητήσιν ἀναπτύξῃ τροπολογίαν του, εὗρισκει κακῶς ἔχον τὸ 3ον ἔθρον, ὡς πρὸς τὴν σύνθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, κηρυσσόμενος κατὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς αὐτὴν παντός πολιτοῦ. Προτιμᾷ ν' ἄρθῃ ἀπολύτως ἡ ἀνάγκη εἰς τακτικὴν δικαστικὴν.

**Δ. Γούναρης.** Ἀποκρούω τὴν γνώμην ταύτην χάριν τῆς ταχύτερας διεξγωγῆς.

**Δ. Σηλιωτόπουλος.** Θὰ παρακληθῶσιν ἅπαντες καὶ ἄλλοι ἐργασίαι τῶν δικαστηρίων, γνωσμένης δεκτικῆς τῆς γνώμης τοῦ κ. Τσουκαλᾶ.

**Ο κ. Α. Τσουκαλᾶς** ἐμμένων εἰς τὴν γνώμην του κἀμνει παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, δηλῶν ὅτι ἐπιφυλάσσεται κατὰ τὴν β' συζητήσιν νὰ ἀναπτύξῃ εὐρύτερον τάχως.

**Ο κ. Ἐπ. Κώνστας** κἀμνει παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἔθρων 1ου καὶ 11ου, προτείνων τροπολογίαν ἥς εἶχε δεχθῇ ὁ κ. Πρωθυπουργός, διὰ καὶ παρατείνεται τῆς περιτέρω συζητήσεως.

**Ο κ. Ν. Λεβίδης** ζητεῖ διαταρῆσεις ὡς πρὸς ἀπολυθῆναι ὑπάλληλων τὴν 6 Δεορίου 1916, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἦτο βενιζελικὸς καὶ ἐρωτᾷ ἂν περιλαμβάνεται καὶ οὗτος ἐν ταῖς δικτάξεσι τοῦ νομοσχεδίου.

**Ο κ. Α. Γούναρης** ἀπαντῶν δίδει εὐρείας ἐξηγήσεις ὡς πρὸς τοὺς παθόντας τῆς καταγραφῆς ταύτης. Μεθ' ἡρυχθείσης παρατηρήσεως ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως ἀρχεταὶ ἡ ἀνάγκη τῶν ἔθρων αὐτοῦ, κατόπιν τῆς ὁμοῦς γίνεται δεκτὸν εἰς α' κατ' ἄρθρον συζητήσιν τὸ νομοσχέδιον.

Γίνονται μετὰ ταῦτα δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζητήσιν τὰ σχέδια νόμου.

Περὶ ὑπερωχῆς τῆς ὑπερσείας τῶν μεταφορῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας, κηρυσσόμενον κατεπείγον, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, καὶ

«Περὶ κυρώσεως τοῦ νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 1ῃ Δεκεμβρίου 1920 περὶ ἀποικιστικῆς ἀξιοματικῶν εἰς τὴν σειράν τῆς ἀρχιούτης των».

Γίνονται εἰς δέκα κατ' ἀρχὴν, κηρυσσόμενα **κατεπειγόντα**, τὰ νομοσχέδια·

«Περὶ ἐφαρμογῆς τῶν διεθνῶν τεχυδρομικῶν τελῶν των διελκυσόμενων ἐν τῇ συμβάσει περὶ τεχυδρομικῶν δευμάτων τῆς διευκολυνθείσης ἐν Μαδρίτης» καὶ

«Περὶ ἐφαρμογῆς των περὶ τελῶν διατάξεων τῆς ἐν Μαδρίτη διευκολυνθείσης συμφωνίας περὶ τεχυδρομικῶν ἐπιτεγῶν».

Κηρύσσεται ἐπίσης **κατεπείγον**, αἰτήσεσι τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, τὰ νομοσχέδια·

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 1831 περὶ δικόχυμίσσεως ἀποδοχῶν κλπ. του προσώπων των σχολείων τῆς Μεσσηνίας Ἐκπαιδεύσεως· 1122 περὶ διορισμοῦ, μεταθέσεως καὶ προαγωγῶν τοῦ διδασκαλικοῦ προσωπικοῦ των σχολείων τῆς Μεσσηνίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ 2384 περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινῶν τῶν ἐκπαιδευτικῶν νόμων 1381, 1322 κλπ.»

**Ι. Δ. Ράλλης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας). Ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ὁπιογῆς ὑπηρεσιῶν Μεταφορῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας».

Ο κ. **Ν. Θεοτόκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τῶν ἐξῆς σχεδίων νόμων·

«Περὶ ἀναγνώσεως ἀποδοχῶν τῶν ἐξ ἀποτάξεως, ἀποστρατείας κλπ. ἐπανερχομένων ἀξιοματικῶν ὡς καὶ τῶν ὀδισματικῶν τῶν ἀξιοματικῶν τοῦ Δ' Σώματος στρατοῦ καὶ περὶ ἀκυρώσεως τοῦ νόμου 2530».

«Περὶ ἀποικιστικῆς τῶν Ἀξιοματικῶν εἰς τὴν σειράν ἀρχιούτης των» καὶ

Περὶ ἀναθεωρήσεως ἀποφάσεως τῶν ἀποστρατευθέντων κατεπαιγμένως κτλ. ἀξιοματικῶν.

Μεθ' οὗτος ἡ συνεδρίασις ὥρα 3 καὶ 45 π. μ., ἐν ἐκπαινεθῇ κέρειν Περπύην ὥρα 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

**Κ. Ἀργ. Λομβάρδος**

Οἱ Γραμματεῖς

**Σ. Τσακόπουλος**

**Δ. Χατζίσκος**

# ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΘ΄

Τῆς 20 Μαΐου 1921.

Ὁρᾷ 6 καὶ 30 π. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀναβάν ἐπὶ τῆς ἐδρῆς κηρύσσει τὴν ἐγκρίσιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀναγῶσι τὰ θέματα·

Ἀνακινῶσονται τὰ Πρακτικά τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ο κ. **Ν. Δ. Δεβίδης** παρατηρεῖ ὅτι ἔχει καὶ ὡς διατυπωθῇ ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τῶν 5 καὶ 6 κατὰ τὴν ἀγένησιν τοῦ κ. Ἀργυροπούλου γενόμενη πικρὴ καὶ δίκαιη, καὶ ὅτι οὗτος εἶπεν ὅτι διὰ τὰ κατώτερα ὄργανα τῆς Κυβερνήσεως ἐκείνης, δὲν ἐνδικρέρεται οὐδὲ εἰλήτησαν ἡ ἴηται τὴν ἐξέτασιν τῆς εἰθύνης αὐτῶν. Μόνον κατὰ τῶν ὁργάνων πρέπει νὰ ληρθῇσι μέτρα. Ἡ δίκαιότης τοῦ κατ' ἀκούσθηκα πρὸς τὸν κ. Ἀργυροπούλου ὅτι δὲν ἀποδέχεται ἡ Συνέλευσις τὴν δέλωσιν αὐτοῦ διὰ τῆς ἐπιπέτης τῆς ἀρεσκείας τοῦ λαγῶν ὑπ' αὐτοῦ ὅτι ὁ Βενιζέλος ἐπετυχεῖν ἐν τῇ ἐξωτερικῇ πολιτικῇ αὐτοῦ.

Ο κ. **Περ. Ἰαν. Ἀργυροπούλος** κἀμει ἐπὶ τοῦ ἰδίου σημείου παρατηρεῖται, ὑποβάλλων ἐντοχρῶς διευθύνει τοῦ σχετικῶς μεροῦς, μεθ' οὗ τὰ Πρακτικά ἐπικυροῦνται.

Ἀνακινῶνται κατόπιν ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἐξῆς·

Οἱ ἐν Ἐργουπόλει μικροῦ ποσὶ παρακλίσει τὴν Συνέλευσιν, ὅπως μεριμνήσῃ περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1640 περὶ φορολογίας τῶν κληρῶν προσόδων, ἀποβάντος τυραννικοῦ ἰδίως διὰ τὰς μικροπρότους.

Ὁ Συνδεδεμένος χερῶν καὶ ὁργάνων, τῶν πρὶ τοῦ 1912 ἀποστρατευθέντων ἀξιοματικῶν, ὑποβάλλει ὑπομνημα δι' οὗ παρακλῇ τὴν Συνέλευσιν, ὅπως προτάξῃ τὴν εἰρήτην των μετὰ τῶν κατεπειγουσῶν, διότι ἀρῶσι τὴν ζωὴν των, εἰσαγόμενου νομοσχεδίου, δι' οὗ ν' ἀρματωθῶσιν οἱ συντάξεις των πρὸς τῆς ἀναγινθίσεως διὰ τῆς οἰκογενεῖς των μετὰ τὸ 1912 ἀποστρατευθέντων ἀξιοματικῶν.

— Ο **Δημόκριτος Καστορίης** ὑποβάλλει δύο ψήφισματα τοῦ δημοτικῶς συμβουλίου Καστορίας· 1) περὶ ἀναγνώσεως εἰς τὴν χερῆς καὶ ὁργάνῃ τοῦ Μακεδονικοῦ κῆρωνος καὶ 2) περὶ λήψεως διατάξεων μετρώων ἀρῶων των τὴν πόλιν.

— Οἱ σιδηροδρομικοὶ ὑπάλληλοι Ὁξείλῃ — Δεδεχόντες αἰτούνται ἀρματωθῶσιν πρὸς τοὺς λοιποὺς συναδέλφους των τῆς Μακεδονίας.

— Η Βασιλ. κή χήρα \*Οθωνος Παναγιωτάκη, διακαρτέρεται δι' αὐτὴν ὡς εἰς τῆς Παναγιωτῆς ἐγκριτικῆς ἐστὶν ὑποπαρὶς ἀποδράσεως.

— Η Διεθνὴς Καπνεργατικὴ Ἐνωσις Θεσσαλονίκης παρκαλεῖ ὅπως ἀπαγορευθῇ ἡ ἐξαγωγή τῶν ἀναπεξεργαστῶν καπνῶν.

Οἱ ἔμποροι, γεωργοὶ καὶ ἐπαγγελματίαι τῆς πόλεως Σερρών καὶ τῶν περιχώρων, συναλθόντες εἰς πλῆθος συνελκυστήριον, ἀπευθύνουσι ψήφισμα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, αἰτούμενοι ὅπως διατάξῃ τὴν ἐπαναλήψιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς.

— Ὁ Δ. Κολατσῆς, ἐνοικιστὴς δημοσίου καὶ δημοτικῶν φέρον σπάζομένων ζώων τοῦ δήμου Μακρυνιώτης, ζημιωθεὶς, αἰτεῖται ἀπαλλαγὴν τῆς πρὸς τὸν δήμον ὀφειλῆς του καὶ πᾶσιν τῆς διώξεώς του.

— Η Δεσποὶνὴ χήρα Ἀθανασίου Πέτρου παρκαλεῖ, ὅπως αἱ μόναι υἱοὶ προστάται υἱογενειῶν παρκαλεῖσθαι ἐν τῇ στοιχειωτικῇ ζώνῃ ἐσωτερικοῦ.

— Ὁ δικηγορικὸς σύλλογος Ρεθύμνης αἰτεῖται ὅπως εἰς τὸ νομοσχέδιον περὶ πλῆθους συμπεριληφθῇ διατάξεις ἀποζημιώσεως τοῦ δικηγόρου, τοῦ μὴ δεχθέντος νὰ ἐκμισθῶσιν εἰς τὴν τριανθρίαν Θεσσαλονίκης.

— Οἱ κάτοικοι Λάγιου παρκαλεῖσθαι ὅπως ἐνεργηθῶσι τὰ δέοντα πρὸς ἀπαλλοτριώσιν τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς κοινότητός των κειμένων βελανιδοδένδρων τῶν ἀνηκόντων εἰς τοὺς κατοίκους.

— Οἱ ὑποδιδοσκάλοι Κερκυρῆς καὶ Ἀβίας (Λακωνίης) αἰτοῦνται ὅπως ἐκνοπονηθῶσι καὶ οἱ τῶν νεων Χωρῶν συνάδελφοί των.

— Ὁ Κ. Παπούλιας, ἀδελφὸς τοῦ κατὰ τὴν 20ὴν Ὀκτωβρίου 1910 προεβθέντος εἰς τὴν πλάτειαν τοῦ Μακρυουργείου ὑπὸ ὀργάνου τῆς τυραννίας, αἰτεῖται ὅπως μεταφερθῇ εἰς τὴν β' σειρὴν ἐρεδρείας.

— Οἱ πρόεδροι τῶν Συλλόγων καὶ Συνταγνῶν Σερρῶν παρκαλεῖσθαι ὅπως διαταχθῇ ἡ ἐπαναλήψις τῶν ἐργασιῶν τοῦ ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, καθύστερον ἢ διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν ὀδηγῇ εἰς μακρίαν οικονομικὴν κατὰστροφὴν.

— Οἱ ἐργάται τοῦ λιμένας Πάτρων διακαρτέρονται κατὰ τῶν προέδρων τῶν ναυτοθερμιστῶν, διαταξάντων τὴν

διακοπὴν πωροχῆς ἄτμου ὑπὸ ἀναπνοῶν εἰς τὰς φορτηγίδας.

— Οἱ Γεωργ. Παλαχῆς, Σαλῆς καὶ Λαμπρῆς αἰτοῦνται τὴν τροποποίησιν τοῦ περὶ μονιπωλίου τοῦ σιγνορχήστου τῶν νεων Χωρῶν νόμου.

— Ὁ Πανακαπνεργατικὸς Σύλλογος Βόλου ζητεῖ ὅπως ἀπαγορευθῇ ἡ ἐξαγωγή τῶν ἀναπεξεργαστῶν καπνῶν.

— Οἱ εἰς Μακρὴν Γερουρίαν ἐγκαταστάντες πρίστους ζητοῦσιν ὅπως ἀπαλλαγῶσι τοῦ φόρου τῆς δεκάτης τῆς ἐρεττεινῆς ἐσοδαίνας.

— Ὁ πληρεξούσιος κ. **Γ. Καρπετόπουλος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 680 ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 911 κλπ.

— Ὁ πληρεξούσιος κ. **Α. Μάτσας** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 27 Δεκεμβρίου νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ χορηγήσεως προκαταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ὑποστάνας ζημίαν τὴν 31 Ἰουλίου 1920».

— Ὁ πληρεξούσιος κ. **Γ. Σπηλιόπουλος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ άρθρου 15 τοῦ νόμου «Περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὴν 1917—1920 διὰ πολιτικῆς ἀγέρας πλῆθοντων».

— Ἐπίσης ὁ πληρεξούσιος κ. **Κίμων Στάϊκος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου.

— Ὁ αὐτὸς ὁ πληρεξούσιος κ. **Γ. Σπηλιόπουλος** ὑποβάλλει ἑτέραν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ άρθρου 1ον ἐδάφ. δ' τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου.

— Ὁ πληρεξούσιος κ. **Δ. Τσιτσάρας** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου.

— Ὁ αὐτὸς κ. Πληρεξούσιος ὑποβάλλει ἑτέραν τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου 2449 καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 101 περὶ ιδρύσεως Βυζαντινοῦ καὶ Μεταμονικῶν Μουσείων καὶ περὶ προστασίας τῶν Βυζαντινῶν καὶ Μεταμονικῶν ἔργων τέχνης».

— Ὁ αὐτὸς κ. Πληρεξούσιος ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων ἀφορῶσιν τὴν ὑπηρεσίαν Τ. Τ. Τ.».

— Ὁ πληρεξούσιος κ. **Δ. Πετρακάκος** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1920 Β. Διατάγματος περὶ ἐπαναρχείας

των πρὸς τὸ Συντάγμα ἀπολυθέντων δικαστικῶν ὑπὸ ἀλλήλων» καὶ 2) ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ κυρώσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ ἐπικυρώσεως τῶν ἀπολυθέντων δικαστικῶν ὑπὸ ἀλλήλων νομοθετικοῦ Διατάγματος».

Ἡ ἐπὶ τῆς **Περιθάλψεως Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς** ὑποβάλλει τὴν ἐκυτῆς ἐκθεσιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1283 τοῦ 1915 «περὶ παροχῆς περιθάλψεως εἰς τὰς οἰκονομικὰς τῶν ὑπὸ τὴν ἀπὸ ἀπεργαζομένων ἀνδρῶν».

Ὁ ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομικῆς Ὑπουργοῦς κ. **Ι. Δ. Ράλλης** ὑποβάλλει σχέδιον νόμων.

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου, ΒΡΝΣΤ' τῆς 10 Φεβρουαρίου 1893» καὶ

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ άρθρου 1 τοῦ νόμου 1 ΣΚ' (3220) περὶ ταμείων συντάξεων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας τῶν Σιδηροδρόμων Π. Α. Π.

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Γ. Ἀλεξάνδρου, Ἡλ. Μπαοδέκης, καὶ Θ. Διμπρίτης** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ εἰς τὴν σειράν τῆς ἀρχιτετητός τῶν».

Οἱ κ. κ. **Π. Πρωτοπαπαδάκης** Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ **Π. Τσαλδάρης** (Ὑπουργός ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλουσι νομοσχεδία.

«Περὶ ἐγκρίσεως δαπάνης δρχ. 33,000 διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τῆς σωληνωτῆς ἐγκαταστάσεως διὰ τὴν ὑδροσυν τοῦ Ἀνακτόρου τοῦ Διαδόχου».

«Περὶ ἐγκρίσεως δαπάνης δρχ. 79,000 διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν πρὸς τῇ πλατείᾳ τοῦ Συντάγματος Παλαιοῦ Ἀνακτόρου» καὶ

«Περὶ ἐγκρίσεως δαπάνης δρχ. 69,820 δι' ἐκτέλεσιν συμπληρωματικῶν ἐργασιῶν ὁρόφων ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ Κεντρικοῦ Μεγάρου τῶν Τ. Τ. Γ.».

**Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον** ὑποβάλλει τὰ κατωθὶ σχέδια νόμων.

«Περὶ Βασιλικῆς χορηγίας».

«Περὶ συστάσεως Ὑπουργείων, Ταχυδρομείων, Τηλεγραφείων καὶ Τηλεφώνων».

«Περὶ συστάσεως Ὑπουργείου τοῦ Θησαυροῦ».

«Περὶ ἀποναιῆς ἐτησίαις χορηγίας εἰς τὴν Βασιλισσὴν Μητέρα».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ άρθρου 86 τοῦ 425 νόμου

«Περὶ στρατολογίας ὡς ἐξαποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 1108 τοῦ 1917».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2394 «περὶ προσωπικοῦ τῶν πολιτικῶν ὑπὸ ἀλλήλων».

**Π. Πρωτοπαπαδάκης** Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβάλλει τὰ κατωθὶ νομοσχεδία.

«Περὶ ἐγκρίσεως δαπάνης πληρωμῆς δαπάνης συμπληρωματικῆς διὰ ἀκατασκευασθέν δικαστικῶν ἐκ τῶν ἀπολυθέντων ἀνδρῶν ἐν τῷ Τελωνεῖῳ Πειραιῶς καὶ τροποποιήσεως ἐπὶ σκευῆς τελωνειακῶν κατασκευῶν Κιβότις» Ἡρακλείου».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ άρθρου 1 τοῦ νόμου 2377».

**Πρόεδρος.** Τὰ τελευτῶν ἐντέλῃ τῆς Συνελεύσεως, διεβίβασα πρὸς τὴν πληρεξούσιον κ. Καραγιαννῆς τὴν ἐν ταῖς προηγουμέναις συνεδριάσει γεννημένην συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἐπιτελεστικῆς περικυτήσεως τοῦ καὶ τετρακλίστου καὶ τὴν κατωθὶν ἐκθεσιν. Ἀλλ' ὁ κ. Πληρεξούσιος δι' ἐπιστολῆς τοῦ ἀπευθυνομένης πρὸς τὸν Προεδρεῖον, ἐνηγομῶν τὴν Συνέλευσιν διὰ τὰ ἐκδηλωθέντα πρὸς αὐτὴν κινήματα τῆς, δηλοῦν ὅτι ἐνταῦθα λόγων ὑφίσταται ἐπιμένει εἰς τὴν προτερὰν ἀποφασίν του.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης**, λέγει ὅτι ὁ περικυτῆσις πληρεξούσιος δὲν εἶναι τις ταχὺ προσωπικότης. Περικυτῆται ἀπὸ πολλῶν ἑστῶν ἐν τῷ κοινοβουλίῳ καὶ ἐξετέλεσεν εὐθελῶς τὸ καθήκον του. Ἐκφράζει τὴν θλίψιν του διότι ἐπιμένει εἰς τὴν περικυτήσιν του καὶ προτείνει εἰς τὴν Συνέλευσιν νὰ ἐμμενῇ εἰς τὴν ἀπόφασίν της καὶ μὴ ἀποδεχθῇ τὴν ἐπιτελεστικὴν περικυτήσιν.

Ὁ κ. **Χ. Μητσόπουλος**, ἐκρίων τὴν ἐκνότητά καὶ τὴν πρὸς τὴν Πατρίδα ὑπηρεσίαν τοῦ κ. Καραγιαννῆς, συνιστᾷ εἰς τὴν Συνέλευσιν νὰ μὴ ἀποδεχθῇ τὴν πρὸς αὐτοῦ ὑποβληθεῖσαν περικυτήσιν.

**Ἀγ. Σλήμαν.** Διὸς νὰ γινῇ ἀποδεκτὴ ἡ περικυτήσις ἀπαιτεῖται ψήφισμα Συνελεύσεως.

**Χ. Μητσόπουλος.** Ἀς γίνῃ ψήφισμα νὰ μὴ στερηθῇ ἡ Συνέλευσις τοιοῦτου πολυτίμου συναδελφίου.

**Πρόεδρος.** Συμφώνως πρὸς τὸ Συντάγμα εἶναι δικαιοῦμα τοῦ πληρεξουσίου νὰ περικυτῇ.

Ὁ κ. **Α. Μομφεράτος** λέγει ὅτι μετ' ἐκπληξέως καὶ ὠτὸς καὶ πολλοὶ ἄλλοι πληρεξούσιοι ἐμνήσαν ὅτι ὁ κ. Καραγιαννῆς ὑπέβηκε περικυτήσιν ἀπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ του, διότι ἀπὸ μακροῦ χρόνου καὶ ὠτὸς καὶ ἐκκλησίας ἡ αἰε-



γυναικὶ του πολιτευόμενου προσέφεραν τὰς υπηρετίας των καὶ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν ἐπικρίσιν των καὶ εἰς τὴν παρτίδον. Διὰ τοῦτο καὶ πᾶσαν κατεβύλον πάντες προσπαθούσιν ὥπως πείσωσιν αὐτὸν νὰ ἀποσύρῃ τὴν παρτιτικὴν του, ἀλλὰ δὲν κατεστῆ τοῦτο δυνατόν. Προτείνει διὰ τοῦτο ὥπως ἡ Συνέλευσις, ἐμφανίσῃ εἰς τὴν ἀπόφασίν της, διακρίσῃ πρὸς αὐτὸν καὶ πάλιν τὴν παρτιτικὴν νὰ μεταβῇ εἰς γνῶμην.

**Πρόεδρος.** Παρτιτῆρεϊ καὶ πάλιν οἱ συμπαρόντες, πρὸς τὸ Συντάγμα τὸ δικαίωμα τοῦ κ. Πληρεξουσίου νὰ παρτιτῆθῃ ἀνάκει καθολοκληρίαν εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον.

Ὁ κ. **Κ. Λυκουρέζος** λέγει ὅτι, ἐξ ὧν ἐλέγχθησαν ἐν τῇ κλήρῳ, ἀρνησάμεθα ἐπικρίως τὰ κρίσιμα καὶ ἡ ἐκτίμησις τῆς Συνελεύσεως πρὸς τὴν παρτιτῆθέντα πληρεξουσίου. Δι' αὐτὸ φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ γίνηται καὶ πάλιν εἰς αὐτὸν ἡ παρτιτικὴς ὥπως ἀποσύρῃ τὴν παρτιτικὴν του.

Ὁ κ. **Α. Μάτεσις** φρονεῖ ὅτι, παρεκκείμενον περὶ Συντακτικῆς Συνελεύσεως, δὲν ἴσχυει τὸ σχετικὸν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, ὅπερ ἀφορᾷ μόνον εἰς τὸ βουλευτικὸν ἄξιωμα. Προτείνει διὰ τοῦτο ὥπως ἀπορνηθῇ ἡ Συνέλευσις ἐπὶ τοῦ ζητήματος, μὴ ἀποδεχομένη τὴν παρτιτικὴν.

Ὁ κ. **Ν. Καμπάνης**, εὐρίσκει ὁρθοτάτην τὴν παρτιτῆρσιν τοῦ κ. Μάτεσι, διότι πρόκειται περὶ πληρεξουσίου. Κατ' ἀκολούθῳ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀπορνηθῇ ἢ νὰ μὴ ἀπορνηθῇ τὸ Σῶμα περὶ τοῦτου. Νομίζει δ' ὅτι κατόπιν τῶν λεγθέντων δὲν θ' ἀποδεχθῇ ἡ Συνέλευσις τὴν παρτιτικὴν.

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** ἔχων τὰς κλίμας γνώμης, συμφωνεῖ μετὰ τῶν κ. κ. Μάτεσι καὶ Καμπάνη, φρονεῖ δ' ὅτι ἡ Συνέλευσις εἶναι ὑποχρεωμένη ν' ἀπορνηθῇ ἐπὶ τοῦ ἀνεφύοντος ζητήματος.

Ὁ κ. **Γ. Αναστασόπουλος** λέγει ὅτι, τὴν μὲν παρτιτικὴν ἀποφῶν τοῦ ζητήματος ἔλασεν ἤδη ἡ Συνέλευσις, συμπαρόντως ἐκδηλώσασα τὴν γνώμην της ὑπὲρ τοῦ κ. Πληρεξουσίου Κερκυραίου. Ἀλλὰ καὶ ἡ συνταγματικὴ ἀποφῶς εἶναι λειψομένη ἐξ ἄλλου ἐνταῦθα πρὸς τινὲς ψηφισθέντας ψηφισματος, καθ' ὅναι διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἐπὶ βουλευτῶν δὲν δύνανται νὰ ἐπεκταθῶσιν ἐπὶ πληρεξουσίων. Δὲν εἶναι δικαίωμα εἶναι καθήκον καὶ ὑποχρεώσις τὸ ἔργον τοῦ πληρεξουσίου, ὅπερ ἰνέχεται αὐτῷ ὁ νόμος. Ἄρ' ἡ σύδεις δύναται νὰ παρτιτῆθῃ. Ἀναρρέων δὲ τὸ ἄρθρον 72 τοῦ Συντάγματος περὶ ἀντιθέσεως τοῦ ἔργου τοῦ δημοσίου

ὑπὸ ἀλλήλου πρὸς τὸ τοῦ βουλευτοῦ ἄρ' ἐνός, τὸ ψήφισμα τῆς Συνελεύσεως, τὴν πρόσφατον, περὶ τοῦ συμβιβαστοῦ τοῦ ἔργου τοῦ δημοσίου ὑπὸ ἀλλήλου καὶ ἀξιώματικῶς πρὸς τὸ ἔργον τοῦ πληρεξουσίου, φρονεῖ ὅτι ἡ Συνέλευσις δὲν πρέπει ν' ἀποδεχθῇ τὴν παρτιτικὴν τοῦ κ. Κερκυραίου.

Ὁ κ. **Γ. Μερκούρης** σέβεται, λέγει τὰς ἐκδηλώσεις γνώμης ὑπὲρ τοῦ κ. Κερκυραίου, ὅς καὶ αὐτὸς ἀποδέχεται. Νομίζει ὅμως ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀσθενείας, διότι ἄλλοι λόγοι ὤθησαν τὸν κ. Κερκυραίου εἰς παρτιτικὴν. Διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐκδικηθῇ ὁ κ. Πληρεξούσιος νὰ παρτιτῆθῃ εἰς τὴν Συνέλευσιν. Ἀν πρόκειται προσθέσει, περὶ ἀσθενείας, οἱ τότεν κολυκαυτικοὶ λόγοι εἰς λεγθέντες περὶ τοῦ κ. Κερκυραίου, ἐνταῦθα δύνανται νὰ θεραπεύσωσιν αὐτόν.

Ὁ κ. **Ν. Α. Δεβίδης** δευτερολογῶν, λέγει ὅτι τελείως ἀγνοεῖ τοὺς λόγους τῆς παρτιτικῆς. Παύσας ὡς ὤρμησεν ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς ἐκ παρτιτῆσεως καὶ ἐκτίμησεως, χαιρεῖ δὲ διὰ τὴν ὁρθοτάτην παρτιτῆρσιν τοῦ κ. Α. Μάτεσι, διότι ἔντως τὸ 72 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἐφαπτεῖ περὶ βουλευτικῶν ἀξιωμάτων, ἐνῶ ἐδῶ πρόκειται περὶ ἀσθενείας συντακτικῶν δικαίων καὶ κατηκόντων. Ἐξετάζων δ' ἡτὸ εἰρύτερας ἀπόψεως τὸ ζήτημα κατὰ πᾶσαν εἶχεν δικαίωμα ὁ πολιτευόμενος νὰ παρτιτῆθῃ τοῦ δια τοῦ λαοῦ δεδομένου αὐτῷ ἀξιώματος καὶ ἀνταρῶν τοῦ ἀρχαίου βετὸν καὶ βουλευτικῶν καὶ καὶ βουλευτικῶν τὸν ἑνὸς ἀξίον τῆς ἀρχῆς, ἀποδεχόμεθα αὐτόν, λέγει ὅτι ὁ κ. Κερκυραίου εἶναι ἄξιος τῆς ἀρχῆς καὶ εἴτε θέλει εἴτε δὲν θέλει, ὀφείλει νὰ παρτιτῆθῃ ἐν τῇ Συνέλευσει, ἀποδεχθεὶς μάλιστα τὸ ἄξιωμα. Θὰ ἐκείνη δὲ γνώμην, κατὰ τὴν συζητήσιν τοῦ πολιτευόμενου, ὅτι ὁ βουλευτὴς δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ παρτιτῆθῃ τοῦ ἀξιώματος τοῦ. Δὲν πιστεῖται ὅτι διὰ λόγους ὅσους ἄλλοι δι' ἄλλοι τι, ἴσως διότι παρτιτῆθῃ ἡ λαοκτῆς τοῦ, παρτιτῆθῃ ὁ κ. Κερκυραίου, καὶ περὶ τῶν συντετῶ ὥπως διακρίσθῃ, καὶ πάλιν εἰς αὐτὸν ἡ γνώμη τῆς Συνελεύσεως ὥπως ἀποσύρῃ τὴν παρτιτικὴν του.

Ὁ κ. **Ν. Καμπάνης** λέγει ὅτι ἐκ τῆς διαχωρμένης συζητήσεως ἀνερῶν τὸ ζήτημα ἂν ἡ διάταξις τοῦ ὑπὸ τροποποίησιν Συντάγματος, καὶ ὁ ἡ παρτιτικῆς ἀπὸ τοῦ βουλευτικῶν ἀξιώματος εἶναι δικαίωμα τοῦ βουλευτοῦ, ἴσχυος καὶ διὰ τοῦ πληρεξουσίου, τῆς σημερινῆς Συνελεύσεως.

Μεθυσμός είναι έβλη ή γνώμη ότι οι διατάξεις του Συντάγματος ισχύουν, έσθον ειπέτι δεν ετροποποιήθησαν. Άλλ' εδώ πρόκειται περί ζητήματος κειμένου έξω του Συντάγματος, περί της περικυτήσεως του πληρεξουσίου κ. Καβάλλιερα- του· τὸ Σύνταγμα δε προβλέπει περί της περικυτήσεως βουλευτων και ουχι περί πληρεξουσίου, διότι περί αὐτῶν δὲν ἔδυνάτο εὐδὲ εἶχε δικαιομα να προβλεφῇ. Ημεῖς εἰ- μεθα Συνέλευσις Συντακτικὴ καὶ συνετος καὶ παρ' βουλευ- τῶν διατάξεις του Συντάγματος δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐφαρμογήν. Ἄλλως τε ἔχον ἐπὶ τούτου ἀποφασιν τῆς Συνέλευσεως καὶ ἐν. επικαιρένου περί της ἐκδικήσεως τῶν ἐλλογῶν ἡμῶν, τὴν Ἐλεγκτικὴν θεωρήθη ἡμεῖς καὶ ἐξεδικάσθησαν ὑπ' αὐτῶν καὶ ἐλλογὰί ουχι δύνανται του Συντάγματος, ἀλλὰ κατόπιν σχετικῶν ψήφισματος, τῆς Συνέλευσεως ἡμεῖς ἐπίτης διὰ ψήφισμάτων αὐτῆς, καθώρισε τὰ τῶν ἀντιπροσωπικῶν ἐλλογῶν. Τούτων αὐτῶν ἐχόντων πύγῳ, πρέπει καὶ νὰ οἰονόμῃτε τῶν πῶν ν' ἀπορνηθῇ ἡ Συνέλευσις ἐπὶ της περικυτήσεως του κ. Καβάλλιερα, αὐτῶν πῶσαι εἴτα τὴ ἐγκώμιον.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** Προθυπουργός, εἰςάγων τὴν πολιτι- κὴν ἀρχὴν τοῦ κ. Καβάλλιερα τοῦ περικυτῶντι ἐκ της γενου- μένης συζήτησεως προέκυψε ζήτημα συνταγματικῶν, δηλαδή ὡς εἰς ἐξελίσσεται ἡ ἀκτατικὴ τῶν περικυτῶν ἢ ἢ κα- ταστάσιν ὑποχρεωτικὴ τινὲς τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν. Ἄλλῃ δὲν ὑπάρχει ἔτι δικταξίς ὑποχρεούσα τὸν πῶσε- ζούσιν νὰ ἐμφεῖν εἰς τὸ ἀξίωμα του, καίτοι θὰ ἐπεθύ- μαι νὰ ὑπάρχῃ τοιαύτη, ὡς ὑπάρχει διὰ τὴν στρατιώτην, τὴν Δημοτικὴν Σύμβουλον καὶ π. Δὲν θὰ ἔτα κατ' ἀνάγκην δεδικαστὸν οὐκ ἐκτελεστικὴ τῆς Συνέλευσεως, ἡμεῖς νὰ ἀνα- γαζῇ τὴν κ. Καβάλλιερα τὴν νὰ ἐμφεῖν εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν τῶν καθήκοντων του. Τοιαύτη ἀπίρκει ἢ ἢ ἐπέμειναι ἡμεῖς εἰς τὴν ἐλευθέρην βούλησιν καὶ ἐνέργειαν τοῦ κ. Κα- βάλλιερα. Τὴν ἐπιρροήν, τὴν ὁποῖαν ἔδυνάτο ἡ Συνέλευ- σις νὰ ἔσκησιν ἐπὶ του κ. Καβάλλιερα τὴν ὁποῖαν ἀποσύρῃ τὴν περικυτήσιν του, τὴν ἔσκησε. Ἀς δικαίωσθαι εἰς αὐτὴν ἐκ νέου ἡ ἐλευθέρως ἐπιθυμία της Συνέλευσεως, ἡ τῶσαν ἐνερ- γῶς καὶ χαρακτηριστικῶς ἐκδηλώσασθαι διὰ τῶν λεγόμενων κατὰ τὴν Συνεδρίαν τούτην ὡς μὴ ἐμφεῖν εἰς τὴν περικυτήσιν του κ. Καβάλλιερα.

Ο κ. **Α. Μάτεσις** λέγει ὅτι δὲν εἰσέρχεται εἰς τὴν οὐσίαν, διότι ἡ Συνέλευσις εἶναι ἀρχαία νὰ κρίνῃ ἐπὶ τῶν λόγων

τῆς περικυτήσεως. Νομίζει ἡμῶς ἐπὶ δὲν πρέπει ἡ Συνέλευ- σις νὰ καθιερώσῃ, διακρινόντος μάλιστα τοῦ συντακτικοῦ ἐρ- γου τὰς τὸ δόγμα τοῦ Συντάγματος, ὅτι ἡ περικυτήσις εἶναι δικαίωμα τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ λαοῦ. Ὁ ἀντιπρόσωπος δικαιοῦται ἐξουσίως νὰ ἀποδεχθῇ ἢ μὴ τὴν ἐντολήν, ἀλλ' ἂν αὐτὴ γεννημένη δεκτὴ δὲν ἀνήκει πλέον εἰς αὐτὴν. Ὁ βουλευτὴς, δὲν νὰ ἀνγκη εἰς τὴ Κοινότητι καὶ δὲν δύν- αται αὐτοβούλως νὰ ἀπομακρυνθῇ αὐτός.

**Ι. Κούσουλας.** Ἐν ὑπόχρῳσι ἔσκει ἐπικρατεῖς, δικαιο- λυγόντες τὴν ἐπικρατὴν του, τότε τα δὲν γενέσθαι;

**Α. Μάτεσις.** Ἐν ὑπόχρῳσι ἔσκει ἐπικρατεῖς δικαιο- λυγόντες τὴν ἀποχρῳσιν, τὸ Σῶμα δὲν θὰ δώσῃ τὴν ἀδείαν, δὲν θὰ δεχθῇ περικυτῶν.

**Δ. Γούναρης.** Τα ἀξιώματα δὲν εἶναι μόνον δικαιοῦμα τῶν κατεχόντων αὐτὰ ἀλλὰ καὶ καθήκοντα καὶ ὑποχρεώ- σεις, ὡς τε ἡ ἐγκαταλείψῃ αὐτῶν δὲν εἶναι ἔβλη νὰ ἐκρε- ται ἐκ μόνης της θελήσεως τῶν κατεχόντων αὐτὰ. Ἄλλῃ δὲ νὰ καθιερωθῇ ἡ τοιαύτη ὑποχρεώσις παρὰ τὴν ἀρχὴν αὐ- τοδεῖς ἡμῶν, εἰς ἀναγκάζεται νὰ μείνῃ ἐν τῶν ὑποχρεώ- ματι, ἀπαιτεῖται ἰδίᾳ νομικὴ δικταξίς καὶ ἐρωτῶ τοῦ εὐ- ρισκατοῦ τοιαύτη δικταξίς. Προσθέτει ἐν τῶντι ὅτι. Προθυ- ποῦνται εἰς ἀρχὴν κ. Πληρεξούσιος, Καρκαλιτῆρας ἐπιμα- νει εἰς τὴν περικυτήσιν του, δὲν ὑπάρχει ἄλλως περικυτῶν ἐρείνη; τοῦ ζητήματος.

**Α. Μάτεσις.** Ἀπαντῶν εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦ κ. Πρε- δρου τῆς Κυβερνήσεως, λέγει ὅτι εἰδικὴ δικταξίς ἀπαι- τεῖται εἰς τὴν κ. Πληρεξούσιον τὸ περικυτῶνθαι βουλευτῶν δὲν ὑπάρχει, ἀλλ' ἂν ἔτα δυνάτην καὶ νὰ πείσῃ. Εἰμεθα Συντακτικὴ Συνέλευσις, διότι ἐν αὐτῶς ἔδωκεν εἰς ἡμῶς συν- τακτικὴν ἐντολήν καὶ ἐπομένως δὲν ἔτα δυνάτην νὰ θέσῃ εἰς ἡμῶς ἐκ τῶν προτεσων τῶν κανόνων ἐκτελέσεως της ἐν- τολῆς ταύτης.

**Πρόεδρος.** Μετὰ τὴν λεχθέντην ἀκρόσασιν παρατηρήνῃ ἡ συζήτησις.

Ο κ. **Ν. Σιράτος** λέγει ὅτι μὴ περικυτῶνθαι κατὰ τὴν ἀνάγκην καὶ κύρωσιν τῶν περικυτῶν, δὲν ἔδυνάτο νὰ ὑποδείξῃ ὅτι ἐσκαλινεως ἔχει ἀναγκρῇ ἐν αὐτῶς ὡς ἐφαρ- μόμενον εἰς ἀνάγκην τὴν νομισματικὴν «περὶ κυρώσεως τοῦ νο- μισματικοῦ Διατάγματος τῆς 16 Δεκεμβρίου 1920 περὶ ἀποκα- ταστάσεως ἀξιοματικῶν εἰς τὴν πειρὴν της ἀρχαιότητος τῶν», καὶ δὲν ἐπικρίσθαι τούτο καὶ τὴν προχθεσινὴν συνεδρίαν.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Είπε: λήθε; τούτοις και ταρκιαλώς να διαγραφεί.

**Σ. Σωτηριάδης** (Αντιπρόεδρος, προεδρεύων κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἐκείνην). Βεβαιῶ ὅτι ἡ ψήφισις ἐγένετο ἐν πλάνῃ.

Ἀκουοῦνται μετὰ τοῦτο, ἀπαρτάται τῆς Συνεδλεύσεως, ἡ ὁμήρσις τοῦ νομοσχεδίου καὶ δικτάσεται ἢ ἀναγραφῇ ταῦτα, καὶ πάλιν ἐν τῇ ἡμερᾷ Δικτάζει εἰς κ'. ἀνώνυμῳ.

Ο κ. **Σ. Κουμουνδοῦρος**, ἀνερχόμενος ἐπὶ τοῦ βήματος, λέγει ὅτι ἐπανεληθὼν μᾶλλον ἐν Συμβόλῃ καὶ τοῦ Μετώπου ἀντελήρῃ ὅτι τὸ ὁρίνημα τοῦ στρατοῦ εἶναι ἀκακίστατον. Μὴν μόνον σκέψιν ἔχει οὗτος ἢ νὰ νικήσῃ ἢ νὰ ἀποθάνῃ καὶ περιφρονεῖ τοὺς ἀντιπάλους του· ἐπευρηματικὴ δικτάσεται δὲ ἀρίστη, λέγει καὶ ὡς τεκμήριον ἔσται ἐλεῖσθαι στρατιωτικὸν ἄρτον, (ἀναδιδόζει ἐπὶ τοῦ βήματος κατὰ τὸν περικλεῶν τοιαῦτον καὶ τὸν ἐπιδεικνύει.) Προχωρῶν δὲ λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἐκρυσθῶσιν αἱ εὐχαριστίαι τῆς Συνεδλεύσεως πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν κ. Παπούλιν πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἐπιμεληταίας, πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ πρώτου Σώματος στρατοῦ κ. Καντούλιν, πρὸς τὸν κ. Βαλέττιν Ἀρχηγὸν τῆς Β' Μεραρχίας, ἧτις ἔσωσαν αὐτὴν τὴν τιμὴν καὶ αὐτὴ τὰ μεγάλα συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν μάχην τοῦ Τούλου Μπουναρ. . . .

Ο κ. **Γ. Ἀναστασόπουλος**, δικαίωτων παρρησιᾷ ὅτι κατὰ τὴν ἱστορικὴν ταύτην ὥραν, καὶ ἦν ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς εἶναι ἀρρωτισμένοι εἰς τὸ μαχθῆναι τὸ ἀγῶνα, καὶ ἦν στικμὴν μάχεται ἐν τῷ Μετώπῳ καὶ μετ' ἀγωνίας καὶ πίστεως ἀνικῶναι τὸ ἔθνος τὴν ἐπικειμένην ἐνδραχίαν τῆς μεγάλης ἐπιθέσεως καὶ τὴν ἀρχαίτητον ὁρμήν του πρὸς τὴν νίκην καὶ τὴν ἐνδοξὴν τέμνη, δὲν εἶναι ἐπιτετακμένον, νὰ ἀκούωνται διακρίσεις διὰ τοὺς θρησκευτοὺς μαχητὰς καὶ Τυγὴ καὶ διὰ εἰς πάντας τοὺς πολεμιστὰς τῆς Πατριδῆς, ἀνωτέρους καὶ κατωτέρους, ἀξιομαχτικούς καὶ ὁπλίτας. Δι' ὅλους σεμνύνεται ἡ Πατρις ἐπευρηματικὴ καὶ χειροκροτήματα. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὅλος παρκαλοῦσθαι μεθ' ὑπερηφάνου ψυχῆς τὸν στρατὸν του, τὸν στρατὸν τῆς Πατριδῆς, καὶ ἡ ἔθνος-συνέλευσις, ἧτις ἐκπροσωπεῖ τὴν ψυχὴν, τὴν πίστιν καὶ τὴν ἰδέαν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐτιβάλλεται, ὡς χριστιανὴν, ὡς ἀσπασμὴν, ὡς διαπύρον εὐχὴν πρὸς τὸν ἑνδοξὸν στρατὸν, νὰ ἐκβάλῃ μὴν ἐνθουσιώδη καρυχήν. Ζήτω ὁ Ἑλληνικὸς Στρατός.

Ὅλοι οἱ κ. κ. Πατριάρχουσιν ἐγείρονται ὁμήρσις καὶ θανάτου ὡς καὶ τὰ ἀποκατήρῃ ἐπανεληφμένως.

Ζήτω ὁ Ἑλληνικὸς Στρατός!

Ο κ. **Σ. Κουμουνδοῦρος** λέγει ὅτι εἰς αὐτὴν καὶ ὡς θέλει νὰ κατὰλήξῃ, δὲν ἀπέβλεπε δὲ εἰς ἐξαιρέσεις καὶ διακρίσεις. Καταρχόμενος δὲ τοῦ βήματος συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ ἐπιστήτῃ μόνον τὴν προσχὴν του εἰς τὴν ἀεροπορικὴν κατὰστασιν καθὼς καὶ εἰς τὰς γινόμενας ὑπερβολικὰς δαπάνας τῶν μεταρρυθμῶν.

Ο κ. **Ἀγ. Σλήμαν** λέγει, ὅτι ἔχει ὑποβάλαι ἐπερωτήσιν περὶ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ εὐρισκόμενου πρώην Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Μελετίου καὶ ἐπειδὴ τὸ ζήτημα εἶναι ἐπεὶ τὸν παρκαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν νὰ εἰσέλθῃ ἡμερᾶν πρὸς συζήτησιν.

Ο κ. **Γ. Μπαλτατζῆς** Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν ἀπαντῶν, εἰπεῖ ὅτι μᾶλλον πρὸς ὅλῳ ἔλαβε καὶ ταύτην τὴν ἐπερωτήσιν ὡς καὶ τὴν τοῦ κ. Στρατός, αἵτινες περιλαμβάνονται τοῦδε καὶ ταῦτα θεματικὰ καὶ δὲν ἔλαβε καθὼς νὰ μελετήσῃ τὰ σχετικά ἔγγραφα. Παρκαλεῖ ὅπως δεγθῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τῶν τοιαύτων ἐπερωτήσεων συζήτησις.

Ο κ. **Ν. Στράτος** λέγει ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ γίνῃ ἔτι ἡ συζήτησις, ἀλλὰ νὰ δοιθῇ ὡς τὸ δυνατόν ταχέως ἡμέρα συζητήσεως. Πρωτὶ δ' ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, ὅν εἶναι ἀναβλητὰ τὰ γράφοντα εἰς τὰς ἐφημερίδας, ὅτι ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις καθύρσθη πρὸς τὴν μικρὰν Κρατὴν μετροπαραμενὴς πιστώσεως.

**Γ. Μπαλτατζῆς**. Τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἔχει ἐπίσημον πληροφορίαν περὶ τούτου. Ἄλλως τε τὸ ζήτημα τοῦτο ἀφορᾷ τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν.

**Ν. Στράτος**. Αὐτὸ ἐξαρτάται ἐκ τῆς ἀρμενείας ἧτις θέλει δοῦν.

Συνιστᾷ καὶ πάλιν μετὰ τοῦτο ὁ κ. Στράτος, ὅπως ὁρίσθῃ ταχέως ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως διὰ τὰς ἐπερωτήσεις του, ἐξαιρέσει τοῦ περὶ τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ ζητήματος, τὸν ὁποῖον ὡς ὁρίσθῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐν ἡμέρᾳ ἢ ἡμέραις δι' ἐκτὸν κατὰλληλον, καθὼς μεθ' ὅλους τοὺς διπλωματικούς λόγους αἵτινες δὲν ἔλαβον ἐπιτρέψει ταύτην συζήτησιν, πρέπει νὰ ἀκούσθῃ ἐντελεθῇ ἡ Ἑλληνικὴ φωνὴ ἐννευσίαν ἐκείνων αἵτινες πρέπει νὰ μάθωσιν ὅτι δὲν δύναται ἀπαιτῶνται νὰ προστάλλωσιν Ἑλληνικὸς πλεθυσμός.

καὶ νὰ ἐκἀπαιτῶν ἐθνικὰ ἐλληνικὰ συμπεριφερόντα, πικρὰ καὶ ζήντες διεθνεῖς συνθήκας.

Οἱ κ. κ. **Ε. Χαϊζῆς** καὶ **Ν. Καλέλλης** λέγουσιν ὅτι ἔχει ὑποβληθῆ πρὸς ἡμερῶν τριτάτης περὶ προτάξεως τοῦ ζήτηματος τούτου καὶ συνιστῶσι νὰ προσηυθῇ αὕτη, τανύζοντες, τὸ ἐπεὶ τὴν τῆς συζητήσεως.

Οἱ κ. **Χ. Μητσόπουλος** λέγει ὅτι δυνάμει τὴν ψυχὴν τοῦ καὶ ἐν Βορείῳ Ἑσπερῶ συμβαίνοντα, ἀλλὰ δὲν νομίζει ὅτι εἶναι κατὰλληλος ἡ συζήτησις ἐπὶ τοιούτου ζητήματος.

Οἱ κ. κ. **Χαϊζῆς** καὶ **Καλέλλης** ἐμμένουσιν εἰς τὴν σύστασιν τῶν.

**Πρόεδρος.** Πικρῶνται ὅτι, ἐπειδὴ δὲν εἰσπλήθην ἀνάγκη ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἐρωτημάτων, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνηται συζήτησις περὶ ἐπερωτημάτων.

**Γ. Μπαλτατζῆς** (Ἑσπερικῶν). Λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὅτε παρεθῇ πότε ὅτε δόσῃ ἡμερῶν συζητήσεως, δηλοῖ δ' ὅτι ἡ ἐλληνικὴ ψυχὴ δυνάμει καὶ ὅτε δυνάμει πάντοτε διὰ τοιούτου ζητήματος.

Εἰσέρχεται ἀκούειν ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

### Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων.

Ἐπὶ ἀναφορᾷ καὶ ἐλθέσεως τοῦ ἱατροῦ κ. Βασιλείδου περὶ θετικῆς τῶν φυματιῶντων, ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** λέγει ὅτι τὸ ἀντικεινόμενον ζήτημα εἶναι σπουδαίοντα λόγῳ τῶν πολλῶν θανάτων, αἵτινες ἀνδάνουνσι χώραν κατ' ἐσθλόν. Οἱ ἱατροὶ Βασιλείδης ἔχει προσβῇ εἰς εἰδικὰς ἐρευνάς ἐπὶ τούτου μετ' ἐπιστημῶν ἀπειτελεσμάτων. Ἀνάγκη ὅθεν νὰ ληρῇ ὅπ' ὅψιν ἡ ἀναφορὰ καὶ συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ἑσπερικῶν τῶν Ἑσπερικῶν νὰ παρῇ τὴν ἀναγκάστον πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν πειραματικῶν αὐτοῦ.

Τὰς αὐτὰς τυττάσεις κάμνουν καὶ οἱ κ. κ. **Ν. Λεβίδης**, **Γ. Μπούσιος**, **Ν. Σιγάτος**, **Π. Στάϊκος**, **Ι. Χριστοδουλίδης**, **Ε. Κώνστας**, **Α. Βιτάλης**, καὶ **Π. Ἰαν. Ἀργυρόπουλος**, ὅστις, τανύζον ὅτι εἶναι λυπηρὸν διότι ἐπὶ ἀνάγκη νὰ γίνη συζήτησις ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τοῦ τούτου ζητήματος ἐν τῇ Συνέλευσι, ἐνῶ ὅτι ἔτι ἀρετὴν νὰ εἶχε σπλῆξ ἡ αἵτησις εἰς τὸ Ἑσπερικῶν τῶν Ἑσπερικῶν καὶ νὰ ἐλαχθάνετο πάρχοντα ὅπ' ὅψιν, διότι τὸ Κράτος εἶναι ὑπεύθυνον

διὰ τὴν προμακτικὴν ἐξάπλωσιν τῆς νόσου καὶ διότι ὁ αἵτων εἶναι ἱατροὶ, αἵματος, συνιστᾷ δ' ἐν τῇ τῇ μελέτῃ τῆς ἀναφορᾷ καὶ τὴν παροχὴν τῶν μέσων εἰς τὸν κ. Βασιλείδου πρὸς πειραματικόν.

Συνιστῶσιν ἐπίσης θερμῶς τὴν ἀναφορὴν οἱ κ. κ. **Π. Ρεδιάδης**, **Δ. Χαϊζίσκος** καὶ.

Οἱ κ. **Ορ. Κυπριανός** λέγει ὅτι ὑπάρχοντος τμήματος ἡμεῖς ἐν τῷ Ἑσπερικῶν, ἐὰν εἶδῃ νὰ εἶχε σπλῆξ ἡ αἵτησις τοῦ κ. Βασιλείδου, καὶ οὐχὶ εἰς τὴν Συνέλευσιν, ἥτις ἄλλως δὲν εἶναι ἀρετὴ νὰ ἐξετάσῃ ἐν τῶν σάβαν ἐπιστημονικῶν ζήτημα.

Οἱ κ. **Σ. Στάϊς** Ἑσπερικῶν ἐπὶ τῶν Ἑσπερικῶν παρκαλεῖ νὰ σπλῆξ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ Ἑσπερικῶν πρὸς μελέτην καὶ ἐνεργεῖν τῶν δυνάτων.

Ἐπὶ ἀναφορᾷ τῶν κατόκων Κρεσσίνων, ὁ κ. **Γ. Σηλιόπουλος** συνιστᾷ τὴν ἀναφορὴν.

Ἐπὶ ἀναφορᾷ σιγαροποιῶν Νκουπλίου, ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** ὑποστηρίζει τὴν ἀναφορὴν καὶ συνιστᾷ νὰ ληρῇ ὅπ' ὅψιν τὸ ὑπάρχοντα τῶν σιγαροποιῶν, νὰ ἐπιδιωχθῇ δὲ ταχιστα ἡ λύσις αὐτοῦ.

Ἐπὶ ἀναφορᾷ τοῦ κ. Θ. Τάβουληρη, λυκαίχρον, ἀποταμένου ἀπὸ ζήτων δι' ὅσας τεχνικὰς ὑπερτί, ἀλλὰ πρὸ πάντων, νὰ ζητηθῇ πληροφορίαι περὶ τῆς τύχης τοῦ υἱοῦ τοῦ, συλληθέντος τῷ 1917 παρὰ τῆς ἐνταυθῆ ἀγ. Γκαγκλιανῆς ἀστυνομίας, καὶ ἐξαρκυνθέντος, οἱ κ. κ. **Χ. Μητσόπουλος**, **Α. Μάτεσις**, καὶ **Α. Τσουνκαλῆς**, ἀναπτύσσουσι καὶ συνιστῶσι θερμῶς τὴν ἀναφορὴν.

Οἱ κ. **Γ. Μπαλτατζῆς** (Ἑσπερικῶν) λέγει ὅτι ὅσον τὸ ἐπ' αὐτῷ θέλει καταβῆλαι πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως δυνάμει ν' ἀνακαλυφθῇ πῶς εὐρίσκεται ὁ υἱὸς τοῦ κ. Τάβουληρη.

Ἐπὶ ἀναφορᾷ ἀναπήρων Θεσσαλίας, ὁ κ. **Ι. Παπαλουνῆς** συνιστᾷ τὴν ἀναφορὴν καὶ παρκαλεῖ ὅπως ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον ὑποβληθῇ τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον, τὸ ὅποσον ὑπεσχεθῇ νὰ εἰσπαρῇ πρὸς ψήφισιν ἡ Κυβέρνησις.

Ἐπὶ ἀναφορᾷ κατόκων κοινότητος Δάρας, κίτουμένων βοήθημα λόγῳ κατακαταρροῆς τῶν προϊόντων τῶν ὑπὸ χαλῆς, ὁ κ. **Κ. Λυκουρέζος** συνιστᾷ τὴν ἀναφορὴν, οἱ δὲ κ. κ. **Γ. Σηλιόπουλος** καὶ **Ν. Κανιτζῆς** ὑπομνησκουσι τὸν ὑπάρχοντα περὶ τούτου νόμον καὶ παρκαλεῖσιν τὸν κ. Ἑσπερικῶν νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ τῶν παθόντων.

Επί ἀναφορᾷ τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου συναρτίων Ἀθη-  
νῶν «Ἐμφῆ», προκειμένου περὶ τοῦ νόμου περὶ τηρήσεως  
λογιστικῶν βιβλίων, ὁ κ. **Α. Τσουκαλᾶς** ἀναπτύσσει τὴν  
τῆς ἀναφορᾶς καὶ συνιστᾷ νὰ ληθῇ μέτρον ὅπως ἐξυ-  
ρεθῶσιν οὗτοι τῆς τηρήσεως λογιστικῶν βιβλίων ὡς εἰ  
μεγαλέμποροι.

Τῆς αὐτᾶς συστάσεως πυνονται καὶ οἱ κ. κ. **Γ. Μερκού-  
ρης** καὶ **Γ. Ἀναστασόπουλος**.

**Π. Πρωτοπαπαδάκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν). Ἀπαντᾷ ὅτι συνέστηται Ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην  
καὶ ὑποβολὴν νομοσχεδίου, περὶ ἀπλοποιήσεως τῶν ὁριστικῶν  
μεγῶν νόμου.

Ὁ κ. **Ι. Παππαλουκάς** ἀναπτύσσει ἀναφορὰς κατὰ  
τὸν Γενετήν καὶ Γεωργικὸν Συλλόγον Ἀθῆναι, ζητοῦν-  
των βοήθημα ἐνῆκα καταστροφῆς τῶν ἀγροκτημάτων τῶν  
ἐκ τῆς γαλλικῆς τῆς ἡ Μάβου. συνιστᾷ τῆς ἀναφορᾶς καὶ  
παρκαλεῖ νὰ ληρθῶσιν ὑπ' ὄψιν, καθότι καὶ καταστραφῇ  
εἶναι μέγιστοι.

Ὁ κ. **Κ. Τερτίλις** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας) ἀπαν-  
τᾷ ὅτι διάταξε τηλεγραφικῶς τοὺς ἀρμόδιους γεωπόνους  
νὰ μεταβῶσι καὶ μελετήσωσι τὰς γενομένης καταστροφῆς.

Επίσης ὁ κ. **Ι. Παππαλουκάς** ἀναπτύσσει ἀναφορὰν  
κοινότητος τινος ζητοῦντος ἱερέα.

Επί ἀναφορᾷ κατὰ τὴν τῆς ἐπαρχίας Φλωρίνης, αἰτου-  
μένων τὴν κατάρτησιν τοῦ φόρου περὶ δεκάτης, οἱ κ. κ. **Ι.  
Χριστιάνης** καὶ **Ἀγγ. Παππαζαχαρίου** ἀναπτύσσουν διὰ  
μακρῶν τὸ τοῦ ζητήματος. Συνιστῶσιν ἐπίσης τὴν ἀναφο-  
ρὰν οἱ κ. κ. **Γ. Μπούσιος**, **Ν. Κουλάνδρος**, **Φ. Δραγού-  
μης**, **Ἀθ. Σουλιώτης**, **Νικολαΐδης**, **Ὁρ. Κυπριανός**  
καὶ **Δ. Σάββας**.

Επί ἀναφορᾷ ὑπελλήλων τῆς πρώτης Ἡγεμονίας Σί-  
μου, αἰτουμένων ν' ἀπονεμηθῇ αὐτοῖς σύνταξις, ὁ κ. **Ν.  
Βλιάμος** συνιστᾷ διὰ μακρῶν τὴν ἀναφορὰν ὡς διεκινεῖται  
τὴν καὶ παρκαλεῖ ὅπως ὁ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν  
ὑποβάλῃ σχεδίων νόμου περὶ τούτου.

Εἰσέρχεται μετὰ τὰς τῆς Συνέλευσεως εἰς τὴν

**Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἐπερωτήσεων**

Ὁ κ. **Ν. Καλλέλης**, λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τῆς Ἡ-  
μερησίας Διατάξεως, ζητεῖ νὰ παραχθῇ ἡ ἐπερωτήσις περὶ  
Βορείου Ἡπείρου περὶ ἧς, ὡς πρὸ ὀλίγου εἶπεν, ἔχει πρὸ  
ἡμερῶν ὑποβληθῇ πρότασις περὶ προτάξεως.

Ὁ κ. **Ε. Χατζῆς**, τοιοῦτον τὴν αὐτὴν σύστασιν, τονίζει  
τὴν ἀνάγκην τῆς συζητήσεως τῆς ἐπερωτήσεως περὶ τοῦ  
Βορειοηπειρωτικοῦ ζητήματος. Ἐκθέτων δὲ διὰ μακρῶν τὸ  
λαμβάνοντα χώραν ἐν Β. Ἡπείρῳ εἰς βάρος τοῦ ἐκεῖ Ἑλ-  
ληνικοῦ πληθυσμοῦ, παρκαλεῖ νὰ μὴ βραδύνῃ νὰ ἀρισθῇ  
ἡμέρα πρὸς συζήτησιν.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωτοπυργός), λέγει ὅτι κατόπιν  
τῶν πρὸ ὀλίγου λεχθέντων ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξω-  
τερικῶν, τὸ ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ συζητήσεως ἐπὶ τοι-  
ούτων θεμάτων εἴθισται νὰ ἐρίξῃ καὶ κανονίσῃ ὁ κατέχων  
ὅλα τὰ ἐν γράφῃ ἀρμόδιος Ὑπουργός. Συνιστᾷ ὡς ἐκ τούτου  
ὅπως ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως τάχους συζήτησις.

Ὁ κ. **Ν. Καλέλλης**, δευτερολογῶν τονίζει τὴν ἀνάγκην  
τῆς συζητήσεως, φρονεῖ δ' ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξω-  
τερικῶν δύναται νὰ μὴ πληροφάνῃ τὴν Βουλὴν διὰ τὴν κα-  
θυστερεῖ ἡ κατάληψις τῆς Β. Ἡπείρου, δὲν δύναται ὅμως  
νὰ ἀρνῇθῇ νὰ δώσῃ πληροφῶριαν ἐπὶ γεγονότων διὰ τὰ  
ὅποια δὲν χρειάζονται ἐν γράφῃ, καὶ ἀναφέρει τὴν Χειμαρ-  
ραν ἡ ὅποις εἶναι διὰ τὸ ἔθνος ὅτι τὸ Σούλι καὶ τὸ Ἀσ-  
κάδι, καὶ ἡ ὅποις, διατηρήσασα ἐπὶ αἰῶνας τὴν αὐτονομίαν  
τῆς, κινδυνεύει νὰ καταποντισθῇ εἰς τὸ σκότος τῆς δουλείας.  
Ζητεῖ ἐπίσης πληροφῶριαν ὁ κ. Πληρεξούσιος περὶ τῶν ἐν  
Κορυτσᾷ καὶ Ἰωαννίνοις συμβάντων.

Ὁ κ. **Ε. Χατζῆς**, ζητῶν καὶ αὐτὸς παρομοίως πληροφῶριαν,  
καὶ ἐκθέτων διὰ μακρῶν τὰ ἐν Β. Ἡπείρῳ, λέγει ὅτι ἡ Β. Ἡ-  
πειρος τελεῖ ὑπὸ σκληρὸν διωγμὸν. Δὲν ἐκρέθησαν, προσθε-  
ται, οἱ Ἀλβανοὶ εἰς σπᾶς βίαιαςπραγμᾶς καὶ λεηλασίας ἐπαρ-  
ξαν, ἀλλ' ἔθηκαν χεῖρα βέβηλον καὶ ἐπὶ τῶν ἐλληνικῶν  
Ἐκκλησιῶν, κατελάβον δὲ καὶ τὰ σχολεῖα τὰ ἐλληνικὰ  
καὶ ζητοῦσι νὰ ἐκλάβανίσωσι τοὺς ἐλληνόπαιδας.

Ὁ κ. **Γ. Μπαλτατζῆς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν),  
ἀπαντᾷ ὅτι τὸ ζήτημα τὸ Βορειοηπειρωτικὸν εἶναι ἐνισχόν  
καὶ οὐδεμίαν δύναται νὰ κἀμῃ ἀνακοίνωσιν παρὰ, ὡς προεῖπε,  
μετὰ μελέτην καὶ ἐν ἡμέρᾳ παρ' αὐτοῦ ἀριθμησασμένη. Συνι-  
στᾷ δὲ εἰς τοὺς ἐπερωτῶντας κ. κ. Πληρεξούσιους νὰ μὴ ἐμ-  
μένωσιν νὰ λάβωσιν αὐτοσχεδίους ἀνακοινώσεις παρὰ τοῦ κ.  
Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, διότι πᾶσα ἐξίς αὐτοῦ, ὡς ὑπευ-  
θύνου, ἔχει σημασίαν σοβαρὰν διὰ τὰ ἐθνικὰ ζητήματα.

Ὁ κ. **Γ. Σπηλιόπουλος** ἀναπτύσσει μετὰ τούτου συ-  
στάσεις του εἰς τὸν Ὑπουργὸν τοῦ Ἐπισιτισμοῦ ὅπως τὸ  
σύστημα τῆς μεισδοτικῆς δημοπρασίας περὶ παραχωρήσεως

τοῦ δικαιοῦς τῆς προμηθείας τῶν ἀλεύρων καὶ ἄλλων τροφίμων τῆς τελευταίας μενδοσίας ἢ ἐνικίων καὶ ὁμοιομορφον. Ἐν γένει δὲ νὰ ἐπιστηθῇ σοφικὰ προτοχὴ εἰς τὸ ἐπισιτιστικὸν σύστημα πρὸς πρόληψιν ἀνωμاليῶν καὶ κατηχρήσεων. Ἀνταρῶν δὲ διὰ μακρῶν τὰ ἑκτράπη τὰ ὅποια ἐγένετο ἐπὶ βενιζελισμοῦ, καὶ ὃν ἐπιπρόβησαν εἰς βάρος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ τὰ κενὰ βελάντια πλείστον βενιζελικῶν, συνιστᾷ ὡς μὴ ἐπαναληφθῶσι τὰ ἴδια. Πολλὰ δικτατικὰ τοῦ Ὑπουργείου περὶ ἐλκίων πωλοῦνται, λέγει, εἰς δημοπρασίαν ἔξω.

Ο κ. Π. Πρωτοπαππαδάκης (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Ἐπισιτισμοῦ) λέγει ὅτι τὰ καταγγελλόμενα εἶναι σοβαρὰ ἐγκλήματα καὶ δὲν δύνανται ἐπ' αὐτῶν ν' ἀπαντήσῃ ἐφύσιν τῇ καταγγέλουται ταῦτα ἁορίτως. Συνιστᾷ νὰ τῇ καταγγελλομένῃ ὀρισμένῃ πράξει καὶ ὀρισμένῃ πρόσωπῳ ἵνα πράξῃ ὅ, τι χρειάζεται.

Ο κ. Γ. Σηληδιόπουλος συνεχίζων, λέγει, ὅτι συστάσεις καὶ οὐκ ἐκκαταγγελλόμενα διατύπωσε καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς ἔξ ἁπλῶς ταῦτα ὑπ' ὄψιν του.

Προτάσει μετὰ ταῦτα δέκα πληρεξουσίων, προτάσσεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 63 ἐπερώτησις πρὸς τὴν Κυβερνήσιν ἐπερωτωμένην ὅτι δὲν ἀποδίδει αὐτὴ εἰς τοὺς ἔχοντας τὴν ἑλληνικὴν Ὑπαγεμένην Μουσουλμάνους τὰ κατηλειμμένα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου κτήματα αὐτῶν.

Λαμβάνει πρῶτος τὴν λόγον ὁ πληρεξούσιος κ. Ἀμπᾶς Σελῆ, ὅστις λέγει ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι σοβαρῶς, διότι πρόκειται περὶ περιουσιῶν τῶν Μουσουλμάνων, αἵτινες κατελήφθησαν παρὰ τὸ Σύνταγμα. Ἐνῶ δὲ δυνάμει τοῦ νόμου ἐκλήθησαν οἱ Μουσουλμάνοι νὰ ὑποβάλωσι σχετικὰ αἰτήσεις, ὅπως ἀνελθῶσι τὰ κτήματά των, δι' ἑτέρου νόμου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 687 περὶ ἀμοιβῆς ἀνταλλαγῆς τῶν κτημάτων, νόμου ὅστις ἀντίκειται εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Συντάγματος, ἡ λύσις τοῦ ζητήματος ἀνεβλήθη παρ' ὅλης τῆς συστάσεως τῶν κ. κ. Δημ. Ράλλη καὶ Στεφ. Δραγούμη. Κακῶς δὲ, λέγει, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ πλειονοψηφούντος τότε κοινοβουλίου ἰσχυρίσθη, ὅτι οἱ Τούρκοι, προσβάλλοντες τοὺς ἐν Μ. Ἀσίᾳ Ἕλληνας, δὲν εἶχον δικαίωμα νὰ ἐπιτελεσθῶσι τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους, διότι οἱ ἐν Μακεδονίᾳ Ὀθωμανοὶ ἔχουσιν ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ζήτωσιν ἀδελφικῶς μετὰ τῶν Ἑλλήνων. Καὶ ἐφῆρισε μὲν ὁ κ. Βενιζέλος κατ' ὅσον δι' ἐλλογινοῦ σκοποῦ διαφόρους νόμους πρὸς ἀπόδοσιν τῶν

κτημάτων καὶ εἰς Μουσουλμάνους καὶ Ἀλλόχους, ἀλλ' οὐδὲν εἴσπευ ἐγένετο. Διὸ τοῦτο ἀπαθονόμενος πρὸς τὴν παρούσαν Συνέλευσιν καὶ πρὸς τὴν Κυβερνήσιν, πρὸς τὴν ἐδωκεν ἡ Μουσουλμανικὴ ἀκαθὴν πλειονοψηφίαν ἵνα κατὰ τὴν ἑθνικὴν ἐξ ἧς καὶ οὗτοι ὑπέβησαν, λέγει, ὅτι οἱ Μουσουλμάνοι ἔχουσι πεταίθῃσι ὅτι θὰ ἀποδῶσι τὰ παρὰ τὸ Σύνταγμα ἀπαχθέντα κτήματά των, διότι ἄλλως θὰ ἀπορρίπτεται περὶ ἀδικαιοῦς τῆς δημοσίας. Ὑποστηρίζει, προσθέτει, ταῦτα προκειμένου περὶ τῶν Μουσουλμάνων τῶν κατεχόμενων τὴν ἑλληνικὴν Ὑπαγεμένην οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τοῦ Ὀθωμανοῦ ὀφειλόμενου, ὃν καὶ διαφορὰ θὰ ἐκσυμποιηθῶσι μετὰ τὴν λήξιν τοῦ πολέμου. Συνεχίζων καὶ ἐπειδή μὲν ἐπὶ τῶν σχετικῶν ἀρθρῶν τοῦ Συντάγματος, τὸ ὅποion θεωρεῖ καὶ τοὺς Μουσουλμάνους συνταγματικούς πολίτας, συνιστᾷ νὰ μελετηθῇ λεπτομερῶς τὸ ζήτημα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ περὶ αὐτοῦ τὴν Συνέλευσιν ἀποφασιστέον ἐπὶ ψήφισματος, τὸ ὅποion κατελήτεται νὰ ἀποφασίσῃ ἀνεπιφυλάκτως, ὅπως ἐπιτροχεύσιν εἰς τοὺς Μουσουλμάνους τὰ κακῶς κατεχόμενα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου κτήματά των.

Ο κ. Ὁμέρ Δουρῆ Ἰτζέτ φρονεῖ ὅτι εἶναι κακὸς ὡς ἀποδῶν τὸ δικαίον εἰς τοὺς Μουσουλμάνους. Τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν Ἑλλήνων δὲν δύνανται νὰ ὑστερήσωσι διὰ διαφορὰς ἄλλους προσβάλλοντες λόγους, ὡς εἶναι ἡ διακρίσις μετὰ τῶν Ὀθωμανῶν καὶ Ἑλλήνων, ὁ περὶ ὅσων τοῦ αἰσθητικοῦ ζητήματος κλπ., διότι δὲν προκρίνεται παρὰ περὶ ἐπανορθώσεως ἀδικήματος, τὸ ὅποion δὲν εἶναι δυνατὴν ἡ ἑλληνικὴ συνείδησις καὶ ἡ Συνέλευσις, ἥτις ἀσχετῆται μάλιστα ἔδη ἐπὶ τῆς μετροπολιτικῆς τοῦ Συντάγματος, νὰ παρίδῃ. Προτείνει δὲ γενίκευσιν τοῦ ζητήματος, ἵνα ἀκουσθῶσιν ὅλων καὶ γνωμῆ καὶ ἀπορνηθῇ ἡ Συνέλευσις περὶ ταῦτα.

Δ. Γούναρης Ἐπιδεδορὸς τῆς Κυβερνήσεως. Ἀπαντῶν πρὸς τοὺς συναδέλφους Μουσουλμάνους, σπεύδω νὰ δηλώσω ὅτι ἡ Ἑλλὰς οὐδεμίαν διακρίσιν λόγῳ φυλῆς ἢ θρησκείας ποιεῖται ἀπέναντι τῶν πολιτῶν αὐτῆς, οὐδεμίαν δὲ περίπτωσιν δύνανται νὰ παρουσιασθῶν καὶ ἡ νὰ τεθῇ ἐν ἀμφιβολίᾳ καὶ ἐν κινδύνῳ διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος τὸ δικαίωμα τῆς ἰσοπολιτείας. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα ὅμως περὶ τοῦ ὁποῖου πρόκειται, δὲν ἐλύθη τοῦτο, διότι παρουσιάζεται περιπλοκή τις. Πολλοὶ τῶν ἰδιοκτητῶν Μουσουλμάνων, δὲν ἀπέκτησαν τὴν ἑλληνικὴν Ὑπαγεμένην, συμ-



φώνως πρὸς τὴν συνθήκην τὴν ρυθμίσασαν τὸ ζήτημα. Διατήρησαν τὴν Ὀθωμανικὴν ἀπικλοῦτητα. Κράτους ἐν ποσὶ ἔχον καθ' ἡμῶν, καὶ διὰ τοῦτο γίνεται ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ ἐργασία πρὸς εὐχερέστερον καθύπευκτον τοῦ τρόπου τῆς λύσεως τῆς ἐμφανισθείσης περιπλοκῆς καὶ ὅπου ὑπάρχει ἀκριβοῦς τις κριτὴ θὰ εἶναι ὑπὲρ των Μουσουλμάνων. Αἴαν προτεγοῖς ἡ ἐργασία αὐτὴ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γαλιφίας θὰ περικυβηθῇ. Ἐν τῷ μεταξύ γίνεται ἐγκυκλίω, παρεχόμενων ὅλων τῶν ἀστικῶν κτημάτων καὶ μικρῶν ἀγροτικῶν. Τὴν ἀρχαίαν αὐτὴ δὲν θὰ διατρέξῃ τὸν ἐν κινήσει κίνδυνον ἡ ἰδιοκτησία των Μουσουλμάνων, ὅτι θὰ κληροθῇ ὑπὸ των κλητῶν ἐγγυήσεων ὅς' ὧν καλύπτεται ἡ ἰδιοκτησία οἰουδήποτε ἄλλου ἐν Ἑλλάδι, παρεκκλῶ νὰ θεωρηθῶσιν οἱ Μουσουλμάνοι συναδελφοὶ ὡς ὑποχρέωσιν τῆς Κυβερνήσεως ἀπεναντι τοῦ ζήτηματι των.

Ο κ. **Ἀμπὰς Σελτ** εὐχαριστῶν τὸν κ. Πρωθυπουργὸν διὰ τῆς δηλώσεως του, παρεκκλῶ νὰ μισθωθῶσι τοὺς κλητὰς κτήματα εἰς τοὺς παλαιούς ἰδιοκτῆτας.

Ο κ. **Ὁμέρ Δουρῆ** εὐχαριστεῖ ἐπίσης τὸν κ. Πρωθυπουργὸν διὰ τῆς δηλώσεως του, ἀλλὰ ρωτᾷ εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἰσχυροῦς, ἐφ' ὅσον δίδονται 150 στρέμματα εἰς τοὺς Μουσουλμάνους καθῶς καὶ τὰ ἀστικὰ κτήματα, εἰναι λειομενιν, δὲν ὑπάρχει δὲ λόγος νὰ μὴ δοθῶσι καὶ τὰ ὑπολοιπὰ, τοὺς ἀγροτικῶν εἰς ἐκείνους, ὧν δὲν ἀκριβοῦται τὴν ἰθαγένειαν.

Ο κ. **Α. Τσουκαλᾶς**, λέγει εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπὸ σκόλης ἐπὶ μακρὸν τὴν Βουλὴν τῆς 6 Δεκεμβρίου συνετελεῖ ἐπερωτήσεως αὐτοῦ. Ἐπρόκειτο περὶ των ἐγκαταλειμμένων ὑπὸ των Ὀθωμανῶν κτημάτων. Καταξέδωξεν, Καστορίας καὶ Ἐδεσσης, ἅτινα ἐδόθησαν εἰς τοὺς Ὀθωμανοὺς ἐπὶ παρεκκλῶ των νόμων καὶ καθ' ὃν χρῶνται οἱ Ὀθωμανοὶ κατέλαβον πάντα τὰ κτήματα των Ἑλλήνων Χριστιανῶν. Ο νόμος ἀνέτρεπε τὴν ἀπόδοσιν, ἀλλὰ κλητὴν γνωμοδοτήσεως συμβουλίου ἐξ ἀνωτάτων ἀπικληθόντων, ἐν τῇ ἐξετάσει οὕτως ἐκείνης ἀπεδείχθη εἰς πλεῖστα κτήματα δὲν ἀνήκον εἰς τοὺς ἔξιόντας κατοχὴν, δι' ὅτι δ' ἄλλα δὲν ὑπῆρχον οὔτε ἡ ν' ἡμιος κυριότητος.

**Α. Γούναρης** (Πρωθυπουργός) Βεβλῶς.

Ο κ. **Ν. Στράτος** ἐξείρων καὶ ὡς τὸς ἀρχὰς τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἰσοπολιτείας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, αἰτνεῖ διαέουσιν αἰετοῦ τὴν Ἑλλάδα ἀπεναντι οἰουδήποτε ξένου

λέγει εἰς τὴν περιττὰ καὶ ζήτηθεῖσι καὶ τεθεῖσι περὶ τοῦτου ἐγγυήσεως εἰς τὰς τελευταίας συνουλογηθεῖσας συνθήκας, καθ' ὅσον τὴν ἑλληνικὴν Σύνταγμα ὑπῆρξεν ἀνωτέρων πάντοτε των ταύτων ἐγγυήσεων. Ἐκθετῶν μετὰ τούτου διὰ μακρῶν τὴν ἱστορικὴν τῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου κατεχόμενης των Μουσουλμανικῶν κτημάτων, ὅπερ ἀνάγεται εἰς τὴν 1914 καὶ ἀρτίζεται εἰς τὴν τότε Κυβερνήσιν τοῦ Βενιζέλου, ὁ ὅποιος διὰ των θεωριῶν αὐτοῦ περὶ ἀνταλλαγῆς των πληθυσμῶν καὶ διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἣν ἔστειλεν πρὸς τὴν Γαλλίαν βεῖν, τὸν πονήρως στήσαντι ἐνεδρῶν κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, λέγει εἰς τούτοις ἐγένετο πρόβλεψιν των μετέπειτα φρικτῶν διωγμῶν των ἐν Μ. Ἀσίᾳ καὶ Ἑλλάδι ἑλληνικῶν πληθυσμῶν. Ὅχι δὲ μόνον τοῦτο ἀλλ' ὁ βραδύτερον, ὅτε τὸ ζήτημα συνεζητήθη ἐν τῇ Βουλῇ τῆς 31ης Μαρτίου, ἐρρίθη τὸ βῆμα τοῦτο εἰς τὴν Κυβερνήσιν Γούναρη καὶ ἀπετέλεσε καὶ τοῦτο ἐν ἐκ των παρεκκλῶν τῆς κατ' αὐτοὺς ἀπεγορίας ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Διακαστηρίῳ.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Δὲν ἐγνώριζον τοῦτο. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ θέμα ὅπερ ἐρρίχθη παρεμπιπτόντως, πρέπει νὰ ἀπαιτηθῇ τὴν Συνέλευσιν ὅσον καὶ νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὴν παρεκκλῶν, παρεκκλῶ νὰ συζητηθῶμεν ἐπ' αὐτοῦ ἐν ὁρισμένῃ ἡμέρᾳ καὶ ἀπὸ προταχθεῖσιν εἰς τὰ σχετικὰ ἐγγράφια.

Ο κ. **Ν. Κωνσταντινίδης** λέγει εἰς τοὺς διωγμοὺς τῆς Ἑλλάδος γενόμενοι πρὸ τοῦ 1914, δὲν ὤρελλοντο εἰς τὴν μετὰ τοῦ Γαλλίᾳ ἀνταλλαγῆσιν ἐπιστολήν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ζήτημα περὶ ἀνταλλαγῆς, δὲν πρόκειται περὶ ἀνταλλαγῆς, ἀλλὰ περὶ ἐκουσίας μεταναστεύσεως.

**Γ. Μπαλτατζῆς** (Ὑπουργός) ἐπὶ των Ἐξωτερικῶν. Αὐτὴ ἡ ἐκουσία μετανάστευσις περὶ τῆς ὁποίας ἐμνηστέτε καὶ ὁποία γνωρίζετε πῶς γίνεται, ἰδίως εἰς τὴν κατὰ τὰ ὅποια δὲν διακινῶνται φιλελευθερώς, αὐτὴ ἡ ἐκουσία μετανάστευσις εἴτε νὰ μεταβάλῃ τὴν ἐθνολογικὴν χαρακτῆρ καὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ των παρεκκλῶν τοῦ Αἰγαίου Πελάγους. Προσέχετε πολὺ εἰς αὐτὴν. Χωρίσατε τὸ ζήτημα των διωγμῶν ἀπὸ τοῦ ζήτηματος τῆς μετανάστευσεως. Μὴ ὑπερσπίζετε τὸ ζήτημα τῆς μετανάστευσεως. Δὲν ἀρμόζει τοῦτο εἰς ὑμᾶς.

**Ν. Κωνσταντινίδης**. Ἐπρόκειτο περὶ ἐκουσίας μεταναστεύσεως.

**Α. Μάτεας**. Θὰ σὰς ἐξηγήσῃς νὰ ἐμνηστέγητε εἰς θέλετε νὰ φύγητε.

**Ν. Κωνσταντόπουλος.** Προβλεπτοί περί ανθρώπων υψίστης εκουσίως θά εγκατέλειπον την Τουρκίαν. Απορώ πώς ο κ. Γ. Γκούργος παρηγόρησε τούτο.

**Ν. Σιγάτος.** Δεν πρόκειται περί μεταναστεύσεως, αλλά πρόκειται περί ενέδρας, εις την οποίαν ενέπτεον εξ Αμερικής ή Ελληνική Κυβερνήσις. Διότι οι Τούρκοι εδρουν εις την συμφωνίαν εκείνην την άρρομην νά προσώσιν εις άλλους διωγμούς των Ελλήνων. Ητο νόσος, υπό της οποίας είχε καταληφθή ή Κυβέρνησις εκείνη, ή ανταλλαγή των πληθυσμών. Απέβλεπε τότε ή άκυρώσις άναχώρησις των Ελλήνων εκ Θράκης και Μικράς Ασίας. Επρόκειτο περί νόσου ανταλλαγής πληθυσμών ως απέδειξεν ή ιστορία των παρεγγύτων. Και ότε παρεγγύει ή Βενιζέλος την Καβάλλαν και τό Σαράν-Σικαπών, εις τούς Βουλγάρους, πάλιν επέβλεπε πρώτιστα ανταλλαγής των πληθυσμών. Αλλά αντιποίνων έγένετο τότε ή κατασχέσις των κτημάτων των Οθωμανών, τώ 1917. Τούτο είναι ή μνηστική εις την παράδοσιν της Ελλάδος περί ίσοπολιτείας. Επρόκειτο περί μιας και μιας εξαίρεσεως. Η Συνέλευσις δύναται νά βεβαιώση σήμερον ότι ή Ελλάς, ήτις θά περιλάβη διά της εθνοτικής της θείας Ημερίδας εις τούς κάλπους της και άλλους μικτούς πληθυσμούς, ούδέποτε δύναται νά επαναληφθή ή πράξις εκείνη. Επιδύλλεται όμως έπωσθήποτε σπουδή προς λύσιν του ζητήματος των Μουσουλμανικών κτημάτων.

Ο κ. **Ι. Χρηστάκης**, λέγει ότι και ή Σερβική Κυβέρνησις έχει καταλάβει κτήματα Ελλήνων όπηκτών και δειόν και περί τούτων νά ληρθή πρόνοια υπό της Κυβερνήσεως.

Ο κ. **Γ. Μπούσιος** παρατηρεί ότι καίτοι τό ζήτημα έρχνη άπλουν ως έτέθη υπό των Μουσουλμάνων συναδέλφων, απέδειχθη όμως ότι είναι επίπλοον. Έν τούτοις πρέπει νά άπασχολήσῃ τούτο την Κυβέρνησιν προς δικαίαν και ταχέαν τραπεύσιν. Η Ελλάς επεκτεινημένη προς άνατολικάς, μέχρις ού ειρή τα φυσικά κήτης όρια, θά περιλάβη πολλούς Μουσουλμάνους και πρέπει νά κάμη πλήρη Μουσουλμανικήν πολιτικήν δι' όλα τα ζήτήματά των, τ' οικονομικόν, τ' θρησκευτικόν, τ' εκπαιδευτικόν, τ' στρατολογικόν και τ' της άγροτικής ιδιοκτησίας.

Ο κ. **Ιχσάν Βέης** ευχαριστών τούς μέχρι τούδε ομιλήσαντας ύπερ των Μουσουλμάνων, λέγει ότι ή Ελληνική Κυβέρνησις, έχουσα ως βάσιν τας αρχάς του Συντάγματος, θά

έως φιλεδικώς τό ζήτημα και δεν άναγκάσει παρά τας άποράσεις αυτής εθελήσας ή Μουσουλμανική κοινότης.

Ο κ. **Α. Τσουκαλάς** λαμβάνων εις δευτέρου τόν λόγον, λέγει ότι πρό τινος έφερει εις το ζήτημα τό ζήτημα των διωγμών εν Τουρκία και καταδειξεν ότισιν καταστρεπτικοί υπήρξαν οι διωγμοί εκείνοι διά τόν εν Τουρκία Ελληνισμόν. Οι διωγμοί ούτοι, προσθέτει, δεν έλάμβανον την έκταση την οποίαν έχουν εις ή Βενιζέλος δεν άντιόπισε την επιστολήν εκείνην μετά το Γαλλήπ, ήτις εις ούδεν άλλο έχρησιμεύσε παρά εις μίαν γενικήν υπέκκλινσιν του χριστιανικού πληθυσμού της Τουρκίας.

**Φωναί εξ άριστερών.** Οι μεγάλοι διωγμοί εν Τουρκία έγένοντο δια μίηνς πρώτον τής της επιστολής του Γαλλήπ.

**Α. Τσουκαλάς.** Οι διωγμοί ήσαν μονομερείς από της άσφαγής του Συντάγματος εν Τουρκία υπό των Νεωτόρκων προς σχηματισμόν Κράτους, Τουρκικού, ισλαμικού. Αλλά από της επιστολής του Γαλλήπ ήρχισαν αλλοί διωγμοί και δια τούτο προτείνει όπως έρρηθ ή μέσος συζήτησεως ίνα πύσωσιν οι διωγγοί μίαν γνωσθή δ' ότι έπωλήθησαν όλοι οι ελληνικοί πληθυσμοί υπό του Βενιζέλου και παρεδόθησαν προς σφαγήν εις τόν μέγαν δολοφόνον.

**Ν. Κωνσταντόπουλος.** Οι διωγμοί Βιζύης και Μακεδονίας εν Θράκη ήρχισαν άρρωστών τόν Μαΐον του 1914 και δεν πρέπει νά άρνηθώμεν τούτο εις σέβασμόν προς την αλήθειαν.

**Ν. Σιγάτος.** Επί του ζητήματος τούτου έρώ ομιλούν και μέ διεκδικάτε. Και έσπευσά άμεσως να τα βεβαιώσω ότι οι διωγμοί εκείνοι, περί των έγένετο λόγος, άρρώστων την Μ. Ασίαν, διότι εν Μ. Ασία έγένοντο άλλοι μετά της επιστολής εκείνης. Οι διωγμοί της Θράκης έγένοντο πρώττον, ή ανταλλαγή δε των επιστολών του Γαλλήπ και του Βενιζέλου έσκαπει την μονιμοποίησιν των γεννημένων μονιμοποίησιν καθ' ήν άρχήτως της ελληνικής Κυβερνήσεως ενόμιζεν ότι ή έδιδετο άποτέ αποτέλεσμα, παρά της Οθωμανικής Κυβερνήσεως δια την άπόλειπν της περισσείας των ελληνικών πληθυσμών, παρακατι όμως ή Οθωμανική Κυβέρνησις έλάμβανεν έγγράφους παρά της Ελληνικής Κυβερνήσεως περί άποζημιώσεως της ζωής των κτημάτων των Οθωμανών. Διότι παρά της Τουρκικής Κυβερνήσεως ήτο αδύνατον και νά λάβωμεν

ἀποζημιώσιν καὶ νὰ ἐπιβάλωμεν τὴν ἀπονομήν τούτων ἀποζημιώσεων, διότι ὑπῆρχον καὶ ἄλλα ζητήματα διπλωματικὰ καὶ ἡ κατὰστατος ἦτο τοιαύτη, ὥστε ἡ Ἑλλὰς νὰ διακρίπῃ μετὰ κινδύνου τὴν ρῆξιν τῶν σχέσεων, ἀνεκκ τῆς κατὰστάσεως, εἰς ἣν εἶχεν περιέλθει οἱ ναυτικοὶ τῆς ἐξοπλισμοί. Ὡς εἰρηκοιολογῶν οἱ διωγμοὶ τῆς Θράκης ἐπεζητήθη ὑπὸ τοῦ Γαλλοῦ βασι τοῦ δικτατορικοῦ καὶ ἡ συνεννόησις καὶ ἀντιλήξις καὶ ἐπιστολὴ καὶ ὁποῖα ἀρεῶν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Μ. Ἀσίας, ὁ δὲ κ. Βενιζέλος ἐπέμεινε ὡς περιληφθῶσι καὶ οἱ πληθυσμοὶ τῆς Θράκης, ἀνομιζομένης τῆς ἰδιοκτησίας τῶν θελόντων νὰ ἀπελθῶσιν. Ἐπέμεινε δὲ εἰδικώτερον ἐπὶ τῶν κατοίκων Ἑλλήνων τῶν ἐκτερωθέντων Στενῶν. Μετὰ τὴν ἀντιλήξιν τῶν ἐπιστολῶν, θεωρῶν ὁ Γαλλοῦ ὅτι δὲν ἄρκει ἡ πρωτοπικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Ἑλλήνου Πρωθυπουργοῦ, ἐξήτει καὶ ἐγγράφον τοῦ Ἰπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ ἐν τῷ ἐγγράφῳ τούτῳ ἐτέθη ὁ ὅρος περὶ τῶν κατοίκων τῆς Θράκης καὶ τῶν Στενῶν. Γενόμενης τότε διακοπῆς τῶν συνεννοήσεων ἐπὶ δεκάήμερον, ἤρχισαν τὴν 22ην Μαρτίου οἱ ἀθροῖς διωγμοὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ἐν Μ. Ἀσίᾳ, συνεπεί τῆς ὁποίας μέχρι τῆς 29ης Μαρτίου εἶχον συγκεντρωθῆ 300,000 γυναικοπαίδων εἰς τὰς Μικρασιατικὰς ἀκτὺς καὶ τότε ἐράθυμεν παρὰ τοῦ κ. Γούναρη ὅτι θὰ ἐγίνοντο πολιτικὴ δηλώσει· ἐν τῇ Βουλῇ. Ὁ κ. Καρπετσιώτης εἶχεν ἐγγράφῳ δὲ νὰ ἐρωτήσῃ τὴν Κυβέρνησιν περὶ τῶν διωγμῶν αὐτῶν, ὁ δὲ τότε Πρωθυπουργός, συμβούλιον ποιησάμενος μετὰ τῶν ὁπουργῶν καὶ νομίτας ὅτι εἶχεν ἐπαρκεῖν τὴν ἐπιλήρησιν ἵνα ἀπειλήσῃ τὴν Τουρκίαν, προσήλθεν εἰς καὶ ἐπὶ τῇ ἐρωτήσῃ τοῦ κ. Καρπετσιώτου ἔλαβε τὰς περιλήψεις δηλώσει· καὶ ἐκήρυξε τὴν πόλεμιν κατὰ τῆς Τουρκίας.

**Δ. Γούναρης.** Τὸ Σύμβουλον συνέθε, τοῦτο, τὴν Δεκέμβριον δὲ τὸν ἀνεκάλεσε.

**Ν. Σιγάτος.** Μάλιστα. Τὸ Σύμβουλον 29ην Μαρτίου 1914 εἶχε κηρυχθῆ ὁ πόλεμος ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς. Ἀλλ' ὁ τότε Πρωθυπουργός εἶχε λησμονήσει ὅτι κατὰ συνθήκην μετὰ τῆς Σερβίας ἐπέβαλλε τὴν προειδοποίησιν τῆς συμμάχου. Καὶ εἶχε λησμονήσει καὶ καὶ ἄλλο· ὅτι ὁ τότε Ἰπουργός τῶν Ναυτικῶν, ὁ ὅπως ἦτο ὁλίγον ἀθῶος εἰς τὰ ναυτικά, εἶχε λησμονήσει νὰ ἐρωτήσῃ τὸν ἀρχηγόν τοῦ Ἐπιτελείου, ὅχι περὶ τῆς ἀριθμητικῆς δυνά-

μεως εἰς πλοῦς τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ περὶ τῆς εἰς διακρίσεως ὁλίγων δι' ἡμέραν ἐνεργεῖν, εἶχε δὲ προσεταῖ εἰς τὸ Ἰπουργικόν Συμβούλιον τὴν ὁλοκληρωτικὴν κατὰστασιν εἰς ἀριθμὸν πλοίων τοῦ στόλου καὶ ὁ τότε Πρωθυπουργός εὐρίσκει ὅτι ἄδύνατο μετὰ τὴν στόλον αὐτὴν νὰ προχωρήσῃ.

Εἶχε δὲ ὁ δικτατορ, ὅτι τότε μὴ ἔν πλεον Ἰπουργοὶ τῶν Ναυτικῶν, ἀλλὰ παρεκλήθησαν τὰ ναυτικὰ τακτοῦντα ἐκ πόνου, διότι διώκεται τὸ ναυτικόν, καὶ γινώσκον ὅτι ὁ εὐρισκόμενος ὑφ' ἡν ἡ γαλλικὴ ἀρμάδα· περὶ τῆς κατὰστάσεως τοῦ στόλου, ὡς ἀνεκκ ἡ Τουρκία ἦτο ἄριστος ναυτικῶς, ἐρώτην εἶχε κλεισθέντα τὰ Διδομένη καὶ ἀναπεπταμένη πλοῖα Ἀσιατικὰ, ἀπαιτοῦντα πλοῖα καὶ πλοῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ πρὸς ἐνεργεῖν ναυτικῶ ἀποκλεισμοῦ. Καὶ μετὰ δύο ἡμέρας, ἐπέλθοντες τῆς ἀπαιτήσεως τῆς συμμάχου Σερβίας εἰσόδου, πῶς στενέτε νὰ κηρύξτε νεὸν Ἀνατολικὴν πόλεμον χωρὶς νὰ μὴς ἐρωτήσετε, ἐπ' ἡν ἡ ψυχρὰ καὶ ὅτι κατὰ τῆς, πῶς ἀντιμετρήσονται εἰς τὴν μετὰ ἀκρίβειαν ἀποθνήσκοντες Ἀνατολικὸν δημοσιογράφου, τοῦ Δρος Διλλων, στενέτε εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν ἵνα εὖρη τὴν Τελετὴν καὶ προεπιστὴ συνέντευξιν ἐν Μουτλήνῃ μετὰ καὶ τοῦ Βενιζέλου πρὸς συνεννοήσιν, ὅχι πλεον ἐπὶ τῇ ζητήσῃ κατὰ τῆς ἀντιλήξεως τῶν πληθυσμῶν, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν νήτων καὶ τῆς ἀναγκαστικῆς ἐπὶ αὐτῶν ἐπικρατικῆς Τουρκίας. Καὶ ἀπὸ τότε ὁ δικτατορ καὶ ἀειμνηστὴς ἡγεμονίδης Ἀλεξάνδρος, τὸν ὁποῖον τὸν Ὀσμανισμὸς τοῦ 1908 ἐλάττωσεν ὅλη ἡ Ἑλλάς, εἶχε προσεταῖ ὅτι τοῦ κ. Βενιζέλου εἰς θέσιν τῆς ἡγεμονικῆς, διότι τὸν πρίματῃ Ἀλεξάνδρον προώριζε τότε ὁ Βενιζέλος ὡς Διοικητὴν τῶν νήτων ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ Σουλτάνου. Ἀλλὰ πῶς τοῦ Διλλων, ἐπιτετρατέθη καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας, ἵνα διὰ τῆς κρατικῆς αὐτοῦ ἐπιβολῆς ἐπὶ τῶν ἐν Τουρκίᾳ κυβερνούντων ἡγεμονικῇ τὴν κλυδωνιζομένην τότε Ἑλλάδα. Βεβαιώσῃ τοῦτο τὰ τηλεγραφήματα, τὰ ὅτι εἶχον γινώσκον τέλος Ἰουλίου 1914, τὰ ἀντιλαγμένα μετὰ τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος Κωνσταντίνου καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας, καὶ τὰ ὅτι συνετάσσοντο καὶ ἀπεστελλόντο τῇ ὁδοῖ τῶν Πρωθυπουργῶν τῆς Ἑλλάδος, ἐπιστήμως τότε, οὐχὶ ἵνα κατετροδοθῇ ἡ Ἑλλάς, ὡς ἐκε-

ρόχη. ἀλλ' ἵνα ἐκστραφείη ἡ Ἑλλάς ἢ κινδυνεύουσα ἐκ τῶν ἀνοήτων κυβερνητικῶν πρωτοβουλιῶν.

Ὁ κ. **N. Δεβίδης**, χαρακτηρίζων ὡς σάτυρικα εὐγενεῖς, μαρτυροῦν τὴν εὐγενεὶν τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, τῆς Κυβερνητικῆς δὲ δήλωσις περὶ ἀποδοτικῶς τῶν Μουσουλμανικῶν καταστάσεων, λέγει ὅτι τὸ ἐλληνικὸν Κράτος ἤδη ἀπὸ τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ Ἐθνοσυνέλευσεως τοῦ 1822 εἶχε καθιερώσει τὴν ἰσπολιτεῖν μετξύ ὧν τῶν ἐν Ἑλλάδι μισούντων. Ἐκτότε, προσθεταί, δὲν μεταβλήθησαν οἱ ἰδεαὶ αὗται καὶ πρέπει νὰ ρηάσωσιν οἱ παρόντες συζητήσεις μετὰ τῶν τῶν Μαγίων καὶ ἰσχυρῶν τῆς Γῆς, ἵνα μάθωσιν οὗτοι τὴν ἀλήθειαν καὶ μὴ ἀδικῶσι τὸ εὐγενὲς ἐλληνικὸν ἔθνος, τοῦ ὅποιον ὑπῆρξε πάντοτε ὁ κῆρυξ καὶ ὁ ρυθμὸς τοῦ πολιτισμοῦ εἰς ἅπαντας τοὺς ἐν Ἀνατολῇ πληθυσμούς.

Ὁ κ. **Περ. Ίαν. Ἀργυρόπουλος** λέγει ὅτι οἱ διωγμοὶ ἤρχισαν τὴν 9ην Μαΐου 1914, μετὰ τὴν ὑπογραφήν δὲ τῆς μετὰ τοῦ Γαλλοῦ βασι. ἐπιστολῆς, ὅσοι κατεστάσαν ζωνοφόροι καὶ τὸν Αὐγούστου τοῦ 1914 ἐπετάθησαν, κατεκτείναντες σφοδρότεροι καὶ ἀγριώτεροι. Ἀναφέρων δὲ τὴν γενομένην ὑπὸ τὸν νεώτερον Κόσμον ἐπίδειξιν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ συγχλητικώτατον καὶ τραγικώτατον θέημα τῆς μεταπολεμικῆς εἰς Νῆον τῶν κατείκων Γάσσης μετὰ τῶν ἱερῶν καὶ διδασκαλῶν τῶν, ἐπιλέγει ὅτι ἡ συμφωνία ἐκείνη τοῦ Βενιζέλου ἂν δὲν ἦτο ἄλλο τι, ἢ το σῶμα μωρὰ.

Ὁ κ. **Φίλ. Δραγούμης** λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ἀντιλληγῆς τῶν πληθυσμῶν ἐπενοήθη μόνον καὶ μόνον ἵνα δικαιολογηθῶσιν ὑπὸ τῆς Τουρκίας οἱ φρικώδεις διωγμοὶ καὶ δι' αὐτοῦ οἱ Τούρκοι ἐπεδίωκον νὰ γίνωσι κύριοι καὶ τῶν εἰς τὰ Μικρασιατικὰ παράλια νήτων. Ἐπὶ τῇ βράσει ταύτῃ διαπραγματεύθη νὰ συνάψῃ συμμαχίαν μετὰ τῆς Τουρκίας ὁ Βενιζέλος, ὡς ἀποδεικνύουσιν ἰδιωτικοὶ ὁδοιῶται αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει τρεῖς περιπτώσεις ὅρ' αἱ ἐπεδίωξαν τούτου ὁ πρῶτος Προβουλευτικῆς. Περικτῶν δὲ λέγει: ἀλλ' ἐτίθετο εἰς ἵνα πολιτευόμενον νὰ σλεπτήται νὰ ἀνταλλάξῃ πληθυσμούς, ὥσπερ πρόβλεπα.

Ἐμ. **Χατζιδάκης**, ὁμοθυμῶς μὲς ἔσωσεν ἡ κῆρυξ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου.

Ὁ κ. **Α. Τσουκαλᾶς** λέγει ὅτι κατὰ τοὺς διωγμούς, ἐλείποντες, καθ' ὅς συνελευσθέντες χιλιάδες οἱ αἰ. μουσουλμανοπαίδων εἰς τὰ Μικρασιατικὰ παράλια, ἡ Κυβέρνησις Βενιζέλου οὐδὲ πλοῖον ἔστειλε πρὸς μεταφορὰν, παρ' ὅλα τὸ

παλέντα τηλεγραφήματα ἐκ Αἰσῶν, τὸ ὅποιον κατεστράφη τούτο ὑπὸ τῆς λογοκρισίας.

Ὁρ. **Κυριακός**, Πολιτικὸν δὲν ἐστάλησαν. Ἐμπορικὰ οὖτως ἐστάλησαν.

Ὁ κ. **N. Κωνσταντίνου** λέγει ὅτι ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς νομιμοποιήσεως τῶν διωγμῶν ὑπὸ τοῦ Βενιζέλου μετὰ τοῦ σημείου τῆς συνάψεως τῆς συμμαχίας περὶ ἀντιλληγῆς πληθυσμῶν, ἡ ἀπίστος εἶναι μεγάλη. Οἱ διωγμοὶ τῆς Θερμικῆς ἤρχισαν ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1914, ὡς ἀποδεικνύουσιν οἱ στατιστικαὶ τοῦ Παιδείας, καὶ οὐχὶ ἀπὸ τοῦ Μαΐου, καὶ δὲν δύνανται νὰ εὐθύνωσιν αὗται τὸν Βενιζέλου ὁ ὅποιος καὶ μετέπειτα, ὅτε συνῆψε τὴν συμφωνίαν, δὲν ἐπράξε τούτο ἵνα ἐκζηθῇ ὁ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλλητισμός, ἀλλ' ἵνα μετριασθῶσιν οἱ διωγμοί. Ἀποδεικνύει τούτο, προσθεταί, ἡ μετέπειτα πολιτικὴ του.

**N. Σιγάτος**, Ἀναγνώστη νομίζω τὸ βιβλίον τοῦ Κόσμου. Ἀναφέρονται ἐν αὐτῷ ἅπαντες οἱ λεπτομερεῖς τῶν κατὰ τοὺς τοῦ 1914 συνανήσεων τοῦ Βενιζέλου, μεσολαβήσαι τῆς Γερμανίας, πρὸς συμμαχίαν μετὰ τῆς Τουρκίας. Αἱ συνανήσεις αὗται ἐγένοντο μετὰ τοὺς ἀπαιτήσεις τουρκικοὺς διωγμούς, καὶ ἐγένοντο διότι ὁ Βενιζέλος, περικτεσθὼν εἰς κυκλῶν διὰ τῆς ἀπειροσύνης πολιτικῆς του, ἐζήτησε νὰ ἐξέλθῃ αὐτοῦ ὡς ἡδύνατο. Διὰ τούτο ἀνέλαβε καὶ τὸ εἰς Βουλῆς ταξίδιον πρὸς συνάντησιν τοῦ Ἑλλητί, τὸ ὅποιον εὐτυχῶς ἐκτελέσθη, ἐκφερόντος τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου, ὅστις ὑπῆρξε, τοινύτι, ὁ σωτὴρ τῆς Ἑλλάδος. Ἀρηγούμενος δὲ τῆς λεπτομερείας τῶν διαπραγματευμένων προσυνανήσεων περὶ τῆς τύχης τῶν Μικρασιατικῶν νήσων, τὸ ἀποσταλὲν τηλεγράφημα πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Γερμανίας ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, ἀπακρύσαντος τὴν πρότασιν τοῦ Αὐτοκράτορος περὶ συνάψεως συμμαχίας μετὰ τῆς Τουρκίας, λέγει ὅτι τὸ τηλεγράφημα ἐκεῖνο, ὅπερ φέρει χρονολογίαν 26 Ιουλίου 1914, εἶχε σταλῇ εἰς τὸν Αὐτοκράτορα, ἀναμένοντα ἀπάντησιν εἰς τὴν πρότασιν του, τῇ εἰτηγῆται αὐτοῦ τοῦ Βενιζέλου, ἔφερε δὲ πρωτοποροφῆν τοῦ τύπου Ἰμπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Στρεϊτ. Ἀνεπτύσσεται δὲ τὸ τηλεγράφημα ἐκεῖνο δι' ἑτέρου Κυβερνητικοῦ τηλεγραφήματος, σταλέντος πρὸς τὸν πρέσβην τότε κ. Θεοτόκην, ἐντελλόμενον νὰ καταδείξῃ εἰς τὴν Γερμανίαν τὴν ἀλληλεγγύην τῶν γερμανικῶν συμφερόντων ἐναντίον τοῦ Σλαβισμοῦ, καὶ τοὺς κινδύνους οὓς

θὰ διατρέχον ἡ Ἑλλάς ἐν ἐλάχιστῳ μετὰ τῆς Γερμανίας, χάνονται τὰς νήσους τὰς ὁποίας θὰ κατελθόντων οἱ σπύλοι τῶν Δυνάμεων τῆς Συνεννόησεως. Προτείνεται δὲ ὑπὸ τῆς Γερμανίας διὰ τοῦ τηλεγράφου ἡ ἐκείνου ἡ συγκρότησις Βαλκανικοῦ Ὁμοσπονδικῶν δεσμοῦ, ἰδίως μετὰ τῆς Βουλγαρίας, καὶ κατηγγέλλεται ἐν τῷ αὐτῷ ἡ σύμμιχρος Σερβίῳ, διότι ἐπιδέχεται κατὰ τῆς Γερμανίας. Τούτοις περιεῖχε τὸ τηλεγράφημα ἐπεὶ καὶ αὐτὴ ἦτο τότε ἡ σφοδρότερη φωνὴ πολιτικῆ τοῦ Βενιζέλου, ἡ ὁποία ἐν ἐπικρατοῦσιν αὐτοῖς, δὲν θὰ εἶχον τὴν εὐχρηστικὴν καὶ παρκαθίνοντι οἱ ἡμέτεροι πληρεξούσιοι, οἱ ὑπερκυνηγετοὶ σήμερον τῆς πολιτικῆς τοῦ Βενιζέλου, ἐν τῇ Ἑθνικῇ Κοινοβουλίᾳ. Ἀλλὰ τὸ τηλεγράφημα αὐτὸ δὲν ἐδημοσιεύθη, διότι ὡς ἐδημοσιεύετο θὰ κατέπιπταν ἐλθόντες ἡ σοφοφαντικὴ κητηγορία, ἡ ὁποία εἶχε πέσει εἰς τὴν χάσιν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου. Ἀνακρίβων δὲ μετὰ τοῦτο ὁ κ. Στράτος πῶς ἐξηγήσατο τὴν πρῶτον Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἱερωτικῶν κ. Πολίτην καὶ κατεθέσθαι ἐν τῷ Ἑθικῷ Διακρίσει τὸ τηλεγράφημα τούτο, ἐπιλέγει, ὅτι πρέπει νὰ γνωσθῶσιν ἐπακριβῶς ταῦτα. ὅτι καὶ ἡ ξένη κοινὴ γνώμη γνωρίσῃ τὴν ἀλήθειαν καὶ πρὸ ἡμῶν δὲ ἐλπίσῃ πᾶσι ἐπὶ τοῦ σπουδαίου καὶ ιστορικοῦ τούτου σημείου προκατάληψις, ἥτις ἐχώρισε πάντας ἡμᾶς.

Ὁ κ. Μ. Καταπότης, ἐρωτᾷ τὸν κ. Στράτον ἂν ἡ πολιτικὴ τοῦ Βενιζέλου ἦτο κατὰ περιόδους ὀρθή καὶ κατὰ περιόδους ἐσφαλμένη ἢ κατὰ πάσας τὰς περιόδους ἐσφαλμένη.

Ὁ κ. Ν. Στράτος ἀπαντῶν λέγει, ὅτι οὐδέποτε ἐπαρτίσθη ὅτι ἡ πολιτικὴ τοῦ Βενιζέλου ὑπῆρξε διαρκῶς ἐσφαλμένη ἢ διαρκῶς ὀρθή. διότι εἰς τὰς πολιτικὰς περιόδους ὅλων τῶν Κυβερνήσεων ὑπάρχουσι καὶ πράξεις ὀρθαί καὶ πράξεις ἐσφαλμέναι, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ πράξεις εὐτυχεῖς καὶ ἀφελόμεναι εἰς τὰς πολιτικὰς προγνώσεις, ἀλλ' εἰς τὴν θείαν πρόνοιαν. Διὰ τοῦτο ὁρᾷται ὅτι πρέπει νὰ κατατεθῶσι πάντα τὰ σχετικὰ ἔγγραφα, ὥστε νὰ γνωσθῇ μετὰ συζήτησιν ἡ ἀλήθεια καὶ ἀποδοθῶσιν ἐκόντως τὰ προτάλλοντα. Ἀλλὰ καὶ ἐν ἡ πολιτικῇ τοῦ Βενιζέλου, ἐπιλέγει, ὑπῆρξεν ἀποτέλεσμα μικρᾶς τρογνώσεως, εἰσίντι οἵτινες ἤθελον ἀποδεχθῇ ἐν συνειδήσει τούτο, ποτὲ δὲν θὰ ἀπέδιδον δίκαιον εἰς τὰ μέσα τῆς ἐπιβολῆς τῆς πολιτικῆς ἐκείνης ἐνὸς ἐλευθέρου λαοῦ. Τὰ μέσα ταῦτα, μέσα βίαια καὶ ἀρυσθέντα οὐχὶ ἐξ οὐραίων ἀλλ' ἐκ ξένων δυνάμεων καὶ μεταπραπέντα εἰς τὴν κατακυροδότησιν παντὸς ἀντιπάλου, εἴτε

ὑπευθύνου, εἴτε ἀνευθύνου, δὲν θὰ συγχωρηθῶσι ποτὲ ἀλλὰ θὰ καταγνώσθωσι.

Περαιτοῦται ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἡ συζήτης, ἐγκαίρως δὲ τῆς Συνεδρέσεως ἀποκαθίσταται ὡς ἔστω τῆς προσεχούς συνεδριάσεως, ἥτις θέλει ἀρχίσαι τὴν 5 μ. μ. ὡρᾶν. ἀρχίσῃ ἡ ἐπὶ τῶν μεταρρυθμίσεων τοῦ Συντάγματος συζήτησις, ἀναβαλλομένης τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τῶν Ἐρωτήσεων.

Λύεται κατόπιν ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 11 καὶ 30 μ. μ. ἔκκ. ἀπαυλῆθη τὴν προσεχῇ Δευτέρᾳ ὥρᾳ 5 μ. μ. ἀκριβῶς.

Ὁ Πρόεδρος

Οἱ Ἐκτελεστές

Κ. Ἀργ. Δομβάρδος

Ἀντ. Σκιαδαρέσης

Δ. Καϊζίσκος

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ Ν'

Τῆς 21 Μαΐου 1921.

Ὁρᾷ 6 καὶ 10 μ. μ. ὁ κ. Πρόεδρος ἀνευθύν ἐπὶ τῆς Ἱδρας καὶ ἰσσεῖ τὴν ἐνέργειαν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσεται ν' ἀναγθῶσι τὰ πρακτικά.

Ἀναγιγνώσκονται καὶ ἐπισημαίνονται τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως.

Ὁ κ. Πρόεδρος, παρατηρεῖ ὅτι καὶ ἐν ὑπερσίσθῃ ὅπως ἡ συνεδρία καὶ ἀρχίσῃ τὴν 5 μ. μ. ἐν τούτῳ οἱ κ. Πληρεξούσιοι δὲν προσήλθον κατὰ τὴν ἐπιθεσθεῖσαν ὥρᾳ. Παρακαλεῖ ὅπως προσέρχονται οἱ αὐτοὶ ἐνωρίτερον.

Γ. Ἀναστασόπουλος. Ἀνέστη νὰ ἀγρυπνῇ ἀπόρρητος, ὥστε παρερχομένης τῆς 5 καὶ 1/2 καὶ μὴ ὑπαρχούσης ἀπαρτίσεως νὰ λήγῃ ἡ συνεδρίασις.

Πρόεδρος. Ἐδήλωσα ἤδη τούτο καὶ θέλω ἐκρυμῶσι τὴν Κανονισμὸν. ἐν ἡ περιπτώσει μέλει τῆς ἡμέρας καὶ ἡμῶν δὲν θέλουσι προσερχεσθῆαι οἱ κ. κ. Πληρεξούσιοι.

Ἀνακρινονται κατόπιν ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἔξῃς:

Ὁ Διοβύσιος Σιωνίδης, δικτελῶς ἐπὶ τριάνοντα ἔτη διδάσκαλος ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ἀμειβόμενος ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ζητεῖ ἀνάλογον σύνταξιν.

— Ὁ Χρίστος Βέλλας, ὑπόδικος, ζητεῖ τὴν ἀποφυλάκισιν τοῦ μὴ προσερχομένου μαρτύρου ἐξ ἀλλοδαπῆς διὰ τὴν διεξωγὴν τῆς δίκης τοῦ.

— Οἱ μοναχοὶ τῆς ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης ζητοῦσιν αὐ-

ζησιν του επιδόματος των, καθίσουν καθίσταται προβληματική ή περαιτέρω πρόσληψις δοκιμών διά την μέλλουσαν ανάπτυσιν του μοναχικού Σώματος.

— Η Έλσαδάβε Γερούση, απόλασκα γραμματίων της Έθνικης Ακαδημίας, κίταται την μεριμναν του Υπουργείου προς εξασφάλισιν των δικαιωμάτων της.

— Πολλοί πολῖται, παθόντες κατὰ τὰ Βουλικά και μη προλαθόντες να υποβάλωσιν κινήσεις, ζητοῦσι παράτασιν της προς υποβολήν κινήσεων προθεσμίας.

Τὸ προσωπίκον του Έθνικου Στραγγιστηρίου ζητεῖ όπως, ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε βαθμοῦ τοῦ ἔργατου, φέρῃ εἰς τὸ ἐξῆς τὴν βαθμὴν τεχνικῆς ὑπηρεσίας.

— Ο ἀρχιτέκτων του Υπουργείου τῆς Παιδείας κ. Κ. Σπουργίτης ζητεῖ όπως τροποποιηθῇ ὁ νόμος περί προσλήψεως μηχανικῶν κλπ. οὕτως ὥστε να περιλαμβάνωνται ἐν αὐτῷ και οἱ μηχανικοὶ τοῦ Υπουργείου τῆς Παιδείας.

— Ὁ πρόεδρος τῆς Κοινότητος Αἰγαικίμου (Σπάρτης) διαβιβάζει αἴτησιν τῆς Βασιλικῆς χήρας Ἡλίας Δημάκη ζητούσης όπως ὁ υἱὸς της Βρασίδης, φέρων δύο δικμπερὴ τεκνύαται ἐν τῷ θόρῳ και τῇ κοιλίᾳ, ὑπηρετήσῃ εἰς τὴν ζώνην του ἐσωτερικοῦ.

Πολλὰ Σωμκτεῖν, ἀποδεχόμενα τῆς ἐνεργείας τῆς Ἐνώσεως των Βιοτεχνικῶν Συντεχνικῶν τῆς Ἑλλάδος, ζητοῦσι παράτασιν τοῦ ἐνοικιστῆς.

— Η Ἐνώσις των Βιοτεχνικῶν Συντεχνικῶν τῆς Ἑλλάδος υποβάλλει ἀντίγραφον ὑπομνήματος τοῦ ἐν Πειραι εἰς τηλῆματος τῆς Ἐνώσεως των Βιοτεχνικῶν Συντεχνικῶν τῆς Ἑλλάδος περί μὴ ἐξαιρέσεως ἀπὸ τοῦ ἐνοικιστῆς των μισθώσεων δημοσίων, δημοτικῶν και ἀρχαιοθερῶν καταστημάτων.

— Οἱ ἀντιπρόσωποι και διευθυνταὶ τῆς ἐν Ἀθήναις ἰδρυούσης ἑταιρείας Πεν ζητοῦσιν όπως μὴ φορολογῶνται ἐπὶ εἰσσοματικῶν καὶ διανομήσεως των.

— Τὸ προσωπίκον των Γ. Τ. Τ. Πολυγύρου Χαλκιδικῆς διαμαρτυρεται διὰ τὸ κατὰ τὸν νομοσχέδιον περί ἀκυρώσεως τῆς μονιμοποιήσεως των ὑπαλλήλων των Γ. Τ. Τ. ἀπὸ τοῦ 1917 καὶ ἐντεύθεν.

Οἱ δημόται Ἀρκαυνθίων παρακαλοῦσιν όπως μὴ επιταχῶσι τὰ ζῶα των διὰ τὸ ἀδύνατον τῆς μεταφορῆς τροφίμων δι' ἄλλου μεσσοῦ.

— Ὁ Πέτρος Ὁρμημένος χωροφύλαξ ἐπανελθὼν εἰς τὴν χωροφυλακὴν ζητεῖ τὴν προαγωγὴν του.

— Ὁ Σύνδεσμος Ἐκπαιδευτῶν Πειραιῶς υποβάλλει παράτασιν, ὅτι δὲν ἀποδίδεται τὸ δικαίον εἰς ἴσους τοὺς ἐργάτας των Συνδέσμων φοροτελερωτῶτων.

Οἱ κάτοικοι Νεοχωρίου Ναυπλίου, ζητοῦσιν ἀναστολήν τῆς ἐπιτάξεως των κτηνῶν των.

— Ὁ Βορειοηπειρωτικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν Πειραιῶς ζητεῖ τὴν προέλευσιν του ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἰς τὴν Β. Ἠπειρον πρὸς καταπίεσιν τῆς δημοκρατικῆς ἐλευθέρου τῶν Ἀλβανικῶν συμμοριῶν ἀρρέτου κατστάσεως.

Ὁ πληρεξούσιος Κερκύρας κ. **Ι. Θεοτόκης** υποβάλλει σχεδὸν νόμον «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρθροῦ 6 τοῦ νόμου 1033 περί κανονισμοῦ του ἐνεχυροδανειστηρίου Κερκύρας».

Οἱ πληρεξούσιοι Κερκύρας κ. κ. **Ν. Θεοτόκης, Σ. Στρατηγός, Σ. Παϊπέτης, Κ. Ζυμάρης** κ. λ. π. υποβάλλουσι πρῶτον νόμον «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινῶν των νόμων ΔΝΔ τοῦ 1912, ὑπ' ἀριθ. 423 τοῦ 1914 καὶ ὑπ' ἀριθ. 1718 τοῦ 1919 περὶ ἀπαιτήσεως ἀποσταλῶν ἀνωγμένων ἐν Κερκύρᾳ ἀπὸ των βαρυνόντων αὐτὰ διηγετικῶν βαρῶν».

Ὁ πληρεξούσιος Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. **Κ. Δροσόπουλος**, προκειμένου ν' ἀναλάβῃ ὑπηρετικὴν παρὰ τῷ ἐν ἐκτετατῇ στρατεύματι, ζητεῖ τὴν ἀδειαν τῆς Συνελεύσεως όπως ἀπόσχη των ἐργασιῶν αὐτῆς, ἐρῶσιν ὅλ' διαρκεσὴ ἢ ὑπηρεσίᾳ του αὐτῇ.

Ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως ἡ ἀδεια χορηγεῖται.

Ὡσάυτως ὁ πληρεξούσιος Κεζανῆς κ. **Χρ. Γουλόπουλος** ζητεῖ μνησικὴν ἀδειαν παρὰ τῆς Συνελεύσεως.

Ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως ἡ ἀδεια χορηγεῖται.

— Ὁ πληρεξούσιος κ. **Δ. Στεφανόπουλος** υποβάλλει τροπολογίαν.

1) Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεως των κατὰ τὰ ἔτη 1917 — 1920 διὰ πολιτικῶν λόγους παθόντων.

2) Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ προσόντων των δικαστικῶν ὑπαλλήλων».

3) Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 88 τοῦ Συντάγματος καὶ

4) Ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 90 τοῦ Συντάγματος.

Ὁ αὐτὸς **Πληρεξούσιος** υποβάλλει πρῶτασιν νόμου «Περὶ γενικῶν δικαστικῶν ἐπιθεωρήσεων».

— Ὁ πληρεξούσιος κ. **Ι. Κίνιας** υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀποζημιώσεως των κατὰ



τὰ ἔτη 1917—1920 διὰ πολιτικούς λόγους παθόντων».

**Γ. Μπαλτατζής** (Υπουργός ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν). Παρά-  
κλῳ. κ. Πρόεδρε, ὅπως κηρυχθῇ κατεπεύγον τὸ νομοσχέ-  
διον «Περὶ κυρώσεως τῆς μετὰ τῶν Συμμάχων καὶ Συν-  
ησπιγμένων Δυνάμεων ἀρ' ἐνός καὶ τῆς Οὐγγαρίας ἀρ'  
ἐτέρου συνθήκης εἰρήνης τῆς 22ας Μαΐου 4 Ἰουνίου 1920».

Ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως τὸ νομοσχέδιον κηρύσσεται  
**κατεπεύγον.**

**Πρόεδρος.** Συμφώνως πρὸς ληφθεῖσαν ἐν τῇ προηγουμέ-  
νῃ συνεδρίᾳ ἀπόφασιν, ἡ Συνέλευσις εἰσέρχεται εἰς τὴν

### **Ἡμερησίαν Διάταξιν**

#### **τοῦ συντακτικοῦ καὶ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου**

Συζητήσις ἐπὶ τοῦ σχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ  
Συντάγματος.

Ὁ κ. Λεβίδης ἔχει τὸν λόγον.

Ὁ κ. **Ν. Λεβίδης** (Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συν-  
τάγματος, λαμβάνων τὸν λόγον, λέγει ὅτι τὰ κατὰ τὴν  
τελευταίαν τετραετίαν ἐξεληχθέντα γεγονότα ἐπέφεραν  
κατ' ἀναπόδραστον ἀνάγκην τὰς εἰρηγίας, δι' ὧν ὁ ἑλληνικὸς  
λαὸς ἐταρώσαν ἐιρηνικῶς καὶ οὐχὶ δι' αἵματος, ὡς θὰ συνέ-  
βαιεν ἀλλοχού, τὴν τυραννίαν. Διεδηλώσε δὲ τὸν τρόπον  
καθ' ὃν θέλει νὰ κυβερνᾷται. Ἐστῆσαν οὕτω τρόπαιον τοῦ  
πολιτικοῦ αὐτοῦ ἀγώνος, πρὸ τοῦ ὁποῦ ἀποκλιπόμεν  
εὐλαβῶς τὴν κεφαλήν, καὶ ἀνεστήλωσε τὸν σεμνὸν τῆς  
ἐλευθερίας ναὸν, οὗ τὴν εὐπρέπειαν καὶ σεμνότητα ἐλλήθη-  
μεν ἡμεῖς, πατέρες καὶ συγγλητικοὶ τοῦ ἔθνους, νὰ ἀσφα-  
λίσωμεν καὶ ἐδραιώσωμεν ἐνταυθα. Εὐλογημένον ἔστω ἅρα  
τὸ ἔργον ἡμῶν, τὸ ὁποῖον πάντες θς συντελέσωμεν νὰ  
μοῖνῃ διηνεκές καὶ κειθαλές, ἀρμόνοντες κατὰ μέρος τὰς πο-  
λιτικὰς διαμάχας καὶ διαιρέσεις, διότι τὸ ἔργον τοῦτο δὲν  
εἶναι ἔργον ἐνός Κόμματος ἢ ἐνός ἀτόμου ἀλλ' ἔργον τῆς  
ἐλληνικῆς φυλῆς ὅλοκληρου. Καὶ ἀναφέρων ὁ κ. Λεβίδης τὸν  
τρόπον καὶ τὸν ζῆλον μεθ' οὗ εἰργασθῇ καὶ ἡ ὁλομέλεια τῆς  
ἐπὶ τοῦ Συντάγματος Ἐπιτροπῆς καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν εἰση-  
γητῶν πρὸς παρασκευὴν καὶ ἐπεξεργασίαν τῶν ἄρθρων τοῦ  
Συντάγματος, λέγει ὅτι κατὰ δὴλον ἐκ τούτου τυγχάνει ὁπό-  
σον δυσχερές ἔργον ἐπετέλεσεν αὕτη. Καίτοι δέ, συνεχίζει, ἡ  
Ἐπιτροπὴ διεπίετο ὑπὸ πνεύματος νεωτεριστικοῦ ἐν τῇ  
ἐργασίᾳ αὐτῆς, οὐχ ἥττον δὲν παρωράθη καὶ τὸ πνεῦμα  
τῶν πλαιῶν θεσμῶν. Κατωρθώθη οὕτως, ἀμφοτέρων τῶν

συστημάτων ληφθέντων ὑπ' ὄψιν, νὰ ἐπιτελεσθῇ ἄριστον  
ἔργον, κριθέντος ὡς ἐν τῇ τέχνῃ καὶ ἀλλοχού ὅτι ἡ μέση  
ὁδὸς εἶναι ἡ ἀρίστη. Τὴν μέσιν δὲ ταύτην ὁδὸν πρέπει  
νὰ θετῇ ὡς βάσιν ἐν ταῖς συζητήσεσιν αὐτῆς καὶ ἡ  
Συνέλευσις, ὥστε ἡ Ἑλλάς, Κράτος ἐκ τῶν νέων, ν' ἀπο-  
κτήσῃ πολιτεία, ἐν ᾗ ὁ κενόδειον, ὅπως μεταρρυθμίσῃ καὶ  
ἄξιον τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Δὲν νομίζει διὰ τοῦτο ὅτι  
πρέπει νὰ μεταρρυθμισθῶσιν ἀπασαί καὶ διατάξεις τοῦ Συν-  
τάγματος, διότι πολλὰ καὶ πολικὰ διατάξεις εἶναι ἄριστα.  
Ἐπικυλούμενος δὲ τῆς γνώμης τοῦ Ἀγγλοῦ ἱστορικοῦ Μα-  
κώλυ ὑπόστηρίζοντος ὅτι ἡ πρόεδρος καὶ ἡ εἰσηγήσις τοῦ  
ἔθνους ἐξαρτάται μόνον ἐκ τοῦ Συντάγματος, καὶ πρέπει νὰ  
ἐπιδιωχθῇ διὰ τοῦ Συντάγματος, φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει  
νὰ περὶ δώμεν τὴν γνώμην ταύτην.

Ἀναφέρων μετὰ τοῦτο ὁ ρήτωρ ὅτι πλείονα τῶν ἡμέσων ἐκ  
τῶν ἄρθρων τοῦ Συντάγματος ἔχουσιν ἐπεξεργασθῇ ὑπὸ τῆς  
ὁλομέλειας τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς καὶ τῶν ἑισηγητῶν, πέποι-  
θεν ὅτι δὲν ἔα βραδύνῃ νὰ περαιοθῇ καὶ ἡ ὅλη ἐπεξεργα-  
σίς τοῦ Συντάγματος. Ἄλλο δὲν νομίζει προσθεῖναι ὅτι  
πρέπει νὰ δευθῇ σπουδὴ περὶ τὴν περάτωσιν τοῦ συντα-  
κτικοῦ ἔργου, καθότιν Συντακτικαὶ Συνελεύσεις δὲν συνέρ-  
χεται συνεχῶς. Δεὴν νὰ σπεύσωμεν βραδέως ὅπως κενωθῇ  
τὸ τέλος τοῦ πολιτεύματος. Ἀλλὰ πᾶν τοῦτο καὶ διότι πρό-  
καίται νὰ εἰσχωθῶσι νέοι θεσμοὶ κενωρανεῖς εἰς τὸ Σύν-  
ταγμα, οἵτινες θ' ἀπαιτήσωσι καὶ μελέτας καὶ συζητήσεις  
μικράς, δὲν εὐρίσκει ὅρθην τὴν ἐπιδεικνυομένην σπουδὴν  
πρὸς περάτωσιν τοῦ συντακτικοῦ ἔργου τῆς Συνελεύ-  
σεως. Τὸ δὲ περὶ ἀνεξαρτησίας καὶ αὐτοτελείας τοῦ  
Κράτους ἄρθρον, ἐρ' οὐ ἐγένοντο ἤδη μακρὰ συζητήσεις καὶ  
ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Μεταρρυθμι-  
στικοῦ Κόμματος, καὶ δι' ὃ ὑπεβλήθησαν εἰδικαὶ γνώμαι  
ὑπὸ τῶν κ. κ. Δ. Χατζίσκου, Ν. Μητσπούλου, Α. Μά-  
τεσι, Σ. Σωτηρίδου, Δ. Μπούδρα καὶ αὐτοῦ, νομί-  
ζει ὅτι, ἐὰν γίνηται ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως δεκτὸν κατ' ἀρ-  
χὴν, δὲν δύναται περὶ νὰ κατακλιώσῃ πολλὸν χρόνον πρὸς  
συζήτησιν. Φρονῶν δ' ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ τοῦτο ὡς  
εἰσαγωγή ἢ μάλλον ὡς προάμιον ἐν τῷ Συντάγματι, ὡς  
ἐτέθη οὕτω καὶ ἐν τῷ γερμανικῷ Συντάγματι, νομίζει  
ὅτι θὰ ἔπρεπεν ἴσως ὅπως ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις ἀρεθῇ νὰ  
γένηται μετὰ τὸ πέρας τῆς ὅλης συνταγματικῆς συζητή-  
σεως ὥστε καὶ τὴν κορωνίδα τῆς ὅλης ἐργασίας ν' ἀποτε-

λέσει τούτο, άλλα και διά λόγους ακόμη πολιτικής προνομίας, ένεκα των εξωτερικών ήμων προνομίων.

**Γ. Πάπ.** Δικτί ν' άρεθῃ τελευταῖον :

**Ν. Λεβίδης.** Δύοτι διάφοροι έτεται τότε ο τρόπος τῆς συζητήσεως και τῆ εξέτασής των επιχειρημάτων θά συζητηθῶσιν ευρύτερον και θά λαβῶσιν και δὲν εἶναι ἴσως δυνατὸν νὰ λαβῶσιν σήμερον ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

Συνεχίζων μετὰ ταῦτα ὁ κ. Λεβίδης, λέγει ὅτι πλὴν τούτου και ἡ πρότασις περὶ δημοφιλίας καὶ τὴν ὑποῖον ὑπέσχετο ὁ κ. Πρωθυπουργός εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, θ' ἀπειθήσῃ πολλὰς και μικρὰς συζητήσεις, διότι τὸ θέμα τοῦτο εἶναι καινοφανές και δὲν τύπον ὁ λαὸς ὡς και ἡ Συνέλευσις νὰ ἔχουσι κατὰ γνώμην περὶ τούτου.

Και δὲν καθίσταται νὰ προσθέται ἔνεκα τούτου κατ' ἀρχὴν κατ' αὐτοῦ, πεπιθός ὅτι ὁ εἰρηγότης τούτου θά πείσῃ πάντας περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀρετῆς καὶ τοῦ, ἐπιφυλάσσεται οὐκ ἔστιν μετὰ τῆς γνώμης τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ νὰ εἴπῃ και οὕτως ἐπ' αὐτοῦ τὰς ἰδιαιτάς του. Ἀλλ' ἔτι καὶ ὁ θεσμός, ἐξυμολογῶν θεῖα περὶ τοῦ Συμβουλίου τῶν ἐπαγγελματικῶν και παρκαγωγικῶν τάξεων, ὡς ὁ κ. Πρωθυπουργός εἶπει, εἶναι ἐπίσης νέος και δὲν θά ἀπειτήσῃ εὐμενέστερον χάριν πρὸς συζήτησιν. Ἀνακλῶν δὲ τούτων ὁ κ. Λεβίδης, δηλοῖ μετὰ λύπης τοῦ ὅτι δὲν τὸν ἀποδέχεται, διότι ἐκρημνισμένου τοιούτου θεσμοῦ, τὸ Κράτος ἐξασθενεῖ και ἐνισχυεῖται ὁ συνδικαλισμός, ὁ ὁποῖος φρονεῖ ὅτι δὲν ἐπέστη ὁ καιρὸς ν' ἀντικαταστήσῃ εἰς τὴν μεταχειρίσει καὶ τοῦ τοῦ Κράτους. Ἐὰν τὸ Κράτος ὑποχωρήσῃ εἰς τὴν ταινύτην ἐπιδημίαν, εἴτε διὰ πολιτικούς εἴτε δι' ἄλλους λόγους, ὑποχωρήσῃ ταῦτα εἰς συμφορὰς ἡμέτερας και ἀπέρων καθ' ἣν στιγμὴν ἡμεῖς δὲν ἐξεπληρώθησαν αἱ ἐθνικαὶ ἡμῶν υποχρεώσεις, τὸ Κράτος, ἐπαναλαμβάνει, θέλει τελεῖως ἀπολεσθῇ και θέλει ἐπικρατήσῃ ὁ χυδαῖος ἀνταγωνισμός τῶν μικροσυμφερόντων, ἀναφέρει δ' ὡς παράδειγμα τὴν Γερμανίαν, ἥτις, διότι ἠνέχθη τοιούτας ιδέας, κατεστράφη και δὲν θ' ἀνασθῇ παρὰ ὅταν ἐπαναφέρῃ και πάλιν τὴν συνταγματικὴν Μοναρχίαν, ἥτις θέλει σώσῃ αὐτὴν ἀπὸ τοῦ Σλαβισμού και τοῦ Μπολσεβικισμού. Ἡ Βουλὴ και μόνη ἡ Βουλὴ εἶναι ἡ ὑπεράτατη Ἀρχὴ και ἀρμοδίαν νὰ ἐκρῶξῃ και νὰ ρυθμίσῃ τὴν γενικὴν βούλησιν και οὐκ αἱ ομάδες αἵτινες οὐδὲν ἄλλο θά πράττωσι παρὰ νὰ μάχωνται κατ' ἀλλήλων. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀπορευθῇ ὁ θεσμός οὗτος και παρκαλεῖ τὸν κ. Πρωθυπουργόν νὰ μελε-

τήσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο πρὶν ἢ εἰσπράξῃ αὐτὸ εἰς τὴν Συνέλευσιν. Ἐπὶ λέγει, παρὰ διάταξιν ἐν τῇ Συντάγματι ἡμῶν, καθ' ἣν οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσώπεύουσι τὸ ἔθνος και οὐκ τὰς ἐπαρχίας αὐτῶν. Τὸ παρκαλοῦν ἡμῶν ἐντεῦθεν, δὲν ἔχει θέσιν· δὲν ἔχει λόγον ὑπάρξεως, ὑπαρχόντος τοῦ θεσμοῦ τούτου. Ἀλλ' ἔτι πότε ἐκινδύνευσαν τὰ συμφέροντα τῶν ἡμετέρων και τῶν ἀπέρων ἐκ τῶν ἑλληνικῶν Βουλῶν; Τὸ παρκαλοῦν ἡμῶν θά χρησιμεύῃ νὰ ἐξυπηρετῇ καιρῶς και χαλεπῶς σκοπούς. Τὸ Κράτος εἶναι ἐνικίον και ἐνικίον ἡ καινοβουλαιακή μορφή αὐτοῦ. Ἄς μὴ κατεκταχισθῶμεν κατὰ τὴν ἀεικλιότητα αὐτοῦ· ἄς μὴ κατεκταχισθῶμεν τοῦ ὅπου τοῦ καὶ τοῦ μετὰ τοῦ ἐπιπέδου τῶν ταπεινῶν συμφερόντων. Παρκαλῶ δὲν τούτο τὸν κ. Πρωθυπουργόν τῆς Κυβερνήσεως νὰ παραιτηθῇ τῆς προτάσεως τοῦ τούτου.

**Δ. Γούναρης.** Πρωθυπουργός. Ἐκτετατὴν ἐπιχειρήματα τοῦ ὀξυτήμου κ. Συνοδάρχου, ἡμεῖς και τὴ συμπερασμὰ εἰς τὸ ὅπου προῆλθεν νὰ μὴ ἀπειθῇ, ἐκλήσιν ὅπως ἀποσύρῃ τὴν πρότασιν μου, περὶ ἣς, ἐπαρχματῆθαι. Ἐλπίζω ὅτι, ὅταν γίνῃ συζήτησις ἐπὶ τῇ, πρὸς τῶν, θά ἀκούσῃ ἐπὶ ἰσχυρότερον ἐπιχειρήματα ἀπὸ τὴν ὀξυτήμον συνοδάρχον. Ὅφειλόν οὖν νὰ εἴπω, ὅτι ἡ βῆσις, ἐπὶ τῆς ὑποκρίσεως, ἡ πρότασις μου, παρκαλοῦνται ἐν τῇ ὥρᾳ ἐν καιρῇ, τίς ἀπὸ ἐκείνων τῶν ὁποῖα ὁ ὀξυτήμον συνοδάρχος, σήμερον ἐξεθῆκεν. Ὅταν συζητηθῇ, ἐπαναλαμβάνω, πρότασις μου, θέλω ἐκθέσει τοὺς λόγους ἐκ τῶν ὑποῖων ἀπερσευσεν ἡ ἰδέα ἣν διετύπωσα ἐν τῇ προτάσει περὶ τῆς ὁποίας, προκρίναι. Ἐἴναι λόγοι ἐγκείμενοι ἐν τῇ πραγματικότητι, οἱ αὐτοὶ δικαιολογούμενοι ἐνώπιον ἡμῶν και τῶν ὑποῖων, ὅτε νὰ περὶ ὅπου δυνάμειν αὐτῶν νὰ καλύψωμεν διὰ πράξεων αἱ ὁποῖαι, πρὶν ἢ χρησιμοποιεῖσθαι πρὸς κάλυψιν, πρέπει νὰ ἐξετασθῶσιν ὁποῖον περιεχόμενον ἔχουσι και ἂν ἔχουσι τοιούτον. Ὁ ὅπου ἐμοῦ προτεινόμενος θεσμός ἀπορρέει ἐκ λόγων ἐγκειμένων, ἐπαναλαμβάνω, ἐν τῇ πραγματικότητι, θά κληθῇ δὲ ἡ Συνέλευσις νὰ κρίνῃ ἂν και κατὰ πόσον οἱ λόγοι οὗτοι δικαιολογοῦσι τὴν πρότασιν ἣν ὑπέσχετο.

**Γ. Πάπ.** Ποῦ εἶναι ἡ πρότασις; Δὲν μὲν διενεμήθη.

**Δ. Γούναρης.** Κατέβηκε αὐτὴν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ὁμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων, αἵτινες εἶναι τέσσαρες ἐν ὅλῳ. Παρκαλῶ δὲ νὰ δοθῶσι πρὸς τύπωσιν και διανομήν, ἐὰν δὲν ἐδόθησαν. Δὲν συζητῶ περὶ τῆς προτάσεως ταύτης τῶρα.

άπαντων όμως εις την έκκλησιν την όποιαν μοι έκαμιν ο άξιότιμος συναδελφος όπως άποσύρω αλήτην, δηλώ ότι δι' ιστιων έξέστηκεν ο άξιότιμος συναδελφος δέν έβηξε παραπάνω τους λόγους υπό των όποιων ύπηγορεύθη εις την πολιτικήν μου ή υπό συζήτησιν υποβλήθεισα πρότασις.

Ο κ. Ν. Αεβίδης συνεχίζων μετά τουτο την άγόρευσιν αυτού επί της γενομένης υπό της Έπιτροπής έργασίας επί των έθρων του Συντάγματος, περί Θρησκείας και περί Γλώσσας, επί των όποιων εισηγηται ειςιν αυτός και ο κ. Β. Μακρεζίνης, λέγει ότι, όταν θα συζητηθώσι τα περί γλώσσας και θρησκείας έθρα, θα έλθωσι διά μακρών τας γνώμας του. Θίγων ακόσιν το «περί δημοσίου δικαίου των Έλλήνων» έθρον του Συντάγματος, ένθα κι περί ισότητος των Έλλήνων διατάξεις, και άναφερμενος εις την έργασίαν της Έπιτροπής επί της προτάσεως ανωμας δύναται νά ύρίση την άπονομήν και την έκτασιν πολιτικών δικαιωμάτων εις τας γυναίκας, λέγει ότι παραδόξως μόνον οι δύο γεροντότεροι έν τη Έπιτροπή καθώς και ο κύριος Μερμερέας άπεράνθησαν νά μή άρεθώ νά καθορισθώσι δια νόμου τά των πολιτικών δικαιωμάτων των γυναικών.

Προκειμένου μετά τουτο ο κ. Αεβίδης νά όμιλήση περί των πολιτικών δικαιωμάτων της γυναικος, άτινα εισαγονται έν τή ίψ έθρυν του Συντάγματος, κάμνει διεξιδικωτάτην όμιλίαν περί της ενώπιον του νόμου ισότητος των Έλλήνων, την όποιαν καθιέρωσαν οι πρόγονοι ήμων μαχόμενοι άκόμη. Λέγει δ' ότι τας ιδέας αυτών ταύτας δέν ήρύσθησαν έκείνοι από της Γαλλικής Έπαναστάσεως, άλλ' άπο των άρχαίων έθνικων συγγραμμάτων' χαρχατηρίζει διά τουτο ως περιττά: τας έν τη Συνθήκη των Σεβρών τεθείσας περί τουτου διατάξεις. Υπεραμυνόμενος δε και συνηγορών διά μακρών υπέρ της παρχωρήσεως πολιτικών δικαιωμάτων εις τας γυναίκας, και άναφέρων την δράσιν των έξοχωτέρων εξ αυτών από των άρχαιοτάτων χρόνων μέχρι των καθ' ήμάς, ως και την δράσιν ήν προσφάτως άκόμη έπεδείξαντο αι γυναίκες της Έλλάδος προς κατάλυσιν της τυραννίας, λέγει: ής άποδώσωμεν εις τας γυναίκας τους τίτλους ών ειςιν άξιοι, καθόσον τά προβαλλόμενα έπιχειρήματα ότι αυται δέν είναι μεμορφωμένοι και ότι είναι προωρισμένοι μόνον διά τον οίκον, και ότι είναι κατώτεροι του άνδρος, δέν είναι πλέον συμβαρά σήμερον. Υποστηρίζων δε τας γνώ-

μας του ταύτας, και επί τούτου του ζητήματος και επί οίον-όηποτε άλλου, άδικαρεσθ' λέγει, διά της κατ' αυτόν έπιθέσεως μερίδος του τύπου, καθίστον εδωδισε πάντοτε την πρωτεύουσαν όδον άλλ' ή ακολουθήσα συγχρόνως και την όβελγινώ-μην έν τή πολιτική του σταθμό. Παραθέλλει δ' ένσυν έν τή σημερινή τούτη προς την Αίαντι των Τελωνώνιον, περί του όποιου ο Ουαρεν λέγει, έλθεσιν τά της συμπαιγνης αήτου εις μιαν των μαχών πρό τής Τελίας: καθ' ήν θέρριζε τους έθρους, ότι έμμένει προς ύμνους εις πορμών εις άγρήν πλ' η γαστριος ήρηνισθίου χίπτει δια των μεγάλων εδώντων αυτού ειζήδην πίν χύρην δεξιόθεν και άριστερόθεν, χωρίς νά λαμβάνη από ύψιν του τους τίττοντας αυτόν.

Μνημονεύων μετά τουτο έν έκαστον των έθρων, άτινα έπεξεργάσθησαν οι εισηγηται και ή έπιτροπή, δηλοει ότι θα όμιλήση εδωότερον επί του 17ου έθρου του άναρε-κτονου εις την έκταλίδουσιν ένν' καταδειχθή ότι ήδίκησαν την Έπιτροπήν οι σπεύσαντες νά κατακρίνωσιν αυτήν διά της περί γλώσσας διατάξεις, καθόσον δύναται πώς τις νά γράρη, λέγει, ότι και έν θελή και άναλήγως προς έαεί-νους προς ους έμιλει. άλλ' δέν θέλει ποτέ ή Συνέλευσις, ή εκπροσωπούσα την λαϊκήν βούλησιν, έπιτρέψει, όπως παρβαρηή ή έλληνική γλώσσα δι' ιδιώματος γλωσσικού άπκισίου και παράφρονος. Καταργεταί ήπειτα του βήματος, συνιστών εις τον κ. Προθυπουργόν νά μή έπιμείνη όπως ή Συνέλευσις εισέλθη άνεσως εις την κατ' έθρον συζήτησιν του Συντάγματος Ί Χαιροκρατήματα.

Ο κ. Α. Μάτεσις λαμβάνων μετά τουτο επί του Κανονισμού τον λαγον ζητεει νά δοθής ή έρκηνεία περί του τροπου καθ' έν θελουσι συζητηθής προτάσεις υποβαλλόμεναι τισαράς ήμερας πρό της συζητήσεως.

Α. Γούναρης (Πρωθυπουργός). Άπασι κι προτάσεις, είτε άπορριφθώσιν, είτε ού, θα εισάγωνται εις την Συνέλευσιν διά της Έπιτροπής.

Ο κ. Γ. Πώπ λέγει ότι, έρβσον οι πληρεξούσιοι δέν έχουσιν ύπ' ύψιν αυτών τας προτάσεις της Κυβερνήσεως, περί ών έγένετο ήδη λόγος, δέν δύνανται νά προδώσιν εις συζήτησιν. Προτιίνει διά τουτο νά άναχλθής ή επί του Συντάγματος συζήτησις μέχρις ου διανεμηθώσιν αυτοίς αυται.

Ο κ. Α. Γούναρης (Πρωθυπουργός) λέγει ότι κι διατάξεις του Συντάγματος είναι ανεξάρτητοι άπ' άλλήλων και έφόσον επί των διατάξεων τούτων ύπάρχουσιν έλθέσεις

τῆς Ἐπιτροπῆς, δύνανται αὐταὶ νὰ συζητηθῶσιν. Ἐγὼ, προσθέτει, ὑπέβαλον ὡς πληρεξούσιος προτάσεις, αἵτινες χωρὶς νὰ θίγωσι τὴν βῆσιν τοῦ Συντάγματος, εἶναι ὅντως κινησάμεναι καὶ σπουδαιόταται, ἀρροῦνται εἰς τὸ δημοφύσιον, εἰς τὴν παρὰχώρησιν πολιτικῶν δικαιωμάτων εἰς τὰς γυναῖκας, εἰς τὴν ἀντιπροσώπευσιν των ἐπαγγελματικῶν καὶ παρὰγωγικῶν σωμάτων καὶ εἰς τὴν καθορισμὸν ὑπερσυστατικῶν Κυβερνήσεων. Αἱ προτάσεις αὗται εἶναι γνωσταὶ ἤδη, δημοσιευθεῖσαι διὰ τοῦ τύπου. Ἀλλὰ καὶ ἤδη συνίσταται νὰ τοπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν αὐταί. Δὲν δύναμεθα οὖν νὰ περιμένωμεν τὴν τύπωσιν αὐτῶν ἢ τὸ πλεῖον τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἰνα προχωρήσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν. Δυναίμεθα κατ' ἀποδοχὴν νὰ προχωρήσωμεν.

Διακρίνεται ἡ συνεδρίασις ἐνταῦθα, ὥρα 9 μ. μ., ἵνα ἐπαναληφθῇ περὶ ὥραν 10 καὶ 30' μ. μ.

#### ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΚΟΙΗΝ

Ὡρα 11 καὶ 10' μ. μ.

Ἐπαναληφθεῖσης τῆς συνεδριάσεως, λαμβάνει τὴν λόγον ὁ κ. **Περ. Ἰαν. Ἀργυρόπουλος** ὅστις παρατηρεῖ ὅτι ὁ διαζυγόμενος τρόπος τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Συντάγματος, δὲν εἶναι μεθοδικός. Ὡς καὶ ἐν προηγουμένῃ συνεδρίᾳ συνέστησεν, περὶ λέγει, οἱ νέοι θεσμοὶ αἵτινες εἰσάγονται εἰς τὴν Συνέλευσιν καὶ οἵτινες μεταβάλλουσι τὴν μορφὴν τοῦ Πολιτεύματος, νὰ συζητηθῶσιν ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως καὶ ἐὰν γίνωσι δεκτοὶ κατ' ἀρχὴν τότε νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Συντάγματος πρὸς μελέτην καὶ νὰ εἰσαχθῶσι παρ' αὐτῆς ἐπεξεργασμέναι εἰς τὴν Συνέλευσιν. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου, ὑποστηρίζει, θέλει διευκολυνθῇ ἡ συζήτησις καὶ θέλωμεν κατελθεῖν ταχύτερον εἰς πρακτικώτερα ἀποτελέσματα. Αὐθαίρετομένου δὲ ὑπ' ὅσιν ὅτι τὸν Ἰούλιον δὲν θὰ δύνανται νὰ γίνωσι συνεδριάσεις, συνιστᾷ ὅπως ἐξενεληθῇ μέχρι τότε ἡ ἡμερησία Διάταξις ἢ νομοθετικὴ, νὰ ἐκτυπωθῶσι δ' ἐν τῷ μεταξύ καὶ διανεμηθῶσιν αἱ ἐπὶ τοῦ Συντάγματος προτάσεις καὶ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεως αὐτῶν ἡ Συνέλευσις τὸν Αὐγουστον. Κἀμῶ, προσθεταί, τὰς συστάσεις ταύτας, ὁμώμενος ἐκ τῆς πεποιθήσεως καὶ τῆς ἐπιθυμίας νὰ συστηματοποιηθῇ ἡ ἐργασία νὰ μὴ ἀναγκασθῇ δὲ ἡ Συνέλευσις, μετὰ τὴν ἐπεξεργασίαν ἄρθρων τινῶν, νὰ διακόψῃ ἔπειτα καὶ ὑποτεθῇ ὅτι δὲν ἀποδίδεται παρ' αὐ-

τῆς εἰς τὴν σπουδαιότατον ταῦτο ζήτημα ἢ προσήκουσαν μασίαν.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός) οὐδ' αὖτως λέγει, ἀμφιβάλλει περὶ τῶν προθέσεων τοῦ κ. Ἀργυρόπουλου, ἀρνούμενος ὅτι διὰ τοῦ ὑποδεικνυμένου τρόπου ἤθελεν εἶσθαι μεθοδικώτερος ὁ τρόπος τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ λυπεῖται διότι δὲν δύναται ν' ἀποδεχθῇ τὰς συστάσεις του.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος**, λέγει ὅτι αἱ σκέψεις τοῦ κ. Ἀργυρόπουλου εἶναι ἀπαλύτως ὀρθαὶ καὶ ὑπεστήριξις καὶ αὐτὸς ταύτας κατ' ἐπαναλήψιν, ὑποδείχας τὸν τρόπον τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ Συντάγματος. Ἀλλὰ δὲν ἐγέναντο δεκταὶ αὐταί, ἐπικριτησάσης τῆς γνώμης τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ὅπως τὸ σύνταγμα συζητηθῇ κατ' ἄρθρον. Ἐν τούτοις καὶ μετὰ τοῦτο εὐμένει εἰς τὰς γνώμης του ἐκείνης, ἧς μάλιστα καὶ ἀναπτύσσει εὐρύτερον ἐκ νέου, διότι φρονεῖ ὅτι δι' αὐτῶν θὰ καθίσταται καὶ ταχύτερα καὶ θετικώτερα ἡ ψήφισις τοῦ Συντάγματος. Ἀλλ' ἤδη, προσθεταί, τῆς γνώμης του μὴ ἀκουσθείσης, ὑπάρχοντος δὲ καὶ Κανονισμοῦ ἐφηρισμένου, οὐδὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ καὶ δὲν ἀπομένει καὶ εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὸν κ. Ἀργυρόπουλον ἢ ὅτι εἶπον τὰ ὀρθὰ ἀλλ' ἄνευ πρακτικοῦ ἀποτελέσματος.

**Πρόεδρος.** Προβαίνουμεν ἤδη εἰς τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν.

Ἀρθρον Ιον. Ἀλλ' ἀντὶ τοῦ Ιον προτείνεται ὡς Ιον ἄρθρον ἕτερον τοιοῦτον, συμφώνως δὲ πρὸς τὸν ψηφισθέντα Κανονισμὸν λαμβάνει τοῦτο τὴν σειράν ἣν προτείνεται ὁ προτείνων τὸ ἄρθρον, προτείνει δὲ εἰτε ἡ Ἐπιτροπὴ ἢ τις ἐξερράσας τὴν γνώμην τῆς ὅπως τὸ ἄρθρον τοῦτο συζητηθῇ μετὰ τὸ πέρας τῆς συζητήσεως τοῦ Συντάγματος.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** θεωρεῖ καλὸν ὅπως, ἄρῃ κατὰστρωθῇ τὸ σύνταγμα καὶ κατὰ τὴν ψήφισιν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὸ σύνολον, τότε νὰ συζητηθῇ καὶ νὰ ψηφισθῇ τὸ προτεινόμενον ἄρθρον ὡς ἐπιστεγασμα καὶ κορίνθις, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ ὅλου ἔργου τοῦ Συντάγματος. Νὰ τεθῇ δὲ ὡς προσημακὸν τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ Συντάγματος περὶ λαμβάνον τὰς γενικὰς ἀρχὰς αὐτοῦ, τὰς ἀναφερομένης εἰς τὴν αὐτοτέλειαν καὶ ἀνεξαρτησίαν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχουσιν ὁκτὼ διαφοροὶ προτάσεις πληρεξουσίων.

**Ν. Λεβίδης.** Αὐτὸ ὑπέδειξα καὶ ἐγώ.

Ὁ κ. **Χ. Μητσόπουλος** λέγει, ὅτι, ὢν εἰς ἐκ τῶν εἰσαγόντων τὴν πολυμερῆ ταύτην πρότασιν περὶ ἀναγκαιότητος ὡς

Ιου ἄρθρου τοῦ ἄρθρ. Του «περὶ ἀνεξαρτητικῆς καὶ αὐτοτελείας τοῦ Κράτους», θὰ ἡνεύχτο τὴν παρὶ ἀναβολῆς πρῶτασιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ἐν ᾗ περιπτώσει ἐδηλοῦτο ὅτι τὸ ἄρθρον αὐτὸ θὰ εἰσῆγετο εἰς τὸ κείμενον τοῦ Συντάγματος καὶ δὲν θὰ ἐτιθετο ὡς προέμειον. Δεχεται δὲ τὴν ἀναβολὴν ταύτην, φρονῶν ὅτι θὰ ὑπάρχωσι πολιτικὰ λόγαι ὑπαγορευόμεναι αὐτὴν εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Ἀλλὰ δεχεται, ἐπικινδυνώδυναι, τὴν πρῶτασιν ταύτην ὑπὲρ τὸν ἀπώλυτον ὅρον ὅπως τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀποτελέσῃ μέρος τοῦ κειμένου τοῦ Συντάγματος καὶ οὐχὶ προέμειον ἢ ψήφισμα αὐτοῦ ὑπερ ὁδεύμενον θὰ εἶχε σημεσίαν.

Ὁ κ. Δ. Γούναρης λέγει ὅτι αἱ πρῶταις θὰ συζητηθῶσιν εὐρώτατα καὶ οὐδένα λόγον ἔχει νὰ μικτιώσῃ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου. Ὁδωρικὸν δ' ἐπίτις ἔχει ἀντιρρῶσιν ὅπως τὸ ἄρθρον τοῦτο τεθῇ πρῶτον εἰς τὸ Συνταγμα, μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως συζήτησιν αὐτοῦ.

Ὁ κ. Α. Μάτεσις φρονεῖ, ὅτι κατὰ τὴν ψηφισθέντα Κανονισμὸν δὲν κωλύεται ὅπως τὸ προτεινόμενον ἄρθρον, ψηφισόμενον εἰς τὸ τέλος τοῦ οἴου συντακτικοῦ ἔργου, μετατεθῇ εἰς τὴν θεσιν τοῦ πρώτου. Νομίζει δ' ὅτι τοῦτο θὰ ἦτο καὶ μεθοδικώτερον, διότι τὸ πρῶτον τοῦτο ἄρθρον προκεῖται νὰ περιέχῃ δογματικὰς τινας ἐννοίας ὡς ἀπανάστημα τοῦ οἴου ἐπακολουθούντος ἔργου. Εἶναι δὲ πιθανὸν μετὰ τὴν συντελεσθῆναι τοῦ οἴου ἔργου νὰ προτεθῶσιν εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον ἐκτὸς τῶν ἤδη προτεινόμενων καὶ ἄλλα θεματὰ προερχόμενα ἐκ τῶν ἐμπνεύσεων τοῦ συντελεσθέντος ἔργου.

Ὁ κ. Ν. Σργάτος λέγει ὅτι εἶναι ὑπερχωμένος ἐξ αὐτῆς τῆς ἐντολῆς τοῦ λαοῦ νὰ συζητήσῃ τὸ ζήτημα τῆς αὐτοτελείας καὶ ἀνεξαρτητικῆς τοῦ Κράτους, ἀναφερόν δὲ διὰ μαζῶν τὴν γενόμενα ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τοῦ 1916 καὶ ἐνταυθεν καθ' ἃ, τὴν εἰσηγήσει τῶν ἀνόμως διαχειριζομένων τὴν Κυβερνησιν τῆς Χώρας, αἱ τρεῖς Μεγάλαι Δυνάμεις ἀπὸ συμμάχων καὶ πληρεξουσίων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους μετεδύληθησαν εἰς ἐλεγκτικὰς αὐτοῦ, φρονεῖ ὅτι ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως θὰ ἐσήμαινεν ὅτι ἡμεῖς οἱ ἴδιοι θέτομεν ἐν ἀμφιδόλῳ τὸ δικαίωμα νὰ ἀποφανθῶμεν περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ αὐτοτελείας ἡμῶν, δι' ἣν τόσους ἡμιόβωμεν μυκητισμούς παρ' ἐκείνων οἵτινες κατήργησαν τὴν αὐτοτελείαν ταύτην. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι, ἂν ὅπου συνεστῇ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, δὲν ἀνεγάρη τυχούτη διὰ ταῖς περὶ αὐτοτελείας εἰς τὰ δύο πρῶτα Συντάγματα, διότι δὲν

ἐκρίνετο ὅτι ὑπῆρχεν ἀνάγκη νὰ γίνῃ τοῦτο. Ἀλλ' ἤδη ἡ πικρὰ περὶ τοῦ προσφάτου παρελθόντος ἐπιβόλη νὰ διακηρύξωμεν ἡμεῖς τὴν αὐτοτελείαν καὶ ἀνεξαρτησίαν ἡμῶν διὰ Συντακτικῆς Συνελεύσεως, νὰ διακηρύξωμεν δ' ἐλεῖνο τὸ ὅπιον αὐτὴ ἡ Ἀγγλίξ διακήρυξε κατὰ τὸ ζήτημα τῆς ὑποδείξεως τοῦ πρίγκιπος Λεοπόλδου ὡς Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος διὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ αὐτῆς Οὐλενγκταιν, ἀπαντῶντος εἰς τὴν πρίγκιπα τὴν 10ην Φεβρουαρίου 1830. Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ σερκτιωτικοῦ νόμου καὶ τῆς κυριαρχίας, ἐπὶ τετραετικῶν διαστήματι ἐλευθερίας ἡ εὐρωπαϊκὴ γνώμη ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον τῶν συνθηκῶν περὶ ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἦδη εἶναι καιρὸς νὰ διαφωτισθῇ ἡ Εὐρωπαϊκὴ γνώμη, ἵνα στρέψωμεν αὐτὴν καὶ εὐνοίως πρὸς ἡμᾶς κατὰ τὴν ἐπικείμενην ἐξέλιξιν καὶ ἐπὶ τῶν τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν ζητημάτων. Τοῦτο θὰ γίνῃ καὶ διὰ τῶν συζητήσεων ἐνταῦθα καὶ διὰ τῶν ἀνυπόστατον ἐν τῷ ἔσω τύπῳ, δι' ὧν θὰ ἐπιδιδώμεθα νὰ πείσωμεν τὰς ἐν Ἑuropῇ εἶναι, ὅτε ἀντέστημεν εἰς ἐπιβόλην βίαιαν, δὲν ἐπρόβλεψεν τοῦτο ἐξ εὐφροσύνης πρὸς τὰς ἐλευθερωτικὰς Δυνάμεις ἀλλ' ἐκ τῆς συναισθητικῆς ὅτι ὑπερχυνοῦμεθα τῶν ἐρωτημάτων δικαιομάτων ἡμῶν, χειροκρατήματα.

Ὁ κ. Κ. Δουκουρέζος, τὸ ἀφανεστότερον, λέγει, τῶν ἐπιχειρημάτων δι' ὧν ὑποστηρίζεται ἡ γνώμη τῆς καὶ ἀναρχίας ὡς τοῦ ἄρθρου ἀνακηρύσσοντος τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἀπώλυτον κυριαρχίαν τῆς Χώρας ἐν τῷ Συντάγματι, εἶναι τὸ ἐπιχειρηματὸ ὅτι ὅπου προβάλλει ὁ ἡζύστης ἐξ Ἀργυλίδος καὶ Κορινθίας συναδέλφους, ὅτι ἡ ἀνεξαρτησία καὶ ἡ κυριαρχία ὑφίσταται ἀναρχικῶς εἰς τὰ πρῶτα πολιτεύματα τῶν Ἑθνικῶν Συνελεύσεων. Καθ' ὅσον εἶναι γνωστὰ τὰ συμβάντα ἐν τῷ ἔργῳ παρελθόντι κατὰ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ τόπου, καθ' ἣς ἐγένετο ἐπὶ βίαιας ἐν δικαιοκρατίᾳ ἀνυπόστατον προτασίας εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Χώρας καὶ καταπατήθη καὶ συνετρίβη ἡ αὐτοτελεία καὶ ἡ ἀνεξαρτησία ἡμῶν, θὰ ἦτο οὐσιώδης παράλειψις, ἐὰν ἤδη, ὅτε τὸ πρῶτον διδεται ἡ εὐκαιρία εἰς τὴν λαϊκὴν κυριαρχίαν ἵνα ἐκφέρῃ τὴν γνώμην τῆς ἐπὶ τούτου, δὲν διεμαρτύρεται αὐτὴ διὰ τῶν πληρεξουσίων τῆς Συνελεύσεως διὰ τὰ τελεσθέντα, καὶ ταιαύτην διαμαρτυρίαν ἀποτελεῖ ἡ ἀναρχία ἐν τῷ Συντάγματι τοῦ προτεινόμενου ἄρθρου ὡς ἄρθρου τοῦ. Ὅταν δ' ἐπιστῇ προσθέται, ἡ ὥρα τῆς οὐσιαστικῆς συζητήσεως θὰ ἀναπτύξῃ ἐκτενῶς τὴν γνώμην μου. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς ἀναβολῆς, φρονεῖ



ὅτι συμβιβάζονται καὶ διαστέλλονται γνώμη. ἔαν ὑψηλὴ κατ' ἀρχὴν τὸ ἄξιον ἢ δὲ συζήτησις περὶ τῶν λεπτομερειῶν τῆς διατυπώσεως ἀναβλήθῃ διὰ μεταγενέστερον χρόνον.

**Δ. Γούναρης** Προέδρος Κυβερνήσεως. Οὐδὲν λόγον ἔκανσα οὕτως νὰ ἐπιβλήῃ νὰ μὴ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν προτάσεων περὶ αὐτοτελείας καὶ ἀνεξαρτησίας. Καὶ προσέθετο ὅτι τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Χώρας δὲν θὰ τὴν ἐξασφάλισῃ βεβίαιως ἢ κατὰ τὴν συνεδριακὴν κρίσιν ψήφισις προτιπώσας περὶ ἀνεξαρτησίας αὐτῆς (χειροκροτήματα).

**Ο κ. Γ. Πώπ** λέγει ὅτι εἶναι διατεθειμένος νὰ ἐπιμείνῃ, ὅπως διὰ παντός τοῦπου ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν προτάσεων περὶ αὐτοτελείας. Ἐάν μὲν ἡ Κυβέρνησις ἤθελε βεβαιώσῃ ὅτι τὸ ἔργον ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς κ. Λεβίδου πρὸς τῆς δικαιοσύνης, ὅτι ὅπως εἶναι καὶ λόγῳ ἐπιβλήσονται τὴν ἀναβολὴν τῆς συζήτησεως, οὐδεμίαν ἔχει ὑπόστασιν καὶ βάσιν, προθύμως θὰ ἐκλινον καὶ ἐγὼ ὑπὲρ τῆς ἀναβολῆς.

**Α. Μάτεσις** Ἡ γνώμη αὐτῆ τοῦ κ. Λεβίδου εἶναι προσωπικὴ γνώμη αὐτοῦ καὶ οὐχὶ τῆς Ἐπιτροπῆς.

**Ο κ. Σ. Σωτηριάδης** φρονεῖ ὅτι ἡ συζήτηςις ἐξεστράπη ἀπὸ ζήτηματος διαδικαστικῆς ἀναβολῆς εἰς ζήτημα οὐσίας. Ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ὑπῆρξε πάντως αὐτοτελές, κυρίαρχον καὶ ἀνεξάρτητον, οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ. ἔχει δὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ ἐθνευρετής τῆς ὑποτελείας τῆς Ἑλλάδος ἦτο κατεστραμένος περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Χώρας, προσέθηκε δὲ τὴν ὑποτέλειαν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς φιλαρχίας αὐτοῦ. Καὶ ἐν αἰσῇ ἡ ἀνεξαρτησία ἦτο ἀναγεγραμμένη ἐν τῷ Συντάγματι, καὶ πάλιν θὰ παρεβιάζετο κατ' ὃν τρόπον παρεβιάσθη ἡ διατάξις τοῦ ἄρθρου 99 τοῦ Συντάγματος, ἡ ἀπαγορεύσις εἰς ξένον στρατὸν ἔνθεν νόμου νὰ διακινῇ ἢ νὰ διέλθῃ διὰ τοῦ Κράτους. Δὲν ὑπάρχει ἔτι λόγος νὰ ἀναγκασθῇ ἡ διατάξις τοῦ ἐν τῷ Συντάγματι εἰρηὶ ὑπηρετοῦσιν πρακτικὸν σκοπὸν. Ἀλλ' εἴτι μᾶλλον δὲν εὐρίσκει λόγον νὰ μὴ ἀναβληθῇ ἡ συζήτηςις ἀφοῦ οὐδεμία ἐκ τῆς ἀναβολῆς δύναται νὰ προκύβῃ εἰς τὸ Κράτος ζημία καὶ ἀφοῦ ἡ Συνέλευσις δύναται νὰ συζητήσῃ τὰ ἔθρακ ἐκείνα ἅτινα παρέχουσιν ἔδαφος εἰς ὀλιγωτέρας συζητήσεις καὶ εἴτα νὰ προβῇ εἰς τὰ παρέχοντα στάδιον εἰς ἀντιγωνισμὸν καὶ σφοδρὰς συζητήσεις.

**Ο κ. Ν. Καλαντζάκος** λέγει ὅτι παρὰδύτως ἔκανσε τὴν πληρεξούσιον Ὑμῶν κ. Γ. Πώπ κοπτόμενον δῆθεν περὶ

τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ Κράτους ἡμῶν, ἐνθ' ὤφειλεν εἰς τὴν Βουλὴν τῆς 31 Μαΐου νὰ διακηρυχθῇ περὶ τούτου. Ἀπὸ τῆς 25ης Μαρτίου 1921 καὶ ἐντέθεν διὰ ποταμῶν ἀφάτος ἐκληρόθη τὸ ἑλληνικὸν Κράτος ἀνεξαρτητικῶς, ἐπισήμως δὲ διὰ τῆς Α' ἐν Φρουρῇ Συνεδρίας. Δὲν ἐπιτρέπεται ὅθεν σήμερον ἡ συζήτηςις περὶ τῶν ζήτηματις τούτου, διότι ἀπαιτεῖται ἀλατρωμένη κατὰ τῆς νομισματικῆς τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ τῶν τούτων θυσίαν κρίσις. Ἡ ἐνστάτης εἶναι εἰς τὴν ὅτι δὲν πρέπει νὰ τεθῇ διατάξις ἐν τῷ Συντάγματι, διότι ἡ τοιαύτη ἀναγκάζει τὴν ἐκτέλεσιν ἀριστοκρατικῶν ζήτηματις ἀνεξαρτησίας, ὑπερ πλεονεξίας δὲν εὐρίσκειται.

**Ο κ. Γ. Μορμούρης** εἰς τὴν δεδωκυμένην ἀνταρτίαν καὶ νεύσῳ διὰ τοῦ ἐκείνου ἐπὶ τῶν προλαμψάντων ἡμετέρας, διότι εἰς μίαν τὴν κατὰ τὴν ἀρχὴν ἡμετέραν ἀνταρτίαν καὶ ἐκτελεστέαν κρίσιν πλείους ἡμετέρας μισήθησαν γεγονόσιν ἅτινα ἔπρεον ἐν τῇ ψυχῇ ἡμετέραν τὴν αὐτὴν καὶ τὴν ἀμφισβήτησιν, πλεον τῶν ἄλλων δυνάμεν, καὶ αὐτῆς τῆς αὐτοτελείας καὶ. Δὲν εἰσέρχεται, συνεχίζει, εἰς τὴν κρίσιν τοῦ θελήματος τούτου, διότι δὲν περικεῖται ἡ αὐτὴς ἀνταρτία περὶ τῆς προτάσεως τῆς ἀναβολῆς τῆς συζήτησεως δι' ἐπιθεωρητικὸν χρόνον. Ἐπιφυλάσσεται νὰ ἐμφανίσῃ ἐν αἰσῇ, ἀλλὰ ἀφοῦ ἄρτι ἐβίβη τὸ ἀποδεδειγμένον τούτου ζήτημα, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναβληθῇ ἐντὶς τῆς αἰθρίας κρίσεως διακηρυχθεὶς ἡμετέρας ἐκτελεστέας ἀριστοκρατικῆς ἀπαιτήσεως κυριαρχίας καὶ.

**Ο κ. Δ. Μπούσδρας** λέγει ὅτι ἐκ τῆς συζήτησεως προκύπτει ὅτι πρόκειται περὶ ἐκτακτικῆς αὐτὴν συνθετικῆς κατὰ τὴν δυνάμιν τὸ ἔσθον τῶν μερῶν καὶ ἀλλοῶν γεγονόσιν ἡδὴ συμβαίνουσιν. Ἐν περὶ τούτου κρίνεται, τότε νὰ προταθῇ ἡ συζήτηςις, ἄλλως νὰ ἀναβληθῇ αὐτή.

**Ο κ. Α. Παππαποστόλου** πρὸς τὴν ὅτι τῆς ἀναβολῆς.

**Ο κ. Δ. Παναγιώτου** φρονεῖ ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτηςις, διότι ἐν ἐκκέντῳ περιπτώσει οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων, ἀποσχεθέντες τὴν αὐτοτελείαν καὶ ἀνεξαρτητικὴν τοῦ Κράτους εἰς τὴν ἑλληνικὴν λαὸν, θέλουσιν ἐμφανισθῇ ψευδόμενοι.

**Ο κ. Γ. Καρπετόπουλος** λέγει ὅτι κατ' ἀρχὴν φρονεῖται ὅτι ἐπιπράττει ἡ γνώμη νὰ ἀναβληθῇ ἡ πρότασις περὶ προτάσεως τῆς συζήτησεως. Ἐν τῇ ψυχῇ ὅμως ὁ δὲν ὑπάρχει ἡ ἐπιθυμία νὰ γίνῃ ἡ συζήτηςις, τοῦθ' ὅπως καὶ



αὐτός υποστηρίζει, ισχυρίζομαις ὅτι δεν δυνάμεθα νὰ ἀρ-  
μολῶμεν πρὸ τῆς ἀπορίας τῆς ἀνταρθείας τοῦ Κράτους.  
Δεχόμενοι ἀναγκάσιν, προσθέτει, ἀκολουθοῦμεν πολιτικὴν  
κλιρονομικὴν, ἥτις εἶναι ἀναγκαῖα Κράτους ἐλευθέρου κατὰ  
τὰς περιστάσεις μάλαςτα στιγμῆς.

**Ο κ. Καλαντζάκος**, δευτερολόγων, ἀπορεῖ πῶς ὑπάρ-  
χουσιν οἱ ζητούντες νὰ γίνῃ συζητήσεις περὶ ἀνεξαρτησίας  
καὶ ἀνταρθείας τοῦ Κράτους, ἡ ἑποῖα περὶ ὁδὸν τῶν  
Ἑλλήνων τίθεται ὅτι ἀριστοθέτηται. Ἀρτεῖ δ' ὅτι δι-  
στακτικὴ πιστεύει νὰ εἶναι ἐκεῖνη, οἱ ὅποιοι ἐχειροκρίστων  
ἦσαν καὶ ἐχειροκρίστων ἐν τῇ Βουλῇ τῆς 31ης Μαΐου τὴν  
συνεδρίαντα εἰς τὴν ἀκατάσχετον τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς  
Ἑλλάδος.

**Ο κ. Καρπετιόπουλος** λέγει ὅτι ὁ κ. Πληρεξούσιος  
οὐδὲν ἄλλο πρᾶττει ἐνταῦθα περὶ νὰ τακτοποιῇ πάλιν  
συνεδρίαντας ὅσοις δὲν συμφωνοῦσι πρὸς τῆς γνώμας του,  
καὶ θέον νὰ προσεῖλ, διότι δεν ἐξυπηρετεῖται ὡς οὗτος ἡ Κυ-  
βερνήτης. Ἐγὼ δὲν εἶπα ὅτι εἶναι διστακτικὴ ἡ Κυβερνή-  
της, ἀλλὰ νὰ προσεῖλ νὰ μὴ εἶναι διστακτικὴ.

**Ο κ. Καλαντζάκος** ἀπαντᾷ ὅτι ἡμεῖς ἐπὶ γεγονότων  
καὶ δὲν συμφωνοῦμεν, ὑπεστή δὲ καὶ αὐτοὶ καὶ ἄλλοι  
ἐκ τῶν πληρεξουσίων διωγμοὺς μεγάλους, περὶ ἐκεῖνου τὴν  
ἐποχὴν ἐνίσχυσε ὁ κ. Καρπετιόπουλος, ὅστις εἶναι ἀντισυμ-  
βουλὸς διὰ τοὺς διωγμοὺς τούτους καὶ τὴν τακτικὴν ἐκείνην.

**Γ. Καρπετιόπουλος**. Ἄλλοι εἶναι οἱ διωκτοὶ τὴν κ.  
Πληρεξούσιον καὶ δώσαντες εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα νὰ ἐμ-  
φανίζῃ διαρκῶς τοὺς διωγμοὺς τοῦ ἐνταῦθα καὶ νὰ ἐπιτί-  
νηται ἐνάντιον ἐκείνων, καὶ ὡς δὲν εἶναι ἄξιος. . . .

Ἐγείρεται σφοδρότατος θόρυβος ἐν τῇ σημερινῇ τάτῃ  
καὶ πλείους πληρεξούσιοι ἀπευθύνονται μετὰ ζωηρότητος  
πρὸς τὴν κ. Καρπετιόπουλον ζητοῦντες ν' ἀναγκάσῃ τὴν  
γνώμην του. Ὁ κ. Πρόεδρος ἀκούει τὸν αὐθόρηνον ζήτησιν καὶ  
ἐπιβάλλει τὴν τάξιν, συνιστᾷ δὲ εἰς τὴν κ. Καρπετιόπουλον  
νὰ μὴ μεταχειρίζηται ταχύτητα βραχείας φράσεις κατὰ τὴν  
συνεδρίαντα του. Ἄλλ' ὁ θόρυβος ἐπιτείνεται καὶ διακόπτε-  
ται ἡ συνεδρίασις ἐπὶ 15 λεπτά.

Ἐπικληρονομημένη μετὰ 10' λεπτά τῆς συνεδριάσεως,  
ὁ κ. Πρόεδρος προκαλεῖ τοὺς κ. κ. Πληρεξουσίου νὰ  
ὡπιν ἡρεσιώτεροι κατὰ τὰς συζητήσεις των, ἐὰν δέ, λέγει,  
ἐν τῇ ἐσχάτῃ τῆς συζητήσεως ἐξερύγων ἐκ τοῦ στόματος  
πληρεξουσίων τινῶν ζωηρότερα τοῦ πρέποντος φράσεις, ἐλ-

πείει ὅτι πρῶτοι αὐτοὶ θέλουσιν ἀναγνωρίσει τούτοις καὶ  
θέλουσιν ἀπορροῖν τὴν ἐπανάληψιν περισπούδαστον.

**Γ. Καρπετιόπουλος**. Ὁφείλω νὰ δώσω ἐξήγησιν κύριε  
Πρόεδρε, καὶ προκαλεῖ νὰ μοὶ δώσῃτε τὴν ἰαγὸν. Ἀνε-  
χόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ βήματος λέγει τὰ ἑξῆς: Ὁ  
παθήματα τῶν ἀκατάσχετων εἶναι σφοδρὰ καὶ τίττω  
τοὺς δικὰ τοὺς παθόντας. Ἄλλ' ἐγὼ ἀνέστηκα μόνον διὰ  
τὸν κ. Συνάδελφον, ὁ ὅστις διαρκῶς ἐπικαλεῖται ἐνταῦθα  
τοὺς διωγμοὺς του, ἐν ἐπιτήδειαν κατὰ τῶν συνεδρίων  
του, ἡθέλησε δὲ καὶ ἐγὼ νὰ συμφωνήσω.

**Ν. Καλαντζάκος**. Ὁδότετε ἐπεκλήσθησαν τὰ παθήματά  
μου ἐν συμφωνητικῇ τινι. Ἐπεκλήσθησαν καὶ ἐπικαλεῖ-  
ται τὰ παθήματά τῆς Βουλῆς τῆς 31 Μαΐου, ἐν ὧς ἀν-  
ταρθεῖ ὅτι ἐδῶκατε τὴν ψῆφον σας ὅτι ἐκεῖνου, ὅστις  
ἀκατέδικατος εἰς ἐξόριον τὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνον. Ἀν-  
επράξατε καλῶς ἢ κακῶς καὶ σεῖς καὶ πάντες οἱ ὁμόφρονες  
σας, ὅς κοίτη, τούτοις ἐκ τῆς πολιτείας σας ἐκείνης.

**Γ. Καρπετιόπουλος**. Ὁ κ. Συνάδελφος δι' ὅσων εἶ-  
τε ἡθελετε νὰ γίνῃ συμφωνητικώτερος, κ. νεὸς θόρυβος  
ἐγείρεται ἐν τῇ τάτῃ τούτῃ. Πάλιν πληρεξούσιος, ὁ  
κ. Ἀργυρός, ὁ κ. Σπυρίδης, ὁ κ. Γαρυφαλιός καὶ ἄλλοι  
ἐφαῖναι διακοπόμενοι κατὰ τοῦ κ. Καρπετιόπουλου ἰσχυ-  
ροῦ ἐπὶ τὸν βήματος.

**Θ. Τουρκοβασίλης**. Κύριε Καρπετιόπουλε, πευσέξεται.  
Δεν εἶναι συμφωνητικὸς ὁ κ. Καλαντζάκος, ἀλλ' ἀντι-  
ποτικὸς, ὅπως τῆς πικρῆς διωγμοῦ, ὅτε σεῖς ἐκλήθηθε  
ἡμερῖνος ἐνταῦθα, καὶ πείπει νὰ εἴσθε ἄδύνατος πρὸς τοὺς  
συνεδρίους σας. Ἦν ἐξήχητο ἀπὸ ὧν, ὁ Βενιζέλος ἦν  
ἐπὶ ἐδῶ ἀπὸ τῆς.

**Γ. Καρπετιόπουλος**. Ὁ κ. Συνάδελφος ἀνέλθας νὰ  
ὑπερκινήσῃ ἐκεῖνου ὅστις δεν ἔχει ἀντίκλινον συμφω-  
νῶν. Ἦν ἐμελεσται τὰ πρακτικά, τὰ ὅποια ἐπεκλήσθη,  
ὅς ἔπε ἀντιώτερον τολμήσας εἰς τὴν ἐκφράσει του.  
Ἐμεν ἐδῶ, ὅπου ἐμεν οὗτοι οἱ ἀντιπολιτευόμενοι ἀρχηγοί,  
καὶ ἐδῶκαμεν πάντες ψῆφον ἐμπιστοσύνης, κατὰ τὴν ὁ-  
κωμοσίαν τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὅπως ἀναγνωρίσῃ τὸ καθεστῶς.

**Α. Ἀργυρός**. Περὶ τῆς ἐνταῦθα ἐνταῦθα διακοπόμεθα  
κατὰ τὴν ἀθετητικῇ ἐκείνου.

**Γ. Καρπετιόπουλος**. . . . ἀναγνώρισε δ' αὐτὸ καὶ αὐτοὺς  
ὁ κ. Δ. Παλλῆς. . . .

Ἄνεξ θόρυβος.

**Ι. Δ. Ράλλης.** (Υπουργός επί της Εθνικής Οικονομίας). Διακαταρτίζονται κατὰ τῆς βλυσφύρας φράσεως, καὶ κατὰ τὴν ἀνδρὸς ἐλαίνου ὅστις κατηγάλωσεν ὅλην τοὴν τὴν ζωὴν ὅπως ἐξυπηρετήσῃ ἀπείλως τὴν πατρίδα.

**Α. Αργυρός.** Περὶ τὴν κατὰ τὴν ἡμετέραν διακοσμίαν καὶ ἀντιπολίτευσιν κατὰ τοὺς νόμους καθεστώτος.

**Γ. Ἀλεξάνδρου** (πληρεξούτος Πρεσβυτάτος). Ἐπειπεὶ καὶ ἐρευνᾶται τότε ὡς ἔργον τῶν ὁρίων. (Μετὰ θύλακα). Κῶς Καραποπούλου, καὶ κατέληξε ἀπὸ τοῦ βήματος. Ὁρίων δὲ ἐκ τῆς θέσεώς του συμπλέκεται μετὰ τοῦ κ. Καραποπούλου καὶ κατεβάζει τούτων τοὺς ὅρους.

Νέος ἐγείρεται τότε θόρυβος καὶ διαμαρτυρία. ἐκ τῆς δεξιᾶς πτέρυγας. Ὁ κ. Ἀρ. Σαλῆς καὶ κ. Στράτος, ὁ κ. Ἰωάννης Παναγιώτης καὶ ἄλλοι διαμαρτυροῦνται κατὰ τοὺς κ. Ἀλεξάνδρου καὶ ζητοῦσι νὰ ἀποδοκιμασθῇ ἡ πρῆξις αὐτοῦ.

Ἐπελθούσης ἡσυχίας, ὁ Πρωθυπουργὸς κ. **Δ. Γούναρης** ἐκφράζει τὴν λύπην του διὰ τὴν τροπικὴν ἣν ἔλαβε τὸ ἐπεισόδιον, παρακαλεῖ δὲ τοὺς παρεστρότους ν' ἀναγνωρίσωσιν ὅτι δὲν ἔστι ἀνεκτὴ ἡ διαμαρτυρητικὴ σκεπὴ καὶ τινιστὴ νὰ στείλωσιν αὐτοὺς νὰ ἐκφράσωσι τὴν λύπην των. Τινιστὴ δὲ τινιστὴ εἰς τὴν κ. Ἀλεξάνδρου νὰ ἐκφράσῃ τὴν θλίψιν του δι' ὅσα ἔπραξεν ἐν εἰρήνῃ, ὅσα λέγει τὸ ἐπεισόδιον.

**Γ. Ἀλεξάνδρου.** Ἀναγνωρίζω ὅτι παρεστρότην καὶ ἐκφράζω τὴν λύπην μου. Ἀλλ' ἐκφράζω καὶ τὸ παράπονον μου κατὰ τοῦ κ. Καραποπούλου, διότι ἐτόλμησε νὰ με ἀποκατέστη ἀνάξιον. Νέος θόρυβος.

**Πρόεδρος.** Κρατῶν τὴν κώδινον. Ἐλθέτω ἤδη τὸ ἐπεισόδιον.

Κηρύσσεται μετὰ τούτου περικυφέντα ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως τῆς ἀναβολῆς τῆς συζήτησεως τοῦ ἔργου. Ἰσὺν καὶ ἐρωτᾶται ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου ἡ Συνέλευσις, ἂν ἀποδέχεται τὴν ἀναβολήν.

**Γ. Πάπ.** Ὑπεβλήθη πρότασις ἐγγράφως περὶ ψηφοφορίας δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, κ. Πρόεδρε.

**Πρόεδρος.** Οὐδεμίαν πρότασις ὑπεβλήθη.

**Γ. Πάπ.** Τίποτε τοῦτο ἀφορᾷ τὰς σχέσεις τῆς μειονουψηφίας καὶ πλειονουψηφίας.

**Ν. Στράτος.** Τὴν κ. Πληρεξούσιον δὲν ἀναγνωρίζω ὅτε κατεβλήθη ὅτε ἀντιλήπτου συνήγερσιν τῶν σχε-

σεῶν μου μετὰ τῆς πλειονουψηφίας. Ὑπεβλήθημεν τὰς ἀντιλήψεις μας καὶ ἐπειδὴ ἡ Κυβερνήσις δὲν ἐνεργεῖται ἀπὸ τῆς δὲν ἐνεργεῖται ἐπὶ ἐπεβλήθημεν ἡμῖν νὰ παρακαλοῦμεν ψηφοφορίαν, γνωρίζοντες ὅτι ἂν ἡττηθῶμεν, δὲν νὰ παρακαλοῦμεν τὴν μειονουψηφίαν εἰς τὴν κ. Πληρεξούσιον νὰ κατασταλέσῃ δημοσιονομικὰ ἔργα.

Ἐρωτηθεὶς μετὰ τούτου ἐκ δεξιῶν ἡ Συνέλευσις ἀποφαίνεται ὑπὲρ τῆς ἀναβολῆς, μετὰ ἀναγνωρίσεως τοῦ ἔργου τῶν τῶν Συνεργιστῶν.

Ὁ κ. κ. **Ν. Στράτος** καὶ **Κ. Ανκουρέζος** ζητοῦσι νὰ διακοπῇ ἡ συνεδρίασις, διότι ἔχουσι νὰ ἐπιδιώκωσι περικυφέντα ἐπὶ τοῦ κ. Παναγιώτη, πιστεύοντες δὲ νὰ διαμαρτυρῶνται ἐπὶ τοῦ κ. Παναγιώτη καὶ νὰ ἀντικατασταθῇ δι' ἄλλου.

Ὁ κ. **Χ. Μητσόπουλος** λαμβάνων τὴν λόγον, λέγει ὅτι, τὸ ἔργον τῶν τῶν Συνεργιστῶν ἀνακηρύττει τὴν ὀρθόδοξον θρησκείαν ἐν Ἑλλάδι ὡς ἐπικρατοῦσαν. Κατὰ τί εἶναι ἡ θρησκεία ἐπικρατοῦσα; Καθόσον ἐγκλείει ὑπὲρ αὐτῆς δικαιοσύνην; Οὐδὲν τοιαῦτον ἐγκλείει δικαιοσύνην. Ἡ λέξις «ανεκτὴ» κατὰ μετὰ τῶν τῶν ξένου dominante, οὐδὲν τὸ περικυφέντα σημαίνει. Ἡ ἐννοια κατὰ τῆς εἶναι ὅτι ἐπικρατεῖ λόγῳ τοῦ πλείονος ἀριθμοῦ τῶν πιστῶν τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν πιστῶν τῶν ἄλλων διανοήσεων. Ἀλλ' ἐν τούτῳ περιπτώσει δὲν εἶναι ἡ λέξις ἐπικρατοῦσα ὅτε καὶ πρὶν φησὶ, ὡς εἰπώμεν αὐτῷ. Διότι ἡ Ἑλλάς, ἥτις καλεῖται νὰ γινῇ Βυζαντινὴ καὶ Ἀυτοκρατορία, καλεῖται νὰ περιλάβῃ ὅπῃ τὴν σφετέρην κατὰ τῆς καὶ ἄλλους λαοὺς, ὡς μουσουλμάνους, Ἰσραηλῆτας καὶ ἡμετέρους, καὶ ἂν αὐτοὶ ἔσονται οἱ περικυφέντα, τότε ἐπικρατοῦσα ἂν ἔσονται ἡ θρησκεία; Ἐπικρατοῦσα λοιπὸν εἶναι ἐννοια ἁπλοῦς καὶ ἁπλοῦς. Ἰσὺν τὸ ἔργον τοῦ Συνεργιστῶν ἀνακηρύττει τὴν λέξιν ἐπικρατοῦσαν ἀπὸ ἐπικρατοῦσα, ἔχον καλὸν καλὸν τὸ ἐννοεῖται. Καὶ καλὸν καλὸν καλὸν τούτου. Κατὰ ν' ἀνακηρύττει ἐν τῷ ἔργῳ ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία εἶναι ὀρθόδοξος Χριστιανική, δηλαδή ποθῶ. εἰς τὴν τῆς μνήμης τῶν ἐθνικῶν αγώνων τῆς Ἑλληνικῆς ἐν τῇ ὁπλίᾳ τῷ νέῳ ἔθνος ἐξελήσθη, καὶ εἰς τῆς κατὰ τῆς ἐσθῆτος καὶ προσηλῆτος ποθῶ νὰ εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία, Πολιτεία ἥτις νὰ ἔχῃ θρησκείαν. Κατὰ τὸ πρᾶγμα καὶ εἰς ἄλλου σκοποῦ, διότι Πολιτεία ἥτις ἔχει θρησκείαν ἀναγνωρίζει εἰς αὐτὴν τὴν ἀρετὴν, τὴν κατὰ τὴν καὶ τὸ χρὴς νὰ ὑπηρετῇ τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἐκκλησίαν.



ταίνει ν' ἀνακληθῇ ἡ συζήτηση ἐπὶ τοῦ ἄρθρου, ὥστε νὰ ἀκουσθῇ καὶ ἄλλων πηγεσούσιων ἡ γνώμη, ἵνα εἶναι ἐκτενέστερος ἡ γνώμη τῆς Συνελεύσεως ἐπὶ τούτου.

Ο κ. **Ν. Βλιάμος** παρατηρεῖ ὅτι πρέπει νὰ διακριθῇ ἐκ τῶν κειμένων ἡ λέξις «γενεσιγενής» καὶ νὰ τεθῇ ἄντ' αὐτῆς ἡ λέξις «ἀναγεννησθέντος». Ὡς πρὸς τὴν λέξιν «ἀναγεννησθέντος» φησὶ ὅτι πρέπει νὰ ἐξαιρεθῇ, ἅτε οὕτω λείψανον παρωχημένης ἐπυχῆς καὶ οὐδαμῶς συνχρόνου πρὸς τὴν νεώτερον πνεύμα τῆς ἠμετέρας ἐποποιήσεως καὶ ἀναγεννήσεως καὶ νὰ ἀντικαταστήθῃ δι' ἄλλης φράσεως ὥς αἱ ἄλλαι ἠρησκασίαι ἀπολύνουσι πλήρως ἐλευθερίας ἐν τῇ ἀσκήσει αὐτῶν. Ὑποτίθεται νομίζει ὅτι ἀρκετὴ ἡ λέξις «προσηλυτισμός», παρελκεῖ δ' ἡ λέξις «ἐπέμβασις», καθόσον οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπεμβῇ εἰς τὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Διακρίπτεται ἐνταῦθα ἡ περιττέρω συζήτηση ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος καὶ λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρᾳ 2 καὶ 45 π. μ., ἵνα ἐπαναληθῇ σήμερον ὥρᾳ 6 π. μ.

Ὁ Πρόεδρος

**Κ. Ἀργ. Λομβάρδος**

Οἱ Γραμματεῖς

**Π. Ἰακώβου**

**Μ. Φωτῆλας**

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΝΑ' (1)

Τῆς 25 Μαΐου 1921.

Ὑπὸ 6 καὶ 30' π. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀναβάν ἐπὶ τῆς εδρᾶς κηρύσσεται τὴν ἐναρκτὴν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσεται ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεώρητα.

Ἀναγνωσκόνται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ Πρακτικά τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως, μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Ν. Βλιάμου**.

Ἀνακοινῶνται κατόπι ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἑξῆς:

— Οἱ κἀκτωι Ζωγράφου τῆς Καρδίτσας κίτουνται τὴν ἀπαλλοτριώσιν τοῦ τσιφλικίου Πετροβουνίου.

Ὁ Ἀρχὴν Λευάχει, διευθυντὴς τοῦ Κεντρικοῦ

(1) Σημ. Ἡ παρούσα συνεδρία ἀνετυπώθη, ἀποφάσει τῆς Συνελεύσεως, περιλαβούσα τὰς ὑπὸ τοῦ κ. Προβουλευτοῦ γενομένης κατὰ τὴν συνεδρίαν ΝΑ' τῆς 28 Μαΐου 1921 ἐρμηνευτικὰς διορθώσεις καὶ ἐρμηνευτικὰς συμπληρώσεις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὸ 1917—1918 παθόντων διὰ πολιτικούς λόγους.

μεταφραστικοῦ γραφείου Κρήτης, ὑπηρετῶν ἐπὶ πεντηκονταετηρίαν κίτεται παροχὴν συντάξεως.

— Ο Μοτιλῆς Μαγγιάς, ἀπίστρετος τερματιστὴς τοῦ Μεταφραστικοῦ ὑποβλήθει ὑπόμνημα περὶ ἀνακρίσεως τοῦ βιβλίου του.

— Ὁ Διευθυντὸς Ν. Ζούπας, τερματὴς ἐπικρατοῦ, μετασχὼν τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγώνος καὶ ἀγωνιστρῆναις κατὰ τοὺς ἐνδύξιν, πολέμου 1912—1913, κίτεται ὅπως τῷ λογιωτῇ συντάξει.

Ὁ Π. Σωφὴς δημοσιογράφος, ὑποβάλλει ὑπόμνημα περὶ τριτοῦ ἐργαζομένου τῆς προξενικῆς ὑπηρεσίας ἐν Ἀμερικῇ πρὸς προστασίαν τῶν Ἑλλήνων μεταναστών.

Τὸ Κοινωνικὸν Συμβούλιον Παφωσίων τῆς Σάμου κίτεται, ὥπως ψηφισθῇ χρηματικὸν ποσὸν πρὸς κατασκευὴν ὁρίσμενων ὁδῶν.

Τὸ Σωματεῖον κρησπολίων συνηγορεῖ ὑπὲρ τῶν ἐν τῷ ὑποβλήθοντι ὑπ' αὐτοῦ ὑπομνημάτων δικτυοποιεμένων γυναικῶν περὶ τοῦ ἐνοικιστατοῦ.

— Ὁ Θεόδωρος Τσόκας, ἐπενεωμοτάρχης, τερματισθεὶς κατὰ τινος συμπλοκῆν μετὰ λησῶν εἰς τὴν χεῖρα, ἥτις συνεπέειχε τοῦ τραύματος ἀπεκόπη, κίτεται σύνταξιν ἕστην τῷ μισθῷ του.

Ἡ Στρατὴν γῆρα Ν. Σαρκενένης, κἀποιος Λακίνας, κίτεται βελτίωσιν τῆς συντάξεώς της.

— Ὁ Νικόλαος Τσακάνης, κατὰ τινος Μεγάλης Κήψης, παρακαλεῖ ὥπως ἐπενεωμοτάρχης ἀδελφὸς τοῦ Ἀλέξανδρου τερμαχθῇ.

Οἱ κἀκτωι Ἀργῆνης παρακαλοῦνται ὥπως ληρθῇ πρόνοια, ἵνα ἀποζημιωθῶσι διὰ τὰς ὑπὸ τῶν Ρώσων προσφύγων καταληρηθείσας οἰκίας των.

Οἱ κἀκτωι τῆς Κοινότητος Ἀγίων Θεοδώρων, τῆς περιφερείας τῆς ἐπαρχίας Ἀλμυρού, αἰτοῦνται τὴν ἐπέμβασιν τῆς Συνελεύσεως πρὸς ἐπίρυσιν ὑριστουμενων ἀτηματικῶν διανορῶν μετὰ τῶν αὐτῶν καὶ τῆς κοινότητος Γαρδικίου.

— Οἱ ὑπαξιωματικοὶ τεχνίται τῆς ἀρμενιότητος τοῦ Παρθενικοῦ παρακαλοῦσιν, ὥπως προαχθῶσιν ἀνευ ἐξετάσεων εἰς ἀρχιτεχνίτας α' τάξεως.

Τὸ Σωματεῖον ἀρχιτεκτονικῶν κίτεται ὥπως ληρθῇ ὑπ' αὐτῶν τὸ ὑπὸ τῶν Βιοτεχνικῶν Συντεχνιῶν τῆς Ἑλλάδος, ὑποβληθὲν ὑπόμνημα περὶ ἐνοικιστατοῦ.

Οι πληρεξούσιοι κ. κ. **Α. Τσουκαλάς, Γ. Ἀλεξάνδρου, Κ. Οικονομίδης, Δ. Πετρανάκος** καὶ **Ἡλ. Μπασδέκης** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως τῶν ἀρμοδιοτήτων τῶν ἐφοδρεῖων τοῦ Σώματος τῆς Συγκοινωνιακῆς Διεύθυνσεως, διατάξεων».

Ὁ πληρεξούσιος **Λέβου κ. Χρ. Βασιλακάκης** ὑποβάλλει τροπολογίαν·

1. Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ σχεδίου τῆς Συνταγματικῆς Ἐπιτροπῆς· καὶ

2. Ἐπὶ τῶν ἄρθρων 3 καὶ 17 τοῦ αὐτοῦ σχεδίου.

Ὁ πληρεξούσιος **Καλλιδών κ. Ἀ. Βιτάλης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ 1ου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος.

Ὁ πληρεξούσιος κ. **Ἀλέξ. Ἰωαννίδης** ὑποβάλλει τὴν ἐκθεσιν τῆς μειονοφηρίας ἐπὶ τῆς προτάσεως νόμου «περὶ ἀπογραφῆς ἐξελκυστικῶν ἐπεξεργαστικῶν κρημνιστικῶν καπνῶν».

Ὁ πληρεξούσιος κ. **Δ. Τσιτσάκης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων ἀρμοδιοτήτων τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Τ. Τ. Τ.

Ὁ κ. **Γ. Α. Ράλλης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομικῆς) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου·

«Περὶ διορισμοῦ γραμματέων καὶ γραφέων εἰς τὴν Ὑπουργεῖον τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομικῆς»·

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 12 ἐδικο. 1 τοῦ νόμου 2193 τῆς 5 Ἰουνίου 1920 περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων ἐργατικῶν τινῶν νόμων»· καὶ

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1023 περὶ ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως ἰσχυρίσεως, ὡς αὐτὸς ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 8ης Ὀκτωβρίου 1920 Β. Διατάγματος».

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνικῆς) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1920 Β. Δ. περὶ ἐπικυρώσεως ἀπολυθόντων καθηγητῶν τοῦ Ἑθνικοῦ Μετσόβιου Πολυτεχνείου κλπ.»

Ὁ κ. **Θ. Ζατμης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν κλπ.) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου·

«Περὶ τροποποιήσεως τῆς τελευταίας παρραγράφου τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 574 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων ΓΩΚΓ, ΓΩΚΕ καὶ ΓΩΕΤ περὶ ὁ-

γκρισμῶ τῶν Πανεπιστημίων καὶ 221 περὶ παρατάσεως τοῦ χρόνου τῆς ἐγγραφῆς κλπ.»

«Περὶ ἐπικυρώσεως τῆς ἐπικυρίαις Ἀλφειοῦ καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίαις τῆς ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Λαρίσης»·

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ δημοσιεύσεως διατάξεων τινῶν τοῦ νόμου 1381 περὶ διαβιβρώσεως κλπ. τοῦ πρυτανικοῦ τῶν σχολείων τῆς Μεσσηνίας Ἐκπαιδεύσεως, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῶν νόμων 2384 καὶ 2385 καὶ τοῦ νόμου 2476 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων ΒΥΚΑ΄, ΓΥΑΗ κλπ.»

Ὁ αὐτὸς κ. Ὑπουργὸς ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 γενομένου Διατάγματος περὶ διορισμοῦ γραμματέων ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Παιδείας».

Ἡ ἐπὶ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς Ἐπιτροπὴ ὑποβάλλει πρότασιν «περὶ τροποποιήσεως ἄρθρων τινῶν τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, σχετιζομένων πρὸς τὸ Στοιχειώδη Γραμματεῖον».

Ἀποκρινθεῖσιν τοπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Προκειμένου εἰσὶν ἡ Συνελεύσις νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων. ὁ κ. **Κ. Λυκουρέζος** παρηγορεῖ ὅτι ἀναφορὰ τοῦ λαοῦ Μεσσηνίας, ἐν τῇ εἶχον ἐγγραφῇ ὁ κ. Σπύριος καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν εἶχε μεταφερθῇ εἰς τὸ βῆθος τῆς ἡμερησίας Διατάξεως, ἀλλ' ἔχουσι καὶ ἄλλαι ἐγγραφῇ ἐπ' αὐτῆς, οἷον δὲν εἶχον πρόχθε· ἐγγράφῃ. Εἰσίστασι ἄτοπον τοῦτο καὶ συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Πρόεδρον νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ὁμοσίου ὑπαλλήλου, ὥστε νὰ μὴ ἐπανεληθῇ τοιοῦτο τι.

Εἰσέρχεται μετὰ τοῦτο ἡ Συνελεύσις εἰς τὴν

**Ἡμερησίαν Διάταξιν**  
**τῶν ἀναφορῶν καὶ ἐρωτήσεων.**

Ὁ κ. **Κ. Λυκουρέζος**, λαμβάνων ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀνω ἀναφορᾶς καὶ ἀναπτύσσων αὐτήν, ἐπικαλεῖται τὴν ἀντίληψιν τῆς Κυβερνήσεως ὅτι μόνον χάριν τῶν ἐρξοκαλλιεργητῶν, ἀλλὰ καὶ χάριν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, τὴν ὁποίαν θὰ ἐνισχύσῃ ἡ ἀρθρὸς παρραγωγὴ ὀρυζῆς. Αἱ μαζοὶ σήμερον, λέγει, δοθεῖσιν ὑποσχέσεις δὲν ἐπαρκαταποιήθησαν οὔτε ἄλλως ἐκσυνομοῦσι







κίων, προτάσσεται και γίνεται έγκρίσει τής Συνελεύσεως, δι' άνασφάλσεως δεκτὴν κατ' άρχήν τὸ σχέδιον νόμου.

«Περὶ ιδρύσεως παρά τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ δικαιοδικτικῆς ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ἐκτενεῖς ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν δικαίων».

Ἐπίσης προτάσει τοῦ πληρεξουσίου κ. **N. Γερμανοῦ** πρὸς τας αὐτὰς καὶ γίνονται, ἐγκρίσει τής Συνελεύσεως, δεκτὰ οἱ ἀνασφάλσεως εἰς γ' κατ' ἄθροον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου.

«Περὶ δικύσεως τῶν ἐν τῇ τῶν νέων σχεδίων τής ἀειτήρας ἐκτέλεσεως Θεσπίζοντες περὶ ἀνθινῶν ἐνὸν ἄκινον τῶν καὶ».

«Περὶ συστάσεως προσωρινῆς Γενικῆς Διευθύνσεως, ἐπὶ τῶν ὑπογεγραμμένων Μικροβίων».

Προτάσει ἐπίσης τοῦ κ. **Ι. Κούσουλα**, γενόμενης ἀποδεκτῆς ὑπὸ τής Συνελεύσεως, προτάσσονται καὶ γίνονται δι' ἀνασφάλσεως δεκτὰ κατ' άρχήν τὸ σχέδιον νόμου.

«Περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν ἀναγκαστικῶν βιολίων εἰς ταχὺ καὶ τὰς ἀσφάλειας τῶν μεταλλοματῶν ἐν τῶν τοῦ τοῦ 1917 ἐγκυβερνητικῶν καὶ».

«Περὶ τροποποιήσεως δικτύσεων τινῶν τῶν νόμων Σ' - τῆς 9 Ἰουλίου 1852 «περὶ Ἐπισκοπῶν καὶ Ἐπισκοπῶν», ΣΑ' - τῆς 9 Ἰουλίου 1852 (Καταστατικῆς Νόμος τῆς 1. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος), 1195 τῆς 27 Μαρτίου 1918 «περὶ παραχρῆς ἐπιδόμους εἰς τοὺς ἀναγκαστικῶν τὴν δικαιοδικτικὴν σχολάζουσιν ἢ χηρευσσῶν Ἐπισκοπικῶν ἐδρῶν, ἀρχιερεῶν καὶ π.», καὶ 792 τῆς 11 Ἰουλίου 1917 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ κατὰστατικῶν τῆς Ἱερῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Προτάσει κατὰ τὸν κ. **Α. Τσοικαλῶ** προτάσσεται, ἐγκρίσει τής Συνελεύσεως, καὶ γίνεται δι' ἀνασφάλσεως δεκτὴν εἰς κ' κατ' ἄθροον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου.

«Περὶ ἀναθεωρήσεως ὑπηρεσιῶν τῶν Στρατιδικαίων».

Γίνονται ἐπίσης, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Στρατιῶν κ. **Π. Τσαλδάρη** καὶ τοῦ πληρεξουσίου κ. **Ξενομαυρομμάτη**, γενόμενης ἀποδεκτῆς ὑπὸ τής Συνελεύσεως, δεκτὰ δι' ἀνασφάλσεως κατ' άρχήν τὰ σχέδια νόμων.

«Περὶ τροποποιήσεως δικτύσεων ἀρροιστῶν τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Τ. Τ. Τ.».

«Περὶ συμπληρώσεως τοῦ «ΕΤΝΕ» νόμου τοῦ 1909 περὶ ὑποβολῆς προσθέτου ἐργασίου γόρου ἐπὶ τοῦ ἀκροῦ εἰς γύλιν τοῦ δόχμου Ἐχίνου» καὶ

«Περὶ μεταβολῆς δικτύσεων ἀρροιστῶν τὰ τιμολόγια τῶν σιδηροδρόμων, τῶν ἐλεγκτῶν καὶ π.», κηρύσσονται δὲ ταχὺ καὶ κατεπειγόντως, ἐγκρίσει τής Συνελεύσεως τὰ νομοσχέδια ταῦτα.

Γίνεται εἰς τὴν δι' ἀνασφάλσεως δεκτὴν εἰς δ' κατ' ἄθροον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου.

«Περὶ διακατοουμοῦ στρατιωτικοῦ βαθμοῦ εἰς τὸν Μοναρχικὸν σιδηροδρομικῶν δικτύων καὶ τῶν τῶν Στρατιῶν».

ἔχον τῶν τῶν:

«Ἀθροον μόνον».

Ὑπάλληλος ἐκ τοῦ Ἀνωτέρου Τεχνικοῦ Προσωπικοῦ τῶν ἐν τῷ Κράτει σιδηροδρόμων, τοποθετούμενος παρά τινι τῶν Στρατιῶν ὡς Διευθυντῆς τοῦ ἐν τῇ περιοχῇ αὐτῇ δικτύου τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν καὶ ἐκείθεν διαρκεῖ ἢ τοσούτῃ ὑπηρεσίᾳ αὐτοῦ, φέρει βαθμὸν ταχυτάτου τοῦ μηχανικοῦ.

Ζητεῖται μετὰ ταῦτα, προτάσει τοῦ κ. **Π. Σκουράκη**, ἢ πρότερος τῆς προτάσεως νόμος «περὶ μεταφοράς εἰς τὴν β' σειράν τῆς ἐφεδρείας τῶν ἐχόντων τακτὴν ἢ ἀδελφὸν θανόντα ἐν πολέμῳ».

Τὴν πρότερον ὑποστηρίζουσι καὶ ἄλλοι πληρεξούσιοι.

Ὁ κ. **N. Θεοτόκης** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ἀπαντᾷ ὅτι δὲν ἔχει μελετηθῆ εἰσέτι ἢ πρότερος αὕτη καὶ παρακαλεῖ τοὺς κ. Πληρεξούσιους ν' ὑποτάξωσι τὰς προτάσεις τῶν καὶ νὰ δεχθῶσιν, ὅπως προταχθῇ ἢ συζητητῆς αὐτῆς κατὰ τὴν προερχομένη συνεδρίαν.

Ἡ πρότερος τοῦ κ. Ὑπουργοῦ γίνεται δεκτὴ.

Ὁ κ. **Περ. Ἰάκ. Αργυρόπουλος** ζητεῖ τὴν πρότερον τῆς προτάσεως νόμου «περὶ προσλήψεως τῆς κατὰ ταξιν εἰς τὴν ἐνεργὴν στρατὸν τῶν ἐν πέντα Β' τῆς μονιμοποιήσεως ἐγγεγραμμένων ἐφεδρῶν ἀξιωματικῶν ὑποβιολίων πρότερον ὑπογεγραμμένων ὑπὸ πολλῶν πληρεξουσίων.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς δὲν δεχεται τὴν πρότερον.

**Πρόεδρος.** Ὡς συζητητῆς τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917 - 1920 διὰ πολιτικούς λόγους παθόντων».

«Ἀθροον ἰαν (ἀναγινώσκεται)».

Ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** παρατηρεῖ ὅτι ἐν τῷ νομοσχεδίῳ γίνεται λόγος μόνον περὶ ζημιῶν γενομένων εἰς ἰδιώτας. Ἀποκλείονται ὡς ἐκ τούτου τοῦ δικαιοῦματος οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ οἱ ἀξιωματικοί.

Ο κ. Δ. Γούναρης (Πρωθυπουργός) λέγει ότι η λέξις «ιδιωτική» είναι γενική, περιλαμβάνουσα πάντας τους υποστηρικτάς της, ως άτομα, ανεξαρτήτως της ιδιότητος των. Δεν αποκλείονται λοιπόν οι υπάλληλοι.

**Δ. Βοκοτόπουλος.** Ἀντί «ιδιωτική» νὰ τεθῇ «πολιτική».

Ο κ. Σ. Σωτηριάδης λέγει ὅτι εἰς πάντας τοὺς υπάλληλους ἐδόθησαν ἤδη ὁμιθιοί των, ἀλλ' οἱ τοὶ δὲν ὑπέστησαν ὅλως τὴν ζημίαν τοῦ μισθοῦ, ἀλλ' ἔτι καὶ ἄλλας ζημίας, δι' αἷς, ὡς ἔχει διατυπωθῇ τὸ νομοσχέδιον, δὲν θὰ δικαιωνται νὰ ζητήσιν ἀποζημίωσιν.

**Δ. Γούναρης.** Τὸ πρότερον εἶναι ιδιωτικῆς, ὡς ἑρμῆς ιδιωτικῆς περιουσίας, ὅτι οἱ τοὶ εἶναι υπάλληλοι ἢ οἱ. Ἀν λοιπὸν ὁ υπάλληλος ὑπέστη ζημίαν καὶ τῆς ιδιωτικῆς τοῦ περιουσίας, ἢ ἀποζημιωθῇ καὶ παρὰ τὸ νὰ γραφῇ ὡς δόλωσις μὴ κατὰ εἰς τὰ ἑπόμενα Πράγματα.

Ο κ. Σ. Σωτηριάδης, μὴ ἐνδίδων ἐπικρατὴ τὴν δόλωσιν καὶ τὴν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ζητεῖ νὰ προστεθῇ ἡ φράσις καὶ εἰς δημοσίους υπάλληλους, διότι τὰ πρωτόδικα δικαστήρια πιθανὸν νὰ ἐρμηνεύσιν στενῶς τὴν γενόμενῃ δόλωσιν.

**Γ. Ἀνασιτσόπουλος.** Ἡ δόλωσις ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἐρμηνεύει πῶς καὶ ὅλα τα κενά.

Ο κ. Δ. Τσουκαλᾶς, συμπροσέχων μετὰ τοῦ κ. Σωτηριάδου, λέγει ὅτι πρέπει νὰ δηλωθῇ ὅτι τῆς δόλωσιν ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἐρμηνευτικῶς δηλώσεις ἀποδοχῇ καὶ ἡ Συνέλευσις.

**Δ. Γούναρης.** (Πρωθυπουργός). Μάλιστα νὰ γραφῇ εἰς τὰ Πράγματα ὅτι τῆς δηλώσεις τῆς ὁποίας ποιεῖται οὗτος ὡς εἰρηνητῆς τοῦ νομοσχεδίου εἶναι κώδικας ἐρμηνευτικῆς, διότι ἀποδέχεται ὡς ἐρμηνευτικῶς τῆς δηλώσεις τῆς καὶ ἡ Συνέλευσις.

**Πολλοὶ Πληρεξούσιοι.** Τότε μάλιστα.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δευτὴ ἐγκρίσις τῆς Συνελεύσεως ἡ δόλωσις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ὅτι εἰς τὴν λέξιν «ιδιωτικῶς», περιλαμβάνεται καὶ πᾶν ἄλλο ἄτομον ἀνεξαρτήτως οἰκονομικῆς ιδιότητός του.

Ο κ. Κ. Λυκουρέζος παρρησιάζει ἐπ' εὐκαιρίᾳ ὅτι πρὸ πάντων πρέπει νὰ ἀποζημιωθῶσιν οἱ ιδιώται καὶ ὅσοι οἱ υπάλληλοι, οἱ ὅποιοι ἔλαβον ἤδη τοὺς ἐκ τούτων μισθοὺς. Ἀλλ' ἀρχίζω πρὸς τοῦτο, ἐρωτᾷ οἱ υπάλληλοι, ὅ-

πᾶς ἀποζημιωθέντες, διὰ τῆς κατεβόλης εἰς αὐτοὺς τοῦ μισθοῦ των. δὲν θὰ λάβωσι καὶ ἄλλας ἀποζημιώσεις δι' ἄλλας ἄλλας δαπάνας ὑπεστήσαν ἐξορισθέντες ἢ φυλακισθέντες;

**Δ. Γούναρης.** Ἀν ὑπεστήσαν καὶ ἄλλας ρύσεις, ζήτησις πᾶν τοῦ μισθοῦ, μὴ ἀκυρωθεῖς ὑπὸ τοῦ μισθοῦ ἐν ἑαυτῷ, διὰ τῆς ζημίας τούτης δικαιούνται εἰς ἀποζημίωσιν.

Ο κ. Περ. Τόκ. Ἀργυρόπουλος ποιεῖται λόγον περὶ των υπάλληλων ιδιωτικῶν καταστημάτων, ἀναφέρει ὅτι εἰς αὐτοὺς περιπτώσεις καὶ ὅς υπάλληλοι τινες ἀπειλῶνται ὅτι των περιουσιῶν των ἢ οὐκ εἶχον ἀντίθετον πολιτικὴν προσημασίαν, διότι κατηγγράψαν πράξεις κλέων πικρὰντο. Περὶ τούτων κατηγγράψαν τυχόντων δὲν γινέσται, λέγει, λόγος ἐν τῷ νομοσχεδίῳ καὶ ζητεῖ ὅπως καὶ περὶ τούτων περιληφθῇ σχετικῆς διατάξεις.

Ο κ. Δ. Κρεμέζης ποιεῖται τὰς αὐτὰς παρατηρήσεις καὶ διὰ τούτων καί οὖν τῆς υπάλληλων των διακρίσεων ἔταιρειται, ὡς πρὸς ὁμοιοῦς ἔτυχον πρὸς οὐδενὸς προτακτικῆς.

Ο κ. Ἀργυρόπουλος συνεχίζων λέγει ὅτι οἱ υπάλληλοι οὗτοι δὲν εἶναι πᾶσι καὶ δὲν νὰ δηλωθῇ τι θέλει συμβῆναι αὐτοῖς. Παρασέεται δ' ὅτι εἶχον υπάλληλοι κατὰ τὴν α' συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου τροπολογίαν ὅπως περιληφθῶσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ καὶ οἱ ἐν Θεσσαλίᾳ παθόντες.

Ο κ. Δ. Γούναρης ἀπαντᾷ ὅτι νὰ τελευτήσῃ περιλαμβάνονται ἐν τῷ ἄρθρῳ 1ῳ τοῦ νομοσχεδίου.

Ο κ. Γ. Μπούσιος παρρησιάζει ὅτι δὲν περιλαμβάνονται, ὅτε οἱ τοὶ οἱ ἐν Μακεδονίᾳ παθόντες, ὡς ἔχει διατυπωθῇ τὸ ἄρθρον.

**Δ. Γούναρης.** Μάλιστα, λέπει ἡ λέξις «ἐγκληστέοντες». Θέλει διευκρινῶσαι τὸ ἄρθρον, ὅταν ἔλθῃ ἡ σειρά τοῦ πρὸς συζήτησιν.

Ο κ. Ν. Καλαντζάκος παρρησιάζει ὅτι ἐν τῷ νομοσχεδίῳ δὲν περιλαμβάνονται οἱ ἀπεικλήντες ἐκδεδροὶ χηρῶν καὶ οἱ τοὶ ἀπετελοῦν τότε τὴν σημεῖον τῆς ἐπιθετικῆς καὶ των βουλευτικῶν εἰς ὧν πλεῖστοι βουλευτῶν ὑπὲρ τῶν εἰς ἐξορίαν καὶ ὑπεστήσαν μεγάλας ζημίας. Ἀνέρχονται, λέγει, οὗτοι εἰς 180 περίπου καὶ ζητεῖ ὅπως περιληφθῇ καὶ περὶ τούτων διατάξεις ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ο κ. Δ. Γούναρης (Πρωθυπουργός) ἐξηγῶν τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου λέγει ὅτι ἐν τῆς δημοσυζητήσεως

Ὁ νόμος αἴρῃται περὶ δυσμενεῖας, συνεπεῖχ τὰς ὁποίας ἐργάζονται πλεῖστα κατὰ διωξείας, καθὼς αὐτὸς ὁ νόμος ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τείνουσάν εἰς τὴν πολιτικὴν καταδίωξιν. Πᾶσα ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου, καὶ κατ' ἡ τῇ πίστει γενομένη ὑπὸ τοῦ τυχόν δικλάντος, πᾶσα τοιαύτη ἐφαρμογὴ ὑπάγεται εἰς τὸ πρὸν νόμοσχεδίον, τὸ ὅπῃον προνοεῖται περὶ αὐτοῦ, ὥστε ὁ τρόπος τῆς ἐπικρατήσεως ἐν τῷ πολιτικῷ ὄρειν κίνηται ἐν αὐτῷ καὶ λαμβάνεται ὑπ' ὅρων εἰς τὸ νομοθέτημα, ὡς τὸ εἰρημέν νομοθέτημα, περὶ δυσμενεῖας, οὐχὶ ἡ πρόθεσις τοῦ ὀργάνου, ἀλλ' ἡ προκίρησις ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ἔσχε τὴν πρόθεσιν νὰ μεταχειρισθῇ τὴν κρατικὴν ἐξουσίαν πρὸς πολιτικὴν ἐπικρατήσιν. Ἡ τοιαύτη διατύπωσις ἔχει τὴν πεποιθήσιν, ὅτι κατανοητὴ, καλὴ καὶ ὅλας τὰς δυνατὰς περιστάσεις τὸς προσελθούσας ἐκ τῆς κατανήσεως τῆς ἐξουσίας τῶν κρατικῶν ὀργάνων.

Δ. Γούναρης (Πρωτοπυργός). Δεν ἔμπορεῖ παρὰ τὸ κατανόηθαι μετὰ τὴν ἐρημικότητα τὴν ὑποκρινόμεν. Τολμᾷ χύ-  
στον εἰς ἐμὲ ὑπ᾿ ἄρξιν ἀδύνατον νὰ εὖρος δικτύωσιν, ἢ ὅπως  
νὰ καλύπτῃ περισσώτερον τὸν σκοπὸν εἰς τὸν ὑποὺν ἀπο-  
βλεπομέν. Ἀλλὰ, δίδοντες τὴν ἐρημικὴν ἐντύπωσιν, κατε-

N. Δ. Δεβλδης. Ησθηξ.

Π. Σταΐκος. "Ομ. π. 254.

II. Σταίχος. Ἀνεκροῦνται τὴν νόμον περὶ δυσμεταίτης.

Δ. Γούναρης. Οὐρανὸς ποτε γένων, καὶ πῶς αὖ, εἰδὼς ὧν.

Δ. Γούναρης, Έργο 2007/2008.

4. Γούναρης, ἐξ αὐτῶν σὺν ἡπαντῇ τῷ «ἐν συνόλῳ».

Δὲν ἔχει τούτῳ τὴν ἐννοίαν τὴν ὁμοίαν ὡς παρὰ δειγματὶ ἡ-  
νέμερον. Ἀν ἐν τῷ ποταμῷ ἄγῳσι, ὅστις ἀκμῶνεται ἐνι-  
αίῳ, ἐξερύσσῃ τὸ ἰδιόκτημα τῷ ἀνθρώπῳ κτλ. καὶ ἡ

ενταῦθεν καταδικάζει. περιλαμβανεται ὑπὸ τῶ ἀδικήματι περὶ τοῦ ὁποίου ἐμιλεῖται. Βεβαίως περιλαμβάνεται. Ἀν ἐμὸς δὲν ᾔθελε κριθῇ ὅτι ἡ πράξις περὶ τῆς ὁποίας ἐμιλεῖται περιλαμβάνεται εἰς τὸ «ἐν συνόλῳ», ἀλλ' εἴνε πράξις ἰδιωτικῆς μὴ ἔχουσα σχέσιν τοῦς τῷ πολιτικῷ, βεβαίως δὲν περιλαμβάνεται καὶ δὲν πρέπει νὰ περιλαμβάνηται.

**Π. Σταίκος.** Τὸ «ἐν συνόλῳ» τὸ καθιερώσαντε δώσαντες ἐπιτηδεύον καὶ ἀλλοτρίων ἐνοικνεῖν ὑπὲρ τοῦ «ἐν συνόλῳ» νοεῖται καὶ ὅτε τὴ ἑργάνην ἔσται ἐν ἀλλῇ τῇ πίστει ζῆμιονοντα, ὡς ἡ ἀπὸ τῆς ἑργασίας ἡ ἀπὸ τῆς πρὸς τὴν μετὰ ἐν τῷ νομοθετικῷ μέτρῳ. Ἀλλ' ἐπὶ καταδικάζει διὰ κινήσιν ἀδικήματι, ὑπὲρ τοῦ παγίου ποινικοῦ νόμου, περιλαμβανόμενον, δὲν δύναται νὰ ἐρμηνευθῇ ὅτι ἀπὸ εἰς τὴν ἑνὴν πράξεως ἐν τῷ νομοθετικῷ μέτρῳ.

**Δ. Γούναρης.** Ὁρί μόνον αὐτὸ. Ὅσῳ ἐμιλεῖται ὡς νομικῶν, πρέπει νὰ ἔχουσαν ὅπ' ὅρα ὅτι ἐπιλαμβάνεται ἐν νομικῶν. Ἐπὶ λοιπὸν καὶ ἐπαναλαμβάνεται ὑπὲρ ἑνὸς ἀδικήματος ἀδικήματα ἐν συνόλῳ καὶ ἐν ἑνὶ. Ἡ ἐννοία αὕτη εἶνε ἐννοία τῆς ὁποίας ἔφαρξεν ἐν παραδείγματι καὶ διὰ νὰ καταδείξω διὰ παραδειγματικῶν τὴν ἐννοίαν τοῦ «ἐν συνόλῳ», διότι, ἂν δὲν ἔλεγον παραδειγματικῶν βεβαίως δὲν εἶχον νὰ εἰπω τίποτε περισσύτερον ἢ πρὸς τὸν ἄλλο. Διὰ νὰ καταστήσω σαφέστερον ἐκεῖνο τὸ ὅπου ἐν ἑνὶ, ἔφαρξεν ἐν παραδείγματι. Ἀλλ' ὅταν φέρῃ τις ἐν παραδείγματι, μὴ φαντασθῇ τις ἐν τῇ εἰδησίᾳ αὐτῇ ὅτι περιορίζει τὴν ἀνταξίαν, ἐπὶ τῆς ὁποίας φέρει τὸ παραδειγματικῶν, διὰ νὰ τὴν καταστήσῃ νοητὴν εἰς μόνον τὴν περίπτωσιν τοῦ παραδειγματικοῦ. Ἐπρεπε νὰ φέρω ἐν παραδείγματι, διὰ νὰ κατανοηθῇ τί εἶνε τὸ «ἐν συνόλῳ». Σας λέγω δὲ ὅτι τούτο περιλαμβάνει καὶ τὸ ἰδικόν σας παραδειγματικῶν καὶ πᾶσαν αὐτὴν περίπτωσιν. Αὐτὴν τὴν ἐννοίαν ἔχει τὸ «ἐν συνόλῳ».

**Π. Σταίκος.** Τότε εἰρηθὶς συμφωνοῖ καὶ παρακλῆσις ἐν τῇ δικαστικῇ τῆς καταχωρηθῆς εἰς τὴν Πραγματικὴν ὡς ἀποθετική ἐρμηνεία, συναινεσθῇ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως. Ἄλλως θὰ σὺς παρακλῆσω νὰ καθορίσῃτε ἐν τῷ νομοσχεδίῳ σαφῶς, ἐπὶ κοινῷ ἀδικήματι διαπραχθέντος κατὰ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ τότε κηθεστώτος, ποῖον εἶναι τὸ στοιχείον πρὸς ἀναγνώρισιν ἀνορθωτέας ἀποζημιώσεως, μήπως παρερμηνευθῇ ὅτι ἐκτετακτὴς στοιχεῖον καὶ ἐπὶ κοινῶν ἀδικημάτων εἶναι οἷον ἀναγκάρεται εἰς τὸ πρῶτον ἐδάριον τοῦ ἔθρου.

Τὸ ἀπὸ σκεπῶν ἐπικρατήσεως πολιτικῆς τὸν τὸ σφαιρίζεται.

**Δ. Γούναρης.** Ἰδοὺ πᾶν τὸ σφαιρίζω. Λέγουμεν ἂν ἡ πράξις ἐπεχειρήθη δολίως καὶ ἐπὶ σκεπῶν πολιτικῆς καταδικάζεως. Εἶναι ἡ πρώτη περίπτωση ἡ ἀπὸ τῆς Διὰ νὰ μὴ ὑπάρχῃ μόνον αὐτὴ ἡ περίπτωση, ἐκκαμ καὶ τὴν προσθήκην «ἢ» δὲν λέγω καὶ. λέγω ἢ ἐπὶ τῷ σκεπῶ τῆς ἐπικρατήσεως ἐν τῇ πολιτικῇ ἡρώων, ὅστις ἐκτετακτὴς ὅπ' ὅσον ἐν τῷ συνόλῳ.

Ἡ πράξις αὕτη, περὶ τῆς ὁποίας ἐμιλεῖται, ὑποτασσεται ἐν τῷ ὅλῳ πολιτικῷ ἡρώων, κατὰ τὸν ὅπου ἐν συνόλῳ διὰ τῆς πράξεως. Ἐν ἡ πράξις τοῦ ὅπου ἡ τῆς ἀνορθώσεως ἐγένετο ἐν τῇ διαπραχῇ τοῦ πολιτικοῦ ἡρώων, ἔπειτα δ' ἐπικρατήθη ἐν συνεχείᾳ τῆς πράξεως αὐτῆς ἡ καταδικάζει ὡς συνεχεῖς τοῦ πολιτικοῦ ἡρώων, ἡ ἐξετακτὴ ἂν ἡ καταδικάζει ἐγένετο παραδειγματικῆς τῆς περιπτώσεως αὐτῆς τῆς ἀπὸ καταδικάζει. Διότι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ μὴ τοιαύτη περίπτωση. Τούτο τὸ λέγω ὡς παραδειγματικῶν, διότι δὲν θέλω νὰ ἐννοήσω λέγων τούτο ὅτι ἐκτετακτὴς πᾶσαν περίπτωσιν. Λοιπὸν παρῶρα ἡ τῆς ἐν ὑπόθεσιν αὐτῇ ἡ περίπτωση αὕτη, ἐνταῦ τῆς ὁποίας ἔπρεπε νὰ ἀπὸ τῆς καὶ ἐπὶ τῆς ἡ καταδικάζει. Ἦσαν δὲ καὶ τῆς ἐν ὑπόθεσιν καὶ τῆς σχετικῆς ζήτησιν, τὴν τῆς συλλήψεως καὶ τῆς ρυθμίσεως, θὰ εἶχεν ὅτι ταῦτα ὑπέστη ὁ παθὼν ὡς συνέπειαν τοῦ ὅλου αὐτοῦ πολιτικοῦ ἡρώων, καὶ συνεπὶς ἦν ἔχῃ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ἀποζημιώσιν.

**Π. Σταίκος.** Αὐτὴν τὴν ἐρμηνεύειν διδότες, ἀποδεχόμενης τῆς Συνελεύσεως ταύτης;

**Δ. Γούναρης.** Πρὸς τὸν ὅπου τῆς Συνελεύσεως. Καὶ ἡ γράσις τῶν παραδειγματικῶν δὲν περιορίζει πᾶσιν τὴν εὐρύτητα τῶν κειμένων διατάξεων ὡς κρίνεται, θὰ παρακλῆσω δὲ τοὺς κ. κ. Πληρεξούσιους νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι δὲν ἀναγκάσμεν νὰ δώσωμεν ἐνταῦθα λόγον εἰς πᾶσας τῆς περιπτώσεις, διότι τούτο θὰ μὴς ὑπερβάλλει νὰ καταστήσωμεν ἡ τὸ νομοσχέδιον πολὺ πᾶσαν ἡ τὸ πᾶσαν πολιτικῶν. Θὰ παρακλῆσω τοὺς κ. κ. Συνεδεμένους τοὺς ἔχοντας συγκεκριμέναις περιπτώσεις, νὰ μὴ φέρωσι τούτας, διὰ νὰ συζητήσωμεν ἐπ' αὐτῶν, διότι τούτο εἶναι ἀδύνατον. Δὲν ὑπῆρξεν ποτε νόμος — καὶ αἱ νομικαὶ γνωρίζουσι τούτο καλῶς — ὁ ὅποιος νὰ μὴ θελήσῃ κατὰ τὴν ἐρμηνείαν τῶν διατάξεων αὐτοῦ, ὅτι δὲ καὶ νὰ εἰπωμεν ὅτι πᾶντο θὰ ληφθῇ ἀνάγκη ἐρμηνείας.

Ο κ. Γ. **Ἀναστασόπουλος** λέγει, ότι, ἐπαλθόντες τοῦ βενιζελικοῦ καθεστῶτος, πολλὰ ἐφημερίδες διέκοψαν τὴν ἐκδοσὴν των καὶ οἱ μὲν ἰδιωτικῶς ἀποζημιούνται καθόσον ὑπέστησαν ζημίαις, οἱ πολιτικοὶ ὅμως ἀπορρογάροι, αἵτινες ἄλλως τε εἶναι ἐλάττωστοι, κατ' ἄγκλην διέκοψαν τὰς ἐργασίας των καὶ δίκαιον ν' ἀποζημιωθῶσιν.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** ἀπαντᾷ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου φρονεῖ, ὅτι, δὲν περιλαμβάνονται οὗτοι, καθόσον πρόκειται περὶ ὑπαλλήλων ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως.

Ο κ. **Ἀναστασόπουλος** προτρέπει, ἐπὶ κατὰ τὴν ἐδάρκην τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου δέον νὰ περιληφθῶσιν οὗτοι, διότι ἀπεκαρύνθησαν ἀκουσίως ἐκ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἔργου αὐτῶν.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** ἀπαντᾷ διὰ μικρῶν εἰς τὴν πρακτικὴν ταύτην τοῦ κ. Ἀναστασοπούλου, ὃν σχετίζει πρὸς τὴν ἀπέλυσιν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, λέγει, ὅτι, δὲν δύναται νὰ περιληφθῇ εἰς τοὺς δικαιουμένους ἀποζημιώσεως παρὰ τοῦ Δημοσίου ὁ ὑπάλληλος, τὴν ὥσπου ὁ ἰδιώτης προϊστάμενος ὡς ἔχων ἄλλα φρονήματα ἢ ὁ ὑπάλληλος τοῦ ἀπέλυσε τῆς ὑπηρεσίας του. Διότι πρέπει νὰ νοηθῇ, ὅτι, τὸ δημοσίον ταμεῖον δὲν εἶναι ἀκωνίως τις δεξιμένη ἀπὸ τῆς ὑπῆρας δυνάμεθαι ν' ἀντλήσῃ δικαίως, διὰ νὰ διανεμήσῃ εἰς αὐτοὺς. Οἱ, τι δὲ θ' ἀντλήσωμεν ἐξ αὐτοῦ διὰ νὰ τοῦ δώσωμεν εἰς νὰ δικαιουμένους θὰ ἦτο ζημία διὰ τοὺς δικαιουμένους. Οὔτε εἶναι εὐχερὲς ἡ ἐξαιρέσις τῶν ἰσχυρῶν, ὃν ἐνεκα προϊστάμενος τις ἀπέλυσε τὸν ὑπάλληλον του. Οἱ, τι θ' ἐμφανισθῶσι λέγοντες, ἐπὶ διὰ πολιτικούς λόγους ἀπελύθησαν. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν δέον νὰ περιληφθῶσι καὶ οἱ ὑπάλληλοι ἑταχειῶν ἐμπορικῶν, βιομηχανικῶν καὶ ἄνωγμων.

Ο κ. **Περικλῆς Ἰαν. Ἀργυρόπουλος** δὲν εὕρισκει ἄρῃν τὴν τοιαύτην ἀρχήν, διότι ἡ πολιτικὴ ἐπιβολὴ τῆς τότε Κυβερνήσεως διὰ τοῦ Πολιτικοῦ Ἐταχειῶν, καὶ ἐπὶ ἰδιωτικῶν κατεστημάτων, ὅλῃ καὶ κυρίως ἐπὶ τῶν Τραπεζῶν καὶ ἄλλων ἐταχειῶν, ἦτο ἄμεσος.

**Δ. Γούναρης.** Αὐτὴν τὴν ἐπιβολὴν καὶ τοιαύτας κατηχηλίκας ἡδύναντο νὰ κάμωσι καὶ ἰδιῶται ἀντιφρονούντες. Δηλῶ δὲ μόνον ὡς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Ἀνωγμῶν ἑταχειῶν, ὅσοι ἔχουσιν ἐξάρτησίν τινα παρὰ τοῦ Κράτους, ὅτι, τὸ Κράτος δύναται ν' ἀσκήσῃ τὴν ἐπικροὴν αὐτοῦ παρ' αὐταῖς ὡς πρὸς καὶ αὐταί, διὰ τοῦ ὑπὸ τὸ

κράτος βίαια ἀπολυθέντας ὑπαλλήλους των, ὅτι, καὶ τὸ Κράτος διὰ τοὺς ἰδιώτας του. Νὰ τοὺς ἀποζημιώσωσιν αὐταί. Εἰς δὲ δὲν πράξωσι τίποτε, τότε θέλωμεν σκερθῆναι καὶ πρὸς αὐτοὺς.

Ἀπαντῶν δ' ὁ κ. Προθυπουργὸς εἰς τὸν κ. Ἀθ. Συνελόν-  
την Νικολαΐδην, ζητῶσάν τι ὥς καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν Ἀνωγμῶν ἑταχειῶν ἀπελυθῶσιν εἰς τὴν ἑπιτροπὴν, ἐν ἣ περιπτώσει δὲν θέλουν ἀποζημιωθῆναι, λέγει, ὅτι, τοῦτο δὲν δύναται νὰ γίνῃ, διότι, θὰ ἐτίθετο ἀρχή, ὃν δὲν δύναται ἡ Κυβέρνησις μετὰ τὴν λαβόντων καὶ καθιερώσῃ.

Ο κ. **Ἀθ. Εὐταξίας**, ἐπὶ τῶν ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων ὑπὸ τῆς ἑταχειῶν τῶν Ὑπεργγῶν Προσόδων (Μονοπωλίου), συνιστᾷ τὴν ἄμεσον ἐπιδόσιν τοῦ Κράτους πρὸς ἐταχειῶν τῶν ἐν ἑταχειῶν ὑπαλλήλων, ὅτι, διὰ πολιτικούς καὶ μόνον λόγους ἀπεκαρύνον αὐτοί, ὅσοι εἰδικῶς τέσσαρες, διαχειριστὰς τοῦ Μονοπωλίου ἐν τῷ νομῷ Φθιώτιδος.

Ο κ. **Ν. Σιγάτος** συμφωνεῖ μετὰ τὸν κ. Προθυ-  
πουργόν ὡς πρὸς τὴν ζήτησιν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, δι' ὅς εὕρισκει δύσκολον νὰ λαμβῇ νομοθετικὴ πρόνοια. Διαφωνεῖ πρὸς τὸ αἰσθημα τοῦ δικαίου, τὸ ὅπῃ διεπαι το νομοσχεδίον διὰ τοῦ τοιαύτου εἶδους πλῆντας, θύματα πεπνυγμένων πολιτικῶν φρονήσεων. Φρονεῖ διὰ τοῦτο, ὅτι, πρέπει νὰ γίνῃ διάκρισις μετὰ τῶν ὑπαλλήλων ἀπολυθέντων ἀκουσίως τῶν προϊσταμένων, ἐξ ἁνωτέρως ἐπ' αὐτῶν ἐπι-  
βολῆς, καὶ ὑπαλλήλων ἀπολυθέντων ἐκόντων τῶν προϊστά-  
μενων αὐτῶν. Ἀν ποιεῖται, λέγει, περὶ τῆς ἑθνικῆς Τρα-  
πέζης, ἡ Συνέλευσις δύναται νὰ εἶναι ἡγεγῶς, ἐπὶ θ' ἀπο-  
καταστήσῃ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς, διότι, ἔχει τισιν ἄνε-  
πνυμένον τὸ αἰσθημα τῆς ὑπερφρονείας καὶ τῆς ἐπει-  
σεως, ὥστε, εἰς ὑπαλλήλων τῆς αὐτοβουλίας περαιτωθέντων καὶ ἐν Εὐρώπῃ ποιούμενον τὰς διατριβὰς νὰ καταβάλλῃ τοὺς μισθοὺς του. Εἶναι ὁ γὰρ τοῦ κ. Βενιζέλου κ. Σα-  
ριδάκης. Ἀλλ' ὑπάρχουσιν ἄλλαι ἐταχειῶν διαχειριζόμεναι τῶν τοῦ Κράτους καὶ τοῦτοσιν ὑπὸ τὴν ἐταχειῶν τῶν νό-  
μων αὐτοῦ, αἵτινες ἀπέλυσαν τοὺς ὑπαλλήλους των διὰ  
λόγους πολιτικούς. Τοιαύτη εἶναι ἡ ἑταχειῶν τῆς Διαχει-  
ρίσεως τῶν Ὑπεργγῶν Προσόδων, τῆς ὁποίας τὸ συμβούλιον ἀποτελεῖται ἐκ προσώπων συνδεομένων πρὸς τὴν κατεχούμεν  
καθεστώς.

Ο κ. **Γούναρης** βεβαιῶν, ὅτι, ἔχουσιν πολλὰς περιπτώ-



σεις απολύσεων διὰ πολιτικού λόγου, ἐκ μερὸς τῆς ἐν λόγω Ἐπιτροπῆς.

Ο κ. **Σιγάτος** συνεχίζει τὸνίζει, ὅτι διὰ τοὺς λόγους τούτους πρέπει νὰ ὑποδειχθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Μονοπωλίων ὅτι ἔχει ὑποχρέωσιν ν' ἀποκαταστήσῃ τοὺς τοιαύτους ὑπάλλκτους αὐτῆς, νὰ γίνῃ δὲ γνωστὸν εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς, τὰς ἐχούσας ἅμας τὴν ἐξήχρησιν ἀπὸ τοῦ Κράτους, ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς Συνελεύσεως εἶναι ὅπως ἐπικρατήσῃ παντοῦ ἡ ἀρχὴ τοῦ δικαίου.

Ο κ. **Ι. Α. Ράλλης** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, λέγει ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων Ἐπιτροπῶν τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας ἡσκήσας καὶ θ' ἡσκήσῃ καὶ πάλιν ὅλην τὴν ἐν ἐπιτροπῇ, ὅπως ἀποκαταστήσῃ αὐτὴ εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν ὑπάλλκτους τοὺς ἐπίους ἐπικρατῶν διὰ πολιτικῶς λόγους.

Ο κ. **Δ. Στεφανόπουλος** προτείνει μετὰ τούτου καὶ ὑποστηρίζει διὰ μακρῶν τροπολογίαν αὐτοῦ ὅπως ἐν τῇ αἰ τοῦ ἄρθρου 1 προτεθῇ: «Οἱ κατὰ τὴν παρὸν νόμον παθόντες οὐδυνῶς, ἐμποδίζονται νὰ ἐπιδιώξωσι τὴν ἀνόρθωσιν τῆς εἰς αὐτοὺς προσγενομένης ζημίας παρὰ τῶν ὑπαισίων τούτης διὰ τῆς δικαστικῆς οἰκονομίας ἐφαρμοζομένου τοῦ νόμου 1699 τοῦ 1918».

Ἐπίσης ἑτέραν τροπολογίαν τοῦ ὅπως ἐν τῇ αἰ τοῦ ἄρθρου 13 προτεθῇ: «Πλὴν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 χρηματικῆς ἐκκαταστάσεως διὰ τὴν προσδυνθεῖσαν τιμὴν ἢ τὴν ψυχικὴν οἰκονομίαν».

Ἀμφότεραι τὰς τροπολογίας ἀποκρούει ὁ κ. Πρωθυπουργός, μεθ' ἡ δὲ διακοπίζεται ἡ συνεδρίασις ὥρῃ 9 μ. μ. ἔκτ' ἐπικληρῶν τῇ 10 καὶ 30' μ. μ.

#### ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΚΟΜΗΝ

Ὁρῇ 11 καὶ 30' μ. μ.

Ἐπικληρθεῖσης τῆς συνεδριάσεως συνεχίζεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917-20 διὰ πολιτικῶς λόγους παθόντων».

Ο κ. **Γ. Σχοινῆς** λαμβάνων τὸν λόγον παρατηρεῖ ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ψηφισθεῖς ὑπὸ τῆς τότε Κυβερνήσεως νόμος περὶ ἀπελάσεως ἦτο δόλιος, ἵνα ἀποζημιωθῶσιν οἱ παθόντες, δέον νὰ κατεργηθῇ ὁ νόμος ἐκεῖνος, ἄλλως οὐδεὶς ἀποζημιώσις θὰ δοθῇ, καθὼς ὁ βῆθεις νόμος ἐψηφίσθη ὑπὸ Βουλῆς, ἣν ἡ Συνέλευσις δὲν ἐκλήρυξεν ἄκυρον.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** Πρωθυπουργός, ἀπαντῶν δὲ κατὰ τὴν ἀπελάσειν, καὶ ἂν ἐπικληρῶντο ἐπὶ τοῦ νόμου, ὑπῆρχον δόλιον, καθόσον καὶ κατ' αὐτὴν ἀπόφασιν τὸν νόμον πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ὡρισμέναι προϋποθέσεις διὰ νὰ γένῃται ἡ ἀπελάσις. Κατ' ἀποφασισθὲν ὁ νόμος ἐκεῖνος οὐδὲν παρέχει κώλυμα εἰς τοὺς παθόντας νὰ ζητήσωσιν ἀποζημιώσιν. Περὶ αὐτῶν δὲ νὰ γινῇ εἰς τὰ πρακτικὰ ἡ δέλωσις αὐτῶν.

Γίνεται δευτὴ διαβουλή ἡ δέλωσις αὐτῶν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ὡς κύθηται ἐφαρμολογία.

Ο κ. **Σχοινῆς** ποιεῖται εἰς τὰ παρατηρήσεις ἐπὶ τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρου 1 ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς στερήσεως τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας συνιστῶν ν' ἀπαλειφθῇ ἡ διατάξις καὶ ν' ἀρθεῖ ὁριστὸς ὁ χρόνος πρὸς διὰ δικαστῶν ἀποζημιώσεων.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** Πρωθυπουργός, δίδων ἐξηγήσεις διὰ τὴν αἰτίαν ἐτέθη ἡ διατάξις αὕτη, ἀποκρούει τὴν πρότασιν τοῦ κ. Σχοινῆ. Δηλοῖ δὲ παρακείμενον περὶ τῶν στερεώσεων τὴν προσωπικὴν αὐτῶν ἐλευθερίαν ἐπὶ ἑν μῆνα καὶ δικαιοσύνην ἀποζημιώσεως, ὅτι καὶ τρέχοντα ἡμέρη ἐννοοῦνται ὅχι κατὰ συνέχειαν ἄλλ' ἐν συνόλῳ, ἂν διακοπῇ.

Ο κ. **Αγ. Σλήμαν** θεωρῶν ἐπικρατεῖς τὰς γενομένας δέλωσεις ἐπὶ τῶν διαφόρων ἐδαφίων τοῦ ἄρθρου 1, ποιεῖται τὴν παρατηρήσιν ἐπὶ τοῦ πρωτελευταίου ἐδαφίου αὐτοῦ συνιστῶν νὰ διπλασιασθῇ τὸ χρονικὸν διάστημα, ὥστε νὰ μὴ παρεμποδισθῇ ἡ ἀποζημιώσις τῶν πραγματικῶς παθόντων. Ὑποβάλλει δὲ πρότασιν, ὅπως τόσον δι' αὐτοὺς ὅσον καὶ διὰ τοὺς ἄλλους παθόντας μεριμνήσῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ τύχωσιν ἰσχυρῆς ἀμοιβῆς, παρεχομένου εἰς πάντας ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως εἰδικῶν μεταλλίων.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** λέγει ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς προτάσεως ταύτης θ' ἀπαιτήσῃ μακρὰν διαδικασίαν, συνιστᾷ ν' ἀνέλθῃ καὶ γίνῃ βραδύτερον ἀντικείμενον ἰδίᾳ συζήτησεως.

Ο κ. **Ν. Καμπάνης**, ἐπὶ τοῦ πρωτελευταίου ἐδαφίου τοῦ 1ου ἄρθρου τῆς Γ' ἡ λαμβάνων τὸν λόγον, εὐρίσκει ὀρθὰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἐξετάζοντος τούτο ἀπὸ καθαρῆς νομικῆς ἀπόψεως καὶ θεωροῦς ὅπως μὴ ἀποζημιωθῶσιν οἱ κατὰ τὸ μῆκος φυλακισθέντες. Ἐπειδὴ ὅμως νομίζει ὅτι οἱ αὐτοὶ παθόντες, εἶναι οἱ ἐκπροσωποῦντες τὴν μεγάλην πλειονοψηρίαν τῶν παθόντων

καὶ τυραννιζέσθων κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, πρέπει τὸ ζήτημα νὰ ἐξετασθῇ καὶ ἀπὸ τούτης τῆς ἀπόψεως. Καὶ ἀνκριθεὶς τὰ ἐκείνην χρόνῳ ἐν Ἀπειράνῳ καὶ ἐν Κορθίῳ τῆς Ἀνδρου ἦντι πάντες οἱ κάτοικοι Κορθίου, διότι ἔμμενον πιστοὶ εἰς τὸ νόμιμον καθεστῶς καὶ δὲν ὑπέκυον εἰς τὸ τυραννιστικὸν καθεστῶς, ἐτυραννιζήσῃ πάντας καὶ πλέον τῶν 15 ἐφυλλοκλήσθησαν ἐν γινώσκον τὸ μῆδος.

Ἀναπτύσσων εἶτα ὅπως τις εἶναι ἢ ἐπὶ τῶν ζητημάτων  
τῆς ἀποζημιώσεως των παθόντων γνάμη τοῦ Ἑλληνομί-  
λου, προτείνει νὰ διαχωρῇ τὸ ἔδαφον τοῦτο καὶ οὐδαμῶς  
νὰ γίνῃ διακρίσις μετὰ τῶν παθόντων.

Ο κ. Δ. Καζάκης λέγει ότι ὡς δικτυοῦται το  
Ιόν καὶ Ἰόνον ἄρθρον τοῦ συζητουμένου νομοσχεδίου καὶ  
ὡς ἐπανειλημμένως ἐδηλώθη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυ-  
βερνήσεως περικυβάνοντι εἰς τὰς δικτάζεις αὐτοῦ καὶ  
ἐλθεῖν αὐτὰς καθ' ὑπόδειξιν των ὁπῶν τοῦ στρασιωστι-  
κοῦ κινήματος συνελήφθησαν ὑπὸ των συμαχιζῶν στρα-  
τευμάτων διὰ πολιτικούς λόγους καὶ ἐνεκλείσθησαν εἰς τὰ  
διάφορα ὑπαίθρια στρατιωτικὰ συγκεντρώσεως, στερηθέντες  
οὕτω τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας των.

Περὶ αὐτῶν οὖν εἶχε προνοήται προηγουμένοις καὶ ὁ νόμος 2109 ἐν ἄρθρῳ 10. Πλεῖστοι μάλιστα τούτων, προσ-  
θεταί, ἤσκησαν τὸ ἐκ τοῦ νόμου διακρίων τὴν διὰ τῆς ἀπο-  
βολῆς αἰτήσεων ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων Ἐπιτροπῶν ἐξεδό-  
θησαν δὲ καὶ σχετικαὶ ἀποφάσεις. Ἀλλὰ τὸ τελευταῖον  
ἐδάρην τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ συζητούμενου νομοσχεδίου  
λέγει ὅτι ἐξαίρονται τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου οἱ  
δυνάμει διατάξεις ἐδικού νόμου ἀποζημιωθέντες.

Ἰσχυρίζεται ὅτι τὸ ἐρώτημα ποῖα θὰ εἶναι ἡ δύναμις τῶν ἀπορρίψεων τούτων κατὰ τὴν τῆς ἀληθείας τοῦ θεοῦ νόμον;

Τῆς κατὰς ἐφορήσεως ὑποβάλλει καὶ ὁ **Γ.Μπούσιος** καὶ δι' αὐτοὺς ἀλλὰ καὶ δι' ἐκείνους οὕτως· ἐπύθον ἐκ ξενικῶν ἐργάνων ἐκπνευσμένοι ὅμως ὑπὸ τῆς τότε ἐπικρατούσης Κι-  
βισνήσεως.

Ὁ κ. Δ. Γούναρης (Πρωτοπυργός) ἀπαντᾷ ὅτι μόνον ὅτε ἐνεργησθή τὸ κίνημα (Βασσιλονίκης καὶ ἐπέφερεν ἀπο-  
τελεσματ., εἴτε διὰ τῶν ὁργάνων του, εἴτε δι' ἄλλων, ἐκεῖ, χω-  
ρὸν διὰ δικιῶν καὶ ἀποζημιώσεως ὅπου δὴ ποτε καὶ ἂν ἐπρά-  
χθη ἡ πράξις.

1) κ. Κ. Λυκουρξός αρμίζει ότι μετά τις εξελικτικές δηλώσεις του κ. Προθυπουργού, δεκάτες γενόμενες υπό της Συνελεύσεως, πληροούνται πάντα τα τυχόν υπάρχοντα κενά εν τω νομοσχεδίω και ουδέν έχει να προσθέσῃ. Φρονεί ος δε τούτου ότι η παλαιότερη συζήτηση ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ἄρθρου πρέπει νὰ τερματισθῇ.

10) κ. Ν. Βλιάμος, επί του προτελευταίου, επίσης  
αδελφού του Ιού. Βέρβου τής 8, π' παιδόμενος παρατηρήσεις,  
συνιστά, όπως, λόγω ιδιότητος καθ' ύλην πάντων των παθόντων,  
απολασθῇ τὸ τιθεμένον ἐκείν ὅσον νὰ ἔχουν δι' ἐκεί-  
νην ἀποζημιώσεως καὶ νὰ δύνανται ν' ἀπευθύνονται καί  
τοὺς εἰρηνοδικεῖται διὰ διεκδικήσιν ἀποζημιώσεως, ἐνδεχόν-  
τες ἀγωγήν κατὰ τοῦ Δημοσίου εἰς ἄνω πρὸν 30 ἡμερῶν  
σπερσθέντες τῆς ἀποφάσεώς του.

Ο γ. Α. Μάτσης, ποιήσας τακτοχρήσεις περί των βαρυπυθών και ελασπυθών, λένει ότι, αφού άρχη στήθι, ή άρχη έν τώ νοσηχεδίω σπας ή άνω των 30 ήμερών στερηθέντες τής ελευθερίας των αποζημιώνται, δέον κα. εί κατω των 30 ήμερών φυλακισθέντες ν' αποζημιώνται, διότι άρχη τεθείται τής άρχής ταύτης, δέον γά κατ'αποχρ. αυτή τακτική και λαοδόχους άνω άλλης διακρίσεως πλύν το μέτρο τής αποζημιώσεως δι' ελαττον περίπτωσιν, λένει δ' ότι το όσον τής αποζημιώσεως πρέπει ν' ανέλθι τούλάχιστον είς 50 δοχμάς ημερησίως.

**Δ. Ρούναρης.** Ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ προϋχῆς δικαίου ὑπὸ τοῦ Κράτους πρὸς τοὺς πλῆντας, ὅπου δὲν παραβιαζόμεν, ἀλλὰ περὶ προϋχῆς ἀποζημιώσεως ὑπὸ τοῦ Κράτους πρὸς τοὺς ἀντιώτερον τῶν 30 ἡμερῶν στερεοῦνται τῆς ἐλευθερίας τῶν, ἃν ἀνυμνοῦμεθα νὰ παραβιαζόμεν, ἀπεβόοντες ὅστω πρὸς τὴ δικαιοσύνη ταῦτο, ἵνα ἱκανοποιηθῶσιν οἱ βλαπτομένοι πλῆντες.

**Α. Μάτεσις.** Ἡ διακρίσις, λαμβάνει ἐστὶν ἐκ λόγων πραγμάτων, ἀλλ' ἡ ἐπιζητούμενη εὐχαρίστη δύνανται νὰ ἐπίτευχθῃ, συμφώνως πρὸς τὴν τροπολογίαν τοῦ, διὰ τῆς ἐκδικάσεως τῶν υλικῶν ἀπαιτήσεων ὑπὲρ τῶν εὐρηγοδικείων.

Ὁ κ. **I. Παμπλουκάς** ὑποστήριξε: τροπολογίαν  
του ὅπως μὴ ἀπαλλεσθῶσιν οἱ κἄτω τῶν 30 ἡμερῶν πα-  
θόντες καὶ συνιστῇ νὰ γίνῃ δεκτὴ κατὰ πρῶτον ἀπορρογὴν  
διακρίσεων μεγεθὺ τῶν παθόντων, ἀλλὰ καὶ πρὸς δημιουρ-  
γίαν δικαιοσύνης πρὸς δικαίαν ἀποζημίωσιν. Προτείνει δε-

πρός τούτο τροπολογίαν όπως ἀντι τῶν 30 ἡμερῶν τεθῶσι δεκαπέντε ἡμέραι.

Ο κ. **Ι. Χριστοδουλίας** ζητεῖ, ὡπως περιλήρηθῃ μετὰ τῶν ἀποζημιωθησάντων συμπολίτης του, ὅτινος ἐρυνείηται ὁ νόμος.

**Δ. Γούναρης.** Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ εἰδική διατάξις διὰ τὴν ζητήμα τούτου.

Ο κ. **Έμμ. Χατζιδάκης** συμφωνῶν πρὸς τὴν γνώμην τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ὡς πρὸς τὴν μὴ παροχὴν ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς κατὰ τῶν 30 ἡμερῶν στερεθέντας, τῆς ἐλευθερίας τῶν ἢ ἀπελευθερώθη, προτείνει ὡπως ἀπαρθῇ ὑπ' αὐτὴν συμπολίτης του, ὅστις ἐζημιώθη πλέον τῶν 20 χιλιάδων δραχμῶν ἐκ πειθαρχίας ἐπιτάξεως τοῦ ὄχλου τοῦ ὑπὸ τοῦ τότε ἐν Σάμῳ δικατοῦ Μελλῆ, λόγω ἀντιθέσεως πολιτικῶν ὁμιλημάτων, καὶ παρακαλεῖ νὰ περιληρῇ εἰδική διατάξις δι' αὐτοὺς ἐν γένει πρῶταις τῶν ἐργῶν τῆς τυραννίης καὶ ἰδίᾳ τῶν Διοικητῶν.

Ο κ. **Ήρακλῆς Θαλασσινός** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον πειεῖται γρηθὺν γενικῶς τῆς λέξεως «ζημία» προσγενομένης εἰς τοὺς πτόντας, ἀλλὰ διὰ τῶν ἐδῶκων τοῦ ἔθρου περιρρίξει τὴν ζημίαν εἰς ὁρισμέναν μὲν ἡμέραν. Ἐπὶ τῶν γ' ἐδῶκων, ὡς αὐτὸ εἶχει διατυπωθῇ, γεννᾶται ἡ ἀμφισβησις ἂν περιέχεται καὶ ἡ θετική ζημία ἡ μόνον ἡ ὑποθετική. Κατὰ τὰς δηλώσεις ὅμως τοῦ ἄξιότιμου Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὅτι περιλαμβάνονται ἀμειψόμενα, κρίνεται ἡ ἀμφισβησις αὕτη. Ἐπίσης εἶδει νὰ περιληρῇ ὅτι ἀποζημιώνονται καὶ οἱ τιθεμένοι ὑπὸ ἀτυνομικῆν ἐπιτήρησιν, ἀλλ' ἄρτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως διαβεβαιῶν ὅτι ἡ περιπτώσις περιέχεται εἰς τὸ ἐδάκιον δ' δὲν εἶχει νὰ προσθέσῃ τι. Ἐπίσης παρακαλεῖ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὡπως στερῇ ν' ἀποζημιώσων καὶ οἱ στερεθέντες τῆς προσωπικῆς τῶν ἐλευθερίας ἐπὶ χρόνον ἐλάττωον τοῦ μὲνός, διότι αὗτοι καὶ τῆς αὐτῶν ἐλευθερίας ἐστερήθησαν καὶ πειθαρχικὴν ζημίαν ὑπέστησαν.

Ο κ. **Α. Τσουκαλῆς** λέγει ὅτι δὲν ἐπεισθῇ ὅτι οἱ κατὰ τοῦ μὲνός φυλακισθέντες δὲν πρέπει ν' ἀποζημιωθῶσι. Διακρινεῖ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ὅτι ἡ στερὰς τῆς ἐλευθερίας δὲν ἀποζημιώνεται, ἂν εἴ κ' αὐτῆς δὲν ἐπ' ἤλθε ζημία. Ἐπικαλεῖται δὲ τὸ ὅτι ἄρτι τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ἀνγνωρίζει χρηματικὴν ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς παρενόμως κατεκχετηθέντας.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** λέγει ὅτι δὲν εἶχει σχέσιν ἐδῶ τὸ Συντάγμα, διότι δὲν εἶναι τὸ Κράτος τὸ ἀδικήσαν. Ἀδικήσαντες εἶναι ὁρισμένοι πρόσωπα, ἀπαρτῶνται παρόνομον ἐξουσίαν. Ἀλλῶς τε δὲν πρόκειται νὰ κληρωθῶσιν οὐκ αὖ ζημία, διότι τὸ Κράτος ἐμίσταται ἐν ἀδυναμίᾳ νὰ κληρῇ ἀπ' αὐτοῦ τῆς γενόμενης ζημίας. Δίδονται μερικαὶ μόνον ἀποζημιώσεις ἐν τῷ μετρω τοῦ δυνατοῦ.

Ο κ. **Α. Τσουκαλῆς** λέγει ὅτι τότε πρέπει νὰ δοθῇ τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς ἀδικηθέντας νὰ ἀποζημιωθῶσι δικαστικῶς πρὸς τοὺς ἀδικήσαντας, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐκ τοῦ νομοσχεδίου ἀποζημιώσεως.

**Δ. Γούναρης.** Πρωθυπουργός. Αὐτὸ ἐδηλώθη ἔδῳ.

Ο κ. **Θ. Τουρκοβασίλης** ὑποστηρίζει τὴν κατεργησίαν τοῦ ἔθρου τοῦ μὲνός.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** λέγει ὅτι γνωρίζει ὅτι ἡ βουλὴ δυσχερῆται, ἀλλ' εἶχει τὴν δικαιοσύνην τῆς συνειδήσεως του, ὅτι διὰ τῆς δικταξίας τῆς πειθαρχίας θετικώτερον τὴν συμπεριελάττω τὴν πειθαρχικῶς ζημιωθέντων. Ἀν ἀπὸ αὐτοῦ τὴν περιουσιακὴν καὶ τὴν διότιξιν, ὅτι ὑπῆρχεν ἰσὺς αἰνθύνος ἡ κατεργασία τοῦ μὲνός.

Ο κ. κ. **Δ. Τσιτσάρας καὶ Ν. Γερμανός** ὑποβιβάζουσιν δικαίωμα πειθαρχίας.

Κυριότεται μετὰ τούτοις περιεχομένη ἡ συζήτης ἐπὶ τοῦ ἔθρου τοῦ ἀνγνωρίζεται δὲ αὐτὸ καὶ γίνεσθαι δι' ἀνασφάλαν δεκτὴν ὡς ἐπικυρωσθῆναι ἐπὶ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

Ἐπὶ τοῦ 2ου ἔθρου ὁ κ. **Σ. Σωτηριάδης** πειεῖται παρατηρήσεις, ὡς πρὸς τὴν χορήγησιν δικαιομάτων συντάξεως εἰς τοὺς κληρονόμους τῶν πτόντων.

**Δ. Γούναρης.** Πρωθυπουργός. Τὰ δικαίωμα τῶν πτόντων ἀγνωμονούνται.

Ο κ. **Σ. Σωτηριάδης** ἀναφέρει μετὰ τούτοις τὴν ἐκ βλαπτικῶν θάνατον τοῦ νεώτερου Δαμιανού, ὅστις, οἱ μένους ἀνεψιοὶ δὲν διακρίνονται ἀποζημιώσεως, προτείνει σχετικὴν τροπολογίαν ὡς δὲ εἰς ἀπὸ τῶν συντάξεων.

Ἡ τροπολογία δὲν γίνεσθαι δεκτὴ ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

Οἱ κ. κ. **Γ. Σχοινῆς καὶ Κ. Λυκουρέζος** συμφωνοῦντες τῆς χορηγομένης συντάξεως εἰς τοὺς ἐν πολέμῳ πεσόντας στρατιώτας πρὸς τοὺς πολίτας, ἀναφέροντες δὲ τὴν δικηγόρον Φλέστην φρονεθέντα ὡς καὶ ἄλλους ἐπιστήμους.

ναι, υποστηρίζουν τροπολογίαν όπως οι πολίται εξημερωθώσι προς κατωτέρους αξιωματικούς ως προς τής συντάξεις.

Ο κ. **N. Στράτος** υποστηρίζει την τροπολογίαν αυτήν λέγει ότι πρόκειται περί 10-100 περίπου ατόμων και προτείνει όπως θεωρηθώσιν αυτοί κατωτέρω αξιωματικοί, άλλως να εξημερωθώσι τής αποζημιώσεως και να φραγεί εις τα δικατήρια η ερώτησι καθυστέρησι αποζημιώσεως δι' αυτούς.

Ο κ. **Γ. Αναστασόπουλος** υποστηρίζει την αὐτήν ἔκφρασιν συμφωνεῖ προς τήν γνώμην τοῦ κ. Στράτου.

Ο κ. **I. Κίνιας** υποστηρίζει πρότασιν περί στρατιωτῶν Δαυλιωτῶν ρονευθέντων συνιστῇ να μὴ λάβωσιν αὐτοὶ σύνταξιν στρατιώτου.

Ο κ. **Π. Ίανώβου** ἀντικρούει τὴν προτεινομένην μεταρρυθμίσειν ὡς ἀρνούσαν τὴν ἐντύπωσιν ἀνισότητος. Ὡς δὲ γίνεται διακρίσις στρατιωτῶν, δικαστῶν κοινωνικῶν τάξεων, πιπτόντων ἐν πολέμῳ, οὕτω δὲν δύναμεθα νὰ θεωρήσωμεν προνομίους τοὺς παθόντας πολίτας, εἴτε ἐπιστήμονες ἢ σκν οὕτοι εἴτε ἄπλοοὶ ἀγρόται.

Ο κ. **Γούναρης** (Πρωθυπουργός) ἀντικρούει τὴν ὑποβληθεῖσαν προτάσει καὶ ἀνκίζει ἐν ἐκείτῃ τοῖς λόγους δι' οὓς ἐκεῖ χρηγεῖ ἡ Πολιτεία σύνταξιν πρὸς τοὺς στρατιώταις, εἰδὼ δὲ τὸ Κράτος ἀποζημιώσιν. λέγει ὅτι ἡ διδύμενη ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀποζημιώσις πρὸς τοὺς παθόντας οὐδὲν εἶναι ἐπικρής. Ἀλλὰ δὲν δύναται, προσθέτει, νὰ δοθῇ περισσοτέρη καὶ λόγῳ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν τοῦ Κράτους καὶ λόγῳ δημοκρατίας ἀντίστοις διακρίσεων, αἵτινες δὲν πρέπει νὰ γίνωσι. Λέγει δ' ὅτι ἀπομακρυνόμενοι ἐκ τῶν δικατῆσεων τοῦ νομοσχεδίου θὰ ἐκινδυνεύομεν νὰ φθάσωμεν εἰς οἰκονομικὸν ἀπρωτόρητον.

Ο κ. **N. Στράτος** ἀποσύρει τὴν πρότασιν τοῦ περὶ τῆς ἐρώτησις ἀποζημιώσεως ὑπὸ τῶν δικαστηρίων, ὡς δυνάμενην ν' ἀρχήγῃ εἰς ἀπερίριττα πλῆθ, ἐμφάνει οὕτως εἰς τὴν γνώμην ὅτι οἱ ρονευθέντες πολῖται πρέπει νὰ εξημερωθώσι πρὸς τοὺς κατωτέρους αξιωματικούς καὶ ὡς τοιοῦτοι ν' ἀποζημιωθώσι.

**Δ. Γούναρης.** Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνη εἰσακτεριστότερον. Ἀρκεῖ ὅτι οἱ πολῖται θὰ εξημερωθῶσι πρὸς τοὺς ἐν πολέμῳ πιπτόντας στρατιώτας καὶ αξιωματικούς.

Ποιοῦνται εἰς τὰ πρακτερήσεις τινὰς ἐπὶ τοῦ ἔθρου οἱ κ. **I.**

**Κίνιας** καὶ **Γ. Καρπετιόπουλος**, μεθ' ἑνὸς γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὴν τὴ ἔθρονον 2ον ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐπὶ τοῦ ἔθρου 3ου οἱ κ. κ. **I. Κίνιας**, **Ἐπ. Κώνστας** καὶ **Ἀγ. Σαῆμαν** ζητοῦσι ν' ἀνέλθῃ ἡ ἡμερησίη ἀποζημιώσις.

Ο κ. **A. Γκιόκας** ζητεῖ νὰ ληρῇ πρῶτον διὰ τὰ κατὰ δόξαν δικαστικὰ ἔθρα, ἅτινα ἐπλήρωσαν οἱ κατὰ δικασθέντας πρὸς τὸ Δημόσιον διὰ πολιτικούς λόγους.

**Δ. Γούναρης.** Δέχεται τὴν τροπολογίαν αὐτὴν καὶ δυνάμεθα νὰ τὴν περιλάβωμεν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ἐρῶσαν ὡς ἐπλήρωσαν εἰς τὸ Δημόσιον.

Ο κ. **I. Παππαλουκάς** ἐκνευρομένης εἰς τὴν πρότασιν τοῦ κ. Κίνια καὶ Σαῆμαν, ὅπως ἡ ἡμερησίη ἀποζημιώσις ἀνέλθῃ, ἀναπτύσσει καὶ ἰδίαν ἐπὶ τούτῳ τροπολογίαν.

Τὰς ἰδίας προτάσεις ὑποστηρίζουσιν ἐπίσης οἱ κ. **K. Λυκουρέζος**, **Θ. Τουρκοβασίλης** καὶ **N. Στράτος**, ὅστις ζητεῖ ὡς ἡ ἡμερησίη ἀποζημιώσις ἀνέλθῃ εἰς 40 δραχμάς.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** δέχεται ὡς ἀνέλθῃ ἡ ἀποζημιώσις εἰς 40 δραχμάς, ἀνευ τινὸς διακρίσεως, μετὰ τὴν δὴλῶσιν διὰ τὴν ἐτιτροπήν, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο θέλει ἐπιδιπλάζεσθαι εἰς ἐκείνους οὕτως, ἥθελον ἀποδειχθῇ ὅτι ἐκερδίζον πλεονέκτηρα τῶν 40 δραχμῶν ἡμερησίως.

Γίνεται μετὰ τούτου δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἔθρ. 3ον.

Ἐπὶ τοῦ ἔθρου 4ου οἱ κ. **Γ. Μπούσιος** ποιεῖται πρακτερήσεις περὶ τῆς συνθέσεως τοῦ δικατηρίου καὶ προτείνει τροποποιήσιν ὅπως μὴ λαμβάνωσι μέρος δικασταὶ οὕτως, ὑπὲρ τῶν ὑπάρχοντων γεννημένων ζήμιων, οἱ δὲ ἀναπληρωταὶ τῶν καλουμένων δικατῶν νὰ μετακαλῶνται ἄλλοθεν.

Γίνεται δεκτὴ ἡ τροπολογίη αὕτη ὡς καὶ ἡ τοῦ κ. **Παππαλουκά**, μεθ' ἑνὸς γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἔθρονον 5ον ὡς ἐτροποποιήθη.

Γίνονται ἐπίσης δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ ἔθρα 6ον, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, 7ον, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καὶ ἀναγινώσκεται τὸ ἔθρονον 7ον.

Οἱ κ. κ. **N. Στράτος**, **A. Φωτήλας** καὶ **K. Λυκουρέζος** ποιοῦνται πρακτερήσεις ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός;) δηλαδὴ ὅτι ὁσάκις ἡ ἀπόφασις, ἡ ὁποία ἐγένετο δεκτὴ, εἴτε ἐν ὄλῳ, εἴτε ἐν μέρει, ὑπερβαίνει τῆς 3 χιλιάδας δραχμῶν, τὸ Δημόσιον ἔχει δικαίωμα νὰ κάμῃ ἔσται διὰ τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἐγένετο δεκτὸν, εἴτε τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι τὸ ὅλῳ ποσὸν τῆς αἰτήσεως, εἴτε εἶναι μέρος τοῦ ἀρχικῶς ζητηθέντος ποσού. Ἐξ ἄλλου, ἐὰν τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἀπερρίθην ὑπερβαίῃ τῆς 3 χιλιάδας δραχμῶν, ὁ αἰτῶν δύναται νὰ κάμῃ ἔσται ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἐγένετο δεκτὸν ἐν μέρος τῆς αἰτήσεώς του καὶ τὸ ὑπολοιπὸν τὸ ἀπερρίθην ὑπερβαίνει τῆς 3 χιλιάδας δραχμῶν ἢ ἐὰν τὸ ποσὸν τὸ ἀπερρίθην τὸ ὑπερβαῖνον τῆς 3 χιλιάδας δραχμῶν εἶναι τὸ ὅλον.

Ἡ δὴλώσις αὕτη νὰ γράφῃ εἰς τὴν πρακτικὴν ὡς ἐρμηνεὺς κώθεντικὴ τῆς Συνελεύσεως.

Γίνεται μετὰ ταῦτα δι' ἀναστάσεως δεκτὴν τὸ ἄρθρον 7 ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἀναγινώσκονται εἴτα καὶ γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ ἄρθρα 8, 9 καὶ 10, μεθ' (ἀναγινώσκεται τὸ ἄρθρον 11).

Ο κ. **Γ. Μπούσιος** παρατηρεῖ ὅτι τὰ μέλη τῆς πρωτοβάθμίου ἐπιτροπῆς ὡς λειτουργοὶ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, ὄντες καὶ λειτουργοὶ δικαστικοὶ καὶ ἀποζημιούμενοι ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωσι καὶ δευτέραν ἀποζημίωσιν, διότι τὰ ἑκτακτὰ ταῦτα ἀνέρχονται εἰς 3 περίπου ἑκατομύρια. Συνιστᾷ μάλιστα ὅπως κατὰργηθῶσιν αἱ ἑκτακτοὶ αὐτὰ ἀποζημιώσεις καὶ διὰ πάντα τὰ ἴπουργεῖν.

**Δ. Γούναρης.** Οὐδεμίαν ἔχω ἀντίρρησην νὰ ἐξέλκω. Ἀλλ' ἐπειδὴ φρονῶ ὅτι πρόκειται περὶ ἐπιπροσθέτου ἐργασίας, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ μείνῃ ἡ διάταξις.

Ο κ. **Κ. Λυκουρέζος** εὐρίσκει τὴν διάταξιν ὡς θίγουσαν τὴν ἀξιοπρεπείαν τοῦ δικαστοῦ καὶ προτείνει νὰ ὁρισθῇ ἐπιμίσθιον.

Μετὰ τινὰς συζητήσεις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου γίνεται δεκτὸν ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ὅπως ὁρισθῇ ἀμοιβὴ ἐπιπρόσθετος δραχμῶν 3 διὰ τὰ μέλη τῆς πρωτοβάθμίου ἐπιτροπῆς, 5 δὲ διὰ τῆς δευτεροβάθμίου.

Γίνεται κατόπι δι' ἀναστάσεως δεκτὴν τὸ ἄρθρον 11ον, 12ον καὶ.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 13, ὁ κ. **Πρωθυπουργός** ἐπιφέρει τροπολογίαν τὴν ἑξῆς· εἰς τὸ τέλος τοῦ δ' εδαφίου, προστίθενται· «τὸ ποσὸν τοῦτο δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ μόνον πρὸς ὑπηρεσίαν διὰ τόκον καὶ χρεολύσιον ὁμολογιῶν

ἐκδιδομένων πρὸς κάλυψιν τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἐκκαταχρησθησομένων ἀξιώσεων των παθόντων. Οἱ ὅροι ἐκδόσεως τῶν ὁμολογιῶν τούτων δεῖν νὰ ὡσι τοιαῦτοι, ὥστε ἡ ἀγοράζα αὐτῶν κῆρα νὰ καλύπτῃ ὁλόκληρον τὴν παροτέτακτῃ ἐπιδικασθεύσεως ἀποζημιώσεως».

Ἀναπτύσσων τὴν τροπολογίαν ταύτην ὁ κ. Πρωθυπουργός, λέγει ὅτι δίδεται ἀπὸ τοῦδε εἰς τὸ ταχέον κατ' ἔτος ποσὸν 2,000,000 δραχμ. πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ τακτοποιήσιον τῶν ἐκδοθησομένων ὁμολογιῶν. Ἐὰν ὑπολογίσωμεν τὸ κεφάλαιον πρὸς ὃ οἱ φθάνομεν μέχρι τοῦ ποσού τῶν 10,000,000, διὰ τῶν ὁποίων ἐλπίζομεν νὰ ἐκκαταποιηθῶσιν αἱ ἑξιώσεις. Ἐν ἡ περιπτώσει δὲν ἐπικρέσει καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο, τότε θὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος πάλιν ἡ Συνέλευσις ἢ ἡ Βουλὴ. Ἡ ἐξουσιοδότησις οὖτως, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ δώσῃ ἡ Συνέλευσις πρὸς τὴν Κυβερνήσιν σήμερον, θάβηαι μέχρι τοῦ ποσού τῶν 2,000,000, διότι, ἐφόσον δὲν δύναται νὰ ὑπολογισθῇ ἐπακριβῶς τὸ χρεὸς αὐτό, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχωμεν τὸ δημόσιον ὑπὸ χρεὸς ἁπλῶς, διότι τοῦτο θὰ ἦσκει σπουδαιότητα ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν τῆς Χώρας. Νομίζω λοιπὸν ὅτι ἀναγκαῖον νὰ τὸ δεχθῶμεν οὕτω, ὅτι ἐφόσον τὸ ποσὸν τοῦτο θέλει φθάσει μέχρι ποσού ἐξυπηρετουμένου διὰ 2,000,000 δραχμῶν, δύναται νὰ τακτοποιηθῇ δι' ἐκδόσεως ὁμολογιῶν. Πέρα τοῦ ποσού τούτου, θὰ ὑπάρξῃ ἀνάγκη νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος ἐκ νέου ἡ Συνέλευσις.

Ο κ. **Ἀθ. Σουλιώτης Νικολαΐδης** ἐρωτᾷ ἂν αἱ συντάξεις θὰ ἀπαιτῶσιν εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Ο κ. **Γούναρης** ἀπαντᾷ ὅχι, ἀλλὰ θὰ πληρώνονται διὰ μετρητῶν καὶ οὐχὶ δι' ὁμολογιῶν.

Ο κ. **Ἀγ. Σλήμαν** ἐρωτᾷ ἂν εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ 4ου εδαφίου περιλαμβανόνται καὶ αἱ ἀποζημιώσεις τῆς ὁποίας τυγχόν τὰ ξένα Κράτη ἠθελον καταβάλλει εἰς τοὺς παθόντας ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι συνελήφθησαν ἐπὶ ἐδάφους ἐλευθέρου ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Στρατιωτικοῦ Νόμου. Φρονεῖ ὅτι θὰ ἦτο ὀρθότερον, εἰν ἠθελε δοθῇ τοιαύτη ἀποζημιώσις ὑπὸ τῶν ξενῶν Κρατῶν, νὰ ἐλαμβάνον τὴν ἀποζημιώσιν αὐτῶν οἱ παθόντες, τὴν ὁποίαν νὰ ἐκπέσωσιν ἀπὸ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νομοσχεδίου.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** λέγει ὅτι πρέπει νὰ γίνη συμψηφισμός.

Ὁ κ. Γ. Μπούσιος λέγει ὅτι θὰ ἦτο εὐτύχημα, ἂν τὸ ποσόν, τὸ ὅποιον ὑπολογίζει ἡ Κυβέρνησις, ἀνῆρχετο εἰς 40 ἑκατομμύρια· θὰ ἦτο μηδαμινόν, προσθέτει, τοῦτο. Ἀλλὰ φερεῖται μὴ εἶναι πολὺ ἀνώτερον. Λαμβανομένου ὅπ' ὅσιν ὅτι θὰ ὑποβληθῶσι 50 χιλ. αἰτήσεις τουλάχιστον, φρονεῖ τὸ ποσὸν θὰ φθάσῃ εἰς 100 ἑκατομμύρια· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ καθοριζόμενον ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ποσὸν τῶν 2 ἑκατομμυρίων πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ὁμολογιῶν εἶναι ἀνεπάρκιστατον.

**Δ Γούναρης.** Ἐάν μετὰ τὴν συγμένωσιν τῶν αἰτήσεων καὶ τῶν καθορισμῶν τοῦ ποσοῦ τῶν ἀποζημιώσεων ἴδωμεν ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἐπαρκέσῃ, τότε θὰ λύσῃ τὸ ζήτημα ἡ Συνέλευσις, ἐνώπιον τῆς ὁποίας θὰ φέρῃ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις.

Ὁ κ. Α. Τσουκαλῆς εὐρίσκει ὅτι τὸ ποσὸν τῶν 2 ἑκατομμυρίων εἶναι ὀλίγον, λαμβανομένου ὅπ' ὅσιν ὅτι ὁ τόκος εἰς τὴν ἀγορὰν σήμερον ἀνέρχεται εἰς 8<sup>ο</sup>/<sub>100</sub>. Διὸ προτείνει ὅπως τοῦτο βρισθῇ εἰς 3 ἑκατομμύρια.

Ὁ κ. Α. Γούναρης (Πρωθυπουργός) ἀπαντῶν διὰ μικρῶν λέγει ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπολογίσῃ ἐκ τῶν προτέρων τὸ ποσὸν εἰς ὃ θὰ φθάσωσιν αἱ ἀποζημιώσεις. Τὸ ποσὸν τὸ ὅποιον καθορίζει ὁ κ. Μπούσιος εὐρίσκει ὑπερβολικόν, διότι καὶ ἄλλοτε ἐζητήθησαν ἀποζημιώσεις 200 ἑκατομμυρίων, δὲν ἐπεδικάσθησαν ὅμως παρὰ ἐξ ἑκατομμύρια. Διὰ τοῦτο προσετέθη μόνον 2 ἑκατομμύρια πρὸς ἐξυπηρέτησιν ποσοῦ 40 ἑκατομμυρίων, ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει ἀπαιτηθῇ περισσότερον ποσόν, θ' ἄχθῃ τὸ ζήτημα ἐνώπιον τῆς Συνελεύσεως, ἵνα λύσῃ αὕτη τούτο, ἐρευνῶσα τὸν τρόπον καθ' ὃν καὶ οἱ πόροι τοῦ Ταμείου θ' αὐξήσῃσι καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἐξυπηρέτησεως τῶν ὁμολογιῶν.

Ὁ κ. Ν. Στράτος ἀναπτύσσων διὰ μικρῶν τὰς γνώμας αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἔθρου τούτου, λέγει ὅτι ὁ τρόπος τῆς λύσεως τῶν ἀναλαμβανόμενων ὑποχρεώσεων πρὸς τοὺς παθόντας εἶναι ὁ δυσχερέστερκτος, καθόσον τούτου μὴ λυομένου τὸ νομοσχέδιον οὐ μόνον θὰ εἶναι ἀνωφελές ἀλλὰ καὶ ἐπιζήμιον. Οἱ τίτλοι τῶν ὁμολογιῶν δέον νὰ τηρήσῃσι τὴν τιμὴν τοῦ ἀρτίου, νὰ ᾧσι δὲ καὶ ἐμπορεύσιμα καὶ νὰ ληφθῶσι μέτρα ὅπως μὴ ὑποστῶσιν ὑποτίμησιν, ἐφόσον πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃσι τοὺς παθόντας, πρὸς οὓς ἀνακούφισις μόνον πρέχεται. οὐχὶ δὲ καὶ ἀποκατάστασις τῶν ζημιῶν τῶν. Ἀναγνωρίζει ὅτι δὲν εἶναι εὐκόλῳ τὸ Κρά-

τος ν' ἀνελθῇ ἀπὸ τοῦδε τὴν ἀναγνώρισιν δημοσίου χρέους ἀδήλου καὶ ἀσπίστου ποσοῦ καὶ διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι δέον νὰ ἐπισπενσθῇ ἡ ἐκκαθάρισις τῶν ἀπαιτήσεων, ὥστε νὰ ληφθῶσι θετικὰ καὶ ἀνάλογα μέτρα πρὸς ἐξεύρεσιν ἐπαρκῶν πόρων τοῦ ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου καθοριζομένου Ταμείου. Εὐρίσκειν μετὰ τοῦτο ὅτι αἱ ἀναγκασόμεναι ἐν τῷ ἔθρῳ διατάξεις περὶ εἰδικῶν φορολογιῶν καὶ περὶ ἐκχωρημένων ἀξιώσεων δὲν εἶναι ἄλλο τι ἢ ἀπαιτηματοποίηση ἐπαγγελίας, προκηρεῖ ὅτι μόνον τὰ δύο ἑκατομμύρια εἶναι θετικὰ, ἐφόσον πρίναιται περὶ ἐπαληθεύσεως τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. Τελευτῶν συνιστᾷ τὴν ταχέαν ἐκκαθάρισιν τῶν ἀξιώσεων τῶν παθόντων, ὥστε, ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ ἀπαιτηθόμενον ποσὸν εἶναι ἀνώτερον ἐκείνου ὅπερ προβλέπει ἡ Κυβέρνησις, νὰ ἐξευρεθῇ ὁ τρόπος καθ' ὃν ἡ Συνέλευσις θέλει ἐξεύροι καὶ διακρινεῖται βεβαιοῶς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὴν τὸ ἄρθρον 13ον, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, καὶ τὸ 14ον, ἐπίσης ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐπὶ τοῦ 15ου ἔθρου, μετὰ προκηρήσεις τοῦ κ. **Ἐπ. Κώνστα**, ὁ κ. Πρωθυπουργός ποιεῖται τὴν κάτωθι ἐρηγηνευτικὴν δήλωσιν, ἀποδεκτὴν γενομένην ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, ὅπως ἀναγραφῇ εἰς τὰ Ἐπίσημα Πρακτικά. «**Δ. Γούναρης.** (Πρωθυπουργός). Ποιοῦμαι δῆλωσιν ὅτι διὰ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἔθρου 15, ὡς ἐγένεν, ἐννοεῖται ἤδη ὅτι οὐδεὶς τίθεται τοπικὸς περιορισμός, στον ἀφορᾷ τὴν πράξιν ἐξ ἧς προῆλθεν ἡ ζημία, ἀρκεῖ ὅτι ἐγένετο μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς καταστάσεως περὶ ἧς προνοεῖ ὁ νόμος ὅπουδὴποτε καὶ ἂν ἡ πράξις ἐγένετο ἐν τμηματικῇ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας ἐν ᾗ δὲν εἶχεν ἀκρίβη, ἐγκατασταθῇ, εἴτε καὶ ἐγένετο καὶ ἔξω τῆς ἐπικρατείας· πάντως ἀρκεῖ νὰ συντρέχωσιν αἱ ὁροι τοῦ ἔθρου 1ου ὅπως συνεπὶ γηται τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως».

Ἐπίσης προτάσει τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ προστίθεται ἐν τέλει τοῦ ἔθρου 15 διατάξις καθ' ἣν ἡ ἐναρξίς τοῦ παρόντος νόμου βεβαιήσεται διὰ Β. Διατάγματος.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὴν τὸ ἄρθρον 16ον, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ὡς καὶ τὸ ὅλον νομοσχέδιον εἰς 6' κατ' ἄρθρον συζητήσιν, ἀναβαλλομένης τῆς κατὰ τὸ σύνολον ψηφίσεως αὐτοῦ, λόγῳ τῶν τροπολογιῶν. Ἐπεξηγεῖται δὲ ὅτι ὅλα αἱ ἀνωτέρω ἐρηγηνευτικαὶ δηλώσεις, αἱ



γενόμενα υπό του κ. Πρωθυπουργού, εγένοντο δεκτά υπό της Συνελεύσεως.

Λύεται κατόπιν η συνεδρίασις ώς 5 και 10' π. μ. Ίνα επανληφθῇ τῇ προσεχῇ Περικρασίῃ ώς 5. 30' καὶ μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος  
Κ. Ἀργ. Δομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς  
Π. Ἰακώβου  
Σ. Τσακόπουλος

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΝΒ'

28ης Μαΐου 1921

Ὡς 6 μ. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀναβάν ἐπὶ τῆς εδρας κηρύσσει τὴν ἐκκρίσιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιγθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός) λέγει ὅτι εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως παρεστέρησαν παρερμηνεύει τινες ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγθέντων κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τῶν διὰ πολιτικούς λόγους παθόντων», ἐκκαμ δὲ καὶ τινες ἐρμηνευτικαὶ συμπληρώσεις. Διωρώσας ὡς ἐκ τούτου τὰ Πρακτικὰ καὶ παρακλῶ τὸν κ. Πρόεδρον ν' ἀναγνώσῃ τὰς γενομένας διορθώσεις, ὅπως λάβῃ γνῶσιν τούτων ἡ Συνέλευσις.

**Πρόεδρος.** Αἱ γενομένα διορθώσεις εἰναι αἱ ἐξῆς:

Ἐν σελίδι 4 στήλῃ πρώτη στίχ. 13 ἀναγνώστεον «**Δ. Γούναρης.** Τὸ πρότερον εἶναι ἰδιώτης ὡς φορεὺς ἰδιωτικῆς περιουσίας κλπ.». Καὶ κατωτέρω στίχ. 45 μετὰ τὴν φράσιν «Ἄν λοιπὸν ὑπέστη κλπ.» προστίθεται ἡ λέξις «ὑπάλληλος» ὑπέστη κλπ.

Ἐν σελίδι 4 στήλῃ δευτέρῃ στίχῳ πρώτῳ, ἐν σχέσει πρὸς τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, συμπληροῦται ὡς ἐξῆς: «διότι ἀποδέχεται ὡς ἐρμηνευτικὰς τὰς δηλώσεις τὰύτας καὶ ἡ Συνέλευσις».

Ἐν τῇ ἰδίᾳ στήλῃ στίχῳ 6 ἡ φράσις «περιλαμβανεται καὶ πᾶν ἄλλο ἄτομον κλπ.» διορθοῦται εἰς «περιλαμβανεται πᾶν ἄλλο ἄτομον» κλπ.

Ἐν σελίδι 5ῃ στήλῃ α' στίχ. 14 ἀφαιρεῖται ἡ λέξις «δολία».

Ἐν τέλει τῆς ἰδίας στήλης μετὰ τὰ «Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** ἀπαντᾷ ὅτι κλπ.» διαγράφονται αἱ λέξεις «διὰ ν' ἀποζημιωθῇ ἄτομόν τι, δέον νὰ ἐξετασθῇ ἡ αἵτησις, ἐξ ἧς

προέβλεπε ἡ Ζητήσις» καὶ μένει Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** ἀπαντᾷ ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου κλπ.»

Ἐν τῇ ἰδίᾳ σελίδι στήλῃ β' στίχ. 12 μετὰ τὴν λέξιν «ἀποζημιώσεως» προστίθενται αἱ λέξεις «παρὰ τοῦ Δημοσίου», ἡ δὲ φράσις «ὁ ἰδιώτης ὑπάλληλος, τὸν ὅποτον ὁ προτεταμένος κλπ.» διατυπώσεται ὡς ἐξῆς: «ὁ ὑπάλληλος, τοῦ ὅποιου ὁ ἰδιώτης, προστάμενος κλπ.». Ἐπίσης, κατωτέρω στίχ. 44, μετὰ τὸ «τοῦτο» προστίθεται ἡ λέξις «δὲν» καὶ ἀφαιρεῖται ἡ λέξις «ἄδικος».

Ἐν σελ. 6 στήλῃ β' στίχ. 13 ἀφαιρεῖται ἡ λέξις «καὶ» καὶ προστίθεται ἐν τέλει «διακούσσαν».

Ἐν σελ. 7 στήλῃ α' στίχῳ 8ῳ μετὰ παρατήρησιν τοῦ κ. **Γ. Μπουλού,** ἡ ἀπάντησις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ διορθοῦται οὕτως: «Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός) ἀπαντᾷ ὅτι μόνον σπουδαιότητι τὸ κληρικὸν θεσπαστικόν ἐστι κλπ.» καὶ ἐν τέλει τῆς παραγράφου προστίθενται «ὅπουδήποτε καὶ ἂν ἐπράχθη ἡ πράξις».

Ἐν ἰδίᾳ σελίδι στήλῃ β' ἀφαιροῦνται αἱ στίχοι 9, 10 καὶ 11.

Ἐν σελίδι 8 στήλῃ α' στίχ. 3 διαγράφεται ἡ λέξις «ἐπὶ τῶν συντάξεων».

Ἐν ἰδίᾳ σελίδι καὶ στήλῃ στίχῳ 51 προστίθεται μετὰ τὸ «δυνατὸν» ἡ φράσις «νὰ γίνῃ τίποτε περισσότερον, ἀρκεῖ αἱ πολιτὰς κλπ.».

Ἐν ἰδίᾳ σελίδι στήλῃ β' στίχ. 13 ἀφαιρεῖται ἡ λέξις «ὀλοκληρωτικῶς», προστίθεται δ' ἐν τέλει τοῦ 44ου στίχου «εἶναι τὸ ὅλον».

Ἐν σελίδι 9 στήλ. 1ῃ στίχ. 47 αἱ δύο στίχοι διορθοῦνται ὡς ἐξῆς: «Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** λέγει ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ συμφωνισμός».

Ἐν τῇ ἰδίᾳ σελίδι στήλῃ 2ῃ στίχῳ 11 «ἀντὶ 80 ἐκατομμυρίων» τεθῇτω «200 ἐκατομμυρίων».

Ἐν τῇ ἰδίᾳ σελίδι καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς ἰδίας στήλης ὅπου ἡ δηλώσις τοῦ κ. **Δ. Γούναρη** ἀφαιροῦνται ἐκ τῆς τετάρτης σειρᾶς τῆς δηλώσεως αἱ λέξεις «εἴτε αὕτη ἐγένετο ἐν ᾧ τόπω ὁ παθὼν οὗτος εἶχεν ἐγκατασταθῇ, εἴτε» καὶ προστίθενται ἐν τῇ ἰδίᾳ θέσει αἱ λέξεις «ἀρκεῖ ὅτι ἐγένετο μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς κατεστάσεως περὶ ἧς προνοεῖ ὁ νόμος ὅπουδήποτε καὶ ἂν ἡ πράξις ἐγένετο κλπ.».

Εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ πρακτικοῦ σελίδι 10 προστίθεται: «ἐπεξηγεῖται δὲ ὅτι ὅλαι αἱ ἀνωτέρω ἐρμηνευτικαὶ δηλώ-

σεις αὐτὴν γινόμενα ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ ἐγένοντο δευτεῖα ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως».

Ὁ κ. Γ. Σχοινᾶς παρρησιᾷ ὅτι δὲν ἀναγκάζεται ἐν ταῖς πρκατικαῖς ἢ δηλώσει τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ περὶ τῶν πλόντων ἐρεδρων ἀξιοματικῶν.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Μάλιστα. Ν' ἀναγκάζῃ ὅτι αἱ ὄντες ἐρεδροι ἀξιοματικοὶ κατὰ τὸν χρόνον, καὶ ὃν ἐπύθον, θὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐρεδροι ἀξιοματικοί. Νὰ σημειωθῇ ἐν ταῖς Ἐπισήμοις Πρκατικαῖς ὡς ἐρηνηνυτική δηλώσει γινόμενα ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως.

Ὁ κ. Γ. Ἀναστασόπουλος, λέγει ὅτι ἡ ἐν τῇ ὁγδοεσίᾳ φράσις αὐτοῦ «ἀπεξημιώθηται ἤδη» καὶ δικτυωθῇ «ἀποζημιῶνται καθύστερον ὑπέστησαν ζημία; κλπ».

Ὁ κ. Β. Μαγκεζίνης προτείνει μετὰ τοῦτο ὅπως ἡ Συνέλευσις μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν πρκατικῶν ὡς διορθώθησαν, ἐγκρίνῃ τὴν ἀνατυπωθῆσι διορθώμενα τὰ Πρκατικὰ καὶ δικτυωθῶσιν ταῦτα ἵνα χρησιμεύσωσιν ὡς ἐρηνησία τοῦ νόμου.

Ἡ πρότασις αὕτη γίνεται ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, ἐπικυροῦνται δὲ τὰ Πρκατικὰ ὡς διορθώθησαν. (1)

Ἀνακοινούνται εἴτα ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἐξῆς:

— Ὁ Πρόεδρος τῆς κοινότητος Καλλεζῶν καὶ ὁ ἐρεῖς αὐτῆς τηλεγράφουσιν ὅτι ἐτελέσθη μνημόσυνον τῶν ἡρώων τοῦ 1821 εὐχόμενοι ὅπως ὑπὸ τὴν σκέπτειν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου χάριτι ὁ χάρις τῆς Μεγάλης Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας.

— Ὁ Γεωργιᾶς πιτωτικῆς Συνεταιριστῆς Ζηλιαχῶνης ὑποβάλλει θερμοτάτην πρκαλήτην περὶ ἰδρύσεως Γεωργικῆς Τραπεζῆς.

— Ὁ Δημάκης Αζοντακιναῖος, κἀποιος Πειραιῶς, πατήρ τοῦ τυρεμισθέντος ὑπὸ τῶν Τουρκαλῶν κατὰ τὴν Βορειοηπειρωτικὴν ἀγῶνα ὑπολογιστοῦ Ἀντωνίου Αζοντακιναῖου, αἰτεῖται ἀξίωσιν τῆς μνημείας συντάξεώς του.

— Ὁ Πρόεδρος τῆς Πανθεσσαλικῆς Ἀγροτικῆς Ἑνώσεως παρκαλλεῖ ὅπως μὴ ἐπιταχθῶσι τὰ κτήνη τῆς περιφερείας του, ὡς ἀπαράδεκτα εἰς τὰς καθημερινὰς ἀνάγκας τῶν κτοίκων.

— Ὁ Διευθυντὴς τῆς ἐφημερίδος «Στέμμα» κ. Ἐλευθεριάδης πληροφορεῖ τὴν Συνέλευσιν ὅτι αἱ βενιζελικοὶ διὰ

(1) ΣΗΜ. Συμφώνως τῇ ἀποφασί τούτῃ τῆς Συνελεύσεως, ἀνατυπῶνται ἐν τῇ Συνεδρίᾳ ὡς ἐν τῇ ἐκείνῃ υποσημειώσεται ἀναφέρεται.

τῆς προκλητικῆς στάσεώς των προυκλίσαν τὰς σκηνὰς τοῦ Ἡρακλείου.

Οἱ ὑποδιδάσκαλοι τῆς ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας Μεσσηνίας αἰτοῦνται τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεώς των.

— Ὁ Σύλλογος τῶν τυροκόμων Ἰωννίνων παρκαλλεῖ, ὅπως ἐρεθῇ ἐνεχόμενος προθεσμίᾳ πρὸς ἐπανεξήκωσιν σκληροῦ τυροῦ.

— Οἱ Πρόεδροι Συνεταιρισμῶν τῆς περιφερείας Σερρών παρκαλλοῦσιν, ὅπως χορηγηθῶσι καλλιεργητικὰ δάνεια ἐν τῇ ἐβδομίδῳ.

— Ὁ Ἰάκωβος Νκυπλιώτης, πρῶτον ὑπενωμοσχόχης, παθῶν τοὺς ὀρθαλμοὺς κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν αἰτεῖται παροχὴν συντάξεως.

— Διάφοροι Συντεχνία παρκαλλοῦσι τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ληρθῇ ὑπ' ὅψιν τοῦ ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως τῶν Βιοτεχνικῶν Συντεχνιῶν τῆς Ἑλλάδος ὑποβληθέν ὑπόμνημα περὶ ἐνοικιστάσιον.

— Οἱ ἀγροτικοὶ πληθυσμοὶ Μεσσηνίας, ὀργανωθέντες εἰς συνεταιρισμοὺς, ἠνώθησαν εἰς τὴν «Κεντρικὴν ἀγροτικὴν Τράπεζαν», ἥτις παρκαπονεῖται ἤδη διότι στρατευθέντων τῶν ἐκ τῆς ὑπαλλήλων παρέλυσαν αἱ ἐργασίαι αὐτῆς.

— Ὁ Ἐλαιουργικὸς Συνεταιρισμὸς Σερνικακίου Παναγιώτῃς παρκαλλεῖ, ὅπως ἐπιταχθῇ ἡ ἐξήκωγὴ ἐλαιοκάρπου τῆς ἐρετεινῆς ἐσοδείας, καθύστερον ἢ παρκαπῶγὴ ἐλαίων ὑπερβαίνει ἐρετος τὰ 8,000,000 ἀκάδων.

— Ἡ Ἑργατικὴ Ἑνωσις Μοράθου ζητεῖ τὴν ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς διδασκαλίσσης Σ. Π. Κωνσταντακοπούλου, λόγῳ τῆς προκλητικῆς διαγωγῆς ἣν δεικνύει.

— Οἱ Δημοδιδάσκαλοι Σικτίστης ὑποβάλλουσιν ἀναφορὰν περὶ δικαίως ἐρηνησίας τοῦ 7ου ἐδαφίου τοῦ 17ου άρθρου τοῦ νόμου 2145.

— Ὁ Γ. Ρεθάνης, ἀρτοποιός, ὑποστὰς ζημίαν ὑπὸ τῶν βενιζελικῶν, αἰτεῖται ἀποζημιώσιν.

— Ἡ «Φοιτητικὴ Συντροφικὴ» συνιστᾷ καὶ μὴ συμπεριληφθῇ εἰς τὸ Σύνταγμα ἢ περὶ Γλώττης διάταξις.

— Ἡ Μαρία Κωστοπούλου πληροφοροῦσα τὴν Συνέλευσιν περὶ τῆς ἐξαφανίσεως τοῦ υἱοῦ της ἐπὶ τοῦ τυραννικοῦ καθεστῶτος, αἰτεῖται τὴν χορήγησιν συντάξεως.

— Ὁ Δημήτριος Σαρρῆς, ἰσχυρίζομενος ὅτι ἀπεκάλυ-

ψε τὸ φάρμακον τῆς φθίσεως, ἐπιβαλεῖται τὴν προσοχὴν τῆς Συνελεύσεως ἐπὶ τῆς ἀναγκαιότητός του.

— Ὁ Κωνσταντῖνος Δ. Λάμπρουκάτοικος Ἀττικῆς, αἰτεῖται τὴν ἀπόδωσιν τῶν μισθῶν του.

— Οἱ κατὰδικοι τοῦ δεσποτηρίου Πύλου αἰτοῦνται, ὅπως διὰ Βασιλικῆς χάριτος ἢ διὰ νόμου χαρισθῇ τὸ ἥμισυ τῆς ποινῆς των.

— Ἡ Ἑνωσις τῶν λειτουργῶν τῆς Μ. Ἐκκλησιᾶς, υποβάλλει ὑπόμνημα «περὶ τῆς γλώσσης τῶν διδασκalicῶν βιβλίων», ὅπου, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως θέλει τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ὁ πληρεξούσιος Σερῶν κ. Π. Ἀλεξίδης παρακαλεῖ τὴν Συνέλευσιν ὅπως τῷ χρηρήσῃ τὴν ἄδειαν νὰ μεταβῇ εἰς τὸ Μέτωπον τῆς Μ. Ἀσίας, ὅν προσφέρει τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν μελετωμένην ἐπίθεσιν.

Ἡ ἄδεια χορηγεῖται ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως.

Ὁ πληρεξούσιος Θεσσαλονίκης κ. Γ. Ἀλεξάνδρου, προκαλεῖται ν' ἀναχωρήσῃ διὰ τὴν στρατιὴν Μ. Ἀσίας, αἰτεῖται νὰ τῷ χορηγηθῇ ἀπεριόριστος ἄδεια. παρακαλεῖ δὲ τοὺς συναδέλφους του κ. κ. Πληρεξουσίου, ὅπως συγχωρήσωσιν αὐτὸν διὰ τὸ θλιβερὸν ἐπεισόδιον εἰς ὃ ὁ εὐεξακτος χαρακτηρὸς του παρέσχεεν αὐτὸν ἐγκρίσειν τοῦ κ. Καρπετοπούλου.

Ὁ πληρεξούσιος Θεσσαλονίκης κ. Α. Σουλιώτης Νικολαΐδης αἰτεῖται ἐπίσης παρὰ τῆς Συνελεύσεως ἄδειαν ὅπως μὴ παρίσταται εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Συνελεύσεως, ἐφόσον ἤθελε διακοπῇ ἡ ὑπηρεσίαν αὐτοῦ ἐν τῷ Μετώπῳ.

Αἱ ἄδειαι χορηγοῦνται ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως μετ' ἐπενουρημῶν.

Ὁ πληρεξούσιος Φλωρίνης κ. Μ. Μπαρτῖνος, ὡς πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐπισιτισμοῦ, υποβάλλει δι' ἐκθέσεώς του πρὸς τὴν Συνέλευσιν τὴν γνώμην του ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν ὠφείλῃσιν ἢ ἔδωκεν τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Ἐπισιτισμοῦ.

Ὁ πληρεξούσιος κ. Α. Βιτάλης υποβάλλει πρότασιν νόμου «περὶ ὀνομασίας ἐφάδρων ἀξιοματικῶν ὡς ταμιῶν τοῦ ἐλέγχου» πολιτῶν διατελεσάντων τραπεζιτικῶν, ταμεικῶν, εφορεικῶν καὶ λοιπῶν ὑπαλλήλων τῶν οἰκονομικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Ὑπουργείων».

Ὁ πληρεξούσιος κ. Σ. Σωτηριάδης υποβάλλει τροπολογίαν «περὶ προσθήκης ἐδαφίου ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 18 (19) τοῦ Συντάγματος».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας τῆς Κεντρικῆς καὶ Τοπικῆς Διοικήσεως τοῦ Κράτους Κοινοβουλευτικῆ Ἐπιτροπῆς υποβάλλει τὴν ἐκθέσιν τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου περὶ ἐντοπικῶν ὑπαλλήλων».

Ἡ αὐτὴ Ἐπιτροπὴ υποβάλλει τὴν ἐκθέσιν τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 11 καὶ 20 τοῦ νόμου 2461 «περὶ ἀτυχημάτων τῶν πλοίων»».

Ἡ αὐτὴ Ἐπιτροπὴ υποβάλλει τὴν ἐκθέσιν τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν αἰρετῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν Ἀρχῶν».

Πολλοὶ πληρεξούσιοι υποβάλλουσιν τροπολογίας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως τοῦ νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ εἰς τὴν σειρὰν τῆς ἀρχιαντιπάλου».

Ὁ κ. Ν. Θεοτόκης (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν) υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἀναθεωρήσεως ἀποφάσεων τῶν Στρατοδικείων».

Ὁ κ. Ι. Α. Ράλλης (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομικῆς) υποβάλλει σχέδιον νόμων.

«Περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς χρήσεως τοῦ ἐξ ἀνθρώπου μολύβδου λευκοῦ χρώματος, τοῦ ὀξείδιου τοῦ μολύβδου καὶ λιθαργύρου εἰς οἰκονομικὰ καὶ ἄλλα ἔργα» καὶ

«Περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 2449».

Ὁ κ. Σ. Στάης (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) υποβάλλει σχέδιον νόμων.

«Περὶ ἱδρυμάτων ὑγιεινῆς καὶ ἱατρικῆς ἐν γένει».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΣΝΓ' τῆς 20ῆς Μαρτίου 1908 περὶ ἀπολυμαντηρίων».

«Περὶ ἱδρύσεως Μικροβιολογικοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Βασιλέως Γεωργίου».

«Περὶ υποχρεωτικοῦ δαμαλισμοῦ καὶ ἀναδαμαλισμοῦ τῶν κατοίκων τοῦ Κράτους».

«Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 346 περὶ ἐπιβλέψεως τῆς δημοσίας ὑγίας».

«Περὶ ὑγειονομικῶν ἐπιθεωρητῶν» καὶ

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2358 περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1979 τῆς 28 Ἰανουαρίου 1920 περὶ ἱδρύσεως ἀντιφυματικῶν ἱατρειῶν, νοσηκομείων, ἀναρρωτηρίων καὶ ὀρεῶν ἰατροεργαστηρίων».

Ὁ κ. Π. Κ. **Μαυρομιχάλης** (Υπουργός ἐπὶ τῶν Νεο-  
τικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου.

«Περὶ προσθήκης δικαζέας εἰς τὸν νόμον 2131 περὶ  
τοῦ τρόπου τῆς πληρωμῆς τῶν ἀποδουχῶν τῆς Νεοτικῆς  
Βρετανικῆς Ἀποστολῆς».

«Περὶ τροποποιήσεων καὶ προσθηκῶν εἰς τὸν νόμον 2128  
περὶ συστάσεως Συνεργείου ἐν τῷ Β. Νεοτικῷ».

«Περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδουχῶν τῶν προκρουμένων μελῶν  
τῆς Νεοτικῆς Βρετανικῆς Ἀποστολῆς».

«Περὶ προσθήκης δικαζέων εἰς τὸν νόμον 2034» καὶ

«Περὶ συστάσεως Σχολῶν ἐν τῷ Β. Νεοτικῷ».

Ὁ κ. Ν. **Θεοτόκης** (Υπουργός ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν)  
ὑποβάλλει σχέδιον νόμου.

«Περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀρθροῦ γ' τοῦ ἄρθρου 27  
τοῦ νόμου 162» κηρύσσοντος, ἐγκρίτει τῆς Συνελεύσεως,  
**κατεπεῖλον**.

«Περὶ ἐγκυμονήσεως προτύγων» καὶ

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1920 Νομο-  
θετικοῦ Διατάγματος περὶ διαγραφῆς τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ  
νόμου 753».

Οἱ κ. κ. Π. **Πρωτοπαππαδάκης** (Υπουργός ἐπὶ τῶν  
Οἰκονομικῶν) καὶ **Ἀντ. Καρτάλης** (Υπουργός ἐπὶ τῆς  
Περιθάλψεως) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «Περὶ τροποποιή-  
σεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2145 περὶ χορηγήσεως ὑπὸ  
τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς δανείων εἰς τοὺς ἐκ Μ. Ἀσίας  
πρόσφυγας ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Κράτους».

Οἱ κ. κ. Π. **Πρωτοπαππαδάκης** (Υπουργός ἐπὶ  
τῶν Οἰκονομικῶν) καὶ Π. Κ. **Μαυρομιχάλης** (Υπουργός  
ἐπὶ τῶν Νεοτικῶν) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «Περὶ ἀνα-  
γραφῆς πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Υπουργείου  
τῶν Νεοτικῶν διὰ τὴν πληρωμὴν ἐξόδων τῶν παρεδοθη-  
σομένων εἰς τὴν Κυβέρνησιν ξένων πλοίων».

Οἱ κ. κ. Σ. **Στάης** (Υπουργός ἐπὶ τῶν Ἑσωτερι-  
κῶν) καὶ Θ. **Ζαῦμης** (Υπουργός ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπι-  
δέσεως) ὑποβάλλουσι σχέδιον νόμου «Περὶ δικαζέσεως τοῦ  
κληροδοτήματος Γ. Τσαλδάρη πρὸς ἀνιψέρσιν διδασκῆριον  
θηλέων ἐν Ξυλοκάστρῳ τῆς Κορινθίας».

Τὸ **Υπουργικὸν Συμβούλιον** ὑποβάλλει σχέδιον  
νόμου.

«Περὶ ἐρμηνείας τοῦ νόμου 879 περὶ κανονισμοῦ ἐπο-  
πτείας ἐπὶ τῆς ἀπαλείψεως δακνῶν», καὶ

«Περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Υπουρ-  
γείου τῆς Περιθάλψεως, μετονομαζομένου εἰς Υπουργεῖον  
Υγείας καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας».

Ὁ πληρεξούσιος Κυκλάδων κ. Δ. **Βοκοτόπουλος** ὑπο-  
βάλλει πρότασιν ψηφίσματος «περὶ τροποποιήσεως μὴ θεμε-  
λιωδῶν δικαζέων τοῦ Συντάγματος».

Ὁ πληρεξούσιος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Θ. **Τουρκοβασίλης** λαμ-  
βάνων ἔπειτα, ἐγκρίτει τῆς Συνελεύσεως, τὸν λόγον λέ-  
γει τὰ ἑξῆς: Ἐκατὸν ὀλόκληρα ἔτη συνεπληρώθησαν, κυριοὶ  
συνάδελφοι, ἀρ' οὗτο συνεστήθη ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ τῶν Καλτε-  
ζῶν τῆς ἐπαρχίας Μαντινείας ἡ Α' Ἑθνικὴ τῶν Ἑλλήνων  
Συνέλευσις, ἡ ἐπικληθεῖσα «Παμπελοποννησιακὴ Γερουσία»  
καὶ ἡ ὁποία ἀπηρτίσθη ἀπὸ τοὺς προκρίτους τῆς Πελοποννή-  
σου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσιν ὅτι ἡ Συνέ-  
λευσις ἐκείνη σκοπὸν εἶχε νὰ κατάρτιση τὸν πρῶτον κατα-  
στατικὸν χάρτην τῆς μικρᾶς ἐκείνης ἐλευθέρως γωνίας τῆς  
Ἑλλάδος ἀρ' ἑνός, ἀρ' ἑτέρου δὲ νὰ διασκερθῇ περὶ τοῦ  
κατακλιηλοτέρου τρόπου τῆς συνεχίσεως τοῦ ἑκτοτε ἀρχαιέ-  
νου ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος. Ἐνύμισα λοιπὸν, ὅτι ἐπὶ τῇ  
ἐκκαίρῃ τῆς Ἐκατονταετηρίδος τῆς Συνελεύσεως ἐκείνης ἡ  
παρούσα Συνέλευσις θὰ ἔπρεπε νὰ διαδηλώσῃ διὰ ψη-  
φίσματος τῆς τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς πρὸς τοὺς συναδέλφους  
τῆς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἱερὰ αὕτη Μονή, ἡ  
ὁποία ἐχρησίμευσεν ὡς τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν Βουλευτήριον,  
ὑπήχθη ἐσχάτως εἰς ἑτέραν Μονήν τῆς περιφερείας Μαν-  
τινείας, διὰ τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος τῆς ἡ Ἐθνοσυνέλευσις  
νὰ κηρύξῃ κατὰ τὴν ἀστικῶς, δηλαδή ἀπὸ ἀπόψεως περιου-  
σιακῶν τῆς δικαιοματικῶν, καὶ ἀνεξάρτητον, εἰς  
ἐνδειξιν τιμῆς. Νὰ μοὶ ἐπιτρέψετε δὲ νὰ εἶπω ὅτι ἀνευρί-  
σκω μετὰ τῆς Συνελεύσεως ἐκείνης, τῆς πρώτης Παμπε-  
λοποννησιακῆς Γερουσίας, καὶ τῆς σημερινῆς Συνελεύσεως  
πολλὰ τὰ κοινά. Ὅπως ἡ Συνέλευσις ἐκείνη ἐκλήθη, ἵνα  
συντάξῃ τὸν πρῶτον καταστατικὸν χάρτην τῆς Ἑλ-  
λάδος καὶ διασκερθῇ περὶ τοῦ τρόπου τῆς συνεχίσεως  
τοῦ ἀγῶνος, οὕτω καὶ ἡ παρούσα Συνέλευσις συνήλθεν,  
ὅπως ἀναστηλώσῃ πλέον τὸν κατάρκωθέντα συνταγμα-  
τικὸν χάρτην ἐκ μέρους ἐκνόμου Κυβερνήσεως ἐπιδραμούσης  
βίᾳ ἐπὶ τὴν χώραν ἀρ' ἑνός, καὶ ἀρ' ἑτέρου, ὅπως συνεχίσῃ  
ἡ Ἐθνοσυνέλευσις αὕτη τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα, ὁ  
ὁποῖος ἤρξατο ἀπὸ τῆς ἐνδόξου ἐκείνης ἐποχῆς τοῦ 1821 καὶ  
ὁ ὁποῖος σήμερον κρίνεται ἐν τοῖς Μικρασιατικαῖς πεδίοις.

Ἐλπίζω, κύριοι Συνάδελφοι, ἐπὶ ὁ ἀγὼν αὐτὸς θὰ εἶναι ὁ τελευταῖος ἐν ὁποῖον διεξάγει τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος μὲ τὴν πεποιθήσιν ὅτι ἐκ τοῦ αἰσίου τετρατισμοῦ αὐτοῦ ἀνα- μένομεν πλήρη καὶ ὁλοσχερῇ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ἀποκατά- στασιν. Καὶ αἰσθανόμεθα σήμερον τὴν ἀνεκφράστον εὐ- χαρίστησιν νὰ βλέπωμεν συμπρεδεδυνάτους μεθ' ἡμῶν τοὺς φιλότατους συναδέλφους τῆς πολυαγαπημένης ἡμῶν Θράκης, οὕτως εὐχομαι ἀλλὰ καὶ ἐλπίζω βασιμῶς, ὅπως ἐντὶς βραχυτάτου χρόνου ἴδωμεν πάλιν ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν τοὺς πληρεξουσίους τῆς Ἰωνίας, τοὺς πληρεξουσίους τοῦ Πόντου, τοὺς πληρεξουσίους τῆς Β. Ἑπείρου, τοὺς πληρε- ξουσίους τῶν πολυαγαθῶν Ἑλληνικῶν νήσων καὶ τοὺς πλη- ρεξουσίους τῆς πόλεως τῶν ὀνείρων καὶ τῶν θρύλων, τῆς πόλεως, εἰς τὸ ἄκουσμά τοῦ ὀνόματος τῆς ὁποίας πάλιστα σφοδρῶς κάθε Ἑλληνικὴ ψυχὴ, τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Εὐχομαι, ἐπαναλαμβάνω, ὅπως ὁ χρόνος, ποὺ θὰ ἴδωμεν τοὺς πληρεξουσίους τῶν χωρῶν τούτων ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν συμπρεδεδυνάτους ἐν τῇ κίθουσίᾳ ταύτῃ, εἶναι ὅσον τὸ δυνατόν βραχύτερος. [Χειροκροτήματα ἐν τῇ κίθουσίᾳ καὶ ἐκ τῶν θεωρειῶν].

Τὸ ψήφισμα ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἡ Π' ἐν Ἀθήναις Συντακτικὴ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευ- σις ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς Εὐαγγελικῆς ἡμετέρας συνεπλη- ρώθη χθὲς 26 Μαΐου ἀπὸ τῆς συγκαλήσεως τῆς πρώτης Πατριστασιατικῆς Γερουσίας ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ἀγ. Νικολάου τῆς κοινότητος Καλλιζῶν Μαντινείας, ἡ ν α μ ι ν η σ κ ε τ α ι μετ' ἀπείρου εὐγνωμοσύνης τῶν πρῶτων τῶν ἡρώων ἐκείνων συναδέλφων τῆς, οἵτινες ἀπετέλεσαν τὴν πρώτην τῆς Ἑλλάδος Πολιτικὴν Ὁργάνωσιν, κισθανομένην δὲ τὴν ἀνάγκην νὰ περιρρουρήσῃ εἰς τὸ διηγεῖται τὸν ἱερὸν ἐκεῖνον χώρον, ὅστις ἐχρησίμευσε τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν Βουλευτήριον, κ η ρ ὕ σ σ ε ι, τιμῆς ἑνεκα, τὴν Μονὴν τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἀστικῶς αὐτοτελεῖ καὶ ἀνεξάρτητον».

**Δ. Γούναρης.** (Πρωθυπουργός). Τί ἐννοεῖτε ἀστικῶς αὐτοτελεῖ;

**Θ. Τουρκοβασίλης.** Ὑπῆχθη εἰς τὴν Μονὴν τῆς Γορ- γοπεπηκίου καὶ τὴν χωρίζομεν. Ὑπεβλήθη καὶ Διάταγμα εἰς τὰ Ἀνάκτορα διὰ τὸν χωρισμὸν, τὸ ὅποῖον, ὡς μοι εἴ- πεν ὁ ἀρμόδιος τμηματάρχης τοῦ Ἑκκλησιαστικοῦ Τμήματος, λίαν ταχέως ὑπογράφεται.

**Δ. Γούναρης.** Καλύτερον ν' ἀπκλειψώμεν τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ψήφισματος.

**Θ. Τουρκοβασίλης.** Παῦλὸν καλῶ.

Ὁ κ. **Ν. Δεβίδης** λαμβάνων ἀρραβὸν ἐκ τούτου, ὑπεν- θυμίζει, ὅτε τὸ πρῶτον ἐπὶ τῆς Ἀντιβασιλείας τῶν Βυζαντινῶν ἐγένετο νόμος περὶ Μονῶν, ἡ Μονὴ τῶν Καλλι- ζῶν δὲν ἐκείνηται τὴν ἀπαιτούμεν ἀριθμὸν μοναχῶν, ἐκ κηρυχθῆ αὐτοτελεῖς. Ἡ Κυβέρνησις τότε, τιμῆς ἑνεκα, ἐψή- ρισε νόμον, δι' οὗ ἡ Μονὴ τῶν Καλλιζῶν ἐγένετο ἀνεξάρ- τητος καὶ αὐτοκατεχόμενος, διότι ἐκεῖ τὸ πρῶτον συνεδρίασεν ἡ πρώτη τοπικὴ Συνέλευσις τῶν Ἑλλήνων. Ἐπιφυλάσ- σεται δ' ὅπως προσκομίσῃ τὸ κεῖμενον τοῦ νόμου, ἐκ χρη- σιμεύσῃ τοῦτο ὡς κίθουσιαν ἑκείνης τοῦ ὑποβληθέντος νό-μου πρὸς τὴν Συνέλευσιν πρὸς τὴν σκοπὴν τούτου νομοσχέ- διου.

Γίνεται μετὰ τούτου διὰ βουλῆς δεατῶν ὑπὲρ τῆς Συνελεύ- σεως τὸ ψήφισμα, ὡς ἐτραποποιήθη, μετὰ τῆς παρατηρήσεως τοῦ κ. **Πρωθυπουργοῦ** καὶ ὡς διαβλήθη τὸ κεῖμεν αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ κ. **Προέδρου** τῆς Συνελεύσεως μετὰ παρατηρήσεως τοῦ κ. **Γ. Πάπ.** ἔχον ὡς ἑξῆς:

Ψ' Η Φ Ι Σ Μ Α

Περὶ τῆς ἐν Καλλιζαῖς Ἀ' Πατριστασιατικῆς Γερουσίας.

Ἡ Γ' ἐν Ἀθήναις Συντακτικὴ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς Εὐαγγελικῆς ἡμετέρας συνεπλη- ρώθη χθὲς 26 Μαΐου ἀπὸ τῆς συγκαλήσεως τῆς Ἀ' Πα- τριστασιατικῆς Γερουσίας ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ἀγίου Νικολάου τῆς κοινότητος Καλλιζῶν Μαντινείας,

Ψ η φ ι ζ ε ι :

Ἀ ν α μ ι ν η σ κ ε τ α ι μετ' ἀπείρου εὐγνωμοσύνης τῶν πρῶτων τῶν ἡρώων ἐκείνων, οἵτινες ἀπετέλε- σαν τὴν πρώτην τῆς Ἑλλάδος Πολιτικὴν Ὁργάνωσιν, δι- α- δηλοῦ δὲ τὴν ἀνάγκην νὰ περιρρουρήθῃ εἰς τὸ διηγεῖται ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος χώρος, ὅστις ἐχρησίμευσε τὸ πρῶτον Ἑλλη- νικὸν Βουλευτήριον, ὡς ἐθνικὸν μνημεῖον».

Ὁ κ. **Ε. Μαυρομμάτης** προτείνει ἐπ' εὐκαιρίᾳ νὰ τεθῇ καὶ ἀναμνηστικὴ πλάξ ἐν τῇ Μονῇ Καλλιζῶν ἐπὶ τῇ Εὐα- γγοντακτηρίδι ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως.

Ἐλπίζω, κύριοι Συνάδελφοι, ὅτι ὁ ἀγὼν αὐτὸς θὰ εἶναι ὁ τελευταῖος τὸν ὁποῖον διαξάγει τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος μετὰ τὴν πεποιθήσιν ὅτι ἐκ τοῦ αἰσίου τετρατισμοῦ αὐτοῦ ἀνα- μένουσιν πληρὰ καὶ ὁλοσχερῇ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ἀποκατά- στασιν. Καὶ αἰσθανόμεθα σήμερον τὴν ἀνεκφράστον εὐ- χαρίστησιν νὰ βλέπωμεν συμπαραδεδυμένους μεθ' ἡμῶν τοὺς φιλότατους συναδέλφους τῆς πολυαγαπημένης ἡμῶν Θράκης, οὕτως εὐχόμεθα ἁλλὰ καὶ ἐλπίζω βασιμῶς, ὅπως ἐντὺς βραχυτάτου χρόνου ἴδωμεν πάλιν ἐν τῇ μέσῃ ἡμῶν τοὺς πληρεξουσίους τῆς Ἰωνίας, τοὺς πληρεξουσίους τοῦ Πόντου, τοὺς πληρεξουσίους τῆς Β. Ἠπείρου, τοὺς πληρε- ξουσίους τῶν πολυπαθῶν Ἑλληνικῶν νήσων καὶ τοὺς πλη- ρεξουσίους τῆς πόλεως τῶν ὀνείρων καὶ τῶν θυλῶν, τῆς πόλεως, εἰς τὸ ἀκουσμά του ὀνόματος τῆς ὁποίας πάλαι ποτε σφοδρῶς καθε Ἑλληνικὴ ψυχὴ, τῆς Κωνσταντινουπόλεως, εὐχόμεθα, ἐπαναλαμβάνω, ὅπως ὁ χρόνος, ποὺ θὰ ἴδωμεν τοὺς πληρεξουσίους τῶν χωρῶν τούτων ἐν τῇ μέσῃ ἡμῶν συμπαραδεδυμένους ἐν τῇ αἰθρῇ τῇ αὐτῇ, εἶναι ὅσον τὸ δυνατὸν βραχύτερος. Χειροκροτήματα ἐν τῇ αἰθρῇ καὶ ἐκ τῶν θεωρουμένων).

Τὸ ψήφισμα ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἡ Γ' ἐν Ἀθήναις Συντακτικὴ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευ- σις ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς Εὐαγγελικῆς ἐκκλησίας, ἣτις συνεπλη- ρώθη χθὲς 26 Μαΐου ἀπὸ τῆς συγκλήσεως τῆς πρώτης Πατριστασιακῆς Γερουσίας ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ἀγ. Νι- κολάου τῆς κοινότητος Καλτεζῶν Μαντινείας, ἀναμνησ- σάμετα μετ' Ἀπείρου εὐγνωμοσύνης τῶν πράξεων τῶν ἡρώων ἐκείνων συναδελφῶν της, οἵτινες ἀπετέλεσαν τὴν πρώτην τῆς Ἑλλάδος Πολιτικὴν Ὀργάνωσιν, αἰσθανομένην δὲ τὴν ἀνάγκην νὰ περιφρουρήσῃ εἰς τὸ διηνεκές τὸν ἱερόν ἐκεῖνον χώρον, ὅστις ἐχρησίμευσεν τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν Βουλευτήριον, κηρύσσει, τιμῆς ἕνεκα, τὴν Μονὴν τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἀστικῶς αὐτοτελῆ καὶ ἀνεξάρτητον».

**Δ. Γούναρης.** (Πρωθυπουργός). Τί ἐννοεῖτε ἀστικῶς αὐτοτελῆ;

**Θ. Τουρκοβασίλης.** Ὑπῆλθεν εἰς τὴν Μονὴν τῆς Γο- γωεπηκίου καὶ τὴν χωρίζομεν. Ὑπεβλήθη καὶ Διάταγμα εἰς τὰ Ἀνάκτορα διὰ τὸν χωρισμὸν, τὸ ὁποῖον, ὡς μοὶ εἶ- πεν ὁ ἀρμόδιος τμηματάρχης τοῦ Ἑκκλησιαστικοῦ Τμήματος, λίαν ταχέως ὑπογράφεται.

**Δ. Γούναρης.** Καλύτερα ν' ἀπαλειψώμεν τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ψηφίσματος.

**Θ. Τουρκοβασίλης.** Πολὺ καλὰ.

Ὁ κ. **Ν. Δεβίδης** λαμβάνων ἀρρωστὴν ἐκ τούτου, ὑπε- θυμίζει, ὅτι, ὅτε τὸ πρῶτον ἐπὶ τῆς Ἀντιβασιλείας τῶν Βασιλέων ἐγένετο νόμος περὶ Μονῶν, ἡ Μονὴ τῶν Καλτε- ζῶν δὲν ἐκατήχη τὴν ἀπαιτούμεν ἀριθμὸν μοναχῶν, ἔνα κληρὺ καὶ αὐτοτελής. Ἡ Κυβέρνησις τότε, τιμῆς ἕνεκα, ἐψή- ρισε νόμον, δι' οὗ ἡ Μονὴ τῶν Καλτεζῶν ἐγένετο ἀνεξάρ- τητος καὶ αὐτοκαθάρους, διότι ἐλεῖ τὸ πρῶτον συνεδρίσκειν ἡ πρώτη τοπικὴ Συνέλευσις τῶν Ἑλλήνων. Ἐπιφυλάσ- σεται δ' ὅπως προσκομίσῃ τὸ αἶμα τῶν τοῦ νόμου, ἔνα χρη- σιμότης τοῦτο ὡς ἀποκαταστατικὴ ἐκθεσις τοῦ ὑπεβλήθησαν ἐ- νου πρὸς τὴν Συνέλευσιν πρὸς τὴν σκατὴν ταύτην νομοσχέ- διον.

Γίνεται μετὰ τούτου διὰ βουλῆς δεκτικὴ ὑπὸ τῆς Συνελεύ- σεως τὸ ψήφισμα, ὡς ἐτραπτοπρόβλεπτο μετὰ τῆς παρατηρήσεως τοῦ κ. **Πρωθυπουργοῦ** καὶ ὡς διορθώθη τὸ λεκτικὸν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ κ. **Προέδρου** τῆς Συνελεύσεως μετὰ παρατηρήσεως τοῦ κ. **Γ. Πάπ.** ἔχον ὡς ἑξῆς:

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Περὶ τῆς ἐν Καλτεζῶν Ἀ' Πατριστασιακῆς Γερουσίας.

Ἡ Γ' ἐν Ἀθήναις Συντακτικὴ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις.

ὑπὸ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς Εὐαγγελικῆς ἐκκλησίας, ἣτις συνεπλη- ρώθη χθὲς 26 Μαΐου ἀπὸ τῆς συγκλήσεως τῆς Ἀ' Πατρι- στασιακῆς Γερουσίας ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ἀγίου Νικολάου τῆς κοινότητος Καλτεζῶν Μαντινείας.

Ψ η φ ι ε ι

Ἀναμνησάμετα μετ' Ἀπείρου εὐγνωμοσύνης τῶν πράξεων τῶν ἡρώων ἐκείνων, οἵτινες ἀπετέλε- σαν τὴν πρώτην τῆς Ἑλλάδος Πολιτικὴν Ὀργάνωσιν, δια- δηλοῦν δὲ τὴν ἀνάγκην νὰ περιφρουρηθῇ εἰς τὸ διηνεκές ὁ ἱερός ἐκεῖνος χώρος, ὅστις ἐχρησίμευσεν τὸ πρῶτον Ἑλλη- νικὸν Βουλευτήριον, ὡς ἐθνικὸν μνημεῖον».

Ὁ κ. **Ε. Μαυρομμάτης** προτείνει ἐπ' εὐκαιρίᾳ νὰ τεθῇ καὶ ἀναμνηστικὴ πλάξ ἐν τῇ Μονῇ Καλτεζῶν ἐπὶ τῇ Εὐα- γελικῇ ἐκκλησίᾳ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως.



**Πρόεδρος.** Ἡ συσταθεῖσα ἐπιτροπὴ πρὸς ἀνέγερσιν ἀναμνηστικῆς στήλης εἰς τὴν τύπον, ἔνθα ἔπασσε δολοφονηθεὶς ὁ Ἰωάννης Δρακούμης, ἐξετέλεσε τὴν ἀποστολὴν τῆς καταρτίσασα τὸ σχέδιον τῆς στήλης, ἥς ἡ δαπάνη ἐπελογίσθη εἰς δρχμῶς 20 χιλιάδας.

Ἐρωτῶ τὴν Συνέλευσιν ἐγκρίνει τὴν δαπάνην ταύτην;

**Πλειστοὶ Πληρεξούσιοι.** Μάλιστα, μάλιστα.

**Πρόεδρος.** Ἐκ τοῦ ποσοῦ τοῦτου εἶναι ἀνάγκη νὰ δοθῶσ. 10 χιλιάδες δρχμῶν ὡς προκαταβολὴ διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς στήλης.

Ἐγκρίνει ἡ Συνέλευσις νὰ δοθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο;

Ἡ Συνέλευσις δέχεται ὁμοφώνως τὴν πρότασιν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Συνελεύσεως.

Ο κ. **Χ. Μητσόπουλος** ὑπομνηστικῶς ἐπ' εὐκαιρίᾳ εἰς τὴν Συνέλευσιν, ὅτι ἀρχομένων τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς εἶχε προτείνει ὅπως ἀνεγερθῇ προτομὴ εἰς τὸν ἀείμνηστον Κωνσταντῖνον Ἑσλιν. Περαιθεῖ τὴν Συνέλευσιν, ὅπως κάμῃ δεκτὴν τὴν πρότασιν του ἐκείνην.

**Δ Γούναρης.** Ὁ ἀείμνηστος Ἑσλιν εἶναι ἄξιος πύσης τιμῆς ἐκ μέρους τοῦ ἔθνους. Δὲν ἀμφισβάλλω ὅτι ἡ Συνέλευσις θὰ δηλώσῃ προσεκλίντως τὸ πνευλιάνιον ὑπὲρ αὐτοῦ αἰσθημα.

Ἡ Συνέλευσις ἐρωτωμένη μετὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου δέχεται τὴν πρότασιν τοῦ κ. Μητσόπουλου καὶ ἀναθέτει εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τὸν κατὰ τὴν ἐπιτροπῇ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποράσεως τῆς Συνελεύσεως.

Εἰσέρχεται μετὰ τοῦτο ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

### Ἡμερησίαν Διάταξιν

τοῦ συντακτικοῦ καὶ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Γίνεται δι' ἀνυστάσεως δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου

Περὶ ἀποζημιώσεως ἰδὼν κατὰ τὰ ἔτη 1917—1920 διὰ πολιτικοῦς λόγους παθόντων.

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν β' συζήτησιν), ἔχ' ὡς οὕτως:

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

#### Ἄρθρον 1.

Ἀναρθροῦνται κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου καθοριζόμενον τρόπον αἱ ζημίαι αἱ προσγενόμεναι εἰς ἰδιώτας ἀπὸ τῆς

14 Ἰουνίου 1917 μέχρι τῆς 8 Νοεμβρίου 1920 ἐκ πάσης προέξως τῆς τότε Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἐργαζομένων αὐτῆς, ἢ διαφόρως ἢ ἡ πρόξως αὐτῆς διατεταχθῇ ὑπ' αὐτῶν ἀμέσως ἢ ἀμέσως τῇ συμφωνίᾳ ἄλλων ἢ καὶ αὐ' ἄλλων, ἔργων ἢ ἐν λόγῳ πρόξως ἐπεχειρήθη, καὶ εἰς ἐκ λόγων πολιτικῆς καταστάσεως ἢ ἐπὶ τῇ σκοπῇ τῆς ἐπικρατείας ἐν τῇ πολιτικῇ ἀρχῇ, εἰς τῇ καθύστεται ὑπ' ὅφιν ἐν συνέσει καὶ ἐξέσει αὐτῆς.

α' προσκλήθων συνεπείρ. ἀμέσως ἢ ἀμέσως προξενηθέντων — ὡς αὐτῶν ἢ κοινῶν καὶ ἄλλων ἢ πολιτικῆς ταύτης, ἢ

β' συνίστανται εἰς καταστράφην ἢ πόλεμον ἢ ἐξέσει πρὸς καίρον ἢ διαρκῇ ὅλων στοιχείων περιουσίας, ἢ

γ' ὁφείλονται εἰς ἀπομάκρυνσιν ἀναστῆναι ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς διατεταχῆς καὶ διακρίσεως τῶν ἔργων τοῦ ἐπικρατοῦτος προσωπῶν εἰς ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν κατὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν, ἢ

δ' ὁφείλονται εἰς περιορισμὸν τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας, εἴτε ἀμέσως διατεταχθῇ αὐτῇ, εἴτε ἐργασιῶν ἐπικρατοῦτος εἰς αὐτὴν ὁ πολίτης συνεπείρ. δικαστικῆς ἢ ἐπικρατοῦτος ἀνεργείας ἢ

ε' προσκλήθων ἐκ στερεώσεως τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας ἐν νόμῳ κατὰ τύπους δικαστικῆς ἀνεργείας ἢ καταδικαστικῆς ἀποράσεως ἐπὶ ἀδικήματι, ὅτινα περιελαμβάνονται εἰς τὴν ἀναρτῆσιν τὴν προσκλήθειαν διὰ τοῦ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1920 Β. διατάγματος, ἢ

στ' προσκλήθων ἐκ στερεώσεως τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας ἐν νόμῳ κατὰ τύπους δικαστικῆς ἀνεργείας ἢ καταδικαστικῆς ἀποράσεως ἐπὶ ἀδικήματι μὴ περιελαμβανόμεναι εἰς τὴν ἀναρτῆσιν.

Ἐν αὐτῇ περιπτώσει τὸν ἐξάρθρον γ', δ', ε' καὶ στ' διατάσσεται πρὸς ἀποζημιώσιν χορηγεῖται ῥῆνον ἐν ἡ ἀπομάκρυνσιν ὁ περιορισμὸς ἢ ἡ στερέωσις τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας διὰ καταστάν ἐπὶ ῥῆμα τοῦλάχιστον.

Τὸν διακρίσεων τοῦ παρόντος νόμου ἐπικρατοῦτος αἱ ἀδικήματα ἀποζημιώσιν εἰσὶν αἱ νόμων ἀναρτῆσιν εἰς ἀποζημιώσιν.

#### Ἄρθρον 2.

Ἐν τῇς ἑκάστῃ τοῦ ἐξάρθρου α' τοῦ προσηγουμένου άρθρου ἢ πρὸς ἀποζημιώσιν νομοθετοῦται καὶ εἰς τὴν διατάξιν περὶ χορηγείας τοῦλάχιστον, ὡς ἐν ὅφιν ἢ ἐξέσει, ἐπικρατοῦτος τῶν ὡς πρὸς. Ἡ ὑπὸ τῶν περιελαμβανόμενων ἢ ἐξάρθρων χορηγείας ἀποζημιώσεως ἐν τῇς ἑκάστῃ τοῦλάχιστον καὶ τὸ ποσὸν αὐτῆς καθορίζεται ἐκτελεστικῶς ὑπὸ τῶν κατωτέρω ἐκδικαστικῶν Ἐπιτροπῶν, μὴ ἀναιδέως ὅπως τῆς ἀποζημιώσεως εἴτε περιοδικῶς εἴτε ἐξάπαξ χορηγῶνται ταύτης, νὰ ὑπερβῇ τὰ ὑπὸ τῶν μνησθέντων διατάξεων περὶ τῶν ἐν πόλεμῳ γεννηθέντων ἢ παθόντων καθοριζόμενῳ ῥῆμα.

## "Αρθρον 3.

Εν ταῖς θέμασι τῶν ἐδαφίων γ', δ', ε' καὶ ζ' τοῦ ἄρθρου 1 ἡ ἀποζημιώσις κανονίζεται οὐχὶ μείζων τῶν δραχμῶν τεσσαράκοντα (40) δι' ἐκάστην ἡμέραν.

Διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ ὁρίου τούτου κανονισμόν τῆς ἀποζημιώσεως λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τὸ ἐπαγγελμα τοῦ παθόντος καὶ ἐν γένει αἱ ἰδιαιτέριαι αὐτοῦ περιστάσεις.

## "Αρθρον 4.

Περὶ τῶν ἀξιώσεων ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀποφασίζεται Ἐπιτροπὴ ἐδρεύουσα ἐν τῇ ἑδρᾷ ἐκάστου νομοῦ, συνεδριάζουσα ἐν τῷ αὐτόθι καταστήματι τοῦ Πρωτοδικείου καὶ ἀποτελουμένη ἐκ δύο μελῶν τῶν Πρωτοδικείων τοῦ νομοῦ, προέδρου, εἰσαγγελέως Πρωτοδικίου, ἐμμέσθων παρῆδρων, ἀντεισαγγελέων) καὶ ἐνὸς πολιτοῦ.

Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ὁ κατὰ βαθμὸν ἀνώτερος ἡ ἄρχαιότερος τῶν δύο μελῶν τοῦ Πρωτοδικείου. Τὰ μέλη τοῦ Πρωτοδικείου, τὰ λαμβάνονται, ὡς ἄνω, μέρος εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὀρίζει, ὡς καὶ δύο ἀναπληρωτὰς αὐτῶν, τὸ Ἀνώτατον Συμβούλιον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Τὸ δὲ τρίτον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ὀρίζεται διὰ κληρώσεως ἐξ ἀποσπάσματος τοῦ κριταλόγου τῶν ἐνόρκων διὰ τὸ Πρωτοδικεῖον τῆς ἐδρας τοῦ νομοῦ, περιλαμβανόντος τοὺς ἐν αὐτῇ ἐγγεγραμμένους ἐπιστήμονας, ἐμπόρους καὶ βιομηχάνους. Ἡ κληρώσις γίνεται ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ἐξάγονται δ' ἐκ τῆς κληρώσεως 9 κληροὶ, αἱ δ' ἐν αὐτοῖς ἀναγραφόμενοι πολῖται λαμβάνονται κατὰ τὴν σειράν τῆς κληρώσεως πρὸς συγκροτήσιν τῆς τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς.

Χρὴς γραμματέως παρὰ τῇ Ἐπιτροπῇ ἐκπληροῖ ὁ γραμματεὺς τοῦ αὐτοῦ Πρωτοδικείου ἡ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀναπληρωτής.

## "Αρθρον 5.

Εἰνὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου πᾶσα αἴτησις ἀποζημιώσεως ὑποβάλλεται εἰς τὸν ὡς ἄνω γραμματέα τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς ἀρμοδιότητος κανονισμένης ἐκ τῆς καταινίας τοῦ αἰτούντος. Ἡ αἴτησις αὕτη δεῖν νὰ συνοδεύεται ὑπὸ τῶν ἀναγκαίων δικαιολογητικῶν ἐγγράφων καὶ τῆς μνείας τῶν μαρτύρων, περιέχοντα διορισμὸν ἀντικλήτου ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ τρίμηνος αὕτη προθεσμία εἶναι ἀναπρεπτική.

Ἀμὰ τῇ συγκροτήσει τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ γραμματεὺς αὐτῆς ὀφείλει ν' ἀνακοινώσῃ ἐν περιλήψει τὴν αἴτησιν εἰς τὸν ἐν τῇ τόπῳ ἀντιπρόσωπον τοῦ Δημοσίου—Οἰκονομικὸν—Εἰσὶν ἡ ὅπου ἐλλείπει τοιοῦτος εἰς τὸν Ταμίαν—ὅστις δικαιοῦται νὰ λάβῃ γνῶσιν καὶ ὅλων τῶν ἐγγράφων καὶ νὰ ὑποβάλῃ τὰς παρατη-

ρήσεις καὶ ἀντιρρήσεις τοῦ μετὰ παντὸς σχετικοῦ ἐγγράφου καὶ προτάσεις μαρτύρων καὶ ἄλλων ἀποδείξεων ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς γεινομένης πρὸς αὐτὸν ἀνακοινώσεως. Τούτων δύναται νὰ λάβῃ γνῶσιν ὁ αἰτών.

Ἡ Ἐπιτροπὴ δικαιοῦται, εἴτε αὐτὴ ἐν ὁλοκληρίᾳ, εἴτε διὰ μέρους αὐτῆς, εἴτε ἀναθέτουσα εἰς δικαστικούς, ἀπονομικούς ἢ ἄλλους δικηγητικούς ὑπάλληλους, νὰ πρὸβῃ εἰς ἐνόρκους ἐξετάσεις μαρτύρων, εἴς ἐιςέρχαιν αὐτοψίαν, πραγματογνωμοσύνην, εἰς συλλογὴν ἐγγράφων ἢ ἄλλων πληροφοριῶν. Ἐπίσης δύναται νὰ ἀξιώσῃ παρὰ τοῦ αἰτούντος τὴν ἐνορκὸν βεβαίωσιν ὑπομαρτυρίας ἰσχυρισμῶν αὐτοῦ. Ἡ φευδερκία ἐκ μέρους αἰτούντος ἡ μάρτυρος, εἴτε ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς, εἴτε ἐνώπιον εἰσηγητοῦ, τιμωρεῖται ὡς φευδερκία ἐν πολιτικῇ δίκῃ, ἐπίσης δὲ καὶ ἡ φευδὴς βεβαίωσις πραγματογνωμοσύνης.

## "Αρθρον 6.

Καταστάσεως ὁρίσκει τῆς ὑποθέσεως, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ δηλοποιήσεως τοιχοκλιμακίτης ἐν τῷ Καταστήματι τοῦ Πρωτοδικείου, ὀρίζει τὴν δικαστὴν κατὰ προθεσμίαν ἐπικλή, καὶ τὸν αἰτούντα ἢ τὸν ἀντιπρόσωπον πρὸ αὐτοῦ κληροῖν, ὅσοι τὰ κληροῖν αἱ δικαίται γνῶσιν τῶν ἐγγράφων καὶ νὰ ὑποβάλωσι τυχόν τὰ ὑπομνήματα αὐτῶν.

Μέχρι τῆς δικαστῆρος, ὁ τε αἰτών καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου, δύναται νὰ αἰτήσωνται δι' ἐγγράφου αἰτήσεως πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς τὴν ἐξαίρεσιν μέχρι τριῶν ἐκ τῶν κληρωθέντων πολιτῶν, ἄνευ ἀνάγκης προτάσεως εἰδικῶν λόγων ἐξαίρεσεως. Οἱ πολῖται, δὲν ἐξητήθη ἡ ἐξαίρεσις, ἀποκλείονται τῆς συγκροτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐν τῇ ἐκδικάσει τῆς σχετικῆς αἰτήσεως.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποφασίζει ἐν συμβουλίῳ, συναρμένη νὰ καλέσῃ ἐνώπιον τῆς τοὺς διαδίκους. Ὡς ζητήσῃ πᾶσαν σχετικὴν πληροφορίαν ἢ ἐνορκὸν βεβαίωσιν. Ἐὰν ἡ Ἐπιτροπὴ κρίνῃ ἀναγκαίαν περαιτέρω ἐξέτασιν, διατάσσει αὐτὴν διὰ προδουλεύματος τῆς, ἀνακοινουμένου ὑπὸ τοῦ γραμματέως εἰς τοὺς διαδίκους, μετὰ δὲ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐν τῷ προδουλεύματι ἀποφασίζεται ὀριστικῶς ἄνευ πρὸςδιορισμοῦ ἄλλης δικαστῆρος.

## "Αρθρον 7.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς ὡς ἄνω τριμῆρος Ἐπιτροπῆς εἰς αὐτὴν ὑπόκεινται ἐνδίκῳ μέσῳ, ἐφόσον ἡ ἐπιδικασθεῖσα ἀποζημιώσις ἢ ἡ ἀπορριψθεῖσα αἴτησις δὲν ὑπερβαίνει τὰς τρεῖς χιλ. δραχμῶν. Ἀλλῶς ὑπόκεινται εἰς ἑφεσιν ὑπὸ τοῦ αἰτούντος τὴν ἀποζημιώσιν καὶ τοῦ Δημοσίου—διὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Εἰσέγγου ἢ Ταμίου κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 5 τοῦ παρόντος ὀριζόμενα, ἀνακοινουμένη ἐντὸς προθεσμίας 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως, ἐνεργουμένης ἐπιμελείᾳ τοῦ γραμματέως, κατὰ τὰς

διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Ἡ τριτηκοήμερος αὕτη προθεσμία δὲν ἐπεκτείνεται λόγῳ ἀπουσίας. Ἡ ἔφεσις ἀναι-  
ται παρὰ τῷ γραμματεῖ τῆς Ἐπιτροπῆς συντασσόμενη ἐκθε-  
σεως, ἡ δὲ γραμματεὺς διαβιβάζει αὐτὴν μετ' ὅλων τῶν ἐγγρα-  
φῶν εἰς τὸν γραμματεῖα τῆς ἐν τῷ ἀπομένῳ ἄρθρῳ δευτεροβα-  
θμίου Ἐπιτροπῆς.

#### Ἄρθρον 8.

Ἡ εἰς δευτέρου βαθμοῦ δικάζουσα Ἐπιτροπὴ, ἐδρεύουσα ἐν Ἀθήναις καὶ συνεδριάζουσα ἐν τῷ Καταστήματι τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀποτελεῖται ἐξ ἑνὸς Ἀρεοπαγίτου, ὡς Πρόεδρου, τριῶν μελῶν τοῦ Ἑσπείου Ἀθηνῶν, ἑξατῶν, Πρυτανείας ἢ Ἀντισυνταγματῆως, ἑνὸς Τριμνησάρχου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας, ἑνὸς ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζικῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἑνὸς ἐμπόρου ἢ βιομηχάνου.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν διορί-  
ζονται διὰ Β. Διατάξεως, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δι-  
καισύνης, ὁ μὲν Ἀρεοπαγίτης καὶ δύο ἀναπληρωταὶ αὐτοῦ,  
ὡς καὶ τὰ τρία μέλη τοῦ Ἑσπείου Ἀθηνῶν, καὶ τρεῖς ἀνα-  
πληρωταὶ αὐτῶν, κατὰ πρότασιν τῆς Οἰκονομικῆς τοῦ  
Αρείου Πάγου, ὁ Τριμνησάρχης τοῦ Ὑπουργείου τῆς Πολι-  
τικῆς Οἰκονομίας καὶ ὁ ἀνωτέρος ὑπαλλήλος τῆς Ἑθνικῆς  
Τραπεζικῆς, ὡς καὶ οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν, κατὰ πρότασιν τοῦ  
Ὑπουργείου τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, ὁ δὲ ἐμπόρος ἢ βιομη-  
χάνος καὶ τριτηκοήμερος ἀναπληρωταὶ αὐτῶν κατὰ πρότασιν τοῦ  
Ἑμπορικῆς Ὑπουργείου Ἀθηνῶν.

Χρήη γραμματεὺς παρὰ τῇ Ἐπιτροπῇ αὐτῇ ἐντελεῖσθαι ὁ γραμ-  
ματεὺς τοῦ Αρείου Πάγου ἢ ὁ νόμιμος ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ.

#### Ἄρθρον 9.

Ο γραμματεὺς τῆς δευτεροβάθμιας Ἐπιτροπῆς, ὅλη τῇ λήξει  
τῶν διαδικασιῶν αὐτῶ κατὰ τὸ ἄρθρον 7 ἐγγράφων, ἀνακοι-  
νοῦ τοῦτο εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅστις ὀρίζει δικά-  
σμον ὁ πρόεδρος αὐτοῦ, ὅστε νὰ εἶνε ἐφικτὴ ἡ γνώσις τῶν  
ἐγγράφων εἰς τε τὸν ἀνακαλούντα καὶ τὸν ἐφεστέλλον καὶ ἢ  
ὑπεβλήθη ὑπομνημάτων ἐν μέρῳ αὐτῶν.

Νέαι ἀποδεικτικὰ μέτρα ἐπιτρέπονται ἐνώπιον τῆς δευτε-  
ροβάθμιας Ἐπιτροπῆς, ἂν τεκμαίρονται εἰς ἄγγραφα.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5  
§ 3 καὶ τοῦ ἄρθρου 6.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς δευτεροβάθμιας Ἐπιτροπῆς δὲν  
ἐπιτρέπεται ἐνδίκων μέτρον.

#### Ἄρθρον 10.

Κατὰ πᾶσαν διαδικασίαν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ δύναται ὁ διό-  
δικος νὰ παύσῃ αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου, εἴτε δι-  
κηγόρου εἴτε μή.

Ἡ κατὰ τὸν παρόντα νόμον διαδικασία διαξάγεται ἐφ' ἀπλοῦ  
γράφου.

#### Ἄρθρον 11.

Δι' ἐκάστην ὁριστικὴν ἀπόφασιν λαμβάνουσιν ὡς ἀποζημιώ-  
σιν, διὰ χρηματικὸν ἐκπληρωματὸς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύ-  
νης ἐπὶ τοῦ Ἀρχαίου Ὑμναίου, τὰ μὲν μέλη τῆς πρωτοβάθμιας  
Ἐπιτροπῆς καὶ ὁ γραμματεὺς αὐτῆς ἑνὰ δραχμὰς 3 ἑκατοσ.,  
τὰ δὲ μέλη τῆς δευτεροβάθμιας Ἐπιτροπῆς ἑνὰ δραχμὰς 5  
ἑκατοσ. καὶ ὁ γραμματεὺς αὐτῆς δραχμὰς 5.

Διὰ πᾶσαν δὲ κατὰ τὸν παρόντα νόμον καταπίπτειν λαμβά-  
νεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὡς ἀνωτέρω ὁ ἐφεστέλλας αὐτὴν δικα-  
στικὸς κλητὴς δραχ. 4.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

#### Ἄρθρον 12.

Ἐάν διὰ τελεσιδικίας ἀποφάσεως τινος τῶν ἀνωτέρω δύο  
Ἐπιτροπῶν ἀναγνωρισθῇ ὅτι καταδικᾷ ὑπὸ ποινικῶν τινος δι-  
καστηρίου κατεργάσθη, ὅλως ἢ ἐκ μέρους ποινικῆς καταδω-  
ξέως, δύναται, μετὰ προηγουμένη σύμφωνον γνωμοδότησιν τῆς  
παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Δικαιοσύνης Ἐπιτροπῆς τῶν χαρι-  
στικῶν, νὰ κηρυχθῇ, διὰ Β. Διατάξεως, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ  
τῆς Δικαιοσύνης ἐκδίδουσαν, ὁποιαδήποτε ἢ ἀπόφασιν μετ' ἀνα-  
τροπικῆς ἀρσεως πάσης ἐκ τῆς καταδικῆς συνεπαίρει. Ἐν ται-  
νύτῃ περιπτώσει, ἐπιτρέφονται εἰς τὸν καταβλήσαντα τὰ κατα-  
δικασθέντα δικαστικὰ ἐξόδα, ταῦτα δὲ τῆς ἀποφάσεως ἐπιδικα-  
σθέντα.

#### Ἄρθρον 13.

Ἡ ἐπιδικασθεῖσα διὰ πᾶσαν ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 12 περιπτώ-  
σεων ἀποζημίωσις, μὴ ὑποκαταβῇ εἰς κατ' ὅρον, καταβάλλε-  
ται ὑπὸ τοῦ πρὸς τοῦτο ἰδρυμένου «Κέντρου ταμείου ἀποζημιώ-  
σεως τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1917 - 1920 διὰ πολιτικῶν λόγους  
παθόντων».

Τὸ ταμεῖον τοῦτο ἔχει πόρους:

α') Πόσος τὰς ὑπὸ τοῦ Κράτους διανεμηθησασμένης ἀπο-  
ζημίσεως τῶν κακῶς κτηθέντων ἢ κακῶς δαπανηθέντων εἰς βά-  
ρος τῆς Πολιτείας ἢ τῆς ἐν Ἑλλάδι κοινωνίας ἐν γένει καθ' ὅ-  
λον τὸ ἐν ἄρθρῳ 12 τοῦ παρόντος νόμου χρονικὸν διάστημα.

Διὰ τὰς σχετικὰς πρὸς τὰ ἀνωτέρω διόξεις δὲν ἰσχύει τὸ  
ἄρθρον 159 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

β') Κένδρ' ἐπὶ τὸ ταμεῖον παροχὰς ἐκ τοῦ ἐστίου προϋ-  
πολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἢ ἐκ μέρους φυτικῶν καὶ νομικῶν  
προσώπων.

Διὰ Β. Διατάξεως, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου  
ἐκδιδουμένου, δύναται νὰ ὁρισθῇ ἡ ἐτησίαν ἀναγκασὴ εἰς τὸν  
προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους ὑπὲρ τοῦ ταμείου ποσὸν μέχρι δύο

ἐκατομμυρίων. Τὸ ποσὸν τοῦτο δύναται νὰ χρησιμοποιεῖθῃ μόνον πρὸς ὑπηρεσίαν διὰ τὸν καὶ χρυσόστονον ὁρμητικὸν ἐκδιδομένων πρὸς κάλυψιν τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἐκκαθαρτησμένων ἀξιόσεων τῶν παθόντων. Οἱ ὅροι ἐκδόσεως τῶν ὁρμητικῶν τούτων δέον νὰ ὦσι τοιοῦτοι, ὥστε ἡ ἀγοράζουσα αὐτῶν ἀξία νὰ καλύπτῃ ὁλόκληρον τὴν ποσότητά τῆς ἐπιδικασθεῖσης ἀποζημιώσεως.

γ') Τὰς ὑπὸ παθόντων ἐκχωρημένας ἀξιώσεις ἐναντίον τῶν ὑπακύντων τῆς ζημίας αὐτῶν. Αὐτοδικαίως δὲ ὑποκαθίσταται τὸ ταμίον εἰς πάντα τὰ κατὰ ὑπακύντων δικαιώματα τῶν παθόντων, τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ὑπὸ αὐτοῦ ἀποζημιωθέντων, πλὴν τῶν περιπτώσεων τοῦ ἐδ. κ' τοῦ άρθρου 1.

δ') Τὰς προσόδους ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ καὶ

ε') Οἰονδήποτε ἐκτακτον πόρον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

Ἡ διοίκησις τοῦ ταμείου τούτου γίνεται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, ὡς πρόεδρον, τὸν Πενταρικὸν ταμίαν καὶ ἓνα τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, διοριζόμενον διὰ Β. Διατάγματος, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Αἱ λοιπαὶ λεπτομέρειαι τῆς διοικήσεως αὐτοῦ ὁρισθῶσιν ἐκαστοτε διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρον 14.

Ἀναλόγως τῶν πόρων τοῦ εἰδικοῦ τούτου ταμείου καὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῆς δικηγούτου αὐτοῦ Ἐπιτροπῆς, θέλει κανονίσεσθαι ἐκάστοτε διὰ Β. Διατάγματος, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκδιδομένων, ὁ χρόνος καὶ ὁ τρόπος τῆς καταβολῆς τῶν ἐπιδικασθησόμενων ἀποζημιώσεων.

Ἄρθρον 15.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς ζημίας, αἱ ὁποῖαι προέβην ἡτοῦν ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ὅρους καὶ πρὸ τῆς 14 Ἰουνίου 1917 ἀπὸ τοῦ ἐγκατασταθέντος εἰς τμήματα τινὰ τῆς Ἐπικρατείας, αἱ ὁποῖαι τὴν 14 Ἰουνίου 1917 ἐγκατέστησαν ἐν ὅλῳ τοῦ Κράτους.

Διὰ Β. Διατάγματος, ἐκάστοτε ἐκδιδομένων, δύναται νὰ ὁρισθῇ ἡ συγκρότησις πλειόνων πρωτοβαθμίων Ἐπιτροπῶν, εἴτε ἐν τῇ αὐτῇ πρωτεύουσῃ ἡμερῇ, εἴτε καὶ ἐν ἄλλῃ πόλει τοῦ αὐτοῦ νομοῦ, ἐν ἣ ἔδρευει Πρωτοδικεῖον. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ ὁρισθῶσιν ἐν Ἀθήναις καὶ πλείονας ἐπιτροπαὶ κατ' ἑξῆς δικάζουσαι.

Πᾶσα λεπτομέρεια ἡσυχῶς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου, ὁριζήσεται διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδομένων, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ.

Ἡ ἐναρξὶς τῆς ἐσχύρας τοῦ παρόντος νόμου ὁρισθῆσεται διὰ Β. Διατάγματος.

Λαμβάνει μετὰ τοῦτο ἀπὸ τοῦ βήματος τὴν λόγον ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. **Δ. Γούναρης**, ὅστις λέγει τὰ ἑξῆς:

Κύριοι Συνάδελφοι.

Ἀφ' οὗ ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀπέρχεται εἰς τὴν Μαιώταν, ἐκεῖ όπου ὁ ἐλληνικὸς στρατὸς ἀγωνίζεται ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν δικαίων. . . . (φωνεῖ ἐκ τῆς αἵθουσας) εὐγε, εὐγε! — Ὁ Θεὸς μαζί τοι! Χειροκροτήματα πικρὰταμένα καὶ ζητωκραυγαὶ ἐκ τῆς αἵθουσας καὶ τῶν θεωρείων.

. . . . Ἐπειδὴ καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἐγὼ καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἔχ' ἐκτιμῶμεν ἐκεῖ διὰ τινὰς ἡμέρας, θὰ πικρὰκάσω τὴν Συνέλευσιν καὶ δεχθῶ, ὥπως διακοπῶσιν αἱ ἐργασίαι αὐτῆς μέχρι τῆς ἐπανόδου ἡμῶν, εὐθὺς δ' ὡς πρόκειται νὰ ἐπανέλθωμεν θὰ γνωστοποιήσω τηλεγραφικῶς τοῦτο ἐκ Σμύρνης εἰς τὸν ἀξιοτιμὸν Πρόεδρον τῆς Συνελεύσεως ἵνα καλέσῃ τὴν μετὰ αὐτῆς πρὸς ἐπαναλήψιν τῶν ἐργασιῶν καὶ.

Ἐλπίζω, ὅτι τοῦτο θὰ γίνῃ ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ.

**Ν. Λεβίδης.** Ὁ Θεὸς μετὰ τοῦ Βασιλέως!

(Ἐνθουσιῶδεις ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως, ἐκ τῆς αἵθουσας καὶ τῶν θεωρείων. Οἱ κ. κ. Πληρεξούσιοι ὀρθοὶ καὶ ζητωκραυγάζουσιν ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Βασιλέως.)

**Ἀρ. Ζάχος.** Ἀς εὐχθῶμεν πάντες, κύριοι Πρόεδρε, ὥπως συντόμως μὲν ἀλέσγητε νὰ συνεχίσωμεν τὰς ἐργασίας ἡμῶν ἐν ἄλλῃ αἵθουσῃ, εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅπου ἀπρὸς θὰ μὲν ὀδηγήσῃ ὁ διαρυσταρὴς Στρατηλάτης καὶ μέγας Βασιλεὺς ἡμῶν Κωνσταντῖνος!

**Κ. Σπυρίδης** (Φιλελευθέρως). Ζήτω ὁ Βασιλεὺς!

(Αἱ ζητωκραυγαὶ ἐπαναλαμβάνονται ἐνθουσιῶδως ἐξ ὅλης τῆς αἵθουσας καὶ τῶν θεωρείων.)

**Ν. Σιγάτος** Κύριοι Πληρεξούσιοι. Τὸ ἄγγελμα, τὸ ὑπερὸν ἤκουσεν ἡ Συνέλευσις ἐκ στόματος τοῦ ἀξιότιμου κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, εἶναι ἀγγελία προσωρινὴ καὶ δυνάσῃ, μέχρι τῶν μηχανημάτων αὐτῆς πάσῃ ἐλληνικῇ ψυχῇ, ἵνα συναγείρῃ τὸν ἐνθουσιῶμεν ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, μαχθάνοντες, ὅτι ὁ Βασιλεὺς αὐτοῦ μετὰδίδει εἰς Σμύρναν, ὥπως προσδόχῃ

ἐντάλμας τῇ χώρας καὶ τὴν βασιλικὴν ποιεῖν εἰς τὴν ἀγωνιστικὴν στρατιάν. Ὅτε κατὰ τὴν διαδρομὴν τοῦ Ἑνωπιακοῦ πολέμου δηρὰ καὶ ἐγένοντο συζητήσεις περὶ συμ-  
 πράξεως τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν Συμαχίων Κοιτῶν ἐρ-  
 ρυθῆθαι δ' εἰς τὸ μέσον ἦ ὡς ἀντάλλαγμα προχωρήσεις  
 πρὸς τὴν Ἑλλάδα ταῖς Μικρῆς Ἀσίας, οὐδαίς  
 ὑπῆρξεν ἡ ἀρνήθεις κατ' αὐτοὺς τὴν προτροπὴν ταύτην.  
 Ἦν μὲν μέρος τοῦ πολιτικοῦ κόσμου τῆς Χώρας ἀπε-  
 δέχετο τὴν ἰδίαν ἀποράσκειν πρὸς ἑαυτοὺς ἐπὶ τῆς  
 Ἑλλάδος εἰς τὸν πόλεμον ἐπὶ τῇ προαγῇ ταῖς ταῖς  
 Μ. Ἀσίας, οὐκ ὅτις ὁ καθαρισμὸς ὑπὸ τῶν Συμαχίων δὲν  
 ἐγένετο τότε ἱκανοποιητικῶς, ἀλλὰ προστεινέτω ὑπὸ τῆς  
 Ἑλλάδος ἐνδύναμις, ὡς ἔπρεπε νὰ προαχθῇ πρὸς στρα-  
 τιωτικὴν ἀσφάλειαν τῆς Χώρας, οὐδὲ ὑπῆρχεν ὁ ἀκρι-  
 στέων ἢ ὁ ἀποκαταστῶν τὴν ταύτην ἀντάλλαγμα, τὴν τοι-  
 αύτην προαγῇ. Ἡ Κοβερνήτης δὲ ἦτις μετὰ τὴν ἑκταίαν  
 τῶν κατὰ τὸν Δοδονελλίων ἐπιχειρήσεων τοῦ Ἀγγλι-  
 κοῦ Στόλου ἀνέλαβε τὴν Ἀσσίαν, ἐπικληθεὶς διὰ πρὸς  
 μακρυνσῶν ταύτων μετὰ τῶν Συμαχίων, καθώριζεν ἐ-  
 πίσης προχωρηματικῶς τὴν ἀποδοχὴν ὡς ἀντάλλαγμα  
 διὰ τὴν συνδρομὴν ἣν θὰ παρεῖχεν ἡ Ἑλλάς τῆς χώρας  
 ἐκείνης, καὶ καθώριζεν ἐπίσης ὡς οὐκ τὴν ταῖς ταῖς  
 προχωρησέων τὰ ἀπώτατα οὐκ, τὰ ὅπου ἡ ἄλλη με-  
 ρὴς τοῦ πολιτικοῦ κόσμου εἶχε καθορίσει. Ἡ διαφωνία  
 καὶ ἡ δυσφωνία δὲν προσέκυψαν, οὐτε περὶ τὴν μειώσιν  
 τῶν ἐλλειμμάτων ἀντιλήψεων περὶ τῶν δικαιοματίων τοῦ  
 Ἑλληνισμοῦ ἐν Μ. Ἀσίᾳ, οὐτε περὶ τὴν ἀπράσιν τῆς  
 Ἑλλάδος, ὅπως ἀποκτήσῃ καὶ ἐξουχίαν τὰ δικαία  
 ταῦτα. Ἡ δυσφωνία ὑπῆρξε μόνον ἐν τῇ πρόβλεψί  
 οὐ ἐδὲ νὰ καθαρισθῶσι σαρῶ, οὐκ μόνον τὰ ἀντάλ-  
 λαγματὰ ἀλλὰ καὶ ὁ τρόπος τῆς ζητήσεως τῶν ἀντάλ-  
 λαγματίων καὶ ἡ ἐξουχία αὐτῶν μελλοντικῶς. Ἡ δυ-  
 σφωνία προσέκυψε, διότι ὅπου ἀντιγράψαι τίτλων δὲν  
 ἐθεωρήθη τότε ἐπικρατὴς, ἐρίσον δὲν ὑπερβίβεται ὑπὸ  
 τῶν Συμαχίων Δυνάμεων ἱστιτικῶς ὁ γενικὸς ἢ μερικὸς  
 δικαιοδικαίος τῆς Τουρκίας, ἡ περὶ τοῦ ὁποῦ ἀπόρριψις  
 καὶ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ὁποῦ ἔθελε συντελεσθῇ εἰς τὴν ἐ-  
 ξουχίαν τῶν ἐλλειμμάτων κινήσεων καὶ ἐρίσον δὲν  
 ἔθελε γίνεαι δεξιὴν ὅτι, ἡττωμένης τῆς Τουρκίας, ἡ ἐπι-  
 βολὴ τῆς δικαιοδικαίας ἀποράσεως θὰ ἐγένετο διὰ κοινῆς  
 συμπράξεως πάντων τῶν Συμαχίων Κοιτῶν. Διότι ἀκρι-

βῶν, οἱ τότε περιστάμενοι ὡς διαφωνούντες, ταῦτα εἶχον  
 τὴν ἰδίαν, καὶ περὶ τῶν τοῦ πολέμου, ἡ Τουρκία, καὶ  
 ἐπικληθεὶς εἰς αὐτὴν ἀπράσιν τῆς ἐξουχίας, ἡ  
 ἡττωμένη, ἔθελεν ἐπιβίβει περισσοτέρων ὑποχωρητικότητων  
 πρὸς τοὺς μετὰ τοὺς ἑαυτὴν Συμαχίους καὶ ἔθελεν ἐντείνει  
 τὴν αὐτῆς ἀντιδικίαν ἀπέναντι τῆς Ἑλλάδος, ἀντι-  
 δικίαν, ἡτις θὰ κατέληγεν εἰς τὴν τελικὴν μονομαχίαν  
 μετὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ Τουρκίαν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν δικῶν  
 τῆς συνθήκης τῆς εἰρήνης κατεστημένων.

Ἀκριβῶς οἱ τότε διαφωνούντες, οὐδὲν ἄλλο εἶχον κατὰ  
 νῦν, πλὴν τὴν ἐξουχίαν, εἰ δυνατόν τῆς ἀπορριψῆς νέου  
 ἀγωνος πρὸς πικρατικὴν ἐκκατάστασιν τῆς περὶ προσκλήσεως  
 τῶν χωρῶν ἐκείνων ἀποράσεως ἢ τὴν ἐνέργειαν νομικὴν σύμ-  
 πρῳον ἐκείνων μεθ' ὧν αὐτῶν καὶ καὶ κοινὴν ἡσυχίαν ἔθε-  
 λαν ἐνώσει ἡμεῖς κατὰ τὴν διαδρομὴν τοῦ Ἑνωπιακοῦ  
 πολέμου. Ὡς τὰ πρὸς ταῦτα διευθετήθησαν, εἰς τὴν ἐκτέλεσιν  
 ἐνώπιον προχωρηματικῶς τῆς προηγουμένης τῶν δυσχερε-  
 στερων περιστάσεων, καὶ καθίστανται σήμερον ὅπως ἐπιτελε-  
 σῶσι τὸ ἔργον τῆς ἐξουχίας τῶν δικῶν τῆς συνθήκης  
 κατεστημένων ἐκείνων, οἱ τότε, εἶχον τὴν προηγουμένην ἀλλήλην καὶ  
 εἰς τὴν σωφρονίαν τὴν ἐκ τῶν προτέρων λήψιν τῶν ἐξουχ-  
 ιαστικῶν μέτρων. Ταῦτα οὐδὲν ἐν Ἑλλάδι θέλει δελεῖσθαι.

Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς σύσσωμος, ὁ πολιτικὸς κόσμος σύσσω-  
 μος, στρατεύεται πρὸς τὸ πεδίον τοῦ νέου ἀγωνος, σήμερον  
 δὲ καλεῖται ἡ Ἑλλάς, ὅσα διὰ τὴν στρατιάν ἐπιβίβει τῆς  
 θελήσεως τῆς Εὐρώπης, τῆς δικῆς συνθήκης τῶν Σεβρῶν  
 ὅσα καθωσιμένως, καὶ συγχρόνως ἐπιβίβει τὸ μεῖζον  
 δικαίον, τὸ ὅπου ἡ ἐθνικὴ ἱστορία τῆς Χώρας ταύτης καὶ  
 οἱ δεσμοὶ αὐτῆς πρὸς τὴν Μικρασιατικὴν Ἑλληνιστὴν παρ-  
 χούσιν εἰς ταύτην τὴν κακτοπάχλειον τίτλον ὅσα ἐξουχία,  
 ἐν ὀνόματι τῶν ἀτελεστέων θεσίων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐ-  
 θνους, οἱ Ἑλληνες στρατιώται, οἱ ἐνοπλοὶ Ἑλληνες πολῖ-  
 ται λαοῦ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, θελοῦσι πρὸς εἰς τὰ θεῖα  
 τὸ νῦν ἐν ὀνόματι τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, συνηνωμέ-  
 νου ἐν τῷ ἀγῶνι διεδικασέντος τὰ δικαία αὐτοῦ. Ὁ Βασι-  
 λεὺς τῶν Ἑλλήνων, ἀνεγνωρισμένος ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἔθνους  
 ἀριστρετῆς τῶν ἐλλειμμάτων δυναμῶν, μεταβαίνων  
 εἰς τὴν Σμύρνην ὅς ἀποδείξῃ εἰς τοὺς ἀντιπάλους τῆς Ἑλ-  
 λάδος, τοὺς μελλόντας ν' ἀναμετρηθῶσι πρὸς τὸν ἐλλειμ-  
 νὸν στρατὸν, ἀλλὰ καὶ πρὸς σύμπαντα τὸν πεπολιτισμένον  
 κόσμον, ὅτι ὑπάρχει μὲν Ἑλλάς, ἀδικίστερος, ἡτις διὰ τοῦ

Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων παρίσταται διεκδικούσῃ τὰ δίκαια καὶ ἐπιτελοῦσῃ τὴν προκείμενὴν ἐντολὴν τοῦ ἔθνους.

**Ζήτω ὁ Βασιλεὺς!**

(Παρατεταμένα χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαὶ ἐκ τῆς κίθουρας καὶ τῶν θεωρείων).

**Θ. Ζαΐμης.** (ὑπουργός ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Κύριοι Ἡγεμόνιστοι, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως εἰς τὸ Ματωπὸν, ἀπερχομένης ἐν ἀνέμῳ, δεῖται πρὸς τὸν Ὑψίστον ὑπὲρ τῆς εὐδοκίᾳς τοῦ ἔθνους ἡμῶν ἔργου. Εἰς τὴν δεῖσιν αὐτὴν προθύμως ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἐδέχθη νὰ παραστή, διότι πάντοτε οἱ Αὐτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου ἀπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡγοῦντο τῶν στρατευμάτων τῶν ἀνὰ τὰ ὑπερχάντα πεδία τοῦ Βυζαντιτικοῦ Κράτους. Παρακαλεῖται λοιπὸν τὸ Πορτοφύριον καὶ ἡ Ἑθνικὴ Συνέλευσις νὰ ἐκφραστῇ τὴν ἐλπίδα, ὅτι μέρους κέρειον προσωπικῶς κατὰ τὴν Π. μ. ὥραν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει. (Φωναὶ πανταχόθεν. Μάλιστα, μάλιστα.)

**Γ. Αναστασόπουλος.** Ἡ κέρειον εἶναι ἱστορικῶς μεγάλη ἡμέρα. Κατὰ αὐτὴν, πρὸ πάντε παλαιοῦ κίμωνος, διεκόπη ἡ μεγάλη Ἑλληνικὴ Αὐτοκρατορὶς διὰ τοῦ πετόντος εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ρωμανοῦ τελευταίου Αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου. Ἀλλ' ἀπὸ τῆς πτώσεως αὐτοῦ καὶ τοῦ νωποῦ αἵματος ἐξέλασθησαν ἀμέσως τὸ ὄνειρον τῆς μελλούσης ἐλευθερίας. Ἡ κέρειον εἶναι μεγάλη ἡμέρα ἱστορικῶς, διότι κατὰ αὐτὴν ὁ ἐστεμμένος ἡμῶν Στρατηλάτης καὶ Βασιλεὺς, φέρον διττὴν τὴν στέμνην, τὸ στέμνην τὸ βασιλικὸν καὶ τὴν δάφνην τοῦ νικητοῦ, ἀπαίρει ἀπὸ τῶν αἰτῶν τῆς Ἀττικῆς, πρὸς τὰς ἀκτὺς τῆς Ἰωνίας, πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Μικρὰν Ἀσίαν, ὅπου ἀπὸ γλιετηρίδων ἐκλάττησε τὸ πνεῦμα τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, τὸν ὅποιον ἐξέτειναν ἡ νικητήρια σπάθη τοῦ μεγάλου Μακεδόνος καὶ τὸν ὅποιον ἐκέρωσαν οἱ ἄλλοι τόσων ἡρώων Ἑλλήνων Αὐτοκρατόρων τῆς βασιλείας τῶν πόλεων. Ἀπέσχεται κέρειον ὁ ἐστεμμένος ἡμῶν Βασιλεὺς πρὸς τὸν στρατὸν Του, πρὸς τὸν στρατὸν τῆς Πατρίδος, καὶ ἡ Ἑθνικὴ Συνέλευσις τῶν Ἑλλήνων, ἐνθους ἐρμηνεύει τῶν πόθων, τῶν ὁνείρων καὶ τοῦ ἐνὶ στήθεσσι τοῦ Μεγάλου Μητρός, τῆς Πατρίδος, τῆς Ἑλλάδος μαζικῶς τὸ γόνα πρὸ τοῦ Ὑψίστου καὶ ἀπέμειπε ὡς προπομπὴν μὴν διάπυρον εὐχὴν πρὸς τὸν ἀναχωροῦντα Βασιλεῖα, πρὸς τὸν ἀναμείνοντα ἡρώων στρατὸν: «Ὁ Θεὸς ἐρ' Ὑμᾶς, **Βασιλεῦ,**

ὁ Θεὸς ἐρ' Ὑμᾶς, μαχηταὶ τῆς Πατρίδος. Ἡ νίκη καὶ ἡ δόξα μαζί σου, Κωνσταντῖνα, ἡ νίκη καὶ ἡ δόξα μαζί σας, μαχηταὶ τῆς Πατρίδος, καὶ τῆς Ἑλευθερίας». (Διατρυτὴ ζητωκραυγὴ καὶ παρατεταμένα χειροκροτήματα ἐκ τῆς κίθουρας καὶ τῶν θεωρείων).

Πρὸς οὐκ ἀλέγχθησαν ὑπὸ τῶν ἐπιστήμων ἡμετέρων τῆς Συνελεύσεως, μόνος ἐγὼ τῆς Συνελεύσεως, προσθέτω ὅτι δὲν ἀρκεῖ νὰ παραστή ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν δοξολογίαν, εἰς τὴν δεῖσιν, εἰς τὴν ἐθνικὴν ἱερίαν, ἥτις θὰ ἐκπεμφθῇ πρὸς τὸν Ὑψίστον. Ἡ Ἑλληνικὴ Συνέλευσις, ἡνωμένη, καὶ ἐμπροσθοποῦσα τὸ μέγα αἰετόμαζ καὶ τοὺς ἱερούς παλμούς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἔχει καθῆκον ἐν σώματι καὶ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Νύκτα τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ προτεμῇ τὴν Βασιλεῖα μας ὁρμῶντα εἰς τὴν ἀγῶνιν, εἰς τὴν νίκην, εἰς τὴν δόξαν. (Παρατεταμένα χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαὶ καὶ κτύποι τοῦς τελευταίους τούτους λόγους τοῦ ῥήτορος.)

**Α. Μάτεσις.** Θὰ παρακλίσω, ὅπως πρὶν ἡ δικαιοσύνη καὶ ἐργασίη τῆς Συνελεύσεως, ἀποταχῇ ἐκ μέρους αὐτῆς χειροεπιστὸς πρὸς τὸν μαχόμενον Ἑλληνικὸν στρατὸν.

**Φωναὶ πανταχόθεν.**

Μάλιστα, μάλιστα.

**Πρόεδρος.** Ν' ἀναγνωσθῇ τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως.

(Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως.)

**Φωναὶ πανταχόθεν. Ζήτω ὁ Βασιλεὺς!**

Λύεται μετὰ τοῦτο ἡ Συνεδρία ὥρα 6.45 μ. μ., δηλαδὴ ὁ κ. Πρόεδρος ὅτι ἐν κειρῷ θέλει συγκαλέσει τοὺς κ. Πληρεξούσιους εἰς νέαν συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος  
Κ. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς  
Σ. Τσαμόπουλος  
Π. Ἰακώβου

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΝΓ'

Τῆς 1' Ἰουλίου 1921

Ὦρα 6 καὶ 15 μ. μ. ὁ κ. Πρόεδρος ἀναβάν ἐπὶ τῆς ἐδοῦς κηρύσσει τὴν ἐνάρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ δικτάσει ν' ἀναγῇ τὴν θεωρεῖαν.

Καλοῦνται ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου καὶ ὁρίζονται τὸν γενόμενον συντακτικὸν ὅρον ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Ἐκκαγγελίου οἱ



πληρεξουσίου Ρωδίου, κ.κ. Γ. Μαισώπουλος καὶ Γεωργ. Δ. Χελίμογλου ἔχοντες οὕτως:

«Ὁρίζονται εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας, ἁγιοσύνης καὶ ἀδικοκρίτου Τριᾶδος ὅτι, πιστὸς εἰς τὸν Συνταγματικὸν Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντῖνον, θὰ ἐκπληρώσῃ εὐσυνειδήτως τὰ τοῦ πληρεξουσίου καθήκοντα· ὅτι οὐδὲ θὰ περιτείνω, οὐδὲ θὰ ψεύσω τι ἀντιβαῖνον εἰς τὰς πεποιθήσεις μου καὶ ὅτι θὰ συντελεσθῇ εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ πολιτεύματος, ὅπως ἐξασφαλισθῇ τὸ δικαιοκρατεῖν καὶ τὸ συμφέροντα τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ λαοῦ», κατὰ τὸ κάτωθι παρὰτιθέμενον πρωτόκολλον ὁρισμοσίσας.

**Πρόεδρος.** Κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῶν διακοπῶν συνεδρίσκειν ἡ Συνέλευσις μὲ ἀνέβηκεν ὅπως ἐκ μέρους κατὰ τῆς ἀπειθύνου χαιρετισμὸν πρὸς τὸν μαχόμενον Στρατιὴν. Ἐκτελέσας τὴν ἐντολὴν τῆς Συνελεύσεως ἀπήντησε τὸ ἐξῆς τηλεγράφημα πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Στρατιᾶς τῆς Μ. Ἀσίας:

«**Αὐτιστογράφημα Παππούλου**

Διοικητὴν Στρατιᾶς Μ. Ἀσίας

Σμύρνην

Καθ' ἣν ἡμέραν ὁ ἑνδοξὸς τῶν Ἑλλήνων Βασιλεὺς ἀπέρχεται τῆς πρωτευούσης, μεταβαίνων ὅπως μετὰ τῶν ἡρώων προμάχων τῆς Παιδείδος ἀναγνώψῃ τὴν τελευταίαν σελίδα τῆς ἀπὸ ἐκατονταετίας ἀρξαμένης μεγάλης ἐθνικῆς ἐποποιίας πρὸς τὴν τελειὴν πραγμάτωσιν τῶν πεθόντων καὶ τῶν ἐλπίδων τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἡ Γ' Συντακτικὴ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις, διακηρύσσουσα τὸν ἐνιαῖον τοῦ ἔθνους παλμὸν καὶ τὰ ὁμόρωνα κινήματα τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς, διαπέμπει ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν πρὸς τὰ μαχόμενα τέκνα τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, εὐχομένη ὅπως ἡ νίκη ὑπερήφανος ἐπιστῇ τοῦ ὑπὲρ τῆς μεγάλης Ἑλληνικῆς Παιδείδος ἡρωικοῦ ἀγῶνος.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως  
**Κωνστ. Ἀργασ. Δομβάρδος».**

Εἰς τὸ τηλεγράφημα τοῦτο ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Στρατιᾶς ἀπάντησε διὰ τοῦ ἐξῆς τηλεγράφηματος:

«Πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον  
τῆς Γ' ἐν Ἀθήναις Συντακτικῆς τῶν Ἑλλήνων  
Συνελεύσεως.

Ἡ Στρατικὴ Μοιρὴς Ἀσιας, ἀπαντῶσα ἐπὶ τῇ εὐκυνρίᾳ τῆς εὐεστίας τοῦ ἱερωτοῦ Βασιλεως μὲν εἰς τὸν πλήρη ἔσρος συμφωνήσεως καὶ ἐργασίας ἐνθουσιασμοῦ χαιρετισμὸν τῆς Γ' Συντακτικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως, διηκόησ' ἔμην τὴν θαρμὴν ἐγγνωμοσύνην τῆς διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν παρὰλλήλων ἐκπαιτετώμενη καὶ τελευτῇ δι' ἑμὲν, ὅτι μετ' ἐνθουσιασμοῦ χάρης ἀνυμνεῖ ν. ὑπαδεγθῇ εἰς τοὺς καὶ τοὺς τῆς τῶν ἑνδοξόν Βασιλέα καὶ Σποκτελήτην τῆς περ τοιούτου ἐπὶ τὴν ἀνιπτότην ἡρώων τοῦ θαλοῦ ἔσσει αὐτὴ τὴν στρατιὴν ἐπὶ τοῦ διεξερμένου μαχόμενου ἀγῶνος τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, ἀναδεικνύουσα ἡγετῆας τῶν ἡρώων τῆς προγόνων καὶ τῶν προσόκτων ἡμετέρων τοῦ ἔθνους.

Διοικητὴς Στρατιᾶς Μ. Ἀσίας

**Ἀναστ. Παππούλας Ἀντιπρόεδρος.**

Ἐπίσης κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίσκειν ἡ Συνέλευσις μὲ ἀνέβηκε τὴν ἐντολὴν ὅπως ἀντιγράψῃ ἐπιτροπὴ, ἥτις καὶ μεριμνήσῃ περὶ τοῦ ὑπομνησμοῦ τῆς εἰς τὸν ἐκτελεστικὸν Κωνσταντῖνον Ἑλληνα. Τὸν ἔκτελεστικὸν αὐτὸν κατάρτισα ἐκ τῶν πληρεξουσίων κ.κ. Ν. Τριανταφυλλάκου, Ἀνδρ. Σιεφανοπούλου, Ν. Δ. Αεβίδου, Α. Μάτεσι, Χρ. Μητιοπούλου, Α. Πολυρένη καὶ Π. Ρεδιάδου καὶ διεβίβησε πρὸς αὐτὴν τὸν ἀποφασιστὴ τῆς Συνελεύσεως.

Ἀνακινουνομεν κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ κ. Προέδρου τὴν εἴρη: — Ὁ Σύλλογος πέντετον κωρομὸν ὑπαβῆλκεν ὅπως ἀντιγράψῃ δι' ὃ ζήτησ' ὅπως ἀπεσταθῇ τοῦ Διακρίτου τῆς κωρομῆς ἡρώων καὶ εἰς τοὺς τελεῖταις ἀνιπτοῖς.

Ἡ Κοινότης Βιναίων παρὰλλεῖ ὅπως καὶ ψευσθῇ τὸ κωρομῆδον ἀπὸ ἐκπαιτετῆς τῆς ἀπαιτετῆς Ἀπαιτετῆς εἰς τὴν ἑκτελεστικὴν Ἀπαιτετῆς.

Ἡ Κοινότης Πτελετῶν ἀπὸ τῆς ἀπαιτετῆς ἀπαιτετῆς παρὰλλεῖται.

Κάτωθεν Ἀπαιτετῆς ἀπαιτετῆς ἀπαιτετῆς ἀπαιτετῆς τὴν αὐτὴν παρὰλλεῖται.

— Κάτωθεν Ἀπαιτετῆς ἀπαιτετῆς ἀπαιτετῆς ἀπαιτετῆς.

Κάτωθεν τῆς Κοινότητος Πτελετῶν ἀπαιτετῆς ἀπαιτετῆς τὸν ἑνδοξόν ἀπαιτετῆς.



δαίς ἢ περιφρασθῇ ἢ λογῇ των εἰς τὰς οὐσιαστικὰς περιπτώσεις.

— Τὸ ἐν Κερκίρ τμήμα τοῦ συνδεδεμένου τῶν Ἑλλήνων ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῆς γυναικὸς παρκαθίζει, ὅπως ἡ Συνέλευσις ὑποστηρίξῃ τὰ δικαιὰ των γυναικῶν τῆς Ἑλλάδος.

— Ο πᾶρξζούσης του νομοῦ Φλωρίνης κ. **Μενέλαος Μπατρίνος** υποβάλλει ἑκάστιν ὡς πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς των ἐπιστημον. δῆλοι δ' εἰσι παρκαθίζονται ὡς παθὼν τῆς ἀποζημιώσεως.

— Πρόκειται Κιζιλλίος παρκαθίσει την σελικτὴν Κυδερνισιν, ὅπως επανκέρη εἰς τὴν θέσιν του τὴν Μουρτὴν Ἀδουλλῆχ-ερένδην.

Οἱ ἀκτώτεροι διανοητικοὶ ὑπάλληλοι τῆς Εὐκαρχείας καὶ Πρωτοδικείου Πιτρῶν παρκαθίσει τὴν Τήνοντονεύσιν ὅπως περ λαφθῇ ἐν τῷ νόμῳ 2191 διάταξις εὐνοιοῦται τὴν μισθοδοσίαν των πρὸς τὴν τῶν ἐκπαιδευτικῶν αὐτῆς ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐπηρεσίαις.

— Οἱ ἐκτὸς θέσεως συνταξιούχοι δημοδιδασκαλοὶ τοῦ νομοῦ Λαρίσης παρκαθίζονται ὅπως διορίζονται εἰς τὰς κενὰς θέσεις των δημοτικῶν σχολείων.

Ο Νικηλὸς Παλινουρατὴς κίτεται σύνταξιν.

Οἱ πᾶρξζούσαι κ. κ. **Σπ. Παϊπέτης, Α. Μάτεσις, Β. Λεόπουλος, Α. Σμαδαρέσης, Περ. Ἰάν. Ἀργυρόπουλος, Γ. Καρέλλας, Κ. Σταματόπουλος, Γ. Κοσσονόκος** καὶ **Σ. Βαλαωρίτης**, υποβάλλουσι τριπολιτὴν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀναθεωρήσεως των ἀπορριπτῶν τοῦ Στρατοδικείου».

Ο πᾶρξζούσης κ. **Γ. Κούσουλας** υποβάλλει τριπολιτὴν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ διὰθεώσεως ἀποδοχῶν ἀδ.π. των ἑκπαιδευτικῶν τῆς Μ. Ἑλληνικῆς ἐκπαιδευτικῆς κλπ.»

Ο πᾶρξζούσης κ. **Σ. Σωτηριάδης** υποβάλλει τριπολιτὴν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ αὐξήσεως των νομιθετικῶν Δικταγγμάτων περὶ επανκέρης διανομῆς καὶ εἰσπληρωτῶν ὑπαλλήλων».

Θεωροῦται ἄποσις τυποθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Η Διεύθυνσις τοῦ Πρωτοδικείου τοῦ Ὑπουργείου των Στρατιωτικῶν δι' ἐγγυητοῦ αὐτῆς ὑπ' ἀριθ. 11210 πρὸς τὴν κ. Πρόεδρον τῆς Συνελεύσεως κίτεται ὅπως διαθῇ ὑπὲρ τῆς Συνελεύσεως εἰς τὴν Ἀρχιεπὶν Στρατῶν Γράμματα ἔδειν πρὸς δίδωσιν των πᾶρξζούσιον Ἀδμικονομίας Φιρήτ-

Ὅμως **Μπεκίης Ζαδέ**, ἀριθ. 11210, καὶ τοῦ **Ναζιμ-Ἐτέρ Ὀγλου**, πᾶρξζούσιον Στρατῶν Ἑκπαιδευτικῶν ἐπὶ πρὸς τὴν τοῦ ἀριθ. 2 του νόμου 11210, ὡς καὶ τοῦ Κ. Η. Ν. 11210.

Παρκαθίζεται εἰς τὴν ἀναμείβειν ὑπηρεσίαν τῆς Συνελεύσεως, ὡς ὑποβόλη τῶν ἑκπαιδευτικῶν.

Ο ἱσχυρμένοι Ἐκπαιδευτικῶν ἀναμείβειν τὴν ἑκπαιδευτικὴν Συναρτίσεως πρὸς πεινικὴν αὐτοῖς των πᾶρξζούσιον Λαρίων κ. **Ν. Παρίση**.

Παρκαθίζεται εἰς τὴν ἀναμείβειν ὑπηρεσίαν τῆς Συνελεύσεως ὡς ὑποβόλη τῶν ἑκπαιδευτικῶν.

Ο πᾶρξζός τις **Μ. Γερουλάνος**, κίτεται ἑκπαιδευτικὴ πρὸς τῆς Συνελεύσεως πρὸς πεινικὴν αὐτοῖς εἰς τὴν Μετῶν καὶ πρὸς τῆς ὑπηρεσίας των.

Η ἑκπαιδευτικὴ ἀναμείβειν τῆς Συνελεύσεως.

Ο πᾶρξζός τις **Γ. Ζ. Α. Α. Θεοδωράκης** κίτεται ἑκπαιδευτικὴ πρὸς τῆς Συνελεύσεως, ὡς ὑποβόλη τῶν μετῶν εἰς Ἀργυρίων.

Ἐκπαιδευτικὴ τῆς Συνελεύσεως, ὡς ὑποβόλη τῶν μετῶν.

Ο πᾶρξζός τις Θεοδωράκης, παρκαθίσει κ. **Χριστόδ. Γρωλίου**, κίτεται ἑκπαιδευτικὴ πρὸς τῆς Συνελεύσεως, ὡς ὑποβόλη τῶν μετῶν εἰς τὴν Μετῶν.

Ἐκπαιδευτικὴ τῆς Συνελεύσεως, ὡς ὑποβόλη τῶν μετῶν.

Η ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ἐπιτροπῇ τῆς Συνελεύσεως ὑποβόλη τῶν μετῶν εἰς τῆς πρὸς τὴν ἀναμείβειν.

Η ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ἐπιτροπῇ τῆς Συνελεύσεως ὑποβόλη τῶν μετῶν εἰς τῆς πρὸς τὴν ἀναμείβειν.

Η ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ἐπιτροπῇ τῆς Συνελεύσεως ὑποβόλη τῶν μετῶν εἰς τῆς πρὸς τὴν ἀναμείβειν.

Αὐτοῖς τῆς Συνελεύσεως, ὡς ὑποβόλη τῶν μετῶν.

Ο ὑποβόλη τῶν Νουτιῶν κ. **Γ. Μπαλινιτῆς**, κίτεται ὡς ὑποβόλη τῶν μετῶν εἰς τῆς πρὸς τὴν ἀναμείβειν.

Η ἐπὶ τῶν Νουτιῶν τῆς Συνελεύσεως, ὡς ὑποβόλη τῶν μετῶν εἰς τῆς πρὸς τὴν ἀναμείβειν.

Η ἐπὶ τῶν Νουτιῶν τῆς Συνελεύσεως, ὡς ὑποβόλη τῶν μετῶν εἰς τῆς πρὸς τὴν ἀναμείβειν.

Αὐτοῖς τῆς Συνελεύσεως, ὡς ὑποβόλη τῶν μετῶν.

γοντα, εγερσίσει τῆς Συνελεύσεως, καὶ γίνονται δεκτὰ κατ' ἀρχήν.

Ο κ. Π. Πρωτοπαππαδάκης (Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει τὰ κατωθι σχέδια νόμων, πινυόμενος βραχέως ἐν ᾧ ἐκείνου τούτων εἰσήγησιν.

«Περὶ κυρώσεως τῆς μετὰ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος συναρθείσης τῇ 18 Μαρτίου 1921 συμβάσεως περὶ συνολοκλήσεως δανείου ἐκ δραχμῶν χροστῶν 10 ἐκατομμυρίων».

«Περὶ κυρώσεως τῆς μετὰ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς συναρθείσης τῇ 18 Ἰουνίου 1921 συμβάσεως, δι' ἧς συνολοκληρήθη προσωρινὸν δάνειον ἐκ δραχμῶν 150,000,000».

«Περὶ κυρώσεως τῆς μετὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς συναρθείσης τῇ 21 Ἰουνίου 1921 συμβάσεως περὶ συνολοκλήσεως προσωρινοῦ δανείου ἐκ δραχμ. 125,000,000 καὶ

«Περὶ ἐπιτηδεύσεως τοῦ νόμου 879 περὶ κανονισμοῦ ἐπιτηδεύσεως ἐπὶ τῆς ἀναλήψεως δαπανῶν».

Ἀπαντα τὰ ἀνωτέρω νομοσχέδια κηρύσσονται ἐγερσίσει τῆς Συνελεύσεως, κατεπιείγοντα καὶ γίνονται δεκτὰ κατ' ἀρχήν.

Ο κ. Π. Τσαλδάρης (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν λιμενικῶν ἔργων τῆς πύλης Πρωκλήσιον».

Ο κ. Κ. Τερτίλης (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ ἀποκαταστάσεως ἐποικίων καὶ ἐποικιστικῆς ὑπηρεσίας νόμων».

Πρόεδρος. Ο κ. Πρόεδρος τῶν Ὑπουργῶν Συμβουλίου ἔχει τὴν λόγον.

Δ. Γούναρης (Πρωτοπυργὸς, Διαρκεστὴς τῆς δικαιοῦς τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, Αἱ Κυβερνήσεις τῶν τριῶν Μεγάλων Δυνάμεων ἀπεβύσαν περὶ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβερνήτιν τὴν ἐξῆς ἀπὸ 8 21 Ἰουνίου ε. ε. διαλαμβάνουσιν

«Αἱ Σύμμαχοι Δυνάμεις συσχεθεῖσαι ἀπεφασίσαν νὰ προτενέγκωσι τὴς φιλικῆς αὐτῶν ὑπηρεσίας πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεως τῶν ἐχθροπραξιῶν ἐν τῇ ἐγγύς Ἀνατολῇ καὶ ἐκ φιλίᾳ εἰρήνης ἐνέμου καὶ δικαιοῦς. Αἱ Σύμμαχοι Δυνάμεις εἰσιν ἀκροδάντως πεπεισμένοι, ὅτι εὐκαίρως καὶ ὅτι τὰ ἅμιστα ἀποτελέσματα τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ ἁγῶνος μετὰ τῶν ἐλληνικῶν στρατιωτικῶν δυνά-

μεων καὶ τῶν τουρκικῶν τοιούτων ἐν Μικρῇ Ἀσίᾳ, ὅ ἅμιστα οὐδὲνως προσιωπίζεσθαι. εἴτε διωρῆ εἰρήνευσιν τῆς ἐγγύς Ἀνατολῆς, εἴτε εἰρήνην συναρθώσαν πρὸς τὰ ἄλλα τῆς περιέφεροντ καὶ πρὸς πραγατικὰς δυνάμεις τῶν δύο μερῶν.

Αὗτοι οὗτοι οἱ ἐμπόλεμοι δὲν θὰ ὦσιν ἴσως διαρκεῖς γνώσεις τῶν Διαπραγματικῶν Κυβερνήσεων, ἐν τῷ ἀπὸ τοῦ τοῦτο τοῦ ἐπιδοκιμαζέμενου σκοποῦ. Πᾶν ἂν ἐπιδοκιμαζέται, καὶ συνεπαιγόμενον τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τοῦτου, καὶ ὅτι ἔθελε παράσχει παροδικὴν τι πλεονέκτημα τῷ ἐν ἡ τῷ ἑτέρῳ τῶν διαπραγμαζόμενων μερῶν, ἔθελεν εἶσθαι τὸ προπαιγνόμενον τελικῆς ἐπιτυχίας.

Ἐπὶ τούτοις ὅροις τούτοις, Αἱ Σύμμαχοι καὶ Δυνάμεις ἐμπόλευσαν ἀπὸ τῶν καθέων διεθνῆς καὶ φιλικῆς συνάμα πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὑποχρεώσιν, γνωστοποιήσασθαι κατ' ἐν τῆς ἀποτέλους τάχους στιγμῆς καὶ πρὶν ἢ ἐπαναλήψωσιν νὰ ἐχθροπραξίαι, ὅτι, ἐὰν ἢ διατεθελήναι νὰ ἀναστήσῃ τὰ ἐκείνης συνεπαιγόμενα εἰς τοῖς Σύμμαχοις, εἰσιν οὗτοι ἐπὶ τοῖς καὶ ἀνακλήσονται τὴν ἔργον συνδικηλικῶν.

Ἐὰν ἢ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀποφασίσῃ, ὅτι δὲν συμμεταί κατὰ νὰ δεχθῇ παρέρχασθαι τινὰ ἢ γνώσαν ἐξώθεν δεδομένην, Αἱ Σύμμαχοι Δυνάμεις δὲν θὰ δυνήσονται νὰ ἐμμεύσων ἐν προσπαθείᾳ προσιωπῆναι προδότης καὶ παραμείνῃ ἄκροτος. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἢ εἰθύνῃ, τῶν συνεπειῶν τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ ἁγῶνος θὰ ἐκρίνῃ ἀποκλειστικῶς τοῖς Ἑλλήνων.

Ἀρ' ἑτέρου, ἐὰν ἢ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀποφασίσῃ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς συνεπαιγναι νὰ δεχθῇ τὴν παρεμβάσιν τῶν Δυνάμεων, καὶ νὰ εἰσιν εἰσὶν νὰ ἀνακινώσων ἐν πάσῃ εὐκαιρίᾳ τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει τοῖς ὅροις ὅρ' οὗς θέλει προσεσχεθῇ ἢ συνδρομῇ αὐτῶν. Ἐὰν καὶ οἱ ὅροι οὗτοι γίνωσιν ἀποδεκτοί, οἱ Σύμμαχοι θὰ εἰσιν ἐπὶ τοῖς καὶ παρεμβάσιν πρὸς τῇ Τουρκικῇ Κυβερνήσει ἐπὶ τῷ τέλει νὰ προκαλέσων τὴν ἁμετὸν ἀναστολὴν τῶν ἐχθροπραξιῶν καὶ τὴν ἐνκρίνῃ τῶν πρὸς συνολοκλήσιν τῆς εἰρήνης διαπραγματεύσεων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 21 Ἰουνίου 1921.

Ἐἰς τὴν διὰ τῆς Διακινώσεως τάχους γενομένην πρὸς τὴν ἢ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀπάντησιν τὰ ἐξῆς:

«Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, λαθούσα ὑπὸ σοφιστικῆν ἐπαφῇ τὴν πρῶτην, ἣν εἰκαστοῦμεν εἰρηγήσαντο αὐτῇ



των ἐκ τῶν Συνθηκῶν διακρίων καὶ ἐκφυγοῦντων τῶν ἑλλήνων ἃς ὑπέσθη ἡ Ἑλλάς ἐκ παρακλήσεως πρὸς τὸ συμπεριφέρειν, ἵτινα ἡ ἐξουσία τῶν στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν γεγονότων θέλει κατεστήσῃ πραγματικαὶ φύσιν.

Ἡ Β. Κυβέρνησις δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι αἱ ἑθνικαὶ ἐν τῷ τῆς μεσολαβήσεως χρόνῳ ἐργαί εἰσφορηθέντες καὶ λαβῶσιν ὑπ' ὅψιν τὴν ἀποστολὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ὃν, ὑποκαταστήνται εἰς τὰς συμπληρικὰς δυνάμεις πρὸς ἐκτέλεσιν μέρους τοῦ κοινού προγράμματος. Ὡς δὲ ἀντικαταστήσῃ ἀνεκρίκῃ ἡ ἑθνικὴ τὸν Ἑλληνικὸν δυνάμει καὶ ἢν στρατὸν κατεθέσθαι τὸ ὅπλιον καὶ σπῆν τὸ νέον τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς καθεστῶς ἥθεός ἐστι ἀναγκαῖον ὑποστηρίξεως καὶ περιτροπῆς. Ἡ Ἑλλάς θὰ διακρίῃ καὶ διασφαλίῃ τὸ ἔργον τοῦτο ἐντέλῃ, διότι ἡ κατ' ἐπίφασιν ἀντίστασις ἢν προβάλλουσιν οἱ Τούρκοι ἀρκεῖται μόνον εἰς ὁριστεύμενα ἐπὶ στελέχη τῆς ἑρχομένης Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ εἰς τὴν μὴ ἐκχωρηθῆσαν τὴν ἑσπέραν τῆς ἀνατολῆς, τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν ἀρμπὴ μόν. Καθ' ἣν ὅμως ἡμέραν καὶ συνυπολογιζέσθαι ἐγγυήσεις θείουσιν ἀσφαρώς ἐκχωρηθῇ καὶ καθ' ἣν ἡ κατεθέσθαι παρὰ θέλει ἐπιβάλλει τὴν λήξιν πάντων τῶν μετῶν ἵτινα ἡ ἑθνικὴ τοῦδε στάσις τῶν Τούρκων ἐπαρκῶς ὑπέδειξεν, ἡ Ἑλλάς θὰ φρονήσει ἀλύπως τὴν διακρίσιν τοῦ νέου τῆς Ἀνατολῆς καθεστῶτος.

Δὲν ἔ' ἀναπτύξῃ εἰς τὴν Ἑθνικὴν Συνέλευσιν τοὺς λόγους, οἱ ὅποιοι ὑπεγράψαν τὴν ἀπάντησιν ταύτην. Εἴναι κατὰ λόγον ἐκ τῶν πραγμάτων αἱ λόγοι αὐτοῦ. Ἡ Κυβέρνησις, ἔχουσα τὴν πεποιθὴσιν ἐπὶ ἐμπειροσυνεῖ καὶ τῆς Ἑθνικῆς Συνελεύσεως καὶ ἀνακλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ τὴν ἀπόφασιν, ἐθεώρησεν ὅτι εἶχε καθήκον καὶ διότι ἡ ἀδυναμία καὶ προσχωρήσῃ εἰς πρότασιν ἡ ὁποία, ἐνῷ ἔ' ἔτι οὐδεὶς ἀπορροισίξεν πιθανότητι ἐκκλησιαστικῆς τῆς κατεστάσεως, συνεπήγατο ἄρ' ἑτέρου ἐπιτάχυνσιν τῆς στρατιωτικῆς ἐνεργείας, δυνάμεν καὶ διαχερῆναι ἡ καὶ καὶ ἀνδυνεύει τὴν ἀποτελεσματικότητι αὐτῆς.

Ἐκτιμώμεν βελτίτερα τὸ ἐμπνεύμενον τὸ διέκτικον τῶν Μεγάλων Συμφάκων Δυνάμεων κινήματα. Συμμερίζομεθα τελείως τὴν πόθον αὐτῶν καὶ ἴδωσιν ὅσον ἐντεταλμότερον ἀποκαθισταμένην πλήρη τὴν εἰρήνην. Οὐδεὶς δύναται καὶ αἰσθάνεσθαι ζωηρότερον ἡμῶν τὴν ἐπιθυμίαν καὶ εἰσπνεῖσθαι ἐπὶ τὸν καὶ τὴν ἑγγὺς Ἀνατολῆς, ἡ τοσούτον δοκιμασθεῖ-

τα καὶ δοκιμαζομένη ἐκ τῶν πολέμων, τῶν κατεστημένων σχεδὸν ἐνδημιῶν ἐν αὐτῇ. Τῆς Ἀνατολῆς ταύτης ἀποτελούμεν μέρος, ἔχουμεν δὲ πληθυσμούς ὁμοσθενεῖς ἐγκατασπαρμένους ἀπὸ πᾶν σημείου αὐτῆς. Πᾶσι ἐν αὐτῇ περιπέσει πλησθεῖ ἡμῶν καὶ ἄρ' εὐθείας καὶ λόγῳ τῆς ἐθνικῆς ἀλλοτρίεργος πρὸς τοὺς πληθυσμούς τούτους. Ἐχουμεν ἐντεθεν τάντα λεγόν, ὅτι οὐδὲν ἀγαθὸν θεωροῦμεν πόρρω μᾶλλον ἢ εἰρήνην ἀσφαλή καὶ διαρκῆ ἐν τῇ ἐγγυῇ Ἀνατολῇ. Ἀλλ' εἰ τῶν περιπεσιῶν καθύπερ τούτων ἔχουμεν ἀποκρίσιν καὶ πλήρη τὴν συνκρίσιν τῆς διαρκούς κινήσεως τῆς τῶν συγγῆς ἐξ αὐτῆς διακρίσεως τῆς εἰρήνης ἐπὶ μόνον ἐν τῇ ἐγγυῇ Ἀνατολῇ ἀλλὰ πολλὴ καὶ γενικώτερη.

Ἐρῶσιν οἱ Τούρκοι διακρίσιν τὴν ἀσφαλίαν αὐτῶν ἐπὶ πληθυσμῶν ἀλλοσθενῶν, εἰναι ἄδύνατον καὶ ἀποκατασταθῇ εἰρήνη διαρκὴς καὶ ἀσφαλῆς. Πραγματικῶς χειροκροτήματα ἐκ τῆς αἰτίας καὶ τῶν ἀποκαταστάσεων. Δὲν θέλω καὶ διατυπώσω κατηγορητικῶς κατὰ τῆς Τουρκίας τὴν στρατὸν ταύτην. Πραγματικῶς εἰς τὴν ἱστορίαν αὐτῆς, ἡ ἡμετέρα δουλοκρατία ἐτεροσθενεῖς πληθυσμούς. Εἴναι ἱστορικὴ διαρκὴς πάλη, εἴτε ἀνθρωπίνης εἴτε ἐκκλησιαστικῆς τῶν πληθυσμῶν τοῦτων ῥεπόντων φυσικῶς πρὸς ἀνάγκησιν τῆς εὐευθείας τῶν τῶν κατεκτητῶν δὲ διὰ παντός μεσσοῦ ἐπὶ διωκόντων τὴν ἐξήντισιν αὐτῶν. Δὲν εἴναι καλὴ μέθοδος καὶ ἐπιτέλῃ περὶ τῶν ἄλλων πληθυσμῶν. Μοὶ ἀρκεῖ καὶ ὑπομνήσω τοὺς Ἑλληνικὸς πληθυσμούς καὶ τοὺς ἄλλους καὶ τὰ κατὰ τὴν αὐτῶν. Χρὲς ἄρα, ὅτι ἡ στρατιὰ ἡμῶν ἐπὶ τὴν ἐκ τῆς Νικαυηδείας ἡμετέρας μετὰ τὴν ἡμετέραν ἡ στρατιωτικὴ τὸν καὶ τὴν τρικυνοῦσιν ἀνθρώπων ἀναγκάσθησιν καὶ ἐπιτάχυνσιν τῶν πλείων καὶ καὶ ἀποκατασταθῇ τῆς χώρας ἐν τῇ ὁποίᾳ εἶδον τὸ φῶς καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔχουσι τὴν τάχους τῶν κατὰ τὴν τῶν, ἵνα σωθῶσιν ἀπὸ τὴν σφαγῇ ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἴσως αὐτοὺς ἡ παρροσία τοῦ ἐθνομικτοῦ στρατοῦ. Δὲν μειοῦσι κατ' οὐδὲν τὴν πρὸς τοὺς ἀπογεῖς αὐτοὺς ἀνθρώπους συμπαθεῖαν καὶ κατὰ τὴν ἀποχώρσιν διακρίσθαι ἐγγυήματα καὶ πράξεις ὑπὸ ἄλλων ἐξ αὐτῶν, οἱ ὅποιοι, παλαιότεροι, ὑπὸ τοῦ πάθους κατὰ τινος δὲ πληροφορίας καὶ προκληθέντες ἐκ τῆς ἐκσπινδύνσεως χειροδουρίδων ἐκ τινῶν οἰκίων, ἐπωφελέθησαν τῆς εἰς τὴν μάχην ἀπασχολήσεως τοῦ στρατοῦ ἵνα προδῶσιν εἰς ἀξιοθελήτους παρεμπονεῖς.





αύτην καὶ εἰς πάντα τυχὸν ἀμειβάλλονται περὶ τοῦ βασιλείου αὐτῆς. Δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχωσιν ἄνθρωποι ἐλπίζοντες, ὅτι εἶναι δυνατόν ἡ Ἀγκυρὰ νὰ ὑποκύβῃ εἰς τὴν λογικὴν, τὴν ὑπὸ τῶν πραγμάτων ἐπιβαλλομένην χειροκροτήματα.

Τὰ γεγονότα τῶν τελευταίων ἡμερῶν μοι διδόνσι τὸ δικαίωμα νὰ πιστέω, ὅτι ἀποδείχθη τελείως ἡ βασιμότης τῆς ἀπάντητος ἡμῶν πρὸς τὴν Μεγάλῃ Συμμαχίᾳ Δυναμεί. Ἐκ διαπραγματεύσεων μὲ τὴν Ἀγκυρὰν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προέλθῃ ἡ εἰρήνη. Ἡ εἰρήνη δὲν δύναται νὰ προέλθῃ ἢ ἐκ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ στρατοῦ. Χειροκροτήματα. Καὶ ὁ Στρατός ὁ Ἑλληνικὸς εἶναι ἐκτὸς μὲ πᾶσαν τὴν συνκρίτησιν τῆς ἀποστολῆς τὴν ὁποῖαν ἐπιτελεῖ χειροκροτήματα. Ὁργανὸν παρακτατοποίησης τῶν ὑπερτάτων ἐπιταγῶν τῆς ἱστορικῆς ἐπεξεργασίας τῆς συντελουμένης ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς ἐκείναις χώραις, ἐν ταῖς ὁποῖαις τόσον ἀκαίρως ἐθάρρυν ἄλλοτε ὁ πολιτισμὸς καὶ τὰς ὁποῖας καλὸν πτεῖ σήμερον τόσον πυκνὴν τὴν σκιά τοῦ βυρβύρου δουλείας, κλισθάνεται ἀκαίρως τὴν σοβαρότητα τοῦ ἔργου τὸ ὅπου τῷ ἔχει ἀνατεθῇ.

Αἱ ἐκ Μικρῆς Ἀσίας κατὰρθάνουσαι εἰδήσεις ἀποδεικνύουσιν ὅτι σύμφωνα πρὸς τὴν σοβαρότητα τοῦ ἔργου εἶναι καὶ κί προσπᾶθεται τοῦ στρατοῦ μας (χειροκροτήματα). Καὶ ἤδη, κύριοι, περὶ τῶν τῶν λόγων κλισθάνεται τὴν υποχρέωσιν νὰ διατηρῶσιν τὴν ἀκράδαντον πεποιθήσιν τὴν ὁποῖαν πάντες ἀδικρίτως οἱ Ἕλληνες ἔχομεν, ὅτι οἱ ἐπὶ τῶν πεδίων τῆς Μικρῆς Ἀσίας γίνοντες τὸ χιμὰ των ἡρώων πολεμιστικῆς μας ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἐνδόξου Βασιλέως μας λαμπρὸν θὰ ἐπιθέτωσι τὴν κυριαρχίαν εἰς τὸ εὐκλεισμημα τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως, τοῦ ὁποῖου τὴν κρημνίσαντες ἐθελον πρὸς ἐκτὴν ἐπὶ οἱ θυμαῖτοι ἐλαῖναι ἡγῶνες τῶν πατέρων μας. Πικρὸν ὅμως χειροκροτήματα ἐκ τῆς αἰδοῦσης καὶ τῶν θεωρίων. Οἱ κ. κ. Πηρεῖς οὐκ οὐκ ζήτησαν καὶ ζήτω ὁ Στρατός. Ζήτω ὁ Βασιλεύς).

**Ν. Στράτος.** Ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐξέταξε τὴν πεποιθήσιν ὅτι σύμφωνα τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος συμφωνεῖ πρὸς τὴν ἀπάντησιν τὴν ὁποῖαν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀπεκρίθη πρὸς τὴν προταθεῖσαν ὑπὸ τῶν Συμμάχων Δυναμείων μεσολάθησιν. Αὐτῶν τὴν τυχὴν νὰ δηλώσω ὅτι τὸ κατ' ἐμὲ ἐπικρατῶν τελείως τὴν δοθεῖσαν ἀπάντησιν ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως

χειροκροτήματα. Ἡ προταθεῖσα μεσολάθησις ἐκ μέρους τῶν Συμμάχων Δυναμείων ἐνέχει τρωτὰ στρατιωτικῆς φύσεως, τὰ ὁποῖα δὲν ἔτο δυνατόν νὰ παρίδῃ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις. Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς παρκαταρτημένος καὶ πένοντος, ἔτο ἔτοιμος νὰ ἀρξήται τῶν ἐπιχειρήσεων δι' ὧν θὰ κατενεχθῇ, ὡς εὐχρημα πάντες καὶ ὡς ἔχρημα πεποιθήσιν πάντες, τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα κατὰ τῶν στρατευμάτων τῶν ὁθωμανικῶν, ἅτινα ἀνθίστανται εἰς τὴν ἐκτελεσὶν μὲς ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τῆς ἐπισήμου Τουρκίας συνθήκης, κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην διαπραγματεύσεις μεσολάθησεως, ὅς' αὐτὸν ποτε τύπον προταθεῖσαι, οὐδὲν ἄλλο ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν ἀποτέλεσμα εἰμὴ τὴν τήρησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἀπράκτου, τὴν πᾶσαν ὁλοῦ τοῦ χρονικοῦ δικστήματος τοῦ κατὰ τὴν κατὰ τῆς ἐπικρατούσας ἐν Μικρῇ Ἀσίᾳ κληματολογικῆς συνθήκης διὰ τὴν ταχθεῖν περὶ τῶν τῶν ἀπογεωρήσεων, τὴν παρὰ εἰς τὴν ἀντίπαλον ὁλοῦ τοῦ χρονικοῦ δικστήματος τοῦ χρονικοῦ εἰς αὐτὴν, ὅτι ἐπιληθῇ ἀτελευτήτων, διαπραγματεύσεων, τῶν ὁποῖων πᾶσαν μακρὸν ἔχει παρὰ εἰς καὶ εἰς τὴν Ἑυρώπην καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ τουρκικὴ διπλωματία.

**Δ. Γούναρης.** (Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως.) Ἐπὶ κλῶνας.

**Ν. Στράτος.** Ἐπὶ κλῶνας, βεβαίως. Ἀπὸ τοῦ δὲ ὅτι κί διπλωματικῇ μεγίστων Κρατῶν, αἵτινες τοιαύτην ἔχουσιν πεῖραν τῶν τουρκικῶν παρεμβάσεων, ἀπεπειρήθησαν τοιαύτης φύσεως μεσολάθησιν, ἡτις μὲ ὅλον τὸν φιλικὸν καὶ συμπαγῆ καὶ γρηγορῶν, τὴν ὁποῖαν ἔχον ἀπέναντι τοῦ μαχημένου Κράτους, πράγματι πρακτικῶς ἤθελεν ἐνδελεχῆται μόνον τὸν ἀντίπαλον.

Ἄλλ' ἡ μεσολάθησις εἶχε καὶ ἕτερον γρηγορῶν, ὁ ὁποῖος ἐλτοπίζει τὴν θέσιν ἐκτέρου τῶν διαπραγματμένων. Ἐξήτησαν παρὰ τῆς Ἑλλάδος νὰ ἀποδεχθῇ κατ' ἀρχὴν τὴν μεσολάθησιν καὶ νὰ ἀναστῇ εἰς χεῖρας τῶν μεσολαβησάντων Δυναμείων τὴν διαπραγματεύσιν τῆς συνδιαλλαγῆς, αὐτοῦ πρῶτον ἀποδεχθεῖσα κατ' ἀρχὴν τὴν μεσολάθησιν ἤθελε μείνει σύμφωνα ἐπὶ τῶν ὁρῶν ὅς' οἱ θὰ ἐδέχοντο οἱ Συμμαχοὶ νὰ μεσολαθῶσιν. Κύριοι, τοιαύτα διακρίματα γρηγορῶν ἀπευθυνόμενα ἐκ μέρους μεγάλων προστατῶν εἰς ἡττημένους εἰλοὺς τῶν. Τοιαύτα διακρίματα μοι ὑπεθυμίζουσι τὴν μεσολάθησιν τοῦ 1897 ἔτους καθ' ἣ ἡ Ἑλλὰς



ειρήνη νομίζω ότι είναι μόνον εκείνη, ήτις δύνανται να στηριχθῇ ἐπὶ τῆς ἐντίμου ἐκτελέσεως τῶν συνθηκῶν.

Ἡ Ἑλλάς· κατώρθωσε νὰ ἴδῃ μέγα μέρος τῆς ἐθνικῆς αὐτῆς ἐντολῆς περικτωμένῃ, επιστραφισμένους δὲ τοὺς ἀγῶνας αὐτῆς διὰ τῆς συνθήκης ἐκείνης· τὴν ὑπόσχεσιν ἐκπεπληρώσαντες πάντες ὡς πληροῦσαν τὴν ἐλάχιστον ὅριον τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν ἀξιώσεων. Ἀπέκλυται τῆς συνθήκης τυχόντες ἡμέτεροι ἐργάταις ἀνόμελως περικυβάνουσιν οὐσιαστικῶς ὅλην τὴν Τουρκίαν καὶ ἀντιστραφέντες εἰς τὴν ἐκτελέσειν αὐτῆς. Ὅτι ἐπρεπε ν' ἀναμείνῃ τις ἀπέκλυται τυχόντες κατεπείγουσας ἤτοι μίαν καὶ μόνην ἐνεργεῖν διπλωματικῇ, ἢ ἐντολῇ, πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἡθικῇ τοῦλάχιστον ἐνίσχυσις αὐτῆς, ὡπως ἐπιβάλλει τὴν θέλησιν τῆς εἰς τὴν ἀνταρτίας. Ἐπιζητεῖται ἐν τούτοις σήμερον ἡ ἐξασφάλις ἐντίμου καὶ δικαίου ειρήνης διὰ μέτρων, τὰ ὅποια εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποτέλεσμα ἡδύναται νὰ καταλήξωσιν, εἰμὴ εἰς τὴν ἡθικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἀντάρτου πρὸς ἐπιερχόμενους τῆς ἀνταρτίας. Ὁ μόνος τρόπος διὰ τὴν περικυβαντοποίησιν δικαίου καὶ ἐντίμου ειρήνης θὰ ἦτο ἡ παροχὴ ἀπολύτου ἐντολῆς εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Στρατὸν, πρὶν εἶναι συνταχθῶσιν εἰς τακτικὴν στρατὸν καὶ ἀτκατοὶ ἡδὲ καὶ τοῦ Κεμάλ, θὰ ἦτο ἡ παροχὴ τῆς τοιαύτης ἐντολῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἵνα ἐκκαθάρσῃ τὸ ἔδαφος τῆς Ἀνατολῆς ἐν ὀνόματι τῶν συνθηκῶν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας. Ἀντὶ τούτου προτείνουνσι συμβιβασμούς ἐπὶ θύσας τῶν κατεπείκτων ἡδὲ δικαίων. Ὑπὸ τούτοις ὅροις δὲν δύνανται ποτὶ νὰ ἐξασφαλίσθῃ εἰρήνη ἐν τῇ Ἀνατολῇ, οὔτε ἐντίμος οὔτε δικαίος. Ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς καλεῖται σήμερον νὰ ἐπιβάλλῃ ὅχι μόνον τοὺς ὅρους τῆς συνθήκης ἀλλὰ καὶ τὴν θέλησιν τῆς Ἑλλάδος, ὅποια διαγράφεται ἐν τῇ συνθήκῃ ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπόσχεσις θὰ διαγράφωσι τὰ μετὰ τὰ πολεμικὰ γεγονότα μὴ λανθάνει νὰ προκύψωσι ζητήματα.

Χαίρω δὲ πολὺ, κύριε, ὅτι ἐν τῇ ἀπαντήσει τῆς Κυβερνήσεως· διακρίνεται διπλωματικῶς τὸ στάδιον τῶν ἀποφάσεων ἐκείνων αἵτινες μόνον εἶναι δυνατόν νὰ ἱκανοποιησῶσι τὴν ἀντιλήψει τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἡ Συνθήκη τῶν Σεβρῶν δύνανται νὰ θεωρηθῇ ὡς μία ἀνεπὶ ἱκανοποίησις πρὸς τερματισμὸν τῶν Ἀνατολικῶν ζητημάτων, μετὰ τὸ τέλος τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου. Ἦτο ἀναμενέμενόν τι τὰ Ἀνατολικὰ ζητήματα, προχρυσίνοντα τελευταῖα ἐν μέσῳ τοῦ κυκλώματος τῶν ἀντιθέσεων τῶν συμφερόντων, θὰ

ἐπύχονον λύσεως ὅχι ἀκριβοδικίας, ὅχι ἐξουσίας, οὐκ ἐπιτυχόν ὅλα τὰ ζητήματα τῆς Κεντρικῆς, Εὐρώπης. Ἀρ' ἡ σιγή; ἢ Συνθήκη τῶν Σεβρῶν ἀπεγράψατο καὶ ἀρ' ἡ σιγή; ὅχι καὶ ἀντιθέται; πρὸς ἐκπεπληρωσὴν καὶ ἐκτελέσειν αὐτῆς παραυπάσθησαν, ἐρχομένηται πρὸς τῆς Ἑλλάδος νεοὶ ἀγῶνες, οἵτις εἶναι βεβαίως συνεχεῖς πρὸς τερματισμὸν τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος, τοῦ ὅλου Εὐρωπαϊκοῦ ἀγῶνος. Ἀλλὰ διὰ τὴν Ἑλλάδα εἶναι κυρίως πλεονος ἀντιθέσεις εἰς τὴν αὐτῆς ἐπέσειν ὅσπερ μέχρι τούδε, διὰ τὴν Ἑλλάδα κατεργάται εἰς αὐτὴν πλῆθος, μετακινούμενα, καὶ ἐστερημένη πασης ἐμπειρίας βουθέας τῶν προτέρων Συμφωνιῶν. Μετὰ τὴν εὐτυχίαν δὲ τερματισμοῦ ἀγῶνος τούτου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνεσθαι λόγος περὶ τῆς ἀκρυστάτης καὶ αὐτοῦ τῆς συνθήκης, τῶν Σεβρῶν. Ἐκτός τοῦ ζητήματος τῆς πλῆθους ἀπελευθερώσεως ὅλων τῶν τραπεζικῶν τοῦ Ἑθνικοῦ, ἐκ ὅπου ἔχουσιν ἀνάγκην τῆς ἐργασίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, γίνονται ζητήματα ἀσφαλείας τοῦ Κράτους καὶ ἀλλομετακινούμενα ἱκανοποιήσεως αὐτοῦ. Ἐχει δὲ ἡ Ἑλλάς δικαίωμα, μετὰ τὴν τοιαύτην διάψευσιν τῆς διεθνούς συνθήκης, ν' ἀξιώσῃ τοιαύτην διαγραφὴν τῶν συνθηκῶν τῆς, ὥστε ἀπαντῶν ἀναξιοπιστοῦ ἐλλοίου καὶ ἔχει τὴν ἀσφαλείαν τοῦ. Καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα πρὸς τούτους νὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς ἀντιπάλους καὶ πρὸς τοὺς Συμμάχους, ὅτι προσέειπε θυσίας χύμας καὶ γράμματα, συνηγορήσῃ μετ' αὐτῶν μετὰ ἱκανοποιήσεως καὶ αὐτῶν, ἀλλ' ἀρ' ἡ σιγή; ἢ ἀντιθέται; ὅχι καὶ ἀντιθέται εἰς αὐτὴν ν' ἀποβιβασθῇ εἰς τὴν Συνθήκην καὶ ἀρ' ἡ σιγή; ἢ Συνθήκη τῶν Σεβρῶν μετέβαλε τὴν ἐντολὴν εἰς τερματισμὸν τερματισμοῦ, ὅχι καὶ αὐτῆς καὶ ἀπαντῶν καὶ ἀναμενόμενα μετὰ σήμερον εἰς τὴν διεκδικημένην καὶ αἰώνιαν μετὰ πλεονος τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑποταγῇ τις εἰς πῶσον πρὸς ἡ' ἀνελθῶσι, πιθανώτατα ὅ' ἀνελθῶσιν εἰς τισσάρια διεκδικημένην, ἀπὸ τῆς σιγῆς, καὶ τῆς ἔχει δικαίωμα ἡ χώρα, ὡπως εἶχον καὶ οἱ συμπελεμισταὶ αὐτῆς κατὰ τὸν παλαιότερον πόλεμον, νὰ φροντίσῃ καὶ περὶ τῶν αἰκονομικῶν ἀνταλλασμάτων, νὰ ζητήσῃ νὰ μείνῃ ἐλευθερὰ ὡπως ἀκινῶσιν αὐτὴ τὸ ζήτημα τούτο. Καὶ καὶ θυσίας καὶ αἰκονομικὰ δὲν εἶναι δυνατόν πρὸς νὰ ἔχουσιν τὰ ἀνελθῶν ἀνταλλασμάτων, ἐκκα-







Ο κ. **Δ. Βοκοτόπουλος** φράνει, ότι παρουσιάζεται ήδη ευκαιρία ενεργείας της Ελλάδος προς σύνταξιν εμπορικών σχέσεων μετά της Σοβιετικής Ρωσσίας.

Ο κ. **Περ. Ίαν. Αργυρόπουλος** λέγει, ότι, προκειμένου αί έργασίαι της Συνελεύσεως να μη διενεργηθώσι πλέον των δέκα ημερών, δέν πρέπει ή Κυβέρνησις να είναι ψυχολογικώς απηχγυλημένη άλλού παρά μόνον εις τόν αγώνα όστις διεξάγεται έν τή παλαιμκή μετώπῃ. Προτείνει δ' όπως διακοπώσιν αί επί της Ημερησίας Διατάξεως συζητήσεις των έρωτήσεων και έπερωτήσεων, ώστε να φηρισθώσι τα έπειγούσης σπουδαιότητος νομοσχέδια.

Τήν πρότασιν αυτήν υποστηρίζει και ο κ. **Γ. Καρπετόπουλος**, συνιστῶ δ' όπως ή Κυβέρνησις ελαχιστή και καθορίσῃ τα προς ύφηρτιν επείγοντα νομοσχέδια, διότι ώς έχει ή Ημερησία Διατάξις δέν δύναται να εξαντληθώσι τά έν αύτῃ, ούτε έν δικστήματι υγιήσ όγκλήρου.

**Δ. Γούναρης.** (Πρωθυπουργός). Δεχομαι την πρότασιν του κ. Αργυροπούλου υπό τίν όσον αφορά, ως προς την αναβολήν των έρωτήσεων και επερωτήσεων, όπως τηρηθῇ ο Κανονισμός, παρατηρώσι τούτεστι καθ' έκαστην συνεδρίαν του λίγου επ' αύτων οι ύστες εγγεγραμμένοι. Ός προς τόν καθορισμόν δέ των ψηφισθησόμενων νομοσχεδίων, δηλοῖ ότι τούτο θέλει κάμει α'ριον ή Κυβέρνησις.

Ο κ. **Ν. Στράτος**, άποδέχεται τάς παρατηρήσεις του κ. Πρωθυπουργού, συνιστῶ δέ μόνον την άναστολήν των διατάξεων του Κανονισμού ως προς τας έργασίας της Συνελεύσεως, επί του Συνταγματός, διότι δέν δύναται άνευ τούτου ή Συνέλευσις να προήλῃ καθ' έκαστην εις νομοθετικήν έργασίαν.

Ο κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός), συμφωνών εις τούτο, προτείνει όπως από σήμερα άπορασίσῃ ή Συνέλευσις, ότι αύριον ήμεραν προς συζήτησιν επί του Συνταγματός ή Συνέλευσις εργασιθῇ επί της νομοθετικής έργασίας.

Η πρόταξις αύτη του κ. Πρωθυπουργού γίνεται δεκτή υπό της Συνελεύσεως και ειτέρεται αύτη εις τήν

### Ήμερησίαν Διάταξιν του νομοθετικού αύτης έργου.

Γίνεται δι' άναστάσεως δεκτή εις α' συζήτησιν ή πρότασις επί των τροποποιήσεων άρθρων τινών του Κανονισμού της Βουλής, σχετιζομένων προς τό Στενογραφικόν γραφεῖον.

Γίνονται δι' άναστάσεως δεκτή κατ' άρχήν, κηρυσσόμενα καταπαύοντα, τά σχέδια νόμων.

«Περί άπονομής έτησίης χορηγίας εις τήν Βασιλισσάν Μητέρα».

«Περί άνακρίσεως της σωληνωτής εγκαταστάσεως δια τήν ύδρευσιν των Άνακτόρων του Διαδόχου».

«Περί άναγραφής πιστώσεως δραχ. 79.000 διά τήν επίστησιν των παρά τή πλάτεια του Συνταγματός Παλαιών Άνακτόρων».

Γίνονται δι' άναστάσεως δεκτή κατ' άρχήν τά σχέδια νόμων.

«Περί χορηγίας έπιδόματος Θρόνης, περί τρόπου χορηγίας μερίδων τροφής εις άξιωματικούς, άνθυπαπιστάς και τους τούτοις έξουσιομένους, και περί έπιδόματος όπλιτών».

«Περί έξουσίας και κατατάξεως ως έφεδρον άξιωματικών του Υγειονόμου και Φαρμακευτικού, των έν των Νέων Χωρών κατοικούντων».

«Περί καθορισμού των άπιδόχων των προαγομένων μελών της Ν. και Πρεσβυτικής Αποστολής».

«Περί τροποποιήσεως του άρθρου 13 του νόμου 2149».

Γίνονται δεκτή δι' άναστάσεως εις α' κατ' άρθρον συζήτησιν τά σχέδια νόμων.

«Περί μεταφοράς εις τήν β' σειράν της έφεδρείας των έχόντων πατέρα ή άδελφόν θανάτῃ έν πόλεμῳ».

«Περί τροποποιήσεως του νόμου 1233 του 1918 περί παροχής περιθάλψεως εις τάς τίμωμενείας των υπό τά όπλα υπηρετούντων άνδρών».

«Περί τροποποιήσεως διατάξεων τινών των νόμων Σ' της 9 Ιουλίου 1872 περί Επισκοπών και Επισκόπων, ΣΥ' της Εκκλησίας της Ελλάδος», 1195 της 27 Μαρτίου 1918 περί παροχής έπιδόματος εις τους αναλαμβάνας τήν διακονίαν σχολαίωντων ή χρηρευσών Επισκοπικών έδρών, αρχιερέων κλπ. και 792 της 11 Ιουλίου 1917 περί τροποποιήσεως του Καταστατικού της Ι. Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος».

«Περί τροποποιήσεως της τελευταίας παραγράφου του άρθρου 4 του νόμου 571 περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των νόμων ΓΩΚΓ', ΓΩΚΕ' και ΓΩΞΓ' περί οργανισμού των Πανεπιστημίων και 251 περί παρατάσεως του χρόνου της έγγραφής κλπ.».

«Περί τροποποιήσεως των νόμων 808 και 1173 περί συστάσεως πατριωτικού ιδρύματος περιθάλψεως».

«Περί όρισμού τιμής δραχμής εις γρόσια Τσερκίας διά τήν καταβολήν των άπιδόχων των άξιωματικών, άνθυπαπιστών, όπλιτών και των τούτοις άντιστοιχούντων, ως και γυναικών



ποιήσεως του νόμου 2494 του 1920 «περί προσωπικού των Πολιτικών Υπουργείων».

Γίνονται δεκτά εις α' κατ' άρθρον συζητήσει τὰ σχέδια νόμου:

«Περί τροποποιήσεως του νόμου περί έντοπιών υπαλλήλων».

«Περί κυρώσεως του από 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικού Διατάγματος «περί παροχής συνδρομής εν τω Δημοσίῳ Ταμείῳ ὑπὲρ τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου κατὰ τῆς φυματώσεως καὶ τοῦ θεράπευτρίου «Παραχάλκιστον Ἀσκληπείον παίδων».

«Περί τροποποιήσεως τῶν άρθρων 11 καὶ 26 τοῦ νόμου 2461 περί Ἀστυνομίας τῶν πόλεων».

«Περί ἀποκτατάσεως τῶν αἰρετῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν».

Γίνεται δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τῶν σχεδίων νόμου:

«Περί μεταβολῆς τῶν περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν υπαλλήλων νόμων ΓΥΑΖ' τοῦ 1909 καὶ ΓΩ' τοῦ 1911», κηρυσσόμενον κατεπεῖργον, προτάσει τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

«Περί τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1866 καὶ καταργήσεως τοῦ νόμου 2489», κηρυσσόμενον ἐπίσης κατεπεῖργον.

«Περί κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1920 Β. Διατάγματος περί ἐπαναφορᾶς τῶν παρὰ τὸ Σύνταγμα ἀπολυθέντων δικαστικῶν υπαλλήλων», κηρυσσόμενον κατεπεῖργον.

«Περί κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1920 Β. Διατάγματος περί ἐπαναφορᾶς δικαστικῶν καὶ εἰσαγγελικῶν υπαλλήλων», κηρυσσόμενον ἐπίσης κατεπεῖργον.

Γίνονται δεκτὰ κατ' ἀρχὴν τὰ σχέδια νόμου:

«Περί κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος περί ἐπαναφορᾶς τῶν ἀπολυθέντων ἢ παραιτηθέντων καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου».

«Περί κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος περί διορισμοῦ γραμματέων ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν κλπ.».

«Περί κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος «περί χορηγήσεως προκαταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ὑποστάντας ζημίας κατὰ τὴν 31 Ἰουλίου 1920».

«Περί κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος περί καταργήσεως τῶν διατάξεων δι' ὧν ἀναγνωρίζεται διὰ τὴν σύνταξιν ἢ τὴν προαγωγὴν εἰς τὸ διπλόσιον ὁ χρόνος τῆς ὑπὸ τὴν κληθείσαν Ποσειδωνιὴν Κυβέρνησιν Θεσσαλονικῆς ὑπηρεσίας κλπ.».

«Περί κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος περί καταργήσεως τοῦ νόμου 1193 καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1912 καταστατικοῦ τῆς ἐν Καλλιθέῃ Χαρακοπείου Σχολῆς».

«Περί τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1804 «περί προσωπικοῦ τοῦ τυπογραφείου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν».

«Περί ἰδρύσεως παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἑξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν καὶ διαφωτιστικῆς ἐν τῷ Ἑξωτερικῷ ἐνεργείας ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν διακρίων», κηρυσσόμενον κατεπεῖργον, καὶ

«Περί ἐγκρίσεως πιστώσεων ἀρχ. 425,000 διὰ τὴν κατασκευὴν νέων κτιρίων φάτων ἐπὶ τῶν ἀκρωτηρίων, Σάπια, Δερματὰ καὶ Τούρλας, ὡς καὶ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου Κερὶ κτιρίου».

Γίνεται δεκτὸν εἰς α' κατ' άρθρον καὶ σύνολον συζητήσει τὸ σχέδιον νόμου:

«Περί ἐγκρίσεως χρημικῆς ὑπηρεσίας στρατοῦ».

Γίνονται δεκτὰ κατ' ἀρχὴν τὰ σχέδια νόμου:

«Περί τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 1881, «περί διαθεσίμου ἀποδοχῶν κλπ. τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἑκπαίδευσως» 1422 «περί διορισμοῦ, μεταθέσεων καὶ προαγωγῶν τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἑκπαίδευσως» καὶ 2384 «περί μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινῶν τῶν ἐκπαιδευτικῶν νόμων 1381, 1422 κλπ.».

«Περί κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος «περί καταργήσεως τοῦ νόμου 2449» καὶ περί τροποποιήσεως τοῦ νόμου 401 «περί ἰδρύσεως Βυζαντινοῦ καὶ Μεσαιωνικοῦ μουσείου καὶ περί προστασίας τῶν Βυζαντινῶν καὶ Μεσαιωνικῶν ἔργων τέχνης».

«Περί δωρεᾶς ἐκχυμῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν ἔργων γλυπτικῆς καὶ πλαστικῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Βουκουρεστίου».

«Περί τροποποιήσεως τοῦ 578 νόμου περί χρημικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ Β. Ναυτικῷ καὶ τοῦ τροποποιήσαντος τοῦτον 2042 νόμου «περί προσθήκης διατάξεων εἰς διέποντας τὴν διοίκησιν τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ νόμους».

«Περί τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΓΥΜΣ' περί ταχυδρομικῶν ταμιευτηρίων, ὡς αὐτὰς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 495».

«Περί κυρώσεως ἀντροπικῶν συμβάσεων».

«Περί παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 2373 τοῦ 1920 περί χρησιμοποίησεως τῶν ἐν τῷ Ἑξωτερικῷ διαθεσίμων τοῦ νόμου ΓΧΜΒ' κατὰ τὸ ἔτος 1920».

«Περί προσθήκης ἐν τέλει τοῦ άρθρου 2 τοῦ νόμου 2567».

«Περί τροποποιήσεως τοῦ άρθρου 86 τοῦ 425 νόμου περί στρατολογίας, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 1108 τοῦ 1917».

«Περί ἐγκρίσεως λογαριασμοῦ πληρωμῆς δαπάνης συμπληρωματικῆς διὰ κατασκευασθὲν διαμέρισμα ἐν μετῶν ἀρμε

βελτιον αριμεν) του Έλκωσιου Παριζιώς και προέδρου των  
ἐπιστημῶν Έλκωσιων κατεστρατών Κρόνλιντς και Πασ-  
κλίου».

«Περὶ συστάσεως Υπουργείου του Θησαυροῦ».

«Περὶ συστάσεως Υπουργείου Ταχυδρομείων, Τηλεγραφείων  
και Τηλεφώνων».

«Περὶ τροποποιήσεως του άρθρου 1 του νόμου ΓΣΚ' 3220  
περὶ Τυχεῖου Συντάξεων του προσωπικοῦ τῆς Ύψιχρας των  
σιδηροδρόμων Παιρ. ΑΘ. Πελοποννήσου».

«Περὶ τροποποιήσεως του άρθρου 1 του νόμου 2377».

«Περὶ τροποποιήσεως του νόμου ΓΡΥΝ' τῆς 10 Φεβρουα-  
ρίου 1891».

«Περὶ ἀντικατάστασεως του άρθρου γ' του άρθρου 17 του  
νόμου 162 περὶ προσλήψεως μηχανικῶν, μηχανοκίνητων κλπ.  
διὰ τὴν κτίρην και τεχνικὴν ἐν γένει ἔργα στρατού».

«Περὶ τροποποιήσεως του ὑπ' ἀριθ. 1545 νόμου περὶ προσλή-  
ψεως άρθρου 2ου εἰς τὸ ἄρθρον 1ου του νόμου 106 του 1911».

«Περὶ τροποποιήσεως του άρθρου 2 του νόμου 2151 περὶ  
ἐπαγγελματικῶν Σωματείων».

«Περὶ ἰδρυμάτων ὁμογενῶν και ἱστορικῶν ἐν γένει».

«Περὶ τροποποιήσεως και θεμελιώσεως διατάξεων τινων  
του νόμου 1381 περὶ δικαστηρίων κλπ. του προσωπικοῦ των  
σχολείων τῆς Μαιης Ύψιχιδεύσεως, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ  
των νόμων 2381 και 2385 και του νόμου 2170 περὶ τροπο-  
ποιήσεως και συμπληρώσεως των νόμων ΓΧΚΑ', ΓΥΑΗ'  
κλπ.».

«Περὶ ἀναγραφῆς τῆς Ύπαρχιας Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν Ύψι-  
κλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἱερῆς Ἐπισκοπῆς Ἀθηνῶν».

«Περὶ τροποποιήσεων και προσθηκῶν εἰς τὸν νόμον 2128  
περὶ συστάσεως Σωματείου ἐν τῷ Β. Ναυτοῦ».

«Περὶ διορισμοῦ γραμματέων και γραφέων εἰς τὸ Ύπουρ-  
γεῖον τῆς Ἱθνηκῆς Οἰκονομίας».

«Περὶ ἀναγραφῆς πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ του Ύ-  
πουργείου των Ναυτικῶν διὰ τὴν πληρωτὴν ἐξόδων των παρα-  
δοθησμένων εἰς τὴν Κυβερνήσιν ξένων πλοίων».

«Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸν νόμον 2131 περὶ του  
νόμου τῆς πληρωτῆς των ἀποδόνων τῆς Ναυτ. Βρετανικῆς  
Ἀποστολῆς».

«Περὶ ἐγκυμνίσεως προσφύγων».

«Περὶ τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του νόμου 1023  
περὶ ἱστορικῆς ἐπιμερήσεως σχολείων, ὡς ὤντος ἐκδο-  
ποιήθη διὰ του ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου 1920 Β. Διατάγματα».

«Περὶ ὑποχρεωτικῶν θαλασσιμῶν και ἀναθαλασσιμῶν των  
κατοίκων του Κράτους».

«Περὶ κυρώσεως του ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ

Διατάγματος περὶ ἐπανεκδόσεως των ἀπολυθέντων καθηγητῶν  
του ΕΘ. καὶ Μετσόβ. Πολυτεχνείου κλπ.».

«Περὶ τροποποιήσεως του άρθρου 12 § 4 ἐδάφειον β' του  
νόμου 2193 τῆς 5 Ἰουνίου 1920 περὶ συμπληρώσεως και  
τροποποιήσεως διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων».

«Περὶ ἰδρύσεως Μικροβιολογίου του Πασιλίου Γεωργίου».

«Περὶ ἀναγραφῆς νέας πιστώσεως διὰ τὴν συμπλήρωσιν  
ἔργου ἐπὶ του δικαίου του Κεντρικοῦ Μετρίου Τ. Τ. Τ.».

«Περὶ κυρώσεως του ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετι-  
κοῦ Διατάγματος περὶ ἀναγραφῆς του άρθρου 12 του νό-  
μου 753».

«Περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τὸν νόμον 2034».

«Περὶ ἀναγραφῆσεως τῆς γοήσεως του εἰς ἀνθρωπικὸν μόλυβο-  
δου λευκοῦ γραμματοῦ του ἑξαιρέτου του μόλυβου και ἀποθα-  
γῶν εἰς τὸν δίκαστον και ἄλλα ἔργα».

«Περὶ τροποποιήσεως του άρθρου 2 του νόμου 2113 περὶ  
χορηγήσεως ὑπὸ τῆς Ἱθνηκῆς Γκαβέλης θανάτου εἰς τοὺς  
ἐκ Μ. Ἀσίας πρόσφυγας ὑπὸ τὴν ἐγγυήσιν του Κράτους».

«Περὶ διαθέσεως του κληροδοτήματος Γεωργίου Τσαλδῶρη  
πρὸς ἀνάγειν διδασκῆτον, Θηλέων ἐν Πολυτεχνεῖ τῆς Κο-  
ρινθίας».

«Περὶ τροποποιήσεως του νόμου ΓΣΝ 5' τῆς 20 Μαρ-  
τίου 1908 περὶ των ἀπολυμαντηρίων».

«Περὶ τροποποιήσεως του νόμου 1979 τῆς 28 Ἰανουαρίου  
1920 περὶ ἰδρύσεως ἀντιρυματικῶν ἱατρείων, νοσηρειῶν,  
ἀναρρωτηρίων και ἁσυνῶν θεραπευτηρίων».

«Περὶ συστάσεως σχολῶν ἐν τῷ Β. Ναυτοῦ».

Γίνονται δὲ ἀναστάσεις δευτεῖα εἰς α' κατ' ἄρθρον τῆς ἱ-  
στῆς κηρυσσόμενα ἀπεσπείργοντα τὰ σχέδια νόμου

«Περὶ τροποποιήσεως του νόμου ὑπ' ἀριθ. 680, ὡς ἐροπο-  
ποιήθη διὰ του ὑπ' ἀριθ. 911 νόμου μεταγενετέρος τοῦτου  
περὶ καταστάσεως ἄνωματων παθόντων ἐν ὑπηρεσίᾳ».

«Περὶ κληρονομικοῦ ἐκτακτοῦ ἡμερησίου ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς  
ἄνωματους, ὑπαξιωματικούς και ὑπόχ. του Β. Ναυτικοῦ, τῆς  
μετακλίσεως δι' αἰσθητικῶν λόγων εἰς τῆς Ναυτ. Νομικῆς κατὰ

«Περὶ κυρώσεως του ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ  
Διατάγματος περὶ τροποποιήσεως του άρθρου 1 του νόμου 2021  
και ὁρισμοῦ διατάξεων περὶ προέδρου καὶ κληρονομικοῦ ἀρχι-  
τέκτονος των ἄνωματων του Β. Ναυτικοῦ καὶ ἀναρρώσεως του  
880 νόμου».

«Περὶ συμπληρώσεως του ΓΥΝΕ' νόμου του 1909 περὶ ὁ  
πρόβλεπτος προσθέτου ἔργου ἐπὶ του κληρονομικοῦ εἰς πόλιν  
του δήμου Ἑγίνου».

«Περὶ μεταβολῆς διατάξεων ἀφοριστῶν τὰ τιμολογια των  
σιδηροδρόμων, τοὺς ἐλεγκτὰς κλπ.».

«Περὶ υποχρεωτικῆς ἀντικαταστάσεως ἀπολεσθέντων σκαφῶν καὶ περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1184».

Γίνονται δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμου.

«Περὶ συμπληρώσεως νόμων περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων».

«Περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων 1240 καὶ 1920 περὶ ἐκδόσεως γραμματίων Ἑθνικῆς Ἀμόνης».

«Περὶ τροποποιήσεως τῶν ἀφορισμῶν τὴν ἐφεδρεῖαν τοῦ Σώματος τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης διατάξεων».

«Περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων περὶ προσωπικοῦ τῶν θασῶν».

«Περὶ διαθέσεως δασικῶν ἐκτάσεων διὰ γεωργικοῦς, βενδρακομικοῦς ἢ ἄλλους κοινῆς ὠφελείας σκοποῦς».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 18 τοῦ νόμου 1863 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 184 περὶ ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιμελητηρίων».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1920 ραθυβετικού Διατάγματος περὶ ἀνασυντάξεως τοῦ Σώματος τῆς στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης».

«Περὶ καταβολῆς προμηθείας διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς ὑπερρεσίας τοῦ δανείου σιδηροδρόμων Θεσσαλονίκης—Κωνσταντινουπόλεως».

Ἐπίσης γίνονται δεκταίνατ' ἀρχὴν αἱ προτάσεις νόμου.

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινῶν τῶν νόμων ΔΝΔ' τοῦ 1912, 423 τοῦ 1914 καὶ 1748 τοῦ 1919 περὶ ἀπαλλαγῆς ἀγροτικῶν ἀκινήτων ἐν Κερκύρα ἀπὸ βαρυνόντων αὐτὰ διγενικῶν βαρῶν», καὶ

«Περὶ ὑπαλλήλων τῆς τέως Σαμακῆς Πολιτείας».

Λύεται μετὰ ταῦτα ἡ συνεδρία ὥρα 9 μ. μ. ἵνα ἐπαναληφθῇ αὔριον ὥρα 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος  
Κ. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς  
Η. Ίακώβου  
Ν. Μουζάκης.

# ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ

Ἐν Ἀθήναις σήμερον, τὴν 1ην Ἰουλίου, ἡμέραν Πέμπτην τῆς ἐβδομάδος, τοῦ ἔτους 1921, προσκλήσει τοῦ Προέδρου τῆς I' ἐν Ἀθήναις Συντακτικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως, κ. Κ. Ἀργ. Λομβάρδου, οἱ πληρεξούσιοι Ροδόπης κ.κ. Γ. Ματσόπουλος καὶ Γ. Χεκίμογλου, προσελθόντες καὶ θύοντες τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, ἔδωκαν ἑκάτερος τὸν ἐξῆς ὅρκον· «Ὁρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἀγίας, ὁμοουσίου καὶ ἁδι-

αιρέτου Τριάδος, ὅτι, πιστὸς εἰς τὴν Συνταγματικὴν Βασιλῆα τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντῖνον, θὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ τοῦ ἀντιπροσώτου καθήκοντα· ὅτι αὐτὸς θὰ πρῶτειναι οὐδὲ θὰ ψηφίσω τι ἀντιθέκινον εἰς τὰς πεποιθήσεις μου καὶ ὅτι θὰ συντελέσω εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ πολιτεύματος, ὅπως ἐξαρκεῖται ἐν τῇ δικαιοκρατίᾳ καὶ τῇ συμπεριφορᾷ τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ λαοῦ».

Ὁ ἱερεὺς  
Α. Παπακωνσταντῖνου

Οἱ ὀρκισθέντες  
Γ. Ματσόπουλος  
Γ. Χεκίμογλου

Ὁ Πρόεδρος  
Κ. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς  
Η. Ίακώβου  
Ν. Μουζάκης

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΝΔ'

Τῆς 2 Ἰουλίου 1921

Ὡρὰ 6 καὶ 30 μ. μ. ὁ κ. Πρόεδρος ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἐδρᾶς κηρύττει τὴν ἀναρτίαν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀναγῶσι τὰ θεσφαίχ.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Ἀνακινούνται ἀπολυθῶς ἀπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἐξῆς·

— Ἡ ἑλληνικὴ Περικαία *Shoshon California* καὶ περιγῶρων ἀπιστέλλει πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Συνελεύσεως ἐπιταγὴν ἐκ δολλαρίων 780,10 διὰ τὴν περὶ ἀλλοτρίων τῶν ὀφειλῶν καὶ γκερὼν οἰκογενειῶν τραυματικῶν παθόντων.

Δώδεκα ἐπιπλεῖ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν θεματικῶν, ἀπολυθέντες κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1920, παρακαλοῦσι τὴν Συνέλευσιν, ὅπως μεριμνήσῃ ἵνα ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς θέσεις τῶν.

— Ἐπιτροπὴ κολλητῶν Κελιῶν τῆς κοινότητος Βαλκάνδας, παρακαλεῖ, ὅπως ληρθῇ μέριμνα ἵνα μετριάσθῃ εἰς τὸ δικαίον ὅριον ἡ δικαιοσύνη τῶν γεωργικῶν μεταξὺ τῶν κολλητῶν καὶ ιδιοκτητῶν ἡ ἐνοικιστῶν διὰ τῆς ἐπιτάξεως ὑπὲρ αὐτῶν τοῦ ἀγροκτήματος Κελιῶν.

— Κανονίσαι προσφυγας Μακεδονίας καὶ Θρακίας παρακαλοῦσιν, ὅπως χρηρηγῇ εἰς ἐκάστην ἐποικισζομένην γεωργικὴν οἰκογένειαν ἐν ἀροτρίων ζῶον καὶ δάνειον ἐκ 500 δραχμῶν, ἐπιτραπῇ δ' εἰς αὐτοὺς ἡ ἀνοικοδόμησις οἰκημάτων, δὲθῇ δάνειον ἐκ 1000 δραχμῶν, αὐξηθῇ ἡ χρηρηγομένη

ζωή και, ενισχυθή η υγειονομική υπηρεσία και ληφθή πρόνοια διὰ τὰ πολυπληθῆ ὄργανα.

— Ἐπιτροπὴ τῆς κοινότητος Βουλή τῆς Σπάρτης παρκαλέσθ, ὡς διαταχθῇ ἡ ματαίωσις τῆς πλειοδοτικῆς δημοπρασίης πρὸς ἐκτίθωσιν τοῦ δημοτικοῦ δάσανος Ἀλίου Κωνσταντίνου, ἵνα μὴ ἀποστειρευθῶσιν αἱ περὶ αὐτῶν οὐδενὸς ἡ κοινότητος.

— Ὁ Πολυζῶης Παναγιωτοῦ παρκαλέσθ, ὡς τὸ χορηγηθῇ ἡμετέρι δια τὴν ἐστέρωσιν ἡλεκτρικῶν λαμπτήρων ἐν τῷ πύθμενι τῆς Θελεκστῆς Πύλῃς ἡμῶν.

— Ὁ Ἀγγέλου Βιδυλάκης, ἀρχιεργάτης τῶν εἰρηνοδικαίῳ Θεσσαλονίκης, παρκαλέσθ, ὡς προταπηρῇ ὁ νόμος 1979, ἐκκαταρτῶν καὶ τοῦ δυνάμει τούτου διορισθῆναι ἀρχιεργάτης τῶν εἰρηνοδικαίῳ Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

— Ὁ Νικολάου Π. Μπασιόπουλος αἰτεῖται τὴν καταγραψῆναι τὸ νόμον 2180, ὡς ἀντικαταρτῶν εἰς τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος.

— Ἡ Βουλὴ τῆς Χέρης Δ. Χρηστοπούλου καὶ ἡ γῆρας Μ. Χρηστοπούλου, αἰτεῖται Νικηλίου, αἰτῶνται, ὡς δὲ αὐταῖς ἀποζημιώσις διὰ τὴν καταληθέντα γῶρον τοῦ κτήματος τῶν μεταβληθέντα εἰς νοσοκομεῖον.

— Ὑποδιδάσκαλοι τῆς περιφερείας Κιλκισίων αἰτῶνται τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρὸς τοῦς δημοδιδασκάλους τῶν Νέων Χωρῶν.

— Οἱ αἰτοῦται τῆς συνοικίης Ἀρεῶς καὶ τῆς λεωφόρου Ἀλεξάνδρου παρκαλέσθ, ὡς πολυπλησιεστῶσιν αἱ τροχιοδρομικαὶ διαδρομαί, πρὸς πληρεπέρειαν αὐτῶν συγκοινωνίαν.

— Ὁ Σύλλογος τῆς Ἀκωνιατῆς ἀδελφότητος ὑποβάλλει φήρισμα δι' αὐτὸ αἰτεῖται τὴν επανιεθῆσθιν ἀδικήματος γενομένου εἰς τὴν συνταγματικὴν τῆς χωροφυλακῆς καὶ Πυλὸν Ραζῆλον, παρκαλωνισθέντα κατὰ τοὺς προδιδασκούς τῶν ὑποστράτηγων.

— Ὁ Πανελλήνιος Σύνδεσμος ἐκδοτῶν καὶ βιβλιοπωλῶν αἰτεῖται τροποποίησιν τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου περὶ εἰσχωρηγῶν, ὡς ἀναγνωστικῶν βιβλίων εἰς τὰ δημοτικά σχολεῖα τῶν καταλλήλοτέρων ἐκ τῶν πρὸ τοῦ 1917 ἐκτεκρινέντων.

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. Μ. Γούδας, Σ. Δηλιγιάννης, Α. Τσουκαλᾶς, Α. Πετραλῆς κ. λ. ὑποβάλλουσι πρότασιν φηρίσματος «περὶ ἀκυρώσεως τοῦ νόμου 2061», δι' οὗ

ἀπονεμήθῃ ἡ βαθμὸς τοῦ νομάρχου καὶ συντάξῃ 50.000 δραχμ. ἐπὶ τῶν εἰς τὴν Πυλὸν Κουντουριώτην.

Οἱ πληρεξούσιοι Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. Ρ. Καλαντζόπουλος ὑποβάλλει τροποποίησιν εἰς τὸ 1ον ἄρθρον τοῦ προτάσεως νόμου «περὶ μετεκτάσεως εἰς τὴν ἐ' περιφέρειαν τῶν ἐγγύων πατέρων ἢ ἀδελφῶν θανάτου ἐν πολέμῳ».

Οἱ πληρεξούσιοι Μεσσηνίας κ. Π. Σάκης ὑποβάλλει τροποποίησιν εἰς τὸν νομοσχεδίου «περὶ μετεκτάσεως τῶν πατέρων τῶν ἐγγύων πατέρων ὑποβληθέντων νόμου 1979 καὶ 1979 τοῦ 1914».

Οἱ πληρεξούσιοι Αἰτωλίας Ἀκαρνανίας κ. Δ. Κασσάνος ὑποβάλλει τροποποίησιν εἰς τὰς προτάσεις νόμου «περὶ μετεκτάσεως εἰς τὴν ἐ' περιφέρειαν τῶν ἐγγύων πατέρων ἢ ἀδελφῶν θανάτου ἐν πολέμῳ».

Οἱ πληρεξούσιοι Μεσσηνίας κ. Α. Λουκουρέζος ὑποβάλλει τροποποίησιν εἰς τὸν 1ον ἄρθρον τῆς προτάσεως νόμου «περὶ μετεκτάσεως εἰς τὴν ἐ' περιφέρειαν τῶν ἐγγύων πατέρων ἢ ἀδελφῶν θανάτου ἐν πολέμῳ».

Οἱ πληρεξούσιοι κ. Θ. Μοσχούλας ὑποβάλλει τροποποίησιν εἰς τὸν νομοσχεδίου νόμου «περὶ ἀκυρώσεως τοῦ νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ ἀνακαταστάσεως τοῦ Σώματος τῆς Στρατιωτικῆς Διοικήσεως».

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τῶν τοῦ νόμου 1918 τοῦ 1908, Φεβρουαρίου 1898 «περὶ διατάξεως ἐπὶ τῶν».

Τὸ νομοσχεδίου τοῦτο ἀρβύεται κατεπεῖρον καὶ γίνεται δεκτὸν κατ' ἄρῃν.

Οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Θεμελιωδῶν κ. Π. Πρωτοπαππαδάκης ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἐκκαταστάσεως ἀπὸ γῶρου καὶ τέλει ἀκαρνωτικῶν ἀκαρνωτικῶν, διορίσιν καὶ π. τῆς Β. Περιφέρειας Περικλῆς».

Τὸ νομοσχεδίου τοῦτο ἀρβύεται κατεπεῖρον καὶ γίνεται δεκτὸν κατ' ἄρῃν.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ Βασιλικῆς χορηγίας».

Οἱ ἐκ τῶν Θεμελιωδῶν Ὑπουργοὶ κ. Π. Πρωτοπαππαδάκης καὶ ὁ τῆς Περιφέρειας Ὑπουργὸς κ. Α. Καρτάλης ὑποβάλλουσι τροποποίησιν εἰς τὸν νομοσχεδίου νόμου



«περί προπαινήσεως τοῦ νόμου 808 καὶ 1172 περί συστάσεως Παιδαγωγικοῦ Ἰδρυματός».

Ὁ κ. Π. Πρωτοπαππαδάκης Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβάλλει νομοσχέδιον «περί προπαινήσεως καὶ γεωργικῆς παροχῆς».

Ὁ κ. Θ. Ζαῦμης Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑποβάλλει νομοσχέδιον «Περί ἰδρύσεως Ἑκκλησιαστικοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου».

Ὁ κ. Σπ. Στάης Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποβάλλει τὰ ἐξῆς σχέδια νόμων·

«Περί προπαινήσεως τοῦ νόμου 1979 τοῦ 1920 «περί ἰδρύσεως ἀντιφωσικῶν ἱκτριῶν κλπ», ὅπου κηρύσσεται **κατεπεῖγον** καὶ γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν·

«Περί τῶν λειτουργῶν τοῦ Φροντιστηρίου Κερκύρας»·

«Περί προπαινήσεως διατάξεων τοῦ ΔΝΖ νόμου «περί συστάσεως δήμων καὶ κοινοτήτων» καὶ

«Περί ἐπεξεργασίας εἰς τὰς Νέας Χώρας τῆς ἱσχύος τοῦ νόμου 2575 «περί ἀποζημιώσεως τῶν ἀγκυρῶν καὶ προέδρων κοινοτικῶν συμβουλίων», ὅπου κηρύχθη **κατεπεῖγον**, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν.

Ὁ κ. Ι. Δ. Ράλλης Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας ὑποβάλλει τὰ ἐξῆς σχέδια νόμων·

«Περί προπαινήσεως διατάξεων τινῶν τοῦ νόμου 2190 «περί ἀνωνύμων Ἐταιριῶν»·

«Περί προπαινήσεως τοῦ νόμου 2023 «περί ἐγκυβερνήσεως ἐχθρικών περιουσιῶν καὶ συμψηφισμοῦ ἐχθρικών χρησῶν» καὶ

«Περί κυζήσεως τῶν ἐργατικῶν δικαιωμάτων τῶν πτωχιδωρικῶν Νέων».

Καὶ τὰ τρία ταῦτα ὡς ἀνωτέρω νομοσχέδια κηρυχθέντα **κατεπεῖγοντα**, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, γίνονται δεκτὰ κατ' ἀρχήν.

Ὁ κ. Θ. Ζαῦμης Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑποβάλλει τὰ ἐξῆς σχέδια νόμων·

«Περί ἐπανεξετάσεως τῶν ἐν τῷ ἐτὶ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1920-1921 ἀπορριφθέντων μαθητῶν ἐν τῇ σχολείῳ τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως»·

«Περί ἐπισκευῆς τῆς παρὰ τὴν Λεβιάδειν Βυζαντινῆς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ».

Ἀφιερεῖται τὰ νομοσχέδια ταῦτα κηρυχθέντα, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, **κατεπεῖγοντα**, γίνονται δεκτὰ κατ' ἀρχήν.

Ὁ κ. κ. Γ. Μεταλατζίης Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἡ Πρωτοπαππαδάκης ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἡ Δ. Ράλλης ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας ὑποβάλλει τὰ ἐξῆς σχέδια νόμων· «Περί παροχῆς ἐκπαινήσεως κατὰ τὸν ὅρον τῆς Ἑλληνικῆς παροχῆς κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἀνταρμιάνον πρὸς αὐτὴν ἀνταρμιάνον ἐκπαινήσεως, ὅπου ἐπίσης κηρύχθη **κατεπεῖγον**, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν.

Ὁ κ. Α. Η. Γούναρης Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ Πρωτοπαππαδάκης Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβάλλει τὰ ἐξῆς σχέδια νόμων· «Περί παροχῆς ἀνταρμιάνων τινῶν παροχῶν, ὅπου ἐπίσης κηρύχθη **κατεπεῖγον**, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν.

Ὁ κ. κ. Α. Η. Γούναρης Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἡ Πρωτοπαππαδάκης Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβάλλει τὰ ἐξῆς σχέδια νόμων· «Περί συστάσεως δικταξέων τοῦ νόμου 1816 περί ἐπαινήσεως τῆς χρήσεως τῶν δικαστικῶν ἐνστίμων καὶ περί κυζήσεως τῶν τῶν τῶν πινυκῆς διαδικασιῶν, ὅπου ἐπίσης κηρύχθη **κατεπεῖγον**, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν.

Ἡ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Κοινοβουλευτικῇ Ἐπιτροπῇ ὑποβάλλει τὴν ἐκθεσὶν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περί προπαινήσεως πρὸς κατὰ τὴν εἰς τὸν ἐνεργὴν στρατὸν τῶν ἐν τῷ πόντικῳ Β τῆς μοναρχικῆς ἐκπαινήσεως ἐκπαινήσεως ἀνταρμιάνων ἀνταρμιάνων».

Ὁ κ. Π. Πρωτοπαππαδάκης Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβάλλει νομοσχέδιον «Περί ἰδρύσεως πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς Τελωνειακῶν Ἀρμενιστέσεων ἐν τῷ Τελωνεῖῳ Ἀδριανουπόλεως καὶ δικαιοδοτικῆς τοῦ ἐκεί λειτουργοῦτος Διοικητικοῦ Δικαστηρίου τελωνειακῶν παροχῶν», ὅπου ἐπίσης κηρύχθη, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, **κατεπεῖγον**, γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν.

Ἡ ἐπὶ τῆς ἐπεξεργασίας, βιομηχανίας καὶ ἐμπορίας τοῦ καπνοῦ **Εἰδικῇ Ἐπιτροπῇ**, ὑποβάλλουσα τὴν ἐκθεσὶν αὐτῆς, μετὰ βραχέων εἰσήγησιν τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτῆς κ. Δ. Κατσάνου, ὑποβάλλει καὶ τὰς ἐξῆς προτάσεις νόμων·



Ο κ. **Ι. Σιακῆς** λέγει, ὅτι καὶ Τρόπεζαι ἔχουσι παραχρῆμα τὰ καταστήματα πέρα των ιδιοκτησιῶν εἰς τὴν ἀρχαίαν των ἀξίαν, θέλουσι δὲ νὰ κτίσωσι τὰ καταστήματα των ἐπὶ τῆς κεντρικωτέρας ὁδοῦ τῆς Θεσσαλονίκης, πρὸς τὴν ὁδοῦ Πεντζέλου. Ἀλλὰ τὴν ἀντικαθόρισιν ἐν τῇ ὁδῷ αὐτῇ ἔχουσι συμφέρον πρωτίτως αἱ ιδιοκατασκευαὶ ἐπιτηδεύουσιν. Δὲν θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ταχύτεραν ἀντικαθόρισιν τῆς πόλεως τὸ νὰ κτίσωσιν καὶ Τρόπεζαι ἐν αὐτῇ τῇ ὁδῷ. Δύνανται ἐπὶ ταύτας ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ θέσῃ διατάξιν καθ' ἣν καὶ Τρόπεζαι δύνανται ν' ἀποκαθίσταναι εὐκατεστὸν εἰς πᾶσαν ὁδὸν ἐκτὸς αὐτῆς.

Γίνεται μετὰ ταῦτα δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 4, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 2, 3, 4 καὶ 5, ὡς ἐτροποποιήθηκαν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Τὸ ἄρθρον 6 διακηρύσσεται, γίνεται τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, καὶ τὸ ἄρθρον 7 γενόμενον 6, γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Γίνονται ἐπίσης δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ ἄρθρα 8, 9 καὶ 10, μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Ι. Σιακῆς**, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 καὶ 28. Ἀπαιτῶν ὡς ἐτ' ἀποπλήθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἀναβλέλλεται δὲ ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου, λίγω τῶν ἐπανερχομένων τροπολογιῶν.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν νομοσχεδίου «Περὶ συστάσεως προτομῆς, Γεν. Διευθύνσεως ἀποκαταστάσεως ἐποικίων ὁμογενῶν Μακεδονίας, παρὰ τῇ Γεν. Διοικήσει Μακεδονίας» ὁ κ. **Ν. Γερμανός**, εἰσαγὼν τὸν σκοπὸν τοῦ νομοσχεδίου, ὅστις εἶναι ἡ πλήρης ἀποκατάστασις τῶν καταφυγόντων εἰς Ἑλλάδα προσφύγων, λέγει ὅτι, καίτοι διὰ τὸν σκοπὸν τούτον ἐδαπανήθησαν πολλὰ δεκάδες εκατομμυρίων, οὔτε ὁ σκοπὸς ἐξεπληρώθη ἀλλὰ καὶ ὁ πληθυσμὸς τῶν προσφύγων ἐμειώθη ἐπικρατέως. Καίτοι δ' ἀνεμνετο ὅπως τὸ παρὶν νομοσχέδιον βελτιώσῃ τὴν κατὰστασιν ἐκείνην, ἐν τούτοις οὔτε τούτο ἐγένετο. Διὰ τούτου ζητεῖ νὰ διωθῶσιν εὐρύτατα δικαιώματα εἰς τὸν Γεν. Διευθυντὴν, καὶ συνιστᾷ νὰ λείψῃ ὅλη ἐκείνη ἡ γραφειοκρατία, ἥτις συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ νευραγήσῃ πᾶσα εὐσυνείδητος ἐπὶ τῷ ζητημένῳ, τούτου ἐργασία.

Ο κ. **Γ. Χατζηγεωργίου**, ἐξετάζων τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς γενομένην ἐργασίαν πρὸς ἐποικισμὸν, παρατηρεῖ ὅτι πᾶν ὅ,τι αὕτη ἐπραξεν ὑπῆρξε καταστρεπτικὸν καὶ διὰ

τούς πρόσφυγας καὶ διὰ τὸ Κράτος, τὸ ὅτε ἐν ἐξῆλκεν εἰς τὰ ἄρματα πάντων.

Ο κ. **Γ. Ἀλεξανδρόπουλος** Γεν. Διοικητὴς Μακεδονίας Ὑπουργὸς λέγει ὅτι, νῦν ἔς νυν ἐκείνη τῇ Γεν. Διεύθυνσιν Μακεδονίας, ὅσποτε νὰ ἔχον παρὰ ὅπως πικρὸν ἡμῶν ἐν ἑστέ τούτοις.

Ο κ. **Κ. Τσιτσέλης** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῇ Γενερῇ δὲν εὐρίσκει, ὅπως, ἐπίκαιρον νὰ διεγερθῇ τινὲς ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ νὰ κηρύσσεται ὅτι ἰσθμίζουσιν εἰς πρόσφυγας εἰσελθεῖν κυβερνητικῶν μέτρων, καθ' ὃν τινὲς ἡμετέρας ἀρχικωμένη ὑπηρεσία, ὅπως τὸν καὶ ἐπὶ καὶ ποιεῖται ὑπερ τῶν προσφύγων.

Ο κ. **Γ. Χατζηγεωργίου** συνεχὲς εἶναι τὸ ἐκρήναι καὶ ὑπὸ τῶν Ὑπ. γερῶν, καὶ ὑπὸ τῆς ἐκείνης ἐκείνου τὴν κατὰστασιν, ἀρκεῖ ὅχι ἴσως εἶναι δὲν δύνανται νὰ μετ'ελθῶσι, καὶ τὰ ἑλόντα γάρων ὅποια, τὰ ὅποια δὲ καὶ μαζὶν ἀνιέρει, καὶ συνιστᾷ ἐπὶ τούτοις τὴν προσήκον τῆς Κυβερνήσεως. Ὑποστηρίζει δ' ἐν τούτοις ὅπως ὁμολογῇ ὅτι ὁπείθεται δι' αὐτὸν εἰς τὸν Γεν. Διοικητὴν Θεσσαλονίκης.

Ἀνακηρύσσεται μετὰ ταῦτα καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1ον.

Ἐπὶ τῷ ἄρθρῳ 2ον, ὁ κ. **Α. Παπαζαχαρίου** ὁμολογῶν, συνιστᾷ νὰ τεύσῃ προσήκον εἰς τὸν μέλλοντα ν' ἀναλάβῃ τὴν Διεύθυνσιν, ἵνα ἡ αὐτὴ ἄρῃ τῆς θέσεως ἥν θ' ἀναλάβῃ.

Μετὰ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 3ον, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 3ον.

Ἐπὶ τοῦ 4ου ἄρθρου ὁ κ. **Ν. Γερμανός** ζητεῖ νὰ προστεθῇ ὡς ἀντιπρόσωπος ἐν τῷ Γνωμοδότητῳ Συμβουλίῳ ἓν μέλος τοῦ Κτηματικῶν Συνδέσμου.

**Δ. Γούναρης** (Προβουλευτὸς). Ὅχι τοῦ Κτηματικῶν Συνδέσμου ἀλλὰ τοῦ Γνωμοδότητῳ Συμβουλίου.

Ο κ. **Κ. Τσιτσέλης** συνιστᾷ νὰ μεταρρυθμισθῇ τὸ ἄρθρον, συνδυάζοντιν πρὸς τὸν μετεπόμενόν νόμον περὶ ἀπαικτικώσεως. Προτείνει δ' ὅπως μετὰσχῇ τοῦ Γνωμοδότητικῳ Συμβουλίῳ καλλὸν ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινοτήτος καὶ ὁ Πάρεδρος.

Γίνεται κατόπι δεκτὸν τὸ ἄρθρον 4, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 5.

Ἐπὶ τοῦ 6 ἄρθρου ὁ κ. **Ν. Γερμανός** ζητεῖ νὰ ἐκδο-









οὐκ ἔστι μετὰ πόλιν, ὁ κατέχων ἀπορροσίων τὰ τελευτήγια  
τῶν ἀνθρώπων, τοὺς ἐκτελείας κλπ.

Γινώσκουσι ἐπίστροφὴν δὲ ἰσχυροτάτου δεικτοῦ κατ' ἀρχὴν τῶ  
σχεδίου νόμων·

Ἐπεὶ καὶ περὶ τῶν ἀποκαταστάσεων καὶ προεργασιῶν τῶν  
ἐπιστολῶν τοῦ Β. Νικηταίου.

«ἅλλοι γυναικῶν προσέειπεν αὐτὸς γυναικῶν οὐκ ἐστὶν ἄλλος  
Νόμος. Νόμοις αὐτῶν»·

«Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 346 ἀπὸς ἐπιθεώρησιν  
τῆς ὁμοτιμῆς ἐπιτελεῖς»

[illegible]

«Περὶ κατεργασίας διχταζέων του νομού 535 «παρ.  
ναυπηγῆς στολ.ταλ.αρχ.αρχ.»

[illegible]

Ἦνουντι κατ' ἑπὶ δευτέρῃ χρησθέντι κατεπείγοντα,  
εἰς α' συζήτησιν κατ' ἄθρον καὶ σύνολον τὰ πρὸς τὰ νόμιμα

• Περὶ τροποποιήσεως του άρθρου 13 της νόμου 2149/...

«Παλὶ τρεπομένης, ἀντικειμένης, καὶ συμπληρώ-  
σης διακρίσιν τῶν νόμων 2215 καὶ 2216 περὶ  
νομιστικῆς σκοπολογίας».

«Περὶ παρατήσεως τῆς ἐγγραφῆς τοῦ νόμου 2373 τοῦ 1920  
περὶ χρηματοποιήσεως τῶν ἐν τῇ ἀξιοκρατῇ διευθετήσεων  
τοῦ νόμου 17XMB κατὰ τὴν ἔτος 1920»

«Προσέτι προσθήκη: ἐν τέλει του γόβου: 2 του γόβου 2567».

Προκειμένου μετά ταύτα νὰ ψηφισθῇ καὶ εἰς τὰ πρὸ νομισχέδια κερτυσόμενα αὐτὰ παρρησιᾶ ἰσχυρῶς ταῦτα μετὰ παρρηγήσεως τοῦ κ. **N. Σιγάτου**, ἀπορριπίζεται δ' ὅπως προταχθῶν ἐν τῇ Πανεπιστημ. Διοικήσει τῆς ἁγ. Ἐκκλησίας ἀπὸ τῶν πρὸς κέρυσιν νομισχέδιον διαταχθέντων νομισχέδια καὶ ψηφισθῇ ταῦτα μετὰ τὰ εἰς β' συζήτησιν ἀναγεγραμμένα.

Λύεται μετά τούτο η συνδρομία ως 10 και 20' μ. μ.  
 για επανάληψη αρίστων ως 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος  
Κωνστ. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς  
Π. Τακώβου  
Γ. Κρεστενίτης.

Ἦρξεν ὁ καὶ 30<sup>ος</sup> μ. μ. ὁ κ. Πρόεδρος ἀνέβη ἐπὶ τῆς  
ἐδρᾶς, καὶ εὐχαρίστησεν τὴν ἐκκλήσιν τῆς συνελεύσεως καὶ εὐχαρίστη-  
ται ν' ἀναβῇ ἐπὶ τὴν ἐδρὰν.

Προσκήνιο είχα του κ. Ηρακλίου, προτεραιότητα και δι-  
δουσι την συντακτικὴν ὁρίαν, ὁ μὲν πῆρεται ὡς: Ἄρτας κ.  
**Σ. Βενούκας** ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, οἱ δὲ πῆρε-  
ξούται: Ρωδότης κ.κ. κ. **Χαρούς Αἰὴ-Μεχάτογλου,**  
**Χαρούς-Ἀλῆ-Γυαλῆ** καὶ **Ἀγιφ-Ζαδδ-Ἀγιφ** ἐπὶ τοῦ  
Κορκάκου, κατὰ τὰ κατὰ τὸν παρὸντος πρῶτοντος πρῶ-  
τῆς μὲν καὶ πρῶτοντος ὁ ὁμοῦτος ἴσως.

\*Ανακοινώνεται ότι ο υπάλληλος κ. Παπαδόπουλος τ. 4986

Οι κατόικοι Καστοριάς, σύμφωνα μεν εις κάποιας έκδο-  
σης των καταχωρηθέντων επί του Διεθνούς Πίλ. στην-  
ματιού αγνοούσαν τον.

Ἡ Κίπρις ποιεῖται Πύσιος, Τυρὸν δὲ παρὰ τοὺς Ἰνδοὺς  
ὅτι ἡ ἀρετὴ ἀνιστοῦνται προσελεύσασθαι τοῦ Διὸς ὅταν αὐτῆς  
ἐπὶ νεύῃσι παρὰ τοὺς τῶν ἐλκυστῶν τῆς.

Τὸ σωματοῦν «Ἀλλήλαγγ' ἡ; ἐνοικιστὴν» προτείνει τρεῖς προτάσεις: τὸ νομοθετικὸν Διχτηρῆμα, τὸ ἐννοικιστικόν.

Η Εθνογ. Π. Γκαλιέτρα, άρχισαν και άρχισε εδω-  
γή του άπεθιώσαντος Άντωνίου Π. Γκαλιέτρα καταάστρου  
τοχαφού, κι-εΐται, όπως προσηγορευθή ά νύμφη, περί συντα-  
ξουν, όπως να συμπεριλαμβάνεται και αυτή εις τας δι-  
καιουμένων συντάξας.

Ἡ Χάρις, χάρις Ἁ. Λιγαδιώτου, ἀπολέσασθαι δύο  
νισὸς κατὰ τὴν Μακεδονίαν ἀγρόνα, σίτεται ὅπως ἀπονε-  
μηθῇ κατὰ σύνταξις καὶ διαταγῆς τῆ πληροφορῆ τῶν καθυ-  
στερουμένων ἐπιδωμάτων της.

Ὁ πληρεξούσιος κ. Θεοδ. Τουρκοβασιλῆς ὑποβάλλει τροποποίησιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου "περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων 1881 κλπ.", ἥτις θάλει τυπωθῇ καὶ δικασθῇ.

Ο πρόεδρος κ. Ι. Κούσουλας υποβάλλει τροπολογία επί του νομοσχεδίου «περί τροποποίησης διατάξεων της υπηρεσίας των ΤΤΤ» ης τις θέλει τυπωθή και διανεμηθή.

Ο πληρεξούσιος κ. Ι. Οικονομίδης υποβάλλει  
προσθήκην ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ μεταφοράς εἰς τὴν

β) σφράγις τῆς ἐκτελέσεως τὴν ἐχόντων παρὰ τὴν ἀδελφὸν ἡγεμόνα ἐν τῇ ἐκτῇ, ὅπως θέλει τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ὁ πτρωξούσης κ. **Δ. Μάσσας** υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποκρίσεως τοῦ ἀπὸ 21 Νοεμβρίου 1920 Β. Δικτάγματος «περὶ ἐπικυρώσεως διακοινῶν καὶ κατασκευῶν ἀποκρίσεων», ὅπως ἐπίσης θέλει τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ὁ κ. **Γ. Μπαλτατζής** ὕποβληται ὑποσχέδων «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1511 «περὶ δικτατορίας ἐπὶ τῆς τῶν ἀρχαῶν καὶ τίτλου Πρωτάτου Ἀπεσταλμένου καὶ Πρωτεύοντος Ὑπουργοῦ καὶ Πρωτοῦ Ὑπουργοῦ, ὅπερ ἀπορρίθην, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, κατεπεῖρον γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν».

Ὁ κ. **Σπ. Σιάης** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ὑποθηκῶν) υποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 Νομοθετικοῦ Δικτάγματος περὶ τροποποιήσεως τοῦ άρθρου 3 τοῦ νόμου 2380 τῆς 3 Ἰουλίου 1920 περὶ ἀποκρίσεως τῶν παθόντων κατὰ τὴν τῶν περιουσιῶν τῶν χωρίων Δοσιγῶν, Μπαλτατζῶν, Αἰνῶν καὶ Αἰνῶν τῆς Χαλκιδικῆς. Ἀπειρύνθην καὶ νόμου Ἡρακλίου, ὅπερ ὡς ἐκτελέσθη, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, κατεπεῖρον γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν».

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) υποβάλλει τὰ ἐξῆς σχέδια νόμων

«Περὶ κατασκευῆς καὶ συμπληρώσεως τῆς ἀνακτιῆς ὁδοῦ Μενιδίου-Πατρῆας ἐν τῷ νομῷ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας».

«Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας καὶ τοῦ Γ. Β. Σατολῆς ὑπογραφείσης συμβάσεως περὶ ἀναθεωρήσεως μελετῶν ὑδροσέσεως Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ ἐκτελέσεως δοκιμαστικῶν διατετάσεων».

«Περὶ κυρώσεως συμβάσεως μετὰ τῆς Ἑταιρείας τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς».

Καὶ τὰ τρία πρότε νομοσχεδία, ἀπορρίθην, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, κατεπεῖρονται, γίνονται δεκτὰ κατ' ἀρχήν.

Ὁ αὐτὸς κ. Ὑπουργὸς υποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ κατασκευῆς τῆς παραλιακῆς λεωφόρου Παλαιῶν Φαλήρων-Βουλιαγμένης», ὅπερ θέλει τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ὁ κ. **Θ. Ζατμής** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως) υποβάλλει σχέδιον

νόμου «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1511 «περὶ δικτατορίας ἐπὶ τῆς τῶν ἀρχαῶν καὶ τίτλου Πρωτάτου Ἀπεσταλμένου καὶ Πρωτεύοντος Ὑπουργοῦ καὶ Πρωτοῦ Ὑπουργοῦ, ὅπερ ἀπορρίθην, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, κατεπεῖρον γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν».

Ὁ κ. **Ι. Δ. Ράλλης** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ὑποθηκῆς) υποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ ἀποκρίσεως τοῦ ἀπὸ 21 Νοεμβρίου 1920 Β. Δικτάγματος «περὶ ἐπικυρώσεως διακοινῶν καὶ κατασκευῶν ἀποκρίσεων», ὅπως ἐπίσης θέλει τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας) υποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1511 «περὶ δικτατορίας ἐπὶ τῆς τῶν ἀρχαῶν καὶ τίτλου Πρωτάτου Ἀπεσταλμένου καὶ Πρωτεύοντος Ὑπουργοῦ καὶ Πρωτοῦ Ὑπουργοῦ, ὅπερ ἀπορρίθην, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, κατεπεῖρον γίνεται δεκτὸν κατ' ἀρχήν».

Ὁ αὐτὸς κ. Ὑπουργὸς υποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ ἐκτελέσεως δοκιμαστικῶν διατετάσεων ἐν τῇ πόλει Πλατῆν ἐπὶ τοῦ Διόλου, ὅπερ ἐπίσης θέλει τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ».

Ὁ πτρωξούσης κ. **Ν. Βλιάμος** υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου περὶ ἐπικυρώσεως καὶ ἀποκρίσεως τοῦ ἱθνητοῦ Πανεπιστημίου».

Ὁ πτρωξούσης κ. **Περ. Ἰαν. Ἀργυροπούλος** υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ τροποποιήσεως καὶ προσθήκων εἰς τὸν νόμον 2128 «περὶ συστάσεως τῶν ἐργασιῶν ἐν τῷ Β. Ναυσταθμῷ».

Ὁ πτρωξούσης κ. **Γ. Καρπετόπουλος** υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἀποκαταστάσεως εἰς τὴν πλείων ἀρχαιότητα τῶν ἱερατικῶν τοῦ στρατοῦ».

Ὁ κ. **Δ. Βοκοτόπουλος** υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1920 Β. Δικτάγματος περὶ ἀνασυντάξεως τοῦ Σώματος Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης».

Ἡ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας κλπ. Ἐπιτροπὴ υποβάλλει τὴν ἐκθεσιν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐπίσειπτος προσβάτου ἀγγείου φέρου ἐπὶ τοῦ καπνῶν εἰς φούλας τοῦ δήμου Ἐχίνου».

Ἡ **Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ** ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ κυρώσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ ἐπαναφορῆς τῶν ἀπολυθέντων μενύμων ὑπαλλήλων Ν. Διατάγματος» υποβάλλει διὰ τοῦ προέδρου αὐτῆς κ. **Σίμου Μπαλάνου** τὴν ἐκθεσιν τῆς, ἀπορρίθην, ἀπορρίθην δὲ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, ὅπως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως γίνονται τὴν προσεχῇ Δευτέρᾳ, ἀναγκαζομένου τοῦτου μετὰ τῶν πρώτων ἐν τῇ Ἡμ. Διατάξει.

Προκειμένου εἴτε ἡ Συνέλευσις νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἡμερη-

είναι Διάταξιν τοῦ Νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου, ἡ πρὸς ἐξέτασιν καὶ Περ. Υἱακ. Ἀργυροπούλου συνιστᾷ ὅπως προταχθῇ καὶ ψηφισθῇ τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 75 ἐν τῇ Η.μ. Διατάξει εἰς τὴν συζήτησιν νομοσχεδίων περὶ ἀναγκαστικῆς πιστώσεως ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν δια τὴν πληρωμὴν ἐξόδων τῶν παρεκδεδωσμένων εἰς τὴν Κυβέρνησιν ξένων πλοίων, διὰ τὴν ἀποστολὴν τῆς καθυσταλτικῆς τῆς ἀποστολῆς ἐντεῦθεν τῶν κίτουμένων χρημάτων πρὸς τὰς Ἀγγλικὰς Κυβερνήσεις, δὲν δύνανται ν' ἀναχωρήσωσι τὰ ἐκεῖ εὑρισκόμενα διὰ τὴν Ἑλλάδα πλοῖα.

Ο καὶ Ρ. Βλασταξῆς προσφωνῶς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργῶν συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς πιστώσεως τοῦ καὶ Ἀργυροπούλου παρεκδιδόν ὅπως καὶ οὐχὶ καταπειθὸν τὸ νομοσχέδιον.

Ἡ πρόταξις αὕτη τοῦ καὶ Ἀργυροπούλου γίνεσθαι δεκτὴν ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως.

Εἰσέρχεται εἴτα ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

### Ἡμερησίαν Διατάξιν

τοῦ Νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Γίνεται δι' ἀντικείμενός δεκτὸν εἰς α' κατ' ἀριθμὸν καὶ σύνολον συζήτησιν κηρυσσόμενον καταπειθὸν, το σχέδιον νόμου «Περὶ ἀναγκαστικῆς πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν δια τὴν πληρωμὴν ἐξόδων τῶν παρεκδεδωσμένων εἰς τὴν Κυβερνητικὴν ξένων πλοίων».

Γίνεται δεκτὴ εἰς β' κατ' ἀριθμὸν καὶ σύνολον συζήτησιν, γενομένης δεκτικῆς ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως τῆς τροπολογίας τοῦ πρὸς τὸν ἐξέτασιν καὶ Λ'. Ἀναστασοπούλου, ἡ πρόταξις Περὶ τοποθετήσεως ἄρθρων αἰνῶν τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, σχετιζομένην πρὸς τὸ Στενογραφικὸν Γραφεῖον, ἔχουσα οὕτως:

Τὸ ἄρθρον 96 παράγρ. 4 τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

α') Τὸ Στενογραφικὸν γραφεῖον ἀποτελεῖται:

1) Εἰς διευθυντῆς, ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ διευθυντοῦ.

2) Πέντε στενογράφοι α' τάξεως, ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ τμηματάρχου α' τάξεως.

3) Δύο στενογράφοι β' τάξεως, ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ τμηματάρχου β' τάξεως.

4) Δύο στενογράφοι γ' τάξεως, ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ ὑπουργικοῦ γραμματέως α' τάξεως.

5) Πέντε βοηθοὶ στενογράφοι, ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ ὑπουργικοῦ γραμματέως β' τάξεως.

6) Τέσσαρες δόκιμοι στενογράφοι, ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ ὑπουργικοῦ γραμματέως α' τάξεως.

7) Εἰς ταξινόμους τοῦ στενογραφικοῦ γραφείου, ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ ὑπουργικοῦ γραμματέως β' τάξεως.

8) Εἰς συντάκτης τοῦ Δελτίου τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ τμηματάρχου α' ἢ β' τάξεως.

9) Εἰς βοηθὸς συντάκτης, ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ ὑπουργικοῦ γραμματέως α' τάξεως.

10) Δύο βοηθοὶ συντάκτης, ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ γραμματέως α' ἢ β' τάξεως.

Ἡ παράγρ. 12 τοῦ άρθρου 97 τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

«Βοηθὸς στενογράφος διορίζεται ὁ ἐγγεγραμμένος εἰς τὸ μητρώον τῶν ἀρρένων καὶ κεκτημένος ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ δημοτικῆς ἐμπορικῆς σχολῆς, γνωρίζων στενογραφίαν καὶ ἡσυχασμένος εἰς αὐτήν, ἐπιτυχὼν δὲ ἐν διαγωνισμῷ διεξαγόμενῳ ἐνώπιον ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς, ὡς Προέδρου, τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Στενογραφικοῦ γραφείου καὶ τριῶν στενογράφων α' τάξεως. Εἰς τὸν πρὸς κατάληψιν θέσεως βοηθοῦ στενογράφου διαγωνισμὸν μετέχουσιν οἱ δόκιμοι στενογράφοι καὶ πᾶς ἔχων τὰ ὡς ἄνω ἀναφερόμενα προσόντα. Οἱ ἤδη διορισμένοι δόκιμοι θεωροῦνται ὡς ἔχοντες τὰ προσόντα.

Δόκιμος στενογράφος διορίζεται ὁ ἐγγεγραμμένος εἰς τὸ μητρώον τῶν ἀρρένων καὶ ἔχων ἡλικίαν οὐχὶ κατωτέρην τῶν 18 ἐτῶν οὐδ' ἠνωτέρην τῶν 30, ἔχων ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ δημοτικῆς ἐμπορικῆς σχολῆς, κατέχων στοιχεῖα στενογραφίας καὶ ἐπιτυχὼν ἐν διαγωνισμῷ, διεξαγόμενῳ ἐνώπιον τῆς ὡς ἄνω συγκροτουμένης ἐπιτροπῆς».

Ἡ παράγρ. 15 ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς:

«Στενογράφος γ' τάξεως διορίζεται ὁ ἐπιτυχὼν ἐν διαγωνισμῷ, διεξαγόμενῳ μετὰ τῶν βοηθῶν στενογράφων ἐνώπιον τῆς ἐν § 12 συγκροτουμένης ἐπιτροπῆς».

Ἡ παράγρ. 16 τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

«Οἱ στενογράφοι προάγονται κατ' ἀρχαιότητα ὑπηρεσίας τακτικοῦ στενογράφου. Διὰ τὰ προαχθῶσιν ὅμως εἰς στενογράφους α' τάξεως, ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃσι διπλωμα σχολῆς τινος τοῦ Πανεπιστημίου. Οἱ ἤδη ἐν ὑπηρεσίᾳ στενογράφοι α' τάξεως θεωροῦνται ὡς ἔχοντες τὰ προσόντα.

Οἱ συμπληροῦντες τὸ ὅριον ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν ἀπολύοντων τῆς ὑπηρεσίας».

Ἡ παράγρ. 18 τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

«Διευθυντῆς τοῦ Στενογραφικοῦ Γραφείου, ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ διευθυντοῦ, ὀνομάζεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς εἰς τῶν στενογράφων α' τάξεως ἐκ τῶν ἔχοντων ὀκταετή τοῦλάχιστον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ».

Είς τὴν παράρτ. 21 προστίθεται ἐδάφιον β' ἔχον οὕτως:

«Στενογράφοι, βαθμοὶ ἢ δοκίμοι, ὑπηρετούντες ἐν τῷ στρατῷ ὡς κληρώσεις καὶ τυχοὶν, λόγῳ τῆς ἐν τῇ Βουλῇ ὑπηρεσίας τοῦ ἀναστολῆς ἢ ἀποσπάσεως ἐν τῇ Βουλῇ, παραιτούμενος τῆς ἐν τῷ στενογραφικῷ γραφείῳ θέσεως προ τῆς παραλεύσεως περὶ τακτικῆς ἀφ' ἧς εἶχαν ἀναστολῆς ἢ ἀποσπάσεως, ὑποχρεοῦται νὰ συμπληρώσῃ τὴν στρατιωτικὴν αὐτοῦ ὑποχρέωσιν».

Ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 98 καταργοῦνται τὰ ἐξῆς:

«Οἱ μισθοὶ τῶν στενογράφων δ' τάξεως καὶ τῶν δοκίμων στενογράφων ὁρίζονται ὡς ἐξῆς:

Τῶν στενογράφων δ' τάξεως δραχ. 150.

Τῶν δοκίμων στενογράφων δραχ. 90».

Ἡ παράρτησις 6 τοῦ ἀρθροῦ 98 τροποποιεῖται οὕτως:

«Οἱ στενογράφοι ἐκτελοῦσι τὴν ἀντιγραφὴν τῶν στενογραφημάτων ὑπὸ ἰδίαν αὐτῶν εὐθύναν. χορηγεῖται δὲ εἰς ἕκαστον τούτων ἀποζημίωσις μηνιαία ἐκ δραχ. 150, ἐφόσον διακρίνῃ ἡ Σύνοδος».

Προστίθεται μεταθετικὴ διάταξις ἔχουσα οὕτως:

«Στενογράφοι, ἔχων ὁκταετὴ ὑπηρεσίαν τακτικῶν στενογράφων ἐν τῇ Βουλῇ, προάγεται εἰς τὸν ἀνωτέρον βαθμὸν, ἐφόσον δὲν ἐξηρημόσθῃ ὑπὲρ αὐτοῦ ἢ καταργηθεῖσα διάταξις τοῦ ἀρθροῦ 97 § 10 ἐδάφ. β' τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Ἦσαν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως ἐκείνης προήχθησαν ὁμοιοβάθμιοι τοῦ μὴ προαχθέντος στενογράφου νεώτεροι κατὰ χρόνον ὑπηρεσίας, ἢ τοιαύτη προαγωγή θεωρεῖται γενομένη ἀπὸ τῆς προτερίας τῆς προαγωγῆς αὐτῶν.

Ὡσαύτως, ἐάν εἰς τοὺς οὕτω προαχθέντας ἀπανεμηθῇ ὁ μισθὸς τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ, θεωρεῖται ἐπίσης ὁ μισθὸς οὗτος ἀπανεμηθεὶς τὴν προτερσίαν τῆς εἰς τοὺς ὁμοιοβάθμους τοῦ ἀπανεμηθέντος.

Γίνονται δὲ ἀναστάσεις δευτὰ τὰ σύνολα τῶν νομοσχεδίων:

Περὶ ἀνακαθάρσεως τῶν καταλόγων ἐκλογικῶν βιβλιαρίων.

Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' συζήτησιν, ἔχον οὕτως:

Ἄρθρον 1.

Τὰ παραρτήματα τῶν καταλόγων βιβλιαρίων τῶν ἐκλογικῶν συλλόγων Ἀθηναίων, Πειραιῶς, Πατρέων, Λαυρεωτικῆς, Καλαμῶν, Θεσσαλονίκης καὶ Λαρίσης, τὰ συνταχθέντα κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1920 γενομένην ἀναθεώρησιν τῶν καταλόγων βιβλιαρίων καὶ τὰ κατ' αὐτὴν χορηγηθέντα βιβλιαρία ταυτότητος ἐκλογέως ἀκυροῦνται.

Οἱ ἐν τοῖς εἰρημένους παραρτήμασιν ἐγγεγραμμένοι, ἔνα ἀποκλήσωσιν ἐκ νέου τὸ δικαίωμα τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐκ-

λογικοῦ αὐτῶν δικαιώματος, ὁφείλουσι νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὰς αὐτὰς δικτυώσεις εἰς τὰς καὶ αἱ τὸ πρῶτον αἰτοῦμενοι τὴν ἐγγραφὴν αὐτῶν ὡς ἐκλογέων, κατὰ τὰς περὶ ἀναθεώρησης τῶν καταλόγων βιβλιαρίων διατάξεις τοῦ ΓΣΚΑ νόμου, ὡς ἐτροποποιήθησαν αὐταὶ διὰ μεταγενεστέρων, ὑποχρεώμενοι πρὸς τοὺς τοὺς νὰ παραδίδωσιν εἰς τὰς ἀρμοδίους ἐπιτροπὰς τὰ ἐκλογικὰ αὐτῶν βιβλιαρία.

Τὴν ἐγγραφὴν τῶν ἐκλογέων τῆς ἀνωτέρας κατηγορίας καὶ τὴν χορήγησιν αὐτοῖς ἐκλογικῶν βιβλιαρίων ταυτῶντος θέλουσιν ἐνεργῆσαι αἱ αὐταὶ ἐπιτροπαί, αἵτινες ἐνήργησαν καὶ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν καταλόγων βιβλιαρίων τοῦ ἔτους 1921.

Τὰ χορηγηθήσμενα εἰς τοὺς ἐκλογεὺς τούτους βιβλιαρία θὰ φέρωσι διακριτικὴν σημεῖον κατὰ τὰ κανονισθέντα διὰ Β. Διατάγματος, ὑπερ ὅλῃ κανονίσει καὶ πᾶσαν λεπτομέρειαν σχετικὴν πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 2.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐπιτρέπεται ἡ δια Β. Διατάγματος, ἐκδιδόμενων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν, παράταξις τῶν καθηκόντων τῶν ἐπιτροπῶν ἀναθεωρήσεως καταλόγων βιβλιαρίων μέχρι 1 Νοεμβρίου ἐ. ἔ.

Ἄρθρον 3.

Οἱ ἀπόντες ἐκ τῆς περιφερείας τοῦ ἐκλογικοῦ συλλόγου ἐκλογεὶς τῆς κατηγορίας, περὶ ἧς προβλέπει ὁ νόμος οὗτος, θύναται νὰ λάβωσι τὰ βιβλιαρία αὐτῶν διὰ τοῦ πατρὸς, ἀδελφοῦ ἢ ἀντιπροσώπου, διοριζομένου, ὑπὸ μὲν τῶν ὑπηρετούντων ἐν τῷ στρατῷ τῆς ἑρᾶς ἢ τῆς θαλάσσης, δι' ἐπιστολῆς ἐπισκευρωμένης ὑπὸ τῆς προϊσταμένης αὐτῶν στρατιωτικῆς ἀρχῆς, ὑπὸ δὲ τῶν λοιπῶν δι' εἰδικοῦ πληρεξουσίου.

Ὁ πατήρ, ἀδελφὸς ἢ ἀντιπρόσωπος ὑποβάλλονται εἰς τὸν ἔρκον τοῦ ἐκλογέως.

Ἄρθρον 4.

Οἱ βλαχτοποιήμενοι σκηπῆται καὶ οἱ περιπλανώμενοι Ἀθηναῖοι, οἱ ἐγγεγραμμένοι ἐν τῇ καταλόγῳ βιβλιαρίων καὶ τοῖς παραρτήμασιν αὐτοῦ τοῦ ἐκλογικοῦ συλλόγου Τρικκαίων, διαγραφῆσονται τούτων κατὰ τὴν προκειμένην ἀνακαθάρσιν καὶ ἐγγραφῆσονται ἐν ἰδιαιτέρῳ παραρτήματι αὐτοῦ, δικαιούμενοι νὰ ψηφίζωσιν ἐφεξῆς ἐπὶ τῇ βάσει τούτου ἐν τῷ ἐκλογικῷ συλλόγῳ Τρικκαίων μόνον κατὰ τὰς βουλευτικὰς ἐκλογάς.

Οἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον βλαχτοποιήμενοι σκηπῆται ἐγγραφῶνται καὶ εἰς τὸν ἐκλογικὸν κατάλογον τοῦ ἐκλογικοῦ συλλόγου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποῦ παραθερίζουσιν ἢ διαχειμάζουσιν, δικαιούμενοι νὰ ἀσκήσωσι τὸ ἐκλογικὸν δικαίωμα ἐν αὐτῷ κατὰ τὰς δημοτικὰς καὶ κοινοτικὰς ἐκλογάς.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου ἰσχύουσι καὶ κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν ἀναθεώρησιν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων βιβλιαρίων.

Τὴν κατὰ τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου τούτου ἐγγραφήν καὶ διαγραφήν ἐνεργοῦσιν αἱ ἀρμοδίαι κατὰ τὸν νόμον τούτου ἐπιτροπὴ αὐτεπαγγέλτως.

**Ἄρθρον 5.**

Δι' ἃ θέματα δὲν προβλέπουσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, ἐφαρμόζονται αἱ τῶν ἰσχυόντων ἐκλογικῶν νόμων, ἐπιτροπὴν τῆς συντήσεως τῶν ἐν αὐτοῖς προθεσιμῶν διὰ πρόξενος τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἱστωρικῶν, δημοσιευμένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

**Ἄρθρον 6.**

Ὁ νόμος 2060 «περὶ πολιτογραφήσεως τῶν προσφύγων» κατ' ἐργεῖται, διατηρουμένων ἐν ἰσχύϊ τῶν δυνάμει αὐτοῦ γεννημένων μέχρι τοῦδε πολιτογραφήσεων.

**Ἄρθρον 7.**

Πάντα τὰ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐγγράφα γράφονται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, ἀπαλλασσόμενα καὶ παντὸς ἐτέρου δικαιώματος ἢ τέλους.

**Ἄρθρον 8.**

Τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ΝΝΙΕ' νόμου τοῦ 1878 ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐπομένου:

«Ἡ δαπάνη τῆς φυλάξεως τῶν ἐκλογικῶν εἰδῶν βαρύνει τοὺς δήμους καὶ τὰς κοινότητας, ἡ δὲ δαπάνη τῆς μεταφοράς τῶν ἐκλογικῶν εἰδῶν καὶ ἐπισκευῆς τῶν ἐξ αὐτῶν φθειρομένων ἢ βλαπτομένων, βαρύνει, προκειμένου περὶ εἰρωνῶν, αὐτοὺς, προκειμένου δὲ περὶ κοινότητων, τὸ Δημόσιον.

Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει καὶ διὰ τὰς ἐνεργηθείσας τὸν Νοέμβριον 1920 ἐκλογὰς καὶ τὸ δημοψήφισμα.

**Ἄρθρον 9.**

Διὰ Β. Διατάγματος δύναται νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ παρόντος νόμου καὶ εἰς ἄλλους ἐκλογικοὺς συλλόγους, ἐν οἷς ἰσχύει ὁ νόμος ΓΣΚΑ' καὶ οἱ τροποποιήσαντες τοῦτον μεταγενέστεροι.

Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

*Περὶ οὐσιώσεως προσωρινῆς Γενικῆς Διευθύνσεως ἀποκαταστάσεως ἐποίκων ὁμογενῶν Μακεδονίας παρὰ τῇ Γενικῇ Διοικήσει Μακεδονίας.*

(Ὡς ἐτροποποιήθη μετὰ τὴν κατ' ἀρχὴν συζήτησιν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας,) ἔχον οὕτως:

**Ἄρθρον 1.**

1. Παρὰ τῇ Γεν. Διοικήσει Θεσσαλονίκης συνιστᾶται προ-

σωρινὴ Γενικὴ Διεύθυνσις ἀποκαταστάσεως ἐποίκων ὁμογενῶν, ὑφ' ἣν ὑπάγονται ἡ Διεύθυνσις Ἐποικισμοῦ Μακεδονίας, ἡ ὑπηρεσία περιθάλψεως τῶν προσφύγων καὶ ἡ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐδρεύουσα ὑπηρεσία ἀντικαταστάσεως Ἀνατολικῆς Μακεδονίας. Προτρέπει τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Θεσσαλονίκης δύναται νὰ ὑπαχθῶσι διὰ Β. Δ. ἐκδιδομένων προτρέπει τοῦ Ὑπουργοῦ, εἰς δὲ ὑπάρχει ἡ ὑπηρεσία αὕτη, εἰς τὴν Γενικὴν ταύτην Διεύθυνσιν καὶ ἄλλαι ὑπηρεσίαι τῆς Γεν. Διοικήσεως ἢ ὑπὸ ἄλλοι ἀποχόμενοι μὲ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν προσφύγων, ὡς καὶ ἡ τοῦ πρόσφυγας ἀφορώσα ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία.

2. Ἡ δικαιοδοσία τῆς Γενικῆς ταύτης Διευθύνσεως διδύναται διὰ Β. Διατάγματος, προτρέπει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, νὰ ἐπεκταθῇ εἰς τὴν Δυτικὴν καὶ Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν καὶ πάσαν ἄλλην περιφέρειαν, ὡς πρὸς τὴν ἐν αὐταῖς ἀποκατάστασιν προσφύγων, τῶν μεταξὺ τῶν Γενικῶν Διοικήσεων σχέσεων καὶ τῆς ἀρμοδιότητος αὐτῶν ἐπὶ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης κανονιζομένων διὰ τῶν Διατάγματος τούτων.

**Ἄρθρον 2.**

1. Τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως ἀποκαταστάσεως προτίθεται Γενικὸς Διευθυντής, ἐπὶ βαθμῇ Γενικοῦ Γραμματέως, ἐπικεφαλῆς διὰ Β. Διατάγματος, προτρέπει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

2. Ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν παρέχεται μηνιαίως ἐπίδομα, ὀριζόμενον δι' ἀποσπάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

**Ἄρθρον 3.**

1. Παρὰ τῇ Γενικῇ ταύτῃ Διεύθυνσει, ἐκτὸς τῶν ἄνω ὑπηρεσιῶν, συνιστῶνται Γραφεῖον Διαχειρίσεως καὶ Ἐλέγχου καὶ Γραφεῖον Προσωπικοῦ.

2. Τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων τούτων σχηματίζεται ἐξ ἀλλήλων τῶν ὑφισταμένων ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ δι' ἀποσπάσεως ἀλλήλων ἐξ ἄλλων τοιούτων.

**Ἄρθρον 4.**

1. Παρὰ τῇ Γενικῇ Διεύθυνσει συνιστᾶται Γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον ἀποκαταστάσεως ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, ἀποτελούμενον ἐκ τῶν Διευθυντῶν τῶν ὑπηρεσιῶν, ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῶν Κρυκασίων, ἐνὸς τῶν Ποντίων, ἐνὸς τῆς Ἐπικουρίας Ἐπιτροπῆς, ἐνὸς τοῦ Γεωργοκτηματικοῦ Συλλόγου καὶ ἐνὸς τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο γνωμοδοτεῖ ἐπὶ πάντων τῶν εἰς αὐτὸ παραπεμπόμενων ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ ἢ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ζητημάτων. Ἐν ἐκάστῃ Ὑποδιοικήσει συνιστᾶται Ἐπιτροπὴ, ἀποτελούμενη ἐκ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ, τοῦ οἰκείου ὑπαλλήλου Ἐποικισμοῦ καὶ τοῦ οἰκείου Δημάρχου ἢ προέδρου Κοινότητος, γνωμοδοτοῦσα

ἐπὶ τῶν μεταξὺ ἐγγωρίων καὶ προσφύγων ἀναφυόμενων διαφορῶν, σχετικῶν μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν καὶ καλλιέργειαν.

2. Τὰ τῆς συγλήψεως, ἀπαρτίας, ἐργασιῶν κλπ. τοῦ Συμβουλίου τούτου κανονίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ.

3. Ὅπου ἐν ταῖς σχετικαῖς νόμοις περὶ τὴν ἀποκατάστασιν ἀπαιτεῖται γνωμοδότησις οἰκουμένης Συμβουλίου, ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου γνωμοδοτεῖ τὸ ἄνω Συμβούλιον.

#### Ἄρθρον 5.

1. Τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην χρηματικὰ ποσὰ τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ δι' ἐντάλματων ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ, ἐκδιδομένων ἐπ' ὀνόματι τούτου ἢ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ.

2. Αἱ ἀναγκαῖοι πιστώσεις ἀναγράφονται εἰς εἰδικὸν κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

3. Μέχρι τῆς ἀναγραφῆς τοῦ σχετικοῦ κεφαλαίου ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν σχετικῶν ἐντάλματων, αἱ διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν ἐποίκων δαπάναι γίνονται δι' ἐντάλματων ἐκδιδομένων ἐπ' ὀνόματι τοῦ Γεν. Διοικητοῦ ἐκ τῶν σχετικῶν κεφαλαίων τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργείου, δυναμένου τοῦ Γεν. Διοικητοῦ νὰ προβαίνει ἐξ οἰουδήποτε τῶν ἄρθρων τοῦ κεφαλαίου 15 τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας εἰς δαπάνας προβλεπομένας γενικῶς διὰ τοῦ κεφαλαίου τούτου.

#### Ἄρθρον 6.

Δύναται ἐκαστοτε διὰ Β. Διαταγμάτων, μετ' ἀποφασίν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκδιδομένων·

α') Νὰ ἐπιτρέπηται ἡ ὑπὸ τοῦ Γεν. Διοικητοῦ Θεσσαλονικῆς πρόσληψις ἐκτάκτου προσωρινοῦ προσωπικοῦ, καθοριζομένων τῶν προσόντων, τῶν ἀποδοχῶν καὶ τοῦ ἀνωτάτου ὁρίθμου τῶν προσληπτέων, ὡς καὶ ἡ παροχὴ ἐπιμισθίων εἰς τὸ ἀσχολούμενον μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν προσφύγων προσωπικόν.

β') Νὰ ἐξουσιοδοτηται ὁ Γεν. Διοικητὴς ν' ἀναθέτῃ ἐργολαβικῶς εἰς ἐταιρείας ἢ ἰδιώτας, εἴτε διὰ προχείρου μετοδοτικοῦ διαγωνισμοῦ ἢ καὶ ἄνευ τούτου, ὡς καὶ ἂν τὴν θέλῃ εἰς τοὺς ἐποίκους, συμφώνως ὅπως γνωματεύει τὸ ὡς ἄνω Συμβούλιον, τὴν ἀνοικοδόμησιν οἰκημάτων.

γ') Νὰ ἐπιτρέπηται ἄνευ δημοπρασίας ἢ προμήθειας εἰσὼν καὶ ξώων πρὸς διάθεσιν εἰς τοὺς ἐποίκους, ὡς καὶ ἡ διὰ λογαριασμῶν τῶν ἐποίκων καλλιέργεια ἄγρων διὰ δημοσίας δαπάνας εἰσπραττομένης χρεωλυτικῶς.

δ') Νὰ ἐπιτραπῇ ἵνα τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς ἐγκατάστασιν ἐποίκων κτήματα καταλαμβάνονται ἀποφάσει τῶν Γεν. Διοι-

κήσεων ἀμέσως ἐγκαθισταμένων ἐν αὐτοῖς τῶν ἐποίκων, τῶν ἀπαιτούμενων διὰ τὴν ἐπίταξιν διατυπώσεων κατὰ τοὺς καίμενους νόμους, πραγματοποιουμένων ὁμιλλητῶν ἐκ τῶν ὑποτέρων.

ε') Νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὴν Γεωργικὴν Τράπεζαν Μακεδονίας ἡ χρηματικὴ διαχείρισις, ἡ διαχείρισις ὕλικου, ἡ τήρησις τῶν λογαριασμῶν τῶν ἐποίκων καὶ ἡ εἰσπραξὶς ἐν γένει πάσης ὁφειλῆς αὐτῶν. Ἡ εἰσπραξὶς τῶν ὁφειλῶν τούτων παρὰ τῆς Τραπέζης γίνεται κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τῶν περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων νόμων. Διὰ Β. Διατάγματος δύναται νὰ παρασχεθῇ εἰς τὸ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ἀσχολούμενον προσωπικόν τῆς Τραπέζης πρόσθετον ἐπίδομα, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ.

ς') Νὰ μεταβιβασθῇ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς τὸν Γεν. Διοικητὴν ἡ ἀρμοδιότης τῶν οἰκείων Ὑπουργείων ἐπὶ παντός σχετικοῦ πρὸς τὴν ἀποκατάστασιν ἐποίκων ζητημάτων.

#### Ἄρθρον 7.

1. Αἱ ἀπαιτούμεναι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου λεπτομέρειαι κανονισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν.

2. Διὰ Β. Διατάγματος, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκδιδομένων, δύναται νὰ καταργηθῇ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἡ Γενικὴ αὕτη Διεύθυνσις.

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκάτῃ εἰς β' καὶ γ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων·

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τῶν νόμων Σ' τῆς 9 Ἰουλίου 1852 περὶ Ἐπισκόπων καὶ Ἐπισκόπων, ΣΑ' τῆς 9 Ἰουλίου 1852 «Καταστατικὸς Νόμος τῆς Γ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», 1195 τῆς 27 Μαγίου 1918 «περὶ παροχῆς ἐπιδομάτων εἰς τοὺς ἀναλαμβάνοντας τὴν διακονίαν οὐλοῦν ἀρχιερέων ἢ χειρονοῶν ἐπισκοπικῶν ἐδρῶν, ἀρχιερέων κλπ.» καὶ 792 τῆς 11 Ἰουλίου 1917 περὶ τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Γερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐξ ὧν ὅπως·

#### Ἄρθρον 1.

Ἐν νομίμῳ ἀποδημίᾳ Ἐπισκόπου ἐκτὸς τοῦ Κράτους τὴν Ἐπισκοπὴν αὐτοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποδημίας του διευθύνει ἐξ ὀνόματος τοῦ Κανονικοῦ Ἐπισκόπου, ὡς τοποτηρητῆς αὐτοῦ, εἰς τῶν ὁρίων Ἐπισκόπων, διοριζόμενος διὰ Β. Διατάγματος, προτάσει τῆς Γερᾶς Συνόδου καὶ τῇ ὑποδείξει τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου.

#### Ἄρθρον 2.

Ἐὰν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποδημίας Ἐπισκόπου τινὸς ἐκτὸς τοῦ Κράτους δι' ἐκκλησιαστικὴν ἀποστολὴν τύχῃ οὗτος



έντός της σειράς των καλουμένων ως Συνεδριών συνέδρων, παραλείπεται ἐν τῇ σειράς ταύτης καὶ καλεῖται ως τοιοῦτος εἰς τὴν πρώτην μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἀποδεδειγμένης Συνεδρικῆς περιόδου.

Ἄρθρον 3.

Οἱ διατελοῦντες ἐν τῷ παρελθόντι Συνεδρικοῖ συνέδροι Μπισκοποὶ ἐπὶ ἐξ καθήκοντος συμπληρωμένους μῆνας καὶ κληθεῖσες οὐχὶ κατὰ τὰ πρεσβεῖα τῆς ἀρχιερωσύνης, θεωροῦνται παύσαντες πλήρη τὴν Συνεδρικὴν αὐτῶν θητεῖαν καὶ δὲν καλύπτει μέχρι τοῦ ἐξοντήθη ἢ κατὰ τὰ πρεσβεῖα τῆς ἀρχιερωσύνης κλήσις παντῶν τῶν ἄλλων.

Ἄρθρον 4.

Ἡ Συνεδρικὴ θητεῖα ἐκάστου μέλους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀρχαῖα μόνον ἐν ἑστί, ἐπὶ οὐδενὶ λόγῳ παρατεινόμενη. Ἐάν τις κληθῇ Ἀρχιερεὺς τις ὡς Συνεδρικός συνέδρου κατὰ τὸ δεύτερον ἐξάμηνον μιᾶς Συνεδρικῆς περιόδου, τότε δικαιούται νὰ παραμείνῃ ὡς τοιοῦτος καὶ δια τὸ ἐπόμενον Συνεδρικὸν ἔτος.

Ἄρθρον 5.

Τὸν Βασιλικὸν Ἐπίτροπον παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, ἀπόντος ἢ καλυόμενον ἢ μὴ ὑπάρχοντα, ἀναπληροῖ αὐτοδικαίως ὁ τμηματάρχης τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ τμήματος παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτητιν νομοσχεδίου «Περὶ ἀποδογῶν τῶν ἀνακληθέντων ἀξιοματικών, ὑπαξιωματικών κλπ. τοῦ Β. Ναυτικοῦ», τοῦ κ. **Πρωθυπουργοῦ** ζητήσαντος τὴν ἀναβολήν, οἱ κ. κ. **N. Σιγάτος** καὶ **K. Τυπάλδος** ἐτιμένουσιν εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, ὑποστηρίζοντες, διὰ πρῶτον νὰ τελεσιποιηθῇ τὸ ζήτημα τῶν ἀποδογῶν τῶν ἀξιοματικών.

Οἱ κ. **A. Γούναρης** (Πρωθυπουργός), ἀπαντῶν λέγει ὅτι τὸ Δημόσιον ἐκινεῖται ὡς ἔδει τὸ ζήτημα τῶν ἀποδογῶν καὶ ἐπαρήγγησεν εἰς τοὺς ἐν λόγῳ ἀξιοματικούς, ὅτι ἔδει νὰ χρηγηθῇ. Δὲν δύναται ὅμως, περὶ χρημάτων προκειμένου, καὶ κατὰ τὴν παρούσας μάχισσα στιγμὴν, νὰ ψηφίσῃ ἢ Κυβέρνησις τὸ νομοσχεδίον πρὶν ἢ τοῦτο μελετηθῇ καλῶς.

Οἱ κ. **N. Σιγάτος**, δευτερολογῶν ζητεῖ νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχεδίον ὅπως ἀναγνωρισθῇ ὁ τίτλος εἰς τοὺς ἐν λόγῳ ἀξιοματικούς, ὥστε, ἐπὶ τῇ βάσει τούτου νὰ δύναται νὰ εὐρωσιν ἄλλου χρήματα, ἐφόσον τὸ Δημόσιον δὲν δύναται διὰ τεχνικῶν λόγων νὰ τοῖς δώτῃ τοιαῦτα σήμερα.

**A. Γούναρης.** Οἱ τίτλοι καθωρίσθησαν ἤδη τῇ ἀνα-

κλήσει τῶν ἐν λόγῳ ἀξιοματικών. Δὲν εἶναι ὅμως ἀκόμη ὁρισμὸν πρὸς ψήφισιν τὸ νομοσχεδίον.

Οἱ κ. **Γ. Μερκούρης** τονίζει ὡς ἐπείγουσαν τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ ἰδρύσεως παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ διαφωτιστικῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐνεργείας ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν δικαίων».

Μετὰ τινος παρατηρήσεως τῶν κ. κ. **Γ. Μπαλατζῆ** (ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν) καὶ **Χρ. Μητσουλίου**, γίνεται δευτὴ ἢ πρότεσις τοῦ κ. **Γ. Μερκούρη** καὶ γίνεται δεκτὴ δι' ἀναστάσεως τὸ νομοσχεδίον εἰς α' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν.

Γίνεται κατόπιν δευτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ νομοσχεδίον.

Περὶ ὁρισμοῦ τιμῆς δορυφῆς εἰς γρόσιον Τουρκίας διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδογῶν εἰς τοὺς ἀξιοματικούς, ἀντιστοιχίας, ἀλλίας καὶ τοὺς τοῖσις ἀντιστοιχοῦντας, ὡς καὶ εἰς τοὺς γενναίους νοσοκόμους, τοὺς ἐληθοποιῶντας ἐν πόλει τῆς Μ. Ἀσίας καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐξον ἑστί.

Ἄρθρον 1.

Ἀπὸ τῆς Ἀπριλίου ἐ. ε. οἱ εἰς χρέμα ἀποδοχῇ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, Σμύρῃ, Μαρνησίᾳ, Οὐζάκ, Πανόρμῳ, Μουδανίᾳ καὶ Προύσῃ ὑπηρετούντων ἢ εὐρισκόμενων ἀξιοματικών, ἀνθυπασιστῶν, ὁπλιτῶν καὶ τῶν τοῖσις ἀντιστοιχοῦντων, ὡς καὶ τεχνικῶν στρατοῦ καὶ ναυτικῶν νοσοκόμων, θὰ πληροῦνται εἰς Τουρκικὸν νόμισμα, διατιμωμένῃς τῆς ἀρχικῆς πρὸς γρόσιον δέκα (10).

Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ὑπάρχοντι καὶ οἱ ἀξιοματικοί, ὑπαξιωματικοί καὶ καὶ οὗτοι τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ, οἱ τυχόν εὐρισκόμενοι ἐν ταῖς ἀνωτέρω πόλεσις ἢ ἐντός τῶν Πολεμικῶν τῶν ἐσόντων εἰς τοὺς λιμένας Κωνσταντινουπόλεως, Σμύρνης, Πανόρμου, Μουδανίων καὶ Νικαριδείας.

Ἄρθρον 2.

Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος δύναται νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ ἄλλαι πόλεις ἐν Μ. Ἀσίᾳ, πόσον διὰ τοὺς ἀξιοματικούς, ἀνθυπασιστὰς καὶ ὁπλίτας τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ, ὅσον καὶ διὰ τοὺς τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ, διὰ Β. διατάγματος, προκαλουμένου παρὰ τοῦ οἰκείου Ὑπουργείου, ἐφόσον ἐν τῶν περιστάσεων ἐπιβάλλεται τὸ μέτρον τούτου.

«Περὶ ἐφαρμογῆς διεθνῶν ταχυδρομικῶν τελεῶν τῶν διαλαμβανομένων ἐν τῇ συμβάσει περὶ ταχ. δεμάτων τῇ διομοιογηθείᾳ ἐν Μαδρίτῃ», ἔχον οὕτως:

#### Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται ἵνα, πρὸ τῆς ὁριστικῆς κυρώσεως τῆς ἐν Μαδρίτῃ τῇ 30 Νοεμβρίου 1920 (ν. ἡμ.) διομοιογηθείσης συμβάσεως περὶ ἀνταλλαγῆς ταχ. δεμάτων, τεθῶσιν εἰς ἐφαρμογὴν αἱ περὶ τελῶν διατάξεις αὐτῆς, ὀριζομένης διὰ Β. διατάγματος τῆς χρονολογικῆς τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

#### Ἄρθρον 2.

Διὰ Β. Διατάγματος ὀρίζονται ἐκάστοτε εἰς δρχμὰς καὶ λεπτά τὰ ἰσοδύναμα τῶν ἐν τῇ Συμβάσει ταύτῃ διαλαμβανομένων τελῶν.

«Περὶ ἐφαρμογῆς τῶν περὶ τελῶν διατάξεων τῆς ἐν Μαδρίτῃ διομοιογηθείσης συμφωνίας περὶ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν», ἔχον οὕτως:

#### Ἄρθρον μόνον.

Ἐπιτρέπεται ἵνα, πρὸ τῆς ὁριστικῆς κυρώσεως τῆς ἐν Μαδρίτῃ διομοιογηθείσης τῇ 30 Νοεμβρίου 1920 (ν. ἡμ.) διεθνούς συμφωνίας περὶ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν, τεθῶσιν εἰς ἐφαρμογὴν ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1921 (ν. ἡμ.) αἱ περὶ τελῶν διατάξεις αὐτῆς.»

Γίνονται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκάτ' εἰς 3' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ κάτωθι σχέδια νόμων.

«Περὶ δημογραφικῆς ἀντικαταστάσεως ἀπολεσθέντων ναυγῶν καὶ περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1181», ἔχον οὕτως:

#### Ἄρθρον 1.

Πλοιοκτῆται ἀνταποδίδοντες ἐν γένει ἀπολεσθέντων ἐξ αἰατῆς ποτε αἰτίας ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1920 καὶ ἐφεξῆς, ἤτοι ἀπ' ἧς ἔληξεν ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου 1043 καὶ τῶν τροποποιησάντων καὶ συμπληρωσάντων αὐτὸν μεταγενεστέρων νόμων ἀπὸ φορολογίας τῶν ἐκτάκτων κερδῶν, ὑποχρεοῦνται, ἐφόσον τὸ ἀπολεσθέν πλοῖον ἦτο ἠσφαλισμένον, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, εἰς διαμένειν ἐν Ἑλλάδι, ἐντὸς τριμήνου δὲ εἰς διαμένειν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, καὶ δηλώσει δι' ἀναφορὰς τῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας (Διεύθυνσιν Ἑμπορικοῦ Ναυτικοῦ) τὴν ἀπώλειαν ταύτην, τὴν αἰτίαν καὶ ἐποχὴν τῆς ἀπωλείας, τὰ ὀνόματα τῶν τυχόν συμπλοιοκτῆτῶν μετὰ τῶν μεριδίων, τὴν χωρητικότητά καὶ τὰ ἐν γένει χαρακτηριστικὰ τοῦ ἀπολεσθέντος πλοίου, τοῖς ὅποις, ὅπως ναυπηγήσεως, διεθνὲς σήμα κλπ., τὸ χρηματικὸν ποσὸν ἀντὶ τοῦ

ὁποίου ἦτο ἠσφαλισμένον, τὸ πράγματι εἰσπραχθὲν ἔναντι τοῦτου χρηματικὸν ποσόν, τὸ ὄνομα τῶν ἠσφαλιστῶν καὶ τέλος τὸ χρηματικὸν ποσὸν ἀντὶ τοῦ ὁποίου ἠγοράσθη, ἐπισυναπτοντες πᾶν δικαιολογητικὸν τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων ἐν πρωτοτύπῳ ἢ κακυρωμένῳ ἀντιγράφῳ.

#### Ἄρθρον 2.

Διὰ τοῦ ὅρου πλοιοκτῆται τοῦ προηγουμένου ἁρθροῦ νοεῖται ὁ κατὰ τὰ 51/00 τοῦλάχιστον κύριος τοῦ πλοίου. Ἐν ἡ περιπτώσει αὐτοῦ τῶν συμπλοιοκτῆτῶν κέκτηται 51/100, ὑπόχρεος διὰ τὴν δηλώσιν ταύτην θεωρεῖται ὁ διχειριστὴς τοῦ πλοίου, ὡς ἐκπροσωπῶν τοὺς πλοιοκτῆτας.

#### Ἄρθρον 3.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας παραπέμπει τὴν ἀναφορὰν ταύτην μετὰ τῶν σχετικῶν, πρὸς τὴν ὑρισταμένην δυνάμει τοῦ ἁρθροῦ 6 τοῦ νόμου 1181, ὡς πρῶτο ἐτροποποιήθη, διὰ τοῦ ἁρθροῦ 2 τοῦ νόμου 2259, Ἐπιτροπῇ, ἥτις, συναρκομένη, ἀποφασίζει περὶ τοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ ὅπερ ὁ πλοιοκτῆτης ὑποχρεοῦται νὰ καταθέσῃ εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος ἢ κατ' ἐγκρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς ἄλλην ἀνεγνωρισμένην Ἑλληνικὴν Τράπεζαν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς εἰσπράξεως τοῦ ποσοῦ τῆς ἀπωλείας, πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ὅτι θέλει αὐτὸς προῶν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολεσθέντος πλοίου δι' ἄλλου ἴσης τοῦλάχιστον χωρητικότητος ἐντὸς προθεσμίας μὴ ὑπερβαίνουσας τὰ δύο ἔτη ἀπὸ τῆς εἰσπράξεως τοῦ ποσοῦ τῆς ἀπωλείας, ὀριζομένης δὲ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς. Ἡ ἐγγύησις αὕτη παρελθούσης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας, καταπίπτει πρὸς ὄφελος τοῦ Νεοτ. Ἀπομαχ. Ταμείου.

Ὁ Ὑπουργὸς, στηριζόμενος ἐπὶ τῆς γνώμης ταύτης τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁρίζει δι' ἀποφάσεως κοινοποιουμένης ἀρμόδιως εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον τὸ ποσὸν τῆς καταβλητέας ἐγγυήσεως, ὀρίζων ἅμα καὶ τὴν Τράπεζαν, εἰς ἣν θέλει αὕτη κατατεθῇ.

#### Ἄρθρον 4.

Ἡ ἐγγύησις αὕτη ὀρίζεται εἰς 10-12 ο/ο ἐπὶ τοῦ εἰσπραχθέντος ποσοῦ ἀπωλείας, γινομένων δεκτῶν Ἑθνικῶν χρεωγράφων ἀντὶ μετρητῶν, ἐπιστρέφεται δ' ἅμα ὑποβληθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀντίγραφον τοῦ προσυμφώνου διὰ τὴν ναυπήγησιν ἢ ἀγορὰν τοῦ νέου σκάφους.

#### Ἄρθρον 5.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας ἐπιφυλάσσει ἑαυτῷ τὸ δικαίωμα, ὅπως τῇ γνωματεύσει τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιβάλῃ εἰς τὸν πλοιοκτῆτην τὴν ὑποχρέωσιν, ἵνα τὸ ἀγορασθὲν σκάφος, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολεσθέντος, πληρῶς ὠρισμένους ὅρους, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἡλικίαν, κατασκευὴν, ἐνδείξι-

τησιν του πληρώματος κλπ. Αί ταιαυται υποδείξεις της 'Επιτροπής, υποχρεωτικά διὰ τὸν πλοιοκτήτην, ανακοινούνται διὰ της αὐτῆς ἀποφάσεως δι' ἧς καὶ ἡ ὁρισθεῖσα ἐγγυήσῃ.

"Ἀρθρον 6.

Ἐν περιπτώσει μὴ ὑποβολῆς ἢ ἐκπροθέσμου ὑποβολῆς της περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος νόμου δηλώσεως, ἡ 'Επιτροπὴ ἐπιλαμβάνεται αὐτεπαγγέλτως, εἴτε ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ εἰδοποιήσῃ τοῦ Ὑπουργείου, της ἐξέτασεως τοῦ περιστατικοῦ της ἀπωλείας καὶ σχετικῶς τοῦ καθορισμοῦ της καταβλητέας ἐγγυήσεως, βασιζομένη διὰ τὸν καθορισμὸν ταύτης ἐπὶ πατρὸς ἐπιστήμου πληροφόρησε, ἣν ἤθελε κατορθώσει νὰ ἐπιτύχῃ.

"Ἀρθρον 7.

Ἐν ἡ περιπτώσει ὁ πλοιοκτήτης δὲν ἤθελε συμμορφωθῇ ἐν τῇ της ταχθείσης προθεσμίας πρὸς τὴν ἣν ἔχει υποχρεώσιν καταβολῆς της ὁρισθείσης ἐγγυήσεως, υποβάλλεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐκδιδομένης ἅμα τῇ παρελευσίαι ἀπράκτου της ταχθείσης προθεσμίας, εἰς πρόστιμον ἀνώτερον κατὰ 50)ου τοῦ ποσοῦ της ἐγγυήσεως, εἰσπραττόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου «περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων» καὶ διατιθέμενον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ παρόντος νόμου, ὑπὲρ τοῦ Ν.κ.τ. Ἀπομαχ. Τελείας.

"Ἀρθρον 8.

Τὰ ὡς ἀνωτέρω ἀποκτομένα Ἑλληνικά πλοία δὲν ἐπιτρέπεται ἐπὶ τρία ἔτη ἀπὸ της ἀναγνωρίσεως των ὡς Ἑλληνικῶν ν' ἀποβάλλωσι τὴν Ἑλληνικὴν ἱθαγένειαν διὰ συμβατικῆς ἀπαλλοτριώσεως, ἂν αὐ αδείας τοῦ Ὑπουργοῦ της Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, χορηγούμενης κατόπιν γνωμοδοτήσεως της περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 2259 'Επιτροπῆς, δὲν ὑπόκεινται δ' ἐξ ἄλλου εἰς ἐπίταξιν κατὰ τὴ διάστημα τοῦτο.

Ἡ ταιαυτή ἀπαγόρευσις ἀναγράφεται ὑπὸ της Προξενικῆς ἀρχῆς της χορηγούσης τὰ προσωρινὰ ἔγγραφα ἑπ' αὐτῶν, εἰσα δ' ἐκ τούτων εἰς τὸ μητρώγιον της ὁριστικῆς αὐτοῦ μητρολογήσεως καὶ ἐπὶ τῶν ὁριστικῶν ἐγγράφων ἰδιοκτησίας, τοῦ πλοιοκτήτου υποχρεῖται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναγραφὴν ταύτην.

Πᾶσα κατὰ παράβασιν της ἀνωτέρω υποχρεώσεως ἀπαλλοτριώσις πλοίου εἶνε ἀκυρὰς, ὃ δὲ παράβατης τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2259.

"Ἀρθρον 9.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1184 «περὶ περιορισμοῦ της μεταβιβάσεως της κυριότητος καὶ της υποθηκείσεως Ἑλληνικῶν πλοίων κλπ.» προθεσμία ἐνὸς ἔτους μετὰ τὴν υπογραφήν της ὁριστικῆς εἰρήνης παρατείνεται μέχρις οὗ νεότερος νόμος ἄρῃ τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην.

Ἡ δευτέρα παράγραφος τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου κα-

ταρχεῖται, ἡ δὲ τετάρτη παράγραφος ἀντικαθίσταται διὰ της ἐξῆς:

«Ἡ συμβατικὴ πρὸς ἡμεδαπὸν μεταβίβασις της κυριότητος ἢ ἡ υποθηκείσεως ἱστιοφόρων μέχρις 100 κόρων χωρητικότητος, ὡς καὶ ἡ πρὸς ἡμεδαπὸν μεταβίβασις λέμβου, ἐπιτρέπονται ἐλευθέρως.»

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν νομοσχεδίου: «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθ. 680, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθ. 681, «περὶ κατὰστάσεως ἀξιωματικῶν παθόντων ἐν ὑπηρεσίᾳ», ὁ κ. **Ν. Καραντζάκος** υποστηρίζει τροπολογίαν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ 2ου ἄρθρου ὅπως τοῦτο τροποποιηθῇ συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 680, ὥστε νὰ μὴ τίθενται εἰς τὸ ἀριστερὸν οἱ ἐν διαθεσιμότητι ἀξιωματικοί.

Ἡ τροπολογία αὕτη δὲν γίνεται δεκτὴ.

Ἐπίσης ὁ κ. **Γ. Καρπετιόπουλος** υποστηρίζει τροπολογίαν αὐτοῦ, ὅπως τεθῇ προσωρινὴ διάταξις πρὸς ἀπνομήν συντάξεως εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἐν πολέμῳ πιπτόντων κλπ.

Ἡ τροπολογία γίνεται δεκτὴ ὑπὸ της Συνελεύσεως, μεθ' τὸ νομοσχέδιον γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ἀναβαλλομένης της κατὰ τὸ σύνολον ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ.

Γίνεται ἐπίσης δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον: «Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΓΤΝΕ' τοῦ 1909 περὶ ἐπιβολῆς προσθέτου ἐγγείου δημοτικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ καπνοῦ εἰς ρύλλα τοῦ δήμου Ἐχίνου», γενομένης δεκτῆς τροπολογίας τοῦ πληρεξουσίου κ. **Ε. Μαυρομάτη**, ἀναβαλλομένης δὲ της ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου.

*Περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων 1240 καὶ 1920 «περὶ ἐκδόσεως γραμματίων Ἑθνικῆς Ἀμύνης», ἔχον οὕτως:*

"Ἀρθρον μόνον

Τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1240 καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Β. Διατάγματος της 30 Μαΐου 1919, τοῦ κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 1920, ὁριζόμενον ἀνώτατον ὅριον κυκλοφορίας γραμματίων Ἑθνικῆς Ἀμύνης, ὡς καὶ τῶν πρὸς κάλυψιν της ἀποδοχῆς τούτων ἐκδιδομένων ὁμολογιῶν, ἐπιτρέπεται ν' αὐξηθῇ κατὰ ἑκατὸν εἰσαὶ ἑκατομμύρια.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀνατρέχει ἀπὸ της 1ης Ἀπριλίου 1920».

Περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων περὶ προσωπικοῦ τῶν δασφύλακων.

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Ν. Ὑπουργοῦ μετὰ τὴν ἀσυστήτησιν.) ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

1.—Τὰ ἐδάφ. 7 τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ νόμου 1687 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς :

α) Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων δασοφυλάκων δύνανται νὰ διορίζονται ἀπὸφοίτοι τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου ἢ ἐκτακτοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου ἔχοντες ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν 18 ἐτῶν καὶ μικροτέραν τῶν 40 ἐτῶν, προτιμωμένων τῶν ἐχόντων ἀπολυτήριον στρατοῦ μὲ διχωγὴν ἡμεμπτῶν, καὶ μετὰ τούτων πάλιν προτιμωμένων τῶν ὑπαξιωματικῶν. Οὗτοι δύνανται, ἐφ' ὅσον ἔχουσιν ἡλικίαν μικροτέραν τῶν 30 ἐτῶν καὶ μετὰ ὑπηρεσίαν ἐνδὲς τοῦλάχιστον ἔτους, νὰ καταστῶσι τακτικοὶ δασοφύλακες ἀφ' οὗ παρκαλουθήσονται ἐπὶ ἓν ἔτος μαθήματα ἐν δασοκομικῇ σχολῇ τοῦ Κράτους καὶ ὑποστῶσιν εὐδόκιμον δοκιμασίαν κατὰ τὰ διὰ Β. Δ. κανονισθησόμενα. Ὁ μισθὸς καὶ αἱ λοιπαὶ νόμιμοι ἀπολαυαὶ τῶν δοκίμων τούτων δασοφυλάκων ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰς τοῦ δασοφύλακος Β' τάξεως.

2.—Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας δύναται, προκειμένου ἰδίως περὶ δημοσίων δασῶν, κατόπι προτάσεως ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν ἡρμοδίων Δασάρχων, Εἰρηνοδίκου καὶ Προέδρου τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου καὶ μετὰ σύμφωνον γνώματευσιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Δασῶν, νὰ διορίξῃ μέχρις ἐνὸς δι' ἑκάστην ἢ πλείονας κοινότητας ἢ συνοικισμοὺς ἐκτάκτους δασοφύλακας, δυναμένους νὰ λαμβάνωνται καὶ ἐκ τῶν πολιτικῶν ἢ στρατιωτικῶν συνταξιούχων ἢ ἄλλων ὑπηρεσιῶν, ἐν συνόλῳ δὲ οὐχὶ περισσότερους τῶν 400, μὴ ὑπαγομένους εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου ΦΜ', ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀμειβῇ μὴ ὑπερβαίνουσῃ τὰς 80 δραχμὰς. Τὰ προσόντα, καθήκοντα καὶ δικαιώματα τῶν δασοφυλάκων τούτων ὡς καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ δασαρχεῖον κανονισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος.

3.—Καθόλοντα ἐκτάκτων δασοφυλάκων κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου δύνανται νὰ ἀνατίθενται ὅπου δὲν ὑπηρετοῦσιν ἐκτακτοὶ δασοφύλακες καὶ εἰς διωρισμένους ἀγροφύλακας τὸ πολὺ μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν 300 ἐπὶ ἀμειβῇ μὴ ὑπερβαίνουσῃ τὰς 40 δραχμὰς μηνιαίως. Μὴ ὑπαρχόντων καταλλήλων ἀγροφυλάκων, δύνανται ἀντὶ τούτων νὰ διορίζωνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ἐκτακτοὶ δασοφύλακες, τῶν ὁποίων τότε

ὁ ἀριθμὸς καθίσταται ἀναλόγως τῶν μὴ ὡς ἄνω ὑπηρετοῦντων ἀγροφυλάκων.

4.—Δύνανται νὰ διορισθῶσι, τῇ ἀπότησει τῶν κοινοτήτων ἢ ἄλλων νομικῶν ἢ φυσικῶν φιλανθρωπικῶν προσώπων, ἐκτάκτοι δασοφύλακες πρὸς φρουρὰν δημοσίων δασῶν, ἀμειβόμενοι ὑπὸ τῶν προτεινόντων τούτους κατόπι συμφωνίας γνωματεύσεως τοῦ ἡρμοδίου δασάρχου. Τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα τῶν δασοφυλάκων τούτων κανονισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος.

5.—Οἱ κατὰ τὰ ἐδάφ. 2, 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου τούτου διοριζόμενοι ἐκτακτοὶ δασοφύλακες ἀποτελοῦσι τὸ κατώτερον προσωπικὸν τῆς δασικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους. Γὰρ κατὰ τὸν νόμον 1687 κατώτερον δασικὸν προσωπικὸν χαρακτηρίζεται μέσον.

Ἄρθρον 2.

1. Οἱ ἰδιοκτῆται δασῶν ὑποχρεοῦνται νὰ προσλάβωσι δασοφύλακας διὰ τὰ εἰς τὴν κυριότητα ἢ τὴν κατοχὴν αὐτῶν διατελοῦντα δάση ἀναλόγως τῶν ἀπὸ τῶν δασῶν τούτων προσόδων των. Οἱ δασοφύλακες οὗτοι διορίζονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας τῇ προτάσει τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ἀμελοῦντων τούτων, τρεῖς δὲ μῆνας μετὰ ἡρμοδίαν ἀνακοίνωσιν πρὸς τοὺς ἀμελοῦντας δασοκτήμονας, οἵτινες καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐπιβαρύνονται διὰ τῆς μισθοδοσίας τῶν διορισθέντων, εἰσπραττομένης κατὰ τοὺς περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοσίων ἐσόδων νόμους. Β. Διατάγμα 04 κανονισθὲν τὰς λεπτομερείας τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐδαφίου τούτου, τὸν τρόπον τοῦ διορισμοῦ καὶ παύσεως ὡς καὶ τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα τῶν πρὸς φρουρὰν καὶ διαχείρισιν τῶν ἰδιοκτητῶν δασῶν προσλαμβανόμενων ἰδιοκτητῶν δασοφυλάκων ἢ δασικῶν ὑπαλλήλων κατ' ὄλου, οἵτινες ἅπαντες δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου ΦΜ' περὶ ἐντοπίων ὑπαλλήλων.

2. Εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας δασῶν πάσης ἐκτάσεως, τοὺς προσφερομένους νὰ καταβάλλωσι τὰς νομίμους ἀπολαυὰς δημοσίων δασικῶν ὑπαλλήλων, δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας νὰ παραχωρῇ πρὸς διοίκησιν, διαχείρισιν καὶ ἀστυνομίαν τῶν δασῶν τούτων δημοσίους δασικοὺς ὑπαλλήλους, ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ δασοφύλακος β' τάξεως συμπεριλαμβανομένου καὶ ἄνω, τῶν ὑποίων, μὴ ὑπαγομένων τότε εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω νόμου ΦΜ', ὁ χρόνος τοιαύτης ὑπηρεσίας λογίζεται εἰς τὸν χρόνον προαγωγῆς καὶ συντάξεως, ἐφ' ὅσον καταβάλλονται αἱ ἀντίστοιχοι νόμιμοι κρατήσεις συντάξεως.

3. Προκειμένου περὶ ὑπόδειγματικῶς διαχειριζομένων ἰδιοκτητῶν δασῶν, δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας εἰς

τούς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον προσλαμβανόμενους δημοσίους δασικούς ὑπαλλήλους νὰ χορηγῇ μέχρι τῶν 30 ο) τοῦ κατὰ τὸν νόμον 1687 ἄρθρ. 4 παρὰγρ. 2 καὶ ἄρθρ. 5 ἐδάφ. 6 μισθοῦ των, τῶν ὑπολοίπων κατεβιβασμένων ὑπὸ τοῦ οἰκείου δασοκλήμονος.

Ἄρθρον 3.

1. Διὰ Β. Διαταγμάτων διαρροῦνται τὰ Δασαρχεῖα εἰς τάξεις ἰσαριθμούς πρὸς τὰς τῶν τακτικῶν δασαρχῶν, κανονίζονται ἡ δικαιοδοσίαι, ἡ ἀρμοδιότης καὶ τὰ καθήκοντα τῶν δασικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὀργάνων καθόλου, τὰ ὁδοιπορικὰ ἐξόδα τῶν ἀρχιφυλάκων δασῶν καὶ δασονόμων, τὰ γραφικὰ ἐξόδα τῶν δασονομείων, μὴ δυνάμενα νὰ υπερβῶσι τὰς 30 δραχμὰς μηνιαίως, τὰ ἐξόδα θερμάνσεως τῶν γραφείων τῶν ὀρεινῶν δασικῶν τοπικῶν ὑπηρεσιῶν, αἱ σχέσεις μεταξὺ δασονομείων καὶ δασαρχείων τόσον πρὸς ἄλληλα ὅσον καὶ πρὸς τὰς ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῶν ἀρχὰς χωροφυλακῆς καὶ ἀστυνομίας, ἡ διεύθυνσις δασονομείων παρ' ἀρχιφυλάκων δασῶν, αἱ περιπτώσεις τοῦ συνυπευθύνου μεταξὺ δασαρχῶν καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς δασικῶν ὀργάνων, ἡ ἀνάθεσις διοικήσεως περιορισμένων περιοχῶν εἰς δασολόγους καὶ οἰκονομικοὺς τῆς Ἀνωτέρας Δασολογικῆς Σχολῆς διὰ λόγους ἐκπαιδευτικούς, ἡ ἐκδοσις ἀδειῶν ὑλοτομίας ὑπὸ δασικῶν ὀργάνων καὶ ἡ ἐκτέλεσις ὑπὸ ἀρχιφυλάκων δασῶν ἡ δασονόμων καθηκόντων δημοσίων εἰσπρακτόρων διὰ φόρους καὶ δικαιώματα τοῦ δημοσίου, εἰσπραττόμενα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ δασῶν νόμων.

2. Δασικοὶ ὑπάλληλοι, πλὴν τῶν ἐκτάκτων καὶ ἰδιωτικῶν δασικῶν ὑπαλλήλων καθόλου, δὲν δύνανται νὰ ὑπηρετῶσι πλέον τῆς τριετίας ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ προκειμένου περὶ ἐπιθεωρητῶν δασῶν ἢ ἐν τῷ αὐτῷ Δασαρχεῖῳ ἢ Ἐπαρχίᾳ προκειμένου περὶ τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων. Ἐξαίρεσις ἀπὸ τῆς διατάξεως ταύτης δύναται νὰ γίνῃ κατόπιν συμφώνου γνώμης τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

3. Οἱ δόκιμοι καὶ τακτικοὶ δασοφύλακες, ἀρχιφύλακες δασῶν, δασονόμοι καὶ δασάρχαι παντὸς βαθμοῦ δὲν δύνανται νὰ ὑπηρετῶσιν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐξ ὧν κατέγονται οὗτοι ἢ αἱ σύζυγοι αὐτῶν ἢ ἐν αἷς ἐπαρχίαις οὗτοι ἐξήσκησαν κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν τὰ πολιτικὰ αὐτῶν δικαιώματα.

4. Οἱ ἐκ τῶν ἐπιθεωρητῶν, δασοτεχνικῶν καὶ μὴ, ἡ τμηματάρχων α' τάξεως τῆς ὑπηρεσίας τῶν δασῶν ἔχοντες διετῇ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ καὶ εἰκοσαετῇ ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίαν προάγονται μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τεσσάρων εἰς γενικοὺς ἐπιθεωρητὰς δασῶν ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ διευθυντοῦ β' τάξεως, οὗτοι δὲ μετὰ

διετῇ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς Γενικοὺς Ἐπιθεωρητὰς ἐπὶ μισθῷ καὶ βαθμῷ διευθυντοῦ α' τάξεως, ὑπάγονται δὲ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6, ἐδάφιον 2 τοῦ νόμου 2494 «περὶ τοῦ Προσωπικοῦ τῶν Πολιτικῶν Ὑπουργείων». Μειοῦται δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἐπιθεωρητῶν δασῶν κατὰ τέσσαρας, ὅσοι εἶναι αἱ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἰδρυόμεναι θέσεις Γενικῶν Ἐπιθεωρητῶν. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου δύναται νὰ προαχθῇ εἰς Γεν. Ἐπιθεωρητὴν ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ διευθυντοῦ α' τάξεως, ὁ ἔχων τὰ δυνάμει τοῦ νόμου τούτου προσόντα πρὸς προαγωγὴν εἰς Γεν. Ἐπιθεωρητὴν καὶ εἰκοσαετῇ ἐν συνόλῳ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, προτιμωμένων τῶν ἀπολυθέντων ἢ ὑποβιβασθέντων κατὰ τὸ ἀπὸ Ἰουνίου 1917 μέχρι Νοβρίου 1920 διάστημα. Οἱ τμηματάρχαι καὶ εἰδικοὶ εἰσηγῆται τῆς Διευθύνσεως Δασῶν ἐπὶ βαθμῷ τμηματάρχου δύνανται νὰ μετατεθῶσιν εἰς θέσεις Ἐπιθεωρητῶν δασῶν τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν δασῶν καὶ τὴν ἀπὸ τῶν. Εἰς τοὺς Γενικοὺς Ἐπιθεωρητὰς ἐφόσον ἐκ τοῦ νόμου δὲν εἶναι καθωρισμένα τὰ καθήκοντα των, δύναται νὰ ἀνατίθεται ὑπηρεσία εἰς τὴν Διεύθυνσιν Δασῶν κατὰ τὰ διὰ Β. Διατάγματα κανονισθέντα, πάντοτε ἀμέσως ὑπὸ τὴν διευθυντὴν δασῶν. Εἰς θέσεις Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ δασῶν α' ἢ β' τάξεως δύνανται νὰ διορίζωνται οἱ διατελέσαντες τοιοῦτοι ἢ ἡμιμόβαθμοι αὐτῆς δασικὸι ὑπάλληλοι.

5. Οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπηρετοῦντες τακτικοὶ δόκιμοι δασάρχαι δύνανται νὰ προαχθῶσιν ἄνευ ἐξετάσεων εἰς δασάρχας γ' τάξεως, ἐφόσον μέχρι τῆς δημοσίευσως τοῦ παρόντος νόμου ἔχουσιν συμπληρώσει ἐν τῷ ὑπηρετικῷ δοκίμιῳ δασάρχου.

6. Εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ δασονόμου προάγονται, ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τοῦ παρόντος νόμου ἄνευ ἐξετάσεων, οἱ ἀρχιφύλακες δασῶν α' τάξεως, ἐὰν ἔχουσιν ὑπερεκπαιδευτὴν ὑπηρεσίαν ἐν συνόλῳ καὶ πενταετῇ ὑπηρεσίαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀρχιφύλακος δασῶν α' τάξεως.

7. Τὸ ἄρθρον 5, ἐδάφιον 5 τοῦ νόμου 1687 τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

«Ὁ ἀριθμὸς τῶν δασονομείων, ὧν αἱ τάξεις ὀρίσθαι κατὰ διὰ Β. Διατάγματα, ὡς καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν δασονόμων μετὰ τῶν ἀρχιφυλάκων δασῶν ὀρίζεται εἰς 300. Ὁ ἀριθμὸς τῶν δασονόμων α' ἢ β' τάξεως δὲν δύναται νὰ υπερβαίνῃ τοὺς 100. Δύνανται, ἐὰν εὐδοκίμως ὑπηρετῶσι, νὰ ὀνομασθῶσιν οἱ ἀρχιφύλακες δασῶν β' καὶ α' τάξεως δασονόμοι ἀναλόγως δὲ καὶ γ' τάξεως, αἱ δὲ δασοφύλακες β' καὶ α' τάξεως ἀναλόγως δασοκόμοι β' καὶ α' τάξεως. Ὁ ἀριθμὸς τῶν δασοφύλακων α' ἢ β' τάξεως ὀρίζεται εἰς χιλίους.»



8. Οἱ δυνάμει τοῦ νόμου 2202 διοριζόμενοι γραφεῖς δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τοὺς 250 καὶ οἱ κλητῆρες τοὺς 120, κατανέμονται δ' οὗτοι εἰς τὰ γραφεῖα τοπικῶν δασικῶν ὑπηρεσιῶν κατὰ τὰ διὰ Β. Διατάγματος κανονισθόμενα. κατ' ἐργουμένης πάσης ἀντικειμένης τῇ περὶ τὴν διατάξεως. Ἐφόσον τοιοῦτοι γραφεῖς δὲν ὑπηρετοῦσι, δύνανται ν' ἀναπληρώσωσι τοὺς δόκιμοι δασοφύλακες, τῶν ὁποίων τότε ὁ ὀργανικὸς ἀριθμὸς ἀξιάσκειται κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐλλειπόντων καὶ παρ' αὐτῶν ἀναπληρουμένων γραφῶν τοπικῶν δασικῶν ὑπηρεσιῶν.

#### Ἄρθρον 4.

1. Οἱ κατὰ τὸν νόμον 559 διορισθέντες προσωρινοὶ δόκιμοι δασάρχαι, φοιτήσαντες ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις Ἀνωτέρᾳ Δασολογικῇ Σχολῇ, προάγονται εἰς τακτικοὺς δασάρχας γ' τάξεως ἐὰν ἐπιτύχωσιν εἰς ἐξετάσεις ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὰ διὰ Β. Διατάγματος κανονισθόμενα, λαμβάνοντες διπλωμα Ἀνωτέρας Δασολογικῆς Σχολῆς, λογιζομένου ὡς χρόνου ὑπηρεσίας ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ δασάρχου γ' τάξεως, τοῦ ἀπὸ ἐνδὸς καὶ ἡμισέως ἔτους μετὰ τὸν ἀρχικὸν διορισμὸν των διαρρευσαντος χρονικοῦ διαστήματος, ὅσον ἀφορᾷ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἀπαιτουμένου χρόνου ὑπηρεσίας πρὸς προαγωγὴν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ δασάρχου β' τάξεως ἢ καὶ ἀνωτέρους. Οἱ ἐκ τούτων ὑποβληθέντες εἰς ἐξετάσεις, δυνάμει τοῦ ἁρθροῦ 8 τοῦ νόμου 1853 «περὶ Ἀνωτέρας Δασολογικῆς Σχολῆς» καὶ τοῦ ἀπὸ 4 Μαΐου 1920 Β. Δ. περὶ ἐξετάσεων ὑπηρετούντων δοκίμων δασαρχῶν, θεωροῦνται ἐπιτυγχόντες καὶ λαμβάνουσι διπλωμα Ἀνωτέρας Δασολογικῆς Σχολῆς, ἐφόσον κατὰ ταύτας ἔλαβον γενικὸν βαθμὸν τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐξετάσεων πάντων τῶν μαθημάτων ὡς μέσον ὅρον τοὐλάχιστον ἑξ (6) καλῶς.

2. Οἱ κατὰ τὰς ἐπιστρατεύσεις ἀπὸ τοῦ 1912 καὶ ἐντεύθεν ὑπηρετήσαντες ἐκ τῶν τακτικῶν δασοφυλάκων α' τάξεως ὡς ἀξιοματικοὶ προάγονται εἰς ἀρχιφυλάκας δασῶν β' τάξεως κατόπιν ἐξετάσεων καὶ ἂν δὲν ἔχουσιν συμπληρώσει τὸν κατὰ νόμον ἀπαιτούμενον χρόνον.

3. Δύνανται νὰ προαχθῶσι κατόπιν ἐξετάσεων εἰς ἀρχιφυλάκας δασῶν β' τάξεως δασοφύλακες α' τάξεως, οἱ συμπληροῦντες ἐντὸς τοῦ 1921 διετίαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον καὶ ἐν συνόλῳ πενταετῇ δημοσίαν ὑπηρεσίαν.

4. Δασικοὶ ὑπάλληλοι, στρατευθέντες καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ προσέλθωσιν εἰς προαγωγικὰς ἐξετάσεις κατὰ νόμον, ὑφίστανται αὐτὰς μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν των, ἐὰν δὲ ὑποστῶσι ταύτας εὐδοκίμως, λογίζονται προαχθέντες ἀφ' ἧς προήχθησαν καὶ οἱ μὴ στρατευθέντες σύγχρονοι συνάδελφοί των.

5. Αἱ κατὰ τὸ ἔτος 1921 γενόμεναι, λόγῳ τῶν ἐπιστρατεύσεων προαγωγικαὶ καὶ ἀπολυτήριαι ἐξετάσεις τῶν δα-

σασομικῶν Σχολῶν καὶ τῆς Ἀνωτέρας Δασολογικῆς Σχολῆς, χωρὶς νὰ τηρηθῶσιν αἱ κείμεναι διατάξεις ὡς πρὸς τὸν χρόνον καὶ τὸν τρόπον διεξαγωγῆς αὐτῶν καὶ τοὺς ὅρους προαγωγῆς καὶ ἀπονομῆς διπλώματος ἢ ἀπολυτηρίου, θεωροῦνται νομίμως γενόμεναι καὶ ἐγκυρα τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων διπλώματα καὶ ἀπολυτήρια. σύμφωνα μὲ τοὺς περιορισμοὺς καὶ τὰς διατάξεις κανονιστικοῦ Β. Διατάγματος, τὸ ὅποῖον δύνανται νὰ ρυθίσῃ τὴν ἐνκρίν καὶ τὰς λεπτομερείας τῆς λειτουργίας τοῦ ἐπομένου σχολικοῦ ἔτους, ἄλλως ρυθμισθόντων ταῦτα ὅπως διὰ τῶν κειμένων διατάξεων καθορίζονται.

6. Ἐπίσης κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας προάγονται ἢ λαμβάνουσιν ἀπολυτήρια δασοκομικῶν Σχολῶν κατόπιν νέας ἐξετάσεως οἱ ἐπιστρατευθέντες κατὰ τὰ ἔτη 1917 ἕως 1921 καὶ ὑποστάντες κατ' αὐτὰ ἐξετάσεις μαθητῶν αὐτῶν.

#### Ἄρθρον 5.

1. Δασοφύλακες καὶ ἀρχιφυλάκες δασῶν ἀπολυθέντες ἢ ἐξαναγκασθέντες εἰς παραίτησιν κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ τοῦ Μαΐου 1917 μέχρι Νοεμβρίου 1920, δύνανται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας νὰ διορισθῶσιν εἰς τὸν ὅν κατεῖχον πρότερον βαθμὸν.

2. Ἡ μετὰ τὴν 1 Νοεμβρίου 1920 προαγωγή τῶν ἀπολυθέντων ἢ ἐξαναγκασθέντων εἰς παραίτησιν δασοφυλάκων ἢ ἀρχιφυλάκων δασῶν ἀπὸ Μαΐου 1917 μέχρι Νοεμβρίου 1920, ὡς καὶ ἐκεῖνων ἐξ αὐτῶν οἱ ὁποῖοι κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα χρόνου δὲν προήχθησαν, καίτοι οἱ τὴν ἰδίαν μὲ αὐτοὺς σειρὰν προαγωγῆς ἔχοντες προήχθησαν, θεωρεῖται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, σχετικῶς πρὸς τὴν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀρχικιότητά των, ὡς γενομένη ἀφ' ἧς ἐποχῆς οἱ τὴν αὐτὴν σειρὰν προαγωγῆς ἔχοντες συνάδελφοί των προήχθησαν.

3. Οἱ παραλειφθέντες τὸ ἔτος 1917 κατὰ τὰς προαγωγὰς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ δασάρχου α' τάξεως δασάρχαι τότε β' τάξεως, προάγονται εἰς τὸν βαθμὸν ὅν ἔδεχον κατέχουσιν οἱ προαχθέντες τότε συνάδελφοί των. Ἡ διάταξις τοῦ ἑδαφ. 13 τοῦ ἁρθ. 11 τοῦ νόμου 1687 ἐφαρμόζεται καὶ ἐντὸς τοῦ ἔτους 1921.

4. Δασικοὶ ὑπάλληλοι, προαχθέντες ὑπὸ τῆς κλειθείσης Προσωρινῆς Κυβερνήσεως Θεσσαλονίκης, ἐὰν ἡ προαγωγή των αὕτη μεταγενεστέρως νομίμως ἐκυρώθη, δὲν δύνανται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας νὰ προαχθῶσιν εἰς βαθμὸν ἀνώτερον ἐκείνου τὸν ὅποιον κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου κατέχουσιν, ἐφόσον δὲν ἀποκτῶσι τὰ αὐτὰ προσόντα προαγωγῆς οἱ δασικοὶ ἐκεῖνοι ὑπάλληλοι οἱ ὁποῖοι εἶχον τὴν ἰδίαν μὲ αὐτοὺς σειρὰν προαγωγῆς κατ'



ὃν χρόνον ἐγένετο ἢ ὡς ἄνω ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως Θεσσαλονίκης προαγωγή των.

5) Προκειμένου περὶ ἀρχιφυλάκων δασῶν ἀπολυθέντων ἢ ἐξανγκισθέντων εἰς παραίτησιν μετὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1917 τυγχόν δὲ ἀποβιώσαντων πρὸ τοῦ Νοεμβρίου 1920, ἐφόσον συνεπλήρωσαν μέχρι τοῦ θανάτου των δεκαπενταετὴ ὑπηρεσίαν, χορηγεῖται εἰς τὴν σύζυγον ἢ καὶ τὰ τέκνα των ὡς συντάξις τὰ 30)50 τοῦ μισθοῦ των, ὑπολογιζομένη ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ θανάτου.

6. Οἱ δυνάμει τοῦ νόμου ΓΨΛΓ' (3733) τῆς 31 Μαρτίου 1910 ἀπολυθέντες δασικοὶ ὑπάλληλοι, δύνανται νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν δασικὴν ὑπηρεσίαν καὶ μὲ ἓνα βαθμὸν ἡνώτερον τοῦ ὃν κατεῖχον ἀπολυθέντες, ἐὰν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἡθελόν ὑποβάλλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐγγράφον δῆλωσιν παραίτησέως των ἀπὸ πάσης κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀπαιτήσεως των, δημιουργηθείσης τυχόν ἐκ τῆς ἐκτοσε ἀπολύσεώς των καὶ ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν ὑπέπεσαν εἰς τὰς παραβάσεις τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 21 καὶ ἐφεξῆς τοῦ Ποινικοῦ Νόμου. Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου τούτου ὑπάγονται ἐκ τῶν ὡς ἄνω ὑπαλλήλων καὶ οἱ διορισθέντες κατὰ Ἰούνιον 1921. Ὁ χρόνος, καθ' ὃν διετέλεσαν ἐκτὸς ὑπηρεσίας οἱ κατὰ τὸν νόμον ΓΨΛΓ' (3733) ἀπολυθέντες δασικοὶ ὑπάλληλοι, θεωρεῖται συντάξιμος.

#### Ἄρθρον 6.

1. Τὸ ἄρθρον 11 ἐδάφ. 2 τοῦ νόμου 1853 «περὶ Ἀνωτέρας Δασολογικῆς Σχολῆς» τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

«Ὁ τρόπος τῆς εἰσαγωγῆς μεταξὺ τῶν ὑποψηφίων, οἱ ὅποιοι ὀφείλουσι νὰ ἔχωσιν ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ Πρακτικοῦ Λυκείου εἶναι δὲ σωματικῶς ἱκανοὶ διὰ τὸ δασικὸν ἐπάγγελμα, ἐνεργεῖται κατὰ τὰ διὰ Β. Διατάγματα κανονισθόμενα κατὰ τὴν ἀντικειμένην τῇ παρούσῃ διατάξεως».

2. Τὰ προσόντα καὶ ὁ τρόπος τοῦ διορισμοῦ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Θεωρητικῆς ἐν τῇ Ἀνωτέρᾳ Δασολογικῇ Σχολῇ κανονίζονται διὰ Β. Διατάγματος.

3. Οἱ διατελέσαντες ὑπότροφοι τοῦ Κράτους ἀπόφοιτοι δὲ μέσων Δασολογικῶν Σχολῶν τῆς Αὐστρίας, δύνανται νὰ τῶσιν διπλώματος τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀνωτέρας Δασολογικῆς Σχολῆς, ἐὰν ἐπιτύχωσιν εἰς ἐξετάσεις κατὰ τὰ διὰ Β. Διατάγματα λεπτομερέστερον κανονισθόμενα.

4. Ἡ δίκονμὴ τοῦ χρηματικοῦ ποσού, τοῦ κανονιζομένου ὅπως παρέχεται ἐν συνόλῳ ὡς ὑποτροφία εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς Ἀνωτέρας Δασολογικῆς Σχολῆς, δυνάμει τοῦ νόμου 2488, «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς ἐξωτερικῆς Γεωργικῆς

ὕπηρεσίας κλπ., ρυθμίζεται διὰ Β. Διατάγματος, κατὰ γουμένης πάσης ἀντικειμένης τῇ παρούσῃ διατάξεως.

5. Ὁ χρόνος τῶν σπουδῶν ἐν ἡνωτέρᾳ δασολογικῇ, ἀνωτέρᾳ τεχνικῇ, μέσαις δασολογικαῖς καὶ δασοκομικαῖς σχολαῖς τῶν ὑπαλλήλων τῆς κεντρικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν δασῶν, θεωρεῖται ὡς χρόνος συντάξεως.

Διὰ τοὺς διατελέσαντας ὑποτρόφους τοῦ Κράτους σπουδαστὰς τῆς δασολογίας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, λογίζεται ὡς χρόνος σπουδῶν ὁ χρόνος ὑποτροφίας.

#### Ἄρθρον 7.

Ἐπὶ τῶν κρατικῶν Σιδηροδρόμων παρέχονται διαρκῆ εἰσιτηρία ἐλευθέρας κυκλοφορίας, εἰς μὲν τοὺς δασολόγους καὶ δασάρχας διὰ τὰς γραμμὰς τῆς περιφερείας των, εἰς δὲ τοὺς ἐν γένει Ἐπιθεωρητὰς Δασῶν, τοὺς Τμηματάρχας Δασῶν καὶ τὸν Διευθυντὴν Δασῶν ἐρ' ὅλων τῶν γραμμῶν. Οἱ τῶν μέσων δασικοῦ προσωπικοῦ ὑπάλληλοι δικαιούνται ἐπὶ τῶν κρατικῶν σιδηροδρόμων στρατιωτικῶν εἰσιτηρίων.

#### Ἄρθρον 8.

1. Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἁρθρῶν 2, 4, 8 τοῦ 2404 νόμου «περὶ τοῦ Προσωπικοῦ τῶν Πολιτικῶν Ὑπουργείων» διαβάθμισις, ὡς πρὸς τὸ κατωτέρω προβλεπόμενον προσωπικὸν τῆς δασικῆς ὑπηρεσίας, ἔσται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἐπομένου μηνὸς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου, ἡ ἐξῆς:

1) Κλητῆρες δασαρχείων ἢ ἐπιθεωρήσεων, εἰς τὴν τᾶξιν τῶν κλητῆρων β' τάξεως.

2) Γραφεῖς β' τάξεως ἐπιθεωρήσεως ἢ δασαρχείων, δόκιμοι δασοφύλακες ἢ δασοφύλακες β' τάξεως, εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γραφέως β' τάξεως.

3) Γραφεῖς α' τάξεως ἐπιθεωρήσεως ἢ δασαρχείων ἢ δασοφύλακες α' τάξεως, εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γραφέως α' τάξεως.

4) Ἀρχιφύλακες δασῶν β' ἢ α' τάξεως, εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀκολούθου.

5) Δασονόμοι β' τάξεως, εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γραμματέως β' τάξεως.

6) Δασονόμοι α' τάξεως, δόκιμοι δασάρχαι καὶ δασάρχαι γ' τάξεως, εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γραμματέως α' τάξεως, τοῦ δοκίμου δασάρχου θεωρουμένου ἱεραρχικῶς ἀνωτέρου τοῦ δασονόμου α' τάξεως.

7) Δασάρχαι β' τάξεως, εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ εἰσηγητοῦ.

8) Δασάρχαι α' τάξεως, εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου β' τάξεως.

9) Ἐπιθεωρητὰς δασῶν α' ἢ β' τάξεως καὶ Νομικοὶ Ἐπιθεωρητὰς, εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου α' τάξεως.

10) Γενικοί 'Επιθεωρηταὶ β' τάξεως εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Διευθυντοῦ β' τάξεως.

11) Γενικοί 'Επιθεωρηταὶ α' τάξεως καὶ Διευθυνταὶ Δασῶν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Διευθυντοῦ α' τάξεως, τοῦ Διευθυντοῦ Δασῶν θεωρουμένου ἱεραρχικῶς ἀνωτέρου τοῦ Γενικοῦ 'Επιθεωρητοῦ α' τάξεως.

2. Ὁ ἀριθμὸς τῶν δασαρχῶν α' τάξεως δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς 30, τῶν δασαρχῶν β' τάξεως τοὺς 35, τῶν δασυνόμων α' τάξεως τοὺς 40 καὶ τῶν δασοφυλάκων α' τάξεως τοὺς 500.

3. Οἱ Γενικοὶ 'Επιθεωρηταὶ ἢ Διευθυνταὶ ἢ οἱ ἔχοντες βαθμὴν Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἀποχωροῦντες τῇ κτήσει των ἢ ἀπολυόμενοι, λαμβάνουσιν, ἀνεξαρτήτως ηλικίας, ὡς σύνταξιν, οἱ μὲν ἔχοντες ἐν συνόλῳ εἰκοσιπενταετὴ συντάξιμον δημοσίαν ὑπηρεσίαν τὰ 4)5, οἱ δὲ τριακονταετὴ, ὁλόκληρον τὴν κατὰ τὸν νόμον 2494 τελευταῖον μισθὸν των.

Ἄρθρον 9.

1. Τὰ τέσσαρα ἔτη τῶν σπουδῶν τῶν ἐν τῇ Ἀνωτέρᾳ ἐν Ἀθήναις Γεωπονικῇ Σχολῇ φοιτητῶν λογιζονται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας καὶ συντάξεως, ἐφόσον οὗτοι παραμένουσιν ἐν τῇ γεωργικῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ τύχῳσι συντάξεως ὡς γεωργικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Κράτους.

2. Οἱ νῦν ἐπὶ μισθῷ Διευθυντοῦ ὑπηρετοῦντες Γενικοὶ 'Επιθεωρηταὶ τῆς ἐλαιοκομίας καὶ Γενικοὶ 'Επιθεωρηταὶ τῆς Φυτοπαθολογίας λαμβάνουσιν, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, βαθμὸν καὶ μισθὸν Διευθυντοῦ α' τάξεως.

3. Διὰ τοὺς κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπάλληλους τῆς γεωργικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους, ὁ χρόνος τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας αὐτῶν ἐν ἄλλαις χώραις ἢ παρὰ ταῖς ἐλληνικαῖς Γενικαῖς Διοικήσεσι Μακεδονίας, Ἡπείρου, Κρήτης, Νήσων Αἰγαίου καὶ Σάμου καθὼς καὶ ὁ χρόνος τῶν σπουδῶν τῶν ἐν Ἀνωτάταις Γεωργικαῖς Σχολαῖς τῆς ἀλλοδαπῆς ὑποτρόφων τοῦ Κράτους πρὸς σπουδὴν τῆς γεωπονίας, λογίζεται συντάξιμος.

4. Εἰς τὸ ἐδάφ. 3 τοῦ ἁρθροῦ 9 τοῦ νόμου 1651, μετὰ τὰς λέξεις «ἄλλων χωρῶν», προστίθεται «καὶ ἂν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἐτύγχανον συνταξιοῦχοι».

5. Διορίζεται ἐπύκτης τῆς μελισσοκομίας, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ τμηματάρχου β' τάξεως, ὁ κεκτημένος πτυχίον δημοσίας γεωργικῆς σχολῆς, διευθύνας τοῦλάχιστον ἐπὶ διετίαν εὐδοκίμως δημόσιον ἀγρακῆπιον καὶ διδάξας εὐδοκίμως μελισσοκομίαν. Ἡ ἔδρα καὶ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ κανονισθῇσονται διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρον 10.

1. Καταργεῖται ὁ νόμος 684 τοῦ 1915.

2. Διὰ Β. Διαταγμάτων θὰ κανονισθῶσιν αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου».

Περὶ διαθέσεως δημοσίων δασικῶν ἐκτάσεων διὰ γεωργικῶν, δασοκομικῶν καὶ ἄλλων κοινῆς ὠφελείας σκοποῦς.

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ μετὰ τὴν κ' συζήτησιν, ἔχον οὕτως)

Ἄρθρον 1.

Δασικαὶ ἐκτάσεις, ἀνήκοντι κατὰ κυριότητα εἰς τὸ Δημόσιον καὶ μὴ ἔχουσι σημασίαν ἀπὸ ἀπόψεως δασικῆς ἐκμεταλλεύσεως ἢ προστασίας τοῦ ἴδιου αὐτῶν ἐδάφους ἢ ἄλλων ὑποκειμένων αὐταῖς κτημάτων ἢ ἀπὸ ἀπόψεως προστασίας κατὰ τὸν πλημμελὲς χειμάρρην χρησιμώτεροι δὲ μᾶλλον πρὸς γεωργικὴν καλλιέργειαν, δύναται νὰ παρχωρηθῶσι πρὸς ἰδιώτας ἢ ἄλλα νομικὰ ἢ φυσικὰ πρόσωπα, κατόπι δημοπρατίας.

Ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω παρχωρήσεις δύναται νὰ γίνῃ μόνον κατὰ τὰς ἐξῆς περιπτώσεις :

1. Ὅταν αἱ δασικαὶ ἐκτάσεις εἶναι μεμονωμέναι καὶ εὐρίσκονται εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν κυρίων δασικῶν συμπλεγμάτων τῆς χώρας, μὴ ἐπιτρέπουσιν ἔντονον φύλαξιν ἢ διαχείρισιν αὐτῶν ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου, ἢ περιβάλλονται γύρωθεν ὑπὸ κτήσεων ἰδιωτικῶν ἢ ὑποσώζεσθαι εἶναι συμφεροντότερα διὰ τὴν κοινωνικὴν οἰκονομίαν ἢ ἐκμεταλλευστὶς αὐτῶν διὰ γεωργικοῦς, δασοκομικοῦς, κτηνοτροφικοῦς ἢ ἄλλους νοσηρωτικὰς ὠφελείας σκοποῦς.

2. Ὅταν καλύπτονται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πυκνῶς ὑπὸ ἀγριελαιῶν, θυμαμένων δι' ἐκκενδρίσεως ν' ἀποτελέσωσιν ἐλαιώνας, ἢ καλύπτονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεον ὑπὸ βελανιδιῶν, ἀγρίων καστανεῶν ἢ ἄλλων ἀγρίων καρποφόρων δένδρων ἐξημερωμένων ἤδη ἢ θυμαμένων νὰ ἐξημερωθῶσι δι' ἐμβολιασμόν, πάντως ὡς ὑπὸ τοῦς περιορισμοὺς τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου τοῦ ἁρθροῦ τούτου.

Ἄρθρον 2.

Πρὸς καθάρισμὸν τῶν πρὸς διαθέσιν κατὰ τὸ προηγουμένον ἄρθρον δασικῶν δημοσίων ἐκτάσεων, συνιστάται ἐκστῆς ἐπιτροπὴ, ἀποτελούμενη παρ' ἐνὸς 'Επιθεωρητοῦ τῆς δασικῆς ὑπηρεσίας ἢ δασολόγου δασάρχου, ἢ, ἐλλείψει τοιούτου, δασονόμου α' ἢ β' τάξεως, ἐνὸς γεωπόνου, τοῦ ἀρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἢ Εἰσγνοδίκου, τοῦ προέδρου τῆς οἰκείας κοινότητος καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἐνὸς μηχανικοῦ ἢ γεωμέτρου ἢ καὶ ἄλλων δικαστικῶν ἢ διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωρ-

10) Γενικοί 'Επιθεωρηταὶ β' τάξεως εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Διευθυντοῦ β' τάξεως.

11) Γενικοί 'Επιθεωρηταὶ α' τάξεως καὶ Διευθυνταὶ Δασῶν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Διευθυντοῦ α' τάξεως, τοῦ Διευθυντοῦ Δασῶν θεωρουμένου ἱεραρχικῶς ἀνωτέρου τοῦ Γενικοῦ 'Επιθεωρητοῦ α' τάξεως.

2. 'Ο ἀριθμὸς τῶν δασαρχῶν α' τάξεως δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς 30, τῶν δασαρχῶν β' τάξεως τοὺς 35, τῶν δασυνόμων α' τάξεως τοὺς 40 καὶ τῶν δασοφυλάκων α' τάξεως τοὺς 500.

3. Οἱ Γενικοὶ 'Επιθεωρηταὶ ἢ Διευθυνταὶ ἢ οἱ ἔχοντες βαθμὸν Διευθυντοῦ τοῦ 'Υπουργείου Γεωργίας, ἀποχωροῦντες τῇ αἰτίσει τῶν ἢ ἀπολυόμενοι, λαμβάνουσιν ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, ὡς σύνταξιν, οἱ μὲν ἔχοντες ἐν συνόλῳ εἰκοσιπενταετῆ συντάξιμον δημοσίαν ὑπηρεσίαν τὰ 4)5, οἱ δὲ τριακονταετῆ, ἀλλήληρον τὸν κατὰ τὸν νόμον 2494 τελευταῖον μισθὸν τῶν.

Ἄρθρον 9.

1. Τὰ τέσσαρα ἔτη τῶν σπουδῶν τῶν ἐν τῇ Ἀνωτέρᾳ ἐν Ἀθήναις Γεωπονικῇ Σχολῇ φοιτητῶν λογίζονται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας καὶ συντάξεως, ἐφόσον αὗτοι παραμένουν ἐν τῇ γεωργικῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ τύχῳσι συντάξεως ὡς γεωργικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Κράτους.

2. Οἱ νῦν ἐπὶ μισθῷ Διευθυντοῦ ὑπηρετοῦντες Γενικοὶ 'Επιθεωρηταὶ τῆς ἐλαιοκομίας καὶ Γενικοὶ 'Επιθεωρηταὶ τῆς Φυτοπαθολογίας λαμβάνουσιν, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, βαθμὸν καὶ μισθὸν Διευθυντοῦ α' τάξεως.

3. Διὰ τοὺς κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπαλλήλους τῆς γεωργικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους, ὁ χρόνος τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας αὐτῶν ἐν ἄλλαις χώραις ἢ παρὰ ταῖς ἐλληνικαῖς Γενικαῖς Διοικήσεσι Μακεδονίας, Ἡπείρου, Κρήτης, Νήσων Αἰγαίου καὶ Σάμου καθὼς καὶ ὁ χρόνος τῶν σπουδῶν τῶν ἐν Ἀνωτάταις Γεωργικαῖς Σχολαῖς τῆς ἀλλοδαπῆς ὑποτρέφων τοῦ Κράτους πρὸς σπουδὴν τῆς γεωπονίας, λογίζεται συντάξιμος.

4. Εἰς τὸ ἐδάφ. 3 τοῦ ἁρθροῦ 9 τοῦ νόμου 1654, μετὰ τὰς λέξεις «ἄλλων χωρῶν», προστίθεται «καὶ ἂν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἐτύγχανον συνταξιοῦχοι».

5. Διορίζεται ἐπόπτης τῆς μελισσοκομίας, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ τμηματάρχου β' τάξεως, ὁ κεκτημένος πτυχίον δημοσίας γεωργικῆς σχολῆς, διευθύνας τοὐλάχιστον ἐπὶ διέτιν εὐδοκίμως δημόσιον ἀγροκήπιον καὶ διδάξας εὐδοκίμως μελισσοκομίαν. Ἡ ἔδρα καὶ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ κανονισθίσονται διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρον 10.

1. Καταργεῖται ὁ νόμος 684 τοῦ 1915.

2. Διὰ Β. Διαταγμάτων θὰ κανονισθῶσιν αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος νόμου».

Περὶ διαθέσεως δημοσίων δασικῶν ἐκτάσεων διὰ γεωργικοῦς, δασοκομικοῦς καὶ ἄλλους κοινῆς ὠφελείας σκοποῦς.

(Ὡς ἐτροποποιήθη, ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ μετὰ τὴν κ' συζήτησιν, ἔχον οὕτως)

Ἄρθρον 1.

Δασικαὶ ἐκτάσεις, ἀνήκουσαι κατὰ κυριότητα εἰς τὸ Δημόσιον καὶ μὴ ἔχουσαι σημασίαν ἀπὸ ἀπόψεως δασικῆς ἐκμεταλλεύσεως ἢ προστασίας τοῦ ἰδίου αὐτῶν ἐδάφους ἢ ἄλλων ὑποκειμένων αὐταῖς κατημάτων ἢ ἀπὸ ἀπόψεως προστασίας κατὰ τοῦ τμηματισμοῦ χειμάρρων, χρησιμώτεραι δὲ μᾶλλον πρὸς γεωργικὴν καλλιέργειαν, δύναται νὰ παρχωρηθῶσι πρὸς ἰδιώτας ἢ ἄλλα νομικά ἢ φυσικά πρόσωπα, κατόπι δημοπρασίας.

Ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω παρχωρησις δύναται νὰ γίνῃ μόνον κατὰ τὰς ἐξῆς περιπτώσεις :

1. Ὅταν αἱ δασικαὶ ἐκτάσεις εἶναι μερικοῦ μεγέθους καὶ εὐρίσκονται εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν κυρίων δασικῶν συμπλεγμάτων τῆς χώρας, μὴ ἐπιτρέπουσαν ἔντονον φύλαξιν ἢ διαχείρισιν αὐτῶν ἐν μέρει τοῦ Δημοσίου, ἢ περιβάλλονται γύρωθεν ὑπὸ κτήσεων ἰδιωτικῶν ἢ ὑποσδήματα εἶναι συμφερότερον διὰ τὴν κοινωικὴν οἰκονομίαν ἢ ἐκμεταλλευστις αὐτῶν διὰ γεωργικοῦς, δασοκομικοῦς, κτηνοτροφικοῦς ἢ ἄλλους κοινωικῆς ὠφελείας σκοποῦς.

2. Ὅταν καλύπτονται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥσσον πυκνῶς ὑπὸ ἀγριελανθῶν, θυμαμένων δι' ἐκκενδρίσεως ν' ἀποτελέσωσιν ἐλαιοῦνας, ἢ καλύπτονται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὑπὸ βαλκαειδωδῶν ἀγρίων καστανεῶν ἢ ἄλλων ἀγρίων καρποφόρων δένδρων ἐξημερωμένου ἢ καὶ θυμαμένων νὰ ἐξημερωθῶσι δι' ἐμβολιασμοῦ, πάντως ὅμως ὑπὸ τοῦ περιερισμοῦ τοῦ προηγούμενου ἐδαφίου τοῦ ἁρθροῦ τούτου.

Ἄρθρον 2.

Πρὸς καθάρισμὸν τῶν πρὸς διάθεσιν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δασικῶν δημοσίων ἐκτάσεων, συνιστᾶται ἐκαστοτὲ ἐπιτροπὴ, ἀνταρτιζομένη παρ' ἐνὸς 'Επιθεωρητοῦ τῆς δασικῆς ὑπηρεσίας ἢ δασολόγου δασάρχου, ἢ, ἐλλείψει τοιούτου, δασονόμου α' ἢ β' τάξεως, ἐνὸς γεωπόνου, τοῦ ἀρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἢ Εἰστυνομικοῦ, τοῦ προέδρου τῆς οἰκείας κοινότητος καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἐνὸς μηχανικοῦ ἢ γεωμέτρου ἢ καὶ ἄλλων δικαστικῶν ἢ διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεω-

γίας όριζομένων. Η έπιτροπή αυτή, κατόπιν αὐτοψίας τῆς ὑπὸ παρχώρησιν έκτάσεως, γνωμοδοτεῖ διὰ πρωτοκόλλου ὑπογραφομένου ὑπὸ πάντων τῶν μελῶν αὐτῆς. ἂν συντρέχει λόγος πρὸς διάθεσιν τῶν δασικῶν έκτάσεων καὶ ἂν πληροῦνται πρὸς τοῦτο οἱ ὅροι τοῦ προηγουμένου ἄρθρ. 1, συνάμα δὲ καθορίζει τὴν έκτασιν καὶ τὰ ἀκριβῆ ὅρια τῆς έκτάσεως, τὸ μέχρι τοῦδε καθῶς καὶ τὸ μέλλον πιθανὸν εἰσόδημα αὐτῆς, τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῆς τιμῆς, μέχρι τῆς ὁποίας δέον αὕτη νὰ έκποιήθῃ, καθῶς καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐτησίων δόσεων, χίτους δέον νὰ καταβληθῶσι πρὸς ἀποπληρωμὴν τῆς ἁξίας τῆς έκτάσεως καὶ χίτους δὲν δύναται νὰ υπερβῶσι τὰς 10. Ἐφόσον ὅμως τὸ τιμήμα δὲν υπερβαίνει τὰς 200 δραχμὰς, γίνεται ἡμέσις ἡ πληρωμὴ ὁλοκλήρου τοῦ τιμήματος. Ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τοῦτο ἀναφέρεται προετί καὶ λεπτομερὲς περιγραφὴ τῆς πρὸς διάθεσιν έκτάσεως καὶ ἐκτιμήσεως τῆς ποιότητος τοῦ ἐδάφους τῆς, ἐπισυνάπτεται δὲ, εἰ δυνατόν, καὶ λεπτομερὲς ἢ καὶ πρόχειρον διάγραμμα ταύτης.

Προκειμένου περὶ έκτάσεων δυναμένων νὰ καλλιεργηθῶσι γεωργικῶς ἢ δασοκομικῶς, ἂν ἡ έκτασις αὐτῶν υπερβαίνει τὴν συνήθη έκτασιν παρομίων κατημάτων, διαίρουνται αὗται εἰς θεμάκια μικρότερα, ἀναλόγως τῆς ποιότητος καὶ τῆς ἁξίας τοῦ ἐδάφους μετὰ τῆς ἐπὶ αὐτοῦ βλαστήσεως, συντασσομένου πρὸς τοῦτο, ἂν τοῦτο εἴναι ἀναγκαῖον, καὶ διαγρῶμματος ὁριστικοῦ ἢ προχείρου διανομῆς ὑπὸ τεχνικοῦ ὑπαλλήλου.

#### Ἄρθρον 3.

Τὸ πρωτόκολλον τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐπιτροπῆς μετὰ τοῦ τυχόν συνταχθέντος διαγράμματος υποβάλλεται ὑπὸ τοῦ μετασχέντος αὐτῆς δασικοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας, ὅπου μετὰ τῆς σχετικῆς πρὸς τοῦτο προτάσεως τοῦ ἀρμοδίου δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ἐφόσον τοιαύτη ἤλθειν ὑποβληθῇ, διαβιβάζεται πρὸς τὸ Συμβούλιον Δασῶν, τὸ ὁποῖον γνωμοδοτεῖ ἂν εἴναι συμφέροντα ἢ παρὰ χάωρησις, δυνάμενον ν' αὐξήσῃ τὸ προτεινόμενον ἐλάχιστον ὅριον τῆς τιμῆς, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ ἐλαττώσῃ αὐτὸ, καθῶς καὶ νὰ ἀρσποποιήσῃ τὸν προτεινόμενον ἀριθμὸν τῶν ἐτησίων δόσεων. Ἡ γνωμοδότησις τοῦ Δασικοῦ Συμβουλίου υποβάλλεται, εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας, ὥστε ἀποφαίνεται ὁριστικῶς.

#### Ἄρθρον 4.

Ἡ πρὸς παρχώρησιν κατὰ νόμον ἐνέργεια διατάσσεται, ἢ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τῆς δασικῆς διοικήσεως τῇ προτάσει τῶν οἰκείων ἀρχῶν, εἴτε κατόπιν αἰτήσεως τῶν προτεινόμενων νὰ γίνωσι κύριοι τοιούτων έκτάσεων. Ὁ αἰτησάμενος έκποίησιν δασικῆς έκτάσεως ὑποχρεούται νὰ καταθέσῃ, ἅμα τῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας υποβολῇ τῆς πρὸς τοῦτο αἰτήσεώς του, γραμμᾶτιον παρκαταθήκης ἐν δημοσίῳ ταμείῳ δραχμῶν πεν-

τήκοντα πρὸς κάλυψιν τῶν ὀδοπορικῶν ἐξόδων τῶν μελῶν τῆς οἰκείας ἐπιτροπῆς. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἐπιστρέφεται πρὸς τὸν καταθέτην διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, ἂν γένῃ μὲν συνεπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ δημοπρασίαι, δὲν κατακυρώθῃ αὕτη ἐπὶ ὀνόματι τοῦ, ἄλλως συμφηφίζεται πρὸς τὴν ἁξίαν τῆς έκποιουμένης έκτάσεως ἢ ἀποδίδεται αὐτῷ τὸ τυχόν πλεονάζον μέρος, ἂν τὸ ποσὸν τοῦ ἀντιτίμου εἴναι μικρότερον. Ἄν ὅμως ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας ἀπεφάνθῃ κατὰ τῆς έκποιήσεως ἢ γενομένης δημοπρασίας ὁ καταθέτης δὲ δὲν προσέλθῃ, ὅταν ὅπως πλειοδότης, τὸ κατατεθὲν ποσὸν εἰσάγεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ὡς δημόσιον εἶσοδον.

#### Ἄρθρον 5.

Αἱ πρὸς έκποίησιν δημοσίων δασικῶν έκτάσεων δημοπρασίαι, κατὰ τὰς ὁποίας ὡς πρώτη προσφορά θὰ πύθῃται τὸ καθορισθὲν ἐλάχιστον ὅριον τῆς τιμῆς τῶν πρὸς έκποίησιν έκτάσεων, θὰ ἐνεργῶνται κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ 13. Διαταγμάτων καθορισθησάμενα, τὰ δὲ πρακτικὰ αὐτῶν ὑποβάλλονται πρὸς ἐγκρίσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας, τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας δυνάμενον ν' ἀναθέτῃ τὴν ἐγκρίσιν εἰς τὰς ἐνεργούσας τὴν δημοπρασίαν ἀρχάς.

Εἰς τὰς δημοπρασίας ταύτας εἰσι δεκτὰ μέλη τῆς κοινότητος, εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ὁποίας ἀνήκει ἡ πρὸς παρχώρησιν έκτασις, ἅτινα, ἄρρενα ἢ θήλεα, εἶνε προστάται υἱογενεῖας καὶ ἀποδοδεγμένως σπαραύνται ἡρωτικῆς ἰδιοκτησίας ἢ εἴναι κάτοχοι τοιαύτης ἀνεπαρκούς νὰ παρᾶσχῃ αὐτοῖς τὴν ἀπαιτούμενην διὰ τὴν συντήρησιν αὐτῶν τε καὶ τῆς οἰκογενείας των ἐλαχίστην πρόσδοον.

Συντελεσθείσης δις ἥδη ἄνευ ἀποτελέσματος τῆς μεταξύ τῶν ὡς ἄνω μελῶν τῆς οἰκείας κοινότητος δημοπρασίας, ἐκκαταλαμβάνεται αὕτη ἐν νέου, γινομένου δεκτοῦ εἰς αὐτὴν ὡς πλειοδότης παντὸς ἑλλήνος πολίτου.

Κατ' ἡμετέρας τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις εἶναι δεκτὴ κατὰ τὴν δημοπρασίαν ὡς πλειοδότης καὶ ἡ κοινότης, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας εὑρίσκεται τὸ ἐκποιούμενον κατῆμα.

#### Ἄρθρον 6.

Ὁ ἀναδειχθεὶς κατὰ τὴν δημοπρασίαν πλειοδότης, ἅμα τῇ πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσει τῆς ἐγκρίσεως τῆς δημοπρασίας, ὑφείλει ἐντὸς δέκα ἡμερῶν νὰ καταβάλλῃ τὴν πρώτην δόσιν τοῦ ἀντιτίμου καὶ νὰ υπογράψῃ ἐπὶ τοῦ ἀπαιτούμενου ἐνσήμου χάρτου ὁμολογίαν διὰ τὰς ὑπολοίπους δόσεις. Ἄν ὅμως ὁ πλειοδότης ἔχει καταθέσει τὸ πεντηκοντάδραχμον παράβολον, τότε τοῦτο συμφηφίζεται πρὸς ἀνάλογον ἀριθμὸν ἐτησίων δόσεων τοῦ ἀντιτίμου, ὑπογράφονται δὲ παρὰ τοῦ πλειοδότης ὁμολογίαι διὰ τὰς ὑπολοίπους δόσεις. αἰῖνες καταβάλλονται κατὰ τὰ ὑπό-

λοιπα έτη. Από τής καταβολής τής πρώτης δόσεως ό άγοραστής έγκυβόσεται έν τή παρχωρηθείση έκτάσει δύναμει προσωρινού τίτλου, εκδιδομένου παρά του Υπουργού τής Γεωργίας.

#### Άρθρον 7

Η πρόσ άπόληψιν δασικών προΐόντων έμμετάλλευσις των εκποιουμένων έκτάσεων ένεργείται κατά τάς ισχύουσας περί ιδιωτικών δασών διατάξεις, μέχρις όμως καταβολής και τής τελευταίας δόσεως του αντίτιμου αυτών καταβάλλεται εις τό Δημόσιον δικαίωμα ύλοτομίας ως επί δόσεως δημοσίου.

#### Άρθρον 8.

Τό δικαίωμα τής ιδιοκτησίας παρκαμένει εις τό Δημόσιον μέχρις ολοσχερούς εξοφλήσεως του χρέους του άγοραστή, όποτε ούτος καθίσταται κύριος δι' όριστικού τίτλου, εκδιδομένου παρά του επί τής Γεωργίας Υπουργού, υπό τήν άπαράτητον όρου, όπως, έν ή περιπτώσει ό πλειοδότης άνέλθεσ τήν πρόσθετον ύποχρέωσιν τής φυτείας ή καλλιεργείας δένδρων επί τής παρχωρηθείσης έκτάσεως και μέχρις όρισμένου αριθμού αυτών κατά στρέμματα, βεβαιωθεί τοϋτο παρά του άρμοδίου διαρχου ή γεωπόνου.

#### Άρθρον 9.

Εάν ό τελευταίος πλειοδότης δέν καταβάλη μετά τήν εις αυτόν κοινοποιήσιν τής έγκρίσεως τής δημοπρασίας τήν πρώτην δόσιν του αντίτιμου και δέν υπογράψη χρεωστικώς ήμολογία δια τής υπολοίπουσ δόσεις αυτού, κηρύσσεται έκπρωτος και αποβάλλεται διοικητικώς, εισπράττεται δέ τό πσόν τής πρώτης δόσεως του αντίτιμου κατά τάς περί εισπράξεως δημοσίων έσόδων διατάξεις και επαναλαμβάνεται εις βάρος του ή δημοπρασία.

#### Άρθρον 10.

Η μή έμπρόθεσμος καταβολή μιās δόσεως συνεπάγεται τήν καταβολήν προστίμου ίσου προς τό έν τέταρτον τής δόσεως. Η δέ μή έμπρόθεσμος καταβολή και τής επομένης δόσεως συνεπάγεται, εκτός τής καταβολής προστίμου ίσου προς τό ήμισυ τής δόσεως ταύτης, τήν κατadiώξιν του άγοραστή δια τήν καταβολήν των δόσεων και των προστίμων τούτων, κατά τάς περί εισπράξεως των δημοσίων έσόδων διατάξεις, τήν έκπρωσιν αυτού εκ των δικαιωμάτων του, τήν διοικητικήν αποβολήν του και τόν εις βάρος του άναγκαιοσηρισμόν του ακινήτου.

Εάν πρόκηται περί τής τελευταίας δόσεως ή κι δόσεις δέν υπερβαίνουν τήν μίαν, ό καθυστερήσας τήν έμπρόθεσμον πληρωμήν αυτής ύποχρεούται εις τήν έντός εξαμήνου καταβολήν ταύτης μετά προστίμου ίσου προς τό τέταρτον αυτής, άλλως κηρύσσεται έκπρωτος, έφαρμοζομένων και των λοιπων όρων του περιηγουμένου εδαφίου.

#### Άρθρον 11.

Όταν ή παρχώρησις γίνεται προς τόν σκαπόν εμβολιασμού άγριελαιών, ό υπέρ ου αυτή ύποχρεούται εις τήν παρχωρηθείσιν αυτού έντός των προθεσμιών των όρισθησμένων δια του εκτελεστικού του παρόντος Β. Διατάγματος και των άλλων δι' αυτού επιβληθησμένων όρων. Μη συμμορφούμενος προς αυτές, εκπίπτει των δικαιωμάτων του και αποβάλλεται διοικητικώς, έφαρμοζομένων επί του προκειμένου και των άλλων σχετικών διατάξεων του παρόντος νόμου.

#### Άρθρον 12.

Οί κατά τάς διατάξεις του νόμου Γ'Ε' του 1856 ύπαρχόντες δηλώσεις περί έκμεταλλεύσεως άγριελαιών ή οι δικαιούχοι αυτών, ύποχρεούνται, έφόσον δέν εξεδόθησαν τά όριστικά παρχωρητήρια και έντός διετίας από τής ισχύος του παρόντος νόμου, να εξηγοράσωσι τάς δηλωθείσας έκτάσεις, καταβάλλοντας τά 30 ο)α τής κατά τάς διατάξεις του άρθρου 17 του παρόντος νόμου κληνοζομένης αξίας, είτε δια μιās, είτε κατά δόσεις.

Παραβούτης άπράκτου τής όνω προθεσμίας αποβάλλονται διοικητικώς, τό δέ κτήμα παρχωρείται εις άλλους κατάπι δημοπρασίας, κατά τάς διατάξεις του παρόντος νόμου.

#### Άρθρον 13.

Δύναται, ό εις όν παρχωρήθη κτήμα κατά τάς διατάξεις του παρόντος νόμου, να μεταβιβάσ η δικαιώματά του εις άλλον. Εν τοιαύτ η ύμω περιπτώσει εϋθύνεται άλληλεγγώς μετ' αυτού δια τήν εκπλήρωσιν των ύποχρεώσεων του.

#### Άρθρον 14.

Αι έκτάσεις, έφ' όν ύπάρχουσι περιορισμένα δικαιώματα καρπώσεως, όων ρατινοσυλλογής, βοσκής, συλλογής καρπών κλπ., παρχωροϋνται άνευ δημοπρασίας εις τούς ασκούντας τά ταιαύτα δικαιώματα, έφόσον συντρέχουσι και οι λοιποι σχετικαί διατάξεις του παρόντος νόμου, του τιμημάτων τής παρχωρήσεως ελκτουμένου ανάλόγως τής έκτάσεως των περιορισμένων τούτων δικαιωμάτων καρπώσεως, και καθοριζομένου υπό του Υπουργού τής Γεωργίας κατόπι γνωματεύσεως τής κατά τό άρθρον 2 του παρόντος νόμου επιτροπής και του Συμβουλίου των Δασών.

#### Άρθρον 15.

Τό Δημόσιον οϋδεμίαν αναγνωρίζει ύποχρέωσιν του έκπρόσμως άγοραστή άπέναντι τρίτου.

Τό Δημόσιον οϋδεμίαν υπέχει εϋθύνην άπέναντι του υπέρ ου ή παρχώρησις δι' οίανδήποτε εκλήθησιν αυτόν. Επί εκκλησιάζσεως όμως επιστρέφονται οι καταβληθείσαι δόσεις άτόκως και διαγράφονται τά όρεώμενα. Επί μερικής εκκλησιάζσεως επιστρέφεται ανάλογον ποσόν.



Ἡπίστες τὸ Δημόσιον δὲν εὐθύνεται δι' ὑπερβῆν δουλείας ἢ τυχὸν ἀπαιτήσεως οἰουμένης δικαιώματος ἐπὶ τοῦ κτήματος, οὐδ' ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐπιστροφὴν ἀναλόγου τιμήματος.

Ἡπίστες τὸ Δημόσιον δὲν εὐθύνεται διὰ τὴν παρὰ τρίτου κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἐκχωρουμένου κτήματος. Διατάσσει ὅμως τὴν δικαιοδικτὴν ἀποβολὴν τοῦ κατόπιν αἰτήσεως τοῦ νομίμου κατόχου αὐτοῦ.

#### Ἄρθρον 16.

Ἀγοραστής, κατασχών διὰ μιᾶς ὁλόκληρον τὴν ἀξίαν τῆς διὰ δημοπρασίας παραχωρουμένης δασικῆς ἐκτάσεως, δικαιούται εἰς ἐκπτώσιν 15 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς ὅλης ἀξίας αὐτῆς.

#### Ἄρθρον 17.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ δασικῶν ἐκποσέων, ἐφ' ὧν τὸ Δημόσιον εἶναι συγκυρίον ἐξ ἀδικηρέτου μετ' ἰδιωτῶν, εἴτε δι' ὁλοκληροῦς τᾶς ἐκτάσεις ταύτας, τῇ συνεισέσει καὶ τῶν συγκυρίων, ὅποτε ἀποδίδεται μέρος τοῦ ἀντιτίμου τῶν ἐκποιουμένων ἐκτάσεων πρὸς τοὺς συγκυρίους ἀναλόγως τῶν δικαιοματίων ἑκάστου, εἴτε διὰ μόνον τὸ ἐξ ἀδικηρέτου δικαίωμα τοῦ Δημοσίου ἐπὶ τῶν ἐκτάσεων ταύτων.

#### Ἄρθρον 18.

Αἱ πρὸ ἐνδὸς ἔτους, τοῦλάχιστον, πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐκχωρηθεῖσαι καὶ καλλιεργηθεῖσαι δασικαὶ ἐκτάσεις ἐξαιροῦνται τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 ἐξ. τελευταίου τοῦ νόμου 343 τοῦ 1914 (περὶ πυροκλάων τῶν δασῶν) καὶ τοῦ ἄρθρου 20 ἐξάρ. 8 τοῦ νόμου 2036 (περὶ διαχειρίσεως δασῶν), ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἐκχώρησις εἴλκε χωρὶν ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν προστατευτικῶν ἐκτάσεων.

Ἢ πρὸς ἐμπορίαν ὕλητομια μεμονωμένων δένδρων, φυμῶν αὐτοφυῶς ἐντὸς τῶν πρὸ ἐνδὸς τοῦλάχιστον ἔτους πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἐκχωρηθεῖσων καὶ καλλιεργηθεῖσων δημοσίων δασικῶν ἐκτάσεων, ἐνεργεῖται ἐπὶ καταβολῇ φόρου ὡς ἐπὶ ἰδιοκτητοῦ δάσους.

#### Ἄρθρον 19.

Κατόπιν προτάσεως τῆς κατὰ τὸν νόμον ταῦτον ἐπιτροπῆς τοῦ Συμβουλίου τῶν Δασῶν καὶ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου καὶ ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, δύνανται νὰ καταχωρηθῶσι δίκαια ὑφιστάμενα μεταξὺ Δημοσίου καὶ τρίτου καὶ νὰ ἀναγκαιοποιηθῶσιν οὗτοι κύριοι, ἐφόσον δέχονται νὰ καταβάλωσι τὰ 20 ο)ς τοῦ κατὰ τὸν νόμον ταῦτον ὀριζομένου ἀντιτίμου, πρὸς δὲ καὶ τὰς γενομένας δικαστικὰς δαπάνας, ὧν τὸ ποσὸν προσδιορίζει ὁ νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας.

#### Ἄρθρον 20.

Τὸ Δημόσιον δύναται νὰ προβῇ εἰς ἀπαλλοτριώσιν ἐκτάσεων

ἰδιοκτητῶν παρακειμένων εἰς δάση ὑπεβλήθηκα ὑπὸ τεχνικὴν διαχειρίσιν, ἐφόσον προβλέπεται τοῦτο ὑπὸ ἐγκειμένου διαχειριστικοῦ σχεδίου ἢ διαχειριστικῆς ἐκθέσεως τοῦ δάσους, ὑπάρχει δὲ σύμφωνος γνωμοδότησις τοῦ Συμβουλίου τῶν Δασῶν, τοῦ ποσὸς τῆς ἀποζημιώσεως καθοριζομένου κατὰ τὰς καίμενας περὶ ἀπαλλοτριώσεως ἰδιωτικῶν κτήσεων διατάξεις.

Ἐπίσης δύναται νὰ ἐπιτραπῇ καὶ κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ παρόντος νόμου ἢ ἀνταλλαγῇ ἀγρῶν ἢ ἄλλων κτημάτων ἰδιωτικῶν, εὐρισκόμενων ἐντὸς δασῶν, καὶ ἐκτάσεων δασικῶν δημοσίων καίμενων ἐγγὺς εἰς συνοικισμούς, μακρὰν ὅμως πάντως τῶν πόλεων ἢ διὰ τινα λόγον μὴ χρησίμων τῷ Δημοσίῳ, κατὰ τὰ λεπτομερέστερον διὰ Β. Διατάγματος κανονισθόμενα.

#### Ἄρθρον 21.

Ἢ ἐκμίσθωσις δὲν ἐμποδίζει τὴν ἐκποίησιν.

Ἐὰν ἐπὶ τῆς ἐκποιουμένης ἐκτάσεως ἔχει ἐνοικιασθῇ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τὸ δικαίωμα τῆς βραχυῆς, τῆς συλλογῆς ρητίνης, τῶν καρπῶν ἢ οἰουμένης ἄλλο δικαίωμα, πρὸς δὲ ἐὰν ἐπ' αὐτῶν ἔχει ἐγκριθῇ ὕλητομία ἢ ἐξαγωγή ἄλλων δασικῶν προϊόντων, ὁ ὑπὲρ οὗ ἡ ἐκποίησις ὀφείλει ν' ἀνεχθῇ τὴν μίσθωσιν ἢ τὴν ἐκμετάλλευσιν μέχρι λήξεως αὐτῆς.

#### Ἄρθρον 22.

Ἐπὶ δημοσίων δασῶν ἢ ἐπὶ δασῶν ἐφ' ὧν ἔχει ἐπιτροπὴ ἢ δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ἡ κάρπωσις ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ ἄρθρου 6 § 2 καὶ 3 καὶ ἄρθρ. 8 § 2 τοῦ νόμου 2036, δύναται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου νὰ ἐπιτραπῇ ἡ κατόπιν δημοπρασίας ἐκποίησις μικρῶν περιοχῶν πρὸς ἀνέμερσιν διὰ σκοποῦς ὕλεινης ἢ ἐξωραϊστικὰς οἰκιῶν ἢ ξενοδοχείων, ἱατρείων ἢ ἄλλης οὕτως οἰκοδομημάτων μετὰ τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν σχετικῶν αὐτῶν παραρτημάτων. Ἐὰν παραβιάζονται οἱ ὅροι τῆς παραχωρήσεως, οἱ διὰ Β. Διατάγματος κανονισθόμενοι, τιμωρεῖται ὁ παραβάτης διὰ προστίμου μέχρι δρ. 1000 ἢ καὶ φυλακίσεως μέχρι τριῶν μηνῶν, ἐν ὑποτροπῇ δὲ τὸ αἶκμα μεθ' ὧν τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ περιέρχεται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου, ἄνευ οὐδενὸς δικαιώματος ἀποζημιώσεως διὰ τὰς γενομένας δαπάνας.

#### Ἄρθρον 23.

Κατόπιν προτάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ἐπιτροπῆς, γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου τῶν Δασῶν καὶ ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δύνανται νὰ παραχωρηθῶσι δωρεὰν εἰς κοινότητα ἢ ἀγαθοεργὰ ἰδρύματα δασικαὶ ἐκτάσεις τελματώδεις ἢ ἄλλαι δι' ὕλεινους ἢ ἐξωραϊστικὰς σκοποῦς, ὑπὸ τὸν ὅρον ἐκπληρώσεως τοῦ σκοποῦ δι' ὃν παραχωροῦνται, κατὰ τὰ λεπτομερέστερον διὰ Β. Διατάγματος κανονισθόμενα.



Ἄρθρον 24.

Καταργεῖται ὁ νόμος Τ'ΥΕ' τοῦ 1856 «περὶ ἐκκεντρίσεως ἀγριελαιῶν».

Ἄρθρον 25.

Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 1396 «περὶ ἀναδασώσεων» τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

«Περὶ τῶν τίτλων τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῶν βαρῶν τῶν ἀπαλλοτριωμένων ἐκτάσεων πρὸς ἀναδάσωσιν, εἴτε ἀσκεπὴ γῆπεδα ἀποτελοῦσιν αὐταί, εἴτε περιμανδρωμέναις ἢ καὶ οικοδομημέναις ἰδιοκτησίαις, καθὼς καὶ περὶ τοῦ τιμήματος τῆς πωλήσεως ἢ τῆς ἀποζημιώσεως, κατὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως ἀπαιτεῖται γνωμοδότησις τοῦ Συμβουλίου τῶν Κτημάτων, οὗτος μεταίχει ὁ Διευθυντῆς καὶ ὁ ἀρμόδιος τμηματάρχης τῆς Διευθύνσεως Δασῶν.

Τὸ τίμημα τῆς πωλήσεως ὀρίζεται ἐπὶ τῇ βάσει παντὸς στοιχείου ἐκτιμήσεως ὡς τιμῆς προηγουμένων πωλήσεων τοῦ αὐτοῦ κτήματος ἢ ἄλλων πλησιοχώρων ὑπὸ τῆς αὐτῆς συνθήκης κτημάτων κλπ., ὡς βάσεως ἐκτιμήσεως λαμβανομένης τῆς πρὸ τοῦ 1915 τιμῆς, προσαυξανομένης μέχρι 40 οἰα.»

Ἄρθρον 26.

Ἡ 3η παράγραφος τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 1396 τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

«1) Τὸ τίμημα τῆς πωλήσεως ἢ ἡ ἀποζημίωσις διὰ τὴν ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτρίωσιν ἰδιωτικῶν κτησεων, περιλαμβανομένων ἐντὸς δασωτέων ἢ ἀναδασωτέων ἐκτάσεων, καταβάλλεται καὶ δι' ὁμολογιῶν τοῦ κατὰ τὴν δευτέραν παράγραφον τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 1396 δανείου ἀναδασώσεως, ἐπιτρεπομένης τῆς συνάψεως νέου παρομοίου δανείου ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸ δια τοῦ νόμου 1396 καθοριζόμενον.

2) Ἐπαναφέρεται ἐν ἰσχύϊ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 ἐδάφ. 1 τοῦ νόμου Β'ΥΜ' «περὶ ἀναπτύξεως δασικῶν φυτειῶν κλπ.», μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὰ Μοναστηριακὰ κτήματα, τὰ κηρυχθέντα δασωτέα ἢ ἀναδασωτέα».

Ἄρθρον 27.

Διὰ Β. Διατάγμάτων κανονισθῶσιν ἡ ἐνέργεια τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ἐπιτροπῆς, ὁ τρόπος τῆς διεξαγωγῆς τῶν δημοπρασιῶν, ἡ ἐκδοσις τῶν τίτλων, τὰ τῆς καταμετρήσεως καὶ ὁροθεσίας τῶν πρὸς ἐκποίησην ἐκτάσεων, ἡ καταβολὴ τῶν δόσεων, τὰ τῆς ἐξημερώσεως τῶν ἀγριελαιῶν, τῆς καταργήσεως δικῶν, παραχωρήσεως ἐκτάσεων εἰς τοὺς κατόχους αὐτῶν, ἀπαλλοτριώσεως καὶ ἀνταλλαγῆς ἰδιωτικῶν κτησεων ἐντὸς δασῶν, ἀνεγέρσεως οἰκιῶν ἢ ἄλλων οἰκοδομημάτων ἐντὸς δασῶν, δωρεᾶς δασικῶν ἐκτάσεων εἰς κοινότητα κλπ., καθὼς καὶ πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου.»

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1920 Νομοθετικοῦ διατάγματος «περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῶν ποινῶν τῆς λιποταξίας καὶ ἀνυποταξίας ὑπαξιωματικῶν, ναυτῶν κλπ. τοῦ Β. Ναυτικοῦ».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν), ἔχον οὕτως:

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικὸν Διατάγμα «περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῶν ποινῶν τῆς λιποταξίας καὶ ἀνυποταξίας ὑπαξιωματικῶν, ναυτῶν κλπ. τοῦ Β. Ναυτικοῦ», δημοσιευθὲν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 290 (Τεύχους Α') φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 21 Δεκεμβρίου 1920.

Ἄρθρον 2.

Ἐπίσης ἀπαλλάσσονται πάσης ποινικῆς καταδιώξεως οἱ ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ κυρουμένου νομοθετικοῦ Διατάγματος ὁριζουμένων προθεσμιῶν προσερχόμενοι ἐφεδρὸν λιποτάκται.

Ἄρθρον 3.

Ὁ νόμος 2592 ἰσχύει καὶ ἐν τῷ Β. Ναυτικῷ, ἐφόσον δὲν θίγονται δι' αὐτοῦ δικαιώματα κηθόντα ὑπὸ τοῦ διὰ τοῦ παρόντος νόμου κυρουμένου νομοθετικοῦ Διατάγματος «Περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῶν ποινῶν τῆς λιποταξίας καὶ ἀνυποταξίας ὑπαξιωματικῶν, ναυτῶν κλπ. τοῦ Β. Ναυτικοῦ», ἔχοντος ὡς ἑπείτα:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπὸς ἀσίταμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1.

Οἱ ὑπαξιωματικοὶ καὶ ναῦται τοῦ Β. Ναυτικοῦ, οἱ κηρυχθέντες μέχρι τῆς 1 Δεκεμβρίου ἐ. ε. λιποτάκται, ὡς καὶ οἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἀνυπότακτοι, ἀπαλλάσσονται πάσης καταδιώξεως κατὰ τὰ ἐπόμενα. ἐφόσον δὲν ἐξεδόθη καταδικαστικὴ κατ' αὐτῶν ἀπόφασις:

α') Οἱ ὑπέχοντες στρατιωτικὴν ὑποχρέωσιν, ἐὰν προσέλθωσιν, οἱ μὲν λιποτάκται πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς ὑποχρεώσεώς των, οἱ δὲ ἀνυπότακτοι πρὸς κατάταξιν ἐντὸς τῆς δι' ἀπο-

εξαιτίας του Υπουργού των Ναυτικών όρισθησμένης προθεσμίας. Διὰ τούτῳ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διαμένοντας όρισθήσεται ειδική προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας δεόν νὰ προσέλθωσιν ἐνώπιον τῶν οἰκείων Προξενικῶν Ἀρχῶν, λάβωσι φύλλον πορείας καὶ παρουσιασθῶσιν εἰς Ναύσταθμον πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω ὑποχρεώσεων αὐτῶν ἐντὸς τῶν νομίμων προθεσμιῶν.

β') Οἱ ἐξέδροι, οἱ ὑπέχοντες στρατιωτικὴν ὑποχρέωσιν μόνοι ἐν καιρῷ πολέμου ἢ ἐπιστρατεύσεως, ἐὰν προσέλθωσι πρὸς κατατάξιν ἐντὸς τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω προθεσμίας, ἀπαλλαγτοῦναι καὶ πάσης ἐξεδροικῆς ὑποχρεώσεως, ἐφόσον ἔχει ἀπολυθῇ ἢ ἡλικία τῶν. Οἱ ἐκ τούτων ἀνέχοντες εἰς ἀπολυθείσας ἡλικίας διαμένοντες δὲ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἀπολύουσι τοῦ εὐεργετήματος τούτου, ἐὰν προσέλθωσιν ἐντὸς προθεσμίας όρισθησμένης δι' ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Υπουργοῦ ἐνώπιον τῶν οἰκείων Προξενικῶν Ἀρχῶν, παρ' αἷς θέλουσι καταθέσει τὰ σχετικὰ τῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ διαμονῆς τῶν δικαιολογητικά. Συνάμει τῶν ὁποίων αἱ Ἀρχαὶ αὐταὶ θέλουσιν ἐφοδιάσει αὐτοὺς διὰ σχετικοῦ πιστοποιητικοῦ ἀπαλλαγῆς.

Αἱ Προξενικαὶ Ἀρχαί, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ὑποχρεοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν εἰς τὸ Υπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν τὴν ταυτέτην ἀπαλλαγῆν.

γ') Οἱ ἐθελονταὶ ὑπαξιωματικοί, ναῦται, ναυτοπαιδὲς καὶ οἱ τούτοις ἐξαιρούμενοι, ἐὰν προσέλθωσιν ἐντὸς τῆς δι' ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν όρισθησμένης προθεσμίας εἰς Ναύσταθμον.

Διὰ τούτῳ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διαμένοντας όρισθήσεται ειδική προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας δεόν νὰ προσέλθωσιν ἐνώπιον τῶν οἰκείων Προξενικῶν Ἀρχῶν, λάβωσι φύλλον πορείας καὶ παρουσιασθῶσιν εἰς Ναύσταθμον ἐντὸς τῶν νομίμων προθεσμιῶν.

Ἄρθρον 2.

Εἰς ἀπάσας τὰς ἄνω περιπτώσεις λιποταξίας, ὁ χρόνος τῆς ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Β. Ναυτικοῦ ἀπουσίας δὲν λογίζεται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 3.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τοὺς κατηγορουμένους ἐπὶ λιποταξίᾳ, παρὸς τοῦ ἐχθροῦ.

Ἄρθρον 4.

Τῶν ἀνωτέρω εὐεργετημάτων στερεῖται ὁ παρουσιασθεὶς λιποτάκτης, ἐὰν λιποτακτήσῃ ἐκ νέου πρὸ τῆς λήξεως τῆς ὑποχρεώσεώς του. ἐν ταυτέτῃ δὲ περιπτώσει τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Ναυτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας ὡς λιποτάκτης καθ' ὑποτροπὴν.

Ἄρθρον 5.

Ἡ ἐστὶς τοῦ παρόντος, ὑποβληθεὶς ὑπὸ τὴν ἐγκρίσιν τῆς Συνελεύσεως ὅλα συνεχομένης, ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσίευσός αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἀπριλίου 1920.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Τὸ Υπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Γ. Ράλλης

Τὸ Μέλη

Π. Τσαλδάρης, Θ. Ζαΐμης, Ν. Καλαγερόπουλος, Π. Κ. Μαυρομιχάλης, Δ. Γούναρης, Γ. Α. Ράλλης.

Περί τροποποιήσεως τῶν ἐθρῶν 18 τοῦ νόμου 1863 περὶ τῆς πιστοποιήσεως τοῦ Νόμου 184 περὶ Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων, ἐξ ὧς αὐτοῖς

Ἔως τοῦ ἐθρ. 3 τοῦ ἐθρῶν 18 τοῦ νόμου 1863 προστίθεται ἡδὴ παραγραφὴ ὡς καὶ αὐταί:

«Αἱ ἐν τῇ περιφερείᾳ ἑκάστου Ἐπιμελητηρίου ὑφιστάμενα ἡμεδαπὰ Ἀνώτατα Ἐκτελεστικά Ὑποβιβλίσματα διὰ τὴν ἀπὸ τῆς συστάσεως ἐκαστοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ ἐφεξῆς γενικὴν δικτακίαν, εἰς πρόσθετον φέρου ἐπικείως ὑπὲρ τοῦ Ἐπιμελητηρίου διαζυγμένον ὡς ἐξῆς:

0.20 τοῖς χιλίοις ἐπὶ τοῦ καταβέβλημενου κεφάλαιου καὶ ταπεινῶν ὑποθεματικῶν, ἐφόσον ταῦτα ἀνερχοῦνται μέχρι 5.000.000 δραχμῶν.

Τὸ ὑπὲρ τὸ πλεόν τοῦτο καταβέβλημενον κεφάλαιον ὡς καὶ ἀποθεματικὴν ὑποβάλλονται εἰς 0,15 τοιᾶ χιλίοις, μέχρι 15 ἑκατομμυρίων, εἰς 0,10 τοῖς χιλίοις, 15 μέχρι 30 ἑκατομμυρίων καὶ 0,05 τοῖς χιλίοις ἀπὸ 30 ἑκατομμυρίων καὶ ἄνω.

Ἐν ἀλλασμᾷ ὑπὲρ τὸ ἑκατομμύριον ὑπολογίζεται εἰς ὅλην κλήρον ἑκατομμύριον.

Ἐπὶ ἀλλοδαπῶν ἐταιριῶν ὑποβάλλονται μόνον τὸ κεντρικὸν κατὰστημα ἢ πρακτορεῖον αὐτῶν εἰς φέρου ὑπὲρ τοῦ Ἐπιμελητηρίου ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου εὑρίσκονται ταῦτα. Ὁ φέρου αὗτος ὀρίζεται εἰς τὸ ἡμισυ τοῦ κατὰ τὸ ἐθρῶν 3 ἐθρ. 5 τοῦ νόμου 2117 ὀριζομένου τέλους.

Ἡ εἰσπραξις τοῦ ἀνωφύρου ὑπὲρ τῶν Ἑπιμελητηρίων ἐνεργεῖται ὑπὸ τούτων παρὰ τῶν ἐταίρων.

Μόνον ἐν περιπτώσει καθυστέρησης κατὰβολῆς τοῦ φόρου τούτου ὑπὲρ τῆς 20 ἡμέρας ἀπὸ τῆς διὰ συστημένης ἐπιστολῆς παρακλήσεως τῆς ἐταιρείας ὑπὸ τοῦ δικαιοῦχου Ἑπιμελητηρίου πρὸς πληρωμὴν, ὁ φόρος αὗτος βεβαιούται τῇ ἀιτήσῃ τοῦ Ἑπιμελητηρίου ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ τῶν ἐπὶ τῇ ἐπιμελητηρίᾳ ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ πρὸς τὴν ἐπιμελητηρίαν ὑπὸ τοῦ νόμου 184 καὶ εἰσπράττεται μετὰ τοῦ πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου Ἐκπαιδευτικοῦ τῆς περιφέρειας τοῦ Ἑπιμελητηρίου, ἀποδιδόμενος ὑπὸ τούτων τῇ Ἑπιμελητηρίᾳ ἕως τῆς εἰσπράξεως του».

«Περὶ καταβολῆς πρὸς τὴν ἐταίρ. αὐτὴν ἀποδιδόμενον, ἕως αὐτοῦ».

«Λόγον μόνον.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ὕμνον τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως χορηγήσῃ εἰς Τραπεζικὰ καταστήματα προμήθειαν 1)2 ο ο ἐπὶ τῶν ἐξοφλητέων τοκομεριδίων καὶ ὁμολογιῶν, τῶν ἐκδοθεισῶν ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας τοῦ Ἑνωτικοῦ Σιδηροδρόμου Θεσσαλονίκης-Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ὅν τὴν ὑπηρεσίαν ἀνέλαθεν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, συμφώνως τῷ νόμῳ 2467 τοῦ ἔτους 1920, κυρώσαντι τὴν περὶ ἐξαγορᾶς τοῦ σιδηροδρόμου τούτου σχετικὴν σύμβασιν.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχίζει ἀπὸ τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1920».

**Πρόεδρος.** Ὁ συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ ἀπαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας Μεταφορῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας».

Ὁ κ. Κ. Ἀράκης ἀναγνάνων τὸν λόγον καὶ ἀνκέρων πῶς εἶχον ὑργηθῇ πρὸ τοῦ 1912 καὶ τίνα ἀποτέλεσματα ἔφερον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῇ κατὰ τοῖς Βαλκανικοῖς πολέμοις, ἀντιλαμβάνεται τότε εἰς τὸ Ἑπιτελεῖον, ἀντιγράφει αὐτὸ καὶ ἀποσπᾷσθαι αὐτὸ μετέπειτα ἀπὸ τοῦ Ἑπιτελείου, ἐπὶ Κυβερνήσεως Βενιζέλου, τὸ καὶ δὲ αὐτὸ συνεγράφεται καὶ σήμερον διὰ τῶν ἐν τῷ 1ῳ ἔργῳ διακρίσεων τοῦ νομοσχεδίου. Παραμένει δὲ διακριτικὸς ἄλλως περικυφισαί, ὡς πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ πρωτοτύπου, τὸ ὅπου δεινὸν ν' ἀποδείξῃται ἐξ ἁξιοκρατικῶν καὶ οὐκ ἐκ τῶν τοῦ νομοτομίου λόγων, ὡς ἀριστὸς ἀνκέρει τι νομοσχέδιον, συνιστῇ τὴν ἀνάγκην τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. Π. Πρωτοπαππαδάκης, Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Ἑπιστημονικοῦ ἀνκέρει ὅτι αὐτὸς ἐξήγησεν τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑπηρετικῆς ταύτης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἑθν. Οἰκονομίας, καὶ ὅτι δὲν ἔχει σχετὸν τινὰ π. Ὑπουργεῖον τοῦ Ἑπιστημονικοῦ τῆς τῆς ὑπηρετικῆς ἀντιγράφει διὰ τὴν ἀντιγραφὴν αὐτῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἑπιστημονικοῦ. Διὰ τοῦτο μάλιστα, λέγει, ἀναγκάσθη νὰ εἰσαγγῇ εἰδικὴν ἀντιγραφὴν ὅπως μὴ ὦσιν ἄνωγοι καὶ εἰς τὴν αὐτὴν γινώσκωνται πράξεις, παρὰ αὐτῇ δὲ καὶ μὴ ἀντιγράφῃ ἡ ὑπηρετικὴ τὸ νομοσχέδιον.

Ὁ κ. Δ. Βοκοτόπουλος διακρίπτων, λέγει αὐτὴν ὑπηρετικὴν αὐτῇ ἀποστᾷ σιανδάλον. Ἡ ὑπογραφή τοῦ Βενιζέλου, τὴν ὅπου γίνονται εἰς τὴν ἀντιγραφὴν τῆς ὑπηρετικῆς ταύτης, τῆς διαχειριστικῆς ἐκκαταστάσεως τῆς, δὲν εἶναι ἡ ὑπογραφή τινος κ. Θεοδοίου Βενιζέλου, εἰ καὶ τὴν αὐτὴν ἀντιγράφει.

**Ν. Σιράκος.** Περὶ αὐτοῦ, κ. Πρόεδρος, καὶ δὲ αὐτὸν ἐξήγηται ὑπὸ τοῦ κ. Πληρεξουσίου.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Ἑπιστημονικοῦ). Νὰ δώσω ἐνῶ τὰς ἐξηγήσεις. Κατὰ τὰς ἀντιγραφὰς ἐπιστημονικοῦ διακρίσεως ἐργάζεται λειτουργικῶν ἐν τῇ ἀντιγραφῇ. Τὸ σχετικὸν βιβλίον ἐκράτει ἡ Ἀνωτάτη Διεύθυνσις Μεταφορῶν καὶ τὸ ἐλλειπόν μῆτις τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἑπιστημονικοῦ. Ἐλευθερίαν ἐξήγηται καὶ πρὸς ἐμὸν πιστοποιητικὸν πρὸς τὴν ἀντιγραφὴν εἰς τὴν ἀντιγραφῇ. Ὅτε δ' ἐπὶ αὐτῇ καὶ ὑπογράφω πιστοποιητικὸν τοιαύτης φύσεως, ὁ ἀντιγράφος ὑπὸ ἀλλήλους, ὅπως εἶναι περὶ τῆς ὑπηρετικῆς, παρὰ μὲν ἐκ τῆς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, μὲν εἶπεν αὐτὴν ὅτι ὡς αὐτὴν ἐν τῷ σχετικῷ ἐργῷ ὑπογράφω τοῦ κ. Βενιζέλου, δὲν ἔστι ἡ τοῦ κ. Βενιζέλου. Μὲν εἰδηλώθη δ' ὅτι ἐπὶ τούτων ὑποθέσεων καὶ ὡς καὶ περὶ διακριτικῶν καὶ τῶν εἰδικῶν γινώσκων ἀρχαίων, ἀπὸ τοῦ κ. Βενιζέλου ὑπογράφω ὁ κ. Δικαιονόμος.

**Ν. Δ. Αεβίδης.** Βεβαιώνεται ὅτι ὁ κ. Δικαιονόμος ὑπογράφει...

**Δ. Γούναρης.** (Πρωτοπαππαδάκης). Δὲν βεβαιώνει...

**Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ὑπουργὸς). Δὲν βεβαιώνει, ἀλλὰ δίδω εἰς τὴν Συνέλευσιν τὰς ἀντιγραφὰς τὰς ὅπου μὲν εἶδον ὁ καὶ οἱ ὑπὸ ἀλλήλους.

**Ν. Δ. Αεβίδης.** Εἶναι ἀπομνημονεύματα τῆς ὑπογραφῆς τοῦ κ. Βενιζέλου. Διὰ τὴν αὐτὴν ἀντιγράφει περὶ πλατυγραφίας.

**Δ. Γούνναρης.** (Πρωτοπυργός). Δεν είναι απολύτως κι άλλ' αντίγραφον.

**Ν. Δ. Λεβίδης.** Καί ούτως ἂν ἔχει τὸ πρῶτον, τὸ ζήτημα εἶναι ὀφιστης σπουδαιότητος καὶ δεῖν νὰ ἐξετασθῇ πῶς εἰς ἀπλούς ὑπάλλους θέατε τὴν ὑπερχορὴν τοῦ ὅπου-  
θύνου Ὑπουργοῦ ἐν ταῖς ἐγγράφοις τούτοις. Ἐάν, λέγει, θέ-  
λουμεν εὐρίσκεισθαι ἐν ἑλλήνι χώρῃ, ὃ ἐπιστρεφθεὶς τοῦ Ἀρείου Πάγου θὰ ἐπεὶ κηρύσσεται πάρχουσα τῆς ὑποθεσεως.

Ο κ. **Ν. Στράτος** λέγει ὅτι δὲν φανταζέται, ὅτι ἐκ δόλου ὁ κ. Διακωντιδης θὰ διαπραττε τὸ βαρὺ ἔγκλημα τῆς πλικογραφίας. Ἀλλὰ καὶ οὕτως τὸ ζήτημα εἶναι σπουδαῖον, διότι ἀποτελεῖ παράδοξον τοῦ νόμου «περὶ ἐλ-  
θούσης ὑπουργῶν». Κατ' ἀκολουσίαν τὸ ζήτημα εἶναι τῆς ἀρ-  
μοδιότητος τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ἥτις πρέπει νὰ ἐπιληφθῇ αὐτῇ καὶ ἐπὶ τῆς Ἐπιστρεφείας. Εὐρίσκει ἐπιτροπὴς ὁ κ. Στράτος ὅτι ταῦτα εἶναι τὸ ὀνιώτερον ἀμυρόν σημεῖον ἐκ τοῦ σκεπτικίου πέπλου τῆς δράσεως τοῦ κατὰ μὲν-  
τος καθιστάτωτος, ἐνῷ ὑπάρχουσιν ἄλλα, ὡς τῶν ληνη-  
τοφυγείων, ἅτινα ἐγένοντο ἐπὶ σικκιπὶ ἀποκρύψεως καὶ κα-  
ταφυγῆς καὶ ὑποχρημασθῶν ἐπιστρεφῶν καὶ νομίζει, ὅτι  
πρέπει ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης νὰ διατάξῃ τὰ δυνάτα.

Ο κ. **Δ. Γούνναρης** λέγει, ὅτι δὲν ἔχουσι τὴν σήμε-  
ραν τὰ πράγματα ταῦτα καὶ ὅτι πάντως δὲν πρόκειται  
περὶ ἀδικήματος πλικογραφίας ἐκ μέρους τοῦ κ. Διακων-  
τιδου, ἐρῶσιν ὑπάρχει ἡ συνκίνησις τοῦ πρὸς παρόντος.

Ο κ. **Δ. Βοκοτόπουλος** διαφωνῶν, ὑποστηρίζει, ὅτι ὑπάρ-  
χει πλικογραφία.

Ο κ. **Ν. Δ. Λεβίδης** δέχεται, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ πλικο-  
στογραφίας, ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶναι ὥσπερ νὰ εἶναι πλικο-  
στογραφία, ὑποστηρίζει. Ἐνεκὶ τούτου ὅσα καὶ προηγουμε-  
νως εἶπε. Φανερὸν δ' ὅτι τὸ ζήτημα δὲν εἶναι πῶς τυχαῖον,  
ὅπου φαίνεται, διότι ἐκλογισμὸν ἂν ὑπερχορὴν αἱ ὑπάλλοι  
τῶν ὑπευθύνων ὑπουργῶν. (Θὰ ἐξητεῖτο τότε ὁ ὑπεύθυνος  
ὕπουργός καὶ οὐδ' αὖθις θὰ εὐρίσκετο.

Ο κ. **Περ. Ἰαν. Ἀργυρόπουλος**, ἀπαναρχόμενος ἐπὶ  
τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου συζητήσεως, αἰτεῖται τὴν ἀνα-  
βολὴν τῆς ψηφίσεως αὐτοῦ μέχρι τῆς προσεχοῦς Δευτέρας.

Ἀναβάλλεται κατὰ τὸν τούτου τὸ νομοσχέδιον, ὡς συ-  
ζητήθη τὴν προσεχῇ Δευτέρᾳ.

**Πρόεδρος.** Παρκαλῶ ν' ἀναγνωσθῶσι τὰ πρακτικά,  
ἅτινα ἤδη διανεμήθησαν.

Ἀναγνωσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικά τῆς  
προηγουμένης συνεδριάσεως.

Γίνεται εἴτα δευτὴ εἰς ὃ κατ' ἄρθρον συζήτηση τοῦ  
σχεδίου νόμου «Περὶ ἀναθεωρήσεως ἀπορρίψεων τῶν στρα-  
τοδικαίων», γενομένης δευτῆς τῆς τροπολογίας τῶν κ. κ.  
**Σ. Παϊπέτη, Α. Μάτσι, Βρ. Δεωπούλου, Περ. Ἰαν.**  
**Ἀργυροπούλου** καὶ λοιπῶν πλεονεξουσίων, ὡς πρὸς τὴν  
καὶ ὅν ἄρθρον ἔχον ὡς ἑξῆς: «Αἱ δικτάσεις τοῦ παρόντος  
νόμου ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἀπορρίψεων τοῦ Νυκτοδι-  
καίου, ἐρῶσιν συντρέχουσι πάντες οἱ ὅροι τοῦ ἁρθροῦ 1.  
ἀναβάλλεται δ' ἡ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου.

Γίνεται εἴτα δευτὴ εἰς ὃ κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συ-  
ζήτηση τοῦ νομοσχεδίου.

«Περὶ ἐπιτελεσῆς τῆς πράξεως τῶν Λεβιδίου Βουζαντινῆς  
μονῆς τοῦ ἁγίου Λουκά» καὶ

«Περὶ ἐπανεξετάσεως τῶν ἐν τῇ αἰσῇ τοῦ σχολικοῦ ἔτους  
1920-1921 ἀπορριφθέντων μαθητῶν ἐν τοῖς σχολείοις  
τῆς Μασίης Ἐπαρχικῆς καὶ μετὰ πρυτανείας τῶν κ. κ.  
**Ι. Κοτσούλα** καὶ **Β. Χαϊζηγηλία** ὑποστηρίζοντες, ὅτι πρε-  
πει ν' ἀπορριθῇ τὸ νομοσχέδιον, καὶ νὰ ἔχον διακυλογοητικὴν  
βάσιν καὶ ὡς εἶπεν ἔτιζεν, τὰς ἀπορρίψεις τῶν Συλλόγων  
τῶν Βουζαντινῶν τοῦ Κέντρου, μετ' ἂν ὑποθετοῖς, δε πρυτανεί-  
σαι τῶν κ. κ. **Χ. Μητισοπούλου** καὶ **Ν. Καλαντζάκου**,  
ἐπαρριζόμενοι, ὅτι πρέπει νὰ φερῇσθῇ τὸ νομοσχέδιον, κα-  
θότι ἡ ταραχὴ διὰ τοῦ μέσου τῆς ἀπορρίψεως τῶν μαθητῶν  
ἐν τοῖς σχολείοις ἐπίβλεπεν νὰ γένη τὴν ἀντιπροσώπων κατὰ.

Ἐπὶ τοῦ εἰς ὃ κατ' ἄρθρον συζήτησιν νομοσχεδίου  
«Περὶ τροποποιήσεως δικτάσεων τινῶν τοῦ νόμου 1861-  
τοῦ ἔτους 1898 περὶ διεθνούς εὐαγγέλου» ὁ κ. **Ν. Στράτος**  
λαμβάνων ἀρχαίαν ἐκ τῆς δικτυώσεως τῆς εὐαγγελτικῆς  
ἐκθέσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀπο-  
διώκτου Ρώτου ἀντιπροσώπου ἐν τῇ Διεθνῇ ἐλέγχῳ, ἐπι-  
λεῖ διὰ βαρύνον ὑποστηρίξων, ὅτι καλῶς ἡ Κυβέρνησις εὐεργέτη  
τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποδιώκτουτος μάλιστα ἀντιπροσώ-  
που τῆς Ρωσικῆς, ἥτις οὐδαμῶν σχέσιν ἔχει μετὰ τὴν Σοβιετι-  
κὴν Ρωσίαν. (Ὁ ἀπὸ ἀλλήλ' ἄστα οὕτως ἡ ἑλλὰς ἐνὸς τῶν  
ἐλεγχτῶν αὐτῆς.

Ο κ. **Π. Πρωτοπαλπαδάκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰ-  
κουμεικῶν) ἐλθὼν, ὅτι τὸ νομοσχέδιον ὑπεβλήθη, κατήκιν  
συζητήσεων μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Δυνάμεων ἐν τῇ

Διεθνεῖ ἐλέγχω καὶ ὅτι τῇ αἰτήσῃ τούτων ἐγένετο λόγος ἐν τῇ ἐκθέσει περὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ρωσίας.

Ὁ κ. **Α. Γούναρης** (Προβουλευτής) ἐμιλῶν διὰ μηχανῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἀντικρούων τὰς γνώμας τοῦ κ. Σπράτου, λέγει ὅτι ἡ μναίη τῆς Ρωσίας ἐν τῷ νομοσχεδίῳ δὲν σημαίνει καὶ ἀναγνώριση τοῦ σημερινοῦ Ρωσικοῦ καθεστώτος. Τὸ ζήτημα τοῦτο θὰ λυθῇ διεθνῶς, ὅτε καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Ρωσίαν θὰ καθορισθῶσι σαφῶς. Καὶ ἐν τῷ νέῳ καθεστώτι ἀποβῇ διάδοχον τοῦ παλικοῦ, τότε αἱ ὑποχρεώσεις μας θὰ μεταβιβασθῶσιν εἰς αὐτό. ἄλλως θὰ ἐκλείψωσιν, ὡς θὰ ἐκλείψωσι καὶ διὰ τὰ ἄλλα Κορτῆ.

Ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος**, ἐμιλῶν ἐπίσης διὰ μηχανῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου καὶ συμφωνῶν πρὸς τὰς γνώμας τοῦ κ. Σπράτου, λέγει ὅτι ἡ παλαιὰ Ρωσία, ἥτις διὰ τῆς πολιτικῆς αἰτίας, τόσον ἐπὶ τοῦ Ἁγίου Ὀρους ὅσον καὶ ἐπὶ ἄλλων μερῶν, τισαύτως ἀπειροχάζετο καταστρεφῶς κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, δὲν ὑφίσταται διὰ τὴν Ἑλλάδα. Συνιστᾷ δ' ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Διπλωματίαν, ὅπως πύσιον ἔχουσιν, ἀσχετῶς πρὸς τὰ πρόσωπα, οἰκονομικὰ σχέσιν μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Παλαιᾶς Ρωσίας, διότι οὗτοι δὲν ἀντιπροσωπεύουσι πλέον παρὰ τὴν σκιά τῆς παλαιᾶς Ρωσικῆς Αυτοκρατορίας.

Γίνεται κατόπιν τούτων δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς κ' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζητήσθαι.

Προτάσειδεα τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Συγκλητικῆς κ. **Παν. Τσαλδάρη** κηρύσσεται, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, **κατεπεῖγον** καὶ γίνεσθαι δεκτὸν κατ' ἀρχὴν τὸ ὑποβληθέν χθὲς παρ' αὐτοῦ σχέδιον νόμου «Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τῆς Ἀρμενικῆς ἐπιτροπῆς Ἡρακλείου καὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ ἐργολάβικοῦ Οἴκου Μάκ - Ἀλβιν ὑπογραφείσας συμβάσεως διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος Ἡρακλείου».

Ἐπίσης, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Περιθάλψεως κ. **Α. Καργάλη**, κηρύσσεται **κατεπεῖγον** καὶ γίνεσθαι δι' ἀναστάσεως δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ Ὑπουργείου Ὑγείας καὶ Κοινωνικῆς Πρόνοιας», παραπέμπεται δὲ τῇ αἰτήσῃ τῶν πληρεξουσίων κ. κ. **Χ. Καργατζῆ, Α. Χρηστομάνου, Γ. Μπουσίου** καὶ ἄλλων εἰς τὴν ἀρμοδίαν κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν, παρακαλούμενην νὰ ὑποβῇ τὴν ἐκθεσὶν τῆς.

Γίνονται δ' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς κ' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζητήσθαι τὰ σχέδια νόμου.

«Περὶ παραλίθης, ἐκπονήσεως κατὰ τῆς Γερμανίας παραχωρουμένων τῇ Ἑλλάδι ἀντικειμένων πρὸς κατ' εἶδος ἐπανθρωπῶν».

«Περὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ νόμου 7816 «περὶ ἐπεκτάσεως τῆς γρῆσεως τοῦ δικαστικοῦ ἐνσώμου καὶ περὶ αἰξήσεως τῶν τελῶν νῆς ποινικῆς διαδικασίας».

«Περὶ ἰδρύσεως πρωτοβάθμιου Ἑπιτροπῆς τελωνειακῶν ἀφιστάτησεων ἐν τῷ τελωνεῖο Ἀδριανουπόλεως καὶ δικαιοδοσίας τοῦ ἐκεῖ λαίτου γυντός Διοικητικοῦ Δικαστηρίου προσφυγικῶν παραβάσεων».

«Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τοῦ νόμου 2190 περὶ ἀνωγύμων ἐκταξιῶν».

«Περὶ αἰξήσεως τῶν ἐργατικῶν δικαιωμάτων τῶν σμυριδωρικῶν Ναυτῶν».

«Περὶ εἰσφορῆς ἀπὸ φόρου καὶ τελῶν κληρονομικῶν, κληροδοσιῶν, δωρεῶν τῆς Β. Γεωργικῆς Ἐταιρείας».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2025 περὶ ἐλλοχεύσεως ἐχθρικών περιουσιῶν καὶ συμφηρισμοῦ ἐχθρικών χρεῶν».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1979 τοῦ 1920 περὶ ἰδρύσεως ἀντιφυλακτικῶν ἱατρειῶν κλπ.».

«Περὶ ἐπεκτάσεως εἰς τὰς Νέας Χώρας τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 2575 περὶ ἀποζημιώσεως τῶν Δημάρχων καὶ Προέδρων κοινοτικῶν συμβουλίων».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ διορισμοῦ γραμματέων ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἑλληνοσιατικῶν κλπ.», μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Ι. Κούσουλα**.

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ χορηγήσεως προκαταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ὑποστάντας ζημίας κατὰ τὴν 31 Ἰουλίου 1920», ὡς ἐτροποποιήθη ἀπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος, «περὶ καταργήσεως τῶν διατάξεων, δι' ὧν ἀναγνωρίζεται διὰ τὴν σύνταξιν ἢ τὴν παραγωγὴν εἰς τὸ διπλόσιον ὁ χρόνος τῆς ὑπὸ τὴν ἀλλοθίσαν προσωρινὴν Κυβέρνησιν Θεσσαλονίκης ὑπηρεσίας κλπ.».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου 1193 καὶ

τροποποιήσεως του από 20 Ιουλίου 1912 κατεστητικοῦ τῆς ἐν Κελλιεῖς Χρονοποιεῖς Συλλογῆς».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ ἐπικυρώσεως τῶν ἀπολυθέντων ἢ παραιτηθέντων κληρηγῶν τοῦ Πανεπιστημίου», μετὰ πρακτικῆς τοῦ κ. Ν. Βλιάμου.

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ νόμου 2449» καὶ περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 401 περὶ ἰδρύσεως Βυζαντινῶν καὶ Μεσαιωνικῶν μουσείων περὶ προστασίας τῶν Βυζαντινῶν καὶ Μεσαιωνικῶν ἔργων τεχνικῆς».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ ἐπικυρώσεως τῶν ἀπολυθέντων κληρηγῶν τοῦ Ἑθνικοῦ Μετσόβειο Πολυτεχνείου κλπ.».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ διαγραφῆς τοῦ ἑθρ. 12 τοῦ νόμου 753».

«Περὶ κυρώσεως τῶν Β. Διατάγμάτων τῆς 25 Νοεμβρίου 1920 «περὶ προσωρινῶν διατάξεων, ἀπορρωσῶν τὸν ὀργανισμόν τῆς Συλλογῆς τῶν Ναυτ. Δοκιμῶν» καὶ τῆς 11 Δεκεμβρίου 1920 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1920 Β. Διατάγματος «περὶ προσωρινῶν διατάξεων ἀπορρωσῶν τὸν ὀργανισμόν τῆς Συλλογῆς τῶν Ναυτ. Δοκιμῶν».

«Περὶ κυρώσεως τοῦ νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 22 Δεκεμβρίου 1920 «περὶ παραγωγῆς καὶ ἐμπορίας τοῦ ὀπίου, τῆς μορφίνης, κοκαΐνης καὶ τῶν ἄλλων αὐτῶν», ὡς ἐ τροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, κηρυσσόμενον *ἐπεῖγον*.

«Περὶ κυρώσεως τοῦ νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 15 Δεκεμβρίου 1920 «περὶ ἀποκαταστάσεως ἀξιοματικῶν εἰς τὴν σειράν τῆς ἀρχιτέκτονος τῶν», ὡς ἐ τροποποιήθη.

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Διαρκούς Διακνη- ρίου Διεθνούς Δικαιοσύνης», ὡς ἐ τροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, κηρυσσόμενον *ἐπεῖγον*.

«Περὶ ἰδρύσεως, παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν καὶ διακρητιστικῆς ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ἐνεργείας ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν δικαίων».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἑθρ. 18 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 357 νόμου περὶ Στρατολογίας», κηρυσσόμενον *ἐπεῖγον*.

«Περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 316 «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς δημοσίας ὕμειας», κηρυσσόμενον *ἐπεῖγον*.

«Περὶ ὑγειονομικῶν ὑποθεωρητῶν» κηρυσσόμενον *ἐπεῖγον*.

«Περὶ συστάσεως Ὑπουργείου τοῦ Θησαυροῦ», μετὰ πρα-

κτικῆς τοῦ κ. Γ. Μπουσίου, κηρυσσόμενον *ἐπεῖγον*. Ὑποταγ. ἐπίσης, δεκτικ. κηρυσσόμενα *ἐπεῖγοντα*, τὰ σχεδὸν ὅλων·

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2194 τοῦ 1920 «περὶ προσωπικοῦ τῶν Πολιτικῶν Ὑπουργείων».

«Περὶ ἀποκαταστάσεως, ἀποκαταστάσεως καὶ παραγωγῆς τῶν νοσηλῶν τοῦ Β. Νουτικῶν».

Περὶ γυναικῶν νοσηλῶν καὶ γυναικῶν διανοήτων τῶν Ναυτ. Νοσηλευτῶν.

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1804 «περὶ προσωπικοῦ τοῦ τοπογραφικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν», ὡς ἐ τροποποιήθη.

«Περὶ ἐγκρίσεως πιστώσεων ὀργ. 125.000 διὰ τὴν κα- τασκευὴν νέων κτιρίων ὁρίων ἐπὶ τῶν ἀεροπορικῶν Στάσις, Δραμῆς καὶ Τούρας ὡς καὶ τὴν ἀποκαταστάσιν τῶν ἐπὶ τοῦ ἀεροπορίου Κερπῆ».

Περὶ δωρεῆς ἀποκαταστάσεως ἀρχικῶν ἐκκλησιαστικῶν ἔργων γὰρ πτωχῶν καὶ πτωχικῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Β. Νου- ρεστίου».

Περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Τεχνολογικῶν. Τηλε- γραμῶν καὶ Τηλεφώνων», μετὰ πρακτικῆς τοῦ κ. Ν. Στρατόν.

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἑθρ. 1 τοῦ νόμου ΔΣΚ' 3220 «περὶ Ὑμείου συντάξεων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐ- κκλησίας τῶν σιδηροδρόμων Π. Α. Η».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἑθρ. 1 τοῦ νόμου 2377».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου ΒΡΝΓ' τῆς 10 Φε- βρουαρίου 1893».

«Περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐθρ. 1 τοῦ ἑθρ. 27ου τοῦ νόμου 162 «περὶ προτάξεως μηχανικῶν, ὑπομηχανικῶν κλπ διὰ τὰ κτίρια καὶ τεχνικὰ ἐν γένει ἔργα Στρατοῦ».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1535 νόμου «περὶ προσθήκης ἑθρ. 1 τοῦ εἰς τὸ ἑθρ. 1 μὲν τοῦ νόμου 405 τοῦ 1914».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἑθρ. 3 τοῦ νόμου 2151 «περὶ ἐπαγγελματικῶν Σωματείων».

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ προσθηκῶν εἰς τὸν νόμον 2128 «περὶ συστάσεως Συνεργείου ἐν τῷ Β. Νουστάθω», ὡς ἐ τροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

«Περὶ διορισμῶν γραμματέων καὶ γραφεῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας».



«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1023 «περὶ ἰδιοκτητικῆς ἐπιχειρήσεως ἀσφαλίσεως, ὡς οὗτος ἐσω-  
δικασμένη διὰ τοῦ ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου 1920 Β. Δικτά-  
γματος».

«Περὶ τροποποιήσεως τοῦ άρθρου 12 § 1 ἐδαφίου  
β' τοῦ νόμου 2193 τῆς 5 Ἰουνίου 1920 «περὶ συμπληρώ-  
σεως καὶ τροποποιήσεως δικτάξεων ἐργασιῶν τινῶν  
νόμων».

«Περὶ ἰδρύσεως Μικροβιολογίου τοῦ Βασιλέως Γεωρ-  
γίου».

«Περὶ ἀναγκαστικῆς νέας πιστώσεως διὰ τὴν συμπλή-  
ρωσιν ὁρίρου ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ κεντρικοῦ μετάρου  
Τ. Τ. Τ.».

«Περὶ προσθήκης δικτάξεων εἰς τὸν νόμον 2031».

«Περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς χρήσεως τοῦ εἰς ἀνθρα-  
κικοῦ μολύβδου λευκοῦ χρώματος, τοῦ ὀξειδίου τοῦ μολύ-  
βδου καὶ λιθαργύρου εἰς οἰκοδομικὰ καὶ ἄλλα ἔργα».

«Περὶ ἐγκαταστάσεως λυγκρισμοῦ πληρωμῆς δαπάνης  
συμπληρωματικῆς διὰ κατὰσκευασθὲν διαμέρισμα ἐκ  
μπετόν ἄμφω (doublet armé) τοῦ Τελωνείου Παιραιοῦς  
καὶ προϋπολογισμῶν ἐπισκευῆς τελωνειακῶν κατὰστη-  
μάτων Καβάλλας καὶ Ἡρακλείου».

«Περὶ ἐξασφαλίσεως τῆς ἀγροτικῆς περιουσίας τῶν  
κοινοτήτων τῶν τέως δήμων Ἐρζάνης, Πλατρυμῶδους,  
Φλεσσιάδους, Πύλου καὶ Κολωνίδων».

«Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως δικτά-  
ξεων τινῶν τῶν νόμων ΔΝΔ' τοῦ 1912, 423 τοῦ 1914  
καὶ 1748 τοῦ 1919 περὶ ἀπαλλοτριῶν ἀγροτικῶν ἀκινή-  
των ἐν Κερκύρῃ ἀπὸ βυρυνόντων καὶ τῶν διηγεαῶν βαρῶν».

«Περὶ δημοσίαις ἀποσπαστικῆς συγκοινωνίας τῶν νήσων  
τῶν Κυκλάδων καὶ τοῦ Αἰγίου».

Μεθ' οὗτος ἡ συνεδρίασις ὥρῃ 10 μ. μ. ὥπως ἐπαυ-  
ληθῇ τῇ προσεχεῖ Δευτέρῃ ὥρῃ 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος

**Κ. Ἀργασιῆρης Λομβάρδος**

Οἱ Γραμματεῖς

**Γ. Κρεστενίτης**

**Γ. Α. Χλωρὸς.**

## ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν τρίτην Ἰουλίου 1921, ἡμέραν  
Σάββατον, τῇ προσκλήσει τοῦ Προέδρου τῆς Συνελεύσεως  
κ. Κ. Ἀργ. Λομβάρδου, προστεθέντες οἱ πληρεξούσιοι  
κ. **Σπυρίδων Βενούκας** ἔδωκαν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου  
τὸν συνταγματικὸν ὅρκον ἔχοντα οὕτως:

«Ὁρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας, ἁγιοσύνης καὶ ἀδι-  
αιρέτου Τριάδος, ὅτι, πιστὸς εἰς τὸν συνταγματικὸν Βασι-  
λέα τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντῖνον, θὰ ἐκπληρώσω εἰσυναι-  
δήτως τὰ τοῦ πληρεξουσίου καθήκοντα, ὅτι οὐδὲ θὰ προ-  
τείνω οὐδὲ θὰ ψηφίσω τι ἀντιθέτουν εἰς τὰς πεποιθήσεις  
μου, καὶ ὅτι θὰ συντελέσω εἰς τὴν διακρίθηναι τοῦ πολυ-  
τέυμματος, ὡς ἐξασφαλισθῇ τὰ δικαιώματά καὶ τὰ συρ-  
ρέοντα τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ λαοῦ».

Ὁ Γερτὸς

**Ἀπ. Παπαποικονόμου**

Ὁ ὁρκισθεὶς

**Σπ. Βενούκας**

Ὁ Πρόεδρος

**Κ. Ἀργ. Λομβάρδος**

Οἱ Γραμματεῖς

**Γ. Κρεστενίτης**

**Γ. Α. Χλωρὸς**

## ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν τρίτην Ἰουλίου 1921, ἡμέραν  
Σάββατον, τῇ προσκλήσει τοῦ Προέδρου τῆς Συνελεύσεως  
Κωνστ. Ἀργ. Λομβάρδου, προστεθέντες οἱ πληρεξούσιοι  
Ρεθύπης κ. κ. **Χαβοῦξ Ἀλῆ Μεχμέτογλου, Χαβοῦξ**  
**Ἀλῆ Γυαλήπ καὶ Ἀρίφ Ζαδὲ Ἀρίφ**, ἔδωκαν ἐπὶ τοῦ  
Κορανίου τὸν συνταγματικὸν ὅρκον ἔχοντα οὕτως:

«Ὁρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ παντὶδυνάμου Θεοῦ καὶ  
τοῦ νόμου Αὐτοῦ Προφῆτου, ὅτι, εἶναι ὁ Μωάμεθ, ὅτι,  
πιστὸς εἰς τὸν συνταγματικὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων  
Κωνσταντῖνον, θὰ ἐκπληρώσω εἰσυναιδήτως τὰ τοῦ πλη-  
ρεξουσίου καθήκοντα, ὅτι οὐδὲ θὰ προτείνω οὐδὲ θὰ ψη-  
φίσω τι ἀντιθέτουν εἰς τὰς πεποιθήσεις μου καὶ ὅτι θὰ  
συντελέσω εἰς τὴν διακρίθηναι τοῦ πολυτέυμματος, ὡς

εξασφαλισθῶσι τὰ δικαιοῦματα καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ λαοῦ».

Ο Πρέσβης Οἱ ἐγκρίσαντες  
Κ. Ἀογ. Δουβάρδος Χαβούζ Ἀσλῆ Μεχμέτογλου  
Χαβούζ Ἀλῆ Γκαλήν  
Ἀρίφ Ζαδέ Ἀρίφ.

Οἱ Γραμματεῖς  
Γ. Κρεσιενίτης  
Γ. Δ. Χλωρός.

# ΣΥΝΕΔΡΙΑ Νῦ

Τῆς 5 Ἰουλίου 1921.

Ὡρᾷ 10 καὶ 30' μ. μ. ὁ κ. Πρέσβης ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἑδρᾶς ἀκρύσσει τὴν ἀναρξίαν τῆς συνεδριότητος καὶ διατάττει ν' ἀνοιγθῶσι τὰ θεώρητα.

Ἀναγιγνώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως.

Ἀνακινούνται τὰ ἐξῆς:

— Ο Πρέσβης τοῦ Κτηματικῆς Συνδέσμου Θεσσαλονίκης προτείνει προσθήκας τινὰς εἰς τὸ νομοσχέδιον «περὶ ἀνοικοδομητέως τῆς Θεσσαλονίκης».

— Οἱ ἀπαιτοὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινοῦτος Ἀδδὶς Ἀμπέρπα καταγγέλλουσι τὴν ἀτίθι ἐλλήνα Προξένον Ρ. Διαμαντάρου, ὡς ὑπαίτιον διχόρων καταχρήσεων καὶ ἐκδικητῶν καὶ αἰτοῦνται τὴν ἀποστολὴν ἐπιθεωρητοῦ πρὸς ἐξακριβώσιν τῶν καταγγελλομένων.

— Ο Εὐδοκίμος Δουρμούζης, δικηγόρος, αἰτεῖται τὴν λήψιν μέτρων πρὸς ικανοποίησιν του.

— Οἱ ἀγρόται Κασταρκίου αἰτοῦνται 1) ὥπως ὑποβληθῇ νομοσχέδιον περὶ ἀπαλλοτριώσεως τσιφλικίων 2) ὥπως ὑποβληθῇ νομοσχέδιον ἐξαγορᾶς ἐσοδαίς παρὰ τὴν προθεσμίαν μέχρι πρώτης Αὐγούστου 1921 καὶ 3) νὰ δικταχθῇ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ὥπως χορηγήσῃ δάνειον εἰς καλλήγας, ἵνα δυνηθῶσι νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς ὑποχρεώσεις των.

— Τὸ Συνδικάτον Καπνεργατῶν Ἐάνθης αἰτεῖται τὴν κατέργησιν τῆς ἰσχύος τοῦ Βουλγαρικῆς νόμου «περὶ φορολογίας τῆς καθαρᾶς προσόδου».

— Ἀριστοῦχον διδασκάλου τοῦ φιλολόγου Φροντιστηρίου καὶ τελευτῶνται τῆς Φιλολογίας αἰτοῦνται τὴν ἀναγνώρισιν των ὡς δευτεροβάθμιων καθηγητῶν.

— Ο ἐνοικιαστὴς τοῦ δημοτικοῦ φέρον Νικοπίλου Ἀδριανὸς Παππαμάρκος παραπονεῖται κατὰ τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν ὡς μὴ προκαπιζόντων τὰ συμφέροντά του.

— Ο Μουρτζῆς Φιλιστῶν παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν, ὥπως δώσῃ ἐριστικὴν ἡδὴν διὰ τοῖς στρατευθητομένοις Μουσουλιμανοῖς τοὺς ἀνυποτάκτους καὶ τοὺς ἄλλοις ὑπηρετούντας.

Οἱ ἐνοικιαστικὶ τοῦ φέρον τῆς δεκάτης, τῆς περιφερείας Γρενιτσῶν, καταστρέφονται ἐν τῇ χαλῇ τῆς αἰτούνται, ὥπως τοῖς χρησθῶν τὰ πρόσθετα τοῦ.

— Γεωργικοὶ συνεταιρισμοὶ Τρικαλῶν καὶ Καλαμπάκας παρακαλοῦσι τὴν Κυβέρνησιν, ὥπως, ἂν ἔσῃ μὲν πρὸς εἰς τὴν ψήφισιν νόμου περὶ ἀπχλιντρώσεως κτημάτων, ἂν ἑτέρου δ' ὥπως τοῖς δοθῶσι δάνεια παρὰ τῆς Τραπεζῆς.

Ο Εὐαγγελεὺς τῶν Ἑβραίων Θεσσαλονίκης ὑποβάλλει ἀναφοράν τοῦ κ. Εὐαγγελεῶς τῶν Πλημμελειοδικῶν Βεργίας, παρακαλῶν νὰ ἀναγῇ τὸ κατὰ νόμον ὥπως δοθῇ ἡ ἀδεια τῆς Ἐθνοσυμβουλίας πρὸς διώξιν τοῦ ἐγκυβουμένου πληρεξουσίου Πέλλης κ. Σ. Γκατζικιάνη.

Ἡ ἀναφορὰ αὕτη παρακινεῖται εἰς τὴν ἀρχὴν ἐπ' ἐνταύτῃ τῆς Συνεδρέσεως.

Ο κ. Περ. Ἰαν. Ἀργυροπούλου ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ ἐπικυρώσεως τῶν ἀπολυθέντων μνησίων ὑπαχλῆτων νομοθετικῶν Διατάγματος».

Ο πληρεξούσιος κ. Σ. Τσακόπουλος ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1920 νομοθ. Διατάγματος περὶ ἐπικυρώσεως δικαστικῶν καὶ εἰσαγγελτικῶν ὑπαχλῆτων».

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. Ι. Παπαλουκάς καὶ Γ. Χλωρός ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἐπικυρώσεως τῶν ἀπολυθέντων ὑπαχλῆτων».

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. Γ. Κρεσιενίτης καὶ Β. Τσάφος ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. Μ. Καμπάνης καὶ Δ. Βοκοτόπουλος ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου

«περί βελτιώσεως τοῦ σώματος Ἀξιωματικῶν Στρατολόγισις».

Ὁ πληρεξούσιος κ. **Α. Βιτάλης** υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περί τροποποιήσεως τοῦ άρθρου 18 τοῦ ἐπ' ἀριθ. 357 νόμου περί Στρατολογίας».

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Δ. Ξεμεζής, Δ. Παναγιώτου, Μ. Στεφανίδης, Εὐάγ. Χατζής, Κ. Ἀλφονσάτος, Τυπάλδος, Κ. Σταματόπουλος, Δ. Χατζίσκος, Δ. Τζωρτζόπουλος, Γ. Κаланτζόπουλος** κλπ. υποβάλλουν πρότερον νόμον «περί ἀπογραφῆς εἰς ἱατροὺς τοῦ ἔργου φαρμακεῖα ἐν πόλεσι, κωλύονται καὶ γράφας ἐπὶ λειτουργοῦν τρία φαρμακεῖα ὑπὸ φαρμακοποιῶν ἐπιστημόνων».

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Περ. Ἰαν. Ἀργυρόπουλος, Α. Μάισης, Α. Τσουνκιάς, Χρ. Μητσόπουλος, Κ. Δροσόπουλος, Α. Σιελιωτόπουλος, Γ. Ἀναστασόπουλος, Γ. Μερκούρης** καὶ **Ν. Α. Δεβίδης** υποβάλλουσι πρότερον νόμον «περί συστάσεως εἰδικῶν Τμήτων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν κοινωνικῶν ἔργων ἐν Αἰγίνῃ».

Ὁ κ. **Π. Γιορίτσας** υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περί μεταρρύθμ. εἰς τὴν β' σειράν ἐρευνῶν τῶν ἔχοντων πιάρα ἢ ἀδελφὴν θανόντα ἐν πολέμῳ».

Ὁ κ. **Γ. Κλωρὸς** υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περί ἐπικυρώσεως τῶν ἀπολυθόντων ὑπαλλήλων».

Ὁ κ. **Β. Χατζηγιάς** υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περί τῆς φορολογικῆς τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς».

Ἀπκναι θέλουνι τυτωθῆ καὶ διανομηθῆ.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) υποβάλλει σχέδιον νόμων.

«Περί συντηρήσεως τῶν ἐντὸς τῶν πόλεων τμημάτων ἐπαρχικῶν καὶ δημοτικῶν ὁδῶν».

«Περί κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὁδῶν».

«Περί δικλῆσεως ἐργολαβίων ἐκτελέσεως δημοσίων καὶ κοινοῦ ἔργων, συμμολολογηθειῶν μέχρι τέλους Μαρτίου 1921 καὶ ἀναθεωρήσεως τῶν τιμῶν τῶν ὑφ' ἐκτέλεσιν ἐργολαβίων καὶ τῶν ἀνκληρηθησομένων ἐρεξῆς τοιούτων».

Καὶ τὰ τρία ταῦτα νομοσχέδια κηρυχθέντα, ἐγκρίσει

τῆς Συνεδρέσεως, κατεπεύγοντα, γίνονται δεκτὰ κατ' ἄρχην.

Ὁ κ. **Ι. Δ. Ράλλης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οὐλονομίας) υποβάλλει σχέδιον νόμου «Περί τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ άρθρου 9 τοῦ νόμου 2412 περί Συνδικάτου Τραπεζῶν», ὅπως ὁριστικῶς κηρυχθῇ, ἐγκρίσει τῆς Συνεδρέσεως, κατεπεύγον, γίνονται δεκτὰ κατ' ἄρχην.

Ὁ κ. κ. **Δ. Γούναρης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ Πρεσβείας τοῦ Υπουργικῶν Συμβουλίου καὶ **Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Οὐλονομικῶν) υποβάλλουσι σχέδιον νόμου «Περί παρατάσεως τῶν χρόνων τῶν ἀποκαταστάσεων ἐκτελέσεων καὶ ἀνασφαλιστικῆς εἰσεσόδου καὶ ὅπως ἐπίσης κηρυχθῇ, ἐγκρίσει τῆς Συνεδρέσεως, κατεπεύγον, γίνονται δεκτὰ κατ' ἄρχην.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ Πρεσβείας τοῦ Υπουργικῶν Συμβουλίου) υποβάλλει σχέδιον νόμου «Περί μίσθωσιν τῶν ὑφ' ἐκτέλεσιν τῆς ἑκτελέσεως ἀποκαταστάσεων τῶν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Υπουργείου».

Ὁ κ. **Γ. Μπαλτατζής** προσφωνεῖς Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Νησιῶν, υποβάλλει σχέδιον νόμου «Περί ἐργαστηριακῶν τῶν Συνεργείων τοῦ Β. Νηυσταθμοῦ».

Ὁ κ. **Θ. Ζαίμης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Δημοσίας) ἐκπαίδευσιν, υποβάλλει σχέδιον νόμου.

«Περί δικλῆσεως καὶ ἀποδοχῶν τῶν ὑποθεωρητῶν τῶν δημοτικῶν Σχολείων».

«Περί συστάσεως Διδακταλῶν προσληφθέντων εἰς γυμνάσια».

«Περί ἀντικαταστάσεως τῶν ἀδελφῶν 1 καὶ 3 τοῦ άρθρου 11 τοῦ νόμου 1381 καὶ περί δικλῆσεως τῶν λειτουργῶν τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσεως».

«Περί τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1476 περί ἐνοριακῶν κληρῶν κλπ., ὅπως κηρυχθῇ, ἐγκρίσει τῆς Συνεδρέσεως, κατεπεύγον, γίνονται δεκτὰ κατ' ἄρχην.

Προκαταβῶν μετὰ ταῦτα καὶ εἰσαγγέλλει τῇ Συνεδρέσει εἰς τὴν Πηγαίαν Διατάξιν τὴν νομοθετικὴν, ὁ κ. **Γ. Ἀναστασόπουλος**, κληθέντων ἐγκρίσει τῆς Συνεδρέσεως τὴν ἄνοιον ἀναγγεῖλαι ἐπιστολὴν παρακλήσεως τῆς ἐκ τοῦ Μετώπου ὁδῶν ἐκτελέσεως ὑπαλλήλων, ὁ ὅποιος παρακαλεῖται στὴν δὲν λαμβάνει τὴν μισθὸν αὐτοῦ ὡς λαμβάνουσι τοὺς καὶ οἱ ἐκτελεσθέντες τακτικοὶ ὑπαλλήλοι. Κατα-

κρίνει τὴν ἄδικον ταύτην διακρίσιν, γινώσκοντι μεταξὺ πολέμιων, καὶ λέγει ἐπὶ πρέπει ν' ἀκουσθῇ ῥητὴ δίκαια κατὰ τὴν Συνέλευσιν διακρίσιν. Κατατίθεται ἐν τῇ τῇ ἐπιστολῇ, ἥτις παρακαλεῖται εἰς τὸν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Εἰσέρχεται εἰς τὴν Συνέλευσιν εἰς τὴν

**Ἡμερησίαν Διάταξιν τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου**

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δευτέρου τὰ σύνολα τῶν νομοσχεδίων.

— **Περὶ συμπληρώσεως τοῦ ΓΤΝΕ** νόμου τοῦ 1909 περὶ ἐπιβολῆς προσόδων ἔργων δημοτικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ καιροῦ εἰς ἡμέραν τοῦ δήμου Ἐχίνου κλπ.

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν. ἔχον αὐτως)

**Ἄρθρον 1.**

1. Ὁ κατὰ τὸν νόμον ΓΤΝΕ (3355) τῆς 22 Ἀπριλίου 1909 ἐπιτελεσθέντος ἄμεσος δημοτικὸς φόρος ἐπὶ τοῦ ἐκ τοῦ πρώην δήμου Ἐχίνου παραγομένου καὶ μεταφερομένου εἰς φύλλα καπνὸς ὁρίζεται παρὸς εἰς 10 λεπτά κατ' ὅκταν καὶ με διαρκὴ ἰσχύον.

2. Ἡ κοινότης Κατούνης δύναιται νὰ αὐξήσῃ τὸν φόρον ἐπὶ τοῦ ἐκ τῆς περιφερείας αὐτῆς παραγομένου καπνὸς μέχρι 20 λεπτῶν κατ' ὅκταν, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου 2435.

**Ἄρθρον 2.**

Αἱ εἰσπράξεις τοῦ φόρου τούτου διατιθέσονται ἀποκλειστικῶς πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων ὑπερῶς τῶν ἐκ τοῦ πρώην δήμου Ἐχίνου ἀποτελεσθεῖσιν κοινότητων, ὡς καὶ ἄλλων κοινοτήτων ὑπὲρ αὐτῶν ἔργων, ὑποθησόμενων διὰ Β. Διατάγματος.

Ἀπαγορεύεται πᾶσα κατάρσις τῶν εἰσπραξέων τούτων διὰ χρῆσιν εἴτε τοῦ πρώην δήμου Ἐχίνου, εἴτε τῶν ὡς ὅπως κοινότητων.

**Ἄρθρον 3.**

Διὰ Β. Διατάγματος κανονισθῇ τὸς τὸς τῆς διανομῆς τῶν μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου εἰσπραχθέντων καὶ τῶν ἐφεξῆς εἰσπραχθέντων ἐσόδων εἰς τὰς κοινότητας καὶ πᾶσα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου ἀναγκαῖα λεπτομέρεια.

**Ἄρθρον 4.**

Διὰ Β. Διατάγματος δύναιται νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ἰσχύς τοῦ νόμου ΓΤΝΕ τοῦ 1909, ὡς καὶ τοῦ παρόντος νόμου καὶ ἐπὶ ἄλλων περιφερειῶν πρώην δήμων τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας.

**Περὶ ἀναθεωρήσεως ἀποφάσεων τῶν Στρατοδικείων.**

(Ὡς ἐτροποποιήθη ἐπὶ τῶν κ. Ὑπουργῶν κατὰ τὴν β' συζήτησιν). ἔχον αὐτως.

**Ἄρθρον 1.**

Οἱ ἐπὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ταῖς νήσοις Στρατοδικείων κατὰ τὸν ἀπὸ 15 Ἀυγούστου 1916 μέχρι 10 Νοεμβρίου 1920 χρόνον καὶ οἱ ἐπὶ τῶν λοιπῶν Στρατοδικείων, δικαστῶν, ἐκτάκτων καὶ ἐκστρατείας, κατὰ τὸν ἀπὸ 15 Ἰουνίου 1917 μέχρι 10 Νοεμβρίου 1920 χρόνον καταδικασθέντες εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν ἢ εἰς ἀπαγορευτικὴν ταυτοῦ, ἀλλ' ἐπὶ πρᾶξι ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 22 τοῦ Ποινικοῦ νόμου ἀναφερομένων ἢ ἡ ἐφ' ἣ καταδικαζόμενος συνάγεται εὐκαρὶς μετὰ πάλαιον δικαιομάτῳ, ἢ προειρημένῳ περὶ πολιτικῶν ὑπαλλήλων ἢ στρατιωτικῶν, ἐκπίπτει ἀπὸ τῆς θέσεως καὶ τοῦ βελήματος, δύνανται νὰ αἰτήσονται τὴν ἐπὶ τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου ἀναθεώρησιν τῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων.

**Ἄρθρον 2.**

Ἡ περὶ ἀναθεωρήσεως αἰτήσις ἐκτελεῖται ἐντὶς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου ὑπὸ τοῦ καταδικασθέντος, ἐν περιπτώσει δὲ θανάτου αὐτοῦ ὑπὸ τῆς συζύγου, τέκνου, γονέως ἢ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, εἴτε ἐνώπιον τοῦ γραμματέως τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου, εἴτε ἐνώπιον τοῦ δικηγόρου ἢ ἐπιστάτου τῶν φυλακῶν, ἐν αἷς κρατεῖται, ἢ παντὸς εἰρηνοδίκου ἢ γραμματέως Πρωτοδικείων. Οὗτοι ἀφαιρῶσι νὰ υποβάλλωσιν ἀγέσας ἐπίσημον ἀντίγραφον τῆς περὶ ἀναθεωρήσεως ἐκθέσεως τῶν πρὸς τὸν παρὰ τῷ Ἀναθεωρητικῷ Β. Ἐπιτρόπον, ἀφαιρῶντα νὰ προαχθῇ τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Στρατιωτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας ἀπόφασιν τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ.

Μετὰ τὴν δέλωση περὶ ἀναθεωρήσεως, διακρίνεται ὁ ὑπὲρ αὐτῆς νὰ αἰτηθῇ διὰ τοῦ παρὰ τῷ Ἀναθεωρητικῷ Β. Ἐπιτρόπου τὴν προσωρινὴν αὐτοῦ ἀπόλυσιν ἐκ τῶν φυλακῶν. Ἡ αἴτησις αὐτῆς ὑποβάλλεται ὑπὸ τοῦ Β. Ἐπιτρόπου μετὰ προτάσεως αὐτοῦ εἰς τὸ Ἀναθεωρητικόν, ὅπου ἀνευ ἀμελείας συζητήσεως ἀποφασίζεται μυστικῶς ἐν συμβουλίῳ δι' ἡμελογερμένου βουλευματος ἀπερρίπτοντος τὴν αἴτησιν ἢ ἀκατάσταντος τὴν προσωρινὴν ἐκ τῶν φυλακῶν ἀπόλυσιν μέχρι τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐριστικῆς ἀποφάσεως. Τὴν προσωρινὴν ταύτην ἀπόλυσιν δύνανται νὰ διατάξῃ καὶ ἀνεπαρρήκτως τὸ Ἀναθεωρητικόν ἐπ' ἀναισθησίας. ἂν δι' αἰονόχρηστο λόγον ἀναβάλῃ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἐριστικῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ.

**Ἄρθρον 3.**

Ἡ ἀναθεώρησις αὐτῆς εἶναι παραδεκτὴ διὰ τοὺς ἐφεξῆς μόνον λόγους:

α') Εάν έσφαλμένως ήρμηνεύθη ή κακώς έφηρμόσθη ό ποινικός νόμος.

β') Εάν έπηκολούθησεν, αλλά δέν άπηγγέλθη υπό του άρμόδιου Β. Έπιτρόπου ή Στρατοδικείου, άμνηστία.

γ') Εάν ό καταδικασθείς είνε άθώος ή ή ένοχη αύτου άμφίβολος ή ή έπιβληθείσα ποινή ύπέρβη τόσον αύστηρά, ώστε νά άποβλήνη άδικος.

#### "Αρθρον 4.

Τό Αναθεωρητικόν εξετάζει εξ έπαγγελμάτων άν συντρέχη λόγος αναθεωρήσεως έκ των έν τώ άνωτέρω άρθρω 3 αναγραφόμενων, άν θέ έκ της υπό αναθεώρησιν άποφάσεως, των πρακτικών αύτης και των έγγραφών της δικαιογραφίας ή και έκ νέων στοιχείων και έκ καταθέσεων μαρτύρων. Ής δύναται νά λάβη, κόνει άκυρωτέαν τήν άπόφασιν, δύναται, είτε νά άπαλλάξη πέρας ποινής τόν καταδικασθέντα ή μετρίσσει τήν έπιβληθείσαν υπό του Στρατοδικείου ποινήν, είτε νά χαράκτερίστη όρθώς τήν πράξιν και έπιβλήη τήν άρμόζουσαν ποινήν.

Κατά τήν συζήτησιν της αναθεωρήσεως δέν είναι άπαράκλητος ή κλήτευσις του αναθεωρητέου, δικαιουμένου νά παρυστή αύτοπροσώπως ή διά πληρεξουσίου.

Εάν διά Βασιλικής χάριτος ή προσωρινής άπολύσεως έμετριάσθη ή υπό του Στρατοδικείου έπιβληθείσα ποινή, ή μετά τήν κατά τόν παρόντα νόμον αναθεώρησιν τυχόν έπιβληθησόμενη υπό του Αναθεωρητικού ποινή περιορίζεται αύτοδικαίως, εις ό μέρος έμετριάσθη υπό του Β. Διατάγματα της Βασιλικής χάριτος ή δια της προσωρινής άπολύσεως, συμπληρείται δ' εις αυτό τό ήδη έκτιθέν μέρος.

Προηγούμενη, κατά τό άρθρον 58 της Στρατιωτ. Ποινικής Νομοθεσίας, άσκησις αναθεωρήσεως και οίχδήςποτε άπόφασις έπ' αύτης δέν κωλύει τήν κατά τόν παρόντα νόμον άσκησιν ταιούσης, πλήν άν, γενόμενης δεκτής της αναθεωρήσεως εκείνης, παρεπέμθη ή ύπόθεσις ενώπιον έτέρου Στρατοδικείου. Αν δ' ή άσκηθείσα κατά τό άρθρον 58 αναθεώρησις ύφίσταται έγκραμής ενώπιον του Αναθεωρητικού και συντρέχουσιν οι όροι του 1 άρθρου του παρόντος νόμου, τό Αναθεωρητικόν εξετάζει αύτοπαγγέλτως άν συντρέχη τις των έν άρθρω 3 λόγων αναθεωρήσεως άνευ αίτήσεως ή νέας κατά τόν παρόντα νόμον αναθεωρήσεως, έφαρμόζον έν καταστατική περιπτώσει τήν πρώτην παράγραφον του άρθρου τούτου.

Κατά των άποφάσεων του Αναθεωρητικού, των έκδοθησόμενων επί των κατ' τόν παρόντα νόμον αναθεωρήσεων, δέν έπιτρέπεται τό ένάκιν μέσον της άναίεσεως.

#### "Αρθρον 5.

Πρός σύνθεσιν γενικώς του Αναθεωρητικού άπαιτείται, ίνα ό πρόεδρος και δύο τουλάχιστον έκ των μελών αύτου διαί μό-

νοισι σύμβουλοι α' τάξεως της Στρατιωτ. Δικαιοσύνης, των λοιπών μελών προκληθέντων έκ των παρά τω Έφετείω Αθηνών έφετών.

Κατ' αίτησιν του παρά τω Αναθεωρητικώ Β. Έπιτρόπου όρίζονται έκάστοτε υπό του προέδρου του Έφετείου Αθηνών, διαί περίοδον δύο μηνών, δύο έφέται ως πρακτικά μέλη του Αναθεωρητικού, εις δέ ως άνακληρωτής αύτων, ολίγους διακαθύνται εις άποζημιώσιν έκ θραχ. 20 δι' έκάστην συνεδρίασιν ής μετέχον, μή δυναμένην νά υπερβή της θραχ. 150 κατά μήνα δι' έκαστον και έπιεικύνουσιν τόν ειδικόν προϋπολογισμόν του Έπουργείου των Στρατιωτικών, εις δι' αναγράφεται ή πρόσ αύτου άπαιτούμενη πιστωσις. Οι έφέται αύτοι διαί καθίστανται του νά έκπληρωσι και τα κύρια αύτων καθήκοντα παρά τω Έφετείω Αθηνών.

Τά μόρια μέλη του Αναθεωρητικού, πλήν του προέδρου, όρίζονται εις τρία, εφ' ους τόν μόνον σύμβουλον α' τάξεως και διατεζόμενα κατά της διατάξεως του άρθρου 6 παράγραφος α' του νόμου 481 περί συστάσεως Σώματος Στρατιωτικής Δικαιοσύνης.

Τόν πρόεδρον του Αναθεωρητικού κωλύμενον ή άπόντα άνακληραι προσωρινώς τό αρχαιότερον των μόνιμων μελών, τούτου δε κωλύμενος ή άπόντος, τό επόμενον μόνιμον μέλος, τόν δε κωλύμενον ή άπόντα Β. Έπιτρόπον άνακληραι προσωρινώς έτερος σύμβουλος α' τάξεως, όριζόμενος υπό του Έπουργού των Στρατιωτικών διαί διαταγής αύτου, δυναμένην νά όρίση ως άνακληρωτήν και τόν νεώτερον έκ των μόνιμων μελών του Αναθεωρητικού ή και ένα των κατ' τήν δευτέραν παράγραφον του άρθρου τούτου τριών έφετών, δικαιούμενον εις τήν κατά τό αύτό άρθρον άποζημιώσιν.

Εν έλλείψει δε, κωλύματι ή άπουσία μόνιμου μέλους, καθιστώτ' άδύνατον τήν σύνθεσιν του Αναθεωρητικού, καλείται υπό του προέδρου του Αναθεωρητικού προς συμπλήρωσιν έτερος σύμβουλος α' τάξεως έκ των έν Αθήναις ή παρά τω Ναυτοδικείω Παιρικώς διαί Β. Διατάγματος συμπληρωμένων.

Τό κατώτερον προσωπικόν του Αναθεωρητικού αποτελείται έκ του γραμματέως, λαμβάνοντος μισθόν ίσχυούσ' όπλου, δύο υπογραμματέων Στρατοδικείου, δυναμένων νά άνακληρώσι τόν κωλύμενον ή μή ύπάρχοντα γραμματέα, και τριών γραφέων α' τάξεως.

Εκτός προς της διατάξεως του άρθρου τούτου άπαιτείται διατάξεις των άρθρων 25 και 26 της Στρατιωτικής Ποινικής Νομοθεσίας, ως τούτα έτροποποιήθησαν ή συνεπληρώθησαν έκ των νόμων 613 και 1445 επί διατάξεως αύτων, ως και πάσα άλλη διαταγή άπαιτούμενη προς αύτάς, καταργούνται.

## "Άρθρον 6.

Αί διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται και επί των αποφάσεων των Ναυτοδικείων, εφόσον συντρέχουσι πάντες οι όροι του άρθρου 1.

Ο παρών νόμος ισχύει από της δημοσίευστάς αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπὶ τῆς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησεως τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ κυρώσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ ἐπιναφώρας τῶν ἀπὸ θιθέντων μονήμων ὑπὸ ἀλλήλων Νομῶν. Διατάξεις τινες» ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἑσωτερικῶν κ. Σ. Σιάης λέγει, ὅτι ἐπειδὴ ἡ Ἐπιτροπὴ, ἡ ἐπεξεργασθεῖσα τὸ νομοσχέδιον τοῦτο προτείνει τροποποιήσεις ἐφ' ὧν τῶν ἄρθρων τοῦ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὑποβληθέντος νομοσχεδίου, δὲν προέβλεπε δ' ἔτι ἡ Κυβέρνησις νὰ μελετήσῃ τὰς τροποποιήσεις αὐτάς, εἶναι ἀδύνατον νὰ φηρισθῇ σήμερον τὸ νομοσχέδιον ὡς ἐτροποποιηθὲν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς. Προτείνει διὰ τοῦτο τὴν ἀναβολὴν τῆς συζήτησεως τοῦ νομοσχεδίου. Ἐν ὧν ὡς, προσέεται ἡ Συνέλευσις ἐπικρίνει εἰς τὴν ψήφισιν αὐτοῦ, δηλοῦν ὅτι θὰ φηρισθῇ τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὑποβληθεὶς νομοσχέδιον ὡς ἔχει.

Ὁ κ. Γ. Ἀναστασόπουλος λέγει ὅτι εἰδὲ εἰς ὑπόκεινται πλεονεξίας καὶ ἀνγνωρίσιν τὴν ἀναγκὴν τῆς ψήφισεως τοῦ νομοσχεδίου τούτου, εἰδὲ δύναιται νὰ ὑπάρχῃ μέλος τῆς Κυβερνήσεως ἀρνούμενον ν' ἀγνωρίσῃ τὸ ἐπείγον. Ὑπῆρχον νομοσχέδια πολὺ σπουδαιότερα, δι' ἃ ἡ Κυβέρνησις βραχυτέρον χρόνον ἐδωπάνητε πρὸς μελέτην καὶ ψήφισιν. Θὰ ἦτο παράδοξον νὰ συζητεῖται, θὰ μετὰ τόσους μῆνας καθ' οὓς ἔχει πλεον ὥριμάσει τὸ σχέδιον, εἶναι ἀνάγκη καὶ ἑλλείψῃ ἀναβολῆς. Τὸ νομοσχέδιον δεόν νὰ φηρισθῇ πρὸ τῆς δικαστικῆς τῶν ἐργασιῶν. Δὲν εἶναι ἔργον μόνον δικαστῶν ἀλλ' ἔτι καὶ πολιτικῶν καὶ ἡθικῶν ὑποχρεώσεως Κυβερνήσεως καὶ Ἐθνικοσυλλεούσεως ἀπαντᾶν ὑπὸ ἀλλήλων ὅτινες ἐρίστησαν εἰς τὴν δριμύτη. Δύνεται χρόνον ν' ἀναβληθῇ μέχρι τῆς αἰτίας ἢ ψήφισιν αὐτοῦ.

Ὁ κ. Α. Μάτεσις συνιστᾷ ἐπίσης, μέχρι τῆς κ' μὲν, τὴν ἀναβολὴν τῆς συζήτησεως τοῦ νομοσχεδίου, ὅπως ἐν τῇ μετὰ τὴν διαβουλήσιν καὶ πλειεῖσι ἐνυπάρχοντα ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τῆς Ἐπιτροπῆς τυπογραφικὰ λάθη.

Μετὰ τινὰς ἄλλας παρεμβάσεις τῶν κ. Ν. Στράτου, Ν. Α. Λεβιδῆ, Ε. Παππακωνσταντίνου, Γ. Κούσουλα, Α. Παπαθανασίου καὶ Κ. Λυκουρέζου, συνιστῶντων

τὴν τελεῖν ἐπιβύθισιν τοῦ νομοσχεδίου, ὥστε νὰ καταστῇ τοῦτο νόμος τοῦ Κοράτου, πρὸ τῆς δικαστικῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως, καὶ τοῦ κ. Χ. Βασιλακάκη προτείνων τὸς λόγοι τῶν περιστάσεων ἀναβολῆς, ἐρίσαν ἡ ὑπὸ ἀλλήλων πρὸ τῶν προνοεῖ τὸ νομοσχέδιον ἔχουσιν ἐπανεβλεῖν εἰς τὴν θέσιν τῶν, ἀποφασίζονται ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ὡς ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου γίνεταί κατὰ τὴν κρίσιν τῆς συνεδρείου, ἀναχωροῦμεν τοῦτον πρόβου ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει.

Γίνονται κατὰ τὴν δι' ἀναγκάσεως δεκτὴ εἰς θ' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον.

Περὶ Βασιλικῆς χορηγίας ἢ ἔργων τούτων

## "Άρθρον 1.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου ΔΡΟΓ' (ὕπ' ἀριθ. 4173) τοῦ ἔτους 1913 «περὶ Βασιλικῆς χορηγίας» κηρύσσεται ὡς μηδέποτε δικαιοῦσα.

## "Άρθρον 2.

Ὁ νόμος 1423 τοῦ 1918 καταργεῖται, ἐγκρίνεται δὲ ἡ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1917 μέχρι 12 Ὀκτωβρίου 1920 καταβληθεῖσα χορηγία.

## "Άρθρον 3.

Ἡ χορηγία καὶ πᾶσα ἄλλη περίουσις τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ πάντων τῶν μελῶν τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας ἀπολαμβάνονται παντὸς δημοσίου ἢ δημοτικοῦ καὶ κοινοτικοῦ ἀμέστου ἢ ἐμμέστου φόρου, τέλους, δατμοῦ ἢ δικιῶματος οἷου δέποτε.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος άρθρου ἀρχεῖται, ὡς πρὸς μὲν τοὺς ἀμέστους φόρους, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1917, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς φόρους ἢ δατμοὺς καὶ δικιῶματα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1921.

## "Άρθρον 4.

Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1921 τὸ ποσὸν τῆς Βασιλικῆς χορηγίας προσδιορίζεται εἰς δραχ. τρία ἑκατομμύρια καὶ τριακοσίας χιλιάδας (3.300.000) δραχμῶν ἑτησίως.

## "Άρθρον 5.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς καταχωρίσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.











*Περί κερφόσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος συναφθείσης τῇ 28 Μαΐου 1921 συμβάσεως, περὶ συνολογότησεως δανείου φράγκων 40,000,000, ἔχον οὕτως:*

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται ἡ μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος συναφθείσα τῇ 28 Μαΐου 1921 σύμβασις περὶ συνολογότησεως δανείου φράγκων 40,000,000, ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

### ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος περὶ συνολογότησεως δανείου φράγκων 40,000,000.

Μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ὅφ' ἑνὸς, ἐκπρωτοπουμένου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ κ. Π. Παυτοπαπαδόπουλου καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομικῆς Ὑπουργοῦ κ. Γεωργίου Πάλλη, καὶ ὅφ' ἑτέρου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἐκπρωτοπουμένης ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς κ. Δ. Μαξίμου καὶ ἐνεργούσης δι' ἴδιον λογαριασμόν ὑπάδου Τραπεζῶν ἐσωτερικοῦ, συναφωμένης τὰ ἑξῆς:

Ἄρθρον 1. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, ἐνεργούσα ὡς ἄνω ἐξῆτεθη, χορηγεῖ πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον προσωρινὸν δάνειον εἰς συνάλλαγμα ἐπὶ Παρισίων ἐκ φράγκων 40,000,000 διὰ συναλλαγματικῶν ἐπὶ προειρηλόμεναι 6 ο/ο (ἑξ τοῖς ἑκατόν) ἐτησίως καὶ προμηθεῖα 1 ο/ο (ἑνὸς τοῖς ἑκατόν).

Ἄρθρον 2. Τὸ δάνειον θέλει περασθῇ διὰ συναλλαγματικῶν, ἐκδιδομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου τοῦ Κράτους εἰς τὴν διατεχὴν ἢ εἰς τὸν κομιστὴν καὶ ἐξοφλητέον μετὰ ἑν ἔτος ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τούτων εἰς τὸν Κεντρικὸν Ταμῖαν τοῦ Κράτους πρὸς ἀποδοχὴν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θέλει ὀρίσει τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν ἀξίαν τῶν ἐκδοθησομένων συναλλαγματικῶν μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὅλου ποσοῦ τοῦ δανείου.

Αἱ ἐκδοθησόμεναι συναλλαγματικαὶ θὰ φέρωσι τὰς ὑπογραφὰς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἀρμοδίου Ὑφυπουργοῦ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ.

Ἄρθρον 3. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θέλει παρχωρῶσι εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος συναλλαγματικὰς παρι-

στάτας ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τοῦ δανείου με ἐντολὴν χρησιμοποίησεως αὐτοῦ εἰς πληρωμὴν προηγουμένων ἐκ Ἑλλάδος καὶ ὑποδειχθησομένων παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὁρῶν καὶ προθεσμίας.

Ἄρθρον 4. Τὸ προειρηλόμενον τῶν συναλλαγματικῶν ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐνεργείας τῶν πληρωμῶν, εἰς ἃς αὗται ἀναφέρονται.

Ἄρθρον 5. Διὰ τὴν ὁλοσχερῇ ἐξόφλησιν τοῦ διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως συνολογουμένου προσωρινοῦ δανείου μετὰ τῶν τυχόν τόκων ὑπερημερίας, τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ἐνχωρεῖ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος.

1) Ὡς εἰσπράξεις ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ χαρτοσήμου ἐν τῇ Νέῃς Χώρας, αἵτινες θέλουσι κατατίθεσθαι παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος, ὅταν τῇ αἰτήται αὐτῆς, παρὰ τῶν ἀρμοδίων δημοσίων ὑπαλλήλων, εἰδονομένων πρωτοπικρῶς διὰ τὴν μὴ ἐνκαίρως καταθέσιν παρὰ τῇ Τραπεζῇ τῶν εἰσπράξεων τούτων.

2) Τὰ πλεονακτάτα τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Διεθνούς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος κατατιθεμένων δημοσίων ὑπαγμάτων προσόδων.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτων, τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον χορηγεῖ ἀπὸ τοῦδε εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος τὴν ἐντολὴν καὶ τὴν ὁριστικὴν καὶ ἀνεκλήκτον δικαίωμα ὅπως τὰς παρ' αὐτῇ κατατιθεμένας ὡς ἄνω εἰσπράξεις τοῦ χαρτοσήμου τῶν Νέων Χωρῶν καὶ ἐν ἀποκαταστάσει τούτων, τὸ ἐκάστοτε ὑπόλοιπον τῶν πλεονακτάτων τῶν δημοσίων ὑπαγμάτων προσόδων, τὸ ὁποῦνεν ἀμέσως μετὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ κεκαλυμμένου ποσοῦ διὰ τὴν ἀποπληρώσει, εἰς τὴν μέχρι τούδε ὑπερτεχόμενον δανείον, ὃν ἡ ὑπηρεσία ἔχει ἐξασφαλισθῇ διὰ τῶν ἐν λόγῳ πλεονακτάτων, κρατῇ καὶ συμπληρῇ εἰς τὸ κεφάλαιον καὶ τοὺς τυχόν ἐρεθισμένους τόκους ὑπερημερίας τοῦ ποσόντος δανείου μέχρι τῆς ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως αὐτοῦ.

Ἐν περιπτώσει ἀνεπαρκείας, ἡ διαφορά θέλει πληρωθῇ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 6. Ἡ ἀπόδοσις τοῦ κεφαλαίου, ἡ προμήθεια, τὸ προεῖρηλόμενον καὶ οἱ τυχόν τόκοι ὑπερημερίας ἀπαλλοτρίωνται παντὸς ἐν τῷ παρόντι ἢ ἐν τῷ μέλλοντι φόρου, τέλους ἢ κρατήσεως.

Ἡ παρούσα σύμβασις ὡς καὶ πᾶσι αἱ σχετικαὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς πράξεις καὶ ἀποδείξεις ἀπαλλοτρίωνται παντὸς τέλους χαρτοσήμου.

Ἄρθρον 7. Ἡ παρούσα σύμβασις, γενομένη εἰς διπλὸν,

ισχύει ὅμα τῇ ὑπογραφῇ αὐτῆς, θέλει δὲ ὑποβληθῇ εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν πρὸς κύρωσιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαΐου 1921.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὁ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας  
Υπουργὸς Υπουργὸς

Π. Ε. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Ι. Δ. ΡΑΛΛΗΣ

Ὁ Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος  
Δ. ΜΑΞΙΜΟΣ

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχαίει ἀπὸ τῆς δημοσίευσός αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

*Περὶ κυρώσεως τῆς μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος συναφθείσης τῇ 21 Ἰαννου 1921 συνθήκης ἀπὸ συναρμολογήσεως προσωρινοῦ δανείου ἐκ δραχμῶν 125,000,000, ἔχον αὐτῶς.*

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται ἡ μετὰ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος συναφθεῖσα τῇ 21 Ἰαννου 1921 σύμβασις περὶ συναρμολογήσεως προσωρινοῦ δανείου ἐκ δραχμῶν 125,000,000, ἔχοντα ὡς ἐξῆς:

### ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ συναρμολογήσεως προσωρινοῦ δανείου ἐκ δραχμῶν 125,000,000.

Μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἀφ' ἑνὸς, ἐκπροσωπούμενου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Υπουργοῦ κ. Π. Πρωτοπαπαδάκη καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Υπουργοῦ κ. Γεωργίου Ράλλη, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἐκπροσωπούμενης ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς κ. Δ. Μαξίμου, συναφθήθησαν τὰ ἐξῆς:

Ἄρθρον 1. Τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον συναρμολογεῖ μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος τὴν προκηρυχθένσαν δανείου δραχμῶν ἑκατὸν εἰκοσι πέντε ἐκατομμυρίων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ διακανονισμοῦ διαφόρων ἐκπαιδευτικῶν ἀποβλήτων πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, προερχομένων.

1) Ἐκ τῆς ὑπὸ τούτης προκηρυσσόμενης ἐπὶ πιστώσει εἰδῶν ἐπιστιμῶν τῇ Ἐπιμελητείᾳ Στρατοῦ, Γενικῇ Διοικήσει Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Διοικῆσι Θράκης.

2) Ἐκ τῆς ὑπὸ τούτης προκηρυσσόμενης ἑξαμηνίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου Ἑλληνικῶν ἀποβλήτων καὶ φορέων, δυνάμει τοῦ νόμου 1018 τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1917.

3) Ἐκ τῆς διαθέσεως εἰδῶν ἐπιστιμῶν, κυρίως αἰτῶν, ὑπὸ τὴν τιμὴν τῆς ἀγορᾶς τῶν, δυνάμει τῶν κατεμένων νόμων.

Ἄρθρον 2. Τὸ δάνειον συναρμολογεῖται ὑπὸ τὸν ἔρον τῆς ἐξοφλήσεως ἐντὸς προθεσμίας πενταετοῦς κατ' ἀντιπροσώπου θήσεται δι' ὁμολογιῶν ἐκ δραχμῶν 500 ἐκάστης, πληρωτέων εἰς τὸν κομιστὴν καὶ ἀποδιδουσὼν τόκον πρὸς 6 αἰς ἐτησίως, καταβλητέον δι' ἐξαμηνιαίων τοκομεριδίων ἐκ δραχμῶν 15 ἐκάστου, λήξεως τῇ 1ῃ Ἰουλίου καὶ 1ῃ Ἰαννουαρίου ἐκάστου ἔτους. Τὰ πρῶτον τοκομερίδιον εἶναι πληρωτέον τῇ 1 Ἰαννουαρίου 1922.

Οἱ ἐκδιθησόμενοι τίτλοι θὰ φέρωσι τὰς ὑπογραφὰς τοῦ Υπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἀρμοδίου Τμηματάρχου τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ.

Ἡ ὑπογραφή τοῦ Υπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δύνανται να τεθῇ δια σφραγιστῆρας.

Ἐπιτρέπεται ἡ ἐκδοσις τίτλων περιττώνων πλεονεξίας τῆς μῆς ὁμολογίας.

Ἡ καταβολὴ τῶν τόκων καὶ τῆς προμηθείας καὶ ἡ ἀπόδοσις τοῦ κεφαλαίου ἀπαλλάσσονται παντὸς ἐν τῷ παρόντι ἢ ἐν τῷ μέλλοντι φόρου, τέλους ἢ κρατήσεως.

Τὰ ἐξόδα τῆς κατασκευῆς τῶν τίτλων βαρύνουσι τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον.

Ἄρθρον 3. Τὸ δάνειον ἐξοφληθήσεται μετὰ 5 ἔτη ἀπὸ τῆς 1 Ἰουλίου 1921. Ἐν ταῦταις τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ἐπισυλλάσσει ἑαυτῷ τὸ δικαίωμα τῆς ἐξοφλήσεως ἀνα πάσαν στιγμὴν μετὰ προειδοποιήσιν ἐνὸς μηνός, τοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν δουλευθέντων τόκων τοῦ παρόντος προσωρινοῦ δανείου ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει πρὸ τῆς λήξεως αὐτοῦ. Ἐν τῷ αὐτῷ ὅλῳ περιπτώσει, ὁ τόκος πᾶσι ἀπὸ τῆς ὁρισθείσης διὰ τὴν ἐξοφλήσιν ἡμέρας.

Ἐν περιπτώσει μερικῆς ἐξοφλήσεως θέλει κληρωθῇ ποσὸν ὁμολογιῶν ἀνάλογον τῷ ἐξοφλητέῳ ἐκ τοῦ δανείου ποσῷ.

Ἄρθρον 4. Τὰ τοκομερίδια καὶ αἱ ἐξοφλητέαι ὁμολογίαι θέλουσι πληρώνεσθαι, ἐν Ἑλλάδι μὲν παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ δὲ παρὰ τοῖς Τραπεζικοῖς Οἵκοις, τοῖς ὁρισθησόμενοις κοινῇ συνεννόηται τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, παραγράφονται δὲ μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς τεταχμένης πρὸς πληρωμὴν αὐτῶν.

Τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον υποχρεοῦται εἰς καταβολὴν προμηθείας 1/2 ἐπὶ τοῖς ο/α ἐπὶ τῶν πληρωνομένων τοκομεριδίων.



ισχύει ἄρα τῇ ὑπογραφῇ αὐτῆς. Θέλει δὲ ὑποβληθῇ εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν πρὸς κύρωσιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαΐου 1921.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὁ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας

Υπουργὸς

Υπουργὸς

Η. Ε. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Ι. Δ. ΡΑΛΛΗΣ

Ὁ Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος

Δ. ΜΑΞΙΜΟΣ

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἔρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

*Περὶ προσόδου τῆς μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος συναρθεῖσα τῇ 21 Ἰουνίου 1921 συνιδρύσεως περὶ συντομογραφίας προσωρινῶν δανείων ἐκ ἀρχαίων 125,000,000, ἔχον αὐτῶς*

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται ἡ μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος συναρθεῖσα τῇ 21 Ἰουνίου 1921 σύμβασις περὶ συντομογραφίας προσωρινῶν δανείων ἐκ ἀρχαίων 125,000,000, ἔχουσα ὥς ἑξῆς :

## ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος περὶ συντομογραφίας προσωρινῶν δανείων ἐκ ἀρχαίων 125,000,000.

Μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἅρ' ἑνός, ἐκπροσωπούμενου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Υπουργοῦ κ. Π. Πρωτοπαπαδάκη καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Υπουργοῦ κ. Ἰωάννου Ράλλη, καὶ ἅρ' ἑτέρου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἐκπροσωπούμενης ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς κ. Δ. Μαξίμου, συμφωνήθησαν τὰ ἑξῆς :

Ἄρθρον 1. Τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον συντομογραφεῖ μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος τὴν προμηθεύουσαν δανείων ἀρχαίων ἐκ τῶν εἰκοσι πέντε ἐκατομμυρίων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ διακανονισμοῦ διαφόρων ἐκχωρῶν ὁρεῖων αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, πρεσβευμένων :

1) Ἐκ τῆς ὑπὸ αὐτῆς παραχωρήσεως ἐπὶ πιστώσει εἰδῶν ἐπισιτισμοῦ τῇ Ἐπιμελητείᾳ Στρατοῦ, Γενικῇ Διοικήσει Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Δυτικῆς Θράκης.

2) Ἐκ τῆς ὑπὸ αὐτῆς παραχωρήσεως ἐκ τῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἀπορροφῶν καὶ φορέων, δυνάμει τοῦ νόμου 1018 τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1917.

3) Ἐκ τῆς διαθέσεως εἰδῶν ἐπισιτισμοῦ, κυρίως σιτοῦ, ὑπὸ τὴν τιμὴν τῆς ἀγορᾶς τῶν, δυνάμει τῶν καμμένων νόμων.

Ἄρθρον 2. Τὸ δάνειον συντομογραφεῖται ὑπὸ τὸν ἔρον τῆς ἐξοφλήσεως ἐντὸς προθεσμίας πενταετοῦς καὶ ἀντιπροσωπεύεται δι' ὁμολογιῶν ἐκ ἀρχαίων 500 ἐκάστης, πληρωτέων εἰς τὸν κομιστὴν καὶ ἀποδιδουμένων τόκων πρὸς 6 οἷο ἐτησίως, καταβλητέων δι' ἐξοφλητικῶν τοκομεριδίων ἐκ ἀρχαίων 15 ἐκάστου, λήξεως τῇ 1ῃ Ἰουλίου καὶ 1ῃ Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους. Τὰ πρῶτον τοκομερίδιον εἶναι πληρωτέον τῇ 1 Ἰανουαρίου 1922.

Οἱ ἐκδοθήσονται τίτλοι ὅθ' ἔρρωσι τὰς ὑπογραφὰς τοῦ Υπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἀρμοδίου Τμηματάρχου τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ.

Ἡ ὑπογραφή τοῦ Υπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δύναται νὰ τεθῇ εἰς σφραγιστήρας.

Ἐπιτρέπεται ἡ ἐκδοσις τίτλων περισσιώντων πλείονας τῆς μιᾶς ὁμολογίας.

Ἡ καταβολὴ τῶν τόκων καὶ τῆς προμηθείας καὶ ἡ ἀπόδοσις τοῦ κεφαλαίου ἀπαλλάσσονται παντὸς ἐν τῷ παρόντι ἢ ἐν τῷ μέλλοντι φόρου, τέλους ἢ κρατήσεως.

Τὰ ἔσοδα τῆς κατασκευῆς τῶν τίτλων βαρύνουσι τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον.

Ἄρθρον 3. Τὸ δάνειον ἐξοφληθήσεται μετὰ 5 ἔτη ἀπὸ τῆς 1 Ἰουλίου 1921. Ἐν τούτοις τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ἐπιφυλάσσει ἐαυτῷ τὸ δικαίωμα τῆς ἐξοφλήσεως ἀνα πάσαν στιγμὴν, μετὰ πειθοποιήσιν ἐντὸς μηνὸς τοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν δουλευθέντων τόκων τοῦ παρόντος προσωρινῶν δανείου ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει πρὸ τῆς λήξεως αὐτοῦ. Ἐν ταιαύτῃ ὁμῶς περιπτώσει, ὁ τόκος πῦει ἀπὸ τῆς ὀριθεύσεως εἰς τὴν ἐξοφλησιν ἡμέρας.

Ἐν περιπτώσει μερικῆς ἐξοφλήσεως θέλει κληρωθῇ πᾶσιν ὁμολογιῶν ἀνάλογον τῷ ἐξοφλητέῳ ἐκ τοῦ δανείου ποσῷ.

Ἄρθρον 4. Τὰ τοκομερίδια καὶ αἱ ἐξοφλητέαι ὁμολογίαι θέλουσι πληρώνεσθαι, ἐν Ἑλλάδι μὲν παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δὲ παρὰ τοῖς Τραπεζικοῖς Οἰκοῖς, τοῖς ὀριθεύουσιναι κοινῇ συνεννοήσεται τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, παραγράφονται δὲ μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς τεταγμένης πρὸς πληρωμὴν αὐτῶν.

Τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν προμηθείας καὶ ἐπὶ τοῖς οἷο ἐπὶ τῶν πληρωομένων τοκομεριδίων.

Ἐπειὶς ὁ ἀδελφὸς ἐκείνων ἀπεβίβασεν τὸν πατέρα  
αὐτοῦ καὶ διὰ τὴν κατὰ τὴν ἀγίαν εὐαγγέλιον τοῦ καὶ Χριστοῦ  
καὶ τὴν τυχὴν τὴν αὐτοῦ πατρὸς εὐαγέλιον, χρησιμοποίησεν  
καὶ διὰ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν πλεονεκτημάτων τῶν ἀποστόλων ὁ  
πατέρας προσέδωκεν τὸν ἀποκρίνοντα εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς δι-  
δασκίας (ἐκδοκίμαζε) ἑαυτοῦ καὶ κατὰ τὴν ἰδιότητα τῆς  
ἐκείνου ἀποκρίσεως.

Ἀρθρον 6. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τὸ Ἑλληνοκρατικὸν Δελφικὸν Συμφερονεῖται διὰ τῆς ἐς Ἀστυνέαν καὶ Ἀγριόκληρον, τῆς Ἐβροτικῆς Τριανθίας τῆς Ἑλλάδος· διελύσασθαι, ἵνα ἐκ τῶν κατεστημένων ἐκ παρ' αὐτῇ πλεονομασίων κερδὴ καὶ εὐχέρεια τὸ λατρεῖν ἐκλήσεται ποτὶν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν πόρων καὶ προμηθειῶν, ἐς καὶ διὰ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ κορυφαίου τοῦ παρόντος δελφικοῦ ὁρίματος κατὰ τὴν ἐξουσιοθέτησιν πόντων τῶν μέχρι τῆς παρούσης, εἰρηκῶς καὶ ἐξ ἀποφασισθέντων, διὰ τῶν ἐν ἑκείῳ πλεονομασίᾳ κεραιῶν.

Τὸ ἀπογευματινὸν γεγεῖναι τοῦτο τὸ Πάθημα τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ἐπε-  
χαιρέσεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἀποδημόνων ἐν Ἰθάκῃς ἀπὸ  
πρώτου.

Ἀρθρον 7. Τὸ Ἑλληνικὸν Διπλῶν θέλει παραδῶται εἰς τὴν Ἑθνηκὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος τὰς ἐκδοθησόμενάς εἰς ἀντιπροσώπευσιν τοῦ δικαίου τούτου ἐνυλοθίσας, τὸ πρῶτον τῶν ἐπειδὴν ἡ Ἑθνηκὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος θέλει φέρει εἰς πύρωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Διπλωτοῦ ἐν εἰσικῇ λογαριασμοῦ, εἰκαὶ ὑμῆς ὅπως, ἐπὶ τῇ βάσει παρασχεθησέμενον παρ' αὐτῆς λογαριασμοῦν τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης μετρηνομενησέμενον ἐκκευμένων ἐπειδὴν καὶ κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅπως εἰς χρέωσιν τοῦ ρηθέντος εἰδικῆς λογαριασμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Διπλωτοῦ - ἢ ἁπλοτικῶς ἐκκαθαρισθέντα ὡς ἐπειδὴν καὶ ἐκκαθίσθαι ὡς ἔνοι κατὰ τοῦ Διπλωτοῦ ποσά.

\* (1) ειδικώς ούτως λειτουργικώς τοῦ Δημοσίου θέλει ἀπαρτῆται, ὡς καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς τὴν ἐπὶ τοῖς οἰο ἀρχαίαις.

<sup>20</sup> Ἀρθρον 8. Η παρούσα συνθήκη, ως και πᾶσαι αἱ σχετικαὶ εἰς αὐτὴν ἐκτελέσειν καὶ τὰς πράξεις καὶ ἀποδείξεις, ἀπαλλοτρώονται παντὸς τέλους καχοσμήτου.

Ἄρθρον 9. Ἡ παρούσα σύμβασις, γεννημένη εἰς διπλοῦν, ἀπο-  
στέλλεται εἰς τὴν Ἐθνικοσυγκλήτου πρὸς κύρωσιν.

<sup>1</sup>Εν Ἀθήναις, τῇ 21 Ἰουνίου 1921.

7) ἐπὶ τῶν Οἰχορρυχῶν

'(C) ἐπὶ τῇ δ' ἑξοχῇ, Οὐρανὸς ἔστιν

Ἰπποεργός

Ἰπποφύλακος

H. E. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

I. Δ. ΠΑΛΛΗΣ

Ὁ Διοικητὴς τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος

Δ. ΜΑΕΙΜΟΣ

"Activity 2"

The layer is composed of two layers in the square lattice with the frequency  $\omega$  and  $\kappa$  given by

[illegible]

"Aggravated Assault."

Κοινωνία ή παλιό του Διεθνούς και της ΕΕΟΝικής Τραπε-  
ζας της Πρωτοκλής του Αθηνών το 1906 Ιωάννης 1907 συντάσσεται  
προς προσέγγιση δανείου με διάρκεια 100 ετών προσηλόν, εξήντα  
του έτους.

$$\Sigma \rightarrow P \rightarrow M \rightarrow B \rightarrow A \rightarrow \Sigma \rightarrow 1 \rightarrow \Sigma$$

№ 121-100. «Εκδοχές Διπλώματος» από τη «Υπηρεσία Υποστήριξης  
της Έκδοσης και της Διασύνδεσης» καταχωρημένο στην  
σελ. 150,000,000.

Μεταξύ των Ελλήνων Διανοητών οι οποίοι υπήρξαν μέλη του επί του Οικουμενισμού Υπουργείου κ. Η. Πρωτοπαπαδάκης και του επί της Εθνικής Οικονομικής Υπουργείου κ. Ιωάννης Πάλλης, και οι έστεροι της Εθνικής Τραπεζικής της Ελλάδος, εκπροσωπούμενης από τον Διευκτόντα αυτής κ. Δ. Μυδίου, συμφωνήθησαν οι εξής:

[illegible]

Άρθρον 2. Τὸ δίκαιον συγκαταλέγειται ἐπὶ τὸν ὅρον τῆς ἐξουχίσεως οὐτῶ ἐντὸς προσημίας ἐνός ἔτους. Δυνατὶ ὅμως καὶ ἐξουχίῃ καὶ πρὸ τῆς προσημίας παύσει, ὅποτε ὁ ἐκείνη πάλιν ἀπὸ τῆς ἐξουχίσεως διὰ τὴν ἐξουχίαν ἡμέρας.

Ἐν περιπτώσει παρὰ τὴν ἐξουσίαν τῆς ἐκκλησίας, ἡμεῖς ἀντιλαμβανόμεθα τὴν ἀνάγκη ἀποδοῦναι τὴν ἐξουσίαν τῆς ἐκκλησίας ἐν τῷ ἀποστολικῷ πνεύματι.

Άρθρον 3. Αι ενδοθησόμεναι δημοσίαι: θά γάρωνι προστη-  
τημένα δύο έξαχρητικά τομωμενικά, λαβέντος 31 Δεκεμβρίου  
1921 και 30 Ιανουαρίου 1922, και θά εσιν υπογεγραμμένα υπό  
του Υπουργού των Οικονομικών και του αρμοδίου Τηγματάρ-  
χου του Γενικού Λογιστηρίου ή του νομίμου αυτού αναπληρωτού.

Ἡ ὑπογραφή τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δύναται να  
τεθῇ διὰ σφραγιστῆρος.

Ο τύπος και αριθμός των εκδοθησάντων δηλωτηρίων καθορισθήσονται κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ καταβολὴ τῶν τόκων καὶ ἡ ἀπόδοσις τοῦ κεφαλαίου ἀπαιτῶνται παντὸς ἐν τῷ παρόντι ἢ ἐν τῷ μέλλοντι χρόνου τέλους ἢ κρατήσεως.

Τὰ ἔξοδα τῆς κατασκευῆς τῶν τίτλων βαρύνονται τῷ Ἑλληνικῷν Δημόσιον.

Ἄρθρον 4. Τὰ τοκομερίδια καὶ αἱ ἐξοφλητέαι ἡμερολογίαι θέλουν πληρῶναι παρὰ τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος, παραγράφονται δὲ μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καταγμένης πρὸς πληρωμὴν αὐτῶν.

Τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν προμηθείας ἡμίσεος τοῖς ἑκατὸν (1/2 α/α) ἐπὶ τῶν πληρωνομένων τοκομεριδίων.

Ἄρθρον 5. Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξαμηνιαίων τοκομεριδίων, ὡς καὶ τῆς ὀλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τοῦ διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως συνομολογουμένου προσωρινοῦ δανείου μετὰ τῶν τυχόν τόκων ὑπερῆμερίας, τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ἐκχωρεῖ τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος τὰς εἰσπράξεις ἐκ τοῦ χρόνου ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τοῦ καπνοῦ ἐν τῇ Νέᾳ Ἑλλάδι.

Ἐπὶ τῇ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν αἴτησι τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ μέχρι τῆς ὀλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τοῦ παρόντος προσωρινοῦ δανείου, θέλουν κατατίθεσθαι αἱ εἰσπράξεις αὗται παρ' αὐτῇ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων δημοσίων ὑπαλλήλων, εὐθυνομένων προσωπικῶς διὰ τὴν μὴ ἐγκαιρον παρὰ τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος κατάθεσιν αὐτῶν.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον χορηγεῖ ἀπὸ τοῦδε εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος τὴν ἐντολήν καὶ τὸ ὀριστικὸν καὶ ἀμετάκλητον δικαίωμα, ὅπως τὰς παρ' αὐτῇ ὡς ἄνω κατατιθεμένας εἰσπράξεις ἐκ τοῦ χρόνου ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τοῦ καπνοῦ ἐν τῇ Νέᾳ Ἑλλάδι κρατῇ καὶ συμψηφίσῃ εἰς τὰ ληξιπρόθεσμα τοκομερίδια, τὸ κεφάλαιον καὶ τοὺς τυχόν ὀφειλομένους τόκους ὑπερῆμερίας τοῦ παρόντος προσωρινοῦ δανείου μέχρι τῆς ὀλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως αὐτοῦ.

Ἐν περιπτώσει ἀνεπαρκείας τούτων, τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ὀφειλομένων ἐξ ἄλλων αὐτοῦ πόρων.

Ἄρθρον 6. Ἡ παρούσα σύμβασις, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ σχετικαὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς πράξεις καὶ ἀποδείξεις, ἀπαιτῶνται παντὸς τέλους χρητοσήμεου.

Ἄρθρον 7. Ἡ παρούσα σύμβασις, γενομένη εἰς διπλοῦν, στήναι ἀπὸ τῆς 1 Ἰουλίου 1921, θέλει δὲ υποβληθῇ εἰς τὴν Ἑθνικοὺς ἐλευσίαν πρὸς κώρωσιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουνίου 1921.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὁ ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας

Ὑπουργός

Ὑπουργός

Π. Ε. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Ι. Δ. ΠΑΛΛΗΣ

Ὁ Διοικητὴς τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος

Δ. ΜΑΞΙΜΟΣ

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχαίει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Περὶ δημοσίευσ. τοῦ νόμου 879 ἀπὸ κατανόησ. ἑλληνικῆς  
ἐν τῇ ἀναλήψεως ἀναμνηστικῇ, ἔχον αὐτῶς

Ἄρθρον μόνον.

Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ 13. Διαταγμάτων τῆς 27 Μαρτίου 1919 ἀπὸ ἐνέργειας τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 ἕως 6 τοῦ νόμου 879 καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν διατάξεις, ὡς καὶ ὑποχρεώσεις, ὡς ἐν τῇ ἐξέτασιν αὐτῶν, ἀντικαθίστανται συγχρόνως μετὰ τὴν ἐντολήν, δύναται νὰ ἀντικαθίστανται μέχρι τῆς 15 Ἀπριλίου τοῦ ἐπομένου οἰκονομικοῦ ἐτους.

Ἐξαιρητικῶς διὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1920-1921, ἡ ἀνάληψις τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὑποχρεώσεων ἐπιτρέπεται νὰ παρατελῇ μέχρι τῆς δεκάτης πέμπτης (15) Ἰουλίου τοῦ ἐτους 1921, ἢ δ' ἐκδοσις τῶν σχετικῶν χρηματικῶν ἐνταλμάτων μέχρι τέλους τοῦ ἰδίου μηνός.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

Περὶ δημοσίευσ. τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 2373 τοῦ 1920  
ἀπὸ χρησιμοποίησ. τῶν ἐν τῷ Ἑξωτερικῷ διαθεσίμων τοῦ νόμου ΓΧΜΒ' κατὰ τὸ ἔτος 1920, ἔχον αὐτῶς

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2373 τοῦ 1920 ἀπὸ χρησιμοποίησ. τῶν ἐν τῷ Ἑξωτερικῷ διαθεσίμων τοῦ νό-





ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ — 1<sup>ος</sup> ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΑΝΕΛΕΓΜΕΝΩΝ ΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ Π.

153000 2. 0000

ΕΓΚΡΙΘΕΙ

Ἑνδειξις τῶν ἔργων

|         |         |        |
|---------|---------|--------|
| Ποσότης | Τμήμα   | Δαπάνη |
|         | ποσότης | Μερίκι |

I Ἀποθήκη

|   |                                                                |    |        |        |           |
|---|----------------------------------------------------------------|----|--------|--------|-----------|
| 1 | Βασική θέρμανση                                                | 1  | 43.28  | 4.80   | 207.74    |
| 2 | Καθαρίσεις παλαιοῦ λατομείου                                   | 4  | 121.37 | 6.50   | 808.10    |
| 3 | » ἐξολεθροδότης                                                | 5  | 22.45  | 3.40   | 75.33     |
| 4 | Τσιροποιία δ' ἐλκασίας θέρμανσης                               | 11 | 43.28  | 96.00  | 1,151.88  |
| 5 | » » σιμωμένης                                                  | 5  | 214.50 | 74.30  | 15,247.35 |
| 6 | Παλίστατος λατομείῳ                                            | 6  | 89.74  | 186.00 | 16,694.05 |
| 7 | Στάσις τὰς                                                     | 23 | 231.00 | 4.00   | 536.00    |
| 8 | Ὁμοῦ ἐν καθάρειον τῶν 0,005 x 0,005 καὶ λεπτοσάνιδων τῶν 0,015 | 57 |        |        |           |

II Ὑπόστερον

|   |                                  |    |        |        |          |
|---|----------------------------------|----|--------|--------|----------|
| 1 | Βασική θέρμανση                  | 1  | 33.72  | 4.80   | 169.09   |
| 2 | Τσιροποιία δ' ἐλκασίας θέρμανσης | 11 | 33.72  | 96.00  | 3,211.32 |
| 3 | » » σιμωμένης                    | 5  | 83.77  | 74.30  | 6,224.17 |
| 4 | Παλίστατος λατομείῳ              | 6  | 34.13  | 186.00 | 582.18   |
| 5 | Ὁποσπληνολογία                   | 9  | 13.95  | 22.00  | 287.10   |
| 6 | Στάσις τὰς                       | 23 | 210.00 | 4.00   | 850.00   |
| 7 | Καθαρίσεις λατομείων             | 4  |        |        |          |
| 8 | » ἐξολεθροδότης                  | 5  |        |        |          |
|   | Δι' ἀποσπότης δαπάναις           |    |        |        | 3,460.84 |

Ἀναμειντὴν ἐκ ποσότης τῆς ἀποσπότης 6<sup>ος</sup> §

Ὑπόλοιπον

Ἀναμειντὴν ἐκ ἀξίας τῶν ἔργων

Ὑπόλοιπον πρὸς τὴν ἀντιπαραβολήν

Ἐν Καβάλλῃ τῇ 25 Σεπτεμβρίου 1920  
Ὁ ἀν. Μηχανικὸς Καβάλλας  
Ε. Παξινοπούλου

ΕΘΕΛΗΤΗΘΗ  
Ἐν Ἀθήνῃ τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1920  
Ὁ Νομαρχικὸς Δραστής  
Κ. Καραπατάκης

ἔργων ἐπισκευῆς ἀποθήκης καὶ ὑποστέγους Ταλυνείου Καβάλλας  
Λαμπροπούλου.

| ΣΑΙ | ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑΙ |        |           |        | ΔΙΑΦΟΡΑΙ  |          |
|-----|---------------|--------|-----------|--------|-----------|----------|
|     | Ποσότης       | Τμήμα  | Δαπάναις  |        | Πλεον.    | Υστερ.   |
|     |               |        | Μερίκι    | ἴσκιος |           |          |
| 1   | 30.52         | 4.80   | 194.50    |        |           | 13.73    |
| 2   | 273.07        | 6.50   | 1,554.95  |        | 966.50    |          |
| 3   | 9.11          | 3.40   | 30.91     |        |           | 15.56    |
| 4   | 45.71         | 96.00  | 4,388.16  |        | 243.28    |          |
| 5   | 211.69        | 74.30  | 16,626.46 |        | 682.81    |          |
| 6   | 62.25         | 186.00 | 11,589.36 |        |           | 2,111.28 |
| 7   | 277.14        | 4.00   | 10,978.00 |        | 10,942.00 |          |
| 8   | 491.35        | 18.00  | 14,543.96 |        | 14,543.96 |          |
| 9   | 30.11         | 4.80   | 144.53    |        |           | 9.56     |
| 10  | 33.34         | 96.00  | 3,200.61  |        |           | 11.28    |
| 11  | 97.29         | 74.30  | 7,228.65  |        | 1,094.48  |          |
| 12  | 2.70          | 186.00 | 502.20    |        |           | 7.98     |
| 13  | 21.50         | 22.00  | 173.00    |        | 185.90    |          |
| 14  | 261.00        | 4.00   | 1,044.00  |        | 204.00    |          |
| 15  | 15.17         | 6.50   | 98.69     |        | 98.69     |          |
| 16  | 2.23          | 3.40   | 7.68      |        | 7.68      |          |
| 17  |               |        | 5,807.28  |        | 2,446.44  |          |
| 18  |               |        |           |        | 30,215.70 | 5,315.70 |
| 19  |               |        |           |        | 1,818.94  | 118.94   |
| 20  |               |        |           |        | 28,496.76 | 6,996.76 |
| 21  |               |        |           |        |           | 4,282.33 |
| 22  |               |        |           |        | 28,496.76 | 7,279.09 |
| 23  |               |        |           |        | 7,279.09  |          |
| 24  |               |        |           |        | 21,217.67 |          |

(α) Ἀρθ. 3 συγγραφεὺς ὑπολογισμοῦ.

Διὰ τῶν ἀντιπαραβολῶν  
Ἐν Ἀθήνῃ τῇ 10 Μαρτίου 1921  
Ὁ Ὑπομαχικὸς  
Θεοδ. Αἰδαχίδης



ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ τῆς ἀπαιτούμενης  
τῶν Ἀποθηκῶν

| Αὐτὸν ἀριθμὸν | Ἔνδειξις τῶν ἔργων                                | Αρ.θ. περιόδου | Μονάδες<br>ἐκπληκτικότη-<br>τος<br>ἐργασίας | Ποσ. ἀποθ. | Μ. ἀποθ.  | Ο. ἀποθ.  |
|---------------|---------------------------------------------------|----------------|---------------------------------------------|------------|-----------|-----------|
|               |                                                   |                |                                             |            |           |           |
| 1             | Ξεστη τορνετορία βράβειο παρατάσθην, περὶ τὸν μ.3 | 1              | 50,00                                       | 380,00     | 19,000,00 |           |
| 2             | Καθαρισμὸς ξηροῦ ἀποθηκῶν, περὶ τὸν μ.3           | 2              | 10,00                                       | 440,00     | 1,400,00  |           |
| 3             | Αἰθουσὰ κοινὴ διὰ θερμαινόμενα, περὶ τὸν μ.3      | 3              | 150,00                                      | 95,00      | 13,300,00 |           |
| 4             | Ἐργλεῖται ἐπισκευὰ Μουσείου, περὶ τὸν μ.2         | 4              | 200,00                                      | 13,00      | 2,600,00  |           |
| 5             | Στέγη δι' ἀρξάντα προβολή, περὶ τὸν μ.2           | 5              | 100,00                                      | 75,00      | 12,000,00 |           |
| 6             | Ἐργλεῖται ἐσωτερικὰ, περὶ τὸν μ.2                 | 6              | 400,00                                      | 4,00       | 1,600,00  |           |
| 7             | Υδατοχρονόμετρον, περὶ τὸν μ.2                    | 7              | 400,00                                      | 0,50       | 200,00    |           |
| 8             | Ἀρμολογιακά πεταχὰ διὰ θερμαινόμενα, περὶ τὸν μ.2 | 8              | 4,700,00                                    | 2,60       | 4,720,00  |           |
| 9             | Ἀρμολογιακά πεταχὰ διὰ θερμαινόμενα, περὶ τὸν μ.2 | 9              | 320,00                                      | 4,00       | 1,280,00  |           |
| 10            | Σιδηροδρομικὸν σιδηροδρόμον, περὶ τὸν μ.2         | 10             | 4,100,00                                    | 2,00       | 3,080,00  |           |
| 11            | Σιδηροδρομικὸν σιδηροδρόμον, περὶ τὸν μ.2         | 11             | 150,00                                      | 24,00      | 3,150,00  |           |
| 12            | Χαλκὸν περὶ τὸν μ.2                               | 12             | 10,00                                       | 35,00      | 350,00    |           |
| 13            | Κατασκευὰς περὶ τὸν μ.3                           | 13             | 105,00                                      | 8,00       | 840,00    |           |
| 14            | Θύραι ἐλαιοπρεσσοῦ, περὶ τὸν μ.2                  | 14             | 35,40                                       | 100,00     | 2,540,00  |           |
| 15            | Κιγκλιδωμένα παραθύρια, περὶ τὸν μ.2              | 15             | 48,00                                       | 5,00       | 2,600,00  |           |
| 16            | Υδατοχρονόμετρον, περὶ τὸν μ.2                    | 16             | 37,00                                       | 20,00      | 3,330,00  |           |
|               |                                                   |                |                                             |            | 75,690,00 |           |
| Δ' ἀποθεματὰ  |                                                   |                |                                             |            | 2,310,00  |           |
| Σύνολον       |                                                   |                |                                             |            | 78,000,00 | 78,000,00 |

Ἐν Χανίοις πρὸ 4 Ἀυγούστου 1920

Ὁ Νομορρυθνὲς Κρήτης

(Υπογραφή)

δελφίνης διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν  
Τελωνείου Ἡρακλείου

| Αρ.θ. περιόδου | Μονάδες<br>ἐκπληκτικότη-<br>τος<br>ἐργασίας | Ποσ. ἀποθ. | Δαπάνη     |          |           |          |
|----------------|---------------------------------------------|------------|------------|----------|-----------|----------|
|                |                                             |            | Ποσ. ἀποθ. |          | Ο. ἀποθ.  |          |
| Αρ.θ. περιόδου | Μονάδες<br>ἐκπληκτικότη-<br>τος<br>ἐργασίας | Ποσ. ἀποθ. | Ποσ. ἀποθ. |          | Ο. ἀποθ.  |          |
|                |                                             |            | Δ. ἀποθ.   | Ο. ἀποθ. | Δ. ἀποθ.  | Ο. ἀποθ. |
| 1              | 50,00                                       | 380,00     | 19,000,00  |          |           |          |
| 2              | 10,00                                       | 440,00     | 1,400,00   |          |           |          |
| 3              | 150,00                                      | 95,00      | 13,300,00  |          |           |          |
| 4              | 200,00                                      | 13,00      | 2,600,00   |          |           |          |
| 5              | 100,00                                      | 75,00      | 12,000,00  |          |           |          |
| 6              | 400,00                                      | 4,00       | 1,600,00   |          |           |          |
| 7              | 400,00                                      | 0,50       | 200,00     |          |           |          |
| 8              | 4,700,00                                    | 2,60       | 4,720,00   |          |           |          |
| 9              | 320,00                                      | 4,00       | 1,280,00   |          |           |          |
| 10             | 4,100,00                                    | 2,00       | 3,080,00   |          |           |          |
| 11             | 150,00                                      | 24,00      | 3,150,00   |          |           |          |
| 12             | 10,00                                       | 35,00      | 350,00     |          |           |          |
| 13             | 105,00                                      | 8,00       | 840,00     |          |           |          |
| 14             | 35,40                                       | 100,00     | 2,540,00   |          |           |          |
| 15             | 48,00                                       | 5,00       | 2,600,00   |          |           |          |
| 16             | 37,00                                       | 20,00      | 3,330,00   |          |           |          |
|                |                                             |            | 75,690,00  |          |           |          |
| Δ' ἀποθεματὰ   |                                             |            | 2,310,00   |          |           |          |
| Σύνολον        |                                             |            | 78,000,00  |          | 78,000,00 |          |

ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ τῆς απαιτούμενης δαπάνης  
Τελωνείου

| Αριθμ. σειράς              | Ενδειξεις τῶν ἔργων                          | Δαπάνη |           |
|----------------------------|----------------------------------------------|--------|-----------|
|                            |                                              | Προβλ. | Μετρητ.   |
| 1                          | 2                                            | 3      | 4         |
| 1                          | Κατασκευή κτιρίου ἐκ ξυλῶν.....              | 57,93  | 260,48    |
| 2                          | Γαλβανιστὸν δι' ἐκστρώσεως θορακιστικῶν..... | 57,93  | 1.057,28  |
| 3                          | Γαλβανιστὸν δι' ἐκστρώσεως.....              | 14,41  | 515,37    |
| 4                          | Κατασκευή στεφάνου μεταλλοκτυπῶν.....        | 91,61  | 41.161,10 |
| 5                          | Συντήρησις κτιρίων.....                      | 62,43  | 2.684,60  |
| 6                          | Κατασκευή.....                               | 307,84 | 1.255,28  |
| Σύνολον.....               |                                              |        | 26.698,15 |
| Δὲ ἀπρόσμετος δαπάνης..... |                                              |        | 4.394,83  |
| Θεωρητ. δαπάνη.....        |                                              |        | 31.092,98 |

Ἐν Κασσάλῳ τῇ 11 Σεπτεμβρίου 1920

Ὁ ἀναπλ. τῶν Μεγαρχικῶν Κασσάλων

(Τ. Σ.) Ε. Παξινοπούλος

ἘΘΙΣΤΗΘΗ

Ἐν Δεσφίᾳ τῇ 12 Σεπτεμβρίου 1920

Ὁ Νομορρυθμιστικὸς Δεσφίης καὶ Α. κ.

(Τ. Σ.) Κ. Καραπατάκης

διὰ τὴν ἀντιγραφήν τοῦ πλάγιου ἀφ' ἑξῆς ἔργου  
Καλλίππου.

| Αριθμ. σειράς              | Ενδειξεις τῶν ἔργων                          | Δαπάνη |           |
|----------------------------|----------------------------------------------|--------|-----------|
|                            |                                              | Προβλ. | Μετρητ.   |
| 1                          | 2                                            | 3      | 4         |
| 1                          | Κατασκευή κτιρίου ἐκ ξυλῶν.....              | 57,93  | 260,48    |
| 2                          | Γαλβανιστὸν δι' ἐκστρώσεως θορακιστικῶν..... | 57,93  | 1.057,28  |
| 3                          | Γαλβανιστὸν δι' ἐκστρώσεως.....              | 14,41  | 515,37    |
| 4                          | Κατασκευή στεφάνου μεταλλοκτυπῶν.....        | 91,61  | 41.161,10 |
| 5                          | Συντήρησις κτιρίων.....                      | 62,43  | 2.684,60  |
| 6                          | Κατασκευή.....                               | 307,84 | 1.255,28  |
| Σύνολον.....               |                                              |        | 26.698,15 |
| Δὲ ἀπρόσμετος δαπάνης..... |                                              |        | 4.394,83  |
| Θεωρητ. δαπάνη.....        |                                              |        | 31.092,98 |

Διὰ τὴν ἀντιγραφήν

Ἐν Δεσφίᾳ τῇ 22 Μαρτίου 1921

Ὁ Νομορρυθμιστικὸς Δεσφίης καὶ Α. κ.

Κ. Καραπατάκης

Διὰ τὴν ἀντιγραφήν

Ἐν Αἰθίῳ τῇ 7 Ἀπριλίου 1921

Ὁ Νομορρυθμιστικὸς

Κ. Καραπατάκης

ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ τῆς απαιτούμενης δαπάνης  
Τελωνείου

| Αριθμ. άρθρου                     | "Ενδείξεις τῶν ἔργων                                                                                         |        |
|-----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
|                                   | Ποσότης                                                                                                      | Μονάδα |
| 1                                 | Καθαρισμὸς θεμελίων ἐν ἐξῆρῳ . . . . .                                                                       | μ.β    |
| 2                                 | Τοιχοποιία δι' ἐκκαρπὸς θεμελιοκοκύνιας . . . . .                                                            | μ.β    |
| 3                                 | Τοιχοποιία δι' ἀμφιστοιμίαν . . . . .                                                                        | μ.β    |
| 4                                 | Κατασκευή στεγῆς μετὰ τῶν καύσιμων μηχανημάτων καὶ σιδηρῶν πυλῶνων τοῦ σιγῆος καὶ τῆς προμετρήσεως . . . . . | μ.β    |
| 5                                 | Σιδηροὶ ἐκ χαλκῶν, γωνίαι καὶ ἀγκυροὶ ἐξ ἰχθυῶν . . . . .                                                    | μ.β    |
| 6                                 | Καράματα . . . . .                                                                                           | μ.β    |
| "Αἰροῦσμα . . . . .               |                                                                                                              |        |
| Δι' ἀπρόσμετους δαπάνας . . . . . |                                                                                                              |        |
| Ὅλη δαπάνη . . . . .              |                                                                                                              |        |

Ἐν Καβάλλῃ τῇ 11 Σεβ. τοῦ 1910  
Ὁ ἀναπλ. τοῦ Μηχανικοῦ Καβάλλας  
(Γ. Σ.) **Ε. Παξινόπουλος**

ΒΕΡΟΛΗΝΗ

Ἐν Δράμῃ τῇ 12 Σεβ. τοῦ 1920  
Ὁ Νομομηχανικὸς Δράμας καὶ Α. Α.  
(Γ. Σ.) **Κ. Καραπατάκης**

διὰ τὴν κατασκευὴν ὑπερστήριδος περὶ τὴν ἀποθήκην  
Καβάλλας

| Αριθμ. τ. άρθρου | Μονάδα<br>ποσότη-<br>τος<br>ἐργασίας | Τιμή<br>μετρώου | Δαπάνη |    |           |           |
|------------------|--------------------------------------|-----------------|--------|----|-----------|-----------|
|                  |                                      |                 | Μερικὴ |    | Ὅλη       |           |
|                  |                                      |                 | Δραχ.  | Λ. | Δραχ.     | Λ.        |
| 1                | 57,93                                | 4,60            |        |    | 266,48    |           |
| 2                | 57,93                                | 87,30           |        |    | 5,057,98  |           |
| 3                | 14,11                                | 67,00           |        |    | 945,37    |           |
| 4                | 19,34                                | 574,00          |        |    | 11,101,16 |           |
| 5                | 67,143                               | 6,20            |        |    | 4,164,60  |           |
| 6                | 207,84                               | 17,90           |        |    | 3,720,34  |           |
|                  |                                      |                 |        |    | 21,608,17 |           |
|                  |                                      |                 |        |    | 1,391,83  |           |
|                  |                                      |                 |        |    |           | 26,000,00 |

Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν  
Ἐν Δράμῃ τῇ 22 Μαρτίου 1920  
Ὁ Νομομηχανικὸς Δράμας καὶ Α. Α.  
**Κ. Καραπατάκης**

Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν  
Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἀπριλίου 1921.  
Ὁ Ὑπομηχανικὸς  
**Κ. Καραδάκης**

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης

| Αὐτῶν ἀριθμοί               | Ἐνδείξεις τῶν ἔργων                                                                         |     |
|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|                             |                                                                                             |     |
| 1                           | Ἀνοιγμα θεμελίων.....                                                                       | μ.3 |
| 2                           | Ἐπίστρωσις δαπέδου ἀποθηκῶν καὶ ὑποστέγου διὰ σκυροκονιάματος ἐκ τσιμέντου πάχους 0.20..... | μ.3 |
| 3                           | Ἐπικαλύψις διὰ σιμεντοκονίας πάχους 0.02.....                                               | μ.2 |
| 4                           | Λιθοδομή δι' ἀμμοκονίας.....                                                                | μ.3 |
| 5                           | Ὀπτοπλινθοδομή.....                                                                         | μ.3 |
| 6                           | Ἀμμοκονιάματα τριπτά.....                                                                   | μ.2 |
| 7                           | Σιδηροῦν κιγκλίδωμα θυρῶν, περιφράγματος κλπ.....                                           | δκ. |
| 8                           | Προμήθεια σκυρῶν.....                                                                       | μ.3 |
| 9                           | » συνδετικῆς ὕλης.....                                                                      | μ.2 |
| 10                          | Γενικὴ ἀναμόλυνσις.....                                                                     | μ.3 |
| 11                          | Διάστρωσις σκυρῶν.....                                                                      | μ.3 |
| 12                          | » συνδετικῆς ὕλης.....                                                                      | μ.3 |
| 13                          | Κυλίνδρους σκυρῶν.....                                                                      | μ.3 |
| Δι' ἀπροόπτους δαπανὰς..... |                                                                                             |     |
| Σύνολον.....                |                                                                                             |     |

ΕΘΕΩΡΗΘΗ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Μαρτίου 1921

Ὁ Νομομηχανικὸς Δράμας καὶ ἀ.κ  
Κ. ΚΑΡΑΠΑΤΑΚΗΣ

διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ Τελεωνείου Καβάλλας .

| Ἀριθ. προτάσεων | Μονάδες ἐκτελεσθησάμενης ἐργασίας | Τιμὴ μονάδας | Δαπάνη |    |           |              |
|-----------------|-----------------------------------|--------------|--------|----|-----------|--------------|
|                 |                                   |              | Μερικῇ |    | Ὀλικῇ     |              |
|                 |                                   |              | Δραχ.  | Λ. | Δραχ.     | Λ.           |
| 1               | 129.53                            | 3.70         |        |    | 479.26    |              |
| 2               | 122.09                            | 166—         |        |    | 20.266.94 |              |
| 3               | 610.47                            | 9—           |        |    | 5.494.23  |              |
| 4               | 10.44                             | 73—          |        |    | 762.12    |              |
| 5               | 4.75                              | 188—         |        |    | 893—      |              |
| 6               | 31.88                             | 6—           |        |    | 191.28    |              |
| 7               | 1.000                             | 5—           |        |    | 5.000.00  |              |
| 8               | 100.00                            | 28—          |        |    | 2.800.00  |              |
| 9               | 20.00                             | 8—           |        |    | 160—      |              |
| 10              | 550.00                            | 9.80         |        |    | 5.390—    |              |
| 11              | 100.00                            | 1.40         |        |    | 140—      |              |
| 12              | 20.00                             | 1.30         |        |    | 26—       |              |
| 13              | 100.00                            | 5.20         |        |    | 520—      |              |
|                 |                                   |              |        |    | 42.122.83 |              |
|                 |                                   |              |        |    | 3.877.17  |              |
|                 |                                   |              |        |    |           | 46.000.00 00 |

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Μαρτίου 1921

Ὁ Μηχανικὸς  
Κ. ΚΑΡΑΠΑΤΑΚΗΣ

Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἀπριλίου 1921

Ὁ Ὑπομηχανικὸς  
Κ. Καραηδάκης

Προϋπολογισμός του άρθρου 13 του νόμου 2149, έχον ούτως·

«Άρθρον μόνον

Εἰς τὸ τέλος τοῦ άρθρου 13 τοῦ νόμου 2149 τῆς 23 Μαρτίου 1920 προστίθεται ἡ φράσις «ἢ ἄδειαι μεταλλευτικῶν ἔρευνῶν, δικτελεύσαι ἐν ἔγχρῳ ἐν ταῖς Ἰονίαις νήσοις»·

Ἐπὶ τοῦ εἰς 6' κατ' ἄρθρον συζήτησιν σχεδίου νόμου «Περὶ ὑπαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας Μεταρρῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας», ὁ κ. **Περ. Γιακ. Ἀργυρόπουλος** λαμβάνων τὴν λόγον, λέγει ὅτι, ἐάν κρινῇ τις ἐκ τῆς σπουδῆς, μεθ' ἧς ὁ κ. Ὑπουργός ἐπὶ τοῦ Ἐπισητισμοῦ ἐξήτησε νὰ ἀπαλλοχθῇ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, καὶ τῆς εὐκολίας μεθ' ἧς ἀπεδεχθῇ νὰ ὑπαχθῇ αὐτὴ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, εἰς ὃ καὶ ὡς ὑπάρχει ὁ κ. Ὑπουργός τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, ἐκ τῆς εὐκολίας δὲ προσετι, μεθ' ἧς συνετέχθη τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον, φρίνεται ὅτι δὲν ἀπεδόθη εἰς τὸ σπουδαιότερον θέμῳ ἢ προσέκοιτο σημασίαν. Ἐκρίθη τούτο ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἀπλῶς τῶν στρατιωτικῶν μεταρρῶν, ἐνῶ ἡ σπουδαιότης ἀποψὲς αὐτοῦ εἶναι ἡ γενικωτέρᾳ ναυτιλικῇ πολιτικῇ, πολεμικῇ ἤμᾳ καὶ εὐπορικῇ. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἐξετάζων τὸ νομοσχέδιον ὁ βήτωρ ἐλθέει ὁλόκληρον ναυτιλικὸν προγράμμιον ἐπιβαλλόμενον σήμερον τῇ Ἑλλάδι. Ἀναφέρων δὲ διδάγματα ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, Βυζαντίου, Εὐετίας, ὡς καὶ τὰ πρόσφατα διδάγματα τῆς ναυτιλικῆς πολιτικῆς τῆς Γερμανίας, ὑποδεικνύει τὴν ἀνάγκην ὅπως ἡ Νέα Μεγάλη Ἑλλάς, ὡς διαμορφώθη γεωγραφικῶς, ἐγκολπωθῇ εὐρεῖαν ναυτιλικὴν πολιτικὴν ἵνα μὴ παρκαμύσῃ, ὡς παρήκμασαν πάντα τὰ Κράτη, ἅτινα ἠμέλησαν τοιαύτης πολιτικῆς. Ὑποβάλλει μετὰ τούτο διαφόρους τροπολογίας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ζητεῖ τὴν σύστασιν μεγάλης γνωμοδοτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις ν' ἀποφανθῇ περὶ χρησιμοποίησεως καὶ ἐμεταλλεύσεως τῶν ἀτμοπλοίων τοῦ Κράτους διὰ τῆς συστάσεως μεγάλης ἐταιρείας ἀτμοπλοικῆς.

Ὁ κ. **Χ. Μητσόπουλος** ζητεῖ ἐν τῷ μεταξύ ὅπως προβῇ ἡ Κυβέρνησις εἰς ἀνακρινώσεις περὶ τῆς ἐξελίξεως τῶν πολεμικῶν γεγονότων τοῦ ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ Μετώπου, διότι ἔχει καταστήσει νευρικὴν τὴν Συνέλευσιν ἢ ἀπὸ χθές

δημιουργηθεῖσα κατάστασις. Ἐνεκα τῶν διαφόρων φημῶν αὗταις; κυκλοφοροῦσι περὶ Κιουτχάις.

**Δ. Γούναρης.** (Προεδρὸς; τῆς Κυβερνήσεως). Ἐξήτασα τὰ τῆς προεδρεύσεως τῆς σημερινῆς ἐπιμόνου φήμης περὶ τῆς κατάληψεως τῆς πόλεως Κιουτχάις. Ἡ φήμη προήλθεν ἀπὸ ραδιοτηλεγράφημα στάλῃ ἐκ Μικρῆς Ἀσίας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀναφέρειν ὅτι ἡ Κιουτχάις ἔπεσε χθές πρὶν 2.30 μ.μ. Ἀλλ' ἐγὼ εἶχον λάβει χθές τὴν 2 μεσημεσινύκτιον ὥραν τηλεγράφημα τοῦ στρατηγοῦ κ. Χατζποῦλ. τὸ ἔποθεν δὲν ἀναφέρει τοιοῦτο γεγονός. Ἐπίσης τὸ μεσινύκτιον χθές ἔλαβον τηλεγράφημα τοῦ στρατηγοῦ κ. Πολιμενέακ. Διοικητοῦ ἐνὶς τμήματος τοῦ στρατοῦ. ἐν τῷ ὑποφ. δὲν ἀναφέρεται τοιοῦτο γεγονός. Φαίνεται ὅτι ἡ φήμη ἐκυκλοφόρηται ἐπιμόνως καὶ σήμερον ἐν Σμύρῃ, μεταδοθεῖσα ἐκεῖθεν τηλεγραφικῶς τὴν μεσημέριαν. Ἐρώτησα τὴν Σμύρην καὶ ἔλαβον ἀπάντησιν παρὰ τοῦ ἐκεῖ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ τοιαύτη ἐπίσημος πληροφορία. Προσέθετε δὲ εἰς τὴν ἀπάντησιν τοῦ ὅτι περισσότερα ἐκείνων τῶν ὅπου εἶχον ἀνακοινωθῇ μέχρι τῆς χθὲς ἔσπερχαι, καὶ τα ὅπου συνίσταντο εἰς διαφόρους κινήσεις Μεταρρῶν, πασῶν κινήσεων περὶ τὴν Κιουτχάιν, ὅπου εὐρίσκειται ὁ ἔχθρος, δὲν ὑπάρχον διὰ ν' ἀνακοινωθῇ σήμερον. Μόνον ὑπῆρχε γενικὴ διαθεσίμωσις τῆς στρατιᾶς ἐν Σμύρῃ, ὅτι τα πάντα ἔβαινον κατ' εὐχὴν. Πρὶν ὀλίγης ὥρας ἔτερον ραδιοτηλεγράφημα, ἀγνώστου προελεύσεως καὶ κατευθύνσεως, δίδει δὲν σημειοῦται ἐν αὐτῷ ὁ ἀποδεκτὴς, ἀναφέρει ὅτι κατὰ τὴν 5.30 μ.μ. ἐγένετο ἡ κατάληψις τῆς Κιουτχάις. Ἀπεστείλα εἰς τὴν ραδιοτηλεγραφικὴν σταθμὴν εἰδικὴν ἀξιωματικὴν, ἵνα ραδιοτηλεγραφικῶς ζητήσῃ πληροφορίας ἀπὸ τῶν σταθμῶν ἀπὸ τὴν ἔποθεν ἐξεπεμνῇ τὸ τηλεγράφημα. Συγχρόνως ἔσταλα εἰς τὸ τηλεγραφεῖον εἰδικὴν ὑπάλληλον, ἵνα τεθῇ εἰς ἐπαρὴν μετὰ τῆς Σμύρνης καὶ ζητήσῃ θετικὰ καὶ ἐπίσημα πληροφορίας. Ὁ ὑπάλληλος, μετὰ πάροδον 10 λεπτῶν, οὐ ἀνεκοινώσα τὰς πληροφορίας τοῦ ἐν Σμύρῃ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ Γενικοῦ Ἐπιτελείου περὶ τῆς ἐκεῖ καταστάσεως. Ταύτης τὰς πληροφορίας ἔχω νὰ μεταδώσω πρὸς τὴν Συνέλευσιν καὶ παρκαλῶ νὰ παύτῃ ἡ νευρικότης. Εὐρίσκαμεθα εἰς πολὺ εὐχάριστον σημεῖον καὶ τάχιστα θὰ ἔχωμεν εἰδήσεις εὐχαρίστους περὶ τῶν ἐκεῖ ἐκβάσεων. (Χειροκρατήματα.)

Ο κ. **Χ. Μητσόπουλος** λέγει ότι πάντες οί Έλληνες εὐρίσκονται ἐν ἐξαιρετικῇ συγκινήσει ἐκ τῶν μεγάλων γεγονότων, τῶν ἐξελισσόμενων σήμερον ἐκεῖ ὅπου ἀπὸ δύο χιλιάδων ἐτῶν διεγράφησαν πολεμικὰ μεγαλοεργήματα τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν μεσαιωνικῶν ἀλλήνικων στρατῶν. Ραδιοσημειογράφημα δὲν ἦλθε. Τηλεγράφημα δὲν ἦλθε. Τότε λοιπὸν ὑπεράνω τοῦ ἀσυράτου ἐκτός τῶν ὁδῶν, δι' ὧν ἔρχονται μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων αἱ ἀγγελίαι, εἴναι ἡ φωτεινὴ καὶ χιγλήσασα ἀντίστροφικὴ τῆς Ἑλλάδος, ἥτις ἀνέλαβε ν' ἀνακουώσῃ εἰς τὰς καρδίαις ἡμῶν τὰς χαραιοποιούς εἰδήσεις, τὰς ὁποίας αἰσθάνονται ὅτι ἔχουσι καὶ εἰς ὧν πάλλουσιν. Ἡ Κισυτήχεις χωρὶς ἄλλο ἔπασε. Ζήτη ὁ Βασιλεὺς! Ζήτη ὁ ἐλληνικὸς στρατός! Ἡ Ἑλλὰς ἔχει συμφέρον νὰ στραφῇ πρὸς ἄλλο τμήμα ἐδάφους Μικρασιατικοῦ, πρὸς τὸ Ἀιδίνιον καὶ πρὸς τὴν περιορῆμον κοιλάδα τοῦ Μαιάνδρου. Ὁ Βενιζέλος εἶχε παρὰχωρήσει τὸ Ἀιδίνιον εἰς τὴν Ἱταλίαν διὰ τῆς συμφωνίας τῆς 29 Ἰουλίου 1919, ἀλλὰ τὴν συμφωνίαν αὐτὴν ἡ Ἱταλία κατήγγειλε μετ' ὀλίγον, καὶ ὅτε ἐπηκολούθησε νέα συμφωνία περὶ Δωδεκανήσων, ἡ τῆς 28 Ἰουλίου 1920, οὐδὲν συμπεριελήφθη ἐν αὐτῇ περὶ Μικρᾶς Ἀσίας ἢ Μαιάνδρου καὶ Ἀιδινίου. Ἡ Ἐθνοσυνέλευσις καὶ ὁ ἐλληνικὸς λαὸς καὶ ἡ Κυβερνησις πρέπει νὰ τηρήσωσιν ἐν τῇ ἐκυτῶν ἀντιλήψει, ὡς εὐκόλως ἄλλως ἐννοούμενον, ὅτι μετὰ τὴν καταγγελίαν ἐκείνην τῆς συμφωνίας ὑπὸ τῆς Ἱταλίας, ἡ Ἑλλὰς, ἡ στρατιωτικὴ καὶ ἡ διπλωματικὴ, οὐδὲν ἀνγκυωρίζει δεσμὸν ὑφιστάμενον δι' αὐτὴν διὰ τε τὸ Ἀιδίνιον καὶ τὴν κοιλάδα τοῦ Μαιάνδρου.

**Δ. Γούναρης.** (Πρωθυπουργός). Παρκαλλῶ τὸν ἀγερούσαντα ὡς καὶ τὴν Συνέλευσιν νὰ εὐχερευτῇ νὰ μὴ συζητήσῃ περὶ διπλωματικῶν πραγμάτων, διότι δὲν εἶναι κατὰλληλος ἡ στιγμή. Ἀλλ' οὔτε καὶ περὶ τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, διότι ἡ Κυβερνησις θὰ εὐρεθῇ εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν νὰ μὴ ἀπαντήσῃ.

**Χ. Μητσόπουλος.** Ἐγὼ δὲν κάμνω συζήτησιν, ἀλλὰ θέλω ν' ἀκουσθῇ ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει ὅτι μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συνθήκης μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἱταλίας ὑπὸ τῆς Ἱταλίας, ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶναι δεσμευμένη ὡς πρὸς τὴν κατάληψιν τοῦ Ἀιδινίου.

Ο κ. **Κ. Δροσόπουλος** ζητεῖ πληροφορίας παρὰ τοῦ

κ. Πρωθυπουργοῦ περὶ τοῦ ἐν Σμύρῃ Ἐπιτελείου ἐν σχέσει πρὸς τὸν μαχόμενον στρατόν.

**Δ. Γούναρης.** Παρκαλλῶ νὰ ἀποσύρῃτε τὴν ἐρώτησιν σας ταύτην.

**Ν. Στράτος.** Παρκαλλῶ τὸν κ. Ὑπουργόν τῶν Ἐξωτερικῶν, ὃν κρίνῃ εὐλόγον, νὰ δώσῃ πληροφορίας πρὸς τὴν Συνέλευσιν, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἰσχύϊν τῆς Ἱταλοελληνικῆς συμβάσεως τῆς 29 Ἰουλίου 1919. Τῇ 29 Ἰουλίου 1919 ἐγένετο ἡ γνωστὴ συμφωνία μεταξὺ Ἑλληνικῆς καὶ Ἱταλικῆς Κυβερνήσεως περὶ τῆς ἀπὸ συμφωνοῦ ἐπιδιωκτέας πολιτικῆς ἐνώπιον τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου. Κατὰ τὴν συμφωνίαν ταύτην ἡ Ἑλληνικὴ Κυβερνησις ἐδήλωσε παρὰ τῇ τῶν ἀξιώσεων τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῆς πόλεως Ἀιδινίου καὶ τῆς περὶ τὸν Μαιάνδρον ἐλληνικοῦ περὶφερίας, τῆς Ἱταλικῆς Κυβερνήσεως ἀντιδηλωσάσης ὅτι θὰ ἀνελήλυθε τὴν ὑποστήριξιν ὠρισμένων ἄλλων ἐθνικῶν ἡμῶν διεδικήσεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο ἡ παρὰχωρήσις εἰς τὴν Ἑλλάδα τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Θράκης, τῆς Βορείου Ἡπείρου, καὶ ἡ ὑποστήριξις ἐπίσης τῶν διεδικήσεων τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τοῦ λοιποῦ Βιλαετιοῦ Ἀιδινίου, περιλαμβανόντος δηλαδὴ καὶ τὰ πρὸς βορρᾶν τῆς Σμύρνης μερῆ. Ὡς ἀνταλλάγμα ἐπίσης ἀνεγνωρίσθη ὑπὲρ τῆς Ἱταλίας καὶ ἡ ἐπὶ πεντηκονταετίαν παρὰχωρήσις τμημάτων τοῦ λιμενὸς τῆς Σμύρνης πρὸς ἐκμετάλλευσιν Ἱταλικήν, καθισταμένου ἐλευθέρου γὰρ τὸν ἐμπορίου. Εἶναι γνωστὸν ὅτι, ὅτε ἐπέκειτο ἡ συνομολόγησις τῆς Συνθήκης τῶν Σεβριῶν, κατήγγελλε ὑπὸ τῆς Ἱταλίας ἡ συμφωνία αὕτη. Συνεπεία τῆς καταγγελίας ταύτης συνομολογήθη διὰ τὸ ζήτημα τῶν Δωδεκανήσων εἰδικὴ σύμβασις μεταξὺ Ἱταλίας καὶ Ἑλλάδος. Οὐδεμίαν ἔχω ἀμνησίδα ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβερνησις, στήριζομένη ἐπὶ τῆς ἐμπόθιμου γνώμης τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἐπὶ τῆς ἐμπόθιμου γνώμης τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ὅταν αἱ ἐπιχειρήσεις αἱ στρατιωτικαὶ περὶ τῶν αἰσίων, καὶ ὑπάρχει πᾶσα περὶ τούτου πεποίθησις, θέλει καθορίσει τὰς ἐλληνικὰς διεδικήσεις, συμφωνίως πρὸς τὸν πόθον τῶν Ἑλλήνων, τὸ ἐθνολογικὸν δίκαιον καὶ τὸ δικαίωμα τῆς πόλεως Ἀιδινίου καὶ τῆς περιφερίας αὐτῆς, δικαίωμα κτηθὲν ἐκ τοῦ πρωτοφανοῦς μαρτυρίου, τὸ ὅποῖον ὑπέστη ἡ πόλις αὕτη καταστραφεῖσα, πυρποληθεῖσα καὶ ἐξολοθρευθεῖσα. Τὸ μαρτύριον τῆς ὑπῆρξε τοιοῦτον, μὴ γνωστὸν δυστυχῶς ἐν καιρῷ δημοσίως. Δὲν ὑπάρχει οὔτε μία ἐλληνικὴ οἰκία



μή πυρποληθεῖσιν. Ὁλόκληρον τὸ ἐλληνικὸν μέρος τῆς πόλεως εἶναι κατεστραμμένον. Ὁληὴ ἡ πόλις ἐπυρπολήθη. Δύο χιλιάδες καὶ πεντακόσιαι κατοίκων εὐρίσκονται ἐν ἐξορῇ ὡς ὁμῆροι. Ἡ σφαγὴ ἐγένετο ὑπὸ τῶν ἀτάκτων ὁρδῶν, ὅχι ὑπὸ τῶν ὀθωμανῶν κατοίκων. Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἑλλάδος εἶναι φανερά τὰ σημεῖα τῆς σφαγῆς τοῦ ἱερέως καὶ ἐνὸς βρέφους. Τὸ κατὰ μετὰ τὴν σφαγὴν σῶμα τοῦ ἱερέως διαγρᾶφεται ἐπὶ τῶν πλακῶν τοῦ ἱεροῦ, ἐκ τοῦ λίπους τοῦ καέντος σώματος, ὅπερ ἀπερρορήθη ὑπὸ τῶν πλακῶν!

Τὸ μαρτύριον τῆς πόλεως αὐτῆς παρέχει εἰς ἡμᾶς τὸ δικαίωμα, ἵνα ἀξιώσωμεν τὴν ἀποκατάστασιν αὐτῆς τὴν ἐθνικὴν, περισσότερον ἀπὸ οἰονδήποτε ἄλλο μέρος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Τὸ μαρτύριόν τῆς συνάπτει συμβόλαιον πρὸς τὴν ἐλληνικὴν ψυχὴν καὶ υποχρεώνει τὴν Συνέλευσιν, ἵνα ὁμοθυμῶς ἐκφράσῃ τὴν γνώμην αὐτῆς ἐν καιρῷ καὶ ἐνισχύσῃ τὰς προσπάθειάς τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὥστε ἡ πόλις τοῦ Ἀιδινίου μετὰ τῆς περιοχῆς αὐτῆς ἀποκατασταθῇ εἰς τὰ ἐθνικὰ αὐτῆς δίκαια καὶ τύχῃ πλήρους ἱκανοποιήσεως (χειροκροτήματα).

**Γ. Ἀναστασόπουλος.** Ἡ Συνέλευσις ἀπεφάνθη ἤδη ἐπικροτήματα τὰ λεγόμενα.

Ἐπαναλαμβάνομεν μετὰ τοῦτο τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου. «Περὶ ὑπαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας Μεταφορῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας», λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Κ. Ἀράνης**, ὅστις λέγει ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποξενωθῶσι τοῦ μέγρι τοῦδε δικαίωματος τῆς ἐπιτήξεως τὰ Ἐπιτελεῖα Στρατοῦ καὶ Ναυτικοῦ, ἄρῃ κυρίως ἐν καιρῷ πολέμου λαμβάνει χώραν τὸ τραχὺ τοῦτο μετρον. Ἐπικρίνει τὸ νομοσχέδιον, διότι δὲν γίνεται ἐν αὐτῷ λόγος περὶ τοῦ μόνου ἱκανοῦ προσωπικοῦ, τῆς εἰς ἐμποροπλοιαρχίας συνθέσεως, τῆς κατ' ἐξοχὴν τεχνικῆς ταύτης ὑπηρεσίας, καὶ ἀναφέρει δυστυχήματα ναυγίων προσελθόντων ἐκ τοῦ ὅτι αἱ ἀτροπλοικαὶ ἐταίρειαι δὲν διευθύνονται ὑπὸ ἐμποροπλοιαρχῶν.

Κηρυχθεῖσης περαιομένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου, ἀρχεται ἡ κατ' ἄρθρον ἀνάγνωσις αὐτοῦ.

Ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1, ἀπορριφθείσης τῆς ὑπὸ τοῦ κ. Ἀράνη υποβληθείσης τροπολογίας, γενομένης δὲ δεκτῆς ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς τροπολογίας τοῦ κ. **Περ. Ἰαν. Ἀργυροπούλου** ἐχούσης οὕτως: «Μετὰ τὰς λέξεις: «ὑπὸ τὴν προσωνομίαν

Διευθύνσις Μεταφορῶν» προστίθενται «ὑπαγόμενη ὑπὸ τὴν ἄμεσον δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας».

Γίνεται εἴτα δεκτὸν τὸ ἄρθρον 2ον καὶ 3ον, ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4ου ἀναγινώσκεται ἡ ἐξῆς τροπολογία τοῦ κ. **Περ. Ἰαν. Ἀργυροπούλου**.

«Ἡ 3η παράγραφος μετὰ τὴν φράσιν «εἰς ὑπαλλήλων ἐτέρων Ὑπουργείων καὶ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, τῆς Ἑλληλάδος», συμπληροῦται διὰ τῶν ἐξῆς: «ἢ δι' ἀποσπάσεως ἀξιοματικῶν τοῦ Ἡ. Ναυτικοῦ μαχομένων ἢ μὴ ἢ ἀξιοματικῶν τοῦ Ἀιμενικοῦ Σώματος». Καὶ κατωτέρω· ἀντὶ «ἐσχούσης καὶ ἐκτελουμένης καὶ πρὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τῆς», νῦν γράφῃ: «ἐκτελουμένης ἐν ἐπείγουσῃ ἀνάγκῃ καὶ πρὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τῆς».

Ἡ τροπολογία γίνεται ἐν μετὰ δεκτῇ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, μεθ' ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δεκτὸν τὸ ἄρθρον 4ον ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ τοῦ 5ου ἄρθρου ὑπάρχει τροπολογία τοῦ ἰδίου κ. **Ἀργυροπούλου**, ἔχουσα οὕτως:

«Ἄρθρον 5ον. Συνιστᾶται παρὰ τῇ Διευθύνσει τῶν Μεταφορῶν Γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον συγκροτούμενον, ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διευθύνσεως Μεταφορῶν, ὡς προέδρου, τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διευθύνσεως τῆς Ἑμπορικῆς Ναυτικῆς, εἰς ἐνὸς ἀξιοματικοῦ τοῦ Ἀιμενικοῦ Σώματος καὶ δύο ἐμποροπλοιαρχῶν, προτεινομένων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Πανελληνίου Ἐνώσεως Ἐμποροπλοιαρχῶν.

Τὰ μέλη τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου διορίζονται διὰ Β. Δικτάγματος, προκαλουμένου παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο συνεδριάζει ἐν ἀπαρτίᾳ, πρὸντων τεσσάρων μελῶν αὐτοῦ. Ἀποφασίζει διὰ πλειονοψηφικῆς σχετικῆς τῶν πρὸντων, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικητικῆς τῆς ψήφου τοῦ προέδρου.

Τὸ Συμβούλιον γνωμοδοτεῖ: 1) Περὶ τοῦ τρόπου τῆς χρησιμοποίησεως καὶ διαχειρίσεως τῶν εἰς τὸ Κράτος ἀνηκόντων ἀτροπλοίων, ἱστοφόρων καὶ ἄλλων πλωτῶν μέσων, μηχανημάτων καὶ ὀλικῶν. 2) Περὶ τῶν εἰς ἐκάστην περίπτωσιν κατὰλλήλων πλοίων ἢ ἄλλων πλωτῶν μεταφορᾶς μέσων δι' ἐπίταξιν ἢ νυκλώσιν ἢ περὶ τῆς ἀγορᾶς ὀλικῶν συντηρήσεως ἢ κινήσεως. 3) Περὶ τοῦ προσδιορι-

σμού των αποζημιώσεων των κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ἐπιτασσόμενων πλωτῶν μέσων καὶ τῶν ὀλικῶν κινήσεως αὐτῶν.  
4) Περὶ τῶν μηχανίων ἀποζημιώσεων τοῦ πρωτοπαικτοῦ τῶν πλοίων τοῦ Κράτους καὶ ἐν γένει τοῦ πρωτοπαικτοῦ τῆς Διευθύνσεως τῶν Μεταφορῶν».

**Ι. Δ. Πάλλης.** (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομικῆς). Τὴν τροπολογίαν ταύτην, ἡ μᾶλλον πρότασιν νόμου, δὲν δέχομαι, κ. Πρόεδρε, καθόσον φρονῶ ὅτι περὶ ὧν τούτων προβλέπει τὸ ἄρθρον 8ον τοῦ νομοσχεδίου. Δέχομαι ὅμως τὴν προσθήκην ἐν τῷ ἄρθρῳ 6ῳ, δικτυοποιημένην ὡς τροπολογίαν τοῦ κ. Πληρεξουσίου ἔχουσιν οὕτως (ἀναγινώσκεται).

«Ἐν περιπτώσει πολέμου, γενικῆς ἢ μερικῆς ἐπιστρατεύσεως ἢ γενικῶν γυμνασίων τοῦ στρατοῦ μέ θεμάτων τεχνικῶν μετεφορῶν, εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 Γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον προστίθενται ὡς μέλη εἰς ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ, ὅστις καὶ προεδρεύει τοῦ συμβουλίου, ἂν εἶναι ἰσοβάθμιος τῷ ἀξιωματικῷ τῆς ξηρᾶς, καὶ εἰς ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Στρατοῦ, ὁρίζομενος διὰ Βασιλικοῦ Δικταγγήματος».

Ὁ κ. **Δ. Παναγιώτου**, ὑποβάλλει τροπολογίαν ὅπως εἰς τὸ Γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον περιληφθῇ καὶ μέλος τῆς Ἑργατικῆς Ὁμάδος Πειραιῶς.

Ὁ κ. Υπουργὸς δὲν δέχεται ταύτην.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 8ον, τὸ ὅν ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Υπουργοῦ, καὶ 7ον ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Υπουργοῦ, λαβόντος ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. Ἀργυροπούλου, κατακρίναντος τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου ὡς ἀντικειμένους καὶ ἀπολυταρχικὰς, καὶ ἀναγγινώσκειται τὸ ἄρθρον 8ον, ἐφ' οὗ ὑπάρχει ἡ ἐξῆς τροπολογία τοῦ ἰδίου κ. Ἀργυροπούλου.

«Ὡς ἄρθρον 8ον προστίθεται τὸ ἀκόλουθον».

«Ἄρθρον 8.

«Συνιστάται εἰδικὴ γνωμοδοτικὴ ἐπιτροπὴ, περιορισμένης διάρκειας καὶ ἐντολῆς, εἰς ἣν ἀνατίθεται νὰ μελετήσῃ καὶ γνωματεύσῃ περὶ τῆς καταλληλοτέρης χρησιμοποιοῦσεως τῶν πλοίων ἵτινα παρεχρήθησαν ἢ παραχωρηθῶσιν τῷ Κράτει παρὰ τῆς Διασυμμαχικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἐπαγορεύσεων, ἐνεκα τῶν ἐκ τοῦ ευρωπαϊκοῦ πολέμου ζημιῶν ἢ λόγῳ πολεμικῆς ἀποζημιώσεως.

«Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη θέλει ἀποφανθῇ πῶς καὶ τίνα τῶν

πλοίων τούτων χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ, κατεκτασθέντα εἰς τὴν δύνανσιν τοῦ Στῆλου. ὡς ἐπιταγωγὰ, ἰπακγωγὰ, μεταφορικὰ ὀλικῶν ἢ νοσοκομεῖν καὶ ἐκ τῶν ὑποληφθεισῶν τῶν ἐκποιηθῶσιν. Περὶ τῶν λοιπῶν δὲ θὰ ἀποφανθῇ, ἂν δυνάμει εἰδικῆς συμβούσεως ἢ παραχωρηθῶσιν εἰς ἐκτερεῖν πρὸς ἐμπορικὴν ἐκμετάλλευσιν ἢ θὰ εἰσπληθῶσι διὰ τὴν σύστασιν μετοχικῆς ἡμικρατικῆς ἐκτερεῖας.

«Ἡ γνωμοδοτικὴ αὕτη ἐπιτροπὴ συγκροτηθήσεται ἐκ τριῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ, ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ἐρεδρεῖα, ἐνὸς ἀξιωματικοῦ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Ναυτικοῦ, ἐνὸς ἀξιωματικοῦ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Στρατοῦ, τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διευθύνσεως τῶν Μεταφορῶν, τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διευθύνσεως τῆς Ἑμπορικῆς Ναυτιλίας, ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς καὶ πέντε ἐργοπλῆκτων.

«Τῇ προτάσει τῆς ἐπιτροπῆς, δύνανται ὁ Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομικῆς δι' ἀποφάσεως του νὰ προσκλήσῃ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ ἕτερα εἰδικὰ συμβουλευτικὰ μέλη.

«Τὰ τακτικὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς διορισθήσονται διὰ Β. Δικταγγήματος προκαλουμένου παρὰ τοῦ Υπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομικῆς, ὅστις καὶ δύνανται νὰ προεδρεύῃ τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ γνωμοδοτικὴ αὕτη ἐπιτροπὴ θὰ παύσῃ ὑφισταμένη δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμόδιου Υπουργοῦ, ὅταν συντελεσθῇ ὁ σκοπὸς δι' ὃν συνέστη».

Τὴν τροπολογίαν ταύτην δὲν δέχεται ὁ κ. Υπουργὸς καίτοι ἀναγνωρίζει, λέγει, τὴν ἀρρότητα τῶν ἐν αὐτῇ δικτυοποιημένων σχέσεων καὶ γνωμῶν· μεθ' ἧν γίνεται δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 8ον τοῦ νομοσχεδίου.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὴ τροπολογία τοῦ Υπουργοῦ τοῦ ἐπὶ Ἐπισιτισμοῦ κ. **Π. Πρωτοπαππαδάκη**, τιθεμένη ὡς ἄρθρον 9ον ἔχουσα οὕτως·

«Ἄρθρον 9ον. Κυροῦνται πᾶσαι αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐνεργηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Υπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Ἐπισιτισμοῦ, πρὸς αἰονόητο σκοπὸν, ἐπιτάξεις καὶ νυκλώσεις ἀτμοπλοίων καὶ λοιπῶν πλωτῶν μεταφορικῶν μέσων, ὡς καὶ αἱ ἐπιτάξεις τῶν διὰ τὴν κίνησιν καὶ λειτουργίαν αὐτῶν ἀπαιτουμένων ὀλικῶν. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς πληρωτέας ἀποζημιώσεως καὶ ἐκκαθάρισιν τῶν ἐκ τῶν ἐπιτάξεων τούτων ἐκκρεμῶν ἀπαιτήσεων.

Τὸ ἄρθρον 8 γίνεται 9, μεταβάλλομένης τῆς σειράς οὕτω τῶν ἁρθρῶν 8 καὶ 9.

Γίνεται ἐπίσης δεκτὸν τὸ ἐδάφιον 2ον τοῦ ἁρθροῦ 8ου γενόμενον ἄρθρον 10ον, ἀναβάλλεται δὲ ἡ ψήφισις τοῦ συνόλου λόγῳ τῶν γενομένων τροπολογιῶν.

Γίνονται εἴτα δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων.

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τοῦ νόμου ΒΦΙΘ' τῆς 26 Φεβρουαρίου 1898 «περὶ Διεθνοῦς Ἐλέγχου», ἔχον οὕτως:

#### Ἄρθρον 1.

1) Ἡ παράγραφος 2α τοῦ ἁρθροῦ 1 τοῦ νόμου ΒΦΙΘ' τῆς 26 Φεβρουαρίου 1898 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη, ἣτις θέλει λειτουργεῖν μέχρι ἐνταλὸς ἀποστέσεως τῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1881 ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ συμφυλολογηθέντων εἰς χρυσὸν δανείων, περιλαμβανομένων καὶ τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένων νέων εἰς χρυσὸν δανείων, ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν μελῶν, ἦτοι, ἐξ ἑνὸς μέλους διὰ τὴν Γαλλίαν, ἑνὸς διὰ τὴν Μεγάλην Βρετανίαν καὶ ἑνὸς διὰ τὴν Ἰταλίαν. Ἐκάστη Δύναμις διορίζει τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ παρόντος νόμου».

2) Ἡ παράγραφος 5η τοῦ 2ου ἁρθροῦ τοῦ ἰδίου νόμου καταργεῖται.

3) Ἡ παράγραφος 2α τοῦ ἁρθροῦ 3 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Ἡ ψήφος τῶν δύο μελῶν εἶναι ἀναγκαία, ὅπως αἱ διασκέψεις ὧσιν ἔγκυροι καὶ αἱ ἀποφάσεις ἐκτελεστοῦν. Τὰ ἀπόντα ἢ κωλύμενα μέλη δύνανται νὰ δίδωσι τὴν ψήφον αὐτῶν ἐγγράφως».

4) Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἰδίου ἁρθροῦ τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Αἱ λαμβανόμεναι ἀποφάσεις ἄνευ τῆς συμμετοχῆς πάντων τῶν μελῶν κατὰ τὴν ψηφοφορίαν δύνανται ν' ἀναθεωρηθῶσιν, ἐὰν ἐν τῶν μελῶν ζητήσῃ τοῦτο ἐντὸς προθεσμίας ἑνὸς μηνός. Ἡ δευτέρα ἀπόφασις ἔσται ὁριστική».

#### Ἄρθρον 2.

Ὅπου ἐν τῷ νόμῳ ΒΦΙΘ' τῆς 26ης Φεβρουαρίου 1898 ἀπαντῶσιν αἱ λέξεις «ἔξ Δυνάμεις» ἀντικαθίστανται αὗται διὰ τῶν λέξεων «τρεῖς Δυνάμεις».

#### Article 1.

1) L'alinéa II de l'article I de la Loi ΒΦΙΘ' du 26 Février 1898 sera ainsi modifié:

«Cette Commission, qui fonctionnera jusqu'à com-

plète extinction des emprunts en or, contractés à l'étranger depuis 1881, y compris les nouveaux emprunts en or, prévus par la présente loi, est composée de trois membres à raison, d'un pour la France, d'un pour la Grande Bretagne et d'un pour l'Italie.

Chaque puissance nommera son représentant dans les conditions déterminées par l'article 2 de la présente loi».

2) L'alinéa V de l'article 2 de la même loi sera supprimé.

3) L'alinéa II de l'article 3 sera ainsi modifié:

«Le vote de deux membres sera nécessaire pour rendre les délibérations valables et les décisions exécutoires. Les membres absents ou empêchés pourront exprimer leur vote par écrit».

4) L'alinéa III du même article sera ainsi modifié:

«Les décisions prises sans que tous les membres aient participé au vote, pourront être révisées, si un membre en fait la demande dans le délai d'un mois. La seconde délibération sera définitive».

#### Article 2.

Les mots «six Puissances» seront remplacés dans la loi ΒΦΙΘ' du 26 Février 1898 par les mots «trois Puissances».

«Περὶ ἰδρύσεως πρωτοβάθμιον Ἐπιτροπῆς Τελωνειακῶν Ἀμφισβητήσεων ἐν τῷ Τελωνείῳ Ἀθριανουπόλει καὶ δικαιοδοσίας τοῦ ἐκεί λειτουργοῦντος Διοικητικοῦ Δικαστηρίου φορολογικῶν περιβάσεων», ἔχον οὕτως:

#### Ἄρθρον 1.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἁρθροῦ 12 τοῦ νόμου 928 τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1917 «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς τελωνειακῆς ὑπηρεσίας», τοῦ ἁρθροῦ 4 παρ. 7 τοῦ νομοθετικοῦ Διαταγματος τῆς 12 Ἰουνίου 1919, περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ νόμου 1165, κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 1941, καὶ τοῦ ἁρθροῦ 6 τοῦ νόμου 2152 τῆς 23 Μαρτίου 1920, ἐπεκτείνονται ἀπὸ 1 Μαΐου ἐ. ἔ. καὶ ἐν τῷ τελωνείῳ Ἀθριανουπόλεως.

Ἡ ἐν τῷ τελωνείῳ Ἀθριανουπόλεως συνιστωμένη κατὰ τὰ ἀνωτέρω πρωτοβάθμιος Ἐπιτροπὴ τῶν τελωνειακῶν ἀμφισβητήσεων, ἀποφθάνεται ἐπὶ τῶν τελωνειακῶν ἀμφισβητήσεων τῶν ἀναρρομένων κατὰ τὴν τελωνιστὴν ἐμπορευμάτων ἐν ἄπαι τοῖς Τελωνείοις Θράκης.

Πρόεδρος τῆς ἀνωτέρω Ἐπιτροπῆς ὀρίζεται ὁ Διευθυντής τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν Θράκης ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 6 τοῦ νόμου 2152 τῆς 23 Μαρτίου 1920, περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ τελωνειακοῦ δικαστηρίου, Οἰκονομικοῦ Ἐπιτρόπου.

Τὸν Διευθυντὴν τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν ἐλαί-  
πονται, ἀπόντι ἢ ἀποβύμενον, ἀντικαθιστᾷ ὁ νόμιμος αὐτοῦ ἀντικαταστάτης.

#### Ἄρθρον 2.

Ἡ προτελευταία περίοδος τῆς τρίτης παραγράφου τοῦ ἀριθμοῦ 12 τοῦ νόμου 928, περὶ ὁργανισμοῦ τῆς τελωνειακῆς ὑπηρεσίας, τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς: Ἡ ἔρεσις γίνεται δι' ἀναφορὰς ὑποκειμένης εἰς τὸ τέλος χρητοσήμου δραχμῶν τριῶν καὶ παραδιδομένης εἰς τὴν ἀρμοδίαν τελωνειακὴν Ἀρχὴν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τοιχοκλήσεως τῆς ἀποφάσεως ἐν τῇ κεντρικῇ θύρᾳ τοῦ Τελωνείου, ἐν ᾗ ἐλάμβανον ἢ ἀμειβομένης, συντασσόμενης πράξεως τοῦ ἀρμοδίου τελωνίου περὶ τούτου.

#### Ἄρθρον 3.

Τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4254 τοῦ ἔτους 1921 ἀποφάσεως τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Θράκης, συσταθὲν ἐν Ἀδριανουπόλει Διοικητικὸν Δικαστήριον Φορολογικῶν Παρεμβάσεων θέλει παρκατεῖναι ὑφιστάμενον μέχρι ἐκδικάσεως παρ' αὐτοῦ ἀπασθῶν τῶν προσφυγῶν τῶν ἀσκηθεισῶν ἢ ἀσκηθησομένων κατὰ πράξεων Ἀρχῶν Θράκης ἐκδοθεισῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πρὸ τῆς 1 Μαΐου 1921 ἰσχύουσας ἐν Θράκῃ Τουρκικῆς καὶ Βουλγαρικῆς νομοθεσίας.

Αἱ ἀσκηθησόμεναι προσφυγαὶ κατὰ πράξεων τῶν Ἀρχῶν Θράκης, ἐκδοθεισῶν καὶ ἐκδιδομένων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀπὸ 1 Μαΐου 1921 καὶ ἐρεξῆς ἰσχύουσας ἐν Θράκῃ νομοθεσίας, θέλουσιν ἐκδικάζεσθαι ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθῆναις ἐδρεύοντος Διοικητικοῦ Δικαστηρίου Φορολογικῶν Παρεμβάσεων.

Αἱ παρὰ τοῦ ἐν Ἀδριανουπόλει Διοικητικοῦ Δικαστηρίου Φορολογικῶν Παρεμβάσεων ἐκδοθεῖσαι ὑπὸ τοῦς περιορισμοὺς τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ παρόντος ἀρθροῦ ἀποφάσεις ἀπὸ πρώτης Μαΐου 1921 καὶ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου εἰσιν ἐγκυρίαι.

Ἐπὶ τοῦ εἰς 6' κατ' ἄρθρον συζήτησιν νομοσχεδίου «Περὶ φορολογίας τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς» ὁ κ. Δ. Κατσάνος ἀποκρούει διὰ μικροῶν τὴν ψήφισιν αὐτοῦ, ὡς ἐπιβαρύνοντος ὀδυνηρῶς τὴν παραγωγὴν καὶ ἀναπτύσσει

τὰ ἐπιχειρήματά του ὑπὲρ τῆς ἀναβολῆς τῆς ἐπ' αὐτοῦ συζήτησεως.

Ὁ κ. Β. Κατσηλλίας ὑποστηρίζει τὴν κατάρτησιν τῆς φορολογίας τῆς δεκάτης καὶ ἐν Θράκῃ καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργόν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν νὰ κἀμῃ δεκάτην τροπολογίαν τοῦ περὶ κατάρτησεως τῆς φορολογίας τῆς δεκάτης καὶ ἐν Θράκῃ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς οἰκονομικοῦ ἔτους 1922 - 1923.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς δέχεται τὴν τροπολογίαν.

Ὁ κ. Π. Κουρτίδης λέγει ὅτι οἱ Θράκες πληρεξούσιοι εἶναι ἠναγκασμένοι νὰ ταχθῶσιν ὑπὲρ τοῦ μέτρου τοῦ νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ἐπὶ φορολογικῷ συντελεστῇ 4 ἐπὶ τοῖς οἷο ἐπὶ τῆς ἀκαθάριστου παραγωγῆς, διὰ τοὺς παραγωγοὺς τῆς Θράκης δοκιμασθέντας δεινῶς ἐπὶ δεκάτην. Διὰ τοὺς καλλιεργητὰς αὐτῆς ἐπίσης καταβάλλοντας μέχρι τοῦδε, ἐκτὸς τῶν πολλὰ πλῶν φόρων ὁδοποιῆας, παιδείας διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν Τούρκων 12 1/2 οἷο, ὁ νόμος τοῦ 4 οἷο εἶναι εὐεργετικός. Τὸ λυπηρὸν εἶναι ὅτι διὰ τὴν Θράκην ὀρίζονται ἐξαιρετικῶς 8 οἷο διὰ τὸ πρῶτον οἰκονομικὸν ἔτος 1921 ἕως 1922, δικαιολογεῖται δὲ ἡ ἐξείρεσις αὕτη ὑπὸ τοῦ εἰρηγητοῦ τοῦ νομοσχεδίου ἐκ τῆς μὴ πλήρους διοικητικῆς συγκροτήσεως τῆς χώρας. Πλὴν τούτου ἀφίνεται ἡ φορολογία τῶν κουκουλιῶν εἰς 12 οἷο διὰ τὴν Ἀνατολικὴν Θράκην. Παρακαλεῖ ἐν τέλει νὰ ἐπεκταθῇ καθ' ὅλην τὴν Θράκην ἡ ἰσχὺς τοῦ νέου φορολογικοῦ συστήματος.

Ὁ κ. Σ. Κοτσαμάνης θεωρεῖ εὐεργετικὸν τὸ νομοσχέδιον διὰ τῆς Ν. Χώρας, διότι καταργεῖ τὴν δεκάτην, ἀλλὰ διαφωνεῖ ὡς πρὸς τὴν βάσιν, τοῦ νομοσχεδίου θέτοντος ὡς βάσιν τὴν ἀκαθάριστον πρὸς οὐδον, τοῦθ' ὅπερ προσκρούει πρὸς αὐτὴν τὴν ἐπιστήμην καὶ συνιστᾷ εἰς τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅπως ἐξυμῇ δικαιότερον σύστημα φορολογίας. Τάσσεται ἐν τέλει ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. Ι. Καλούσης κηρύσσεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, ὡς περιέχοντος τερατώδεις διατάξεις εἰς βάρος τῶν γεωργῶν, καὶ ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν αὐτοῦ.

Ὁ κ. Π. Πρωτοπαππαδάκης (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) λέγει ὅτι ὑπάρχει ἤδη ἡ φορολογία καὶ δὲν θετεῖ νέαν. Ἀναγνωρίζει ὅτι ἡ βάσις τοῦ νομοσχεδίου ἐπὶ τῆς ἀκαθάριστου πρὸς οὐδον δὲν εἶναι ὀρθή, ἀλλὰ τὸ νομοσχέδιον συνετάχθη συμφῶνως πρὸς τὴν γνώμην τῆς Συνελεύσεως, ζη-

τητάσης επιμόνω, πρό τινος τήν κατάρτησιν τοῦ φόρου τῆς κηχεῖς προσόδου, ἥτο δ' ἐπεῖγον νά συνταχθῇ τὸ νομοσχέδιον λόγῳ τῆς ἐποχῆς.

Ὁ κ. **Α. Παπαζαχαρίου** λέγει ὅτι ἡ κατάρτησις τῆς δεκάτης πληροῖ πόθον τῶν κατοίκων τῆς Νέας Ἑλλάδος, οἵτινες ἀπὸ τῆς ἐλευθερώσεως των ἀγγαγίστως ὑφίστανται τὴν φορολογικὴν τάξιν, μὴ ὑπάρχουσαν ἐν τῇ παλαιᾷ Ἑλλάδι, ἣν καὶ ἡ νέα Ἑλλὰς πληρώνει καὶ ὁλοῦς τοὺς ἄλλους φόρους τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος. Δι' ἀναλύσεως πινακῶν ἐπιστήμων ἀποδεικνύει ὅτι οἱ μὲν κάτοικοι τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος φορολογοῦνται ἐπὶ εἰρημίας παρὰ γωγῆς ἑκατὸν δραχμῶν μὲ 3,08, ἐνῶ τῆς Νέας Ἑλλάδος μὲ δραχμὰς 11,91.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** συμφωνεῖ ὡς πρὸς τὴν κατάρτησιν τῆς δεκάτης, ἐνίσταται οὖμως κατὰ τῆς σπουδῆς καὶ ὑποβολῆς τοῦ νομοσχεδίου. Ἐξετάζων δὲ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἀκατάριστος φορολογία τοῦ 4 οὐροῦ ἰσοδυναμεῖ πρὸς 8 οὐρο τῆς κηχεῖς προσόδου, ἥτις εἶναι ἀκούστως βαρεῖα. Ἐπειδὴ ὁμως παρέχει πολλὰς διευκολύνσεις εἰς τοὺς π.α. αἰτωγούς, ἡ ἐφαρμογὴ δ' αὐτῆς θὰ ἐπιβρῇ τάχιστα τὴν φορολογικὴν ἀφομοίωσιν ὁλοκληρώσῃ τῆς Ἑλλάδος, τάσσεται ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου καὶ τῆς ἀμέσου αὐτοῦ ἐφαρμογῆς.

Ἀκυδάνει μετὰ τοῦτο τὸν λόγον ὁ κ. **Ι. Κίνιας**, ὁ ὁποῖος κατὰκρίνει τὸ νομοσχέδιον, καίτοι ἀναγνωρίζει ὅτι πρέπει νά κατάρτηθῇ ἡ δεκάτη, δι' ἣν ἀκούονται οἰμωγαὶ ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν Ν. Χωρῶν. Φρονεῖ ὁμως ὅτι πρὸς ἐλάφρυνσιν τῶν κατοίκων τῶν Ν. Χωρῶν δὲν πρέπει νά μετατεθῶν αἱ οἰμωγαὶ εἰς τοὺς περὶ γωγῆς τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος.

Εἰσελθόντος ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ εἰς τὴν αἴθυσαν καὶ ζητήσαντος τὸν λόγον, ὅπως ἀνακοινώσῃ εὐχαρίστους πληροφορίες ἐκ τοῦ Μετώπου, διακόπτεται ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀνερχόμενος δὲ ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐπὶ τοῦ βήματος λέγει τὰ ἑξῆς:

**Δ. Γούναρης.** (Πρωθυπουργός). Αὐτὴν τὴν στιγμὴν ὁ ραδιοτηλέγραφος μετέδωκε τὸ ἑξῆς τηλεγράφημα: «Αὐτοῦ Μεγαλειότηα Βασιλέα, Πρωθυπουργόν, Ὑπουργόν Στρατιωτικῶν. Κιουτάχεια κατελήφθη Κυριακὴν, 13ην ὥραν».

Εὐθὺς ἄμα τῇ ἀνακοινώσει ταύτῃ ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου

τῆς Κυβερνήσεως βροντωδασταται ζητωκραυγαὶ καὶ χειροκρατήματα παταγώδη ἐκρήγνυνται ἀνὰ τὴν αἴθυσαν καὶ τὰ θεωρεῖται.

Οἱ κ.κ. Πληρεξούσιοι καὶ οἱ ἀκροαταὶ ἐβρίθαι ἀνακραζοῦσι: Ζήτω ὁ Βασιλεὺς. Ζήτω ὁ Στρατός. Ζήτω ὁ Πρωθυπουργός. Πλείστοι ἐκ τῶν κ. κ. Πληρεξουσίων σπεύδουσι πρὸς τὰ ὑπουργικὰ ἑδωῖα καὶ χαιρετίζουσι καὶ συγχαίρουσι τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοὺς κ. Ὑπουργούς.

Πολλοὶ ἄλλοι πληρεξούσιοι προτείνουν νά διακοπῇ ἡ συνεδρίασις.

**Μ. Σουλτάνης.** Νά διακοπῇ ἡ συνεδρίασις καὶ νά ἀποσταλῇ τηλεγράφημα πρὸς τὸ στράτευμα, διαμνηνεύον τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Συνελεύσεως.

**Πρόεδρος.** Λόγῳ τῆς χαρᾶς καὶ τῆς συγκινήσεως, τὴν ὁποῖαν σύμπαν τὸ Ἑλληνικὸν κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην θὰ αἰσθανθῇ καὶ τὴν ὁποῖαν πρωτίστως αἰσθάνεται ἡ ἀντιπροσωπεῖα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, διακόπτω τὴν συνεδρίαν διὰ τὴν αὔριον 6 ὥραν μ.μ.

Ἐπακολουθοῦσιν ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως, τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Ἔθνους καὶ λήγει ἡ συνεδρίασις ὥρα 9 μ. μ., ἔνα ἐπαναληφθῇ αὔριον ὥρα 6 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος  
Κ. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς  
Γ. Κρεστενίτης  
Β. Γ. Βύζας

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΝΖ'.

Τῆς 6ης Ἰουλίου 1921.

Ὦρα 6 καὶ 15' μ. μ. ὁ κ. **Πρόεδρος** ἀνέθων ἐπὶ τῆς ἑδρας, κηρύσσει τὴν ἐκκρίσιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσεται ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖται.

Προσκληθεὶς μετὰ τοῦτο τοῦ κ. Προέδρου, ὁ πληρεξούσιος Ἔβρου **Μεχμέτ-Ἐνεζλί**, προσελθὼν καὶ θεὶς ἐπὶ τοῦ Κορανίου τὴν χεῖρα ἔδωκε τὸν ἑξῆς ὅρκον:

«Ὁρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ καὶ τοῦ μάνου Αὐτοῦ Προφήτου, ὅστις εἶναι ὁ Μωάμεθ, ὅτι, πιστὸς εἰς τὸν συνταγματικὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντῖνον, θὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ τοῦ πληρεξουσίου καθήκοντα» ὅτι οὐδὲ θὰ προτείνω οὐδὲ θὰ ψηφί-



φίσω τι ἀντιδᾶννον εἰς τὰς πεποιθήσεις μου καὶ ὅτι θά συντελέσω εἰς τὴν διαρρύθμισιν τοῦ πολυτεύματος, ὅπως ἐξασφαλισθῶσι τὰ δικαιώματα καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ λαοῦ, κατὰ τὸ κατωθι περὶτιθέμενον πρωτόκολλον ὀρκωμοσίας.

Ἀναγινώσκονται εἰς τὰ Πρακτικά τῆς προηγουμένης συνεδρίσεως.

Ὁ κ. Δ. Πετρανάκος περὶτραπῶν ὅτι, τὸσον ὁ Εἰσαγγελεὺς Ἐρετῶν Θεσσαλονίκης, ὅσον καὶ ἄλλοι Εἰσαγγελεῖς Ἐρετῶν, κακῶς πρᾶττουσιν ἀπευθυνόμενοι πρὸς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν καὶ ζητοῦντες ἀπ' εὐθείας παρ' αὐτῆς ἀδειαν πρὸς καταδίωξιν πληρεξουσίων, ἐνῶ ἔδει ν' ἀπευθύνονται πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης καὶ τοῦτο νὰ προβάlinῃ εἰς πᾶσαν περαιτέρω ἐνέργειαν. Διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἐπιστραφῶσι πρὸς τοὺς ἐν λόγῳ Εἰσαγγελεῖς τὰ σταλέντα ἔγγραφα.

Δ. Γούναρης. (Πρωθυπουργός). Εἶναι ὀρθὸν τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Συνδελφου ὑποστηριζόμενον.

Ἐπικυροῦνται μετὰ τοῦτο τὰ Πρακτικά.

Πρόεδρος. Λαμβάνω τὴν τιμὴν ν' ἀνακοινώσω πρὸς τὴν Συνέλευσιν, ὅτι χθές, μετὰ τὸ πέρας τῆς συνεδρίσεως, ἀπηύθυνα ἐκ μέρους τῆς Συνελεύσεως πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Στρατιᾶς Μ. Ἀσίας καὶ Παππούλαν τὰ ἐξῆς τηλεγραφήματα.

Αὐτοῦ Μεγαλειότητα Βασιλέα

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ

Κ ο ρ δ ε λ λ ο ὦ

Ἡ Γ' Συντακτικὴ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις μετὰ συγκινήσεως καὶ ὑπερηφανείας, ἐπὶ τῇ ἀναγγελίᾳ τοῦ χαρμοσύνου ἐθνικοῦ γεγονότος τῆς καταλήψεως τῆς Κιουταχείας ὑπὸ τοῦ ἐνδόξου καὶ θριαμβευτικοῦ ἐθνικοῦ στρατοῦ, ὑποβάλλει πρὸς τὸν ἐνδόξον Στρατηλάτην Νικητὴν τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ζήτω ὁ ἐθνικὸς Στρατός. Ζήτω ὁ Βασιλεὺς.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως

Κωνσταντῖνος Α. Δομβάρδος

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, ὁ πρᾶγματι εὐσεβέστατος Βασιλεὺς, ἀπήντησε πᾶρκατα ὡς ἐξῆς:

κ. Κ. Δομβάρδον

Πρόεδρον Ἐθνοσυνελεύσεως

Ἀ θ ῆ ν α :

Ἐξ ὅλης καρδίας, εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν κί-σθημάτων τῆς Συνελεύσεως διὰ τὰ ἐδῶ γεγονότα, ὁρεϊλό-μενα εἰς τὴν ἀπαρχμὴλλον ἀνδρείαν τοῦ στρατοῦ μας καὶ εἰς τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ. Μάγα, εἰ, Κύριε, καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου καὶ οὐδαίς λόγῳ, ἐξακρίβει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων σου!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Ἡ Συνέλευσις ἀκούει ὀρθίᾳ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ τηλε-γραφήματος καὶ χειροκρατεῖ μετὰ τῶν θεωριῶν, τῶν κ. κ. Πληρεξουσίων ἀναφωνούντων: Ζήτω ὁ Βασιλεὺς. Ζήτω τὸ ἔθνος. Ζήτω ὁ Στρατός.

Πρόεδρος. Πρὸς δὲ τὸν Ἀρχηγὸν Στρατιᾶς Μ. Ἀσίας ἀπηύθυνα τὸ ἐξῆς τηλεγραφήμα:

Ἀρχηγὸν Στρατιᾶς Μ. Ἀσίας

Ἀντιστράτηγον Παππούλαν

Κ ι ο υ τ ᾶ χ ε ι κ ο ν

Πλήρης ἱερὰς συγκινήσεως καὶ ἀρετῆς ἐνθουσιασμοῦ ἡ Γ' Συντακτικὴ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις, ἐδέχθη τὸ χαρμο-σύνον ἄγγελμα, τῆς διὰ τῶν ἀφθάρτου ἐθνικοῦ μεγάλους ἐπικῶν ἀγῶνων καταλήψεως τῆς Κιουταχείας.

Ὑπερήφανος ἡ Συνέλευσις διὰ τὴν θριαμβευτὴν ἐθνικὴν Στρατὸν, κλίνει εὐλαβῶς καὶ εὐγνωμόνως γόνα πρὸ τῶν τά-φων τῶν τετιμημένων ἡρώων καὶ διαβιβάζει τὸν θερμὸν τοῦ ἔθνους ἀσπασμὸν πρὸς τοὺς γενναίους τῆς Ἑλληνικῆς Πα-τρίδος προμάχους.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως

Κ. Α. Δομβάρδος

Ζωηρόταται ζητωκραυγαὶ καὶ ἐπευφημίαι ἐκ μέρους τῶν



κ. κ. Πληρεξουσίων καὶ τῶν θεωρέων ἐπακολουθοῦσι τὴν ἀνάγκωσιν τοῦ τηλεγραφηματος τούτου.

Ἀνακινῶν κατέτιν ὁ κ. Πρόεδρος τὴν ἐξῆς τηλεγραφημα τοῦ πληρεξουσίου Ἑβρου κ. **Κ. Κουρτίδου** ἐκ Θρακίας:

κ. **Κ. Α. Λομβάρδον**

Πρόεδρον Συνελεύσεως

Ἄ ῥ ἡ ἡ κ :

Μὴ δυνάμενος, διὰ λόγους ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεώς μου, νὰ συμμετάσχῃ τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐθνικοσυλεύσεως συγχάριω Πρόεδρον Κυβερνήσεως διὰ τῆς πατριωτικῆς αὐτοῦ δηλώσεως, τὴν ὕπουργόν τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τῆς ἡρωικῆς κατορθώματι στρατοῦ, καὶ Ἐθνικοσυλεύσιν, μετὰ πατριωτισμοῦ συνετελούντων εἰς τὴν ἐθνικὴν ἀπικατάστασιν. Συγκινημένος δι' ἐθνικῆς ἐπιτυχίας, πέμπω ἐκ τῶν ὀχθῶν τοῦ Θρακικοῦ πατριῶτος ἐδάφους Ἑβρου ἐγκάρδιον εὐγνωμοσύνης χαιρετισμὸν πρὸς συνκαδέλους καὶ στρατὸν σπουδαιότητος μεγάλων Πατριδῶν, προσδοκῶν ἐνχαριῶν ἀνίστασιν Βουλγαντῆς νεκρῆς ζωῆς, αἰωνίαν Ἑλληνικὴν αὐτοκρατορίαν. Ζήτω τὸ Ἔθνος.

**Κ. Κουρτίδης**

Πληρεξούσιος Ἑβρου

**Πλεῖστοι Πληρεξούσιοι.** Εὖγε, εὖγε!

Ἀνακινῶν πρὸς τοὺς κ. κ. Πρόεδροι, οἱ ὅτι ἄλλοτε πληρεξούσιοι κ. **Μ. Κατσούλης** ἀπεστείλε πρὸς τὴν Συνέλευσιν ὑπερμεγεθὴ στέφανον κοσμούμενον ὑπὸ τῶν εἰκόνων τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

— Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Αδ. Εὐταξίας** καὶ **Α. Παπαθανασίου** συνιστῶσι τῆς ἐγγεγραμμένης ἐν τῇ σχετικῇ ἡμερησίᾳ Διατάξει ἀναφορᾶς, ἐφ' ᾧ εἶναι ἐγγεγραμμένον, καὶ ζητοῦσι τὴν παρκαρμπὴν αὐτῶν εἰς τὰ ἀρμόδια Ὑπουργεῖα. Αἱ ἀναφοραὶ αὗται εἶναι αἱ ἐξῆς: 1) τοῦ Δημ. Κολέτσου, αἰτουμένου μείωσιν ἐνιαυτοῦ φόρου στραζομένων ζώων. 2) τοῦ Θεοδ. Τσώκα ὑπονωμοτάρχου ἀκρωτηριασθέντος, αἰτουμένου σύνταξιν. 3) τοῦ Ν. Τσακτάνη αἰτουμένου ἡλικίαν ἀμειβῆναι διὰ τὴν ἱ. Τσακτάνην. 4) τοῦ Ν. Ζούπη ὑπάρχοντος, αἰτουμένου ἡλικίαν ἀμειβῆναι. 5) τῆς Στρατιᾶς χήρας

Ν. Σαρχαντάνη, αἰτουμένης βαλτίωσιν τῆς συντάξεώς της. 6) τῆς Δεσποινίδος χήρας Ἀθ. Πατροῦ, αἰτουμένης νὰ ἀμειβῇ πρὸς αὐτὴν διὰ τοῦ μόνου υἱοῦ ἀρραγῆ πατρὸς καὶ 7) τῶν κτηματιῶν τῆς παδικῆς Μερνῶ, αἰτουμένων πρὸς τοὺς ἀκατέστη ὑδατολογικῶν ἔργων, δυνάμει τοῦ πρὸ ἐτους ψηφισθέντος νόμου.

— Ἀγροῖται τοῦ χωρίου Κουδελιτσίου τοῦ νομοῦ Τριφυλίας, παρκαρμποῦσι τὴν Συνέλευσιν, ὅπως ἐπισπεύσῃ τὴν ὑπόβλην τοῦ νομοσχεδίου ἀπικαταστάσεως τῆς γῆς ἐπὶ τιμήματι ἀνταποκρινομένῳ εἰς τὰς δυνάμεις τῶν.

Ταμεῖοι ὑπὸ ἀλλήλοις τοῦ Ταμεῖου Μετσάνης παρκαρμποῦσι τὴν Συνέλευσιν, ὅπως ἀρραγισώσιν αἱ βιβλίαι τῶν πρὸς τοὺς λοιποὺς κληδῶν τῆς οἰονομικῆς ὑπηρεσίας.

— Ὁ Κωνσταντῖνος Πιλάτος, καθηγητὴς τοῦ ἐν Βόλῳ Γυμνασίου, αἰτεῖται τὴν ψήφισιν τοῦ νομοῦ 1381 ἔργου 7 περὶ ἐπιπροσθέτου διδασκαλικῆς καὶ περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ εὐεργετήματος τοῦ διπλοσικιστοῦ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας ἔαρος. 14 καὶ διὰ τοῦ ἐπιπροσθεθέντος διπλῆν ἐργασίαν κατὰ τὴν ἐπιστρατεύσιν δημοσίους ὑπὸ ἀλλήλοις.

— Ἀγροῖται τῶν χωρίων Φλαμουλὴ καὶ Ρόγγιν τῶν Τριφυλίων παρκαρμποῦσι τὴν Συνέλευσιν, ὅπως ἐπισπεύσῃ τὴν ὑπόβλην τοῦ νομοσχεδίου ἀπικαταστάσεως τῆς γῆς ἐπὶ τιμήματι ἀνταποκρινομένῳ εἰς τὰς δυνάμεις τῶν.

— Ἀγροῖται τοῦ χωρίου Τσάσι τῶν Τριφυλίων παρκαρμποῦσι τὴν Συνέλευσιν, ὅπως ἐπισπεύσῃ τὴν ὑπόβλην τοῦ νομοσχεδίου ἀπικαταστάσεως τῆς γῆς ἐπὶ τιμήματι ἀνταποκρινομένῳ εἰς τὰς δυνάμεις τῶν.

— Ὁ Ἀντώνιος Πικροβαλκανόπουλος ἱερεὺς, κάτοικος Ἀρκαδίας, ἀπεδέσας τὸν υἱὸν τοῦ ἐν Μικρῇ Ἀσίᾳ, φέρωντα βιβλίον λατρεῖ, ζητεῖ ὅπως τῷ χορηγηθῇ σύνταξις.

Ὁ πληρεξούσιος κ. **Α. Βιτάλης** ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ συστάσεως Ὑπουργείου θησαυροῦ».

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας) ὑποβάλλει τὰ ἐξῆς νομοσχεδία:

«Περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων 511 καὶ 1353 καὶ ἀνασυστάσεως νομοπαρκαρποστικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἀναθεώρησιν καὶ κωδικοποίησιν τῆς περὶ σχεδίων πόλεων καὶ ἀπικαταστάσεων νομοθεσίας» καὶ

«Περὶ ἡλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων».

Ο πληρεξούσιος κ. **Περ. Ίάκ. Αργυρόπουλος** υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως τοῦ νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ εἰς τὴν σειράν τῆς ἀρχιούχτητός των».

Ο πληρεξούσιος κ. **Ν. Βλιάμος** υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1886 περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου 2489».

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Ι. Λυγινὸς καὶ Κ. Πολυγένης** υποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Τεχνολογίας, Τηλεγραφῶν καὶ Τηλεφώνων».

Ο πληρεξούσιος κ. **Π. Σπυράκης** υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως τοῦ περὶ ἐπανάστασης τῶν ἀπολυθέντων μονίμων ὑπαλλήλων νομοθετικοῦ Διατάγματος».

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Κ. Σταματόπουλος καὶ Α. Πετραλῖς** υποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπίσης ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου.

Ο πληρεξούσιος κ. **Δ. Χατζίσκος** υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ὑπουργείου Περιβάλλουσας, μετονομαζομένου εἰς Ὑπουργεῖον Ὑγιείας καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας».

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Π. Κοσσονάκος, Δ. Τζωρτζόπουλος καὶ Δ. Κρεμέτης** υποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων ἀφροιστῶν τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Τ. Τ. Τ.

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Ἡλίας Μπασδέκης, Π. Κοσσονάκος καὶ Ι. Καρέλλας** υποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κανονισμοῦ ἀποδοχῶν τῶν ἐξ ἀποτάξεως, ἀποστρατείας καὶ ἐπανερχομένων ἀξιωματικῶν ὡς καὶ τῶν ὁδωπορικῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ τέως Δ' Σώματος Στρατοῦ, τῶν ἐπανακαμφάντων ἐκ Γερμανίας καὶ περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2550 νόμου».

Ο πληρεξούσιος κ. **Γ. Σχοινᾶς** υποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 2ῃ Νόμου 1920 Β. Δ. περὶ ἐπαναφορᾶς δικαστικῶν καὶ εἰσαγγελικῶν ὑπαλλήλων».

Ἀπαντᾷ τὰ ἄνω ὑποβληθέντα σχέδια νόμων, ὡς καὶ αἱ τροπολογίαι, θέλουσι τυπωθῆ καὶ δικτυωθῆ.

Εἰσέρχεται κατόπιν ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

### Ἡμερησίαν Διάταξιν

τοῦ νομοθετικοῦ καὶ συνταγματικοῦ αὐτῆς ἔργου.

Ο κ. **Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου** λαμβάνων τὴν λόγῳ ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως λαμβάνει ὅτι, ἐπειδὴ αἱ ἐργασίαι τῆς Συνελεύσεως δὲν δύναται νὰ παραταθῶσι περὶ τῆς Πέμπτης, θὰ ἦτο εἰσταῖον νὰ προτιμηθῶσι καὶ ψηφισθῶσι τὰ ὑπὸ τῶν κ. κ. Ὑπουργῶν θεωρούμενα ἐπείγοντα νομοσχεδια, ὥστε μέχρι τῆς Πέμπτης νὰ κατασταθῶσι ταῦτα νόμοι τοῦ Κράτους, νὰ προηγηθῶσι δὲ τὰ εἰς α' συζήτησιν, ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων δὲν θὰ γίνῃ μακρὰ συζήτηση, καὶ νὰ ἐπικαλυφθῇ κατόπιν ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν εἰς β' συζήτησιν.

**Ν. Δ. Δεβίδης.** Μὴ ἔχων ἀμνηστικὸν ὅτι ἡ προτασίς τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ θὰ γίνῃ δεκτὴ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, παρακαλῶ νὰ προτιμηθῇ καὶ ψηφισθῇ τὸ ὑπ' ἀριθ. 69 ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει νομοσχεδίον «περὶ μεταφορᾶς εἰς τὴν β' σειράν τῆς ἐρεδσεῖας τῶν ἐχόντων πατέρα ἢ ἀδελφὸν θανάτου ἐν πολέμῳ», διότι οὐδαμῶν θὰ ἔχῃ ἄξιαν ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου τούτου βραδύτερον.

**Δ. Γούναρης.** (Πρωθυπουργός). Μαχίστα, κ. Πρόεδρε.

Ο κ. **Γ. Μερκούρης** ἐρωτᾷ μετὰ τοῦτο τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας ἂν μετὰ τῶν ἐπειγόντων περιλαμβανέται καὶ τὸ γῆς ὑποβληθέν νομοσχεδίον «περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν τιμῶν τῶν ὑρισταμένων ἐργασιῶν κ.λ.».

**Π. Τσαλδάρης.** (Ὑπουργός ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας). Μαχίστα.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ἡ πρότασις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, μεθ' ἡν γίνεται δεκτὴ δι' ἀναστάσεως τὰ σύνολα τῶν νομοσχεδίων.

Περὶ διατάξεως τῶν ἐπὶ τοῦ νέου σχεδίου τῆς κασίσης ἐκτάσεως Θεσσαλονίκης περιλαμβανομένων ἀκινήτων.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Διαίρεσις τοῦ νέου σχεδίου εἰς οἰκόπεδα καὶ διατίμησις αὐτῶν.

Ἄρθρον 1.

1. Τὸ νέον σχέδιον ρυμοτομίας τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης ἐγκρίνεται ἐν ὅλῳ ἢ τμηματικῶς διὰ Β. διατάγματος ἐκτε-

δυνάμει προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας μετὰ γνώ-  
μην τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων. Ἐν τῷ σχεδίῳ  
τούτῳ καθορίζονται, πλὴν τῶν ἄλλων, τὰ οἰκόπεδα τὰ χρησι-  
μοποιηθήσμενα διὰ τὴν ἀνέγερσιν δημοσίων, δημοτικῶν, θρη-  
σκευτικῶν ἢ ἐτέρων κοινῆς ὠφελείας κτιρίων, ὧν μετὰ τὴν  
μετὰ γνώμην τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 Ε.Σ.Θ. καὶ μετὰ τὸ ἄρ-  
χικὸν Β. Διατάγμα δύναται εἶτι νὰ περιληφθῶσι καὶ τοιαῦτα  
διὰ τὴν ἀνέγερσιν καταστημάτων Τραπεζῶν, ὡς ἐπίσης καὶ  
οἱ θάλας τὰ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀναγειρόμενα κτίρια θὰ ὑπόκειν-  
ται εἰς εἰδικὴν δουλείαν πρὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 27 προ-  
βλεπομένων γενικῶν περιορισμῶν ὡς πρὸς τὴν ἀρχιτεκτονι-  
κὴν διάταξιν τῶν ἐπὶ τῶν ὁδῶν καὶ πλατειῶν ὄψεων ἢ καὶ γε-  
νικώτερον ὡς πρὸς τὴν ὅλην αὐτῶν διάταξιν.

2. Τὰ ὅρια τῆς κτηματικῆς ὁμάδας, εἰς ἣν θέλουσιν ὑπαχθῆ  
τὸ ἐντὸς τῆς καίσης ἐκτάσεως ἄλινστα, καθορίζονται διὰ Β.  
Διατάγματος, ἐξ ὧν ἐκδομένου προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγ-  
κοινωνίας Ὑπουργοῦ.

#### Ἄρθρον 2.

1. Ἡ ἐκτασις τῆς κτηματικῆς ὁμάδας, ἐν τε τῷ πρὸ τῆς  
πυρκαϊᾶς πάλαι καὶ τῷ νῦν σχεδίῳ, διαιρεῖται εἰς ἀντιστοι-  
χοὺς τομεῖς, ἔχοντας τὰ αὐτὰ πραγματικά ὅρια ἐπὶ τοῦ ἐδά-  
φους, καὶ ἐν ἐκάστῳ τομεῖ ἡ οἰκοδομήσιμος ἐπιφάνεια τοῦ νέου  
σχεδίου τέμνεται εἰς νέα οἰκόπεδα, καταβαλλομένης προσπα-  
θείας ὥστε ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν νὰ καταστῇ ὅσον εἶναι τε μεγα-  
λειτέρος.

2. Κατὰ τὴν διαίρεσιν τῶν οἰκοδομησίων ἐκτάσεων ἐκά-  
στου τομεῖος εἰς οἰκόπεδα, δέον, κατὰ τὸ δυνατόν, νὰ παραμείνῃ  
ἐντὸς ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ οἰκοπέδου πᾶν μὴ ρυαυμοζόμενον  
κτίριον ἢ τμήμα κτιρίου τοῦ αὐτοῦ ἰδιοκτητοῦ, ἀνεγερθὲν πρὸ  
τῆς πυρκαϊᾶς καὶ θεωρηθὲν χρησιμοποίησιμον.

3. Τὰ κατὰ τὴν προηγούμενην παράγραφον νέα οἰκόπεδα,  
ἐφ' ὧν κεῖνται τυχὸν κτίρια ἢ τμήματα κτιρίων κριθέντα ὡς  
χρησιμοποίησιμα ἢ μὴ, χαρακτηριζομένης δὲ δι' ἀποφάσεως  
τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ὡς διατηρητέα διὰ λόγους  
ἱστορικοῦς καὶ ἀρχαιολογικοῦς, ὑπόκεινται εἰς εἰδικὴν δου-  
λείαν ὡς πρὸς τὰς ἐπὶ αὐτῶν ἀναγειρόμενας οἰκοδομὰς, τῶν  
οἰκοδομούντων ὑποχρεομένων νὰ διατηρῶσιν ἄθικτα, προστα-  
κὰ καὶ ὁρατὰ τὰ θεωρούμενα ὡς ἱστορικῆς ἢ ἀρχαιολογικῆς ἁ-  
ξίας μέρη τῶν τοιούτων κτιρίων, κατὰ τὰ εἰδικώτερον δι'  
ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας διατεθέντα.

4. Διαγράμματα τῶν τομέων, ἐμφαίνοντα τὴν ὑποδιαιρέσιν  
τῆς οἰκοδομησίου αὐτῶν ἐπιφανείας εἰς νέα οἰκόπεδα, ἐκτί-  
θενται ἐν ταῖς γραφαῖς τοῦ συνεργείου σχεδίου πόλεως Θεσ-  
σαλονίκης.

5. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι, συστάσης τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 Ε.Σ.Θ.,

δύνανται νὰ ὑποβάλωσιν ἐγγράφως εἰς τὴν προεδρίαν αὐτῆς  
ἐντὸς προθεσμίας παρ' αὐτῆς ὁριζομένης καὶ οὐχὶ ἐλάχιστης  
τῶν 15 ἡμερῶν, τὰς τυχόν ἀποφάσεις τῶν κατὰ τῆς εἰρημέ-  
της ὑποδιαιρέσεως, ἀποφασίζεαι δὲ περὶ αὐτῶν ὁριστικῶς ὁ  
Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας μετὰ γνώμην τῆς Ε.Σ.Θ.

#### Ἄρθρον 3.

1. Συστήνται διὰ Β. διατάγματος, ἐκδομένου τῇ προτάσει  
τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὸν τί-  
τλον «Ἐπιτροπὴ Σχεδίου Θεσσαλονίκης» (Ε. Σ. Θ.), ἀποτε-  
λουμένη ἐκ τῶν ἑξῆς μελῶν

α') Ἐκ τοῦ προϊσταμένου τοῦ κατὰ τὸν νόμον 1122 Σ. Σ.  
Π. Θ., ὃν ἐν κολλυματὶ ἢ ἀπουσίᾳ οἰαδήποτε εὔσεως ἀναπλη-  
ρᾷ ὁ κατὰ νόμον ἀναπληρωτής του.

β') Ἐκ τῶν ἀνωτέρων τεχνικῶν ἀπαλλήλων τῶν Δη-  
μοσίων Ἔργων.

γ') Ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τοῦ δήμου Θεσσαλονίκης ὁριζο-  
μένων ὑπὸ τοῦ οἰκείου δημοτικοῦ συμβουλίου. Ἐν περιπτώσει  
καθ' ἣν τὸ συμβούλιον τοῦτο, μετὰ προηγουμένην πρόκλησιν  
τοῦ Γεν. Διοικητοῦ Θεσσαλονίκης, δὲν ὀρίσῃ τοιούτους ἐντὸς  
τῆς καταρτιζομένης προθεσμίας πρὸς τοῦτο, διορίζει αὐτοὺς ὁ Γεν.  
Διοικητὴς Θεσσαλονίκης.

δ') Ἐξ ἰσαριθμῶν πρὸς τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τομεῖς προ-  
σώπων θεωρουμένων ὡς ἀντιπροσώπων τῶν ἀρχικῶν ἰδιοκτη-  
τῶν, εἰς ᾧ προστίθεται καὶ ἐν ἐπὶ πλέον κατὰ τομῆν μέλος,  
ὁπότις ἢ Ἐπιτροπὴ ἀσχλεῖται εἰδικῶς καὶ ἀποκλειστικῶς  
εἰς ζητήματα ἀφορῶντα τὸν τομῆν τοῦτον, ὥστε εἰς τὴν ἐπι-  
τροπὴν μετένουν μόνον οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ τομῆος καὶ οὐχὶ  
καὶ οἱ τῶν λοιπῶν τομέων. Τὰ μέλη αὐτὰ διορίζονται παρὰ  
τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Θεσσαλονίκης ὑποδεικνυόμενα παρὰ τῶν  
κατόχων τῶν κτηματογράφων ἢ τῶν δικαιουμένων εἰς ἁπό-  
κτησιν τοιούτων δι' ἕκαστον τομῆν ἰδιοκτήρας. Ὁ πρόεδρος τῆς  
τοιούτης ὑποδείξεως καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Γενικοῦ  
Διοικητοῦ Θεσσαλονίκης, ὅστις δύναται νὰ ὀρίσῃ ἕως οἱ μὲν  
πρῶτοι τῶν ἀντιπροσώπων, οἱ γενικοὶ, ὑποδειχθῶσι κατὰ πλει-  
οψηφίαν τῆς ἁξίας τῶν κτηματογράφων, οἱ δὲ δεύτεροι, οἱ  
εἰδικοί, κατὰ πλειοψηφίαν τῶν κατόχων τῶν κτηματογράφων  
ἢ τῶν δικαιουμένων τοιούτων. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ὑπο-  
δειχθῶσι τοιούτοι ἐξ οἰουδήποτε ἐν γένει λόγου διορίζει τοὺς  
ἀντιπροσώπους τοιούτους τῶν ἰδιοκτητῶν ἕκαστου τομῆος ὁ Γεν.  
Διοικητὴς Θεσσαλονίκης καὶ ἄνευ ὑποδείξεως. Τὸ αὐτὸ πρό-  
σωπον δὲν δύναται νὰ ἔγῃ πλείονας ἀντιπροσωπεύειν.

2. Ἰσάριθμοι ἀναπληρωταὶ τῶν μελῶν τῶν τριῶν τελευταίων  
ἐδαφίων ὀρίζονται καθ' ὅμοιον τρόπον.

3. Τῇ ἐπιτροπῇ προεδρεύει ὁ προϊστάμενος τοῦ Σ.Σ.Π.Θ.

ἢ ὁ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ὀριζόμενος ἀναπληρω-  
τῆς αὐτοῦ εἰς τὰ προεδρικά καθήκοντα.

4. Διὰ τὰς περιπτώσεις, περὶ ὧν διαλαμβάνονται τὰ ἄρθρα  
12—17, εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην προστίθεται καὶ εἰς τῶν  
Ἑρετῶν Θεσσαλονίκης ὡς καὶ ἀναπληρωτῆς αὐτοῦ, προει-  
νόμενοι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Οὗτος κατὰ τὰς  
περιπτώσεις ταύτας προεδρεύει τῆς Ἐπιτροπῆς.

5. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκτελεῖ τὰ ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ὀριζόμενα  
σχετικῶς πρὸς τὴν διάθεσιν τῶν περὶ ὧν προβλέπει οὗτος ἐν-  
νοπέδω.

6. Τὰ τῆς ἀρχαιότητος τῶν συνεδριάσεων καὶ ἐν γένει τὰ τῆς  
λειτουργίας τῆς Ἐπιτροπῆς κανονίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ  
Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

#### Ἄρθρον 4.

1. Τὸ περιλαμβάνον τὰ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 2 ἀνα-  
φερόμενα κτίρια ἢ τμήματα κτιρίων νέον οἰκοπέδον παραχω-  
ρεῖται μετ' αὐτῶν εἰς τὸν πρὸ τῆς πυρκαϊᾶς ἰδιοκτήτην καὶ  
κάτοχον τοῦ σχετικοῦ κτηματογράφου ἀντὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον  
6 ὀριζομένης ἐλαχίστης τιμῆς τοῦ οἰκοπέδου σὺν τῇ προσθήκῃ  
τῆς κατὰ τὸ κτηματογραφὸν τοῦ ἀξίας τῶν κτιρίων διακρινο-  
μένης κατὰ τὰ ἐκεῖ ὀριζόμενα. Καλούμενος οὗτος πρὸς τοῦτο  
παρὰ τῆς Ε. Σ. Θ. ἐφαίται, ἐφόσον ἀποδέχεται τὴν παραχώ-  
ρησιν ἀντὶ τῆς ὀριζομένης ἐλαχίστης τιμῆς, νὰ δηλώσῃ τοῦτο  
καὶ ὅτι ἀναλαμβάνει νὰ καταβάλῃ εἰς τὴν κτηματικὴν ὁμάδαν  
τὴν σχετικὴν πρὸς τὸ κτηματογραφὸν τοῦ διαφορὰν. Ἡ τοιαύτη  
δηλώσις συντάσσεται ἐνώπιον συμβολαιογράφου καὶ ἐπιδίδεται  
εἰς τὸν πρέσβυν τῆς Ε. Σ. Θ. ἐντός τῆς περὶ αὐτῆς ὀριζομένης  
ὁδοῦ ἑλκασσόντος τῶν 15 ἡμερῶν προθεσμίας, τῆς ἀπράκτου  
παραλυσούσης αὐτὸν πλέον ἔχει πρὸς παραχώρησιν δικαίωμα ἢ  
ἀρχικὸς ἰδιοκτήτης καὶ τὸ κτῆμα παραχωρεῖται μετὰ τῶν  
λοιπῶν τῆς κτηματικῆς ὁμάδος.

#### Ἄρθρον 5.

1. Τὰ πρὸ τῆς πυρκαϊᾶς ἀνεγερθέντα καὶ χρησιμοποίησιμα  
κτίρια ἢ τμήματα κτιρίων τῆς κτηματικῆς ὁμάδος, τὰ ὁποῖα  
ρυμοτομοῦνται ὑπὸ τοῦ νέου σχεδίου, εἰς τὴν καταλαβ-  
θάνωνται ὁλοσχερῶς ὑπὸ τῆς ρυμοτομίας, καταδαφίζονται, εἰς  
δὲ μερικῶς, καταδαφίζονται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, μόνον ἐφόσον ἡ  
κατεδάφισις αὐτῶν κρίνεται ἀναγκαία πρὸς ἀποκατάστασιν  
τῆς συγκοινωνίας. Ἡ ἀνάγκη αὕτη τῆς καταδαφίσεως βε-  
βαιούται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ  
γνώμην τῶν κατὰ τὰ στοιχεῖα α' καὶ β' τοῦ ἄρθρου 3 μελῶν  
τῆς Ε. Σ. Θ.

2. Ἡ ἀποζημίωσις τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω καταδαφιστέων  
κτιρίων βαρύνει, μέχρι μέν τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου, τὴν κτηματι-

κὴν ὁμάδαν ἐν συνόλῳ, πέρα δὲ τοῦ ποσοῦ τούτου τὸν Δῆμον  
(ἑσπασιονική).

3. Ἡ καταδαφισις τῶν ὡς ἀνω κτιρίων ἐνεργεῖται κατόπι  
πλημμελῆς εἰδοποιήσεως τοῦ παλαιοῦ ἰδιοκτήτου ἢ τοῦ κατόχου ὑπὸ  
τῆς Ἐπιτροπῆς, γινομένης τοῦλάχιστον ἐνα μῆνα πρὸ τῆς κατα-  
δαφίσεως, τὰ δὲ ἐκ τῆς καταδαφίσεως τυχόν ἔχοντα ἀξίαν ὑλικά  
ἐκποιεῦνται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπὲρ τῆς κτηματικῆς ὁμάδος.

#### Ἄρθρον 6.

1. Ἡ Ε. Σ. Θ. προβαίνει εἰς τὴν διατίμησιν τῶν ἐν τῇ 1ῃ  
παραγράφῳ τοῦ ἄρθρου 2 ἀναφερομένων οἰκοπέδων, καθορίζουσα  
τὴν ἐλαχίστην ἐκάστου αὐτῶν τιμὴν. Ἡ διατίμησις δέον νὰ  
εἴναι τοιαύτη, ὥστε ἡ ὀριζομένη ἐλαχίστη τιμὴ τοῦ συνόλου τῶν  
ἐν τῷ αὐτῷ τομεῖ περιλαμβανόμενων οἰκοπέδων νὰ καλύπτῃ.

α') Τὸ ἄθροισμα τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1394  
ἐκτιμηθεῖσων ἀξιών τῶν ἐν τῷ τομεῖ κατὰ τὸ πρὸ τῆς πυρ-  
καϊᾶς σχέδιον οἰκοπέδων, κτήθημένων κατὰ 50 ο/ο.

β') Τὸ ἀντικειν εἰς ἑκάστην τομεῖ μέρει τῶν κατωθι ἐπιβα-  
ρύνσεων, καθοριζομένων ἐν ἀναλογία πρὸς τὴν ὑπὸ στοιχείον α',  
ἀξίαν δι' ἑκάστην τομεῖ, ἦσαν.

Γ) Τῆς διὰ τὰ ὡς χρησιμοποίησιμα κριθέντα καὶ λόγῳ ρυ-  
μοτομίας καταδαφίζόμενα κτίρια ἢ τμήματα κτιρίων ἀποζη-  
μιώσεως, μὴ δυνάμενης νὰ ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ διὰ πάντας τοὺς  
τομεῖς τὸ ποσὸν τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου.

II) Τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 24 ἀποζημιώσεων καὶ τόκων διὰ  
πυρκαϊῆς ἀκρωθείσας.

III) Αὐξήσεως κατὰ 25 ο/ο ἐπὶ τῆς κατὰ τὸν νόμον 1394  
ἐκτιμηθείσης ἀξίας πάντων τῶν οἰκοπέδων τοῦ παλαιοῦ σχε-  
δίου τῶν περιλαμβανόμενων εἰς τὴν κτηματικὴν ὁμάδαν, ὧν ἑκά-  
στον ἔχει ἐμβαδὸν μικρότερον τῶν ἐκτὸν πενήκοντα τετραγ-  
μικῶν μέτρων καὶ ἀξίαν κάτω τῶν δέκα χιλιάδων δραχμῶν.

Πρὸς καθορισμὸν τῶν ἐπιβαρύνσεων τούτων ἐν πάσῃ περι-  
πτώσει τὰ σχετικὰ ποσὰ δύνανται νὰ προσδιορισθῶσι καὶ κατ'  
ἐκτίμησιν παρὰ τῆς Ε. Σ. Θ.

2. Ὁπωσδήποτε ὁ περιορισμὸς τῆς οἰκοδομησίμου ἐκτάσεως  
ἐκάστου τομέως ἐφόσον ὡς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου σχε-  
δίου ἤθελεν ὑπερβῇ τὰ 27)οο τῆς πηλαϊᾶς τοιαύτης, δὲν δύ-  
ναται νὰ βαρύνῃ τὴν ἀξίαν τῶν νέων οἰκοπέδων τοῦ τομέως.  
Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀφαιρεῖται ἀπὸ τῆς ὡς ἀνω ὑπολογί-  
ζομένης καλυπτέας διὰ τῆς διατιμῆσεως συνολικῆς τοῦ τομέως  
ἀξίας ποσοστὸν τῆς ἀξίας ταύτης ἀνάλογον πρὸς τὴν ἐπὶ  
πλέον ἀπώλειαν τῆς οἰκοδομησίμου ἐπιφανείας, ὅπου βαρύνει  
τὸν Δῆμον Θεσσαλονίκης.

3. Ἐφόσον ἐν τῇ κατὰ τὸν νόμον 1394 ἐκτιμῆται οἰκοπέδου,  
ἐφ' οὗ κεῖται κτίριον ἢ τμήμα κτιρίου κριθέν χρησιμοποίησιμον,

δεν εμφανίζεται χωρισμένως ή αξία του οικοπέδου και του κτιρίου, ή Ε. Σ. Θ. προβαίνει εις την διάκρισιν ταύτην κατ' ιδίαν εκτίμησιν, λαμβάνουσα υπ' όψιν και τὰ στοιχειὰ ἐφ' ὧν ἐβασιίσθη ή απόφασις του Προέδρου Πρωτοδικῶν Θεσσαλονίκης διά τήν ἐν συνόλῳ εκτίμησιν. ἐφόσον υπάρχουν ταυτά. Τοῦτο συμβαίνει και εἰς πᾶσαν ἐν γένει περίπτωσιν καθ' ἣν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀπαιτεῖται ὁ χωρισμός τῶν ἀξιών τούτων.

1. Τὰ κτίρια, περί ὧν τὸ ἐδάφ. 2 τοῦ άρθρου 2, ἐφόσον πρόκειται νὰ διατεθῶσι κατὰ τὰς κατωτέρω δημοπρατίας, διατιμῶνται ἰδιαιτέρως τοῦ οικοπέδου παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν ἀξίαν καθ' ἣν κατὰ τὴν κρίσιν τῆς δύνανται νὰ ἐκποιηθῶσι, και ή αξία αὕτη, προστιθεμένη εἰς τὴν τοῦ οικοπέδου, ἀποτελεῖ τὴν ἐν συνόλῳ ἐλαχίστην τιμὴν τοῦ ἀκινήτου.

2. Ἐφόσον πρόκειται περί ἀκινήτων, δι' ἃ ἀνεγκωρίσθη ή κατὰ τὸ ἐδάφ. 3 τοῦ άρθρου 2 δουλεία, δέον διά τὴν διατίμησιν νὰ λαμβάνηται υπ' όψιν και ή δουλεία αὕτη.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

#### Διάθεσις τῶν ἀκινήτων τῆς κτηματικῆς ὁμάδος.

##### Ἄρθρον 7.

1. Μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω διατίμησιν, ἄρχεται ή διάθεσις τῶν εἰς τὴν κτηματικὴν ὁμάδα ἀνηκόντων κτημάτων, κατὰ τὰ ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ὁριζόμενα, τοῦλάχιστον ἐπὶ τῇ ἐλαχίστῃ αὐτῶν τιμῇ τῆς διατίμησεως.

2. Ἐφόσον ἐπὶ οἰκοπέδου τιμὴς καίτοι κτίριον ή τμήμα κτιρίου, τοῦτο διατίθεται ὡς εἰκὸς ὁμοῦ μετὰ τοῦ οἰκοπέδου.

##### Ἄρθρον 8.

1. Τὰ οἰκόπεδα, τὰ χρησιμοποιοιθῆσόμενα κατὰ τὰ ἐν άρθρῳ 1 § 1 ὁριζόμενα, διατίθενται ἀποφάσει τοῦ Ἰπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, δι' ἧς θέλουσιν ὁρισθῇ ὁ τρόπος και οἱ ὅροι τῆς ἐκποιήσεως, οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ εἶναι και διάφοροι ἐπὶ ἐκάστου ἐκποιουμένου κτήματος. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἰπουργοῦ ἐκδίδεται μετὰ γνώμην τῆς Ε. Σ. Θ.

2. Τὰ περί ὧν ή προηγουμένη παράγραφος οἰκόπεδα δύνανται διά Β. Διατάγματα, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ἰπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, νὰ διατεθῶσι και εἰς ἄλλους ή τοὺς ἐν τῷ άρθρῳ 1 § 1 ὁριζομένους σκοποὺς.

##### Ἄρθρον 9.

1. Ἡ ὑπὸ κτηματογράφων ἀντιπροσωπευμένη ἀξία οἰκοπέδων τῆς κτηματικῆς ὁμάδος λογίζεται, ἀνεξαρτήτως ἐμβαδου και ἀξίας τῶν ἐκπροσωπομένων παρ' αὐτῶν οἰκοπέδων, κῶξή μὲν κατὰ 50 οἰο, ἐφόσον ταῦτα χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τοῦ κατόχου διά τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν άρθρων 4, 12, 13

και 14 ἀπόκτησιν τῶν παραχωρητέων οἰκοπέδων, ὡς και διά τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ άρθρου 15 κατάρθεσιν ἐγγράφσεως.

2. Προκειμένου περί τῆς κατὰ τὸ άρθρον 16 ἐφαρμόσεως τῆς ἀδιαθέτου ἀξίας κτηματογράφων δι' ἐφαρμώσεως ή ἀνταλλαγῆς δι' οἰκόπεδον τοῦ νέου σχεδίου, ή αὕτη ἐξοφλούμενη ἀξία ὡς ἀξία λογίζεται κῶξή μὲν κατὰ 50 οἰο, ἐφόσον τὸ ὅλον κτηματογράφων ἐκπροσωπεῖ παλαιὸν οἰκόπεδον ἐπιφανείας ἄνω τῶν 150 τετρ. μέτρων ή ἐλαττονος μὲν ἐπιφανείας ἀλλ' ἀξίας ἐκτιμηθείσης κατὰ τὸν νόμον 1394 ἄνω τῶν δέκα χιλιάδων δρ. και κατὰ 75 οἰο ἐφόσον τὸ ὅλον κτηματογράφων ἐκπροσωπεῖ παλαιὸν οἰκόπεδον ἐπιφανείας μικροτέρας τῶν 150 τετρ. μέτρων και ἐνταῦθα ἀξίας ἐκτιμηθείσης κατὰ τὸν νόμον 1394 κάτω τῶν δέκα χιλιάδων δραχμῶν.

3. Προκειμένου περί κτηματογράφων ἐκποιηθέντων ὑπὸ τῶν δικαιοῦχων πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, δὲν ἱγύουσιν αἱ ἀνωτέρω κῶξεις διά τοὺς νέους δικαιοῦχους τούτων, ἀλλ' οὕσης και πάσης ἐκπλήξεως τυχόν πρὸ τοῦ νόμου τούτου συμφωνίας. Ἰσχυούσης δὲ μόνον ἐφόσον ἐγένετο μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτοῦ και ἀποδεικνύεται δι' ἐπιστήμον πρότερον. Ἡ αὐτοῖς ἐννοεῖται ἰσχύουσα ἐφόσον τὰ κτηματογράφα περιέλθουσιν ἐκ νόμου εἰς τοὺς ἀρχικοὺς ἱεραρχήσας, ὡς και διά πᾶσαν μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἀγοράν.

##### Ἄρθρον 10.

1. Κατὰ τὴν συμφώνως τῷ άρθρῳ 12 ἐκποίησιν τῶν παραχωρητέων ἀκινήτων τοιῶς τιμῆς, ἐπιτρέπεται ή χρησιμοποίησις κτηματογράφων ἀντιπροσωπευόντων οἰκόπεδα μόνον τοῦ αὐτοῦ τοιῶς, ἕκαστον τῶν ὁποίων ἔχει ἐπιφάνειαν μεγαλύτεραν τῶν 150 τετρ. μέτρων ή μικροτέραν μὲν ἐπιφάνειαν, ἀλλὰ ἀξίαν ἐκτιμηθεῖσαν κατὰ τὸν νόμον 1394 ἄνω τῶν δέκα χιλιάδων δραχμῶν.

2. Κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκποίησιν ἐπιτρέπεται ή χρησιμοποίησις δύο ή πλειοτέρων κτηματογράφων ἀντιπροσωπευόντων οἰκόπεδα τοῦ αὐτοῦ τοιῶς, οἰουδήποτε ἐμβαδου και ἀξίας. ἐφόσον τὸ ὅθροισμα τῶν ἐμβαδῶν τῶν τοιούτων οἰκοπέδων εἶναι μεγαλύτερον τῶν 150 τετρ. μέτρων, ή, τοῦτου ὄντος μικροτέρου, ή ἐν συνόλῳ ἀξία τῶν ἔχει ἐκτιμηθῇ ἄνω τῶν δέκα χιλιάδων δραχμ. και ἐφόσον τὰ εἰρημένα κτηματογράφα διατίθενται συνησπισμένα διά τὸ αὐτὸ ἀκίνητον. Ἐν ποιαύτῃ περιπτώσει τὸ σύνολον τῶν κτηματογράφων τούτων διά τὴν κατὰ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον κατάρταξιν αὐτῶν θεωρεῖται ἀντιπροσωπεῖον παλαιὸν οἰκόπεδον, οὔτινος ή τιμὴ μονάδος ἴσoustαι πρὸς πὴν μέσσην τῶν κατὰ τὸν νόμον 1394 ἐκτιμηθεῖσων τιμῶν τῶν καθ' ἕκαστον οἰκοπέδων, τὰ ὁποῖα τὰ κτηματογράφα ταῦτα πραγματικῶς ἀντιπροσωπεύουσι.

3. Κτηματογράφα μὴ πληροῦντα τοὺς ἐν ταῖς δύο προηγου-



μένους παραγράφους εκτιθεμένους όρους αποκλείονται τής χρησιμοποίησης διά την κατά τόν άρθρον 12 εκποίησιν.

4. Κτηματογράφον αντιπροσωπεύον τήν αξίαν οικόπεδου έχοντος όψεις επί δύο ή πλείονων διαφόρων όδων και έμβαδόν δυσαναλόγως μέγα έν σχέσει πρός τάς επί των όδων πλευράς του, ούτως ώστε δυνατή νά καθίσταται ή διαίρεσις αὐτοῦ εἰς δύο ή πλείονα τμήματα, δύναται τή αίτήσει τοῦ κατόχου νά υποδιαιεσθῇ εἰς ἰσαριθμὰ πρός τὰ έν λόγω τμήματα τοῦ οἰκοπέδου μερικὰ κτηματογράφῃ, αντιπροσωπεύοντα ἑκαστον τήν αξίαν τοῦ ἀντιστοίχου τμήματος. Τοιαύτη υποδιαίρεσις δέν ἐπιτρέπεται ὅταν οἰονδήποτε τμήμα τοῦ οἰκοπέδου δέν ἐκπληροῖ ὡς πρός τὸ έμβαδόν και τήν αξίαν τοὺς ὅρους τής ἀνωτέρω 1ης παραγράφου.

5. Ἐκαστον τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκ τής υποδιαίρεσεως τοῦ ἀστικοῦ κτηματογράφου προκυπόντων μερικῶν τοιούτων δύναται νά χρησιμοποιηθῇ ὡς αὐτοτελές κτηματογράφον, ὡς πρός τήν κατὰ τὸ ἐπόμενον δὲ ἄρθρον κατάταξιν αὐτοῦ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἐκ τής αξίας και τής ἐπιφανείας τοῦ τμήματος, ὅπερ ἀντιπροσωπεύει, υπολογιζομένη τιμὴ μονάδος.

6. Ἡ διά τήν κατὰ τὰ ἀνωτέρω υποδιαίρεσιν τοῦ κτηματογράφου αίτησις υποβάλλεται εἰς τήν Ε. Σ. Θ., ἥτις αποφαννεται ἀνεκκλητῶς περί τοῦ τρόπου τής υποδιαίρεσεως, χορηγούσα εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους τὰ σχετικὰ περί αὐτῆς πιστοποιητικά.

#### Ἄρθρον 11.

1. Ἡ Ε. Σ. Θ. πρὸ τής έν ἐκάστῳ τομεῖ ἐκτελέσεως τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 12 δημοπρασιῶν προβαίνει εἰς τήν κατὰ κατηγορίαν κατάταξιν τῶν οἰκοπέδων τοῦ τομέως και τῶν κτηματογράφων τῶν ἀντιπροσωπευόντων τὰ έν τῷ αὐτῷ τομεῖ παλαιὰ οἰκόπεδα ἀναλόγως τής αξίας ἐκαστέρων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατηγοριῶν τούτων δύναται νά διαφέρῃ κατὰ τομέα.

2. Ἡ εἰς κατηγορίας κατάταξις, τῶν μὲν οἰκοπέδων ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ βάσει τής κατὰ τήν διατίμησιν ἡρισθείσης ἐλαχίστης τιμῆς μονάδος τῶν οἰκοπέδων, τῶν δὲ κτηματογράφων ἐπὶ τῇ βάσει τής τιμῆς μονάδος τῶν οἰκοπέδων, ὅτινα ταῦτα ἀντιπροσωπεύουσιν, ὡς προκύπτει αὕτη ἐκ τής κατὰ τὸν νόμον 1394 γενομένης ἐκτιμήσεως.

3. Αἱ κατηγορίαι ἐκάστου τομέως διά τὰς κατὰ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον δημοπρασίας κατατάσσονται εἰς σειράν ἀναλόγως τής ποιότητος τῶν οἰκοπέδων ἐκάστης, τής τάξεως ἀρχομένης ἀπὸ τήν καλλιτέραν ποιότητα.

#### Ἄρθρον 12.

1. Τὰ παραχωρητέα ἀκίνητα ἐκάστου τομέως ἐκτίθενται ὑπὸ τής Ε.Σ.Θ. πρὸς ἐκποίησιν εἰς δημοσίους πλειοδοτικούς συναγωνισμούς κατὰ κατηγορίας οἰκοπέδων, προηγουμένης τής πρῶ-

της τοιαύτης και κατὰ σειράν ἐπομένων διχοδικῶς τῶν λοιπῶν. Τῶν συναγωνισμῶν τούτων ἐξαίρετονται τὰ έν τῷ τομεῖ περιλαμβανόμενα τυχόν οἰκόπεδα τοῦ νέου σχεδίου, τὰ διατεταγμένα εἰς ομάδας κατὰ τὰς θέσεις, εἰς ἃς προβλέπει τοῦτο τήν σύστασιν ἀγορῶν, και ἔχοντα ἑκαστον έμβαδόν μὴ ὑπερβαίνον τὰ 70 π. μ., ὅτινα ἐκποιεῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου ἄρθρου.

2. Τὰ τυχόν παραμένοντα ἀνεκποίητα οἰκόπεδα κατὰ τὸν συναγωνισμὸν κατηγορίας τινὸς κατατάσσονται εἰς τήν ἀμέσως ἐπόμενην κατηγορίαν, ἐκτιθέμενα εἰς ἐπαναληπτικὴν δημοπρασίαν κατὰ τὸν συναγωνισμὸν διά τήν ἐκποίησιν τῶν οἰκοπέδων τής τελευταίας ταύτης.

3. Εἰς τὸν συναγωνισμὸν ἐκάστης κατηγορίας τοῦ τομέως γίνονται δεκτοί:

α') Οἱ κάτοχοι κτηματογράφων τής ἀντιστοίχου κατηγορίας τοῦ αὐτοῦ τομέως.

β') Οἱ κάτοχοι κτηματογράφων τής ἀμέσως ἀνωτέρας τής ὑπὸ δημοπρασίαν κατηγορίας τοῦ αὐτοῦ τομέως.

4. Ἐάν μετὰ τήν συμπλήρωσιν τῶν συναγωνισμῶν διὰ πάσας τὰς κατηγορίας τοῦ αὐτοῦ τομέως παραμένωσιν ἀκίνητα ἀνεκποίητα, ταῦτα ἐκτίθενται ὁμοῦ εἰς γενικὴν πλειοδοτικὴν ἡδημοπρασίαν, μετὰξὺ τῶν κατόχων κτηματογράφων ἀντιπροσωπευόντων οἰκόπεδα τοῦ αὐτοῦ τομέως, καθ' ἣν δέν τηροῦνται οἱ ἀνωτέρω ὡς πρός τὰς κατηγορίας τῶν οἰκοπέδων και τῶν κτηματογράφων περιορισμοί.

5. Οἱ κάτοχοι κτηματογράφων οἰσδήποτε κατηγορίας, ἀντιπροσωπευόντων οἰκόπεδα τομέως τινὸς ὧν τὰ προδήλως ἀντιστοιχὰ ἐξεπονήθησαν πρὸ τοῦ νόμου τούτου και ὧν ἡ ἀγορὰ δέν ἀκυροῦται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 24, δύναται νά μετέσχωσιν εἰς πλειοδοτικὸν συναγωνισμὸν, εἴτε τής κατηγορίας τοῦ τομέως εἰς ἣν ἀνήκε τὸ ἐκποιθὲν οἰκόπεδόν των, εἴτε και εἰς ἄλλου τομέως τής αὐτῆς κατὰ τάξιν κατηγορίας, ἐφόσον ὡς πρὸς τήν τελευταίαν συμμετοχὴν δηλώσωσι τοῦτο εἰς τήν Ε. Σ. Θ. πρὸ τής ἐνάρξεως τής ἐκποίησεως οἰσδήποτε τῶν τομέων τούτων και ἡ Ε. Σ. Θ. ἤθελεν ἐπιτρέψει τήν τοιαύτην συμμετοχὴν.

#### Ἄρθρον 13.

1. Τὰ μετὰ τήν συμπλήρωσιν τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον συναγωνισμῶν δι' ἑκαστον τομέα παραμείναντα τυχόν ἀνεκποίητα ἀκίνητα, ὡς και τὰ κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον 12 ἐξαίρεθέντα τής δημοπρασίας μικρὰ οἰκόπεδα, ἐκτίθενται εἰς γενικὴν πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν.

2. Κατὰ τήν δημοπρασίαν ταύτην οὐδεὶς ἰσχύει ὡς πρὸς τὰς κατηγορίας και τὰ κτηματογράφα περιορισμὸς, δύναται δὲ νά μετεσάχωσι και μὴ κάτοχοι κτηματογράφων.



## "Άρθρον 14.

1. Ὁ εἰς ὃν κατακυρώθη ἀκίνητον κατὰ τὰς συμφωνίας πρὸς τὰ ἄρθρα 12 καὶ 13 δημοπρασίας δικαιούται νὰ ἀγοράσῃ ἄνευ πλειοδοσίας, ἐπὶ τῇ ἐλαχίστῃ τιμῇ διατιμῆσεως κηρύχμενῇ κατὰ τὸ ἀναλογούν ποσοστὸν τῆς διὰ τὴν κατακύρωσιν ὑπερτιμῆσεως τοῦ ἐπὶ πλειοδοσίᾳ κατακυρωθέντος ἀκινήτου, ἐν ᾗ πλείονα οἰκόπεδα συνεισφέρονται τῷ ἀκινήτῳ τούτῳ, ἐφόσον διὰ τοῦ τελευταίου τούτου ἀκινήτου τὴν κατακύρωσιν ἐχρησιμοποιήθῃ ἐν μόνον κτηματογράφῳ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀξία καλύπτει τὴν ἐκτιμηθείσαν ἐλαχίστην ἀξίαν τοῦ κατακυρωθέντος ἀκινήτου καὶ τῶν συνεχομένων ὧν ζητεῖται ἡ ἀγορὰ οἰκοπέδων ἄνευ τῶν ἐπιβαρύνσεων καὶ περὶ οὗ ἀποφασίζεται ἡ ἐνεργούσα τὰς δημοπρασίας Ε. Σ. Θ. Πρὸς τοῦτο ὁ εἰς ὃν ἡ κατακύρωσις τὴν πρὸς ἀγορὰν τῶν συνεχομένων δηλώσιν ὀφείλει νὰ υποβάλῃ μέχρι τῆς κατακυρώσεως τὸ βραδύτερον εἰς τὸν πρέσβειον τῆς Ε. Σ. Θ. Πᾶσα μετὰ ταῦτα τοιαύτη δήλωσις εἶνε ἀπαράδεκτης.

## "Άρθρον 15.

1. Πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὴν δημοπρασίαν παρὰ τῶν πρὸς τοῦτο δικαιουμένων ἀπαιτεῖται ἡ κατάθεσις ἐγγυήσεως, ὡς ἐπίσης ἀπαιτεῖται τοιαύτη καὶ διὰ τὴν ἐπὶ πλέον τῆς κατακυρωθείσης κατὰ τὸ προκηρυσσόμενον ἄρθρον ἀγορᾶς.

2. Ἡ δημοπρασία γίνεται φανερώς ἢ μυστικῶς δι' ἐγγράφων προσφορῶν κατὰ τὰ ἐκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ὀριζόμενα ὡς πρὸς τοῦτο.

Ἐνεργεῖται δ' αὕτη ὑπὸ τῆς Ε. Σ. Θ. ἐπὶ τῇ βᾶσει προγράμματος παρ' αὐτῆς ἐκδιδόμενου καὶ περιέχοντος τοὺς κυριωτέρους ὅρους τῆς δημοπρασίας.

3. Ἡ κατακύρωσις γίνεται ὑπὲρ τοῦ τελευταίου πλειοδότου καὶ ἐν περιπτώσει ἴσων προσφορῶν μεταξὺ πλειόνων, ἀποφασίζει ὁ κληρὸς. Δύναται ἐν τούτοις διὰ Β. Διατάγματος, προκηλούμενου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ γνώμην τῆς Ε. Σ. Θ., νὰ κανονισθῶσιν ἄλλως τὰ τῆς προσιμῆσεως ἐν περιπτώσει ἴσων προσφορῶν.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ὑπὲρ οὗ ἡ κατακύρωσις ἐκπληρώσῃ τὰς ἐν τῇ δημοπρασίᾳ ὑποχρεώσεις τοῦ ἐκδιδέτα ὑπὲρ αὐτοῦ τίτλος ἰδιοκτησίας (παρχωρητήριον), κατὰ τὰ κατωτέρω εἰδικώτερα ὡς πρὸς τοῦτο. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει οὗτος οὐδὲν κτάται δικαίωμα ὡς πρὸς τὸ ἐκπλειστηριασθῆν. Δι' ἀποφάσεως δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ γνώμην τῆς Ε. Σ. Θ., καθορισθῆσεται ἂν καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους ἐπαναληφθῇ ἡ δημοπρασία. Δύναται δὲ πάντως αὕτη νὰ γίνῃ καὶ εἰς ἄλλην κατηγορίαν ὡς καὶ εἰς ἄλλον τομέα ἢ ἐκείνον εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκε τὸ ἐκπλειστηριασθῆν, ὡς ἐπίσης καὶ ἀνεξαρτήτως κατηγορίας τινός, καὶ νὰ ὁρισθῇ ὁ ἀποκλεισμός

κατὰ τὴν δημοπρασίαν τοῦ μὴ ἐκπληρώσαντος τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ὡς πρὸς τὴν ἐνεργηθείσαν.

4. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τῆς Ε. Σ. Θ., ἐπίσης δύναται νὰ ὁρισθῇ μετὰ τὸ πέραν τῆς δημοπρασίας κατηγορίας τινός ἐφόσον κατ' αὐτὴν δὲν ἐξοφλήθησαν πάντα τὰ εἰς αὐτὴν ἀνήκοντα κτηματα, νὰ ἐπαναληφθῇ διὰ τὰ ὑπολειθθέντα πρὶν ἢ προῶν ἡ δημοπρασία εἰς ἑτέραν κατηγορίαν. Ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ δημοπρασία τῶν κτημάτων τομῆως τινός ἢ τοῦ συνόλου τῶν τομῶν, ὅπου κατὰ τομὰς ἢ τὸ σύνολον τούτων ἐνεργεῖται, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, δημοπρασία.

5. Ἐγγυήσις ἐπίσης ἀπαιτεῖται παρὰ τοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 1, δικαιουμένου εἰς παρχωρητὴν ἀκινήτου, κατὰ τὴν ὀριζομένην δηλώσιν ἀποδοχῆς τῆς παρχωρήσεως.

6. Διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδόμενου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, καθορισθῆσονται λεπτομερέστερον τὰ τῆς ἐκτελέσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ τούτου.

## "Άρθρον 16.

1. Τὰ μὴ διατεθέντα ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει πρὸς ἀγορὰν ἀκινήτων κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις κτηματογράφῳ ἐξοφλοῦνται, εἴτε διὰ χρημάτων, εἴτε δι' ἀνταλλαγῆς τῶν ἀδιαθέτων μεινόντων κτημάτων, ἐκτὸς τῶν περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 1 § 1.

2. Πρὸς ἐξοφλήσιν διὰ χρημάτων διατίθενται τὰ εἰσπραχθέντα ἐκ τῶν ὁπωσδήποτε ἐκπληθέντων κτημάτων τῆς κτηματικῆς ὁμάδος μετὰ τὴν ἀρρίθρουν παντὸς ἄλλου βάρους βαρύνοντος τὴν κτηματικὴν ὁμάδα. Κατὰ τὴν ἐξοφλήσιν ταύτην τὰ κτηματογράφῳ λαμβάνονται κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 1 ὀριζομένην ἀξίαν αὐτῶν, προτιμῶνται δὲ τὰ προσφερόμενα μετὰ μεγαλειότηρας ἐκπτώσεως τῆς ἀξίας τῶν ταύτης. Δύναται δ' ἡ ἐξοφλήσις αὕτη νὰ ἀρχίσῃ καὶ πρὸ τοῦ πέρατος τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκποιήσεων καὶ μετὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τούτων.

3. Ὡς πρὸς τὴν δι' ἀνταλλαγῆς ἐξοφλήσιν ἐπίσης τὰ κτηματογράφῳ λογίζονται κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 9 ἀξίαν τῶν καὶ τὰ πρὸς τοῦτο διατιθέμενα οἰκόπεδα κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 6 ἐλαχίστην διατιμήσιν. Δύναται δὲ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ οἰκόπεδον νὰ παρχωρηθῇ ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἀδιαρέτως εἰς πλείονας τοῦ ἐνός ἐκ τῶν κατόχων τῶν ἐξοφλητέων κτηματογράφων. Ἡ ἀνταλλαγή αὕτη ἄρχεται πάντοτε μετὰ τὸ πέραν πάντων τῶν πλειστηριασμῶν.

4. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας δύναται νὰ ὁρισθῇ χρονικὸν διάστημα, οὐκ ἡ κατώτερον τῶν ἑξ μηνῶν, μετὰ τὸ πέραν τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω πλειστηριασμῶν, ἐκτὸς τοῦ ὁποίου δέον νὰ παρουσιάζωσιν οἱ κάτοχοι τὰ κτηματογράφῳ τῶν διὰ τὴν ἀνταλλαγὴν ταύτην. Μετὰ τὴν πάροδον τῆς

ταχθείσης προθεσμίας δύναται νὰ διαταχθῇ ἡ ἐκποίησης τῶν ἀδιαθέτων μετ' αὐτῶν ἐν τῶν περὶ τῶν ἐδάφειον I τοῦ παρόντος κτημάτων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ἐλευθέρως καὶ ἄνευ περιορισμοῦ, χωρὶς κατ' αὐτήν, οὔτε τοῦ κτηματογράφου οὔτε τὰ κτήματα νὰ λογίζονται εἰς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἠρξημένην ἀξίαν.

5. Τὰ τῆς διὰ χρημάτων ἐξοφλήσεως τῆς ἀνταλλαγῆς ὡς καὶ τῆς ἐκποιήσεως κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφειον κανονισθίσονται εἰδικώτερον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας μετὰ γνώμην τῆς Ε. Σ. Θ.

#### Ἄρθρον 17.

1. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν, εἴτε λόγῳ ἀμφισβήτησεως τοῦ δικαιώματος, εἴτε ἐξ ἄλλου λόγου, δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ ἐκποίησις τῶν οἰκειῶν κτηματογράφων ὑπὲρ τῶν δικαιοῦχων, δύναται νὰ παρέχωνται προσωρινὰ τοιαῦτα ὑπὸ τῆς κατὰ τὸν νόμον 1122 ἐποπτευούσης ἐπιτροπῆς εἰς τὸν κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ἐμφανίζοντα ἐπικρατέστερα δικαιώματα, ἐν περιπτώσει ἀμφισβήτησεως σημειουμένων ἐπ' αὐτῶν τῆς ὑπαρχούσης ἀμφισβήτησεως καὶ τοῦ λόγου ἐν γένει δι' ὃν δὲν ἐξεδόθησαν τὰ ὀριστικά. Τὰ τοιαῦτα κτηματογραφοὶ ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰ ὀριστικά κτηματογραφοὶ ὡς πρὸς τὰ διὰ τοῦ παρόντος νόμου διατασσόμενα.

2. Διὰ τὰ κτηματογραφοὶ καὶ τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 16 καὶ 30 τοῦ νόμου 1394 προσωρινὰ κτηματογραφοὶ καὶ πιστοποιητικά ἰσχύουσιν αἱ περὶ αὐτῶν σχετικαὶ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, ἐφόσον ἐν τῷ παρόντι νόμῳ δὲν ὀρίζεται εἰδικῶς τὸ ἐναντίον.

#### Ἄρθρον 18.

1. Διὰ πᾶσαν κατὰ τὸν παρόντα νόμον παραχώρησιν ἐκδίδεται ὑπὲρ τοῦ πρὸς ὃν αὕτη τίτλος ἰδιοκτησίας (παραχωρητήριον), ὅστις μεταγράφεται εἰς τὰ οἰκεῖα βιβλία τῶν μεταγραφῶν, ἰσχυοῦσιν καὶ ὡς πρὸς τὴν τοιαύτην μεταβίβασιν πασῶν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ μεταγραφῆς.

2. Τὰ τὸ κτηματογραφὸν τὸ διατεθὲν πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ παραχωρηθέντος ἀκινήτου ἀφορῶντα βάρη καὶ δικαιώματα τρίτων βαρύνουσι κατ' ἀναλογίαν τὸ παραχωρηθὲν ἀκίνητον, ὡς πρὸς ὃ οὗτοι ἔχουσι δικαίωμα νὰ ἐνεργήσωσι τὰς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων περὶ μεταγραφῆς καὶ ὑποθηκῶν καταχωρίσεις εἰς τὰ οἰκεῖα βιβλία. Ἰσχύουσι δὲ καὶ ἀπέναντι τρίτων, ἐφόσον ἀπαγορεύεται ἡ ἐκποίησης τοῦ παραχωρηθέντος.

Ἐπίσης ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ νόμου 1394 τίτλος πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης τῆς ἐνεχυρούχου Τραπεζίης ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὸ κατὰ τὸν παρόντα νόμον κτηθὲν παρὰ τοῦ ὀφειλέτου τῆς ἀκινήτου.

3. Ἐπὶ ἐν ἔτος ἀπὸ τῆς μεταγραφῆς τοῦ παραχωρητηρίου

ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὸ κατὰ τὸν παρόντα νόμον κτηθὲν ἀκίνητον ἡ διατάξις τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ νόμου 1394.

4. Διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδόμενου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, κανονισθίσεται ὁ τύπος τοῦ παραχωρητηρίου καὶ εἰδικώτερον τὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρόντος ἄρθρου.

#### Ἄρθρον 19.

1. Πᾶσαι αἱ κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἐκποιήσεις τῶν ἀκινήτων τῆς κτηματικῆς ομάδος ἐνεργοῦνται διὰ λογαριασμὸν ταῦτης, δι' ἣν καὶ εἰσπράττονται παρὰ τοῦ Δημοσίου τὰ ἐκ τῶν ἐκποιήσεων τούτων χρηματικὰ ποσὰ καὶ ἐνεργοῦνται περὶ τούτου αἱ εἰς βάρος τῆς πληρωμαί.

2. Μετὰ τὴν πληρωμὴν τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον βαρυνουσῶν τὴν κτηματικὴν ομάδα ὑποχρεώσεων καὶ τὴν ἐξοφλήσιν κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τῶν ἐκεῖ ἀναφερομένων κτηματογράφων, πᾶν μένον ὑπόλοιπον ποσὸν διατίθεται πρὸς πληρωμὴν τῶν τῶν κτηματογράφων τῆς κτηματικῆς ομάδος πρὸς 6 ο)ο ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1918 μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκποιήσεως τῶν οἰκοπέδων κατὰ τὸν παρόντα νόμον, ἐφόσον ὁ κάτοχος κτηματογράφου, παλαιὸς ἰδιοκτήτης, δὲν ἐξεμεταλλεύθη ὅπωςδῆποτε κατὰ τὸν χρόνον τούτον τὸ ὑπὸ τοῦ κτηματογράφου ἐκπροσωπούμενον οἰκοπέδον του. Ἐὰν δὲν ἐπαρκῇ τὸ μένον ποσὸν πρὸς πληρωμὴν πάντων τῶν τόκων τούτων, διανέμεται ἀναλόγως μετὰξὺ τῶν δικαιοῦχων. Ἐὰν δ' ὑπάρξῃ περίσσευμα, διατίθεται ὑπὲρ τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης διὰ τὰ ἐπιβαλλόμενα εἰς αὐτὸν βάρη κατὰ τὸν παρόντα νόμον, καὶ τὸ πλεον ὑπόλοιπον διατίθεται ὑπὲρ τῆς κτηματικῆς ομάδος.

3. Διὰ Β. Διατάγματος, προκλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, κανονισθίσονται ἐπίσης αἱ λεπτομέρειαι τοῦ παρόντος.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ἐφαρμογὴ τοῦ νέου σχεδίου ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς κτηματικῆς ομάδος.

#### Ἄρθρον 20.

1. Διὰ τμήματα προσβληθέντα ὑπὸ τῆς πυρκαϊᾶς ἀλλὰ μὴ περιληφθέντα ἐντὸς τῆς κτηματικῆς ομάδος, δύναται διὰ Β. Διατάγματος νὰ ὀρισθῇ, ἐφόσον ἤθελε κριθῇ ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νέου σχεδίου τῆς πόλεως, ὅτι θέλει γίνῃ ἀνασυγκρότησις τῶν εἰς τὰ τμήματα ταῦτα περιλαμβανομένων οἰκοπέδων.

Ἐφόσον κατὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν ταύτην τὸ ἀνασυγκρουόμενον οἰκοπέδον δὲν δύναται διὰ λόγους τεχνικοὺς νὰ ἀνταποκριθῇ ὡς πρὸς τὸ ἐμβαδὸν καὶ τὰς διαστάσεις εἰς τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 27, προσκυροῦται εἰς τὰ λοιπὰ τοιαῦτα τοῦ

πλήματος, τοῦ ιδιοκτητοῦ ἀποζημιουμένου κατὰ τὰ κατωτέρω ἐν § 4 ὁριζόμενα.

2. Κατὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν ταύτην οὐδεμία καθ' οἰοῦνται ποτε δύναται νὰ ἐγερθῇ ἀξίωσις περὶ ἀποζημιώσεως, ἐφόσον ἡ ὑπὸ τῆς ρυμοτομίας καταλαμβανομένη ἐπιφάνεια οἰκοπέδων ἐκάστης ιδιοκτησίας δὲν ὑπερβαίνει τὰ 27/100 τῆς ἀρχικῆς τοιαύτης καὶ ἐφόσον δὲν κατεδαφίζονται χρησιμοποίησιμα κτίρια ἢ τμήματα κτιρίων ἀνεγερθέντα πρὸ τῆς πυρκαϊᾶς. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ὑπόχρεος πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τὸ ἐπὶ πλέον τῶν 27/100 τῆς ἐπιφανείας ἢ τὰ κατεδαφιζόμενα τοιαῦτα κτίρια, εἶναι ὁ Δήμος Θεσσαλονίκης.

3. Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀποζημίωσις καννίζεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν Θεσσαλονίκης κατόπιν τῆς πρὸς αὐτὸν διαβιβάσεως ὑπὸ τῆς Ε. Σ. Θ. ἀποσπάσματος τοῦ σχεδίου, ἐμφαίνοντος τὰς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου καὶ τῆς ἀνασυγκροτήσεως τῶν οἰκοπέδων προερχόμενας εἰς τὰ ἀκίνητα μεταβολὰς, καὶ γνωμοδοτικῆς αὐτῆς ἐκθέσεως περὶ τῶν ζημιῶν, ἐφαρμοζομένης ἀναλόγως τῆς ὑπὸ τῶν ἀρθρῶν 9 καὶ 10 τοῦ νόμου 1394 προβλεπομένης σχετικῆς διαδικασίας. Ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νόμου τούτου τοιχοκολλήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ κατάληψις τῶν ἀκινήτων, ἅτινα αὕτη ἀφορᾷ, πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ σχεδίου. Ἡ ἀποζημίωσις δύναται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας νὰ καταβάλληται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς βάρος καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, εἰσπραττομένου ἀπὸ τοῦ τελευταίου τούτου τοῦ ἀναλογούντος ταύτῃ ποσοῦ, καθ' ὃν τρόπον θέλει ὁρίζει ἡ ἰδίᾳ ἀπόφασις.

4. Ἐὰν ὡς ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἀνασυγκροτήσεως ιδιοκτησίαι τινὲς ὠφελθῶσιν εἰς βάρος τῶν λοιπῶν, οἱ ιδιοκτῆται τῶν ὠφελουμένων ιδιοκτησιῶν εἰσιν ὑπόχρεοι εἰς ἀποζημιώσιν τῶν ζημιουμένων. Ἡ ἀποζημίωσις ὑπολογίζεται καὶ κανονίζεται κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένη παραγράφῳ ὁρισθέντα, ὁ δὲ δῆμος Θεσσαλονίκης ὑποχρεοῦται νὰ ὑποκαθίστῃ τοὺς διαδίκους εἰς τὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις αὐτῶν, προκαταβάλλων εἰς τοὺς δικαιοῦχος διὰ λογαριασμὸν τῶν υποχρέων τὰς κανονισθείσας ἀποζημιώσεις καὶ εἰσπράττων ταύτας ἰδίᾳ αὐτοῦ φροντίδι ἀπὸ τῶν τελευταίων. Αἱ ἀποζημιώσεις αὗται δύνανται νὰ καταβάλλωνται διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δήμου καὶ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, καθ' ὃν τρόπον ὠρίσθη ἐν τῇ προηγουμένη παραγράφῳ.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ἀκροτελεύτιοι καὶ μεταβατικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 21.

1. Ἀπασα αἱ κατὰ τὸν παρόντα νόμον προσκλήσεις καὶ κοινο-

ποιήσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς ἰδιαιτέρας διατυπώσεις, θεωροῦνται δὲ ἔγκυροι καὶ γενικαὶ προσκλήσεις καὶ κοινοποιήσεις, δημοσιευόμεναι ἐν τῷ Τύπῳ.

2. Ἀπασα ἡ κατὰ τὸν παρόντα νόμον διοικητικὴ διαδικασία καὶ αἱ κατ' αὐτὴν συντασσόμεναι πράξεις καὶ ἀποφάσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου.

Ἄρθρον 22.

1. Ἡ κατὰ τὸν παρόντα νόμον Ε. Σ. Θ. δικαιούται νὰ προσλάβῃ καὶ ἀπολύῃ τὸ διὰ τὰς ἐργασίας αὐτῆς ἀπαιτούμενον βοηθητικὸν προσωπικὸν πρὸς δὲ καὶ πρόσθετον τοιοῦτον, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς συναλλαγῆς μετὰ τῶν ἐνδιαφερομένων ιδιοκτητῶν, ὑποδεικνυόμενον ὑπὸ τῶν τελευταίων τούτων ἢ τῶν οἰκείων κοινοτήτων, καθ' ὃν τρόπον θέλει ὁρίσει ἡ ἐιρημένη ἐπιτροπὴ. Τὴν ἀμοιβὴν τοῦ τοιούτου προσωπικοῦ κανονίζει ἡ ἰδίᾳ ἐπιτροπὴ δι' ἀποφάσεώς της, δὲν δύναται ὅμως αὕτη νὰ ὑπερβῇ ἐν τῷ συνόλῳ της τὸ 1/2 ο/ο τῆς ἐκτιμηθείσης κατὰ τὸν νόμον 1394 ἀξίας τῶν ἀκινήτων τῆς κτηματικῆς ομάδος. Ἡ πρόσληψις καὶ ἀπόλυσις τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσωπικοῦ καὶ ἡ ἀμοιβὴ ἐκάστου τούτων ὑπόκειται εἰς τὴν ἐγκρισιν τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Θεσσαλονίκης.

2. Εἰς τὰ μέλη τῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον Ἐπιτροπῆς παρέχεται ἐιδικὴ ἀποζημίωσις κανονισμένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας καὶ μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ τὰς 15 δραχμὰς δι' ἐκάστην ἡμέραν παρουσίας ἐν τῇ ἐργασίᾳ. Εἰς τὰ τεχνικὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, πὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου ἔχοντα ὡς κύριον αὐτῶν ἔργον, ἀντὶ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης παρέχεται ἐπιφανειακὴ τοιαύτη μέχρι λεπτῶν δέκα κατὰ τετραγωνικὸν μέτρον ἐκτιμωμένης πρὸς ἐκποίησιν ἐπιφανείας οἰκοπέδων τοῦ νέου σχεδίου.

3. Αἱ πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου ἀπαιτούμεναι δαπάναι βαρύνουσι τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ἐγγραφωμένης ἐτησίως ἐν αὐτῷ ἀναλόγου πιστώσεως.

Ἄρθρον 23.

1. Ἡ κατὰ τὸν νόμον 1394 ἐκτίμησις ἀκινήτων ἐνεργεῖται ἐφεξῆς κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ε.Σ.Θ., ἥτις εἰδοποιεῖ περὶ τούτου ἐκάστοτε τὸν ἀρχιεφεύλακα τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ νόμου 1122 πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 1394 καθηκόντων του, καταργουμένης τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ νόμου τούτου.

2. Αἱ κατὰ τὸν νόμον 1122 ὑπὸ τῶν ὁροθετικῶν ἐπιτροπῶν ἐκτιμήσεις τῆς ἀξίας τῶν ὑπ' αὐτῶν προσωρινῶς κτηματογραφουμένων ἐκτάσεων δὲν θεωροῦνται στοιχείον ἀπαραίτητον διὰ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 1394 ἐκτίμησιν τῆς ἀξίας τῶν ἀκινήτων καὶ τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἰδίου νόμου κανονισμὸν τῆς ἀξίας, δυνάμεναι νὰ παραλείπωνται ἐντελῶς.

## "Άρθρον 24.

1. Αἱ δυνάμει τοῦ νόμου 1394 γενόμεναι ἀγοραὶ οἰκοπέδων ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς κτηματικῆς ὁμάδος εἶναι ἄκυροι, ἀναγνωρίζοντο διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὡς μηδελίαν ἔχοντες ἰσχύϊ καὶ ἐκνομον κῦρος τοῦ νόμου τούτου 1394, ὡς πρὸς τὰς δυνάμει αὐτοῦ ἐνεργηθείσας πωλήσεις καὶ κατὰ τοῦτο καὶ μόνον.

2. Ἐξαιροῦνται τῆς ἀκυρότητος ταύτης καὶ ἀναγνωρίζονται δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἔγκυροι ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀγορῶν ἐκεῖναι ἐπὶ τοῦ ἀγορασθέντος οἰκοπέδου, τῶν ὁποίων ἤρξατο ἡ ἀνέγερσις κτιρίου, συμπληρωθείσης τοῦλάχιστον τῆς θεμελιώσεως αὐτοῦ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, προσέτι δὲ καὶ ἐκεῖναι ὡς πρὸς τὰς ὁποίας καταβλήθη ὁλόκληρον τὸ ἀντίτιμον μέχρι τέλους Ἀπριλίου 1921, ἀλλ' ὡς πρὸς τὰς τελευταίας ταύτας μόνον ἐφόσον οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ οἰκοπέδου ᾗθελον οἰκοδομήσει ἐπ' αὐτοῦ ἐντὸς ὁρισμένης προθεσμίας κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ Β. Διατάγματος ὁρισθησόμενα.

3. Ἐ. Σ. Θ. συντεθειμένη κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 4, ἐξετάζουσα καὶ βεβαιούσα ὅτι δὲν συντρέχει τις ἐκ τῶν ἐν τῇ προηγουμένη παραγράφῳ ἐξαιρέσεων, συντάσσει πρᾶξιν περὶ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀκυρότητος τῶν ἀγορῶν τῶν οἰκοπέδων, τῆς καὶ γίνεσθαι μνεία ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς μεταγραφῆς ἐφόσον τυχόν ἔχει μεταγραφῇ ἢ πρᾶξις τῆς ἀγορᾶς κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τοῦ ἀρθρου 3 τοῦ νόμου περὶ μεταγραφῆς.

4. Οἱ ἀγορασταί, τῶν ὁποίων αἱ ἀγοραὶ εἶναι ἄκυροι, δικαιούται νὰ ἀνελθῶσι τὸ καταβληθὲν ἀντίτιμον ἂν καταβλήθη εἰς κτηματογράφον ἢ χρήματα καὶ μετὰ τοῦ νομίμου τόκου τῶν, τὰ τελευταῖα ἀπὸ τῆς καταβολῆς τῶν. Προσέτι δὲ δικαιούται ἀποζημιώσεως, οὐχὶ λόγῳ διαφυγόντος κέρδους, ἀλλὰ διὰ θετικὴν ζημίαν, ἣν ὑφίσταται συνεπείᾳ τῆς ἀκυρομένης ἀγορᾶς, καὶ ἐφόσον αὕτη στρέφεται μόνον εἰς προμήθειαν ὑλικῶν ἢ εἰς δαπάναν σχεδίου δι' οἰκοδομήσιν τοῦ σχετικῶς οἰκοπέδου. Ἀποζημιώσις τοιαύτη δὲν ὀφείλεται, σχετικῶς πρὸς τὰ οἰκοπέδα, δι' ἃ καταβλήθη ὁλόκληρον τὸ τίμημα, ἐφόσον ᾗθελον ἐπέλθαι ἀκυρότης τῆς ἀγορᾶς, διότι οἱ ἰδιοκτῆται τούτου δὲν συνεμορφώθησαν πρὸς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω σχετικὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἀνοικοδομήσεως, ἐκτὸς ἂν μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω Β. Διατάγματος ᾗθελον δηλώσει ὅτι δὲν θὰ ἀνοικοδομήσῃ κατὰ τὰ δι' αὐτοῦ ὁρισθησόμενα. Διὰ τοῦς τόκους καὶ ἀποζημιώσεις ταύτας βαρύνεται ἡ κτηματικὴ ὁμάς.

## "Άρθρον 25.

1. Ἀρμόδια ὅπως χαραντηρίσῃσιν ἐὰν κτίριον ἢ τμήμα κτιρίου, ἀνεγερθὲν πρὸ τῆς πυρκαϊᾶς, τυγχάνη χρησιμοποιήσιμον

πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1394 καὶ τοῦ παρόντος νόμου, εἶναι τὰ τεχνικά μέλη τῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον Ε. Σ. Θ.

2. Οἱ παλαιοὶ ἰδιοκτῆται κτιρίων ἢ τμημάτων κτιρίων θεωρηθέντων ὡς χρησιμοποιησίμων καὶ μὴ καταδικαστέων, ἐφόσον δὲν γίνονται ἐκ νέου κύριοι αὐτῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 4, δύνανται ἐντὸς ἑτοῦ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νὰ ζητήσωσιν ἀναθεώρησιν τῆς ὑπὸ τοῦ Προέδρου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1394 κανονισθείσης ἀξίας αὐτῶν, ἢ αὐτῶν ὑπ' ὅψιν ἡ κατὰ μέσον ὅρον ἀξία αὐτῶν ὡς κτιρίων κατὰ τὰς τελευταίων ἑτοῦ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἐπαναλαμβάνομένης τῆς κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον σχετικῆς διαδικασίας. Διὰ δὲ τὸ ἐπὶ πλέον τῆς ἀρχικῆς ἐκτιμήσεως ποσὸν ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημιώσιν πρὸς τοὺς παλαιούς ἰδιοκτῆτας εἶναι ἡ κτηματικὴ ὁμάς.

3. Τὰ αὐτὰ ἰσχύουσι καὶ ὡς πρὸς τοὺς παλαιούς ἰδιοκτῆτας κτιρίων ἢ τμημάτων κτιρίων θεωρουμένων ὡς χρησιμοποιησίμων καὶ καταδικαστέων ἐφόσον ἡ αἵτησις αὐτῶν ὑποβλήθῃ πρὸ τῆς καταδικάσεως, τοῦ βάρους τῆς ὡς πρὸς ταῦτα ἀποζημιώσεως καὶ κατὰ τοῦτο διεσπασμένης ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων.

## "Άρθρον 26.

1. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 1394 γνωμοδοτικὴ ἐπιτροπὴ καταργεῖται, ἡ δὲ δικαιοδοσία αὐτῆς περιέρχεται ἐφεξῆς εἰς τὴν Ε. Σ. Θ.

2. Αἱ κατὰ τὸν νόμον 1394 ἐπιτροπαὶ διατιμήσεως καὶ ἐκποιήσεως καταργεῖνται, ἡ δὲ δικαιοδοσία αὐτῶν, ἐφόσον δὲν τροποποιεῖται ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου, περιέρχεται ἐφεξῆς εἰς τὴν Ε. Σ. Θ.

3. Ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 1394 ὑποκατάστατος τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας διορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ τελευταίου τούτου, τῇ προτάσει τῆς Ε. Σ. Θ.

## "Άρθρον 27.

1. Διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδόμενων προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων, κανονίζεται ἐφάπαξ δι' ἕκαστον τμήμα τοῦ νέου σχεδίου τὰ ἐλάχιστα ἐπιτρεπόμενα ὅρια τῆς ἐπιφανείας καὶ τῶν διαστάσεων τῶν οἰκοπέδων. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀνέγερσις οἰκοδομῶν ἢ οἰσθήποτε φύσεως ἐν γένει κατασκευῶν ἐπὶ αὐτοτελῶν οἰκοπέδων ἐπιφανείας ἢ διαστάσεων κατωτέρων τῶν ἐλαχίστων τούτων ὁρίων.

2. Διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδόμενων προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων, κανονίζονται ἐφάπαξ δι' ἕκαστον τμήμα τοῦ νέου σχεδίου τῆς πόλεως, τὸ μέγιστον ἐπιτρεπόμενον ὕψος τῶν



οικοδομῶν, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁρόφων, τὸ μέγιστον τῆς ὑπὸ οἰκοδομῶν δυναμένης νὰ καλυφθῇ ἐπιφανείας ἐκάστου οἰκοπέδου, ἡ θέσις τῶν οἰκοδομῶν ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐγκυκλιζόμενον σχέδιον ρυμοτομίας, πρὸς τὸ οἰκόπεδον ἐφ' οὗ κεῖνται αὗται καὶ πρὸς ἀλλήλας, τὰ ἐλάχιστα ἐπιτρεπόμενα ὅρια τοῦ μεγέθους τῶν οἰκοδομῶν καὶ οἱ ὡς πρὸς τὴν τε ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν τῶν οἰκοδομῶν διάταξιν, τὰς διαστάσεις αὐτῶν καὶ τὸν τρόπον καὶ τὸ εἶδος οἰκοδομήσεως τηρητέοι ἐν ἐκάστη περιπτώσει ὅροι διὰ λόγους ασφαλείας, ὑγιεινῆς καὶ αἰσθητικῆς καὶ ἐν γένει οἱ ὅροι ὑφ' οὓς δέον νὰ ἐκτελεῖται οἰοσδότητε φύσεως οἰκοδομικῆ ἐργασίας. Πᾶσα οἰκοδομὴ ἢ τμημα τοιαύτης, ἀνεγειρομένη παρὰ τοὺς περιορισμοὺς τούτους, καταδικάζεται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς βάρος καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἰδιοκτητοῦ, καθ' ὃν τρόπον θέλουσιν ὁρίσει τὰ αὐτὰ Β. Διατάγματα.

3. Διὰ Β. Διατάγματα θέλουσιν ὁρισθῇ ὁ τρόπος καθ' ὃν θὰ ἀσκηθῇ ὁ ἔλεγχος τῆς τηρήσεως τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου ὑπὸ τῶν οἰκοδομούντων, αἱ ἀρμόδιοι πρὸς ἐνάσκησιν τοῦ τοιοῦτου ἐλέγχου ὑπηρεσίαι καὶ ἡ κατὰ τὴν ἐνάσκησιν ταύτην δικαιοδοσία αὐτῶν.

4. Ἡ διεύθυνσις πάντων τῶν ἀφορώντων τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου ζητημάτων καὶ παντὸς ἐτέρου, συναφοῦς τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως καὶ τῇ ἐκτελέσει τῶν σχετικῶν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ ἐργασιῶν, δύναται νὰ ἀνατίθῃται εἰς εἰδικὸν γραφεῖον τῆς ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων Ἐργῶν ἰδρυόμενον ἐν Θεσσαλονίκῃ.

Ἄρθρον 28.

1. Ἐπιτρέπεται ἡ ἐκποίησης κτηματογράφου ἐμφαινόντος οἰκονόμητον ἀξίαν πρὸς οἰονόμητον πρόσωπον ἀπεριορίστως, τηρουμένων μόνον τῶν ἐν ἄρθρῳ 14 τοῦ νόμου 1394 ὅρων ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ κτηματογράφου βεβαίωσιν τῆς μεταβιβάσεως.

Διὰ Β. Διατάγματα, ἐκδιδόμενον προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, δύναται γενικῶς ἢ ἐπὶ ὁρισμένον χρονικὸν διάστημα νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ περαιτέρω ἐκποίησης κτηματογράφων ἐμφαινόντων ποσότητα κάτω τῶν τριάντων χιλιάδων δραχμῶν ἢ νὰ ὑποβληθῇ αὕτη εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 14.

2. Ὅπου δὲν ὁρίζεται ἄλλως διὰ τοῦ παρόντος νόμου, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας δικαιούται νὰ μεταρρυθμίῃ τὰς ἀποφάσεις τῆς Ε. Σ. Θ.

3. Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 1394 καὶ τῶν τροποποιησάντων αὐτὸν μεταγενεστέρων νόμων ἰσχύουσιν ἐφόσον δὲν μεταβάλλονται ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου.

4. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας δύναται δι' ἀποφάσεώς του, νὰ μεταβιβάξῃ ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ τὴν κατὰ τὸν παρόντα

νόμον δικαιοδοσίαν τοῦ εἰς τὸν Γενικὸν Διοικητὴν Θεσσαλονίκης.

5. Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ Β. Διατάγματος κωδικοποίησις τοῦ παρόντος νόμου καὶ τοῦ νόμου 1394 μετὰ τῶν τροποποιησάντων αὐτὸν ἐτέρων νόμων εἰς ἓν ὅλον, μεταβαλλομένης ἐν ἀνάγκῃ τῆς διατάξεως τῶν ἄρθρων, τῶν παραγράφων καὶ τῶν ἐδαφίων αὐτῶν.

Ἄρθρον 29.

Αἱ λεπτομέρειαι τοῦ παρόντος νόμου, οὕτινος ἡ ἰσχὺς ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, κανονισθῇσονται διὰ Β. Διατάγματος.

*Περὶ ἐφαρμογῆς τῆς Ὑποθεσίας Μεταφορῶν εἰς τὸ Ὑπογράφειον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.*

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν β' συζήτησιν). ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Συνιστᾶται παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἰδίᾳ Διεύθυνσις ὑπὸ τὴν προσωνομίαν «Διεύθυνσις Μεταφορῶν», ὑπαγομένη ὑπὸ τὴν ἄμεσον δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ σκοπὸν ἔχουσα τὴν συγκέντρωσιν ἀπασῶν τῶν διὰ θαλάσσης μεταφορῶν τοῦ Κράτους, ὧν ἡ διεξαγωγὴ διενεργεῖται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ ταύτης, ἀποσπωμένης τῆς σχετικῆς δικαιοδοσίας καὶ ἀρμοδιότητος τῶν λοιπῶν Ὑπουργείων ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων.

Ἄρθρον 2.

Εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Διευθύνσεως ταύτης ὑπάγονται·

1) Ἡ ἐπίταξις καὶ ναύλωσις τῶν ἀτμοπλοίων καὶ λοιπῶν πλωτῶν μέσων καὶ κατασκευασμάτων τῶν ἀναγκαιούντων διὰ τὰς μεταφορὰς τοῦ Κράτους καὶ ἡ διαχείρισις τῶν εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν αὐτοῦ ἀνηκόντων τοιοῦτων.

2) Ἡ ἐπίταξις καὶ ἡ προμήθεια τῶν ἀναγκαιούντων διὰ τὴν κίνησιν καὶ λειτουργίαν αὐτῶν γαιωνοράκων καὶ ὑλικῶν.

3) Ἡ λήψις, ἐν περιπτώσει πολεμικῆς ἢ ἄλλης δημοσίας ἀνάγκης, παντὸς μέτρου σχετιζομένου πρὸς τὰς διὰ θαλάσσης συγκοινωνίας ἢ μεταφορὰς.

Ἄρθρον 3.

Ἡ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τοῦ Ἐπισιτισμοῦ Ὑπηρεσία Μεταφορῶν μετὰ τοῦ ἀναγκαιούντος προσωπικοῦ καὶ πάντων τῶν σχετικῶν ἀρχείων αὐτῆς μεταφέρονται εἰς τὴν ἀνωτέρω Διεύθυνσιν.

Ἡ ἀρμοδιότης καὶ δικαιοδοσία τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Ἐπισιτισμοῦ ἐπὶ τῶν θεμάτων μεταφορῶν μεταβιβάζεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Αἱ ἐν ἰσχύϊ συμβά-

σεις μετά τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἐπισιτισμοῦ, καθόσον ἀφορᾷ τῆς θαλασσίας μεταφοράς, ἐξαικολουθοῦσιν ἰσχύουσι διὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας. Ὁ διακανονισμὸς τῶν ἐκπρεμῶν μέχρι 10 Ἰουλίου 1921 ὑποθέσεων μεταφορῶν διανεργηθῆσεται ἐφεξῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας.

\* Ἀρθρον 4.

Τὸ προσωπικὸν τῆς Διευθύνσεως Μεταφορῶν ἀποτελεσθῆ-  
σεται: 1) ἐξ ὑπαλλήλων τῆς καταργουμένης Διευθύνσεως Με-  
ταφορῶν τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἐπιστισμοῦ, διὰ διορισμοῦ μετὰ  
προσδιορισμοῦ τοῦ βαθμοῦ αὐτῶν, προσμετρούμενης εἰς τὸν  
συντάξιμον χρόνον τῆς προγενεστέρας παρὰ τῷ Δημοσίῳ ὑπη-  
ρεσίας των· 2) ἐξ ἐκτάκτου βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, προσλα-  
βανομένου ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας καὶ 3) ἐξ  
ὑπαλλήλων ἐτέρων Ὑπουργείων καὶ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς  
τῆς Ἑλλάδος ἢ ἀξιωματικῶν τοῦ Π. Ναυτικοῦ μαχίμων ἢ  
μὴ ἢ ἀξιωματικῶν τοῦ λιμενικοῦ σώματος δι' ἀποσπάσεως.

Τὸ τακτικὸν προσωπικὸν διορίζεται διὰ Β. Διατάγματος, τὸ δὲ ἑκτακτὸν βοηθητικὸν τοιοῦτον διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ, ἰσχυοῦσης καὶ ἐκτελουμένης καὶ πρὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς της.

Αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ ἐν γένει τοῦ προσωπικοῦ κανονίζονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ ἐν ἀρθρῷ 5 Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου. Εἰς τοὺς ἀποσπώμενους ὑπαλλήλους δύναται νὰ χορηγῇται πρόσθετος μηνιαῖα ἀποζημίωσις, ἥτις οὐδέποτε ὑπερβαίνει τὸ ἥμισυ τοῦ συνόλου τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν των. Ἡ πρόσθετος αὕτη ἀποζημίωσις ὀρίζεται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ.

Τὰ τῆς διαίρεσεως τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἀρμοδιότητος τῶν Τμημάτων ἢ καὶ τῶν Γραφείων τῆς Διοικήσεως Μεταφορῶν καθορισθῇ διὰ Β. Διαταγμάτων.

<sup>ν</sup>Άρθρον 5.

Συνιστάται: παρὰ τῇ Διευθύνσει Μεταφορῶν Γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον αποτελούμενον ἐκ τοῦ Γενικοῦ γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, ὡς προέδρου, τοῦ διευθυντοῦ τῆς Διευθύνσεως Μεταφορῶν, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ καὶ δύο ἐφοπιστῶν, ὀριζομένων διὰ Β. Διατάγματος.

Τὸ Συμβούλιον τοῦτο συνεδριάζει ἐν ἀπαρτίᾳ, παρόντων  
τεσσάρων μελῶν αὐτοῦ. Ἀποφασίζει διὰ πλειονοψηφίας σχετι-  
κῆς τῶν παρόντων, ἐν ἰσοψηφίᾳ δὲ νικᾷ ἡ ψῆφος τοῦ προέδρου.

Ἐν περιπτώσει πολέμου, γενικῆς ἢ μερικῆς ἐπιστρατεύσεως ἢ γενικῶν γυμνασίων τοῦ στρατοῦ μέ θέματα θαλασσιῶν μεταφορῶν, εἰς τὸ Γνωμοδοτικὸν Συμβούλιον προστίθενται ὡς

μέλη, γνωμοδοτούντα ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν μόνον ζητημάτων ἢ στρατιωτικῶν μεταφορῶν. εἰς ἑνότερος ἀξιωματικὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Πολ. Ναυτικοῦ καὶ εἰς ἑνότερος ἀξιωματικὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Στρατοῦ, ὁρίζονται διὰ Β. Διατάγματος.

Σκοπός αυτού είναι: να γνωμοδοτή περί παντός ζητήματος περί το ὅ Ὑπουργός ἤθελε ζητήσει τὴν γνώμη αὐτοῦ, ἰδίᾳ δὲ γνωμοδοτῇ περί τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν κατὰ τὸ ἔθρονον 2 ἀποτασσόμενων πλυστῶν νότων καὶ ὀλικῶν κυνήσεως αὐτῶν, ὡς καὶ περί τῶν μετὰ τὴν ἀποδοχῶν τοῦ ἐν γένει προσημειωθῆ. Διαβύουσα ταύτης.

\*Αποθρον 6.

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μεταφωρῶν τοῦ Κράτους, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν κατέχει εἰδικὰ πιστώσεις παρὰ τῇ Ἑθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος. Αἱ ἐνδύσεις αὐτὰς ἔχουσιν τοὺς σκοποὺς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν οἰκονομικῶν Ὑπουργείων, διὰ λογαριασμοὺς τοῦ κράτους ὑποκαταστήσαντες, ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικῶν κατὰστάντων συμφωνηθῶν μετὰ προγενέστερον ἑκαστοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, ἢ τοῦ ἑτέρου διακρίνουσιν.

Αι διατάξεις τῆς νόμου ΠΝΑ' α' 1910, πρὸς κρένου περὶ πληρωμῶν εἰς τοιοῦτον δῶν ὡς ἔκαστον.

Αἱ δαπάναι τῆς λειτουργικῆς τῆς Διοικήσεως Μνημονίων  
θὰ καταβάλλονται ἀπὸ τῆς Γενικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλά-  
δος, ὑποβίβει τοῦ πρὸς τὴν Διοίκησιν καταγεγραμμένου κατα-  
μετρήσιμου θὰ καταβάλλονται ἀπὸ τῆς Γενικῆς ὑπηρεσίας.  
Ἐἰς τὴν ἀποκομὴν τῶν ἀποκομῶν θὰ καταβάλλονται ἀπὸ  
τῆς Γενικῆς ὑπηρεσίας. Ἐἰς τὴν ἀποκομὴν τῶν ἀποκομῶν  
θὰ καταβάλλονται ἀπὸ τῆς Γενικῆς ὑπηρεσίας. Ἐἰς τὴν ἀποκομὴν  
τῶν ἀποκομῶν θὰ καταβάλλονται ἀπὸ τῆς Γενικῆς ὑπηρεσίας.

"Λοθρον 7.

[illegible]

\*Αρχον 8.

Ἡ ἐπίταξις παντός πλοίου νέου μετατρέπεται εἰς αἰθω-  
νὴν, ὑπογεγραμμένου συμφωνητικοῦ ὅτι οὗτο ὑποβάλλεται εἰς τέ-  
λος θραύτης καὶ ἐνόπιον συμβολαιγράφου συντασσέμενον.  
Ἐάν τις γὰρ ἢ ἐπίταξις ἀγὰρ ἀντιρρήσεως καὶ ἀνῆλθεν καὶ  
ἀποδεχθῇ τὴν καθορίζουμένην ἀποζημίωσιν, ἢ ἀπαίτησις αὐτοῦ  
ἐκδικάζεται ὑπὸ τῶν κατὰ τοὺς οικίους νόμους Διοικητικῶν  
Δικαστηρίων Ναυτικῶν Ἐπιτάξεων.



## Ἄρθρον 9.

Κυροῦνται πᾶσαι αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐνεργηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἐπισιτισμοῦ, πρὸς οἰονδήποτε σκοπόν, ἐπιτάξεις καὶ ναυλώσεις ἀτμοπλοίων καὶ λοιπῶν πλοίων μέσων καὶ κατασκευασμάτων, ὡς καὶ αἱ ἐπιτάξεις τῶν διὰ τὴν κίνησιν καὶ λειτουργίαν αὐτῶν ὁπαιτουμένων ὑλικῶν. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς πληρωτέας ἀποζημιώσεως καὶ ἐκκαθάρσιν τῶν ἐκ τῶν ἐπιτάξεων τούτων ἐκπρεμῶν ὁπαιτήσεων.

## Ἄρθρον 10.

Πᾶσα διάταξις, ἀντικειμένη τῷ παρόντι νόμῳ, καταργεῖται. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Γίνονται δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων·

«Περὶ ἐπαναφορᾶς τῆς ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ ὑπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Ἀκρίσης» καὶ

«Περὶ διαθέσεως τοῦ κληροδοτήματος Γεωργίου Τσαλδάρη πρὸς ἀνάγεσθαι διδασκατηρίου θηλέων ἐν Ξυλοκάστρῳ τῆς Κορινθίας».

Προκειμένου νὰ συζητηθῇ τὸ σχέδιον νόμου· «Περὶ παραγραφῆς ἀξιοποίνων τινῶν πράξεων», ὁ κ. **Πρωθυπουργὸς** δηλοῖ ὅτι ἀντὶ τοῦ τίτλου «περὶ παραγραφῆς» κλπ. τίθεται ὁ τίτλος «περὶ ἄρσεως τοῦ ἀξιοποίνου πράξεων τινῶν» καὶ οὕτω ν' ἀνατυπωθῇ τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπίσης δηλοῖ ὅτι δεόν νὰ διορθωθῶσι καὶ ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τὰ ἐξῆς· Ἐν μὲν τῇ γ' § τῶν λέξεων «δι' οὗ κηρύσσονται παρκαγεγραμμένα τὰ ἔνω ἀδικήματα» εἰς «δι' οὗ αἱρεται τὸ ἀξιοποίνον τῶν ἔνω ἀδικημάτων», ἐν δὲ τῇ δ' § τῶν λέξεων «νὰ ἐξαιρεθῶσι τῆς παραγραφῆς ταύτης: . . .» κλπ. μέχρι τέλους τῆς § ὡς ἐξῆς· «νὰ μὴ ἐπεκταθῇ ἡ τοιαύτη ἄρσις τοῦ ἀξιοποίνου, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον, καὶ ἐπὶ τῶν ἐν Θράκῃ καὶ Μικρᾷ Ἀσίᾳ τελεσθέντων πράξεων». Ἐδήλωσε δὲ προσέτι ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ὅτι ἐπιφέρει εἰς τὸ νομοσχέδιον τὰς ἐξῆς τροπολογίας· **Α'** ἡ πρώτη παράγραφος νὰ τροποποιηθῇ ἀντικαθιστάμενη ὡς ἐξῆς· «ἀπαλλάσσονται κλπ.».

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν τὸ νομοσχέδιον εἰς α' κατ'

ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Γίνονται εἴτα δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ νομοσχέδια·

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Δικροῦς Δικαστηρίου Διεθνούς Δικαιοσύνης» καὶ

«Περὶ τροποποιήσεως δικτάξεων ἀρροισῶν τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Τ. Τ. Τ.».

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ προσωρινῆς ἀπαλλοτρίωσης ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν Μουσουλμάνων», ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** λέγει ὅτι δὲν δύναται νὰ ψηφισθῇ ἀσυζητητὲι νομοσχέδιον ἀρροισῶν τὴν ἰσονομίαν καὶ ἰσοπολιτείαν τῶν Μουσουλμάνων καὶ ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργὸς) λέγει ὅτι οἱ λόγοι, δι' οὓς δὲν ἐπεβλήθη ἡ στρατεύσις εἰς τοὺς Μουσουλμάνους, εἶναι εὐνόητοι, δὲν ἡδύναντο δὲ ἡ Κυβέρνησις νὰ μὲν ἀκάλυπτος διὰ τὸ διοικητικὸν μέτρον τὸ ἴσοῦν ἔλαττε καὶ ζητεῖ ὅπως τὸ μέτρον τοῦτο νομιμοποιηθῇ.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς α' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον.

Γίνονται ἐπίσης δι' ἀναστάσεως δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ νομοσχέδια·

«Περὶ συμπληρώσεως νόμων περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων»·

«Περὶ τῶν μετὰ κατὰ δίκην στρατιωτικῶν ὑποχρεώσεων»·

«Περὶ κανονισμοῦ ἀποδοχῶν τῶν ἐξ ἀποτάξεως, ἀποστρατείας κλπ. ἐπανερχομένων ἀξιωματικῶν, ὡς καὶ τῶν ὁδοιπορικῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ τέως Δ' Σώματος Στρατοῦ τῶν ἐπανακαμφάντων ἐκ Γερμανίας καὶ περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2550 νόμου» ὡς ἐτροποποιήθη·

«Περὶ προσθήκης δικτάξεων εἰς τὸν νόμον 2034» καὶ

«Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἁρθροῦ 3 τοῦ νόμου 2380 τῆς 3 Ἰουλίου 1920 περὶ ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων κατοίκων τῶν περιφερειῶν τῶν χωρίων Δρεμίσκλα, Μπάλτα, Λαίνᾶ καὶ Λαγκαδᾶ τῆς Χαλκιδικῆς, Ἀπειράνθου καὶ Νομοῦ Ἡρακλείου, ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν «περὶ

κυρώσεως τῆς μεταξὺ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς Ἡρακλείου καὶ τοῦ ἀγγλικοῦ ἐργολαβικοῦ Οἴκου Μάκ — "Αλπιν ὑπογραφέας τῆς συμβάσεως διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος Ἡρακλείου" ὁ πληρεξούσιος κύριος **Δουκοῦργος Τσουκαλᾶς** ζητεῖ τὴν ἀνάκλησιν τοῦ νομοσχεδίου, διότι δὲν ἔχει ὑποβληθῆ ἔκθεσις τοῦ Συμβουλίου, ἀλλ' οὐδὲ προϋπολογισμός, πρόκειται δέ, λέγει, περὶ ἔργου προϋπολογισθέντος εἰς εἰκοσι ἑκατομμύρια, ἀλλὰ τὸ ὅποσον θὰ ὑπερβῇ τὰ τριάντα, ἡ δὲ περὶ τούτου σύμβασις μεταξὺ τῆς λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἐνεκρίθη οὐδὲ καὶ ὑπεβλήθη εἰς τὸ Συμβούλιον τῶν Δημοσίων Ἔργων, ἀλλ' οὐδὲ εἰς τὴν τεχνικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας. Ἐξήτησε, προσθεῖται, τὴν κατάθεσιν τοῦ σχετικοῦ φακέλου, ὁ ὅποιος ἐν ταῦτοις δὲν κατετέθη, αἰφνιδίως δὲ χθὲς ὑπεβλήθη νομοσχέδιον περὶ ἔργου τοσούτου σπουδαίου.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν) λέγει ὅτι ἡ σύμβασις κατηρτίσθη μεταξὺ τῆς λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ξένου Οἴκου. Ἐκθέσει ἐν λεπτομερεῖαι τὰ τοῦ ζητήματος, προσθέτων ὅτι οἱ πληρώνοντες θέλουσι τὸ ἔργον καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ σπεύσωμεν εἰς τὴν ψήφισιν. Ἡ γνωμοδότησις τοῦ Συμβουλίου δὲν εἶναι ἀπαραίτητος, διότι δὲν πρόκειται περὶ δημοσίου ἔργου.

**Δ. Τσουκαλᾶς.** Ἡμεῖς θελομεν νὰ μάθωμεν ἂν καὶ κατὰ πόσον ὑπάρχει ἐγγύτης λύσεως τοῦ ζητήματος προσήκουσα πρὸς τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν πληροφορίαν ὅτι ὁ λαὸς τῆς Κρήτης μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἀποδέχεται τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, ἔχω ἀντιθέτους πληροφορίες, πρέπει δὲ νὰ ἐννοήσῃ ὁ κ. Ὑπουργὸς ὅτι δὲν πρόκειται περὶ τοῦ ἔργου, ἀλλὰ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως. Ζητῶ νὰ κατατεθῶσι τὰ ἔγγραφα.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ποιεῖται καὶ ὁ κ.

**Θ. Φαρμακόπουλος**, ζητῶν νὰ κατατεθῇ ὁ σχετικὸς φάκελος.

**Π. Τσαλδάρης.** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν). Θέλω καταθέσει ἅπαντα τὰ ἔγγραφα.

Γίνεται μετὰ ταῦτα δεκτὸν εἰς α' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον.

Γίνονται ἐπίσης δεκτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων.

«Περὶ ἰδρύσεως ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἑλληνικοῦ Βαλκανικοῦ Ἰνστιτούτου», μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Ν. Δ.**

**Δεβίδη**, ὅτι ἡ λέξις Ἰνστιτούτου καὶ Βαλκανικὸν δὲν εἶναι ἐλληνικαὶ καὶ πρέπει νὰ μεταβληθῶσι.

«Περὶ κυρώσεως συμβάσεως μετὰ τῆς ἐταιρείας τοῦ Σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν-Πειραιῶς», καὶ

«Περὶ κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ Μενιδίου καὶ Πάρνηθος ἐν τῷ νομῷ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, καὶ τῆς κατασκευῆς τῶν ἀμειψιτῶν ὁδῶν Χάβαρι-Σιμόπουλο, ἐν τῷ νομῷ Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος, καὶ Φουρνέ-Μεσολῶν ἐν τῷ τῶν Χανίων».

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1534 «περὶ δικτηρήσεως ἐπὶ τιμῇ, τοῦ βαθμοῦ καὶ τίτλου ἐκτάκτου Ἀπεσταλμένου καὶ Πληρεξουσίου Ὑπουργοῦ καὶ Προέδρου Ὑπουργοῦ», ὁ πληρεξούσιος κ. **Χρ. Μητσόπουλος** ὁμιλῶν διὰ μακρῶν κατακρίνει τὸ νομοσχέδιον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως συνταγματικῆς, διότι ὁ τίτλος «Πρόεδρος Ὑπουργῶν» οὐδαμῶς ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως, διότι ὁ τίτλος οὗτος συνεπάγεται μεγάλαν δαπάνην εἰς βάρος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τὰς ὁποίας ὁ κ. Ὑπουργὸς δὲν ἔπρεπε, λέγει, τόσον εὐκόλως νὰ διαθέτῃ. Χαρακτηρίζει τὸ νομοσχέδιον ὡς μηδὲν πραγματοποιοῦν σκοπὸν καὶ ἐπικανχλιόβανει ὅτι ὁ τίτλος «Πρόεδρος Ὑπουργῶν» δὲν ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τῆς διπλωματικῆς ὑπηρεσίας. Ἀναλύων διὰ μακρῶν τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ χαρακτηρίζων ἐν τέλει ὡς τραγέλαφον τὸ νομοσχέδιον, συνιστᾷ ἄποσυρθῆναι τοῦτο.

**Γ. Μπαλτατζῆς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν). Χιρῶ, διότι μοι δίδει ὁ κ. Συνάδελφος εὐκαιρίαν ν' ἀνασκευάσω τὰ λεχθέντα, καθόσον ἡ γενίκεσις, ἣν ἠθέλησε νὰ δώσῃ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου, δὲν ἀνταποκρίνεται οὔτε εἰς τὰ πράγματα οὔτε εἰς τὴν σκοπὸν πρὸς ἣν ταῖνει. Ὁμιλήσεν ὁ κ. Πληρεξούσιος, ἀγνοῶ περὶ ποίας διασπαρῆσεως χρημάτων, περὶ ποίας γενναιοδωρίας τοῦ δημοσίου Τραπεζῆς, καὶ ἀκούουσιν οἱ κ. κ. Συνάδελφοι, οἱ τυχόν μὴ ἀνγνωσάντες τὸ νομοσχέδιον, καὶ ἀκούει τὸ ἀροκτῆριον ὅτι ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν ῥίπτονται ἀπὸ τῶν πρεσβύρων τὰ χρήματα, διότι οὕτω νομίζει ὁ κ. Πληρεξούσιος ὅτι πρέπει νὰ ἐρμηνεύῃ τὸ νομοσχέδιον.

Ἄλλ' ἰδοὺ, κύριοι, περὶ τίνος πρόκειται. Ἐψηφίσθη ὑπὸ τοῦ πρώην καθεστῶτος νόμος ὑπὲρ ὠρισμένων μόνων καὶ φίλων προσώπων. Ἡ Πολιτεία προνομιακῶς ἠθέλησεν, ὅπως αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἐφαρμολογῶνται ὠρισμένως ἐπὶ ὠρισμένων ἀνωτάτων ὑπαλλήλων, ἀπο-

κλεισθέντων πάντων τῶν ἄλλων, οὔτινες ἀπήρεσκον εἰς τὸ καθεστῶς ἐκεῖνο. Τὸ ἀδίκημα τοῦτο σκοπεῖ νὰ ἐπανορθώσῃ τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον, νὰ μὴ ἀφῇσιν ἄνδρες γηράσαντας ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Κράτους καὶ ὑπηρετήσαντας εἰς τὰς ἀνωτάτας βαθμίδας τῆς ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας μὲ τὴν πενιχρὰν σύνταξιν τῶν τριῶν ἢ τεσσάρων ἐκατοντάδων δραχμῶν, καὶ τὰς χήρας καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν τῇ πενίᾳ. Νομίζω, ὅτι ἔχει ὑποχρέωσιν τὸ Κράτος νὰ δώτῃ ἐν αὐτοκλήρῳ ἄρτον, τοῦλάχιστον, εἰς τὰς χήρας ἐκείνων οὔτινες συνετέλεσαν διὰ τῆς ἀφοσιώσεώς των νὰ προαχθῇ τὸ Κράτος εἰς ὃ σημεῖον εὐρίσκεται σήμερον.

Ὁ κ. **Χ. Μητσόπουλος** ἐπιμένει ὑποστηρίζων ὅτι πρόκειται διὰ τοῦ νομοσχεδίου ν' ἀπολαύωσι πρεσβευτικῶν ἐπιδομάτων καὶ χήραι καὶ τὰ τέκνα τῶν πρεσβευτῶν, οὔτινες δὲν θὰ νέμονται πλέον συντάξεις μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀποζημιώσεις καὶ πᾶν τὸ σχετικόν.

**Πολλοὶ Πληρεξούσιοι** ἐξεγείρονται κατὰ τῆς ψήφισεως τοῦ νομοσχεδίου καὶ ζητοῦσι ν' ἀποσυρθῇ τοῦτο.

**Γ. Παπαταξῆς.** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν). Παρακαλῶ ν' ἀναβληθῇ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου, κ. Πρίεδρε, ὅπως μὴ ἀπασχοληθῇ ἐπ' αὐτοῦ ἡ Συνέλευσις, ἐπιφυλάσσουμαι δ' ἐν καιρῷ νὰ ἐμιλήτω εὐρύτερον ἐπ' αὐτοῦ καὶ νὰ καταδείξω τὴν ἀνάγκην τῆς ψήφισεώς του.

Ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου.

Γίνεται εἴτε δεκτὴν εἰς α' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον. «Περὶ διδάκτρων καὶ τελῶν ἐμπυρικῆς ἐκπαιδεύσεως», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ τοῦ εἰς α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν νομοσχεδίου. «Περὶ κατασκευῆς τῆς παρχλιακῆς λεωφόρου Παλαιοῦ Φαλήρου—Βουλιαγμένης» ὁ κύριος **Ν. Γερμανὸς** διαμαρτυρούμενος, διότι προτιμῶνται καὶ γίνονται δαπάναι δι' ἔργα πολυτελείας, ἐνῶ αἱ ἐπαρχιακαὶ συγκοινωνίαι καὶ δὴ αἱ ἐν Μακεδονίᾳ εὐρίσκονται εἰς οὐκ ὀλίγον κατὰστασιν, ζητεῖ ν' ἀποσυρθῇ τὸ νομοσχέδιον.

Κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐμιλεῖ ἐπίσης καὶ ὁ κ. **Κ. Σταματόπουλος**, λέγων, ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν, ἐτέθη ἡ ἀρχὴ νὰ ψηφισθῶσι μόνον τὰ ἐπείγοντα νομοσχέδια καὶ καθ' ἣν στιγμὴν δὲν δύνανται νὰ πληρωθῶσι 15 χιλ. δραχμῶν δι' ἐπισκευὰς ἀναγκασιότατων ὁδῶν καὶ γεφυρῶν ἐν Ἡλείᾳ, ἐν εἶναι πρεπον νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο. Ἐπι-

σης ἀντικρούει τὸ νομοσχέδιον καὶ ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος**.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** (Ὑπουργὸς) ἀπαντῶν λέγει ὅτι εὐρίσκει δεδικαιολογημένας τὰς παρατηρήσεις τῶν κ.κ. Πληρεξουσίων διὰ τὴν κατὰστασιν τῆς συγκοινωνίας τῶν ἐπαρχιῶν. Πλὴν οὔτε μηχανικοί, οὔτε χρήματα, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐργατικά χεῖρες ὑπάρχουσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἐπιτελέσῃ ὡς ἔδει τὸ καθήκον αὐτῆς. Τούτου ἕνεκα ὅλα τὰ δημόσια ἔργα εὐρίσκονται ἐν στασιμότητι, καὶ διὰ τοῦτον τὸν λόγον ἡ Κυβέρνησις ὑποβάλλει ἴδιον νομοσχέδιον «περὶ κατασκευῆς δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὁδῶν», ὅπως δυνηθῇ νὰ ἐξυπηρετήσῃ κατὰ τὸ ἐνὸν τὰς ἐπαρχιακὰς ἀνάγκας. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁμως πρόκειται περὶ συνομολογηθείσης συμβάσεως, δι' ἧς ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἀναλάβει ὑποχρέωσιν, καὶ περὶ ἐνάρξεως τοῦ ἔργου τὸ ὅποῖον δὲν δύναται νὰ διακόψῃ. Ἀλλως πρόκειται περὶ ἐκτιμήσεως καὶ ἀπχλοτριώσεως οὐκοπέδων, δι' ἧς ὑπάρχουσιν ἐκκρεμεῖς κατὰ τοῦ Δημοσίου δίκαι, καὶ ὧν ἡ ἀξία λαμβάνεται πρόνοια νὰ καθορισθῇ ἀπὸ τοῦδε πρὸς ἀποφυγὴν ὑπερτιμῆσεως εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου.

Ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** εὐρίσκει δεδικαιολογημένας ἐπίσης τὰς παρατηρήσεις τῶν κ. Πληρεξουσίων τῶν ἐπαρχιῶν, ἀλλ' ἡ ὁδὸς Βουλιαγμένης καὶ ὁ ἐξωραϊσμὸς καθόλου τῆς πρωτεύουσος δὲν ἀφορᾷ μόνον τὰς Ἀθήνας ἀλλὰ καὶ ὅλοκληρον τὴν Ἑλλάδα. Τάσσεται ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου καὶ συγχάριε μάλιστα τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ψήφισιν αὐτοῦ.

Ὁ κ. **Ι. Κίνιας** τάσσεται ἐπίσης ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, ἀφοῦ, λέγει, τὸ ἔργον ἤρchiσε.

Ὁ κ. **Γ. Μερκούρης** ἐπίσης τάσσεται ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου καὶ λέγει ὅτι, ἂν ἐμελετᾶτο τοῦτο ὑπὸ τῶν ἐπικριτῶν αὐτοῦ, δὲν θὰ ἐγίνετο συζήτησις, διότι δὲν πρόκειται ἡ περὶ διακανονισμοῦ τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν περὶς οὐκοπέδων.

Ὁ κ. **Ν. Γερμανὸς** δευτερολογῶν ἐπιμένει εἰς τὰς ἀναπτυχθεῖσας παρατηρήσεις αὐτοῦ προκειμένου διὰ τὴν ἀπαλλοτριώσιν νὰ δαπανηθῶσι χρήματα καὶ συνιστᾷ ν' ἀποσυρθῇ τὸ νομοσχέδιον.

Ὁ κ. **Α. Παπαξαχαρίου** χαρακτηρίζει τὴν σύμβασιν ὡς ἀμαρτωλὴν, καρπὸν τοῦ ἀνατραπέντος καθεστῶτος, τὸ ὅποῖον παρεχάρε συμβάσεις εἰς ξένους ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ Κράτους διὰ τὰ διαφρημίζηται. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου κινδυνεύ-

ομεν νὰ πληρώσωμεν ἑκατομμύρια ἐπὶ ζημίᾳ τῆς ὅλης συγκοινωνίας τοῦ Κράτους, ἡ δὲ Μακεδονία, ἐνῶ φορολογεῖται βελτίτερον τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν, ἔχει συγκοινωνίαν ἀθλιεστάτην. Καὶ αὐτὰς δὲ τὰς ὑπὸ τῶν Συμβάσεων κατασκευασθεῖσας ὁδοὺς ἐν τῷ νομῷ Θεσσαλονίκης τὸ Κράτος ἠρῶκεν ἄνευ συντηρήσεως καὶ κατεστράφησαν.

Ὁ κ. **Α. Τσουκαλᾶς** λέγει ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶναι ἐπιφέρων καὶ πρέπει νὰ ψηφισθῇ. Περιγράφει τὴν ἀθλίαν κατὰστασιν τῶν ὁδῶν καὶ συνιστᾷ, ἀντὶ ἀγόνων συζητήσεων, νὰ ψηφισθῇ τὸ περὶ συμπληρώσεως καὶ ἐπισκευῆς τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὁδῶν γενικὸν νομοσχέδιον, τὸ ἐν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει ἀναγεγραμμένον.

Ὁ κ. **Περ. Ίαν.** **Ἀργυρόπουλος** εὗρισκει ὅτι ἡ σύμβασις δὲν εἶναι ἐπωφελὴς διὰ τὸ Δημόσιον, ὡς ἔχει καταρτισθῇ, ἀλλ' ἐδαπανήθη ἤδη ἄριστον ποσόν, τὸ ὅποσον δὲν πρέπει νὰ μείνῃ νεκρόν, διακοπτομένης τῆς ἐξακολουθήσεως τοῦ ἔργου, ἀδιάφορον ἂν ἡ ὁδὸς δὲν εἴναι τόσον ὠφέλιμος ὡς ἡ τοῦ Πειραιῶς, δι' ἣν ἔπρεπε νὰ εἴχε ληφθῇ ἤδη μέριμνα. Πλὴν καὶ ὡς ὁδὸς πολυτελείας εἶναι χρήσιμος ἡ ὁδὸς αὕτη, διότι πρόκειται περὶ ὁδοῦ τῆς πρωτεύουσας ἣτις ὀφείλει νὰ ἔχῃ τὴν δέουσαν παρὰστασιν. Διὸ καὶ τάσσεται ὑπὲρ τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Δ. Κρεμέζης** τάσσειται ἐπίσης ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, διότι διὰ τῆς κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ ταύτης θέλει δημιουργηθῇ εἰς ἔτι πνεύμων καὶ διὰ τοὺς κατοίκους τῶν Ἀθηνῶν καὶ διὰ τὰς ἐργατικὰς τάξεις τοῦ Πειραιῶς.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** φρονεῖ ὅτι εὐλόγως περαιοῦνται οἱ κ. κ. Πληρεξούσιοι τῶν ἐπαρχιῶν, ὅσας βλέπουσι νὰ λαμβάνηται κατὰ προτίμησιν μέριμνα διὰ τὴν πρωτεύουσαν. Ἀλλ' ἐν τῇ προκειμένη περιπτώσει πρόκειται περὶ συγκοινωνιακῆς ἀνάγκης τῆς πρωτεύουσας. Τὰ παράπονα δὲν δύνανται νὰ λείψωσι παρὰ μόνον ὅταν, περαιομένου τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος, θὰ κατορθωθῇ διὰ τῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τῆς ἀποκεντρώσεως ν' ἀνατίθηναι τὰ δημόσια ἔργα τῶν ἐπαρχιῶν εἰς τὰ οἰκεῖα ἐπαρχιακὰ συμβούλια, διατιθεμένων τῶν πόρων ἐκάστου νομοῦ ἀποκενιστικῶς διὰ τὰς τοιαύτας ἀνάγκας αὐτοῦ. Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης θὰ προτιμῶνται καὶ ἐπαρχίαι αἱ ἔχουσιν ἐπικρατεστέρους ἀντιπροσώπους ἐν τῇ Βουλῇ, ταῦτέστι Πρωθυπουργοὺς καὶ Ὑπουργοὺς. Προκειμένου περὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου, πρόκειται, λέγει, ὅντως μόνον περὶ ρυθμίσεως δαπα-

νῶν διὰ τὴν ἀπαιλοτριώσιν οἰκοπέδων, ἣτις πρέπει νὰ γίνῃ πρὸς πρόληψιν ζημιῶν τοῦ δημοσίου. Προχωρῶν εἶπε ὁ κ. Στράτος, ποιεῖται λόγον περὶ τῆς ἐν Αἰτωλοακαρνανίᾳ ὁδοῦ Ἀγρινίου—Ἀγίου Βλασίου—Καρπενήσιου, ἣς ἡ δαπάνη προυπελογίσθη, εἰς δέκα τεσσαρὰ ἑκατομμύρια, καὶ ζητεῖ νὰ κατατεθῇ ἡ σύμβασις ἵνα ἀποδειχθῇ ὑπὸ τινος ὁρους ἐκχωροῦνται τοιαῦτα ἔργα εἰς τοὺς ἀλλοδαπούς.

Ὁ κ. **Π. Τσαλδάρης** Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας ἀπαντῶν, λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει ὑπ' ὄψει τῆς τοῦ συστήματος περὶ αὐτοδιοικήσεως τῶν ἐπαρχιακῶν περιφερειῶν εἰς τὸ τοιοῦτο δὲ πρόγραμμα αὐτῆς ἀποβλέπει καὶ τὸ ἐν τῇ σημερινῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει εἰς α' συζήτησιν νομοσχέδιον, περὶ συντηρήσεως τῶν ἐντὸς τῶν πόλεων τμημάτων ἐπαρχιακῶν καὶ δημοτικῶν ὁδῶν. Ως πρὸς τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον, λέγει ὅτι ἔργα δέκα ἑκατομμυρίων ἐξεχωρήθησαν διὰ συμβάσεως εἰς ξένην ἐταιρείαν, τὰ ὅποια διαδοχικῶς προσδιορίζει ἡ Κυβέρνησις. Ἡ σύμβασις ὑφίσταται καὶ εἶναι γνωστή, καὶ δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ προσχθῇ.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δευτὸν εἰς α' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον.

Γίνονται εἰτα δευτὰ εἰς α' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμων.

Περὶ προσόντων καὶ καθηκόντων τῶν λειτουργῶν τοῦ Φρενοκομείου Κερκύρας.

Περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ ἀποκαταστάσεως ἐποίκων καὶ Ἑποικιστικῆς Ὑπηρεσίας νόμων, μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Ἀντ. Χρηστομάνου** περὶ διαγραφῆς τοῦ 5ου ἐδαφίου ἐκ τοῦ ἀρθροῦ 7ου, ἦν δέχεται ὁ κ. Ὑπουργός.

Περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν προχωρούντων μελῶν τῆς Νεοτ. Βρετανικῆς Ἀποστολῆς.

Περὶ ἀπαιλοτριώσεως κτημάτων πρὸς ἔδρυσιν μονίμων συμμαχικῶν νεκροταφείων.

Περὶ ἐξόδων παραστάσεως διοικητῶν μονάδων καὶ στρατιωτικῶν διοικητῶν.

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου „ΓΥΜΤ“ περὶ ταχυδρομικῶν Ταχυεπιτελεσίων, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 495.

Περὶ κυρώσεως ἀποπολιτικῶν συμβάσεων.

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2358 περὶ συμπληρώ-

σεως του νόμου 1979 της 28 Ιανουαρίου 1920 περί ιδρύσεως αντιφυμακτικών ιατρείων, νοσοκομείων, ανασφωτηρίων και όρεινων θεραπευτηρίων.

Περί τροποποιήσεως του άρθρου 2 του νόμου 2143 περί χορηγήσεως υπό της Εθνικής Τραπεζής δανείου εις τους εκ Μ. Ασίας πρόσφυγας υπό την εγγύησιν του Κράτους.

Περί παρκατάσεως της εν άρθρω 7 του νόμου 1222 προθεσμίας προς απόκτησιν άδειας άκτησεως των ιατρικών επανγγελλμάτων εν ταις νέαις Χώραις.

Περί διελύσεως εργολαβικών εκπαιδεύσεων, δημοσίων και λοιπών έργων, συνυπολογηθεισών μέχρι τέλους Μαρτίου 1921, και ανάθεωρήσεως των τιμών των υφισταμένων εργολαβικών και των επαναληφθησυσμένων έρεξής τοιούτων.

Περί συντηρήσεως των εντός των πόλεων τμημάτων επανγελικών και δημοτικών οδών.

Περί κατασκευής και συντηρήσεως δημοτικών και κοινοτικών οδών.

Περί τροποποιήσεως διατάξεων του άρθρου 9 του νόμου 2612 «περί Συνδικάτου Τραπεζών».

Περί παρκατάσεως του χρόνου των Νομοπαρκατασκευαστικών Επιτροπών και ανασυγκροτήσεως αυτών.

Περί δημοσίας ατμοπλοϊκής συγκοινωνίας των νήτων των Κυκλάδων και του Αιγαίου.

Περί προσαλεύσεως προς κατάταξιν εις τον ενεργόν στρατόν των εν τῷ πίνακι Β. της μονιμοποιήσεως έγγεγραμμένων έφένδρων άξιωματικών.

Υποβάλλουσι κατόπι τροπολογίας οι πληρεξούσιοι:

**Σ. Σωτηριάδης**, επί των νομοσχεδίων περί κυρώσεως των νομοθετικών Διατάγματος.

α') «Περί των παρκατεθέντων και απολυθέντων υπαλλήλων».

β') «Περί τροποποιήσεως των διατάξεων της Στρατιωτικής Δικαιοσύνης» και

γ') «Περί τροποποιήσεως του νόμου 1866 και καταργήσεως του νόμου 2489».

**Γ. Σχοινάς** επί του νομοσχεδίου «περί κυρώσεως του από 25 Νοεμβρίου 1920 νομοθετικού Διατάγματος, περί Επισταγελικών υπαλλήλων».

**Κ. Κουμουνδοῦρος, Ν. Καλαντζάκος, Σ. Σωτηριάδης, Δ. Πετρακάκος και λοιποί**, επί του νομοσχεδίου «περί κυρώσεως του νομοθετικού Διατάγματος, της 25ης

Νοεμβρίου 1920 περί αποκαταστάσεως άξιωματικών εις την σειράν αρχιότητός των».

Διακόπεται μετά τούτο η συνεδρίασις ώρα 9 και 10' μ. μ. ίνα επαναληφθῇ την 10 και 30' μ. μ.

## ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΚΟΜΗΝ

Ώρα 11 και 20' μ.μ.

Επαναληφθαισμένης της συνεδριάσεως, συνεχίζεται η συζήτησις επί του εις α' κατ' άρθρον συζήτησιν νομοσχεδίου «περί τροπολογίας της γεωργικής παραγωγής».

**Ο κ. Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Υπουργός επί των Οικονομικών) λαμβάνων τον λόγον και αναλύων τις διατάξεις του νομοσχεδίου, λέγει ότι η δηλωθεῖσα εκ γεωργικής παραγωγής ακαθάριστος προσόδος ανέρχεται εις 513 εκατομμύρια. Επομένως δε τούτην προς 4 τοίς 100, εἰς οὐ προκύπτει ότι η φορολογία δέν είναι διάφορος της ήδη υφισταμένης. Λαμβανομένου δ' οὖν ὅτι η άγροτική περιουσία είναι διανεμημένη κατ' μικρά κτήματα, ως επί τὸ πλεῖστον, δέν κινεῖται άλλο τι διά του παρόντος νομοσχεδίου, παρά φορολογεῖται κατ' ατήματα, μικρά και μεγάλα, με ελάχιστον συντελεστήν. Ούδεμία λοιπὴν διαφορά ισχυρίζεται ότι υπάρχει μεταξύ του κατεμένου φορολογικου νόμου και του υπό συζήτησιν νομοσχεδίου. Η μόνη διαφορά είναι ότι φορολογουμένη σήμερον και εκείνη τὰ εισοδήματα, ἅτινα δέν εφορολογούντο, με ελάχιστην και ανεπαίσθητον φορολογίαν, γενικὴν δὲ φορολογίαν δι' ὅλον τὸ Κράτος.

**Ο κ. Ν. Βλιάμος** φρονεῖ ότι η ληρωθεῖσα φορολογήσιμος βάσις του ἡμίσους δέν είναι σταθερά, διότι τὰ ἔτη παραγωγῆς διαφέρουσι.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Υπουργός επί των Οικονομικών). Η βάσις αὕτη ελήφθη επί τῇ βάσει στατιστικῶν.

**Ο κ. Ι. Κλινίας**, συνεχίζων την γῆθς δικαιοπείσιν ἀγροευσίν του, λέγει ότι ὀρθῶς σκέπτεται νά καταργήσῃ τὸν θεσμόν της δεκάτης διὰ τὰς Νέας Χώρας ή Κυβέρνησις, διότι δέν εἶνε δεκάτη, ἀλλ' ὀγδόη αὕτη ἐπ' ἀκαθάριστων προσόδων, ἥτοι 12 και 1)2 ἐπὶ τοῖς 100 ἐπὶ του εισοδήματος της ὅλης ἀκαθάριστου προσόδου, διότι εὐρίσκεται ἀπέναντι ἀτελοῦς θεσμοῦ του νόμου 1640. Ἀλλ' ἐν τῷ σημεῖω τούτῳ διαφρονεῖ πρὸς τὸν κ. Υπουργόν, διότι η φορολογία αὕτη, ως τίθεται, φορολογεῖ οὐχὶ τὴν παραγωγὴν, ως φαί-



νεται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ἀλλὰ τοὺς μικροκαλλιεργητὰς διὰ πάντα τὰ εἶδη τῶν δημητριακῶν καρπῶν.

**Δ. Γούναρης.** (Πρωθυπουργός). Ὅσακις ἐμιλοῦμεν περὶ δεκάτης, πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ἔχει αὕτη δύο κύρια στοιχεῖα· Ἰὸν τὴν συμμετοχὴν τοῦ Κράτους εἰς τὰ προϊόντα, ἅτινα τοῦτο λαμβάνει εἰς εἶδος, καὶ Ἰὸν τὴν δι' ἐνοικιστοῦ εἰσπραξίν τοῦ ποσοστοῦ τοῦτου. Ἀμφότερα τὰ στοιχεῖα ταῦτα εἶναι μὲν σημαῖα τῆς φορολογίας· τῆς δεκάτης καὶ ἀπεχθῆ διὰ τὸν λαόν. Ἀλλὰ τοιαῦτα δὲν ἔχει τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίον καὶ δὲν πρέπει νὰ κατασκευοφαντεῖται ὁ θεσμός, χαρακτηριζόμενος ὡς φέρων αὐτὰ τὰ δύο μαῦρα σημαῖα. Δύνασθε νὰ εἴπητε ὅτι ἡ τιθεμένη φορολογία εἶναι βαρεῖα καὶ δυσανάλογος, ἀλλὰ μὴ θέλετε νὰ χαρακτηρίσητε αὐτὴν ὡς δεκάτην, διὰ νὰ προκαλέσητε ἐξεγερσιν τοῦ λαοῦ.

Ὁ κ. **Ι. Κίνιας** συνεχίζων λέγει, ὅτι ἐφόσον ἐπεβάλλεται καὶ ἐπιβάλλεται νέα φορολογία ἐπὶ τῆς μικρᾶς ιδιοκτησίας, ἐπὶ τοῦ μικροπαράγωγου, πρόκειται περὶ ἀπεχθοῦς φορολογίας, καὶ δὲν εἶναι κατάλληλος ἡ στιγμή νὰ τεθῇ τοιαύτη φορολογία.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης.** (Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν). Ἐχέτε ὅμως ὑπ' ὄψιν σας καὶ τὴν θέσιν ἐν ἣ εὐρίσκεται τὸ Κράτος κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην;

**Ι. Κίνιας.** Ἄλλο ζήτημα τοῦτο, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλῶ, ὅπως σκεφθῇ κατ' ἄλλον τρόπον νὰ φορολογησῇ τὸν ἑλληνικὸν λαόν ἡ Κυβέρνησις, διότι πρόκειται περὶ φορολογίας αἵματος. Δὲν πρέπει ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ φορολογηθῇ ὁ μικροκαλλιεργητής.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης.** Γνωρίζετε, ὅτι ἐὰν θελήσω νὰ ἐφαρμόσω τὸν ὑφιστάμενον νόμον, θὰ ἐπικινεσηθῇ ὁλόκληρος ἡ Ἑλλάς;

Ὁ κ. **Ι. Κίνιας** ἐξακολουθῶν, κάμνει καὶ ἄλλας τιμὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἀνθρῶν τοῦ νομοσχεδίου, καταληγῶν δὲ συνιστᾷ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ φορολογικοῦ ποσοστοῦ, ὥστε νὰ μὴ καταντᾷ αἰσθητὴ ἡ φορολογία ἐπὶ τῶν μικροκαλλιεργητῶν, ἀλλὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος 1640. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ προτείνει νὰ ὁρισθῇ εἰς 2 τοῖς % ἡ φορολογία.

Ὁ κ. **Χ. Καρῆς**, συνιστᾷ νὰ ἐξαίρεθῇ τὸ ὑπὸ τῶν γεωργῶν σπειρόμενον ποτόν, διότι μετὰ τὸ  $\frac{1}{2}$ , ὅπερ δίδει οὗτος εἰς τοὺς ιδιοκτήτας, δὲν τῷ ὑπολείπεται τίποτε. Νὰ ἐξαίρεθῇ τῆς φορολογίας εἰδικῶς ὁ σπόρος.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης.** (Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν). Ἐκείνο τὸ ὅποσον δύναμαι νὰ κάμω εἶναι νὰ δεχθῶ νὰ περιορισθῇ τὸ ποτόν εἰς 3 τοῖς % ἐπὶ τῆς ἀκαθάρτου προσόδου ἐπ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος, πρὸς δυνάμην.

Ὁ κ. **Ν. Κаланτζάκος** λέγει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφειμένη ἀπὸ ταμειωτικῶν λόγων καὶ καταδικάζουσα τὸν νόμον 1640, λόγῳ τῶν ἀτελειῶν αὐτοῦ καὶ λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ἀπεφέρειν οὗτος τὸ πρὸςδωκόμενον ποσόν, ἐπέβαλε πρὸς τακτοποίησιν τοῦ παρὸν νομοσχεδίου. Τὸ νομοσχεδίον ὅμως τοῦτο δὲν εὐρίσκει σύμφωνον πρὸς τὴν νεωτέραν οἰκονομολογικὴν ἐπιστήμην, διότι τὰ μαῦρα σημαῖα, περὶ ὧν ἀνέλεσεν ὁ κ. Πρωθυπουργός, μένουσι καὶ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ πάντοτε μαῦρα, ἐπὶ δὲ ποτὲ καὶ νὰ περικλίστῳσιν αἱ λέξεις.

Καὶ ἀναλύων τὸ νομοσχεδίον, ἀπορροῦει τοῦτο καὶ κατ' ἀρχὴν καὶ ἐν ταῖς λεπτομερείαις αὐτοῦ, συνιστᾷ δὲ ὅπως ἐξευρεθῇ δικαιότερον σύστημα φορολογίας καὶ διὰ τὸν μικροκαλλιεργητὴν καὶ διὰ τὸν μεγαλοιδιοκτήτην, καθότι ἡ φορολογία τοῦ μικροκαλλιεργητοῦ εἶναι καταθλιπτικὴ καὶ γυνώνει τελείως τοῦτον ὥστε νὰ τὴν καταστήτῃ πενέστατον. Ἐάν, λέγει, ἡ Κυβέρνησις ἐπιμένῃ, φοβεῖται μὴ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου ἔχει οὐχὶ εὐχάριστον ἀντικατοπτρὸν τὸν λαόν. Οὕτε καὶ με 3 τοῖς % ἐκάτῃ, προσθέτει δύναμι νὰ δεχθῶ νὰ ψηφίσω τὸ νομοσχεδίον, ὅπερ δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐν τῇ Παλαιᾷ Ἑλλάδι, ἡ ὅποια καὶ ἄλλους φόρους πληρώνει, ὡς τοῦ ἐλκίου, τῆς στακίδος κλπ. Καταλήγων προτείνει, ὅπως, ἐν μὲν ταῖς Ν. Χώρας ἡ δὲ κατὰ μετριοσθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐν δὲ τῇ Παλαιᾷ Ἑλλάδι ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος 1640, μέχρις οὗ δὲ θῇ κατὰ καιρὸς νὰ μελετήσωμεν ὅλους τοὺς φορολογικοὺς νόμους καὶ νὰ ἀρξίσωμεν τὴν φορολογίαν οὐχὶ ἀπὸ τοῦ μικροιδιοκτήτου, ὅστις καὶ τὸ αἷμα τοῦ προσφέρει εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν μεγάλων κερδῶν καὶ διὰ τῶν ἐντάτων, ἅτινα οὐδαμῶς ἐφορολογήθησαν.

Ὁ κ. **Κ. Φιλανδρός** χαρακτηρίζει τὸν φόρον τῆς δεκάτης ὅτι μόνον ἐπαχθῇ ἀλλὰ καὶ ἀλγεινόν, διότι ἐκτὸς τῆς βαρεῖας φορολογίας ἀποπνέει καὶ κατακτητικὸν δεσποτισμὸν, φρικιδισμόν. Παρακαλεῖ τὸν κ. Ὑπουργόν, ὅπως, ἐφόσον θὰ παραμείνῃ διὰ λόγους ἄλλους ἡ δεκάτη ἐν Ἑλλάδι, ἐξαίρεθῶσιν αὐτῆς περιφέρειαι τινες αὐτῆς, ληφθῶσι μέτρα κατὰ τῶν ἐνοικιστῶν τῆς δεκάτης, φροντίσῃ δὲ ἐν καιρῷ νὰ καταργήσῃ οὗτος αὐτὴν ἐν Ἑλλάδι καὶ πρὸς ἀπαλ-



λαγήν τῶν γεωργικῶν πληθυσμῶν ἀπότης ἐπαχθοῦς ταύτης· φορολογίας καὶ πρὸς ἐξανέμισιν τῆς ἀλγεινῆς ἐντυπώσεως τοῦ ραγιαδισμού, τὸν ὅποιον φέρει εἰς τὸν νοῦν τοῦ ἔλευ-  
θεροῦ Θρακῆς καὶ μόνον ἡ ὀνομασία τῆς δεκάτης.

Ὁ κ. **Γ. Βαρθολομαίου** ἀναπτύσσων τὸ ζήτημα τῆς φορο-  
λογίας τῆς ἐγγείου παραγωγῆς ἐπικρατεῖ ἀπολύτως τὴν  
κατάρτησιν τοῦ ἐπαχθοῦς φόρου τῆς δεκάτης. Εἰσερχόμενος  
δὲ εἰς τὸ ζήτημα τοῦ φορολογικοῦ συστήματος, τὸ ὅποιον  
δέον νὰ ἐρρασιωθῇ διὰ τὴν φορολογίαν τῆς ἐγγείου  
παραγωγῆς ἐν Ἑλλάδι, φρονεῖ, καίτοι ἀναγκάζει τὴν  
ἀπὸ θεωρητικῆς ἀπόψεως πλεονεκτήματα τῆς φορολο-  
γίας τῆς καθαρῆς προσόδου, ὅτι τὰ οικονομικὰ συστήματα  
δὲν εἶνε δυνατόν νὰ στηρίζονται ἐπὶ ἀκράτου δογματι-  
σμοῦ, ἀλλὰ δέον πρωτίτως νὰ εἶναι ἀνάλογα πρὸς τὴν  
ψυχολογίαν καὶ τὴν οικονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ἐξέ-  
λεξιν τοῦ λαοῦ, τὸν ὅποιον πλήττουσιν. Ποιούμενος διὰ  
τοῦτο ὠρισμένως ἐπιφυλάξεις, ὡς πρὸς τὰς μεγάλας ἐπιχει-  
ρήσεις, δι' αἷς συνιστᾷ τὴν ἐξέδρασιν ἀσφαλοῦς βασσεως τῆς  
προσόδου, ἐξασφαλισμένης τὴν ἐπιβολὴν προδευτικῆς φορο-  
λογίας, κηρύσσεται κατ' ἀρχὴν ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου καὶ  
δι' ἄλλους λόγους, ὡς ἀναπτύσσει, καὶ διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ  
φορολογία τοῦ νόμου τῆς καθαρῆς προσόδου ἀπεδειχθῇ ἀνε-  
φάρμοστος, λόγῳ τοῦ πολυπλόκου τῆς συνθέσεώς της, τοῦθ'  
ὅπερ δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν μορφοτικὴν ἢ ψυχολογικὴν  
κατάστασιν τοῦ Ἑλλήνου, ἐπιτηδείου πάντοτε νὰ κατα-  
στρατηγῇ τοὺς φορολογικοὺς ἰδίως νόμους.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιφυλάξεις τινὰς ὡς πρὸς τὰς λεπτο-  
μερείας τοῦ νομοσχεδίου, λέγει δ' ὅτι νόμοι φορολογικοὶ  
ἀκαμπτοὶ ἀλλ' ἀπλοῖ, πλὴν τῶν ἄλλων πλεονεκτημάτων,  
θὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν δικαιοδικαίωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ  
λαοῦ καὶ θὰ περιορίσωσιν τὴν τάξιν πρὸς καταστρατηγήσεις.

Ὁ κ. **Δημ. Κατσάνος** ἐμὴν διὰ μικρῶν ἀπο-  
κρούει τὸ νομοσχέδιον, διότι ἐπιβαρύνει μόνον τὴν τάξιν  
τῶν γεωργῶν καὶ μικροκτηματιῶν, φορολογούν καὶ τοὺς  
λαχνοκτήκους ἀκόμη, οἵτινες οὐδέποτε ἐφορολογήθησαν,  
ἀντὶ νὰ προστατευθῇ ἡ παραγωγή κατὰ τὰς ἐπαγγελ-  
σίας, αἱ ἔδωκε πρὸς τὸν λαόν ἡ Κυβέρνησις. Ἐν τῷ αὐτῷ  
ζητεῖ ν' ἀποσυρθῇ τὸ νομοσχέδιον.

Ὁ κ. **Ξεν. Μαυρομμάτης** συνιστᾷ τὴν κατάρτησιν  
τῆς δεκάτης ἐν ταῖς Νέαις Ἐπαρχίαις, ἀλλὰ τὴν μὴ ἐπέκ-  
τασιν τῆς φορολογίας ἐπὶ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος. Συνιστᾷ

ἐπίσης τὴν κατάρτησιν καὶ τοῦ νόμου 1640, καὶ τὴν δι' ἐμ-  
μέσου τρόπου φορολογίαν τῶν προϊόντων τῆς γῆς. Ὑπο-  
μνηστικῶν τὰς ἐξεργασίας καὶ τὰς καθυστερήσεις τῶν ῥύ-  
ρων ἀρτυριῶν καὶ κτηνῶν καὶ ἄλλων ἐμῶν ῥύρων, καὶ  
τὴν ἀπέλθειν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς τοὺς ἀμέσους ῥύ-  
ρους, συνιστᾷ τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Α. Τσουκαλῆς**, κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς κατάρτησεως  
τῆς δεκάτης ἐν ταῖς Νέαις χώραις καὶ κατὰ τῆς φορολογίας  
τῶν μικρῶν ἀγροτικῶν ιδιοκτησιῶν τῆς Παλαιᾶς Ἑλλά-  
δος. Ἡ φορολογία λέγει αὕτη εἶναι ἰδικὸς καὶ ἀνταπιστη-  
μονικῆς. Διαικῶς παριστάμεθα πρὸ τῆς δημοσιότητος φόρου ἐπὶ  
τῶν σπειρομένων γαιῶν, φόρου τῶν ἀρτυριῶν καὶ κτηνῶν,  
φόρου ἐπὶ τῆς καθαρῆς προσόδου, φόρου ἐπὶ τῆς ἀκαθάρ-  
στου. Οἱ ἀγροτικοὶ πληθυσμοὶ πληρώνουσι δικαίως τὰς σπα-  
τάλας τοῦ δημοσίου χρήματος. Τὸ νομοσχέδιον πρέπει ν'  
ἀποσυρθῇ.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** λέγει, ὅτι ἐπὶ τῇ βῆσει τῶν τιμῶν,  
ἔχομεν ἄνω τοῦ ἐνὸς δυσσεκατομμυρίου ἀπὸ ἐγγείων ῥύρων.  
Μὴ θέλετε νὰ φθάσωμεν εἰς ἀνυπόστατον. Ὁ κ. Ὑπουργὸς  
ἐσπευτεν, ὑποβιβάσας τὸ 4 οὐ εἰς 3 οὐ εἰς 2 οὐ εἰς 1. Δεκάτη δὲν ὑπάρ-  
χει πλέον καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα· οἰκιστικῶς ἔχει καταρ-  
γῆθαι. Ἀς μὴ διαταρᾶζωμεν τὴν βῆσιν τοῦ νομοσχεδίου. Ἀς  
συζητήσωμεν ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν μόνον. Ἀς ἔχομεν ὑπ'  
ὄψιν τὴν δικαίαν κατανόησιν τοῦ φόρου ἐρ' ὅλων τῶν πλουτο-  
παραγωγικῶν δυνάμεων τῆς χώρας (χειροκροτήματα).

Ὁ κ. **Α. Μάτεσις** λέγει, ὅτι, οὔτε θεωρητικῶς, οὔτε πρα-  
κτικῶς δικαιολογεῖται ἡ φορολογία τῆς ἀκαθάρστου προ-  
σόδου. Δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἰσότητά, διότι ἐρίζει τὰ  
ἐξοδα τῆς παραγωγῆς ἐν γενικῇ γκαμῇ εἰς τὸ ἅμισυ τῆς  
ἀκαθάρστου προσόδου, ἐνῷ τοῦτο δὲν ἀληθεύει ἐν τῇ πραγ-  
ματικότητι, διότι ἀνολόγως τοῦ εἴδους τοῦ προϊόντος, πι-  
κίλλουσι τὰ ἐξοδα τῆς παραγωγῆς. Πρὸς ταῦτα, κατὰ τὸ  
σύστημα τοῦτο, φορολογεῖται ὅχι μόνον ἡ σπορὰ ἀλλὰ φορο-  
λογεῖται καὶ ἡ ἐργασία, τοῦτέστι φορολογεῖται αὐτὴ ἡ ζωὴ.

Ὁ κ. **Ι. Παππαλουκάς** φρονεῖ, ὅτι δέον νὰ ἀναδελθῇ τὸ νο-  
μοσχέδιον, διότι δὲν πρέπει νὰ εὑρεθῇ ὁ πολέμων σήμερον  
λαὸς πρὸ νέας φορολογίας. Ἀς μὴ ζητήσωσι οἱ πληρεξούσιοι  
τῆς νεᾶς Ἑλλάδος νὰ καταργηθῇ ἡ δεκάτη δι' αὐτήν, φο-  
ρολογουμένη ἐπὶ πλέον τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς τῆς  
παλαιᾶς. Τὸ νομοσχέδιον διακρεῖ οὕτω τὴν Ἑλλάδα.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης.** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονο-

μικτών). Τὸ νομοσχέδιον συνενώνει· σαῖς τὴν διακρεῖτε. Δὲν δύνασθε νὰ ὁμιλήτε οὕτω.

**1. Παππαλουκάς.** Θέλω νὰ τὴν ἐνώσω. Ζητῶ τὴν ἀναβολὴν τοῦ νομοσχεδίου.

**Ὁ κ. Ν. Στράτος** διεξερχόμενος τὰ τῶν νόμων περὶ φορολογίας τῶν ἀροτριῶντων κτηνῶν, τῶν σπειρομένων γαιῶν καὶ τῆς καθαρᾶς προσόδου, ὡς καὶ τὰ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν, λέγει περὶ τῆς τελευταίας ὅτι ἠγνόησαν αὕτη τελείως τὸν μικρὸν καλλιεργητὴν, διὰ τῶν ἀπαιτήσεων καὶ τῶν ἐκπτώσεων. Ὁλόκληρον ὅμως τὸ βᾶρος τῆς ἐμμέτου φορολογίας, τῆς διὰ τῶν τελωνείων καὶ τῶν μονοπωλείων ἐνεργουμένης, τῆς ἀποτελούσης περὶ ἡμῶν τὰ 4)6 τῆς ὅλης φορολογίας, ἐπιπτεν ἐπὶ ἔτη ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ τοῦ κυριωτέρου κατὰ κλίμα τοῦ τῶν διὰ τῶν ἐμμέτων φόρων φορολογουμένων εἰδῶν. Ὁ νόμος τῆς φορολογίας τῆς καθαρᾶς προσόδου ὑπῆρξεν ἀταλής. Μόνον ἐνδεικτικὸς φῶρος τοιοῦτος μὲν ἐπὶ τοῖς οἰοθὰ ἤρμοζε. Διὰ τοῦ ὑπὸ κρίσιν νομοσχεδίου δὲν πιστεύω ὅτι ἐπιτυχάνεται τι τὸ καλῦτερον. Ἀψίς προσωρινῆς ἀποράσεως, οἰκοδόμητο, διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς φορολογικῆς ἀποδόσεως τοῦ ἔτους τούτου, καὶ ἀναβολὴ τοῦ νομοσχεδίου θὰ ἦτο προτιμότερον.

**II. Πρωτοπαππαδάκης.** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν). Τὸ νομοσχέδιον εἶναι ἀποψὶς τοῦ ὅλου φορολογικοῦ συστήματος τῆς Κυβερνήσεως, τὸ ὅποῖον δὲν ἤλθε ἀκόμη εὐκαιρία νὰ ὑποβληθῇ.

**Ὁ κ. Ν. Στράτος** συνεχίζων, εἰσέρχεται ἀκολούθως εἰς ἀνάλυσιν τῶν λεπτομερειῶν τοῦ νομοσχεδίου. Τὸ νομοσχέδιον δὲν συντελεῖ εἰς ἐλάττωσιν τοῦ ἐλλείματος τοῦ προϋπολογισμοῦ, τοῦ ἐκ 300 ἕως 400 ἐκτομμυρίων, τὸ ὅποῖον ἐκληροδότησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ συνεχεῖς πόλεμοι, ἀλλὰ καὶ ἡ διαχείρισις τοῦ κατὰ κλίμα κατὰ κλίμα. Συντελεῖ μόνον εἰς τὴν μὴ ἀύξησιν τοῦ ἐλλείματος καὶ τοῦ διὰ τῆς φορολογικῆς ἀφομοιώσεως. Πρέπει νὰ πειθῇ ὁ ἐλληνικὸς λαὸς ὅτι, ὅχι μόνον εἰς νέας φορολογίας ἀλλὰ καὶ εἰς νέα δάνεια καὶ ἐφεξῆς Κυβερνήσεις θὰ κατὰρτίωσιν κατ' ἀνάγκην διὰ νὰ ἀντισταθμίσωσι τὸ ἐλλεῖμα.

Ἀναγινώσκονται μετὰ τοῦτο καὶ γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκάτ' αὐτὰ τὰ ἔτη τοῦ νομοσχεδίου, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 καὶ 19, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἔτη τοῦ νομοσχεδίου εἰς α' συζήτησιν.

**Δ. Γούναρης.** (Ὑπουργὸς). Κύριε Πρόεδρε, λόγῳ τοῦ προεχωρηκότος τῆς ὥρας, παρακαλῶ ἢ νὰ συνεδριάσῃς νὰ γίνῃ τὴν Πέμπτην τὴν πρώτην, ὥρ' 9 π. μ., νὰ γίνῃ δὲ ἐπὶ τὴν Πέμπτην μεταμετῆσθαι, ὥστε νὰ ψηφισθῇ τὴν τελευταίαν τὴν ἐπείγοντα νομοσχέδιον, διότι θὰ διακοπῶσιν αἱ ἐργασίαι τῆς Συνελεύσεως.

Λύεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρ' 3 καὶ 20 π. μ. καὶ ἀπαναληθρῇ τὴν Πέμπτην, ὥρ' 9 π. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Οἱ Γραμματεῖς

**Κ. Ἀργ. Λομβάρδος**

**Γ. Κρεστενίτης**

**Π. Ἰακώβου**

## ΠΝΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν ἡμέραν Ἰουλίου 1921 ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Τρίτην, προσκλήσει τοῦ κ. Προέδρου τῆς Συνελεύσεως Κωνστ. Ἀρχιεπισκοπῆς Λομβάρδου, προσέρχεται ὁ πληρεξούσιος Ἑβραῖος **Μεχμέτ-Ἐνεζλί** καὶ θὰ εἰς τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ Κορκίου ἔδωκε τὴν ἐξῆς ὁρκον·

«Ὁρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ καὶ τοῦ μόνου Ἀληθοῦς Προφήτου, ὅστις εἶναι ὁ Μωάμεθ, ὅτι πιστὸς εἰς τὴν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντίνον, θὰ ἐκπληρώσω εὐσυνηδῆτως τὰ τοῦ ἀντιπροσώπου καθήκοντα· ὅτι οὐδὲ θὰ προτείνω οὐδὲ θὰ ψηφίσω τι παρὰ τὰς πεποιθήσεις μου καὶ ὅτι θὰ συντελέσω εἰς τὴν δικαιοσύνην τοῦ πολιτεύματος, ὅπως ἐξασφαλισθῇ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Λαοῦ».

Ὁ Πρόεδρος

Ὁ ὁρκισθεὶς

**Κ. Ἀργ. Λομβάρδος**

**Μεχμέτ-Ἐνεζλί**

Οἱ Γραμματεῖς

**Γ. Κρεστενίτης**

**Π. Ἰακώβου**

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΝΗ'

Τῆς 8 'Ιουλίου 1921.

Ὡρὰ 9 καὶ 25' π. μ. ὁ ν. **Πρόεδρος** ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς ἑδρας κηρύσσει τὴν ἐναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Προσέρχεται προσκλήτῃ τοῦ κ. Προέδρου ὁ πληρεξούσιος Σκράντα Ἑλληνηστῶν κ. **Γ. Κόκκινος** καὶ θεῖς ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὴν χεῖρα, ὀρκίζεται τὸν συντακτικὸν ὅρκον κατὰ τὸ κάτωθι περριθεμένον πρωτόκολλον ὁρκωμοσίας.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

**Πρόεδρος.** Ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἔχει τὸν λόγον.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Ἐλαί εὐτυχίας, δυνάμενος ν' ἀνακοινώσω πρὸς τὴν Ἑθνικὴν Συνέλευσιν, ὅτι ἀπὸ τοῦ Οὐσάκ, ὅπου εὐρίσκεται ἤδη ὁ Βασιλεὺς καὶ τὸ Ἐπιτελεῖον του, ὡς καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, μοὶ ἀνηγγέλην χθὲς τὸ μεσονύκτιον ὅτι ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς, κατόπι μάχης κατ' ἣν ὁ ἐχθρὸς, καίτοι ἀντιτάξας ἐρρωμένην ἀντίστασιν ἡττήθη, κατέλυθε προχθὲς Τρίτην, περὶ ὧραν 8ην ἑσπερινήν τὴν πόλιν τοῦ Ἑσκή Σεχέρ. (Χειροκρατήματα ζωρὰ ἐκ τῆς αἰθούσης καὶ τῶν θεωρείων καὶ ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Στρατοῦ).

**Πρόεδρος.** Ταύτην τὴν στιγμήν ἔλαβον τὸ ἐξῆς ραδιοτηλεγράφημα, ἐκ μερὸς τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Στρατικῆς Μικρᾶς Ἀσίας Ἀντιστρατήγου κ. Παμπούλα.

**Πρόεδρον Ἑθνικῆς Συνελεύσεως.**

Ἀ θ ῆ ν α ς .

Ἀπὸ τὰ Μικρασιατικὰ ὤψιπενδια, ἀπὸ τὸ Δουρὺλιον, Κιουτάχεια καὶ Ἀρβὺν Καραχισσάρ, ἡ στρατικὴ ἀγγέλουται περιφανὴ νίκην αὐτῆς, ὑποβάλλει εὐχάστῃ χαιρετισμὸν πρὸς τὸ Ἑθνικὸν Σύνεδριον, τὸ τοσοῦτον ἡθικῶς καὶ ὀλιγῶς ἐνισχυσάν αὐτὴν πρὸς ἐπίτευξιν τῆς νίκης.

**Στρατηγεῖτον 7/121.**

**ΠΑΠΠΟΥΛΑΣ**

(Νέαι ζωρὰ καὶ ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ στρατοῦ).

**Κ. Σπυρίδης** (πληρεξούσιος Καλλιπύλειος). Καθ' ἣν στιγμήν ἐλάληθρον τὸ ἔθνος ἀγάλλεται διὰ τὰς περιφανεῖς νίκας τοῦ ἐνδύξου στρατοῦ μας, καθῆκον ἱερὸν ἐπιβάλλεται ἡμῖν νὰ ἀπειθύνωμεν χαιρετισμὸν πρὸς τοὺς ἐνδόξους καὶ σεπτοὺς νεκροὺς, τοὺς παρὰ σκευάσαντας τὰς νίκας ταύτας. Παρκαλῶ ἐγέρθῃτε καὶ ἀναφωνήσατε πάντες. Ἡρώες νεκροὶ αἰωνία σας ἡ μνήμη!

(Ὁλόκληρος ἡ Συνέλευσις ὀρθία καὶ μιᾷ φωνῇ ἀναφωνεῖ. «Αἰωνία ἡ μνήμη»).

**Πρόεδρος.** Κύριοι Πληρεξούσιοι τὴν 11ην ὥραν τῆς σήμερον θὰ τελεσθῇ ἐν τῇ Μητροπολιτικῇ Ναῷ δοξολογία ἐπὶ ταῖς τελεσθεῖσαις νίκαις. Παρκαλῶ ὅπως μεταβῇ καὶ παρὰ στῇ κατ' αὐτὴν ὁλόκληρος ἡ Συνέλευσις.

**Γ. Ἀναστασόπουλος.** Παρκαλῶ νὰ διακοπῇ ἡ συνεδρίασις, ὡπως μεταβώμεν ὅλοι ἐν σώματι εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν.

**Πρόεδρος.** Μάλιστα. Ἀμὲν τῇ κατὰλλήλῃ ὥρῃ θὰ διακοψώμεν τὴν συνεδρίαν.

Ἀνακοινοῦνται κατόπιν ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἐξῆς.

Ὁ κ. **Θ. Ζαμης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἑλληνηστασιατικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρθρου 6, τοῦ νόμου 1432 περὶ ἱεραικῶν Σχολῶν».

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ καταργήσεως φόρου ἐπὶ τοῦ καταναλισκόμενου ταχυδρόμου».

Ὁ κ. **Σπ. Σιάης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «Περὶ κλιμακώσεως τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν ἀναγεγραμμένης πιστώσεως, διὰ συνδρομὴν τοῦ δημοσίου πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις Φιλελευθερευτικὴν ἑταιρείαν, πρὸς συντήρησιν διδασκαλείου θηλέων ἐν Ἀθήναις, Πάτριας, Κερκύρας, Δαρβίση καὶ ἀστυκῶν σχολῶν ἐν Τρικκαλοῖς, Λαμῖαι, Τριπόλει καὶ Καλάμραις».

Ὁ κ. **Σ. Ἀλεξιάδης**, πληρεξούσιος Τρικκαλῶν, ὑποβάλλει τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κυρώσεως τοῦ νομοθετικοῦ Διατάγματος, περὶ ἀνασυντάξεως Σώματος Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης».

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Κ. Σιαματόπουλος** **Α. Πετραλιάς** καὶ **Γ. Κρεστενίτης** ὑποβάλλουσι τροπολογίαν

ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ κατασκευῆς καὶ συμπληρώσεως τῆς ἀμαξιτῆς ὁδοῦ Μενιδίου - Πάρνηθο; ἐν τῷ νομῷ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κτλ.»

Οἱ πληρεξούσιοι κ. κ. **Σ. Παϊπέτης, Γ. Καλατζόπουλος, Γ. Μερκούρης, Ἀ. Μάτεσις, Ἀγαμ. Σλήμαν, Κ. Οικονομίδης, Ν. Καμπάνης, Ζ. Σαβαρίκας, Ν. Τσιριγιώτης, Ν. Ζαφειρόπουλος, Ν. Γερμανός, Σ. Παπᾶς, Π. Σισμάνης, Γ. Σχοινᾶς, Δ. Κατσάνος** καὶ λοιποὶ, ὑποβάλλουσι τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ διαλύσεως ἐργολαβιῶν δημοσίων καὶ λοιπῶν ἔργων, συνμολογηθεῖσων μέχρι τέλους Μαρτίου 1921, καὶ ἀναθεωρήσεως τῶν τιμῶν τῶν ὑφισταμένων ἐργολαβιῶν καὶ ἐπαναληφθησομένων ἐρεξῆς τοιούτων.»

Ἀπαντα θέλουσι τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ.

Εἰσέρχεται κατόπιν ἡ Συνέλευσις, εἰς τὴν

### Ἡμερησίαν διάταξιν

#### τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.

**Πρόεδρος.** β' συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ κυρώσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν ἀπολυθέντων μονίμων ὑπαλλήλων νομοθετικοῦ Διατάγματος.

Ὁ κ. **Σ. Μπαλάνος** (Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ἄνω σχεδίου νόμου) λέγει, ὅτι κατὰ τὴν κρίσιν του οὐδεμίαν, ὅχι μόνον ἀντίρρησης, ἀλλὰ καὶ διάφορος ἀντίληψις, δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει, ὅπως μὴ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐζήτησε κατὰ τὴν προχθυσινήν συνεδρίαν τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου, ἵνα τοῦτο μελετηθῇ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Φρονεῖ ὅτι οὐδαμῶς θὰ ὑπάρξῃ ἀντίρρησης ἐκ μέρους τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅπως γίνῃ παραδεκτὴν, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις φρονῇ ὅτι δὲν ἐπιτρέπει ὁ χρόνος ὅπως συζητηθῇ εὐρέως τὸ ὑποβληθέν νομοσχέδιον, νὰ ψηφισθῇ τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὑποβληθὲν, ἀλλ' ἀφοῦ ἀπαλειφθῇ ἀπ' αὐτοῦ πᾶσα διάταξις, ἄσχετος πρὸς τὴν ἐπαναφορὰν τῶν ἀπολυθέντων δημοσίων ὑπαλλήλων, διότι ἔχουσι τεθῇ διατάξεις ἐν τῷ νομοσχεδίῳ κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν τῶν Ὑπουργείων. Ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀναγραφὴν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ καὶ ἄλλων διατάξεων, ἄσχετων πρὸς τὴν ἐπαναφορὰν τῶν ὑπαλλήλων, ἐφόσον τοιαῦται διατάξεις ὑπῆρχον καὶ ἐν τῷ κατα-

τεθέντι ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως νομοσχεδίῳ. Προκειμένου δὲ νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον, δὲν θὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὸ νὰ ψηφισθῇ τὸ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς κατατεθέν, ἵνα διευκολύνῃ τὴν ἐπιψηφίσιν τοῦ νομοσχεδίου, ὑπὸ τὰς διατυπωθεῖσας πάντοτε κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐπιφυλάξεις.

**Δ Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καταρτίσθη, ὡς γνωστόν, τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἵνα κυρωθῇ τὸ νομοθετικὸν Διατάγμα, δι' οὗ ἐπανήλθον εἰς τὰς θέσεις τῶν οἱ ἀπλυθέντες ὑπάλληλοι τῶν διαφόρων Ὑπουργείων, συμπληρωθῶσι δὲ καὶ ἀτέλειαι τινες τοῦ Διατάγματος. Τοῦτο ὅμως ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, πρὸς ἣν παρεπέμφθη τὸ νομοσχέδιον, νὰ καταρτίσῃ ἴδιον νομοσχέδιον, δι' οὗ ἐπέρχοντα μεγάλοι μεταβολαὶ ἐν ταῖς ὑπηρεσίαις ὅλων τῶν Ὑπουργείων, ἐπὶ προφανεῖ βλάβῃ τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν. Ἐρωτῶ εἶναι δυνατὸν, ἀνευ εὐρείας καὶ μελετημένης συζητήσεως, νὰ γίνωσι δεκταὶ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως αἱ μεταβολαὶ αὗται; Οἷχί βεβαίως, διότι οὔτε ἡ Κυβέρνησις ἀλλ' οὔτε ἡ Συνέλευσις δύναται νὰ λάβῃ τὴν εἰθνήν διὰ τὴν ἐπιψηφίσιν τοιοῦτου νομοσχεδίου. Τοῦτου ἐνεκα, ἐν ἐκ τῶν δύο πρεπεὶ νὰ γίνῃ ἢ νὰ ἀναβληθῇ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου, ὥστε νὰ δοθῇ καιρὸς νὰ μελετηθῇ τοῦτο καὶ νὰ ψηφισθῇ ἐν καιρῷ, ἢ νὰ ψηφισθῇ τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὑποβληθέν νομοσχέδιον, ἀραιουμένων, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, καὶ ἀπὸ τοῦ σχεδίου τῆς Κυβερνήσεως ὅλων τῶν διατάξεων, τῶν ἀφαιρούσων μεταβολὴν ἢ διευρύνεισιν ὑπηρεσιῶν. Προτείνω λοιπὸν πρὸς τὴν Συνέλευσιν νὰ ψηφισθῇ, ὑπ' οὗς ὅρους, εἶπον, τὸ κυβερνητικὸν σχέδιον.

Ἡ πρόταξις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ γίνεται δεκτὴ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως καὶ ἄρχεται ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀναγινώσκοντα καὶ γίνονται δεκταὶ τὰ ἄρθρα 1ον, 2ον, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, 3ον, 4ον, ὡς ἐτροποποιήθη, 5ον, 6ον, 7ον καὶ 8ον. Τὸ 9ον ἄρθρον ἀπαιλεῖται, προτάσει τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, τροποποιουμένης ἐντεῦθεν τῆς ἐφεξῆς σειρᾶς τῶν ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου, 10ον, 11ον καὶ 12ον, γενομένης δεκτῆς τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, καὶ 13ον, ἀναδιαλλομένης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου, λόγῳ τῶν τροπολογιῶν.

Ἐπὶ τοῦ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν νομοσχεδίου «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Δια-

τάγματος «περί τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2024 καὶ ὁρίσμου διατάξεων περὶ προβιβασμοῦ καὶ κανονισμοῦ ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ καὶ καταργήσεως τοῦ 880 νόμου», ὁ κ. **Α. Τσουκαλᾶς** παρατηρεῖ, ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου αὐξάνεται, κατὰ τρόπον δυσανάλογον πρὸς τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας τοῦ στόλου, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν, καὶ προστίθενται εἰς τὴν προϋπολογισμῶν, ἀνευ τινὸς ἀνάγκης, κολοσσαιὶ δαπάναι· προστίθενται 15 ὑποναύαρχοι, 33 πλοίαρχοι κλπ., αἵτινες οὐδὲν ὡς ὑπάρχει λόγος νὰ προστεθῶσι. Διὰ τοῦτο ἀντιτίθεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου καὶ προτείνει ν' ἀποσυρθῇ τοῦτο.

Ο κ. **Ι. Ράλλης** (ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας), δὲν ἀποκρούει τὴν γνώμην τοῦ κ. Τσουκαλᾶ, ἀλλ' οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι, λέγει, ἐτέθησαν ἐξ ὑπεράτης ἀνάγκης, πρὸς ἐκανοποίησιν ὅλων ἐκείνων τῶν παλαιῶν ἀποταχθέντων ὑπὸ τοῦ πρώην καθεστῶτος ἀξιωματικῶν, ὡς τοῦτο ἐγένετο καὶ διὰ τοὺς ἀξιωματικούς τῆς ξηρᾶς.

Ο κ. **Α. Τσουκαλᾶς** δευτερολογῶν, λέγει ὅτι δὲν εἶναι ἀκριβὲς τοῦτο, διότι προάγονται καὶ βενιζελικοὶ ἀξιωματικοί, ὡς εἶναι ὁ κ. Μαλλιακόπουλος. Πάντες, προσθέτει, οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι δὲν συμβιβάζονται πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ στόλου καὶ συνεπαγονταὶ κολοσσαιὶς δαπάναις, ἐν ληρθῇ ὑπ' ὅψιν ὅτι ὁ μισθὸς ἐκάστου τῶν ὑποναυάρχων ἀνέρχεται εἰς 2.400 δραχμὰς κατὰ μῆνα. Ἐχει δ' ἐκάστος τούτων εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ καὶ αὐτοκίνητον, δι' ὃ χρειάζονται ἄλλαι δαπάναι. Πιούμενος δ' εἶτα λόγον περὶ τοῦ υπερβολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν αὐτοκινήτων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, αἵτινα ἀνέρχονται εἰς 18 καὶ χρησιμοποιοῦνται πρὸς δισκαδεῖσιν διαφόρων προσώπων καὶ ὅχι διὰ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπουργείου, κάμνει ἐκκλησίαν πρὸς τε τὸν κ. Πρωθυπουργὸν καὶ πρὸς τὸν κ. ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ὡς συνυπεύθυνον διὰ τὴν σπατάλην, ὅπως τεθῇ τέρμα εἰς τὴν κατὰστασιν ταύτην, τὴν ὁποίαν, ὑπάρχουσαν ἐπὶ τοῦ βενιζελικοῦ καθεστώτος, τὸσον σφοδρῶς κατέκριναν πάντες καὶ ὑπεσχέθησαν εἰς τὸν λαὸν ὅτι θὰ μεταβάλωσιν.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Τὸ ζήτημα τῆς πληθώρας τῶν αὐτοκινήτων προξενεῖ τὴν ἀγανάκτησιν πάντων καὶ ἐγένετο προσπάθεια, ὅπως ἡ κατὰστασις αὕτη παύσῃ. Ἐφ' ὅσον ὅμως δὲν ὑπάρχει εἰδικὴ τεχνικὴ ὑπηρεσία, ἥτις νὰ προνοῇ καὶ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναγκαίων αὐτοκινήτων καὶ τῶν ἐπισκευῶν αὐτῶν, τὸ πρᾶγμα εἶναι δύσκολον

νὰ θεραπευθῇ. Διὰ τοῦτο ὁργανοῦται εἰδικὴ ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπηρεσία αὐτοκινήτων, ἥτις ταχιστα θὰ τερακτίσῃ τὴν κατὰστασιν ταύτην.

**Ἀντ. Μομφερράτος.** Δαπανῶνται 27 εκατομμύρια δραχμῶν διὰ τὰ αὐτοκίνητα ἐτησίως (κρίσθητις).

Ἀναγινώσκονται μετὰ τοῦτο καὶ γίνονται δι' ἀνακρίσεως δευτὴ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2. Τὸ 3ον ἀπκλείρεται, μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. Τσουκαλᾶ, τροποποιουμένης τῆς σειρᾶς τῶν ἀρθρῶν, τὰ 4, μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. **Γ. Καρπετοπούλου**, τὰ 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 καὶ 19ον, τροποποιούμενον, προτάσει τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ὡς ἑξῆς: Ἀντὶ ἐνὸς Ἀντιναυάρχου, νὰ προστεθῶσι τὸ ὅλον 4, νὰ μειωθῶσι δ' οἱ ὑποναύαρχοι ἀπὸ 12, ὅπως ὑπάρχει ἡ σχετικὴ ἀναλογία θέσεων. Ἐννοεῖται μετὰ τοῦτο, ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως, δεκτὴν καὶ τὴν σύναψιν τοῦ νομοσχεδίου.

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2024 καὶ ὁρίσμου διατάξεων περὶ προβιβασμοῦ καὶ κανονισμοῦ ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ» καὶ καταργήσεως τοῦ 880 νόμου.»

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. ὑπουργοῦ), ἔχον οὕτως:

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2024 καὶ ὁρίσμου διατάξεων περὶ προβιβασμοῦ καὶ κανονισμοῦ ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, δημοσιευθὲν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 278 (Τεύχος Α') φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 3 Δεκεμβρίου 1920, ἐκτὸς τῆς εἰς τὸ τέλος τοῦ 3 ἄρθρου φράσεως ἀπλὴν τοῦ δικαιώματος περὶ πληρωμῆς τῆς ἐπὶ πλέον διαφορᾶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν βαθμῶν τούτων».

Ἄρθρον 2.

Οἱ διὰ τοῦ κυρουμένου νομοθετικοῦ Διατάγματος ὀριζόμενοι ἀριθμοὶ εἰσι προσωρινοί.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνωτέρων ἀρχιμηχανικῶν ὀρίζεται προσωρινῶς εἰς 3.

Ἄρθρον 3.

Ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου διὰ Β. Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν καὶ ἐφάπαξ ἐκδοθησομένου,



θέλουσιν όρισθῇ οἱ άριθμοὶ τῶν παντὸς κλάδου άξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ. (1)

Άρθρον 4.

Οἱ ὑπὸ τοῦ κυρουμένου νομοθετικοῦ Διατάγματος όριζόμενοι άριθμοὶ τῶν άξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ δὲν συμπληροῦνται, έφόσον οὔτοι ὑπερβαίνουνσι τοὺς όρισσομένους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ άρθρου 2, εἰρή κατὰ ἕνα εἰς δύο κενουμένους τοιούτους.

Άρθρον 5.

Κυροῦνται τὰ ἀπὸ 6 Νοεμβρίου 1920 Β. Διατάγματα καὶ αἱ ὑπ' αὐτοῦ 75,414 καὶ 75,415 καὶ ἀπὸ 6 Νοεμβρίου 1920 άποράσεις τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ἰπουργοῦ, δημοσιευθεῖσαι διὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ 248 (Τεύχους Γ') φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 6 Νοεμβρίου 1920, δι' ὧν ἀνεκλήθησαν Β. Διατάγματα περὶ θέσεως εἰς αὐτεπάγγελτον άποστρατεῖαν, εἰς άποστρατεῖαν λόγῳ ἀποτάξεως, εἰς αὐτεπάγγελτον ἀποτάξιν, εἰς ἀποτάξιν, εἰς άποστρατεῖαν, ἀπελύθησαν τῶν τάξεων τοῦ Β. Ναυτικοῦ, ἡκυρώθησαν προαγωγαὶ καὶ ἐνεκρίθη ὁ ὑποβιβασμὸς άξιωματικῶν ἱερέων καὶ ὑπαξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ δύο Β. Διατάγματα, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10 Νοεμβρίου 1920, καὶ ἑτερά δύο ὑπὸ ἡμερομηνίαν 11 Νοεμβρίου 1920, δημοσιευθέντα διὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ 254 (Τεύχους Γ') φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 12 Νοεμβρίου 1920, δι' ὧν ἀνεκλήθησαν Β. Διατάγματα περὶ θέσεως εἰς αὐτεπάγγελτον άποστρατεῖαν, εἰς διαθεσιμότητα, εἰς αὐτεπάγγελτον άργίαν διὰ προσκίρου παύσεως, εἰς άποστρατεῖαν, ἐγένοντο δεκταὶ αἱ ἐκ τοῦ βαθμοῦ καὶ τῆς θέσεως παραιτήσεις, ἡκυρώθησαν προαγωγαὶ καὶ ἐνεκρίθη ὁ ὑποβιβασμὸς άξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τὸ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1920 Β. Διατάγμα, δημοσιευθὲν διὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ 257 (Τεύχους Γ') φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 16 Ν/βρίου 1920, δι' οὗ ἀνεκλήθη τὸ ἀπὸ 12 Μαρτίου 1919 Β. Διατάγμα, δι' οὗ ἐτέθη εἰς άργίαν δι' ἀπολύσεως ἀπὸ τῆς θέσεως ὑποπλοίαρχος, τέσσαρά Β. Διατάγματα ὑπὸ ἡμερομηνίαν 18 Ν/βρίου 1920 δημοσιευθέντα διὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ 261 (Τεύχους Γ') φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 20 Ν/βρίου 1920, δι' ὧν ἀνεκλήθησαν Β. Διατάγματα, δι' ὧν ἐτέθησαν εἰς διαθεσιμότητα καὶ ἐγένοντο δεκταὶ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ παραιτήσεις άξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, ἡ ὑπ' αὐτοῦ 78967 καὶ ἀπὸ 20 Ν/βρίου 1920 δημοσιευθεῖσα διὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ 263 (Τεύχους Γ') φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως

(1) Ἦς ἀπόρᾳσιν Συνελύσεως ἐμπροσθεν, ἐν συνεδίᾳ 1273, τῆς 19 Σεπτεμβρίου καὶ 1274, περὶ ψηφίσεως τῶν άρθρων 3 καὶ 4 τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

δι' ἧς ἀνεκλήθη αὐτοῦ ὑπ' αὐτοῦ 75414 τῆς 6 Ν/βρίου 1920, τὰ ἀπὸ 11 Ν/βρίου 1920 Β. Διατάγματα, δημοσιευθέντα τῆς 23 Ν/βρίου 1920 ἀπόφασις τοῦ Ἰπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν, διὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ 265 (Τεύχους Γ') φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 25 Ν/βρίου 1920, δι' ὧν ἀνεκλήθησαν Β. Διατάγματα περὶ ἀποδοχῆς παραιτήσεως ἐκ τοῦ βαθμοῦ ὑποπλοίαρχου καὶ ἀπολύσεως ἀπὸ μολῆτων τῆς Σχολῆς τῶν Ναυτικῶν Δοκίμων, τὸ ἀπὸ 21 Ν/βρίου 1920 Β. Διατάγμα, δημοσιευθὲν διὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ 266 (Τεύχους Γ') φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 26 Ν/βρίου 1920, δι' οὗ ἀνεκλήθη Β. Δ. περὶ θέσεως εἰς διαθεσιμότητα άξιωματικῶν μηχανικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τὸ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1920 Β. Διατάγμα δημοσιευθὲν διὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ 267 (Τεύχους Γ') φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 27 Ν/βρίου 1920, δι' οὗ ἀνεκλήθησαν Β. Διατάγματα περὶ ἀποστρατείας άρχικελευστοῦ καὶ άρχιεργοδηγοῦ, τὰ ἀπὸ 1 καὶ 2 Δ/βρίου 1920 Β. Διατάγματα, δημοσιευθέντα διὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ 272 (Τεύχους Γ') φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 3 Δ/βρίου 1920, δι' ὧν ἀνεκλήθησαν Β. Διατάγματα περὶ προαγωγῆς καὶ άποστρατείας, άποστρατείας καὶ παραιτήσεως άξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, δύο Β. Διατάγματα ὑπὸ ἡμερομηνίαν 30 Ν/βρίου 1920, δημοσιευθέντα διὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ 276 (Τεύχους Γ') φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 8 Δ/βρίου 1920, δι' ὧν ἀνεκλήθησαν Β. Διατάγματα περὶ διαθεσιμότητας άξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τὸ ἀπὸ 4 Δ/βρίου Β. Διατάγμα, δημοσιευθὲν διὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ 278 (Τεύχους Γ') φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 10 Δ/βρίου 1920, δι' οὗ ἀνεκλήθη Β. Διατάγμα περὶ ἀποστρατείας άρχιεργοδηγοῦ, τὸ ἀπὸ 9 Δ/βρίου 1920 Β. Διατάγμα, δημοσιευθὲν διὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ 281 (Τεύχους Γ') φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 14 Δ/βρίου 1920, δι' οὗ ἀνεκλήθη Β. Διατάγμα περὶ θέσεως εἰς άργίαν διὰ προσκίρου παύσεως άξιωματικοῦ τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τὸ ἀπὸ 2 Δ/βρίου 1920 Β. Διατάγμα, δημοσιευθὲν διὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ 290 (Τεύχους Γ') φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 24 Δ/βρίου 1920, δι' οὗ ἀνεκλήθη Β. Διατάγμα περὶ διαθεσιμότητας άξιωματικοῦ τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τὸ ἀπὸ 30 Δ/βρίου 1920 Β. Διατάγμα, δημοσιευθὲν διὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ 294 (Τεύχους Γ') φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 30 Δ/βρίου 1920, δι' οὗ ἀνεκλήθη Β. Διατάγμα περὶ ἀποστρατείας καὶ προαγωγῆς ὑποκελευστοῦ τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τὸ ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου 1921 Β. Δ. δημοσιευθὲν διὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ 10 (Τεύχους Γ') φύλλου τῆς Ἐφημερ. τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 1921, δι' οὗ ἐκυρώθη Β. Δ. περὶ ἐνομοσχασίας ὑπο-



φροντιστῶν κ' τάξεως, τὸ ἀπὸ 19 Ἰανουαρίου 1921 Β. Διαταγμῶν δημοσιευθὲν δι' τοῦ ὑπ' ἀριθ. 18 (Γεύους Ι') φύλλου τῆς Ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως, δι' οὗ ἀνεκλήθη Β. Δ. περὶ ἀποστρατείας ἀρχικελευστοῦ, τὸ ἀπὸ 19 Ἰανουαρίου 1921 Β. Δ. δημοσιευθὲν εἰς τὸ ἴδιον φύλλον, δι' οὗ ἀνεκλήθη Β. Δ. περὶ θέσεως εἰς διαθεσιμότητα ὑπαξιωμαρχοῦ, ὡς καὶ πλῆθος ἀπόφαισις ἢ διαταγὴ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν περὶ ἀνακλήσεως εἰς ἀνάγκην ἀεροπλάνων ἐξόδρων ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν, ναυτῶν καὶ τεχνιτῶν καὶ ἀνακλήσεως διαταγῶν περὶ διαθεσιμότητος, περὶ ἐπιβολῆς ποινῆς φυλάξεως, ὡς καὶ πᾶν Β. Δ. περὶ ἀνακλήσεως Β. Διαταγμάτων ἀποστρατείας, αὐτεπαγγέλτου ἀποστρατείας, διαθεσιμότητος κλπ. ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν τοῦ Ε. Ναυτικοῦ. ἐκδοθὲν μέχρι τῆς ἐμπληρώσεως τοῦ παρόντος.

#### Ἄρθρον 6.

Καταργεῖται ὁ ἀπὸ 26 Αὐγούστου 1917 νόμος 880 «περὶ ἐκτιμήσεως τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ χαρακτῆρος τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ καὶ περὶ προβιβασμοῦ αὐτῶν».

#### Ἄρθρον 7.

Ὁ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ καταργουμένου 880 νόμου ὁριζόμενος διπλοακισμὸς τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας, καθ' ὅσον διετέλεσαν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως, καθ' ὅλας τὰς ἐν αὐτῇ διαλαμβανόμενας περιπτώσεις, καὶ περὶ οὗ ἐγένετο μνεία ἐν ταῖς οἰκείαις ναυτικαῖς μητρώοις δι' ἕκαστον ἐκ τῶν ἐνδιαφερομένων, θέλει διὰ πράξεως ὑπουργικῆς διαγραφῇ ἐκ τῶν μητρώων, μὴ ὑπολογιζομένου διπλοῦ τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας ταύτης. ἐν δὲ ὑπελογίσθη εἰς ἀπονεμηθείσας συντάξεις, αὐτὰι θέλουσιν ἀναθεωρηθῇ ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

#### Ἄρθρον 8.

Ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, διὰ Β. Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν καὶ ἐφ' ἀπαξ ἐκδοθησομένου, θέλουσι κανονισθῇ:

1) Τὰ προσόντα καὶ ὁ τρόπος τῆς κατατάξεως τῶν ὑπολογιστῶν, καὶ

2) Τὰ προσόντα καὶ ὁ τρόπος τῆς προαγωγῆς τῶν ὑπολογιστῶν εἰς τὸν βῆθμόν τοῦ λογιστοῦ.

#### Ἄρθρον 9.

Ὁ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιστρατεύσεως ἢ πολέμου διανυόμενος χρόνος ὑπηρεσίας τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν, ναυτῶν, τεχνιτῶν καὶ τῶν τούτοις ἐξομοιουμένων, θεωρεῖται διπλοῦς καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀπόκτησιν τῶν πρὸς

προαγωγὴν προσόντων κατὰ τοὺς καίμενους νόμους.

Ὁ διπλοακισμὸς τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ παρόντος πολέμου.

Ἀπὸ τῆς ἐσχίας τοῦ παρόντος νόμου, διὰ τὰς προαγωγὰς ἐφαρμόζονται αἱ καίμεναι διατάξεις τῶν νόμων καὶ Β. Διαταγμάτων ὡς καὶ ἡ σχετικὴ διατάξις τοῦ ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1914 Β. Διατάγματος «περὶ συγκροτήσεως ἀνωτέρου Ναυτικοῦ Συμβουλίου».

#### Ἄρθρον 10.

Οἱ καταταχθέντες ὡς σηματοφόροι τὴν 26 Σεβρίου 1916 καὶ μὴ ἐκτελέσαντες ἐν ὅλῳ τὸν ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουνίου 1915 Β. Δ. «περὶ ἐκπαιδεύσεως τῶν Ν. Δοκίμων» ὁριζόμενον ἐκπαιδευτικὸν πλῆθος, οὐδ' ἀκούσαντες τὰ ὑπὸ τοῦ ἴδιου Β. Δ. ὁριζόμενα μαθήματα ἐν ταῖς σχολαῖς πυροβολικοῦ καὶ τορπιλλῶν θέλουσιν ὑποστῇ τῆς ἐξετάσεως ἑς καὶ εἰ συμμαθηταὶ τῶν οἱ καταταχθέντες ὡς σηματοφόροι διὰ τοῦ ἀπὸ 6 Ἰουνίου 1917 Β. Διατάγματος μετὰ τὴν πέραν τοῦ ἐξαμήνου ἐκπαιδευτικῶ πλῆθος καὶ θέλουσιν ἐν καιρῷ καὶ κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, εἰσελθεῖν εἰς τὰς σχολὰς τοῦ πυροβολικοῦ καὶ τορπιλλῶν.

Μετὰ τὸ πέραν τῶν ἀνωτέρω, πρὸς κανονισμὸν τῆς ἀρχιότητος τοῦτων καὶ τῶν συμμαθητῶν αὐτῶν, θέλουσιν ἐφαρμοσθῇ τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 78 τοῦ ἀνωτέρω μνησθέντος ἀπὸ 20 Ἰουνίου 1915 Β. Διατάγματος ὁριζόμενα.

Οἱ ἀποτυχόντες εἰς μίαν ἢ περισσότερας ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξετάσεων, τάσσονται ὡς πρὸς τὴν ἀρχιότητα εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν συμμαθητῶν αὐτῶν, μὴ δικαιούμενοι εἰς προαγωγὴν εἰμὴ ἐννὴν προσέλωσιν εἰς νέας ἐξετάσεις καὶ ἐπιτύχωσι κατὰ ταῦτα. Ἐν δευτέρῃ ἀποτυχίᾳ ἀπολύονται διὰ Β. Διατάγματος, τάσσόμενοι εἰς τὰς στείλῃς τῆς ἐφεδρείας. Οἱ ἀεκτημένοι πυνύην πυροβολικοῦ ἢ τορπιλλικοῦ ξένης σχολῆς, ὅταν εἶναι ὑπὸν ἡγεμονίᾳ φοιτήσωσιν εἰς τὴν οἰκίαν Σχολήν, ἀπλῶς μόνον ὑφίστανται τὰς ἐξετάσεις τῶν συμμαθητῶν τῶν.

#### Ἄρθρον 11.

Οἱ μὴ ἀποφοιτήσαντες ἐκ τῆς ἐν Πειραιεῖ Σχολῆς τῶν Ναυτικῶν Δοκίμων κατώτεροι μάχιμοι ἀξιωματικοί, θέλουσιν ὑποστῇ μετὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς ἐσχίας τοῦ παρόντος νόμου, κατὰ χρόνον ὁρισθησόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν καὶ προτάσει τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τὰς ἐξετάσεις, ἃς ὑπέστησαν κατὰ τὰς ἐκ τῆς Σχολῆς τῶν Ν. Δοκίμων ἀποφοιτηθῆναι ἐξετάσεις οἱ συμμαθηταὶ αὐτῶν, οἱ καταταχθέντες ὡς σηματοφόροι διὰ τοῦ ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1917 Β. Διατάγματος.

Ἀπαντες οἱ ἀνωτέρω θέλουσιν ἀκολουθήσει τὰ διὰ τοὺς ἀνθυποπλοιάρχους ὁριζόμενα μαθήματα ἐν ταῖς σχολαῖς τοῦ

Ν. Πυροβολικοῦ, τορπιλλῶν, σημάτων καὶ ἀσυρμάτου τηλεγράφου, ναυτιλίας καὶ ἤλεκτρισμοῦ, μετὰ τὸ πέρασ δὲ τούτων, πρὸς κανονισμόν τῆς μεταξὺ αὐτῶν ἀρχαιότητος, θέλουσιν ἀθροισθῇ εἰς ἓν·

1) Ἡ τελικὴ βαθμολογία ἐκάστου κατὰ τὰς ἐν τῆς Σχολῆς ἀποφοιτηθῆναι ἐξετάσεις·

2) Ἡ τελικὴ βαθμολογία ἐκάστου κατὰ τὰς ἐν τῇ Σχολῇ τοῦ Ν. πυροβολικοῦ ἐξετάσεις·

3) Ἡ τελικὴ βαθμολογία ἐκάστου κατὰ τὰς ἐν τῇ Σχολῇ τῶν τορπιλλῶν ἐξετάσεις·

4) Ἡ τελικὴ βαθμολογία ἐκάστου κατὰ τὰς ἐν τῇ Σχολῇ τῶν σημάτων καὶ ἀσυρμάτου τηλεγράφου ἐξετάσεις·

5) Ἡ τελικὴ βαθμολογία ἐκάστου κατὰ τὰς ἐν τῇ Σχολῇ τῆς ναυτιλίας ἐξετάσεις, καὶ

6) Ἡ τελικὴ βαθμολογία ἐκάστου κατὰ τὰς ἐν τῇ Σχολῇ τοῦ ἤλεκτρισμοῦ ἐξετάσεις.

Ἡ φοίτησις εἰς τὰς σχολὰς εἶναι ὑποχρεωτικὴ μετὰ τὴν σύστασιν. Αἱ δὲ βαθμολογίαι τῶν σχολῶν θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν μόνον μετὰ τὴν λειτουργίαν τούτων, ἄλλως θὰ ἀθροίζονται μόνον αἱ βαθμολογίαι τῶν ἀποφοιτηθῆναι ἐξετάσεων καὶ τῶν σχολῶν, αἵτινες θὰ λειτουργῶσιν.

Οἱ ἀποτυχόντες ἐν μιᾷ ἢ πλείοτερον ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξετάσεων, τέσσονται ὡς πρὸς τὴν ἀρχαιότητα εἰς τὸ ἀριστερόν τῶν συμμνητῶν αὐτῶν, μὴ δικαιούμενοι εἰς προαγωγὴν, εἰμὴ ἐν προσέλωσιν εἰς νέας ἐξετάσεις καὶ ἐπιτύχῃσι κατὰ ταύτας.

Ἐν δευτέρᾳ ἀποτυχίᾳ ἀπολύονται διὰ Β. Διατάγματος, τασσόμενοι εἰς τὰ στελέχη τῆς ἐφεδρείας.

Ἄρθρον 12.

Οἱ δυνάμει τῶν ἀπὸ 19 Μαρτίου 1918 καὶ 14 Ἰανουαρίου 1921 Β. Διατάγματος καταταχθέντες σημασιφόροι ἀμφοτέρων τῶν κλάσεων θέλουσι διακοῦσαι ὁμοῦ ἐν καιρῷ τὰ μαθήματα, τῶν ὑπὸ τοῦ προηγουμένου 11 ἄρθρου ὀριζόμενων σχολῶν, μετὰ τὸ πέρασ δ' αὐτῶν θέλει κανονισθῇ ἡ ἀρχαιότης αὐτῶν κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὀριζόμενα, ἐφαρμοζομένων καὶ διὰ τούτους τῶν διατάξεων τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἰδίου ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 13.

Οὐδεὶς ἀνθυποπλοίαρχος προάγεται εἰς ὑποπλοίαρχον, ἐὰν δὲν διακοῦσῃ τὰ μαθήματα τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 ὀριζόμενων σχολῶν, μετὰ τὸ πέρασ δὲ τούτων θέλει κανονισθῇ ἡ ἀρχαιότης αὐτῶν κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὀριζόμενα, ἐφαρμοζομένων καὶ διὰ τούτους τῶν διατάξεων τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἰδίου ἄρθρου 11 τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 14

Ἡ ἀρχαιότης τῶν ἐκ τῆς Σχολῆς τῶν Ναυτικῶν Δοκίμων ἐξερχομένων σημασιφόρων κανονίζεται, ἐκ τοῦ ἀποφαισματος τῆς τελικῆς βαθμολογίας ἐκάστου τῶν ἀποφοιτηθῆναι ἐξετάσεων τῆς σχολῆς καὶ ἐκ τῆς τελικῆς βαθμολογίας, κατὰ τὰς ἐπὶ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ πλοίου ἐξετάσεις (ἐξαμίνου ἐκπαιδευτικοῦ πλοίου).

Οἱ σημασιφόροι μετὰ 18 μηνῶν ὑπηρεσίαν προάγονται εἰς ἀνθυποπλοίαρχους. Οἱ ἀριθμοὶ τῶν σημασιφόρων δὲν εἶναι ὀρισμένοι, οἱ δὲ τῶν ἀνθυποπλοίαρχων κανονίζονται ἀντὶ τῶν τῶν ἐκ τοῦ βαθμοῦ τοῦ σημασιφόρου προαγωγῶν.

Ἄρθρον 15

Οἱ ναυτικοὶ δόκιμοι, οἱ ἀποπερατώσαντες ἐπιτυχῶς τὰς ἀποφοιτηθῆναι ἐξετάσεις καὶ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ πλοίου, βαθμολογῶνται διὰ Β. Διατάγματος σημασιφόροι, κανονιζομένης τῆς ἀρχαιότητος αὐτῶν κατὰ τὸ ἀνωτέρω 14 ἄρθρον. Ἐν ἀποτυχίᾳ, ἐφαρμόζονται αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου 1918 Β. Διατάγματος περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Σχολῆς τῶν Ν. Δοκίμων.

Καταργοῦνται τὰ ἄρθρα 300-310 τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου 1918 Β. Διατάγματος περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Σχολῆς τῶν Ν. Δοκίμων.

Ἄρθρον 16

Ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ παρόντος ὀριζομένου Β. Διατάγματος, δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν νὰ προαγάγῃ εἰς πλήρωσιν κενῶν θέσεων τῇ προτάσει τοῦ Ἀνωτέρου Συμβουλίου τῶν προβιβασμῶν καὶ ἄνευ ἐτέρων διατυπώσεων, ἀνωτέρους ἀξιωματικούς μηχανικούς τοῦ Β. Ναυτικοῦ. Ἐπὶ τῇ προτάσει δὲ Συμβουλίου ἐξ ἀξιωματικῶν μηχανικῶν, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ τριηματοῦ μηχανῶν, ἄνευ διατυπώσεων ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν δύναται νὰ προαγάγῃ εἰς πλήρωσιν κενῶν θέσεων κατωτέρους ἀξιωματικούς μηχανικούς, ἀρχικλευστὰς καὶ κλευστὰς τοῦ μηχανικοῦ κλάδου.

Ἄρθρον 17.

Ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν θέλει διορίσει ἐπιτροπὴν ἐκ τριῶν πληρεξουσίων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ἐν ἀποστρατείᾳ, ἥτις θέλει ἐξετάσει ἐὰν ὑφίστανται παραλείψεις ἢ ἀδικίαι εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἤδη ἀξιωματικούς τοῦ Β. Ναυτικοῦ καὶ εἰς τοὺς ἐφεδρους, τοὺς ἐκ τῶν τάξεων τῶν ἀξιω-

ματικών προσερχομένους μὴ καταληφθέντας δὲ ὑπὸ τοῦ ὁρίου ηλικίας τοῦ βαθμοῦ, ὃν φέρουσι, καὶ μὴ ἀνακληθέντας τῇ αἰτήσῃ των εἰς ἐνέργειαν διὰ τῆς ἀκυρώσεως τῶν Β. Διατάγμάτων τῆς ἀποστρατείας αὐτῶν, ὡς πρὸς τὸν κανονισμόν τῆς ἀρχαιότητος αὐτῶν ἢ τῆς προαγωγῆς εἰς ἀνώτερον βαθμὸν ἢ τῆς εἰς ἐνέργειαν ὑπηρεσίαν ἀνακλητέως αὐτῶν μετὰ ἀλλοτριον βαθμὸν ἐν σχέσει πρὸς τοὺς συναδέλφους αὐτῶν τοῦ κλάδου εἰς ὃν ἀνήκουσι καὶ ἐκείνων οἵτινες μετατάχθησαν εἰς τὸ λιμενικὸν σώμα. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν προστίθεται καὶ εἰς ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ Β. Ναυτικοῦ ὡς γραμματεὺς αὐτῆς.

Ἡ ἐπιτροπὴ θὰ γνωμοδοτήσῃ κατὰ πλειοψηφίαν, καὶ γνωμοδοτήσεις ὅπως αὐτῆς, περὶ κανονισμοῦ ἀρχαιότητος, προαγωγῆς ἢ ἀνακλητέως εἰς ἐνέργειαν, δὲν εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν, ὅστις κέκτηται ἀπώλυτον τὸ δικαίωμα τῆς παραδοχῆς ἢ ἀπορρίψεως αὐτῶν.

Πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου, δύνανται νὰ αὐξηθῶσι προσακίως οἱ διὰ τοῦ παρόντος νόμου κυρούμενοι ἀριθμοὶ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, οἱ ὁρίζομενοι ἐν τῷ Ν. Διατάγματι, πάντως ὅμως ἐφαρμοσθήσονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν. Διατάγματος ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος νόμου.

#### Ἄρθρον 18.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν, ἵνα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 638 τοῦ 1909 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετών, κανονίσῃ διὰ Β. Διατάγματος τὴν ἀρχαιότητα τοῦ ἐνέχοντος μεταξὺ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου φερόντων τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀρχιφρονιστοῦ εἰς ἣν κατὰ τὴν ὡς Ὑπολογιστοῦ κατὰξιν του, χωρὶς ὅμως νὰ μεταβληθῇ ἡ ἀρχαιότης τῶν πρὸ τοῦ προγενεστέρου αὐτοῦ κατὰ τὴν κατὰξιν ἤδη τοιούτων. Ὁ εἰρημένος δὲν θέλει λάβει οὐδεμίαν διαφορὰν ἀποδοχῶν ἐν γένει, μέχρι τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἀρχαιότητός του.

Ὁ διὰ τοῦ κυρουμένου διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἀριθμοῦ τῶν ἀρχιφρονιστῶν αὐξάνεται προσακίως κατὰ ἓνα, μὴ δυνάμενος νὰ συμπληρωθῇ δι' ἑτέρου φρονιστοῦ.

#### Ἄρθρον 19

Καταργεῖται ὁ 786 νόμος «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Ἰουλίου 1917 Β. Διατάγματος περὶ ναυτικῶν μέτρων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ παρόντος πολέμου καὶ περὶ προσθήκης συναρῶν διατάξεων», ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 1821 τῆς 9 Ἰανουαρίου 1920, αἱ δὲ τυχόν ἀπονεμηθεῖσαι κατὰ τὰς διατάξεις τούτου συντάξεις θέλουσιν ἀναθεωρηθῇ καὶ κανονισθῇ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους.

## ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2024 καὶ ὁρισμοῦ ὁμοειδέων περὶ προήχων μ.θ. καὶ κανονισμοῦ ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

## ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

### Ἐν Ὁνόματι τοῦ Βασιλέως

Προτάει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαν καὶ διατάσσων·

#### Ἄρθρον 1.

Ἡ ἀρχαιότης τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ παντὸς κλάδου, ὡς καὶ τῶν τούτοις ἐξομοιουμένων, ἀποκαθίσταται ἡ αὐτῇ, ἥτις ἦτο κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1917, πρὸς ἄρτον δὲ τῶν ἑκτοτε ἐπελευσθῶν ἐπὶ βλάβῃ ταύτης ἀλλοιώσεων, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν θέλει προκαλεῖται τὴν ἐκδοσιν Β. Διατάγματος περὶ προέλευστος τῶν ἀξιωματικῶν ἐκείνων, οἵτινες, ὑπερβληθέντες κατὰ τὰς ἑκτοτε γενομένας προαγωγὰς ὑπονεωτέρων κατ' ἀρχαιότητα ὁμοειδέων ἢ καὶ κατωτέρων τῶν κατὰ βαθμὸν, ὑπέρβησαν ἀπέναντι αὐτῶν μείωσιν τῆς ἀρχαιότητός των. Κατὰ τοὺς προέλευστος τούτους οἱ ἀξιωματικοὶ θέλουσι προχρῆθῇ μέχρι τοῦ βαθμοῦ ὃν ἤδη κατέχει νεώτερος κατὰ τὴν σειράν τῆς κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1917 ἀρχαιότητος ὁμοειδέος των ἢ κατωτέρως τότε κατὰ βαθμὸν ἀξιωματικὸς, ἀνακτώσι δ' αὐτοδικαίως ὅμα τῷ προέλευστος των τειρὰν ἀρχαιότητος ἐν τῷ εἰς ὃν προήχθησαν βαθμῷ ὑπὲρ ἁπλῶς τοῦ αἰρέτως νεωτέρου κατὰ τὴν ρηθείσαν ἡμέραν ὁμοειδέος των ἢ τοῦ πρώτου τότε τῶν κατωτέρων των.

#### Ἄρθρον 2.

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 2024 ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς· Οἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 306 ὁριζόμενοι ἀριθμοὶ τροποποιεῦνται ὡς ἐξῆς.

Α') Μάχιμοι.

|                 |     |
|-----------------|-----|
| Ἀντιναύαρχοι    | 4   |
| Ὑποναύαρχοι     | 12  |
| Πλοίαρχοι       | 33  |
| Ἀντιπλοίαρχοι   | 62  |
| Πλωτάρχαι       | 28  |
| Ὑποπλοίαρχοι    | 123 |
| Ἀνθυποπλοίαρχοι | 74  |
| Σημαιοφόροι     | 34  |

Ἡ ὑπέρβασις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σημαιοφόρων δὲν ἐπιτρέπεται, εἰμὴ ἐφόσον αὕτη ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκ τῆς Σχολῆς τῶν Ναυτικῶν Δοκίμων ἐξερχομένων τοιούτων.

## Β') Οικονομικοί.

|                         |    |
|-------------------------|----|
| Ἀνώτεροι ἀρχιφροντισταὶ | 2  |
| Ἀρχιφροντισταὶ          | 24 |
| Φροντισταὶ              | 19 |
| Ὑποφροντισταὶ           | 36 |
| Ἀνθυποφροντισταὶ        | 32 |
| Λογισταὶ                | 23 |

## Γ') Ναυπηγικοί.

|                       |   |
|-----------------------|---|
| Ἀνώτεροι ἀρχιναυπηγοὶ | 2 |
| Ἀρχιναυπηγοὶ          | 2 |
| Ἐπιναυπηγοὶ           | 3 |
| Ναυπηγοὶ              | 4 |
| Ὑποναυπηγοὶ           | 3 |
| Ἀνθυποναυπηγοὶ        | 6 |

## Δ') Μηχανικοί.

|                         |    |
|-------------------------|----|
| Ἀνώτεροι ἀρχιμηχανικοὶ  | 2  |
| Ἀρχιμηχανικοὶ α' τάξεως | 4  |
| Ἀρχιμηχανικοὶ β' τάξεως | 12 |
| Ἐπιμηχανικοὶ            | 34 |
| Μηχανικοὶ α' τάξεως     | 51 |
| Μηχανικοὶ β' τάξεως     | 19 |

## Ε') Ὑγειονομικοί.

|                    |    |
|--------------------|----|
| Ἀνώτεροι ἀρχίατροι | 2  |
| Ἀρχίατροι          | 8  |
| Ἐπίατροι           | 7  |
| Ίατροι             | 21 |
| Ὑπίατροι           | 16 |
| Ἀνθυπίατροι        | 12 |

## Σ') Φαρμακοποιοί.

|                    |   |
|--------------------|---|
| Ἐπιφαρμακοποιοὶ    | 1 |
| Φαρμακοποιοὶ       | 3 |
| Ὑποφαρμακοποιοὶ    | 3 |
| Ἀνθυποφαρμακοποιοὶ | 4 |

## Ζ') Ἱερεῖς

|  |   |
|--|---|
|  | 6 |
|--|---|

Οἱ ὡς ἄνω ἀριθμοὶ τῶν ἀντιπλοιάρχων καὶ πλωταρχῶν ἰσχύουσι μόνον διὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Διατάγματος. Ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ παρὸν Διατάγμα συμπληρώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀντιπλοιάρχων, οὐδεμία εἰς κενουμένην τοιαύτην θέσιν προκαλεῖται δύναται νὰ γίνῃ, ἐφόσον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπλοιάρχων ὑπερβαίνει τοὺς 37. Κενουμένης ὁμοῦς θέσεως τινος ἀντιπλοιάρχου, ἐπέρχεται ἀντίστοιχος αὐξήσις τῶν ὡς ἄνω ὀριζομένων ἀριθμῶν πλωταρχῶν, δυναμένων οὕτω ν' αὐξηθῶσι μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν 53.

Ἄρθρον 3.

Τὰ ἐκ τῶν ἀνωτέρων βαθμῶν, εἰς οὓς θέλουσι προχθῆ αἱ ἐν

λόγω ἀξιωματικοὶ ἀπορρέοντα κατὰ νόμον δικαιώματα τῶν λογιζόμεναι κεντημένα ἀπὸ τοῦ χρόνου καθ' ὃν κατώτερος ἢ νεώτερος κατὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1917 ὁριζοβαθμὸς τῶν προχθῆ εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν, πλὴν τοῦ δικαιώματος περὶ πληρωμῆς τῆς ἐπὶ πλέον διαφοράς τῶν ἀποδοχῶν τῶν βαθμῶν τούτων.

Ἄρθρον 4.

Ἐπὶ τῶν ἀξιωματικῶν, ὧν ἡ ὁ ὑποβιβασμὸς ἢ ἡ εἰς ἀποστράτευσην ἢ ἀπόλυσην θέσις ἀνεγκλήθησαν διὰ Β. Διατάγματος ἐκδοθέντων ἀπὸ τῆς 6 Νοεμβρίου 1920 μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν, διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀνακληθέντων Β. Διαταγμάτων μέχρι σήμερον χρόνον, ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἐκ τῶν ἀνακληθέντων τούτων προκύψασα μεταβολάς, αἱ περὶ ἀριθμοὺ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασιλικῆς Ναυτικοῦ διατάξεις.

Ἄρθρον 5.

Ἡ ἀρχιότητα τῶν παντὸς κλάδου ἀξιωματικῶν τοῦ Βασιλικῆς Ναυτικοῦ, τῶν βαθμολογηθέντων μετὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1917, κανονισθῆσεται δι' ἰδιαίτερου νόμου.

Ἄρθρον 6.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Διατάγματος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 7.

Τὸ παρὸν Διατάγμα ὑποβιβάζεται εἰς τὴν Συνέλευσιν πρὸς ἔγκρισιν, ὅταν συνέλθῃ.

Εἰς τὸν ἑπόμερον ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν ἐνημερίωσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Δεκεμβρίου 1920.

Ἡ Βασιλομήτωρ Ἀντιβασίλισσα

Ο Δ Γ Α

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Γ. Ράλλης

Τὰ Μέλη

Π. Τσαλδάρης, Ν. Καλογερόπουλος, Π. Μαυραμιχάλης, Ι. Δ. Ράλλης, Θ. Ζαΐμης».

Γίνεται δι' ἀναγκάσεως δεκτὸν εἰς τὸ κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν, μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. Γ. Καρπετοπούλου, τὸ νομοσχέδιον.

«Περὶ ἀναθεώρησης τῆς ἀποφάσεως τῶν ἀποστρατευθέντων αὐτεπαγγέλτως ἀξιωματικῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων ΓΥΙΖ', ΔΡΑΕ' καὶ ΔΣΕ' κλπ., ἔχον οὕτως:

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν τὰ συγκριτὴν θεωρητικὰ Συμβούλιον ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, τὸ ὅποιον νὰ ἀναθεωρήσῃ τὰς ἀποφάσεις, διὰ τὰς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων ΓΥΙΖ', ΔΡΑΕ' καὶ ΔΣΕ' ἐνεργηθείσας αὐτεπαγγέλτως ἀποστρατείας ἀξιωματικῶν.

Ἄρθρον 2.

Τὸ Συμβούλιον δύναται νὰ προτείνῃ, κατὰ πλειονοψηφίαν τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν τοῦ κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν ἀνωτέρων ἀποφάσεων, οἰκονομικὰ ἢ ἄλλῃ ῥαίσει δικαίαν ἐπανόρθωσιν πρὸς διακανονισμὸν τοῦ βαθμοῦ τῶν καὶ τῆς συντάξεως. οὐχὶ ὅμως καὶ τῆς ἐπαναμορίας τῶν ἐν τῇ ἐνεργῇ ὑπηρεσίᾳ, ἢ δὲ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν δύναται, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατ' ἀναθεώρησιν ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ κρίσιν, νὰ προκαλέσῃ Β. Διατάγματα διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων.

Ἄρθρον 3.

Εἰς τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων ὑπάρχοντι καὶ οἱ ἀποστραθέντες κατὰ τὸ 1913 μέγιστοι ἀξιωματικοί, ὡς καὶ οἱ ἀποστρατευθέντες ἐν ἐνεργείᾳ, διαθεσιμότητι ἢ ἀρχία ἀξιωματικοί, οἱ συμμετασχόντες τῶν πολέμων 1912 ἢ 1913, ἐὰν ἐκέληντο ὑπεριριστὴ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ καὶ δὲν ἔτυχον κατὰ τὴν ἀποστρατείαν αὐτῶν βαθμοῦ ἀνωτέρου ἐκείνου, ὃν ἔφερον.

Ἄρθρον 4.

Διὰ τὰς γῆρας καὶ ὀφθαλμὰ τῶν ἀποβιωσάντων ἐκ τῆς κατηγρησίας ταύτης ἀξιωματικῶν ἰσχύει ὁ νόμος οὗτος, μεταβιβάζομένων ἀναλόγως, ἀπὸ ἀπόψεως συντάξεως καὶ μερίσματος τοῦ ταμείου τῶν χερῶν καὶ ὀφθαλμῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τῶν δικαιοματικῶν ἅτινα τὸ τε Συμβούλιον καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἤθελον ἀναγνωρίσει εἰς τοὺς θανόντας συζυγοὺς ἢ γονεῖς.

Αἱ γῆραι καὶ τὰ ὀφθαλμὰ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, περὶ ὧν προνοεῖ ὁ παρὼν νόμος, δικαιούνται τῆς ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου συντάξεως, συμφώνως πρὸς τοὺς καίριμους νόμους, ἐφόσον ὁ νόμος ἐτελέσθῃ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου καὶ ἐγκρίθῃ τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ Β. Διατάγματος.»

Γίνεται ἐπίσης δεκτὸν εἰς τὸ κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον τὸ νομοσχέδιον.

«Περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῶν κειμένων διατάξεων περὶ Ταμείων τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ καὶ τῶν χερῶν καὶ ὀφθαλμῶν αὐτῶν, ἔχον οὕτως:

Ἄρθρον 1.

Πόροι τοῦ Ταμείου τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ ὁρίζονται:

α') Συνεισφορά σταθερὰ καὶ διηνεκὴς πάντων τῶν ἐνεργῶν, διαθεσίμων καὶ ἀργῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, ἐκ δραχ. 13 κατ' ἄτομον καὶ κατὰ μῆνα.

Ἡ συνεισφορά αὕτη καταβάλλεται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 13 τοῦ νόμου 2126 περὶ κανονισμοῦ τῆς μεθοδοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

β') Μηνίσια καταβολὴ ἐκ 10 δραχμῶν, τῶν κατὰ πρῶτον βαθμολογούμενων ἀξιωματικῶν ἢ τῶν προαγομένων εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ ὑπαξιωματικῶν παντὸς κλάδου, μέχρι τῆς συμπληρώσεως τριακοσίων δραχμῶν.

γ') Μηνίσια ἐκ 10 δραχμῶν καταβολὴ, τῶν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀνωτέρων ἐκ τῆς τῶν κατωτέρων προαγομένων ἀξιωματικῶν, μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ πηλοῦ τῶν δραχμῶν τριακοσίων.

Εἰς τὴν καταβολὴν ταύτην τῶν δραχ. τριακοσίων ὑπόκεινται καὶ οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπάρχοντες ἀνώτεροι ἀξιωματικοί, ἀποστρατεῖ ἢ μή. Ἡ ἀποστρατεία τοῦ ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτῃ περὶ ἐνεργείας, τῶν μὲν ἀποστράτων διὰ μηνιαίων δεκαδράχμων κρατήσεων ἐκ τοῦ μερίσματος, τῶν δὲ λοιπῶν κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ καθοριζόμενα.

δ') Ἡ διαφορά τῶν ἀποδοχῶν, τῶν εἰς οἰκονομικὰ, εἴτε ἄλλῃ, εἴτε διαθεσιμότητι, εἴτε ἀρχίαν μεταβαίνοντων ἀξιωματικῶν πρὸς τὰς ἀποδοχὰς αὐτῶν ἐν ἐνεργῇ κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν.

ε') Αἱ ὑπὲρ τοῦ Ναυτ. Ἀπομ. Ταμείου κρατήσεις τῶν εἰς ἀξιωματικοὺς περιλαμβανόμενων ὑπαξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, αἵτινες ἀποδίδονται ἐκ τοῦ Ταμείου τούτου ἀτάκτως.

ς') Ποσοστὸν τριάνοντα ἐπὶ τοῖς ἐκατὸν ἐπὶ τῶν κρατήσεων ὑπὲρ τοῦ Ν. Α. Ταμείου τῶν ναυτῶν καὶ τῶν πρὸς ναυτὰς ἐξομοιούμενων ἀνδρῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

ζ') Οἱ τόκοι τῶν κεφαλαίων καὶ αἱ ἀμοιβαὶ τῶν κληρουμένων ὁμολογιῶν τοῦ Ταμείου.

η') Ἡ καθαρὰ πρόσδοσις τῶν ἀκινήτων τοῦ Ταμείου.

θ') Ἡ τυχὼν δωρήματα, κληροδοτήματα ἢ κληρονομία.



α) Ἡ ἀδιάθετος περιουσία παντὸς ἀκλήρου ἀποδιούτος ἀνέχοντες δὲ εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

#### Ἄρθρον 2.

Μερίσματα δικαιούται ὁ ἀξιωματικὸς, ἐφόσον δικαιούται ὁπωσδήποτε συντάξεως ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ συγχρόνως τὸ σύνολον τῶν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου γενομένων μηνιαίων ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ κρατήσεως συμφώνως πρὸς τὰ ἐδάξια α' καὶ β' τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀνέρχεται εἰς 2500 δραχμὰς τοῦλάχιστον, ἐπιτερουμένης τῆς συμπληρώσεως τοῦ τυχόν ἐλλείποντος, ὅποτε ἄρχεται καὶ ἡ πληρωμὴ τοῦ μερίσματος, λογιζομένη ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἐπομένου τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἐλλείποντος ποσοῦ μηνός.

Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω συνολικοῦ ποσοῦ τῶν κρατήσεων ὑποχρεοῦνται καὶ οἱ ἤδη λαμβάνοντες μέρημα.

Ἀπαλλάσσονται τῆς ὑποχρέωσης ταύτης οἱ κεκτημένοι ἢ ἀποκτώντες σύνταξιν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου, ἔνεκα τραυματίων ἢ νοσημάτων, προσελθόντων ἐκ συμβεβηκότων τοῦ πολέμου ἢ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν διατεταγμένης ὑπηρεσίας.

Ἡ καταβολὴ τοῦ μερίσματος διακόπτεται, ἐφόσον ὁ ἀξιωματικὸς ἀνακληθεῖται ἐκ τῆς τάξεως τῆς ἐφεδρείας εἰς ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ Β. Ναυτικῷ, ἢ ἐφόσον διαρκεῖ ἡ τυχὼν ἀποβληθεῖσα ἐλληνικὴ αὐτοῦ ἰθαγένεια.

#### Ἄρθρον 3.

Ὅρίζεται ὡς μηνιαῖον μέρημα δι' ἕκαστον ἀπόστρατον ἀνώτερον ἢ γενικὸν ἀξιωματικὸν τοῦ Β. Ναυτικοῦ δραχμαὶ διακόσιαι πενήκοντα, δι' ἕκαστον δὲ κατώτερον δραχμαὶ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα.

#### Ἄρθρον 4.

Οἱ παραιτούμενοι τοῦ βαθμοῦ τῶν καὶ μὴ κεκτημένοι τὸ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 2 δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἀξιωματικοί, δὲν δικαιοῦνται εἰς τὴν ἀπόληψιν τῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν τῶν, διατιθεμένων ὑπὲρ τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου τοῦ Ταμείου Ἀποστράτων.

#### Ἄρθρον 5.

Οἱ τιθέμενοι εἰς ἀπόταξιν καὶ μὴ λαμβάνοντες ἰσοβίαν σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου δικαιοῦνται εἰς τὴν ἀπόληψιν τῶν κατατεθεισῶν εἰσφορῶν τῶν.

#### Ἄρθρον 6.

Τὸ ἥμισυ τῶν καταβληθεισῶν συνεισφορῶν ὑπὸ παντὸς μὴ ἀποστράτου ἀξιωματικοῦ, ἀποδιούτος χωρὶς νὰ μεταβιβάσῃ δικαίωματα χορηγήματος εἰς τὴν χρηρῶσαν οἰκογένειάν του, ἀνήκει· εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀποστράτων, τοῦ ἐτέρου ἡμίσεος ἐπιστραφομένου ἀτόκως εἰς τὴν χρηρῶσαν αὐτὴν οἰκογένειαν,

κατὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 15 σειράν, ἐλλείψει δὲ χρηρῶσης οἰκογενείας διατίθεται ὑπὲρ τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν.

Τὸ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἐδάξιον περιερχόμενον εἰς τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον ποσὸν ἀποτίθεται εἰς τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον τοῦ Ταμείου τούτου.

#### Ἄρθρον 7.

Τὸ μέρισμα τοῦ μηνός, καθ' ὃν ἀπέθνηεν ὁ ἀπόστρατος, καταβάλλεται ἀκέραιον εἰς τὴν χρηρῶσαν οἰκογένειαν, κατὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 15 τοῦ παρόντος σειράν.

Εἰς τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν καταβάλλονται καὶ τὰ ὁπωσδήποτε τυχὼν ὀφειλόμενα τῷ δικαιοπαρόχῳ ἀξιωματικῷ ἐκ τοῦ Ταμείου τῶν Ἀποστράτων.

Ἐν ἐλλείψει χρηρῶσης οἰκογενείας, τὰ περὶ ὧν αἱ προηγούμεναι παράγραφοι δικαιώματα ἀποτίθενται ὑπὲρ τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου τοῦ Ταμείου.

#### Ἄρθρον 8.

Ἀπὸ τῷ θανάτῳ ἀποστράτου ἀξιωματικοῦ, μετόχου τοῦ Ταμείου, χορηγεῖται ἐκ τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου τοῦ Ταμείου τῶν Ἀποστράτων βοήθημα ἐκ δραχμῶν ὀκτακοσίων ἐξαπλῆ εἰς τὴν χρηρῶσαν οἰκογένειαν αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 15 σειράν.

#### Ἄρθρον 9.

Τὰ ἐννέα δέκατα τῶν ἐν γένει ἐτησίων πόρων τοῦ Ταμείου τῶν Ἀποστράτων διατίθενται διὰ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 πληρωμὴν τῶν μερισμάτων, τὸ δὲ ἐν δέκατον αὐτῶν περιέρχεται εἰς τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον αὐτοῦ.

#### Ἄρθρον 10.

Πόροι τοῦ Ταμείου τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ ὁρίζονται·

α') Τὰ τέσσαρα ἑκατοστὰ τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν ἐξόδων τραπέζης παντὸς ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ. Ἡ ἐκ τοῦ μισθοῦ καταβολὴ ἐνεργεῖται συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 13 τοῦ νόμου 2126 «περὶ κανονισμοῦ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ».

β') Δραχμαὶ τετρακόσιαι ἀπὸ παντὸς γάμου συνάπτοντος κατωτέρου ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ, πεντακόσιαι δὲ ἀπὸ ἀνωτέρου ἢ γενικοῦ. Ἐν περιπτώσει δὲ δευτέρου ἢ καὶ τρίτου γάμου, ὑποχρεοῦται ὁ ἀξιωματικὸς εἰς τὴν ἐκ νέου καταβολὴν τῶν ἀνατελῶν δι' ἕκαστον γάμον του. Ἐπὶ τῶν τοιούτων τελῶν καταβάλλεται καὶ τόκος 6 ο) ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς τελευτῆς τοῦ γάμου, ἐάν ἡ καταβολὴ λάβῃ χώραν μετ' αὐτόν.

γ') Δραχμαὶ ἑκατὸν ἀπὸ παντὸς μὴ ἀποστράτου ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ ἐγγάμου, προβιβαζομένου ἀπὸ τῆς τάξεως τῶν



κατωτέρων αξιωματικῶν εἰς τὴν τῶν ἀνωτέρων. Τοῦ ἀνωτέρου ποσὸς καταβάλλεται καὶ τόκος θ' ο) ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὴν τῆς τῶν ἀνωτέρων προσηγορίας.

δ') Ταπεινίσαι δραχμὰ ἀπὸ παντὸς ἐγγήμου, βαθμὸν ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ κατὰ πρῶτον λαμβάνοντος, συμψηφισμένων τῶν τυχόν εἰς τὸ Ν. Α. Ταμείον καταβληθέντων τελῶν λόγῳ γάμου ὑπὸ τῶν εἰς ἀξιωματικὸς προδιεαχθέντων ὑπαξιωματικῶν. Ἡ πρὸς τὸ Ν. Α. Ταμείον γενομένη καταβολὴ αὕτη ἀποδίδεται εἰς τὸ Ταμείον γερῶν καὶ ὁρραίων.

Τὸ τέλος γάμου καταβάλλεται μετὰ τόκου θ' ο) ἀπὸ τῆς βαθμολογίας τοῦ ἀξιωματικοῦ.

ε') Ἡ διαφορά τοῦ μισθοῦ τῶν προδιεαχθέντων ναυτικῶν ἀξιωματικῶν ἐπὶ τρεῖς μῆνας.

ς') Τὰ τυχόν δωρήματα, κληροδοτήματα ἢ κληρονομίαι.

ζ') Οἱ τόκοι τῶν κεφαλαίων καὶ αἱ ἀμοιβαὶ τῶν κληρονομημένων ὁμολογητῶν τοῦ Ταμείου.

η') Ἡ καθαρὰ πρόσοδος τῶν ἀκινήτων τοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 11.

Εἰς ἐκάστην χρεώσαν οἰκογένειαν δικαιομένην χορηγήματος, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 12 καὶ 15 τοῦ παρόντος νόμου, παρέχεται τριμηνιαῖον χορηγῆμα, καθοριζόμενον ἐπὶ τῇ βῶσει τοῦ βαθμοῦ, ὃν ὁ δικαιούχος ἀξιωματικὸς εἶχεν ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ἔλαβε καθ' ὃν χρόνον ἀποστρατεύθη, ἢ ἐκείνου ὃν ἔλαβεν ἐν ἀποστρατεῖᾳ διατελών, συμφώνως πρὸς τὸν κατωτέρω πίνακα, ἀφορῶντα πάντας τοὺς κλάδους:

|                 |            |
|-----------------|------------|
| Ἀντιναύαρχου    | δραχ. 1200 |
| Ἵπποναύαρχου    | » 1100     |
| Πλοίαρχου       | » 900      |
| Ἀντιπλοίαρχου   | » 800      |
| Πλωτάρχου       | » 700      |
| Ἵποπλοίαρχου    | » 600      |
| Ἀνθυποπλοίαρχου | » 500      |
| Σημαιοφόρου     | » 400      |

Διὰ τὰς οἰκογενείας τῶν ἀξιωματικῶν, οὔτινες ἀποστρατεύονται λαμβάνουσι σύνταξιν ἀνωτέρου βαθμοῦ ἐκείνου, ὃν ἔφερον ἐν ἐνεργείᾳ, οὐκ καὶ τὸν βαθμὸν, τὸ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον περιεχόμενον χορηγῆμα κανονίζεται ὡς εἰάν ὁ δικαιούχος ἀξιωματικὸς ἔφερε τὸν βαθμὸν, οὗ τὴν σύνταξιν ἔλαβεν.

Ἄρθρον 12.

Δικαίωμα χορηγήματος ἀναγνωρίζεται·

α') Εἰς τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 15 ἐδαφίῳ α' πρόσωπα, ἐφόσον ἀναγνωρίζεται εἰς ταῦτα σύνταξις ἐκ τοῦ Δημοσίου.

β') Ἐν ἐλλείψει τοιούτων προσώπων, εἰς τὰ λοιπὰ τῶν ἐν

τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ κατανεμαζομένων προσώπων, συμφώνως πρὸς τὴν ἐνδιαλαμβανομένην σειράν διαδοχῆς, ἐφόσον συντρέχουσιν αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ περιπτώσεις καὶ συνάμα ἀναγνωρίζεται εἰς ταῦτα σύνταξις ἐκ τοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρον 13.

Ἡ διὰ τοῦ θανάτου ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοῦ χρεώσαν οἰκογένεια ὑποκαθίσταται εἰς τὰς τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος νόμου ὑποχρεώσεις τοῦ ἀξιωματικοῦ, μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων ἢ πληρωμὴ τοῦ χορηγήματος.

Αἱ χρεώσεις οἰκογένειαι τῶν ἐν μάχῃ ἢ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν διατεταγμένης ὑπηρεσίας γενομένων ἀξιωματικῶν ἢ ἀποβιωσάντων ἐν καιρῷ τρυμμάτων ἢ νοσημάτων, προσελθόντων ἐκ συμβεβηκότων τοῦ πολέμου ἢ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν διατεταγμένης ὑπηρεσίας, καὶ διὰ τούτους λόγους νεκτεκμέναι ἢ ἀποκτώσαι σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου ἀπαιτῶνται τῆς περὶ ἧς ἢ προηγουμένη παράγραφος ὑποχρεώσεως.

Ἄρθρον 14.

Τὸ χορηγῆμα δίδεται ὁλοκλήρως εἰς τὴν χρεώσαν οἰκογένειαν, κατὰ τὴν σειράν τοῦ ἄρθρου 15, οἰκονόμους καὶ ἀνὴρ ὑποστῇ αὕτη ἐλάττωσιν, παύει δὲ μόνον ὅταν οὐδὲν μέλος αὐτῆς ἔχῃ δικαίωμα.

Ἄρθρον 15.

Ἐπὶ τὴν ἐννοίαν χρεώσαν οἰκογένειαν ἐννοεῖται·

α') Ἡ ἐκ νομίμου γάμου μετὰ ἢ ἀνευ τέκνων χήρα, καὶ τὰ εἰς ἐνὸς ἢ περισσοτέρων νομίμων γάμων ὁρραναὶ τέκνα τοῦ ἀξιωματικοῦ.

β') Ἐν ἐλλείψει τῶν ἀνωτέρω, ὁ ἄπορος πατὴρ καὶ συγγενὴς ἢ ὑπερβάς τὸν 70ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του ἢ σωματικῶς ἀνίκανος νὰ πορίζηται τὰ πρὸς τὸ εἶναι.

γ') Ἐν ἐλλείψει ἐκ πατρὸς ἢ ἀπορος χήρα μητρός.

δ') Ἐν ἐλλείψει καὶ τούτης, αἱ ἀποροι ἀγαμοὶ ὁρραναὶ ἀδελφοὶ καὶ οἱ ἀποροι ἀνήλικοι ὁρρανοὶ ἀδελφοί.

Τὰ θετὰ τέκνα καὶ οἱ θετοὶ ἀδελφοὶ ἢ ἀδελφαὶ δὲν μετέχουσιν τῶν ὠφελημάτων τοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 16.

Ὅταν συντρέχουσιν τὰ ἐν τῷ ἐδαφίῳ α' τοῦ προηγουμένου 15ου ἄρθρου πρόσωπα, τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ προκύπτοντος δικαιώματος ἐκ τῶν ἄρθρων 5, 6, 7, 8 καὶ 11 τοῦ παρόντος ἀνήκει εἰς τὴν χήραν, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ εἰς πάντα τὰ ὁρρανα, διανεμόμενον εἰς αὐτὰ κατὰ κεφαλὰς.

Ὅταν δὲ συντρέχουσιν τὰ ἐν τῷ ἐδαφίῳ δ' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου πρόσωπα, ἡ διανομὴ τοῦ προκύπτοντος ἐκ τῶν αὐτῶν ἀνωτέρω ἄρθρων δικαιώματος γίνεται κατὰ κεφαλὰς.

## Άρθρον 17.

Ουδείς λαμβάνει διπλόν χορήγημα ἐκ τοῦ Ταμείου τῆς ἐπιλογῆς ἀφιεμένης εἰς τὸν δικαιοῦχον.

## Άρθρον 18.

Δὲν δικαιοῦνται χορηγήματα:

1) Αἱ συνάψαισι νέων γάμων χῆραι, καὶ ἐὰν ἐτι ᾔθελε λυθῇ ὁ γάμος οὗτος.

2) Αἱ διεξυγμέναι σύζυγοι.

3) Τὰ πρὸ τῆς χορηγίας νομίμου ἀδείας γάμου γεννηθέντα τέκνα, ἐκτὸς ἐὰν ὁ γάμος οὗτος ἐγκριθῇ διὰ Β. Διατάγματος καὶ καταβλήθῃσαν ἀπὸ τὰ τέλη γάμου ἐντόκως πρὸς τὴν αὐτὴν ἀπὸ τῆς τελέσεως αὐτοῦ.

4) Τὸ ὄρφανὸν ἄρρεν τέκνον μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 21ου ἔτους τῆς ἡλικίας του ἢ καὶ πρότερον, ἐὰν μισθοδοτῇται ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου.

5) Τὸ θῆλυ τέκνον, ὅταν γίνῃ ὑπανδρον, καὶ ἂν ἐτι ᾔθελε λυθῇ ὁ γάμος οὗτος.

6) Αἱ μὴ διατελοῦσαι ἐν χρείει μητέρες τῶν ἀγάμων ἀξιωματικῶν.

7) Ἡ ἐν χρείει διατελοῦσα μήτηρ τοῦ ἀποδιώσαντος ἀρχαίου ἀξιωματικοῦ, ἐὰν μισθοδοτῇται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου.

8) Αἱ ἄχραι ἀδελφαί, ἐὰν μισθοδοτῶνται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου.

9) Οἱ ἀπολέσαντες τὴν ἐλληνικὴν ἰθαγένειαν, ὡς καὶ αἱ χηρεύουσαι οἰκογένειαι τῶν ἀποβαλόντων τὴν ἐλληνικὴν ἰθαγένειαν ἀξιωματικῶν.

## Άρθρον 19.

Αἱ ἐνεκα γάμου καταβολαὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιστρέφονται. πᾶσα δὲ τοιαύτη ὀφειλὴ πρὸς τὸ ταμεῖον, μὴ καταβαλλομένη, θέλει εἰσπράττεσθαι διὰ τεσσάρων ἴσων κριτῆσεων ἐκ τῆς μισθοδοσίας ἢ τοῦ μερίσματος τῶν ὀφειλετῶν ἀξιωματικῶν, ὑπολογιζομένου καὶ τόκου 6 ο)ο συμφώνως καὶ πρὸς τὰ ἐδάφια β', γ' καὶ δ' τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ παρόντος νόμου.

## Άρθρον 20.

Ἰπὸ τὴν λέξιν «μέρισμα» κατὰ τὸν παρόντα νόμον, νοεῖται τὸ χρηματικὸν ποσόν, ὅπερ ὀρίζεται ὡς ἀπονεμητέον κατὰ μῆνα ἐκ τοῦ Ταμείου τῶν ἀποστράτων ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ εἰς τὰ δικαιούμενα τοιοῦτου πρόσωπα, «χορήγημα» δὲ τὸ ἐκ τοῦ ταμείου τῶν χερῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ ἀπονεμητέον τοιοῦτον χρηματικὸν ποσόν.

## Άρθρον 21.

Τὰ ἐννέα δέκατα τῶν ἐν γένει ἐτησίῳ πόρῳ τοῦ Ταμείου τῶν χερῶν καὶ ὀρφανῶν διατίθενται διὰ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον

γυρόπουλος, Ι. Λυγινός, Δ. Σπηλιωτόπουλος, Ν. Δ. Λεβίδης, Γ. Ἀναστασόπουλος, Γ. Μπούσιος παρακαλοῦσιν, ὅπως προταχθῇ καὶ ψηφισθῇ κατ' ἀρχὴν ἡ πρότασις νόμου, «περὶ συστάσεως εἰδικοῦ ταμείου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν κοινωφελῶν ἔργων ἐν Αἰγίνῃ».

Ἡ πρότασις αὕτη ὑποβλήθεῖσα προχθές, δὲν ἐξευπώθη ἀκόμη πρὸς διανομὴν. Ἐπειδὴ ὁμοῦ πρόκειται περὶ τοπικοῦ κοινωφελοῦς ἔργου, ἐρωτῶ δεχεται ἡ Συνέλευσις νὰ προταχθῇ καὶ ψηφισθῇ αὕτη κατ' ἀρχήν;

Ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως γίνεται, δεκτὴ ἡ πρότασις τῶν ἀνω κ. Πληρεξουσίων, κηρύσσεται δ' **ἐπείγουσα** καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τῆς προτάσεως νόμου. «Περὶ συστάσεως εἰδικοῦ ταμείου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν κοινωφελῶν ἔργων ἐν Αἰγίνῃ».

**Πρόεδρος.** β' συζήτησις τοῦ σχεδίου νόμου, «περὶ κυρώσεως τοῦ Ν. Διατάγματος τῆς 15 Δεβρίου 1920 «περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν εἰς τὴν σειρὰν ἀρχαίότητός των».

Ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὴν τὸ ἄρθρον 1ον.

Ἐπὶ τοῦ 2ου ἄρθρου ὁ πληρεξούσιος κ. **Α. Παππαθανασίου** ὑποστηρίζει τροπολογίαν, ἐν σχέσει πρὸς ἀξιωματικούς ὑπηρετοῦντας πρὸ τοῦ 1917 καὶ μὴ προαχθέντας λόγῳ τῶν πολιτικῶν γεγονότων, ἀδικηθέντας δὲ οὕτω.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός) δηλοῖ, ὅτι οὐδεμίαν τροπολογίαν δύναται νὰ δεχθῇ. Τὸ νομοσχέδιον, λέγει, προνοεῖ περὶ τῶν μετὰ τὸ 1917 συμβάντων, καὶ τοῦτο, λόγῳ τῶν πολιτικῶν γεγονότων. Ἀνωμάλιας, προσθατεῖ, ζητεῖ νὰ κανονίσῃ, ἐξ εὐλόγου αἰσθήματος δικαιοσύνης πρὸς ἀδικηθέντας. Λυπεῖται δὲ πολὺ διότι παρατηρεῖ ὅτι, καίτοι ὑπὸ τοιοῦτον πνεῦμα καὶ ἐκ τοιοῦτου αἰσθήματος τῆς Συνελεύσεως εἰσῆχθη πρὸς συζήτησιν ἐν αὐτῇ τὸ νομοσχέδιον, ὁμοῦς ζητεῖται νὰ γίνῃ ἐκμετάλλευσις τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ αἰσθημάτων τούτου τῆς Συνελεύσεως.

**Α. Παππαθανασίου.** Δὲν πρόκειται περὶ ἐκμεταλλεύσεως, κ. Πρόεδρος, ἀλλὰ περὶ διαπραχθείσης ἀδικίας, ἥς ζητοῦμεν τὴν ἐπανόρθωσιν.

Ὁ κ. **Περ. Ίαν.** **Αργυρόπουλος**, ὑποστηρίζων ἐπίσης τροπολογίαν αὐτοῦ περὶ τριῶν χωροφυλάκων, φρονεῖ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἐκμεταλλεύσεως τοῦ αἰσθήματος τῆς Συνελεύσεως, ἀλλὰ περὶ ἐπανορθώσεως ἀδικημάτων καὶ

παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν νὰ μὴ παρίδῃ τὰς ὑπὸ τῶν κ. Πληρεξουσίων ὑποβληθούσας τροπολογίας.

Ἀναγινώσκονται κατόπι τούτου καὶ γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ ἄρθρα 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, 19, 20, 21, 22 καὶ 23, ἀποφάσει δὲ τῆς Συνελεύσεως καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχον οὕτως:

«Περὶ κυρώσεως τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 3 Δεκεμβρίου 1920 «περὶ ἀποκαταστάσεως ἀξιωματικῶν εἰς τὴν σειράν ἀρχαιότητος αὐτῶν».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν β' συζήτησιν).

#### Ἄρθρον 1.

Κυροῦται τὸ κατωτέρω παρατιθέμενον ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1920 Β. Διατάγμα «περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν εἰς τὴν σειράν τῆς ἀρχαιότητός των», τροποποιούμενον ὡς κατωτέρω:

Ἐπίσης κυροῦνται:

Δι' ἀπὸ τῆς 5 Νοεμβρίου 1920 καὶ μέχρι τοῦδε διὰ Β. Διατάγματος γινόμενα: ἀνακλήσεις ἐξ ἀποστρατείας, ἀποτάξεως ἢ παραιτήσεως ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς χωροφυλακῆς καὶ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐξομοιούμενων στρατιωτικῶν ὑπαλλήλων· αἱ ἀνακλήσεις Β. Διατάγματος περὶ θέσεως τῶν ὡς ἄνω στρατιωτικῶν εἰς αὐτεπάγγελτον διαθεσιμότητα, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 14 Ἰουνίου 1917 μέχρι 1 Νοεμβρίου 1920, ὡς καὶ ἡ διὰ Β. Διατάγματος μεταφορὰ ἀξιωματικῶν ἀπὸ Σώματος εἰς ἕτερον Σῶμα ἢ ὅπλον καὶ τὰ δημοσιευθέντα Β. Διατάγματα προβιβασμῶν ἀξιωματικῶν, ἀνθυπασπιστῶν, στρατιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ στρατιωτικῶν γραφείων τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς χωροφυλακῆς, καὶ οἱ συνταχθέντες ὑπὸ τῶν συγκροτηθέντων στρατιωτικῶν συμβουλίων πίνακες προαγωγῆς ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς χωροφυλακῆς καὶ ὑπαξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς.

#### Ἄρθρον 2.

Τὸ ἄρθρον 1 ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς:

Ὁ διὰ τοῦ νόμου 927 τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1917 θεωρούμενος χρόνος πολέμου διὰ τοὺς ἀξιωματικούς, ἀνθυπασπιστάς τοῦ στρατοῦ καὶ τοὺς πρὸς αὐτοὺς ἐξομοιούμενους στρατιωτικούς ὑπαλλήλους, δὲν λογίζεται διπλοῦς διὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἀρχαιότητος καὶ τοῦ προβιβασμοῦ. Αἱ δὲ μεταβολαί, αἱ ἐπελθοῦσαι εἰς τὴν ἀρχαιότητα τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ἀνθυπασπιστῶν τοῦ

στρατοῦ καὶ τῆς χωροφυλακῆς, ὡς καὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀνωτέρω νόμου, θεωροῦνται ὡς μὴ ὑφιστάμεναι καὶ διαγράφονται.

Ἡ ἀρχαιότης τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τῶν ὑπηρετούντων ἐν τῷ στρατεύματι καὶ τῇ χωροφυλακῇ μέχρι τῆς 1ης Νοεμβρίου 1920, ὡς καὶ τῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης καὶ μέχρι τοῦδε ἀνακληθέντων ἐξ ἀποστρατείας, ἀποτάξεως ἢ παραιτήσεως ἢ ἀπολύσεως, παραμένει οἷα ἦτο πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐν τῷ παρόντι ἁρθρῷ ἀναφερομένου νόμου, καὶ ἐφόσον αὕτη μετεβλήθη ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀνωτέρω νόμου.

Ἡ ἀρχαιότης τῶν ἀποστρατευθέντων, ἀποταχθέντων καὶ παραιτηθέντων ἀξιωματικῶν, ἀνακληθέντων δὲ ἤδη ἐν τῷ στρατεύματι, παραμένει οἷα ἦτο πρὸ τῆς ἐξόδου των ἐκ τοῦ στρατεύματος.

#### Ἄρθρον 3.

Ἡ 2 § τοῦ ἁρθροῦ 4 τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

Διὰ πάντας δὲ τοὺς λοιποὺς ἀξιωματικούς καὶ ἀνθυπασπιστάς τοῦ στρατεύματος καὶ τῆς χωροφυλακῆς, δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ γνώμη στρατιωτικοῦ συμβουλίου, ἀποτελεσθησομένου ἐξ ἐπτά ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν καὶ ἐνὸς κατωτέρου, ὡς εἰσηγητοῦ, περὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς αὐτῶν ἱκανότητος.

#### Ἄρθρον 4.

Ἡ σειρά ἀρχαιότητος τῶν προβιβασθέντων εἰς τοὺς διαφόρους βαθμοὺς τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἐπὶ διακεκριμένη πράξει, ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1916 μέχρι 1ης Νοεμβρίου 1920, θέλει κανονισθῇ κατόπιν ἀποφάσεως πενταμελοῦς Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου, εἰς ὃ θέλει λάβει μέρος καὶ εἰς κατώτερος ἀξιωματικός, ὡς εἰσηγητής, ἀνεψύχου.

Τὸ Συμβούλιον ταῦτα ἀρρύνειον τὰς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας σχετικὰς πληροφορίες. Θέλει ἀποφανθῇ ἐὰν συντρέχῃσι διὰ τοὺς ὡς ἄνω προβιβασθέντας οἱ ὅροι τοῦ ἐδαφίου α' τοῦ ἁρθροῦ 19 τοῦ νόμου ΧΖΕ' «περὶ στρατιωτικῶν προβιβασμῶν», ὅτε ἡ ἀρχαιότης αὐτῶν λογισθῇ ὡς ὀρίζεται ἐν τῷ ἁρθρῷ 16 τοῦ αὐτοῦ νόμου. Ἐν ἐναντίῳ δὲ περιπτώσει ἡ ἀρχαιότης αὐτῶν κανονισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σειρᾶς, ἣν εἶχον πρὸ τοῦ προβιβασμοῦ των ἐπὶ διακεκριμένη πράξει, τασσόμενον ἐκάστου μετὰ τὸν ἀμέσως ἀρχαιότερόν του.

Εἰς τὴν διάταξιν ταύτην ὑπάγονται καὶ οἱ δυνάμει τοῦ ἁρθροῦ 5 τοῦ νόμου 1399 τῆς 5 Μαΐου 1918 προβιβασθέντες κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν ἀξιωματικοί, ὡς καὶ οἱ ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1916 μέχρι 1ης Νοεμβρίου 1920 προβιβασθέντες κατ' ἐκλογὴν εἰς τοὺς βαθμοὺς τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ, ὑπολοχαγοῦ, λοχαγοῦ καὶ ταγματάρχου. Εἰς περίπτωσιν δὲ καθ' ἣν ἀποφανθῇ τὸ Συμβούλιον, διὰ μὲν τοὺς κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν προβιβασθέντας ὅτι δὲν συνέτρεχον οἱ ὅροι τοῦ ἁρθροῦ 5 τοῦ

νόμου 1399, διὰ δὲ τοὺς κατ' ἐκλογὴν προβιβασθέντας ὅτι δὲν συνέτρεχον οἱ ὅροι τοῦ κατ' ἐκλογὴν προβιβασμοῦ των, ἢ σειρὰ τῆς ἀρχιότητος αὐτῶν κανονισθῆσεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σειρᾶς, ἣν εἶχον πρὸ τοῦ κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν ἢ κατ' ἐκλογὴν προβιβασμοῦ των. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἀφορᾷ τοὺς διὰ Β. Διαταγμάτων τῆς 25 Μαρτίου καὶ 21 Μαΐου 1917 προβιβασθέντας.

Ἄρθρον 5.

Οἱ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον τασσόμενοι ἐν τῇ σειρᾷ ἀρχαιότητος, ἣν εἶχον πρὸ τοῦ προβιβασμοῦ των, ἂν ἀρχαιότεροι αὐτῶν κατέχουσι βαθμὸν κατώτερον, θεωροῦνται ὡς κατέχοντες τὸν βαθμὸν, ὃν κέντηνται οἱ ὡς ἄνω ἀρχαιότεροι των, μέχρις οὗ οὗτοι καταστῶσιν ὁμοόβαθοι.

Ἄρθρον 6.

Ὡς χρονολογία προβιβασμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν, ὧν ἡ ἀρχιότης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου ἤθελε μεταβληθῇ, θεωρηθῆσεται ἡ τοῦ ἀμέσως ἀρχαιότερου αὐτῶν, εἴτε ἐν συνεσίᾳ ὑπηρετούντος, εἴτε ἀνακληθέντος ἐξ ἀποστρατείας, ἀποτάξεως ἢ παραιτήσεως καὶ ἀνακλήσαντος τὴν σειρὰν ἀρχιότητος, ἣν ἐκ τῶν νόμων ἐκέκτητο.

Ἄρθρον 7.

Αἱ διατάξεις τῶν ἀνωτέρω 5 καὶ 6 ἄρθρων ἐφαρμόζονται καὶ διὰ πάντας τοὺς ὡπωσδήποτε ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1916 μέχρι 1 Νοεμβρίου 1920 προβιβασθέντας ἀξιωματικούς καὶ ἀνθυπασπιστάς, ὧν ἡ σειρὰ ἀρχιότητος ἤθελε μεταβληθῇ κατὰ τὸν παρόντα νόμον.

Ἄρθρον 8.

Οἱ ἐπὶ διακεκριμένη πράξει προβιβασθέντες εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ, ἀπὸ τῆς 6ης Σεπτεμβρίου 1916 μέχρι τῆς 1ης Νοεμβρίου 1920, ὑπάγονται καὶ οὗτοι εἰς τὸν ἑλεγχον τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου. Καί, ἐὰν μὲν κριθῶσιν ὑπὸ τούτου ὅτι συντρέχουσιν αἱ περιπτώσεις τοῦ α' ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ νόμου ΧΨΕ', ἡ σειρὰ ἀρχιότητος αὐτῶν λογισθῆσεται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 16 τοῦ αὐτοῦ νόμου. Ἐὰν δὲ τούναντιον, ὁ προβιβασμὸς αὐτῶν θεωρεῖται ὡς γενόμενος, ὑφ' ἧς συνθήκας καὶ οἱ τῶν λοιπῶν ὑπαξιωματικῶν, προαχθέντων εἰς ἀνθυπασπιστάς, κατόπι προτάσεων τῶν Σωμάτων των καὶ οὐχὶ ἐπ' ἀνδραγαθία ἢ διακεκριμένη πράξει. Καὶ προκειμένου μὲν περὶ τῶν προβιβασθέντων εἰς ἀνθυπασπιστάς μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1918, ὁ προβιβασμὸς αὐτῶν λογίζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ παρόντος νόμου, διὰ δὲ τοὺς μετέπειτα καὶ μέχρι 1ης Νοεμβρίου 1920 προαχθέντας, ὁ προβιβασμὸς αὐτῶν εἰς ἀνθυπασπιστάς λογίζεται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας, καθ' ἣν ἀμέσως

μεταγενεστέρως ἐγένοντο προβιβασμοὶ ὑπαξιωματικῶν εἰς ἀνθυπασπιστάς ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ, κατόπι προτάσεων τῶν Σωμάτων των οὐχὶ ἐπ' ἀνδραγαθία ἢ διακεκριμένη πράξει.

Ἐπὶ τῇ βάσει ταύτη κανονισθῆσεται καὶ ἡ σειρὰ ἀρχαιότητος αὐτῶν ὡς ἀνθυπολοχαγῶν.

Ἄρθρον 9.

Οἱ ἐξ ὑπαξιωματικῶν, κατὰ τὴν διάρκειαν ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1916 μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1918, προαχθέντες εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ, πλὴν τῶν ἐπ' ἀνδραγαθία ἢ διακεκριμένη πράξει, ἀποκτήσαντες δὲ ἢ μὴ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ, τάσσονται πρὸς ἀλλήλους κατ' ἀρχιότητα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σειρᾶς, ἣν εἶχον οὗτοι πρὸ τοῦ προβιβασμοῦ των εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ. Ὡς χρονολογία δὲ προβιβασμοῦ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ ἢ καὶ ἄλλου βαθμοῦ, εἰς ὃν ἔχουσι προαχθῇ μέχρι τοῦδε οἱ ὡς ἄνω νεώτεροι, θέλει λογισθῇ ἡ χρονολογία προβιβασμοῦ τῶν ὡς εἴρηται ἀρχαιότερων των.

Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ὑπάγονται καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς μετὰ τοῦ Σώματός των ἐπανακάμψαντες ὑπαξιωματικοί, οἵτινες προήχθησαν εἰς ἀνθυπασπιστάς μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 1920.

Ἐν τῇ Χωροφυλακῇ, οἱ ἐξ ὑπαξιωματικῶν προαχθέντες εἰς ἀνθυπασπιστάς ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1916 μέχρι τέλους Ἰουνίου 1918, ἀποκλήσαντες δὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ, τάσσονται κατ' ἀρχιότητα πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τοὺς προαχθέντας ἀπειθείας εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σειρᾶς ἣν εἶχον οὗτοι πρὸ τοῦ προβιβασμοῦ των εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ, ὡς χρονολογία δὲ προβιβασμοῦ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπομοιράρχου ἢ καὶ ἄλλου βαθμοῦ, εἰς ὃν ἔχουσι προαχθῇ μέχρι τοῦδε οἱ ὡς ἄνω νεώτεροι, θέλει λογισθῇ ἡ χρονολογία προβιβασμοῦ τῶν ὡς εἴρηται ἀρχαιότερων των.

Ἄρθρον 10.

Οἱ ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου τῶν Ἑβελπίδων προαχωρήσαντες εἰς τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα Θεσσαλονίκης μετὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις αὐτῶν, λογίζονται ὡς καταταθέντες ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ ὡς ἀνθυπολοχαγοὶ ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας, ἀπ' ἧς καὶ οἱ λοιποὶ ἐπιτυχόντες κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις συμμαθηταὶ των κατετάγησαν ὡς τοιοῦτοι, τασσόμενοι εἰς τὴν σειρὰν ἀρχιότητος ὡς αὕτη καθορίζετο ἐκ τῆς σειρᾶς ἐπιτυχίας των κατὰ τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τοῦ Σχολείου τούτου.

Ἄρθρον 11.

Μαθηταὶ τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου τῶν Ἑβελπίδων ὡς καὶ τοῦ Προπαρασκευαστικοῦ Σχολείου τῶν Ἑβελπίδων, προαχωρήσαντες εἰς τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα τῆς Θεσσαλονίκης

ἀποκτήσαντες δὲ βραδύτερον τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπαπιστοῦ ἢ ἀνθυπολοχαγοῦ ἢ κατόπι νέας ἐν τῷ σχολεῖν τούτῳ φοιτήσεως ἢ καὶ ἄνευ τοιαύτης, θεωροῦνται ὡς καταταχθέντες ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ ὡς ἀνθυπολοχαγοί, ἀφ' ἧς κατετάχθησαν ὡς τοιοῦτοι καὶ οἱ λοιποὶ συμμαθηταὶ των, τασσόμενοι κατὰ σειράν ἀρχαιότητος μεταξύ των συμμαθητῶν τούτων καὶ λαμβάνοντες τὸν αὐξοῦντα ἀριθμὸν τῆς σειράς ἐπιτυχίας ὃν εἶχον ἐν τῇ τελευταίᾳ τάξει τῆς φοιτήσεως των μεταξύ των συμμαθητῶν των, μεταβαλλόμενοι ἐν ἀνάγκῃ ἀναλόγως, ἐν ᾗ περιπτώσει τινὲς των συμμαθητῶν των, ἀρχαιότεροι τυγχάνοντες αὐτῶν δι' οἰονδήποτε λόγον, δὲν κατετάχθησαν εἰς τὸ στράτευμα.

#### Ἄρθρον 12.

Πάντες οἱ ἐν τοῖς προηγουμένοις 9 καὶ 10 ἄρθροις ἀναφερόμενοι, θεωροῦνται ἐν συνεχείᾳ ὑπηρετοῦντες εἰς τὸν στρατὸν, ὡς μαθηταὶ μὲν τοῦ Στρατιωτικοῦ Σχολείου, ἐφόσον χρόνον καὶ οἱ συμμαθηταὶ των ὑπηρετήσαν ὡς τοιοῦτοι, ὡς ἀξιωματικοὶ δέ, κατὰ τὰ ὡς ἀνωτέρω καθοριζόμενα.

#### Ἄρθρον 13.

Ὁ νόμος 1343 τῆς 13 Ἀπριλίου 1918 καταργεῖται, ἡ δὲ ἀρχαιότης των ἐκ τῆς Κρητικῆς Χωροφυλακῆς προελθόντων ἀξιωματικῶν τοῦ ὑγειονομικοῦ ἀποκαθίσταται, ὡς αὕτη ἐκκαταλείβεται διὰ τῆς 2ας § τοῦ νόμου 820 τῆς 26 Αὐγούστου 1917 ὡς εἶχεν οὗτος πρὸ τῆς διὰ τοῦ μνησθέντος 1343 νόμου ἐκνευχθείσης τροποποιήσεως.

#### Ἄρθρον 14.

Δύναται ὁ Ὑπουργὸς των Στρατιωτικῶν ν' ἀναθέσῃ εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ παρόντος νόμου Στρατιωτικὸν Συμβούλιον, ὅπως ἀναθεωρήσῃ τοὺς συνταχθέντας πίνακας προβιβασμοῦ ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπαπιστῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς, καθόσον ἀφορᾷ τοὺς κριθέντας ὡς μὴ κεκτημένους τὰ πρὸς προβιβασμὸν προσόντα, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 15 Ἰουνίου 1917 μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, καὶ συντάξῃ νέους πίνακας συμπληρωματικούς, ἐν οἷς νὰ ἐγγράψῃ τοὺς ἐξ αὐτῶν κατὰ τὴν κρίσιν του κεκτημένους τὰ πρὸς προβιβασμὸν προσόντα καὶ ἐν οἷς δύναται νὰ συμπεριλάβῃ καὶ τοὺς τυχόν οὐδόλως ἐγγεγραμμένους.

Οἱ οὕτω κατ' ἀναθεώρησιν συνταχθησόμενοι πίνακες κυροῦνται διὰ Β. Διατάγματος, οἱ δὲ τυχόν ὅπωςδήποτε παραλείφθεντες ἐκ των προβιβασμῶν ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπαπισταὶ κατὰ τὸ εἰρημένον χρονικὸν διάστημα, κρινόμενοι δὲ ἰκανοὶ πρὸς προβιβασμὸν παρὰ τοῦ ὡς εἴρηται Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου, προβιβάζονται καὶ ἀνακτῶσι τὴν ἀρχαιότητα ἣν θὰ εἶχον ἐὰν δὲν παρελείποντο.

#### Ἄρθρον 15.

Εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ παρόντος νόμου Στρατιωτικὸν Συμβούλιον δύναται ν' ἀνατεθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ των Στρατιωτικῶν, ὅπως τοῦτο ἀποφανθῇ, κατὰ τὴν κρίσιν του.

α') Περὶ των κατὰ τὴν διάρκειαν ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1916 μέχρι 1 Νοεμβρίου 1920 προβιβασθέντων εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ Συνταγματάρχου καὶ ἄνευ θέσεως διατελούντων ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, ἐὰν οὗτοι δύνανται νὰ παραμείνουν ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ ἢ τεθῶσιν εἰς αὐτεπάγγελτον ἀποστρατεῖαν.

β') Περὶ των ἐν ἐφεδρείᾳ προβιβασθέντων κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον ἀξιωματικῶν εἰς ἀνώτερον τοῦ ὃν ἔφεραν βαθμοῦ, ἐὰν συνέτρεχον οἱ ὑπὸ των νόμων προβλεπόμενοι λόγοι τοῦ τοιοῦτου προβιβασμοῦ των ἢ μὴ, ἐν τῇ τελευταίᾳ δὲ ταύτῃ περιπτώσει προτείνῃ, ἵνα οἱ προβιβασθέντες ἐπανέλθωσιν εἰς κατώτερον βαθμὸν.

γ') Περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου περὶ καταστάσεως των ἀξιωματικῶν ἐναντίον ἐκείνων, κατὰ των ὁποίων θὰ ὑπάρξωσι πλήρη στοιχεῖα, ὅτι ὑπέπεσαν εἰς πράξεις ἀντικειμένους πρὸς τὴν στρατιωτικὴν τιμὴν καὶ ἀξιοπρέπειαν.

δ') Περὶ τῆς αὐτεπαγγέλτου ἀποστρατείας ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπαπιστῶν μὲ τὸν βαθμὸν ὃν φέρουσιν ἢ μὲ ἀνώτερον βαθμὸν τοῦ ὃν φέρουσιν, ἐφόσον ἤθελον ὑπάρξει ἐκθέσεις των ἀμέσως προϋστασθέντων αὐτῶν ἀρχῶν περὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς αὐτῶν ἀνεπαρκείας.

Ὁ Ὑπουργὸς των Στρατιωτικῶν προκαλεῖ τὰ οἰκεία Β. Διατάγματα, συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν ὑποβολῆς τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

#### Ἄρθρον 16.

Εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ παρόντος νόμου προβλεπόμενον Στρατιωτικὸν Συμβούλιον θέλουσι παραπεμπθῇ καὶ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα, ἐπὶ τῇ βάσει των ὁποίων, κατὰ τὴν διάρκειαν ἀπὸ 14 Ἰουνίου 1917 μέχρι τέλους Νοεμβρίου 1920, ἀξιωματικοὶ ἐτέθησαν εἰς ἀργίαν, ἀπόταξιν ἢ αὐτεπάγγελτον ἀποστρατεῖαν, διὰ παραπτώματα δι' ἃ ἐφαρμόζονται οἱ νόμοι «περὶ καταστάσεως των ἀξιωματικῶν» ἢ «περὶ συντάξεων».

Τὸ Στρατιωτικὸν Συμβούλιον, ἔχον ὑπ' ὄψει του τὰ ἔγγραφα ταῦτα, θέλει ἀποφανθῇ ἐν πρακτικῷ δι' ἑνᾶ ἐκαστον, ἐὰν αἱ ὡς ἄνω μεταβολαὶ προέκυψαν ὄντως ἐκ λόγων στηριζομένων εἰς τοὺς εἰρημένους νόμους ἢ ἐξ ἄλλης αἰτίας.

Ὁ Ὑπουργὸς των Στρατιωτικῶν, ἐπὶ τῇ βάσει των ἀποφάσεων τοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου, προκαλεῖ Β. Διατάγματα περὶ ἀνακλήσεως ἢ μεταρρυθμίσεως των Β. Διαταγμάτων δι' ὃν ἐπῆλθον αἱ μεταβολαί, ὡς ἀφορᾷ τὸ παρὸν ἄρθρον.



Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίως φύσεως ὑποθέσεων, αἵτινες ὡς συνέπειαν εἶχον τὴν ἀπόδυσιν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀνθυπασιστικῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς Χωροφυλακῆς ἢ στρατιωτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 17.

Ἀκυροῦνται τὰ Β. Διατάγματα, δι' ὧν ἡκυρώθησαν προηγούμενα τοιαῦτα περὶ ἀποστρατείας ἀξιωματικῶν, ἀποστρατευθέντων ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1916 μέχρι 14 Ἰουνίου 1917 καὶ ἐπαναγραφέντων ἐν τοῖς στελέχοις τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ μέχρι τῆς 1 Νοεμβρίου 1920. ὡς καὶ αἱ ἐξ αὐτῶν ἀπορρέουσας συνέπειαι.

Ἡ δὲ ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ ὑπηρεσία αὐτῶν, μετὰ τὴν ὡς ἂν ἀνάκλησιν ἐξ ἀποστρατείας, θεωρεῖται ὡς ὑπηρεσία ἐξόδου ἐξ ἀποστρατείας.

Ἄρθρον 18.

Ἀπαντες οἱ ἐγγεγραμμένοι ἐν τοῖς στελέχοις τοῦ ἐνεργοῦ στρατοῦ κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ παρόντος νόμου ἀξιωματικοί, ἀνθυπασισταὶ καὶ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι, εἴτε ἐν συνεχείᾳ ὑπηρετοῦντες, εἴτε ἐξ ἄλλης καταστάσεως ἀναγραφέντες, θεωροῦνται ὡς νομίμως ἀνήκοντες εἰς τὰ στελέχη ταῦτα μετὰ τοὺς βαθμοὺς οὓς κέκτηνται καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἀπορρέοντα δικαιώματα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, συμφώνως πρὸς τὰς ὁποίας ρυθμιθῆσεται καὶ ἡ σειρά ἀρχιότητος αὐτῶν.

Ἄρθρον 19.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ ἀναθέτῃ προσωρινῶς εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τὴν ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας τοῦ ἀμέσως κατωτέρω βαθμοῦ ἀπὸ τοῦ ἐν φέρουσιν τοιοῦτου, μέχρις ὅτου ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν ἐνστάτῳ βαθμῷ ἀξιωματικῶν ἐξισωθῇ πρὸς τὸν ἀριθμὸν, τῶν ἐκ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ στρατοῦ ἀπορρεουσῶν θέσεων.

Ἄρθρον 20.

Οἱ ἀξιωματικοί, οἱ ἀποστρατευθέντες δυνάμει τοῦ νόμου ΓΥΤΣ' (ἀριθ. 3416) τῆς 18 Νοεμβρίου 1909 καὶ λαβόντες σύνταξιν μόνον ἀνωτέρου βαθμοῦ, λογίζονται κατέχοντες καὶ τὸν ἀνώτερον βαθμὸν ἀπὸ τῆς ἀποστρατείας των, ὡς καὶ τὰ ἐκ τοῦ βαθμοῦ τούτου ἀπορρέοντα ὀφέλη τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου, μεταβιβαζόμενα εἰς τὰς οἰκογενεῖας των ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 21.

Ἀξιωματικοί, τυγχάνοντες ἐγγεγραμμένοι εἰς τοὺς σύνταχθέντας πίνακας προβιβαστῶν ἀξιωματικῶν κατὰ τὸ ἔτος 1913 καὶ μὴ προαχθέντες, ὡς ἀποστρατευθέντες τῇ αἰτήσῃ των ἢ αὐτεπαγγέλτως, δύνανται νὰ προαχθῶσιν εἰς ἀνώτερον βαθμὸν ἐν ἀποστρατείᾳ.

Οἱ ἀνωτέρω ἀξιωματικοί, ὡς καὶ αἱ οἰκογενεῖαι αὐτῶν, δι-

καιοῦνται νὰ μετέχωσι τῶν ὠφελημάτων τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ βαθμοῦ εἰς ὃν προαχθῶσιν ὡς ἀπόστρατοι.

Ἄρθρον 22.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ὅπως ἐράπαξ καὶ ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ παρόντος νόμου, προβιβάσῃ ἀξιωματικούς ἐν ἀποστρατείᾳ ἢ παραιτήσῃ διατελοῦντας.

Οἱ δυνάμει τοῦ ἄρθρου τούτου προαγόμενοι ἀξιωματικοὶ ἀπολαμβάνουσι τὴν σύνταξιν τοῦ νέου βαθμοῦ των, ὡς καὶ τὰ ἐκ τοῦ βαθμοῦ τούτου ἀπορρέοντα ὀφέλη τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου, μεταβιβαζόμενα εἰς τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν, ὁ δὲ χρόνος ἀπὸ τῆς ἀποστρατεύσεως των μέχρι σήμερον λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας μόνον διὰ τὴν ἐπαύξισιν τῆς συντάξεώς των.

Ἄρθρον 23.

Οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὰ ἄρθρα 20, 21 καὶ 22 καὶ ἐν ἀποδιώσει αὐτῶν αἱ οἰκογενεαὶ των, ὑπάρχοντες εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6, παρ. γρ. 10 καὶ 11 τοῦ νόμου 1364 ὀριζόμενας χρηματικὰς ὑποχρεώσεις πρὸς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀποφασισαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον 1.

Ὁ νόμος 927 τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1917, δι' οὗ προστεθῇ χρόνος ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ἀξιωματικούς, καταργεῖται, καταργεῖται δὲ καὶ πᾶσα μεταβολὴ ἐπελθούσα εἰς τὴν ἀρχιότητα τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατεύματος καὶ τῆς Χωροφυλακῆς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀνωτέρου νόμου.

Ἡ ἀρχιότης τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ὑπηρετούντων ἐν τῷ στρατεύματι καὶ τῇ Χωροφυλακῇ μέχρι τῆς 1 Νοεμβρίου ἐ. ἔ., ὡς καὶ τῶν ἀνακληθέντων ἐξ ἀποστρατείας, ἀποτάξεως καὶ παραιτήσεως, παραμένει οἷα ἦτο πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου.

Ἡ ἀρχιότης τῶν ἀποστρατευθέντων, ἀποταχθέντων καὶ παραιτηθέντων ἀξιωματικῶν ἀπὸ 15 Ἰουνίου 1917 μέχρι τῆς 1 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. καὶ ἀνακληθέντων ἤδη ἐν τῷ στρατεύματι, παραμένει οἷα ἦτο πρὸ τῆς ἐξόδου των ἐκ τοῦ στρατεύματος.



## Ἄρθρον 2.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ προ-  
καλέσῃ Β. Διατάγματα προαγωγῆς ἀξιωματικῶν ἐν τῷ στρατεύ-  
ματι καὶ τῇ Χωροφυλακῇ καὶ πέρα τοῦ ὁρισμένου ἀριθμοῦ τῶν  
θέσεων, ἐφόσον ὑπάρχουσιν ἀξιωματικοὶ νεώτεροι αὐτῶν κατέ-  
χοντες σήμερον βαθμὸν ἀνώτερον.

## Ἄρθρον 3.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ προ-  
καλέσῃ Β. Διατάγματα προαγωγῆς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρα-  
τεύματος καὶ τῆς Χωροφυλακῆς, ἀσχέτως μὲ τὸν ἀπαιτούμενον  
πρὸς προβιβάσμιον χρόνον ὑπηρεσίας, συμφώνως ταῖς διατάξεσι  
τοῦ νόμου ΧΨΕ' τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1861, ἐφόσον οἱ ἀξιο-  
ματικοὶ οὗτοι δὲν ἀνέκτησαν τὸν ἐν τῷ στρατεύματι βαθμὸν ἐπὶ  
τῇ βάσει τῆς ἀρχαιότητος, ὡς αὕτη καθορίζεται διὰ τοῦ ἄρθρου  
1 τοῦ παρόντος Διατάγματος.

## Ἄρθρον 4.

Ἀξιωματικοί, κριθέντες ὡς μὴ ἔχοντες τὰ πρὸς προβιβάσμιον  
προσόντα κατὰ τὸ παρελθόν, δύνανται νὰ προαχθῶσιν, ἐφόσον  
ὑπάρχουσιν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ὑπουργείου ἐπαρκῆ στοιχεῖα  
τῆς ἐπαγγελματικῆς αὐτῶν ικανότητος.

Περὶ τῶν ἀξιωματικῶν, τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχουσιν ἐπαρκῆ  
στοιχεῖα τῆς ἐπαγγελματικῆς ικανότητος, θέλει ζητηθῇ ἡ γνώ-  
μη Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελεσθησομένου ἐξ ἐπτά ἀνω-  
τέρων ἀξιωματικῶν, ἀρχαιότερων τῶν ὑπὸ κρίσει ἀξιωματικῶν,  
καὶ ἐνὸς κατωτέρου ὡς εἰσηγητοῦ.

## Ἄρθρον 5.

Ἀξιωματικοί, κατέχοντες βαθμὸν ἀνώτερον ἐτέρων ἀξιωμα-  
τικῶν τοῦ Ὀπλοῦ ἢ Σώματος τῶν ἀρχαιότερων ἐν τῷ στρατεύ-  
ματι, τίθενται διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν  
προσωρινῶς εἰς κατάστασιν ἀναμονῆς.

## Ἄρθρον 6.

Ἡ κατάσταση ἀναμονῆς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατεύμα-  
τος εἶναι κατάστασις ἐνεργείας ἐν ᾗ παραμένει ὁ ἀξιωματικός,  
ἐφόσον χρόνον ὑπάρχουσιν ἐν τῷ αὐτῷ Ὀπλῷ ἢ Σώματι ἀξιο-  
ματικοὶ ἀρχαιότεροι αὐτοῦ κατέχοντες κατώτερον αὐτοῦ βαθμὸν.

## Ἄρθρον 7.

Ὁ ἐν καταστάσει ἀναμονῆς παραμένων ἀξιωματικὸς ἀπολαμ-  
βάνει μόνον τὰ 3/4 τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοῦ τοῦ  
βαθμοῦ του. δύναται δὲ νὰ χρησιμοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ  
τῶν Στρατιωτικῶν δι' εἰδικὴν ὑπηρεσίαν, ὅποτε ἀπολαμβάνει  
ὁλόκληρον τὸν μισθὸν του.

## Ἄρθρον 8.

Τὸ παρὸν ἰσχύει μόνον ἐφόσον χρόνον ὑπάρχει ἐν τῷ στρα-  
τεύματι ἡ ἐνεκα τῆς ἀνακλήσεως ἐκ τῆς ἀποστρατείας, ἀποτά-  
ξεως ἢ παραιτήσεως δημιουργηθεῖσα κατάσταση, θέλει δὲ

παύσει ἰσχύον ἅμα οἱ ὡς ἄνω ἀνακληθέντες ἀξιωματικοὶ προα-  
χθῶσιν εἰς τὸν βαθμὸν ὃν θὰ ἔφερον, ἐὰν δὲν ἐλάβανεν χώραν  
ἡ ἐκ τοῦ στρατεύματος ἐξοδός των.

## Ἄρθρον 9.

Ἡ διάταξις τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ παρόντος Διατάγματος δὲν  
ἰσχύει, ἐφόσον ἡ μεταβολὴ ἐπῆλθεν ἐνεκα τῆς μετὰ τὴν ἐναρ-  
ξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Διατάγματος ἐφαρμογῆς τῶν δια-  
τάξεων τοῦ νόμου ΡΟΗ' τῆς 7 Μαρτίου 1851 καὶ τοῦ νόμου  
ΧΨΕ' τῆς 16 Ὀκτωβρίου 1861.

Τὸ παρὸν ὑποβληθήσεται ὑπὸ τὴν ἐγκρίσιν τῆς Συνελεύσεως,  
ἅμα ὡς αὕτη συνέλθῃ, ἡ δὲ ἐναρξίς τῆς ἰσχύος του ἀρχεῖται ἀπὸ  
τῆς 3 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν ἀνα-  
τίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Δεκεμβρίου 1920.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Γ. ΠΑΛΛΗΣ

Τὰ Μέλη

Π. Τσαλδάρης, Θ. Ζαΐμης, Ν. Καλογερόπουλος,  
Π. Μαυρομιχάλης, Δ. Γούναρης, Ι. Δ. Ράλλης».

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς 6' κατ' ἄρθρον καὶ  
σύνολον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου.

Περὶ ὀργανώσεως Χημικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ, ἔχον  
οὕτως·

## Ἄρθρον 1.

Συνιστᾶται παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Στρατιωτικῶν Χη-  
μικῇ Ὑπηρεσίᾳ, ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ Ὑπουργοῦ ὑπα-  
γομένη.

## Ἄρθρον 2.

Σκοπὸς τῆς ὑπηρεσίας ταύτης εἶναι·

α') Ὁ ἐπιστημονικὸς ἔλεγχος τῶν διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ  
στρατοῦ προμηθευμένων ἐν γένει εἰδῶν, ὁ καθορισμὸς τῶν  
ὄρων, οὓς δεόν νὰ πληρῶσι, καὶ ἡ ὑπόδειξις τῶν μέσων τῆς κα-  
λῆς συντηρήσεως τούτων.

β') Ὁ ἐπιστημονικὸς ἔλεγχος καὶ ἡ ἐπιτήρησις τῶν διὰ τὰς  
ἀνάγκας τοῦ στρατοῦ προμηθευμένων ἐκρηκτικῶν ὑλών, καὶ

γ') 'Η παροχή ἐν γένει ἐπιστημονικῆς συνδρομῆς ἐπὶ παν-  
τὸς ἀναφευμένου σχετικῶς ἐπιστημονικοῦ ζητήματος.

#### Ἄρθρον 3.

Ὁ προϊστάμενος τῆς Χημικῆς Ὑπηρεσίας ἐκτελεῖ καὶ καθήκοντα Ἐπιθεωρητοῦ πυριτίδων, ὑποχρεωμένου τούτου εἰς τὴν παρακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν τῶν πυριτιδοποιεῶν καὶ τὴν ἐξέλεγχιν τῶν παραγομένων ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, ἐφόσον ταῦτα ἐργάζονται διὰ παραγγελίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν. Ἀποτελεῖ δὲ μέλος τῆς ἐπὶ τῆς παραλαβῆς τῶν πυριτίδων Ἐπιτροπῆς.

#### Ἄρθρον 4.

Τὸ προσωπικὸν τῆς Χημικῆς Ὑπηρεσίας ἀποτελεσθήσεται κατὰ τὴν πρώτῃν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου ὡς ἐξῆς :

1) Ἐξ ἐνὸς Χημικοῦ προϊσταμένου τῆς ὑπηρεσίας, ἀριστοῦ-  
χου διδάκτορος τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν, συμφώνως τῷ ἀρ-  
χικῷ ὀργανισμῷ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, ἢ πτυχιούχου τῆς  
Χημείας τοῦ Ἐθνικοῦ ἢ ἄλλου ὁμοταγοῦς ξένου Πανεπιστημίου  
ἢ ἀνωτέρας ὁμοτίμου Χημικῆς Σχολῆς, ὑπηρετήσαντος δ' ἐπὶ  
δεκαετίαν τοῦλάχιστον ἐν ἄλλῃ Χημικῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ καὶ  
ἰδίᾳ ἐν τοιαύτῃ ἀφορώσῃ ἐκρηκτικὰς ἐν γένει ὕλας.

Ὁ προϊστάμενος ἔχει βῆθρον καὶ ἀποδοχὰς ἐν γένει Διευ-  
θυντοῦ α' τάξεως, σχετικῆς τεχνικῆς ὑπηρεσίας τῶν πολιτι-  
κῶν Ὑπουργείων.

2) Ἐξ ἐνὸς Χημικοῦ Ἐπιμελητοῦ, τὰ αὐτὰ κεκτημένου  
ἐπιστημονικὰ προσόντα ὑπηρετήσαντος δ' ἐπὶ πενταετίαν,  
τοῦλάχιστον, παρὰ τινι Δημοσίῳ Χημείῳ. Ὁ Ἐπιμελητὴς ἔχει  
βῆθρον καὶ ἀποδοχὰς ἐν γένει Τμηματάρχου α' τάξεως ὁμοίας  
τεχνικῆς ὑπηρεσίας, προαγόμενος μετὰ διετῇ ὑπηρεσίᾳ εἰς  
βῆθρον καὶ ἀποδοχὰς τεχνικοῦ Διευθυντοῦ β' τάξεως.

3) Ἐξ ἐνὸς γραμματέως κεκτημένου πτυχίον βιομηχανικῆς  
ἢ Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἢ ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἐπὶ βαθμῷ καὶ  
ἀποδοχαῖς ὑπουργικοῦ γραμματέως β' τάξεως, προαγομένου  
μετὰ τριετῇ ὑπηρεσίᾳ εἰς γραμματέα α' τάξεως.

4) Ἐξ ἐνὸς κλητῆρος καὶ ἐνὸς καθαριστοῦ, ἐπὶ ἀποδοχαῖς  
τῶν ὁμοιοβάθμων τῶν τῶν πολιτικῶν Ὑπουργείων, οἵτινες δύ-  
ναιτο νὰ ἀντικατασταθῶσι καὶ ὑπὸ στρατιωτῶν.

Ὁ Ἐπιμελητὴς καὶ ὁ γραμματεὺς διορίζονται τῇ προτάσει  
τοῦ προϊσταμένου, τὸ δὲ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν διορίζεται καὶ  
παύεται τῇ προτάσει αὐτοῦ. Εἰς τὸν προϊστάμενον τῆς ὑπηρε-  
σίας χορηγοῦνται ἐτησίως δραχμαὶ χίλια (1000) διὰ γραφι-  
κὴν ὕλην κλπ.

#### Ἄρθρον 5.

Δύναιτο, ἐὰν αἱ ἐργασίαι τοῦ Χημείου ἐπιβάλλωσι τούτο, τῇ  
ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ κατόπιν προτάσεως

τοῦ προϊσταμένου, νὰ προσληφθῇ καὶ ἕτερος χημικὸς βοηθός,  
κατόπιν διαγωνισμοῦ, κεκτημένος τὰ διὰ τοὺς χημικοὺς ἐπι-  
στημονικὰ προσόντα καὶ ἀποδείξεις διετούς, τοῦλάχιστον,  
πρακτικῆς ἀσκήσεως παρὰ τινι ἀνεγνωρισμένῳ Δημοσίῳ Χη-  
μείῳ.

Ὁ βοηθὸς χημικὸς ἔχει βῆθρον καὶ ἀποδοχὰς τεχνικοῦ  
γραμματέως α' τάξεως τῶν πολιτικῶν Ὑπουργείων, προαγό-  
μενος μετὰ τριετῇ ὑπηρεσίᾳ εἰς τὸν βῆθρον τεχνικοῦ Τμημα-  
τάρχου β' τάξεως.

Ἐπίσης δύναιτο, ἐὰν αἱ ἀνάγκαι τοῦ στρατοῦ ἐπιβάλλωσι  
τούτο, τῇ αὐτῇ ὡς ἂνω προτάσει καὶ ἀποφάσει, νὰ ἰδρυθῶσι παρ'  
ἐκάστης ἑδρᾶς Στρατιάς χημικὰ ἐργαστήρια ἐν τῇ Κεντρικῇ  
Ὑπηρεσίᾳ ἐξαρτώμενα. Σκοπὸς τῆς ἰδρύσεως τούτων ἔσται ὁ  
αὐτός.

Τὰ προσόντα τῶν κατόπιν διαγωνισμοῦ διορισθησάντων  
προϊσταμένων τῶν ἐργαστηρίων τούτων, ὅα ὦσι τὰ αὐτὰ πρὸς  
τὰ τῶν χημικῶν καὶ τριετὴς τοῦλάχιστον ὑπηρεσία παρὰ τινι  
Χημείῳ, ὁ δὲ βαθμὸς καὶ αἱ ἀποδοχαὶ Τεχνικοῦ Τμηματάρχου  
β' τάξεως, προαγομένων μετὰ τριετῇ ὑπηρεσίᾳ εἰς τὸν βῆθρον  
Τεχνικοῦ Τμηματάρχου α' τάξεως.

#### Ἄρθρον 6.

Αἱ εἰς τὸν ἀνώτερον βαθμὸν προαγωγὰς τῶν ὑπαλλήλων τῆς  
Χημικῆς ὑπηρεσίας μέχρι τοῦ βαθμοῦ Τμηματάρχου α' τά-  
ξεως, γίνονται τῇ ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐπὶ τῇ βᾶσει ἡτιολο-  
γημένης προτάσεως τοῦ προϊσταμένου, μετὰ τριετῇ τοῦλάχιστον  
ὑπηρεσίᾳ εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν.

#### Ἄρθρον 7.

Τὸ προσωπικὸν τῆς Χημικῆς ὑπηρεσίας ὑπάγεται εἰς τὰς  
περὶ πειθαρχίας, ἀντιμωχίας, ἀπονομῆς συντάξεων κλπ. δια-  
τάξεις τῶν πολιτικῶν Ὑπουργείων.

#### Ἄρθρον 8.

Διὰ Β. Διατάγματα καθορισθήσονται τὰ τοῦ κανονισμοῦ τῆς  
ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐργαστηρίων, τὰ τῶν διαγωνισμῶν,  
δειγματοληψιῶν καὶ ἐν γένει αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς  
τοῦ παρόντος νόμου.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη, εἰς τὸν παρόντα νόμον καταρ-  
γεῖται.

Ἐγκρίσει μετὰ ταῦτα τῆς Συνελεύσεως, ὁ κ. **Α. Τσου-  
καλᾶς** λαμβάνων τὸν λόγον ὑποστηρίζει διὰ μακρῶν ἀνκυρῶν  
τῶν κατοίκων Μεγαλῶν, ζητούντων νὰ ληρῇ, πρὶν οἱ  
περὶ ἄρσεως τῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων τοῦ ἐκεῖ ἐργαστα-  
ρίου Ἡσαΐα, καὶ παρακαλεῖ νὰ ληρῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ἀνκυρὰ

αὕτη, υπογεγραμμένη παρ' ὅλων τῶν κατοίκων, διότι πρόκειται περὶ τῆς υἱείας ὁλοκλήρου τῆς πόλεως Μεγαρώων.

Τὴν ἀναφορὰν ταύτην ὑποστηρίζει καὶ ὁ πληρεξούσιος κ. **Α. Μάτεσις**.

**Πρόεδρος.** β' συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου, «περὶ συστάσεως Ὑπουργείου Ὁθησαυροῦ».

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** ἔχει τὸν λόγον.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** ὁμιλῶν ἀπὸ γενικῆς ἀπόψεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἀναλύων τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας, ἰδίᾳ τὰς τοῦ Πεν. Λογιστηρίου, αἵτινες ὑπάγονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, παρατηρεῖ ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου ἐπιδιωκομένη δικίρεσις τοῦ Ὑπουργείου πρὸς οὐδεμίαν ἀνταποκρίνεται σκοπιμότητα. Τουναντίον, δημιουργεῖ νέας δαπάνας, ὑπερκαίει νέας φιλοδοξίας, προσθέτει νέους Γενικούς Διευθυντάς καὶ παραδιευθυντάς, νέα κληρονομία κλπ., ἅτινα πάντα, οὔτε λόγῳ τῶν περιστάσεων ἐπιτρέπεται νὰ γίνωσιν, ἀλλ' οὔτε καὶ πρὸς τὸ πρόγραμμα τῆς Ἡνωμένης Ἀντιπολιτεύσεως συμφωνοῦσιν, διότι αὕτη ὑπεσχέθη εἰς τὸν λαὸν περιτυλογῆν καὶ ἀνθρώπων τῶν ὑπὸ τοῦ καταλυθέντος καθεστώτος γενομένων καὶ οὐχὶ ὑπερβάσιν αὐτῶν. Ὁ λαὸς δέ, λέγει, παρακολουθεῖ ἀγρύπνως πάντα ταῦτα καὶ δὲν θὰ τὰ παρίδῃ ὅταν ἐπέλθῃ ὁ εὖθετος χρόνος. Δὲν εἶναι πρακτικὰ πάντα ταῦτα κατὰ τοὺς παρόντας καιροὺς, ἀλλὰ παρουσιάζουσι τὴν αὐτὴν τακτικὴν τῆς ἀσυλλογίστου δαπάνης, τὴν ὁποίαν παρουσίαζε τὸ πρὸ τῆς 1 Νοεμβρίου καταλυθέν βενιζελικὸν καθεστῶς.

**Δ. Γούναρης** (Πρόεδρος Κυβερνήσεως). Ἐπειδὴ δίδεται ἡ εὐκαιρία, ὁρῶμαι νὰ κάμω μίαν δῦλωσιν, ἵνα χρησιμεύσῃ εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ φανερὸν ὅσον ἀβάσιμος εἶναι ἡ γνώμη τὴν ὁποίαν ἠδύνατο νὰ ἔχωσιν ἐλάχιστοι, εἰμὶ βέβαιος, τῶν συμπολιτῶν μας, οἵτινες καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ κατακριθῶσιν ὡς μὴ διακρινόμενοι ἐπὶ πραγματικότητι. Ἰδίως, ἐὰν δὲν διωρθώθῃ μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ὅ,τι εἶναι διορθωτέον, δὲν πρέπει παρ' οὐδενὸς ν' ἐξέλθῃ ἐκ τούτου τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡμεῖς ἀποδεχόμεθα αὐτὸ ὡς καλῶς ἔχον, οὔτε ὅτι υἱοθετοῦμεν αὐτό, οὔτε θὰ υἱοθετήσωμεν αὐτό. Ἀλλὰ ἐὰν δὲν διωρθώσωμεν ὅ,τι εἶναι διορθωτέον, τούτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι, ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἀνελάβωμεν τὴν Ἀρχήν, εὐρεθίμεν καὶ εὐρισκόμεθα ἐνώπιον προβλημάτων ἀπείρων, μεγίστης σπουδαιότητος, τὰ ὁποῖα ἀπορροφῶσιν ὁλοκλήρην τὴν πρὸς ἐργασίαν ἱκανότητα ἡμῶν, καὶ τῶν ὁποίων

ὁ χειρισμὸς ἦτο, ὅχι μόνον ἀπὸ ἀπόψεως σπουδαιότητος προτιμητέος, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ὅτι ἦσαν ἐξ ὀλίγως ἐπικαιρὰ καὶ ἐπείγοντα. Θὰ ἔλθῃ ἡ στιγμή, κατὰ τὴν ὁποίαν, ἐμφανιζόμενοι πρὸ τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, θέλωμεν λογοδοτήσῃ δι' ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον ἐπράξαμεν ἀλλὰ καὶ δι' ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον δὲν ἐπράξαμεν κατὰ τὸ βραχὺ διάστημα, καθ' ὃ κυβερνώμεν τὴν Χώραν. Δὲν νομίζω δ' ὅτι ἀπέναντι τῆς λογοδοσίας αὐτῆς θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ἄνθρωπος, ἔχων ὡς βάσιν τῆς κρίσεως αὐτοῦ τὴν καλὴν πίστιν, νὰ εἴπῃ πρὸς ἡμᾶς κύριοι, βλέπω ὅτι δὲν ἐπράξατε πολλά, καὶ διὰ τοῦτο κατακρίνω ὑμᾶς δι' ὅ,τι ἦτο δυνατόν νὰ πράχθῃ. Τουναντίον, ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι πᾶς τις θὰ εἴπῃ, ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τὸ ὁκτάμηνον κατηναλώσαμεν ὁλοκλήρους τὰς δυνάμεις μας, καὶ ἂς ἐπιτραπῇ νὰ εἴπω ὅτι αὗται δὲν ὑπῆρξαν μικρότεραι ἀπὸ ὅσας θὰ διέθετον οἰσδῆποτε ἄλλος, ἵνα ἐξυπηρετήσωμεν ἐκεῖνα τὰ ζητήματα τὰ ἐθνικὰ, ἅτινα καὶ κατὰ σπουδαιότητα ὑπερεῖχον καὶ χρονικῶς ἦσαν ἐπείγοντα. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ τὸν ἀξιότιμον κ. Συνάδελφον νὰ μὴ δίδῃ διὰ τῶν λεγομένων παρ' αὐτοῦ τὸν χαρακτῆρα αἰτιάσεως καθ' ἡμῶν, οὔτε νὰ ὑποθέτῃ, εἴτε αὐτὸς εἴτε οἰσδῆποτε ἄλλος, ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον ἐγένετο υἱοθετοῦμεν, ἐκεῖνο δὲ τὸ ὅποῖον δὲν ἐγένετο ἀποκρούμεν. Τουναντίον, οὐδὲν ἐξ ὧν ἀξιολογούμενων ἐγένοντο κατὰ τὸ παρελθὸν θὰ υἱοθετήσωμεν, καὶ ὑποσχόμεθα ὅτι οὐδὲν ἐξ αὐτῶν θὰ διατηρηθῇ, κατὰ τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ χρόνος θὰ ἐπιτρέψῃ, ἵνα ἀσχοληθῶμεν δι' αὐτὰ καὶ ἐπιδιώξωμεν τὴν ἐπανόρθωσιν ὅλων τῶν κατὰ τὴν πεποίθησιν ἡμῶν καὶ τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ ἐπανορθώσεων. (ζωηρὰ χειροκρατήματα).

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος**, συνεχίζων, λέγει ὅτι ὁ κ. Πρωθυπουργός, δι' ὧν εἶπε, ἀπέφυγε διὰ κυλινδρικής οἰονεί κινήσεως νὰ ἀπαντήσῃ πρὸς ὅσα ἐπέκρινα ἐγώ. Δὲν μέμφομαι οὐδὲ κατακρίνω τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ὅλην διοικητικὴν πολιτικὴν αὐτῆς, ἀρ' ἣς ἀνέλαβεν εἰς χεῖρας τὴν ἐξουσίαν. Ἀλλ' ἰσχυρίζομαι ὅτι ἡ ἐπιδιωκομένη ὑποδιαίρεσις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, εἶναι ξένη ἐντελῶς πρὸς τὸ πρόγραμμα τῆς γενικῆς ἀποκεντρώσεως καὶ τῆς ἀποκεντρώσεως τῶν τοπικῶν περιφερειῶν, τὴν ὁποίαν εὐρύτατα ἀνέπτυξεν ὁ κ. Πρωθυπουργός πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν.

**Δ. Γούναρης.** Οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσιν αὐτὰ πρὸς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον.

**Γ. Μπούσιος.** Αὐτὴ εἶναι γνώμη σας. Ἡ ἰδιότης μου

γνώμη είναι εκείνη, ἣν ὑποστηρίζω, καὶ φρονῶ ὅτι, ἀντὶ τῆς ἀσκόπου διαίρεσεως τῶν ὑπουργείων, ἡδύναντο νὰ γίνωσιν ὑφυπουργεῖα, ὅχι μόνον ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις Ὑπουργείοις, ὅπου ταῦτα λόγῳ τῶν περιστάσεων ἦσαν μᾶλλον ἐπείγοντα καὶ ἀναγκασιάτατα. Ἡδύναντο π. χ. νὰ γίνωσιν ὑφυπουργεῖα ὑγειονομίας ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν, ὑφυπουργεῖον Προμηθειῶν, κλπ. ὧν τὴν σπουδαιότητα καὶ χρησιμότητα ἦδη ὅτε πολεμοῦμεν, πᾶς τις κατανοεῖ.

**Δ. Γούναρης.** Μὴ λησμονεῖτε ὅμως ὅτι κάμνομεν καὶ πόλεμον διὰ χρήματα μὲ τὸν ἄλλον πόλεμον, ἅτινα δὲν ἔχομεν. "Οἷα δὲ αὐτά, ὅσα λέγετε, ἀπαιτοῦσι χρήματα.

**Γ. Μπούσιος.** Δὲν χρειάζονται χρήματα, κ. Πρόεδρε, ἀλλὰ σύστημα ὀργανώσεως, διότι ὅταν οἱ διάφοροι Ὑπουργοὶ παύσωσιν ἀσχολοῦμενοι περὶ διωρισμῶν καὶ παύσεων κλητῆρων καὶ καθαριστριῶν, θὰ ἔχωσι τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ ἐπιτελέσωσι τὴν πραγματικὴν ἐργασίαν, δι' ἣν εἶναι προωρισμένοι. Ἐπανερχόμενος δὲ ὁ κ. Μπούσιος εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου, λέγει ὅτι ὁ κ. Τσαλδάρης, Ὑπουργὸς ὧν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἑσωτερικῶν, ἐπὶ τῇ νὰ διευθύνῃ καὶ τὸ πολυάσχολον Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας. Γενομένου Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας, ἀνεκάλυψεν ὅτι δὲν ἐπαρκεῖ καὶ εἰσηγεῖται καὶ οὗτος τὴν ἰδρυσιν νέου Ὑπουργείου.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** παρατηρεῖ ὅτι, ὅπως ὁ ρήτωρ δὲν δύναται λογικῶς νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ὅλοι οἱ κλάδοι τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ὑπουργεῖα δὲν ἡδύναντο νὰ συνενωθῶσι καὶ νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς ἓν μόνον γενικὸν Ὑπουργεῖον, οὕτω δὲν δύναται νὰ καθορίσῃ ὡς βάσιν τῆς ἐπι κρίσεως του ὅτι δὲν δικαιούται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀποβλέψῃ εἰς τὴν ἰδρυσιν καὶ ἄλλων ὑπουργείων, ἐφόσον οὐσιαστικῶς ὑπηρεσιακαὶ καὶ οὐχὶ προσωπικαὶ ἀνάγκαι ἐπιβάλλουσιν τοῦτο. Ἀναπτυσσόμενου τοῦ Κράτους, κατ' ἀνάγκην ἀναπτύσσονται καὶ οἱ κλάδοι τῶν ὑπηρεσιῶν, οἵτινες εἶναι κλάδοι τελείως κεχωρισμένοι ἀλλήλων καὶ διευθύνονται μέχρι σήμερον ὑφ' ἑνὸς Ὑπουργοῦ, διότι δὲν εἶχον τὴν ἑκτασιν ἣν ἔλαβον σήμερον. Ἀνάγκη οὐσίας κατ' ἀκολουθίαν καὶ οὐχὶ ἄλλοι λόγοι ἐπέβηλον εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν διαίρεσιν καὶ τὴν ἰδρυσιν τῶν νέων Ὑπουργείων.

Ὁ κ. **Π. Δαγκλῆς** παρεμβάλλων, συμφωνεῖ μετὰ τοῦ κ. Μπουσίου καὶ προτείνει τὴν ἀναβολὴν τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** ἐξακολουθῶν, λέγει ὅτι καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ὀργανωτικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀπὸ προγραμματικῆς, ἐν σχεσει πρὸς τὸ ὑπ' αὐτῆς ἐξαγγελθὲν πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν πρόγραμμα τῆς ἀποκεντρώσεως, καὶ λόγῳ τῆς ἐποχῆς ἣν διανύομεν, κακῶς καὶ μετ' ἐσπευσμένης ἀποφάσεως εἰσέχθη τὸ νομοσχέδιον εἰς τὴν Συνέλευσιν. Συνιστᾷ ν' ἀναβληθῇ ἡδη τοῦτο καὶ νὰ εἰταχθῇ πρὸς συζήτησιν τὸν Ὀκτώβριον, ὅτε θὰ ὑπάρξῃ ὅλος ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος καὶ πρὸς πληρεστέραν μελέτην καὶ πρὸς πληρεστέραν συζήτησιν αὐτοῦ. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, πέποιθε, προσθέτει, ὅτι ἡ ψηφίζουσα τοῦτο Κυβέρνησις δὲν θὰ τὴν ἐφαρμόσῃ, ἀλλὰ μεταρρυθμίζουσα ἢ ἀνασυντάσσουσα αὐτὴ θὰ τὴν ἐπαναφέρῃ καὶ πάλιν πρὸς συζήτησιν.

Ὁ κ. **Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν) περιοριζόμενος εἰς ἀνάλυσιν τοῦ νομοσχεδίου, λέγει ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν σύγκειται ἐκ δύο μεγάλων κλάδων· πρῶτον ἐκ τοῦ κλάδου τοῦ καταρτισμοῦ τῶν φορολογικῶν καταστάσεων καὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων, καὶ δεύτερον ἐκ τοῦ κλάδου τοῦ ταμειακοῦ, τῆς σκοπίμου τούτεστι διαθέσεως τῶν πόρων τοῦ δημοσίου πρὸς ἐξυπηρέτησιν ὅλων τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, εἰς ἃς ὑπάγεται καὶ τὸ δημόσιον χρέος τῆς Ἑλλάδος. Διὰ τὴν δευτέραν δὲ τοῦτον κλάδον εἰδικῶς ἰδρύεται τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Θεσαυροῦ. Ἀκούονται, προσθέτει, καὶ ἑκάστην μὲν παρὰ πονα κατὰ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου καὶ ὁμολογῶ ὅτι τὰ παρὰ πονα ταῦτα εἶναι πλήρως δεδικαιολογημένα, διότι ἡ λογιστικὴ μας κατὰστασις εἶναι πᾶν ἄλλο ἢ εὐχάριστος. Δύναμαι νὰ εἶπω ὅτι εἶναι ἀνυπαρκτός. Καὶ ἀναφέρω ἐν παραδείγματι διὰ νὰ πεισθῇτε περὶ τούτου. Διευκυντὸς τοῦ πολέμου, αἱ Σύμμαχοι Δυνάμεις παρεδωκαν εἰς τὴν Ἑλλάδα παντρειδῆς πολεμικὸν ὕλικόν πολέμου ἀνόηξαντες εἰς αὐτὴν πιστώσεις, ἀνεληθύσας εἰς τὸ ποσὶν τῶν 800 ἑκατομμυρίων. Ἀφῆκτος τοῦ πολέμου, ἐζήτησαν νὰ καταρτισθῇ κανονικὸς λ)σμὸς καὶ τακτοποιηθῶσιν αἱ πιστώσεις αὗται, ὥστε νὰ γνωρίζωσιν τί ἔχουσι νὰ λαμβάνωσιν ἐκεῖνοι, τί ὀφείλομεν δ' ἡμεῖς. Ἐζήτησα παρὰ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, ἀρμόδιου πρὸς τοῦτο, νὰ μοὶ δώσῃ τὰ στοιχεῖα τῆς τακτοποιήσεως τοῦ ἐν λόγῳ λογαριασμοῦ. Οὐδεὶς εὗρεθῇ ἐν τῷ Γενικῷ Λογιστηρίῳ λογαριασμός! Καίτοι δὲ ἡ ἀναγκάστην νὰ καλέσω καὶ τὸν τιὼς διευθύνοντα τὸ Γεν

Λογιστήριον καὶ νὰ ζητήσω πληροφορίας περὶ τούτου, οὔτε οὗτος ἡδυνήθη νὰ μοὶ δώτῃ τὰς αἰτουμένους πληροφορίες· ἀπλῶς μὲ ἐπληροφόρησεν ὅτι τοὺς λογχειρισμοὺς τούτους ἐκράτει τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐρευνήσας εὗρον ἐκρυμμένας εἰς γωνίαν τινὰ ἀτελεῖς σημειώσεις, ἐξ ὧν δὲν ἡδυνάμην νὰ ἐξαγάγω σαφεῖ συμπεράσματα. Ἠναγκάσθημεν, τούτου ἕνεκα, ὡς ἀνακοινώσῃ καὶ ἄλλοτε πρὸς τὴν Συνέλευσιν, νὰ δεχθῶμεν καὶ ὑπογράφωμεν λ' ἑμὸν ὑποβληθέντα ἡμῖν ὑπὸ μιᾶς τῶν Δυνάμεων, παρεκαλέσασθαι δ' ἐτέραν Δύναμιν νὰ μᾶς ὑποβάλῃ τοὺς λ' ἑμους τῆς καὶ ἐξ αὐτῶν ἡδυνήθημεν νὰ καταρτίσωμεν καὶ νὰ τακτοποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς τοὺς λ' ἑμους μας.

**Ν. Γερμανός.** Τίνα σχέσιν ἔχουσιν αὐτὰ πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ Ὑπουργείου.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης.** Ἔχουσι μεγίστην σχέσιν, διότι ἐν ὑπῆργε ὑπουργός τοῦ Δημοσίου Θεσκυροῦ, θὰ ἐπετῆραι καὶ θὰ ὀργάνου τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην καὶ δὲν θὰ παρυσιάζετο τὸ πρωτοφανές φαινόμενον τῆς ἀκαταστασίας, ἣν ἀνέφερε.

**Ν. Λεβίδης.** Δὲν ὑπάρχουσι βιβλία, κ. Ὑπουργέ, ἐν τῷ Γενικῷ Λογιστηρίῳ, ἐν οἷς νὰ εἶναι ἀναγεγραμμέναι αἱ πιστώσεις τὰς ὁποίας ἀνεφέρατε;

**Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ὑπουργός). Δὲν ὑπάρχουσι.

**Ν. Λεβίδης.** Ἦτο ἐπόμενον τοῦτο, γ. Πληρεξούσιοι, διότι τὸ βενιζελικὸν καθεστὼς εἶχεν ὡς Γεν. Διευθυντὴν τοῦ Λογιστηρίου ἕνα πρῶτον ὑπολογιστὴν τοῦ Νεωτικῆς, μὴ γνωρίζοντα οὔτε τὰ τρία καὶ τῆς μοίρας του.

**Ν. Στράτος.** Ὁχι δὲ.

**Ν. Λεβίδης.** Μάλιστα ἕνα πρῶτον ὑπολογιστὴν ἀνήγαγον εἰς τὴν ὑφίστην θέσιν καὶ ἐδημιούργησαν μίαν ἀσημύτητα εἰς προσωπικότητα. Ἀποκαλύπτεται, κύριοι, ὅτι διεπράχθη ἐν κακούργημ. κατὰ τοῦ δημοσίου πλούτου, διὰ τῆς μὴ ἀναγραφῆς ἐν τακτικοῖς βιβλίοις ἐνὸς τόσο μεγάλου ποσοῦ πιστώσεων. Δὲν πρίκειται περὶ χιλιάδων τινῶν ἀλλὰ περὶ 800 ὧν ἑκατομμυρίων, καὶ δὲν πρέπει ὁ κ. Ὑπουργός νὰ ἀρκεσθῇ ἐν τῇ ἀνακοινώσει του μόνον πρὸς τὴν Συνέλευσιν.

**Ν. Στράτος.** Εἶπετε, κ. Ὑπουργέ, ὅτι σὰς προτεκομίσθησαν λ' ἑμοὶ 600 ἑκατομμυρίων, ὡς λ' ἑμοὶ ὑλικοῦ τοῦ στρατοῦ. Τὸ ὑλικὸν τοῦτο δὲν φκίνεταὶ πού εἰσηγμένον ὡς περιουσία τοῦ δημοσίου, οὔτε ὡς ἀποτίμησις αὐτοῦ;

**Π. Πρωτοπαππαδάκης.** Ὁχι.

**Ν. Στράτος.** Κάμνω τὴν ἐρώτησιν ταύτην, διότι τὸ ὑλικὸν τοῦτο διαχειρίζετο καὶ παρελάμβανε τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν. Συνεπῶς δὲν δύναται τὸ Γενικὸν Λογιστήριον νὰ εὐθύνηται διὰ τὴν μὴ ἀναγραφὴν τοῦ ὑλικοῦ αὐτοῦ.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης.** Ἐστέλλετο ἡ φατούρα καὶ ἐπρεπεν ἐν τῷ Γενικῷ Λογιστηρίῳ ν' ἀνοιχθῶσι μερίδες κανονικαὶ ἐν τοῖς βιβλίοις, αἵτινες δὲν ἔχουσιν ἀνοιχθῆ.

**Σ. Στάης** (Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν). Οὔτε ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπάρχουσι τιαυτὰ βιβλία;

**Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ὑπουργός). Περὶ τούτου δὲν δύναμαι νὰ δώσω θετικὰς πληροφορίες.

Συνεχίζων μετὰ τοῦτο ὁ κ. **Πρωτοπαππαδάκης**, λέγει ὅτι εἰς τὸ Γεν. Λογιστήριον ὑπάρχοντα καὶ αἱ δαπάναι ὧν τῶν Ὑπουργείων, καὶ ἐπειδὴ αἱ ὑπηρεσίαι αὐτοῦ δὲν εἶναι καλῶς ὀργανωμέναι, τὸ Δημόσιον ἔχει ὑποστῆ κολοσιαίᾳ ζημίαις. Τὰς ὑπηρεσίας ταύτας κέλκεται νὰ ὀργανώσῃ ὁ Ὑπουργός τοῦ Θεσκυροῦ, ὁ ὁποῖος καὶ θὰ εὐρίσκηται κατ' ἀνάγκην εἰς ἄνεστον ἐπαρῆν καὶ συνάφειαν πρὸς ὅλα τὰ Ὑπουργεῖα. Ἐχει λοιπὸν ἡ σύστασις τοῦ νέου Ὑπουργείου σπουδαιότητα καὶ πολιτικὴν ἀπόφασιν ἀποφάσεως σημασίαν, καὶ παρακαλεῖ τὴν Συνέλευσιν νὰ προβῇ εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, λαμβανόμενου ἐπὶ πλέον ὑπ' ὅψιν ὅτι αἱ ἀπαιτηθῆσόμεναι διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ νέου Ὑπουργείου δαπάναι θὰ εἶναι ἐλάχισται, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς παρμεγίστας ὀφειλὰς, αἵτινες θὰ προσέλθωσιν ἐξ αὐτοῦ εἰς τὸ Δημόσιον. Αἱ μόναι δαπάναι, αἵτινες θὰ ἐπιβάρυνωσι τὸ νέον Ὑπουργεῖον, ἐπιλέγει, θὰ εἶναι ὁ μισθὸς τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ ὁ μισθὸς ἐνὸς Γεν. Διευθυντοῦ, καθὼς καὶ αἱ δαπάναι ἐνὸς αὐτοκινήτου, αἵτινες εἶναι μηδαμυκαί.

Ὁ κ. **Α. Τσουκαλᾶς** λέγει ὅτι δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὴν γνώμην τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ἡ δαπάνη τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν θὰ ἀπαιτήτῃ δαπάνην μόνον 14 χιλ. Φρονεῖ ὅμως ὅτι καὶ μεγαλειτέρα δαπάνη δικαιολογεῖται διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς διοικήσεως, ἥτις σημαντικῶς γωλαίνει. Ἐὰν ἐρημύζετο ἡ ἀποκέντρωσις πλήρης, τότε ὅπως θὰ ἦτο περιττὴ ἡ ἰδρυτις τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλὰ μέχρι τῆς ἐφαρμογῆς ἐκείνης, ἐπείγει ἡ βελτίωσις τῶν ὑπηρεσιῶν. Ὁμιλῶν δ' ἐπεῖτα περὶ ἀποκεντρώσεως διὰ μακρῶν



και τῆς περὶ ταύτης νομοθεσίας, καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι μέχρι τῆς ἐφαρμογῆς της, ἀπεχούσης ἀτυχῶς πολὺ, ἡ δικίρεσις τοῦ Ὑπουργείου ἐπιβάλλεται πλήρης.

Ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** κυρηστέμενος εὐθύς ἐξ ἀρχῆς κατὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου, ἀναφέρει ὅτι ὁ θεσμὸς οὗτος μόνον ἐν Ἰταλίᾳ καθιερώθη, δὲν δυνάμεθα δ' ἡμεῖς νὰ μιμηθώμεν τὴν Ἰταλίαν διὰ θεσμόν, ὁ ὁποῖος καὶ ἐκεῖ δὲν κατεδείχθη ὠφέλιμος. Ἀναφέρων δὲ ὅτι, οὔτε ἡ Σερβία, ἔχουσα 18 ἑκατομ. κατοίκων, οὔτε ἡ Ρωμανία, ἔχουσα 16 ἑκατομ. κατοίκων πληθυσμοῦ, δὲν προσέβησαν εἰς δικίρεσιν τῶν ὑπουργείων των, ἀπορεῖ πῶς προδίδει ἡ Ἑλλὰς εἰς τοῦτο, ἡ ὁποία δὲν ἀπεκχετεστάτη ἀκόμη ἐθνικῶς. Κακίζει ἐν τέλει τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν σύστασιν Ὑπουργείου Ὁμοσχυροῦ καὶ διὰ τὴν σύστασιν Ὑπουργείου τῶν 3 Τ. καὶ προτείνει, ὅπως ἀποσύρῃ ἡ Κυβέρνησις τὸ νομοσχέδιον, συστήσῃ δὲ Γενικὰς Διευθύνσεις πρὸς ἅμασον ἐξυπηρέτησιν τῶν ὑπηρεσιῶν, ἐφόσον δὲν εἶναι εὐκόλος ἡ ἐξυπηρέτησις τούτων τελεσφόρως ὑπὸ τῶν κ. Ὑπουργῶν.

Ὁ κ. **Χρ. Βασιλακάκης** ὁμιλῶν διὰ μικρῶν, κηρύσσεται ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου. Ἀποκρούων δὲ τὰς γνώμας τοῦ κ. Μητσόπουλου, λέγει ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν δύναται νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τί γίνεται ἐν ταῖς ἄλλαις Κράτεσιν. Ὁφείλει νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν, ὅχι μόνον τὴν διακρύψισιν τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῆς καὶ τὰς ἰδίαις αὐτῆς ἀνάγκαις ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδίαν ἰδιοσυγκρασίαν τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

Ὁ κ. **Δ. Παναγιώτου** ἐξετάζων τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ τόπου καὶ τὰ οἰκονομικὰ βάρη ὑπὲρ τὰ ὅποια θέλει κύψει ὁ λαὸς κατόπι τοῦ διεξαγομένου πολέμου, κηρύσσεται κατὰ παντὸς μέτρου δυνάμενος νὰ ἐπιφέρῃ δαπάναις. Κατακρίνει συνεπῶς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοιοῦτου νομοσχεδίου, καὶ κηρύσσεται ἀπολύτως κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, διότι δημιουργεῖ τοῦτο δαπάναις τελείως περιττάς. (Χειροκροτήματα ἐκ τῶν θεωρείων).

**Πρόεδρος.** Νὰ παύσῃσι, παρακκλῶ τὰ χειροκροτήματα ἐκ τῶν θεωρείων.

Ὁ κ. **Δ. Παναγιώτου**, παρατηρῶν ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος δὲν ἀπαγορεύει τὰ χειροκροτήματα ὡσάκις ὁμιλοῦσιν ἄλλοι πληρεξούσιοι, διαμαρτύρεται καὶ λέγει ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος μεροληπτεῖ.

**Πρόεδρος.** Παρακκλῶ κ. Παναγιώτου. Πρὸς οὐδένα

μεροληπτῶ. Ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ ἐπιτρέψω ἐδῶ ὅτι δύνατον νὰ γίνεται ἐν ἄλλαις αἰθούσαις.

Ὁ κ. **Χ. Μητσόπουλος** λέγει ὅτι ὁ κύριος Πρόεδρος δὲν δύναται νὰ ἀπαγορεύῃ τὰ χειροκροτήματα καὶ πρέπει νὰ εἶναι ἐπιεικέστερος.

**Ι. Δ. Ράλλης** (Ὑπουργὸς τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας). Δὲν δύνασθε νὰ ἐκφράζετε μομφὰς κατὰ τοῦ Προεδρείου.

**Δ. Παναγιώτου.** Δὲν ἐξεφράσαμεν μομφήν.

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως κατέρχεται τῆς ἐδρας του καὶ ἀναρχεται εἰς τὸ βῆμα, ἐνῶ τὴν προεδρικὴν ἐδραν καταλαμβάνει ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Σωτηριάδης.

**Κ. Δομβάρδος** (Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως). Νομίζω, ὅτι ἐπὶ τόσους μῆνας ἐκτελῶ τὰ καθήκοντά μου κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε εἰς οὐδένα ποτε ἔδωκα τὴν ἐλαχίστην ἀφορμὴν παραπόνων.

**Πολλοὶ Πληρεξούσιοι.** Μάλιστα. Μάλιστα.

**Κ. Δομβάρδος.** Ἐπίσης φρονῶ, ὅτι κοινὸν συμφέρον καὶ κοινὴ προσπάθεια πάντων ἡμῶν πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀξιοπρεπὴς τήρησις τῆς τάξεως τῶν συζητήσεων ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ. Ἀληθῶς, ἐπατρέψα χωρὶς νὰ κάμω παρατηρήσεις, καὶ χειροκροτήματα ἐκ τῶν θεωρείων· ἀλλ' ἐπέτρεψα τοιαῦτα ἐν περιστάσει κατὰ τὰς ὁποίας οἱ ἐν ταῖς θεωρείαις ἦτο πολὺ φυσικὸν νὰ ἐνθουσιασθῶσι καὶ νὰ παρασυρθῶσιν εἰς χειροκροτήματα ἐξ ἀνωτέρων ἐθνικῶν λόγων. Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὅποιν βλέπω ἐν θεωρεῖον, εἰς τὸ ὅποτον ἔχουσι συγκεντρωθῇ στρατιῶται, οὔτινες ὀρθοὶ ἐχειροκροτοῦν καὶ ἐφώνηζον, εἶχον καθήκον νὰ κάμω τὰς παρατηρήσεις τὰς ὁποίας ἔκαμα. Ἐὰν σεῖς φρονεῖτε ὅτι ἔχετε δικαίωμα διὰ τοῦτο νὰ ἀπευθύνητε παρατηρήσεις πρὸς τὸν Πρόεδρον, ἐγὼ δὲν ἔχω αὐτὴν τὴν ἀντίληψιν. Κήδομαι τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ αξιώματος, τὸ ὅποτον σύσσωμος ἡ Συνέλευσις μοι ἀνέθηκεν, ἐν τῇ ἐναγκάσει τῶν καθηκόντων μου, καὶ δὲν εἶναι δύνατον νὰ δεχθῶ παρατηρήσεις ἐκ μέρους οἰουδήποτε.

**Ε. Α. Τσουνκαῖς.** Οὐδεὶς ἐσκέφθη νὰ ἀπευθύνῃ μομφὴν κατὰ τοῦ κυρίου Προέδρου τῆς Συνελεύσεως. Εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως διευθύνει τὰς ἐργασίας μετὰ τῆς πρεπούσης τάξεως καὶ ἀνεξαρτήτως κομματισμοῦ.

**Δ. Βοκοτόπουλος.** Δὲν πρόκειται περὶ τοῦ δικαιώματος, τὸ ὅποτον ἔχουσιν οἱ κ. Πληρεξούσιοι νὰ εἴπωσιν ἕνα



καλῶς ἢ κακῶς ἐπιτρέπει ὁ Πρόεδρος τὰ χειροκροτήματα. Ἐπὶ τοῦ προκείμενου, τὸ ζήτημα ἠγέρθη ἐκ τῆς παρατηρήσεως, ἣν ἔκαμεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως. Ὁ κ. Πληρεξούσιος κακῶς ἔκαμε τὴν παρατήρησίν του πρὸς τὸν Πρόεδρον.

**Δ. Παναγιώτου.** Ἐπειδὴ εἶμιχι ὁ δημιουργὸς τοῦ ἐπεισοδίου, δηλῶ, ὅτι διὰ τῆς παρατηρήσεώς μου πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Συνελεύσεως, δὲν ἐσκόπων νὰ θίξω αὐτὸν διὰ μεροληπτικὴν ἐνίσκηνσιν τοῦ Προεδρικοῦ καθήκοντος, ἀλλ' ἤθελον ἀπλῶς νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἄλλοτε δὲν ἔκαμε παρατηρήσεις διὰ παρόμοια χειροκροτήματα καὶ μόνον εἰς αὐτὸ ἠθέλησα νὰ περιορίσω τὴν παρατήρησίν μου. Φρονῶ ὅτι πρέπει τὰ χειροκροτήματα νὰ καταργηθῶσιν ὁλοτελῶς καὶ νὰ μὴ ὑπάρχῃ διάκρισις, διότι ἐγὼ, ὅσάκις ὁμιλῶ, δὲν ὁμιλῶ διὰ νὰ προκαλῶ χειροκροτήματα.

**Κ. Λομβάρδος.** Ἐγὼ δὲν θὰ ἀνέλθω ἐπὶ τῆς ἐδρας, ἐφ' ὅσον δὲν προηγήθη ἀπόφασις τῆς Συνελεύσεως.

**Δ. Γούναρης** (Πρόεδρος Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου). Νομίζω ὅτι ἡ γνώμη τῆς Συνελεύσεως εἶναι ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως ἐκπληροῦ ἡμερολήπτως τὰ καθήκοντα τὰ ὑψίστα, τὰ ὅποια ἔχουσιν ἀνατεθῆ αὐτῷ, καὶ ὅτι οἰαδήποτε μορφῇ ἢ ἐπίκρισις, σχετιζομένη πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος, δύνανται νὰ εἶναι, εἴτε προὐτὸν ἐξάψεως, ἢ ἅπτε λούς κατανοήσεως τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ δὲν ἀνταποκρίνεται οὐδὲ τὸ παράπαν πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Ἐκείνοι οἱ ὅποιοι, εἴτε διότι περυσίσθησαν, εἴτε διότι ἀτελῶς κατανόησαντες τὰ πράγματα, ἀπηύθυναν τοιαύτην φράσιν, δεόν νὰ εὐχεστηθῶσι νὰ ἀναθεωρήσωσι τὸ ἄδικον εἰς τὸ ὅποion περιέπεσαν ἀπεναντι τοῦ κ. Προέδρου τῆς Συνελεύσεως. Ἀνεκδοιάτως δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος ἐκτελεῖ τὰ καθήκοντά του ἀνευ οὐδενὸς ἐπηρεασμοῦ.

**Χρ. Μητσόπουλος.** Οὐδὲ ἰδεωδῶς ἐσκέφθημεν νὰ μεμφθῶμεν τὸν Πρόεδρον.

**Ν. Στράτος.** Ἡ ἀντίληψίς μου εἶναι ὅτι ἐκ τῶν γενομένων πρὸ ολίγου οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀξιοτίμων πληρεξουσίων, αἵτινες μετέσχον τῆς συζητήσεως, εἶχεν ἐν νῷ τὴν διατύπωσιν οἰκισθῆποτε μομφῆς κατὰ τοῦ Προεδρείου. Νομίζω δ' ὅτι οἰαδήποτε ζωηρὰ συζήτησις δὲν πρέπει νὰ ἐκλαμβάνηται ὡς μομφή. Πάντες τιμῶμεν καὶ σεβόμεθα τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Συνελεύσεως, ὅστις τόσον ἐπαξίως διαχειρίζεται τὸ δίσκολον ἄξιωμα αὐτοῦ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀναγνωρίσῃ καὶ οὗτος ὅτι ἡ ὑπερευαισθησία τῆς Συνελεύ-

σεως εἶναι τοιαύτη, λόγῳ τῶν γεγονότων σήμερον, ὥστε νὰ εἶναι εὐκολός ἡ δημιουργία παρεξηγήσεων. Μετὰ τὰς διθείσας ὁμως ἐξηγήσεις δεόν νὰ θεωρηθῇ λήξαν τὸ ἐπεισόδιον.

**Πρόεδρος.** Μετὰ τὰς τοιαύτας ἐκδηλώσεις παρακαλῶ τὸν κ. Πρόεδρον νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν του.

**Κ. Ἀργ. Λομβάρδος.** Νομίζω ὅτι εἶναι ἐπιβεβλημένον, οὐχὶ χάριν τοῦ ἀτόμου μου ἀλλὰ χάριν τοῦ ἀξιώματος, μὲ τὸ ὅποion ἡ Συνέλευσις μὲ περιέβαλε, νὰ ζητήσω τὴν ψῆφον τῆς Συνελεύσεως, ἐν αἱ μομφαί, αἱ ὅποιαί μοι ἀπεδίδθησαν, εἶναι δεδικαιολογημέναι ἢ μή. (Ζωηρὰ χειροκροτήματα ἐκ τῆς αἰθούσης).

**Γ. Ἀναστασόπουλος.** Ἰδοὺ ἡ ἀπάντησις τῆς Συνελεύσεως.

**Πρόεδρος.** Ἡ Συνέλευσις ἐπιδοκιμάζει τὰς γενομένας δηλώσεις ἐκ μέρους τῶν κ. κ. Πληρεξουσίων ;

**Πολλοὶ Πληρεξούσιοι.** Μάλιστα, μάλιστα.

Ὁ Πρόεδρος κ. Λομβάρδος ἀνέρχεται καὶ καταλαμβάνει τὴν ἐδραν. (νέα ζωηρὰ χειροκροτήματα ἐκ τῆς αἰθούσης καὶ τῶν θεωριῶν).

**Πρόεδρος.** Παρακαλῶ νὰ παύσωσι τὰ χειροκροτήματα.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος**, λαμβάνων μετὰ τοῦτο τὸν λόγον ἐπὶ τῷ νομοσχεδίῳ, παρατηρεῖ ὅτι ἐκ τῶν τριῶν πρὸς συζήτησιν νομοσχεδίων ἐν τῇ ἡμερησίᾳ Διατάξει περὶ Ὑπουργείων, θὰ προὔτιμα ὡς ἐπείγουσαν τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἀναδιοργανώσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως, τὸ ὅποion ἔχει νὰ ἐπιτελεσθῇ μεγίστην ἀποστολήν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν σύστασιν τῶν ἄλλων Ὑπουργείων, λαμβάνων, λέγει, ὡς βάσιν ὅτι ἡ ἴδρυσις Ὑπουργείων, λόγῳ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῶν διαφόρων κλάδων ἐπιβάλλεται, δὲν ἀποκρούει ταύτην. Ὡς πρὸς τὴν σύστασιν ὁμως εἰδικῶς Ὑπουργείου Ὑγασταροῦ, λέγει ὅτι μετὰ τινος διστακτικότητος βλέπει τυχόν, κατόπι μάλιστα τῶν ἐκτεθεισῶν αἰτιολογιῶν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, αἵτινες δὲν ἐπείσαν αὐτὸν τελείως περὶ τούτου. Φρονεῖ ὅτι ἡ διχοτόμησις ὁμορρυθμῶν ὑπηρεσιῶν, δὲν δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν. Ἡ βελτίωσις ἐπέρχεται διὰ συστηματικῆς ὀργανώσεως τοῦ ὑπαλληλικοῦ κλάδου, ἀνωτέρου καὶ κατωτέρου. ὁ ὅποιος καὶ ἄλλως, ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἀλλὰ καὶ μετὰ τὰ τελευταῖα γεγονότα, κατόπι τῶν ὁποίων εἰσῆλθον εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους παντὸς εἶδους παντοδαποὶ ὑπάλληλοι, νοσεῖ νόσον δεινὴν. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐξα-

κολοιθεῖ νὰ εἶναι ὁ σπουδαιότερος μετὰ τὸν Πρωθυπουργόν, καὶ ὁσάκις καθίσταται δύσκολος ἡ εὐρεσις ἐνὸς Ὑπουργοῦ, δύνανται τὶς νὰ φησισθῇ ὅπως δύσκολον εἶναι νὰ ὑπάρξῃσι δύο. Πολὺ φοβεῖται διὰ τοῦτο μὴ γεννηθῇ ἡ ἔρις, διὰ τῆς ἰδρύσεως τοῦ νέου Ὑπουργείου, τίς θὰ εἶναι ὁ πρωτοδευτέρος ἐκ τῶν δύο καὶ τίς ὁ καλύτερος.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν). Ἐγὼ ἐκ τῶν προτέρων δηλῶ, ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ περιορισθῶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Θησαυροῦ.

**Ν. Στράτος.** Χαίρω διὰ τὴν δήλωσιν καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἀπεκρούσας ἀπολύτως τὴν ἰδρύσιν τοῦ Ὑπουργείου τούτου. Ἀλλὰ θέτω τὸν ὅρον, ὅπως τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ὅχι μόνον ἐπιδιώξῃ τὴν ὀργάνωσιν καὶ ρύθμισιν τῶν ἄλλων λογιστικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλ' ἐπιμεληθῇ πρωτίστως τὰ τοῦ δημοσίου ἡμῶν χρέους, τὰ ὅποια εὐρίσκονται ἐν οἰκτροτάτῃ ἀπὸ λογιστικῆς ἀπόψεως κατὰστάσει. Αὐθανομένου ὑπ' ὅψιν ὅτι τὸ δημόσιον ἡμῶν χρέος ἀνέρχεται σήμερον εἰς τέσσαρα δισεκατομμύρια, θ' ἀνέλθῃ δὲ μέχρι πέρατος τοῦ πολέμου εἰς πολὺ μεγαλύτερον ποσόν, δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ τελεῖ τοῦτο ὑπὸ διεύθυνσιν ἀτελοῦς Γεν. Λογιστηρίου, οἷαν περιέγραψε πρὸ ὀλίγου ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως δεῖν νὰ ρυθμισθῶσι τὰ τῶν δανείων καὶ τὰ τοῦ δημοσίου ἡμῶν χρέους, τὸ ὅποῖον σχεδὸν διχειρίζεται ὁ ἐκάστοτε Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ὅστις εἶναι καὶ ὁ ἐπίσημος σχεδὸν οἰκονομικὸς σύμβουλος τοῦ Κράτους, χωρὶς ἐννοεῖται νὰ παύσῃ νὰ εἶναι καὶ σύμβουλος καὶ διαχειριστὴς τῶν συμφερόντων τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἐνῷ ἔπρεπε μόνον ἀπλῶς ἐπικουρὸς σύμβουλος τοῦ Κράτους νὰ εἶναι. Εἶναι συναρέστον τὸ ζήτημα τοῦτο, λέγει ὁ κ. Στράτος, πρὸς τὴν τραπεζικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἐκ τῆς ὁποίας πολλὰ δύνανται νὰ προκύψωσι τὰ ἀγαθὰ ὑπὲρ τοῦ Κράτους, ἀλλὰ καὶ ἀνυπολόγιστοι νὰ προέλθωσι ζημίαι. Τούτου ἐνεκὰ ἀνχμάνει ἀπὸ τὸ νέον Ὑπουργεῖον πλήρη ὀργάνωσιν τραπεζικῆς ὑπηρεσίας. Ἀλλ' αὐτῶς περὶ πάντων τούτων δὲν βλέπω νὰ προνοῇ τὸ νομοσχέδιον καὶ διὰ τοῦτο θὰ προϋτίμων τὴν σύστασιν Ὑπουργοῦ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ὥστε ὁ νῦν Ὑπουργὸς νὰ ἔχῃ ἐλεύθερον τὸν καιρὸν ἵνα ἀσχοληθῇ εἰς τὸ ἀρέσκον εἰς τὴν ἰδιοσυγκρασίαν αὐτοῦ.

Ἀπαριθμεῖ μετὰ τοῦτο ὁ κ. Στράτος τοὺς ὑπάρχοντας

ἐν Ἑλλάδι μετὰ καὶ ἄνευ χαρτοφυλακίου Ὑπουργούς, καὶ λέγει· μὴ ἀξίζετε, κύριοι, τὰ Ὑπουργεῖα, διότι εἰς οὐδὲν ἄλλο συντελεῖτε παρὰ εἰς κατὰπτωσιν τοῦ ἀξιώματος τοῦ Ὑπουργοῦ, ὡς ἄλλαι Κυβερνήσεις συντέλεσαν εἰς τὴν κατὰπτωσιν τοῦ ἀξιώματος τοῦ νομάρχου, πολλαπλασιασάντες τοὺς νομάρχας. Εἰς οὐδεμίαν τῶν πτερυγῶν τῆς Συνελεύσεως ὑπάρχει τὴν ἀφθονίαν ἐκλεκτῶν ἀνδρῶν, διὰ νὰ γίνωσιν Ὑπουργοί. Πάσχουμεν δυστυχῶς ἀπὸ λειψανδρίαν...

**Γ. Ἀναστασόπουλος.** Τοιούτης πικρίας, κ. Στράτε, λέγετε!

**Ν. Στράτος.** Τὸ βῆμα τοῦτο ὑπάρχει διὰ νὰ λέγητε ἡ ἀλήθεια. Δικτρέχομεν καὶ ἐν Ἑλλάδι, ὅπως καὶ ἐν ὅλοις τοῖς Κράτεσι, κρίσιν λειψανδρίας, καὶ νομίζω ὅτι ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν Ὑπουργείων δὲν θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ὑψώσιν ἀλλ' εἰς τὴν κατὰπτωσιν τοῦ ἀξιώματος. Δεῖν νὰ προσέξῃ διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις, ὅπως μὴ περιπέσῃ ἀπὸ τοῦ Καπιτωλίου εἰς τὴν Ταρπηίδαν πέτρην.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός) ἀντικρούων τὸν κύριον Στράτον, ὑποστηρίζει ὅτι ἡ διαίρεσις τῶν Ὑπουργείων δὲν εἶναι ζήτημα ποσότητος ἐργασίας, ἀλλὰ ζήτημα ὀργανώσεως ὑπηρεσιῶν, ἵνα διὰ ταύτης ἐνοποιεῖται τὸ ἀκολουθούμενον σύστημα καὶ ἀναπτύσσεται τὸ ὅλον τοῦ ὀργανισμοῦ. Φέρων ὡς παράδειγμα τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ πρόοδος τῶν ἐκεῖ ὑπηρεσιῶν εἶναι ἀναμφισβήτητος. Ἀναφέρει δ' ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν σύγκειται ἀπὸ δύο αὐτοτελεῖς κλάδους, οὓς ὀφείλομεν νὰ διαιρέσωμεν, ὑποστηρίζει τὴν δημιουργίαν Ὑπουργείου Δημοσίου Θησαυροῦ, τονίζων τὴν ὑφισταμένην ἀνάγκην τῆς ὀργανώσεως τῶν οἰκονομικῶν τῆς Χώρας, τὴν ἀνάπτυξιν τῆς πλουτολογικῆς δυνάμεως αὐτῆς, καὶ τὴν προαγωγὴν τοῦ λογιστικοῦ συστήματος. Ἀναπτύσσων δὲ τὴν ἀνάγκην ταύτην, ἐκθέτει τίνες σαβάρην προορισμὸν προάρισται νὰ ἐπιτελεῖται τὸ νέον Ὑπουργεῖον τὴν ἐπαύριον τῆς εἰσόδου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν εἰρηνικὴν ζωὴν. Εἶναι ἀληθές, προσθέτει, ὅτι ἐν τῷ νομοσχεδίῳ δὲν ἀνφέρεται ἡ κατεύθυνσις ὀργανώσεων διαφόρων ὑπηρεσιῶν καὶ δὴ ἡ τῆς τραπεζικῆς. Ἀλλὰ δὲν ἦτο τοῦτο δυνατόν νὰ περιληφθῇ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, πρέπει δὲ νὰ μὴ ἀμφισβᾷ ὁ κ. Στράτος ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐκ τῶν πρώτων θὰ ἰδρῇ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην. Καταλήγων, ἐκφράζει τὴν πεποιθήσιν

ὅτι μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου τὸ νέον Ὑπουργεῖον θὰ ἔχη εἰσέλθει εἰς τὸν δρόμον τῆς δράσεώς του καὶ προκαλεῖ τὴν Συνέλευσιν νὰ ἐπιψηφίσῃ τὸ νομοσχέδιον, προσθέτων ὅτι τὴν πεποιθήσιν του ταύτην δύναιται νὰ θεωρήτῃ ἡ Συνέλευσις ὡς ρητὴν ὑπόσχεσιν. (χειροκροτήματα).

Ὁ κ. Ν. Στράτος δευτερολογῶν λέγει, ὅτι ἐφόσον οὔτε ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει γίνεται μνεία περὶ κατευθύνσεων ὀργανικῶν ὑπηρεσιῶν, καλούμεθα νὰ μείνωμεν μετὰ τὴν πίστιν μόνον πρὸς τὴν ἱκανότητα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ περὶ τῶν ὀργανικῶν ἐκτάσεων, τὰς ὁποίας θὰ λάβῃ ὁ νόμος. Ἀλλ' ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει δὲν ψήφισον ὡργανωμένον νομοσχέδιον· δίδομεν ἀπλῶς ἐλευθέρῳ ἐντολῇ πρὸς τὸν κ. Ὑπουργόν νὰ μελετήσῃ καὶ νὰ ὀργανώσῃ τὸ νέον Ὑπουργεῖον. Ἐφόσον δὲ ἡ λειτουργία τοῦ νέου Ὑπουργείου μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου, θὰ εἶναι τυπικὴ καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ κ. Ὑπουργὸς ἡδύνατο καὶ ἄνευ τῆς συστάσεως τοῦ νέου Ὑπουργείου νὰ κάμῃ τὴν μελέτην ταύτην, φρονεῖ ὁ ῥήτωρ, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ νομοθετήματος, ἀλλὰ περὶ σκαλαθύρματος νομοθετικοῦ.

Ὁ κ. Δ. Γούναρης (Πρωθυπουργός), λέγει, ὅτι ὁ κ. Στράτος φαίνεται ὅτι παρεῖδε τὴν ἐν τῇ ὁμιλίᾳ αὐτοῦ ἐκτεθεῖσαν βάσιν τῆς δημιουργίης τοῦ νέου Ὑπουργείου. Δὲν πρόκειται, προσθέτει, περὶ μελέτης, ἀλλὰ περὶ πραγματικῆς ἀποσπάσεως ἐνὸς κλάδου ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ περὶ πραγματικῆς ζωῆς τῶν νέων ὑπηρεσιῶν, αἵτινες θ' ἀποσπασθῶσι καὶ θὰ καταστῶσιν αὐτοτελεῖς. Αἱ μελέται δὲ δὲν εἶναι θεωρητικαί· γίνονται μετὰ τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν πραγμάτων, καὶ ὁ Ὑπουργός, εἰπὼν ὅτι θὰ μελετήσῃ μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου τὸν ὀργανισμόν τοῦ νέου Ὑπουργείου, ἐννοεῖ καὶ ἐννοεῖ ὅτι θὰ ἐπεξεργασθῇ τοῦτον ἐν τῇ πραγματικότητι του. Ὅτε τὸν Ὀκτώβριον θὰ ἐμφανισθῇ ὁ ὀργανισμὸς τοῦ νέου Ὑπουργείου, τότε θὰ φανῇ πλήρως τὸ σύστημα ὅλων τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τίνες θὰ εἶναι ἐκεῖναι, αἵτινες θ' ἀποσπασθῶσι καὶ θὰ ὀργανωθῶσιν αὐτοτελεῖς.

Ὁ κ. Ν. Στράτος τριτολογῶν, λέγει ὅτι δι' ὅσων εἶπε ἠθέλησε νὰ προφυλάξῃ τὸν κ. Ὑπουργόν ἀπὸ τῆς αὐτῆς μελέτης, διότι καὶ περὶ Γεν. Λογιστηρίου μελέται ὑπάρχουσι καὶ δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη ὑποβολῆς ἐιδικοῦ νομοσχεδίου πρὸς ἐκτέλεσιν τούτων. Ἦρκει δι' ἐνὸς Β. Διατάγματος νὰ προ-

βῇ ὁ κ. Ὑπουργός εἰς ἕτι ἐγκριζέσθαι πρὸς βῆμα καὶ ὀργάνωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων.

Ὁ κ. Χ. Μητσόπουλος ἀνέφερεν ὅτι ἡ Γαλλία, ἔχουσα δημοσίον χρέος 130 δισεκατομμυρίων, ἡ Ἰταλία 80 καὶ ἄλλα κράτη μικρότερα ἢ μεγαλύτερα ποσὰ δὲν ἐσκέρθησαν νὰ ἰδρῶσι τὸν ἴδιον Ὑπουργεῖον Δημοσίου Θεσαυροῦ, ἀπορεῖ πῶς ἡ Κυβέρνησις ἐπιμένει εἰς τὰς γνώμας τῆς. Δὲν ἔχω ἐν τούτοις, προσθέτει, δυσχερεῖαν τινα. Ἀποῦ θέλετε νὰ γίνῃ καὶ νέον Ὑπουργεῖον, ὡς γίνῃ. Ἀλλὰ μὴ διατείνεσθε ὅτι προβάλετε εἰς σύστασιν τοῦ νέου Ὑπουργείου, διότι ἐπιθυμεῖτε νὰ καταστήσῃτε τελείας καὶ αὐτοτελεῖς τὰς λογιστικὰς αὐτοῦ ὑπηρεσίας. Ἦρκει νὰ ἀπηλλάγηται τὸν κ. Ὑπουργόν τῶν Οἰκονομικῶν ἀπὸ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἐπισιτισμοῦ, ἐὰν ἐδέχετο τοῦτο, καὶ ἰδοὺ ὅτι ὁ σκοπὸς σας ἐπετυγχάνετο.

Περαιτωθείσης μετὰ τοῦτο τῆς συζητήσεως, ἀναγινώσκειται καὶ γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1ον τοῦ νομοσχεδίου, ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 2, 3, 4, 5, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, τὰ ἄρθρα 6, 7, 8, 9, 10, 11, ἀποφάσει δὲ τῆς Συνελεύσεως καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

«Περὶ οὐσιώσεως Ὑπουργείου τοῦ Θεσαυροῦ», ἔχον οὕτως·

#### Ἄρθρον 1.

Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀποσπῶνται·

α') Ἀπασα ἐν γένει αἱ ὑπηρεσίαι, αἱ ὑπαρξάμεναι νῦν ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου.

β') Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Δικαστικοῦ.

γ') Ἐκ τῆς Ἐπιθεωρήσεως, τὸ μέρος τὸ ἀφορῶν τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν δημοσίων ὑπολόγων, καὶ ἐκ τῆς Διευθύνσεως τοῦ προσωπικοῦ, ἡ ὑπηρεσία ἡ ἀφορώσα τὴν διοίκησιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ταμείων τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Μεταφραστικοῦ Γραφείου.

δ') Ἡ Γενικὴ Ἀποθήκη Ὑλικοῦ Δημοσίου Ὑπηρεσίας, καὶ ὑπάγονται πάσαι ὑπὸ νέον Ὑπουργεῖον, ὅπερ συνιστάται νῦν, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὑπουργεῖον τοῦ Θεσαυροῦ».

#### Ἄρθρον 2.

Ἐκτὸς τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὑπηρεσιῶν, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Θεσαυροῦ ὑπάγονται καὶ·

α') Τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων.

β') Τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον τῶν Πολιτικῶν ὑπαλλήλων.

γ') Ἡ κατὰ ταῦς κατεμένους νόμους ὑπηρεσία τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

## "Αρθρον 3.

Ἡ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἐκπροσώπησις τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ παντὸς ἐτέρου νομικοῦ προσώπου, ἐκπροσωπούμενου μέχρι τοῦδε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, γίνεται ἐφεξῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Ἡσαυροῦ.

## "Αρθρον 4.

"Οπου ἐν τοῖς κειμένοις νόμοις, σχετικῶς πρὸς τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὑπαγομένους εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἡσαυροῦ καὶ τὰς ὁπωσδήποτε, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν σχετιζόμενας πρὸς ταύτας, ἀπαντᾷ ἡ φράσις «Ὑπουργεῖον ἢ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν», νοεῖται ἀντικαθισταμένη διὰ τῆς φράσεως «Ὑπουργεῖον ἢ Ὑπουργὸς τοῦ Ἡσαυροῦ». "Οπου δέ, εἰς πάντας τοὺς νόμους, ἀπαντᾷ ἡ φράσις «Γενικὸν Λογιστήριον», νοεῖται ἀντικαθισταμένη διὰ τῆς φράσεως «Ὑπουργεῖον τοῦ Ἡσαυροῦ, πλὴν τῆς Διευθύνσεως τοῦ Δικαστικοῦ», καὶ ὅπου ἀπαντᾷ ἡ φράσις «Διευθυντὴς τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου», νοεῖται ἀντικαθισταμένη διὰ τῆς φράσεως «Διευθυντὴς τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ».

## "Αρθρον 5.

1) Οἱ κατὰ τοὺς ὀργανικοὺς νόμους ὑπάλληλοι τῶν ὑπηρεσιῶν, αἵτινες, κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα, περιέρχονται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἡσαυροῦ, ἅμα τῇ ἰσχύϊ τοῦ παρόντος νόμου μετατίθενται αὐτοδικαίως παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τούτῳ, ἐπὶ τῷ αὐτῷ ὄν ἔχουσι βαθμῶ καὶ μισθῷ. Ὡς πρὸς τὰ προσόντα δὲ καὶ τὴν ἐν γένει κατάστασιν αὐτῶν, οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἐξακολουθοῦσι διεπόμενοι ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων.

2) Τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἡσαυροῦ διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2494 (περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Πολιτικῶν Ὑπουργείων).

Οἱ ὑπάλληλοι ὁμοῦ τοῦ λογιστικοῦ κλάδου τοῦ Ὑπουργείου καὶ οἱ ἐλεγκταί, ὡς πρὸς τὰ προσόντα αὐτῶν, διέπονται ὑπὸ τῶν νόμων 914 καὶ 2482, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ μεταγενεστέρων νόμων.

3) Αἱ παρὰ τῷ Γενικῷ Λογιστηρίῳ θέσεις Ὑποδιευθυντῶν καταργοῦνται, ἀντικαθιστάμεναι δι' ἰσαριθμῶν θέσεων Διευθυντῶν α' ἢ β' τάξεως. Ὁ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου κατέχων τὴν μόνην, ἐκ τῶν καταργουμένων, συμπληρωμένην θέσιν Ὑποδιευθυντοῦ, προάγεται εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Διευθυντοῦ α' τάξεως, ἐφόσον κέκτηται ὑπερπενταετῇ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ.

4) "Οπου εἰς κειμένας διατάξεις ὀρίζεται ἀρμοδιότης ἢ σύμπραξις ὑποδιευθυντοῦ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, ἐνεργεῖται

ἐφεξῆς αὕτη δι' ἐνὸς τῶν Διευθυντῶν τοῦ Ὑπουργείου, ὀριζομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ.

## "Αρθρον 6.

1) Συνιστᾶται παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἡσαυροῦ θέσις Διευθυντοῦ τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ, ἐπὶ βαθμῷ Γενικοῦ Γραμματέως.

Εἰς τὴν θέσιν ταύτην προάγεται ὁ Διευθυντὴς α' τάξεως τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἡσαυροῦ, μετὰ διετῇ ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ὑπηρεσίαν, ἐὰν ἔχῃ δίπλωμα τῆς Νομικῆς ἢ τῶν Μαθηματικῶν τοῦ Πανεπιστημίου. Κατὰ τὴν πρώτην δὲ ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου, ἐν τῇ θέσει τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ τοποθετεῖται ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου.

Εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ ὑπάγεται ἡ ἀνωτέρα ἐποπτεία ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει τοῦ Ὑπουργείου καὶ ἐφ' ἀπασὼν τῶν ὑπηρεσιῶν, τῶν ὁπωσδήποτε σχετιζομένων πρὸς τὸ Δημοσίον Λογιστικόν, τὴν διοίκησιν τῶν Ταμείων καὶ τὸ Δημοσίον Χρέος, κατὰ τὰ διὰ Β. Διατάγματα λεπτομερῶς κανονισθέντα.

Τὸν Διευθυντὴν τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ, ἐλλείποντα, ἀπόντα ἢ κωλύμενον, ἀναπληροῖ εἰς τῶν Διευθυντῶν τοῦ Ὑπουργείου, ὀριζόμενος δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ.

2) Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ καὶ οἱ Διευθυνταὶ τοῦ Ὑπουργείου ὑπέχουσι μετὰ τῶν ἀρμοδίων τακταρχῶν τὰς εὐθύνας, τὰς ὀριζόμενας ὑπὸ τῶν νόμων ΦΠΣ' τοῦ 1876 καὶ ΧΕ' τοῦ 1877 (περὶ εὐθύνης τῶν Ὑπουργῶν).

## "Αρθρον 7.

Ὁ παρὰ τῷ Ταμείῳ Παρακαταθῆκων καὶ Δανείων Νομικὸς Σύμβουλος ὀνομάζεται ἐφεξῆς Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἡσαυροῦ, διεπόμενος ἀπὸ τῶν περὶ Νομικῶν Συμβούλων κειμένων διατάξεων, ἀρκεῖ δὲ καὶ τὰ κατὰ νόμον καθήκοντα τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Ταμείου Παρακαταθῆκων καὶ Δανείων.

Ὁ κατὰ τὴν ἰσχύϊν τοῦ παρόντος νόμου κατέχων τὴν θέσιν ταύτην μετατίθεται αὐτοδικαίως εἰς τὴν θέσιν τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἡσαυροῦ.

## "Αρθρον 8.

Τὸ πρὸς τῷ Γενικῷ Λογιστηρίῳ Ἀνώτατον Συμβούλιον τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ μετανομάζεται Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἡσαυροῦ, ἀσκῶν δικαιοδοσίαν ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου. Ἡ σύνθεσις καὶ ἡ λειτουργία ἐν γένει αὐτοῦ ὁρίζεται καὶ καθορισθῇ καὶ ἄλλως διὰ Β. Διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Ἡσαυροῦ, ἐράπαξ ἐκδοθησομένου.

## "Αρθρον 9.

1) Διὰ Β. Διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Ἡ-



σαυρού εκδιδομένου, κανονισθήσεται ή διαίρεσις τής υπηρεσίας του Ύπουργείου εις Διευθύνσεις, Τμήματα και Ειδικά Γραφεία, καθώς και τὰ καθήκοντα των υπαλλήλων και έν γενει ό οργανισμός τής υπηρεσίας του Ύπουργείου, έντός των όρίων του παρόντος νόμου, καταργουμένης, από τής δημοσιεύσεως του Διατάγματος τούτου, πάσης αντικειμένης αὐτῷ διατάξεως. Διὰ του αὐτοῦ ἢ δι' ετέρου Β. Διατάγματος, δύνανται νά καταστώσι μόνιμοι αἱ κατά τούς οργανικούς νόμους θέσεις των έκτάκτων έργατων δια τήν σφράγισιν, συσκευήν και ἀποστολήν των βιβλίων τής παμεικῆς υπηρεσίας.

2) Δι' όμοίου Β. Διατάγματος δύνανται νά καταργηθῶσι τινές των θέσεων του Ύπουργείου του Θησαυρού, ως επίσης και του Ύπουργείου των Οίκονομικῶν.

#### Άρθρον 10.

1) Μέχρις οὗ καταρτισθῇ ἴδιος προϋπολογισμός έκαστέρου των Ύπουργείων, Οίκονομικῶν και Δημοσίου Θησαυρού, οἱ Ύπουργοί θά ἐξυκολουθήσωσι διαχειριζόμενοι τὰς έν τῷ προϋπολογισμῷ του Ύπουργείου των Οίκονομικῶν ἀναγεγραμμένας πιστώσεις, τὰς σχετικὰς πρός τὰς περιελθούσας εις τήν ἀρμοδιότητα έκαστέρου των Ύπουργείων υπηρεσίας.

2) Διὰ τὰς ἀπαιτηθυσμένας τυχόν νέας δαπάνας, κατά τήν ἐφαρμογήν του παρόντος νόμου, ἐπιτρέπεται ἡ ἐκ του ἀποθεματικού κεφαλαίου του προϋπολογισμού χορηγία πιστώσεων, κατά τὰ ἄρθρα 23—25 του νόμου 1555 περί συμπληρώσεως και τροποποιήσεως ἐνίων διατάξεων του νόμου ΣΙΒ' του 1852 «περί διοικήσεως των δημοσίων ἐσόδων και ἐξόδων και περί δημοσίου λογιστικού του Κράτους».

#### Άρθρον 11.

Ο παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπό τής δημοσιεύσεως αὐτοῦ έν τῇ Ἐφημερίδι τής Κυβερνήσεως, πλὴν των ἄρθρων 3 και 5 § 1 και 4, ὅτινα τεθήσονται έν ἰσχύϊ, έν ὅλῳ ἢ έν μέρει, διὰ Β. Διαταγμάτων, τῇ προτάσει του Ύπουργοῦ του Θησαυροῦ εκδιδομένων.

Διακόπτεται μετὰ τουτο ἡ συνεδρίασις ὥρα 11η, ἵνα ἐπαναληφθῇ τήν 12ην του μετονυχτίου.

#### ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΚΟΠΗΝ

Ὡρα 12η και 20' του μετονυχτίου

Ἐπαναληφθείσης τής συνεδρίσεως ό κ. Α. Βοκοτόπουλος ζητεῖ νά παραχθῇ και ψηφισθῇ ἡ ὑπό πολλῶν πληρεξουσίων ὑποβεβλημένη πρότασις ψηφίσματος, «περί ἀκυρώσεως του νόμου περί ἀπονουῆς του βαθμοῦ του νκυάρχου εις τήν Πυλὸν Κούντουριώτην».

**Πρόεδρος.** Δέν ἐξετυπώθη και δέν διενεμήθη εισέτι ἡ πρότασις αὕτη. Συνεχίζομεν διὰ τουτο τήν ἄλλην έν τῇ Ἡμερησίᾳ Διατάξει νομοθετικῆν ἐργασίαν.

β' συζήτησις ἐπὶ των ἄρθρων του σχεδίου νόμου «περί συστάσεως Ύπουργείου Τεχνοδρομείων, Τηλεγράφων και Τηλεφώνων».

Ἀναγινώσκεται και γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1ον, εἶτα τὰ ἄρθρα 2, και 3, ως ἐτροπολογήθησαν ὑπὸ του κ. Ύπουργοῦ, 4 ως ἐτροπολογήθη, 5 ως ἐτροπολογήθη, 6 ως ἐτροπολογήθη, 7 ως ἐτροπολογήθη ἐπίσης, προστίθεται δ' έν τῷ ὑπὸ του κ. Ύπουργοῦ ἄρθρον 8ον περιλαμβάνον δύο ἐδίφια, ἔχοντα οὕτως: «Ἄρθρον 8ον. Μέχρις οὗ καταρτισθῇ ἴδιος προϋπολογισμός..... κλπ.» ὡς γίνεται δεκτὸν.

Ἡ ψήφισις του συνέλου ἀναβάλλεται.

**Πρόεδρος.** β' συζήτησις ἐπὶ των ἄρθρων του σχεδίου νόμου «περί κυρώσεως του ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος «περί ἐπαναφορᾶς των ἀπολυθέντων ἢ παραιτηθέντων καθηγητῶν του Πανεπιστημίου».

Ἄρθρον 1ον, ἀναγινώσκειται και γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν.

Ἀναγινώσκονται εἶτα, προστεθέντα ὑπὸ του κ. Ύπουργοῦ, και γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ ἄρθρα 2, 3, 4 και 5, ἀποράσει δὲ τής Συνελεύσεως και τὸ σύνολον του νομοσχεδίου.

Περὶ κυρώσεως του ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1920 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ ἐπαναφορᾶς των ἀπολυθέντων ἢ παραιτηθέντων καθηγητῶν του Πανεπιστημίου», ἔχον οὕτως:

#### Άρθρον πρῶτον

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1920 Νομοθετικὸν Διάταγμα, δημοσιευθὲν έν τῷ ὑπ' ἀριθ. 279 π. ἑ. φύλλῳ τής Ἐφημερίδος τής Κυβερνήσεως, περί ἐπαναφορᾶς των ἀπολυθέντων ἢ παραιτηθέντων καθηγητῶν του Πανεπιστημίου, ἔχον ὡς ἔπεται:

#### ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐν ὀνόματι του Βασιλέως

#### Άρθρον 1.

Πᾶσαι αἱ ἀπὸ του Ἰουνίου 1917 ἀπολύσεις ἢ παραιτήσεις τακτικῶν ἢ έκτάκτων καθηγητῶν του τε Ἐθνικοῦ και Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου εἶναι ἀκυροί, οἱ δὲ ἀπολυθέντες ἢ πα-

ραιτηθέντες καθηγηταί, διατηρούντες ἀκέραια πάντα τὰ ἐκ τῆς θέσεώς των δικαιώματα, ἐπανέρχονται ἐν αἷς θέσεσι κατεῖχον, θεωρούμενοι ὡς οὐδέποτε ἀπολυθέντες ἢ παραιτηθέντες.

Ἄρθρον 2.

Πάντες οἱ ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1917 διορισμοὶ τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων καθηγητῶν τοῦ τε Ἑθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου ἢ ἀκυρώσεις ἀπολύσεων ἀκυροῦνται, μὴ θιγόμενου τοῦ κύρους τῶν πράξεων, τῶν εἰς τὴν ἀκύρωσιν αὐτὴν περιλαμβανομένων καθηγητῶν, πλὴν τῶν εἰς ἐκλογὴν καθηγητῶν ἀναφερομένων.

Ἄρθρον 3.

Οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἐπανερχόμενοι εἰς τὰς θέσεις, ἃς κατεῖχον, καθηγηταί, λαμβάνουσι τὰς δι' ὃν χρόνον διετέλεσαν ἐκτὸς ὑπηρεσίας ἀποζημιώσεις αὐτῶν, καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν ἀπολυθέντων μονίμων ὑπαλλήλων νομοθετικοῦ Διατάγματος.

Ἄρθρον 4.

Τὸ παρὸν Διάταγμα ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καταχωρίσεως αὐτοῦ, θέλει δὲ ὑποβληθῇ πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν Συνέλευσιν, ἅμα συνερχομένην.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Δεκεμβρίου 1920.

Ἡ Βασιλομήτωρ Ἀντιβασιλίσα

ΟΛΓΑ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Γ. Ράλλης

Τὰ Μέλη

Π. Τσαλδάρης, Θ. Ζαῖμης, Δ. Γούναρης, Ν. Καλογερόπουλος, Γω. Ράλλης, Π. Μαυρομιχάλης.

Ἄρθρον δεύτερον

Εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ὡς ἄνω νομοθετικοῦ Διατάγματος προστίθεται δευτέρα παράγραφος, ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

«Ὁμοίως ἀκυροῦται ἡ ἐκλογή τοῦ Ἀντιπρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημιακοῦ ἔτους 1920-21, μὴ θιγόμενου τοῦ κύρους τῶν ὑπὸ τοῦ διορισθέντος Ἀντιπρυτάνεως τοῦ ἔτους τούτου ἐπιχειρηθεισῶν πράξεων, ἐντὸς δὲ τοῦ 2ου δεκαημέρου τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου 1921, ἐκλέγεται, κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν νόμων ΓΩΚΓ' καὶ ΓΩΚΕ' ὁρίζοντα, ὁ Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημιακοῦ ἔτους 1921-22 ἐκ τῶν καθηγητῶν, εἴτε τοῦ Καποδιστριακοῦ, εἴτε τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Ἄρθρον τρίτον

Ἀκυρομένης τῆς διὰ τὸ Πανεπιστημιακὸν ἔτος 1921-1922 γενομένης ἐκλογῆς δύο καθηγητῶν τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου, ὡς μελῶν τῆς Συγκλήτου τοῦ ἔτους τούτου, ἡ Πανεπιστημιακὴ Σύγκλητος ἀποτελεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου, ἐκ τοῦ Πρυτάνεως, τοῦ Ἀντιπρυτάνεως, τοῦ Προπρυτάνεως, τῶν Κοσμητῶν τῶν Σχολῶν καὶ ἐκ τεσσάρων ἐτι Συγκλητικῶν, ἐκλεγμένων ἐκ τῶν τακτικῶν καθηγητῶν τοῦ Ἑθνικοῦ καὶ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, τῶν ἐχόντων πενταετή, τοῦλάχιστον, ὑπηρεσίαν ὡς τακτικῶν καθηγητῶν, ἐν Συνελεύσει συγκαλουμένη ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Πανεπιστημιακοῦ ἔτους, καὶ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν τακτικῶν καθηγητῶν τοῦ Ἑθνικοῦ καὶ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, δι' ἀπολύτου πλειοψηφείας τῶν ἐν αὐτῇ παρόντων.

Ἄρθρον τέταρτον

Ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἀπολύονται, ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐκ τῶν καθηγητῶν τῶν Πανεπιστημίων, οἱ ἐπιδειχάντες συμπεριφορὰν ἀπάδουσαν πρὸς τὸ ἀξίωμα αὐτῶν, οἱ καταστάσαντες σωματικῶς ἀνίκανοι καὶ οἱ ἀνευ τῶν νομίμων προσόντων διορισθέντες. Ἡ ἀπόλυσις αὐτῶν γενήσεται μετὰ γνώμης ἐπιταμελοῦς ἐπιτροπείας, διορισθεῖσας διὰ Β. Διατάγματος, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον πέμπτον

Τὸ ἄρθρον 3ον τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

Διαγράφεται ἡ φράσις «καθ' ὃν τρόπον καθορίζει τὸ ἄρθρον 5 κλπ.» καὶ ἀντ' αὐτῆς προστίθεται, «καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει ἐπιτροπεία συσταθεῖσα διὰ Β. Διατάγματος».

Ἐπὶ τῆς εἰς β' κατ' ἄρθρον συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου, «περὶ εἰσαγωγῆς ὡς ἀγκυρωτικῶν βιβλίων εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, τῶν κατὰλλοιότερων ἐκ τῶν πρὶ τοῦ 1917 ἐγκυριζμένων», ὁ κ. **Α. Παππαζαχαρίου** παρηγορεῖ, διὸν δὲν ἐκπληροῦται ὁ σκοπὸς δι' ὃν κατηρτίσθη τὸ νομοσχέδιον, καθότι, προκειμένου νὰ κριθῶσιν ὑπὲρ ἐπιτροπῆς τὰ μέλλοντα νὰ εἰσάχθωσι βιβλία εἰς τὰ σχολεῖα, θὰ βραδύνῃ ἡ κρίσις καὶ ἡ ἀνατύπωσις τῶν βιβλίων καὶ θὰ μείνωσι καὶ πάλιν οἱ μαθηταὶ ἀνευ βιβλίων. Προτείνει, ὅπως ἀραιεθῇ ἡ διάταξις περὶ νέας κρίσεως τῶν βιβλίων καὶ δηλοῖ ὅτι ἐπιφυλάσσεται νὰ ἐκινήσῃ ἐν καιρῷ περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος τῶν βιβλίων, ὡς καὶ τῶν βιβλίων ἁπλῶς



δεν νὰ συνταχθῶσι καὶ ἐκτυπωθῶσι διὰ τούς ἐν ταῖς ἐν Ν. Χώρας ξενοφώνους ἐλληνοπαίδας.

Ο κ. **Δ. Πετρακάκος**, ἀναφύων τούς ψηφισθέντας μέχρι τοῦδε νόμους περὶ διδασκατικῶν βιβλίων καὶ συμφωνῶν μετὰ τοῦ κ. **Παππαξαχαρίου**, ὅπως ἀπορρυθμῇ νὰ καίσι τῶν βιβλίων, διότι εἶναι ἤδη ταῦτα κεκρυμένα, προτείνει ὅπως ἐκ τοῦ ὅλου νομοσχεδίου ἀπομείνῃ τὸ ἰον ἔχρον μόνον, τῶν λοιπῶν ἀποκλεισθέντων.

Ο κ. **Γ. Βαρβούτης**, προκειμένου, λέγει, μετὰ τινὰ χρόνον νὰ συζητηθῇ, κατὰ τὴν σχετικὴν συζήτησιν τοῦ Συντάγματος, καὶ νὰ καθορισθῇ ὀριστικῶς τὸ γλωσσικὸν ζήτημα, φρονεῖ ὅτι ἡ ψήφισις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου εἶναι ἐσπυρμένη, ἐκδήλωσις δὲ ἀπὸ τοῦδε ἐπιχειρηματικοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεως, ἀποβλέποντος εἰς τὸν ἀποκλεισμόν τῆς δημοτικῆς γλώσσας ἀπὸ παντὸς καὶ ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς δημοτικῆς σχολεῖα, τοῦ ὅπερ θὰ ἀποβῇ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐπιβλαβές καὶ ὀλεθριώτατον πρὸς τὴν μόρφωσιν τῶν ἐλληνοπαίδων. Ἐπιλαμβανόμενος δὲ τῆς συζήτησεως τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος καὶ ὑπερχυνόμενος τῆς δημοτικῆς, ὁμιλεῖ περὶ τῶν συγχρόνων λογογραφικῶν ἔργων εἰς τὴν δημοτικὴν καὶ τὴν νεοελληνικὴν, καὶ καταλήγει λέγων ὅτι, ἂν καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας φρονεῖ ὅτι ἡ δημοτικὴ γλώσσα, διὰ τῆς ὁποίας ἐξεδηλώθη ἡ πρῶτη ἡ νεώτερά ἐλληνικὴ ζωὴ καθ' ὅλας τὰς ἐκφάνσεις της, εἶναι χυδαία, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ καθυστερούμενοι, δὲν ἔχει παρὰ νὰ συστήτῃ ἐπιτροπὴν, ἥτις νὰ μεταρρυθρίσῃ καὶ τὸν Ἑθνικὸν Ὑμνον, διότι καὶ αὐτὸς εἶναι γραμμένος εἰς τὴν γλώσσαν, τὴν ὁποίαν ὁ μὲν ρήτωρ θεωρεῖ ὡς τὴν μόνην ζωντανὴν ἐλληνικὴν γλῶτταν, ἐνῶ ἄλλοι χυδαίαν.

(Διχαρτυρίαι καὶ θύρεξ εἰσέρχεται ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ κατὰ τοῦ ρήτωρος. Πολλοὶ πλησιάζουσι πρὸς τὸ βήμα καὶ ἀκούουσι νὰ κατέλθῃ οὗτος τοῦ βήματος, ὡς ὑπερχυνόμενος τοῦ μαλλικρυμμοῦ).

**Σ. Στάης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἑνωτικῶν). Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀσπάζητε πρὸς τὴν Ἑθνικὴν Ὑμνον.

**Ν. Καμπάνης, Θ. Μοσχούλας** καὶ ἄλλοι πληρεξούσιοι, ἀξιοῦσι νὰ κατέλθῃ τοῦ βήματος ὁ ὁμιλῶν.

**Γ. Βαρβούτης**. Ἐχετε ὑποχρέωσιν, ὁμιλοῦντα ἀπὸ τοῦ βήματος, τοῦτου, νὰ μὲ ἀκούσητε μετὰ σεβασμοῦ.

**Ἀγ. Μισυρλῆς**. Τί νὰ ἀκούωμεν.

(Νέαι διχαρτυρίαι καὶ θύρεξ).

**Γ. Βαρβούτης**. Διχαρτυρίαι, κ. Πρόεδρε.

**Πρόεδρος**. Ἐγκαταλείψατε πρᾶγμα τὴν ἀγόρευσιν σας.

Ο κ. **Γ. Βαρβούτης** συνεχίζων, λέγει ὅτι διὰ τῆς γλώσσας τῶν παλαιῶν διδασκατικῶν βιβλίων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μεταρρυθθῇ ἡ νὰ ἐλληνικὴ γενεά, διότι ἀποσπᾶται ἀπὸ τὸ ζωντανὸν γλωσσικὸν περιβάλλον ὑπὸ τὸ ὅποιον ζῇ, εἰς μίαν γλῶτταν νεκράν. Ἀναπτύσσων δὲ εὐρύτερον τούτῳ λόγον, δι' οὗ νομίζει ὅτι τὸ γλωσσικὸν ἰδιῶμα μὲ τὸ ὅποιον εἶναι γραμμένον τὰ μελλόντα νὰ δοθῶσι διὰ τοῦ νομοσχεδίου βιβλία πρὸς διδασκαλίαν, φρονεῖ ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι τὴ κατὰλλήλῃ. Προτείνει ἐν τέλει τὴν ἀναβολὴν τοῦ νομοσχεδίου καὶ διὰ τούτους τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ προσέτι διότι, λέγει, εἰς τὰς Ν. Χώρας, τὰ τέκνα τῶν ξενοφόνων Ἑλλήνων εἶναι ἀδύνατον νὰ διδασκθῶσι τὴν ἐλληνικὴν ἄλλως παρὰ διὰ βιβλίων γραμμένων μόνον εἰς τὴν δημοτικὴν.

Ο κ. **Θ. Ζαΐμης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Παιδείας) ἀπαντῶν, λέγει ὅτι, γνωρίζων ἄριστα τὴν δημοτικὴν, διότι ἐπὶ 41 ἔτη δι-ετέλεσεν ἐκτὸς νοσοκομείου λαϊκοῦ ἐν τῷ ὅποιῳ ἐνιστηλεύετο ἀποκλειστικῶς τὸ προλεταριάτον, φρονεῖ ὅτι ἡ δημοτικὴ, ἡ γνησία δημοτικὴ, εἶναι γλῶσσα πτωχὴ καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ συρῶμεθα καὶ οἱ ἀνεπτυγμένοι πρὸς τὰ κάτω ἀλλὰ τιμωμένον, διότι τοῦτο ἀποτελεῖ τὸν νόμον τῆς προόδου. Οὕτως καὶ θελεῖ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ καθιερώσῃ τὴν ἄμεσον διδασκαλίαν τῆς καθαρῆς ἀπ' αὐτῶν τῶν πρώτων τάξεων τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου, ἀλλ' ἀποβλέπομεν, προσθέτει, εἰς ἐξελικτικὴν ἐκμάθησιν τῆς γλώσσας. Ἐπὶ πλέον δὲ ἐπιθυνοῦμεν περισσότερον τοὺς μεθητάς, χρησιμο-ποιούντας δύο γραμματικὰς, τὴν βασιζομένην ἐπὶ τῆς ἀρχαίας γλώττης καὶ τὴν βασιζομένην ὑπὸ τῆς δημοτικῆς, ἢ τὰ κατὰρτυμένα διδασκατικὰ βιβλία ἔχουσι τελείως περὶ ἀρχαί. Ἐχρυσεν ἡ.χ. ἐν αὐτῇ ἡ φύσις τῆς φύσεως καὶ ἡ φύσις τῆς φύσεως καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἐξ ἀρχῆς τῆς ὕψους μου ἔλα-βον χιλιάδας τηλεγραφημάτων καὶ ἀναφορῶν παρὰ γονέων καὶ κηδεμόνων ἐναντίον τῶν ὑποδιδίων διδασκατικῶν βιβλίων. Κατὰ τὴν τὴν ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν ἐπιτηδεύων καὶ καλλιτέρων παιδαγωγῶν, ἵνα διατυπώσωσι τὴν γνώμην των καὶ τὴν διετύπωσαν. Κρίτοι δὲ ἡ ἔκθεσις τούτων ἐτυπώθη εἰς βιβλίον καὶ διανεμήθη κατὰ χιλιάδας, οὐδεμίαν ἐν τούτοις σθεναρὰν ἀντίρρησην αὐτῆς, εἶδον παρὰ

μόνον αναγκάστους εισηγήσεις κατὰ τῶν πλεονεκτημένων διδασκάλων καὶ παιδαγωγῶν, ἀπαρκομένων **μποξέδων**. Διὰ τοῦτο, καὶ διότι εἶδον εἰς τὴν «Νεομάν» οὐκ ἀσπασιν οἱ μαθηταὶ νὰ βίβωσι τὸ δηλητήριον τοῦ ἰδιώματος αὐτῶν καὶ εἰς τὴν Μέσση Ἐκπαιδεύσει, ἐνέμισα ὅτι μοι ἐπεβάλλετο νὰ εἰσαγάγω τὸ νομοσχέδιον, καὶ φρονῶ ὅτι ἐπράξω μόνον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπεβάλλετο νὰ πράξω ἐπὶ τοῦ ζητήματος.

**Φ. Δραγοῦμης.** Πῶς καὶ ἐρῶ τῆς γνώμης; νὰ ἀναβληθῇ τὸ νομοσχέδιον καὶ συμφωνῶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς γλώττης μετὰ τοῦ προκληθέντος συναδέλφου κ. Βαρδούτη. Ἐλπίζω ὅτι καίποτε, λίαν προτεχῶς, θὰ ἐπιτραπῇ δημοτική.

**Πλείστοι πληρεξούσιοι.** Ποτέ, ποτέ.

Παρατηρήσεις τινὲς ἀφύοντο εἰς τὰ κ. κ. **Παππα-χαρίου Ἀργυρῶς** καὶ **Ν. Γερμανός**, ζητοῦντες τὴν μετὰ τῶν κριτῶν τῶν κριτικῶν τῶν βιβλίων, ἵνα ὁ κ. Ὑπουργὸς μείνῃ κατόπι τοῦτου εἰς δραχμὰς εἴκοσι, παρατηρεῖ δὲ τινὲς ἐπίσης καὶ ὁ κ. **Ι. Κούσουλας**, μεθ' ἧς γίνεται δι' ἀνιστάσεως δεκτὴν εἰς 6' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον.

**Περὶ εἰσαγωγῆς ὡς ἀναγνωστικῶν βιβλίων εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τῶν καταλληλοτέρων ἐκ τῶν πρὸ τοῦ 1917 ἐγκριμένων.**

(Ὡς ἐντροποιηθῇ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ μετὰ τὴν α' κατ' ἄρθρον συζήτησιν). Χρον. οὐ. ω.

**Ἄρθρον 1.**

Διὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1921—1922 καὶ μέχρις οὗτο εἰδιῶς νόμος καθορίσῃ τὰ τῆς συγγραφῆς καὶ ἐκδόσεως ἀναγνωστικῶν βιβλίων διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, χρησιμοποιοῦνται ὡς τοιαῦτα, ἐκ τῶν πρὸ τοῦ 1917 ἐγκριμένων, ὅσα ἐπιτροπεία, διοριζομένη ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἤθελε κρίνει καταλληλότερα.

Τὴν ἐκλογὴν τοῦ εἰσακτέου εἰς ἐκάστην τάξιν βιβλίου, ἐκ τῶν οὕτως ἐγκρινόμενων, ἔχει ὁ Σύλλογος τῶν διδασκάλων τοῦ σχολείου. Τοῦ οὗτο δὲ εἰσαχθέντος βιβλίου, δὲν ἐπιτρέπεται ἀντικατάστασις ἀνευ ἡτιολογημένης ἐκθέσεως τοῦ αὐτοῦ Συλλόγου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ.

**Ἄρθρον 2.**

Ἡ πρὸς ἔγκρισιν τῶν καταλλήλων διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ἀναγνωστικῶν βιβλίων ἐπιτροπεία, ἐπταμελὲς τοῦλάχιστον οὖσα, διορίζεται, ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ παρόντος νόμου, καὶ ἀποτελεῖται ἐκ προσώπων εἰδικῶν, λαμβανομένων ἐκ τῶν

ἀρμοδίων ἀνωτέρων ὑπάλλῃλων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, ἐκ τῶν πρῶτῃ καὶ τῶν Διευθυντῶν Διδασκαλείων τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, καὶ ἐκ τῶν ἐπιθεωρητῶν τῆς Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Ἡ ἐπιτροπεία, ὑποχρεουμένη νὰ περατώσῃ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῶν πρὸς κρίσιν βιβλίων τὸ ἑαυτῆς ἔργον, συνεδριάζει ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ ἀποφαινέται κατὰ πλειονοψηφίαν περὶ ἐνὸς ἐκάστου βιβλίου.

**Ἄρθρον 3.**

Οἱ συγγραφεῖς ἢ ἐκδότες τῶν ἐν ἄρθρῳ 1ῳ ἀναφερομένων βιβλίων ἢ οἱ ἐκδοχαῖς τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν ὑποβάλλουσιν, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείον πέντε, τοῦλάχιστον, ἀντίτυπα ἐξ ἐκάστου πρὸς κρίσιν βιβλίου, ἐπισυναπτοντες καὶ γραμματίον δημοσίου τινὸς ταμείου, ἐμφαίνον ὅτι κατέβαλον ὡς κριτὰ εἴκοσι δραχμὰς δι' ἐκάστην τυπογραφικὴν φύλλον αὐτοῦ.

Τὸ ἐκ τῶν κριτῶν τούτων συλλεγόμενον ποσὸν κατανέμεται κατ' ἰσομερίαν εἰς τὰ τὰ μέλη τῆς πρὸς ἐξέτασιν τῆς γλωσσικῆς διδασκαλίας ἐν τοῖς δημοτικαῖς σχολαῖς διορισθείσης ἐπιτροπείας καὶ εἰς τὰ μέλη τῆς διὰ τοῦ παρόντος νόμου πρὸς ἐλεγχὸν τῶν πρὸ τοῦ 1917 ἐγκριμένων βιβλίων συνιστωμένης. Μέλη, εἰς ἀμφοτέρους τὰς ἐπιτροπείας ἐργαζόμενα, λαμβάνουσι διπλὴν μερίδα.

**Ἄρθρον 4.**

Τῶν ἀπὸ τοῦ 1917 καὶ ἐφεξῆς δυνάμει τοῦ νόμου 1332 ἐγκριθέντων ἀναγνωστικῶν διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα βιβλίων, ὡς καὶ τῶν τυχόν βοηθητικῶν τοιούτων, πλὴν τῶν διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς καθαρευούσης γλώσσης διὰ τὴν Ε' καὶ Σ' τάξιν ἐγκριθέντων, ἅτινα δύνανται νὰ υποβληθῶσιν εἰς τὴν κρίσιν τῆς διὰ τοῦ παρόντος νόμου συνιστωμένης ἐπιτροπείας, αἴρεται ἢ ἔγκρισις, οἱ δὲ συγγραφεῖς ἢ ἐκδότες τούτων ἢ οἱ ἐκδοχαῖς τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, οὐδὲν δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου ἔχουσιν.

**Ἄρθρον 5.**

Τὸ ἀνώτατον ὄριον τῆς τιμῆς τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας ἐγκρινόμενων ἀναγνωστικῶν βιβλίων, ὡς καὶ τὸ ἀνάλογον δι' ἐκάστην τούτων βιβλιοθήκην, ὁρίζεται, προτάσει τῆς ἐπιτροπείας, δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, καινοποιουμένης εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν υποβολῆς τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπείας.

## "Αρθρον 6.

Εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1921—22 καὶ μέχρι τῆς ψηφίσεως εἰδικῶν νόμου, εἰσάγονται, πλὴν τῶν νῦν ἐγκεκριμένων διδακτικῶν βιβλίων, καὶ τὰ ἔχοντα προγενεστέραν τοῦ 1917 λήξασαν ἔγκρισιν, κανονισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῆς τιμῆς αὐτῶν καὶ τοῦ βιβλιοσήμερου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, κοινοποιουμένης εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον υποβολῆς ἀντιτύπου ἐκάστου βιβλίου. Τὴν ἐκλογὴν τῶν εἰσακτέων εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως βιβλίων ἔχει ὁ σύλλογος τῶν διδασκόντων ἐν ἐκάστῳ σχολεῖῳ, ἀποφαινόμενος περὶ τοῦτου ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαπενθημέρου τοῦ Σεπτεμβρίου.

## "Αρθρον 7.

Καταργεῖται τὸ ἀρθρον 2 τοῦ νόμου 1332, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὰς τοῦ παρόντος νόμου, ὅστις ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.»

Γίνεται ἐπίσης δι' ἀναστέλλεως δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον.

*Περὶ ἐπισκευῆς τῆς παρὰ τὴν Λεβάδειαν Βυζαντινῆς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκά.*

(Ὁς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν α' συζήτησιν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ), ἔχον οὕτως:

## "Αρθρον μόνον.

Ἀναγράφεται ἐφάπαξ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως τὸ ποσὸν δραχμῶν ὀγδοήκοντα χιλιάδων διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς παρὰ τὴν Λεβάδειαν Βυζαντινῆς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκά.

Αἱ ἐργασίαι ἐκτελεσθήσονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2447 ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἀναστήλωσεως, ἐν ᾗ τοποθετεῖται διὰ Β. Διατάγματος εἰς ἐκ τῶν ἐν τῷ νόμῳ ΓΩΚΖ' ἀρχιτεκτόνων, ἐπὶ ἐτήσιῳ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Ἀναστηλώσεων.

**Πρόεδρος.** β' συζήτησις ἐπὶ τῶν ἀρθρῶν τοῦ νομοσχεδίου «περὶ φορολογίας τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς».

Ὁ κ. **N. Καλαντζάκος** λαμβάνων τὸν λόγον, τονίζει, καὶ πάλιν, ὅτι εἶναι κατ' ἀρχὴν κατὰ πάσης γεωργικῆς φορολογίας, διότι δι' αὐτῆς ἐπιβαρύνονται μόνον οἱ μικροπαραγωγοὶ καὶ οἱ γεωργοί. Ἀλλ' ἄρα ἡ Κυβέρνησις διὰ τρυφεροῦς λόγους ἐπιμένει νὰ ψηφισθῇ τὸ νομο-

σχέδιον, προτείνει νὰ καθιερωθῇ φορολογικὴ κλίμαξ ἀρχομένη ἀπὸ 2 τοῖς ‰, διὰ τοὺς παράγοντας 2 χιλιάδας ὀκτάδας δημητριακῶν, καὶ φθάνουσα μέχρις 7 τοῖς ‰, διὰ τοὺς παράγοντας ἄνω τῶν 25 χιλιάδων, ὥστε νὰ φορολογηθῶσιν, οὐ μόνον οἱ μικροῖς δικητῆται ἀλλὰ καὶ οἱ μεγαλοδικητῆται. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου φρονεῖ ὅτι ὅχι μόνον ἡ δικαιοσύνη ἐν τῇ φορολογίᾳ θὰ ἐπιβεβαιωθῇ ἀλλὰ καὶ περισσύτερα θὰ εἰσπραχθῶσιν, ὑποβάλλει δὲ σχετικὴν τροπολογίαν.

**Θ. Μοσχούλας.** Ἀλλὰ διὰ τῆς τροπολογίας ταύτης ἐπιβάλλεται νέα φορολογία.

Ὁ κ. **A. Τσουκαλᾶς** φρονεῖ, ὅτι διὰ φορολογικῶν μέτρων δὲν δύνανται ἐξηκουσθῆναι τὰ ποσά, τὰ ὑπάρχει σήμερον ἡ Κυβέρνησις, ὅπως ἀντιμετωπίσῃ τὰς ἐπείγουσας ἀνάγκας τοῦ Κράτους. Ἡ θεμελίξις τῆς νομισματικῆς καθόλου κρίσεως θὰ ἐπέλθῃ, ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τῆς ὑπερτιμῆσεως τῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς, ἐξ ἄλλου δὲ διὰ τῆς συνάψεως μεγάλου ἐξωτερικοῦ δανείου, διότι ἄλλως, προσθέτει, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀποφύγωμεν μέχρι τέλους τὴν ἀπειλοῦσαν ἡμᾶς γενικωτέραν οἰκονομικὴν κρίσιν. Οὐχ ἥττον, μὴ ἐπιθυμῶν λέγει, ν' ἀντικαθῶ κατὰ τὰς παρούσας περιστάσεις, κατὰ τῶν μέτρων τῆς Κυβερνήσεως, κηρύσσομαι ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως νὰ καθορισθῇ δι' αὐτοῦ προστατευτικὴ φορολογία ἀπὸ 3 μέχρι, 8 τοῖς ‰, ὥστε νὰ μὴ πέσῃ τὸ βάρος ἐπὶ τῶν πενιστερῶν καὶ ἐπὶ τῶν μικροκαλλιεργητῶν.

Ὁ κ. **A. Παπαθανασίου**, νομίζει ὅτι ὁ φόρος ἐπὶ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς πρέπει νὰ κανονισθῇ ἐπὶ μιᾷ βάσεως. Νὰ τεθῇ δὲ ὡς βάση τὸ ποσὸν τῶν 2.500 δραχμῶν ἐπὶ τῆς ἀκαθάρστου προσόδου.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν). ἔχω τροποποιήσει τὸ 1ον ἀρθρον οὕτω ἐπὶ φορολογητέας ἀξίας 5 χιλιάδων δραχμῶν τὸ ‰ μὲναι ἀφορολογητόν.

Ὁ κ. **Εὐστ. Παππακωνσταντίνου** φρονεῖ ὅτι πρέπει ν' ἀποσύρῃ τὸ νομοσχέδιον ἡ Κυβέρνησις, διότι διὰ τῆς φορολογίας τῆς παραγωγῆς πληττεται κυρίως ἡ μικροκαλλιεργεῖα, καὶ διό, αὐτὴ ἡ ἐργασία τοῦ ἀτόμου, ὅπερ εἶναι βαρὺ, μάλιστα ἐν καιροῖς καθ' οὓς οἱ χωρικοὶ πολέμουσιν ἐν τῷ μετώπῳ. Τάσσεται ὡς ἐκ τούτου, προκειμένου νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον, μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Καλαντζάκου υποβληθεῖσαν τροπολογίαν, ὑποστηρίζων τὴν προτεθεῖσαν παρ' αὐτοῦ φορολογικὴν κλίμακα.

Ο κ. **Γ. Μπούσιος** φρονεῖ, ὅτι τὰ δασικὰ καὶ ἄλλα τινὰ προϊόντα, φορολογούμενα κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, δὲν πρέπει νὰ φορολογηθῶσι καὶ κατὰ τὴν παραγωγήν. Ἐπίσης καὶ τὰ σηροτροφικὰ προϊόντα δὲν πρέπει νὰ φορολογηθῶσι, φορολογούμενα ἤδη, καὶ ζητεῖ νὰ ἐξαίρεθῶσι τὰυτὰ τῆς ἀναγκασμένης ἐν τῷ νομοσχεδίῳ φορολογίας.

Ο κ. **Εὐάγ. Γαρουφαλιάς** ὁμιλῶν ἐν ἐκτάσει ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν λεπτομερειῶν τοῦ νομοσχεδίου, παρακτρεῖ ὅτι ἡ ἐπιβαλλομένη φορολογία κατ' οὐδὲν δύναται ν' ἀνακουρίσῃ, εἴτε τὴν δημόσιον ταμεῖον, εἴτε τοὺς μικροκαλλιεργητάς. ὢν πλεῖστοι, ὡς ἐπίμορτοι, θὰ ὑποστῶσι διπλὴν φορολογίαν. Διὰ ταῦτα κηρύσσεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου.

Ο κ. **Γ. Σχοινᾶς** ἀποδεχόμενος ὑπὸ ἄλλαν τύπον τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ προτεινομένην φορολογίαν, ὅπως ἐπὶ φορολογητέας ἀξίας ἡ χιλιάδων δραχμῶν τὸ 1/5 μὲν ἀφορολόγητον, ζητεῖ νὰ ἐξαίρεθῶσι τῶν ὑποχρεώσεων τῶν δηλώσεων οἱ παράγοντες κηπουρικὰ εἶδη διὰ τὴν διατροφήν αὐτῶν, προτείνει δὲ ἰδίαν τροπολογίαν, ὅπως «ἐπιβάλλεται φόρος ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ συνόλου τῶν ἐπὶ ἐκποιήσας συγκομιζομένων ἐν Ἑλλάδι κλπ.». Φρονεῖ ὅτι διὰ ταύτης, φορολογοῦνται μὲν οἱ μικροκαλλιεργηταί, φορολογοῦνται ὅμως καὶ οἱ παράγοντες μεγάλας ποσότητος προϊόντων.

Ο κ. **Ι. Παππαλουκάς** λαμβάνων τὸν λόγον, ἐπιμένει εἰς τὴν γνώμην, ἣν καὶ προηθὲς διὰ μακρῶν ἀνέπτυξεν, καθ' ἣν δὲν εἶναι κατάλληλος ἡ στιγμή, ὅπως ἐπιβληθῇ φόρος οἰοσδὴποτε ἐπὶ τῶν πτωχῶν γεωργῶν τῶν μαχομένων ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν δούλων ἀδελφῶν μας καὶ προσεναγλόντας τὰ ζῶα των εἰς τὴν ἐπίταξιν πληρώνοντας δὲ καὶ ὅλους τοὺς βκρεῖς ἐμμέσους καὶ ἀμέσους φίλους. Καὶ ἂν δὲν συνκινή ὁ κ. Ὑπουργὸς ν' ἀποσύρῃ τὸ νομοσχέδιον ἢ ν' ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ εἰς εὐθετώτερον χρόνον, θὰ παρεκάλει νὰ ὁρισθῇ μετὰ ἔτος ἡ ἐναρχὴς τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἢ ν' ἀρεθῇ ὅπως ὁρισθῇ διὰ Β. Διατάγματος, ἡ ἐναρχὴς τῆς ἰσχύος του, διότι ἐλπίζει ἐν τῷ μεταξύ νὰ πεισθῇ ὁ κ. Ὑπουργὸς περὶ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς του.

Ο κ. **Ἐπ. Κώνστας** λέγει, ὅτι θὰ ἦτο προτιμότερον ν' ἀνεβάλλετο τὸ νομοσχέδιον, διότι ἡ ἐπιβαλλομένη φορολογία ἐπὶ τῶν μικροκαλλιεργητῶν εἶναι βρρυτάτη. Ἐλδικῶς δὲ διὰ τὴν Σάμον προτείνει νὰ καταργηθῇ ἡ δε-

κατὴ ἐπὶ τοῦ καπνοῦ, διότι τοῦτο ὑπεσχέθησαν οἱ Σάμιοι πληρεξούσιοι εἰς τοὺς συμπολίτας των, ὅτε εἶδον σὶ ὑπεβλήθη τὸ νομοσχέδιον περὶ καταργήσεως τῆς δεκάτης ἐν ταῖς Νέαις Χώραις. Ἐὰν δὲ τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν, τοῦλάχιστον νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ποσοστὸν. Ἐπίσης προτείνει ὅπως ἐξαίρεθῇ τῆς φορολογίας καὶ τὸ ἐν Σάμῳ πικρὰ μόνον ἔλαιον, ὡς ἐξηρέθη καὶ τὸ ἐν Κρήτῃ καὶ Μιτυλήνῃ.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης.** Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ οὔτε τὸ ἐν οὔτε τὸ ἄλλο.

Ο κ. **Α. Μάτεσις**, ἀποκρούει, λέγει, κατ' ἀρχὴν τὸ σύστημα τῆς φορολογίας τῆς ἀκαθαρσίτου προσόδου, προτείνει δ' ὅτι ἂν ἡ πλειονοψηφία ἐπιμένει εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ συζητουμένου νομοσχεδίου, τοῦλάχιστον ἔς συγκεκριμένων τὰ ἄλλα διὰ τοῦ συστήματος τῆς παραδοχῆς ἐπὶ ὁρισμένου ποσοῦ ὡς ἐλάχιστον ὅρου ἀφορολόγητου, ἤτοι δραχ. δύο χιλιάδων, ὑπερ ποσὸν νὰ κινήσῃ ἀντικλῶς τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας, ἥτις ἐχει νὰ διατρέψῃ ὁ οἰκογενεάρχης.

Ο κ. **Ν. Βλιάμος**, ὁμιλεῖ κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, τὸ μὲν, διότι καταργοῦν τοῦτο τὸ ἐπιστημονικὸν σύστημα τῆς καθαρᾶς γεωργικῆς προσόδου εἰσάγει σύστημα ἀνεπιστημονικόν, τὸ δὲ διότι δὲν καταργεῖ τὴν δεκάτην τοῦ καπνοῦ, πράγμα τὸ ἰσοῦν μετ' ἐκπλήξεως θὰ ἦδῃ ὁ Σαμακὸς λαὸς, πρὸς ὃν ἐδόθη ἡ ὑπόσχεσις αὐτῇ, ἀπὸ καὶ αὐτὴ εἰς τὰς Ν. Χώρας ὑπάγεται. Συνιστᾷ ἐν τέλει ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἐπανέλθῃ εἰς τὸν νόμον τῆς καθαρᾶς προσόδου, διότι οὐδέποτε θὰ συγχωρήτῃ ὁ ἐλληνικὸς λαὸς παρομοίαν φορολογίαν. Ἐν ἐνακτίᾳ περιπτώσει, προτείνει τὴν ἀναβολὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Ο κ. **Κ. Σταματόπουλος** κηρύσσεται ἐπίσης κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, προτείνει δ' ὅπως, ἐν περιπτώσει ψήφισεως αὐτοῦ, γίνῃ μέρειν, ὅπως μὴ φορολογηθῇ μίᾳ τάξιν μικροκαλλιεργητῶν καὶ ἄλλων παραγωγῶν, διότι ἔμειναν ἀφορολόγητοι καὶ διὰ τοῦ νόμου 1640 περὶ καθαρᾶς προσόδου.

Ο κ. **Ν. Κουκουλέτσος** προτείνει νὰ τεθῇ ὡς βέβαις οὐχὶ τὸ 1/5 ἐπὶ φορολογητέας ἀξίας ἡ χιλ. δραχμῶν, ὡς προτείνειν ὁ κ. Ὑπουργός, ἀλλὰ νὰ ἀπαλλαγῶσι πάσης φορολογίας οἱ μικροκαλλιεργηταί, οἱ καλλιεργοῦντες ἐλάχιστα στρέμματα.

Ο κ. **Α. Παππαποστόλου** ὁμιλῶν διὰ μακρῶν κατὰ τοῦ νομοσχεδίου, λέγει ὅτι τοῦτο ἐνδείκνυται ἐλλειψίν

ενιαίας φορολογικής πολιτικής ἀλλὰ καὶ ἑλλείψιν γεωργικοῦ προγράμματος· τονίζει τὰ δεινὰ τῶν γεωργῶν καὶ νομίζει ὅτι, ἂν καὶ ἐπεβάλλετο ἡ κατάργησις ἐν τῇς Ν. Χώρας τῆς δεκάτης, ὅμως δὲν ἔπρεπε, κατὰργουμένης ταύτης, νὰ ἐπιβληθῇ νέα φορολογία βαρυτάτη ἐπὶ τῆς Π. Ἑλλάδος.

**Κ. Τερτίλης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας). Ὑπεβάλλομεν τροπολογίαν δι' ἧς πώζομεν καὶ ἀναικουρίζομεν τοὺς γεωργικοὺς πληθυσμοὺς τῆς Θεσσαλίας καὶ τῶν ἄλλων μερῶν παραγωγῆς, διότι ἐπὶ αἰτίας 5 χιλ. ἐνῶ θὰ ἐπληρώσων 500 δραχ., συμφώνως τῷ νόμῳ 1640, σήμερον θὰ πληρώσῃ μόνον 150.

Ὁ κ. **Α. Παππαποστόλου**, δὲν βλέπει, λέγει, οὐδεμίαν ἀναικουρίσιν· τοῦναντίον παρατηρεῖ βαρυτάτην φορολογίαν, ἂν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν καὶ τὸν φορολογικὸν ἔγκον τοῦ κτηνοῦ. Δὲν ἀποκρούει ὅμως, λόγῳ οἰκονομικῶν ἀναγκῶν, νὰ τεθῇ φορολογία, ἀλλὰ ν' ἀρχίσῃ κτὴ ἀπὸ τῶν ἱσχυροτέρων ὁμίων καὶ ὄχι ἀπὸ τῶν μικρῶν. Διὰ τοῦτο προτείνει τὴν ἀναβολὴν τοῦ νομοσχεδίου, μὴ δεκτοῦ δὲ γενομένου τούτου, νὰ τροποποιηθῇ τὸ νομοσχέδιον, ὥστε ἐπὶ πάντα χιλ. δραχμῶν νὰ μένωσιν ἀφορολόγητα τὰ 2½, ἢ ἄλλως νὰ τεθῇ φορολογία μόνον 2 ἐπὶ τοῖς ο.ο.

Ὁ κ. **Δ. Παναγιώτου** ζητεῖ νὰ μεταρρυθμισθῇ τὸ νομοσχέδιον διὰ τοὺς χωρικοὺς, πρὶς πρὶν ἂν διαφύρῃ ἐπισκοφῶν, ἐνεκα τῶν πολιτικῶν μικροπληθῶν, ἅτινα ὑπάρχουσι παρὰ τοῖς χωρικοῖς. Προτείνει δ' ὅπως ἀρνηταὶ ἐν περιθώριον εἰς τοὺς χωρικοὺς τελείως ἀφορολόγητον.

**Κ. Τερτίλης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῆς Γεωργίας). Χάριν τῶν μικροκαλλιεργητῶν προτείνω τροπολογίαν, ἥτις καθιστοῦντα φορολογικὴν κλίμακα, δὲν ἐπιβαρύνει τοὺς μικροϊδιοκτῆτας καὶ μικροκαλλιεργητάς. Ἡ τροπολογία ἔχει ὡς ἐξῆς· Ἐπὶ ποσοῦ παραγωγῆς αἰίας μέχρι 5 χιλ. δραχμῶν ἡ φορολογία νὰ εἴναι 2 ἐπὶ τοῖς ο.ο. ἀπὸ 5 — 10 χιλ. 3 ἐπὶ τοῖς ο.ο. καὶ ἀπὸ 10 καὶ ἄνω 4 ἐπὶ τοῖς ο.ο.

Ὁ κ. **Ι. Βογιατζῆς** παρατηρεῖ ὅτι, ἡ γνώμη τῆς Συνελεύσεως εἶναι ὁμόφωνως, ὅπως οὐδεμίαν ἐπιβληθῇ φορολογία, διότι ὁ τιθεμένης φόρος διὰ τοὺς μικροκαλλιεργητὰς εἶναι βαρύτερος. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ Κυβέρνησις ἐπιμένει ἐπὶ τῆς ἐπιβολῆς φορολογίας, προτείνει ὅπως ποσὸν χιλίων τοῦλάχιστον δραχμῶν μένη ἀφορολόγητον.

Ὁ κ. **Κ. Στάϊκος** εὐρίσκει ὅτι δὲν εἶναι δίκαιος ὁ

τιθεμένου φόρος ἐπὶ τῶν δακτικῶν προϊόντων καὶ παρακαλεῖ νὰ ἐξαιρεθῶσι ταῦτα τῆς τιθεμένης φορολογίας.

Τῆς ἰδίης συστάσεως ἐπαναλαμβάνει ἐκ νέου ὁ κ. **Γ. Μπούσιος**.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Υπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν). Δέχεται νὰ ἐξαιρεθῶσι τῆς φορολογίας τὰ δακτικὰ προϊόντα.

Παρατωθείση μετὰ ταῦτα τῆς συζητήσεως, ἄρχεται ἡ κατ' ἄρθρον συζήτησις.

Ἀναγιγνώσκεται τὸ ἄρθρον Ιον.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης**. Ἐν τῷ ἄρθρῳ Ιω τίθεται ἡ ἐξῆς τροπολογία· «πρὶς ὑπολογισμὸν τοῦ φόρου ἐκπίπτει ἐκ τῆς φορολογητέας αἰίας, ἐφόσον μόνον κτὴ δὲν ὑπερβαίνει τὰς 5 χιλ. δραχ. ἐν συνόλῳ, τὴν μόνον ἀφορολόγητον».

Γίνεται δι' ἀναστέσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον Ιον ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Υπουργοῦ.

Ἄρθρον Ψον (ἀναγιγνώσκεται).

**Π. Πρωτοπαππαδάκης**. Ἐπὶ τοῦ Ψον ἄρθρου ἔχω τὴν ἐξῆς τροπολογίαν· «3) ἐπὶ καλλιεργητῶν τῆς ἐταιρείας Κοπιδίδας αὐτοὶ οἱ καλλιεργηταὶ διὰ τὸ ἀναγκάζον κτῆτος μέρος τῆς παραγωγῆς, ἥτις τίθεται ἐν τέλει τοῦ Ψον ἄρθρου ὡς ἐδάριον Ψον».

Ὁ κ. **Εὐάγ. Γαρουφαλιάς** ζητεῖ διασκήψεις τοῦ τρόπου κατ' ὃν οἱ ἰδιοκτῆται θὰ εἰσπραττωσι τὸν φόρον παρὰ τῶν ἐπιπρόσθων καλλιεργητῶν. Εὐρίσκει δυσχερέστατον τὸν καθοριζόμενον τρόπον, διότι οἱ καλλιεργηταὶ σήμερον ἀρνοῦνται νὰ δώσωσι καὶ αὐτὴν τὴν μορφήν.

Ὁ κ. **Σ. Γκοτσαμάνης** καὶ ἄλλοι κ.κ. **Πληρεξούσιοι** εὐρίσκουσιν ἀτυχῆ τὸν τρόπον τῆς εἰσπράξεως καὶ λέγουσιν ὅτι πρέπει νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν ἀπὸ τοῦδε οἱ ἰδιοκτῆται ὅτι κατὰδικάζονται νὰ πληρώσωσιν αὐτοὶ τὸν φόρον τῶν καλλιεργῶν.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός) ἀποκρούων τὰς ἀντιρρήσεις τῶν προκλητῶντων, λέγει ὅτι ὁ φόρος θὰ εἰσπραττῆται κατὰ τὸν νόμον περὶ φόρου δημοσίων ἐσόδων.

Ὁ κ. **Ν. Σιγάτος** ζητεῖ διασκήψεις περὶ τοῦ πληρωτέου φόρου, οὐχὶ ἐπὶ τῶν καλλιεργουμένων ἐπὶ μορτῇ, ἀλλὰ τῶν ἐπὶ ἐνοικιάσει κτημάτων. Ἐπειδὴ, λέγει, ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον, προκύπτει ἀνισότης φορολογίας, τοῦ μὲν καλλιεργητοῦ ὑποχρεοῦν νὰ πληρώσῃ 3 ἢ 4 ἐπὶ τοῖς ο.ο., ὅσον



## Συνεδρία ΝΠ.

— 1324 —

θα καθορισθῇ, τοῦ δὲ ἐνοικιζόντος 10 ἐπὶ 50, συνιστᾷ ν' ἄρθρῳ ἡ ἀνισότης αὕτη.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Ἡ ἀνισότης αὕτη δὲν δύναται νὰ ἄρθῃ, διότι ἐγκτεῖται ἐν αὐτῷ τῷ ἀτελεῖ συστήματι τῆς φορολογίας. Τὸ προϊόν τοῦ κτήματος, ἐξ οὗ λαμβάνει ὁ ἐνοικιζὼν μέρος εἰς χρήματα, θὰ φορολογηθῇ ὁλόκληρον, ὁ δὲ ιδιοκτήτης, ὅστις θὰ λάβῃ τὴν ἀξίαν τοῦ μισθώματος, θὰ πληρώσῃ ἕτερον φόρον, τὸν φόρον τῆς καθαρᾶς προσόδου.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** λέγει ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἔχει λυθῇ διὰ τοῦ νόμου περὶ φόρου καθαρᾶς προσόδου. Ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον δέον νὰ προτεξῇ ἡ Κυβέρνησις, πρὸς ἀποφυγὴν διενέξεων καὶ ἄλλων δυσχερωτέρων συνεπειῶν μεταξύ τῶν ιδιοκτητῶν καὶ τῶν καλλιεργητῶν, εἶναι τὸ ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ τοῦ τρόπου τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου τῶν πρώτων ἀπὸ τοὺς δευτέρους καὶ πρέπει νὰ καθορισθῇ τοῦτο ἐν τῷ 2ῳ ἄρθρῳ τοῦ νομοσχεδίου.

**Χ. Καρᾶς** (Πληρεξούσιος ἐκ Θεσσαλίας). Ἡμεῖς οἱ μικροκαλλιεργηταὶ προτιμῶμεν νὰ πληρώσωμεν ἅπ' εὐθείας εἰς τὴν Δημόσιον τὸν φόρον.

Ὁ κ. **Θ. Τουρκοβασίλης** ἐρωτᾷ, ἂν καὶ οἱ γεωργοὶ ἄσκησι γεωργικὴν ἐπιχείρησιν. Προτείνει δ' ὅπως ἐν τῷ 2ῳ ἄρθρῳ, ἀντὶ τῆς λέξεως «γεωργικὴ ἐπιχείρησις», τεθῇ κυριολεκτικώτερον ἡ λέξις «ἐκμετάλλευσις».

**Π. Πρωτοπαππαδάκης.** Καὶ οἱ γεωργοὶ ἄσκησι γεωργικὴν ἐπιχείρησιν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, λαμβανομένην ἐν τῇ εὐρυτάτῃ σημασίᾳ καὶ συνωνυμίᾳ τῇ ἐργασίᾳ. Συναπῶς καὶ οὗτοι ὑπόκεινται εἰς φόρον. Ἀλλ' ὥς τεθῇ καὶ ἡ λέξις «ἐκμετάλλευσις».

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 2, ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 3ον (ἀναγινώσκεται).

**Π. Πρωτοπαππαδάκης.** Ἐπὶ τοῦ ἔκθετος τούτου δέχομαι τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν ὑπὸ τοῦ κ. Καλαντζάκου, ὅπως ἐπὶ εἰσοδήματος 2 χιλιάδων τεθῇ φορολογία 2 τοῖς  $\frac{1}{10}$ , ἐπὶ 2—5 χιλ. 3 τοῖς  $\frac{1}{10}$ , ἐπὶ 5—10 4 τοῖς  $\frac{1}{10}$ , ἐπὶ 10—25 χιλ. 5 τοῖς  $\frac{1}{10}$ , καὶ ἐπὶ εἰσοδήματος ἄνω τῶν 25 χιλ. 6 τοῖς  $\frac{1}{10}$ .

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** ἐξετάζων καὶ ἀνελύων διὰ μικρῶν τὴν τροπολογίαν τοῦ κ. Ν. Καλαντζάκου, λέγει ὅτι αὕτη ἀποτελεῖ συμφορὰν, ἰδίᾳ ἐπὶ αὐτοκαλλιεργουμένων κτημάτων. Ἀναφέρων δὲ τὴν γενομένην ἄλλοτε ἀπίσπειραν

ὑπὲρ τοῦ κ. Κορομηλῆ, θελήσαντος νὰ ἐπιβάλῃ φορολογίαν ἐπὶ τῶν σπειρομένων γαιῶν, παρατηρεῖ ὅτι διὰ τούτων συστημάτων συντρέχουσιν τὴν σύστημά τῆς αὐτοκαλλιεργείας τὸ ὅποῖον εἶναι τὸ ἄριστον, χωρὶς νὰ φειδόμεθα καὶ τῶν κατ' ἄλλον τρόπον καλλιεργουμένων γαιῶν. Ἀνελύων δὲ μετὰ τοῦτο τὴν τροπολογίαν τοῦ Ὑπουργοῦ κ. Τερτίπιη, λέγει ὅτι αὕτη, γενομένη δεκτὴ, θὰ ἀποτελεσθῇ δήμευσιν, πρᾶγμα τὸ ὅποῖον θὰ ἦτο τερατώδες, ἐὰν ἐκκινεν ἡ Κυβέρνησις.

Ὁ κ. **Γ. Μπούσιος** ἀποκρούει ἐπίσης ἀμφοτέρους τὰς τροπολογίας, καὶ συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐπικλέλῃ εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς τεθεῖσαν φορολογίαν τοῦ 3 τοῖς  $\frac{1}{10}$ .

**Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ὑπουργός). Πολὺ καλὰ. Ἀς ἐπικλεθῶμεν τότε εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς γενομένην δεκτὴν φορολογίαν τοῦ 3 τοῖς  $\frac{1}{10}$ .

Ὁ κ. **Α. Παππαποστόλου** διχμακτύρεται κατὰ τοῦ κ. Στράτου διὰ τὴν πρότασιν τοῦ καὶ μικροῦ δεῖν δημιουργεῖται ἐπεισόδιον, ὅπως ὅμως ἀποφεύγεται, δοθεισῶν ἐκτενέστερον ἐξηγήσεων.

Ἐπίσης ὁ κ. **Ν. Καλαντζάκος** διχμακτύρεται διὰ τὴν ἀπρὸς τῆς τροπολογίας αὐτοῦ, τονίζων ὅτι διὰ τῆς γενομένης δεκτῆς εἰς 3 τοῖς  $\frac{1}{10}$  τροπολογίᾳς ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, μένουσι τελείως ἀφορολόγητοι οἱ ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Ἀλλαχοῦ τσιφλικιοῦχοι καὶ ροβεῖται μὴ ἔχωσι ταῦτα ἄλλον ἀντίτυπον.

Ὁ κ. **Α. Χρηστομάνος** τάσσεται ὑπὲρ μεσῆς λύσεως φρονῶν ὅτι δίκαιον εἶναι, ὅπως οἱ ιδιοκτήται φορολογηθῶσι κατὰ τι περισσώτερον τῶν μικροκαλλιεργητῶν.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 3, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, τὸ ἄρθρον 4, μετὰ παρατηρήσεις τῶν κ.κ. **Καλαντζοπούλου** καὶ **Γ. Μπουσίου**, ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, τὸ ἄρθρον 5, 6, 7, 8, μετὰ παρατηρήσεις τῶν κ. **Μαυρομάτη**, **Μπουρνόζου** καὶ **Σταῖκου** μὴ γενομένων ἀποδεκτάς, τὰ ἄρθρα 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, ὡς ἐτροπολογήθησαν 16, 17, ὡς ἐτροπολογήθησαν 18 καὶ 19.

Ἀποφάσει εἰτα τῆς Συνελεύσεως, γίνεται δεκτὸν καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου.

*Περὶ φορολογίας τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, ἔχον οὕτως*

*Ἀντικείμενον τῆς φορολογίας.*

Ἄρθρον 1.

1. Ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1921—22 ἐπιβάλλεται ἐτή-



τιος φόρος ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ συνόλου τῶν ἐν Ἑλλάδι συγκαταμετρημένων καὶ ἑκάστου γεωργικῶν ἔτος γεωργικῶν προϊόντων, οἷα τὰ δημητριακά, ὀσπριώδη, βιομηχανικά, χορτονομικά, ἀμπελοποικίλα, νωποί καρποί, ἐσπεριδοειδή, κηπουρικά (ἐν οἷς καὶ τὰ πεπονσοειδή), ἀνθοκομικά, μελισσοκομικά, σαρσοτροφικά.

2. Δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν κατὰ τὸν παρόντα νόμον φόρον τὰ ἐκ σταφιδάμπελων, ἐλαιοδένδρων, δασῶν καὶ καπνοφυτειῶν προϊόντα, ἐφόσον ὑφίσταται ἡ εἰδικὴ ἐπ' αὐτῶν κατὰ τοὺς καίμενους νόμους καὶ τὰς ἐφεξῆς διατάξεις τοῦ παρόντος φορολογίου.

3. Πρὸς ὑπολογισμόν τοῦ φόρου ἐκπίπτειται ἐκ τῆς φορολογητέας ἀξίας, ἐφόσον μόνον αὕτη δὲν ὑπερβαίνει τὰς 5.000 δραχ. ἐν συνόλῳ τοῦ ἐνὸς πέμπτου μένουτος ἀφορολογήτου.

#### Ὑπόχρεοι εἰς τὸν φόρον.

##### Ἄρθρον 2.

1. Ὑπόχρεοι εἰς τὸν κατὰ τὸν παρόντα νόμον φόρον εἰναι: α') ὁ ὁπωσδήποτε ἀσκήσας γεωργικὴν ἐπιχειρήσιν ἢ ἐκμετάλλευσιν β') ἐπὶ ἐπιμέρους καλλιέργειας, ὁ ἐκμεταλλευστὴς ἐν γένει τοῦ ἀγροκτήματος (τσιφλίου), ἰδιοκτήτης ἢ μὴ, διὰ τὸ σύνολον τῆς παραγωγῆς, δικαιούμενος εἰς παρακράτησιν τοῦ φόρου ἐκ τῆς συγκομιδῆς, ἐφαρμοζομένων ἐν δυστροφίᾳ τῇ αἰτήται τοῦ τῶν περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων σχετικῶν διατάξεων, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ Β. Διατάγματα ὁρισθησόμενα, καὶ γ') ἐπὶ καλλιεργητῶν τῆς Ἑταιρείας τῆς Κωπαίδος, αὐτοὶ εἰ καλλιεργηταί, διὰ τὸ ἀναλογεῖν αὐτοῖς μέρος τῆς παραγωγῆς.

2. Ἐπὶ ἐταιρειῶν ἐν γένει, τὸ νομικὸν πρόσωπον τῆς Ἑταιρείας διὰ τὸ σύνολον τῆς παραγωγῆς, ἀπαλλασσομένων ἐφεξῆς διὰ ταύτην τῆς φορολογίας τῶν καθαρῶν προσόδων.

3. Ἐπὶ ἀνηλίκων, δικαστικῶς ἢ νομίμως ἀπηγορευμένων καὶ ἀσώτων, ἢ ἐπὶ ἐκκειμένης κληρονομίας, ὁ ἐπίτροπος, κηδεμὼν ἢ ἀντιλήπτωρ, ὑπέχων πάσας τὰς ἐκ τοῦ παρόντος νόμου εὐθύνas.

#### Ποσοστὸν τοῦ φόρου.

##### Ἄρθρον 3.

1. Ὁ φόρος ὀρίζεται 3 ο)ο ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς παραγωγῆς.

2. Αὐξάνεται ὅμως εἰς 6 ο)ο εἰς περιπτώσιν, καθ' ἣν ὁ ἐκμεταλλευσόμενος (ἰδιοκτήτης, νομέας, ἐπιφανιοῦχος κλπ. ἢ μισθωτής), ἀπουσιάζων μετὰ τῆς οἰκογενείας του ὑπὲρ τὸ ἔτος ἐξ Ἑλλάδος, διενεργεῖ τὴν ἐκμετάλλευσιν δι' ἀντιπροσώπου.

#### Βεβαίωσις τοῦ φόρου.

##### Ἄρθρον 4.

1. Οἱ εἰς τὸν φόρον ὑπόχρεοι ἐγγειρεύουσιν εἰς τὸν Δήμαρχον

ἢ Ἠρόδερον τῆς Κοινοῦτητος, ἢ εἰς ὃν τινα ἄλλον ᾗθελεν ἀπατεῖν διὰ Β. Διατάγματος, δι' ὧν θέλουσι καθορισθῇ καὶ αἱ σχετικαὶ τῆς ἐγγειρεύσεως προθεσμίαι, δηλώσεις περὶ τῶν παρ' αὐτοῦ καλλιεργηθεισῶν ἐκτάσεων, τοῦ ποσῶ τοῦ σπόρου καὶ τοῦ εἴδους καὶ ποσῶ τῶν συγκομισθέντων προϊόντων ἐν γένει ὑποχρεομένων καὶ τῶν κολληγῶν εἰς ἐπίδοσιν ἰδίως δηλώσεως διὰ τὴν ἀναλογεῖσθαι αὐτοῖς παραγωγὴν.

2. Ὁ Δήμαρχος ἢ ὁ Ἠρόδρος τῆς Κοινοῦτητος μετὰ τοῦ εἰσιῶτος Κοινοτικῶ ἢ Δημοτικῶ Συμβουλίου, ὡς καὶ πᾶς ἄλλος ὑπόχρεος πρὸς παραλαβὴν τῶν δηλώσεων, ἐφείλεται νὰ συγκεντρῶνται πληροφάνειas περὶ τῆς καλλιεργείας καὶ περὶ τῆς παραγωγῆς, καὶ νὰ ὑποδεικνύσιν τοὺς μηδελῶς ἢ ἐλλιπῶς δηλώσαντας.

##### Ἄρθρον 5.

Ἐπιτρέπεται καὶ ἡ ἐγγειρίσις ἐκπροθέστου δηλώσεως μετὰ τὴν πάροδον τῆς πρὸς δήλωσιν προθεσμίας καὶ μέχρι τῆς λήξεως τῆς κατὰ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον 6 δεκαημέρου τοιαύτης.

##### Ἄρθρον 6.

1. Ὁ Οἰκονομικὸς Ἐφόρος ἐξακριβῶσι τὴν παραγωγὴν, εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου ἐκ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, εἴτε δι' ἐπιτροπῆς, κατὰ τὸ διὰ Β. Διατάγματος ὁρισθησόμενα, δικαιούμενος νὰ ζητῇ ἀπὸ τὸν δηλώσαντα ἢ μὴ δηλώσαντα νὰ παράσχῃ, εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε καὶ δι' ἐντολῶν, ὀριζομένου δι' ἀπλῆς ἐπιστολῆς, τὰς ἀναγκαίας διασαφήσεις καὶ ἐπιδείξῃ αὐτῷ πᾶν στοιχεῖον χρήσιμον πρὸς ἐξακριβῶσιν τῆς σπορᾶς ἢ παραγωγῆς.

2. Ἐπίσης δικαιούται νὰ ζητῇ καὶ οἰκονομικῶς πληροφάνειαν ἢ ἐγγράφον παρὰ Δημοσίων, Δημοτικῶν ἢ Κοινοτικῶν Ἀρχῶν, γεωργικῶν ὁργανώσεων ἢ συνεταιρισμῶν, ἀγροφυλάκων, καὶ ἐν γένει παντὸς προσώπου, δυναμένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ νὰ διευκολύνῃ τὸ ἔργον του.

3. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται, ὅταν κρίνῃ ἀναγκαῖον, νὰ ἐνεργῇ ἐξακριβῶσιν καὶ τῶν καλλιεργηθεισῶν ἐκτάσεων.

4. Ἐπὶ τῇ βᾶται τῶν δηλώσεων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐξακριβώσεως, συντάσσονται, κατὰ χωρίον καὶ δῆμον ἢ κοινότητα, πίνακες περιλαμβάνοντες τοὺς τε δηλώσαντας καὶ τοὺς μηδελῶς ἢ ἐλλιπῶς δηλώσαντας, ἀντίγραφα τῶν ὁποίων ἐκτίθενται ἐπὶ δέκα ἡμέρας εἰς τὸ δημοτικὸν ἢ κοινοτικὸν κατ' ἀστήμα, ἀποσπᾶσμάτα δὲ αὐτῶν κατὰ χωρίον ἢ συνοικισμὸν τοιχοκολλῶνται εἰς τὸ δημοσιώτερον μέρος ἐκάστου χωρίου.

##### Ἄρθρον 7.

1. Ἐντὸς τῆς κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον δεκαημέρου προθεσμίας, δικαιοῦνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι καὶ πᾶς τρίτος νὰ φέρωι τὰς ἀντιρρήσεις των δι' ἐνστάσεως.

2. Αἱ ἐνστάσεις ἐγχειρίζονται ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἐφόρον ἢ εἰς τὸν Δήμαρχον ἢ εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινότητος, ἢ εἰς τὸν Ἀστυνόμον ἢ εἰς τὸν Εἰρηνοδίκην, διαβιβάζονται δὲ παρ' αὐτῶν εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἐφόρον ἐντὸς τριῶν τῶν βραδύτερον ἀπὸ τῆς ἐγχειρίσεως ἡμερῶν.

3. Ἐπὶ ἐνστάσεων τρίτων εἰδοποιούνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδικάσεως τούτων.

#### Ἄρθρον 8.

1. Αἱ ἐνστάσεις, ἐπαληθευόμεναι παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, ἐκδικάζονται ὑπὸ Ἐπιτροπῆς, συνισταμένης ἐν τῇ ἑκάστης Οἰκονομικῆς Ἐφορείας καὶ ἀποτελουμένης ἐκ τριῶν μελῶν.

α') Τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ὑποδεικνυμένου Πρωτοδίκου ἢ Εἰρηνοδίκου τῆς ἑδρας τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορείας. Ὅπου δὲν ὑπάρχει Πρωτοδικεῖον, ἐκ τοῦ Εἰρηνοδίκου ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ.

β') Ἐνὸς δημοσίου υπαλλήλου, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅστις ὀρίζει συγχρόνως καὶ ἓνα ἢ πλεόντας ἀναπληρωτάς αὐτοῦ, καὶ

γ') Ἐνὸς ἀντιπροσώπου μιᾶς ἐκ τῶν νομίμως συγκεκροτημένων ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς Ἐπιτροπῆς γεωργικῶν ὁργανώσεων ἢ συνεταιρισμῶν, ὀριζομένου, τῇ προσκλήσει τοῦ Ἐφόρου, ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῶν Συμβουλίου, ὀρίζοντος ἅμα καὶ ἓνα ἢ πλεόντας ἀναπληρωτάς.

2. Ἐφόσον δὲν ὑφίστανται τοιαῦτα ὁργανώσεις ἢ συνεταιρισμοὶ ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ ἐὰν δὲν ὠρίσθῃ ἐγκαίρως ἀντιπρόσωπος αὐτῶν, μετέχει τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς ἐκ τῶν γεωργικημάτων τῆς ἐπαρχίας, ὀριζόμενος ὑπὸ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποκλειομένου τοῦ Δημάρχου καὶ τῶν μελῶν τοῦ Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου.

3. Ἐπιτρέπεται, ὅπως συνιστῶνται πλείονες τῆς μιᾶς Ἐκδικαστικαὶ Ἐπιτροπαὶ ἐν τῇ περιφερείᾳ ἐκάστης Οἰκονομικῆς Ἐφορείας, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὀρίζοντος συγχρόνως τὴν ἑδραν καὶ τὴν δικαιοδοσίαν ἐκάστης τούτων.

4. Τῆς Ἐπιτροπῆς προεδρεύει ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν ἢ ὁ παρ' αὐτοῦ ὀριζόμενος Πρωτοδικὴς ἢ Εἰρηνοδίκης, χρεὶ δὲ γραμματέως ἐκτελεῖ εἰς τῶν γραμματέων τῆς Ἐφορείας ἢ ἄλλος δημόσιος υπάλληλος, ὀριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ἐφόρου.

5. Ἡ Ἐπιτροπὴ συνεδριάζει δημοσίᾳ, ἐν τόπῳ καὶ χρόνῳ ὀριζομένῳ δέκα (10) τοῦλάχιστον ἡμέρας πρότερον διὰ πράξεως τοῦ προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐν συνενοῇ μετὰ τοῦ Ἐφόρου, περιλαμβανομένης τῆς ἐκδικασθησέας ὑποθέσεως.

Ἡ πρῶξις αὕτη ἀνακοινούται εἰς τὸν οἰκεῖον δήμαρχον ἢ

πρόεδρον τῆς Κοινότητος, ὁφείλοντα νὰ γνωστοποιήσῃ τὴν ἐγκαίρως διὰ ταχυκαλλήσεως εἰς τὰ δημοσιώτερα μέρη τῆς πρωτεύουσας καὶ τῶν χωρίων ἐπὶ ἀποδείξει.

6. Τὸ Δημόσιον δύναται νὰ παρίσταται διὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἢ ἀντιπροσώπου τοῦ ἐκ τῶν δημοσίων υπαλλήλων, οἱ δὲ ἐπιστάμενοι φορολογούμενοι αὐτοπροσώπως ἢ καὶ δι' ἀντιπροσώπου ὀριζομένου προσωρικῶς ἐπ' ἀκροατηρίου ἢ καὶ δι' ἀπλῆς ἐπιστολῆς.

7. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποφασίζει καὶ ἀπόντων τῶν διαδίκων.

8. Ἡ Ἐπιτροπὴ δικαιούται νὰ ζητῇ παρ' οἰουδήποτε ιδιώτου ἢ γεωργικῆς ὁργανώσεως ἢ συνεταιρισμοῦ, ὡς καὶ πάσης Ἀρχῆς Δημοσίας ἢ Δημοτικῆς καὶ Κοινοτικῆς, πᾶσαν ἀναγκαίαν πληροφορίαν, νὰ ἐξετάζῃ μάρτυρας ἐνόρκως καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ τῷ φορολογουμένῳ ὅρκον περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ἰσχυρισμῶν του, κατὰ τὰ ἐν τῇ Πολιτικῇ Διοικονομίᾳ ὀριζόμενα.

Ἐἰς τὸ Δημόσιον, αὐτὴ ἐπάγεται, αὐτὴ ἀντεπάγεται ὅρκος.

9. Ἡ Ἐπιτροπὴ κρίνει κατὰ πεποιθὲσιν καὶ ἀποφασίζει ἡτιςδήποτε ἐνστάσεις, δοξαμένη νὰ καταστήσῃ καὶ χεῖρωνα τὴν θέσιν τοῦ ἐνισταμένου.

10. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, καθ' ὧν οὐδὲν ἀπολύτως ἐνδίκον μέτρον ἐπιτρέπεται, δημοσιεύονται ἐπ' ἀκροατηρίου.

#### Ἄρθρον 9.

1. Ὑπὲρ τῆς βάσει τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς ἡ Ἐπιτροπὴ προποιοῖ τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 6 συνταχέντας πίνακας, κηρύσσει τούτους ὀριστικούς καὶ ἐκτελεστοὺς καὶ παραπέμπει αὐτοὺς εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἐφόρον.

2. Ἐὰν οὐδεμίᾳ ἐπεδόθῃ ἐνστάσις, οἱ πίνακες κηρύσσονται ὀριστικοὶ καὶ ἐκτελεστοὶ διὰ πράξεως τοῦ Ἐφόρου.

#### Ἄρθρον 10.

1. Πρὸς καθορισμὸν τῆς ἀξίας τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, Ἐπιτροπῇ, ἀποτελουμένη κατὰ νομὸν ἐκ τοῦ Νομάρχου, τοῦ Νομογεωπόνου, τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου τῆς ἑδρας τοῦ Νομοῦ, καὶ ἐνὸς ἀντιπροσώπου μιᾶς ἐκ τῶν συγκεκροτημένων ἐν τῇ ἑδρᾷ τοῦ Νομοῦ γεωργικῶν ὁργανώσεων ἢ συνεταιρισμῶν, ὀριζομένου, προσκλήσει τοῦ προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς, ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῶν Συμβουλίου, ὀρίζοντος ἅμα καὶ ἓνα ἢ πλεόντας ἀναπληρωτάς, προσδιρίζει καθ' ἑκάστον ἔτος κατὰ Νομὸν ἢ μικροτέραν Διοικητικὴν περιφέρειαν ἢ κατὰ χωρίον τὴν κατὰ μονάδα τιμὴν χονδρικῆς πωλήσεως ἐκάστου προϊόντος, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀπὸ τῆς συγκομιδῆς μέχρι τοῦ χρόνου τῆς συνελεύσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τιμῶν.

2. Τοὺς Νομάρχην, Νομογεωπόνον καὶ Οἶκον. Ἐφόρον ἀναπληροῦσιν, ἀπόντας ἢ καλυομένους, οἱ νόμιμοι αὐτῶν ἀναπληρωταί, τὸν δὲ ἀντιπρόσωπον τῶν γεωργικῶν ὁργανώσεων ἢ

συνεταιρισμῶν. ἐφόσον δὲν ὑφίστανται τοιοῦτοι ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ Νομοῦ ἢ δὲν ὠρίσθῃ ἐγκρίτως τοιοῦτος, εἰς τῶν γεωργικοκηρυκτικῶν τοῦ Νομοῦ, ὀριζόμενος ὑπὸ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποκλειομένων τοῦ Δημάρχου καὶ τῶν μελῶν τοῦ Δημοτικού Συμβουλίου.

3. Ἐὰν ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ Νομοῦ δὲν ἐδρεύῃ Νομογεωπόνος, ἀναπληροῖ τοῦτον ὁ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὀριζόμενος δημόσιος ὑπάλληλος.

4. Τῆς Ἐπιτροπῆς προεδρεύει ὁ Νομάρχης ἢ ὁ Οἶκον. Ἐσσορὸς ἢ ὁ Νομογεωπόνος, ὃν ἕκαστος ἀποκλείει τὸν ἐπόμενον, χρεὴ δὲ γραμματέως αὐτῆς ἐκτελεῖ ὁ ὑπὸ τοῦ προέδρου ὀριζόμενος δημόσιος ὑπάλληλος.

5. Ἡ ἐπιτροπὴ, νομίμως συγκροτούμενη διὰ τῆς παρουσίας τριῶν τοῦλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, συγκλητοὶ ἐγκρίτως πάσης τᾶς ἀναγκαζούσας πληροφορίας καὶ ἀποφασίζει κατὰ πλειοψηφίαν, εἰσηγούμενου παρὰ ταύτης μετὰ ψήφου τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του.

6. Ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἀνέκκλητος, δύναται ὅμως, ἐν ἡ περιπτώσει ἣθελε προκύβῃ ἐξ ἀναμφισβητήτων στοιχείων ὅτι ἐνεφίλοχώρησε πλάνη περὶ τὸν καθορισμὸν τῆς τιμῆς προϊόντος τινός, ν' ἀναθεωρηθῇ ἐφ' ἁπλᾶ παρ' αὐτῆς ταύτης τῆς Ἐπιτροπῆς οἰκοθεν καὶ ἐντὸς δέκα πέντε τῶν πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της, τῆς τοιαύτης ἀναθεωρητικῆς ἀποφάσεως ὑποκειμένης εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

7. Διὰ Β. Διαταγμάτων κανονίζονται τὰ τοῦ τόπου καὶ χρόνου τῆς συνελεύσεως τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τὰ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ἐν γένει.

8. Διὰ Β. Διαταγμάτων, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκδιδομένων, δύναται ἡ πρὸς προσδιορισμὸν τῆς ἀξίας τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς Ἐπιτροπὴ νὰ ὀρίζεται κατὰ εὐρυτέρως ἢ μικροτέρας περιφερείας ἢ καὶ ἐνιαίᾳ δι' ὅλον τὸ Κράτος, ὀριζομένης ἅμα καὶ τῆς συνθέσεως ταύτης.

#### Ἄρθρον 11.

1. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων καὶ τῆς προσδιορισθείσης ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 10 Ἐπιτροπῆς τιμῆς χονδρικῆς πωλήσεως, ὁ Οἶκον. Ἐφορὸς προβαίνει εἰς προσωρινὴν βεβαίωσιν τοῦ φόρου.

2. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 9 ὀριστικῶν πινάκων, ἐνεργεῖ συμπληρωτικὴν βεβαίωσιν τοῦ φόρου.

#### Ἄρθρον 12.

Τὸ δικαίωμα τοῦ Δημοσίου πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ κατὰ τὸν πα-

ρόντα νόμον φόρου παραγράφεται μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρὸς δῆλωσην προθεσμίας.

#### Ἐπιγραφὴς τοῦ φόρου.

#### Ἄρθρον 13.

Ὁ φόρος καταβάλλεται εἰς δύο δόσεις κατὰ τὰ διὰ Β. Διαταγμάτων εἰδικωτέρων ὀρισθησόμενα.

#### Ποιναί.

#### Ἄρθρον 14.

Μετὰ τοῦ κυρίου φόρου συμβαδισθῇ καὶ συνεισπράττεται πρὸς τοὺς φόρους ἐπὶ τοῦ κυρίου α' 10 ο)ο διὰ τοὺς ἐκπροθέσμως δηλοῦντας πρὸ τῆς ἐκθέσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 πινάκος· β' 20 ο)ο διὰ τοὺς μετὰ τὴν ἐκθεσιν καὶ ἐντὸς τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 6 προθεσμίας δηλοῦντας, καὶ γ' 30—50 ο)ο διὰ τοὺς παραλείποντας τὴν δῆλωσην ἢ ἀνυπερβῶς δηλώνοντας.

#### Ἄρθρον 15.

1. Ὁ ἀρκούμενος νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου φορολογούμενος, εἴτε μὴ καταθέτων τὰ καθοριζόμενα στοιχεία βεβαίωσης, εἴτε μὴ παρέχων πληροφορίας παρὰ τῶν οὐκείων Ἀρχῶν ἢ Ἐπιτροπῶν διαταγφαίσεις καὶ πληροφορίας, ὡς καὶ ὁ καθ' οὗ ἤθελον προκύβῃ ἐνδείξεις κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς βεβαίωσης ἢ ἐπὶ δύο ἔτη μετὰ τὴν λήξιν τῆς πρὸς δῆλωσην προθεσμίας ὅτι ἀπέκωψεν ὁλόκληρον ἢ μέρος ὑπερβαίνον τὸ τέταρτον τῆς προσόδου του, τιμωρεῖται παρὰ τοῦ Ἡγεμονευσιοδικαίου, ἐγκλήσει τοῦ Οἴκον. Ἐφόρου, ἐνεργουμένη μετὰ γνωμοδότησιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ἐκδικαστικῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ φυλακίσεως μέχρι ἐνὸς μηνός ἢ διὰ προστίμου μέχρι τοῦ πενταπλασίου τοῦ ἀποκρουθέντος φόρου ἢ καὶ δι' ἀμφοτέρων τῶν ποινῶν τούτων, ἀνεξαρτήτως πάντως τῆς πληρωμῆς τοῦ ἀποκρουθέντος φόρου, μετὰ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 14 προστίμων.

2. Εἰς τοὺς κατὰ τὸν παρόντα νόμον καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ Β. Διατάγματα συμμετέχοντας ὁπωσδήποτε εἰς τὴν βεβαίωσιν τοῦ φόρου καὶ ἀρνούμενους ἢ ἀμελοῦντας νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς ἐκ τούτου ὑποχρεώσεις των, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἀρνούμενους νὰ παράσχωσι πληροφορίας ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 ἀναφερομένων, δύναται νὰ ἐπιβληθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Οἴκονομ. Ἐφόρου, ποινὴ προστίμου μέχρι δραχμ. 200. Κατὰ τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως τοῦ Οἴκονομ. Ἐφόρου ἐπιτίρεται ἐφετις ἐνὸς πιν. τοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου τῶν φορολογικῶν παραβάσεων ἐντὸς μηνός ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς.

## Αμοιβαὶ καὶ ἀποζημιώσεις.

## "Αρθρον 16.

1. Εἰς τοὺς ἀποδεχομένους τὰς δηλώσεις δύναται νὰ παρέχῃται κατ' ἀποκοπὴν ἀνάλογος ἀποζημίωσις κατ' ἀπόλυτον κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

2. Εἰς τοὺς ἐπὶ τῆς ἐξακριβώσεως τῆς παραγωγῆς δημοσίους υπαλλήλους χορηγοῦνται τὰ κατὰ τοὺς καιμένους νόμους ὁδοιπορικά αὐτῶν ἔξοδα καὶ ἀποζημιώσεις. εἰς δὲ τοὺς ἐκ τούτων δημοτικούς ἢ κοινοτικούς υπαλλήλους καὶ ιδιώτας χορηγοῦνται ἐπίσης τὰ ὁδοιπορικά ἔξοδα αὐτῶν καὶ πρόσθετος ἡμερησίω ἀποζημίωσις, μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχ. εἴκοσιν ἡμερησίως κατ' ἐκτίμησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

3. Εἰς τὰ μέλη τῶν Ἐκδικαστικῶν Ἐπιτροπῶν παρέχεται ἀμοιβὴ μέχρι δραχμῶν δύο, δι' ἐκάστην ὀριστικῶς ἐκδικαζομένην ὑπόθεσιν. Τὸ 1)2 τῆς αὐτῆς ἀμοιβῆς παρέχεται καὶ εἰς τὸν γραμματέα τῆς Ἐπιτροπῆς. Εἰς τοὺς ἰδίους καταβάλλονται τὰ τυχόν ὁδοιπορικά αὐτῶν ἔξοδα καὶ ἡ κατὰ νόμον ἡμερησίω ἀποζημίωσις διὰ τὴν ἐκτὸς τῆς ἑδρας τῶν παραμονῆν τῶν, ὀριζομένη διὰ τοὺς μὴ δημοσίους υπαλλήλους ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ μὴ δυναμένη νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχ. 10 ἡμερησίως.

4. Εἰς ἕκαστον τῶν μελῶν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 10 Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς τιμῆς τῶν προϊόντων, παρέχεται ἀποζημίωσις μέχρι δραχ. 300, κατ' ἐκτίμησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Εἰς τὸν γραμματέα τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς παρέχονται μέχρι τῶν 2)3 τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως.

5. Δι' ἐκάστην, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, διοικητικὴν ἢ διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος ἐπίδοσιν, παρέχεται ἀμοιβὴ μέχρι λεπτῶν 50.

## Τελικαὶ διατάξεις.

## "Αρθρον 17.

Πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ κατὰ τὰς καιμένας διατάξεις συνθετικοῦ φόρου ἐπὶ τῆς καθαρᾶς προσόδου θεωρεῖται ὡς φορολογητέον καθαρὰ πρόσδοδος τὸ τρίτον τῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἐξουσιουμένης ἀξίας τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς.

## "Αρθρον 18.

Αἱ κατὰ τὸν παρόντα νόμον δηλώσεις, ἐνστάσεις, ἀποφάσεις, ἐπιδιόρθια καὶ πᾶσα ἐν γένει ἡ διαδικασία συντάσσονται ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου.

## "Αρθρον 19.

1. Ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1921—1922 καταργεῖται α') Ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 21—24 τοῦ νόμου 1640, ὡς ἐπὶ

παραινῆθαι διὰ μεταγενεστέρων νόμων, φορολογία τῶν ἐκ γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων κερδῶν.

β') Ἡ ἐν ταῖς Νέαις Χώρας, πλὴν τῆς Θράκης, φορολογία τῆς δεκάτης, ἐξαίρεται τῆς ἐπὶ τοῦ καπνοῦ.

2. Ἡ ἐν Κρήτῃ φορολογία τῶν συγκομιζομένων δημοτικῶν προϊόντων καταργεῖται ὑπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1922 ἕως 1923, ἀφ' οὗ καὶ ἄρξεται ἡ ἐπίδοσις τῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον φορολογίας.

3. Ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1921—1922 ἐπικρατεῖται ἡ κατὰ τὸν νόμον ΕΥΘ ἐν τῇ Ἡλικίᾳ Ἑλλάδι φορολογία ἐπὶ τοῦ ἐλλείρου καὶ τῶν ἐλλείων καὶ ἐν ταῖς Νέαις Χώρας, πλὴν τῶν νήσων Λέσβου καὶ Κρήτης, ἐν αἷς ἐξακολουθεῖ ἀναρμοζομένη ἡ καιμένη εἰδικὴ φορολογία ἐπὶ τῶν αὐτῶν προϊόντων.

## "Αρθρον 20.

1. Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου δὲν ἐφαρμόζονται ἐν Θράκῃ (Ἀνατολικῇ καὶ Δυτικῇ), ἐπιτροπευμένης τῆς διὰ Β. Διαταγμάτων ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπεκτάσεως τούτων δι' ἕνα ἢ τινὰ τῶν προϊόντων.

2. Ἡ ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Θράκῃ φορολογία τῆς δεκάτης ἐπικρατεῖται ἀπὸ τοῦ τρέχοντος οἰκονομικοῦ ἔτους 1921—1922 καὶ ἀνὰ τὴν Δυτικὴν Θράκην, τοῦ ποσοτοῦ αὐτῆς ὀριζομένου δι' ὁλόκληρον τὴν Θράκην εἰς 7 α)ο ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, πλέον ἐνὸς τοῖς ἐκατὸν ὑπὲρ τῆς Γεωργικῆς Τραπεζίτης.

3. Ἡ διάταξις τῆς προηγουμένης παραγράφου 2 δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ καπνοῦ τῆς Δυτικῆς Θράκης, ἡ δὲ περὶ μειώσεως τοῦ ποσοτοῦ τοῦ φόρου δεκάτης τοιαύτη τῆς αὐτῆς παραγράφου, δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ καπνοῦ καὶ τῶν κοινουλίων τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης.

4. Ἀπὸ τοῦ τρέχοντος οἰκονομικοῦ ἔτους 1921—1922 καταργοῦνται

α') Ὁ ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Θράκῃ φόρος ὁδοποιίας.

β') Ὁ ἐν τῇ Δυτικῇ Θράκῃ ἐγγεῖος (ἀγροτικός, κτηματικός) διανεμητὸς φόρος.

## "Αρθρον 21.

Μετὰ τοῦ κατὰ τὸν παρόντα νόμον φόρου συμβεβαίονται καὶ συνεισπράττεται καὶ δημοτικὸς ἢ κοινοτικὸς φόρος, ὀριζόμενος εἰς τὸ πέμπτον τοῦ δημοσίου φόρου, καταργουμένης πάσης ἄλλης σχετικῆς δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς φορολογίας.

## "Αρθρον 22.

Διὰ Β. Διαταγμάτων δύναται νὰ καθορίζονται αἱ λεπτομέρειαι τοῦ παρόντος νόμου, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἄρξεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του.

Γίνονται επίσης δι' ἀνασφάλσεως δεκτὰ εἰς τὸ κατ' ἀρ-  
θρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ σχέδια νόμου.

*Περὶ τροποποιήσεως τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρ-  
θρου 4 τοῦ νόμου 574 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπλη-  
ρώσεως τῶν νόμων ΓΩΚΙ΄, ΓΩΚΕ΄ καὶ ΓΩΞ΄  
περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Πανεπιστημίων καὶ 221 περὶ πα-  
ρατάσεως τοῦ χρόνου τῆς ἐργασίας κλπ.».*

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ τελευταία παράγραφος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 574 τρο-  
ποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

«Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν  
Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως αναγράφ-  
εται κατ' ἔτος ὑπὲρ τῆς Παιδιατρικῆς κλινικῆς τοῦ Πανε-  
πιστημίου πίστωσης ἐν δραχμῶν εἴκοσι χιλιάδων, καταβάλλο-  
μένων εἰς δύο δόσεις καὶ ἐν ἀρχῇ ἐκάστης ἐξουχίνης εἰς τὸ  
ταμεῖον τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύ-  
σεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως».

*Περὶ κηρώσεως τοῦ ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ  
Διατάγματος «περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου 2449» καὶ  
περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 401 «περὶ ἰδρύσεως Βυ-  
ζαντινοῦ καὶ Μεσαιωνικοῦ Μουσείου καὶ περὶ προστα-  
σίας τῶν Βυζαντινῶν καὶ Μεσαιωνικῶν ἔργων τέχνης»,  
ἀπορριφθείσης τῆς τροπολογίας τοῦ Ι. Κουσουλα, ἔχον  
οὕτως:*

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικὸν Διά-  
ταγμα, δημοσιευθὲν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 285 π. ἔ. φύλλῳ τῆς  
Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, «περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου  
2449» καὶ περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου  
401 «περὶ ἰδρύσεως Βυζαντινοῦ καὶ Χριστιανικοῦ Μουσείου»,  
ἔχον ὡς ἑπείτα:

## ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

### ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασί-  
σμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον.

Καταργεῖται ὁ νόμος 2449 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμ-  
πληρώσεως τοῦ νόμου 401 «περὶ ἰδρύσεως Βυζαντινοῦ καὶ

Χριστιανικοῦ Μουσείου», ἐπαναφερομένων ἐν ἰσχύϊ τῶν τροπο-  
ποιηθεισῶν ἢ καταργηθεισῶν δι' αὐτοῦ διατάξεων τοῦ νό-  
μου 401.

Εἰς τὸν Ἡμετέρον Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν  
καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἀνατίθεται τὴν δημοσίευσιν καὶ  
ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος, υποβληθησομένου εἰς τὴν  
κύρωσιν τῆς Συνελεύσεως, ἅμα ὡς αὕτη συνέλθῃ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Δεκεμβρίου 1920.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ

Τὰ Μέλη

Π. Τσαλδάρης, Θ. Ζαΐμης, Ν. Καλογερόπουλος,

Π. Μαυρομιχάλης, Δ. Γούναρης, Ι. Ράλλης».

Ἄρθρον 2.

Ἡ Ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου δια-  
τάλει ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τῆς Α. Β. Γ. τοῦ Πρίγκιπος Νι-  
κολάου, μέλη δ' αὐτῆς ὀρίζονται: 1) ὁ Διευθυντὴς τοῦ Μου-  
σείου, ἐκτελὼν χρέη εἰρηγητοῦ καὶ γραμματέως· 2) ὁ Γεν.  
γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς  
Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως· 3) εἰς καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας  
τῆς Ἀρχαίας τέχνης καὶ Ἐπιγραφικῆς, ἐν τῇ Φιλοσοφικῇ  
Σχολῇ τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου· 4) ὁ καθηγητὴς  
τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου τῆς Νομικῆς Σχολῆς· 5) οἱ  
τμηματάρχαι τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Ἀρχαιολογικοῦ Τμή-  
ματος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ· 6) ὁ Διευ-  
θυντὴς τοῦ σχολείου Καλῶν Τεχνῶν καὶ 7) ὁ ἐν Ἀθήναις  
ἐφορευὼν ἑαυτοῦ τῶν Βυζαντινῶν ἀρχαιοτήτων.

Διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδόμενου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ  
ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως,  
μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, δύνανται νό-  
θορρίζωνται καὶ ἐν ἡ δὺ ἐπὶ πλέον μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, λόγισι  
εἰδικῶς ἔχοντες πρὸς τὴν Βυζαντινὴν ἱστορίαν καὶ τέχνην.

Ἡ Ἐπιτροπὴ εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ ὅταν εἴναι παρόντα πέντε  
τοὐλάχιστον τῶν μελῶν, αἱ δ' ἀποφάσεις αὐτῆς λαμβάνονται  
κατὰ πλειοψηφίαν, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικώσης τῆς ψήφου τοῦ  
Προέδρου, ὃν ἀπόντα ἢ κωλύμενον ἀναπληροῖ ὁ Γενικὸς Γραμ-  
ματεὺς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δημοσίας Παιδείας.

Εἰς ἕκαστον τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου παρέχεται εἰστά-



δραχμὸς ἀποζημιώσει δι' ἐκλόστην συνεδρίαν, ἐν ἣ παρίσταται, πλὴν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Μουσείου, τοῦ ὁποῦ τοῦ ἐπιμύθου ὁρίζεται εἰς δραχμὰς ἑκατὸ πενήτην κατὰ μῆνα.

### Ἄρθρον 3.

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 401 καταργεῖται, ἀντικαθιστάμενον διὰ τοῦ ἑξῆς:

Ἐπὶ Βυζαντινῶν Μουσίων διευθύνει ὁ καθηγητὴς τῆς Βυζαντινῆς τέχνης ἐν τῷ Κατοικιστικῷ Πανεπιστημίῳ, τοῦτον δὲ ἀποπύει ἡ κολλυβιτικὴ ἀναπλήρωσις ὁ ἐν Ἀθήναις ἐδρεύων ἐφορὰ τῶν Βυζαντινῶν ἀρχαιοτήτων. Διαρρίζονται δὲ ἐν αὐτῇ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους:

- 1) Εἰς ἐπιμελητὴς ἀρχαιοτήτων α' τάξεως.
- 2) Εἰς καλλιτέχνης συντηρητὴς, ἐπὶ βαθμῇ καὶ μισθῷ γραμματέως β' τάξεως.
- 3) Εἰς γραφεὺς δικτυλογράφους, ἐπὶ βαθμῇ καὶ μισθῷ γραφέως α' τάξεως.
- 4) Εἰς ἀρχιφύλαξ, ἐπὶ μισθῷ καὶ βαθμῇ γραφέως β' τάξεως, καὶ
- 5) Τρεῖς φύλακες α', β' καὶ γ' τάξεως.

### Ἄρθρον 4.

Αἱ θέσεις τῶν ἀνωτέρω ἀπολλήλων εἶναι συντάξιμοι. Εἰς τὸν πρὸς σύνταξιν χρόνον λογίζεται καὶ ἡ πρὸ τοῦ διαρισμοῦ αὐτῶν τακτικὴ ἢ ἐκτακτὴ δημοσίᾳ ὑπηρεσία, ἣν τυχὸν εὗροι ἔχουσι, καταβαλλομένων ὑπὸ αὐτῶν διὰ τὴν προτέρην ὑπηρεσίαν τῶν κατὰ νόμον κρατήσεων, συμφώνως τῷ 8 ἄρθρῳ τοῦ νόμου 2417.

### Ἄρθρον 5.

Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 401 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

Ἐμπορευόμενοι καὶ ἰδιῶται, κατέχοντες πικρὸς εἶδους ἔργα τέχνης ἢ ἱστορικῆς ἀξίας μεσαιωνικῶν χρόνων παλαιότερων τοῦ 1830, ἀφείλουσι ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, νὰ δηλώσωσι ταῦτα εἰς τὰς κατά τόπους ἀρχαιολογικὰς Ἀρχάς. Αἱ δηλώσεις αὗται διαβιβάζονται εἰς τὸ Ἀρχαιολογικὸν τμήμα, ὅπερ θέλει φροντίσει νὰ καταρτισθῇ κατάλογος τῶν δηλωθέντων ἔργων.

Τριμελὴς ἐπιτροπὴ, ἀπαρτιζομένη ἐκ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Βυζαντινῆς τέχνης ἐν τῷ Κατοικιστικῷ Πανεπιστημίῳ, ὡς Πιπρέδου, τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐδρεύοντος ἐφόρου τῶν Βυζαντινῶν ἀρχαιοτήτων καὶ τοῦ τμηματάρχου τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ τμήματος, κρίνεται κατὰ πλειοψηφίαν, ὅτ' ἀκατήχηται ἐντὸς ἐνὸς ἔτους πίνακα ἐμφαίνοντα τὴν ἀξίαν τῶν δηλωθέντων ἔργων ὑποβληθέντων εἰς τὸ Ἀρχαιολογικὸν τμήμα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως. Μετὰ τὴν ὑποβολὴν τοῦ ἀνωτέρω πίνακος ἡ Ἐπιτροπὴ παύει ὑφί-

πραγματῇ καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῆς ἀνατίθενται εἰς τὸ Ἀρχαιολογικὸν Συμβούλιον.

### Ἄρθρον 6.

Ἐκ τῶν εὐποῦ ἐκτερηθέντων ἔργων τῆς τέχνης τὸ Ὑπουργεῖον δύναται, μετὰ γνωμάτευσιν τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Συμβουλίου, νὰ ἀγοράσῃ ὅσα ἤθελε κρίνει ἐξ αὐτῶν χρήσιμα διὰ τὰ Μουσεία, ἀναγορευομένης τῆς πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ πάντε προσέχον ἐπὶ τὸν. Τὰ κατατεθέντα ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις Βυζαντινῷ Μυσείῳ, ἀγοράζονται καθ' ὑπόδειξιν τῆς Ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς. Τῶν λοιπῶν ἔργων δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ἡ πώλησις καὶ ἡ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐξαγωγή, ἀφ' οὗ σημανθῶσι ταῦτα, ὥστε νὰ εἶναι εὐδιόγνωστα. Ἐμποροὶ ἢ ἰδιῶται, παραλείποντες νὰ δηλώσωσι τὰ παρ' αὐτοῖς Βυζαντινὰ καὶ μεσαιωνικὰ ἔργα τέχνης καὶ ἱστορικῆς ἀξίας, καταδικάζονται ἐπὶ πληρωτέῳ καὶ τιμωροῦνται διὰ προστίμου 100—500 δραχμῶν καὶ φυλακίσεως δέκα ἡμερῶν.

### Ἄρθρον 7.

Διὰ τῆς Ἐφορείας τῶν Βυζαντινῶν ἀρχαιοτήτων θὰ καταγραφῶσιν ἐντὸς δύο ἐτῶν τὰ ἐν ταῖς μοναῖς, ἐκκλησίαις ἢ ἄλλοις δημοσίαις, δημοτικαῖς ἢ κοινοτικαῖς ἰδρύμασιν εὐρισκόμενα ἔργα Βυζαντινῆς ἢ Μεσαιωνικῆς τέχνης καὶ ἱστορικῆς ἀξίας. ἅπαντα τοῦ λοιποῦ περιέρχονται εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ Κράτους.

Ἢ φύλαξις καὶ ἡ ἐπιβλέψις τῆς καλῆς διατηρήσεως τούτων καὶ ἡ ἐργασία τῆς ἀπογραφῆς δύναται νὰ ἀνατίθεται εἰς λειτουργοὺς τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχ. ἐβδομήκοντα, τῶν δὲ ἐν ταῖς μοναῖς κειμένων εἰς εὐπαιδεύτους κληρικοὺς, ἐπὶ τῇ αὐτῇ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ.

### Ἄρθρον 8.

Ἀπαγορεύεται ἡ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐξαγωγή τῶν Βυζαντινῶν καὶ Μεσαιωνικῶν ἔργων τέχνης καὶ ἱστορικῆς ἀξίας, παλαιότερων τοῦ 1830, ὡς καὶ ἡ ἐμπορία καὶ μετακινήσις αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐν ᾧ εὕρισκονται, ἀνευ ἀδείας τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ τμήματος.

Ὁ παρὰ τῆς τῶν ἀνω διατάξεων, ποικειμένου περὶ ἐμπορίας, ὁ πώλητής καὶ ὁ ἀγοραστής τιμωροῦνται ὑπὸ τοῦ Πλημμελειοδικείου διὰ προστίμου 500 μέχρι 5000 δραχμῶν καὶ φυλακίσεως μέχρι ἐξ μηνῶν, τὰ δὲ ἔργα, ἂν ἀνήκουσιν εἰς ἰδιώτας, δημεύονται, καὶ ἐὰν ἡ δημευσις εἴναι ἀπέφικτος, ὁ παραβάτης υποχρεοῦται εἰς ἀποζημιώσιν ἴσῃ πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων, ὀριζομένην ὑπὸ τῆς ὀριζομένης ἐπιτροπῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 5.

### Ἄρθρον 9.

Ἢ εἰς τὸ Κράτος εἰσαγωγή πάντων τῶν ἔργων τέ-



γνης Βυζαντινῶν καὶ Μεσαιωνικῶν χρόνων παλαιότερων τοῦ 1830 εἶναι ἐλευθέραι, ἀλλ' ὁ εἰσάγων ὑποχρεοῦται νὰ δηλώσῃ ταῦτα εἰς τὸ Τελωνεῖον, ἄλλως ὑπάρχοντα ταῦτα εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἐν Ἑλλάδι εὐρισκομένων.

Τῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν δηλωθέντων ἐλευθέραι εἶναι καὶ ἡ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐξαγωγή συμφώνως ταῖς διατάξεσι τοῦ 6 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.

#### Ἄρθρον 10.

Ἀπαγορεύεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἡ κατάσχεσις, πρὸς πληρωμὴν χρέους δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ, ἔργων τέχνης Βυζαντινῶν ἢ Μεσαιωνικῶν παλαιότερων τοῦ 1830.

#### Ἄρθρον 11.

Τὸ α' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

«Ἐν τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἀναγράφεται κατ' ἔτος τὸ πρὸς μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Μουσείου ποσόν, προσέτι δὲ δραχμαὶ 25 χιλιάδες δι' ἔσοδα μεταφοράς καὶ τοποθετήσεως τῶν ἐν αὐτῷ ἔργων, διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἐκμαγείων, δι' ἐπισκευὴν καὶ συντήρησιν εἰκόνων, πρὸς ἀγορὰν ἔργων κατατεθειμένων ἐν τῷ Μουσείῳ καὶ ἀντιγραφὴν ἢ ἀποτοίχισιν ψηφιδωτῶν καὶ τοιχογραφίων καὶ δι' ἀμοιβὴν τῶν μελῶν τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

»Ἐὰν προκύβῃ ὑπόλοιπον κατὰ τὴν λήξιν τοῦ προηγούμενου ἔτους, ἀναγράφεται ὡς ἔσοδον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπομένου».

#### Ἄρθρον 12.

Εἰς τὸ τέλος τῆς α' παραγρ. τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 401 προστίθεται ἡ ἀκρίλουτος διάταξις:

«Προτάει τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Συμβουλίου, δύνανται νὰ ἰδρυθῶσι καὶ ἀλλαγῶ τοῦ Κράτους Βυζαντινὰ καὶ Χριστιανικὰ Μουσεία, εἴτε αὐτοτελῆ, εἴτε ἀποτελοῦντα τμήμα ὑπάρχοντος ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου, ἢ καὶ νὰ μισθώνται ἰδιωτικὰ κτίρια.

Τὸ ἐν Ἀθήναις Βυζαντινὸν Μοσεῖον καὶ τὰ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἰδρυθητέμενα ὑπάρχοντα εἰς τὸ Ἀρχαιολογικὸν τμήμα».

#### Ἄρθρον 13.

Τὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ καὶ πᾶν ἄλλο ἀφορῶν εἰς τὰ καθέκαστα τῶν διατάξεων περὶ τῶν Βυζαντινῶν Μουσείων κανονισθῆσονται διὰ Β. Διαταγμάτων.

#### Ἄρθρον 14.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

Περὶ δωρεᾶς ἐκμαγείων ἀρχαίων Ἑλληνικῶν ἔργων γλυπτικῆς καὶ πλαστικῆς πρὸς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Βουκουρεστίου, ἔχον οὕτως:

#### Ἄρθρον 1.

Πρὸς κατασκευὴν ἐν τῷ προσηρτημένῳ εἰς τὸ Ἑθνικὸν Ἀρχαιολογικὸν Μοσεῖον εἰδικῷ ἐργαστηρίῳ καὶ ἀποστολῇ ἐκμαγείων ἀρχαίων ἔργων γλυπτικῆς καὶ πλαστικῆς καὶ πρὸς προμήθειαν γαλβανοπλαστικῶν ἀντιτύπων καὶ ἄλλων ἀντιγράφων τέχνης εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Βουκουρεστίου, ἐπιτρέπεται νὰ ἀνιγγραφῇ ἐφ' ἑαυτῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως τοῦ ἔτους 1921—1922 τὸ ποσὸν δραχ. 30,000.

#### Ἄρθρον 2.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου δύνανται ὁ Ὑπουργὸς νὰ διατάσῃ τὴν ἐκδοσὴν ἐντάλματων προκαταβολῆς, ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ καὶ ἀναλόγως τῶν παρυσιαζομένων ἀναγκῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, μὲ προθεσμίαν τακτοποιήσεως τῆς προκαταβολῆς τὸ πολὺ ἐξαμήνου».

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν εἰς β'. κατ' ἄρθρον συζήτησιν τὸ σχέδιον νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ δημοσιεύσεως διατάξεων τινῶν τοῦ νόμου 1831 περὶ διαβαθμίσεως κλπ. τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῶν νόμων 2314 καὶ 2385 καὶ τοῦ νόμου 2476 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων ΒΧΚΑ, ΓΑΥΗ' κλπ». γενομένων ἐπ' αὐτοῦ δεκτῶν τῶν προταθειῶν τροπολογιῶν, τεθεισῶν ὡς ἄρθρα, 4, 5, 6, 7, 8, καὶ 9. Ἀποφάσει δὲ τῆς Συνελεύσεως γίνεται δεκτὴν καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ἔχον οὕτως:

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινῶν τοῦ νόμου 1381 «περὶ διαβαθμίσεως κλπ. τοῦ προσωπικοῦ τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῶν νόμων 2384 καὶ 2385 καὶ τοῦ νόμου 2476 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων ΒΧΚΑ', ΓΑΥΗ' κλπ».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ).

#### Ἄρθρον 1.

Οἱ δευτεροβάθμιοι διδάσκαλοι, οἱ ὄντες πτυχιῶχοι τοῦ σχολείου τῶν Καλῶν Τεχνῶν τοῦ ἡμετέρου Πολυτεχνείου, ὡς καὶ οἱ δευτεροβάθμιοι διδάσκαλοι ἢ διδασκάλισσαι τῆς γυμνασι-

κῆς. οἱ κατετμημένοι καὶ πτυχίον διδασκαλείου τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, διαβαθμίζονται ὡς πρωτοβάθμιοι διδάσκαλοι, δυνάμενοι, ἐὰν ἔχωσιν ἐπταετὴ γυμναστικὴν ὑπηρεσίαν, νὰ προαχθῶσιν εἰς δευτεροβάθμιους καθηγητάς.

Οἱ πρωτοβάθμιοι διδάσκαλοι τῶν θεωρητικῶν μαθημάτων, οἱ κατετμημένοι πτυχίον τοῦ Φιλολογικοῦ Φροντιστηρίου καὶ τετραετὴ φοίτησιν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, διαβαθμίζονται ὡς δευτεροβάθμιοι καθηγηταί, ἐὰν ἔχωσι τριανταετὴ ὑπηρεσίαν.

Οἱ δευτεροβάθμιοι διδάσκαλοι τῶν τεχνικῶν καὶ οἰκιστικῶν ἔργων μαθημάτων, οἱ ἔχοντες καὶ πτυχίον Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, δύνανται μετὰ διατὴ ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ ὑπηρεσίαν, νὰ προαχθῶσιν εἰς πρωτοβάθμιους διδασκάλους.

#### Ἄρθρον 2.

Ἐν τοῦ 1 ἐδαφίου τοῦ ἄρθρ 2 τοῦ νόμου 2385 διαγράφονται αἱ λέξεις «ὅν ἐν ὑπηρεσίᾳ».

#### Ἄρθρον 3.

Τὸ ἄρθρ. 5 ἐδαφ. 4 τοῦ νόμου 2476 ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐξῆς: «Διευθυντῆς τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Γυμναστηρίου διορίζεται πτυχιούχος τοῦ Διδασκαλείου τῆς Γυμναστικῆς ἢ τῆς Σχολῆς τῶν Γυμνασίων, ἔχων ἐπιστήμους ἀποδείξεις διατῶν τοῦλάχιστον γυμναστικῶν σπουδῶν ἐν Σουηδίᾳ καὶ ὑπερτριετὴ δημοσίαν γυμναστικὴν ὑπηρεσίαν, ἢ πτυχιούχος τῶν αὐτῶν σχολῶν, ἔχων διατὴ ὑπηρεσίαν ὑποδιευθυντοῦ τοῦ διδασκαλείου τῆς γυμναστικῆς ἢ τριετὴ ὑπηρεσίαν καθηγητοῦ πρωτοβαθμίου τῆς γυμναστικῆς ἢ τῆς Σχολῆς τῶν Γυμνασίων καὶ ὑπερδιατὴ ἐν συνόλῳ δημοσίαν γυμναστικὴν ὑπηρεσίαν. Ἐν ἐλλείψει τῶν ἐχόντων τὰ ἀνωτέρω προσόντα, δύνανται νὰ διορίζωνται καὶ πτυχιούχοι γυμνασταί, ἔχοντες πενταετὴ τοῦλάχιστον δημοσίαν ὑπηρεσίαν. Ὑποδιευθυντῆς δὲ ὁ ἔχων πτυχίον τῶν αὐτῶν Σχολῶν καὶ ἐπιστήμους ἀποδείξεις διατῶν γυμναστικῶν σπουδῶν ἐν Σουηδίᾳ, ἢ, ἐλλείψει τούτων, ἐν Ἀμερικῇ ἢ Ἀγγλίᾳ, ἢ τριετὴ ὑπηρεσίαν πρωτοβαθμίου καθηγητοῦ τῆς γυμναστικῆς. Καθηγηταί δὲ πτυχιούχοι τῶν αὐτῶν σχολῶν, προτιμωμένων τῶν ἐχόντων εἰδικὰς ἐν Σουηδίᾳ γυμναστικὰς σπουδὰς ἐγκύρως βεβαιουμένας, ἢ ἐν ἐλλείψει τῶν ἐχόντων τὰ ἀνωτέρω προσόντα δύνανται νὰ διορίζωνται καὶ πτυχιούχοι γυμνασταί, ἔχοντες πενταετὴ τοῦλάχιστον δημοσίαν ὑπηρεσίαν.

#### Ἄρθρον 4.

Τοὺς ἐκτὸς ὑπηρεσίας λειτουργοὺς τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως δύνανται ὁ Ὑπουργὸς νὰ διορίζῃ εἰς θέσεις ἰσοβάθμους πρὸς ἐκείνας ὡς εἶχον πρότερον ἢ καὶ ἀνωτέρως, ἐὰν ἔχωσι τὰ κακωνισμένα προσόντα.

#### Ἄρθρον 5.

Δευτεροβάθμιοι καθηγηταί, κατετμημένοι πτυχίον προῦτον τοῦ φιλολογικοῦ τμήματος τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, μετὰ δεκαπενταετὴ ὑπηρεσίαν, προάγονται εἰς πρωτοβάθμιους καθηγητάς, οἱ δὲ προῦτοι τῆς Φιλολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, οἱ ὄντες ἤδη πρωτοβάθμιοι καθηγηταί, δύνανται νὰ προάγονται εἰς γυμνασιάρχας, ἂν ἔχωσι δεκαετὴ ὑπηρεσίαν ὡς πρωτοβάθμιοι καθηγηταί.

#### Ἄρθρον 6.

Ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου ΔΙΒ' τμηματάρχης τοῦ ἀρχαιολογικοῦ τμήματος δύνανται μετὰ πενταετὴ ὑπηρεσίαν, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργοῦ, ν' ἀπαλλάσσεται τῶν καθηκόντων τοῦ τμηματάρχου καὶ ν' ἀναλαμβάνῃ πάλιν τὸν βαθμὸν τοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων, ἐπὶ μισθῷ τοῦ βαθμοῦ ὃν εἶχεν ἐν τῇ κεντρικῇ ὑπηρεσίᾳ.

#### Ἄρθρον 7.

Ἐν ταῖς περιφερείαις τῶν τέως Δήμων, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἐν ἑλληνικὸν σχολεῖον, ὁρίζεται ἔδρα τοῦτου ἡ πρωτεύουσα τοῦ τέως Δήμου, ὅταν αὕτη ὑπερέχῃ κατὰ τὸν πληθυσμὸν τῶν χωρίων τῶν ἀποτελούντων τὴν περιφέρειαν τοῦ τέως Δήμου.

#### Ἄρθρον 8.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 1381 «περὶ διαβαθμίσσεως τῶν λειτουργῶν τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως», προστίθεται: «Ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῶν Φυσικῶν, ὅστις ἐξομοιοῦται πρὸς ἐκπαιδευτικὸν σύμβουλον καθ' ὅλα, ἀποτελεῖ μέλος τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ὡς 13ον μέλος».

#### Ἄρθρον 9.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 17 § 5 ἐδ. 3 τοῦ νόμου 1212, μετὰ τὴν φράσιν «ἐπὶ διατίαν τὰ παιδαγωγικὰ ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ σπουδάζαντες» προστίθενται τὰ ἐπόμενα: «ἢ ἐπὶ διατίαν ὑπηρετήσαντες ὡς διευθύνοντες διδασκαλεῖον τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τὰ παιδαγωγικὰ ἐν αὐτῷ διδάξαντες».

#### Ἄρθρον 10.

Καταργεῖται πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὰς τοῦ παρόντος νόμου, οὕτως ἢ ἰσχύς ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἑφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως».

Γίνονται ἐπίσης δι' ἀναπλάσεως δεκτὰ εἰς β'. κατ' ἄρθρον. συζήτησιν, ἀποφάσει δὲ τῆς Συνελεύσεως καὶ σύνολον τὰ νομοσχέδια.

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ διορισμοῦ γραμματέων ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ.,

γενουμένης δεκτικῆς προσθήκης εἰς τὸ ἄρθρον 2, προταθείσης ὑπὸ τῶν κ. κ. Ἀλ. Παπακροστόπουλου καὶ Σ. Ἀλεξιάδου, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικὸν Διατάγμα, δημοσιευθὲν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 293 τοῦ 1920 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἔχον ὡς ἑπεται·

## ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

### ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαι καὶ διατάσσειν·

Εἰς τὰς κενὰς θέσεις γραμματέων α' τάξεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως δύνανται νὰ διορίζωνται, πλὴν τῶν ἐχόντων τὰ κατὰ τοὺς καιμένους νόμους ἀπαιτούμενα προσόντα, καὶ οἱ κεκτημένοι πτυχίον τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἐξασκήσαντες ἐπὶ τετραετίαν τοὐλάχιστον τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δικηγόρου ἢ πτυχίον ἄλλης τινὸς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ πενταετὴ δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἢ πτυχίον πρωτοβαθμίου δημοδιδασκάλου καὶ ὑπερεικοσαετὴ ἐκπαιδευτικὴν ὑπηρεσίαν, ὡς καὶ οἱ προὔπηρετήσαντες ἐπὶ τῷ αὐτῷ βαθμῷ.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος, ὑποβληθεσμένου ὑπὸ τῆν κύρωσιν τῆς Συνελεύσεως, ἅμα ὡς συνέλθῃ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1920.

## ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ο Πρόεδρος

Δ. Γ. Ράλλης.

Τὰ Μέλη

Θ. Ζαῦμης, Ν. Καλογερόπουλος, Δ. Γούναρης,  
Π. Τσαλδάρης, Π. Μαυρομιχάλης. Ι. Ράλλης».

Ἄρθρον 2.

Γραμματεῖς α' τάξεως, ἀναδιορισθέντες συμφώνως τῷ νομοθετικῷ Διατάγματι τῆς 3 Δεκεμβρίου 1920 «περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν ἀπολυθέντων μονίμων ὑπαλλήλων», ἔαν ἔχουσιν ὑπερδεκαπενταετὴ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ καὶ πτυχίον σχολῆς τινὸς τοῦ Πανεπιστημίου, ὡς καὶ γραμματεῖς α' τάξεως ἔχοντες ὑπερεικοσαετὴ δημοσίαν ὑπηρεσίαν, δύνανται νὰ προαχθῶσιν εἰς εἰσηγητὰς ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ τμηματάρχου β' τάξεως.

Γραφεῖς πρώτης τάξεως, ὄντες πρωτοβάθμιοι δημοδιδασκαλοὶ καὶ ἔχοντες ὑπερδεκαπενταετὴ ὑπηρεσίαν ἐκπαιδευτικὴν καὶ ὑπερεικοσαετὴν ταύτην ἐν τῷ Ὑπουργείῳ, δύνανται νὰ προαχθῶσιν εἰς γραμματεῖς β' τάξεως.

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου καταργεῖται τὸ ἀπὸ τοῦ 1ου ἁρθροῦ αὐτοῦ κυρούμενον νομοθετικὸν Διατάγμα.

Ἄρθρον 3.

Ἡ διὰ τῶν διατάξεων τοῦ 1 ἁρθροῦ τοῦ νόμου 2171 ὁριζομένη προθεσμία παρατείνεται διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἐπὶ ἑν εἰσέτι ἔτος.

ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ἐπιτρέπεται σύντμησις εἰς τὸ ἡμισυ τοῦ χρόνου πρὸς ἀπονομήν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 934 δικαιώματος.

Ἡ μέχρι τοῦδε ὑπηρεσία ὡς ἐξῆρσιν ἀρχαιοτήτων τῶν ἐξῆρσιν ἀρχαιοτήτων α' τάξεως, λογίζεται ὑπηρεσία Τμηματάρχου α' τάξεως.

Οἱ ἐπιμεληταὶ ἀρχαιοτήτων α' τάξεως ἔχουσι τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν γραμματέως α' τάξεως».

Περὶ ἐπαναφορᾶς τῆς Ἐπαρχίας Ἀλμυροῦ ἐπὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἱερώς Ἐπισκοπῆς Λαρίσης», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον.

Ὁλόκληρος ἡ Ἐπαρχία Ἀλμυροῦ, ἀποσπωμένη ἐκ τῆς Ἐπισκοπῆς Δημητριάδος, ὑπάγεται εἰς τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἐπισκοπῆς Λαρίσης καὶ Πλαταμῶνος.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσίευσέως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως».

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1979 τοῦ 1920 περὶ ἰδιοτέως ἀντιψευματικῶν ἱατρειῶν·

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν) ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Τὸ διὰ τοῦ ἁρθροῦ 2 τοῦ νόμου 1979 τοῦ 1920

«περί ιδρύσεως αντιφυμακτικῶν ἱατρείων» ἰδρυθὲν Διοικητικὸν Συμβούλιον πρὸς διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀφορώσης τὴν Ἱδρυσιν καὶ λειτουργίαν τῶν ἀντιφυμακτικῶν ἱατρείων, νοσοκομείων, ἀναρρωτηρίων καὶ ἰσχυρῶν θεραπευτηρίων καταργεῖται. ἡ δὲ εἰς αὐτὴ μέχρι τοῦδε ἀνατεθειμένη ὑπηρεσία διεξάγεται ἐφεξῆς ὑπὸ τῆς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἑσωτερικῶν Διευθύνσεως τῆς Δημοσίας Ὑγείας καὶ Δημοσίας Ἀντιλήψεως ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην δι' εὐθυσίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν.

Ἄρθρον 2.

Καταργεῖται τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 2538 τοῦ 1920 «περί συμπληρώσεως τοῦ νόμου κλπ.» τεχνικὸν συμβούλιον, τὰ δ' εἰς αὐτὸ ἀνατεθειμένα καθήκοντα ἐκτελοῦνται ἐφεξῆς ὑπὸ τοῦ Ἱατροσυνεδρίου.

Καταργεῖται ὡσαύτως καὶ ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 1876 περί κυρώσεως τοῦ νομοθετικοῦ Διατάγματος «περί διοικήσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις Νοσοκομείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ἡ Σωτηρία» συνειστιμένη Ἐπιτροπὴ τοῦ Νοσοκομείου ἡ «Σωτηρία».

Ἄρθρον 3.

Αἱ θέσεις τοῦ παρὰ τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ τῶν ἀντιφυμακτικῶν ἱατρείων ὑπηρετούντος προσώπου δύνανται νὰ διατηρηθῶσι καὶ νὰ ὑπαχθῶσιν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Διευθύνσεως τῆς Δημοσίας Ὑγείας καὶ Δημοσίας Ἀντιλήψεως.

Ἄρθρον 4.

Ἐπιτρέπεται νὰ διορισθῶσιν ἐν τῷ Νοσοκομείῳ «Σωτηρία» καὶ τοῖς ἄλλοις ἀντιφυμακτικῶς νοσοκομείοις Διευθύνονται ἢ ἱατροὶ καὶ νοσοκόμοι ἄλλοδαποί. ὧν αἱ ἀποδοχαὶ δύνανται νὰ ἀυξηθῶσι μέχρι τοῦ διπλασίου τῶν κατὰ τοὺς κειμένους νόμους παρεχομένων.

Ὡσαύτως δύνανται νὰ ἀυξηθῶσι διὰ Β. Διατάγματος μέχρι τοῦ διπλασίου αἱ ἐν τῷ νόμῳ 1876 καθωρισμέναι ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Νοσοκομείου ἡ «Σωτηρία».

Ἄρθρον 5.

Εἰς τὴν θέσιν τοῦ διαχειριστοῦ τοῦ θεραπευτηρίου «Σωτηρία» δύνανται νὰ διορισθῇ καὶ ἀνώτερος αξιωματικὸς τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου, ἀπόστρατος τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ, ἐπὶ ἀποζημιώσει, μὴ ὑπερβυνούσῃ τὸ 2/3 τοῦ μισθοῦ του.

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ χορηγήσεως προκαταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ὑποστάντας ζημίας κατὰ τὴν 31 Ἰουλίου 1920.

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ μετὰ τὴν α' συζήτησιν), ἔχον οὕτως:

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικὸν Διατάγμα «περὶ χορηγήσεως προκαταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ὑποστάντας ζημίας κατὰ τὴν 31 Ἰουλίου 1920», ἔχον ὡς ἔπεται.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1.

Ἡ κατὰ τὸν νόμον 2534 «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ὑποστάντων ζημίας κατὰ τὴν 31 Ἰουλίου 1920» τριμελὴς Ἐπιτροπὴ δύναται, ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν ἐνώπιον αὐτῆς αἰτήσεων ἀποζημιώσεως καὶ ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τῶν δικαιούχων, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν χορήγησιν προκαταβολῆς, ἥτις δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίῃ τὸ τέταρτον τοῦ ἐν τῇ περί ἀποζημιώσεως αἰτήσεως ζητουμένου ποσοῦ. Ἡ προκαταβολὴ αὕτη ὀρίζεται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς κατ' ἐλευθέρην κρίσιν, ἐκ τῶν ὑπ' ὄψιν αὐτῆς ὑπαρχόντων στοιχείων καὶ ἐκ πάσης προχείρου ἐξακριβώσεως τῶν πραγμάτων, ὑπόκειται δὲ εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐν τῇ ἐκδοθησομένῃ ὁριστικῇ ἀποφάσει γίνεται μνεία τῆς γενομένης προκαταβολῆς, ἥτις καὶ ἀφαιρεῖται ἐκ τοῦ ὁριστικῶς ἐπιδικαζομένου ποσοῦ.

Ἄρθρον 2.

Ἡ κατὰ τὴν 2 παράγραφον τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2534 δήμενος προθεσμία παρατείνεται ἐπὶ τέσσαρας μῆνας ἀπὸ τῆς λήξεως αὐτῆς.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ Διατάγματος τούτου, ὑποβληθρομένου εἰς τὴν

κύρωσιν τῆς Συνελεύσεως ἅμα συνεργομένης, ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1920.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Γ. Ράλλης.

Τὰ Μέλη

Π. Τσαλδάρης, Ν. Καλογερόπουλος, Θ. Ζαῦμης,  
Δ. Γούναρης, Π. Μαυρομιχάλης, Ι. Δ. Ράλλης».

Ἄρθρον 2.

Δικαιούνται εἰς τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2534 τοῦ 1920 ἀποζημιώσιν καὶ οἱ ἐν Βόλῳ ὑποστάντες ζημίας κατὰ τὴν 1 Αὐγούστου 1920, ὡς καὶ οἱ ἐν Πάτραις καὶ ἐν Ἀθήναις ὑποστάντες ζημίας κατὰ τὴν 30 καὶ 31 Ἰουλίου καὶ ὑποβαλόντες ὁποσδήποτε ἐκπροθέτως αἰτήσεις, ἐπίσης δὲ καὶ οἱ κατὰ τὴν νόκτα τῆς 8—9 Νοεμβρίου 1919.

Αἱ αἰτήσεις τούτων εἶναι δεκταὶ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου, ὅτε καὶ ἄρχεται ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ.

Ἡ κατὰ τὴν 2 παράγραφον τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2534 προθεσμία παρατείνεται καθ' ἕλκον τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς».

Περὶ ἐπεκτάσεως εἰς τὰς νέας χώρας τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 2575 «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν δημάρχων καὶ προέδρων κοινοτικῶν συμβουλίων», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον

Ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου 2575 τῆς 26 Ἀπριλίου 1921, «περὶ ἀποζημιώσεως τῶν δημάρχων καὶ προέδρων κοινοτικῶν συμβουλίων», ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὰς νέας Χώρας, τῶν σχετικῶν δικτάξεων ἐφαρμοζομένων καὶ διὰ τὰς ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1916 καὶ ἐφεξῆς γενομένας ὁμοίας πράξεις».

Περὶ διαθέσεως τοῦ κληροδοτήματος Γεωργίου Τσαλδάρη πρὸς ἀνέγερσιν δικατηρίου θηλέων ἐν Ξηλοκάστρῳ τῆς Κορινθίας, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται, ἵνα τὸ ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Τσαλδάρη διὰ τῆς ἀπὸ 1/4 Ἰουνίου 1917 ιδιογράφου διαθήκης αὐτοῦ καταλει-

ψθὲν εἰς τὸν δῆμον Τρικυάλων (Κορινθίας), πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως οἱ τόκοι αὐτοῦ διανέμονται κατ' εἶδος κατὰ τὰς παρχμονὰς τοῦ Πάσχα εἰς τοὺς πτωχοὺς τοῦ δῆμου κληροδοτήματα εἴκοσι χιλιάδων (20,000) δραχμῶν, τὸ κατατεθειμένον ἐν τῷ Ταμείῳ Παρχκατοχῶν καὶ Δανείων κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 253 τοῦ 1920 γραμματίον παρακαταθήκης αὐτοῦ (συμποσούμενον κατὰ τὴν κατάθεσιν εἰς εἴκοσι μίαν χιλιάδας (21,000) δραχμῶν), διατεθῇ μετὰ τῶν τόκων αὐτοῦ πρὸς οἰκοδόμησιν διδκατηρίου τοῦ δημοτικοῦ σχολείου θηλέων ἐν Ξηλοκάστρῳ, πρωτεύουσῃ τοῦ ἀνωτέρου δήμου.

Ἄρθρον 2.

Τὸ ὡς ἄνω κληροδοτήμα θέλει ἀποδοθῇ μετὰ τῶν τόκων αὐτοῦ εἰς τὴν κατὰ τὸν νόμον 453 σχολικὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἐν Ξηλοκάστρῳ δημοτικοῦ σχολείου θηλέων.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἀνέγερσις τοῦ ἐν λόγῳ διδκατηρίου θηλέων ἐκτελεσθήσεται, κατὰ τὰς περὶ τούτου διατάξεις τοῦ νόμου 2442 τοῦ ἔτους 1920 «περὶ ιδρύσεως ταμείων ἐκπαιδευτικῆς προνοίας πρὸς κατασκευὴν διδκατηρίων καθ' ἅπαν τὸ Κράτος καὶ προμήθειαν σχολικῶν ἐπίπλων καὶ διδκατικῶν ὀργάνων».

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου περὶ ἐντοπίων ὑπαλλήλων ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον

Αἱ δικτάξεις τοῦ νόμου περὶ ἐντοπίων ὑπαλλήλων δὲν ἐφαρμόζονται, ὡς πρὸς τὰς ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ δημοσίας ὑπηρεσίας.

Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του».

Περὶ προσθήκης ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2567 «περὶ ἐπαναφορᾶς παρὰ νόμῳ ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1081», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον.

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2567 «περὶ ἐπαναφορᾶς παρὰ νόμῳ ἀπολυθέντων ὑπαλλήλων καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1081», προστίθενται τὰ ἐξῆς·

«αἴρεται δ' ἐπὶ δέμηκον ἡ ἰσχὺς τῆς δ' παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὡς καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 4, προκειμένου περὶ προαγωγῆς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γραμματέως β' τῶν ἀκαλοῦθων, ἐφόσον ἡ εὐδόκημος αὐτῶν ὑπηρεσία πιστοποιεῖται δι' ἡτιολογημένης ἐκθέσεως τοῦ οἰκείου Διο. θ. ν. τοῦ».

## Περὶ ἄρσεως τοῦ ἀξιοποίνου πράξεων τινων.

Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν α' συζήτησιν καὶ μετὰ παρατήρησιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ὡς Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ παρελείφθη ἐκ λάθους κατὰ τὴν ἀνατύπωσιν μετὰ τὴν λέξιν «αἵτινες» ἡ λέξις «ἤ», ἥτις δέον νὰ τεθῇ εἰς τὴν θέσιν τῆς, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρον μόνον.

«Ἀπαλλάσσονται πάσης ποινῆς οἱ ὑπαίτιοι πασῶν τῶν κολασιμῶν πράξεων, τῶν διαπραχθεισῶν ἀπὸ 1 Μαρτίου 1915 μέχρις 8 Νοεμβρίου 1920, περὶ ὧν κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην ἡμέραν ὑφίστατο ἐγκρεμῆς δίωξις, ἢ εἶχον ἐκδοθῇ καταδικαστικαὶ ἀποφάσεις, καὶ αἵτινες, ἢ 1) ἀναφέρονται ἐν ἄρθρῳ 123 τοῦ κοινῶς Ποινικοῦ Νόμου καὶ τιμωροῦνται, εἴτε ὑπ' αὐτοῦ, εἴτε ὑπὸ τῆς Στρατιωτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας, εἴτε ὑπὸ ἄλλου νόμου, ἢ 2) προβλέπονται α') ὑπὸ τοῦ νόμου 755 τῆς 23 Αὐγούστου 1917 «περὶ ἀδικημάτων τινῶν κατὰ τῆς ἀσφαλείας τῆς Χώρας καὶ τῆς κοινῆς ἡσυχίας», β') ὑπὸ τῶν ἄρθρων 206, 212 § β', 213 § β' καὶ 218 τῆς Στρατιωτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας, καὶ γ') ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ΔΕΘ' νόμου τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1912 «περὶ καταστάσεως πολιτορκίας».

Αἱ καταδικαστικαὶ ἀποφάσεις, αἱ ἐκδοθεῖσαι ἐπὶ τῶν κολασιμῶν τούτων πράξεων μέχρι τῆς 8 Νοεμβρίου 1920 ἢ μετὰ μὲν τὴν ἡμέραν ταύτην, ἀλλ' ἐφ' ὧν κατ' αὐτὴν ὑφίστατο ἐγκρεμῆς δίωξις, καταργοῦνται ὁλοσχερῶς, αἰρομένων καὶ ἀπασῶν τῶν συνεπειῶν τῆς καταδίξις, οἱ δὲ καταδικασθέντες, ἐφόσον ἐκτίουσιν ἤδη ποινὴν, ἀπολύονται ἀμέσως τῶν φυλακῶν ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Εἰσαγγελέων ἢ παρὰ Στρατοδικεῖς καὶ Ναυτοδικεῖς Βασ. Ἐπιτρόπων. Ἐν περιπτώσει δις ταχίου τοῦ Εἰσαγγελέως ἢ Βασιλ. Ἐπιτρόπου ἡ διαφωνία αὐτοῦ πρὸς τὸν κατάδικον, ὀφείλουσι νὰ προκαλέσωσιν οὗτοι τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἀρμοδίου Δικαστηρίου, ἂν ὁ κατάδικος εἶναι ἀπολυτός.

Τῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀπαλλαγῆς ἐξαιροῦνται μόνον, ἐκ τῶν ἐν τῇ § α' πράξεων αἱ ἐν ἐξαφίῳ ἢ ἀναφερόμεναι, αἱ διαπραχθεῖσαι ἐν Θράκῃ καὶ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἐφ' ὧν δὲν ἰσχύει καὶ ἡ § β' τοῦ νόμου τούτου.

Καταργεῖται πᾶσα διάταξις, γενικὴ ἢ ἐιδική, ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καταχωρίσεώς του».

**Πρόεδρος.** β' συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου νόμου, «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1920

Β. Διατάγματος «περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν παρὰ τὸ Σύνταγμα ἀπολυθέντων δικαστικῶν ὑπαλλήλων».

Ὁ κ. Ν. Στράτος παρατηρεῖ, ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ὡς καὶ τὸ «περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν δικαστικῶν καὶ εἰσαγγελικῶν ὑπαλλήλων», πρέπει νὰ χαρακτηρισθῶσι καὶ ψηφισθῶσιν ὡς ψήφισματὰ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, ἅτε ἀντιτιθέμενα εἰς τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός καὶ Ὑπουργός τῆς ἐπὶ Δικαιοσύνης). Εἶμαι σύμφωνος, παρακαλῶ δὲ μόνον νὰ προστεθῇ καὶ 2ον ἄρθρον εἰς τὸ τέλος, ἔχον ὡς ἐξῆς: «Τὰ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν διαμείνων ἀποδοχῶν κλπ.» καὶ οὕτω συμπληρωμένον νὰ ψηφισθῇ.

Ἡ πρότασις τοῦ κ. Ν. Στράτου γίνεται δεκτὴ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, γίνεται δ' ἀποδεκτὸν καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης προστεθὲν ἄρθρον καὶ τὸ νομοσχέδιον, μετατρεπόμενον εἰς ψήφισμα, γίνεται ἀποδεκτὸν, ἔχον οὕτως:

## ΨΗΦΙΣΜΑ

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1920 Β. Διατάγματος «περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν παρὰ τὸ Σύνταγμα ἀπολυθέντων δικαστικῶν ὑπαλλήλων».

**Ἡ Γ' ἐν Ἀθήναις Συντακτικῇ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις**

**Ψήφισε:**

Ἄρθρον πρῶτον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1920 Β. Διάταγμα «περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν παρὰ τὸ Σύνταγμα ἀπολυθέντων δικαστικῶν ὑπαλλήλων», συγκείμενον ἐξ ἄρθρων ὀκτῶ (8) καὶ ἔχον οὕτως:

## ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων.

Προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαιεν καὶ διατάσσειεν:

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἀπὸ 14 Ἰουνίου 1917 Β. Διάταγμα «περὶ ἀναστολῆς τῶν Συνταγματικῶν διατάξεων περὶ δικαστικῶν καὶ εἰσαγγελικῶν ὑπαλλήλων», καθὼς ἀντικείμενον εἰς τὸ Σύνταγμα, λογίζεται ὡς ἄκυρον καὶ μηδέποτε ὑπάρξαν.



## Ἄρθρον 2.

1) Πάντες οἱ κατὰ τὴν 14 Ἰουνίου 1917 διατελοῦντες ἰσό-  
ετοι καὶ μόνιμοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Προ-  
έδρου καὶ Εἰσαγγελέως Πρωτοδικῶν καὶ ἄνω, ὡς καὶ Γραμ-  
ματέως Ἐφετών καὶ ἄνω, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν  
συνεπείᾳ τῆς ἀναστολῆς τοῦ ἄρθρου 88 τοῦ Συντάγματος ἀπο-  
λυθέντων, οἵτινες θεωροῦνται ὡς μηδέποτε ἀπολυθέντες καὶ  
διατηροῦντες ἀκέραια πάντα τὰ ἐκ τῆς θέσεως δικαιώματα  
αὐτῶν, μένουσιν ἢ ἐπανέρχονται εἰς αὐτὰς θέσεις τότε κατεῖχον·  
2) Δὲν ἐπανέρχονται μόνον οἱ ἐκ τῶν ἄνω, κατόπιν ἀποχωρη-  
σαντες τῆς ὑπηρεσίας, δυνάμει τῶν νόμων ΥΜΓ' τοῦ 1871 καὶ  
104 τοῦ 1913, ἢ ὑποβαλόντες παραιτήσιν, γενομένην ἀποδε-  
κτὴν, ἐφόσον οἱ τελευταῖοι αὗτοι δὲν ᾔθελον δηλώσει ἀνάκλησιν  
τῆς παραιτήσεως αὐτῶν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφη-  
μερίδι τῆς Κυβερνήσεως καταχωρίσεως τοῦ παρόντος Διατάγ-  
ματος. 3) Δὲν ἐπανέρχονται ὡσαύτως οἱ μετὰ τὴν 14 Ἰουνίου  
1917 εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἢ ναυτικὴν δικαιοσύνην διορισθέν-  
τες. 4) Οἱ μέχρι τῆς ἄνω ἐποχῆς (14 Ἰουνίου 1917) ἀπολυ-  
θέντες τῆς ὑπηρεσίας τοιοῦτοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, καθόσον  
ἐθεωρήθησαν ὡς ἐμπράκτως παραιτηθέντες διὰ τῆς προχωρή-  
σεως αὐτῶν εἰς τὸ κίνημα τῆς Θεσσαλονίκης, ἐπανέρχονται εἰς  
τάς θέσεις, αὐτῶν ἀπελύθησαν. 5) Πάντες οἱ εἰς τὰς ἀνω-  
τέρω θέσεις διοριστοὶ, προχωροῦσι καὶ μεταθέσται, καὶ ἀπὸ τῆς  
14 Ἰουνίου 1917 μέχρι σήμερον γενομένοι, ἀκυροῦνται, μὴ θι-  
γόμενοι τοῦ κύρους τῶν πράξεων τῶν εἰς τὴν ἀκύρωσιν ταύτην  
περιλαμβανομένων, ὡς εἴρηται, δικαστικῶν ὑπαλλήλων.

## Ἄρθρον 3.

1) Πάντες οἱ κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ἡμέραν διατελοῦντες  
Πρωτοδίκαι, ἔμμισθοι Πάρεδροι καὶ Ἀντεισαγγελεῖς Πρωτο-  
δικῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν συνεπείᾳ τῆς ἀναστολῆς  
τοῦ ἄρθρου 88 τοῦ Συντάγματος ἀπολυθέντων, οἵτινες θεω-  
ροῦνται ὡς μηδέποτε ἀπολυθέντες καὶ διατηροῦντες ἀκέραια  
πάντα τὰ ἐκ τῆς θέσεως δικαιώματα αὐτῶν, μένουσιν ἢ ἐπανέρ-  
χονται ὡσαύτως εἰς αὐτὰς θέσεις τότε κατεῖχον, ἀλλ' οἱ ἔμμισθοι  
Πάρεδροι ἐν τῇ ιδιότητι τῶν Πρωτοδικῶν.

2) Αἱ διατάξεις τῶν ἐδαφίων 2, 3 καὶ 4 τοῦ προηγούμενου  
ἄρθρου ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν περὶ τῶν πρόκειται δικαστι-  
κῶν ὑπαλλήλων.

## Ἄρθρον 4.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 καὶ τῶν ἐδαφίων 2, 3 καὶ 4 τοῦ  
ἄρθρου 2 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ εἰς τοὺς γραμματεῖς  
Πρωτοδικῶν, Εἰρηνοδίκας, Εἰδικούς Πταισματοδίκας, Γραμ-  
ματεῖς Εἰρηνοδικείων καὶ Εἰδικῶν Πταισματοδικείων καὶ ὑπο-  
γραμματεῖς πολυμελῶν δικαστηρίων. Ἐφόσον δὲ ἐντεῦθεν  
ᾗθελαι προκύψει σύμπτωσις δύο Γραμματέων Πρωτοδικῶν ἢ δύο

Εἰρηνοδικῶν, Εἰδικῶν Πταισματοδικῶν ἢ Γραμματέων αὐτῶν  
ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, προκαλεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀνωτάτου  
Δικαστικοῦ Συμβουλίου ἡ μετάθεσις τῶν ἤδη κατεχόντων τὰς  
θέσεις ταύτας, εἰς ἐτέρους ἰσοβάθμους θέσεις κενάς.

## Ἄρθρον 5.

Συμφώνως τοῖς ὀριζομένοις δέον πάντες οἱ δικαστικοὶ ὑπάλ-  
ληλοι, ἐντὸς εἴκοσι τῶν πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι  
τῆς Κυβερνήσεως καταχωρίσεως τοῦ παρόντος Διατάγματος  
να εὐρίσκωνται εἰς τὰς θέσεις τῶν.

## Ἄρθρον 6.

Ὡς πρὸς τὴν συγκρότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ  
Συμβουλίου καὶ τὴν ἰσχὺν τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ, κρατοῦσιν αἱ  
σχετικαὶ διατάξεις τῶν νόμων ΓΥΑΖ' τοῦ 1909 καὶ ΓΩ'  
τοῦ 1911. Διὰ τὸ τρέχον ὅμως ἔτος τὸ Συμβούλιον εἶναι παν-  
τομελές, συγκείμενον ἐκ τοῦ Προέδρου, Εἰσαγγελέως καὶ  
Ἀντιπροέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν δύο ἀρχαιοτέρων  
Ἀρεοπαγιδῶν, πάντων ὡς τυχόντων μελῶν, ἀναπληρουμένων  
ἐν ἐλλείψει ἢ κωλύματι ὑπὸ τῶν ἐφεξῆς κατὰ τειρὰν ἀρχαιό-  
τητος Ἀρεοπαγιδῶν.

## Ἄρθρον 7.

Ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους ἐπιτρέπονται, ἀνεξαρτήτως περι-  
ορισμῶν, γενικαὶ μεταθέσεις τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων δι'  
ἀποφάσεων τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, προκαλου-  
μένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης.

## Ἄρθρον 8.

Τὸ παρὸν Διάταγμα ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς  
Κυβερνήσεως καταχωρίσεως αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 8 Νοεμβρίου 1920.

Ἡ Βασιλεὺς τῶν Ἀντιβασιλέων

ΟΛΓΑ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Γ. ΠΑΛΛΗΣ

Τὰ Μέλη

Π. Τσαλδάρης, Θ. Ζαῦρης, Ν. Καλογερόπουλος,  
Π. Μαυρομιχάλης, Δ. Γούναρης, Ι. Δ. Πάλλης».

Ἄρθρον δεύτερον

Τὰ τῆς ἐκκαθάρσεως τῶν διαμέσων ἀποδοχῶν, τῶν διὰ τοῦ  
κυρουμένου νομοθετικοῦ Διατάγματος καὶ τοῦ ἀπὸ 25 Νοεμ-  
βρίου ὁμοίου τοιοῦτου, ἐπαρελθόντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν δικα-  
στικῶν ὑπαλλήλων, ὀρισθῆσονται διὰ Β. Διατάγματος.

Ἡ καταβολή, ὀλική ἢ τμηματική, γενήσεται μετ' ἀναγραφῆς τῆς εἰδικῆς σχετικῆς πιστώσεως ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργείου.

**Π. Πρωτοπαππαδάκης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν). Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Συνέλευσιν σχέδιον νόμου: «Περὶ τροποποιήσεως δικτάξεων τοῦ τελευταίου δατολογίου καὶ τοῦ προηγουμένου αὐτῷ δατολογίου».

Ἀφοῦ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο τὴν εἰσπραξὶν εἰς μεταλλικὸν ἢ τραπεζικὴν γραμμὰν, ὑπολογιζομένης τῆς δραχμῆς ἐπὶ ἐν ἐξήκοντον εἰς δραχ. 2 καὶ 50 ἑκατοστά, τοῦ εἰσπραγικοῦ τέλους τῶν ἐμπορευμάτων. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται, ὡς γνωστὴν, ἕως τῆς καταθέσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Συνέλευσιν.

**Πρόεδρος.** Ἐ' συζητήσιν ἐπὶ τῶν ἀρθρῶν τοῦ νομοσχεδίου, «περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1886 καὶ καταργήσεως τοῦ νόμου 2489».

Ἄρθρον 1ον (ἀναγινώσκεται).

Ὁ κ. **Α. Βιτάλης** ὑποστηρίζει τροπολογίαν, ὅπως, ἐμίσθιοι πάρεδροι παρὰ Πρωτοδικεῖς, διορίζονται, μετὰ δεκαετῇ ὑπηρεσίαν, Εἰσαγγελεῖς.

Ὁ κ. **Δ. Γούναρης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης), ἐμὶλῶν ἐν ἐκτάσει ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἀναγινώσκων πῖνακα τῶν ὑπαρχόντων ἐν ταῖς δικαστικαῖς θέσεσι κενῶν, λέγει ὅτι εὐρισκόμεθα πρὸ κρίσεως δικαστικῆς. Δι' αὐτὴν, προσθέτει, ἐξαλαφρώσαμεν τὰ προσόντα, ὥστε νὰ συμπληρωθῶσι τὰ κενά. Ἀπαντῶν δ' εἰς τὰς συστάσεις τῶν κ. κ. Σ. Ὁωτηριάδου καὶ Α. Τσουκλᾶ περὶ ἀυξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν δικαστῶν, λέγει ὅτι, ἀρχομένων μετὰ τὴν δικοπὴν καὶ πάλιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως, ἡ εἰληγηθῆ σειρὰν νομοσχεδίων πρὸς ἀναδιοργάνωσιν τοῦ δικαστικοῦ κλάδου, μετὰ τῶν ὁποίων ἐκ τῶν πρώτων θὰ εἶναι τὸ περὶ ἀυξήσεως τῶν μισθῶν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων.

Γίνεται μετὰ τοῦτο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1ον, ὡς ἐτροποποιήθη, ὡς τὰ ἄρθρα 2, 3, 4, 5 καὶ 21ον τοῦ τροποποιομένου νόμου, ὡς ἐτροπολογήθη. Προστίθεται δὲ ἄρθρον 2ον ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ἔχον οὕτως: «Ἐντὺς ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, δύνανται νὰ διορίζωνται εἰς θέσιν Εἰσαγγελέως Πρωτοδικῶν καὶ Πρωτοδίκου, ἔχοντες συμπληρωμένην πενταετῇ ὑπηρεσίαν κλπ.».

Ἐπίσης ἄρθρον 3ον ἔχον οὕτως: «Τὸ ἡμῖς τῶν εἰς Θρά-

κην ἀπεσπασμένων δικαστικῶν ὑπαλλήλων, δύνανται νὰ συμπληρωθῶσι, θεωρούμεναι ὡς κενά». Τὸ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὑπάρχον ἄρθρον 2ον μετατρέπεται, κατὰ τοῦτο εἰς ἄρθρον 1ον, μένον ὡς ἔχει.

Γίνεται εἰτα δι' ἀνατιτάτως δεκτὴν, οὕτω τροποποιηθὲν τὸ νομοσχέδιον, γενομένης ἀποδεκτῆς καὶ τροπολογίας τοῦ κ. **Π. Ρεδιάδου**, ὅπως τὸ ὅριον τῶν ἀντεισαγγελέων ὁρισθῇ μέχρι 50 ἐτῶν, εἰς 6' συζητήσιν, ἀποφάσει δὲ τῆς Συνελεύσεως καὶ κατὰ τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἔχον οὕτως:

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1886 καὶ καταργήσεως τοῦ νόμου 2489.

Ἄρθρον πρῶτον.

Τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 21 τοῦ νόμου 1886 τροποποιούνται ὡς ἐξῆς:

Ἄρθρον 1.

Ἐντὺς ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου δύνανται νὰ συμπληρωθῶσιν αἱ κεναὶ θέσεις:

1) Τῶν Πρωτοδικῶν καὶ Ἀντεισαγγελέων παρὰ Πρωτοδίκου:

α') ἐκ δικηγόρων, ἐχόντων τριετὴ δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ πολυμελεῖ δικαστηρίῳ.

β') ἐξ Εἰρηνοδίκων, Πταισματοδικῶν, γραμματέων πολυμελῶν δικαστηρίων ἢ Εἰσαγγελέων, ἐχόντων δίπλωμα τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ ἡμετέρου ἢ ἄλλου ὁμοταγοῦς Πανεπιστημίου καὶ συμπληρωσάντων τριετὴ ὑπηρεσίαν ἐν ταῖς θέσεσι ταύταις.

γ') ἐκ τῶν διατελούντων Εἰρηνοδικῶν ἢ Πταισματοδικῶν, συμπληρωσάντων εὐδόκιμον δεκαετῇ ὑπηρεσίαν εἰς τὰς θέσεις ταύτας.

2) Τῶν ἐμίσθων παρὰ Πρωτοδικαῖς Παρέδρων, ἐκ δικηγόρων ἐχόντων διετὴ δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ πολυμελεῖ δικαστηρίῳ.

Ἡ δικηγορικὴ τυχὸν ὑπηρεσία συνυπολογίζεται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ κατὰ τὰ ἀνω ἀπαιτουμένου χρόνου ὑπηρεσίας εἰς τὰς θέσεις Εἰρηνοδίκου, Πταισματοδίκου ἢ γραμματέως.

Ἡ ἐν τῷ στρατῷ ἐφεδρική ὑπηρεσία τοῦ δικηγόρου συνυπολογίζεται εἰς τὴν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου τούτου δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἡ προηγουμένη ὑπηρεσία συμβολαιογράφου ἐν ἔδρᾳ πολυμελοῦς δικαστηρίου ὑπολογίζεται ὡς δικηγορικὴ τοιαύτη.

Ἄρθρον 2.

Οἱ δυνάμει μόνον τοῦ προσόντος τῆς δικηγορίας ὑποψήφιοι διὰ τὴν θέσιν Πρωτοδίκου ἢ Ἀντεισαγγελέως δέον νὰ ἔχωσιν ἡλικίαν οὐχὶ μείζονα τῶν 50 ἐτῶν συμπληρωμένων, πάν-

τες δὲ οἱ λοιποὶ οὐχὶ μείζονα τῶν 60 ἐτῶν συμπληρωμένων. Οἱ δὲ διὰ τὴν θέσιν τοῦ ἐμμίσθου Παρέδρου, οὐχὶ μείζονα τῶν 30 ἐτῶν συμπληρωμένων. Πάντες δὲ νὰ μὴ καταδικάζουσαν διὰ τελεσιδικίου ἀποφάσεως δι' οἷον δὴποτε ποινὴν ἐπαγομένην στέρησιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 21—24 τοῦ Ποινικοῦ νόμου δικαιωμάτων ἢ νὰ μὴ ὑπεβλήθωσαν διὰ τελεσιδικίου ἀποφάσεως τῶν κοινῶν δικαστηρίων εἰς ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν.

#### Ἄρθρον 3.

Ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, οἱ βουλόμενοι νὰ καταλάβωσι μίαν τῶν ἀνωτέρω θέσεων, ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλωσιν αἰτήσιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν πρὸς τὸν Εἰσαγγελεῖα τοῦ Πρωτοδικείου τῆς περιφέρειας ἐν ἣ ὑπηρετοῦσιν. Ἐν ταῖς αἰτήσεσι ταύταις δεόν νὰ συνάπτηται καὶ πιστοποιητικὸν ὅτι συνεμορφώθησαν πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ στρατολογίας νόμου.

Οἱ Εἰσαγγελεῖς τῶν Πρωτοδικῶν διαβιβάζουσι τὰς αἰτήσεις ταύτας ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῶν δύο μηνῶν διὰ τοῦ οἰκείου παρ' Ἐφέταις Εἰσαγγελείας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, συνοδεύοντας αὐτὰς δι' ἐκθέσεώς των, συντασσμένης ἀπὸ κοινῶν μετὰ τοῦ οἰκείου Προέδρου, ἐν ἣ δεόν νὰ ἀναφέρονται περιληπτικῶς περὶ ἐκάστου τῶν χιτώντων πάντα τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα καὶ αἱ παρὰ τῶν Συμβουλίων τῶν δικηγορικῶν συλλόγων ληφθεῖσαι τυχὸν πληροφορίες, πρὸς μόνωσιν γνώμης περὶ τῆς ἱκανότητος, τοῦ ἡθους καὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν. Ἰδιαιτέρως δὲ δεόν νὰ γίνεται εἰδικὴ μνεία ἐν τῇ ἐκθέσει ταύτῃ περὶ τοῦ εὐδοκίμου ἢ μὴ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ὑποψηφίων, δι' οὗς κατὰ τὴν ὑπὸ στοιχ. γ' παράγραφον 1 διατάξιν τοῦ ἄρθρου 1 ἀπαιτεῖται τοιαύτη. Ὁμοίως πληροφορίας δύνανται νὰ παρέγωσι δι' αὐτοτελοῦς ἐκθέσεώς των καὶ οἱ διαβιβάζοντες τὰς ἐκθέσεις ταύτας Εἰσαγγελεῖς τῶν Ἐφετῶν.

#### Ἄρθρον 4.

Τὰς αἰτήσεις ταύτας μετὰ τῶν σχετικῶν ἐκθέσεων καὶ παντὸς ἄλλου στοιχείου πληροφορίας, διαβιβάζει ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης πρὸς τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον μετὰ σημειώσεως τοῦ ὅλικοῦ ἀναγκαιοῦντος ἀριθμοῦ πρωτοδικῶν, ἀντεισαγγελέων καὶ ἐμμίσθων παρέδρων.

Ἐκ πασῶν τῶν αἰτήσεων τούτων τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον, ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως αὐτῶν, ἐκλέγει τοὺς διὰ τὰς ἀνω θέσεις ὡς καταλλήλους παρ' αὐτοῦ ἐγκρινομένους, μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ὀρισθέντος ἀριθμοῦ, καταρτίζον ἰδιαιτέρον πῖνακα δι' ἑκαστον τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερομένων κλάδων τῆς ὑπηρεσίας. Δύνανται δὲ καὶ τὸν αἰτοῦντα θέσιν πρωτοδικίου νὰ κατατάξῃ εἰς τὸν πῖνακα τῶν ἀντεισαγγελέων

καὶ τὰνάκαλιν, ὡς ἐπίσης καὶ τὸν αἰτοῦντα μίαν τῶν θέσεων τούτων νὰ κατατάξῃ εἰς τὸν πῖνακα τῶν ἐμμίσθων παρέδρων.

Ἐκ τῶν ὑποψηφίων, περὶ ὧν προβλέπει ἡ παράγραφος 1 στοιχ. γ' τοῦ 1 ἄρθρου, δὲν δύνανται νὰ ἐγκριθῶσι διὰ τὰς θέσεις πρωτοδικίου καὶ ἀντεισαγγελέως πλέον τῶν 5 ἐν ὅλῳ.

#### Ἄρθρον 5.

Ἐκ τῶν οὕτω καταρτισθέντων πινάκων ὁ Ὑπουργὸς προβαίνει εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων κατὰ σειρὰν τῆς ἐν ἐκάστῳ πινάκι ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου κατατάξεως τῶν ὑποψηφίων.

Ἐξαντληθέντος τοῦ καταλόγου τῶν ἐγκριθέντων, δύναται ὁ Ὑπουργὸς, ἐφόσον διαρκεῖ ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος νόμου, νὰ προκαλέσῃ τὴν ὑποβολὴν νέων αἰτήσεων, τάσων ἀνάλογον προθεσμίαν.

Ἡ σχετικὴ πρόσκλησις τοῦ Ὑπουργοῦ δημοσιεύεται ἐν τῇ Ἐφημερίδῃ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐν δύο ἡμερησίοις φύλλοις τῆς Πρωτευούσης, μεθ' ἧς δημοσιεύσεως ἄρχεται ἡ πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων ταχθεῖσα προθεσμία.

Μετὰ τῶν κατὰ τὴν νέαν προθεσμίαν ὑποβληθεισῶν αἰτήσεων ἀποστέλλονται ἐκ νέου πρὸς τὸ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον καὶ αἱ προϋποβληθεῖσαι αὐτῷ τοιούται, τοῦτο δὲ καταρτίζει ἐκ πασῶν τούτων τοὺς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον πῖνακας ὑποψηφίων.

Ἐὰν ὁ Ὑπουργὸς προκηρύξῃ διαγωνισμὸν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ΓΥΛΖ' νόμου, παύει αὐτοδικαίως ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος νόμου, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς προκηρύξεως ταύτης.

#### Ἄρθρον 21.

Ὁ νόμος 2489 τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1920 καταργεῖται. αἱ δὲ δυνάμει τούτου καὶ τοῦ τροποποιουμένου ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 1866 ὑποβληθεῖσαι αἰτήσεις καὶ αἱ σχετικαὶ ἐκθέσεις καὶ πληροφορίες περὶ τῶν ὑποψηφίων θεωροῦνται ὡς μηδέποτε γινόμεναι.

#### Ἄρθρον δευτέρον.

Ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου δύνανται νὰ διορίζωνται εἰς θέσιν Εἰσαγγελέως Πρωτοδικῶν καὶ Πρωτοδίκαι ἐχόντες συμπληρωμένην πενταετὴ ὑπηρεσίαν ἐν τῇ βαθμῇ τοῦ Πρωτοδικίου, ἐν ἣ συνυπολογίζεται καὶ ἡ τοῦ ἐμμίσθου παρὰ Πρωτοδικαίας Παρέδρου, τῇ αἰτήσῃ αὐτῶν καὶ προηγουμένη ὑπὲρ τοῦ διορισμοῦ των, ἀποφάσει τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου.

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Νόμου ΧΕΣ' τοῦ 1877, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Νόμου 1453, τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς· ἡ φράσις· «ἢ ὁ ἔχων συνεχῆ ὑπηρεσίαν δέκα πέντε ἐτῶν», ἀντικαθίσταται διὰ τῆς· «ἢ ὁ ἔχων ὑπηρεσίαν δέκα πέντε ἐτῶν».

Ἄρθρον τρίτον.

Τὸ ἡμῖς τῶν θέσεων τῶν εἰς Θράκην ἀποσπωμένων δικαστικῶν ὑπαλλήλων, δύναται νὰ συμπληρωθῶσι, θεωρούμενοι ὡς κενά.

Ἄρθρον τέταρτον.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς καταχωρίσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἑφημερίδι· τῆς Κυβερνήσεως δύναται δὲ διὰ Β. Διατάγματος νὰ παραταθῇ καὶ πέρα τῆς ἐν ἄρθρῳ 1 ἀναφερομένης προθεσμίας, οὐχὶ ὅμως πλέον τοῦ ἐνδὲς εἰσέτι ἔτους».

**Πρόεδρος.** Ὁ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου, «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 25ης Νοεμβρίου 1920 Β. Διατάγματος «περὶ ἐπαναφορᾶς δικαστικῶν καὶ εἰσαγγελικῶν ὑπαλλήλων».

**Ν. Στράτος.** Καὶ αὐτὸ νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ψήφισμα κ. Πρόεδρε, ὡς ἐχαρακτηρίσθη καὶ τὸ προηγούμενον.

Ἐγκρίσει τῆς Συνελεύσεως γίνεται δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ κ. Στράτου καὶ γίνεται δεκτὸν τὸ ψήφισμα, γενομένων δεκτῶν τῶν τροπολογιῶν τῶν κ. **Ι. Γιαννοπούλου** καὶ **Σ. Σωτηριάδου**, ἔχον οὕτως·

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1920 Β. Διατάγματος «περὶ ἐπαναφορᾶς δικαστικῶν καὶ εἰσαγγελικῶν ὑπαλλήλων».

**Ἡ Γ' ἐν Ἀθήναις Συντακτικῇ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις**

Ψ η φ ι ζ ε ι

Ἄρθρον πρῶτον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1920 Β. Διάταγμα «περὶ ἐπαναφορᾶς δικαστικῶν καὶ εἰσαγγελικῶν ὑπαλλήλων» συγκείμενον ἐξ ἄρθρων 4, συμπληρουμένων ὡς ἔπειτα·

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων

Προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον 1.

Οἱ δυνάμει τοῦ νόμου 783 τοῦ 1917, τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 23 Νοεμβρίου 1917 καὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 1453 τοῦ 1917 διορισθέντες γραμματεῖς Εἰσαγγελιῶν ἐν γένει, διατη-

ροῦνται εἰς τὰς θέσεις των. Οἱ δὲ δυνάμει τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 8 Νοεμβρίου 1920 ἐπανερχόμενοι εἰς τὰς θέσεις των ὑπογραμματεῖς πολυμελῶν διαστηρίων, οὕτως κατὰ τὴν 14 Ἰουνίου 1917 ἦσαν ὀνομαζόμενοι γραμματεῖς Εἰσαγγελιῶν, ἐπανερχονται ὡς γραμματεῖς Εἰσαγγελιῶν εἰς τὰς θέσεις, ἃς τότε κατεῖχον. Προκυπτούσης δὲ τυχόν ἐντεῦθεν συμπτώσεως δύο γραμματέων Εἰσαγγελιῶν ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, προκαλεῖται, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἡ μετάθεσις τῶν ἤδη κατεχόντων τὰς θέσεις ταύτας εἰς ἑτέρας ἰσοβάθμους θέσεις κενάς.

Ἄρθρον 2.

Οἱ παρὰ τὸ ἄρθρον 88 τοῦ Συντάγματος, συνεπείᾳ τοῦ ἀκούρου ἀπὸ 14 Ἰουνίου 1917 Β. Διατάγματος «περὶ ἀναστάσεως τῶν Συνταγματικῶν διατάξεων περὶ δικαστικῶν καὶ εἰσαγγελικῶν ὑπαλλήλων», ἀπολυθέντες συμβολαιογράφοι καὶ φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μετὰγραφῶν, ἐπανερχονται εἰς τὰς θέσεις, ἀφ' ὧν ἀπελύθησαν. Ἐὰν δὲ αἱ θέσεις αὗται κατέχωνται ἤδη παρ' ἄλλων, προκαλεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου ἡ μετάθεσις τούτων εἰς ἑτέρας ὁμοίας θέσεις κενάς ἢ εἰς κενὰς θέσεις εἰρηνοδικῶν καὶ εἰδικῶν πταισματοδικῶν.

Ἄρθρον 3.

Οἱ παρὰ τὸ ἄρθρον 88 τοῦ Συντάγματος, συνεπείᾳ τοῦ ἀκούρου ἀπὸ 14 Ἰουνίου 1917 Β. Διατάγματος, ἀπολυθέντες καὶ εἰς τὰς θέσεις των ἤδη ἐπανερχόμενοι δικαστικοὶ καὶ εἰσαγγελικοὶ ὑπαλλήλοι, ἐὰν μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1920 ὑποβάλωσι παραίτησιν ἀπὸ τῆς θέσεώς των, θεωροῦνται, ἐν σχέσει πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως, ὡς ἀπολυθέντες ἀπὸ τῆς ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως ταύτης.

Ἄρθρον 4.

Τὸ Διάταγμα τοῦτο λογίζεται ἰσχύον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ προτέρου ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1920 Διατάγματος «περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν παρὰ τὸ Σύνταγμα ἀπολυθέντων δικαστικῶν ὑπαλλήλων».

Ἐν Τατοίῳ τῇ 25 Νοεμβρίου 1920.

Ἐν Ὄνομτι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασιλικήτωρ Ἀντιεπίστα

ΟΛΓΑ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ

Τὰ Μέλη

**Π. Τσαλδάρης, Θ. Ζαῖμης, Ν. Καλογερόπουλος, Π. Μανρομιχάλης, Δ. Γούναρης, Ι. Δ. Ράλλης.**

## "Άρθρον δεύτερον.

Οἱ συμβολαιογράφοι καὶ φύλακες ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν, εἴτινες μετὰ τὴν 14 'Ιουνίου 1917 καὶ πρὸ τῆς 4 Νοεμβρίου 1920 ἀπεμακρύνθησαν τῆς ὑπηρεσίας διὰ παραιτήσεως, δύνανται ἐπὶ αἰτήσῃ αὐτῶν, ὑποβλητέᾳ ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, καὶ κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης προκαλοῦντος Β. Διάτγμα, νὰ ἀναδιορισθῶσιν εἰς τὰς θέσεις, ἀφ' ὧν παρητήθησαν.

Ἐὰν δὲ αἱ θέσεις αὗται κατῴκωνται ἤδη παρ' ἄλλων, προκαλεῖται, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἡ μετάθεσις τούτων εἰς ὁμοίας θέσεις κενὰς ἢ εἰς κενὰς θέσεις Εἰρηγοδικῶν καὶ Εἰδικῶν Πταισματοδικῶν. Δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως ὁ ἀναδιορισμὸς εἰς θέσεις κατεχομένης παρ' ἄλλων διορισθέντων μετὰ τὴν 4 Νοεμβρίου 1920.

## "Άρθρον τρίτον.

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀνω κυρουμένου Νομοθετικοῦ Διατάγματος τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

«Οἱ παρὰ τὸ ἄρθρον 88 τοῦ Συντάγματος, συνεπείᾳ τοῦ ἀκύρου ἀπὸ 14 'Ιουνίου 1917 Β. Διατάγματος, ἀπολυθέντες καὶ εἰς τὰς θέσεις τῶν ἤδη ἐπανερχόμενοι δικαστικοὶ καὶ εἰσαγγελτικοὶ ὑπάλληλοι, ἐὰν μέχρι τέλους Μαρτίου 1921 ὑποβάλλωσι παραιτήσιν ἀπὸ τῆς θέσεώς των, θεωροῦνται ἀπολυθέντες ἀπὸ τῆς ἀποδογῆς τῆς παραιτήσεως ταύτης, ἡ δὲ σύνταξις τούτων κανονίζεται κατὰ τοὺς περὶ συντάξεων νόμου ἐπὶ τῇ βᾶσει τοῦ τελευταίου μισθοῦ των».

Γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὴν εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν καὶ σύνολον τὸ σχέδιον νόμου.

Περὶ μεταβολῆς τῶν περὶ προσόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων νόμων ΓΥΛΖ' (1909) καὶ ΓΩ' (1911)  
ἔχον οὕτως:

## "Άρθρον 1.

1) Τὸ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Ἀνώτατον Δικαστικὸν Συμβούλιον διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα, ὧν τὸ μὲν πρῶτον, ἀποσαίνεται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ὡς πρὸς τοὺς ἐμπίσθους Παρέδρους πρὸς Πρωτοδικαίους, τοὺς Πρωτοδικὰς καὶ ἀνωτέρους τούτων, καὶ τοὺς Ἀντεισαγγελεῖς τῶν Πρωτοδικῶν καὶ ἀνωτέρους τούτων, τὸ δὲ δεύτερον, ἀποφαίνεται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς εἰς τὸ ἄρθρον 90 τοῦ Συντάγματος ὑπαγομένους δικαστικοὺς ὑπαλλήλους καὶ περὶ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ νόμου ΓΥΛΖ' τοῦ 1909, ὡς ἐτροποιοήθη διὰ τοῦ νόμου ΓΩ' τοῦ 1911, διορισμοῦ, εἴτε εἰς τὰς θέσεις τῶν λοιπῶν τούτων ὑπαλλήλων, εἴτε εἰς θέσιν δικαστικοῦ ὑπογραμματέως ἢ γραφέως.

2) Τὸ πρῶτον Τμήμα τοῦ Συμβουλίου ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς Προέδρου, τοῦ Εἰσαγγελέως καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τεσσάρων Ἀρεοπαγιδῶν, ἐκλεγομένων ἐκ τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ κληρώσεως. Τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἀρείου Πάγου, κωλύμενον, ἀναπληροῖ ἐν τῇ Προεδρείᾳ τοῦ Συμβουλίου ὁ Ἀντιπρόεδρος, τούτου δὲ προεδρεύοντας, ὡς καὶ ἐν κολύματι αὐτοῦ ἢ τῶν ἄλλων τοῦ Συμβουλίου μελῶν, προσλαμβάνονται πρὸς συμπλήρωσιν αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν: α') Οἱ ἐκτὸς ἀμφοτέρων τῶν τμημάτων τοῦ Συμβουλίου Ἀρεοπαγίται, κατὰ τὴν σειράν τῆς ἀρχιότητος αὐτῶν β') οἱ ἐν τῷ ἑτέρῳ τμήματι Ἀρεοπαγίται, κατὰ τὴν σειράν τῆς ἀρχιότητος αὐτῶν. Ἐὰν δὲν μετέχῃ τοῦ Συμβουλίου, οὔτε ὁ Πρόεδρος, οὔτε ὁ Ἀντιπρόεδρος, προεδρεύει αὐτοῦ ὁ ἀρχαιότερος τῶν ἐν τῇ συνθέσει τοῦ Συμβουλίου Ἀρεοπαγιδῶν.

3) Τὸ δεύτερον τμήμα τοῦ Συμβουλίου ἀποτελεῖται ἐκ δύο Ἀρεοπαγιδῶν, ἐκλεγομένων ἐκ τῆς ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ κληρώσεως, καὶ τοῦ ἀρχαιότερου τῶν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Ἀντεισαγγελέων. Τὸν Ἀντεισαγγελεῖα τούτου, κωλύμενον, ἀναπληροῖ ὁ ἕτερος τῶν Ἀντεισαγγελέων, ἐν κολύματι δὲ καὶ τούτου, ὡς καὶ ἐν κολύματι τῶν ἄλλων τοῦ Συμβουλίου μελῶν, προσλαμβάνονται πρὸς συμπλήρωσιν αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν:

α') Οἱ ἐκτὸς ἀμφοτέρων τῶν τμημάτων τοῦ Συμβουλίου Ἀρεοπαγίται, κατὰ τὴν σειράν τῆς ἀρχιότητος αὐτῶν.

β') Οἱ ἐν τῷ ἑτέρῳ τμήματι Ἀρεοπαγίται, κατὰ τὴν σειράν τῆς ἀρχιότητος αὐτῶν. Τοῦ Συμβουλίου προεδρεύει ὁ ἀρχαιότερος τῶν ἐν τῇ συνθέσει αὐτοῦ Ἀρεοπαγιδῶν.

4) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρων 23 τοῦ νόμου ΓΥΛΖ' τοῦ 1909, καὶ τῶν ἄρθρων 20—22 τοῦ ἐκτελεστικοῦ Β. Διατάγματος τῆς 30 Δεκεμβρίου 1909 μετὰ τὰς ἐξῆς διαφορὰς: α') ὅτι ἐκ τῆς κληρωτίδος ἐξάγονται ἐξ ὁνόματι Ἀρεοπαγιδῶν, ὧν οἱ μὲν τέσσαρες, προηγούμενοι κατὰ σειράν ἐν τῇ ἐξαγωγῇ, ἀποτελοῦσι μέλη τοῦ πρώτου τμήματος τοῦ Συμβουλίου, οἱ δὲ ἕτεροι δύο, μέλη τοῦ δευτέρου τμήματος β') ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 23 τοῦ αὐτοῦ νόμου καθήκοντα γραμματεῖς ἐκπληροῖ, παρὰ τῷ πρώτῳ μὲν τμήματι τοῦ Συμβουλίου, ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου, παρὰ δὲ τῷ δευτέρῳ, ὁ Γραμματεὺς τῆς Εἰσαγγελίας τοῦ Ἀρείου Πάγου.

5) Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 104 τριμελής Ἐπιτροπὴ διατηρεῖται εἰς τὰ αὐτῶι ἀνταρραφόμενα καθήκοντα αὐτῆς.

## "Άρθρον 2.

Ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ νόμου ΓΥΛΖ' ἀμοιβὴ τῶν μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστ. Συμβουλίου ὀρί-



ζεται από της ισχύος του παρόντος νόμου, ως και δια τὸ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1920 χρονικὸν διαστήμα, εἰς δραχ. ἑκατὸν πεντήκοντα κατὰ μῆνα, διὰ δὲ τοὺς γραμματεῖς τούτου εἰς δραχ. 75 κατὰ μῆνα. Τὰ μέλη τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὰ ἀναπληρώσαντα ἀπὸ τῆς 8 Νοεμβρίου 1920 ἢ μέλλοντα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου νὰ ἀναπληρώσωσι κωλύομενα ἢ μὴ ὑπάρχοντα μέλη τοῦ Συμβουλίου, λαμβάνουσι τὴν ἀμοιβὴν τῶν ἀναπληρουμένων μελῶν, τὴν ἀναλογούσαν αὐτοῖς εἰς τὰς συνεδριάσεις, καθ' ἃς ἐγένετο ἢ ἀναπλήρωσις καὶ καθόσον αὕτη ἐγένετο εἰς δύο τοὺλάχιστον συνεδριάσεις ἐντὸς μηνός.

#### Ἄρθρον 3.

Διὰ τὸ τρέχον ἔτος καὶ ἀπὸ τῆς ισχύος τοῦ παρόντος νόμου θεωροῦνται ὥστε ἐξελέγησαν διὰ κληρώσεως μέλη, τοῦ μὲν πρώτου τμήματος τοῦ Συμβουλίου, οἱ κατὰ τὴν γενομένην ἐν μηνί Ἰανουαρίῳ ἐ. ἔ. κληρώσιν τέσσαρες προηγούμενοι κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὀνομάτων ἐκ τῆς κληρωτίδος Ἀρεοπαγίτου, τοῦ δὲ δευτέρου τμήματος, οἱ δύο ἀρχαιότεροι κατὰ τὸν διορισμὸν Ἀρεοπαγίτου, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1ου.

Γίνονται ἐπίσης δι' ἀναστάσεως δευτὰ εἰς 6' κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ σύνολον συζήτητιν τὰ σχέδια νόμου.

*Περὶ παραλαβῆς, ἐκποιήσεως κλπ. τῶν ὑπὸ τῆς Γερμανίας παραχωρουμένων τῇ Ἑλλάδι ἀντικειμένων πρὸς καὶ ἑίδος βιομηχανικὴν ἐπαρόφθωσιν», ἔχον οὕτως*

#### Ἄρθρον 1.

Ἡ παραλαβή, μεταφορά, ἀποθήκευσις, διατήρησις καὶ ἐκποίησις τῶν ὑπὸ τῆς Γερμανίας εἰς τὴν Ἑλλάδα παραχωρηθέντων ἢ παραχωρηθησομένων ἀντικειμένων, πρὸς κατ' εἶδος βιομηχανικὴν ἐπαρόφθωσιν, δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἔκτου παραρτήματος τοῦ ὁγδόου μέρους τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιών, δύναται, κατ' ἐκλογὴν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, νὰ ἐνεργηθῇ δι' ἐνὸς ἢ πλείονων δημοσίων ὑπαλλήλων, πολιτικῶν ἢ στρατιωτικῶν, δι' ἰδιωτῶν ἢ δι' ἐταιρείας, ἐνεργούντων ὡς ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Οἱ πρὸς τοῦτο ἀντιπροσωπεύοντες τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, δύναται ν' ἀρνηθῶσι τὴν παραλαβὴν εἰδους προφανῶς ἀκαταλλήλου.

Διὰ τὴν ἐν λιμένι τῆς ἡμεδαπῆς παραλαβὴν αὐτῶν, δύναται ὁ ἀρμοδῖος Ὑπουργὸς νὰ ζητήσῃ ὑποχρεωτικῶς τὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὀρισμὸν τελωνιακῶν ὑπαλλήλων. Εἰς τὴν τοιαύτην παραλαβὴν δύναται νὰ παρίσταται καὶ τεχνι-

κὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας ἢ τῆς Γεωργίας.

Τὰ τῆς ἀποθήκευσεως, διατηρήσεως τῶν εἰδῶν τούτων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ καὶ τὰ τοῦ πρὸς τοῦτο ἀπαιτηθησομένου ἐκτάκτου προσωπικοῦ μετὰ καθορισμοῦ τῆς ἡμερησίας ἀποζημιώσεώς του, μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῇ τὰς τριάκοντα δραχμάς, δύναται νὰ ὀρισθῇ διὰ Β. Διατάγματος.

Τὰ εἶδη ταῦτα δύναται νὰ ἐκποιηθῶσιν ἄνευ δημοπρασίας, μερικῶς ἢ ὅλικῶς, εἰς ἓνα ἢ πλείονας ἀγοραστὰς ἐπὶ τῇ βᾶσει τιμολογίου, καθοριζομένου παρ' ἐπιτροπῆς ὀριστησμένης διὰ Β. Διατάγματος. Οἱ ἰδιῶται ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ὑπέχουσι τὰς εὐθύνας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων.

#### Ἄρθρον 2.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἀρμοδίον Ὑπουργὸν νὰ ἀναθέσῃ εἰς τρίτους διὰ συμβάσεως, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τὸ ἔργον τῆς παραλαβῆς, μεταφορᾶς, ἀποθήκευσεως, διατηρήσεως ἢ καὶ ἐκποιήσεως τῶν εἰδῶν τούτων. Οἱ ὅροι τῆς συμβάσεως ταύτης, προσδιοριζόμενοι ἐλευθέρως μεταξὺ τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ ἐνὸς ἢ τῶν πλείονων ἑτέρων συμβαλλομένων, ὑποχρεοῦσιν αὐτοὺς καὶ τὸ Δημόσιον. Τὸ πρὸς τοῦτο συμβόλαιον, μὴ συντασσόμενον ἐνώπιον συμβολαιογράφου, ὑπόκειται εἰς τέλος δραχμῆς.

#### Ἄρθρον 3.

Ἡ ἡμερησία ἀποζημιώσις τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὀρίζεται διὰ Β. Διατάγματος, δύναται δὲ νὰ προκαταβληθῇ αὐτοῖς ὁλοσχερῶς ἢ νὰ προκαταβάλληται, κατὰ διαστήματα, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου τῆς ἐν τῇ ἡμεδαπῇ παραμονῆς των. Δύναται ἐπίσης νὰ προκαταβληθῶνται αὐτοῖς χρηματικὰ ποσὰ διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ὀσσοπορικῶν ἐξόδων των, τῶν ἐν γένει δαπανῶν μεταφορᾶς καὶ ἀσφαλίσεως τῶν ἄνω εἰδῶν, ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ μετὰ τακτικὸν χρόνον ὀριζόμενον διὰ πράξεως τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ τῶν δυναμένων νὰ προσαχθῶσι δικαιολογητικῶν. Δύναται νὰ ἐκδοθῇ ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ τοιοῦτον χρηματικὸν ἔνταλμα καὶ πρὸ τῆς ἀποδόσεως τοῦ λογαριασμοῦ προσκεδομένου τοιοῦτου ἐν ὀνόματι τοῦ αὐτοῦ δικιούχου.

Οἱ δικαιοῦχοι δύναται διὰ δηλώσεως πρὸς τὸν ἀρμοδίον Ὑπουργὸν νὰ ὀρίζωσιν εἰδικὸν πληρεξούσιον πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ἐπ' ὀνόματί των ἐκδιδομένων χρηματικῶν ἐνταλμάτων καὶ ἀποστολὴν τῶν εἰσπραττομένων ποσοτήτων πρὸς αὐτοὺς μείον τῶν δαπανῶν ἀποστολῆς.

Πᾶσα προηγηθεῖσα προκαταβολὴ διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀνωτέρω ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν εἶναι ἰσχυρά, δύναται δὲ ν' ἀποδοθῇ αὐτῷ δι' ἐκδόσεως ἰσοπόσου χρηματικῶ



ἐντάλματος ἐπ' ὀνόματι τοῦ προΐσταμένου τοῦ παρ' αὐτῷ εἰδικοῦ λογιστηρίου.

Πᾶσαι αἱ πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου ἐξοφλήσεις καὶ λοιπὰ ὀποδεικτικά συντάσσονται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου, πᾶσα δ' ἀναγκασία λεπτομέρεια πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ κανονίζεται διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρον 4.

Ἰπὸ ἴδιον κεφάλαιον, ὑποδιαιρούμενον εἰς δύο ἄρθρα, ἐγγράφεται ἀνάλογος πίστωσης εἰς τὸν εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ οἰκείου Ἰπουργείου πρὸς ἐνέργειαν πάσης δαπάνης ἀφορώσης τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου, ἰσχύοντος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως».

Περὶ καθάρσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Διαρκοῦς Δικαστηρίου Διεθνoῦς Δικαιοσύνης, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρον μόνον

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 16 Δεκεμβρίου 1920 πρωτόκολλον ὑπογραφῆς περὶ ἀναγνώρισεως τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Διαρκoῦς Δικαστηρίου Διεθνoῦς Δικαιοσύνης, τὸ συμφώνως πρὸς τὴν ὁμόφωνον ἀπόφασιν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν τῆς 13 Δεκεμβρίου 1920 καταρτισθὲν καὶ ὑπογραφέν ὑπὸ τοῦ παρ' αὐτῇ νομίμου πληρεξουσίου τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ ὁ παρηρητημένος τούτῳ ὀργανισμὸς τοῦ εἰρημένου δικαστηρίου, ὁ ἐγκριθεὶς ὁμοψήφως ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως ἐν Γενεύῃ τῇ 13ῃ Δεκεμβρίου 1920 (ν. ἡ.). ὧν τὸ κείμενον ἔπεται ἐν πρωτοτύπῳ ἀγγλικῷ καὶ γαλλικῷ, παρεπομένης καὶ ἐλληνικῆς μεταφράσεως.

### ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ

Τὰ μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, ἀντιπροσωπευόμενα παρὰ τῶν ὑπογεγραμμένων, δεόντως ἐξουσιοδοτημένων, δηλοῦσιν ὅτι ἀποδέχονται τὸν συνημμένον Ὀργανισμὸν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν Δικαστηρίου Διεθνoῦς Δικαιοσύνης, ἐγκριθέντα ὑπὸ τῆς παμψηφείας τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν ἐν Γενεύῃ τῇ 13ῃ Δεκεμβρίου 1920.

Κατὰ συνέπειαν δηλοῦσιν ὅτι ἀποδέχονται τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Δικαστηρίου κατὰ τὰς διατάξεις καὶ τοὺς ὅρους τοὺς διαλαμβανομένους ἐν τῷ εἰρημένῳ Ὀργανισμῷ.

Τὸ παρὸν πρωτόκολλον, συνταχθὲν συνωδᾷ τῇ ἀποφάσει τῆς Συνελεύσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 13 Δεκεμβρίου 1920, ἐπικυρωθήσεται. Ἐκάστη Δύναμις θέλει διαβιβάσει τὴν ἐπικύρωσιν αὐτῆς πρὸς τὸν Γε-

νικὸν Γραμματέα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, τῇ φροντίδι τοῦ ἑαυτοῦ θέλουσιν γνωστοποιηθῇ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ ὑπογράψασαι Δυνάμεις. Αἱ ἐπικυρώσεις θέλουσι μείναι κατατεθειμέναι ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Γραμματείας τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν.

Τὸ παρὸν πρωτόκολλον δύνανται νὰ ὑπογράψωσι τὰ Κράτη, τὰ ἀναφερόμενα ἐν τῷ παραρτήματι τοῦ Συμφώνου τῆς Κοινωνίας. Ὁ Ὀργανισμὸς τοῦ Δικαστηρίου θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύϊ καὶ ὁ προβλεπόμενος ὑπὸ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως.

Ἐγένετο ἐν Γενεύῃ, ἐν ἐνὶ καὶ μόνῳ πρωτοτύπῳ, οὗτινος τὸ γαλλικὸν καὶ ἀγγλικὸν κείμενον θὰ ἔχωσι τὴν αὐτὴν ἰσχύν.

Τῇ 16 Δεκεμβρίου 1920.

Διὰ τὴν Πορτογαλίαν.

ALFONSO COSTA

Διὰ τὴν Ἰαπωνίαν.

Baron HAYASHI

Διὰ τὴν Ἑλλάδα.

N. POLITIS

Διὰ τὴν Παραγουάην.

M. VELASQUEZ

Διὰ τὴν Οὐραγουάην.

I. C. BLANCO FERNANDEZ Y MONDINA

Διὰ τὴν Νέαν Ζηλανδίαν.

SIR JAMES ALLEN

Διὰ τὸ Σιάμ.

PRINCE CHAROON

Διὰ τὴν Νορβηγίαν.

HAGERUP

Διὰ τὴν Σουηδίαν.

BRANTING

Διὰ τὴν Ἑλβετίαν.

MOTTA

Διὰ τὴν Δανίαν.

H. ZAHLE

Διὰ τὸν Σαλβαδόρ.

GUSTAVO GUERRERO

A. AVILA

Διὰ τὰς Κάτω Χώρας.

LOUDON

Διὰ τὰς Ἰνδίας.  
SIR W. MEYER

Διὰ τὴν Ἰταλίαν.  
CARBO SCHANTZE

Διὰ τὴν Νότιον Ἀφρικήν.  
BLANKENBERG

Διὰ τὴν Κίνα.  
WELLINGTON KOO  
TANG—TSAI—FOU

Διὰ τὴν Γαλλίαν.  
LEON BOURGEOIS

Διὰ τὴν Πολωνίαν.  
PADEREWSKI

Διὰ τὴν Ἀγγλίαν.  
J. BALFOUR

Διὰ τὴν Βραζιλίαν.  
R. OCTAVIO  
G. DA CUNHA  
RAUL FERNANDES

Διὰ τὸν Παναμᾶν.  
Dr. ARIAS

Διὰ τὴν Κόστα—Ρίκα.  
MANUEL M. PERALTA

Διὰ τὴν Κούβαν.  
A. AGUERO  
RAFAEL MANTINEZ ORTIZ  
GARCIA ENSENAT

Διὰ τὴν Βενεζουέλαν.  
MANUEL DIAZ—RODRIGUEZ  
KEY AYALA  
ESCALANTE

Διὰ τὴν Κολομβίαν.  
URRUTIA  
A. J. KESTREPO

Διὰ τὴν Βουλγαρίαν.  
M. POMENOFF

Διὰ τὴν Περσίαν.  
ZOCA ED POWLEH

Διὰ τὴν Ρωμανίαν.  
M. E. MARGARITECO GRECIANO

Διὰ τὴν Τσεχοσλοβακίαν.  
CYRIL DUSEK

Διὰ τὸ Βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβένων.  
MILOUTINE YOVANOWITCH».

# ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Προβλεπόμενος ὑπὸ τοῦ 14ου ἄρθρου τοῦ Συμφώνου τῆς  
Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Ἔαρον 1.

Ἀνεξαρτήτως τοῦ Δικιτητικοῦ Δικαστηρίου, τοῦ καθο-  
ρισθέντος ὑπὸ τῶν συμβάσεων τῆς Χάγης τοῦ 1899 καὶ  
1907, καὶ τῶν εἰδικῶν Δικιτητικῶν Δικαστηρίων εἰς ἃ μέ-  
νουσι πάντοτε τὰ Κράτη ἐλεύθερα νὰ ἐμπιστευθῶσι τὴν  
λύσιν τῶν διαφορῶν αὐτῶν, ἰδρύεται, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ  
14ῳ τοῦ Συμφώνου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, «Διαρκὲς  
Δικαστήριον Διεθνῶς Δικαιοσύνης».

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Ὁργάνωσις τοῦ Δικαστηρίου.

Ἔαρον 2.

Τὸ Διαρκὲς Δικαστήριον Διεθνῶς Δικαιοσύνης εἶναι  
Σῶμα δικαστῶν ἀνεξαρτήτων, ἐκλεγομένων ἀδιακρίτως  
τῆς ἐαυτῶν ἐθνικότητος, μεταξὺ προσώπων ἀπολαύοντων  
ὑψίστης ἠθικῆς ὑπολήψεως καὶ συνενούντων τοὺς ἀπαι-  
τούμενους ὅρους πρὸς ἐνάσκησιν ἐν ταῖς οἰκείαις αὐτῶν  
Χώραις τῶν ἀνωτάτων δικαστικῶν λειτουργημάτων, ἢ νο-  
μομαθῶν, κεκτημένων γενικὴν ἐγνωσμένην ἀρμοδιότητα  
ἐπὶ τῶν θεμάτων τοῦ διεθνῶς δικαίου.

Ἔαρον 3.

Τὸ Δικαστήριον ἀπαρτίζεται ἐκ δέκα πέντε μελῶν,  
ἐνδεκα τακτικῶν δικαστῶν καὶ τεσσάρων ἀναπληρωματικῶν.  
Ὁ ἀριθμὸς τῶν τε τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν δικα-  
στῶν δύναται ν' αὐξηθῇ ἐνδεχομένως ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως,  
τῇ προτάσει τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, μέ-  
χρι δεκαπέντε τακτικῶν δικαστῶν καὶ ἕξ ἀναπληρωματικῶν.

Ἔαρον 4.

Τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου ἐκλέγονται ὑπὸ τῆς Συν-  
ελεύσεως καὶ τοῦ Συμβουλίου, ἐκ καταλόγου προσώπων

προτεινομένων παρὰ τῶν ἐθνικῶν ἐμάδων τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, συμφώνως πρὸς τὰς ἀκολουθούς διατάξεις.

Προκειμένου περὶ τῶν μελῶν τῆς Κοινωνίας, ἅτινα δὲν ἀντιπροσωπεύονται εἰς τὸ Διαιτητικὸν Δικαστήριον, οἱ κατάλογοι τῶν ὑποψηφίων θέλουσιν ὑποβληθῇ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ἐμάδων, ἐπὶ τούτῳ παρὰ τῶν Κυβερνήσεων αὐτῶν ὀριζομένων, ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ὅροις, τοῖς καθωρισμένοις διὰ τὰ μέλη τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 44 τῆς συμβάσεως τῆς Χάγης τοῦ 1907 περὶ τοῦ εἰρηνικοῦ διακανονισμοῦ τῶν διεθνῶν συρράξεων.

”Ἀρθρον 5.

Τρεῖς τοῦλάχιστον μῆνας πρὸ τῆς ἐκλογῆς, ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν προσκαλεῖ ἐγγράφως τὰ μέλη τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἀνήκοντα εἰς τὰ Κράτη τὰ ἀναφερόμενα ἐν τῷ παραρτήματι τοῦ Συμφώνου ἢ τὰ μεταγενεστέρως προσχωρήσαντα εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἑθνῶν, ὡς καὶ τὰ πρόσωπα τὰ ὀρισθέντα, συναρᾷ τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 4, ἵνα προβῶσιν ἐντὸς ὀρισμένης προθεσμίας, κατ’ ἐθνικὰς ἐμάδας, εἰς τὴν ὑπόδειξιν τῶν προσώπων τῶν δυναμένων νὰ ἐκπληρώσωσι τὸ λειτούργημα μέλους τοῦ Δικαστηρίου.

Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται ἐκάστη ἐμάς νὰ ὑποδείξῃ πλείονα τῶν τεσσάρων προσώπων, ἐξ ὧν δύο τὸ πολὺ τῆς ἰδίας αὐτῆς ἐθνικότητος. Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ ὑποβληθῇ ἀριθμὸς ὑποψηφίων, ὑπερβαίνων τὸ διπλάσιον τῶν πληρωτέων θέσεων.

”Ἀρθρον 6.

Συνιστᾶται πρὸς ἐκάστην ἐθνικὴν ἐμάδα ὅπως, πρὶν ἢ προβῇ εἰς τὴν ὑπόδειξιν ὑποψηφίων, συμβουλευθῇ τὸ Ἀνώτατον Δικαστήριον, τὰ Πανεπιστήμια καὶ τὰς Νομικὰς Σχολὰς, τὰς Ἑθνικὰς Ἀκαδημίας καὶ τὰ ἐθνικὰ τμήματα τῶν Διεθνῶν Ἀκαδημιῶν τοῦ Δικαίου.

”Ἀρθρον 7.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν καταρτίζει, κατ’ ἀλφαβητικὴν τάξιν, κατάλογον πάντων τῶν οὕτως ὑποδειχθέντων προσώπων. Μόνον τὰ πρόσωπα ταῦτα εἶναι ἐκλέξιμα, ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 παραγράφου 2.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς κοινοποιεῖ τὸν κατάλογον τοῦτον εἰς τε τὴν Συνέλευσιν καὶ τὸ Συμβούλιον.

”Ἀρθρον 8.

Ἡ Συνέλευσις καὶ τὸ Συμβούλιον προβαίνουν, ἀνεξαρτήτως ἀλλήλων, εἰς τὴν ἐκλογὴν, πρῶτον τῶν τακτικῶν δικαστῶν, ἀκολούθως δὲ τῶν ἀναπληρωματικῶν.

”Ἀρθρον 9.

Κατὰ πᾶσαν ἐκλογὴν οἱ ἐκλογεῖς δεόν νὰ ἔχωσιν ὑπ’ ὄψει ὅτι τὰ πρόσωπα, τὰ καλούμενα νὰ μετάσχῳσι τοῦ Δικαστηρίου, οὐ μόνον συγκεντροῦσιν ἕκαστον ἐν ἑαυτῷ τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα, ἀλλ’ ἐξασφαλίζουν ἐν τῷ συνόλῳ τὴν ἐκπροσώπησιν τῶν μεγάλων τοῦ πολιτισμοῦ μορφῶν καὶ τῶν κυριωτέρων δικαστικῶν συστημάτων τοῦ κόσμου.

”Ἀρθρον 10.

Ἐκλέγονται οἱ συγκεντροῦντες τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν ἐν τε τῇ Συνελεύσει καὶ τῷ Συμβουλίῳ.

Ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ διπλὸν ψηφοδέλτιον τῆς Συνελεύσεως καὶ τοῦ Συμβουλίου περιελάμβανε περισσοτέρους τοῦ ἐνὸς ὑψηλούς τοῦ αὐτοῦ μέλους τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, ἐκλέγεται μόνον ὁ πρεσβύτερος τὴν ἡλικίαν.

”Ἀρθρον 11.

Ἐὰν μετὰ τὴν πρώτην ἐκλογικὴν συνεδρίασιν μένωσιν ἀκόμη κεναὶ ἑδραι πρὸς συμπλήρωσιν, ἡ ἐκλογὴ ἐπαναλαμβάνεται ἐκ δευτέρου κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ ἐκ τρίτου.

”Ἀρθρον 12.

Ἐὰν, μετὰ τὴν τρίτην ἐκλογικὴν συνεδρίαν, μένωσιν ἀκόμη κεναὶ ἑδραι πρὸς πλήρωσιν, δύναται νὰ καταρτισθῇ ἐν πάσῃ στιγμῇ, τῇ αἰτήσῃ, εἴτε τῆς Συνελεύσεως εἴτε τοῦ Συμβουλίου, ἐξαμελὴς μεσάζουσα Ἐπιτροπὴ, τῶν τριῶν αὐτῆς μελῶν ὀριζομένων ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως, τῶν δ’ ἐτέρων τριῶν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου, ὅπως ἐκλέξῃ δι’ ἐκάστην κενὴν ἑδραν ἓνα ὑποψήφιον, ὑποβαλλόμενον εἰς τὴν κεχωρισμένην ἔγκρισιν τῆς Συνελεύσεως καὶ τοῦ Συμβουλίου.

Ἐν τῷ καταλόγῳ τούτῳ δύνανται ν’ ἀναγραφῶσιν ἡμιψήφως πάντα τὰ πληροῦντα τοὺς ἀπαιτούμενους ὅρους πρόσωπα καὶ ἐὰν ἀκόμη δὲν ᾔθελον εἶναι ἀναγεγραμμένα ἐν τῷ καταλόγῳ τῷ προβλεπομένῳ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5.

Ἐὰν ἡ μεσάζουσα Ἐπιτροπὴ ᾔθελε βεβαιωθῇ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐκλογὴν, τὰς κενὰς ἑδρας συμπληροῦσι τὰ ἤδη διορισθέντα μέλη τοῦ Δικαστηρίου, ἐντὸς προθεσμίας ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου, ἐκλέγοντα τοὺς διορισθησομένους ἐκ τῶν προσώπων, ἅτινα ἔτυχον ψήφου, εἴτε ἐν τῇ Συνελεύσει εἴτε ἐν τῷ Συμβουλίῳ.

Ἐὰν μεταξὺ τῶν δικαστῶν ὑπάρχῃ ἰσοψηφία, ἡ ψῆφος τοῦ πρεσβυτέρου τὴν ἡλικίαν δικαστοῦ κατισχύει.

”Ἀρθρον 13.

Τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου ἐκλέγονται διὰ μίαν ἑννεαετίαν. Εἰσὶν ἐπανεκλέξιμα. Παραμένουσιν ἐν ὑπηρεσίᾳ μέ-

χρὶς ἀντικαταστάσεως αὐτῶν. Μετὰ τὴν ἀντικατάστασιν ταύτην ἐξακολουθοῦσιν ἐκδικάζοντα τὰς ὑποθέσεις, ὧν ἤδη ἔχουσιν ἐπιληφθῆ.

Ἔρθρον 14.

Αἱ χρηρεύουσαι ἔδραι πληροῦνται, καθ' ὃν τρόπον ἐνηργήθη ἡ πρώτη ἐκλογή. Τὸ μέλος τοῦ Δικαστηρίου, τὸ ἐκλεγέν εἰς ἀντικατάστασιν ἑτέρου, αὐτὸς ἢ ἐντολὴ δὲν ἔχει εἰσέτι λήξει, συμπληροῦ τὸν χρόνον τῆς ἐντολῆς τοῦ προκατόχου αὐτοῦ.

Ἔρθρον 15.

Οἱ ἀναπληρωματικοὶ δικασταὶ καλοῦνται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ πίνακος.

Ὁ πίναξ οὗτος καταρτίζεται ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν κατὰ πρῶτον λόγον τῆς προτεραιότητος τῆς ἐκλογῆς, εἴτα δὲ τῆς καθ' ἡλικίαν ἀρχαιότητος.

Ἔρθρον 16.

Τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου δὲν δύνανται ν' ἀσκήσωσι πολιτικὴν ἢ διοικητικὴν ὑπηρεσίαν. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν ἀναπληρωματικῶν δικαστῶν ἐφ' ὅσον δὲν ἀσκούσι τὴν παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ ὑπηρεσίαν αὐτῶν.

Ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας ἀποφαίνεται τὸ Δικαστήριον.

Ἔρθρον 17.

Τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου δὲν δύνανται ν' ἀσκήσωσι τὰ ἔργα πράκτορος, συμβούλου ἢ δικηγόρου ἐπ' οὐδεμιᾶς ὑποθέσεως φύσεως διεθνούς. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται διὰ τοὺς ἀναπληρωματικοὺς δικαστάς, εἰμὴ μόνον ὡς πρὸς τὰς ὑποθέσεις, δι' αἷς κέκληνται νὰ ἐνασκήσωσι τὰ καθήκοντα αὐτῶν παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ.

Δὲν δύνανται νὰ μετάσχῃσι τοῦ διακανονισμοῦ ὑποθέσεως, ἐφ' ᾗς προηγουμένως ἔλαβον μέρος ὡς πράκτορες, σύμβουλοι ἢ δικηγόροι τοῦ ἐνὸς τῶν διαδίκων, ὡς μέλη ἐθνικοῦ ἢ διεθνούς Δικαστηρίου, ἐξεταστικῆς τινος ἐπιτροπῆς ἢ ὑφ' οἵανδήποτε ἄλλην ιδιότητα. Ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας ἀποφαίνεται τὸ Δικαστήριον.

Ἔρθρον 18.

Τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου δὲν δύνανται ν' ἀπολυθῶσι τῆς θέσεως αὐτῶν, ἐκτὸς ἐάν, καθ' ὁμῶφνον κρίσιν τῶν λοιπῶν μελῶν, ἔπαυσαν ἀνταποκρινόμενα εἰς τοὺς ἀπαιτούμενους ὅρους.

Περὶ τούτου γνωστοποιεῖται ἐπισήμως ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν ὑπὸ τοῦ Δικαστικοῦ Γραμματέως.

Ἡ τοιαύτη ἀνακοίνωσις συνεπάγεται χρεῖαν τῆς θέσεως.

Ἔρθρον 19.

Τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν ἑαυτῶν καθήκοντων ἀπολαύουσι τῶν διπλωματικῶν προνομίων καὶ ἀτελειῶν.

Ἔρθρον 20.

Πᾶν μέλος τοῦ Δικαστηρίου ὀφείλει, πρὶν ἢ εἰσελθῆ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, νὰ ἀναλάβῃ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐπίσημον ὑποχρέωσιν. ὅτι θέλει ἐνασκήσει τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ἐν πλήρει ἀμεροληψίᾳ καὶ ἐν πάσῃ συνειδήσει.

Ἔρθρον 21.

Τὸ Δικαστήριον ἐκλέγει διὰ μίαν τριετίαν τὸν πρόεδρον καὶ ἀντιπρόεδρον αὐτοῦ, οἵτινες εἰσὶν ἐπανεκλέξιμοι, καὶ διορίζει τὸν Δικαστικὸν αὐτοῦ Γραμματέα.

Ἡ ὑπηρεσία τοῦ Δικαστικοῦ Γραμματέως δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Δικαστικοῦ Δικαστηρίου.

Ἔρθρον 22.

Ὡς ἔδρα τοῦ Δικαστηρίου ὀρίζεται ἡ Χάγη.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Δικαστικὸς Γραμματεὺς ἐδρεύουσιν ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ Δικαστηρίου.

Ἔρθρον 23.

Τὸ Δικαστήριον συνέρχεται εἰς Σύνοδον ἅπαξ τοῦ ἔτους.

Ἡ Σύνοδος αὕτη, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντιτίθεται διάταξις τις τοῦ κανονισμοῦ τοῦ Δικαστηρίου, ἀρχεται τῇ 15 Ἰουνίου καὶ ἐξακολουθεῖ μέχρι ἐξαντλήσεως τῶν ὑποθέσεων.

Ὁ Πρόεδρος συγκαλεῖ τὸ Δικαστήριον εἰς ἑκτακτὸν Σύνοδον, ἐσάκις αἱ περιστάσεις ἤθελον ἀπαιτήσῃ τοῦτο.

Ἔρθρον 24.

Ἐάν, ἕνεκα εἰδικοῦ τινος λόγου, μέλος τι τοῦ Δικαστηρίου ἤθελε κρίνει ὅτι δὲν δύναται νὰ συμμετάσχῃ εἰς τὴν ἐκδίκασιν ὠρισμένης τινὸς ὑποθέσεως, γνωστοποιεῖ περὶ τούτου τὸν Πρόεδρον.

Ἐάν ὁ Πρόεδρος ἤθελε κρίνει ὅτι μέλος τι τοῦ Δικαστηρίου, ἕνεκα εἰδικοῦ τινος λόγου, δὲν ὀφείλει νὰ συμμετάσχῃ τῆς ἐκδίκασεως ὠρισμένης τινὸς ὑποθέσεως, γνωστοποιεῖ περὶ τούτου τὸ περὶ οὗ πρόκειται μέλος.

Ἐάν, ἐν περιπτώσει τοιαύταις, τὸ μέλος τοῦ Δικαστηρίου καὶ ὁ Πρόεδρος εὔρηνται ἐν διαφωνίᾳ, ἀποφαίνεται τὸ Δικαστήριον.

Ἔρθρον 25.

Τὸ Δικαστήριον ἐνασκεῖ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ἐν πλήρει

συνεδριάσει, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ ἐξαίρεσις ρητῶς προβλεπομένη.

Ἐὰν δὲν ἐπιτευχθῇ ἡ παρουσία ἑνδεκα τακτικῶν δικαστικῶν λειτουργῶν, ὁ ἀριθμὸς οὗτος συμπληροῦται διὰ τῆς ἀναλήψεως ὑπηρεσίας ἀναπληρωματικῶν δικαστῶν.

Ἐάν, ἐν τούτοις, δὲν ὑπάρχουσι διαθέσιμοι ἑνδεκα δικασταὶ, ἀριθμὸς ἑννέα δικαστῶν ἐστὶν ἐπαρκὴς πρὸς συγκρότησιν τοῦ Δικαστηρίου.

Ἄρθρον 26.

Διὰ τὰς ἀφορώσας τὴν ἐργασίαν ὑποθέσεις καὶ εἰδικῶς προκείμενου περὶ τῶν υποθέσεων τῶν προβλεπομένων ἐν τῷ XIII μέρει (Ἔργασία) τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιδῶν καὶ ἐν τοῖς ἀντιστοίχοις κεφαλαίοις τῶν λοιπῶν Συνθηκῶν Εἰρήνης, τὸ Δικαστήριον θέλει ἐκδικάζει κατὰ τοὺς ἀκολουθοῦντες ὅρους.

Δι' ἐκάστην χρονικὴν περίοδον τὸ Δικαστήριον θέλει καταρτίζει εἰδικὸν Τμήμα, συγκείμενον ἐκ πέντε δικαστῶν, λαμβανομένων κατὰ τὸ δυνατόν ὑπ' ὅψιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 διατάξεων. Πρὸς τούτοις θέλουσιν ἰρισθῇ δύο δικασταὶ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ τυχόν κωλυθησομένου νὰ παρεδρεύσῃ.

Τὸ Τμήμα τοῦτο θὰ ἐκδικάζῃ τῇ αἰτήσῃ τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν. Ἐλλείψει τοιαύτης αἰτήσεως τὸ Δικαστήριον θὰ συνεδριάξῃ μετὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 προβλεπομένου ἀριθμοῦ δικαστῶν. Ἐν ἐκάστῃ περιπτώσει οἱ δικασταὶ συμπαραστατοῦνται ὑπὸ τεσσάρων Τεχνικῶν Παρέδρων, συμπαραδρευνόντων αὐτοῖς μετὰ συμβουλευτικῆς ψήφου καὶ ἐξασφαλίζόντων δικαίαν ἐκπροσώπησιν τῶν ὑπὸ κρίσιν συμφερόντων.

Ἐὰν τὸ ἐν μόνον τῶν διαδίκων μερῶν ἔχῃ ὑπὴρκόν τω, λαμβάνοντα μέρος δικαστοῦ ἐν τῷ τμήματι τῷ προβλεπομένῳ ὑπὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου, ὁ Πρόεδρος θέλει παρακαλέσει ἕτερον δικαστὴν νὰ παραχωρήσῃ τὴν θέσιν του εἰς δικαστὴν ἐκλεγόμενον παρὰ τοῦ ἐτέρου διαδίκου, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 31.

Οἱ Τεχνικοὶ Πάρεδροι ἐκλέγονται ἐν ἐκάστῃ εἰδικῇ περιπτώσει, συμφώνως πρὸς τοὺς κανόνας τῆς διαδικασίας, τοὺς προβλεπομένους ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 30, ἐκ καταλόγου «Παρέδρων δι' ἐργατικὰς διαφοράς», ἀπαρτιζομένου ἐκ προσώπων συνιστωμένων ἀνὰ δύο ὑφ' ἐκάστου Μέλους τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν καὶ ἰσαριθμῶν ἄλλων συνιστωμένων παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου τῆς Ἐργασίας.

Τὸ Συμβούλιον θὰ ὑποδείξῃ ἐξ ἡμισείας τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἐργατῶν καὶ ἐξ ἡμισείας τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἐργοδοτῶν, ἐκ τοῦ καταλόγου τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ

τοῦ ἄρθρου 412 τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιδῶν καὶ τῶν σχετικῶν ἄρθρων τῶν λοιπῶν Συνθηκῶν Εἰρήνης.

Ἐν ταῖς ἀφορώσαις τὴν Ἔργασίαν ὑποθέσει τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον δύναται νὰ παράσῃ εἰς τὸ Δικαστήριον πάσας τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας καὶ ἐπὶ τῷ τέλει τούτῳ θ' ἀνακοινῶνται εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Γραφείου τούτου πᾶσαι αἱ ἐγγράφως ὑποβαλλόμεναι διαδικαστικαὶ πράξεις.

Ἄρθρον 27.

Προκείμενου περὶ ὑποθέσεων ἀφορώσων τὴν διαμετακόμισιν καὶ συγκοινωνίαν καὶ εἰδικῶς περὶ τῶν υποθέσεων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ XII μέρους (λιμένες, ὑδάτινοι καὶ σιδηροδρομικαὶ ἰδοί) τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιδῶν καὶ τὰ σχετικὰ μέρη τῶν λοιπῶν Συνθηκῶν Εἰρήνης, τὸ Δικαστήριον ἐκδικάζει ὡς ἔπεται.

Δι' ἐκάστην τριετὴ χρονικὴν περίοδον τὸ Δικαστήριον θέλει καταρτίσει εἰδικὸν τμήμα, συγκείμενον ἐκ πέντε Δικαστῶν, οἵτινες ὀρίζονται λαμβανομένων κατὰ τὸ δυνατόν ὑπ' ὅψιν τῶν τῷ ἄρθρῳ 9 διατάξεων. Πρὸς τούτοις θέλουσιν ἰρισθῇ δύο δικασταὶ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ τυχόν κωλυθησομένου νὰ συνεδριάσῃ. Τὸ Τμήμα τοῦτο συνεδριάζει τῇ αἰτήσῃ τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν. Ἐλλείψει τοιαύτης αἰτήσεως, τὸ Δικαστήριον συνεδριάζει ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 προβλεπομένου ἀριθμοῦ δικαστῶν. Ἐὰν οἱ διάδικοι ἐπιθυμοῦσιν ἢ ἐὰν τὸ Δικαστήριον ᾔθελεν ἀποφασίσει, οἱ δικασταὶ παραστατοῦνται ὑπὸ δύο τεχνικῶν παρέδρων συμπαραδρευνόντων καὶ ἐχόντων δικαίωμα συμβουλευτικῆς ψήφου. Ἐὰν τὸ ἐν μόνον τῶν μερῶν ἔχῃ ὑπὴρκόν του, ὅστις λαμβάνει μέρος ὡς δικαστὴς ἐν τῷ Τμήματι, τῷ ἐν τῇ προηγουμένη παραγράφῳ, ὁ Πρόεδρος θέλει παρακαλέσει ἕτερον δικαστὴν νὰ παραχωρήσῃ τὴν θέσιν του εἰς δικαστὴν ἐκλεγόμενον παρὰ τοῦ ἐτέρου διαδίκου, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 31.

Οἱ Τεχνικοὶ Πάρεδροι ἐκλέγονται ἐν ἐκάστῃ εἰδικῇ περιπτώσει, κατὰ τοὺς κανόνας τῆς διαδικασίας τοὺς προβλεπομένους ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 40, ἐκ καταλόγου Παρέδρων διὰ διαφορὰς διαμετακομίσεως καὶ συγκοινωνιῶν συγκείμενου ἐκ προσώπων ὑποβαλλομένων ἀνὰ δύο ὑφ' ἐκάστου Μέλους τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν.

Ἄρθρον 28.

Τὰ εἰδικὰ τμήματα, τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων 26 καὶ 27, δύναται τῇ συναινέσει τῶν διαδίκων νὰ συνεδριάζωσι καὶ ἀλλαχοῦ ἐκτὸς τῆς Χάγης.

Ἄρθρον 29.

Πρὸς ταχεῖαν διεκπεραίωσιν τῶν υποθέσεων τὸ Δικα-



στήριον καταρτίζει ἐτησίως τμήμα ἐκ τριῶν δικαστῶν, κεκλημένον νὰ ἐκδικάζῃ κατὰ συνοπτικὴν διαδικασίαν ὑσάκις ἤθελον ζητήσει τοῦτο οἱ διάδικοι.

”Αρθρον 30.

Τὸ Δικαστήριον καθορίζει διὰ κανονισμοῦ τὸν τρόπον καθ’ ὃν θέλει ἀσκήσῃ τὰ ἑαυτοῦ καθήκοντα. Κανονίζει ὠρισμένως τὰ τῆς συνοπτικῆς διαδικασίας.

”Αρθρον 31.

Οἱ δικασταὶ τῆς ἐθνικότητος ἑκατέρου τῶν διαδίκων διατηροῦσι τὸ δικαίωμα νὰ συμμετάσχῃσι τῆς ἐκδικάσεως ὑποθέσεως, ἥς τὸ Δικαστήριον ἔχει ἤδη ἐπιληφθῇ.

’Εὰν ἐν τῷ συγκροτηθέντι δικαστηρίῳ ἐδρεύῃ δικαστὴς ἐθνικότητος τοῦ ἐνὸς μόνον τῶν διαδίκων, ὁ ἕτερος δύναται νὰ ὀρίσῃ ὕπως συμπαραδρεύσῃ, ἕνα ἀναπληρωτικὸν δικαστήν, ἐὰν εὐρίσκηται τοιοῦτος τῆς ἐθνικότητος αὐτοῦ. ’Εὰν δὲν ὑπάρχῃ, δύναται νὰ ἐκλέξῃ δικαστὴν λαμβανόμενον κατὰ προτίμησιν ἐκ τῶν προσώπων τῶν προταθέντων, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5.

’Εὰν ἐν τῷ Δικαστηρίῳ οὐδεὶς δικαστὴς ὑπάρχῃ τῆς ἐθνικότητος τῶν διαδίκων μερῶν, ἑκάτερος τούτων δύναται νὰ προβῇ εἰς τὸν διορισμὸν ἢ ἐκλογὴν ἐνὸς δικαστοῦ κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ τρόπον.

’Οταν πλείστοι τῶν διαδίκων εἰσιν ἑμβόδιοι, πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν προηγουμένων διατάξεων λογίζονται ὡς εἷς καὶ μόνος διάδικος.

’Εν περιπτώσει ἀμφιβολίας ἀποφαίνεται τὸ Δικαστήριον.

Οἱ ὀρισθέντες ἢ ἐκλεγέντες δικασταὶ κατὰ τὰς παραγράφους 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου δεόν νὰ πληρῶσι τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 2, 16, 17, 20, 24 τοῦ παρόντος Ὁργανισμοῦ. Δικάζουσιν ἐν ἴσῃ μοίρᾳ πρὸς τοὺς συναδέλφους αὐτῶν.

”Αρθρον 32.

Οἱ τακτικοὶ δικασταὶ λαμβάνουσιν ἡμερησίαν ἀποζημίωσιν ὀρισθησομένην ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, τῇ προτάσει τοῦ Συμβουλίου. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐλαττωθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δικαστοῦ.

’Ο Πρόεδρος λαμβάνει εἰδικὴν ἀποζημίωσιν καθορισομένην κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ.

’Ο Ἀντιπρόεδρος, οἱ δικασταὶ καὶ οἱ ἀναπληρωματικοὶ δικασταὶ, λαμβάνουσι κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν ἑαυτῶν καθηκόντων ἀποζημίωσιν καθορισθησομένην κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Εἰς τοὺς τακτικοὺς καὶ τοὺς ἀναπληρωματικοὺς δικαστάς, οἵτινες δὲν διαμένουσιν ἐν τῇ ἑδρᾷ τοῦ Δικαστηρίου, καταβάλλονται τὰ ἀναγκαῖα πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἰδοιπορικὰ ἐξόδα. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον κανονίζονται καὶ αἱ ἀποζημιώσεις αἱ ὀφειλόμεναι πρὸς τοὺς ὀρισθέντας ἢ ἐκλεγέντας δικαστάς, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 31φ.

Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ δικαστικοῦ γραμματέως κανονίζονται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῇ προτάσει τοῦ Δικαστηρίου.

Τῇ προτάσει τοῦ Συμβουλίου, ἡ Συνέλευσις τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν θέλει ἐγκρίνει εἰδικὸν κανονισμόν, καθορίζοντα τοὺς ὅρους, ὑφ’ οὓς θὰ καταβάλλωνται συντάξεις εἰς τὸ προσωπικόν τοῦ Δικαστηρίου.

”Αρθρον 33.

Τὰ ἐξόδα τοῦ Δικαστηρίου βαρύνουσι τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἑθνῶν, καθ’ ὃν τρόπον ἤθελον ἀποφασίσῃ περὶ τούτου ἡ Συνέλευσις τῇ προτάσει τοῦ Συμβουλίου.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ II.

Ἁρμοδιότης τοῦ Δικαστηρίου.

”Αρθρον 34.

Μόνα τὰ Κράτη ἢ τὰ μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ παρίστανται ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου.

”Αρθρον 35.

Ἡ εἰς τὸ Δικαστήριον προσφυγὴ ἐπιτρέπεται εἰς τὰ μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν καθὼς καὶ εἰς τὰ Κράτη τὰ ἀναφερόμενα ἐν τῷ παραρτήματι τοῦ Συμφώνου.

Οἱ ὅροι, ὑφ’ οὓς ἐπιτρέπεται ἡ προσφυγὴ εἰς τὰ ἄλλα Κράτη, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν ἰδιαιτέρων διατάξεων τῶν ἐν ἰσχύϊ συνθηκῶν, κανονίζονται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει χωρὶς νὰ ᾖ δυνατόν ἐκ τούτου νὰ προκύψῃ οἰαδήποτε πρὸ τοῦ Δικαστηρίου διὰ τοὺς διαδίκους ἀνισότης.

’Οταν Κράτος μὴ διατελοῦν μέλος τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν τυγχάνῃ διάδικος, τὸ Δικαστήριον θέλει ὀρίσῃ τὴν συνεισφορὰν εἰς ἣν θέλει ὑποβληθῇ ὁ διάδικος οὗτος.

”Αρθρον 36.

Ἡ Ἁρμοδιότης τοῦ Δικαστηρίου ἐκτείνεται ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως ἥτις ἤθελον ὑποβληθῇ αὐτῷ ὑπὸ τῶν διαδίκων, ὡς καὶ ἐπὶ πασῶν τῶν εἰδικῶν περιπτώσεων, τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ἐν ἰσχύϊ συνθηκῶν καὶ συμβάσεων.

Τὰ μέλη τῆς Κοινωνίας καὶ τὰ Κράτη τὰ ἀναφερόμενα ἐν τῷ παραρτήματι τοῦ Συμφώνου δύνανται, εἴτε κατὰ τὴν ὑπογραφὴν ἢ ἐπικύρωσιν τοῦ πρωτοκόλλου, φτίνι προσήρτηται ὁ παρὼν Ὁργανισμός, εἴτε μεταγενεστέρως, νὰ δηλώ-



σωσιν ὅτι ἀναγνωρίζουσιν ἀπὸ τοῦδε ὡς ὑποχρεωτικὴν, αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ εἰδικῆς τινος συμβάσεως ἐναντι παντὸς μέλους ἢ Κράτους ἀναλαμβάνοντος τὴν ἰδίαν ὑποχρέωσιν, τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ πασῶν ἢ ἐπὶ τινων μόνων κατηγοριῶν δικαστικῶν διαφορῶν ἔχουσιν ὡς ἀντικείμενον·

α') Τὴν ἐρμηνείαν συνθήκης τινός.

β') Πᾶν ζήτημα διεθνoῦς δικαίου.

γ') Τὴν ὑπόστασιν παντὸς γεγονότος, ὅπερ ἐὰν ἐβεβαιούτο θὰ ἀπετέλει παραβίασιν διεθνoῦς ὑποχρέωσης.

δ') Τὴν φύσιν ἢ τὴν ἔκτασιν τῆς ὀφειλομένης ἐπανορθώσεως, διὰ τὴν ἀθέτησιν διεθνoῦς τινος ὑποχρέωσης.

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δῆλωσις δύναται νὰ γίνῃ ἀπλῶς καὶ ἀνεπιφυλάκτως ἢ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀμοιβαιότητος ἐκ μέρους πλείστον ἢ τινων μόνων μελῶν ἢ Κρατῶν ἢ δι' ὀρισμένην προθεσμίαν.

Ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως περὶ τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Δικαστηρίου, ἀποφαίνεται τὸ Δικαστήριον τοῦτο.

Ἄρθρον 37.

Ὅσάκις σύμβασίς τις ἢ συνθήκη ἐν ἰσχύϊ προνοεῖ περὶ παραπομπῆς εἰς δικαιοδοσίαν τινὰ καθορισθεσμένην παρὰ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, τὴν δικαιοδοσίαν ταύτην ἀσκεῖ τὸ Δικαστήριον τοῦτο.

Ἄρθρον 38.

Τὸ Δικαστήριον ἐφαρμόζει·

1) Τὰς διεθνεῖς συμβάσεις, εἴτε γενικὰς εἴτε εἰδικὰς, τὰς καθιερούσας κανόνας ρητῶς ἀναγνωρισμένους παρὰ τῶν διαδίκων Κρατῶν.

2) Τὰ διεθνῇ ἔθιμα ὡς ἀποτελοῦντα ἀπόδειξιν γενικῆς πρακτικῆς, ἀναγνωρισμένης ὡς κανόνος δικαίου.

3) Τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου τὰς παραδεδεγμένας ὑπὸ τῶν πεπολιτισμένων Ἑθνῶν.

4) Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 59, τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις καὶ τὰ δόγματα τῶν μᾶλλον διακεκριμένων δημοσιολόγων, ὡς βοηθητικὸν μέσον καθορισμοῦ τῶν κανόνων τοῦ δικαίου.

Ἡ παρούσα διάταξις οὐδόλως θίγει τὸ δικαίωμα τοῦ Δικαστηρίου, ὅπως συμφωνούντων τῶν διαδίκων κρίνῃ κατὰ τὸ ὅρθον καὶ τὸ ἴσον (ex aequo et bono).

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙΙ.

#### Διαδικασία.

Ἄρθρον 39.

Αἱ ἐπίσημοι τοῦ Δικαστηρίου γλῶσσαι εἰσιν ἡ Γαλλικὴ καὶ Ἀγγλική. Ἐὰν οἱ διάδικοι συμφωνῶσιν ὅπως

ἡ ἀπόφασις ἐκδοθήσεται εἰς τὴν γλῶσσαν ταύτην. Ἐὰν οἱ διάδικοι συμφωνῶσιν ὅπως ἡ ἀπόφασις ἐκδοθήσεται εἰς τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν.

Ἐν ἐλλείψει συμφωνίας ὁρίζουσιν τὴν γλῶσσαν. ἥς γενήσεται χρῆσις, οἱ διάδικοι δύναται νὰ μεταχειρισθῶσιν ἐν τῇ ὑπερασπίσει ἐκείνην τῶν δύο γλωσσῶν, ἣν ἤθελον προτιμήσει, καὶ ἡ ἀπόφασις ἐκδοθήσεται γαλλιστὶ καὶ ἀγγλιστὶ. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ Δικαστήριον θὰ καθορίσῃ συγχρόνως πότερον τῶν κειμένων ἔσται τὸ ἐπίσημον.

Τῇ αἰτήσῃ τῶν διαδίκων, τὸ Δικαστήριον δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν χρῆσιν καὶ ἄλλης γλώσσης, πλὴν τῆς Γαλλικῆς καὶ Ἀγγλικῆς.

Ἄρθρον 40.

Αἱ ὑποθέσεις εἰσάγονται ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, εἴτε διὰ κοινοποιήσεως τοῦ συνυποσχετικοῦ, εἴτε δι' αἰτήσεως, ἀπευθυνομένης πρὸς τὴν Γραμματεῖαν· ἐν ἀμφοτέραις ταῖς περιπτώσεσι δέον νὰ καθορίζωνται τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς καὶ οἱ διάδικοι.

Ὁ Γραμματεὺς ἀνακοινεῖ ἀμέσως τὴν αἴτησιν εἰς πάντας τοὺς ἐνδιαφερομένους.

Πληροφορεῖ ὡσαύτως περὶ τούτου τὰ Μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν διὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως αὐτῆς.

Ἄρθρον 41.

Τὸ Δικαστήριον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὑποδείξῃ, ἐὰν ἤθελεν κρίνει ὅτι αἱ περιστάσεις ἀπαιτοῦσι τοῦτο, ποῖα συντηρητικὰ μέτρα, κατὰ τὴν νομοθεσίαν ἐκατέρου τῶν διαδίκων, δέον νὰ ληφθῶσι προσωρινῶς.

Πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὑπόδειξις τῶν μέτρων τούτων γνωστοποιεῖται ἀμέσως εἰς τε τοὺς διαδίκους καὶ τὸ Συμβούλιον.

Ἄρθρον 42.

Οἱ διάδικοι ἐκπροσωποῦνται διὰ πρακτόρων.

Δύναται ὡσαύτως ν' ἀναθέσωσι τὴν ὑπεράσπισιν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου εἰς συμβούλους ἢ δικηγόρους.

Ἄρθρον 43.

Ἡ διαδικασία εἶναι διττή, ἑγγραφὸς καὶ προφορική.

Ἡ ἑγγραφὸς διαδικασία περιλαμβάνει τὴν εἰς τοὺς δικαστὰς καὶ τοὺς διαδίκους ἀνακοίνωσιν ὑπομνημάτων, ἀνθυπομνημάτων καὶ ἐνδεχομένως ἀντιπροτάσεων ὡς καὶ παντὸς ἐτέρου ἐγγράφου ἢ ἀποδεικτικοῦ ἐγγράφου.

Ἡ ἀνακοίνωσις ἐνεργεῖται διὰ τῆς Γραμματείας κατὰ τὴν τάξιν καὶ τὰς προθεσμίας, τὰς καθωρισμένας ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου.

Πᾶν ἔγγραφον προσαγόμενον ὑπὸ τοῦ ἐνὸς τῶν διαδίκων δέον νὰ κοινοποιῇται πρὸς τὸν ἕτερον ἐν ἐπικεκρωμένῳ ἀντιγράφῳ.

Ἡ προφορικὴ διαδικασία συνίσταται εἰς τὴν παρὰ τοῦ δικαστηρίου ἀκρόασιν τῶν μαρτύρων, πραγματογνωμόνων, πρακτόρων, συμβούλων καὶ δικηγόρων.

Ἄρθρον 44.

Διὰ πᾶσαν κοινοποίησιν πρὸς ἕτερα πρόσωπα ἢ τοὺς πράκτορας, συμβούλους καὶ δικηγόρους, τὸ Δικαστήριον ἀναφέρεται ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Κράτους, εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ ὁποίου ἡ κοινοποίησις ἔξει τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς.

Τοῦτ' αὐτὸ ἐνεργεῖται προκειμένου νὰ γίνῃ ἐπὶ τόπου ἡ βεβαίωσις παντὸς ἀποδεικτικοῦ μέσου.

Ἄρθρον 45.

Ἡ συζήτησις διευθύνεται παρὰ τοῦ Προέδρου, καὶ ἐν ἐλλείψει τούτου παρὰ τοῦ Ἀντιπροέδρου. Ἐν περιπτώσει κωλύματος παρὰ τοῦ ἀρχαιότερου τῶν παρόντων δικαστῶν.

Ἄρθρον 46.

Ἡ συζήτησις διεξάγεται δημοσίᾳ, ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως ἔχῃ ἀποφασίσῃ τὸ Δικαστήριον, ἢ ἐὰν οἱ διάδικοι ζητήσωσι τὴν μὴ παραδοχὴν τοῦ κοινοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄρθρον 47.

Περὶ ἐκάστης συνεδριάσεως κρατεῖται πρακτικόν, ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ γραμματέως καὶ τοῦ προέδρου.

Μόνον τὸ πρακτικόν τοῦτο ἔχει αὐθεντικὸν χαρακτῆρα.

Ἄρθρον 48.

Τὸ Δικαστήριον ἐκδίδει ἀποφάσεις διὰ τὴν κατεύθυνσιν τῆς δίκης, τὸν καθορισμὸν τῶν τύπων καὶ τῶν προθεσμιῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἕκαστος διάδικος δέον νὰ διατυπώσῃ τὰς τελικὰς αὐτοῦ προτάσεις. Τὸ Δικαστήριον λαμβάνει τὰ μέτρα τὰ ἐπιβαλλόμενα ὑπὸ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἀποδείξεων

Ἄρθρον 49.

Τὸ Δικαστήριον δύναται, καὶ πρὸ πάσης ἐτι συζητήσεως, νὰ ζητήσῃ παρὰ τῶν πρακτόρων, ἢνα προσαγάγῃσι πᾶν ἔγγραφον καὶ παράσχωσι πᾶσαν ἐξήγησιν. Ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως, τὸ Δικαστήριον λαμβάνει τοῦτο ὑπὸ σημείωσιν.

Ἄρθρον 50.

Ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὸ Δικαστήριον δύναται ν' ἀναγέσῃ τὴν διεξαγωγὴν ἀνακρίσεως ἢ πραγματογνωμοσύνης εἰς πᾶν πρόσωπον, σῶμα, γραφεῖον, ἐπιτροπὴν ἢ ὄργανον τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ.

Ἄρθρον 51.

Διαρκουσῶν τῶν συζητήσεων, ἀπειθύνονται πᾶσαι αἱ δέουσαι ἐρωτήσεις πρὸς τοὺς μάρτυρας καὶ τοὺς πραγματογνώμονας, ὅφ' οὗς ὅρους θὰ καθορίσῃ τὸ Δικαστήριον ἐν τῷ κανονισμῷ τῷ προβλεπομένῳ ὑπὸ τοῦ ἁρθροῦ 30.

Ἄρθρον 52.

Μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ἀποδείξεων καὶ μαρτυριῶν ἐντὸς τῶν προθεσμιῶν τῶν ὑπ' αὐτοῦ καθορισθεῖσων, τὸ Δικαστήριον δύναται ν' ἀποκλείσῃ πᾶσαν νέαν κατάθεσιν ἢ νέον ἔγγραφον ὑποβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ ἐνὸς τῶν διαδίκων, ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἐτέρου.

Ἄρθρον 53.

Ἐν ἡ περιπτώσει ὃ εἰς τῶν διαδίκων δὲν ἐμφανίζεται ἡ ἀπέχῃ τῆς ὑποστηρίξεως τῶν αἰτήσεων του, ὃ ἕτερος δύναται νὰ αἰτήσῃται παρὰ τοῦ Δικαστηρίου ὥπως τῷ ἐπιδικάσῃ τὰ ὑπ' αὐτοῦ αἰτούμενα.

Τὸ Δικαστήριον, πρὶν ἢ δικάσῃ, δέον νὰ βεβαιωθῇ, οὐ μόνον ὅτι κέκτηται ἀρμοδιότητα, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἁρθρῶν 36 καὶ 37, ἀλλὰ καὶ ὅτι αἱ ὑποβαλλόμεναι αἰτήσεις εἰσι βάσιμοι, πράγματι καὶ δικαίαι.

Ἄρθρον 54.

Ἀποῦ οἱ πράκτορες, δικηγόροι, σύμβουλοι, προσαγάγῃσι ὑπὸ τὸν ἐλεγχον τοῦ Δικαστηρίου, πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀξιώσεων αὐτῶν, πάντα τὰ μέσα, ἅτινα ἤθελον κρίνει πρὸς τοῦτο ἀναγκαῖα, ὁ πρόεδρος κηρύσσει τὴν λήξιν τῆς συζητήσεως.

Τὸ Δικαστήριον ἀποσύρεται ἐν τῇ αἰθούσῃ αὐτοῦ πρὸς διάσκεψιν. Αἱ διασκέψεις τοῦ Δικαστηρίου εἶναι καὶ παραμένουσι μυστικά.

Ἄρθρον 55.

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Δικαστηρίου λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων δικαστῶν.

Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ὑπερισχρεῖ ἡ ψῆφος τοῦ προέδρου ἢ τοῦ ἀντικαθιστῶντος αὐτόν.

Ἄρθρον 56.

Ἡ ἀπόφασις ἐκδίδεται ἡτιολογημένη.

Ἀναφέρει τὰ ὀνόματα τῶν δικαστῶν, οὔτινες ἔλαβον μέρος πρὸς ἐκδοσιν αὐτῆς.

Ἄρθρον 57.

Ἐὰν ἡ ἀπόφασις δὲν ἐλήφθῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει καθ' ὁμόφωνον τῶν δικαστῶν γνώμην, οἱ διαφωνοῦντες ἔχουσι δικαίωμα ὥπως ἐπισυνάψωσιν αὐτῇ ἔκθεσιν τῆς ἀτομικῆς αὐτῶν γνώμης.

"Αρθρον 58.

Ἡ ἀπόφαισις υπογράφεται ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γραμματέως.

Ἀναγινώσκεται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, δύναντος περὶ τούτου γνωστοποιουμένων τῶν πρακτῶν.

"Αρθρον 59.

Ἡ ἀπόφαισις τοῦ Δικαστηρίου δὲν εἶναι υποχρεωτικὴ εἰμὴ μόνον διὰ τοὺς διαδίκους καὶ δι' ἣν ἐξεδόθη περίπτωσιν.

"Αρθρον 60.

Ἡ ἀπόφαισις εἶναι ἱριστικὴ καὶ ἀνέκκλητος. Ἐν περιπτώσει ἀμφισβήτησεως τῆς ἐννοίας καὶ ἐκτάσεως τῆς ἀποφάσεως, ἡ ἐρμηνεία αὐτῆς ἀνήκει τῷ Δικαστηρίῳ, τῇ αἰτῇ σὺν παντὶς διαδίκῳ.

"Αρθρον 61.

Ἡ ἀναθεώρησις τῆς ἀποφάσεως δὲν εἶναι δυνατόν ἐνδεχομένως νὰ ζητηθῇ παρὰ τοῦ Δικαστηρίου, εἰμὴ μόνον ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι προσέκυψε γεγονὸς φύσεως δυναμένης ν' ἀσκήσῃ κρίσιν ἐπιδρασιν, ὅπερ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως ἦτο ἄγνωστον τῷ Δικαστηρίῳ καὶ τῷ διαδίκῳ, τῷ αἰτοῦντι τὴν ἀναθεώρησιν, χωρὶς ἡ ἄγνωσις νὰ προσέρχηται ἐκ σφάλματος τοῦ τελευταίου τούτου.

Ἡ διαδικασία τῆς ἀναθεωρήσεως ἄρχεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου ρητῶς βεβαιώσης τὴν ὑπαρξίν τοῦ νέου γεγονότος, ἀναγνωρίζουσης δ' αὐτῷ τὸν χαρακτῆρα τὴν προκαλοῦντα τὴν ἀναθεώρησιν καὶ ἐκπροσωπούσης ἐκ τούτου ἀποδεκτὴν τὴν περὶ ἀναθεωρήσεως αἴτησιν.

Τὸ Δικαστήριον δύναται νὰ ἐξαρτήσῃ τὴν ἐναρξίν τῆς διαδικασίας τῆς ἀναθεωρήσεως ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως.

Ἡ πρὸς ἀναθεώρησιν αἴτησις δέον νὰ διατυπωθῇ τὸ βραδύτερον ἐντὸς ἐξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ νέου γεγονότος.

Οὐδεμίᾳ αἴτησις ἀναθεωρήσεως εἶναι δεκτὴ μετὰ τὴν ἐκπνοὴν δεκαετοῦς προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως.

"Αρθρον 62.

Ὅσάκις Κράτος τι ἤθελε θεωρήσει ὅτι ἐν ἐκκρεμεῖ τιμι διαφορᾷ ἔχει ἔννομον συμφέρον, δύναται ν' ἀπειθῇ πρὸς τὸ Δικαστήριον αἴτησιν παρεμβάσεως.

Τὸ Δικαστήριον ἀποφαρίζει.

"Αρθρον 63.

Προκειμένης ἐρμηνείας συμβάσεως, ἥς μετέσχον καὶ ἄλλα Κράτη πλὴν τῶν διαδίκων, ἡ Γραμματεία γνωστοποιεῖ ταῦτα ἄνευ ἀναβολῆς.

Ἐκαστον τούτων ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παρεμβῇ εἰς τὴν δίκην, ἐὰν δὲ ἤθελεν ἀσκήσει τὸ δικαίωμα τούτο, ἡ ἐν τῇ ἀποφάσει ἐρμηνεία ἔσται ὡς πρὸς τὸ Κράτος τούτο. ὑποχρεωτικὴ.

"Αρθρον 64.

Ἐκαστος διάδικος ὑπέχει τὰς παρ' αὐτοῦ γενομένας δικαστικὰς δαπάνας, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ἤθελεν ἀποφασίσει τὸ Δικαστήριον.

Ἐπὶ τῆς 6' κατ' ἄρθρον συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἰδρύσεως παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν καὶ διαφωτιστικῆς ἐν τῷ ἔξωτερικῷ ἐνεργείας ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν διακρίων», ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** συνιστᾷ ν' ἀποσυρθῇ τὸ νομοσχέδιον, ἵνα ἐμφανισθῇ βελτιωμένον καὶ πληρέστερον κατὰ τὴν Ὁριζήριον. Ἀλλως τε, προσθετεῖ τὸ ζήτημα τῆς συστάσεως τοῦ γραφείου ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ δὲν εἶναι ἐπεῖγον.

Ὁ κ. **Γ. Μπαλτατζῆς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν), ἀπαντῶν, λέγει ὅτι ἀκριβὲς τὴν στιγμὴν ταύτην, καθ' ἣν τὰ ἑθνικὰ ἡμῶν ζητήματα ἔχουσιν ἀνάγκην μεγάλων συνηγῶν, ἡ ἰδρυσις τοῦ ζητουμένου διὰ τοῦ νομοσχεδίου γραφείου εἶναι ἀναγκαστικὴ, λυπούμεναι δὲ διότι δὲν δύναται νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ κ. Πληρεξουσίου.

Ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** δευτερολογῶν, παρατηρεῖ ὅτι ἡ ἰδρυσις Γραφείου δημοσιογραφικοῦ, διότι περὶ αὐτοῦ πρόκειται, ἐνέχει πολλοὺς κινδύνους καὶ θὰ δημιουργήσῃ πράγματα, τισὶν εἰς τὴν κ. Ὑπουργίῳ, ὅσον καὶ εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους. Πρέπει ν' ἀποφύγηται, λέγει, τὴν δημιουργίαν τοιοῦτου Σώματος.

Ὁ κ. **Γ. Μπαλτατζῆς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν), ἀπαντοῦν τὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. Μητσόπουλου, φέρει ὡς ἐπιχείρημα τὴν τελευταίαν πρόταλξιν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν περὶ συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἀλβανικῶν συνόρων, κατόπι τῆς ὁποίας ἐστάλησαν μεσοφρωμένοι ἄνδρες, οἵτινες διὰ τῶν θαυμασιῶν μελετῶν, τὰς ὁποίας ὑπέβαλον, διηυθέτησαν τὸ ἑθνικὸν αὐτοῦ ζήτημα καὶ περιέσωσαν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ κινδύνου τὸν ὁποῖον διέτρεξεν. Ἄν αἱ παρατηρήσεις τοῦ κ. Μητσόπουλου, λέγει ὁ κ. Ὑπουργός, ἀφωρῶσιν εἰς τὸν διορισμὸν πρωτόπων, τὰ ὁποῖα ὑπονοεῖ ὅτι τυχόν εὐνοεῖ ὁ Ὑπουργός, δηλοῖ ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ τροπολογήσῃ τὸ νομοσχέδιον

καθ' οἷονδήποτε καλλίτερον τρόπον.

Ἡ Γαλλία ὡς γνωστὸν, προσθέτει, εἶναι μεγάλη Δύναμις καὶ δὲν θὰ εἴχεν ἴσως ἀνάγκην παρομοίου Γραφείου. Ἐν τούτοις ἔχει ἰδρύσει τοιοῦτον. Πῶς θέλετε νὰ ὑπερῃσῃ ἡ Ἑλλάς, ἥς τόσα συμφέροντα ἔχουσι λόγω τῶν συνθηκῶν ἀνατεθῇ εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἑθνῶν;

**Χ. Μητσόπουλος.** Ἡ Γαλλία εἴχεν ἀνάγκη νὰ ἰδρύσῃ τοιοῦτον Γραφεῖον, ἀποβλέπουσα νὰ μεταβάλῃ τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἑθνῶν εἰς ἐλτελεστικὴν ἐξουσίαν διὰ τὰ ἴδια αὐτῆς συμφέροντα.

**Γ. Μπαλιτζῆς** (Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν). Βεβαίως, διότι ἡ Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν εἶναι δύναμις ἐπιθεσμένη ἤδη διὰ τῶν συνθηκῶν.

**Χρ. Μητσόπουλος.** Ἀκριβῶς διὰ τὸν λόγον τοῦτον, διότι πρόκειται περὶ κοινοσιμίας ἡθικῆς δυνάμεως, τὸ νομοσχέδιον ἔπρεπε νὰ παρκαπεμφθῇ πρότερον εἰς Ἐπιτροπὴν ἵνα μελετηθῇ καὶ καταρτισθῇ ἄριτον.

Ὁ κ. **Γ. Μερκούρης** διακόπτων, ἐξηγεῖ εἰς τί ἀποβλέπει τὸ νομοσχέδιον καὶ ἀναφέρει πῶς λειτουργοῦσι παρὶμοια γραφεῖα ἐν τῇ Κοινωνίᾳ τῶν Ἑθνῶν. Νομίζει συνεπῶς ὅτι τὸ νομοσχέδιον πρέπει νὰ ψηφισθῇ.

Ὁ κ. **Χρ. Μητσόπουλος** ἀναφέρων διαφόρους γνώμας Γάλλων συγγραφέων καὶ ἄλλων, ὑποστηρίζει ὅτι ἡ Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν δὲν εἶναι κεκλημένη νὰ διεδραματίσῃ σπουδαῖον πρόσωπον πέρα τῆς ἡθικῆς αὐτῆς ἐπιρροῆς καὶ ἐπιδράσεως ἐπὶ τῶν πολιτικῶν ζητημάτων τῆς Εὐρώπης. Ἀναλύων δὲ ἐν ταῖς λεπτομερείαις αὐτοῦ τὸ νομοσχέδιον καὶ ἀναφέρων τὰ ὀνόματα, τὰ ὅποια πρόκειται νὰ καταλάβωσι τὰς ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου προβλεπομένας θέσεις, συνιᾷ καὶ πάλιν τὴν ἀναβολὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Ὁ κ. **Γ. Μπαλιτζῆς** δίδων διαφόρους ἐξηγήσεις ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τοῦ κ. Μητσόπουλου, ὡς πρὸς τὰ πρόσωπα τὰ μέλλοντα νὰ καταλάβωσι τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου θέσεις, ἀνκινώσκει τροποποιήσεις ἐπὶ τῶν ἄρθρων 1, 4 καὶ 5 τοῦ νομοσχεδίου, ἃς ἐπιφέρει κατόπι τῶν λεχθέντων. Λέγει δ' ὅτι ἡ Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν, καθ' οἷονδήποτε τρόπον καὶ ἂν ἐξετασθῇ, ἔχει μεγίστην σπουδαιότητα καὶ κέλληται νὰ διεδραματίσῃ σπουδαιότητα ἐπὶ τῶν ἐλληνικῶν ζητημάτων, κατόπι

τῆς παρεμβολῆς αὐτῆς εἰς τὰς ὑπογραφείσας μετὰ τῶν Δυνάμεων συνθήκας.

Ὁ κ. **Ν. Στράτος** ὁμιλῶν διὰ μακρῶν, παρατηρεῖ ὅτι κακῶς ἀπεδόθη πρὸς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἑθνῶν ἡ σπουδαϊότης, ἥτις τῇ ἀπεδόθη, ἐν Ἑλλάδι ἰδίᾳ, διότι μετὰ τὴν ἀποχώρησιν ἐξ αὐτῆς τοῦ πρώτου παράγοντος, ὅστις συνετέλεσεν εἰς τὴν ἰδρύσιν αὐτῆς, τῆς Ἀμερικῆς, ἡ Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν δὲν δύναται πλέον νὰ ἔχῃ τὴν ἐπιβολὴν καὶ τὴν δύναμιν νὰ ρυθμίσῃ τὴν πολιτικὴν τῆς Εὐρώπης, ἀφοῦ δὲν ἐπριοκοδοτήθη μὲ τὰ μέσα τὰ ὅποια ἐχρεζίζοντο. Μετεβλήθη ἀπλῶς καὶ αὕτη εἰς συμβούλιον διὰ τεχνικὰ καὶ νομικὰ ζητήματα καὶ οὐχὶ διὰ πολιτικὰ. Διετήρησε μόνον τὸ κύρος αὐτῆς διὰ τὰ μικρὰ Κράτη, ὥστε νὰ προλαμβάνῃ κληρονομικὰς ἐκρήξεις, αἵτινες ἠδύναντο νὰ προκύψωσι μετὰ τῶν πρὸς διατήρησιν τῆς εἰρήνης. Τούτου ἕνεκα, δέον ν' ἀποβλέψωμεν εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἑθνῶν, ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα, ἅτινα ἔχει αὕτη ἐν ἡμῶν, κατόπι τῶν ὑπογραφείσων συνθηκῶν. Κρίνοντας δ' ἐξ αὐτοῦ, φρονῶ ὅτι ἔχομεν ὑποχρεώσιν, καὶ ἐπαρὴν νὰ ἔχομεν πρὸς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἑθνῶν, καὶ τὴν προτέραν ἐν αὐτῇ θέσιν νὰ καταλάβωμεν, ὅντες μέλη αὐτῆς.

Ἀλλὰ καὶ διὰ πολιτικῆς φύσεως ζητήματα δέον νὰ ἔχομεν σχέσιν μετὰ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, εὐρίσκει ὁ κ. Στράτος ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν ἔχει καταρτισθῇ καλῶς.

Ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἐξακολουθεῖ, δέον νὰ ὑπάρχωσι δύο τμήματα ἢ μᾶλλον δύο Διευθύνσεις, μία ἥτις νὰ ἔχῃ ὡς ἔργον αὐτῆς τὴν παρακολούθησιν καὶ ἐξέτασιν τῆς πολιτικῆς τῆς Δύσεως, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἐλληνικὰ πράγματα, καὶ ἑτέρα, ἥτις νὰ ἔχῃ ὡς σκοπὸν τὴν παρακολούθησιν, ρύθμισιν καὶ διακανονισμὸν τῆς πολιτικῆς τῆς Ἑλλάδος, ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ἀνατολήν, ἐν ἣ νὰ δημιουργεῖται ὅλως διόλου κατάστασις. Καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἐφιστῶν τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργοῦ ὁ κ. Στράτος, νομίζει ὅτι ἔδει νὰ ὁργανωθῶσιν οὕτως αἱ ὑπηρεσίαι, τιθεμένων ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν μονίμων ὑφυπουργῶν. Αὐτὸ εἶναι, προσθέτει, τὸ ἐπεῖγον καὶ τοῦτο δέον νὰ γίνῃ καὶ ὅχι τὸ νομοσχέδιον, ὅπερ δὲν ἔχει τὰς πληρότητας ταύτας, διότι ἐν τοιοῦτο ὑπῆρχε, ποτὲ δὲν θὰ ἤνείχετο ὁ Ἕλληνας ἀντιπρόσωπος παρὰ τῇ Κοινωνίᾳ τῶν

Ἐθνῶν, νὰ εἰσχωρῇ πρὸς συζήτησιν ἐν αὐτῇ τὸ ζήτημα τὸ Ἀλβανικόν, τὸ ὅποῖον ἔχει ἤδη ρυθμισθῇ διὰ συνθηκῶν μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Διὰ τοῦτο προτείνει ὅπως καταρτισθῇ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπιτροπὴ εἰς ἣν νὰ παραπεμφθῇ καὶ ἐξετασθῇ ἡ γνώμη αὐτοῦ αὐτῇ, ἀναβαλλομένης τῆς ψήφισεως τοῦ νομοσχεδίου, ἐὰν ὁ κ. Ὑπουργὸς ᾔθελεν νομίσει τοῦτο καλύτερον.

**Πρόεδρος.** Παραπομπῆς τῆς συζητήσεως ἀρχεῖται ἡ κατ' ἄρθρον ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου.

Ἄρθρον 1ον ἀναγινώσκεται.

Ὁ κ. Ν. Στράτος προτείνει ὅπως καθορισθῶσι προσόντα διὰ τὸν Ἀντιπρόεδρον.

Γίνεται δεκτὴ ἡ προπολογίς τοῦ κ. Στράτου, μεθ' ἧς γίνεται δι' ἀναστάσεως δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1, εἰτα τὰ ἄρθρα 2, 3 καὶ 4ον, ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, τὸ ὅν ὡς ἐτροπολογήθη καὶ τὸ ἄρθρον 6ον, ἀποφασίζει δὲ τῆς Συνελεύσεως καὶ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, ἔχον οὕτως:

*Περὶ ἰδρύσεως παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν καὶ διαφωτιστικῆς ἐν τῷ ἔξωτερικῷ ἐνεργείας ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν διακρίων.*

#### Ἄρθρον 1.

Ἰδρύεται παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν εἰδικὴ ὑπηρεσία τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, εἰς ἣν ἀνάγεται ἡ ἐρασιμογὴ τῶν εἰς ταύτην ἀφορώσων Συνθηκῶν καὶ ἡ περὶ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων διαφώτισις. Τῆς ὑπηρεσίας προϊστάται πενταμελὲς Συμβούλιον, ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὡς Προέδρου, ἐνὸς ἀντιπροέδρου διατελέσαντος ἢ διατελούντος Ὑπουργοῦ ἢ Πρεσβευτοῦ, δύο ἐτέρων μελῶν κατ' ἐκλογὴν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου.

Ὁ ἀντιπρόεδρος διορίζεται διὰ Β. Διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ἀποφασίζει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου εἶναι ἄμισθος, δύναται ὅμως νὰ χορηγηθῇ αὐτοῖς ἀποζημίωσις δι' ἀντιτιθεμένης αὐτοῖς εἰδικᾶς ἐντολᾶς εἰς τὸ Ἐξωτερικόν.

#### Ἄρθρον 2.

Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ὑπάγονται:

α') Τὸ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν Τμήμα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

β') Τὸ παρὰ τῇ ἐδρᾷ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν Ἑλληνικὸν Γραφεῖον.

γ') Πᾶσα ἄλλη ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ εἰδικῶς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν ἀφορώσα ὑπηρεσία.

#### Ἄρθρον 3.

Συνιστᾶται ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν ἴδιον Τμήμα ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Τμήμα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν», προστιθεμένων εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Κεντρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, τὸ καθοριζόμενον ὑπὸ τοῦ ΠΥΤΑ νόμου τῆς 31 Μαρτίου 1910, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῶν νόμων 205 τῆς 8 Ἀπριλίου 1914 καὶ 803 τῆς 26 Αὐγούστου 1917, ἐνὸς Διευθυντοῦ ἢ Τμηματάρχου, ἐνὸς γραμματέως, ἐνὸς ἀκολουθοῦ καὶ μιᾶς δακτυλογράφου.

Εἰς τὸ Τμήμα τοῦτο προστίθεται θέσις εἰδικοῦ μονίμου γραμματέως, ἐπὶ βαθμῇ καὶ μισθῷ ὑπουργικοῦ γραμματέως α' τάξεως, οὗτινος τὰ προσόντα διορισμοῦ καὶ τὰ τῆς προαγωγῆς ὁρισθῶσιν διὰ Β. Διατάγματος.

#### Ἄρθρον 4.

Ἐν τῇ ἐδρᾷ τῆς Γραμματείας τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν διορίζεται εἰδικὸς διπλωματικὸς ὑπάλληλος, ἔχων βαθμὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως ἢ τμηματάρχου, οὗτινος τὴν ἡμερησίαν ἀποζημίωσιν κανονίζει ἐκάστοτε ὁ Ὑπουργός. Τὰ τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας τοῦ γραφείου τοῦ ὑπαλλήλου τούτου κανονισθῶσιν διὰ Β. Διατάγματος.

#### Ἄρθρον 5.

Παρὰ τῇ ἐν Παρισίοις Πρεσβείᾳ ἰδρύεται αὐτοτελὲς Γραφεῖον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ὅπερ διευθύνεται ὑπὸ τεχνικοῦ παρὰ τῇ Κοινωνίᾳ τῶν Ἐθνῶν ἀντιπροσώπου τῆς Ἑλλάδος. Εἰς τὸν ὑπάλληλον τοῦτον, διοριζόμενον διὰ Β. Διατάγματος, ἀπονέμεται βαθμὸς καὶ μισθὸς Συμβούλου Πρεσβείας ἢ Προέδρου Ὑπουργοῦ, προάγεται δ' οὗτος κατὰ τὰς διατάξεις τῶν εἰς τὴν Κεντρικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τὰς Πρεσβείας ἀφορώντων νόμων.

Ὁ ὑπάλληλος οὗτος ἀπολαύει τῶν δικαιωμάτων τῶν τῆς Κεντρικῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων, δὲν ἐφαρμόζονται δὲ εἰς αὐτὸν αἱ διατάξεις τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ 205 νόμου τῆς 8 Ἀπριλίου 1914.

Τὰ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου, ὅπερ δὲν δύναται νὰ υπερβῇ τὸν ἀριθμὸν δύο γραμματέων καὶ μιᾶς δακτυλογράφου, ὁρίζονται διὰ Β. Διατάγματος.

#### Ἄρθρον 6.

Παρὰ τῷ ἐν Ἀθήναις Συμβουλίῳ ἐδρεύει ἐξαμελὴς Ἐπιτροπὴ, τοῦτο μὲν πρὸς μελέτην εἰδικῶν ἐν σχέσει πρὸς τὰς διαφόρους λειτουργίας τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν ζητημάτων,



τοῦτο δὲ πρὸς ἐπύρρωσιν τῆς ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων διαφωτίσεως.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς διορίζονται διὰ Β. Διατάγματος, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ.

Ὁ Διευθυντὴς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Τύπου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν εἶναι αὐτοδικαίως μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης. Ἡ ὑπηρεσία τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἀμισθος, δύνανται ὅμως νὰ χορηγηθῇ αὐτοῖς ἀποζημιώσεις λόγῳ εἰδικῆς ἀποστολῆς ἢ διὰ παρασχεθείσαν εἰδικὴν ἐργασίαν.

#### Ἄρθρον 7.

Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Κράτους ἀναγράφονται αἱ διὰ τὰς δυνάμεις τοῦ νόμου ἰδρυμέναις ὑπηρεσίαις πιστώσεις, καθορισθησόμεναι διὰ Β. Διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὡς καὶ γενικὸν κονδύλιον, οὗ ἡ διαχείρισις ἀπόκειται τῷ Συμβουλίῳ, λογιζομένου κατὰ νόμον.

Γίνονται κατόπι δι' ἀναστάσεως δευτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν τὰ κατωθὶ νομοσχέδια:

*Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τῶν Συμμάχων καὶ Συνησπισμένων Δυνάμεων ἀγ' ἐνός, καὶ τῆς Οὐγγαρίας ἀγ' ἐτέρου, Συνθήκης Εἰρήνης τῆς 22 Μαΐου/4 Ἰουνίου 1920, ἔχον οὕτως:*

#### Ἄρθρον μόνον.

Ἡ μεταξὺ τῶν Συμμάχων καὶ Συνησπισμένων Δυνάμεων καὶ τῆς Οὐγγαρίας συναμολογηθεῖσα καὶ ἐν Τριανόν τῆς Γαλλίας ὑπογραφείσα τῇ 22 Μαΐου/4 Ἰουνίου 1920 Συνθήκη Εἰρήνης ἐξ ἄρθρων 364 καὶ τῶν παρηρητημένων αὐτῇ ἐνός Πρωτοκόλλου καὶ μιᾶς Δηλώσεως, ὧν τὸ καίμενον ἔπεται ἐν Ἑλληνικῇ μεταφράσει ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

Ἡ μελέτη τῶν διατάξεων τῆς παρούσης Συνθήκης καὶ ἡ ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν ἐποπτεία δύναται ν' ἀνατεθῇ εἰς τὴν Ἀνωτάτην Ἐπιτροπὴν, περὶ ἧς προνοεῖ ὁ περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τῶν Συμμάχων Δυνάμεων καὶ τῆς Γερμανίας Συνθήκης περὶ Εἰρήνης τῆς 15)28 Ἰουνίου 1919 νόμος.

*Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τοῦ νόμου 2190*

*«περὶ ἀνωνύμων ἐταιρειῶν», ἔχον οὕτως:*

#### Ἄρθρον 1.

Τὸ ἐδάφριον 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2190 συμπληροῦται ὡς ἐξῆς:

Μετὰ τὰς λέξεις: «ὕπὸ τῆς ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμ-

βουλίου» προστίθενται τὰ ἐξῆς: «καὶ τοῦ Τμηματάρχου τοῦ Τμήματος Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν καὶ Χρηματοπιστηρίων, ὅστις θέλει ἐκτελεῖ καὶ χρῆναι εἰσηγητοῦ».

#### Ἄρθρον 2.

Εἰς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου προστίθεται τρίτον ἐδάφριον, ἔχον οὕτως:

«3. Ἐταιρεῖται ἀσκῶσιν τὴν ἐπιχείρησιν αὐτῶν ἐν χώρῃ προσκρτηθείσῃ τῇ Ἑλληνικῇ Ἐπικρατείᾳ πρὸς τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 2190, θεωροῦνται ὡς ἀποκτησασαὶ ἀπὸ τῆς προσκρτήσεως τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν, ἐφόσον, ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διατάξεως εἰς τὴν Ἑφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, θέλουσιν ὑποβληθῇ εἰς πάσας τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2190.

*Περὶ ἀυξήσεως τῶν ἐργατικῶν δικαιωμάτων τῶν σμυριδωρικῶν Νάξου.*

*(Ὡς ἐτροποποιήθη).*

#### Ἄρθρον 1.

Αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 2113 τῆς 11 Μαρτίου 1920 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν νόμων περὶ σμύριδος» ἀντικαθίστανται δι' ἐδαφρίου ἔχοντος οὕτως:

«Τὸ ἐργατικὸν δικαίωμα τῶν σμυριδωρικῶν Νάξου ὀρίζεται ὡς ἐξῆς κατὰ παραλαμβανόμενον στατήρα σμύριδος:

Α') Διὰ τὴν σμύριδα ἐξαιρετικῆς ποιότητος μεγάλα καὶ μικρὰ τεμάχια μέχρι δραχμῶν δέκα.

Β') Διὰ τὴν σμύριδα πρώτης ποιότητος μεγάλα καὶ μικρὰ τεμάχια μέχρι δραχμῶν ὀκτώ καὶ 50)οο.

Γ') Διὰ τὴν σμύριδα δευτέρας ποιότητος:

α') μεγάλα τεμάχια μέχρι δραχμῶν ἑπτὰ καὶ 50)οο.

β') μικρὰ τεμάχια μέχρι δραχμῶν ἑξ καὶ 50)οο.

Δ') Διὰ τὴν σμύριδα Κωξικῆς μέχρι δραχμῶν πέντε.

#### Ἄρθρον 2.

Ἐπιτρέπεται ἡ ἐνέργεια ἐρευνητικῶν ἔργων ἐπὶ τῶν ἐν τῇ νήσῳ Πάρῳ ἐμφανίσεων σμύριδος.

Ἡ διὰ τὰ ἔργα ταῦτα πίστωσις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχμὰς 30.000, ἐγγραφομένης εἰδικῆς πρὸς τοῦτο πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας.

#### Ἄρθρον 3.

Παρὰ τῷ ἐν Σύρῳ διχειριστῇ τῆς σμύριδος καθίσταται θέσις ζυγιστοῦ, ἐπὶ βαθμῷ γραφῆως α' τάξεως.



Διορίζεται ζυγιστής ὁ ἔχων ἀπολυτήριον γυμνασίου καὶ εἰδικὴν ἐξάσκησιν καὶ ἐπιτυχὸν ἐν δοκιμασίᾳ.

Ὁ ζυγιστής οὗτος δύναται νὰ προάγῃται ἀνὰ διατίαν μέχρι τοῦ βαθμοῦ γραμματέως α' τάξεως.

*Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2023 περὶ ἐκκαθαρίσεως ἐχθρικοῶν περιουσιῶν καὶ ἀνιμνηγισμοῦ ἐχθρικοῶν χρυῶν.*

#### Ἄρθρον 1.

Ἐναντι τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 παραγρ. ε' καθοριζομένης τελικῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἐκκαθαριστοῦ δύναται, διὰ πρᾶξεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, νὰ καταβάλληται τῷ ἐκκαθαριστῇ ποσὸν τι, εἴτε μηνιαίως, εἴτε καὶ κατὰ μεγαλύτερα χρονικὰ διαστήματα, μέχρι οὗ ἀποπερατωθῇ ἡ ἐκκαθάρισις.

#### Ἄρθρον 2.

Τὰ ἔξοδα δημοσιεύσεως τῆς ἐκκαθαρίσεως, ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἐκτιμητοῦ ἢ τῶν πραγματογνωμόνων καὶ τὰ λοιπὰ ἐν γένει ἔξοδα, τὰ βαρύνοντα τὴν ἐκκαθαριζομένην περιουσίαν, καταβάλλονται ὑπὸ τοῦ ἐκκαθαριστοῦ, μετὰ ἐξουσιοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ γραφείου, ἐκ τῶν εἰς χεῖρας τοῦ ἐκκαθαριστοῦ μετρητῶν, προσερχομένων ἐξ εἰσδημάτων τῆς ἐκκαθαριζομένης περιουσίας.

#### Ἄρθρον 3.

Ἡ παράγραφος ζ' τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2023 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

Δι' ἀντικείμενα ἀξίας ἐλάσσονος τῶν 5 χιλιάδων δραχμῶν δύναται ἡ Ἐπιτροπὴ, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργοῦ, νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν ἐκκαθαριστὴν, κατόπι λεπτομεροῦς ἡτιολογημένης ἐκθέσεώς του, τὴν ἐκποίησιν, ἂντι τῆς τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου.

#### Ἄρθρον 4.

Ἐπιτρέπεται ὅπως αἱ ἐκκαρμεῖσται ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων δίκαι, αἱ ἀφορῶσαι ἀξιώσεις μὴ ὑπαγομένης εἰς τὴν διανοδοσίαν τῶν συμφηφιστικῶν γραφείων, συνεχισθῶσι, τὸ δὲ προϋὸν τῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς δίκης, ὅπως διακανονίζεται διὰ τοῦ γραφείου Ἐκκαθαρίσεως καὶ Συμφηφισμοῦ.

#### Ἄρθρον 5.

Αἱ ἀναγγελλόμεναι ἐκ μέρους τῶν ξένων Συμφηφιστικῶν γραφείων ἀπαιτήσεις καθ' ἡμεδαπῶν, δύναται νὰ κοινοποιῶνται, τῇ μεσολαβήσει τῶν Εἰσαγγελέων Πλημμελειοδικῶν, διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος.

Διὰ τὰς οὕτως ἀνακοινουμένας ἀπαιτήσεις παρέχεται ἀμοι

βὴ εἰς τὸν κοινοποιήσαντα δικαστικὸν κλητῆρα μὴ υπερβαίνουσα τὴν δραχμὴν δι' ἐκάστην κοινοποίησιν, καθορίζεται δ' αὕτη διὰ καταστάσεων ὑπεβαλλομένων εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Γραφείου Ἐκκαθαρίσεως καὶ Συμφηφισμοῦ πρὸς ἐκδοσιν τοῦ οἰκείου χρηματικοῦ ἐντάλματος εἰς βάρος τοῦ Γραφείου Ἐκκαθαρίσεως καὶ Συμφηφισσεως.

#### Ἄρθρον 6.

Οἱ ὀφειλέται ὑποχρεῶνται, ἐντὸς τῶν καθωρισμένων διὰ τῆς προσκλήσεως προθεσμιῶν, νὰ προῶσιν εἰς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους των. Ἐν περιπτώσει ἀποδεδειγμένης ἀδυναμίας πρὸς πληρωμὴν, ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Γραφείου Ἐκκαθαρίσεως δύναται νὰ παράσχῃ τῷ ὀφειλέτῃ μακροτέραν προθεσμίαν, μὴ υπερβαίνουσαν τοὺς τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς τεταγμένης προθεσμίας.

#### Ἄρθρον 7.

Τὸ ἄρθρον 22 τοῦ νόμου 2023 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

Τὸ προσωπικὸν τοῦ Γραφείου ἀποτελεῖται ἐξ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων οὐχὶ πλείονων τῶν ἐπτά, ἐξ ὧν τρεῖς μὲ βαθμὸν καὶ μισθὸν γραμματέως α' ἢ β' τάξεως καὶ τέσσαρες ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραφέως α' τάξεως, ἐκ μιᾶς δικτυολογίας, προσλαμβανομένης ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραφέως α' τάξεως, καὶ ἐκ δύο κλητῆρων, ἐξ ὧν ὁ εἷς δύναται νὰ εἶναι κλητῆρ τοῦ Ὑπουργείου ἀπεσπασμένος εἰς τὸ Γραφεῖον.

Διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ διὰ βεδικαιολογημένης ἀνάγκης τοῦ Γραφείου δύναται νὰ ἀποσπῶνται παρὰ τῷ Γραφείῳ καὶ ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐπὶ τῷ κακκωνορισμένῳ ἐπιμισθίῳ, ἴσῳ πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ των, πάντως δὲ οὐχὶ πλείονες τῶν ἐξ.

#### Ἄρθρον 8.

Εἰς τοὺς ἐκτάκτους ὑπαλλήλους τοῦ Γραφείου δύναται, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Γραφείου καὶ ἐγκρίσιν ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργοῦ, νὰ παρασχεθῇ μηνιαῖον πρόσθετον ἐπίδομα ἐκ δραχμῶν πενήτηκοντα μέχρις ἑκατόν.

#### Ἄρθρον 9.

Εἰς τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ὀνομασθέντας ἀντιπροσώπους τοῦ Συμφηφιστικοῦ Γραφείου, ἡ τοὺς βοηθοὺς αὐτῶν, παρέχεται, ἐκτὸς τῆς τακτικῆς μισθοδοσίας των, καὶ μηνιαῖον πρόσθετον ἐπίδομα μέχρι δραχμῶν 200 καθοριζόμενον ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Γραφείου.

Ὡσαύτως διὰ γραφικὰ ἔξοδα τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Συμφηφιστικοῦ Γραφείου ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ παρέχεται μηνιαῖον χορή-

γῆμα ἐκ δραχμῶν ἐξήκοντα μέχρις ἑκατὸν καθοριζόμενον ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Γραφείου.

Ἄρθρον 10.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 προβλεπομένη μηνιαία ἀποζημιώσις τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς παραμένει ἀμετάβλητος, τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ προέδρου αὐξανομένης εἰς δραχμὰς τριακοσίας πενήκοντα.

Διὰ τὰ μὴ προσερχόμενα εἰς τὰς συνεδριάσεις μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἀφαιρεῖται μέρος τῆς ἀποζημιώσεως ἀναλόγως πρὸς τὸν ὀλικὸν ἀριθμὸν τῶν συνεδριάσεων κατὰ μῆνα.

Εἰς τὸν γραμματέα τῆς ἐπιτροπῆς παρέχεται μηνιαία ἀποζημιώσις δραχμῶν ἑκατὸν πενήκοντα.

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου „ΒΡΝΣ“ τῆς 10 Φεβρουαρίου 1893 «περὶ προστασίας τῶν ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν σημάτων».

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ μετὰ τὴν α' συζήτησιν), ἔχον οὕτως:

Ἄρθρον 1.

Ἡ προστασία βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν σημάτων, ἀνηκόντων εἰς Ἑλλήνας ἢ ἀλλοδαπούς, ἀσχοῦντας βιομηχανίαν ἢ ἐμπορίαν ἐν Χώρα. μεθ' ἧς δὲν υἱεῖσται συνθήκη ἀμοιβαιότητος, δύναται νὰ τελεῖται καὶ δι' ἀνταλλαγῆς Κυβερνητικῆς δηλώσεως μετὰ τῆς Κυβερνήσεως τῆς οἰκείας Χώρας, ἐξασφαλίζουσης τὴν ἀμοιβαιότητα περὶ τὴν κατάθεσιν καὶ τὸν χρόνον τῆς προστασίας, μὴ ἐνῆμενον νὰ ὑπερβαίνει τὴν δεκαετίαν ἀπὸ τῆς καταθέσεως.

Ἄρθρον 2.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐδαφίου α' τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου „ΒΡΝΣ“ προστίθεται τὰ ἐξῆς: «Ἡ εἰς τὴν ἑλληνικὴν μετάφρασιν τῆς ἀποδείξεως ταύτης, ὡς καὶ παντὸς ἐγγράφου σχετικοῦ πρὸς τὴν κατάθεσιν, ἐπικυροῦται παρὰ προσώπου ἔχοντος δικαίωμα τοῦ ἐκδίδειν ἀντίγραφα, κατὰ τὸ ἄρθρον 151 τοῦ ὁργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, ἢ παρ' αὐτοῦ τοῦ πληρεξουσίου, ἐὰν ἡ δῆλωσις περὶ καταθέσεως γίνηται διὰ τοιούτου.

Τὸ ἐδάφιον β' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς:

«Ἐνδίκον πληρεξούσιον ἐγγραφόν, ἐπικυρωμένον παρὰ τῆς ἀρμοδίας ἐλληνικῆς προξενικῆς Ἀρχῆς, ἐν ᾧ θέον νὰ περιέχεται καὶ διορισμὸς ἀντικλήτου ἐν Ἀθήναις, ὅστις δύναται νὰ γίνῃ καὶ διὰ πρόξεως ἐνώπιον τοῦ ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικείου ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου, ἐφ' οὗ ἐπικολλᾶται πεντάδραχμον κινήττον ἔνσημον».

Περὶ συμπληρώσεως κενῶν θέσεων γραμματέων καὶ γραφέων τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἄρθρον 1.

Ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἐπιτρέπεται πρὸς πληρῶσιν κενῶν θέσεων γραμματέων καὶ γραφέων α' ἢ β' τάξεως, ὡς καὶ στατιστικῶν παρὰ τοῖς τελωνεῖσι καὶ λιμεναρχεῖσι ὑπαλλήλων, ὁ ἀπ' εὐθείας καὶ ἄνευ διαγωνισμοῦ διορισμὸς τῶν ἐχόντων τὰ νόμιμα προσόντα μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα εἰς θέσεις γραφέων α' ἢ β' τάξεως δύναται νὰ διορισθῶσι καὶ οἱ κεκτημένοι πτυχίον διδασκαλείου ἢ αἱ κεκτημέναι πτυχίον τοῦ Ἀρσαλείου.

Ἄρθρον 2.

1. Οἱ εἰς ἐξωτερικὰς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου ὑπηρετήσαντες εὐδοκίμως ὑπὲρ τὴν τριανταετίαν γενικῶς, ἐξ ἧς ὑπὲρ τὴν ἐξαετίαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπουργικοῦ γραμματέως α' τάξεως, δύναται νὰ προαχθῶσιν εἰς τὸν βαθμὸν τμηματάρχου β' ἢ α' τάξεως εἰς τὴν ἣν κατέχουσιν ὀργανικὴν θέσιν ἢ ἄλλην.

2. Ἡ διάταξις τοῦ πρώτου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ νόμου 1577 ἐπανερχεται ἐν ἰσχύϊ ἐπὶ ἓνα μῆνα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Εἰς δέκα κατ' ἀνώτατον ὅριον δακτυλογράφους ἢ γραφεῖς α' τάξεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, συμπληρώσαντας πενταετίαν ἐν τῷ βαθμῷ γραφέως ἢ δακτυλογράφου, στερομένους δὲ τῶν τυπικῶν προσόντων πρὸς προαγωγὴν εἰς ἀνώτερον βαθμὸν, δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, διὰ πράξεώς του στηριζομένης ἐπὶ συμφώνου γνωμοδότησεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου, δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας καταρτιζομένης καὶ βεβαιούσης τὴν ἐξαίρετικὴν ἐπίδοσιν των, νὰ χρηρῇ τὴν μηνιαίαν προσάξιν τοῦ μισθοῦ των ἀπὸ 100 μέχρι 200 δραχμῶν».

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1023 «περὶ ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως ἀσφαλίσεως», ἔχον οὕτως:

Ἄρθρον 1.

Τὸ ἐδάφιον 2 τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 1023, ὡς οὗτος ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου 1920 Β. Διατάγματος, τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

«Τὰ 50% τῆς δι' ἐκτιμήσεως ἀξίας ὑποκυλῶν ἀκινήτων κειμένων ἐντὸς τοῦ σχεδίου ἑλληνικῶν πύλων, ἐχούσων πληθυσμὸν ἄνω τῶν 50 χιλιάδων κατοίκων καὶ ἐλευθερῶν πκντὸς ἐμπραγμάτων διακιώματος. Ἡ ἐκτίμησις γίνεται κατὰ τὰ ἐν ἐδάρῳ β'. τῆς ἐπομένης παραγράφου ὁρίζουσα».

#### Ἄρθρον 2.

Εἰς τὸ ἄρθρον 16 τοῦ αὐτοῦ νόμου προστίθεται τετάρτη παράγραφος ἔχουσα οὕτως:

«Αἱ ἤδη νομίμως λειτουργοῦναι Ἑλληνικαὶ Ἀνόνομοι Ἀσφαλιστικαὶ Ἑταιρεῖαι, αἵτινες, ἔχουσαι καταβεβλημένον μετοχικὸν κεφάλαιον, τοῦλάχιστον ἐνὸς ἐκατομμυρίου δραχμῶν, ἀσχοῦσι τὸν κλάδον ζωῆς, δύνανται νὰ ἐνεργῶσι καὶ ἀσφαλείας ἐναντίον ἀτυχημάτων (accidents) ἄνευ ἀξίσεως τοῦ μετοχικοῦ αὐτῶν κεφαλαίου».

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἁρθρου 12 § 4 ἐδάφιον β' τοῦ νόμου 2193 τῆς 5 Ἰουνίου 1920 περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων ἐργατικῶν πινῶν νόμων, ἔχον οὕτως:

#### Ἄρθρον μόνον.

Τὸ ἄρθρον 12 § 4 ἐδάφιον β' τοῦ νόμου 2193 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Εἰς τὴν θέσιν ταύτην διορίζεται διὰ Β. Διατάγματος, τῇ προτάσει τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὁ κακτημένος δίπλωμα Νομικῶν ἢ Πολιτικῶν Ἑπιστημῶν Πανεπιστημίου ἢ δίπλωμα ἀνεγνωρισμένης Ἀνωτάτης Ἑμπορικῆς Σχολῆς».

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἁρθρου 3 τοῦ νόμου 2151 περὶ ἐπαγγελματικῶν Σωματείων, ἔχον οὕτως:

#### Ἄρθρον 1.

Τὰ ἐργοδοτικὰ ἐπαγγελματικὰ Σωματεῖα καὶ αἱ ἐνώσεις τούτων, ἐξαιροῦνται τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2151 καὶ 19 τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τούτου Β. Διατάγματος διατάξεων, ὅσον ἀφορᾷ τὴν διὰ τὴν σύγκλησιν Γενικῶν Συνελεύσεων ὑπὸ τούτων ἀπαιτουμένην ἀπαρτίαν. δι' ἣν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἁρθρου 4 τοῦ νόμου 281.

#### Ἄρθρον 2.

Αἱ περὶ ἀπαρτίας τῆς πρὸς τροποποίησιν τοῦ Καταστατικοῦ συγκαλουμένης Γενικῆς Συνελεύσεως διατάξεις τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἁρθρου 4 τοῦ νόμου 281 δὲν ἰσχύουσιν, ἐὰν διὰ τῆς τροποποιήσεως ταύτης πρόκειται τὸ τροποποιούμενον

Καταστατικὸν νὰ προσαρμολῇ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἢ τῶν προγενεστέρων αὐτοῦ περὶ Σωματείων νόμων».

Περὶ τροποποιήσεως καὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τοὺς διέποντας τὴν Διοίκησιν τοῦ Ἑμπορικοῦ Ναυτικοῦ νόμους.

(Ὡς ἐπεξηγητήριον), ἔχον οὕτως:

#### Ἄρθρον 1.

α') Αἱ ἀποζημιώσεις τῶν εἰς τὰ Λιμεναρχεῖα τῆς Μακεδονίας ὑπηρετούντων λιμενικῶν ἀξιωματικῶν, λιμενικῶν βοηθῶν, ἀνδρῶν τῆς λιμενοφυλακῆς καὶ ναυτῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ ὁρίζονται ὡς ἑξῆς:

Διὰ τοὺς Λιμενικοὺς ἐν γένει ἀξιωματικοὺς ἀπὸ δραχμῶν 5—40, διὰ τοὺς λιμενικοὺς βοηθοὺς ἀπὸ δραχμῶν 4—15, διὰ τοὺς ἀρχιλιμενοφυλακὰς Α' καὶ Β' ἀπὸ δραχμῶν 2,50—10, διὰ τοὺς λιμενοφυλακὰς Α', Β' καὶ Γ' τάξεως ἀπὸ δραχμῶν 2—8 καὶ διὰ τοὺς ναύτας τοῦ Β. Ναυτικοῦ ἀπὸ δραχμῶν 1—5.

β') Ἡ ἡμερησία ἀποζημίωσις τοῦ παρὰ ταῖς Προξενικαῖς Ἀρχαῖς ὑπηρετούντος προσωπικοῦ τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος κανονίζεται ἐκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς νόμισμα τοῦ Κράτους, εἰς ὃ ἐδρεύει τὸ Προξενεῖον. Δι' ἀποφάσεως ὁσαύτως τοῦ Ὑπουργοῦ ὁρίζεται καὶ ἡ ἡμερησία ἀποζημίωσις τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπηρετούντος Λιμενικοῦ προσωπικοῦ, ὡς καὶ τοῦ ὑπηρετούντος εἰς τὰ πρᾶγια Θράκης καὶ Ἀσίας καὶ εἰς τὰς συσταθησομένους ἐν ταῖς Νέαις Χώραις Λιμενικὰς Ἀρχὰς τοιοῦτου.

#### Ἄρθρον 2.

α') Τὰ τῶν ἀποδοχῶν ἐν γένει καὶ ἐξόδων νοσηλείας τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ ναυτῶν τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος διέπονται ὑπὸ τῶν αὐτῶν διατάξεων, ὅφ' ὧν διέπονται οἱ πρὸς οὗς ἐξομοιοῦνται ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοὶ καὶ ναῦται τοῦ Β. Ναυτικοῦ. Πᾶσα ἐκάστοτε τροποποίησις τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὰς ἀποδοχὰς καὶ τὰ ἐξόδα νοσηλείας τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ ναυτῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, ἐφαρμόζεται ἀναλόγως καὶ διὰ τὰς ἀποδοχὰς καὶ ἐξόδα νοσηλείας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος, πλὴν καθόσον ὁ παρὼν ἢ ἄλλος νόμος ρητῶς ὁρίζει.

β') Τὸ ἀντίτιμον τροφοδοτικῆς μερίδος τῶν λιμενικῶν βοηθῶν, τῶν ἀνδρῶν τῆς λιμενοφυλακῆς καὶ τῶν διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἑμπορικοῦ Ναυτικοῦ ἀποσπομένων ναυτῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ ὁρίζεται δι' Ὑπουργοῦ

γιατῆς ἐκάστοτε ἀποφάσεως μέχρι δραχμῶν τριῶν καὶ λεπτῶν πεντήκοντα (3.50) ἡμερησίως.

γ') Τὰ ἐξοδα τραπέζης, τῶν ἔπου δῆποτε ὑπηρετούντων Λιμενικῶν Ἀξιωματικῶν, ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰ τῶν ἐν Ἀθῆναις ὑπηρετούντων ὁμοιοβάθμιων των, ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου ἐ. ἔτους.

Ἄρθρον 3.

α') Ἀπὸ τοῦ ἐπομένου μηνὸς τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος οὐδεμία ἐνεργεῖται κράτησις, λόγῳ ἱματισμοῦ, ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, οἷσδῆποτε ἀπογραφῆς, ἀποσπομένων ναυτῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, οὐδὲ καταδιώκονται οὗτοι μετὰ τὴν ἀπόλυσίν των διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τυχόν ὑπολοίπου τῆς χρεώσεώς των, ἐξαιρέσει τῶν ἀπολυομένων πρὸ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς διετοῦς στρατολογικῆς ὑποχρεώσεως, οὔτινες ὀφείλουσι, διὰ ν' ἀπολυθῶσι, νὰ καταβάλλωσι τόσα εἰκοστὰ τέταρτα τῆς ὀλικῆς ἀξίας τοῦ ληφθέντος ἀπὸ τῆς κατατάξεώς των ἱματισμοῦ, ὅσοι μῆνες ὑπολείπονται πρὸς συμπλήρωσιν τῆς διετοῦς ὑποχρεώσεώς των.

β') Ἡ ἀξία τοῦ χορηγηθέντος, πλὴν τῶν μέχρι τοῦδε κρατηθέντων χρηματικῶν ποσῶν, ὡς καὶ τοῦ χορηγηθησάμενου παντὸς εἶδους ἱματισμοῦ ἐκ τῶν ἀποθηκῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ εἰς τοὺς περὶ ὧν πρόκειται ναύτας, ὁ μισθὸς τῶν ὑποίων, ἀφ' ἧς δὲν ὁ ἀνεργῆται κράτησις λόγῳ ἱματισμοῦ, ἐξομοιοῦται μὲ τὸν μισθὸν τοῦ ναύτου κληρωτοῦ τοῦ Β. Ναυτικοῦ, ἀποδίδεται διὰ χρηματικοῦ ἐντάλματος συμφώνως πρὸς τὰς κειμένας διατάξεις ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν ἐκδιδομένου, ἀναγραφομένης πρὸς τοῦτο τῆς ἀναγκαιότητος ἐκάστοτε ἐτησίας πιστώσεως εἰς βᾶρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

γ') Ἐπιτρέπεται ἡ εἰς τοὺς λιμενικοὺς ἐν γένει ὑπαξιωματικούς, λιμενικοὺς βοηθοὺς καὶ λιμενοφύλακας γ' τάξεως κατ' ἔτος χορήγησις χρηματικῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ προμηθείας ἱματισμοῦ μέχρι δραχμῶν διακοσίων, κατὰ τὰ δι' Ὑπουργικῆς ἐκάστοτε ἀποφάσεως κανονιζόμενα.

Ἄρθρον 4.

Αὐξάνεται ἡ διὰ τὰς νομίμους ἀνάγκας τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ τεθεῖσα εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας παγία προκαταβολὴ ἐκ δραχμῶν 400,000 εἰς δραχμὰς 700,000.

Ἄρθρον 5.

Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 817, τοῦ ἄρθρου πέμ-

πτου τοῦ νόμου 1827 προσλαμβανόμενοι ἡμερομίσθιοι γραφεῖς δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὸν ἀριθμὸν τῶν 15.

Ἄρθρον 6.

Ἡ ἀναγραφομένη ἐν τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας πιστώσις πρὸς πληρωμὴν τῶν εἰς οὗς ἀνατίθεται ἐκάστοτε ἐπιστημονικὴ ἢ τεχνικὴ ἢ ἔκτακτος ἐργασία κλπ. ἐκ δραχμῶν 8,000 αὐξάνεται μέχρι δραχμῶν 40,000.

Ἐκ τῆς πιστώσεως ταύτης ἐπιτρέπεται νὰ πληρώνωνται προσέτι αἱ κάτωθι δαπάναι, κατὰ τὰ δι' Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐκάστοτε ὀριζόμενα:

α') Εἰς ἕκαστον τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως τῶν ἐμπορικῶν πλοίων καὶ εἰς τὸν παρ' αὐτῇ ὑπαξιωματικὸν λεβητοποιὸν μηχανῶν, λόγῳ φθορᾶς ἱματισμοῦ, ἐπίδομα μέχρι δραχμῶν 50.

β') Εἰς ἕκαστον τῶν μαθητῶν τῆς σχολῆς τῶν Λιμενικῶν Δοκίμων ἐφάπαξ χορήγησις, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκτελέσεως τῶν πρακτικῶν σπουδῶν των, ἀποζημιώσεως, λόγῳ φθορᾶς ἱματισμοῦ, μέχρι δραχμῶν 200.

γ') Εἰς τὸν Διοικητὴν καὶ τοὺς ἐπιτηρητὰς τῆς Σχολῆς Λιμενικῶν Δοκίμων, ἐφ' ὅσον ὑπηρετοῦσι καὶ εἰς ἄλλας ὁργανικὰς θέσεις, μηνιαία ἀποζημιώσεις μέχρι δραχμῶν 100.

δ') Εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ μηνιαία, λόγῳ ἐξόδων παραστάσεως, ἐπιχορήγησις μέχρι δραχμῶν 300.

ε') Εἰς τὸν παρὰ τῷ Λιμεναρχεῖ Πειραιῶς ἢ τῇ Γενικῇ Ἐπιθεωρήσει Ἐμπορικῶν πλοίων ἀπόστρατον ἀξιωματικὸν τοῦ Β. Ναυτικοῦ ἐπὶ τῆς ρυθμίσεως τῶν πυξίδων ἐπιχορήγησις μηνιαία μέχρι δραχμῶν τριακοσίων.

Ἄρθρον 7.

Ἡ ἀμοιβὴ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ ὀρίζεται εἰς δραχμὰς 500 ἑτησίως, πληρωνομένη κατὰ τριμηνίαν ἐφ' ὅσον κατὰ ταύτην ἐγένοντο τρεῖς τοῦλάχιστον συνεδριάσεις.

Εἰς τὰ μὴ μετασχόντα μέλη, ἔστω καὶ μιᾶς συνεδριάσεως, ἀδικαιολογήτως, δὲν χορηγεῖται ἡ ἀμοιβὴ αὕτη.

Ἄρθρον 8.

Τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Νόμου 514 προσλαμβανόμενον ἔκτακτον προσωπικὸν διορίζεται καὶ ἀπολύεται ἄνευ οὐδεμιᾶς διατυπώσεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ. Ὁ ἀριθμὸς τούτου ὀρίζεται μέχρι 10, ὁ δὲ μηνιαῖος ἐκάστου μισθὸς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβῇ τὰς 300 δραχμὰς.

## "Αρθρον 9.

Οἱ ἀρχιλιμενοφύλακες Ἀγ. τάξεως, μετὰ συμπλήρωσιν διετούς ὑπηρεσίας ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ, ἐξομοιοῦνται, ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχάς, πρὸς τοὺς ἀρχικελευστάς Ἀγ. τάξεως Πυροβολητὰς τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

## "Αρθρον 10.

Ἡ μηνιαία ἀποζημίωσις τῶν εἰς οὗς ἐν γένει ἀνατίθεται ἡ διδασκαλία τῶν μαθητῶν τῆς σχολῆς τῶν Λιμενικῶν Δοκίμων ὀρίζεται ἀνυπόλογος τῶν κατὰ τὸ πρόγραμμα ὥρων διδασκαλίας μέχρι δραχμῶν 50 καὶ ὥραν, κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐφάπαξ δι' ἐκάστην ἐκπαιδευτικὴν περίοδον ἐκδιδομένης, ὀρισθισόμενα.

## "Αρθρον 11.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὅπως διὰ Β. Διατάγματος ὀρίξῃ τὰ μηνιαία γραφικὰ καὶ μικρὰ ἐξόδα καὶ τὰ ἐξόδα φωτισμοῦ καὶ θερμάνσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, δι' ἀποφάσεώς του δὲ τὰ τοιαῦτα τῶν Λιμενικῶν Ἀρχῶν Ἀσίας, Θράκης, Προποντίδος καὶ πάσης ἄλλης ὀρισθισόμενης ὑπὸ τούτου Λιμενικῆς Ἀρχῆς εἰς τὰς Νέας Χώρας.

## "Αρθρον 12.

Καταργεῖται πᾶσα διέταξις ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρὸν νόμον.

*Περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς χρήσεως τοῦ ἐξ ἀνθρακικοῦ μολύβδου λευκοῦ χρώματος (σιουπετίου), τοῦ ὀξειδίου τοῦ μολύβδου καὶ λιθαργύρου εἰς οἰκοδομικά καὶ ἄλλα ἔργα, ἔχον οὕτως*

## "Αρθρον 1.

Ἀπαγορεύεται εἰς τὰς ἐργασίας χρωματισμοῦ οἰκοδομῶν ἐν γένει, ὡς καὶ πλοίων, ἡ χρήσις τοῦ ἐξ ἀνθρακικοῦ μολύβδου λευκοῦ χρώματος (σιουπετίου), τοῦ ὀξειδίου τοῦ μολύβδου (μινίου), τοῦ λιθαργύρου καὶ παντὸς ἄλλου εἰδικοῦ προϊόντος ἐμπεριέχοντος μολύβδον, ὑφ' οἵανδήποτε μορφήν.

## "Αρθρον 2.

Εἰδικὰ Β. Διατάγματο θέλουσι κανονίσει τὰς λεπτομερείας καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης.

## "Αρθρον 3.

Οἱ παραβάται τῆς ἀπαγορεύσεως τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν

ὃ μέχρι 30 ἡμερῶν καὶ χρηματικὴν ποινὴν 100 μέχρι 1000 δραχμῶν. Ἐν ὑποτροπῇ ἡ ποινὴ διπλασιάζεται.

Ἀπασαί αἱ ὡς ἄνω μηνύσεις εἰσάγονται δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως εἰς τὸ ἀκροατήριον τὴν πρώτην δικάσιμον, μετὰ 15 ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς μηνύσεως.

Ἡ ἐπίβλεψις τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου ἀνατίθεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐπιθεωρήσεως ἐργασίας καὶ τὰς Ἀστυνομικὰς καὶ Λιμενικὰς ἀρχάς.

*Περὶ παρατάσεως προθεσμίας νόμων 2038 καὶ 2087.*

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν κατ' ἀρχὴν συζήτησιν)

## "Αρθρον μόνον

Ὁ διὰ τοῦ ἔθρου 6 τοῦ νόμου 2038 τῆς 22 Φεβρουαρίου 1920 «περὶ ἐροδικισμοῦ διὰ διπλώματος πλοικαρχίας τῶν ἐκ τῶν νέων καὶ ὑποδούλων μερῶν καταργημένων ναυτικῶν» ὀριζόμενος χρόνος παρατείνεται μέχρι τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1921.

Ὁμοίως, ἡ διὰ τοῦ ἔθρου 7 τοῦ νόμου 2087 «περὶ μηχανοδηγῶν αὐτοκινήτων πλοίων καὶ πλοικαρχίων» ταχθεῖσα προθεσμία ἔτους, παρατείνεται μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1921.

Διὰ Β. Διατάγματος θέλει κανονισθῇ ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος τῶν ἐξετάσεων τῶν ναυτικῶν τούτων πρὶς ἀπόκτησιν διπλώματος.

*Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1920 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ ἐπαναφορᾶς ἀπολυθέντων καθηγητῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Μετισοβίου Πολυτεχνείου κλπ.», ἔχον οὕτως*

## "Αρθρον 1.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικὸν Διατάγμα, δημοσιευθὲν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 290 (Τεύχει Α') τῆς 21 Δεκεμβρίου 1920 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἔχον ὡς ἔπεται

## ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

## ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαιμεν καὶ διατάσσομεν

## "Αρθρον 1.

Πᾶσαι αἱ ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1917 καὶ ἐντεῦθεν ἀπολύσεις κα-



θηγητῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Μ. Πολυτεχνείου εἰσιν ἄχυροι, οἱ δὲ ἀπολυθέντες ἐπανέρχονται εἰς ἃς κατεῖχον θέσεις, διατηροῦντες ἀκέραια πάντα τὰ ἐκ τῆς θέσεώς των δικαιώματα· καὶ θεωροῦμενοι ὡς οὐδέποτε ἀπολυθέντες.

"Αρθρον 2.

Αἱ ὀργανικαὶ θέσεις τῶν ἀπολυθέντων καθηγητῶν ἀποκαθίστανται, ὡς ἦσαν, ὅτε ἀπελύθησαν. Δύναται δὲ ὁ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργός, προκαλῶν ἐντός δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τοῦ παρόντος τὰ πρὸς τοῦτο Β. Διατάγματα, νὰ τροποποιήσῃ καὶ τὰς λοιπὰς ἑδρας, τακτικὰς ἢ ἐκτάκτους, καθαρῶν ἢ συγχωνεύων ταύτας μετ' ἄλλων εἴτε καὶ δημοσίων ἢ νῆας, ἂν ὑπερβάσκει τὸ ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων καθοριζόμενον ὄριμον ἐδρῶν.

"Αρθρον 3.

Οἱ κατέχοντες νῦν τὰς ἑδρας τῶν ἐπανερχομένων καθηγη-  
τῶν ἢ ἑδρας καταργουμένας ἢ συγχωνευομένας πρὸς ἄλλας,  
δύνανται ν' ἀπολυθῶσιν ἢ νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς ἄλλας ἑδρας  
τοῦ Ἑθνικοῦ Μ. Πολυτεχνείου διὰ Β. Διευρημάτων προκαλου-  
μένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας ἐντὸς δύο μηνῶν  
ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, μετὰ προηγουμένην γνω-  
μοδότησιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

'Ως πρὸς τοὺς οὕτως ἀπολυομένους ἀκυροῦνται αἱ διὰ τὸν διορισμὸν αὐτῶν γενόμεναι γνωμοδοτήσεις τοῦ Συλλόγου τῶν Καθηγητῶν.

"Αρθρον 4.

Οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἐπανερχόμενοι εἰς ἃς κατεῖχον θέσεις καθηγῆται λαμβάνουσι τὰς δι' ὃν χρόνον διετελέσαν ἐκτὸς ὑπηρεσίας ἀποζημιώσεις αὐτῶν, καθ' ὅν τρόπον ὀρίζει τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν ἀπολυθέντων μονίμων ὑπαλλήλων νομοθετικοῦ Διαταγματοῦ τῆς 3 Δεκεμβρίου 1920.

"Αρθρον 5.

Τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τοῦ Ἑθνικοῦ Μ. Πολυτεχνείου, πλὴν τῶν καθηγητῶν τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν, ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος.

"Αρθρον 6.

Καταργείται τὸ τελευταῖον, ἐξάφιον τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 980 καὶ ὁ νόμος τοῦ ἰδίου, περιοριζομένου εἰς τὴν καθηγεσίαν μόνον, διατηρεῖται ὁ αὐτός, ὃν λαμβάνει ὡς διευθυντής» καὶ αὐτ' αὐτοῦ τίθεται «περιοριζόμενος εἰς τὴν καθηγεσίαν, λαμβάνει μισθὸν καθηγητοῦ».

Μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 380 προβλεπομένου Β. Διατάγματος καὶ τοῦ, συμφώνως πρὸς τοῦτο, διορισμοῦ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἑθνικοῦ Μ. Πολυτεχνείου, διορίζει τοιοῦτον ἐκ τῶν τακτικῶν καθηγητῶν ὁ ἐπὶ τῆς Συγκαιωνίᾳς Ὑπουργὸς διὰ Β. Διατάγματος.

"Αρθρον 7.

Τὸ παρὸν Διάταγμα, ὑποβληθὲν ὑπὸ τὴν κύρωσιν τῆς Συνελεύσεως, ἅμα συνερχομένης, ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδῃ τῆς Κυβερνήσεως καταχωρίσεως αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1920.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

## Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ

Τὰ Μέλη

Π. Γσαλδάρης, Θ. Ζαΐμης, Ν. Καλογερόπουλος,  
Π. Μαυρομιγάλης, Δ. Γούναρης, Ι. Δ. Πάλλης».

"Αρθρον 2.

Αἱ εἰδραὶ τοῦ ἔθν. Μ. Προϋποτεχνείου δύνανται νὰ τροποποιηθῶσιν, ὡς πρὸς τὸν τίτλον ἢ τὴν ἑκτασιν τοῦ περιεχομένου των ἢ καὶ ὡς πρὸς ἀμφότερα.

Ἡ τροποποιήσις αὕτη γίνεται πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους διὰ Β. Διευθυντοῦ, μετὰ σύμφωνον πρὸς τούτου γνώμην τοῦ Συλλόγου τῶν καθηγητῶν. Διὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου θέλει συνέλθει πρὸς γνωμοδότησιν ὁ Σύλλογος, ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

Οἱ καθηγηταὶ τῶν τροποποιουμένων ἐδῶν παραινέουσιν ἐν αὐταῖς.

\* Ἀρθρον 3.

Ἰδρύεται ἐν τῷ Ἑθνικῷ Μ. Πολυτεχνεῖφ θέσις Διευθυντοῦ τοῦ Ἑργαστηρίου ἀντοχῆς τῶν ὀλικῶν, διπλωματούχου μηχανικοῦ ἢ μηχανολόγου τοῦ Ἑθνικοῦ Μ. Πολυτεχνείου ἢ ξένης ἰσοτάγους Ἀνωτέρας Τεχνικῆς Σχολῆς, διοριζομένου ἀνὰ πενταετίαν διὰ Β. Διατάγματος, ἐπὶ βαθμῇ καὶ μισθῷ ἐκτάκτου καθηγητοῦ, μετὰ προηγουμένην



έφαρμογήν τῶν δι' ἐκλογὴν καθηγητοῦ ὀριζομένων διατάξεων.

Εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ ἐργαστηρίου ἀντοχῆς τῶν ὑλικῶν ἀνατίθεται ἡ Διεύθυνσις τῶν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ ἐκτελουμένων ἐργασιῶν δοκιμασίαις καὶ ἐλέγχου ὑλικῶν παντὸς εἴδους, ἀφορώντων ἐργὰ τοῦ Δημοσίου ἢ καὶ ἰδιωτικῶς καὶ ἡ ἐκδόσις τῶν σχετικῶν πιστοποιητικῶν ποιότητος, προσυπογράφουμένων ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἑθνικοῦ Μ. Πολυτεχνείου.

Αἱ ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ ἀντοχῆς ὑλικῶν τελούμεναι δοκιμασίαι, κατόπιν αἰτήσεων ἰδιωτῶν, θὰ γίνωνται ἐπὶ πληρωμῇ συμφώνως πρὸς τὰ τιμολόγια καὶ κανονισμοὺς ἐκδιδόμενους δι' εἰδικοῦ Β. Διατάγματος.

Αἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν προκύπτουσαι εἰσπράξεις θὰ παραμένωσιν εἰς ὄφελος τοῦ ἐργαστηρίου καὶ διὰ τὴν ἐμπλουτισμὸν αὐτοῦ.

Μετὰ γνώμην τῆς Συγκλήτου δύναται νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ ἐργαστηρίου ἀντοχῆς τῶν ὑλικῶν ἡ διδασκαλία πειραματικοῦ μαθήματος.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐργαστηρίου ἀντοχῆς ὑλικῶν ἀποτελοῦσιν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἐργαστηρίου καὶ εἰς, ἔχων εἰδικὴν πεῖραν, τεχνίτης, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ ἀρχιτεχνίτου ἢ τεχνίτου τοῦ μηχανουργείου, διοριζόμενος πρωτάται τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐργαστηρίου δι' ἀποράσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

Ἄρθρον 4.

Ἐν ἔδρῳ. I τοῦ ἄρθρου II τοῦ Νόμου 980 διαγράφονται ἐν ἀρχῇ αἱ λέξεις «τακτικοῦ καθηγητοῦ».

Ἄρθρον 5ον

Ἀφροκταὶ τῆς α' τάξεως Ἀνωτάτης Σχολῆς τοῦ Ἑθν. Μ. Πολυτεχνείου, ἀποτυχόντες κατὰ τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις τῶν ἐτῶν 1919 καὶ 1920, ἕνεκα λόγων ἐξαιρετικῶν ἀναγομένων εἰς τὴν ἀνώμαλον τότε κατὰστασιν, δύνανται, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, νὰ προσέλθωσιν ἀπευθείας εἰς προαγωγικὰς ἐξετάσεις διὰ τὴν δευτέραν τάξιν τῆς Σχολῆς. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας δὲν δύναται νὰ ἀρورᾷ τὴν ἐπὶ τῆς ἱκανότητος αὐτῶν κρίσιν τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων».

Περὶ ἐγκρίσεως δαπάνης δραχ. 69,820 δι' ἐκτέλεσιν ὀνυπληρωματικῶν ἐργασιῶν ὁρόφου ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ Κεντρικοῦ Μεγάρου τῶν Τ. Τ. Τ., ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον.

Ἐγκρίνεται τὸ προσαρτώμενον τῷ παρόντι νόμῳ ἀπόσπασμα συμπληρωματικοῦ καὶ νέου προϋπολογισμοῦ προσθήκης ὁρόφου ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ Κεντρικοῦ Μεγάρου τῶν Τ.Τ.Τ., δαπάνης δραχ. 69.820, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν πρὸς λυσιτελή ἐξυπηρέτησιν τοῦ κτιρίου, ἀναγκαφομένης τῆς σχετικῆς πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας τοῦ ἔτους 1921—1922.

(Ἐπεται ὁ πίναξ)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης διὰ τὴν ἀνεγειρομένου ὁρόφου τοῦ Κεντρικοῦ Μεγάρου τῶν Τ. Τ. Τ. γθεῖς κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 70934 ἀπὸ 21 Ἀπριλίου 1920

| Αὐξων ἀριθμὸς                       | Ἐνδειξεις τῶν ἔργων                                                                                                                                                                                               |                                          |                 |          |
|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|-----------------|----------|
|                                     | Αριθ. τιμολογίου                                                                                                                                                                                                  | Μονάδες ἐκτελεσθησ-<br>μένης<br>ἐργασίας | Τιμὴ<br>μονάδος | Σύνολον  |
| <b>I. Κατεδαφίσεις</b>              |                                                                                                                                                                                                                   |                                          |                 |          |
| 1                                   | Ἀποσύνθεσις πλாகῶν δώματος καὶ ἔκκρισις ὕλων.....                                                                                                                                                                 | 175.50                                   | 10              | 1.755 00 |
| <b>II. Πλακόστρωσις</b>             |                                                                                                                                                                                                                   |                                          |                 |          |
| 2                                   | Πλακόστρωσις θαπέδου αἰθούσης διὰ πλாகῶν τσιμέντου, μονοχρόων, τετραγώνων πλευρᾶς 0.20 διὰ τσιμεντοκονίας.....                                                                                                    | M. T. 167.—                              | 32              | 5.344 00 |
| 3                                   | Περιζώματα ὡς ἀνωτέρω πλακοστρώσεων, διὰ πλாகῶν τσιμέντου λευκῶν, πλάτους 0.10 καὶ μήκους 0.20 διὰ τσιμεντοκονίας...                                                                                              | μ. μ. 69.—                               | 5               | 3.450 00 |
| <b>III. Ἐπιχρίσματα καὶ ἀνθήμια</b> |                                                                                                                                                                                                                   |                                          |                 |          |
| 4                                   | Ἀπόξεσις παλαιῶν ἐπιχρισμάτων καὶ ἔκκρισις ὕλων.....                                                                                                                                                              | 180.—                                    | 1               | 180 00   |
| 5                                   | Ἐπιχρίσματα ἐξωτερικὰ δι' ἀμμοκονίας εἰς τρεῖς διαστρώσεις....                                                                                                                                                    | τ. μ. 300.—                              | 9               | 2.700 00 |
| 6                                   | Ἐπιχρίσματα ἐσωτερικὰ δι' ἀμμοκ. τριβιδίου εἰς τρεῖς διαστρώσεις.                                                                                                                                                 | τ. μ. 320.—                              | 8               | 2.560 00 |
| 7                                   | Ὁροκονιάματα ἐπὶ τῶν θολίσκων δι' ἀμμοκονίας τριβιδίου εἰς τρεῖς διαστρώσεις.....                                                                                                                                 | » 200.—                                  | 9               | 1.800 00 |
| 8                                   | Ἐπιχρίσεις κορωνίδων δι' ἀμμοκονίας καὶ μαρμαροκονίας.....                                                                                                                                                        | μ. μ. 55.—                               | 25              | 1.375 00 |
| 9                                   | Ἐπιχρίσματα διὰ θηραϊκοκονίας.....                                                                                                                                                                                | τ. μ. 112.—                              | 10              | 1.120 00 |
| 10                                  | Ἀνθήμια γύψινᾳ μετ' ἐλαιοχρωματισμοῦ.....                                                                                                                                                                         | τεμ. 52.—                                | 5               | 260 00   |
| <b>IV. Ὅχετοὶ</b>                   |                                                                                                                                                                                                                   |                                          |                 |          |
| 11                                  | Πήλινοι σωλῆνες τύπου διαμέτρου 0.08 συνδεθητόμενοι διὰ τσιμεντοκονίας.....                                                                                                                                       | 35.—                                     | 7               | 245 00   |
| <b>V. Ξυλουργικὰ ἔργα</b>           |                                                                                                                                                                                                                   |                                          |                 |          |
| 12                                  | Κατασκευὴ παραθύρων Γαλλικοῦ τύπου τετραφύλλων μετὰ περσίδων, ὑαλοστασίων ἐκ διπλοσανίδων πάχους 0.04 μετὰ πάντων τῶν ἀναγκαίων σιδηρῶν καὶ ἄνευ ὑαλοπινάκων καὶ ἐλαιοχρωματισμοῦ διαστάσεων 1.40X2.50 κενοῦ..... | 7.—                                      | 650             | 4.550 00 |
| 18                                  | Κατασκευὴ παραθύρων ἀρκετικῆς πλευρᾶς διφύλλων μετὰ ὑαλοστασίων, διὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω ὕλικῶν διαστάσεων 1.20X1.50                                                                                             |                                          |                 | 4.795 00 |

κατασκευὴν τῶν κουφωμάτων, ἐπιχρισμάτων κλπ. τοῦ πρὸς χρῆσιν τῆς ὑπηρεσίας τῶν Τηλεγραφετῶν, συντα-  
ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

| Αριθ. τιμολογίου | Μονάδες<br>ἐκτελεσθησ-<br>μένης<br>ἐργασίας | Τιμή<br>μονάδος | Δαπάνη |       |       |        |    |
|------------------|---------------------------------------------|-----------------|--------|-------|-------|--------|----|
|                  |                                             |                 | Μερικὴ |       | Ὅλική |        |    |
|                  |                                             |                 | Δρχ/.  | Λ.    | Δρχ/. | Λ.     |    |
|                  | 175.50                                      | 10              | —      | 1.755 | —     | 1.755  | 00 |
|                  | M. T. 167.—                                 | 32              | —      | 5.344 | —     |        |    |
|                  | μ. μ. 69.—                                  | 5               | —      | 310   | —     | 5.654  | 00 |
|                  | 180.—                                       | 1               | 50     | 270   | —     |        |    |
|                  | τ. μ. 300.—                                 | 9               | —      | 2.700 | —     |        |    |
|                  | τ. μ. 320.—                                 | 8               | —      | 2.560 | —     |        |    |
|                  | » 200.—                                     | 9               | —      | 1.800 | —     |        |    |
|                  | μ. μ. 55.—                                  | 25              | —      | 1.375 | —     |        |    |
|                  | τ. μ. 112.—                                 | 10              | —      | 1.120 | —     |        |    |
|                  | τεμ. 52.—                                   | 5               | —      | 260   | —     | 10.085 | —  |
|                  | 35.—                                        | 7               | —      | 245   | —     | 245    | 00 |
|                  | 7.—                                         | 650             | —      | 4.550 | —     |        |    |
|                  |                                             |                 |        | 4.795 | —     | 17.739 |    |

| Αύξων αριθμός   | Ενδείξεις τῶν ἔργων                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Δαπάνη    |       |       |        |
|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------|-------|--------|
|                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Μερικὴ    | Ὀλική | Δραχ. | Λ.     |
| 14              | κενοῦ μετὰ πάντων τῶν ἀναγκαίων σιδηρῶν καὶ ἄνευ ὑαλοπινάκων καὶ ἐλαιοχρωματισμοῦ .....                                                                                                                                                                                                                                                                                      |           |       |       |        |
| 14              | Κατασκευὴ θυρῶν διφύλλων περαστῶν διαστάσεων 1.20X2.40 ἐκ διπλοσανίδων ὡς ἀνωτέρω μετὰ τετραξύλων ἐλατίνων 0.08X0.08 ἀναλόγων φαντίνων μετὰ κυματίων, ἀπάντων τῶν ἀναγκαίων σιδηρικών τῶν καὶ κλειθρῶν περαστῶν μετὰ διπλῆς κλειδῶς θυροκελιῶν ὀρειχάλκινων μετὰ ἢ ἄνευ περιθωρίων (προεβαλόντων) πλάτους 0.17 ἐκ λεπτοσανίδων μετὰ κομματίων καὶ ἄνευ ἐλαιοχρωματισμοῦ..... |           |       |       |        |
| 15              | Κατασκευὴ κρεμαστήρων ἐκ σανίδων οὐγγιάς πλάτους 0.20 μετὰ κομματίων ἀναλόγων πλάτους 0.03X0.02 καὶ σιδηρῶν ἀγκίστρων ἐπικεκολλημένων τεσσάρων κατὰ μ. μήκους μετὰ σιδηρῶν στηριγμάτων ἐπὶ τῶν τοίχων καὶ ἐλαιοχρωματισμοῦ κατὰ μ. μήκους.                                                                                                                                   |           |       |       |        |
| VI. Χρωματισμός |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |           |       |       |        |
| 16              | Ἐλαιοχρωματισμός σιδηρῶν κιγκλίδων κλιμακοστατίου.....                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 1.50      | 5     | 50    | 7      |
| 17              | Ἐλαιοχρωματισμός σιδηρῶν ὑδρορροῶν εἰς δύο διαστρώσεις κατὰ μ. μήκους.....                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | μ.μ. 42.— | 4     | —     | 168    |
| 18              | Ἐλαιοχρωματισμός κουφωμάτων παραθύρων καὶ θυρῶν εἰς τρεῖς διαστρώσεις μονογρόου καὶ ὁμοίου τόνου διὰ τὰ ἐξωτερικὰ κομμάτια τῶν ὑπαρχόντων παραθύρων, κατὰ τετραγωνικὸν μέτρον.                                                                                                                                                                                               | τ.μ. 23.— | 13    | —     | 3.770  |
| 19              | Ἐλαιοχρωματισμός τοίχων σπατουλαριστῶς εἰς τρεῖς διαστρώσεις.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | » 112.—   | 19    | —     | 2.128  |
| 20              | Ὑδροχρωματισμός γενικὸς ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς εἰς δύο διαστρώσεις διὰ γαλακτώματος ἀσβέστου μετὰ χρώματος καὶ ὀρυφῶν κατὰ τετραγωνικὸν μέτρον .....                                                                                                                                                                                                                      | 820.—     | 1     | —     | 820    |
| VII. Ὑδραυλικά  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |           |       |       |        |
| 21              | Κατασκευὴ καὶ τοποθέτησις σιδηρῶν ἡμικυκλικῶν ὑδρορροῶν διαμέτρου 0.18—0.20 μετὰ σιδηρῶν στεφανῶν στερεώσεως σὺν τῷ ἐλαιοχρωματισμῷ αὐτῶν, κατὰ μέτρον μήκους.....                                                                                                                                                                                                           | μ.μ. 79.— | 20    | —     | 1.580  |
| 22              | Κατασκευὴ καὶ τοποθέτησις σωληνωτῶν ὑδρορροῶν διαμέτρου 0.08 ἐκατέρωθεν παραπετάδων μετὰ τῶν σιδηρῶν στεφανῶν καὶ ἐλαιοχρωματισμοῦ εἰς δύο διαστρώσεις .....                                                                                                                                                                                                                 | 15.—      | 14    | —     | 210    |
| 23              | Κατασκευὴ καὶ τοποθέτησις σιδηρῶν σωληνωτῶν ὑδραυλικῶν διὰ μέτρου 0.12 μετὰ τῶν σιδηρῶν στεφανῶν τῶν καὶ στηριγμάτων καὶ τοῦ διπλοῦ χρωματισμοῦ αὐτῶν, κατὰ μέτρον μήκους.....                                                                                                                                                                                               | 42.—      | 32    | —     | 1.344  |
|                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |           |       | 3.134 | 38.866 |

| Αύξων αριθμός | Μονάδες ἐκτελεσθησάμενης ἐργασίας | Τιμὴ μονάδος | Δαπάνη |        |       |    |
|---------------|-----------------------------------|--------------|--------|--------|-------|----|
|               |                                   |              | Μερικὴ | Ὀλική  | Δραχ. | Λ. |
|               | Ἐκ Μεταφοράς                      |              | 4.795  | 17.739 |       |    |
|               | 7.—                               | 450          | 3.150  |        |       |    |
|               | 4.—                               | 550          | 2.200  |        |       |    |
|               | μ. μ. 60.—                        | 20           | 1.200  | 11.100 |       |    |
|               | 1.50                              | 5 50         | 7      |        |       |    |
|               | μ.μ. 42.—                         | 4            | 168    |        |       |    |
|               | τ.μ. 23.—                         | 13           | 3.770  |        |       |    |
|               | » 112.—                           | 19           | 2.128  |        |       |    |
|               | 820.—                             | 1            | 820    | 6.893  |       |    |
|               | μ.μ. 79.—                         | 20           | 1.580  |        |       |    |
|               | 15.—                              | 14           | 210    |        |       |    |
|               | 42.—                              | 32           | 1.344  | 3.134  |       |    |
|               |                                   |              |        | 38.866 |       |    |

| Αἰθ. ἀριθμὸς                        | Ἔνδειξις τῶν ἔργων                                                                                                                                                                                         | Ἄρ. τιμολογίου |
|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
|                                     |                                                                                                                                                                                                            |                |
| 24                                  | Λεκαναὶ συρροῆς ὑδάτων ὑδρορροῶν σιδηρῶν κατωτέρως διαμέτρου 0.12 καὶ ἀνωτέρως 0.30—0.35 μετὰ τῶν σιδηρῶν αὐτῶν στεφανῶν στερεώσεως καὶ ἐλαιοχρωματισμοῦ εἰς δύο διαστρώσεις κατὰ τεμάχιον .....           |                |
| 25                                  | Προμήθεια καὶ τοποθέτησις λεκανῶν νιπτήρων ἐκ λευκῆς πορσελάνης Εὐρωπαϊκῆς κατασκευῆς συνήθων διαστάσεων, μετὰ πάντων τῶν ἐξαρτημάτων τῶν, σιδηρῶν στηριγμάτων, σιφώνων, βαλβίδων κλπ. κατὰ τεμάχιον ..... |                |
| 26                                  | Προμήθεια καὶ τοποθέτησις μολυβδοσωλήνων διαμέτρου 0.02—0.03 ὑδρεύσεως διαμερίσματος κ.λ.π. κατὰ μέτρον μήκους μετὰ τῶν ἀναγκασιούτων σιδηρῶν αὐτῶν στηριγμάτων, συγκολλήσεων κλπ.                         |                |
| 27                                  | Προμήθεια καὶ τοποθέτησις ὀρειχαλκίνων κρουνῶν καὶ δικκοπετῶν διαμέτρου 0.02—0.03, συμπεριλαμβανομένων τῶν ἀναγκαίων συγκολλήσεων οἰουδήποτε ἀριθμοῦ κατὰ τεμάχιον .....                                   |                |
| VIII. Ὑαλοπίνακες                   |                                                                                                                                                                                                            |                |
| 28                                  | Προμήθεια καὶ τοποθέτησις ὑαλοπινάκων διαφανῶν πάχους 0.02 ἐπὶ τῶν διαφόρων παραθύρων διὰ σιδηρῶν μικρῶν ἀγκίστρων καὶ ἐπιπλάσματος μετὰ μαστίου (στόκου) κατὰ τετραγωνικὸν μέτρον.                        |                |
| IX. Διάφοροι ἐπισκευαὶ καὶ ἐργασίαι |                                                                                                                                                                                                            |                |
| 29                                  | Ἐπισκευὴ ἀποσυντεθέντος κιγκλιώματος ἀρκτικῆς πλευρᾶς, ἀνατοποθέτησις ὑπαρχόντων πηλίνων στυλίσκων (κιγκλίδων), μόρφωσις κορωνίδων στυλίσκου κλπ. κατ' ἀποκοπὴν .....                                      |                |
| 30                                  | Κατασκευὴ καὶ τοποθέτησις ἐπὶ τῶν καπνοδόχων σωλήνων ἐκ γαλβανισμένης λαμαρίνας διαμέτρου 0.16 καὶ μήκους 2.00 κατὰ μέτρον μήκους .....                                                                    |                |
| Ἄθροισμα.....                       |                                                                                                                                                                                                            |                |
| Δι' ἀπορόπτους δαπάνας.....         |                                                                                                                                                                                                            |                |
| Ὅλικὴ δαπάνη.....                   |                                                                                                                                                                                                            |                |

| Ἄρ. τιμολογίου | Μονάδες ἐκτελεσθούσης ἐργασίας | Τιμὴ μονάδος | Δαπάνη |          |       |           |
|----------------|--------------------------------|--------------|--------|----------|-------|-----------|
|                |                                |              | Μερικὴ |          | Ὅλικη |           |
|                |                                | Δραχ.        | Λ.     | Δραχ.    | Λ.    | Δραχ.     |
|                | Ἐκ Μεταφορᾶς                   |              |        | 3.134    |       | 38,866    |
|                | 8.—                            | 50           |        | 400      |       |           |
|                | 2.—                            | 400          |        | 800      |       |           |
|                | 30.—                           | 40           |        | 1.200    |       |           |
|                | 4.—                            | 20           |        | 80       |       | 5.614     |
|                | τ.μ. 42.80                     | 38           |        | 1.626 40 |       | 1.626 40  |
|                | .....                          | .....        |        | 250      |       |           |
|                | μ.μ. 22.—                      | 30           |        | 660      |       | 910       |
|                |                                |              |        |          |       | 43.882 90 |
|                |                                |              |        |          |       | 3.117 10  |
|                |                                |              |        |          |       | 47.000    |

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1921  
 Ὁ Νομοαρχιτέκτων Ἀττικοβοιωτίας  
 Γ. Φάρος

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ τῶν ἐκτελεσθησομένων ἐργασιῶν διὰ τὴν ἀνέγερ-  
σιν τῶν Τηλεγραφετῶν, συνταχθεὶς κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 7093<sup>4</sup>

| Αὐξων ἀριθμὸς                    | Ἐνδείξεις τῶν ἔργων                     | Ἀριθ. τιμολογίου | Ἐγκριθεῖσαι |                 |          |   |       |       |  |
|----------------------------------|-----------------------------------------|------------------|-------------|-----------------|----------|---|-------|-------|--|
|                                  |                                         |                  | Ποσότης     | Τιμὴ<br>μονάδος | Δαπάναι  |   | Ολική |       |  |
|                                  |                                         |                  |             |                 | Μερικὴ   |   |       |       |  |
| I. Κατεδαφίσεις                  |                                         |                  |             |                 |          |   |       |       |  |
| 1                                | Πλακοστρώσεων δαπέδου.....              | 1                | 175.50      | 10              | 1.755    | — | —     | 1.902 |  |
| 2                                | Πλακοστρώσεων κιγκλίδων.....            | 2                | 27.—        | 5               | 135      | — | —     |       |  |
| 3                                | Πλακῶν κουμβοειδοῦς λαμαρίνας.....      | 3                | 4.—         | 3               | 12       | — | —     |       |  |
| 4                                | Τοιχοποιία.....                         |                  |             |                 |          |   |       |       |  |
|                                  | α' Μεσοτοιχῶν.....                      | 4                | 15.—        | 3               | 45       | — | —     | 270   |  |
|                                  | β' Τοίχων παραστάδων.....               | 5                | 12.—        | 10              | 120      | — | —     |       |  |
| 5                                | Κορωνίδων.....                          | 6                | 4.—         | 7               | 28       | — | —     |       |  |
| 6                                | Πατώματος.....                          | 7                | 1.—         | 7               | 7        | — | —     |       |  |
| 7                                | Κιγκλιδώματος κλίμακος.....             | 73               | 1.50        | 20              | 30       | — | —     |       |  |
| 8                                | Υδρορροῶν καθόδου.....                  | 8                | 5.—         | 1               | 5        | — | —     |       |  |
| 9                                | Ἐπιχρισμάτων.....                       | 9                | 10.—        | 1               | 15       | — | —     |       |  |
| 10                               | Κουρφωμάτων.....                        | 10               | 2.—         | 10              | 20       | — | —     |       |  |
| II. Κτιστικά                     |                                         |                  |             |                 |          |   |       |       |  |
| 1. Τοιχοποιία                    |                                         |                  |             |                 |          |   |       |       |  |
| Ὀπτοπλινθοδομ. κενῶν ὀπτοπλίνθων |                                         |                  |             |                 |          |   |       |       |  |
| 11                               | Τοίχων.....                             | 11               | 40.—        | 220             | 8.800    | — | —     | 11109 |  |
| 12                               | Κορωνίδος.....                          | 12               | 26.50       | 20              | 530      | — | —     |       |  |
| 13                               | Μεσοτοιχῶν.....                         | 13               | 61.50       | 26              | 1.599    | — | —     |       |  |
| 14                               | Θολίσκων.....                           | 14               | 6.—         | 30              | 180      | — | —     |       |  |
| 2. Σκυροκονιάματα                |                                         |                  |             |                 |          |   |       |       |  |
| Α'. Ἀπλᾶ                         |                                         |                  |             |                 |          |   |       |       |  |
| 15                               | Ἐπὶ δαπέδου δώματος.....                | 15               | 166.—       | 16              | 2.656    | — | —     | —     |  |
| Β'. Σιδηροπαγῇ                   |                                         |                  |             |                 |          |   |       |       |  |
| 16                               | Ἀνωφλίων καὶ κατωφλίων κουρφωμάτων..... | 16               | 5.—         | 580             | 2.900    | — | —     |       |  |
| III. Σιδηρουργικά                |                                         |                  |             |                 |          |   |       |       |  |
| 1. Δοκοὶ διπλοῦ T.               |                                         |                  |             |                 |          |   |       |       |  |
| 17                               | α' Διπλᾶι δοκοὶ συνδεδεμέναι.....       | 17               | 753X12      | 3 50            | 2.635 50 | — | —     | 5.556 |  |
| 18                               | β' Ἀπλᾶι δοκοὶ.....                     | 18               | 120X12      | 2 80            | 213 60   | — | —     |       |  |

συνδρόφου ἐπὶ τοῦ δώματος τοῦ Κεντρικοῦ Μεγάρου τῶν Τ.Τ.Τ. διὰ τὴν ὑπη-  
κόμην 21 Ἀπριλίου 1920 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

| Προτεινόμεναι |              |         |       |        | Διαφοραὶ  |             |
|---------------|--------------|---------|-------|--------|-----------|-------------|
| Ποσότητες     | Τιμὴ μονάδος | Δαπάναι |       |        | Ἐπὶ πλέον | Ἐπὶ ἔλαττον |
|               |              | Μερικὴ  | Ὀλική |        |           |             |
| 31            | 5            | 155     | —     | —      | 20        | 1.755       |
| 36            | 4            | 144     | —     | 299    | 132       | —           |
| 15            | 3            | 45      | —     | —      | —         | —           |
| 12            | 10           | 120     | —     | —      | —         | —           |
| 4             | 7            | 28      | —     | —      | —         | —           |
| 1             | 7            | 7       | —     | —      | —         | —           |
| 1             | 20           | 30      | —     | —      | —         | —           |
| 5             | 1            | 5       | —     | —      | —         | —           |
| 10            | 1 50         | 15      | —     | —      | —         | —           |
| 2             | 10           | 20      | —     | 270    | —         | —           |
| 108           | 220          | 23.760  | —     | —      | 14.960    | —           |
| 53            | 20           | 1.060   | —     | —      | 530       | —           |
| 61 50         | 26           | 1.599   | —     | —      | —         | —           |
| 172           | 30           | 5.160   | —     | 31.579 | 4.980     | —           |
| 168           | 16           | 2.638   | —     | —      | 32        | —           |
| 5             | 580          | 2.900   | —     | 5.588  | —         | —           |
| 6.516X12      | 3 50         | 22.806  | —     | —      | 20.170    | 50          |
| 120X12        | 2 80         | 213 60  | —     | —      | —         | —           |

| Αύξων ἀριθμὸς               | Ἑνδειξις ἐργασιῶν                     | Ἀριθ. τιμολογίου | Ἑγκριθεῖσαι |                 |         |          |
|-----------------------------|---------------------------------------|------------------|-------------|-----------------|---------|----------|
|                             |                                       |                  | Ποσότης.    | Τιμὴ<br>μονάδος | Δαπάναι |          |
|                             |                                       |                  |             |                 | Μερικὴ  | Ὀλική    |
| 2. Κιγκλίδες ἀναπαυτικά     |                                       |                  |             |                 |         |          |
| 19                          | α' Νέαι .....                         | 19               | 26.—        | 4 50            | 117     |          |
| 20                          | β' Ἀνατοποθέτησις παλαιῶν.....        | 20               | 1.50        | 20 —            | 30      |          |
| 21                          | γ' Ἀρπάγαι ζευκτῶν.....               | 21               | 63.—        | 3 50            | 220     |          |
| 22                          | δ' Γωνία ἐπὶ τῶν ἐλκυστήρων .....     | 22               | 478.—       | 3 —             | 1.429   |          |
| 23                          | ε' Τιμὴ καὶ ἀνατοποθέτησις λαμαρίνας. | 23               | 4.—         | 3 00            | 12      | 4.657 50 |
| IV. Μαρμαρική               |                                       |                  |             |                 |         |          |
| 24                          | Αὐτ. Βαθμίδες.....                    | 24               | .40         | 900 —           | 360     |          |
|                             | Βον Πλάκες .....                      |                  |             |                 |         |          |
| 25                          | α' Πάχους 0.05.....                   | 25               | 1.70        | 120 —           | 204     |          |
| 26                          | β' Πάχους 0.02.....                   | 26               | 9.—         | 70 —            | 630     | 1.194 —  |
| V. Πλακοστρώσεις            |                                       |                  |             |                 |         |          |
| 27                          | α' Δαπέδων .....                      | 27               | 165.50      | 25 —            | 4.137   |          |
| 28                          | β' Ἐπὶ τοίχων πλίνθων (περιζώματος).  | 28               | 65.—        | 5 —             | 325     |          |
| 29                          | γ' Πλακοστρώσεις διὰ πλακῶν.....      |                  | —           | —               | —       |          |
|                             | Μελίτης πάχους 0.05 διὰ θηραϊκοκονίας |                  | —           | —               | —       |          |
| 30                          | Ἐπικάλυψις κορωνίδων κλπ. διὰ πλακῶν  |                  | —           | —               | —       |          |
|                             | Μελίτης πάχους 0.02.....              |                  | —           | —               | —       |          |
| 31                          | Ἀρμολόγημα θυρατ. διὰ τσιμεντοκονίας  |                  | —           | —               | —       | 4.462 50 |
| VI. Ἐπιχρίσματα             |                                       |                  |             |                 |         |          |
| 1. Ἀμμοκονιάματα ἐπὶ τοίχων |                                       |                  |             |                 |         |          |
| 32                          | α' Ἐξωτερικά.....                     | 29               | 175.—       | 7 —             | 1.225   |          |
| 33                          | β' Ἐσωτερικά .....                    | 30               | 121.—       | 6 —             | 726     |          |
| 34                          | Βον Ἐπὶ ὁροφῶν .....                  | 31               | 151.50      | 7 —             | 1.060   |          |
| 2. Θηραϊκοκονιάματα         |                                       |                  |             |                 |         |          |
| 35                          | Ἐπὶ τοίχων .....                      | 32               | 112.—       | 7 —             | 840     |          |
| 3. Μαρμαροκονιάματα         |                                       |                  |             |                 |         |          |
| 36                          | Γέισου, Κορωνίδων καὶ Στήθαλου .....  | 33               | 26.—        | 19 —            | 494     | 4.345 50 |
| 4. Ἀχροκέραμοι              |                                       |                  |             |                 |         |          |
| 37                          | α' Μεγάλοι .....                      | 34               | 6.—         | 10 —            | 60      |          |
| 38                          | β' Μικροὶ (ἀνθήμια).....              | 35               | 14.—        | 4 —             | 56      | 116 —    |

| Προτεινόμεναι |              |         |           |         | Διαφοραὶ  |             |
|---------------|--------------|---------|-----------|---------|-----------|-------------|
| Ποσότητες     | Τιμὴ μονάδος | Δαπάναι |           |         | Ἐπὶ πλεόν | Ἐπὶ ἔλαττον |
|               |              | Μερικὴ  | Ὀλική     |         |           |             |
| 26 —          | 4 50         | 117 —   | —         |         |           |             |
| 1 50          | 20 —         | 30 —    | —         |         |           |             |
| —             | —            | —       | —         |         |           | 220 50      |
| —             | —            | —       | —         |         |           | 1.419 —     |
| —             | —            | —       | —         |         |           | 12 —        |
|               |              |         | 23.166 60 |         |           |             |
| 0. 40         | 900 —        | 360 —   | —         |         |           |             |
| 275 —         | 120 —        | 330 —   | —         | 126 —   |           |             |
| 11 62         | 70 —         | 813 40  | 1.503 40  | 183 40  |           |             |
| —             | —            | —       | —         | —       |           | 4.137 50    |
| —             | —            | —       | —         | —       |           | 325 —       |
| 172 —         | 34 —         | 5.848 — | 5.848 —   | 5.848 — |           |             |
| 30 36         | 10 —         | 303 60  | —         | 303 60  |           |             |
| 172 —         | 6 —          | 1.032 — | 1.335 60  | 1.032 — |           |             |
| —             | —            | —       | —         | —       |           |             |
| —             | —            | —       | —         | —       |           |             |
| —             | —            | —       | —         | —       |           |             |
| —             | —            | —       | —         | —       |           |             |
| —             | —            | —       | —         | —       |           | 4.345 50    |
| —             | —            | —       | —         | —       |           |             |
| —             | —            | —       | —         | —       |           | 60 —        |
| —             | —            | —       | —         | —       |           | 56 —        |



| Λόγον ἀριθμῶν                                                                                                                 |                                               | Ἐγκριθεῖσαι |              | Δαπάναι |         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-------------|--------------|---------|---------|
|                                                                                                                               |                                               |             |              | Μερίκη  | Ὀλική   |
| "Ενδειξις ἐργασιῶν                                                                                                            |                                               | Ποσότητ.    | Τιμὴ μονάδος |         |         |
| 39                                                                                                                            | VII. Ὅχετοὶ δαπέδου 0.08X0.08                 | 36          | 35.—         | 5—      | 175—    |
| VIII. Εὐλουργικά                                                                                                              |                                               |             |              |         |         |
| 40                                                                                                                            | 1ον Στέγη .....                               | 37          | 185.—        | 45—     | 8.325—  |
| 41                                                                                                                            | 2ον Ὁροφή .....                               | 34          | 146.—        | 8—      | 1.168—  |
| 42                                                                                                                            | α' Δοκίδες μεταξὺ ἐλκυστήρων .....            | 39          | 153.—        | 7—      | 1.071—  |
|                                                                                                                               | β' Ὁροφολήξεις .....                          |             |              |         | 10.564— |
| IX. Χρωματισμοὶ                                                                                                               |                                               |             |              |         |         |
| 43                                                                                                                            | α' Μίγιον (ἐπίχρωσις σιδήρου) .....           | 53          | 1.419.—      | 0.25    | 354 75  |
| 44                                                                                                                            | β' Δι' ἐλαιοχρώματι ἐπὶ κιγκλιδομαμάτων ..... | 54          | 1.50         | 4—      | 6—      |
| 45                                                                                                                            | γ' Δι' ἐλαιοχρ. ἐπὶ σωλήνων καλὸδου .....     | 55          | 26.—         | 350     | 91—     |
| 46                                                                                                                            | Δι' ἐλαιοχρώματι ἐπὶ τοίχων καὶ ὀροφῶν .....  | 52          | 385.—        | 0.70    | 269 50  |
| X. Ὑδραυλικά                                                                                                                  |                                               |             |              |         |         |
| 47                                                                                                                            | α' Ὑδρορροαὶ κατὰ μήκος .....                 | 46          | 76.—         | 15—     | 1140—   |
| 48                                                                                                                            | β' Ὑδρορροαὶ περὶ παραπετάδων .....           | 47          | 15.—         | 11—     | 165—    |
| 49                                                                                                                            | γ' Σωλήνες καθόου βροχῆς .....                | 48          | 26.—         | 10—     | 260—    |
| 50                                                                                                                            | δ' Χοάναι .....                               | 49          | 4.—          | 30—     | 120—    |
| 51                                                                                                                            | ε' Σωλήνες καπνοδόχων .....                   | 50          | 6.—          | 40—     | 240—    |
| 52                                                                                                                            | ς' Νιπτήρες .....                             | 51          | 2.—          | 300—    | 600—    |
| Ἑλαιοχρωματισ. ἐπὶ κονιαμάτων                                                                                                 |                                               |             |              |         |         |
| 53                                                                                                                            | Θηραϊκόκονιαμ. ἐπὶ τοίχων ἐσωτερικῶν .....    | 57          | 112.—        | 14—     | 1.568—  |
| 54                                                                                                                            | Κεράμωσις διὰ κεράμων γαλλικοῦ τύπου .....    | 59          | 196.—        | 20—     | 3.920—  |
| Δι' ἀπροόπτους δαπάνας .....                                                                                                  |                                               |             |              |         | 5.488—  |
| "Αθροισμα .....                                                                                                               |                                               |             |              |         | 53.0858 |
| Αὔξησις 30 ο/ο .....                                                                                                          |                                               |             |              |         | 4.51415 |
| "Αθροισμα .....                                                                                                               |                                               |             |              |         | 57.600— |
| Προστίθεται διὰ τὴν κατασκευὴν εἰδικῶν ἰκριωμάτων πρὸς ἐγκατάστασιν βαρβόλων καὶ ἀνύψωσιν υλίκων ἐκ τῆς βορείας πλευρᾶς ..... |                                               |             |              |         | 17.280— |
| "Αθροισμα .....                                                                                                               |                                               |             |              |         | 74.880— |
| Ἐξίσωσις .....                                                                                                                |                                               |             |              |         |         |
|                                                                                                                               |                                               |             | 97.700—      |         | 74.880— |
|                                                                                                                               |                                               |             |              |         | 22.820— |

ἤτοι δραχμαὶ 22.820,00 ὅα πληρωθῶσι διὰ τὰς ἐκτελεσθησασμένης ἐργασίας πρὸς συμπλήρωσιν τῶν διὰ τοῦ νόμου 2462 ἐγκριθεισῶν τοιούτων.

| Προτεινόμενα |                 |          |           |           | Διαφοραί   |  |
|--------------|-----------------|----------|-----------|-----------|------------|--|
| Ποσότητες    | Τιμή<br>μονάδος | Δαπάναι  |           | Επί πλέον | Επί ελάττω |  |
|              |                 | Μερική   | Ολική     |           |            |  |
|              |                 | —        | —         | —         | 175        |  |
|              |                 | —        | —         | —         | 10.564     |  |
| 6.457        | 0. 25           | 1.614 25 | 1.614 25  | 1.259 50  | —          |  |
| —            | —               | —        | —         | —         | 6          |  |
| —            | —               | —        | —         | —         | 91         |  |
| —            | —               | —        | —         | —         | 269        |  |
| —            | —               | —        | —         | —         | —          |  |
| —            | —               | —        | —         | —         | —          |  |
| —            | —               | —        | —         | —         | —          |  |
| —            | —               | —        | —         | —         | —          |  |
| —            | —               | —        | —         | —         | 2.525      |  |
| —            | —               | —        | —         | —         | 1.568      |  |
| —            | —               | —        | —         | —         | 3.920      |  |
| —            | —               | —        | 2.796 15  | —         | 1.728      |  |
| —            | —               | —        | 74.000    | 49.577    | 33.177     |  |
| —            | —               | —        | 22.200    | 14.873 10 | 9.953      |  |
| —            | —               | —        | 96.200    | 64.450 10 | 43.130     |  |
| —            | —               | —        | —         | —         | —          |  |
| —            | —               | —        | 1.500     | 1.500     | —          |  |
| —            | —               | —        | 97.700    | 65.950 10 | 43.130     |  |
| —            | —               | —        | 65.950 10 | 43.130 10 | 22.820     |  |

Λ. Θήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1921

Ὁ Νομοαρχιτέκτων Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων ἀφορωσῶν τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Τ. Τ. Τ.

Ἄρθρον 1.

Αἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 20 καὶ 25 τοῦ νόμου 1004 καὶ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 1412 διατάξεις, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη σχετικὴ ταύτη, περὶ ὑπολογισμοῦ εἰς διπλάσιον τοῦ παρὰ τῇ κληθείσῃ Προσωρινῇ Κυβερνήσει Θεσσαλονίκης χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τ. Τ. Τ. καὶ περὶ συντμήσεως τοῦ πρὸς προαγωγὴν κανονικοῦ χρόνου ὑπηρεσίας, καταργοῦνται.

Ἄρθρον 2.

Πᾶσαι αἱ ὑπὸ τῆς κληθείσης Προσωρινῆς Κυβερνήσεως Θεσσαλονίκης, ὡς καὶ αἱ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουνίου 1917 μέχρι 5 Νοεμβρίου 1920 ὡπωσδήποτε γενομέναι εἰς τὸ προσωπικὸν ἐν γένει τῆς ὑπηρεσίας τῶν Τ. Τ. Τ. προαγωγαὶ καὶ μονιμοποιήσεις ἐκτάκτων, ὑπόκεινται εἰς ἀναθεώρησιν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἐκτὸς ἐκείνων οἵτινες ἔτυχον περαιτέρω προαγωγῆς μετὰ τὴν 5 Νοεμβρίου 1920.

Ἐνεργηθείσης τῆς ἀναθεωρήσεως, ἰσχύουσι μόνον αἱ συνεπεῖα ταύτης προαγωγαὶ καὶ μονιμοποιήσεις, ἀκυροῦνται δὲ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ τοιαῦται ἐκ τῶν ἀναθεωρηθεισῶν δυνάμει τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 3.

Συμβούλιον, ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ Γεν. Γραμματέως, τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ὡς προέδρου, τῶν Διευθυντῶν τῆς Γ' καὶ Δ' Διευθύνσεως, τῶν Γεν. Ἐπιθεωρητῶν καὶ δύο Τμηματάρχων, ὀριζομένων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν πᾶσας τὰς περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 2 προαγωγὰς τῶν ὑπαλλήλων καὶ θεωροῦν ταύτας ὡς μὴ γενομένας, α') συντάσσει ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν συνόλῳ ἀπὸ τῆς ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ βοηθοῦ β' τάξεως ὑπηρεσίας πίνακος προαγωγῶν πρὸς συμπληρώσιν τῶν κενῶν τῶν ἐτῶν 1917, 1918, 1919 1920 καὶ 1921, ἐκ τῶν ἐχόντων συμπληρωμένον τὸν πρὸς προαγωγὴν χρόνον ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ βοηθοῦ β' τάξεως μέχρι καὶ τοῦ ἐπιστάτου ἢ τηλεγραφητοῦ β' τάξεως, συμπεριλαμβανομένου, καὶ β') διὰ τὰς προαγωγὰς ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἐπιστάτου ἢ τηλεγραφητοῦ α' τάξεως εἰς τὸν ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὸν τοῦ τμηματάρχου β' τάξεως, συντάσσει ἐκ τῶν ἐχόντων διετὴ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ δύο πίνακας περιλαμβάνοντας τὸν ἀριθμὸν τῶν κενῶν θέσεων, ἓνα κατὰ συνολικὴν ἀρχαιότητα καὶ ἕτερον καθ' ἰκανότητα. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος, ὁ κατ' ἀρχαιότητα, θὰ περιλαμβάνῃ τὰ 2/3 τῶν κενῶν θέσεων, ὁ δὲ δεύτερος, ὁ καθ' ἰκανότητα, τὸ 1/3 ἐξ αὐτῶν.

Τὰ τυχόν κλάσματα θέλουσι συμπληρωθῇ ἐκ τοῦ πίνακος Α' τῆς ἀρχαιότητος.

Ἐκ πάντων τῶν ἀνωτέρω πινάκων θέλουσι παραλειφθῇ οἱ

ὡπωσδήποτε ὀφείλοντες εἰς τὸ Δημόσιον ἐξ ἐλλειμμάτων τῆς διαχειρίσεως τῆς ὑπηρεσίας τῶν Τ. Τ. Τ. καὶ οἱ κριθρόμενοι ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ὡς στάσιμοι.

Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω συνταχθῆσόμενοι πίνακες, κυρούμενοι ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, καθίστανται ὀριστικοὶ ὅμα τῇ δημοσιεύσει αὐτῶν ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, προαγομένων πάντων τῶν ἐν αὐτοῖς ἐγγεγραμμένων κατὰ τὴν σειρὰν ἐγγραφῆς αὐτῶν εἰς τοὺς πίνακας τούτους.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας, θεωρῶν τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 ἀναφερομένας προαγωγὰς τῶν ὑπαλλήλων, ὧν ὁ βαθμὸς ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν τοῦ τμηματάρχου α' τάξεως, ὡς μὴ γενομένας, λαμβάνων δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ὀριζομένου Συμβουλίου, προβαίνει κατ' ἀπόλυτον αὐτοῦ ἐκλογὴν εἰς προαγωγὰς ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὸν τμηματάρχην β' τάξεως εἰς τὸν τοῦ τμηματάρχου α' τάξεως, μετὰ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐχόντων διετὴ ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ὑπηρεσίαν, λογιζομένην κατὰ τὰ ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄρθρῳ 4 κανονιζόμενα.

Οἱ ὡς στάσιμοι παραλειπόμενοι ἐκ τῶν πινάκων τούτων διακαίουται νὰ ὑποβάλωσι τὰς ἐνστάσεις τῶν ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως πρὸς αὐτοὺς τῆς ἀποφάσεως περὶ στασιμότητος εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ἐὰν δ' αὐταὶ γίνωσι δεκταί, προάγονται εἰς θέσεις, αἵτινες θέλουσιν ἀποτελέσει πρόσθετον προσωπικὸν εἰς τὰς ἀντιστοιχοῦς θέσεις ἐκάστου βαθμοῦ.

Ἄρθρον 4.

Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων προαγόμενοι θεωροῦνται προαχθέντες ἀπὸ 1 Ἀπριλίου ἐκάστου τῶν ἀνωτέρω ἐτῶν, ἐφόσον ἔκτοτε εἶχον δικαίωμα προαγωγῆς. Ὁ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς προαγωγῆς χρόνος ὑπηρεσίας θεωρεῖται εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ὡς διαφυεῖς ἐν τῷ βαθμῷ, εἰς ὃν προάγονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἐφόσον δὲ συμπληροῦσιν οὕτω τὸν νόμιμον χρόνον, δικαιοῦνται νὰ τυγχάνωσιν ἐφεξῆς προαγωγῆς.

Οἱ προαχθῆσόμενοι οὐδὲν ἀποκτῶσι δικαίωμα ἀπολήψεως διαφοράς τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν ἐπιδομάτων διὰ τὸ ἔκτοτε διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα, οἱ δὲ μὴ προαχθῆσόμενοι δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἀποδοχῶν, ἃς ἔλαβον ἀπὸ τῆς προαγωγῆς τῶν.

Μετὰ τὰς γενομένας κατὰ τ' ἀνωτέρω ἀναθεωρήσεις οἱ ἐκ τῶν ταχυδρομικῶν ἐπιστατῶν καὶ τηλεγραφητῶν β' τάξεως εχόντες συμπληρώσει δωδεκαετὴ ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίαν καὶ τριετὴ ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ἀνήκοντες δὲ εἰς τὸ τακτικὸν προσωπικόν, λαμβάνουσιν αὐτοδικαίως τὸν βαθμὸν τοῦ ταχυδρομικοῦ

εισιστάτου και τηλεγραφητού α' τάξεως, εάν είχαν τον μισθόν τούτων.

#### Άρθρον 5.

Τὸ αὐτὸ ὡς ἀνωτέρω Συμβούλιον, συνερχόμενον κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, καὶ θεωροῦν πάσας τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 προαγωγὰς τῶν ταξινόμων, διανομέων καὶ συσκευαστῶν ὡς μὴ γενόμενας, προβαίνει κατὰ τὰς διατάξεις τῶν προηγούμενων ἄρθρων 3 καὶ 4 εἰς τὰς προαγωγὰς τῶν ἐχόντων διετίαν ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἢ πενταετὴ ἐν συνόλῳ, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν συνόλῳ ἀρχαιότητος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ διανομέως, συσκευαστοῦ ἢ ταξινόμου, παραλειπομένων τῶν δι' οἰονδήποτε λόγον ὡς στασιμῶν κριθοσμένων. Δικαίουνται ὁμῶς καὶ οὗτοι νὰ ὑποβάλλωσι κατὰ τῆς περὶ στασιμότητος ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου καὶ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτοὺς κοινοποιήσεως ἐνστάσεις, αἵτινες κρίνονται ὑπὸ τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τῶν Ἀνωτέρων Ὑπαλλήλων, κατὰ τὸ εἰδικώτερον διὰ Β. Διατάγματος ὁρισθησόμενα.

Εἰς τὰς ὑφισταμένας θέσεις τῶν ταξινόμων προστίθενται διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας 120 θέσεις ταξινόμων β' τάξεως καὶ 30 πρῶτης τάξεως, αἵτινες θέλουσι κατανεμηθῇ διὰ Β. Διατάγματος εἰς τ' ἀνταλλακτικὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα, τὰς Τηλεγραφικὰς Διευθύνσεις καὶ τὰ παρὰ τοῖς Τελωνεῖσις ταχυδρομικὰ Παραρτήματα, καταργουμένων ἰσαριθμῶν θέσεων συσκευαστῶν ἐκ τῶν ἀνωτέρω γραφείων.

#### Άρθρον 6.

Αἱ περὶ προαγωγῶν διατάξεις τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων ἰσχύουσι μόνον διὰ τὰς προαγωγὰς τῶν ἐτῶν, περὶ ὧν προνοεῖ ὁ παρὼν νόμος.

Μετὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν προαγωγῶν τῶν ὡς ἄνω ἐτῶν, ἢ μέχρι τοῦτε ὀνομασία τῶν τηλεγραφητῶν γ' τάξεως ὀρίζεται βαθμὸς νὲς τῇ ἱεραρχίᾳ τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας. Τὰ τῆς προαγωγῆς εἰς τὸν βαθμὸν τούτου χρονικὰ διαστήματα κανονισθῶσιν διὰ Β. Διατάγματος.

#### Άρθρον 7.

Τὸ αὐτὸ ὡς ἀνωτέρω Συμβούλιον, συνερχόμενον κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας καὶ θεωροῦν πάσας τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 2 μονιμοποιήσεις τῶν ἐκτάκτων ὡς μὴ γενομένας, θέλει ἀποφασθῇ ἐπὶ τῇ βάσει ἐκθέσεων τῶν ἀρμοδίων Διευθυντῶν καὶ Ἐπιθεωρητῶν ἢ καὶ ἄλλων ὑπηρεσιακῶν στοιχείων, περὶ τῆς μονιμοποιήσεως τῶν ἐχόντων πλέον τοῦ ἔτους ὑπηρεσίαν. Τοὺς μονιμοποιηθέντας δύναται τὸ Συμβούλιον νὰ κατατάξῃ κατὰ τὰ ἐφεξῆς ὀριζόμενα.

Ὅσοι ἐκ τῶν μονιμοποιηθέντων ἐκτάκτων ἢ χειριστῶν κέ-  
κτῃται ἀπολυτήριον γυμνασίου ἢ Δημοσίας Ἐμπορικῆς Σχο-

λῆς ἢ ἰσοτίμου ἰδιωτικῆς ἀνεγνωρισμένης ἢ πτυχίον διδασκαλείου δύνανται νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ β' τάξεως, τιθέμενοι εἰς τὸ ἀριστερὸν τῶν προερχομένων ἐκ τῶν Τηλεγραφικῶν Σχολῶν τοῦ Κράτους, τῶν λειτουργησασῶν συγχρόνως μὲ τὴν πρόσληψιν τῶν ὡς ἄνω ἐκτάκτων, ἀφομοιούμενοι τελείως μὲ τοὺς μονίμους τῶν Τηλεγραφικῶν Σχολῶν ὑπαλλήλους καὶ προαγόμενοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου.

Οἱ κεκτημένοι ἐνδεικτικὸν Γυμνασιακῆς τινος τάξεως ἢ Δημοσίας Ἐμπορικῆς Σχολῆς δύνανται νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ β' τάξεως, συμφῶνως μὲ τὰ ὡς ἄνω ὀριζόμενα, προαγόμενοι κατὰ τὰς κειμέναις διατάξεις μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ τηλεγραφητοῦ α' τάξεως.

Οἱ στερούμενοι τῶν ἀνωτέρω προσόντων δύνανται νὰ μονιμοποιηθῶσι μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ β' τάξεως ἐν τῇ τηλεγραφικῇ ὑπηρεσίᾳ, ἐὰν κέκτηνται ἀπολυτήριον Σχολαρχείου, προαγόμενοι μέχρι τοῦ βαθμοῦ τηλεγραφητοῦ β' τάξεως καὶ μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ταξινόμου β' τάξεως ἐν τῇ ταχυδρομικῇ ἢ τηλεγραφικῇ ὑπηρεσίᾳ, ἐὰν ἔχουσιν ἐπταετὴ ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίαν καὶ ἀπολυτήριον Σχολαρχείου, προαγόμενοι μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ταξινόμου α' τάξεως, οἱ δὲ στερούμενοι καὶ τούτων, μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ β' τάξεως ἐν τῇ τηλεγραφικῇ ὑπηρεσίᾳ, προαγόμενοι μέχρι τοῦ βαθμοῦ βοηθοῦ α' τάξεως καὶ τοῦ διανομέως ἢ συσκευαστοῦ α' ἢ β' τάξεως ἐν τῇ ταχυδρομικῇ ὑπηρεσίᾳ, προαγόμενοι μέχρι τοῦ βαθμοῦ ταξινόμου α' τάξεως, συμφῶνως μὲ τὰ ὡς ἄνω ὀριζόμενα.

Μετὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν συνεπειῶν τῆς τοῦ παρόντος νόμου ἀναθεωρήσεως γενομένων προαγωγῶν, ἅπαντες οἱ ὡς ἄνω μονιμοποιούμενοι ἐκτακτοὶ ἔχουσι δικαίωμα εἰς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω περαιτέρω προαγωγὴν μετὰ πρακτικὴν ἀσχίαν ἐν ταῖς Τηλεγραφικαῖς Σχολαῖς, κατὰ τὰ διὰ Β. Διατάγματος ὁρισθησόμενα.

Οἱ μὴ εὐδοκιμοῦντες ἐν ταῖς Σχολαῖς ταῦταις παραμένουσι στασιμῶι, μὴ δυνάμενοι νὰ προαχθῶσιν εἰς ἀνωτέρους βαθμούς.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν ἐκ τῶν Τηλεγραφικῶν Σχολῶν τοῦ Κράτους, τῶν λειτουργησασῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1912 καὶ ἐντεύθεν, προερχομένων μονίμων ὑπαλλήλων τῶν διατελεσάντων, ἐλλείψει ὁργανικῶν θέσεων, ὡς ἐκτάκτων τοιαύτων ἢ δοκίμων, θεωρεῖται μόνιμος τοιαύτη ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Τηλεγραφικὴν Σχολὴν εἰσαγωγῆς των καὶ προσμετρεῖται εἰς τὴν λοιπὴν ὑπαλληλικὴν αὐτῶν ὑπηρεσίαν.

Πάντες οἱ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερόμενοι ἐφόσον ἢ ὅτελον ἀποκτήσῃ τὰ ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ἀπαιτούμενα προσόντα

ἀπολαμβάνουσι τῶν αὐτῶν πρὸς τοὺς ἔχοντας ταῦτα πλεονεκτημάτων.

Οἱ διατελέσαντες προϊστάμενοι καὶ ὑπάλληλοι εἰς τὰ ἐν ταῖς Νέαις Χώραις ξένα ταχυδρομεῖα ἢ τηλεγραφεῖα δύνανται νὰ ἀφομοιωθῶσιν, ἐὰν κέκτῃται τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν. ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ὀριζομένου Συμβουλίου πρὸς ταχυδρομικοὺς καὶ τηλεγραφικοὺς ὑπαλλήλους ἀναλόγου βαθμοῦ, οὐχὶ ὅμως ἀνωτέρου τοῦ τηλεγραφεύτου ἢ ἐπιστάτου α' τάξεως, ἐφόσον κέκτῃται ἀνάλογα δι' ἑκαστον βαθμὸν προσόντα, λογιζομένης καὶ εἰς τούτους τῆς ἀρχαιότητος τῆς ὑπηρεσίας των, ἀφ' ἧς προσελήφθησαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ταχυδρομικὴν ἢ τηλεγραφικὴν ὑπηρεσίαν.

#### Ἄρθρον 8.

Β. Διάταγμα, ἐκδιδόμενον ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, θέλει κανονίσει τὰς προθεσμίας τῆς συγκλήσεως τῶν Συμβουλίων, τοῦ καταρτισμοῦ τῶν πινάκων καὶ τῆς κυρώσεως αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας καὶ ἐκτελέσεως τῶν πινάκων τῶν προαγωγῶν καὶ ἐν γένει πᾶν ὅτι ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου.

#### Ἄρθρον 9.

Ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 398 εἶναι, ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις ἐκτάκτων, οὐ μόνον διὰ τὰ ἐκ τῆς ἐπιστρατεύσεως κενά, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ἕνεκα ταύτης δημιουργουμένης ὑπηρετικῆς ἀνάγκης καὶ ὅτι οἱ προσλαμβανόμενοι ἔκτακτοι δύνανται νὰ χρησιμοποιῶνται καὶ ὡς τηλεγραφικοὶ χειρισταί, ἐὰν ὑποστῶσι δοκιμασίαν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 398.

#### Ἄρθρον 10.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 1004, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 1725, ἐπεκτείνονται καὶ εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὸ σύστημα Μποντώ τηλεγραφικοὺς ὑπαλλήλους.

#### Ἄρθρον 11.

Ἄμα τῇ ἐνάρξει σειρᾶς μαθημάτων πρὸς καταρτισμὸν τεχνικῶν προϊσταμένων τοῦ συστήματος Μποντώ, ὁ εἰδικὸς ἐπιφορτισμένος τὴν διδασκαλίαν ταύτην θ' ἀπολαμβάνη προσθέτου εἰδικῆς ἀμοιβῆς δραχμῶν δέκα καθ' ἑκάστην ἡμέραν διδασκαλίας.

#### Ἄρθρον 12.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 1725 περὶ ὀρίου ἡλικίας καταργοῦνται, ἐπαρκομένων ἐν ἰσχύϊ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ νόμου 276. Ὁ παρὰ τῷ Ἠλεκτρικῷ ἐργοστασίῳ ἀρχιτεχνίτης α' τάξεως ἐξομοιοῦται ὡς πρὸς τοῦτο μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ διευθυντοῦ β' τάξεως.

#### Ἄρθρον 13.

Συνιστῶνται ἐν Ἀθήναις, Θεσσαλονίκῃ, Πάτραις, Λαρίσῃ, Ἰωαννίνοις, Μυτιλήνῃ, Χανίοις καὶ Ἀδριανουπόλει Σχολαὶ πρὸς καταρτισμὸν τηλεγραφικῶν χειριστῶν.

Τὰ τῆς λειτουργίας ἐν γένει τῶν Σχολῶν τούτων, εἰσαγωγῆς μαθητῶν καὶ αἱ λοιπαὶ λεπτομέρειαι κανονισθῶσιν διὰ Β. Διατάγματος.

#### Ἄρθρον 14.

Ἐπανερχεται ἐν ἰσχύϊ ἡ διάταξις τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 207 τῆς 5 Ἀπριλίου 1914. Ἡ Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις Ἀττικοβοιωτίας καὶ Κορινθίας, ὡς καὶ ἡ Διεύθυνσις τοῦ Κεντρικοῦ Ταχυδρομείου Ἀθηνῶν ἀφομοιοῦνται κατὰ βαθμὸν καὶ μισθὸν πρὸς τοὺς τῶν Γενικῶν Ἐπιθεωρήσεων. Οἱ κατέχοντες τὰς θέσεις ταύτας δὲν μετέχουσιν ὡς Γενικοὶ Ἐπιθεωρηταὶ τῶν Συμβουλίων, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 42 τοῦ νόμου 981, οὔτε τῶν διὰ τοῦ παρόντος συνιστωμένων.

#### Ἄρθρον 15.

Τὰ ἐδάφια 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 496 «περὶ ταχυδρομικῶν δεμάτων» ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς:

«Ἐδάφιον 3.—Τὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προερχόμενα ταχ. δέματα, τὰ μὴ παραληφθέντα ἐντὸς 7 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς περὶ τῆς ἀφίξεως αὐτῶν ἐπὶ ἀποδείξει ἐπιδόσεως τοῦ εἰδοποιητηρίου, ὑπόκεινται ἡμερησίως εἰς πληρωμὴν τέλους ἀποθηκεύσεως λεπτῶν 60 διὰ τὰς πρώτας 30 ἡμέρας, μῖς δραχμῆς διὰ τὰς ἐπομένους 30 ἡμέρας καὶ μῖς δραχμῆς καὶ 25 λεπτῶν διὰ τὰς ἐπέκεινα ἡμέρας. Δὲν λογίζεται εἰς τὴν τασσομένην ἐφθήμερον προθεσμίαν ἡ ἡμέρα τῆς παραδόσεως τοῦ εἰδοποιητηρίου καὶ ἡ ἡμέρα τῆς προστελεύσεως τοῦ παραλήπτου πρὸς παραλαβὴν τοῦ δέματος.

Δέματα, περὶ ὧν ἤθελε ζητηθῇ ὑπὸ τοῦ παραλήπτου ἡ ἀναθεώρησις τοῦ γενομένου τελωνισμοῦ, ἐξαιροῦνται τῆς ἐπιβολῆς τελῶν ἀποθηκεύσεως διὰ τὰς ἡμέρας, αἵτινες ἤθελον καταναλωθῇ εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ δέματος εἰς τὸ Τελωνεῖον, τὴν μέχρι τῆς ἀναθεωρήσεως παραμονὴν ἐν τῷ Τελωνεῖῳ καὶ τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὸ ταχ. γραφεῖον τοῦ προορισμοῦ. Ἐν ἡ ὅμως περιπτώσει κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν εὑρεθῇ, ὅτι καλῶς ἐγένετο ὁ τελωνισμός, τὰ δέματα δὲν ἐξαιροῦνται τῶν τελῶν ἀποθηκεύσεως.

Διὰ Β. Διαταγμάτων δύναται διαδοχικῶς ἢ ἀμέσως νὰ περιορισθῶσι τὰ τέλη ἀποθηκεύσεως μέχρι 30 λεπτῶν διὰ τὰς πρώτας 30 ἡμέρας, μέχρις 60 λεπτῶν διὰ τὰς ἐπομένους 30 ἡμέρας καὶ μέχρις 75 λεπτῶν διὰ τὰς ἐπέκεινα, ὡς ἐπίσης

τούναντιόν και να αυξηθῶσι μέχρι τοῦ διπλασίου τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὀριζομένων.»

«Ἐδάφιον 4.—Τὰ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ προερχόμενα δέματα, τὰ μὴ παραληφθέντα ἐντὸς 5 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας πῆς περὶ τῆς ἀφίξεως αὐτῶν ἐπὶ ἀποδείξει ἐπιδόσεως τοῦ ἐπιδοτηρίου, ὑπὸκνείνται ἡμερησίως εἰς πληρωμὴν τέλους ἀποθηκεύσεως λεπτῶν 10 καὶ διὰ 30 μόνον ἡμέρας, μὴ λογιζομένης εἰς τὴν τασσομένην πενήντημερον προθεσμίαν τῆς ἡμέρας τῆς παραδόσεως τοῦ εἰδοποιητηρίου καὶ τῆς ἡμέρας τῆς προσελεύσεως τοῦ παραλήπτου πρὸς παραλαβὴν τοῦ δέματος.»

#### Ἄρθρον 16.

Πᾶσα διάταξις ἀντιβαίνουσα πρὸς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.

Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του.»

*Περὶ μεταβολῆς διατάξεων ἀφοροῦσων τὰ τιμολόγια  
τῶν σιδηροδρόμων, τοὺς ἐλεγκτὰς κλπ.*

(Ὡς ἐπιτροπολογήθη.) ἔχον οὕτως·

#### Ἄρθρον 1.

Νέα βασικὰ τιμολόγια τῶν σιδηροδρόμων τοῦ Κράτους, ὡς ὀρίζονται ἐν ἄρθρῳ 29 τοῦ νόμου 2144, θέλουσιν ἠετιτικῶς κυρωθῆ διὰ Β. Διατάγματος, ἐφάπαξ ἐκδιδόμενου, μέχρις ἐκδόσεως τοῦ ὁποίου ἰσχύουσι τὰ κυρωθέντα διὰ τοῦ ἀπὸ 22 Μαΐου 1920 τοιοῦτου, ὡς καὶ αἱ δι' ὑπουργικῶν διαταγῶν ἐπενεχθεῖσαι τροποποιήσεις ἐπ' αὐτῶν, μετὰ τὴν ὑποβολὴν νέων προτάσεων παρὰ τῆς Διευθύνσεως τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Κράτους καὶ κατόπιν γνώμης τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορικῆς Ἐκμεταλλεύσεως τῶν Σιδηροδρόμων καὶ ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Τροποποιήσεις τῶν βασικῶν τιμολογίων, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐν ἄρθρῳ 29 τοῦ νόμου 2144 ὀριζομένης, ἐπιτρέπεται κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, συμφώνου πρὸς συμπίπτουσας ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορικῆς Ἐκμεταλλεύσεως τῶν Σιδηροδρόμων ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Συγκοινωνίας, λαμβανομένης παρουσίας τοῦλάχιστον τῶν 4)5 ἐκ τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ μελῶν καὶ κατὰ πλειονοψηφίαν τῶν 4)5 τοῦλάχιστον τῶν παρόντων μελῶν.

#### Ἄρθρον 2.

Τὰ ἐδάφια 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 2144 ἀντικαθίστανται διὰ τῶν ἑξῆς·

«Ἐκτὸς τοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ἀσκουμένου οἰκονομικοῦ ἐλέγχου τῆς διαχειρίσεως τῶν Σιδηροδρόμων, συνιστᾶται εἰδικὴ ἐπιτροπὴ, ἥτις πρὸς ἀκολουθοῦσα ἐξελέγχει

τὴν οἰκονομικὴν τούτων διαχείρισιν. Ἀποτελεῖται δὲ αὕτη ἐκ πέντε μελῶν, ὧν μεταξὺ διορίζεται εἰς Πρόεδρος καὶ ἀναπληρωτῆς αὐτοῦ. Τὰ μέλη αὐτῆς, ὡς καὶ ὁ Πρόεδρος καὶ ἀναπληρωτῆς αὐτοῦ, διορίζονται ἐπὶ μίαν τριετίαν ἐκ προσώπων κατεχόντων εἰδικὰς διὰ τὸν ἀσκούμενον ἐλεγχον γνώσεις διὰ Βασιλικῷ Διατάγματι, προκαλουμένου παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ γνώμην τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς δικαιούται νὰ ἀναθέτῃ ἰδιαίτερος εἰς ἕκαστον τῶν μελῶν εἰδικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀσκουμένου ἐλέγχου. Πλὴν δὲ τῆς κατωτέρω ἐνιαυσίας γενικῆς ἐκθέσεως, ἡ Ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας καὶ εἰδικὰς τοιαύτας, ὅσας ἡθελε πρὸς τοῦτο ἐνταλθῇ παρ' αὐτοῦ ἢ ἐκ τῆς ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων τῆς ἡθελε κρίναι τοῦτο ἀναγκαῖον.

Πᾶν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ ὁ Πρόεδρος καὶ ἀναπληρωτῆς αὐτοῦ, δύνανται νὰ ἀπαλλαγῶσι τῆς ὑπηρεσίας, ἐν περιπτώσει ἀδικαιολογήτου ἀπογῆς τῶν καθηκόντων ἐπὶ δέμηνον, ὡς καὶ ὅταν ἡθελον δι' οἰονδήποτε λόγον ἀπαλλαγῇ τῆς δημοσίας θέσεως, ἢν κατεῖχον κατὰ τὸν χρόνον τοῦ διορισμοῦ τῶν. Ἡ ἀπόλυσις γίνεται διὰ Βασιλικῷ Διατάγματι, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ γνώμην τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.»

Ἐν τῷ ἐδαφίῳ 6 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2138, προστίθεται· «ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς λαμβάνει πρόσθετον ἀποζημίωσιν δραχμῶν δύο χιλιάδων ἐτησίως, ἥς δικαιούται κατ' ἀναλογίαν ὁ ἀναπληρωτῆς του, δι' ὅσον χρόνον τὸν ἀναπληροῖ. Συνταξιοδοτῶν, πρῶτον ὑπάλληλος τῆς Διευθύνσεως τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, διοριζόμενος μέλος ἢ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, λαμβάνει τὴν ἀποζημίωσιν μεθ' ὅλης τῆς συντάξεώς του.»

Τὰ δυνάμει τῶν καταργηθέντων 1 καὶ 2 ἐδαφίων τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 2144 διωρισμένα μέλη τῆς ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς, θεωροῦνται διατηρούμενα ὡς μέλη τῆς κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις Ἐπιτροπῆς, διὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς θητείας τῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπαλλαγῶσιν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου. Ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν ἐνεργεῖται διὰ Β. Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας μετὰ γνώμην τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

#### Ἄρθρον 3.

Ἡ ἀληθὴς ἐννοια τοῦ ἐδαφ. 12 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2138 εἶναι ὅτι ἐρσιόν δὲν ἔχει συμπληρωθῇ τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου Διοικ. Συμβούλιον ὡς δι' αὐτοῦ



ορίζεται, ἡ ἀπαρτία συντελεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2144.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἐπίσης ἐννοίαν τοῦ ἄρθρου 1 ἐδ. 1 ἰδίου νόμου 2433, τὰ ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 2, 3 καὶ 4 ἀναφερόμενα μέλη, κωλυόμενα, ἀναπληροῦνται ὑπὸ τῶν κατὰ νόμον ἀναπληρωτῶν των ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐν ᾗ διατελοῦσιν.

Ἄρθρον 4.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 1358 δύνανται νὰ τύχωσιν ἐφαρμογῆς κατὰ τὰς ὀριζόμενας ἐν αὐτῷ δικτυώσεις καὶ εἰς πᾶσαν Σιδηροδρομικὴν Ἑταιρείαν, ἥς αἱ εἰσπράξεις εἶναι ἴσαι ἢ μείζονες τῶν δαπανῶν ἐκμεταλλεύσεως, ὑπὸ τοὺς λοιποὺς ὅρους τοῦ ἐδαφίου 4 τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου καὶ ὑπὸ τὸν ρητὴν ὅρον τῆς μὴ ἀυξήσεως τοῦ μερίσματος διὰ τοῦ μέρους τῶν εἰσπράξεων τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὴν τιμολογιακὴν αὐξήσιν.

Ἄρθρον 5.

Αἱ παράγραφοι 1) καὶ 2) τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 2144 καταργοῦνται καὶ ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς·

1) Πρὸς κάλυψιν τῶν συνήθων δαπανῶν διοικήσεως, ἐκμεταλλεύσεως καὶ συντηρήσεως, τῶν εἰς τὴν χρῆσιν ταύτην ἀναγομένων.

2) Πρὸς σχηματισμὸν εἰδικοῦ ἀποθεματικοῦ ἀνανεώσεως τροχαίου ὕλικου καὶ ὕλικου ἀνωδομῆς, δι' ὃ διατίθενται κατ' ἔτος τοῦλάχιστον 200 δραχ. ἀνὰ χιλιόμετρον, τοῦ ποσοῦ τούτου δυνάμενου ν' αὐξηθῇ κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Δ. Συμβουλίου μέχρι 300 δρ.

3) Πρὸς σχηματισμὸν εἰδικῶν ἀποθεματικῶν κεφαλαίων ὡς εὔρηται ἐν ἄρθρῳ 29.

Ἄρθρον 6.

Μέχρι τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 35 τοῦ 2144 νόμου ὁρισμοῦ νέου ὀργανισμοῦ, ἐντὸς ἐξαμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἰσχύει ὁ γενικὸς κανονισμὸς ὁ κυρωθεὶς διὰ τῆς πράξεως 71 τῆς 3 Μαρτίου 1917 τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 7.

Ἐπιτρέπεται ἡ ὑπὸ Δήμων ἀνάληψις ἐκμεταλλεύσεως τροχιοδρομικῶν Ἑταιρειῶν, ηλεκτροκινήσεως, ηλεκτρισμοῦ καὶ ἀερίφωτος κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τοὺς ὅρους τοὺς διαγραφομένους ἐν τῷ νόμῳ 2422.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως· αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως».

Περὶ κυρώσεως τοῦ νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 22 Δεκεμβρίου 1920 «περὶ παραγωγῆς καὶ ἐμπορίας τοῦ ὀπίου, τῆς μορφίνης, κοκαΐνης, ἡρωΐνης καὶ τῶν ἀλάτων αὐτῶν».

(Ὡς ἐτροπολογήθη κατὰ τὴν α' συζήτησιν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικὸν Διατάγμα «περὶ παραγωγῆς καὶ ἐμπορίας τοῦ ὀπίου, τῆς μορφίνης, κοκαΐνης, ἡρωΐνης καὶ τῶν ἀλάτων αὐτῶν», δημοσιευθὲν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 294 (Τεύχος Α') φύλλῳ τῆς 24 Δεκεμβρίου 1920 τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἔχον ὡς ἑπείτα·

## ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

### ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.

Ἡ καλλιέργεια τῆς ὑπνοφόρου μήκωνος (papaver somnifera) ὡς καὶ ἡ ἐμπορία τοῦ ὀπίου, τῆς μορφίνης, τῆς κοκαΐνης, τῆς ἡρωΐνης καὶ τῶν ἀλάτων αὐτῶν, τίθενται ὑπὸ τὸν ἐλεγχον τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 2.

Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ καλλιεργήσῃ μήκωνα τὴν ὑπνοφόρον (ἀφίονι) πρὸς παραγωγὴν ὀπίου, ὀφείλει νὰ λάβῃ εἰδικὴν ἄδειαν παρὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς διὰ τὴν ἐκτῶσιν, ἣν θὰ χρησιμοποίησιν πρὸς τοῦτο, νὰ δηλώσῃ δὲ ἐγκαίρως τὴν ἐκ τῆς καλλιέργειας ταύτης παραχθεῖσαν ποσότητα ὀπίου.

Ἄρθρον 3.

Ἐκαστος παραγωγὸς ἀγοραίου ὀπίου ὀφείλει νὰ ἀναφέρει εἰς τὴν οἰκείαν Ἀρχὴν τοὺς ἐμπόρους, βιομηχάνους, χημικοὺς ἢ φαρμακοποιούς, πρὸς τοὺς ὁποίους ἐπώλησε τὸ ὑπ' αὐτοῦ παραχθὲν ὄπιον.

Ἄρθρον 4.

Ἐπιτρέπεται ἡ πώλησις ἀγοραίου ὀπίου ὑπὸ τῶν παραγωγῶν τοῦ ἐγγωρίου ὀπίου καὶ ὑπὸ τῶν ἐμπόρων τοῦ ἑξῶθεν εισαγομένου τοιούτου μόνον εἰς τοὺς ὀριζομένους ἐν τῷ ἐπο-



μένω ἄρθρῳ ἐμπορεύς, βιομηχάνους, χημικούς καὶ φαρμακοποιούς.

Ἄρθρον 5.

1. Ἐμποροὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐμπορευθῶσιν ἀγοραῖον ὄπιον, ὀφείλουσι νὰ ζητήσωσιν εἰδικὴν ἄδειαν παρὰ τῆς οἰκείας Νομαρχίας. Οἱ βιομηχάνοι καὶ χημικοί, οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ χρησιμοποιοῦσιν ὄπιον πρὸς παραγωγὴν φαρμακευτικοῦ ὀπίου ἢ ἐξαγωγὴν ἐκ τούτου ἀλκαλοειδῶν, ὀφείλουσι νὰ ζητήσωσι πρότερον εἰδικὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν, χορηγούμενην μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἱατροσυνεδρίου.

2. Εἰς τοὺς φαρμακοποιούς ἐπιτρέπεται ἐλευθέρως ἡ ἀγορὰ ἀγοραίου ὀπίου καὶ τόσο ποσού, ὅσον ἔχουσιν ἀνάγκην διὰ τὴν διάρκειαν ἐνδὲς ἔτους πρὸς θεραπείαν τῶν νόσων τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς αὐτοὺς ἀπολύτως ἡ μεταπώλησις τοῦ ἀγοραίου ὀπίου.

Ἄρθρον 6.

Οἱ ἔμποροι ἀγοραίου ὀπίου, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ χημικοὶ καὶ βιομηχάνοι, οἱ κατεργαζόμενοι ἀγοραῖον ὄπιον, ὀφείλουσι, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 64, 83, 95, 108, 116, 188, 313, 682, 684, 510 καὶ 566 τοῦ Ἐμπειρικοῦ Νόμου καὶ 408, 689, 1069, καὶ 416 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, νὰ τηρῶσι βιβλίον ἀγορᾶς καὶ πώλησεως ὀπίου καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ τυχόν παραγομένων φαρμακευτικοῦ ὀπίου ἢ ἀλκαλοειδῶν.

Ἄρθρον 7.

Οἱ λιμένες δι' ὧν θὰ ἐπιτρέπηται ἡ ἐξαγωγή τοῦ ἐγχωρίου ἀγοραίου ὀπίου ὁρισθῇσονται διὰ Β. Διαταγμάτων.

Ἄρθρον 8.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐξαγωγή ἀγοραίου ὀπίου διὰ τὰς Χώρας, ἐν αἷς ἀπαγορεύεται ἡ εἰσαγωγή αὐτοῦ.

Ἄρθρον 9.

Οἱ ἐξάγοντες ὄπιον, εἴτε ἀγοραῖον, brut ) εἴτε φαρμακευτικόν, ὡς καὶ τὰ ἐκχυλίσματα (extraits) καὶ παρασκευάσματα αὐτοῦ ἐν γένει, ὀφείλουσι νὰ λάβωσι παρὰ τῆς Νομαρχίας, εἰς ἣν ἀνήκουσιν οἱ λιμένες οἱ ὁριζόμενοι διὰ τῶν ἐνδιδωμένων κατὰ τὸ ἄρθρον 7 Β. Διαταγμάτων, ἄδειαν ἐλευθέρας ἐξαγωγῆς, ἐν ἣ ἡ νὰ ἀναγράφηται τὸ ποσὸν τοῦ ἐξαχθισομένου ὀπίου, ὡς καὶ τὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ ὁ τόπος τῆς διαμονῆς τῶν παραληπτῶν.

Ἄρθρον 10.

1. Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσαγωγή ὀπίου ἀγοραίου ἢ φαρμακευτικοῦ, ὡς καὶ τῶν ἐκχυλισμάτων αὐτοῦ, ἄνευ εἰδικῆς πρὸς

τοῦτο ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν, μετὰ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Ἱατροσυνεδρίου.

2. Οἱ συμφώνως πρὸς τὴν ἀνωτέρω παράγραφον εἰσάγοντες ὄπιον εἰς τὸ Κράτος ὀφείλουσι νὰ τηρῶσι βιβλίον ὅμοιον πρὸς τὸ ἐν ἄρθρῳ 6 ὁριζόμενον.

Ἄρθρον 11.

Τὸ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐξαγόμενον ἀγοραῖον ὄπιον, ἐφόσον πρόκειται περὶ ποσότητος μείζονος τῶν 5 χιλιογράμμων, δεῖν νὰ συσκευάζεται εἰς δέματα σφραγισμένα ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς καὶ φέροντα ἐπιγραφὴν δηλοῦσαν τὸ περιεχόμενον αὐτῶν.

Ἄρθρον 12.

Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ κυκλοφορία ὡς καὶ ἡ εἰσαγωγή εἰς τὸ Κράτος παρασκευασμένου ὀπίου (opium preparé) ὡς τοῦτο καθορίζεται εἰς τὸ Β' Κεφάλαιον τῆς περὶ ὀπίου διανοῦς συμβάσεως τῆς Χάγης τοῦ 1912.

Ἄρθρον 13.

Ὡς πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν φαρμακοποιῶν πώλησιν καὶ χρῆσιν τοῦ ὀπίου, τῆς μορφίνης, τῆς κοκαΐνης, καὶ τῶν σχετικῶν αὐτῶν ἀλάτων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 1626 «περὶ πώλησεως τῶν δηλητηρίων, ἐπιθεωρήσεως τῶν φαρμακείων, φαρμακαμπωριῶν κλπ.» καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν αὐτοῦ Β. Δια-

Ἄρθρον 14.

Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως, πλην τῆς φαρμακευτικῆς, οἰαδῆποτε ἄλλη χρῆσις τοῦ ὀπίου, τῆς μορφίνης, τῆς κοκαΐνης, τῆς ἡρωΐνης καὶ τῶν ἀλάτων αὐτῶν.

Ἄρθρον 15.

Οἱ ἔμποροι ὀπίου ὡς καὶ οἱ βιομηχάνοι καὶ οἱ χημικοὶ οἱ κατεργαζόμενοι τὸ ὄπιον, ὡς καὶ τὰ καταστήματα αὐτῶν, ὑπέκαινται εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου 1626 ὁριζόμενας ἐπιθεωρήσεις.

Ἄρθρον 16.

Ἡ εἰς χημικὰ καὶ βιομηχανικὰ καταστήματα παρασκευὴ μορφίνης καὶ κοκαΐνης καὶ τῶν ἀλάτων αὐτῶν ἐπιτρέπεται μόνον κατόπιν ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν, χορηγούμενης μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἱατροσυνεδρίου.

Ἄρθρον 17.

Ἡ εἰσαγωγή, πώλησις ἢ ἐξαγωγή τῆς μορφίνης, τῆς κοκαΐνης καὶ τῶν ἀλάτων αὐτῶν ἐπιτρέπεται μόνον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν κατὰ τὰ διὰ Β. διαταγμάτων ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 18.

Οἱ τυχόντες τῆς εἰς τὰ ἄρθρα 16 καὶ 17 μνημονευομένης ἀ-

δείας οφείλουν να τηρώσι βιβλία, συμφώνως πρὸς τὰς ἐν ἄρθρῳ 6 τοῦ παρόντος νόμου ἀναγραφόμενας διατάξεις τοῦ Ἐμπορικοῦ νόμου καὶ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, εἰς τὰ ὅποια νὰ καταχωρῶσι τὰς παρασκευασθείσας, εἰσαχθείσας, ἐξαχθείσας καὶ πωληθείσας ποσότητας μορφίνης, κοκαΐνης καὶ τῶν ἀλάτων αὐτῶν.

#### Ἄρθρον 19.

1. Ἄδεια ἐξαγωγῆς μορφίνης, κοκαΐνης καὶ τῶν ἀλάτων τῶν ἀλκαλοειδῶν τούτων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Νομάρχου μόνον ἐφόσον ὁ ἀποστολεὺς προσαγγέλλῃ ἐπίσημον πιστοποιητικὸν τῆς Ἀρχῆς τοῦ τόπου δι' ὃν προαρίζονται ταῦτα, δι' οὗ νὰ βεβαιουῖται ὅτι οἱ πρὸς οὗς ἀποστέλλονται αἱ ποσότητες αὗται ἔχουσι λάβει σχετικὴν ἄδειαν προβλεπομένην ὑπὸ τῶν νόμων καὶ διατάξεων τοῦ τόπου τῆς εἰσαγωγῆς.

2. Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου τούτου καθορίζονται διὰ Β. Διατάγματος.

#### Ἄρθρον 20.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 16, 17, 18 καὶ 19 ἐφαρμόζονται ὡς πρὸς·

1) Τὸ φαρμακευτικὸν ὄπιον· 2) Πάντα τὰ παρασκευάσματα τὰ περιέχοντα πλέον τῶν 0,2 ο)ο μορφίνης ἢ πλέον τοῦ 0,1 ο)ο κοκαΐνης· 3) τὴν ἡρωΐνην καὶ τὰ ἐκ ταύτης παρασκευάσματα τὰ περιέχοντα πλέον τοῦ 0,1 ο)ο ἡρωΐνης· 4) πάντα τὰ νέα παράγωγα τῆς μορφίνης, κοκαΐνης καὶ τῶν ἀλάτων αὐτῶν καὶ 5) ὡς πρὸς πᾶν ἄλλο ἀλκαλοειδὲς τοῦ ὀπίου, ὁρισθησόμενον διὰ Β. Διατάγματος, ἐφόσον ἐξ ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν θέλει κοινῶς ἀναγνωρισθῇ ὅτι δύναται νὰ γίνῃ κακὴ χρῆσις αὐτοῦ καὶ νὰ ἐπέλθωσιν ὡς ἐκ ταύτης ὅμοια πρὸς τὰ ἐκ τοῦ ὀπίου ἐπιβλαβῆ ἀποτελέσματα.

#### Ἄρθρον 21.

Οἱ ὅροι τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 προβλεπομένης ἀδείας καὶ αἱ Ἀρχαὶ αἵτινες θὰ χορηγῶσι τὴν ἄδειαν καὶ εἰς ἃς θὰ γίνωνται αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 δηλώσεις, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου, ὁρισθῇσονται διὰ Β. Διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργῶν.

#### Ἄρθρον 22.

Οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν ἐνὸς μηνὸς μέχρι ἐνὸς ἔτους ἢ μὲ χρηματικὴν ποινὴν 500 μέχρι 5000 δραχ. ἢ καὶ μὲ ἀμφοτέρως τὰς ποινὰς ταύτας.

Ἐν ὑποτροπῇ ἢ ποινὴ εἶνε τοῦλάχιστον διπλάσια.

Τὸ παρὸν Διάταγμα, ὑποβληθὲν ὑπὸ τὴν κύρωσιν τῆς Συνελεύσεως, ἅμα συνερχομένης, ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφῇ μερίδι τῆς Κυβερνήσεως καταχωρίσεως αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1920.

### ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ

Τὰ Μέλη

Π. Τσαλδάρης, Θ. Ζαΐμης, Ν. Καλογερόπουλος, Π. Μαυρομιχάλης, Δ. Γούναρης, Ι. Δ. Ράλλης.

#### Ἄρθρον 2.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 τοῦ ὡς ἄνω νομοθετικοῦ Διατάγματος, μετὰ πλὴν λέξιν «οἱ λιμένες», προστίθεται «καὶ τὰ Τελωνεῖα».

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 9 τοῦ ἰδίου Διατάγματος, μετὰ τὴν φράσιν «εἰς τὴν ἀνήκουσιν οἱ λιμένες», προστίθεται «καὶ τὰ Τελωνεῖα».

Περὶ καθορισμοῦ τῶν τροφείων, τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑποτρόφων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἔχον οὕτως·

#### Ἄρθρον 1.

1. Τὰ εἰς τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑποτρόφους τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας χορηγούμενα μηνιαίως τροφεῖα ὁρίζονται δι' ὑπουργικῆς πράξεως, μετὰ σύμφωνον γνώμοδότησιν τοῦ παρὸν τῷ αὐτῷ Ὑπουργεῖῳ Διοικητικῷ Συμβουλίου, ἀναλόγως τῶν ἐν ἐκάστῃ Χώρα βιωτικῶν συνθηκῶν καὶ τῆς τιμῆς τοῦ ἐπ' αὐτῶν συναλλάγματος.

2. Διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν τροφείων τούτων δύναται νὰ τίθεται προκαταβολικῶς εἰς τὴν διάθεσιν τῶν οἰκείων Ἑλληνικῶν διπλωματικῶν ἢ προξενικῶν Ἀρχῶν ἢ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος τὸ ἀπαιτούμενον χρηματικὸν ποσόν, διὰ μίαν ἐξαμηνίαν τὸ πολὺ ἐκάστοτε.

#### Ἄρθρον 2.

Ὁ νόμος 1968 τοῦ 1920 «περὶ κυρώσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 31 Μαΐου 1919 «περὶ αὐξήσεως τῶν τροφείων τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑποτρόφων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας κλπ.», καταργεῖται».

Περὶ ἀναδρομικῆς ἰσχύος τοῦ ἐπ' ἀριθ. 1673 νόμου «περὶ ἀποδοχῶν τῶν εἰς τὴν κατὰστασιν διαθεσιμότητος παθόντος ἐν ὑπηρεσίᾳ τιθεμένων ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυποπολιτῶν», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ ἰσχύς τοῦ νόμου 1673 τῆς 14 Ἰανουαρίου 1919 ἀναπράγει ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1917, ἀφ' ἧς ἰσχύσε καὶ τὸ ἀπὸ 4 Ἰουλίου 1917 νομοθετικὸν Διάταγμα, κυρωθὲν ὑπὸ τοῦ νόμου 915<sup>α</sup>.

Περὶ τροποποιήσεως τῶν ἀπορροσῶν τὴν ἐφεδρείαν τοῦ Σώματος τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης διατάξεων.

(Ὡς ἐτροπολογήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ μετὰ παρατηρήσεις τοῦ κ. Καλέλη), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Οἱ διατελοῦντες καὶ οἱ ἐν τῷ μέλλοντι διοριζόμενοι ἰσόδιαι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, εἰσαγγελεῖς, ἀντεισαγγελεῖς καὶ ἐμπίστοι· παρὰ Πρωτοδικαίς πρέδροι (δοκιμοὶ πρωτοδικαί), ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν ἐν τινι τῶν δικαστικῶν τούτων θέσεων καὶ τῆς δόσεως τοῦ ὅρκου τῆς ὑπηρεσίας καθίστανται αὐτοδικαίως ἐφεδρὶ στρατιωτικοὶ δικαστικοὶ σύμβουλοι, ὑπὸ τὴν ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸν δικαστικὸν αὐτῶν βαθμὸν τάξιν, συμφώνως πρὸς τὸν νόμον 484 «περὶ συστάσεως Σώματος Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης», τῶν ἐμπίστων παρέδρων καθισταμένων ἐφεδρῶν δικαστικῶν συμβούλων δ' τάξεως.

Οὗτοι, ἐγγραφόμενοι ἐν τοῖς στελέχοις τῆς ἐφεδρείας ἀπὸ τῆς ὀργανωστικῆς τῶν ὡς δικαστικῶν λειτουργιῶν μεταφέρονται εἰς τὰς ἀνωτέρας τάξεις ἐφεδρῶν συμβούλων, μόνον διὰ τῆς ἀντιστοίχου προαγωγῆς αὐτῶν ἐν τῇ δικαστικῇ ἱεραρχίᾳ, καλοῦνται δὲ εἰς τὴν ἐνέργειαν ὑπηρεσίαν ἐν ἐπιστρατεύσει καὶ ἐπὶ ἐν ἔτος μετ' αὐτὴν διὰ διαταγῶν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ὀργανιστικῶς, καὶ χρησιμοποιοῦνται εἰς τὴν στρατιωτικὴν «δικαστικὴν» ὑπηρεσίαν, διοριζόμενοι ἐν αἰσθητῇ θέσει αὐτῆς καὶ ἀπολυόμενοι τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ διὰ διαταγῶν τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ.

Οἱ ἐξ αὐτῶν κατέχοντες ἤδη ἐν τῇ ἐφεδρείᾳ τάξιν ἀνωτέραν τῆς ἀντιστοιχοῦσης πρὸς τὸν δικαστικὸν βαθμὸν, ὃν φέρουσιν ἢ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκ τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας ἀποχωρήσεως αὐτῶν ἔφερον, διαγράφονται αὐτοδικαίως τῆς τάξεως ταύτης ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, διατηροῦντες τὴν πρὸς τὸν δικαστικὸν βαθμὸν ἀντιστοιχοῦν τάξιν

συμβούλου καὶ ἐγγραφόμενοι ἐν ταύτῃ κατὰ τὴν ἀνωτέραν β' παράγραφον.

Ἄρθρον 2.

Πᾶς δικαστικὸς λειτουργὸς, ἐκ τῶν ἐν τῇ α' παραγράφῃ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀναφερομένων, ἀποχωρῶν ὥπως δὴ ποτε τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας μετὰ χρόνον βραχυτέρον τῆς πενταετίας ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ τοῦ εἰς θέσιν ἐμπίσθου παρέδρου ἢ ἀντεισαγγελέως παρὰ Πρωτοδικαίς καὶ ἄνω, ἢ, συνεπείᾳ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ ἀκυρότητος τοῦ διορισμοῦ τοῦ, ἀποβαλλόμενος τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας, διαγράφεται ἐκ τοῦ στελέχους τῶν ἐφεδρῶν στρατιωτικῶν δικαστικῶν συμβούλων, ἐπανερχόμενος εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐν αὐτῷ ἐγγραφῆς του στρατολογικῆς κατὰστασίν του.

Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ἀποβληθέντας ἤδη τῆς ὑπηρεσίας, λόγῳ ἀκυρότητος τοῦ διορισμοῦ, ἢ συνεπείᾳ δικαστικῆς ἀποφάσεως, λειτουργοὺς τῆς πολιτικῆς Δικαιοσύνης, ὡς καὶ διὰ τοὺς ἐνεκα τῶν αὐτῶν λόγων ἀποβληθέντας ἢ ἀποβληθησόμενους μονήμους συμβούλους τῆς στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης.

Ἐκ τῶν ἀποβληθέντων ἤδη τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας, λόγῳ ἀκυρότητος τοῦ διορισμοῦ, ἐγγράφονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν εἰς τὸ στελεχος τῆς ἐφεδρείας καὶ εἰς τάξιν συμβούλων οὐχὶ ἀνωτέραν τῆς Δ' οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο. Λόγῳ τῆς ἀκυρότητος τοῦ δικαστικοῦ διορισμοῦ, διαγραφόμενοι ἐκ τῶν ἐφεδρῶν συμβούλων, ἐν ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ὑποβάλλωσι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν βεβαιώσεις τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν, ὅτι διωρίσθησαν εἰς τὴν δικαστικὴν θέσιν μετὰ τὴν 14 Ἰουνίου 1917 καὶ ὅτι, ἔχουσιν ὁκταετὴ τοῦλάχιστον δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν, λογιζομένης ὡς τοιαύτης καὶ τῆς ἀκέρους δικαστικῆς ὑπηρεσίας ἐν θέσει ἐμπίσθου παρέδρου ἢ ἀντεισαγγελέως παρὰ Πρωτοδικαίς καὶ ἄνω.

Ἄρθρον 3.

Οἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 4 παρ. α' τοῦ 753 νόμου τῆς 20 Αὐγούστου 1917 «περὶ μεταρρυθμίσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων ἀπορροσῶν τὴν στρατιωτικὴν Δικαιοσύνην» διοριζόμενοι προσωρινοὶ σύμβουλοι, γραμματεῖς καὶ υπογραμματεῖς τῆς στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων, μὴ ὄντες ἀξιωματικοὶ ἀλλὰ προσωρινοὶ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι, ἀντιστοιχοῦσιν ἀπλῶς διὰ τὴν περὶ ὁρίαν πρὸς τοὺς ἐν αὐταῖς ἀξιωματικούς δπλου.

Οἱ κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νό-

μου διατελούντες ήδη ως και οι διοριζόμενοι εις τὰς θέσεις ταύτας, ἀπολύμενοι τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, εἰσέρχονται αὐτοδικαίως εἰς τὴν ἐφεδρείαν τοῦ σώματος τῆς στρατιωτικῆς Διακαιοσύνης, ἀνακαλοῦνται δ' ἐν πολέμῳ ἢ ἐπιστρατεύσει εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ καὶ ἀπολύονται ὀνομαστικῶς διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἐκ τούτων, οἱ μὲν σύμβουλοι διορίζονται διὰ Β. Διατάγματος, οἱ δὲ γραμματεῖς καὶ ὑπογραμματεῖς διὰ διαταγῆς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν. Ὡσαύτως διὰ διαταγῆς τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ τοποθετοῦνται καὶ ἀπολύονται πάντες οὗτοι. καὶ οἱ σύμβουλοι.

Προσωρινοὶ Σύμβουλοι διορίζονται καὶ δικηγόροι, ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ Στρατῷ ὡς ἐφεδρὸι ὀπλίται ἢ ἀνθυπισταί, δ' μὲν τάξεως, ἐὰν ἔχωσιν ἐξαετῇ, τοῦλάχιστον, δικηγορικὴν ὑπηρεσίαν, γ' δὲ τάξεως, ἐὰν ἔχωσι δεκαετῇ, τοῦλάχιστον, τοιαύτην.

#### Ἄρθρον 4.

Ἡ παράγραφος α' τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 3 Σεπ εἰβρ. υ 1919 «περὶ πρ στήκης δατάξων εἰς τὴν στρατιωτικὴν ποινικὴν νομοθεσίαν ἀκυροῦται, ὡς καὶ οἱ δυνάμει αὐτῆς γενόμενοι προβιβασμοί.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἔρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του διὰ τῆς Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. πᾶσα δὲ διάταξις ἀντικειμένη πρὸς αὐτὸν καταργεῖται.

Γίνεται δι' ἀνχστάσεως δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ σχεδίου νόμου «Περὶ ἐκτελεσεως ὑδροηλεκτρικῆς ἐγκαταστάσεως ἐν τῇ πόλει Πατρῶν ὑπὸ τοῦ Δήλου».

Γίνονται εἴτα δι' ἀνχστάσεως δεκτὰ εἰς β' κατ' ἄρθρον συζήτησιν, ἀποφάσει δὲ τῆς Συνελεύσεως καὶ κατὰ σύνολον, τὰ νομοσχέδια.

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1920 Νομοθετικοῦ διατάγματος «περὶ διαγραφῆς τοῦ ἄρθρ. 12 τοῦ νόμου 753», ἔχον οὕτως.

#### Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικὸν Διατάγμα, «περὶ διαγραφῆς τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 753», δημοσιευθὲν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 287 τῆς 15 Δεκεμβρίου 1920 φύλλῳ τῆς Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (Τεύχος Α'), ἔχον ὡς ἔπεται.

## ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

### ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὴν ἀπουσίαν τῆς Βουλῆς, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

#### Ἄρθρον 1.

Διαγράφεται τὸ διὰ τοῦ 1014 νόμου προστεθὲν 12 ἄρθρον τοῦ 753 νόμου. τῆς διαγραφῆς ἀνατρεχούσης μέχρι τοῦ χρόνου τῆς ἄρσεως τοῦ Στρατιωτικοῦ νόμου.

#### Ἄρθρον 2.

Καθ' ἅπασαν τὴν Μακεδονίαν, Κρήτην καὶ Νήσους τοῦ Ἀρχιπελάγους, συνιστῶμεν δύο διαρκεῖς Στρατοδικεῖα. Ἐκ τούτων, τὸ ἐν καλεῖται «Π' Διαρκὲς Στρατοδικεῖον», ἔχον περιφέρειαν ἀρμοδιότητος τὴν Μακεδονίαν καὶ τὰς Νήσους τοῦ Ἀρχιπελάγους, μὲ ἔδραν τὴν Θεσσαλονίκην, τὸ δ' ἕτερον καλεῖται «Δ' Διαρκὲς Στρατοδικεῖον», ἔχον περιφέρειαν ἀρμοδιότητος τὴν νήσον Κρήτην, μὲ ἔδραν τὰ Χανιά.

Τὸ κατώτερον προσωπικὸν τῶν Στρατοδικείων τούτων λαμβάνεται ἐκ τῶν δυνάμει τοῦ 753 νόμου διορισθέντων.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Διατάγματος, ὑποβληθησάμενου ὑπὸ τὴν κύρωσιν τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ἄμα συνεργομένης, ἔρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του ἐν τῇ Εφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήραις τῇ 12 Δεκεμβρίου 1920.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Γ. ΠΑΛΛΗΣ

Τὰ μέλη

Π. Τσαλδάρης, Θ. Ζαῦρης, Ν. Καλογερόπουλος.

Π. Μανρομιχάλης, Δ. Γούναρης, Ι. Δ. Πάλλης.

Περὶ ἐκτελεσεως τοῦ νόμου 1804 «περὶ προσωπικοῦ τοῦ Τυπογραφείου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν», ἔχον οὕτως.

#### Ἄρθρον 1ον

Τὸ ἄρθρον 2ον τοῦ νόμου 1804 ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἑξῆς.

Οἱ στρατιωτικοὶ τυπογράφοι λαμβάνουσι τὰς κάτωθι ἀποδογὰς.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ τυπογραφείου, ἀποδοχὰς Ὑπολοχαγοῦ

Οἱ ἐργάται Α' τάξεως " Ἀνθ' ἡχοῦ

Οἱ μηχανουργοὶ πιστοὶ Α' τάξεως " Ἀνθ' ἡχοῦ

Οἱ ἐργάται Β' τάξεως " Ἀνθ' ἡχοῦ

## "Αρθρον 2ον

Τὸ ἄρθρον 3ον τοῦ νόμου 1804, ὡς καὶ πᾶσα διάταξις ἀντιβαίνειν πρὸς τὸν παρόντα νόμον, καταργεῖται.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἔρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως».

«Περὶ συμπληρώσεως νόμων περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων», ἔχον οὕτως:

## "Αρθρον μόνον

Ἀξιωματικοὶ καὶ ὀπλίται παντὸς βαθμοῦ τοῦ ἐνεργοῦ ἢ ἐφεδρικοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ θαλάσσης καὶ οἱ τοῦτοις ἐξομειούμενοι στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι, φρονεθόντες ἢ θανόντες συνεπείᾳ κακώσεων, κακουχιῶν, ἀπελάσεων καὶ φυλακίσεων, ἢ παθόντες ὁπωσδήποτε ἐκ τούτων ἀπὸ 11 Σεπτεμβρίου 1916 μέχρι 5 Νοεμβρίου 1920, θεωροῦνται ὡς παθόντες ἐν διατεταγμένη ὑπηρεσίᾳ καὶ ὑπάγονται αὐτοὶ τε καὶ αἱ οἰκογένειαι αὐτῶν, ὡς πρὸς τὴν συντάξιν των, εἰς τὰς εὐεργετικὰς διατάξεις τῶν νόμων 116 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1913 καὶ 438 τῆς 27 Νοεμβρίου 1914.

Εἰς τὰς αὐτὰς διατάξεις ὑπάγονται καὶ οἱ κατὰ τὸν ἀνωτέρω χρόνον παθόντες καὶ εὐρισκόμενοι ἐν ξένῃ Χώρα στρατιωτικοὶ παντὸς βαθμοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν καὶ ἐντὼν στρατιωτικῶν κατὰ τὴν πυρκαϊάν τοῦ Γαλλοῦ, ἐπισυμβάσαν κατὰ τὸ ἔτος 1916.

Τῶν ὡς ἄνω φρονεθέντων ἢ θανόντων στρατιωτικῶν αἱ οἰκογένειαι δικαιούνται συντάξεως τοῦ βαθμοῦ ἐκείνου, ὃν κατεῖχε κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου των ὁ ἀμέσως ἀρχαιότερος αὐτῶν.

Αἱ ἄνω οἰκογένειαι ὑπόκεινται εἰς τὰς πρὸς τὸ Μετοχικὸν Ταμιεῖον χρηματικὰς ὑποχρεώσεις τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου 6 περικυβερν. 10 καὶ 11 τοῦ νόμου 1364.

Διὰ Β. Διατάγματος θέλουσι καθορισθῇ τὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρόντος νόμου, καὶ ἰδίως:

α') Ἡ προθεσμία ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ ὑπεβληθῶσιν αἱ αἰτήσεις.

β') Τὰ προσαχθισόμενα δικαιολογητικά, καὶ

γ') Πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια ἀφορώσα τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου».

«Περὶ τῶν μετὰ καταδίκην στρατιωτικῶν ὑποχρεώσεων», ἔχον οὕτως:

## "Αρθρον 1.

Οἱ ὀπλίται, οἱ μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1920 καταδικασθέντες εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν ἐπὶ πράξει προβλεπομένη

ὑπὸ τῶν άρθρων 193—233 τῆς Στρατιωτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ άρθρου 130 τοῦ νόμου 125 «περὶ στρατολογίας», ἐὰν ἢ ἐπιβληθεῖσα αὐτῇ ποινὴ ἐμετριάσθῃ ἤδη ἢ μετριάσθῃ διὰ Βασιλικῆς Χάρτης ἢ διὰ προσωρινῆς ἀπολύσεως εἰς χρόνον οὐχὶ μακρότερον τῆς πενταετοῦς φυλακίσεως, ἀνακτώσιν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου πάντα τὰ δικαιώματα, ὧν ἐστερήθησαν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν άρθρων 21—23 τοῦ κοινοῦ Ποινικοῦ νόμου.

Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καταδικασθέντας εἰς ἐπανορθωτικὴν ποινὴν καὶ ὑποστάντας τοιαύτας στερήσεις κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 1013 «περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν ἀρροφῶν τὴν λιποσχίαν καὶ ἀνυποταξίαν διατάξεων», ἢ τῆς δευτέρως παραγράφου τοῦ ἰοῦ άρθρου τοῦ νόμου 755 «περὶ ἀδικημάτων τινῶν κατὰ τῆς ἀσφαλείας τῆς χώρας καὶ τῆς κοινῆς ἡσυχίας».

Πάντες οὗτοι ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ τούτου προσηλθούσης τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἐφόσον πρόκειται περὶ καταδικῶν ἐκτισάντων τὴν ποινὴν αὐτῶν καὶ ἐξελθόντων τῶν φυλακῶν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ἅμα δὲ τῇ ἐκ τῶν φυλακῶν ἐξόδῳ αὐτῶν, ἐφόσον πρόκειται περὶ καταδικῶν, ὧν ἡ ποινὴ δὲν ἔχει λήξει κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, προσέλθωσιν εἰς κατάρταξιν ἐν τῷ στρατῷ, ἵνα ἐκπληρώσωσι τὰς καθυστερουμένας ὑποχρεώσεις αὐτῶν ὡς κληρωτῶν ἢ, ἂν πρόκειται περὶ ἐφεδρῶν, ἐκείνων, ὥς θὰ ὑπέχωνι τότε οἱ συντηλικιώται των, τιμωροῦνται, ἐὰν δὲν προσέλθωσιν ἐμπροθέσμως, ὡς ἀνυπότακτοι.

## "Αρθρον 2.

Οἱ ἐφ' οἷσιν αἰσθησάμενοι πράξει καταδικασθέντες ἢ καταδικασόμενοι εἰς ἐπανορθωτικὴν ποινὴν, καὶ ἂν ἔτι ἐκ τῆς καταδίκης ἐπέρχωνται αἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 21—23 τοῦ κοινοῦ Ποινικοῦ νόμου στερήσεις καὶ ἀνικανότης, δὲν ἀπαλλάσσονται τῶν ὑποχρεώσεων, ὥς καθυστεροῦσιν ὡς κληρωτοί, οὐδ' ἐκείνων, ὥς κατὰ τὴν λήξιν τῆς ποινῆς των ὑπέχουσιν οἱ συντηλικιώται αὐτῶν ἐφεδρῶν, εἴτε ἀναβάλλεται ἡ ἐκπλήρωσις αὐτῶν, ὁφείλουσι δὲ ἅμα τῇ λήξει τῆς ποινῆς αὐτῶν νὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν πλησιεστέραν στρατολογικὴν Ἀρχὴν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων των τούτων. Ἐὰν ἡ ποινὴ αὐτῶν ἔχει λήξει ἤδη κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ὁφείλουσι νὰ προσέλθωσιν πρὸς τοῦτο κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη πρὸς τὴν παρόντα νόμον καταργεῖται».



Περὶ ἐρμηνείας προσωρινῶν διατάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1781 τῆς 22 Ἀπριλίου 1919 νόμου περὶ μονιμοποιήσεως ὑγειονομικῶν ἀξιωματικῶν, ἔχον οὕτως:

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ ἐννοία τῶν διὰ τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθ. 1781 τῆς 22 Ἀπριλίου 1919 προστιθεμένων προσωρινῶν διατάξεων εἰς τὸν νόμον ὑπ' ἀριθ. 1110 τῆς 10 Δεκεμβρίου 1917 περὶ μονιμοποιήσεως ἐφέδρων ἀξιωματικῶν κατὰ τὸ ἔτος 1919, δὲν ἀφαιρῶν τοὺς ἐξ ἀποστρατείας τοιοῦτους, αἱ δὲ τυχὸν γινόμεναι μονιμοποιήσεις, δυνάμει τῶν προσωρινῶν τούτων διατάξεων, παρὰ τὴν ἀνωτέρω ἐννοίαν, δὲν καθίστανται ἐγκυροί.

Περὶ κανονισμοῦ ἀποδοχῶν τῶν ἐξ ἀποτάξεως, ἀποστρατείας κλπ. ἐπανερχομένων ἀξιωματικῶν, ὡς καὶ τῶν ὁδοιπορικῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ τέως Δ' Σώματος Στρατοῦ τῶν ἐπανακαμψάντων ἐκ Γερμανίας καὶ περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2550 νόμου, γινόμενων δεκτῶν τῶν τροπολογιῶν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ἔχον οὕτως:

Ἄρθρον 1.

Πάντες οἱ εἰς ἀπόταξιν ἢ ἀποστρατείαν αὐτεπαγγέλτων τεθέντες ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταὶ καὶ οἱ τούτοις ἀντιστοιχοῦντες ἢ ἐξομοιούμενοι, δυνάμει τῶν νόμων 894, 972 καὶ 1481 καὶ ἐπανελθόντες νῦν εἰς τὸ στράτευμα, κατόπιν ἀκυρώσεως τῶν σχετικῶν Διαταγμάτων καὶ Ὑπουργικῶν διαταγῶν, ὡς καὶ οἱ ἐκ διαθεσιμότητος, ἀργίας, τῇ αἰτήσῃ τῶν ἢ ἄλλως πως, ἀποστρατείας καὶ παραιτήσεως ἢ ἀπολύσεως ἐπανελθόντες, ἀνακληθέντων τῶν σχετικῶν Διαταγμάτων ἢ Ὑπουργικῶν διαταγῶν, δικαιοῦνται ἀπασῶν τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν, ὧν ἐστερήθησαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐκτὸς τῆς ἐνεργοῦς ὑπηρεσίας τοῦ στρατεύματος παραμονῆς τῶν μέχρι τῆς ἐπανόδου τῶν, ὅς ἐλαβον οἱ ὁμοίδοθοι τῶν κατὰ τὸ ἀντίστοιχον διάστημα οἱ ὑπηρετήσαντες ἐν Ἀθήναις, συμφώνως ταῖς ἐκάστοτε ἰσχυούσαις διατάξεσι, λαμβανόμενης ὑπ' ὅψιν καὶ τῆς ἀναδρομικῆς προαγωγῆς ἐκάστου, ἀκυρωμένων τῶν ἀνωτέρω νόμων.

Ἐπίσης δικαιοῦνται τῆς διαφορᾶς ἢ ὀλοκλήρου τοῦ μισθοῦ, ὧν ἐστερήθησαν, οἱ τεθέντες εἰς διαθεσιμότητα, ἀργίαν, ἀποστρατείαν ἢ ἀπόταξιν μετὰ τὴν 1 Ἰουνίου 1917, ἀνακληθέντες δὲ ἐκ νέου εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν πρὸ τῆς 1 Νοεμβρίου 1920, ἐφόσον τὰ σχετικὰ Διατάγματα τῆς διαθεσιμότητος, ἀποστρατείας ἢ ἀποτάξεως ἀνεκλήθησαν ἢ ἠκυρώθησαν μετὰ τὴν 1 Νοεμβρίου 1920 δι' ἐτέρων τοιούτων.

Ἄρθρον 2.

Ἡ πληρωμὴ τῶν ὡς ἄνω δικαιωμάτων, ἐν ὅλῳ ἢ τμηματικῶς, γινήσεται μετὰ προηγουμένην ἀναγραφὴν τῆς ἀπαιτουμένης πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῆς ἀναλόγου ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρον 3.

Πάντες οἱ εἰς Γερμανίαν μετενεχθέντες ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ τέως Δ' Σώματος Στρατοῦ καὶ ἐπανακάμψαντες εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀξιωματικοί, ἀνθυπασπισταὶ καὶ οἱ τούτοις ἀντιστοιχοῦντες καὶ ἐξομοιούμενοι, δικαιοῦνται εἰς τὴν ἀπόληψιν ἀπασῶν τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας, ὡς καὶ τῆς ἐκτὸς τοῦ στρατεύματος παραμονῆς τῶν, ὅς ἐλαβον κατὰ τὸ ἀντίστοιχον διάστημα οἱ λοιποὶ ὁμοίδοθοι τῶν ἐν Ἑλλάδι, οἱ ὑπηρετήσαντες ἐν Ἀθήναις, συμφώνως ταῖς ἐκάστοτε ἰσχυούσαις διατάξεσι, λαμβανόμενης ὑπ' ὅψιν καὶ τῆς ἀναδρομικῆς προαγωγῆς ἐκάστου.

Ἄρθρον 4.

Ἐκ τῶν κατὰ τὰ προηγουμένα ἄρθρα ἀποδοχῶν θέλουσιν ἐκπεσθῇ: 1) τὰ λόγῳ συντάξεως πληρωθέντα αὐτοῖς ποσὰ καὶ ἡ ἐπιστραφεῖσα ἐπὶ πλέον κατάθεσις πρὸς 5 ο), δυνάμει τοῦ νόμου 972· 2) τὸ παρὰ τοῦ Μετοχικῶν Ταμείου καταβληθὲν μέρος ἢ τὸ τυχὸν παρὰ ἐνίων ἀποσπρῶν μετοχικὸν κεφάλαιον, ὡς πρὸς τοὺς ἐν Γερμανίᾳ δὲ μετενεχθέντας ἀξιωματικοὺς καὶ τὰ εἰς τὰς οἰκογενεῖας τῶν καταβληθέντα ποσὰ ἐναντι τῶν ἀποδοχῶν τῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 8 Δεκεμβρίου 1916 νομοθετικοῦ Διατάγματος ἐνταῦθα, ὡς καὶ τὰ παρὰ τῶν ἰδίων ληφθέντα χρηματικά ποσὰ, ὡς ἀποδοχαὶ κατὰ τὴν ἐν Γερμανίᾳ παραμονὴν τῶν, ὑπολογιζομένου τοῦ μάρκου εἰς λεπτά 0.50, καὶ 3) ὅσα δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 27 Ἀπριλίου 1921 ὑπ' ἀριθ. 2589 νόμου περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1364 τῆς 29ης Μαΐου 1918 ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλωσιν εἰς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον τοῦ Στρατοῦ διὰ τὸν μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου χρόνον οἱ δυνάμει τοῦ νόμου 894 καὶ τοῦ δι' αὐτοῦ κυρωθέντος Β. Διατάγματος ἀπολυθέντες καὶ μετὰ τὴν πρώτην Νοεμβρίου 1920 ἀνακληθέντες Σύμβουλοι τῆς Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης, ὅτινες ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἀπαλλάσσονται κατὰ ἴσιν ποσὰ τῶν πρὸς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον ὑποχρεώσεων αὐτῶν τούτων.

Αἱ ὡς ἄνω ἐκπτώσεις ἐνεργηθῶσιν κατὰ τὰ ὁρισθησάμενα διὰ διαταγῶν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.



## \*Άρθρον 5.

Αἱ ἀποδοχαί, αἱ καταβληθεῖσαι εἰς τοὺς μόνιμους ὑπαξιωματικούς, τεχνίτας καὶ μουσικούς καὶ τοὺς τούτοις ἐξομοιούμενους, τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸ τῶς Δ' Σώμα Στρατοῦ, ἐπανελθόντας δὲ ἐκ Γερμανίας, ὡς καὶ τὰ εἰς τὰς οἰκογενεῖας τούτων καταβληθέντα ποσὰ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 8 Δεκεμβρίου 1916 νομοθετικοῦ Διατάγματος, θεωρούμενα ὡς καλῶς πληρωθέντα, βαρύνουσι τὸ δημόσιον, ὡς ἐπίσης βαρύνουσι τὸ δημόσιον καὶ πᾶσαι αἱ ἀποδοχαὶ αἱ καταβληθεῖσαι εἰς τοὺς λοιποὺς ὀπλίτας κατὰ τὸ διάστημα τῆς παραμονῆς τῶν ἐν Γερμανίᾳ, οὐδενὸς ἑτέρου δικαιώματος γεννημένου εἰς τούτους ἐκ τῆς ἐγκρίσεως ταύτης, ὡς καὶ εἰς τοὺς δι' οἰονδήποτε λόγον μὴ λαθόντας, εἴτε ἐν ὄλῳ, εἴτε ἐν μέρει.

## \*Άρθρον 6.

Ἐγκρίνονται τὰ δι' ἐντάλματων ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν διατεθέντα ποσὰ δι' ὁδοιπορικὰ ἔξοδα ἐπανόδου εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀξιωματικῶν, ἀνθυπασιπτῶν καὶ ὀπλιτῶν, ὡς καὶ τῶν τούτοις ἀντιστοιχοῦντων καὶ ἐξομοιούμενων τοῦ τῶς Δ' Σώματος Στρατοῦ. Ἐπίσης ἐγκρίνεται καὶ ἡ γεννημένη ἀπόδοσις τῶν ἄνω ἐντάλματων δυνάμει τῶν ἀποδείξεων τῶν ληπτέων.

## \*Άρθρον 7.

Τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα τῶν ἐκ Γερμανίας ἐπανακαμφάντων ἀξιωματικῶν, ἀνθυπασιπτῶν καὶ τῶν τούτοις ἀντιστοιχοῦντων καὶ ἐξομοιούμενων, ὡς καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, πλην τῶν ἐγκαταλειφάντων παρηνόμως τὸ Σώμα Στρατοῦ ἐν Γερμανίᾳ πρὸ τῆς ἀιχωρήσεως τοῦ καὶ ἀναχωρησάντων μεμονωμένως, κανονισθῇσονται διὰ διαταγῶν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καθόσον ἀφορᾷ τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ στρατεύματος καὶ διὰ διαταγῶν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν, καθόσον ἀφορᾷ τοὺς ἀξιωματικούς τῆς Χωροφυλακῆς, ἐχόντων τὸ δικαίωμα νὰ προσδιορίσωσι τὸ ἐξάπαξ καταβλητέον ἐκαστῷ ποσὸν ἀνεγκλήτως καὶ ἐπὶ τῇ βάσει δικαιολογητικῶν καθορισθουσμένων κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῶν, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ τῶν συνθηκῶν ὑφ' ἃς εὕρεθῃ ἐκαστος τούτων. Ἐν τῷ προσδιορισμῷ τοῦ δι' ἐκαστον τούτων ποσῷ θάλουν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ἐκπεσθῇσι τὰ ἀποσταλέντα παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τοῦ ἐν Παρίσις στρατιωτικοῦ ἀγκυλῶτος καὶ καταβληθέντα αὐτοῖς ποσὰ ἀπέναντι ὁδοιπορικῶν εἰς Γαλλικὰ ὁράκια, ὑπολογιζομένου ἐκαστου τούτων εἰς λεπτὰ 0,67.

Τὰ ὁδοιπορικὰ τῶν μετακινήσαντων ἐντὸς τοῦ Κράτους λόγῳ ἀπελάσεων ἢ κατὰ διαταγὰς στρατιωτικῶν ἢ ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν καταβληθῇσονται τοῖς δικαιούχοις ἐπὶ τῇ βάσει δικαιο-

λογητικῶν ὁριζομένων παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἢ τῶν Ἑσωτερικῶν κατὰ τὴν ἀρμοδιότητα ἐκαστου.

## \*Άρθρον 8.

Οἱ ἐφεδρὶ ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασιπται, καὶ οἱ τούτοις ἀντιστοιχοῦντες καὶ ἐξομοιούμενοι, οἱ παρακολουθήσαντες τὸ τῶς Δ' Σώμα Στρατοῦ εἰς Γερμανίαν καὶ κανονικῶς ἐπανακαμφάντες μετ' αὐτοῦ, ὑπάγονται, ὅσον ἀφορᾷ τὸν διακατοισμὸν τῶν ἀποδογῶν αὐτῶν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, δικαιούμενοι τοιούτων μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεώς των.

Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ὑπάγονται ἐπίσης καὶ οἱ ἀπολυθέντες μόνιμοι στρατιωτικοὶ κατώτεροι ὑπάλληλοι Ι καὶ ΙΙ τάξεως καὶ μουσικοὶ Ι τάξεως καὶ αἱ γυναῖκες νοσοκόμοι, αἱ παρακολουθήσαντι τὸ τῶς Δ' Σώμα Στρατοῦ εἰς Γερμανίαν, ἐφόσον ἐξηκολούθησιν νὰ ὑπηρετῶσιν ὑπ' αὐτὸ ἐκεῖ.

Ἐπίσης εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ὑπάγονται καὶ οἱ ὑποσθέντες ἀποταγόντες τῆς ΙΙ τάξεως τοῦ Σχολείου Ἑθελπιδῶν, ἀπὸ τῆς ἀναπρέμης ἢ οὐνοματίας των ὡς ἀξιωματικῶν.

## \*Άρθρον 9.

Οἱ διατελέσαντες ἐφεδρὶ ἀξιωματικοὶ καὶ μεταφερθέντες εἰς τὴν τάξιν τοῦ στρατιώτου, ἀπελαθέντες δὲ μετὰ τὴν 1 Ἰουλίου 1917, δικαιούται μισθοῦ παρουσίας τοῦ βαθμοῦ ὃν τότε ἔφερον ὡς ἀξιωματικοί, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπελάσεως των μέχρι καὶ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπανόδου των εἰς τὸν τόπον τῆς διαμονῆς των. Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑπηρετήσαντες ὡς ὀπλίται, δικαιούται ἐπίσης τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ ὃν ἀπώλεσαν, καθ' ὅσον τὸ διάστημα καθ' ὃ ὑπηρετήσαν ὡς ὀπλίται, μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἀπολύσεώς των.

Οἱ μεταφερθέντες εἰς τὴν τάξιν τοῦ στρατιώτου μὴ ὑπηρετήσαντες δὲ καὶ μὴ ἀπελαθέντες, οὐδενὸς μισθοῦ δικαιούνται. Οἱ ἀπελαθέντες, διατηρήσαντες δὲ τοὺς βαθμούς των, δικαιούται μισθοῦ παρουσίας τοῦ βαθμοῦ ὃν τότε ἔφερον καθ' ὅλην τὴν διάρκεια τῆς ἀπελάσεώς των, ἐφόσον δὲν ἔλαβον τοιοῦτον.

## \*Άρθρον 10.

Τὰ δικαιώματα τῶν τυχόν ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀποβιωσάντων ἀξιωματικῶν, ἀνθυπασιπτῶν καὶ τῶν τούτοις ἀντιστοιχοῦντων καὶ ἐξομοιούμενων μεταβιβάζονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῶν, περιοριζόμενα μέχρι τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου των. Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ὑπάγονται καὶ οἱ παραμειναντες μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Σώματος εἰς Γερμανίαν διὰ λόγους ὑπηρεσίας ἀξιωματικοὶ καὶ ὀπλίται.

Άρθρον 11.

Διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ὡς ἄνω δικαιωμάτων ἀναγραφῆ-  
σεται ἡ ἀπαιτούμενη πίστωση ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ  
Υπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἡ ἀνάλογος ἐν τῷ τοῦ  
Υπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν, εἰς τὸ οἰκεῖον κεφάλαιον καὶ  
εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νό-  
μου, εἰς ἣν καὶ καταλογισθῇσονται τὰ δικαιώματα ταῦτα. Τὰ  
τοιοῦτα καταβληθέντα εἰς τινὰς καὶ καταλογισθέντα βαρύνουσι  
τὴν χρῆσιν εἰς ἣν κατελογισθήσαν.

Άρθρον 12.

Ὅσοι ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ διατελούντων μονίμων ἀξιωματι-  
κῶν καὶ ἀνθυπαπιστῶν προήχθησαν μετὰ τὴν 1 Νοεμβρίου  
1920 καὶ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀνα-  
δρομικῶς, λόγῳ τοῦ ὅτι νεώτεροί τῶν κατὰ βαθμὸν εἶχον  
προαχθῇ εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἢ λόγῳ στασιμότητος, λαδού-  
σης χώραν μετὰ τὴν 1 Ἰουλίου 1917, δικαιούνται τῆς δια-  
φορᾶς τοῦ μισθοῦ τοῦ νέου βαθμοῦ ἀναδρομικῶς, ἀφ' ἧς ἀνα-  
τρέχει ἡ προαγωγή των.

Άρθρον 13.

Αἱ ἐναντι τῶν δικαιωμάτων, τῶν ἐκ τοῦ παρόντος νόμου  
γενομένων, πληρωθεῖσαι προκαταβολαὶ εἰς ἕκαστον τῶν ἐξ  
ἀποτάξεως, ἀποστρατείας καὶ διαθεσιμότητος ἐπανελθόντων  
κλπ. ἐγκρίνονται, κρατηθῆσόμεναι ἐκ τοῦ συνόλου τῶν δικαιω-  
μάτων αὐτῶν κατὰ τὸν διακανονισμόν τῶν ἀποδοχῶν των.

Άρθρον 14.

Πᾶσαι αἱ λεπτομέρειαι τοῦ παρόντος νόμου, ὁ τρόπος τῆς  
πληρωμῆς τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀξιωματικῶν κλπ. καὶ τὰ  
δικαιολογητικά, τὰ ὑποστηρίζοντα τὴν πληρωμὴν ταύτην, καθο-  
ρισθῇσονται διὰ διαταγῶν τῶν Υπουργῶν τῶν Στρατιωτικῶν  
καὶ τῶν Ἑσωτερικῶν, κατὰ τὴν ἀρμοδιότητα ἐκάστου.

Περὶ ὀνομασίας καὶ κατατάξεως ὡς ἐφ' ἑδρῶν ἀξιωματικῶν  
τοῦ Ὑγειονομικοῦ καὶ Φαρμακευτικοῦ τῶν ἐκ τῶν Νέων  
Χωρῶν καταγομένων», ἔχον οὕτως

Άρθρον μόνον

Οἱ ἐκ τῶν Νέων Χωρῶν τῶν προσκρηθεισῶν ἀπὸ τοῦ  
ἔτους 1913, ὡς καὶ οἱ ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας καταγόμενοι καὶ  
ἀνήκοντες εἰς τὰς ἀγυμνάστους ἐφεδρικὰς κλάσεις 1904  
καὶ μεγαλυτέρας ταύτης, καλούμενοι εἰς τὸν στρατόν, καὶ  
μηδὲν ὑπηρετήσαντες, δύνανται νὰ ὀνομάζωνται ἐφεδρὶ  
ἀξιωματικοὶ τοῦ Ὑγειονομικοῦ, Φαρμακευτικοῦ καὶ Ὀδόν-  
τοιατρικοῦ, ἐὰν κέκηνται τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων  
ὀριζόμενα προσόντα, ἥτοι πτυχίον καὶ ἄδειαν ἐξασκήσεως  
τοῦ ἐπαγγέλματός των».

Περὶ τροποποιήσεων καὶ προσθηκῶν εἰς τὸν νόμον 2128  
«περὶ συστάσεως Συνεργείου ἐν τῷ Β. Ναυστάθμῳ».

(Ὡς ἐτροπολογήθη), ἔχον οὕτως.

Άρθρον 1.

Κατάταξις μαθητευομένων τεχνιτῶν.

Ἡ τελευταία παράγραφος τοῦ άρθρου 6 τοῦ νόμου 2128  
«περὶ συστάσεως Συνεργείου ἐν τῷ Πολεμικῷ Ναυστάθμῳ»  
καταργεῖται καὶ ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἐξῆς:

«Οἱ μέχρι τῆς ισχύος ὅμως τοῦ παρόντος νόμου ὄντες κατατε-  
ταγμένοι ἐπὶ πενταετὶ θητεία, δύνανται ν' ἀποχωρήσωσιν ἐκού-  
σιως τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ λήξει τῆς πενταετίας ταύτης,  
ἐκτὸς ἐὰν ἡ ὑπηρεσία των ἦθελε κριθῇ ἀναγκαία, ὅτε ὑπο-  
χρεῶνται νὰ παραμείνωσι τὸ πολὺ ἐπὶ μίαν πενταετίαν ἀπὸ  
τῆς λήξεως τῆς πρώτης ἀρχομένην».

Άρθρον 2.

Πρόσληψις ναυιῶν τεχνιτῶν.

Ἡ δευτέρα περίσδος τοῦ άρθρου 9 τοῦ ἰδίου 2128 νόμου  
ἀντικαθίσταται διὰ τῆς ἐξῆς:

«Οἱ ἐκ τῶν στρατευσίμων ἐκάστης ἀπογραφῆς τεχνίται, ὡς  
καὶ οἱ ἐφεδρῶν, οἱ φέροντες βαθμὸν μαθητευομένου τεχνίτου  
πάσης τάξεως, ἐργαζόμενοι ἐν τῷ Συνεργεῖῳ, ἀπολαμβάνουσι  
τὰς ἀποδοχὰς τοῦ αὐτοῦ καταστρώματος καὶ 2 δραχμὰς  
καθ' ἐκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν, οἱ δὲ ἐφεδρῶν, οἱ φέροντες  
βαθμὸν ἀπὸ τεχνίτου δ' τάξεως καὶ ἄνω, ἐργαζόμενοι ἐν τῷ  
Συνεργεῖῳ ἀπολαμβάνουσι τὸν ἡμισὺν μηνιαῖον μισθὸν τῶν ὁμοι-  
οτάτων αὐτοῖς τακτικῶν τεχνιτῶν, ἀρχιτεχνιτῶν κλπ., δυνά-  
μενον ν' αὐξηθῇ μέχρι τοῦ ὁλοκλήρου δι' ἀποφάσεως τοῦ  
Υπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν, κατόπιν προτάσεως τοῦ Διοικητοῦ  
Συνεργείων, γνωμοδοτήσεως τοῦ Τεχνικοῦ Διευθυντοῦ καὶ ἐγ-  
κρίσεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ναυστάθμου. Οὗτοι πάν-  
τοτε ἐργάζονται εἰς ἐργασίας ἐκτελουμένας ἐν τοῖς Συνερ-  
γείοις καὶ οὐδέποτε δι' οἰονδήποτε λόγον ἀποσπῶνται».

Καταργεῖται ἡ ἐν τῷ Γ' πίνακι τοῦ συνημμένου ἐν τῷ 2128  
νόμῳ στηλῇ «ἀριθμὸς τεχνιτῶν» καὶ προστίθεται ἡ ἐξῆς παρά-  
γραφος:

«Ὁ Τεχνικὸς Διευθυντής, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπη-  
ρεσίας, διανέμει τοὺς ναύτας τεχνίτας εἰς τὰς διαφόρους εἰδι-  
κότητας».

Άρθρον 3.

Ἀπειθείας κατάταξις τεχνιτῶν α' καὶ β' τάξεως.

Τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἰδίου νόμου 2128 καταργεῖται καὶ ἀντι-  
καθίσταται διὰ τοῦ ἐξῆς:

«Επιτρέπεται ἐντὸς ἑτοῦς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου νὰ καταταχθῶσιν εἰς κενὰς θέσεις, κατόπιν ἐξετάσεων, εἰς τὸ σῶμα τῶν τεχνιτῶν, ὡς τεχνίται α' καὶ β' τάξεως καὶ εἰς τὴν ἀνήκουσαν κατὰ λόγον τῆς ἱκανότητος καὶ εἰδικότητος τῶν τάξεων, τεχνίται κατετημένοι τὰ κάτωθι προσόντα καὶ ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν ὀριζόμενον κατωτέρω.

1) Νὰ ᾖσι πολῖται Ἕλληνες ἐγγεγραμμένοι ἐν τοῖς μητρώοις τῶν ἀρρένων καὶ νὰ ἔχωσιν ἡλικίαν 22—45 ἐτῶν, ἢ ἐὰν μὴ ᾖσιν ὑπήκοοι Ἕλληνες νὰ ἔχωσι δηλώσει ἢ δηλοῦντες ὅτι θέλουσιν ἀποκτήσει τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν.

2) Νὰ μὴ ἔχωσι καταδικασθῇ εἰς τὰς ὑπὸ τῶν ἀρθρῶν 21 καὶ 22 τοῦ Ποινικοῦ νόμου προβλεπομένης ποινάς.

3) Νὰ ᾖσι σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιεῖς.

4) Νὰ προσαγάγωσι πιστοποιητικὸν ὅτι ἔχουσιν ἐργασθῇ ἐπὶ ἐξαιτίαν, τοῦλάχιστον, εἰς τὴν εἰδικότητά, δι' ἣν πρόκειται νὰ καταταχθῶσιν.

Αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 18, 20, 21 καὶ 22 τοῦ ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1920 Β. Διατάγματος, «περὶ ἐκτελέσεως τοῦ 2128 νόμου περὶ συστάσεως Συνεργείου ἐν τῷ Πολεμικῷ Ναυστάθμῳ» καὶ τοῦ ἀρθροῦ 1 τοῦ ἀπὸ 5 Σεπτεμβρίου 1920 Β. Διατάγματος, «περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τὸ Β. Διάταγμα τῆς 30 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ 2128 νόμου περὶ συστάσεως Συνεργείου ἐν τῷ Πολεμικῷ Ναυστάθμῳ», ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐξετάσεις κλπ., ἰσχύουσι διὰ τοῦς ὡς ἄνω καταταχθησομένους τεχνίτας α' καὶ β' τάξεως.

Ὁ μέχρι τῆς κατατάξεως τῶν ἄνω τεχνιτῶν εἰς τὸ Σῶμα τῶν τεχνιτῶν χρόνος ὑπηρεσίας ὡς ἡμερομισθίων παρὰ τῷ Π. Ναυστάθμῳ, βεβαιούμενος συμφώνως τῷ ἀρθρῷ 22 τοῦ ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1920 Β. Διατάγματος «περὶ ἐκτελέσεως τοῦ 2128 νόμου περὶ συστάσεως Συνεργείου ἐν τῷ Π. Ναυστάθμῳ» λογίζεται χρόνος συντάξιμος.

Ὡς πρὸς τὸ Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον δὲ λογίζεται χρόνος συντάξιμος ἐπίσης, ἐὰν καταβάλλωνται εἰς αὐτὸ εἰς μηνιαίας δόσεις, ἐντὸς πέντε τοῦ πολὺ ἐτῶν, τὰ διὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἀναλογούντα εἰς τὸν βαθμὸν ὑπὸ τὸν ὁποῖον θὰ καταταχθῶσι τέλη ναυτολογίας, ἀφαιρέσει τῶν ὑπὲρ τοῦ ταμείου τούτου κρατηθέντων 5 ο/ο ἐπὶ τοῦ ἡμερομισθίου τῶν κατὰ τὸν νόμον.

Ἀριθμὸς καταταχτέων ἀπευθείας.

Χῦται . . . . . 5

Μηχανουργοὶ . . . . . 10

Ἀρμισταὶ . . . . . 20

Μηχανοτεχνίται . . . . . 5

|                            |    |
|----------------------------|----|
| Χαλκουργοὶ . . . . .       | 2  |
| Ξυλουργοὶ . . . . .        | 4  |
| Λεμβουργοὶ . . . . .       | 10 |
| Διανάκται . . . . .        | 6  |
| Ἠλεκτροτεχνίται . . . . .  | 4  |
| Πυροβολοτεχνίται . . . . . | 4  |

#### Ἄρθρον 4.

Τὸ ἀρθρον 25 τοῦ ἰδίου νόμου 2128 καταργεῖται καὶ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ ἐξῆς·

«Οἱ μαθητευόμενοι τεχνίται δύναται νὰ ἀπολυθῶσι τῇ χιτήσει τῶν καθ' οἰκονομίαν σιγμῆν, ἐντὸς τῆς πρώτης διετίας ἀπὸ τῆς κατατάξεώς των, ἢ δὲ ὑπηρεσία αὐτῶν δὲν λογίζεται στρατολογική.

Μετὰ τὴν λήξιν τῆς διετίας ταύτης παραμένουσιν ἐπὶ τριετιαν μαθητευόμενοι τεχνίται, συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς διατάξεις, μεθὲ καταρτίζονται ἐπὶ πανταεὶ θητεία, μὴ δύναμενοι ν' ἀπολυθῶσιν εἰμὴ μόνον δι' αὐτὰς λόγους προβλέπεται ἐν τοῖς ἀρθροῖς 23 καὶ 24 τοῦ νόμου 2128, «περὶ συστάσεως Συνεργείου ἐν τῷ Βασιλικῷ Ναυστάθμῳ».

#### Ἄρθρον 5.

##### Ἀπόσπασις τεχνιτῶν.

Τὸ ἀρθρον 27 τοῦ ἰδίου νόμου 2128 καταργεῖται καὶ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ ἐξῆς·

«Τεχνιτῶν ἐν γένει ἐπιτρέπεται ἡ τοποθέτησις ἢ ἀπόσπασις ἐπὶ Β. πλοίων, ὡς δύναμις αὐτῶν, κατόπι προτάσεως τοῦ διοικητοῦ τοῦ Συνεργείου, γνωμοδοτήσεως τοῦ Τεχνικοῦ Διευθυντοῦ καὶ ἐγκρίσεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Β. Ναυστάθμου, ὅστις ὀρίζει καὶ τὸν χρόνον τῆς τοποθέτησεως ἢ ἀποσπάσεως.

Ἡ ἄνω τοποθέτησις ἢ ἀπόσπασις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα.

Ἢν οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται ἡ τοποθέτησις ἢ ἀπόσπασις τοῦ κατωτέρου τεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Συνεργείου εἰς Ναυτικὰς ὑπηρεσίας ξηράς».

#### Ἄρθρον 6.

##### Προσωπικὸν Συνεργείου Ὑποβρυχίου Ἀμύνης.

Τὸ ἀρθρον 32 τοῦ ἰδίου νόμου 2128 καταργεῖται καὶ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ ἐξῆς·

«Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου τὸ προσωπικὸν τῶν Συνεργείων τῶν Τμημάτων Τορπιλλῶν καὶ Ναρκῶν τῆς Ὑποβρυχίου Ἀμύνης ἐξομοιοῦται καθ' ὅλα τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν κατάταξιν, προαγωγήν, ἀπέλυσιν καὶ ισοθροσίαν αὐτοῦ πρὸς τὰ διὰ τοῦ νόμου 2128 καὶ τὰ διὰ τοῦ παρόντος νόμου κανονιζόμενα.

Ἡ σύνθεσις τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τμημάτων τούτων ἐμφαίνεται ἐν τῷ συνημμένῳ τῷ νόμῳ 2128 «περὶ συστάσεως Συνεργείου ἐν τῷ Πολεμικῷ Ναυστάθμῳ πίναν: ὑπὸ στοιχ. Δ'.

### Ἄρθρον 7.

#### Κατώτερον Τεχνικὸν Προσωπικόν.

Ὁ συνημμένος εἰς τὸν 2128 νόμον ὑπὸ στοιχείον Β' πίναξ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ ἑξῆς:

#### ΠΙΝΑΞ Β'.

Ἐμφαίνων τὸν κατὰ μῆνα μισθὸν τοῦ κατωτέρου τεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Συνεργείου τοῦ Π. Ναυστάθμου.

| Βαθμὸς                           | Μηνιαίος μισθός |
|----------------------------------|-----------------|
| Ἀρχιεργοστασιάρχης α' τάξεως     | δραχ. 700       |
| Ἀρχιεργοδηγὸς α' τάξεως          | » 635           |
| Ἀρχιεργοδηγὸς                    | » 585           |
| Ἐργοδηγὸς                        | » 535           |
| Ἀρχιτεχνίτης                     | » 485           |
| Τεχνίτης α' τάξεως               | » 425           |
| » β' »                           | » 350           |
| » γ' »                           | » 250           |
| » δ' »                           | » 200           |
| Μαθητευόμενος τεχνίτης α' τάξεως | » 100           |
| » » β' »                         | » 75            |
| » » γ' »                         | » 50            |
| Ἐργάτης                          | » 250           |

Ἀπαντες οἱ ἐν ταῖς Συνεργείαις ὑπηρετοῦντες, δικαιούνται τῆς τροφοδοτικῆς μερίδος τοῦ ναύτου, ἐκτὸς τῶν ἀρχιεργοστασιάρχων α' τάξεως, οἵτινες ἀπολαμβάνουσι τὴν τράπεζαν τῶν σηματοφόρων, κατὰ τὰς κειμέναις διατάξεις.

Οἱ δὲ φέροντες τὸν βαθμὸν τοῦ τεχνίτου β' τάξεως συμπεριλαμβάνομένης καὶ ἄνω, δύνανται νὰ λαμβάνωσι τὸ ἀντίτιμον αὐτῆς.

Ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν τακτικῶν τεχνιτῶν ἐν γένει θὰ ἐνεργεῖται κράτησις λογῶ συντάξεως ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, οὐδὲ ὑπὲρ τοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου. Αἱ κρατήσεις τούτων ὑπὲρ τοῦ Ν. Ἀπομαχικοῦ Ταμείου θὰ ἀποδίδωνται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου διὰ χρηματικῶν ἐνταλμάτων, ὡς τῶν ἀξιοματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν.

### Ἄρθρον 8.

Ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη στήλη τοῦ Πίνακος Γ' τοῦ νόμου 2128 «περὶ συστάσεως Συνεργείου ἐν τῷ Πολεμικῷ Ναυστάθμῳ» καταργοῦνται. Ἡ ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ὀριζομένη μισθοδοσία ἀρχεται ἀπὸ 1 Μαΐου 1921.

### Ἄρθρον 9.

Εἰς τοὺς πολιτικούς καθηγητάς καὶ διδασκάλους τῆς σχολῆς τῶν τεχνικῶν χορηγοῦνται, κατὰ τὰς κειμέναις διατάξεις, καὶ τὰ ἐξοδα τραπεζῆς, τὰ καθοριζόμενα διὰ τοὺς ἀνθυποπλοιάρχους.

Ἐκ τῆς 5 παραγράφου τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ 2128 νόμου διαγράφονται αἱ λέξεις: «κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος».

Περὶ τροποποιήσεως, ἀντικαταστάσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῶν νόμων 535, 2129 καὶ 2216 περὶ ναυτικῆς στρατολογίας.

(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν), ἔχον οὕτως:

### Ἄρθρον 1.

Τὸ α' ἐδάφειον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 535, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 2216, τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

α') Ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὴν ναυτικὴν ἀπογραφὴν ἐργατῶν θαλάσσης, περιλαμβάνουσα τὰς ἐξῆς κατηγορίας:

1) Πάντας τοὺς καταγομένους ἐξ ὀρισμένων νήτων ἢ νησίδων, ἀσχέτως ἂν οὗτοι εἴναι ἢ οὐ ἀπογεγραμμένοι ἐργάται θαλάσσης. Αἱ νήσοι αὗται εἰρίζονται διὰ Β. Διατάγματα, προτάσει τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

2) Τοὺς ἀπογεγραμμένους ἐργάτας θαλάσσης τῶν ναυτικῶν κοινοτήτων, καὶ

3) Τοὺς ἀπογεγραμμένους ἐργάτας θαλάσσης τῶν ναυτικῶν δόμων καὶ μὴ ναυτικῶν κοινοτήτων, οἵτινες κέντηνται κατὰ τὸν χρόνον τῆς συντάξεως τῶν ναυτολογικῶν καταλόγων, ὑπερῆξάμηνον τοῦλάχιστον ὑπηρεσίαν ἐπὶ ἐμπορικῶν πλοίων.

### Ἄρθρον 2.

Εἰς τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 535, ἀντὶ τῆς φράσεως «μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου», τίθεται ἀμέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου», εἰς τὸ τέλος δὲ τῆς ἰδίας παραγράφου προστίθεται ἡ ἐξῆς περίοδος: «αἱ Δήμεχοι ἢ Πρόεδροι Κοινοτήτων ὀφείλουσι νὰ ἐπεξεργασθῶσι τοὺς καταλόγους τούτους, νὰ ἐπιφέρωσι δὲ τὰς ἀναγκαίας διορθώσεις, ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὸ ὀνοματεπώνυμον, ἂν τυχὼν παρσισφερῇσαν λάθῃ, καὶ, συμπληροῦντες αὐτοὺς διὰ τῆς ἀναγραφῆς τοῦ ἐπαγγέλματος ἐνὸς ἐκάστου τῶν ἐν αὐτοῖς ἐγγεγραμμένων, νὰ ἐπιστρέψωσιν αὐτοὺς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ὡς τάχιστα».

### Ἄρθρον 3.

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 535 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰουνίου ἐκάστου ἔτους τὸ Τμήμα Ναυτολογίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν καταρτίζει τοὺς ὀριστικούς ναυτολογικούς ἐλέγχους, ἐν οἷς ἐγγράφονται οἱ κατὰ

τὸν παρόντα νόμον δικαιούμενοι νὰ περιληφθῶσιν εἰς τὴν ναυτικὴν ἀπογραφὴν. Διαιροῦνται δ' οἱ ἐν αὐτοῖς ἐγγεγραμμένοι εἰς δύο σειράς. 'Η Α' σειρά περιλαμβάνει μέχρι συμπληρώσεως τοῦ δι' αὐτὴν ὁρισθέντος ἀριθμοῦ κατὰ προτίμησιν τοὺς ἐξῆς·

α') Τοὺς καταγομένους ἐκ τῶν ὁρισθεισῶν νήσων ἢ νησίδων.  
β') Τοὺς ἀπογεγραμμένους ἐργάτας θαλάσσης, τοὺς καταγομένους ἐκ ναυτικῶν Κοινοτήτων.

γ') Τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ 535 νόμου, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν νόμων 2129 καὶ 2216, ἐξασκούντας ναυτικὰ ἐπαγγέλματα, καίπερ μὴ ὄντας ἀπογεγραμμένους ἐργάτας θαλάσσης, ἀλλὰ καταγομένους ἐκ ναυτικῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων.

'Η Β' σειρά περιλαμβάνει πάντας τοὺς λοιπούς.

Οἱ κατὰ τοὺς οὗτοι καταρτίζονται κατ' ἀλφαριθμητικὴν τάξιν, προηγούμενου τοῦ ἐπωνύμου, κατὰ Δήμους ἢ Κοινοτήτας.

#### \*Ἀρθρον 4.

'Η πρώτη καὶ δευτέρα παράγραφος τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 535 τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς·

'Εὰν, ὁ εἰς τοὺς ὁριστικούς ναυτολογικούς καταλόγους περιληφθεὶς ἀριθμὸς στρατευσίμων εἶναι ἀνώτερος τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἐτήσιαν ναυτικὴν ἀπογραφὴν, οἱ πλεονάζοντες μεταφέρονται εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν, δημοσιευμένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καὶ κοινοποιουμένης ἀρμοδίως.

Εἰς τοὺς μετενεκτέους περιλαμβάνονται κατὰ προτίμησιν οἱ καταγόμενοι ἐκ τῶν ναυτικῶν Δήμων, μὴ ναυτικῶν Δήμων καὶ μὴ ναυτικῶν Κοινοτήτων, οἱ μὴ κεκτημένοι ὑπερεξάμνηρον τὸνλάχιστον ὑπηρεσίαν ἐπὶ ἐμπορικοῦ πλοίου, ἐξαιρουμένων τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 ὁριζομένων σχετικῶς πρὸς τοὺς καταγομένους ἐκ ναυτικῶν Δήμων.

'Εὰν καὶ μετὰ τὴν τοιαύτην ἐκκχώρισιν ἐξακολουθῇ πλεονάζων ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευσίμων, οἱ μετενεκτέοι ὁρίζονται διὰ κληρώσεως, ἐνεργουμένης παρ' Ἐπιτροπῆς, ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν καὶ ἀποτελουμένης ἐκ τριῶν ἀξιωματικῶν.

Τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης αὐτοδικαίως συμμετέχει ὁ τμηματάρχης τῆς Ναυτολογίας.

#### \*Ἀρθρον 5.

Εἰς τὸ ἄρθρον 23 ἀντικαθίσταται ἡ λέξις «διετὴ» διὰ τῆς λέξεως «τριετὴ».

Προτίθεται δὲ ὡς τελευταία παράγραφος ἡ ἐξῆς·

«Εἰς τοὺς οὕτω κατατασσόμενους ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ παρόντος νόμου.»

Εἰς τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 49 τοῦ νόμου 535 μετὰ τὰς λέξεις «ἐπὶ δύο ἐτὴ» προστίθεται τὰ ἐξῆς·

«Πλὴν τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 23, ἐνθα ὁρίζεται ἡ ὑποχρέωσις τριετὴς».

#### \*Ἀρθρον 6.

Εἰς τὸ ἄρθρον 55 τοῦ νόμου 535 προστίθεται τελευταία παράγραφος ὡς ἐξῆς·

Ἀπόσπασις εἰς ξένην πρὸς τὸ Βασιλικὸν Ναυτικὸν ὑπηρεσίαν ἀναστρέφει καὶ ἀναβολή, ὅς οἱ ἀνδράποτα μορφήν, δὲν ἐπιτρέπεται ἢ ἐφόσον ὁ παρὼν νόμος καὶ ὁ νόμος ΓΥΑ' (3430) προβλέπουσιν.

#### \*Ἀρθρον 7.

Τὸ ἄρθρον 61 τοῦ νόμου 535 καταργεῖται καὶ ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐξῆς·

Ἀνυπότακτος τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει κατατάσσεται εἰς τὸ Β. Ναυτικὸν ἢ μεταφέρεται εἰς τὴν δύναμιν τούτου.

#### \*Ἀρθρον 8.

Ἀπὸ τοῦ 43 ἐτους πάντες οἱ ἀνωτέρω μεταφέρονται εἰς τὴν ἐφεδρείαν τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ, πλὴν τῶν διπλωματούχων ἡλεκτρομηχανικῶν, μηχανικῶν, μηχανικῶν καὶ θερμαστῶν καὶ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν ἐφεδρείαν τῶν περὶ τῶν Συνεργείων τοῦ Β. Ναυτικοῦ, οἵτινες διατελοῦσιν εἰς τὴν ἐφεδρείαν τοῦ Β. Ναυτικοῦ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 51 ἐτους τῆς ἡλικίας των.

Τὸ ἄρθρον 71 τοῦ νόμου 535 συμπληροῦται ὡς ἐξῆς·

Εἰς τὸν κατὰ γῆν στρατὸν μεταφέρονται καὶ οἱ δυνάμει τοῦ νόμου 1469 καὶ τῶν ἐνδεχομένων τροποποιήσεων τούτου ἀνήκοντες τυπικῶς εἰς τὸ τάγμα τῶν Σιδηροδρόμων σιδηροδρομικοὶ καὶ τροχιοδρομικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ἐργάται, εἴτε ὑπηρετοῦσιν οὗτοι εἰς τὸ Β. Ναυτικὸν πρὸς ἐκπλήρωσιν στρατολογικῶν ὑποχρεώσεων, εἴτε καλούμενοι ὡς ἐφεδροί.

'Εὰν ὅμως οὗτοι, κατὰ τὴν ἐπαχὴν τῆς προσκλήσεώς των, δὲν ὑπηρετοῦσι πλέον ὡς σιδηροδρομικοὶ καὶ τροχιοδρομικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ἐργάται, ἐκπληροῦσι τὰς ὑποχρεώσεις των εἰς τὸν κατὰ θάλασσαν στρατὸν.

Ἐπίσης εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς μεταφέρονται οἱ τηλεγραφικοὶ, ταχυδρομικοὶ καὶ οἱ τῆς τηλεφωνικῆς ὑπηρεσίας ὑπάλληλοι.

Οἱ δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου μεταφερόμενοι εἰς τὸν κατὰ ξηρὰν στρατὸν, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπαναφέρονται εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, πλὴν ἐφόσον διὰ τῶν διατάξεων τούτου ἐπιτρέπεται, ὡς καὶ δι' ἐκείνους, οἵτινες θ' ἀποδείξωσι δι' ἐπισήμων πιστοποιητικῶν τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμεῖου



ἢ δι' ἐπιστήμων πιστοποιητικῶν ξένων Ἀρχῶν, ὅτι, κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς μεταφορᾶς τῶν, ἐκείνηντο ὑπὸ μὴν ὑπηρεσίαν ἐπὶ ἐμπορικῶν πλοίων ἡμεδαπῶν ἢ ἀλλοδαπῶν. Ἡ τοιαύτη ἐπαναφορὰ ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Β. Ναυτικοῦ. Τὰ αὐτὰ ἰσχύουσι καὶ διὰ τοὺς κεκτημένους δίπλωμα κυβερνήτου καὶ διὰ τοὺς ἀρχιθερμαστάς τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ.

Ἄρθρον 9.

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ νόμου 535 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

Ὁ κατὰ θάλασσαν στρατὸς ἐπιστρατεύεται διὰ Β. Διατάγματος, προκαλουμένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 10.

Οἱ δυνάμει τοῦ καταργουμένου ἄρθρου 61 τοῦ 535 νόμου μετενεχθέντες εἰς τὸν κατὰ γῆν στρατὸν ἐπαναφέρονται εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

Ἄρθρον 11.

Τὸ στοιχείον Α' τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2129 τροποποιηθέντος μεταφέρεται κατωτέρω πρὸ τῆς φράσεως: «1) Ναυπηγίῳ».

Εἰς τὴν ὑπὸ στοιχείον Β' παράγραφον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προστίθενται εἰς τὸ τέλος ὡς συνέγεια καὶ τὰ ἑξῆς: «καὶ εἰ ὁπωσδήποτε ἀπομακρυνόμενοι τῶν Σχολῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ».

Ἄρθρον 12.

Καταργοῦνται ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2129 αἱ ὑπὸ στοιχεῖα Ε', Σ' Ζ' παράγραφοι καὶ πᾶσαι αἱ ἐπὶ τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 ἐπενεχθεῖσαι διὰ τοῦ νόμου τούτου προσοῇται. Ἐκ τοῦ ἄρθρου δὲ 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου τὰ ἄρθρα 61 καὶ 62.

Ἐκ τοῦ νόμου 2216 καταργεῖται τὸ ἄρθρον 1, πλὴν τῆς διατάξεως τῆς χορηγούσης εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν τὸ δικαίωμα τῆς εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς μεταφορᾶς τῶν πωλούντων τὸν ἱματισμὸν αὐτῶν κτλ., ἥτις διατάξεις παραμένει ἐν ἰσχύϊ ἐν ὅλῃ αὐτῇ τῇ ἐκτάτει. Καταργεῖται ἐπίσης τὸ ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Ἄρθρον 13.

Ἐκ τῶν δυνάμει τοῦ νόμου 2224 εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ (Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας) ἀποσπομένων ναυτῶν, μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς στρατολογικῆς τῶν ὑποχρεώσεως, μεταβαίνουν εἰς τὴν ἐφεδρείαν τοῦ Β. Ναυτικοῦ μόνον οἱ καταγόμενοι ἐκ ναυτικῶν Δήμων ἢ

Κοινοτήτων, οἱ λοιποὶ δὲ εἰς τὴν ἐφεδρείαν τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ.

Ἄρθρον 14.

Ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν νὰ προκαλέσῃ Β. Διατάγμα, δι' οὗ νὰ κωδικοποιήσῃ τὸν νόμον 535 μετὰ τῶν μὴ καταργουμένων διατάξεων τῶν νόμων 2129 καὶ 2216 καὶ μετὰ τοῦ παρόντος, γινομένης εἰδικῆς μνείας ἐν τῷ Β. Διατάγματι τούτῳ τῶν τροποποιηθέντων ἄρθρων, ἐπιτροπομένης ἅμα καὶ τῆς μεταβολῆς τῆς ἀριθμολογήσεως τῶν ἄρθρων, συμφώνως πρὸς τὴν διὰ τῶν τροποποιήσεων ἐνδεικνυομένην ἀνάγκην.

Ἄρθρον 15.

Τὰ ὑπὸ τοῦ 2592 νόμου καταβληθέντα ἐξάπαξ ἀντιπηλώματα ὑπὸ τῶν ἐργατῶν θαλάσσης εἰσάγονται εἰς ὄφελος τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου, πλὴν τοῦ ἐνὸς δεκάτου, ὅπερ περιέρχεται εἰς ὄφελος τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 16.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡροὶ ἀναγραφῆς πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν διὰ τὴν πληρωμὴν ἐξόδων τῶν παραδοθησομένων εἰς τὴν Κυβέρνησιν ξένων πλοίων», ἔχον αὐτῶς.

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται ἵνα ἀναγραφῇ, ἐν ἰδίῳ κεφαλαίῳ καὶ ἄρθρῳ καὶ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν τῆς χρήσεως 1920—1921, πίστωσις ἐκ δρ. 500.000, ἥτις δύναται νὰ ἀξῇ θῇ μέχρι δραχμῶν 1.000.000, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν καὶ τροφῆς τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν πληρωμάτων τῶν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν παρὰ τῶν Συμμάχων παραδοθέντων καὶ μελλόντων νὰ παραδοθῶσι πλοίων, διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν γαιανθράκων, ὑλικῶν κινήσεως, συντηρήσεως τροφῶν κλπ., ἅτινα θὰ παραδοθῶσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν καὶ ἅτινα θὰ εὐρίσκωνται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς παραδόσεως ἐπὶ τῶν πλοίων τούτων, ὡς καὶ διὰ τὴν πληρωμὴν πάσης ἄλλης παρουσιασθησομένης δαπάνης, σχέσιν ἐχούσης πρὸς τὴν παραλαβὴν τῶν ἀνωτέρω πλοίων.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.



Περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τὸν νόμον 2034, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 2034 τῆς 26 Ἰουλίου 1919 ἐπιτροπομένη νὰ ἀναγράφεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν πίστωσις ἐξ 90.000 δραχμῶν, κὺ-ξάνεται εἰς 250.000.

Ἄρθρον 2.

Ἐπιτρέπεται, ἵνα δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν ὀρίζηται τὸ ἀντίστοιχον τῆς προφοδοτικῆς μερίδος τοῦ αὐτοῦ μέχρι δραχμ. ἐξ 16 ὀριζομένων ἐν τῇ ἰδίᾳ ἀποφάσει.

Περὶ κανονισμοῦ ἐκτέλεσις ἡμερησίων ἀποζημιώσεων τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ ναυτῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ τῶν μεταβαλλόντων δι' οἰονδήποτε ὑπηρεσιακὸν λόγον εἰς τὰς Νέας Χώρας κλπ., ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν, ἵνα διὰ Β. Διαταγμάτων κανονίσῃ ἐκτέλεσις ἡμερησίων ἀποζημιώσεων τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ ναυτῶν καὶ τῶν τούτοις ἰσομοιούμενων, τῶν διαμενόντων δι' οἰονδήποτε ὑπηρεσιακὸν λόγον εἰς πόλεις, χωρία ἢ ἄλλα μέρη ἐν ταῖς Νέαις Χώραις ἢ ταῖς στρατιωτικῶς κατεχομέναις καὶ τῶν ἐπιβαινόντων Βασιλικῶν πλοίων διαμεινόντων εἰς λιμένας ἢ τὰ παράλια αὐτῶν ἢ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.

Ἄρθρον 2.

Καταργοῦνται ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ 1553 νόμου καὶ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ 1736 νόμου.

Περὶ κηρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 Νομοθετικοῦ διατάγματος περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2380 τῆς 3 Ἰουλίου 1920 περὶ ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων κατοίκων τῶν περιφερειῶν, ὡς καὶ τῶν χωρίων Δρεμύγχα, Μπάκιζα, Λαῖνᾶ καὶ Λαγκαδᾶ τῆς Χαλκιδικῆς, Ἀπειράνθου καὶ νομοῦ Ἡρακλείου, ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικὸν διάταγμα, περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2380 τῆς 3 Ἰουλίου 1920 περὶ ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων κατοίκων τῶν περιφερειῶν, ὡς καὶ τῶν χωρίων Δρεμύγχα, Μπάκιζα, Λαῖνᾶ καὶ Λαγκαδᾶ τῆς Χαλκιδικῆς, Ἀπειράνθου καὶ νομοῦ Ἡρακλείου, ἔχον ὡς ἔπεται·

## ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

### ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον μόνον.

Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2380 τῆς 3 Ἰουλίου 1920 περὶ ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων κατοίκων τῶν περιφερειῶν, ὡς καὶ τῶν χωρίων Δρεμύγχα, Μπάκιζα, Λαῖνᾶ καὶ Λαγκαδᾶ τῆς Χαλκιδικῆς, Ἀπειράνθου καὶ νομοῦ Ἡρακλείου, τασσομένη τρίμηρος προθεσμία, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, πρὸς ὑποβολὴν ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων τῶν περὶ ἀποζημιώσεως αἰτήσεων αὐτῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ εἰρημένου νόμου εἰς τὴν παρὰ τῇ ἐδρᾷ τῆς οἰκείας Νομαρχίας ἐδρεύουσαν ἐπιτροπὴν, παρατείνεται ἐπὶ πάντε εἰσέτι μῆνας ἀπὸ τῆς λήξεως αὐτῆς.

Τὸ παρὸν νομοθετικὸν διάταγμα, ὑποβληθέντα ὑπὸ τὴν κύρωσιν τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ἅμα συνερχομένης, ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καταχωρίσεως αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1920.

### ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Τὸ Ὑπουργικόν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ

Τὰ Μέλη

Π. Τσαλδάρης, Θ. Ζαῖμης, Ν. Καλογερόπουλος, Π. Μαυρομιχάλης, Δ. Γούναρης, Ι. Δ. Ράλλης.

Ἄρθρον 2.

Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου παρατεθεῖσα προθεσμία τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2380 παρατείνεται μέχρι 31 Αυγούστου ἐνεστῶτος ἔτους, μόνον διὰ τοὺς ὑποβαλλόντας ἐμπροσθὲς τὰς αἰτήσεις αὐτῶν.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπὶ τῆς β' κατ' ἄρθρον συζητήσεως τοῦ σχεδίου νόμου, «περί κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν λιμενικῶν ἔργων τῆς πόλεως Ἡρακλείου», ὁ κ. Α. Τσουκαλᾶς, ὁμιλῶν διὰ μικρῶν, διαμνηστέται διὰ τὴν ἐπισπευδόμενην ψήφισιν τοῦ

νομοσχεδίου παρά την θέλησιν των κατοίκων, επικρίνεται δὲ καὶ τὸν κ. Ὑπουργόν, διότι δίδει ἄνευ ἐργολαβίας πρὸς κατασκευὴν ἔργον, τὸ ὅποτον θὰ στοιχίσῃ περὶ τὰ 30 ἑκατομμύρια. Ἀλλως τε, προσθέτει, οὔτε ὁ καιρὸς εἶναι σήμερον κατάλληλος πρὸς τοιοῦτον ὅλα τὰ εἶδη εἶναι ὑπερτιμημένα. Ἐπὶ πλέον ἡ ἀναλαβούσα Ἑταιρεία, ἀντὶ νὰ καταβάλῃ χρήματα, θὰ λάβῃ τιμὴν, διότι τὰ χρήματα θὰ καταβάλῃ ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ. Χαρακτηρίζει ὡς τερατώδη καὶ παράνομον τὴν σύμβασιν καὶ ζητεῖ ν' ἀποσυρθῇ τὸ νομοσχέδιον.

**Π. Τσαλδάρης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας). Ζητοῦσι τοῦτο οἱ κύριοι, ἀποστελλάντες ἄπειρα τηλεγραφήματα. Παράκλησιν ν' ἀναγνωσθῶσι, κ. Πρόεδρε, τὰ τηλεγραφήματα αὐτά.

**Ο κ. Πρόεδρος** τῆς Συνελεύσεως ἀναγινώσκει διάφορα τηλεγραφήματα ἐξ Ἡρακλείου, δι' ὧν ζητεῖται νὰ ψηφισθῇ τὸ νομοσχέδιον.

**Ο κ. Π. Τσαλδάρης** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας). Ἀρνηόμενος μετὰ τοῦτο τὸ ἱστορικὸν τῶν γενομένων μελετῶν, λέγει ὅτι ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ συνῆψε σύμβασιν, καθὼς εἶχε δικαίωμα καὶ ἐζήτησε τὴν ἔγκρισιν αὐτῆς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἁπλῶς, ἢ καὶ δίδομεν σήμερον. Ὅταν δὲ ψηφισθῇ ἡ σύμβασις, τότε τὰ τοῦ ὅλου ἔργου θὰ διέπονται ὑπὸ τῶν καίμενων νόμων καὶ θὰ προστεταθῶσι τὰ συμφέροντα τῆς νήσου. Δίδει ἐπίσης ἑτέρας τινὰς ἐξηγήσεις διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, μεθ' ὃ τὸ νομοσχέδιον γίνεται δεκτὸν εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν, ἔχον οὕτως:

*Περὶ κυρώσεως συμβάσεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν λιμενικῶν ἔργων τῆς πόλεως Ἡρακλείου.*

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται ἡ μετὰ τῶν κ. κ. Μιχαὴλ Σγουροῦ, Γεωργίου Μητσοτάκη, Ἐμμανουὴλ Δερμιτζάκη, Νικολάου Μεϊμαράκη, Κωνσταντίνου Κοκαλάκη, Θεοδώρου Λυμπρίτου, νομικῶς ἐκπροσωποῦντων τὸ λιμενικὸν ταμεῖον Ἡρακλείου, καὶ τοῦ κ. Thomas Malcolm Me Alpine, πληρεξουσίου τῆς ἐπιτροπῆς Ἑταιρείας Sir Robert Me Alpin & Sons, ὑπογραφεῖσα ὁριστικῶς τὴν 24 Μαΐου 1921 σύμβασιν ἐξ ἁρθρῶν 25 μετὰ προσθήκης εἰς τὸ ἄρθρον 21, ἥς τὸ καίμενον ἔπεται, ἀφορῶσα τὴν ἐκτέλεσιν τῶν λιμενικῶν ἔργων τῆς πόλεως Ἡρακλείου Κρήτης.

Ἄρθρον 2.

Ἐντὸς ἐξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Νόμου ἡ

λιμενικὴ ἐπιτροπὴ Ἡρακλείου, μετ' ἐγκρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν συναρμολόγησιν δανείου διὰ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ὑπὸ τῆς κυρουμένης συμβάσεως προβλεπομένων ἔργων. Τὸ δάνειον συννομολογεῖται ἐπὶ ἐγγυήσῃ τῶν πόρων τοῦ λιμένος, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 2406.

Ἄρθρον 3.

Τὰ ἀναγκαιοῦντα κτήματα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν διὰ τῆς κυρουμένης συμβάσεως προβλεπομένων λιμενικῶν ἔργων Ἡρακλείου, εἴτε ὁριστικῶς, διὰ μόνιμους ἐγκαταστάσεις, εἴτε προσωρινῶς, διὰ προσωρίους τοιαύτας, ἀπαλλοτριοῦνται ἀναγκαστικῶς λόγῳ δημοσίας ὠφελείας διὰ Β. Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, κατόπιν ψηφίσματος τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει κτηματολογικοῦ διαγράμματος καὶ πίνακος, ἐν οἷς ἐμφαίνονται τὰ ἀπαλλοτριωτέα κτήματα κατ' ἑκάσιν καὶ εἶδος. Τὸ διάγραμμα καὶ ὁ πίναξ, τεθεωρημένα ὑπὸ τοῦ Νομορρυθμικοῦ Ἡρακλείου, προσαρτῶνται εἰς τὸ Β. Διάταγμα, διὲ τοῦ ὁποίου ὁρίζεται καὶ ὁ χρόνος τῆς διαρκείας τῆς προσωρινῆς ἀπαλλοτριώσεως.

Ἡ ἀπαλλοτριώσις ἐνεργεῖται ὑπὲρ καὶ δαπάναις τοῦ Λιμενικοῦ Ταμεῖου Ἡρακλείου, ἡ δὲ καταβλητέα ἀποζημίωσις, διὰ τε τὰ ὁριστικῶς ὥς καὶ διὰ τὰ προσωρινῶς ἀπαλλοτριούμενα κτήματα, ὁρίζεται, ἐν περιπτώσει μὴ ἐπιτευξέως ἰδιαιτέρας συμφωνίας, μετὰ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμεῖου καὶ τῶν δικαιούχων, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἁρθρῶν 2, 3 καὶ 4 τοῦ Νόμου ΓΑΝΑ' τοῦ 1911 καὶ τοῦ Νόμου 103 περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ ἁρθροῦ 3 τοῦ νόμου τούτου, ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμεῖου ἢ τῶν ἐνδιαφερομένων ἰδιοκτητῶν ἢ ἄλλων δικαιούχων, τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν ὄντος ἀρμοδίου ν' ἀποφαίνηται καὶ μετὰ τὴν τυχόν γενομένην κατάληψιν.

Ἄρθρον 4.

Πάντα τὰ γήπεδα, τὰ δι' ἔργων καὶ δαπάναις τοῦ λιμενικοῦ ταμεῖου Ἡρακλείου σχηματισθέντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, ἀνήκουσιν αὐτῷ κατὰ πλήρη κυριότητα, τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς δυναμένης νὰ ἀπαλλοτριώσῃ ἢ ἐκμισθώσῃ αὐτὰ διὰ δημοπρασίας ἢ ἄλλως ἐπιβαρύνῃ, πάντοτε δὲ κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

Τὸ προὐδὸν τῆς ἀπαλλοτριώσεως ἢ ἄλλως διαθέσεως τῶν ὡς ἄνω γηπέδων διατίθεται ἀποκλειστικῶς πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων, ἐκ τῶν ἐν ἁρθρῳ 1 ἐδαφ. 1 τοῦ νόμου 2406 ἀναφερομένων.

Τὸ Δημόσιον ἐπιφυλάσσει αὐτῷ τὸ δικαίωμα κατὰ τὴν ἐγ-

κρίσιν τοῦ καταρτισθσομένου σχεδίου ρυμοτομίας τῆς ὥς ἄνω σχηματισθσομένης ἐκτάσεως, νὰ καταλάβῃ μέχρι τοῦ ἐνὸς δεκάτου ταύτης πρὸς δημοσίαν χρῆσιν ἀνευ ἀποζημιώσεως ὑπὲρ τοῦ λιμενικοῦ ταμείου.

#### Ἄρθρον 5.

Ὁ νόμος 931, πλὴν τοῦ ἀρθροῦ 4, καταργεῖται καθ' ὅτι ἀφορᾷ τὸν λιμένα Ἡρακλείου ὡσαύτως καταργοῦνται ἅπαναι αἱ διατάξεις τῶν νόμων 2156 καὶ 2406, αἱ ἀντικείμεναι πρὸς τὸν παρόντα νόμον καὶ τὴν διὰ τούτου κυρωμένην σύμβασιν, ἐφ' ὅσον ἀφορῶσι τὸν λιμένα Ἡρακλείου.

#### Ἄρθρον 6.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐσσημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

### ΣΥΜΒΑΣΙΣ

*Περὶ ἐκτελέσεως τῶν ἔργων τοῦ λιμένος Ἡρακλείου (Κρήτης).*

Μεταξὺ τῶν κ. κ. Μιχαὴλ Σγουροῦ, Γεωργίου Ε. Μητσοτάκη, Ἑμμ. Δερμητζάκη, Νικολάου Γρ. Μείμαρράκη καὶ Κωνσταντίνου Κοκολάκη, κατοίκων Ἡρακλείου, μελῶν τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ λιμένος Ἡρακλείου Κρήτης, νομίμως ἐκπροσωπούμετων τῷ Λιμενικῷ Ταμείῳ Ἡρακλείου, Κρήτης, δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 248 τῆς 29 Μαρτίου ἐ. ε. πληρεξουσίου ἐγγράφου, γενομένου ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἡρακλείου, Κρήτης, Μιχαὴλ Γαλιετακάκη ἀφ' ἐνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ κ. Thomas Malcom McAlpine κατοίκου Λονδίνου ἐνεργοῦντος ὡς πληρεξουσίου καὶ διὰ λογαριασμὸν τῆς ὁμορρυθμοῦ Ἐταιρείας Sir Robert McAlpine & Sons, ἑδρευούσης ἐν Λονδίῳ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Pall Mall 50, (ἥτις Ἐταιρεία ἐν ταῖς ἐπομέναις θέλει ὀνομαζέσθαι ἀπλῶς ἐργολάβος) δυνάμει πληρεξουσίου συμβολαίου, ὑπογράφεντος ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Λονδίνου κ. Percy Ebenezer Marroes τῇ εἰκοστῇ ἑκτῇ Ἀπριλίου (ν. ἡ.) καὶ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Manchester Adam Fox τῇ εἰκοστῇ ἑβδόμῃ Ἀπριλίου 1921, παρὰ πάντων τῶν ὁμορρυθμῶν ἐταίρων τῆς ὥς ἄνω Ἐταιρείας, βεβαιωθέντος κατὰ τοὺς Ἀγγλικούς νόμους ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου κ. Percy Ebenezer Marroes δυνάμει τῆς ἀπὸ 2 Μαΐου 1921 βεβαιώσεως τοῦ συμβολαιογράφου τούτου, οὗ ἡ ὑπογραφή ἐπικυρώθη νομίμως ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος ἐν Λονδίῳ, συνομολογοῦνται τὰ ἐπόμενα:

#### Ἄρθρον 1.

Ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ Ἡρακλείου ἀναθέτει εἰς τὴν εἰρημνήν Ἐταιρείαν Sir Robert McAlpine Sons τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τοῦ λιμένος Ἡρακλείου, συμφώνως πρὸς τὴν παρὰ

τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων ἔργων ἐγκεικλιμένην μελέτην, ἥς ἐλαβε γνώσιν ὁ ἐργολάβος, καὶ λοιπὰ σχετικά, κατὰ τὰ ἐν ἀρθρῳ 5 ὁριζόμενα, καὶ ὑπὸ τοὺς ἐξῆς ὅρους καὶ συμφωνίας.

#### Ἄρθρον 2.

Τὰ ἔργα θέλουσιν ἐκτελεσθῇ κατὰ τὸ σύστημα τῆς ὑπὸ τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς καταβολῆς τῆς πραγματικῆς δαπάνης, ὑψιζομένης κατὰ ποσοστὸν δώδεκα καὶ ἡμισυ ἐπὶ τοῖς ἐκατὸν (12 1/2 ο/ο) ὡς κέρδος τοῦ ἐργολάβου. Εἰδικῶς, ἐπὶ τῆς δαπάνης διὰ μηχανήματα, τὸ ποσοστὸν τοῦ κέρδους θὰ ὑπολογίζεται μόνον ἐπὶ τοῦ ἡμίσεος τῆς ἀξίας αὐτῶν.

Τὸ ποσοστὸν τοῦτο πῶν 12 1/2 ο/ο θὰ καταβάλληται τῷ ἐργολάβῳ, μόνον μέχρι συμπληρώσεως ποσοῦ πραγματικῆς δαπάνης, ἴσης πρὸς τὴν ἐν τῷ ἐγκεικλιμένῳ, κατὰ τὸ ἀρθρον 5, ἀρχικῶς προϋπολογισμῷ προβλεπομένην.

Ἐὰν ἡ πραγματικὴ δαπάνη τῶν ἔργων ὑπερβῇ τὴν ἀρχικῶς προϋπολογισθεῖσαν, ἐπὶ τῆς καθ' ὑπέρβασιν δαπάνης οὐδὲν κέρδος λαμβάνει ὁ ἐργολάβος.

Ἐὰν ἡ πραγματικὴ δαπάνη τῶν ἔργων εἶναι ἐλάττω τῆς προϋπολογισθείσης, τὸ μὲν κέρδος τοῦ ἐργολάβου πρὸς 12 1/2 ο/ο ὑπολογίζεται ἐπὶ τῆς πραγματικῆς δαπάνης, ἐπὶ δὲ τῆς πραγματοποιηθείσης οικονομίας, ἥτοι τῆς διαφοράς μεταξὺ τῆς πραγματικῆς δαπάνης, ὡς ὑπολογίζεται ἐν ἀρθρῳ 17, καὶ τῆς προϋπολογισθείσης ἐν ἀρθρῳ 5, ὁ ἐργολάβος λαμβάνει εἴκοσι πέντε ἐπὶ τοῖς ἐκατὸν (25 ο/ο).

Τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω κέρδος τοῦ ἐργολάβου καίεται καθαρὸν. Πάντες οἱ τυχόν βαρύνοντες αὐτὸ φόροι καταβάλλονται ὑπὸ τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου τῆς δαπάνης, ἥτοι τοῦ κέρδους καὶ τοῦ τυχόν δι' αὐτὸ φόρου, δὲν ὑπολογίζεται κέρδος ἐργολάβου.

#### Ἄρθρον 3.

Ἀμα τῇ κυρώσει τῆς παρούσης συμβάσεως ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ παράσῃ εἰς τὴν Λιμενικὴν Ἐπιτροπὴν ἐγγυήσιν ἐκ δραχμῶν διακοσίων χιλιάδων (200.000, δι) ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς ἡμεδαπῆς ἀνεγνωρισμένης Τραπεζῆς. Τῆς ἐγγυήσεως ταύτης κηρύσσεται ἐκπιπτὸς ὁ ἐργολάβος, ἐν ᾗ περιπίπτει δὲν κάμει ἐμπρόθεσμον ἑναρξίαν τῶν ἔργων, κατὰ τὰ ἐν ἀρθρῳ 9 ὁριζόμενα.

Μετὰ τὴν ἐμπρόθεσμον ἑναρξίαν τῶν ἔργων ἡ ἀνωτέρω ἐγγυήσις παραμένει εἰς ἐξασφάλισιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου, κατὰ τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐκτελέσεως τῶν ἔργων.

Ἀφ' ἧς στιγμῆς τὸ εἰς τὸν ἐργολάβον καταβαλλόμενον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων κέρδος, ἀνέλθῃ εἰς ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἀνωτέρας ἐγγυήσεως, ἐκ τοῦ περιουσιῶν εἰς τὸν ἐργολάβον καταβληθέντος κέρδους, πέρα τοῦ

ποσού τούτου, κρατείται ἐκάστοτε τὸ ἥμισυ, ὅπερ χρησιμεύει πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὡς ἄνω ἐγγυήσεως, ἀποφέρειν ὑπὲρ τοῦ ἐργολάβου τόκον πρὸς ἑξ ἑπὶ τοῖς ἑκατὸν (6 ο/ο). Ἡ κράτησις αὕτη παύει εὐθὺς ὡς τὸ ἐκ ταύτης ποσὸν ἀνέλθῃ εἰς δραχμὰς τριακοσίας χιλιάδας (300.000), οὕτως ὥστε τὸ σύνολον τῆς ἐγγυήσεως τοῦ ἐργολάβου, ἐκ τῶν κρατήσεων τούτων καὶ τῆς ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς, νὰ φθάσῃ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν πεντακοσίων χιλιάδων (500.000).

Ἡ ἐγγύησις αὕτη ἐπιστρέφεται τῷ ἐργολάβῳ ἅμα τῇ παραλαβῇ τῶν ἔργων, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν ἢ διακοπὴν αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ὁ ἐργολάβος ἀναγγέλλει εἰς τὴν Λιμενικὴν Ἐπιτροπὴν τὴν περάτωσιν τῶν ἔργων, ἐντὸς δ' ἐνὸς καὶ ἡμίσεος μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας ταύτης ἐνεργεῖται ἡ παραλαβὴ ὑπὸ ἐπιτροπῆς ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 21 τῆς παρούσης συμβάσεως.

#### Ἄρθρον 4.

Ὁ ἐργολάβος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς ὅσον ἐνεστὶν οἰκονομικωτέραν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων καὶ ἐλαττώσιν τῆς πραγματικῆς δαπάνης αὐτῶν, ἀλλὰ ρητῶς συνομολογεῖται ὅτι οἰαδήποτε προσπάθεια πρὸς ἐπίτευξιν ἐλαττώσεως τῆς δαπάνης καὶ οἰαδήποτε οἰκονομία οὐδαμῶς εἰσὶν ἐπιτετραμμέναι τῷ ἐργολάβῳ, ἐφ' ὅσον αὐτὸς ἤθελον ἀποβαίνει πρὸς βλάβην τῆς τελειότητος τῆς κατασκευῆς τῶν ἔργων καὶ πρὸς ζημίαν τῆς καθόλου ἐντέχνου καὶ στερεᾶς αὐτῶν ἐκτελέσεως, ἅτε πάσης ἀπὸ τούτων, λόγῳ οἰκονομίας, παρεκκλίσεως, ἥτις ἤθελον ἀποτελῇ κακοτεχνίαν, δημιουργούσης ὑποχρέωσιν ἀνορθώσεως εἰς βάρος τοῦ ἐργολάβου, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 15.

Ὡς πραγματικὴ δαπάνη τῶν ἔργων λογίζεται πᾶσα δαπάνη ὕλικου καὶ προσωπικοῦ καταβληθισμένη ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀρξεται ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἤτοι: μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια καὶ πᾶσα ἐν γένει ἀμοιβὴ τοῦ τεχνικοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ τοῦ προσληφθησομένου διὰ τὸ ἔργον τοῦτο, ὁδοιπορικὰ αὐτοῦ ἔξοδα καὶ ἀποζημιώσεις, δαπάναι ἀσφαλείας αὐτοῦ κατὰ δυστυχημάτων, ἀξία ὕλικων, ἐργαλείων καὶ μηχανημάτων, ναῦλοι, ἀσφάλεια, ἐνοίκια οἰκημάτων, γραφείων, γηπέδων, δαπάναι κατασκευῆς προσωρινῶν οἰκοδομῶν, πάντες οἱ νόμιμοι φόροι ἄμειστοι καὶ ἔμειστοι, οἱ δασμοὶ καὶ τὰ τέλη, αἱ ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς παρούσης συμβάσεως καὶ ἐφεξῆς δαπάναι, ὕλικου καὶ προσωπικοῦ, τοῦ ἐν Ἀθῆναις Γραφείου τοῦ ἐργολάβου, ἐφ' ὅσον αὐταὶ ἀφορῶσιν εἰδικῶς τὰ ἐκτελεσθησόμενα ἔργα καὶ ἐφ' ὅσον τὸ ὑπάρχον προσωπικὸν

δὲν ἐπαρκεῖ πρὸς τούτο, καὶ πᾶσα ἄλλη καταβληθισμένη διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων δαπάνη μὴ ρητῶς ἀναφερομένη ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ, τῆς ἐν αὐτῷ μισθίας οὐσης ἐνδεικτικῆς.

Θέλει περιληφθῇ ἐπίσης εἰς τὴν πραγματικὴν δαπάνην τῶν ἔργων, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως καὶ ἐφεξῆς, τὸ ἐν τρίτον (1)3) τῶν ὀλικῶν δαπανῶν τοῦ ἐν Ἀθῆναις Γραφείου τῆς Ἐταιρείας, ὡς τοῦτο εἶναι καθηρητισμένον σήμερον, ἐφ' ὅσον τὸ ποσὸν τοῦτο ἔν. ἤθελον ὑπερβῇ τὸ ἐν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (1 ο/ο) ἐπὶ τοῦ ὀλικοῦ ἀρχικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἔργων. Δύνανται ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων, νὰ ὀρίσῃ ἐπὶ ἑλαττοῦ τὴν συμμετοχὴν τοῦ προκειμένου ἔργου εἰς τὰς γενικὰς δαπάνας τοῦ ἐν Ἀθῆναις Γραφείου, ἀναλόγως τῆς σχέσεως τοῦ συνόλου τῶν πραγματικῶν γενικῶν δαπανῶν τοῦ Γραφείου τούτου πρὸς τὸ σύνολον τῶν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν αὐτοῦ ἐκτελουμένων πάσης φύσεως ἔργων.

Ἐν ἡ περιπτώσει ἤθελον ἀποφασισθῇ διὰ κοινῆς συμφωνίας, μετὰ τοῦ ἐργολάβου καὶ Λιμενικῆς ἐπιτροπῆς, ἡ ἐκτέλεσις εἰδικῶν ἐργασιῶν τοῦ ὅλου ἔργου διὰ μερικῶν ὑπεργολαβῶν, ὡς πραγματικὴ δαπάνη θέλει θεωρηθῇ καὶ πᾶν εἰς τὸν ὑπεργολάβον καταβαλλόμενον ποσόν.

Δὲ, θέλουσι συνηφθῇ εἰς τὴν ὀλικὴν δαπάνην τῶν ἔργων: α') τὸ καταβληθισμένον τίμημα διὰ τὰς γενησομένης ἀπαλλοτριώσεως καὶ β') αἱ δαπάναι τοῦ ἐν Λονδίῳ Γραφείου τοῦ ῥολάβου, αἵτινες συνηφθάνονται εἰς τὸ παρεχόμενον τῷ ἐργολάβῳ ποσὸν κέ. δ. πρὸς δώδεκα καὶ ἥμισυ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (12 1/2 ο/ο), πλὴν τῶν δαπανῶν παραλαβῆς μηχανημάτων, εἰς τὰς περὶ αὐτὰς εἰσὶν εἰς τὴν πραγματικὴν δαπάνην τῶν ἔργων ὡς ἀξίαι μηχανημάτων.

#### Ἄρθρον 5.

Ἐντὸς δεκάτε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας θέλει παραδῶσιν τῷ ἐργολάβῳ τὴν ἐν ἐκτὲν τῷ ἔργῳ.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως πάσης ἐργασίας καὶ ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως, θέλει καρτισθῇ ὑπὸ τῆς Λιμενικῆς ἐπιτροπῆς, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ἐργολάβου, συγγραφή τῶν ὑποχρεώσεων, ἐν ἡ ὅα ὀρίζονται λεπτοερῶς εἰς αἰνῶνι οἱ οἱ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων, οὗς ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ τηρήσῃ, πρὸς δὲ τιμολόγιον, ἀνάλυσιν τῶν καὶ προϋπολογισμὸς τῆς ὀλικῆς δαπάνης τῶν ἔργων, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ποσότητος τῶν ἐκτελεσθησομένων ἔργων καὶ τῶν βέλτικῶν τιμῶν ἡμερομισθίων, ὕλικῶν κλπ. τῶν κατὰ τὸν γρόνον τῆς συντάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἰσχυοσῶν. Ἐν δ' αὖτε μετὰ Λιμενικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐργολάβου

ἀπορρίπτει τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, εἰς ὃ πάντοτε, καὶ ἐν περιπτώσει μὴ διαφωνίας, υποβάλλονται πρὸς ἔγκρισιν τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα. Ἡ ἀπόφασις καὶ ἡ γνώμη τοῦ Ὑπουργείου ὡς πρὸς ταῦτα εἶναι ὑποχρεωτικὴ δι' ἀμφότερα τὰ μέρη.

Κατὰ τὸν καθορισμὸν τῶν βασικῶν τούτων τιμῶν θέλει ληφθῇ ὅπ' ὅσιν καὶ ἡ ἐπίδρασις, ἣν μέλλει νὰ ἔχῃ ἐπὶ τούτων ἐκτελέσει τοῦ τριμηνίου ἔργου.

Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τούτον δὲν θέλει συμπεριληφθῇ ἡ ἀξία τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἀπαιτηθησομένων μηχανημάτων.

Ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, τὸ πολὺ, ἀπὸ τῆς καταρτίσεως τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω στοιχείων, ἡ Λιμενικὴ ἐπιτροπὴ ὑποχρεοῦται νὰ υποβάλῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας τὰ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἐδαφίοις ἀναφερόμενα στοιχεῖα μελέτης. Ἐντὸς μηνὸς δὲ ἀπὸ τῆς υποβολῆς τῶν στοιχείων τούτων, τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῶν. Παρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύτης, τὰ ὡς ἀνω στοιχεῖα θεωροῦνται ἐγκυκλιζόμενα.

#### Ἄρθρον 6.

Διαρκούσης τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων, ἡ Λιμενικὴ ἐπιτροπὴ δύναται νὰ περιορίσῃ τὰ ἐκτελεσθησόμενα λιμενικὰ ἔργα εἰς τὴν κατασκευὴν μόνον τῶν ἐν τῇ ἐγκυκλιζομένῃ μελέτῃ προβλεπόμενων δύο λιμενοβραχιόνων ἀνευ τῆς ἀνωδομῆς, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀξιώσεως τοῦ ἐργολάβου πρὸς ἀποζημίωσιν οἰανδήποτε διὰ τὸν περιορισμὸν τούτον.

#### Ἄρθρον 7.

Ἐν ἡ περιπτώσει, ἀνεξατήτως τοῦ κατὰ τὸ προηούμενον ἄρθρον περιρριστοῦ, ἡ πραγματικὴ δαπάνη ἤθελε φθάσει τὸ ποσὸν τῶν δέκα ὀκτὼ ἐκατομμυρίων δραχμῶν (18.000.000), συμπέρλαμβα οἱ ἐκὼ καὶ τοῦ κέρδους τοῦ ἐργολάβου, ἡ Λιμενικὴ ἐπιτροπὴ δικαιούται νὰ διακόψῃ τὴν περαιτέρω ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀξιώσεως τοῦ ἐργολάβου πρὸς οἰανδήποτε ἀποζημίωσιν, διὰ τὴν τοιαύτην διακοπὴν.

Ἡ ἀπόφασις τῆς ἐπιτροπῆς περὶ διακοπῆς τῶν ἔργων δέον νὰ κοινοποιηθῇ τῷ ἐργολάβῳ πρὶν ἢ ἡ πραγματικὴ δαπάνη, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ κέρδους τοῦ ἐργολάβου, φθάσῃ τὸ ποσὸν τῶν δεκαεπτάρων ἐκατομμυρίων (14.000.000) δραχμῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα μέτρα, ὅπως τὸ ἐκτελεσθὲν ἔργον ἀσφαλισθῇ πλήρως ἀπὸ παντὸς κινδύνου. Ἡ Λιμενικὴ ὁμοῦς ἐπιτροπὴ δικαιούται νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν ἀπόφασίν τῆς ταύτης, περὶ διακοπῆς τῶν ἔργων, ἐντὸς τῶν πρώτων ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀνω δηλώσεώς της, ὁ δὲ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους.

Ἐάν, ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως, δὲν ᾔθελε πραγματοποιηθῇ ἡ σύναψις τοῦ ἀπαιτηθησομένου δανείου πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ δύναται νὰ ἀπέσπῃ τούτων. Ἐπίσης, λόγῳ ἀνωτέρας βίας, ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ δύναται νὰ ἀπέσπῃ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων ἢ νὰ διακόψῃ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν καὶ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἐν τῷ 1 ἐδαφίῳ ἀναφερομένου ποσοῦ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐὰν ἀποδειχθῇ, ὅτι ὁ μέσος ὅρος τῶν ἐπὶ ἐν ἔτος πρὸ τῆς διακοπῆς δαπανηθέντων ποσῶν δι' ἡμερομίσθια καὶ ὕλικά ὑπερβαίνει τὸν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ προβλεπόμενον κατὰ ποσοστὸν ἀνωτέρον τοῦ τεσσαράκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (40 ο/ο). Κατὰ πάσας τὰς περιπτώσεις ταύτας τοῦ παρόντος ἐδαφίου, ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ, ἀποδίδουσα εἰς τὸν ἐργολάβον τὴν κατατεθειμένην ἐγγύησιν, ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ αὐτῷ προσέτιως, λόγῳ ἀποζημιώσεως, ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποχῆς ἀπὸ τῶν ἔργων ἢ τῆς διακοπῆς τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν ποσὸν ἐγγυήσεως, ἀπαλλαστομένη πάσης ἄλλης ὑποχρέωσεως ἢ εὐθύνης οἰανδήποτε, πλην τῆς ἐν ἐδαφίῳ 2 τοῦ ἁρθροῦ 19 ἀναφερομένης.

Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται, μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς δηλώσεως τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ διακοπῆς τῶν ἔργων κατὰ τὰς τρεῖς ταύτας περιπτώσεις, νὰ ποσθῇ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν συμπληρωματικῶν ἔργων, κρινόμενων ἀπαραιτήτων, ἐκ συναινεώσεως μετὰ τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς. Τὰ ἔργα ταῦτα θέλουσι συμπεριληφθῇ εἰς τὴν πραγματικὴν δαπάνην κατὰ τὸ ἄρθρον 4. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκτελέσεως τῶν συμπληρωματικῶν τούτων ἔργων, ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ δικαιούται νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν δῆλωσιν αὐτῆς περὶ διακοπῆς, ὁ δὲ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ συνεχίσῃ τὰ ἔργα ἀνευ ἀξιώσεως τινος διὰ τὴν διακοπὴν καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως.

Τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς, τηρούσας τὰς ὑποχρεώσεις της, ἡ παρὰ τοῦ ἐργολάβου διακοπὴ τῶν ἔργων, λόγῳ ἀνωτέρας βίας, συνεπιφέρει τὴν ὑπὲρ τοῦ Λιμενικοῦ ταμείου ἐκπτώσιν τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς διακοπῆς κατατεθειμένης ἐγγυήσεως.

Ἐν οὐδεμιᾷ ἐτέρᾳ περιπτώσει, πλην τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων, δικαιούται τις τῶν συμβαλλομένων νὰ διακόψῃ τὰ ἔργα, ἐφόσον ὁ ἕτερος τηρεῖ τὰς ὑποχρεώσεις του.

#### Ἄρθρον 8.

Ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ, ἐγκρίνωντος καὶ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, θὰ δικαιούται νὰ ἐπιφέρῃ τὰς κατὰ τὴν κρίσιν της ἐπιβαλλομένας μεταρρυθμίσεις τῆς ἐγκυκλιζομένης μελέτης τοῦ ἔργου, ἐξαιρέσει τῆς ἐν τῇ ἐγκυκλιζομένῃ μελέτῃ διατάξεως τοῦ ἔργου, ἐν τῇ ὀρίζοντιογραφίᾳ ὑπὸ τὸν ὄρον α') ὅτι



ὁ προϋπολογισμὸς τῆς δαπάνης θὰ τροποποιῇται ἀναλόγως τῆς ἐπερχομένης μεταρρυθμίσεως καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τιμολογίου, ἂν δὲ παραστῇ ἀνάγκη καθορισμοῦ νέων τιμῶν μονάδος ληφθήσονται αἱ ἀρχικαὶ βασικαὶ τιμαὶ ἡμερομισθίων, καὶ ὑλικῶν, καὶ β') ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει διὰ τῆς ἐπιβαλλομένης μεταρρυθμίσεως ἐπέρχεται ἐλάττωσις τοῦ ἐν τῷ ἀρχικῷ προϋπολογισμῷ ποσοῦ τῆς προβλεπόμενης δαπάνης, τὰ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργα θὰ συμπληρῶνται διὰ νέων, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐγκειμένης μελέτης καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἐν τῷ ἀρχικῷ προϋπολογισμῷ ποσοῦ, τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς διατηρούσης πάντα τὰ ἐν ἄρθροισι 6 καὶ 7 δικαιώματα.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου ἐκτέλεσις τῶν συμπληρωματικῶν τούτων ἔργων γενήσεται ὑπὸ τοῦς ὅρους τῆς παρούσης συμφάσεως.

#### Ἄρθρον 9.

Ὁ ἐργολάβος θεωρεῖται ἐγκατασταθεὶς εἰς τὰ ἔργα, ἂν τῆς παραδοθῶσιν αὐτῷ τὰ ἐν ἄρθρ. 5 στοιχεῖα καὶ τεθῇ συγχρόνως εἰς διάθεσιν αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς τὸ διὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν προϋπολογισθὲν ποσὸν δαπάνης, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 12.

Ἐντὸς τριῶν μηνῶν, ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐγκαταστάσεως, ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ κάμῃ ἐναρξίν τῶν ἔργων.

Ὡς ἐναρξίς τῶν ἔργων θεωρεῖται ἡ εἰς τὴν Λιμενικὴν Ἐπιτροπὴν ἀνακοίνωσις τῶν ἐγγράφων παραγγελιῶν μηχανημάτων δι' ἃ ὑποβάλλεται ἰδιαιτέρος πίναξ πρὸς ἔγκρισιν, τοῦλάχιστον, ἑνὸς μηνὸς πρὸ τῆς παραγγελίας τούτων, καὶ ἡ ἐναρξίς ἐκτελέσεως προκαταρκτικῶν ἔργων καὶ προμηθειῶν.

Ἡ ἐναρξίς τῶν ἔργων δέον νὰ γίνῃ ἀπὸ τοῦ μεγάλου λιμενοβραχίονος, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ὁποῖου θὰ γίνηται ἐναρξίς εἰς τὸν ἀντιβραχίονα.

Ὁ ἐργολάβος, ἀρχόμενος τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου, ὀφείλει νὰ ἐξακολουθήσῃ τοῦτο μετ' ἐπιμελείας καὶ συνεχῶς καὶ κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε αἱ γενικαὶ δαπάναι νὰ ἀνταποκρίνονται εἰς τὸ ἐκτελούμενον ἐκάστοτε ἔργον ἀναλόγως. Ἐπίσης ὀφείλει νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως τὸ ὅλον ἔργον περατωθῇ ἐντὸς πενταετίας. Δὲν προσμετρεῖται εἰς τὴν πενταετίαν ὁ χρόνος τῆς τυχόν διακοπῆς, τῆς μὴ ὑφειλομένης εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἐργολάβου.

#### Ἄρθρον 10.

Ἄπαντα τὰ ἔργα θέλουσιν ἐκτελεσθῇ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐργολάβου καὶ ὑπὸ τὸν ἑλεγχον τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ διευκολύνῃ κατὰ πάντα τρόπον

πάν τὸν ἑλεγχον τοῦτον, παρέχων τὰ μέσα καὶ πᾶσαν αἰτουμένην πληροφορίαν.

Ἡ παραλαβὴ μηχανημάτων, ἐργαλείων καὶ ὑλικῶν ἐπὶ τόπου τῶν ἔργων ἐνεργεῖται ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου καὶ τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς. Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ διευκολύνῃ κατὰ πάντα τρόπον τὸν ἑλεγχον τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν. Κατὰ τὸ τέλος δὲ ἐκάστου ἔτους, ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβάλλῃ τῇ Λιμενικῇ Ἐπιτροπῇ πλήρη ἀπογραφὴν τῶν ἀνωτέρω.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων θὰ παρακολουθῇται καὶ ὑπὸ πλήρους ἐπιμετρήσεως αὐτῶν, γινομένης ὑπὸ τὸν ἑλεγχον τῶν κατὰ τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀντιπροσώπων καὶ συμφώνως πρὸς τοῦς ὅρους τῆς συγγραφῆς τῶν ὑποχρεώσεων.

#### Ἄρθρον 11.

Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ὁ ἐργολάβος ἔχει πλήρη ἐλευθερίαν ἐκλογῆς τοῦ τεχνικοῦ, ἐργατικοῦ καὶ λοιποῦ προσωπικοῦ καὶ κανονισμοῦ τῆς ἀντιμισθίας αὐτοῦ ὑποχρεοῦται ἐν τούτοις, καθ' ὑπόδειξιν τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ ἀποπέμψῃ ὑπάλληλους ἢ ἐργάτας, λόγω ἀποδεδειγμένης ἀνικανότητος ἢ κακῆς διαγωγῆς. Ἐν τούτοις ἡ δαπάνη δι' ἀντιμισθίας, ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιώσεις τοῦ τεχνικοῦ καὶ ὑπαλλήλικου προσωπικοῦ, πλὴν τῶν ἐργατῶν, ἐπιστατῶν, ὑπηρετῶν καὶ τοῦ ἐν ἐδαφίῳ 3 τοῦ ἄρθρου 4 ἀναφερομένου προσωπικοῦ, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ ποσοστὸν ἑννέα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (9 ο)ο ἐπὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 5 προϋπολογιζομένης δαπάνης τῶν ἔργων. Τὸ ποσοστὸν τοῦτο τῶν 9 ο)ο, ὑπολογίζεται καθ' ἑκάστον ἔτος ἐπὶ τοῦ ἐνὸς πέμπτου (1/5) τῆς ὅλης προϋπολογιζομένης δαπάνης. Ὑπέρβασις τοῦ ποσοστοῦ τούτου δύναται νὰ γίνῃ μόνον μετὰ συγκατάθεσιν τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας. Δύναται ὅμως ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ ν' ἀξιῶσιν, ἐφόσον κρίνῃ τὰς σχετικὰς δαπάνας ὑπερβολικὰς, ὅπως πᾶσα τοιαύτη γίνηται μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν αὐτῆς, ὅποτε ἐὰν ἀποδεχθῇ τοῦτο ὁ ἐργολάβος, πᾶσα διαφωνία ὡς πρὸς τὰς τιμὰς θὰ κανονίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας. Ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν δὲν ἀποδεχθῇ τοῦτο ὁ ἐργολάβος, τὴν περὶ τούτου διαφωνίαν, ὡς πρὸς τὸν τρόπον καθ' ὃν θὰ γίνονται αἱ δαπάναι, θὰ λύῃ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 21 διατιθεῖσα.

Ἐπὶ ἴσοις ὅροις προτιμᾶται ἡ πρόκλησις ἡμεδαποῦ προσωπικοῦ. Ὁ μισθὸς καὶ πᾶσα ἄλλη ἀμοιβὴ τοῦ ἡμεδαποῦ προσωπικοῦ δέον νὰ συμφωνῇται καὶ καταβάλληται εἰς ἐλληνικὰς δραχμὰς.

Ἐν περιπτώσει δυσχερείας πρὸς ἐξεύρεσιν ἡμεδαποῦ ἐργα-



τικού προσωπικού ή υπερβολικής αυξήσεως τῶν ἡμερομισθίων λόγω ἐπιστρατεύσεως ἢ ἄλλων αἰτίων, δύναται νὰ προσληφθῶσιν ἄλλοδαποὶ ἐργάται κοινῇ συμφωνίᾳ Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐργολάβου. Πᾶσα ἀπόφασις τοῦ ἐργολάβου, ἀφορῶσα τὸ προσωπικὸν γενικῶς, δεῖν νὰ κοινοποιήται τῇ Λιμενικῇ Ἐπιτροπῇ.

#### Ἄρθρον 12.

Κατὰ τὴν ἐναρξιν ἐκάστης τριμηνίας ὁ ἐργολάβος υποβάλλει εἰς τὴν Λιμενικὴν Ἐπιτροπὴν προϋπολογισμὸν τῆς προβλεπομένης δαπάνης διὰ τὰ κατὰ τὴν τριμηνίαν ταύτην ἐκτελεσθῆναι ἔργα, συμπεριλαμβανομένης ἐν αὐτῇ τῆς ἀντιστάσεως τοῦ προσωπικοῦ, πάσης ἄλλης σχετικῆς δαπάνης καὶ τῆς ἀναλογούσης τοιαύτης τοῦ ἐν Ἀθήναις γραφείου. Ὁπίσης υποβάλλει πίνακα πρὸς ἔγκρισιν τῆς παραγγελλίας τῶν μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων. Ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ, ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου, ὑποχρεοῦται νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργολάβου τὸ προϋπολογισθὲν ποσὸν παρὰ τῇ ἐν Ἀθήναις Καταστάματι τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ἢ παρὰ τῇ ἐν Ἡρακλείῳ ὑποκαταστήματι τῆς αὐτῆς ἢ ἄλλης ἀνεγνωρισμένης Τραπεζῆς διὰ τὰς δαπάνας τοῦ ἐσω-εοικου ἢ παρὰ τινι ἄλλοδαπῇ Τραπεζῇ, καθ' ὅπως εἴξιν τοῦ ἐργολάβου, διὰ τὰς ἐν τῇ ἐξωτερικῇ δαπάνας. Ὁ τόκος, ὃν τὸ ποτὸν τοῦτο ἤθελε τυχὸν ἀποφέρει, εἶναι ὑπὲρ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου.

Ἐκ τοῦ οὗτω εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργολάβου τεθειμένου ποσοῦ ἀποσύρει οὗτος δι' ἐπιταγῶν, μόνον τὰ ἐκάστοτε διὰ τὰς πληρωμὰς ἀπαιτούμενα ποσά.

Ἄν τὸ προϋπολογισθὲν ποσὸν δὲν ἤθελεν ἐξαρκεῖσαι διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν δαπανῶν ταύτων, παρέχεται συμπληρωματικὴ πίστωσις ἀνάγκης τοῦς τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας.

Ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐναρξέως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως, ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργολάβου τὸ διὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν προϋπολογισθὲν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ποτὸν δαπάνης. Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ δοκιμάσῃ ὑπ' εὐθύνην του ταμιακὴν ὑπηρεσίαν.

Ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ ἔχει ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν τὸ δικαίωμα νὰ ἐξιλέγγῃ τὴν διαχείρισιν τοῦ Ταμείου.

#### Ἄρθρον 13.

Ἡ καταβολὴ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἀπαιτουμένων δαπανῶν, ὡς καὶ πάσης ἄλλης δαπάνης ἐν τε τῇ ἐξωτερικῇ καὶ ἐξωτερικῇ γίνεται παρὰ τοῦ ἐργολάβου ἐκ τῶν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, τιθεμένων ποσῶν πάντοτε δὲ μετὰ προηγούμενον ἔλεγχον καὶ θεώρησιν αὐτῶν παρ' ἀντιπροσώπου τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐφόσον

πρόκειται περὶ δαπανῶν ἀνεργουμένων ἐν Ἑλλάδι. Κατ' ἐξαιρέσιν δύναται ὁ ἐργολάβος νὰ ἐκδίδῃ ἐντάλματα ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμῶν ὑπὲρ ὑπαλλήλων του μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δαπανῶν 15.000 μηνιαίως ἐν συνόλῳ δι' ἅπαντας, ἀνευ τῶν προηγούμενων διατυπώσεων. Τὰ οὕτω δαπανώμενα ποσὰ ὅα δικαιολογούνται εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς διὰ καταστάσεως συντάσσουσας ὑπὸ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν καὶ θεωρημένων ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς.

Καθ' ἐκάστην τριμηνίαν ὁ ἐργολάβος υποβάλλει εἰς τὴν Λιμενικὴν Ἐπιτροπὴν, ἐν εἰδει λογοδοσίας, κατάστασιν τῶν πραγματοποιηθεισῶν δαπανῶν, ἐν συμπεριλαμβανέται καὶ τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω κέρδος τοῦ ἐργολάβου πρὸς δώδεκα καὶ ἡμισυ ἐπὶ τοῖς ἐκατὸν (12 1/2 ο/ο) ἐπὶ τῆς πραγματικῆς δαπάνης. Εἰς τὴν κατάστασιν ἐπισυνάπτονται καὶ αἱ κατὰ τὴν προηγούμενην παράγραφον θεωρήσεις καὶ τὰ δικαιολογητικὰ τῶν ἐν ἄλλοδαπῇ δαπανῶν. Ἐκ τῶν καταστάσεων τούτων ἐκάστης τριμηνίας δικαιολογεῖται ἡ χρησιμοποίησις τοῦ εἰς διάθεσιν τοῦ ἐργολάβου παρὰ τῇ Τραπεζῇ τεθέντος ποσοῦ. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους υποβάλλεται τῇ Ὑπουργείῳ Συγκοινωνίας συνοπτικὴ κατάσταση τῶν δαπανῶν καὶ πίναξ καταστάσεως ἔργων, συντάσσόμενοι ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς.

#### Ἄρθρον 14.

Ὁ κατὰ τὰ ἄρθρα 10 καὶ 13 ἔλεγχος τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἀναφέρεται εἰς τὴν βεβαίωσιν α') ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων γίνεται συμφώνως πρὸς τὴν ἐγκεκριμένην μελέτην καὶ τοὺς ὅρους τῆς συγγραφῆς τῶν ὑποχρεώσεων β') ὅτι αἱ ἀναφερόμεναι ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου δαπάναι ἐγένοντο πράγματι, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προληπτικὸς ἔλεγχος καὶ θεώρησις οὐδόπως ἀπαλλάττουσι τὸν ἐργολάβον τῆς τοιαύτης εὐθύνης, καὶ γ') ὅτι αἱ δαπάναι αὗται ἀφορῶσι τὰ κατὰ τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συμβάσεως καὶ τῆς συγγραφῆς τῶν ὑποχρεώσεων ἐκτελούμενα ἔργα.

#### Ἄρθρον 15.

Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ τὰ ἔργα, συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συμβάσεως καὶ τῆς συγγραφῆς τῶν ὑποχρεώσεων.

Ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ συγγραφὴ τῶν ὑποχρεώσεων δὲν προβλέπει περὶ τοῦ τρόπου ἐκτελέσεως ὀρισμένου ἔργου, κανονίζεται οὕτως παρὰ τοῦ ἐργολάβου, κατόπιν συνειρηγήσεως μετὰ τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 5.

Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν ἐπιμέλειαν

διὰ τὴν καλὴν ἐκλογὴν τῶν μηχανημάτων, ἐργαλείων καὶ ὑλικῶν, εὐθύνεται δὲ διὰ τὴν σκοπιμότητα αὐτῶν.

Ἐν περιπτώσει βλάβης ἢ ζημίας προσελθούσης ἐκ τῆς μὴ συμμορφώσεως τοῦ ἐργολάβου πρὸς τοὺς ἀνωτέρω ὅρους, υποχρεοῦται οὗτος ὅπως ἀνορθώσῃ ταύτας ἰδίᾳ δαπάνῃ.

Βλάβαι ἢ ζημίαι, ὀφειλόμεναι εἰς ἐλαττώματα τῆς μελέτης ἢ εἰς ἀνωτέραν βίαν καὶ οὐχὶ εἰς κακοτεχνίαν, οὐδαμῶς εὐθύνουσι τὸν ἐργολάβον.

Ὁ ἐργολάβος εἶναι υπεύθυνος ἀπέναντι τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου διὰ πάσας τὰς δι' ὑπεργολαβιῶν ἐκτελουμένας ἐργασίας.

Ἄρθρον 16.

Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται, ἐφόσον τοῦτο εἶναι δυνατόν, νὰ ἀσφαλίσῃ τοὺς ἐργάτας ἀπὸ δυστυχημάτων.

Ἄν ὁ ἐργολάβος ἡμέλῃσῃ νὰ συνάψῃ τοιαύτην ἀσφάλειαν, τὰ συμβαίνοντα δυστυχήματα βαρύνουσιν αὐτόν. Τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἀπαλλάσσεται ὁ ἐργολάβος, ἂν ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ δηλώσῃ αὐτῷ ἐγγράφως, ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ἀσφαλίσθωσιν οἱ ἐργάται, ἀναλαμβάνουσα αὐτὴ τὸν ἐκ δυστυχημάτων κίνδυνον.

Δυστυχήματα, ὀφειλόμενα εἰς ἀποδεδειγμένην ἀμέλειαν τοῦ ἐργολάβου πρὸς λήψιν τῶν καταλλήλων προστατευτικῶν μέτρων, βαρύνουσιν ἐπίσης αὐτόν.

Ἄρθρον 17.

Ὁ τελικὸς προσδιορισμὸς τῆς ὀλικῆς πραγματικῆς δαπάνης, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ προβλεπομένην, πρὸς καθορισμὸν τῆς πραγματοποιηθείσης οἰκονομίας, γινέσεται κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον.

1) Ἀπὸ τοῦ ὅλου δαπανηθέντος ποσοῦ θὰ ἀφαιρεθῶσιν α') ἡ ὀλικὴ δαπάνη διὰ τὴν ἀξίαν τῶν μηχανημάτων β') τὸ τίμημα τῶν ὑπολειφθέντων καὶ ἐκποιηθησόμενων ἐργαλείων καὶ ὑλικῶν, ἢ, ἐφόσον ταῦτα δὲν ἤθελον ἐκποιηθῇ, ἢ κατ' ἐκτίμησιν πραγματογνωμῶν ὀριζομένη ἀξία πωλήσεως αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ταῦτα δὲν ἀποτελοῦσι μόνιμον ἐγκατάστασιν τοῦ λιμένος.

2) Ἐν ἡ περιπτώσει ἤθελον ἀποδειχθῇ ἐκ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 10 ἐνεργηθείσης ἐπιμετρήσεως τῶν ἐκτελεσθέντων ἐργῶν, ὅτι ἡ ἐν τῇ μελέτῃ τεθείσα ὡς βάσις προμέτρσις αὐτῶν ἦτο διάφορος, ἢ σύγκρισις τῆς πραγματικῆς δαπάνης πρὸς τὴν προϋπολογισθεῖσαν καὶ ἡ ἐξεύρεσις τῆς ἐπιτευχθείσης οἰκονομίας θὰ γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκ τῆς ἐπιμετρήσεως ἀποδεδειγμένης, ὡς πραγματικῶς ἐπιτελεσθείσης ποσότητος ἐργῶν.

3) Ἐν περιπτώσει τροποποιήσεως τοῦ ἀρχικοῦ προϋπολογισμοῦ, λόγῳ μεταρρυθμίσεως τῆς ἀρχικῆς μελέτης, κατὰ τὰ

ἐν ἄρθρῳ 8 ὀριζόμενα, ὡς βάσις τῆς συγκρίσεως θέλει τεθῇ ὁ τροποποιημένος οὗτος προϋπολογισμὸς.

1) Ἐν περιπτώσει διακοπῆς τῶν ἐργῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 7, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς οἰκονομίας θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ δαπανηθὲν ποσὸν διὰ τὸ ἐκτελεσθὲν τμήμα τῶν ἐργῶν, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ διὰ τὸ πᾶν τοῦτο ἐν τῷ προϋπολογισμῷ προβλεπομένον, ἐν ᾧ προϋπολογισμῷ θέλει περιληφθῇ καὶ ἡ ἀξία τῶν ἡμιτελῶν ἐργῶν καὶ ἐργασιῶν. Ἡ ἀξία τῶν ἀπομεινόντων καὶ ἐξ ἀνθρώπου προσελθόντων ὑλικῶν καὶ ἡ ἀξία τῶν μηχανημάτων δὲν θὰ περιληφθῇ εἰς τὴν πραγματικὴν δαπάνην. Ἐκ τῶν ὑλικῶν ὅμως καὶ ἐργαλείων, ὅσα τυχὸν εἴσασθησαν αἰτίας θὰ ἦσαν κατεστραμμένα, θὰ περιλαμβανῶνται εἰς τὴν πραγματικὴν δαπάνην τῶν μέχρι τοῦ χρόνου τῆς διακοπῆς ἐκτελεσθέντων ἐργῶν.

Ῥητῶς ὅμως συμφωνεῖται, ὅτι ὡς οἰκονομία δαπάνης δὲν θὰ θεωρηθῇ πᾶσα, ἀνεξαρτήτως οἰκονομίας ἀνεργείας τοῦ ἐργολάβου ἀπὸ τῆς συντάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἐφεξῆς, ἐπελθούσα μείωσις τῆς ἀξίας τῶν ὑλικῶν καὶ τῆς τιμῆς τῶν ἡμερομισθίων, ὅποτε, διὰ τὴν τοιαύτην μείωσιν, θὰ ἀναθεωρηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτων ὁ σχετικὸς προϋπολογισμὸς, κατόπιν δηλώσεως τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς. Ὁ οὕτω ἀναθεωρούμενος προϋπολογισμὸς ἰσχύει διὰ τὰ μετὰ τὴν ἀγλῶσιν ἐκτελεσθησόμενα ἐργα. Ἡ οἰκονομία θὰ ὑπολογίζηται εἰδικῶς ἐφ' ἐκάστου τμήματος τῶν ἐργῶν πρὸς ὃ ἀναφέρεται ἐκάστης τῶν προϋπολογισμῶν ταύτων.

Ἄρθρον 18.

Ὁ ἐργολάβος οὐδαμῶς δικαιούται προμηθείας ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀγοραζομένων μηχανημάτων, ἐργαλείων καὶ ὑλικῶν. Ἡ τυχὸν κατ' ἔθος παρεχόμενη ὑπὸ τῶν κατασκευαστῶν ἢ πωλητῶν προμήθεια εἶναι πρὸς ὄφελος τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου.

Ἄρθρον 19.

Αἱ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου ἀναλχθάνονταί πάσης φύσεως ὑποχρεώσεις ἐναντι τρίτων πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ προκειμένου ἔργου, δέον νὰ μὴ υπερβαίνωσι τὴν διετίαν.

Ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τοῦτον ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ ἀναλαμβάνει εἰς βάρος τῆς πάσης τὰς ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου ἀναληφθείσας ὑποχρεώσεις ἐν περιπτώσει διακοπῆς τῶν ἐργῶν, πλὴν προκειμένου περὶ διακοπῆς κατὰ τὸ ἐδάφειον 1 τοῦ ἀρθροῦ 7.

Ἄρθρον 20.

Ἡ μετὰ τὸ ἐργολάβου καὶ Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς ἀλληλογραφία διεξάγεται διὰ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. Ἐπίσης αἱ μηνιαῖαι καταστάσεις καὶ πᾶν ἕτερον ἐγγράφον ἢ στοιχεῖον υποβάλλονται εἰς τὴν Λιμενικὴν Ἐπιτροπὴν ἑλληνιστί.

## "Άρθρον 21.

Ἐπὶ πάσης διαφωνίας περὶ τὴν ἑρμηνείαν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως καὶ τῆς συγγραφῆς τῶν ὑποχρεώσεων, ὡς καὶ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐν γένει τοῦ ἔργου, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2165 νόμου τῆς 9 Ἀπριλίου 1920.

## "Άρθρον 22.

Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ διορίσῃ ἀντίκλητον ἐν τῇ πόλει Ἡρακλείου, ἄλλως, ἐν ἑλλείψει τούτου ἢ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ, πᾶσα κοινοποίησις θὰ εἶναι ἐγκυρὸς γινωσκόμενῃ πρὸς τὸν γραμματέα τοῦ ἐν Ἡρακλείῳ Πρωτοδικείου.

## "Άρθρον 23.

Ὁ ἐργολάβος δὲν δικαιούται νὰ ἐκχωρήσῃ πρὸς τρίτον τὰς ἐκ τῆς παρούσης συμβάσεως πηγυζούσας ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα αὐτοῦ περὶ ἐκτελέσεως τῶν ἔργων.

## "Άρθρον 24.

Διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδόμενου προτάει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ μετὰ γνωμάτευσιν τῆς Αἰμενικῆς Ἐπιτροπῆς, δύναται νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὸν ἐργολάβον ἡ κατασκευὴ τῶν κρηπιδωμάτων καὶ τῶν συναρῶν αὐτοῖς ἔργων μέχρι τοῦ ἐπιπέδου τῶν κρηπιδωμάτων, ὑπὸ τοῖς ὅροις τῆς παρούσης συμβάσεως καὶ ἐφόσον ὁ ἐργολάβος ᾔθελαν ἀποδεχθῇ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τῶν ἔργων τούτων.

## "Άρθρον 25.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ κυρώσαντος αὐτὴν νόμου.

Ἡ παρούσα σύμβασις ἐγένετο εἰς τριπλοῦν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἀπριλίου 1921.

Οἱ ἀντιπροσώπων τοῦ Αἰμενικοῦ Ταμείου Ἡρακλείου  
Μ. Σγουρῆς, Γ. Ε. Μητσολάκης, Ν. Γ. Ματθαίου, Κ. Κοκολάκης, Ἐμμ. Δερμετζάκης

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαΐου 1921.

Ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐργολάβου  
Γ. Madsen Mc. Alpine

Προσθήκη ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 21.

Ἐν ᾗ ὅμως περιπτώσει τὸ ἐν τῇ ἀποφάσει, καὶ ἢ εἰς ἑφεστικὰ καὶ ἀποκαταστατικὰ ἐκκρινόμενα καὶ τῶν δι' ἐτέρων ἀποφάσεων εἰς βάρος τοῦ αὐτοῦ συμβαλλομένου ἐπιδικαιοθέτων ποσῶν, αἰτίαις ὅμως ἀποφάσεως διακηρύσσονται ἐν πλήρει ἰσχύϊ, μὴ δύνασθαι νὰ τεθῶσιν εἰς νέαν διαδικασίαν, εἰς διὰ τοῦ παρόντος ὁρίζεται. ἤθελον ὑπερβῇ τὸ ἐν ἐκατομύριον δραχμῶν, ἢ ἀπόφασις τοῦ κατ' ἐφεστῆος διέκριντος διαιτητικοῦ δικαστηρίου

αὐτοῦ θὰ ἐκδίδηται, μετὰ σύμφωναν γνωμοδότησιν πραγματικῶν ὁρίζομένου κοινῇ συμφωνίᾳ ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων, ἐφόσον πρόκειται περὶ τεχνικοῦ ζητήματος. Ἐν περιπτώσει ἀσυμφωνίας, ὡς πραγματικῶν ὁρίζεται Ὁλλανδοὶ εἰδικὸς περὶ τὰ λιμενικὰ ἔργα μηχανικός, ἐκλεγόμενος δὲς εἰδικὸς περὶ τὰ λιμενικὰ ἔργα μηχανικός, αἰτῆσαι τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας. Ἡ αἰτῆσις αὕτη ἀπευθύνεται ἐν τὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας υποβολῆς σὺν ἰκτὺς αἰτήσεως παρὰ τινος τῶν συμβαλλομένων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Μαΐου 1921.

Ὁ πληρεξούσιος τοῦ Αἰμενικοῦ Ταμείου Ἡρακλείου, δύναται τοῦ ὑπ' ἀριθ. 363 πληρεξουσίου ἐγγράφου τῆς 16 Μαΐου ἐ. ε. τοῦ συμβολαιογράφου Ἡρακλείου Μιχ. Γαλιανού

Θεόδωρος Φ. Λουμπρίτης

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαΐου 1921.

Ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐργολάβου  
Γ. Madsen Mc. Alpine

Περὶ ἰδρύσεως Ἑλληνικοῦ Ἀνατολικοῦ Ἰνστιτούτου.  
ἔχ.ν. σύστασις.

## "Άρθρον 1.

Ἰδρύεται ἐν Ἑλλάδι Ἑλληνικὸν Ἀνατολικὸν Ἰνστιτούτον, λειτουργοῦν ὡς παράρτημα τοῦ Πανεπιστημίου, μέχρι δὲ τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτοῦ ἐν ἰδίῳ ἰδρύματι, προσαρτάται προσωρινῶς εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν καὶ τὴν τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν Σχολήν. Σκοπὸς δὲ κύριος αὐτοῦ εἶναι ἡ μελέτη καὶ ἡ ἐξερευνήσις τῶν ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀσίᾳ Ἑλληνικῶν χωρῶν καὶ αἰσθητικῶν τούτων πρὸς τοὺς γείτονας λαοὺς, ὑπὸ ἐποψίν φυσικο-γεωγραφικῆς, ἀρχαιολογικῆς, ιστορικῆς, γλωσσολογικῆς, γεωλογικῆς, ἀνθρωπογεωγραφικῆς, λογογραφικῆς καὶ στατιστικῆς, ἐπίσης δὲ ἡ συνέχισις τῶν βυζαντινολογικῶν ἐρευνῶν ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις.

Τὸ Ἑλληνικὸν Ἰνστιτούτον τελεῖ ἐν ἀμοιβαίᾳ ἐπικοινωνίᾳ μετὰ τοῦ ἐν Βουλκοραστίῳ Ρωμουνικοῦ Ἰνστιτούτου καὶ δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς συνεννόησιν μετὰ τούτου, ὅπως τὰ δύο Ἰνστιτούτα, συνδεόμενα δι' εἰδικῶν κανονισμῶν ἀπὸ κοινῶς συντασσόμενου καὶ διὰ Β. Διατάγματος κυρουμένου, ἀποτελέσωσι τὸν πυρῆα διεθνούς Βαλκανικοῦ Ἰνστιτούτου, σκοποῦντος τὴν ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω ἐπόψεις μελέτην καὶ ἐξερευνήσιν τῶν Χωρῶν τῆς νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης.

## "Άρθρον 2.

Πρόεδρος τοῦ Ἰνστιτούτου ὁρίζεται ἡ Α. Β. Γ. ὁ Διάδοχος Γεώργιος, Ἀντιπρόεδρος ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δημοσίας Ἐκπα-

δεύσεως και Βος Ἀντιπρόεδρος ὁ Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου, μέλη δὲ διορίζονται διὰ Β. Διατάγματος ὁ Γενικός Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, μέχρι δέκα καθηγηταί, ἐξ ἀμοτέρων τῶν ἀνωτέρω Σχολῶν, ἐν οἷς και δύο ἐκ τῆς Νομικῆς Σχολῆς, ἥτοι ὁ καθηγητὴς τῆς γλωσσολογίας, ὁ εἰς ἣ και οἱ δύο καθηγηταί τῆς ἱστορίας τῆς ἀρχαίας τέχνης και τῆς ἐπιγραφικῆς, ὁ καθηγητὴς τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ὁ καθηγητὴς τῆς Βυζαντινῆς τέχνης και ἀρχαιολογίας, ὁ καθηγητὴς τῆς γεωλογίας και παλαιοντολογίας, ὁ καθηγητὴς τῆς ὀρυκτολογίας και πετρολογίας, ὁ καθηγητὴς τῆς φυσικῆς γεωγραφίας, ὁ καθηγητὴς τοῦ Ρωμαϊκοῦ και Βυζαντινοῦ δικαίου, ὁ καθηγητὴς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου, και ἕτερα μέλη ἐκλεγόμενα ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, ἐκ τῶν ἐταίρων αὐτῆς, και ὑποδεικνύμενα μετὰ δικαιώματος ἀντικαταστάσεως διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον τῆς ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Συμβουλίου διαχειρίσεως τῶν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας.

Γὰ μέλη ταῦτα, μετὰ τῶν ἀνωτέρω τριῶν μελῶν τοῦ προεδρείου, ἀποτελοῦσι τὸ Ἰνστιτούτον, ὅπερ βουλευέται και ἀποφασίζει περὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ. Πᾶσα ὁμῶς ἀπόφασις αὐτοῦ, προκαλοῦσα δαπάνην, ὑπόκειται ὑπὸ τὴν ἐγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, εἰς ὃν ἀνήκει και ἡ ἐνέργεια πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς.

Ἐν μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου ἐκλέγεται ὑπ' αὐτοῦ Γραμματεὺς διὰ τρία ἔτη, τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ ἐγκρινόμενης διὰ Β. Διατάγματος. Τὸ αὐτὸ δὲ μέλος δὲν δύναται νὰ ἐκλεγῇ κατὰ τὴν ἐπομένην τριετίαν.

Ἀναλυτικαὶ διατάξεις, ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως και τὰ καθέκαστα τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ διατάξεων, και πρὸς τοῦτοις τὰ τῆς ἐγκαταστάσεως και διεξαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας και τοῦ γραφείου τοῦ Ἰνστιτούτου, ταῦτα πάντα θέλουσι καθορισθῇ και κανονισθῇ διὰ Β. Διατάγματος.

### Ἄρθρον 3.

Οἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον καθηγηταί τοῦ Πανεπιστημίου διορίζονται και καθηγηταί τοῦ Ἰνστιτούτου, ὅπως διδάσκουσιν εἰς τοὺς φοιτητάς τῆς Φιλοσοφικῆς και τῆς τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν Σχολῆς, και εἰς τοὺς φοιτητάς τῆς Σχολῆς τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, εἰδικὰ μαθήματα, σχετιζόμενα πρὸς τὰς μελέτας και τὰ ἔργα τοῦ Ἰνστιτούτου. Διὰ τὴν διδασκαλίαν ταύτην παρέχεται αὐτοῖς ἐκ τοῦ ταμείου τοῦ Ἰνστιτούτου μηνιαίον ἐπίδομα δραχμῶν ἑκατὸν πενήντα.

Ἀναλυτικαὶ διατάξεις και τὰ καθέκαστα τῆς διδασκαλίας, ἀκροάσεως και ἐξετάσεων κανονισθήσονται διὰ Β. Διατάγματος.

### Ἄρθρον 4.

Πρὸς τῇ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον διδασκαλίᾳ εἰς τοὺς φοιτητάς ἔργα τοῦ Ἰνστιτούτου εἶναι τὰ ἑξῆς:

α') Δημόσια διαλέξεις, περιστρεφόμεναι πρὸς τὸν κύκλον τῶν ἀπασχολούντων τὸ Ἰνστιτούτον θεμάτων και ἰδίως διαλέξεις, γινόμεναι ἐν ταῖς ἐλευθερωθείσαις και νῦν ἐλευθερουμέναις Ἑλληνικαῖς πόλεσι, περιστρεφόμεναι περὶ τὴν πάτριον ἱστορίαν, ἀρχαιολογίαν και τέχνην.

β') Φυσιογνωστικαὶ και ἱστοριοαρχαιολογικαὶ ἐκδρομαί, γεωλογικαὶ και πετρογραφικαὶ ἔρευναι και ἀνασκαφαὶ παλαιοντολογικαί, σκοποῦσαι κυρίως τὴν λύσιν προϊστορικῶν προβλημάτων, ἀφορῶντων τὴν φυλετικὴν καταγωγὴν τῶν λαῶν τῆς νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης.

γ') Ἐκδόσεις περιοδικῶν και συγγραμμάτων, σχετικῶν πρὸς τὰς μελέτας και τὰ ἔργα τοῦ Ἰνστιτούτου. Τὰ δημοσιεύματα ταῦτα, τὸ μὲν, πολοῦνται εἰς ὄφελος τοῦ ταμείου τοῦ Ἰνστιτούτου, τὸ δέ, παρέχονται δωρεάν ἢ ἐπ' ἀνταλλάγῃ ἄλλων δημοσιευμάτων εἰς ἐπιστημονικὰ ἰδρύματα, εἰς ἐπιστημονικάς, εἰδικῶς ἔχοντας περὶ τῆς περιστρεφόμενης τοῦ Ἰνστιτούτου μελέτας, και εἰς λογίους ἡμεδαποὺς τε και ἑλλοδαποὺς.

Ἀναλυτικαὶ διατάξεις και τὰ καθέκαστα τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ διατάξεων και ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν, θέλουσι κανονισθῇ διὰ Β. Διατάγματος. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος θέλει ὁρισθῇ και ἡ ἀμοιβὴ τῶν συγγραφέων τῶν δημοσιευμάτων τοῦ Ἰνστιτούτου, ἥτις δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνει τὰς 100 δραχ. κατὰ τυπογραφικὸν φύλλον.

### Ἄρθρον 5.

Διορίζονται προσέτι διὰ Β. Διατάγματος, τῇ ἐκάστοτε προτάσει τοῦ Ἰνστιτούτου, μέχρι δέκα συνεργάται αὐτοῦ ἐκ τῶν εἰδικῶς περὶ τὰ ἔργα τοῦ Ἰνστιτούτου ἀσχολουμένων ἐπιστημόνων. Εἰς τούτους ἀντιτίθεται, προτάσει τοῦ Ἰνστιτούτου και ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐκτέλεσις ἔργων ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἐδαφ. α' και β' και διδασκαλίᾳ περιστρεφόμενῃ περὶ τὴν βυζαντινὴν και μεσσηλληνικὴν ἱστορίαν και λογοτεχνίαν και περὶ τὰς γλώσσας, διαλέκτους και ἱστορίαν τῶν Βαλκανικῶν λαῶν.

Ἀναλυτικαὶ διατάξεις, τὰ τῆς διδασκαλίας ταύτης και τὰ καθέκαστα τῶν διδασκτέων μαθημάτων και πᾶν ὅτι ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου θέλουσι καθορισθῇ και κανονισθῇ διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδόμενου μετὰ γνώμην τοῦ Ἰνστιτούτου.

### Ἄρθρον 6.

Τὴν ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Ἰνστιτούτου ὑπηρεσίαν ἐκτελεῖ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Γραμματέως τοῦ Ἰνστιτούτου εἰς τῶν ὑπαλλή-

λων του Πανεπιστημίου, ως βοηθός του Γραμματέως, όστις εκτελεί και χρέη λογιστού του κατὰ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον ειδικου ταμείου του Ἰνστιτούτου και ἔχει πρὸς τούτοις τὴν διαχειρίσιν των δημοσιευμάτων του Ἰνστιτούτου. Εἰς τούτον ἀνατίθεται ἡ ὑπηρεσία αὕτη δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς και παρέχεται αὐτῷ ἐκ του ταμείου του Ἰνστιτούτου μηνιαῖον ἐπίδομα δρασμῶν ἐκατὶν.

Τὸ αὐτὸ μηνιαῖον ἐπίδομα παρέχεται και εἰς τὸν ταμίαν του Πανεπιστημίου, δι' ἣν αὐτὸς παρέχει πρόσθετον ὑπηρεσίαν, ως ταμίας του ειδικου ταμείου του Ἰνστιτούτου.

Προάγει δὲ του Ἰνστιτούτου, ἐγκρινομένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, διορίζεται δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως και εἰς κλητὴρ ἐν τῷ Ἰνστιτούτῳ, λαμβάνων μισθὸν οὐχὶ ἀνώτερον τῶν 150 δραχμ. καταβαλλόμενον ὡσούτως ἐκ του ταμείου του Ἰνστιτούτου.

#### Ἄρθρον 7.

Πρὸς λειτουργίαν του Ἰνστιτούτου και κάλυψιν πάσης κατὰ τὸν νόμον τούτον δαπάνης, ἱδρύεται ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ εἰδικὸν ταμεῖον του Ἰνστιτούτου, τελούν ὑπὸ τὴν διαχείρισιν του Πρυτάνεως, γινομένην συμφώνως ταῖς διατάξεσι του παρόντος νόμου. Χρέη ταμείου εκτελεῖ ὁ ταμίας του Πανεπιστημίου και χρέη λογιστοῦ ὁ ἐκ των κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὑπάλληλος του Πανεπιστημίου.

Πόροι του ταμείου εἶναι οἱ ἑξῆς:

α') Ἐκατὸν χιλιάδες δραχμ. κατ' ἔτος χορηγούμεναι ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐκ του προϋπολογισμοῦ των ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως. Ἡ χορηγία ἀρχεται ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1921, συμπεριλαμβανομένου.

β') Ποσὸν τι, χορηγούμενον κατ' ἔτος ἐκ του ταμείου του Πανεπιστημίου, ψηφισμένης τῆς πιστώσεως ὑπὸ τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συνελεύσεως.

γ') Δωρεὰι και κληροδοτήματα και πᾶν ἄλλο ἔσθον, ὅθεν δῆποτε προερχόμενον.

Τὸ Ἰνστιτούτον δέχεται και χρηματικὰς εἰσφορὰς προοριζόμενας ὑπὸ τοῦ δωρητοῦ δι' ἐνέργειαν διαλέξεων ἢ δημοσιεύσιν συγγραμμάτων ἢ ἐκτέλεσιν ἐργασίας πινὸς των ἐν τῷ ἄρθρῳ 4, α' και β' κατονομαζόμενων. Τὸ ὑπὸ τοιούτους ἔσους χορηγούμενον ποσὸν κατατίθεται ἐν τῷ ταμείῳ του Ἰνστιτούτου, ὡς παρακαταθήκη, και δαπανᾶται πρὸς ὃν προῶριζται σκοπὸν, τηρουμένων ἐν τῇ διαχειρίσει αὐτοῦ των διατάξεων του παρόντος νόμου.

#### Ἄρθρον 8.

Αἱ εἰσπράξεις και αἱ δαπάναι του ταμείου του Ἰνστιτούτου

ἐναργίζεται ἐπὶ τῇ βάσει ἐγκυκλίου προϋπολογισμοῦ ἐσόδων και ἐξόδων, καταρτιζομένου ὑπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου και ἐγκρινομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ. Τὸν ἀπολογισμὸν του ἔτους συντάσσει ὁ ταμίας μετὰ τοῦ λογιστοῦ. Ὡς πρὸς πᾶσαν δ' ἄλλην ἐνέργειαν, σχετικὴν πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν και ἀπολογισμὸν, ἐφαρμόζονται αἱ αὐταὶ διατάξεις, αἱ ἰσχύουσαι περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ και ἀπολογισμοῦ του Πανεπιστημίου. Τὰ χρηματικὰ ἐντάλματα ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως και ἐγκρίνονται ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Πρὸς ἐκτέλεσιν των ἐν τοῖς ἄρθροις 3 και 4 διατάξεων, περὶ ἐργασιῶν του Ἰνστιτούτου, ἐπιτρέπεται ἡ ἐκδοσις ἐνταλμάτων προκαταβολῆς ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ. Τὸ προκαταβλητέον ποσὸν ὁρίζεται δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

Ἀναλυτικαὶ διατάξεις, των ἐν τοῖς ἄρθροις 7 και 8 διατάξεων, και πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ εἰδικὸν ταμεῖον και τὴν λογιστικὴν και ταμιακὴν ὑπηρεσίαν και διαχειρίσιν, θέλουσι κανονισθῆ διὰ Β. Διατάγματος.

#### Ἄρθρον 9.

Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ των ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου των Ἑλληνοκρατικῶν και τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, τῆς χρήσεως τοῦ 1921, αναγράφεται, ἐκπᾶς, κοινὸν δρασμὸν δέκα χιλιάδων, τιθέμενον εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ α') πρὸς καταβολὴν πάσης ἀναγκαίας δαπάνης, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν των ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 διατάξεων περὶ ειδικου Κανονισμοῦ πρὸς ἔδρυσιν Διεθνούς Ἀνατολικοῦ Ἰνστιτούτου β') πρὸς κάλυψιν διαφόρων ἐξόδων, κατὰ τὴν ἐγκυκλίῳ του κατὰ τὸν παρόντα νόμον Ἑλληνικοῦ Ἀνατολικοῦ Ἰνστιτούτου.

#### Ἄρθρον 10.

Ἀποφάσει τοῦ Ἰνστιτούτου, ἐγκρινομένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ἐπιστήμονες και λόγιοι, ἡμεδαποὶ και ἀλλοδαποί, διαιρέμενοι ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, διορίζονται ἀντεπιστάλλοντα μέλη τοῦ Ἰνστιτούτου πρὸς ἐκτέλεσιν πάσης ἐργασίας και ὑπηρεσίας σχετικῆς πρὸς τὰ ἔργα και τὸν σκοπὸν τοῦ Ἰνστιτούτου, συμπεριλαμβανομένης και ἱδρύσεως ἐν τῷ ἐξωτερικῷ παρρητημάτων τοῦ Ἰνστιτούτου και διαιρέσεως αὐτῶν.

Ἡ πρὸς ἐκτέλεσιν των διατάξεων τούτων ἀπαιτούμενη δαπάνη καταβάλλεται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως διὰ τοῦ Ἰνστιτούτου.

Ἀναλυτικαὶ διατάξεις, τὰ καθέκαστα και ἡ τῶν τῆς ἐκτέλεσεως των ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ διατάξεων θέλουσι κανονισθῆ και κανονισθῆ διὰ Β. Διατάγματος.



Περὶ κυρώσεως συμβάσεως τῆς 'Εταιρείας τοῦ  
Σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, ἔχον ὅπως·

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦται ἡ ἐπομένη ἐξ ἄρθρων 4 σύμβασις ἡ συνομολογη-  
θεῖσα τὴν 26 Μαΐου 1921 μεταξὺ τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας  
'Υπουργοῦ Π. Τσαλδάρη καὶ τῶν Φερν. Σεργιέρη, προέδρου  
τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν—Πει-  
ραιῶς καὶ Ἀλ. Βλάχκαλη, διευθυντοῦ, περὶ μεταβολῆς τῶν  
μαγίστων τιμολογιακῶν ὁρίων καὶ τοῦ ἐλαχίστου ἀριθμοῦ ἀμα-  
ξοσταχυῶν, τῶν καθοριζομένων ἐν ἄρθροις 7 καὶ 8 τῆς διὰ  
τοῦ νόμου ΒΨ'ΞΕ' κυρωθείσης συμβάσεως.

### ΣΥΜΒΑΣΙΣ

περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 τῆς Συμβάσεως τοῦ  
Σιδηροδρόμου Α.—Π.

Μεταξὺ τῶν κ. κ. Π. Τσαλδάρη, Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοι-  
νωνίας, ἀντιπροσωπεύοντος τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ἀφ'  
ἐνός, καὶ τῶν κ. κ. Φερν. Σεργιέρη, Προέδρου τοῦ Διοικη-  
τικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀνωτάτης Ἑταιρείας τοῦ ἀπ' Ἀθηνῶν  
εἰς Πειραιᾶ Σιδηροδρόμου, καὶ Ἀλ. Κ. Βλάχκαλη, Διευθυ-  
νοῦ τῆς αὐτῆς Ἑταιρείας, ἐκπροσωποῦντων τὴν Ἑταιρείαν  
ταύτην, ἀφ' ἐτέρου, συνομολογήθησαν τὰ ἑξῆς·

Ἄρθρον 1.

Ἡ σύμβασις περὶ συγχωνεύσεως τῶν Ἑταιρειῶν Σιδηρο-  
δρόμου Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ προεκτάσεως αὐτοῦ, καὶ περὶ  
ἐφαρμογῆς τῆς δι' ἡλεκτρισμοῦ ἑλξεως, ἡ κυρωθεῖσα διὰ τοῦ  
νόμου ΒΨ'ΞΕ' τῆς 11 Ἀπριλίου 1900, τροποποιεῖται κατὰ  
τὰ ἄρθρα 7 καὶ 8 ὡς κάτωθι·

Ἄρθρον 2.

Τὰ ἐν ἄρθρῳ 7 τῆς προμνησθείσης Συμβάσεως τιμολόγια  
κανονίζονται οὕτω, προστιθεμένου καὶ τιμολογίου Τροχιοδρό-  
μου Παραλίας Πειραιῶς.

Α'. Θέσεως.

| Εἰσιτήρια κοινά.                         | Ἀπλᾶ Μετ' ἐπ. |
|------------------------------------------|---------------|
| Ὅμόνοια, Μοναστήριον ἢ Θησεῖον—Πειραιεύς | —,75 1.40     |
| Ὅμόνοια, Μοναστήριον ἢ Θησεῖον—Φάληρον   | —,60 1.05     |
| Πειραιεύς—Φάληρον                        | —,30 —,35     |

Εἰσιτήρια Τοπικά

|                     |           |
|---------------------|-----------|
| Ὅμόνοια—Θησεῖον     | —,15 0.00 |
| Ὅμόνοια—Μοναστήριον | —,10 0.00 |
| Μοναστήριον—Θησεῖον | —,10 0.00 |

Εἰσιτήρια Στρατιωτικά.

|                                          |           |
|------------------------------------------|-----------|
| Ὅμόνοια, Μοναστήριον ἢ Θησεῖον—Πειραιεύς | —,40 —,75 |
| Ὅμόνοια, Μοναστήριον ἢ Θησεῖον—Φάληρον   | —,35 —,65 |
| Πειραιεύς—Φάληρον                        | —,15 —,30 |

Γ'. Θέσεως.

Εἰσιτήρια κοινά.

|                                          |           |
|------------------------------------------|-----------|
| Ὅμόνοια, Μοναστήριον ἢ Θησεῖον—Πειραιεύς | —,55 1.00 |
| Ὅμόνοια, Μοναστήριον ἢ Θησεῖον—Φάληρον   | —,45 —,80 |

Εἰσιτήρια στρατιωτικά.

|                                          |           |
|------------------------------------------|-----------|
| Ὅμόνοια, Μοναστήριον ἢ Θησεῖον—Πειραιεύς | —,30 —,55 |
| Ὅμόνοια, Μοναστήριον ἢ Θησεῖον—Φάληρον   | —,25 —,45 |

Διὰ τὰ τμήματα τοῦ Τροχιοδρόμου Παραλίας Πειραιῶς.  
α') Σταθμὸς Σιδηρ. Λαρίσης—Σταθμὸς Σιδηρ. Ἀθηνῶν—  
Πειραιῶς.

β') Σταθμὸς Σιδηρ. Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Τελωνεῖον.

γ') Τελωνεῖον—Βασιλικὸν Περίπτερον.

Ὅρίζεται τιμὴ δι' ἑν, μέχρι δύο τμημάτων, λεπτὰ 15.

Δι' ἕκαστον δὲ ἐπὶ πλέον τμήμα » 5.

Ἄρθρον 3.

Ὁ ἐλάχιστος ὥρος, τοῦ ἐν ἄρθρῳ 8 τῆς προμνησθείσης Συμ-  
βάσεως ἀριθμοῦ ἡμερησίων ἀμαξοσταχυῶν, κανονίζεται ὡς ἑξῆς·

Ἐκ Πειραιῶς καὶ ἐξ Ἀθηνῶν (Σταθμὸς Ὅμοιοιαις).

1. Κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον, ἀπὸ 16 Μαΐου μέχρι 30  
Σεπτεμβρίου ἀπὸ τῆς 5 π. μ. μέχρι τῆς 8 π. μ. ἀνὰ 15 λεπτὰ  
τῆς ὥρας, ἀπὸ τῆς 8 π. μ. μέχρι τῆς 1 μ. μ. ἀνὰ 12 λεπτὰ  
τῆς ὥρας, ἀπὸ τῆς 1 μ. μ. μέχρι τῆς 4 μ. μ. ἀνὰ 20 λεπτὰ  
τῆς ὥρας, ἀπὸ τῆς 4 μ. μ. μέχρι τῆς 10 μ. μ. ἀνὰ 12 λεπτὰ  
τῆς ὥρας, ἀπὸ τῆς 10 μ. μ. μέχρι τῆς 0.40' μ. μεσονύκτιον  
ἀνὰ 15 λεπτὰ τῆς ὥρας.

2. Κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου μέχρι  
τῆς 15 Μαΐου ἀπὸ τῆς 6 π. μ. μέχρι τῆς 7 π. μ. ἀνὰ 30 λε-  
πτὰ τῆς ὥρας, ἀπὸ τῆς 7 π. μ. μέχρι τῆς 8 π. μ. ἀνὰ 15  
λεπτὰ τῆς ὥρας, ἀπὸ τῆς 8 π. μ. μέχρι τῆς 8 μ. μ. ἀνὰ 12  
λεπτὰ τῆς ὥρας, ἀπὸ τῆς 8 μ. μ. μέχρι τῆς 9 μ. μ. ἀνὰ 15  
λεπτὰ τῆς ὥρας, ἀπὸ τῆς 9 μ. μ. μέχρι τῆς 0.30' μ. μεσο-  
νύκτιον ἀνὰ 30 λεπτὰ τῆς ὥρας.

Καθορίζονται ὑποχρεωτικαὶ στάσεις ἀνὰ δώρον ἐν τῇ στάσει  
Μοσχάτῳ.

Τὰς ὥρας τῶν στάσεων θέλει κανονίζει τὸ Ὑπουργεῖον τῆς  
Συγκοινωνίας.



Αἱ λοιπαὶ διατάξεις τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 ἰσχύουσιν, ἐφόσον ἐν τροποποιῶνται διὰ τῆς παρούσης Συμβάσεως.

Ἄρθρον 4.

Ἡ παρούσα Σύμβασις ἀπαλλάσσεται τῶν τελῶν χαρτοσήμου, ἡ δὲ ἰσχὺς αὐτῆς ἄρξεται ἀπὸ τῆς κυρώσεως διὰ νόμου.

Ἐγένετο ἐν πρωτοτύπῳ εἰς διπλῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Μαΐου 1921.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας

Π. ΤΣΑΛΛΑΡΗΣ

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου  
τῆς Ἀνωτάτου Ἑταιρείας τοῦ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ

Σιδηροδρόμου  
ΦΕΡΝ. ΣΕΡΠΗΡΗΣ

Ὁ Διευθυντὴς  
τῆς Ἀνωτάτου Ἑταιρείας τοῦ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ  
Σιδηροδρόμου  
ΑΛ. ΒΛΑΓΚΑΛΗΣ».

Περὶ κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ Μενιδίου—Πάρνηθος ἐν τῷ  
νομῷ Ἀττικοβοιωτίας, ν ο τ ε

Ἄρθρον μόνον.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ Δημόσιον νὰ δαπανήσῃ, μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 450 χιλιάδων δραχμῶν ἐπὶ πλέον τῆς διὰ τοῦ νόμου 1410 διατεθείσης πιστώσεως, διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ υπολοιπομένου τμήματος τῆς ἐν τῷ νομῷ Ἀττικοβοιωτίας ἀμαξιτῆς ὁδοῦ Μενιδίου—Πάρνηθος καὶ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ συνόλου τῶν ἔργων αὐτῆς.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων γενήσεται ἐπὶ τῇ βῆσει μελέτης, ἐγκριθεμένης διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδοθησομένου, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων ἔργων».

Περὶ διδάκτρων καὶ τελῶν ἐμπορικῆς ἐκπαιδεύσεως.  
(Ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν α' συζήτησιν), ἔχον οὕτως

Ἄρθρον 1.

1. Οἱ μαθηταὶ τῶν μέσων δημοσίων ἐμπορικῶν σχολῶν, ἀντὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν τελῶν ἐγγραφῆς, ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλωσι διδάκτρα, ὀριζόμενα εἰς εἴκοσι δραχμὰς κατὰ μῆνα δι' ἕκαστον μαθητὴν.

2. Ὁ Σύλλογος τῶν καθηγητῶν δύναται νὰ ἀπαλλάξῃ τῶν διδάκτρων, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, μαθητὰς οὐχὶ πλέον τῶν 5 ο)ο ἐπὶ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐγγεγραμμένων, ἐφόσον εἶναι ἀποδεχόμενοι ἄπειροι καὶ ἔχουσι βαθμὸν ἐν τῷ τίτλῳ ἐγγραφῆς αὐτῶν τοῦλάχιστον 7.

3. Οἱ ἀκροαταὶ ὑποχρεοῦνται εἰς καταβολὴν τοῦ ἡμίσεος τῶν ὡς ἄνω ὀριζομένων διδάκτρων.

Ἄρθρον 2.

1. Τὰ διδάκτρα καταβάλλονται ἐπὶ ὅλῳ μῆνα τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ἤτοι ἀπὸ τοῦ μηνὸς Οκτωβρίου μέχρι καὶ τοῦ μηνὸς Μαΐου, κατατίθενται δὲ πρὸς τὴν Ἑθνικὴν Τραπεζὴν τῆς Ἑλλάδος ἐκ' ὀνόματι τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ νόμου 2261 σχολικοῦ ταμείου.

2. Πρὸς τὴν αὐτῇ Τραπεζῇ κατατίθενται καὶ αἱ ἄλλαι πρόσοδοι καὶ ἡ μέχρι τοῦδε περιουσία τοῦ εἰρημένου ταμείου.

Ἄρθρον 3.

Οἱ ὡς ἄνω μαθηταὶ ἀπαλλάσσονται τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ νόμου 2261 ὑποχρεωτικῶν εἰσφορῶν αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ σχολικοῦ ταμείου.

Ἄρθρον 4.

Οἱ μαθηταὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐμπορικῶν σχολῶν ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλωσι, δι' ἐγγραφῆν καὶ ἔχουσιν παντὸς εἶδους τίτλου σπουδῶν, τὰ διὰ τοῦς μαθητὰς τῶν ἀντιστοιχῶν σχολείων τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως ὀριζόμενα ἐκπαιδευτικὰ τέλη.

Ἄρθρον 5.

1. Τὰ ἐκ τῶν ἐκπαιδευτικῶν τελῶν τῶν δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ἐμπορικῶν σχολῶν ποσονόμενα ἔσοδα ἀποδίδονται ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐκπαιδευτικῶν Τελῶν εἰς τὸ συνιστώμενον διὰ τοῦ παρόντος νόμου καὶ ἀποτελοῦν αὐτοτελὲς νομικὸν πρόσωπον Γενικὸν Ταμεῖον Ἐμπορικῆς Ἐκπαιδεύσεως, καθ' ὃν τρόπον θέλει ὁρίσῃ Β. Διατάγμα, ἐκδιδόμενον προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἑθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

2. Ὁ πρὸς τοῦ Ταμείου τούτου καὶ ὁ τρόπος τῆς διοικητικῆς καὶ διαχειρίσεως αὐτοῦ ὁρίζονται διὰ Β. Διατάγματος.

3. Ομοίως διὰ Β. Διατάγματος ὁρίζονται ὁ τρόπος τῆς εἰσπράξεως τῶν διδάκτρων καὶ πᾶσαι αἱ λεπτομέρειαι τοῦ νόμου τούτου.

4. Ὁ χρόνος τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ὁρίζεται διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρον 6.

Τὸ ἄρθρον 19 τοῦ νόμου 2191 περὶ ἰδρύσεως ἀνωτάτης Σχολῆς ἐμπορικῶν σπουδῶν, τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

1. Πάντες οἱ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενοι ἀδιακρίτως, γίνονται δεκτοὶ ὡς σπουδασταί, μετὰ ἐπιτυχὴ εἰσιτήριον ἐξέτασιν. Τὰ ἐξεταστέα μαθήματα ὀρίζονται ὑπὸ τοῦ διδακτικοῦ συμβουλίου. Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰσактέων σπουδαστῶν ὀρίζεται κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ διδακτικοῦ συμβουλίου.

2. Ὅπως ὑποστῶσιν εἰσαγωγικὰς ἢ ἐπὶ προαγωγῇ ἢ ἐπὶ πτυχῇ ἐξετάσεις οἱ σπουδασταί, ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλωσιν ἐξετάστρα, ὀριζόμενα εἰς δραχμὰς 15 διὰ τὰς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις, 50 διὰ τὰς προαγωγικὰς καὶ 75 διὰ τὰς ἐπὶ πτυχῇ. Ταῦτα διανεμονται μεταξὺ τῶν ἐξεταστῶν κατ' ἀναλογίαν ὀριζομένην ὑπὸ τοῦ διδακτικοῦ Συμβουλίου.

*Περὶ πληρωμῆς ἀποδοχῶν εἰς ἀξιωματικούς,  
ὡς ἀξιωματικούς κλπ. τοῦ Β. Ναυτικοῦ, ἔχον οὕτως:*

#### Ἄρθρον 1.

Οἱ μισθοί, τὰ ἐξόδα τεχνέζης, οἱ πρόσθετοι μισθοί, τὰ ἀντίτιμα τροφοδοτικῆς μερίδος, τὰ ἐπιμίσθια κλπ. τῶν ἀξιωματικῶν, τῶν Ν. Δοκίμων, τῶν ὑπαξιωματικῶν, τῶν ναυτῶν καὶ τεχνιτῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, ὧν καὶ Β. Διατάγματα ἢ αἱ ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, δι' ὧν ἐτέθησαν εἰς αὐτεπαγγέλτου ἀποστρατείαν, εἰς ἀποστρατείαν, εἰς ἀποστρατείαν λόγῳ ἀποτάξεως, εἰς αὐτεπαγγέλτου ἀποτάξιν, εἰς ἀποτάξιν, εἰς διαθεσιμότητα, εἰς ἀργίαν, ἢ ἀπελύθησαν, ἢ ἐγένοντο δεκταὶ αἰτήσεις ἀπολύσεως ἐκ τοῦ βαθμοῦ, παραιτήσεις, ἢ ὑπεβιβάσθησαν, ἀνακληθήσονται διὰ Β. Διατάγματα ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, λογισθῆσονται ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἕκαστος ἔπαυσε λαμβάνων πλήρεις τὰς ἀποδοχὰς ἐνεργείας μέχρι τῆς εἰς ἐνέργειαν ἀνακλήσεως αὐτοῦ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω, οἱ διατελέσαντες ἐν φυλακίσει ἢ προφυλακίσει καθ' ὅλον τὸν χρόνον ταύτης, θέλουσι λάβει πλήρεις τὰς θαλασσίας ἀποδοχὰς ἐνεργείας.

#### Ἄρθρον 2.

Οἱ διὰ τῶν ἀπὸ 6 Νοεμβρίου 1920 Β. Διαταγμάτων, δημοσιευθέντων εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 248 (Τεύχος Γ') φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἰδίου ἔτους, καὶ τῶν ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1920 Β. Διαταγμάτων, δημοσιευθέντων εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 254 (Τεύχος Γ') τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἰδίου ἔτους, ἀφωρῶντων ἀνακλήσεις Β. Διαταγμάτων αὐτεπαγγέλτου ἀποστρατείας, ἀποστρατείας, ἀποστρατείας λόγῳ ἀποτάξεως, αὐτεπαγγέλτου ἀποτάξεως, ἀποτάξεως καὶ παραιτήσεως, ἀνακληθέντες ἀξιωματικοὶ ὡς καὶ πάντες οἱ σηματοφόροι, δόκιμοι σηματοφόροι, οἱ ἀνακληθέντες ἢ βαθμολογηθέντες ὡς οἱ αὐτοὶ, θέλουσι λάβει ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἔπαυ-

σαν λαμβάνοντες πλήρεις ἀποδοχὰς ἐνεργείας, τὰς κανονισμένας θαλασσίας ἀποδοχὰς τοῦ βαθμοῦ τῶν, μέχρι τῆς ὀριστικῆς τοποθετήσεως αὐτῶν.

Καὶ οἱ μὲν γνητοὶ ἀξιωματικοὶ, ἀποδοχὰς Ἀρχηγῶν, οἱ δὲ ἀξιωματικοὶ, οἱ κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἔπαυσαν λαμβάνοντες ἀποδοχὰς ἐνεργείας ὑπηρετούντες εἰς θέσιν Ἀρχηγῶν Μαιρῶν ἢ Κυβερνητῶν ἢ δικιζόμενοι τὰς ἀποδοχὰς τούτων, θέλουσι λάβει τὰς ἀποδοχὰς Ἀρχηγῶν ἢ Κυβερνητῶν, οἱ δὲ λοιποὶ τὰς θαλασσίας ἀποδοχὰς τῶν Ἐπιτελῶν.

Οἱ διὰ μεταγενέστερον Β. Διαταγμάτων, ἀφωρῶντων ἀνακλήσεις ἐξ αὐτεπαγγέλτου ἀποστρατείας, ἀποστρατείας λόγῳ ἀποτάξεως, αὐτεπαγγέλτου ἀποτάξεως, ἀποτάξεως, ἀποστρατείας καὶ παραιτήσεως, ἀνακληθέντες ἀξιωματικοὶ, θέλουσι λάβει τὰς ἀποδοχὰς τῶν θέσεων, τὰς ὁποίας κατείχον καθ' ὃν χρόνον ἔπαυσαν λαμβάνοντες πλήρεις ἀποδοχὰς ἐνεργείας, μέχρι τῆς εἰς τὴν ἐνέργειαν ἀνακλήσεως τῶν, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν νόμων ΔΨΔ' (4094) τοῦ 1912, 697 τοῦ 1915, 1132 τοῦ 1918, ἐφόσον οὗτοι ἴσχυον.

#### Ἄρθρον 3.

Ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀνωτέρω θέλουσιν ἐκπεσεῖν, ὅσα αὐτοὶ ἔλαβον, ὡς σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἢ τοῦ Ν. Ἀπομαχικοῦ Ταμείου, ὡς μέρος ἐκ τοῦ Ταμείου τῶν ἀποστρατῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. Ναυτικοῦ, αἱ ἐπιστραφεῖσαι αὐτοῖς κρατήσεις ἐκ τοῦ Δημοσίου, δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ νόμου 880, καὶ αἱ κανονισμέναι κρατήσεις.

Αἱ πρὸς τὰ εὐεργετικά ταμεία κρατήσεις θέλουσιν ἀποδοθῇ εἰς ταῦτα διὰ χρηματικῶν ἐνταλμάτων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν.

#### Ἄρθρον 4.

Ἡ πληρωμὴ τῶν ὡς ἄνω δικαιωμάτων, ἐν ὅλῳ ἢ τμηματικῶς, γνήσεται μετὰ προηγουμένην ἀναγραφὴν τῆς ἀπαιτουμένης πιστώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν.

*Περὶ ἐπανεξιτάσεως τῶν ἐν τέλει τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1920—1921 ἀπορριφθέντων μαθητῶν ἐν τοῖς σχολείοις τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.*

(Γενόμενης δεκτῆς τῆς τροπολογίας τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, ὅπως περιληφθῶσι καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Γεωπονικῶν, Δασικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Σχολῶν), ἔχον οὕτως:

#### Ἄρθρον μόνον

Μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι, πάσης τάξεως καὶ κατηγορίας, τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ὡς καὶ τῶν Γεωπονικῶν,

Δασικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Σχολῶν, ἀπορριφθέντες ὡς οὐδὲ ποτε κατὰ τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1920—1921, ἐπιτρέπεται νὰ ἀναξισταθῶσιν ἐν πᾶσι τοῖς μαθήμασι γραπτῶς καὶ προφορικῶς κατ' ἐξαίρεσιν ἐντὸς τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1921—1922.

Τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῶν ἐξαχθήσεται κατὰ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 15 Ἀπριλίου 1921.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Περὶ ἐξαιρέσεως ἀπὸ φόρου καὶ τελῶν κληρονομιῶν, κληροδοσιῶν, δωρεῶν τῆς Β. Γεωργικῆς Ἑταιρείας», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον μόνον

Ἡ Β. Γεωργικὴ Ἑταιρεία ἐξαίρεται, ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1921—1922, τῶν κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ἐπιβαλλομένων φόρων καὶ τελῶν, ἐπὶ τῶν πρὸς αὐτὴν κληρονομιῶν, κληροδοσιῶν καὶ δωρεῶν».

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ καταργήσεως τῶν διατάξεων, δι' ὧν ἀναγνωρίζεται διὰ τὴν σύνταξιν ἢ τὴν προαγωγὴν εἰς τὸ διπλᾶσιον ὁ χρόνος τῆς ὑπὸ τὴν κληθείσαν Προσωρινὴν Κυβέρνησιν Θεσσαλονίκης ὑπηρεσίας κλπ., ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικὸν Διάταγμα, δημοσιευθὲν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 293 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἀπερὶ καταργήσεως τῶν διατάξεων, δι' ὧν ἀναγνωρίζεται διὰ τὴν σύνταξιν ἢ τὴν προαγωγὴν εἰς τὸ διπλᾶσιον ὁ χρόνος τῆς ὑπὸ τὴν κληθείσαν Προσωρινὴν Κυβέρνησιν Θεσσαλονίκης ὑπηρεσίας κλπ., ἔχον ὡς ἔπεται·

## ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον μόνον.

Καταργοῦνται πᾶσαι αἱ διατάξεις, δι' ὧν ἀναγνωρίζεται διὰ τὴν σύνταξιν ἢ τὴν προαγωγὴν εἰς τὸ διπλᾶσιον ὁ χρόνος τῆς ὑπὸ τὴν κληθείσαν Προσωρινὴν Κυβέρνησιν Θεσσαλονίκης

ὑπηρεσίας τῶν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπαγομένων ὑπαλλήλων.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος, ὑποβληθρομένου ὑπὸ τὴν κύρωσιν τῆς Συνελεύσεως, ἅμα ὡς συνέλθῃ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1920.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Γ. Πάλλης

Τὰ μέλη

Π. Τσαλδάρης, Θ. Ζαῦνης, Ν. Καλογερόπουλος, Π. Μαυρομιχάλης, Δ. Γούναρης, Ι. Δ. Πάλλης».

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου 1193 καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1912 καταστατικοῦ τῆς ἐν Καλλιθέᾳ Χαρακοπείου Σχολῆς», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικὸν Διάταγμα, δημοσιευθὲν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 285 τοῦ 1920 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἀπερὶ καταργήσεως τοῦ νόμου 1193 καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1912 καταστατικοῦ τῆς ἐν Καλλιθέᾳ Χαρακοπείου Σχολῆς», ἔχον ὡς ἔπεται·

## ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον 1.

Καταργεῖται ὁ νόμος 1193 ἀπερὶ τροποποιήσεως τοῦ κα-

ταστατικού τῆς ἐν Καλλιθέᾳ Χαρακοπείου Σχολῆς», ἐπανερχομένων ἐν ἰσχύϊ τῶν τροποποιηθεισῶν ἢ καταργηθεισῶν δι' αὐτοῦ διατάξεων τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1912 «καταστατικού τῆς ἐν Καλλιθέᾳ Χαρακοπείου Σχολῆς», ἐφόσον δὲν τροποποιῶνται διὰ τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 2.

Τὸ 2ον ἐδάφ. τοῦ 7 ἁρθρου τοῦ καταστατικού ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐξῆς:

«Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διορίζει τὸν ταμίαν καὶ τὸν γενικὸν γραμματέα τοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς Σχολῆς, ἐπ' ἀμοιβῇ ὑπ' αὐτοῦ ὀριζομένη.

»Ἡ ἀμοιβὴ ἐκάστου τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὀριζομένη διὰ πρακτικοῦ αὐτοῦ, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχμὰς τριάκοντα δι' ἐκάστην συνεδρίαν, οὐδὲ τὰς δραχμὰς ἐξακοσίας ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους.»

Τὸ 8ον ἄρθρον τοῦ καταστατικού καταργεῖται.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἀνατίθεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος, ὑποβληθῆσομένου ὑπὸ τὴν κύρωσιν τῆς Συνελεύσεως, ἅμα ὡς συνέλθῃ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Δεκεμβρίου 1920.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.**

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

**Δ. Γ. Ράλλης,**

Τὰ Μέλη

**Π. Τσαλδάρης, Θ. Ζαῦμης, Ν. Καλογερόπουλος, Π. Μανρομιχάλης, Δ. Γούναρης, Γ. Δ. Ράλλης.**

Ἄρθρον 2.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου δύνανται νὰ κωδικοποιηθῶσιν εἰς ἓν ἐνιαῖον κείμενον μετὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1912 καταστατικοῦ.

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 1233 τοῦ 1918 «περὶ παροχῆς περιθάλψεως εἰς τὰς οἰκογενεῖας τῶν ὑπὸ τὰ ὅπλα υπηρετούντων ἀνδρῶν», ἔχον οὕτως:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ τελευταία περίοδος τῆς β' παραγράφου τοῦ ἁρθρου 1 τοῦ νόμου 1233 τοῦ ἔτους 1918 «περὶ τροποποιήσεως καὶ

συμπληρώσεως, τοῦ διὰ τοῦ νόμου 743 κυρωθέντος νομοθετικοῦ Διατάγματος τῆς 8ης Ἰουλίου 1917, περὶ παροχῆς περιθάλψεως εἰς τὰς οἰκογενεῖας τῶν ὑπὸ τὰ ὅπλα υπηρετούντων ἀνδρῶν» ἀντικαθίσταται ὡς ἐξῆς:

«Διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἀνέκοντος λίσμου ὀρίζεται προθεσμίᾳ μέχρι τριῶν μηνῶν, δυναμένη νὰ παραταθῇ λόγῳ δεδικαιολογημένης αἰτίας ἐπὶ τρεῖς κατ' ἀνώτατον ὅριον εἰσέτι μηνῶν, τηρουμένης ὁμῶς, ἐν πάσῃ περιπτώσει, τῆς διατάξεως τοῦ ἐδάφ. 3 τοῦ ἁρθρου 2 τοῦ νόμου 1924 «περὶ κυρώσεως τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 11 Ἰουλίου 1919 νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ προπληρωμῶν διαταγῆς τῶν Ὑπουργῶν», καθ' ἣν ἡ προθεσμίᾳ τῆς ἀποδίδεως λίσμου δέον νὰ λήγῃ δύο τοὐλάχιστον μηνῶν πρὸ τῆς λήξεως τῆς χρήσεως, εἰς βάρος τῆς ὁποίας ἐξεδίδη τὸ ἔνταλμα. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται πᾶσαι αἱ διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω 1924 νόμου.»

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1921».

Περὶ τροποποιήσεως τῶν νόμων 808 καὶ 1172 «περὶ νοσήσεως Πατριωτικοῦ Ἰδρυμάτος Περιθάλψεως», ἔχον οὕτως:

Ἄρθρον 1.

Τὸ διὰ τοῦ νόμου 808, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 1172, ἱδρυθὲν Πατριωτικὸν Ἰδρυμα Περιθάλψεως, καταργεῖται, ἀνασυνιστώμενον ὡς εἶχε, πρὸ τῆς καταργήσεώς του, τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων, Σωματεῖον ἀνεγνωρισμένου διὰ τῆς ἀποφάσεως 6050 τοῦ 1915 τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, τοῦ ἐτέρου Σωματεῖου τοῦ διὰ τοῦ ὡς ἄνω νόμου 808 διαλυθέντος, ἥτοι τοῦ Οἰκονομικοῦ Συστήτου, ἐγκειμένου διὰ τοῦ ἀπὸ 26 Φεβρουαρίου 1911 Β. Διατάγματος, συγχωνευομένου εἰς τὸν ἀνασυνιστώμενον Πατριωτικὸν Σύνδεσμον τῶν Ἑλληνίδων.

Ἄρθρον 2.

Τοῦ καταργουμένου τούτου Ἰδρυμάτος τὰ Τμήματα:

- 1) Πτωχῶν.
- 2) Βρεφῶν.
- 3) Οἰκοκυρικοῦ.
- 4) Παροχῆς Ἑργασίας.
- 5) Ἰατροθήκης.
- 6) Ἐκπαιδευτικοῦ.
- 7) Ὑγιεινῆς.
- 8) Νοσοκομείου Παίδων.

9) Λαϊκῶν Συσσιτίων.

10) Σταθμῶν, καὶ

11) Δωρημάτων,

περιέρχονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων.

Ἄρθρον 3.

Τὰ λοιπὰ Τμήματα καὶ Παραρτήματα τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος, ἔτσι:

1) Ἀδελφῆς Στρατιώτου.

2) Προστασίας Παιδίων.

3) Ὑγιῶν Βρεφῶν.

4) Εὐρέσεως Ἐργασίας,

ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἐξαρτήματα τῶν Τμημάτων τούτων, ἔτσι:

1) Λαϊκὰ Ἰατρεῖα καὶ Φαρμακεία.

2) Νηπιαγωγεία,

πλὴν τοῦ Β' Νηπιαγωγείου, ὑπαχθῆσθαι αὐτῶς εἰς τὸν Πατριωτικὸν Σύνδεσμον, ὡς καὶ πᾶν ἕτερον ἐκ τῶν ἐν λειτουργίᾳ ἐξαρτημάτων, ὅπερ δὲν θὰ περιέλθῃ αὐτῶς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων, περιέρχεται εἰς τὴν αὐτὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως (Τμήμα Ἀγαθοεργῶν Ἰδρυμάτων).

Ἄρθρον 4.

Ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ὅσα ἀκίνητα, καὶ ἐκ τῶν κινήτων, ὅσα διασώζονται καὶ τὰ ὅποια ἀνήκον εἰς τὰ Σωματεῖα τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων καὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ Συσσιτίου, περιέρχονται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἀνασυνιστωμένου Σωματείου τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων.

Πλέον τούτων, καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν στοιχείων τῆς περιουσίας τοῦ Π. Ι. Π., πλὴν τοῦ χρηματικοῦ, περιέρχονται εἰς τὸ ἀνασυνιστώμενον Σωματεῖον τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων ὅσα ἐξυπηρετοῦσι τὸν ὑπ' αὐτοῦ ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄρθρῳ Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 5.

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ, συνιστᾶται Ἐπιτροπὴ, ἀπαρτιζομένη ὑπὸ τοῦ Γεν. Γραμματέως τοῦ Π. Ι. Π. ἢ, ἐν ἐλλείψει τούτου, ὑπὸ ἑτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Π. Ι. Π. καὶ τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Λογιστηρίου αὐτοῦ καὶ ἀνὰ ἐνὸς ὑπαλλήλου τῶν Ὑπουργείων Περιθάλψεως καὶ Οἰκονομικῶν, ὀριζομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων Ὑπουργῶν, καὶ δύο ἀντιπροσώπων τοῦ ἀνασυνιστωμένου Σωματείου τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος τῶν Ἑλληνίδων, ὑποδεικνυμένων παρ' αὐτοῦ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ συνεδριάζῃ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Περιθάλψεως, συγκαλουμένη ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τούτου, ὑπὸ τοῦ κατὰ βαθμὸν ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τῶν Ὑπουργείων Οἰκονομικῶν καὶ Περιθάλψεως.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποφασίζει ἐγκύριως παρόντων τεσσάρων μελῶν.

Ἀπαται δὲ αἱ ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐπὶ τῆς Περιθάλψεως Ὑπουργοῦ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, συνιστωμένη ἐντὸς δεκαήμερου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ὀφείλει νὰ περατώσῃ τὸ ἔργον αὐτῆς τὸ πρὶν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς συστάσεώς της.

Ἄρθρον 6.

Ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγκριθεῖσα ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν τῆς Περιθάλψεως, κοινοποιεῖται εἰς τὸ ἐνδιαφερόμενον Σωματεῖον, τὸ ὅποιον ὀφείλει νὰ ἐηλώσῃ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ ἐντὸς πέντε ἡμερῶν.

Δηλωθεῖσης τῆς ἀποδοχῆς, τὰ μὲν ἀκίνητα περιέρχονται εἰς αὐτό, ὅφ' ἢς δηλωθῇ ἡ ἀποδοχὴ καὶ ἀνευ ἄλλης διατυπώσεως. Τὰ δὲ κίνητα παραδίδονται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὸ Σωματεῖον ἢ εἰς τοὺς παρ' αὐτοῦ ὑποδεικνυμένους ἀντιπροσώπους.

Ἄρθρον 7.

Τὸ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς παραδόσεως τῶν κινήτων χρηματικὸν ποσόν, τὸ μὴ περιερχόμενον εἰς τὸ ἀνασυνιστώμενον Σωματεῖον ὑλικόν, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο στοιχεῖον περιουσίας τοῦ καταργουμένου Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος Περιθάλψεως, ἀνήκουσιν εἰς τὸ Κράτος, καὶ τὸ μὲν χρηματικὸν εἰσάγεται εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, τὰ δὲ ὑλικά εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Περιθάλψεως. Ἐπιτρέπεται ἐν τούτοις, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὅπως τὸ ἀδιάθετον χρηματικὸν ποσὸν διατεθῇ ὑπὲρ τοῦ ἀνασυνιστωμένου Σωματείου τῶν Ἑλληνίδων.

Ἄρθρον 8.

Αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀνεξόφλητοι ὑποχρεώσεις τοῦ Π. Ι. Π. βαρύνουσι τὸ Κράτος, καταβαλλόμεναι εἰς τοὺς δικαιοῦχος διὰ χρηματικῶν ἐνταλμάτων εἰς βάρος τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου Περιθάλψεως ὀγκωγραφημένης πιστώσεως δι' ἐπιχορηγήσιν εἰς τὸ Πατριωτικὸν Ἰδρυμα, ἥτις ἐπιτρέπεται ν' αὐξηθῇ τούτῳ τῷ λόγῳ κατὰ τὸ ἀναγκαῖον ποσόν.

Τὰ δικαιώματα τῶν πιστωτῶν, τοῦ διὰ τοῦ παρόντος νόμου καταργουμένου Ἰδρύματος, παραγράφονται εἰς ὅφελος τοῦ Δημοσίου, ἂν μὴ ζητηθῶσι μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1921.

Ἄρθρον 9.

Ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Π. Ι. Π. δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῆς



Περιθάλψεως νὰ διατηρήσῃ ἐπὶ ἐξ μῆνας, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ὅσους υπάλληλους ἤθελε κρίνει ἀπαραιτήτους διὰ τὴν ὡς ἄνω ἀναφερομένην ἐκκαθάρισιν, ἐπὶ ταῖς αὐταῖς ἀποδοχαῖς, ὅς λαμβάνουσιν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου. Αἱ ἀποδοχαὶ αὗται θέλουσι καταβληθῇ ἐκ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ παρόντος ἀναγεγραμμένης εἰδικῆς πιστώσεως, υπογεγραμμένων τῶν σχετικῶν καταστάσεων ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Π. Ι. Π., καὶ θεωρουμένων ὑπὸ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Περιθάλψεως. Ἐλθείψει δὲ Γεν. Γραμματέως τοῦ Π. Ι. Π., ὑπὸ τοῦ προΐσταμένου, τοῦ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Περιθάλψεως Τμήματος Ἀγαθοεργῶν Ἰδρυμάτων.

Ἄρθρον 10.

Ὁ Πατριωτικὸς Σύνδεσμος τῶν Ἑλληνίδων ἐπιχορηγεῖται ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου καὶ ἐκ πιστώσεως ἀναγραφομένης ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου Περιθάλψεως ἐτησίως.

Ἡ πίστωσις αὕτη δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνωτέρα τῶν δύο ἐκατομμυρίων (2.000.000) ἐτησίως. Ἐν ᾧ δὲ περιπτώσει ὁ ψηφισόμενος προϋπολογισμὸς δὲν ἤθελε περιλαμβάνει ὀλόκληρον τὴν ὡς ἄνω πίστωσιν, ἐπιτρέπεται ἀναπλήρωσις αὐτῆς, μέχρι τοῦ ὡς ἄνω ἀνωτάτου ὅριου, ἐκ τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἡ πίστωσις αὕτη τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου διὰ χρηματικῶν ἐνταλμάτων τοῦ Ὑπουργείου Περιθάλψεως.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων δι' ἐκάστην ἐτησίαν διαχειριστικὴν περίοδον ὑποβάλλεται διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ὅφ' οὗ ἤθελεν ἐγκριθῇ συμφώνως πρὸς τὸ Κατάστατικὸν τοῦ Συνδέσμου.

Ἄρθρον 11.

Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος περιερχόμενα εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Περιθάλψεως Τμήματα λειτουργοῦσιν ἐφεξῆς, ἐπὶ τῇ θάσει κακρονισμού τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως, δημοσιευομένου ἐν τῇ Ἑφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν ὀρίζεται διὰ Β. Διατάγματος, δὲν δύναται δὲ νὰ ὑπερβαίῃ τὸν ἀριθμὸν, βαθμὸν καὶ μισθὸν, κατὰ τὰ ἐν τοῖς κάτωθι ὀριζόμενα.

Ἰατροὶ δέκα τέσσαρες (14), ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχμῶν τριακοσίων (300).

Φαρμακοποιοὶ ὀκτώ (8), ἐξ ὧν δύο προΐσταμένοι φαρμακείων, ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχμῶν τετρακοσίων πεντήκοντα (450),

δύο βοηθοὶ φαρμακείων, ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχμῶν μέχρι τριακοσίων πεντήκοντα (350) καὶ τέσσαρες ὑποβοηθοὶ φαρμακείων, ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ δραχμῶν διακοσίων πεντήκοντα (250).

Νοσοκόμοι δώδεκα (12), ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ μέχρι δραχμῶν ἑκατὸν πεντήκοντα (150).

Γραφεῖς τέσσαρες (4), ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γρῶσέως α' τάξεως.

Διατυλογράφοι δύο (2), ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ διατυλογράφου τοῦ Ὑπουργείου Περιθάλψεως.

Νηπιωνοὶ ἐξ (6), ἐπὶ μισθῷ δραχμῶν τριακοσίων (300).

Βοηθοὶ Νηπιωνῶν ἐξ (6), ἐπὶ μισθῷ δραχμῶν διακοσίων εἰκοσι (220).

Ἐπιμελητὴρις ἐξ (6), ἐπὶ μισθῷ μέχρι διακοσίων πεντήκοντα (250) δραχμῶν μηνιαίως.

Ἀποθηκάρχοι εἰς (1), ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ μέχρι δραχμῶν τριακοσίων (300).

Καθαρίστρις δέκα πέντε (15), ἐπὶ μισθῷ μέχρι δραχμῶν ἑκατὸν (100).

Κλητῆρες πέντε (5), ἐπὶ μισθῷ δραχμῶν 200.

Οἱ ἀνωτέρω υπάλληλοι διορίζονται καὶ παύονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως, δημοσιευομένης ἐν τῇ Ἑφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, τῇ προτάσει Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου κατὰρτιζομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν οἰκείων προσόντων, ἅτινα θέλουσι καθορισθῇ διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρον 12.

Τὰ ἐξόδα λειτουργίας καὶ συντηρήσεως, ὡς καὶ τὰ ἐξόδα προσωπικοῦ, βαρύνουσι τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου Περιθάλψεως, ἀναγεγραμμένων τῶν ἀναγκαῖουσιν πιστώσεων, ἐτησίως.

Ἄρθρον 13.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Περιθάλψεως δύναται, δι' ἀποφάσεως δημοσιευομένης ἐν τῇ Ἑφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως νὰ ὀνομάσῃ Διοικητικὰ Συμβούλια, ἔχοντα δικαιοδοσίαν μόνον γνωμοδοτικὴν ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῶν ὡς ἄνω τμημάτων, συμφώνως τοῖς κακρονισμοῖς ἐκάστου τμήματος, περὶ ὧν προβλέπει τὸ ἄρθρον 11.

Ἄρθρον 14.

Τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συνδέωνται μεταξὺ τῶν διὰ συγγενείας ἐξ αἵματος ἢ ἀγχιστείας μέχρι τοῦ δ' βαθμοῦ, ἐκτός ἐὰν δοθῇ συγγνώμη συγγενείας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Περιθάλψεως.



"Αρθρον 15.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Περιθάλψεως δύναται νὰ προβαίνει εἰς τὴν κατάργησιν τῶν περὶ ὧν πρόκειται τμημάτων, δι' ἀποφάσεώς του δημοσιευομένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, εἴτε ὁμοίως νὰ περιέρχονται ταῦτα εἰς τὸν ἀνασυνιστώμενον Πατριωτικὸν Σύνδεσμον τῶν Ἑλληνίδων.

"Αρθρον 16.

Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἀρθροῦ 17 τοῦ νόμου 2151 «περὶ ἐπαγγελματικῶν Σωματείων» τροποποιεῖται, ὅσον ἀφορᾷ τὸν Πατριωτικὸν Σύνδεσμον τῶν Ἑλληνίδων, καὶ δύναται, ἀντὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Περιθάλψεως νὰ παράσχη «συγγνώμην» συγγενείας, ἐν περιπτώσει συγγενείας τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου».

*Περὶ γνωρώσεως τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ παροχῆς συνδρομῆς ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ὑπὲρ τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου κατὰ τῆς φυματιώσεως καὶ τοῦ Θεραπευτηρίου Παραθαλάσσιον Ἀσκληπιεῖον Παίδων», ἔχον οὕτως:*

"Αρθρον μόνον

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ παροχῆς συνδρομῆς ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ὑπὲρ τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου κατὰ τῆς φυματιώσεως καὶ τοῦ Θεραπευτηρίου Παραθαλάσσιον Ἀσκληπιεῖον Παίδων», ἔχον ὡς ἐξῆς:

## ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

## ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσταμεν καὶ διατάτταμεν:

"Αρθρον 1.

Ἀναγράφεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1920 — 1921 τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν πίστωσις δραχ. 60,000, ὡς συνδρομὴ τοῦ Κράτους διὰ τῆς δαπάνης τῆς λειτουργίας τοῦ παρὰ τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου κατὰ τῆς φυματιώσεως ἰδρυθέντος Θεραπευτηρίου, πρὸς περίθαλψιν καὶ θεραπείαν τῶν ἐκ φυματιώσεως τῶν ὁστέων προσβάλλομένων παίδων ὑπὸ τὸν τίτλον «Παραθαλάσσιον Ἀσκληπιεῖον Παίδων, ἔργον λαϊκῆς Γεράνης-βίλλ».

"Αρθρον 2.

Πρὸς ἐξακολουθήσιν καὶ εὐρυτέρᾳ ἐπέκτασιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου κατὰ τῆς φυματιώσεως προτεπιδιωκομένου φιλανθρωπικοῦ σκοποῦ ἀναγράφεται κατ' ἑτος καὶ ἐπὶ τρεῖς συνεχῆ ἔτη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν, πρὸς τῷ ἐν ἀρθρῷ 1, καὶ πίστωσις δραχμῶν πενήτηκοντα χιλιάδων, κατὰβάλλομένη εἰς τὸν εἰρημένον Σύνδεσμον, ὡς χορηγία τοῦ Κράτους, ἐξ ὀλοκλήρου ἢ κατὰ δόσεις.

"Αρθρον 3.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν διακινεῖται νὰ διαθέσῃ ἐν τῷ εἰρημένῳ Θεραπευτηρίῳ μέχρι δέκα κλινῶν πρὸς νοσηλείαν ἐνδῶν παίδων, ἀποστελλομένων παρ' αὐτοῦ.

"Αρθρον 4.

Τὸ παρὶν νομοθετικὸν Διάταγμα, ὑποβληθησόμενον ὑπὸ τὴν κύρωσιν τῆς Συνελεύσεως, ἔλα συνερχομένης, ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καταχωρίσεως αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1920.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Γ. Ράλλης

Τὰ μέλη

Π. Τσαλδάρης, Ν. Καλλογερόπουλος, Θ. Ζαΐμης,  
Δ. Γούναρης, Π. Μαυρομιχάλης, Ι. Δ. Ράλλης».

*Περὶ τροποποιήσεως τῶν ἀρθρῶν 11 καὶ 26 τοῦ νόμου 2461 «περὶ Ἀστυνομίας τῶν πόλεων», ἔχον οὕτως:*

"Αρθρον 1.

Τὸ β' ἐδάφιον τοῦ ἀρθροῦ 11 τοῦ νόμου 2461 «περὶ Ἀστυνομίας τῶν πόλεων» τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς:

«Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκπαιδεύσεως αὐτῶν οἱ δόκιμοι ἀστυνομικοί, διακινούμενοι ὑποχρεωτικῶς ἐν τῇ Σχολῇ, λαμβάνουσιν, οἱ μὲν προοριζόμενοι διὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀτυφύλακος, δραχμὰς 100 μηνιαίως, οἱ δὲ διὰ τὸν ἀρχιφύλακος, 120, καὶ οἱ διὰ τὸν ὑπαστυνόμενον α' καὶ β' τάξεως δραχ. 160, ἄνευ οὐδενὸς ἑτέρου ἐπιδόματος.»

## "Αρθρον 2.

Ο ἐν τῷ ἄρθρῳ 26 πινάξ τριποποιεῖται ὡς ἐξῆς·

| Βαθμοὶ                  | Ἀρχικὸς μισθὸς<br>κατὰ μῆνα | Ἐτησίᾳ αὐξήσις ὑπο-<br>λογιζομένη κατὰ μῆνα |
|-------------------------|-----------------------------|---------------------------------------------|
| Ἀστυνόμος               | δραχ. 250                   | δραχ. 10                                    |
| Ἀρχιφύλαξ               | » 280                       | » 12                                        |
| Υπακτυνόμενος β' τάξεως | » 340                       | » 16                                        |
| » α' »                  | » 400                       | » 25                                        |
| Ἀστυνόμενος β' »        | » 500                       | » 50                                        |
| » α' »                  | » 600                       | » 60                                        |
| Διευθυντὴς β' »         | » 800                       | » 80                                        |
| » α' »                  | » 1000                      | » 90                                        |
| Ἀρχηγός                 | » 1500                      | —                                           |

Μετὰ τὸν πίνακα προστίθεται ἡ κάτωθι παράγραφος·

«Εἰς ἅπαντας τοὺς ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους τῶν πό-  
λεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, παρέχεται  
ἐπίδομα δέκα τοῖς εκατὸν ἐπὶ τοῦ μηνιαίου ἀρχικοῦ  
μισθοῦ.»

Τὸ προτελευταῖον ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τριπο-  
ποιεῖται ὡς ἐξῆς·

«Τὰ εἶδη στολῆς, ἐξαρτύσεως καὶ ὑποδήσεως παρέ-  
χονται δωρεὰν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου πρὸς τοὺς κατωτέρους  
ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑπακτυνόμενου α' τάξεως συμπεριλαμ-  
βανομένου, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς δοκίμους ἀστυνομικοὺς.

Διὰ Β. Δικτάγματος ὁρίζεται ἡ διέκδοσις καὶ ἡ εἰς  
χρῆμα ἀξία τῶν παρεχομένων εἰδῶν.»

Περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν αἰρετῶν δημοτικῶν καὶ  
κοινοτικῶν Ἀρχῶν», ἔχον οὕτως·

## "Αρθρον 1.

Τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ νόμου 814 τῆς 4 Σεπτεμβρίου  
1917, καθὸ ἀντικείμενα εἰς τὸ ἄρθρον 105 τοῦ Συντάγματος,  
λογίζονται ὡς ἄκυρα.

## "Αρθρον 2.

Οἱ διορισμοὶ δημάρχων, δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν συμβούλων  
καὶ διοικητικῶν ἐπιτροπῶν δήμων καὶ κοινοτήτων ἐν ταῖς παλαι-  
αῖς χώραις, οἱ γενόμενοι ὑπὸ ἀντιπροσώπων τῆς «Προσωρινῆς  
Κυβερνήσεως Θεσσαλονίκης», εἴτε κατ' ἄλλον τρόπον, κατὰ τὰ

γεγονότα τοῦ 1916—1917, καὶ ἀναγνωρισθέντες διὰ τῶν ἄρ-  
θρων 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 814, ὡς καὶ οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 3  
τοῦ ἰδίου νόμου γενόμενοι διορισμοὶ διοικητικῶν ἐπιτροπῶν  
κοινοτήτων, ἀκυροῦνται, μὴ θεωρούμενοι τοῦ κύρους τῶν πρά-  
ξεων τῶν ἐν ταῖς εἰρημέναις θέσεσι διορισθέντων.

Οἱ δήμαρχοι, δημαρχικοὶ πάρεδροι, δημοτικοὶ καὶ κοινοτι-  
κοὶ σύμβουλοι, οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΔΝΖ νόμου ἐκλε-  
λεγμένοι καὶ οἵτινες ἐπαύθησαν ὑπὸ ἀντιπροσώπων τῆς «Προ-  
σωρινῆς Κυβερνήσεως Θεσσαλονίκης» ἢ καθηρέθησαν, κατὰ  
τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω γεγονότα τοῦ 1916—1917, ἐπανερχονται εἰς  
τὰς θέσεις αὐτῶν.

## "Αρθρον 3.

Κυροῦται τὸ ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ἐκδο-  
θὲν ἀπὸ 16 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ  
τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν τῆς νήσου Κρήτης», δημοσιευθὲν ἐν  
τῷ ὑπ' ἀριθ. 288 τῆς 17 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἐτρως φύλλῳ  
τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἔχον ὡς ἐξῆς·

## ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

## ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφα-  
σίσαιμεν καὶ διατάσσομεν·

## "Αρθρον μόνον

Τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου 1918 Β. Διατάγμα-  
τος «περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου 1149 τῆς 5 Φεβρουαρίου  
1918 περὶ Γενικῶν Διοικήσεων ἐν ταῖς νέαις Χώρας» ἐφαρ-  
μόζεται καὶ ὡς πρὸς πάσας τὰς δημοτικὰς Ἀρχὰς τῆς νήσου  
Κρήτης.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργῶν ἀνατίθεμεν τὴν  
ἐκτέλεσιν τοῦ Διατάγματος τούτου, ἰσχύοντος ἀπὸ τῆς ἐν τῇ  
Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως αὐτοῦ, ὑποβλη-  
θησομένου δ' εἰς τὴν κύρωσιν τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Δεκεμβρίου 1920.

## ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

## Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Γ. ΠΑΛΛΗΣ

Τὰ Μέλη

Π. Τσαλδάρης, Θ. Ζαΐμης, Ν. Καλογερόπουλος, Π.  
Κ. Μαυρομιχάλης, Δ. Γούναρης, Ι. Δ. Ράλλης.

Περὶ προσωρινῆς ἀπαλλαγῆς ἐκ τῆς στρατιωτικῆς  
ὕπηρεσις τῶν Μουσουλμάνων»,  
(γενεμένης δεκτῆς τροπολογίας τοῦ κ. Π. Σάκη), ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, διαρκούντος τοῦ παρόντος πολέμου, νὰ ἀπαλλάξῃ διὰ διαταγῆς αὐτοῦ τῆς κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα στρατιωτικῆς ὑποχρέωσιν τοῦς Μουσουλμάνους ἀπάντων τῶν διαμερισμάτων ἢ τινων ἐξ αὐτῶν, τοῦς ἀνήκοντας εἰς ὑπηρετούσας κλάσεις ἢ τυχὸν κληθησόμενας καὶ ὑπέχοντες ὑποχρέωσιν στρατευσίμου ἢ ἐφέδρου.

Ἄρθρον 2.

Οἱ οὕτω ἀπαλλασσόμενοι ὑποχρεοῦνται, ἀναλόγως τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεώς των, εἰς τὴν καταβολὴν ἀντιστηκώματος δραχμῶν 300—1000, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 36 τοῦ νόμου περὶ στρατολογίας λειτουργούντος Διαρκoῦς Στρατολογικοῦ Συμβουλίου καὶ οὗτινος τὸ ἐλάχιστον ὄριον, (δραχ. 300), καταβάλλεται μετὰ τῆς αἰτήσεως ἀπαλλαγῆς, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς νομίμου κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀνω Συμβουλίου.

Στοιχεῖα πρὸς διακονισμὸν τοῦ ἀντιστηκώματος χρησιμεύουσι· 1) ὑπεύθυνος δῆλωσις τοῦ αἰτουμένου τὴν ἀπαλλαγὴν του, τῆς εἰς κίνητὰ καὶ ἀκίνητὰ περιουσίας αὐτοῦ· 2) πιστοποιητικὸν τοῦ δημάρχου ἢ προέδρου κοινότητος, καὶ 3) πιστοποιητικὸν τοῦ ἀρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ὑφάρχου, διὰ τοῦς ὑποκειμένους εἰς φορολογίαν συνθετικῆς προσόδου, ἢ τοῦ εἰρηνοδίκου, διὰ τοῦς μὴ ὑποκειμένους εἰς τοιαύτην φορολογίαν.

Ἡ μὴ ἔγκαιρος καταβολὴ τοῦ υπολοίπου ἀντιστηκώματος, καθίστησιν ἄκυρον τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀπαλλαγῆς καὶ ἀποκλείει τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ καταβληθέντος ἀντιστηκώματος.

Ἡ ὡς ἂνω ἀπόφασιν τοῦ Διαρκoῦς Στρατολογικοῦ Συμβουλίου ἐπανέρχεται ἐν ἰσχύϊ μετὰ τὴν καταβολὴν ὀλοκλήρου τοῦ ποσοῦ καὶ ἐπὶ πλέον δραχ. 50 δι' ἑκάστον μῆνα καθυστερήσεως, τῶν τυχόν ἡμερῶν λογιζομένων εἰς ὀλόκληρον μῆνα.

Ἄρθρον 3.

Τὰ ἄνωτέρω ἀντιστηκώματα περιέρχονται εἰς ὄφελος τοῦ Ταμείου Ἑθνικῆς Ἀμύνης, ἐκτὸς τοῦ 1/10, ὅπερ περιέρχεται εἰς ὄφελος τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου τοῦ κατὰ γῆν Στρατοῦ.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ὑπάγονται καὶ οἱ ἔθνη, δι' οἰονδήποτε λόγον ὑπηρετούντες Μουσουλμάνοι, αἱ δὲ δυνάμει τοῦ νόμου 2400 χορηγηθεῖσαι ἀπαλλαγῇ ἢ ἀναβολαὶ εἰς Μουσουλμάνους παραμένουσιν ἰσχυραί, ὑποχρεομένων τῶν ἀνωτέρω

εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ὑφειλομένων δόσεων, ἐκτὸς ἂν προτιμήσωσι τὴν κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀπαλλαγὴν, ὅποτε τὰ καταβληθέντα μέχρι τοῦδε ἀντιστηκώματα δὲν ἐπιστρέφονται, οὔτε συμψηφίζονται εἰς τὰ διὰ τοῦ παρόντος νόμου καθοριζόμενα.

Ἄρθρον 5.

Αἱ αἰτήσεις ἀπαλλαγῆς μετὰ διπλοτύπων καταβολῆς τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν τριακοσίων (300) ὑποβάλλονται μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν καλοῦνται πρὸς κατάταξιν. Οἱ βραδύτερον καὶ μέχρι 2 μηνῶν ὑποβάλλοντες τὰς αἰτήσεις τῶν ὑπόκεινται εἰς καταβολὴν προστίμου ἐκ δραχ. 150 ὑπὲρ τοῦ Δημoσίου. Ὡς ἡμερομηνία τῆς ἐμπροθέσμου ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἀπαλλαγῆς ληφθήσεται ὑπ' ὄψιν ἡ τῆς ἐκδόσεως τῶν διπλοτύπων ὑπὸ τοῦ οἰκείου ταμίου, ἀσχέτως ἂν ἡ αἴτησις ὑποβληθῇ βραδύτερον, ἀλλὰ πάντως οὐχὶ πέρα τοῦ διμήνου, ἀπ' ἧς καλοῦνται πρὸς κατάταξιν.

Ἄρθρον 6.

Οἱ μὴ συμμορφούμενοι πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ὑποχρεοῦνται νὰ προσέλθωσιν ἐμπροθέτως πρὸς κατάταξιν καὶ ἐκπλήρωσιν τῶν στρατιωτικῶν αὐτῶν ὑποχρεώσεων, ἄλλως ὑπόκεινται εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 126, 127 καὶ 130 τοῦ νόμου 425 περὶ στρατολογίας.

Ἄρθρον 7.

Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ὑπάγονται καὶ οἱ Ἰσραηλίται τῆς Μακεδονίας.

Ἄρθρον 8.

Καταργεῖται ὁ νόμος 2400 τῆς 23 Ἰουνίου 1920, ὡς καὶ τὰ ὑπ' ἀριθ. 1550 καὶ 2117 Διατάγματα τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ τότε Ἀρχῶν, ὡς καὶ πᾶσα διάταξις νόμου ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα.

Ἄρθρον 9.

Δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, νὰ παύσῃ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου ὅτεποτε ἤθελε κρίνει τοῦτο σκόπιμον.

Περὶ συμπληρώσεως καὶ ἐξηγητικῆς τοῦ νόμου 1410 «περὶ κατασκευῆς τῆς παραλιακῆς λεωφόρου Παλαιοῦ—Φαλήρου—Βουλιαγμένης», ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Ἡ πρὸς κατασκευὴν τῆς λεωφόρου Παλαιοῦ Φαλήρου—Βουλιαγμένης, τῆς ἐγκριθείσης καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου 1410 τοῦ 1918, ἐνεκα τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν ἐν γένει ἰδιωτικῶν κτησεων πρὸς ἀποζημιώσιν εὐθὺνῃ κατανέμεται κατὰ τὰ ἐφεξῆς ὀριζόμενα·

Προκειμένου περί γηπέδων, περιλαμβανομένων ἐντὸς τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου τοῦ προαστείου Παλαιῦ Φαλήρου καὶ καταλαμβανομένων ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ὁδοῦ, χαρακτηριζομένης ὡς ἐθνικῆς, τὸ ἥμισυ πλάτος ταύτης, ἤτοι ἀπὸ τῆς οἰκοδομικῆς γραμμῆς μέχρι τοῦ ἄξονος τῆς ὁδοῦ, βαρύνει τοὺς μένον-  
τας παροδίους, ἐπὶ τῇ βάσει πράξεων τοῦ νομομηχανικοῦ περὶ ἀναλογισμοῦ ἐκάστω τῶν παροδίων ἀναλόγως τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ προσώπου τῆς ιδιοκτησίας αὐτοῦ, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ, ἤτοι ἀπὸ τοῦ ἄξονος μέχρι τοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν ἐσχάτου ὁρίου τῆς ὁδοῦ, καθὼς καὶ πᾶν ἕτερον τεμάχιον ιδιοκτησίας πέραν τοῦ πλάτους τῆς ὁδοῦ, μέχρι τοῦ αἰγιαλοῦ, βαρύνει τὸ δημόσιον, ἐπὶ τῇ βάσει κτηματολογικοῦ διαγράμματος, ἐμφαι-  
νοντος τὴν ἔκτασιν, τὴν φύσιν καὶ τὸ εἶδος τοῦ κτήματος.

Προκειμένου περί ιδιοκτησιῶν, κειμένων ἐκτὸς τοῦ ἐγκεκρι-  
μένου σχεδίου, ἡ πρὸς ἀποζημιώσιν εὐθύνη βαρύνει τὸ Δημό-  
σιον κατὰ τὰς ἰσχυρούσας διατάξεις περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁδῶν καταλαμβανομένων κτημάτων.

Τῶν ὑπαρχόντων καὶ κατεδαφισομένων πρὸς διάνοξιν τῆς ὁδοῦ, καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν αὐτῆς κτιρίων, ἡ ἀποζημιώσις βα-  
ρύνει πάντοτε τὸ Δημόσιον.

Τὸ ποσοστὸν τῆς συμμετοχῆς τοῦ Δήμου Ἀθηναίων εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καταβληθισμένας ἀποζημιώσεις καὶ γενησομένας ἄλλας δαπάνας, διὰ τὸ ἐντὸς τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου τμήμα, καὶ ὁ τρόπος τῆς εἰς τὸ Δημόσιον ἀποδόσεως αὐτοῦ κανονισθῇσονται δι' εἰδικοῦ νόμου.

#### Ἄρθρον 2.

Συμπεριλαμβανομένων, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, εἰς τὴν παροῦσαν, λόγφ δημοσίας ὠφελείας ἀπαλλοτριώσιν, καὶ τῶν ἀπομενόντων τμημάτων ἐδάφους, τῶν πέραν τῆς ἀνοικομένης ὁδοῦ μέχρι τοῦ αἰγιαλοῦ, ἀπὸ τῆς ἀφετηρίας αὐτῆς μέχρι τοῦ δὺο χιλιομέ-  
τρου, ἡ πραγματοποιήσις τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν τμημάτων τούτων δύναται νὰ γίνη καὶ τμηματικῶς διὰ Β. Διαταγμάτων προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, ἐπὶ τῇ βάσει σχετικοῦ κτηματολογικοῦ διαγράμματος, καθορίζοντος ταῦτα κατ' ἑκτασιν καὶ εἶδος, ἡ δὲ ἀποζημιώσις αὐτῶν κανο-  
νισθῇσεται ὥπως καὶ τῆς ὁδοῦ, ἥς θεωροῦνται ὅτι ἀποτελοῦσιν ἑκτοτε παράρτημα.

#### Ἄρθρον 3.

Ἡ καταβλητέα ἀποζημιώσις εἰς τοὺς ιδιοκτῆτας ὁρίζεται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3 καὶ 4 τοῦ νόμου Γ' 3ΝΑ' τοῦ 1911 καὶ τοῦ περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 103 νόμου, τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν ὄντος ἀρμοδίου νὰ ἀποφαίνηται καὶ μετὰ τὴν τυχόν γενομένην κατάληψιν, ἡ δὲ προθεσμία τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Γ' 3ΝΑ' νόμου

διὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου προσφυγὴν πρὸς ὀριστικὸν κανονισμόν, ἀρχεται διὰ τὸ Δημόσιον ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸ κοινο-  
ποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν.

Ἡ λεωφόρος θεωρεῖται συστάσα, δυνάμει τῆς ἀπὸ 27 Φε-  
βρουαρίου 1917 ὑπ' ἀριθ. 67 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ ἔκτοτε θεωροῦνται ἀπαλλοτριωτέα τὰ κτήματα

#### Ἄρθρον 4.

Ἡ ἀνέγερσις οἰκοδομῶν, ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου Παλαιῦ Φαλήρου μέχρι τοῦ πέμπτου χιλιομέτρου τῆς λεωφόρου, ἐπιτρέπεται ἐφεξῆς ὑπὸ τοὺς κάτωθι περιορι-  
σμούς, πάντοτε δὲ μόνον παρὰ τὴν ἐσωτερικὴν (ἀριστερὰν) πλευρὰν τῆς ὁδοῦ, τῆς παρὰ τὴν πρὸς τὴν θάλασσαν πλευρὰν οἰκοδομήσεως καθισταμένης ἀδυνατοῦ, ἅτε τῶν ἀπομενόντων πρὸς ταύτην τμημάτων θεωρουμένων ὡς συμπεριλαμβανομένων εἰς τὴν ἀπαλλοτριώσιν α') ἡ πρὸς τὴν ὁδὸν πλευρὰ, τοῦ περι-  
κλείοντος τὴν ὅλην περιοχὴν τῆς οἰκοδομῆς περιβολοτοίχου, δέον ν' ἀπέχη ἐν μέτρῳ ἀπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ χείλους τῆς τά-  
φρου β) ἡ κυρία οἰκοδομὴ δέον νὰ ἐκτίκηται εἰς ἀπόστασιν πέντε τοῦλάχιστον μέτρων ἀπὸ τοῦ περιβολοτοίχου, τοῦ ἀπομέ-  
νοντος μεταξὺ τοῦ περιβολοτοίχου καὶ τῆς οἰκίας χώρου χρη-  
σιμοποιομένου ὡς πρασιᾶς γ') ἐλάχιστον ἐμβαδὸν τοῦ οἰκο-  
δομησίου γηπέδου ὁρίζεται 200 τετρ. μέτρα, μὲ μέτωπον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ δέκα, καὶ βάθος ὡδέκα, τοῦλάχιστον μέτρων καὶ δ') ἡ μία οἰκία δέον νὰ ἐκτίκηται εἰς ἀπόστασιν δέκα τοῦ-  
λάχιστον μέτρων ἀπὸ τῆς ἄλλης.

Ἡ ἀνέγερσις οἰκοδομῶν, ἐπὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ πέμπτου χιλιομέ-  
τρου καὶ πέραν τμήματος τῆς λεωφόρου μέχρι τῶν κατὰ τὴν διόδον αὐτῆς συναντωμένων ἐγκεκριμένων σχεδίων συνοικισμῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ τέλους αὐτῶν μέχρι πέρατος τῆς λεωφόρου, ἐπι-  
τρέπεται ἐκατέρωθεν αὐτῆς ἐπὶ μῖζας μόνον σειρᾶς ἐπίσης, κα-  
τόπιν αδείας τοῦ νομομηχανικοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, τη-  
ρουμένων τῶν περιορισμῶν τοῦ ἀνωτέρω ἐδαφίου, ἐξαιρέσει τοῦ ὑπὸ στοιχείῳ γ' ἐλάχιστου ὁρίου ἐμβαδοῦ τοῦ οἰκοδομησίου γηπέδου, ὅπερ ὁρίζεται διὰ τὰ τμήματα ταῦτα 120 τετρ. μέ-  
τρα μὲ πρόσωπον 10 καὶ βάθος 12 μέτρων.

#### Ἄρθρον 5.

Οἱ οἰκοδομοῦντες παρὰ τὴν λεωφόρον Παλαιῦ Φα-  
λήρου-Βουλιαγμένης καὶ ἐκτὸς τῶν ἐγκεκριμένων σχεδίων Παλαιῦ Φαλήρου καὶ τῶν ἐνδιαμέσων συνοικισμῶν ὑπο-  
χρεοῦνται ν' ἀποδώσωσιν εἰς τὸ Δημόσιον τὸ πᾶν, ὅπερ τοῦτο κατέβλεν ἡ ἡ εἰς αὐτοὺς ἢ τοὺς προκείμενους τῶν διὰ τὴν ἀπαλλοτριώσιν τῶν ὑπὸ τῆς κατασκευασθείσης ὁδοῦ καταλη-  
φθέντων μέτρων μέχρι τοῦ ἔξυνος αὐτῆς καὶ ἀναλόγως τοῦ πρὸς τὴν ὁδὸν προσώπου τοῦ οἰκοδομουμένου γηπέδου. Πρὸ

της αποδόσεως της καταβληθείσης αποζημιώσεως, πᾶσα αἴτησις ἀδείας οἰκοδομῆς εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ ὁ νομομηχανικὸς Ἀττικῆς δὲν ὑποχρεοῦται ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν αἴτησιν.

Αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρόντος ἄρθρου κανονισθῶσιν διὰ Β. Διατάγματος.

#### Ἄρθρον 6.

Διὰ πᾶσαν ἐν τῷ μέλλοντι καὶ πέραν τῆς ἐγκριθείσης διὰ τοῦ ἀπὸ 21 Ἀπριλίου ἐ. ἐ. Β. Διατάγματος μελέτης γεννησομένην διαπλάτυνσιν τῆς λεωφόρου καθ' ὅλον τὸ μήκος αὐτῆς, ἐφαρμοσθήσονται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, τῆς τιμῆς τῶν πρὸς τοῦτο ἀπαλλοτριωθησομένων κτημάτων κανονισμένης ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καθορισθείσης τοιαύτης διὰ τὰ ἥδη ἀπαλλοτριωθέντα, ἐφόσον ἡ διαπλάτυνσις ἐγκριθῇ διὰ Β. Διατάγματος ἐντός πενταετίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου.

#### Ἄρθρον 7.

Πρὸς κανονισμόν τῆς καταβλητέας εἰσφοράς, διὰ τὴν ἐκ τῆς κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ ἐπερχομένην ὑπερτίμησιν ἢ προσγενομένην ὠφέλειαν εἰς τὰς παρ' αὐτὴν ἀκινήτους ἰδιοκτησίας, εἰσιν ἐφαρμοστέαι αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ νόμου 2257, ἐξαιρέσει τῶν περιορισμῶν τοῦ ἄρθρου 5 αὐτοῦ, οἵτινες δὲν ἔχουσιν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν.

#### Ἄρθρον 8.

Αἱ κατὰ τὰ λοιπὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος νόμου ἀναγκαῖοι λεπτομέρειαι δύνανται νὰ κανονισθῶσι διὰ Β. Διαταγμάτων.

*Περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ ἀποκαταστάσεως Ἐποίκων καὶ Ἐποικιστικῆς Ὑπηρεσίας νόμων.*

(Ὡς ἐταποποιήθη κατὰ τὴν α' συζήτησιν), ἔχον οὕτως·

#### Ἄρθρον 1.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἐγκαταστάσεως ἀνεπαρκῶς ἐφοδιαζομένων ἐποίκων ὁμογενῶν, δύνανται νὰ γίνηται διὰ λ/σμὸν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καλλιέργεια μερῶν τῶν εἰς αὐτοὺς παραχωρουμένων ἀγρῶν. Ἡ διὰ τὴν καλλιέργειαν δαπάνη, καταλογιζομένη ἀνγκλοικῶς δι' ἐκαστον ἔποικον, διὰ λ/σμὸν τοῦ ὁποίου καὶ ἐγένετο, εἰσπράττεται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου χρεωλυτικῶς κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 16 τοῦ νόμου 320, ὡς συμπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Νόμου 887, ὀριζόμενα.

#### Ἄρθρον 2.

Ἡ διὰ τὴν ὡς ἄνω καλλιέργειαν προμήθειαν μηχανημάτων γίνεται ἀποράσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας καὶ ἄνευ δημοπρασίας, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη προμήθειαν καὶ δαπάνη διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν, δύναται δὲ ὁ αὐτός Ὑπουργός ἄνευ δημοπρασίας νὰ ἀναθέτῃ τὴν καλλιέργειαν ἐργολαβικῶς καὶ εἰς Ἐταιρείας καὶ ἰδιώτας, διευθετούντας τὰ πρὸς τοῦτο μέτρα.

#### Ἄρθρον 3.

Ἡ εἰς ἀνεπαρκῶς ἐφοδιαζομένους ἐποίκους χορηγουμένη κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ νόμου 320 ζωόρκεια, δύναται νὰ παρέχεται καὶ πέραν τοῦ ἐνὸς ἔτους, μέχρι 3 ἐξαμηνίων, ἀποράσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀρμοδίου Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου.

Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 887 ἰσχύει καὶ διὰ τὴν τρίτην ἐξαμηνίαν.

#### Ἄρθρον 4.

Αἱ κατὰ τὴν προσωρινὴν ἐγκατάστασιν τῶν ἐποίκων γινόμενα δαπάνη τοῦ Δημοσίου, ἔνεκα ἀπολύτου ἀνάγκης, ὅταν ἐξῶδα μεταρροῆς καὶ μετακινήσεως, προσωρινῆς στέγας καὶ αὐτῶν ὑπὸ σκηνάς, συντήρησις τῶν κτηνῶν αὐτῶν, πρὸ τῆς εἰς τὰ κτήματα ἐγκαταστάσεώς των, δύνανται νὰ κατὰλογισθῶσιν, ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ, ὡς δαπάνη τοῦ Δημοσίου, τὸ δὲ διὰ τοῦς πρόσφυγας καταλογιστέον μέρος ὀρίζεται, ἀποράσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀρμοδίου Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου.

#### Ἄρθρον 5.

Ἡ ἐπίταξις τῶν πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν ἐποίκων ἀπαιτουμένων κτημάτων ἢ τετημέτων τούτων καὶ ἡ ἐγκατάστασις αὐτῶν ἐν αὐτοῖς γίνεται δι' ἀποράσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, ἅμα τῇ ἐκδόσει τούτης, ἐφαρμοζομένων ἐκ τῶν ὑστέρων τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 1046 προβλεπομένων δικτυώσεων, διὰ τὴν ἐπίταξιν καὶ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως ὑπὸ τῶν δικαιοῦχων.

#### Ἄρθρον 6.

Αἱ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου γενόμενα, σύμφωνα τοῖς ἄρθροις 2 καὶ 4, συμβάσεις καὶ δαπάναι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, εἶναι ἐγκυροί.

Δύνανται διὰ Β. Διατάγματος νὰ μεταβιβάζεται ἡ ἀρμοδιότης τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, ὅταν ἀρᾷ εἰς τὰς ἄνω διατάξεις πρὸς τοὺς Γενικοὺς Διοικητὰς.



## "Άρθρον 7

1. Εἰς τὴν κατὰ τὸ ἐδαφίον 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2488 ἀπαιτούμενον χρόνον πρὶς προαγωγὴν τῶν ἐπιμελητῶν γ' τάξεως τῆς Ἑποικιστικῆς Ὑπηρεσίας προσμετρεῖται, διὰ τοὺς μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 2488 διορισθέντας ἢ δυνάμει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ αὐτοῦ νόμου διαβαθμισθέντας εἰς ἐπιμελητὰς γ' τάξεως τακτικούς καὶ ἐκτάκτους ἐπιστάτας τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἑποικισμοῦ, καὶ ὁ χρόνος τῆς Ὑπηρεσίας αὐτῶν ὡς τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων ἐπιστάτων, διορισθέντων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας ἢ ὑπὸ τῶν Γενικῶν Διοικήσεων.

2. Διὰ τοὺς πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 2488 μονίμους ἐπιστάτας συνοικισμῶν, τοὺς κεκτημένους πρὶν ἢ προσληφθῶσιν ὡς ἐπιστάται τὸν βαθμὸν τοῦ ἐργατοῦ ἢ ἐπιμελητοῦ, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 11 τοῦ ἐδαφίου 5 τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ νόμου 2488.

3. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐδαφίου 17 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2026, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 53 ἐδαφίου 5 τοῦ νόμου 2488, προστίθεται: «ὡς ἐπιστάται δὲ α' τάξεως οἱ ὑπὸ τῶν Γενικῶν Διοικήσεων διορισθέντες ἐκτακτοὶ ἐπιστάται καὶ ἔχοντες πτυχίον κατωτέρων Γεωργικῶν Σχολῶν καὶ διετῇ εὐδίκιμον ὑπηρεσίαν».

4. Τὸ ἐδαφίον 19 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2026, τροποποιήθην διὰ τοῦ ἄρθρου 53 ἐδαφίου 6 τοῦ νόμου 2488, μεταρρυθμίζεται ὡς ἑξῆς: «Ἐκ τῶν ἐκτάκτων ἐπιστάτων, τῶν σήμερον ὕπῃ εἰσόντων, οἱ ἀπόφοιτοι πρακτικῶν Γεωργικῶν Σχολείων καὶ ἔχοντες ἀπολυτήριον Ἑλληνικοῦ Σχολείου, ὡς καὶ διετῇ εὐδίκιμον ὑπηρεσίαν, δύνανται νὰ καταλαβῶσι θέσιν ἐπιμελητοῦ γ' τάξεως, ἐφόσον κριθῶσι κατὰλληλοι, μετὰ δοκιμασίαν γεννησομένην κατὰ τὰ διὰ Β. Διατάγματα κανονισθησόμενα».

5. Ὁ χρόνος εἰς Ἀνωτάτας σχολὰς καὶ Πανεπιστήμια σπουδῶν τῶν γεωπόνων, τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἑποικισμοῦ θεωρεῖται ὡς συντάξιμος χρόνος ὑπηρεσίας.

6. Οἱ ὑποβιβασθέντες ὑπαλλήλοι, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 6 Ἰουλίου 1917 Β. Διατάγματος καὶ νῦν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ἑποικισμοῦ ὕπῃ εἰσόντες τμηματάρχαι α' τάξεως, προάγονται εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν διεθυντοῦ α' τάξεως, ἐφόσον ἔχουν συμπληρώσει ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ ὑπηρεσίαν ἑξαετῇ ἐν ἣ ὑπολογίζονται καὶ τὰ ἔτη, καθ' ἃ διετέλεσαν ἐν ὑποβιβασμῷ.

7. Οἱ ἐν τῇ Διευθύνσει Ἑποικισμοῦ ὑπηρετούντες σήμερον γραμματεῖς ἢ λογισταί, μετὰ τὸν βαθμὸν γραμματέως, προάγονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ εἰσηγητοῦ, ἐφόσον συμπληρώσωσι διετῇ τοῦλάχιστον ὑπηρεσίαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γραμματέως.

## "Άρθρον 8.

Διὰ Β. Διατάγματος, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργοῦ, ἐράπαξ ἐκδιδομένου, δύνανται νὰ κανονισθῇ κατὰ δι' ἄλλον τρόπον ἢ συγγραμμάτων καὶ ἢ λειτουργίᾳ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ νόμου 853, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 1808, Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου.

## "Άρθρον 9.

Ἐπὶ τῶν κρατικῶν Σιδηροδρόμων παρέχονται δικακῇ εἰσιτήρια ἐλευθέρου κυκλοφορίας, εἰς μὲν τοὺς Διευθυντὰς καὶ Προϊσταμένους Γραφείων Ἑποικισμοῦ διὰ τὰς γραμμὰς τῆς περιφέρειας τῶν, εἰς δὲ τοὺς ἐν γένει Ἐπιθεωρητὰς Ἑποικισμοῦ, τοὺς Τμηματάρχας Διευθύνσεως Ἑποικισμοῦ καὶ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ἑποικισμοῦ, ἐφ' ὅλων τῶν γραμμῶν».

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου ΓΣΚ' (3220) περὶ Ταμείων Συντάξεων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας τῶν Σιδηροδρόμων Π. Α. Π. η., ἔχον ὅπως:

## "Άρθρον μόνον.

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου ΓΣΚ' (ἀριθ. 3220) τῆς 19 Ἰουνίου 1907, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 1017 τοῦ 1919 περὶ ταμείων συντάξεων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας τῶν Σιδηροδρόμων Π. Α. Π. τροποποιεῖται ὡς ἀκολουθοῦς:

## "Άρθρον 4.

«Ἐν τῷ ἐγκριθησομένῳ κανονισμῷ, τὰ τῶν ἀπονεμηθησομένων συντάξεων, ὁρισθῶσιν ἐπὶ τῇ τριπλῇ βάσει, τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 καὶ 2 πόρων τῶν ἀναλόγων εἰσφορῶν τῆς Ἑταιρείας καὶ ἐπὶ τῶν μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, κρατήσεων καὶ ἄλλων καταβολῶν τῶν ὑπαλλήλων, τεχνιτῶν καὶ μονίμων ἐργατῶν τῆς Ἑταιρείας.

Διὰ πάντα ὑπαλλήλον, δικαιοῦμενον νὰ συμμετάσχη εἰς τὸ ταμεῖον, αἱ κρατήσεις δὲν δύνανται νὰ ὑπολογισθῶσιν ἐπὶ μισθοῦ ἀνωτέρου τῶν δρχμῶν τετρακοσίων, οὐδ' ἡ ἐκκαθάρισις τῆς συντάξεώς του νὰ γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει κρατήσεων ἀνωτέρων.

Ἀπαται αἱ δικαστικαὶ καὶ διοικητικαὶ πράξεις, αἱ ἀφο-



ρῶσαι εἰς τὴν ἐνέργειαν μετόχων τοῦ Ταμείου Συντάξεων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας τῶν Σιδηροδρόμων Πειραιῶς - Ἀθηνῶν-Πελοποννήσου ἢ τῶν συγγενῶν αὐτῶν, δικαιουμένων εἰς σύνταξιν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ αὐτοῦ, πρὸς κτήσιν τῶν ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου δικαιωμάτων αὐτῶν ἢ πρὸς λήψιν τῆς ἀπονεμηθείσης συντάξεως, συντάσσονται ἐφ' ἀπλοῦ χάριτος. ἀπαλλασσόμενοι ἐπίσης καὶ τῶν δικαστικῶν τελῶν. Ὁμοίως, καὶ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 123 τοῦ λογιστικοῦ νόμου περὶ ἐπιτροπικῶν, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰ ἐπιτροπικά τῶν συνταξιούχων «Ταμείου Συντάξεως προσωπικοῦ Ἑταιρείας Σ.Π.Α.Π.».

Διὰ τοῦ Β. Διατάγματος, δι' οὗ ἐγκριθήσεται ὁ κανονισμὸς Ταμείου Συντάξεων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας τῶν Σιδηροδρόμων Πειραιῶς - Ἀθηνῶν-Πελοποννήσου, δύναται νὰ ἀνατεθῇ εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἢ ἐκτέλεισις τῶν καθυκόντων μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἀποτελοῦντος νομικὸν πρόσωπον.

Περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐδαφίου γ' τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ νόμου 462 «περὶ προσλήψεως μηχανικῶν, ὑπομηχανικῶν κλπ. διὰ τὰ κτίρια καὶ τεχνικά ἐν γένει ἔργα τοῦ Στρατοῦ», ἔχον οὕτως:

#### Ἄρθρον 1.

Τὸ ἐδάφιν γ' τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ νόμου 462 ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐξῆς:

«γ') Οἱ μηχανικοὶ ὑπάλληλοι τῶν Δημοσίων Ἑργῶν τῶν Ὑπουργείων Συγκοινωνίας καὶ Γεωργίας, πρὸς οὓς ἐξομοιοῦνται καὶ οἱ ὁμοίόμοιχοι τῶν ἀρχιτέκτονες τῶν αὐτῶν Ὑπουργείων.

Οὗτοι, καλούμενοι εἰς τὴν ἐνέργειαν ἐν τῇ στρατῷ ὑπηρεσίᾳ, καὶ μόνον ἐφόσον διακριθῇ αὕτη, ὡς ἐφ' ἑδρῶν τοῦ Σώματος τῶν Στρατιωτικῶν Μηχανικῶν καὶ Ὑπομηχανικῶν, τάσσονται εἰς τάξεις ἀντιστοιχούσας ὡς ἐξῆς:

Ὑπομηχανικοὶ καὶ δοκιμοὶ μηχανικοὶ, ὡς ὑπομηχανικοὶ. Μηχανικοὶ Α'. καὶ Β. τάξεως, ὡς μηχανικοὶ Γ' τάξεως.

Νομομηχανικοὶ Α'. καὶ Β'. τάξεως, ὡς μηχανικοὶ Β' τάξεως.

Ἐπιθεωρηταί, ὡς μηχανικοὶ Α'. τάξεως.

Οἱ κατὰ τὰς προηγουμένης παραγράφου τοῦ ἐδαφίου τούτου ὀνομαζόμενοι ἑφ' ἑδρῶν στρατιωτικοὶ μηχανικοὶ καὶ ὑπομηχανικοὶ, ἀποβάλλουσι τὴν ἰδιότητά ταύτην καὶ ἐπανέρχονται

εἰς τὴν προτέρην αὐτῶν στρατολογικὴν κατάστασιν, εὐθὺς ὡς παύσωσιν ὄντες ὑπάλληλοι τῶν Ὑπουργείων τούτων.

Τῆς διατάξεως ταύτης ἐξαίρουνται οἱ συμπληρῶντες τὴν πρὸς σύνταξιν χρόνον ὑπηρεσίας τοιούτοι.

Δὲν ὀνομαζόμενοι ἑφ' ἑδρῶν στρατιωτικοὶ μηχανικοὶ καὶ ὑπομηχανικοὶ, οἱ μὴ ἐκπληρώσαντες προηγουμένως τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ στρατολογικοῦ νόμου στρατιωτικὴν αὐτῶν θητείαν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω, οἱ ἀποκτήσαντες τὴν βαθμὴν τοῦ μαχίμου ἐφ' ἑδρῶν ἀξιωματικοῦ τοῦ μηχανικοῦ, δύνανται τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ στελέχους ἐφ' ἑδρῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἐφ' ἑδρῶν στρατιωτικῶν ὑπαλλήλων, καλούμενοι ὑπὸ τὰ ὅπλα, χρησιμοποιοῦνται ὡς μαχίμοι ἑφ' ἑδρῶν ἀξιωματικοῦ τοῦ μηχανικοῦ μετὰ τὴν βαθμὴν, ὃν ἀπέκτησαν ἐν τῇ ἐφ' ἑδρῇ.

Τὸ προσωπικὸν ὁμοίως τῆς Διευθύνσεως τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, περὶ οὗ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 325 νόμου «περὶ μέτρων ἐξασφαλίσεως τῶν εἰς τὸ Κράτος ἀναγκασιούσων μεταφορῶν καὶ τῆς δημοσίας τάξεως» τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1914, καταντάσεται ἀμέσως εἰς τὸ Σῶμα τῶν μαχίμων ἐφ' ἑδρῶν ἀξιωματικῶν τοῦ μηχανικοῦ ὑπὸ τοὺς ἐξῆς βαθμοὺς, εἴτε κέκτηνται τὴν βαθμὴν τοῦ μαχίμου ἐφ' ἑδρῶν ἀξιωματικοῦ, εἴτε μὴ. Οἱ

Ὑπομηχανικοὶ, ὡς ἀνθυπασπισταί.

Μηχανικοὶ Γ'. τάξεως, ὡς ἀνθυπολοχαγοί.

Μηχανικοὶ Α'. καὶ Β'. ὡς ὑπολοχαγοί.

Νομομηχανικοὶ Α'. καὶ Β'. τάξεως, ὡς λοχαγοί.

Ἐπιθεωρηταί, ὡς ταγματάρχαι.

Μηχανοεργαὶ καὶ ἡλεκτρολόγοι, ἐπὶ βαθμῷ μηχανικοῦ, ὡς ὑπολοχαγοί.

Καὶ οἱ ἐπὶ βαθμῷ νομομηχανικοῦ Α. καὶ Β'. τάξεως, ὡς λοχαγοί.

Αἱ διατάξεις τῆς 3ης καὶ 5ης παραγράφου τοῦ παρόντος ἐδαφίου ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν προσωπικὴν τῆς Διευθύνσεως τῶν Σιδηροδρόμων.

Τὴν προαγωγὴν ἐν τῇ πολιτικῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Διευθύνσεως τῶν Σιδηροδρόμων συνακολουθεῖ καὶ ἡ ἐν τῷ Σῶματι τῶν ἐφ' ἑδρῶν ἀξιωματικῶν τοιούτων.

Πάντες οἱ διὰ τοῦ παρόντος ἐδαφίου ἑφ' ἑδρῶν ἀξιωματικοὶ, καλούμενοι ὑπὸ τὰ ὅπλα, δύνανται νὰ ἐξαγκτήσωσι διοίκησιν μόνον ἐπὶ τοῦ Στρατιωτικοῦ καὶ τοῦ Πολιτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐξυπηρετοῦντος ὁπωσδήποτε τοὺς Σιδη-

ροδρόμους, τεθέντος δὲ ὑπὸ τῆς διαταγῆς κινήτων κατόπι διαταγῆς τῆς ἀνωτέρας διοικήσεως.

Ἡ διάταξις τῆς 5ης παραγράφου τοῦ παρόντος ἐδαφίουδὲν ἐφαρμόζεται ὡς πρὸς τοὺς κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου ὑπηρετοῦντας ἐν τοῖς Ὑπουργείοις τῆς Συγκοινωνίας καὶ Γεωργίας ὑπαλλήλους τῶν Δημοσίων ἔργων, καθόσον οὗτοι δὲν ἐξεπλήρωσαν τὴν στρατιωτικὴν κινήτων ὑποχρέωσιν, ἐνεκὰ ἀποδεδειγμένων Κρατικῶν ἀναγκῶν. Οὗτοι δύνανται νὰ ὀνομασθῶσιν ἐφεδρὶ στρατιωτικοὶ μηχανικοὶ ὑπὸ τοὺς λοιποὺς ὅρους τοῦ ἀνωτέρω ἐδαφίου.

#### Ἄρθρον 2.

Πᾶσα προγενεστέρᾳ διάταξις, ἀντικειμένη εἰς τὴν παρόντα νόμον, καταργεῖται, ἡ ἰσχύς δ' αὐτοῦ ἄρχει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Περὶ κανονισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν προαγομένων μελῶν τῆς Ν. Βρετανικῆς Ἀποστολῆς, ἔχον οὕτως·

#### Ἄρθρον μόνον.

Οἱ τῆς Βρετανικῆς Ν. Ἀποστολῆς ἀξιωματικοί, προαγόμενοι εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Β. Ναυτικόν, ἀδιαφόρως ἀν προσβιβάσθησαν ἢ οὐ εἰς τὸ Βρετανικὸν Ναυτικόν, ἀπολαμβάνουσι τὰς ὑπὸ τῆς ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1919 συμβάσεως, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἀπὸ 5 Ὀκτωβρίου 1919 Β. Διατάγματος, ὀριζομένου ἐτησίως ἀποδοχὰς τοῦ ἀντιστοίχου βαθμοῦ εἰς ὃν προήχθησαν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Β. Ναυτικῷ.

Περὶ ἀπαλλοτριώσεως κτημάτων πρὸς ἰδρυεῖν μονίμων ἀσπαραγμικῶν νεκροταφείων, ἔχον οὕτως·

#### Ἄρθρον 1.

Ἀπαλλοτριούνται ἀναγκαστικῶς τὰ ἀνὰ τὸ Κράτος κτήματα, ἅτινα ἐκίστη τῶν Κυβερνήσεων, Ἀγγλίας, Γαλλίας, Ἰταλίας καὶ Σερβίας, ἐχρησιμοποίησεν ἢ προτίθεται νὰ χρησιμοποιήσῃ ὡς μόνιμα νεκροταφεῖα τῶν ἐν Ἑλλάδι πεσόντων κατὰ τὸν πόλεμον, Ἀγγλῶν, Γάλλων, Ἰταλῶν καὶ Σέρβων στρατιωτῶν.

#### Ἄρθρον 2.

Ἡ ἀπαλλοτριώσις ἀπορραϊζεται μετὰ προηγουμένην ἐξέτασιν τῶν κτημάτων περὶ τῆς κατὰλλελεμένης αὐτῶν διὰ τὴν εἰρημένον σκοπὸν.

#### Ἄρθρον 3.

Κατὰ τὸν κανονισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἐν τῇ ἀπαλλοτριώσει ταύτῃ, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν άρθρων 2, 3 καὶ 4 τοῦ νόμου ΓΝΑ (ἀριθ. 3951) τοῦ 1911 «περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως οἰκονόμου πρὸς ἀνάγκην μεγάλου δικαστηρίου Τριπόλεως».

#### Ἄρθρον 4.

Ἡ δαπάνη διὰ τὴν κατεβλητέαν ἀποζημίωσιν διὰ τὰς ἀπαλλοτριώσεις ταύτας ἀναγράφεται ἐν τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐπιτελικῶν Ὑπουργείων.

Περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ άρθρου 7 τοῦ νόμου 2612 περὶ Συνδικάτου Τραπεζῶν, ἔχον οὕτως·

#### Ἄρθρον μόνον.

Δάνεια συναφθέντα ἐπὶ ἐνεχέρῳ συναλλάγματι ὑπὸ τὰς κάτωθι συνθήκας, δύνανται νὰ ἐκκαθαρισθῶσιν ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ὑπὸ τὸν ἐλεγχον τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συνδικάτου τῶν Τραπεζῶν, θαναμένης νὰ παράσχῃ καὶ νέαν παράτασιν ἐν ἀνάγκῃ.

1) Κατ' ἀνάγκην, λόγῳ δυσχερείων τῶν μετὰ τῆς Ρωσικῆς συναλλαγῶν.

2) Λόγῳ τῆς οικονομικῆς καταστάσεως ἐν ᾗ εὐρέθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πρόσωπα μὴ ἐμπορευόμενα, ἰδίως πρόσφυγες.

3) Λόγῳ μείζονος ἀσφαλείας ἢ ἐξήτησαν πολλὰ Τράπεζαι, ὅπως καλύψωσι δάνειά των, συνωμολογημένα ἐξ ἄλλης κίσεως, ἰδίᾳ πρὸς αὐξήσιν περιθωρίων δανείων ἐπὶ ἐμπορευμάτων.

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Περὶ νεώσεως ἀιμοπολικῶν συμβάσεων, διομολογηθειῶν μετὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργείου καὶ δέκα ἐπὶ ἀιμοπολικῶν Ἐταιρειῶν, ἔχον οὕτως·

1) Τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Πανδώρα».

2) Τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Λίμνη».

3) Τῆς «Πανευβοικῆς ἀτμοπλοίας».

4) Τῆς «Θηρακικῆς ἀτμοπλοίας».

5) Τῆς «Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Θαλασσίων Ἐπιχειρήσεων».

6) Τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Αἴγινα».

7) Τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Ἑλλήσποντος».

8) Τῆς Ἑλληνικῆς ἀτμοπλοίας ἀδελφῶν Κ. Χατζηκωνσταντῆ.

9) Τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Νίκη».

10) Τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Καφρέυς».

11) Τῆς Κρητικῆς ἀτμοπλοίας Π. Δαμουλάκη.

12) Τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Ποσειδών».

13) Τῆς Ἡπειρωτικῆς ἀτμοπλοίας.

14) » Κορινθιακῆς ἀτμοπλοίας.

15) » Ναυτικῆς Ἑταιρείας Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμανώλη.

16) τῆς ἀτμοπλοίας «Ἰθάκη».

17) » Κυμαϊκῆς ἀτμοπλοίας.

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦνται αἱ κάτωθι ἀτμοπλοϊκαὶ συμβάσεις, ὧν τὸ καίμενον ἔχει ὡς ἑπεται·

1) Ἡ τὴν 7ην Ἰουνίου 1916 διαμορφωθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Κωνσταντίνου Δ. Τσεμπέλη, ἰδιοκτήτου τοῦ ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Πανδώρα».

2) Ἡ τὴν 30ην Ἰουνίου 1916 διαμορφωθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Ν. Σταματιάδου, πληρεξουσίου τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Λίμνη».

3) Ἡ τὴν 21ην Ἰουλίου 1916 διαμορφωθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Ζάχου, Διευθυντοῦ τῆς Πανευβοϊκῆς ἀτμοπλοίας.

4) Ἡ τὴν 4ην Ὀκτωβρίου 1916 διαμορφωθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς

Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Π. Νομικοῦ, ἰδιοκτήτου τῆς Θηραϊκῆς ἀτμοπλοίας.

5) Ἡ τὴν 13ην Δεκεμβρίου 1916 διαμορφωθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Ἀντωνίου Παληοῦ, Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἑταιρείας Θαλασσίων Ἐπιχειρήσεων.

6) Ἡ τὴν 22ην Δεκεμβρίου 1916 διαμορφωθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Μιχ. Γκίκια, συνιδιοκτήτου τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Αἴγινα».

7) Ἡ τὴν 22ην Δεκεμβρίου 1916 διαμορφωθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Φίλ. Καβουρίδου, συνιδιοκτήτου τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Ἑλλήσποντος».

8) Ἡ τὴν 12ην Νοεμβρίου 1919 διαμορφωθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Ἐλευθ. Χατζηκωνσταντῆ, Διευθυντοῦ τῆς ἐλληνικῆς ἀτμοπλοίας ἀδελφῶν Κ. Χατζηκωνσταντῆ.

9) Ἡ τὴν 15ην Νοεμβρίου 1919 διαμορφωθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Σπυρίδωνος Ν. Χατζῆ, συνιδιοκτήτου τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Νίκη».

10) Ἡ τὴν 20ην Μαρτίου 1920 διαμορφωθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Κ. Βογιατζίδη, πληρεξουσίου τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Καφρέυς».

11) Ἡ τὴν 20ην Μαρτίου 1920 διαμορφωθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Παύλου Δαμουλάκη, Διευθυντοῦ τῆς Κρητικῆς ἀτμοπλοίας.

12) Ἡ τὴν 22 Ἰουνίου 1920 διαμορφωθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Ν. Τσαλαπάτα, συνιδιοκτήτου τοῦ ἀτμοπλοίου «Ποσειδών».

13) 'Η τὴν 18ην Αὐγούστου 1920 διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. 'Ηλ. Βλασσόπουλου, διαχειριστοῦ τῆς Ἡπειρωτικῆς ἀτμοπλοίας.

14) 'Η τὴν 23 Μαρτίου 1921 διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Δ. Μυρίντζου, συνιδιοκτῆτος τῆς Κορινθιακῆς ἀτμοπλοίας.

15) 'Η τὴν 23 Μαρτίου 1921 διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Ν. Τσαλαπάτα, Διευθυντοῦ τῆς Ναυτικῆς Ἑταιρείας «Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμανώλη».

16) 'Η τὴν 28 Μαρτίου 1921 διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Ἐκτωρος Κ. Δρακοῦλη, πληρεξουσίου τῶν συνιδιοκτητῶν τῆς ἀτμοπλοίας «Ιθάκη».

17) 'Η τὴν 28 Ἀπριλίου 1921 διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κ. Αθ. Ι. Ρούσσου, πληρεξουσίου τῶν συνιδιοκτητῶν τοῦ ἀτμοπλοίου «Παναχία».

## ΣΥΜΒΑΣΙΣ

διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ τοῦ ιδιοκτῆτου τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Πανδώρα».

Ὁ κ. Λουκᾶς Σιδηρᾶς, Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων, Τηλεγράφων καὶ Τηλεφώνων, ἐνεργῶν τῇ ἐντολῇ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ ὁ κ. Κων. Δ. Τσεμπελῆς, ιδιοκτῆτης τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Πανδώρα», συνεφώνησαν τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα.

### Ἄρθρον 1.

Ὁ ιδιοκτῆτης τοῦ ἀτμοπλοίου «Πανδώρα» καταρτίζει ὅπως ᾔθελε κρίνει προσφορώτερον, τὰ δρομολόγια αὐτοῦ, ἀλλ' ὑποχρεοῦται ὅπως εἰδοποιῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ὁκτὼ τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὶν τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

### Ἄρθρον 2.

Ὁ ιδιοκτῆτης τοῦ ἀτμοπλοίου «Πανδώρα» ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν.

α') Νὰ μεταφέρει δωρεὰν διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου αὐτοῦ εἰς

ὅλα τὰ μέρη, εἰς ἃ τοῦτο προσορμίζεται, τοὺς περιέχοντας τὴν ἐλληνικὴν ἀλληλογραφίαν φακέλλους ἢ σάκκους καὶ ταχυδρομικὰ δέματα ἐν κιβωτίοις ἢ μεμονωμένα, ἅτινα πάντα θέλουσι παραδίδεσθαι εἰς τὰ Πρακτορεῖα αὐτοῦ, εἴτε ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ταχυδρομικῶν γραφεῖων, εἴτε ὑπὸ ξένων τοιούτων, διὰ ν' ἀποσταλῶσιν, εἴτε εἰς γραφεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἴτε εἰς ξένα ταχυδρομικὰ γραφεῖα.

β') Τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου, τὸ χαρτόσημον καὶ γραμματόσημον, τὸ σιγαρόχαρτον καὶ τὰς ταινίας τοῦ καπνοῦ καὶ ἐν γένει πάσας τὰς χρηματικὰς ἀξίας, τὰς παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ταμίας ἀποστελλομένας ἢ, τἀνάπαλιν, τὰς παρὰ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὸν ταμῖν τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, τὸν κεντρικὸν ταμῖν καὶ τὴν Ἑταιρείαν τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεγγύων προσόδων ἀποστελλομένας.

Ἡ παράδοσις καὶ ἡ παραλαβὴ τῆς ἀλληλογραφίας τῶν δερμάτων καὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων ἐνεργεῖται εἰς τὰ ταχυδρομικὰ μὲν γραφεῖα, ἐπὶ ἀποδείξει καὶ διαπάνῃ τοῦ ιδιοκτῆτου, ἂν τὸ βάρος αὐτῶν εἶναι δυνάτῃ νὰ μετενεχθῇ δι' ἐνὸς μόνον προσώπου, εἰς τὰ πρακτορεῖα δέ, ἂν τὸ βάρος αὐτῶν ἀπαιτῇ τὴν χρῆσιν καὶ ἐτέρων μεταφορικῶν μέσων.

Ἄπαντα τὰ ὑλικά τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται δωρεάν, πλὴν τῶν τηλεγραφικῶν στύλων, διὰ τὴν μεταφορὰν ἐκάστου τῶν ὑποίων ὀρίζονται ὡς ἀνώτατος ὅρος ναύλου λεπτὰ ἐξήκοντα.

Τὰ ὑλικά τῆς λοιπῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μεταφέρονται ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο/ο.

Προσέτι ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐπιτρέπη νὰ ταξειδεύωσι δωρεάν καὶ ἐν πρώτῃ θέσει, οἱ βουλευταὶ καὶ οἱ δι' ὑπηρεσίαν ἀποστελλόμενοι ταχυδρομικοὶ καὶ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι ἐν πάσαις ταῖς γραμμαῖς, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικούς, τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ, κινουμένους λόγῳ ὑπηρεσίας, καὶ τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν καὶ τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων, ὑποχρεοῦται νὰ ἐκδίδῃ εἰσιτήρια ἐπὶ ἐκπτώσει 60 ο/ο ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου ἢ ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ 1) 3 ἐπὶ τοῦ ναύλου ἐκ τοῦ συναγωνισμοῦ.

### Ἄρθρον 3.

Ὁ ιδιοκτῆτης τοῦ ἀτμοπλοίου «Πανδώρα» ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαθραίας μεταφορᾶς ταχυδρομικῆς ἀλληλογραφίας καπνοῦ, σιγαροχάρτου καὶ ἄλλων εἰδῶν τῆς Ἑταιρείας τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεγγύων προσόδων, ἐκ λαθρεμπορίας προσερχομένων,

εὐθύνεται δὲ διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν ἀλληλουγραφίας, ταχυδρομικῶν δεμάτων, ἢ οἰουδὴποτε ἄλλου ἀντικειμένου, ὑποβάλλουσιν τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημιώσεις ἢ ζημίας καὶ προσερχομένην ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ ἀτμοπλοίου «Πανδώρα» παρέχονται ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον παρ' αὐτοῦ προσφερομένας ὑπηρεσίας·

α') Ἀπαλλαγὴ τῶν δυνάμει τοῦ νόμου ΒΣΜΔ' τοῦ ἔτους 1894 εἰσπραττομένων τελῶν διελεύσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου.

β') Διαμοιβὴ ἐτησίως δωρεάν 150 τηλεγραφημάτων, ὧν τὸ κείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 15 λέξεις, ἀφορῶν εἰς τὴν καθαρῶς ὑπηρεσίαν τοῦ ἀτμοπλοίου αὐτοῦ, καὶ

γ') Πληρωμὴ 20 λεπτῶν κατὰ χρηματὸδεμα κατὰ δέσμη ἢ κιβώτιον, περιέχον ἀξίας καὶ κατὰ κιβώτιον, ἢ σάκκον περιέχοντα ταχυδρομικὰ δέματα, πρὸς ἀποζημιώσιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου ὑφισταμένης δαπάνης διὰ τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν αὐτῶν.

Τὰ μεμονωμένως ἀποσπελλόμενα ταχυδρομικὰ δέματα ἐξαίρουνται τῆς ἀνωτέρω πληρωμῆς.

Ἄρθρον 5.

Αἱ ὑποχρεώσεις, εἰς ἃς ὑπόκειται, καὶ τὰ δικαιώματα, ὧν ἀπολαύει διὰ τὸ ἀτμόπλοιον αὐτοῦ ὁ ἰδιοκτήτης, δυνάμει τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως, εἰσιν ἐντελῶς ἄσχετοι πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας ἐπιβάλλουσι, καὶ πρὸς τὰ δικαιώματα, ἅτινα παρέχουσιν εἰς πᾶν ἀτμόπλοιον αἱ καθόλου διατάξεις τῶν τε νόμων ΓΦΕ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1909 «περὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας», καὶ ΓΦΚΒ' τῆς 7 Ἰανουαρίου 1910 «περὶ ἐλευθεροκοινωνίας τῶν πλοίων καὶ τῶν ὑπὲρ αὐτῶν καταβαλλομένων ὑγειονομικῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν τῶν νόμων τούτων Β. Διαταγμάτων», τοῦ μὲν τῆς 13 Ἰανουαρίου 1910, τοῦ δὲ τῆς 27 Φεβρουαρίου 1910.

Ἄρθρον 6.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, αἱ τελωνιακαὶ, λιμενικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ Ἀρχαὶ ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρον 7.

Ἐν περιπτώσει παραλείψεως ὅρου τινὸς τῆς παρούσης συμβάσεως, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ ἀτμοπλοίου «Πανδώρα» πρόστιμον μέχρι δραχμῶν 100.

Ἄρθρον 8.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐπιφυλασσομένης τῆς κυρώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἄρξεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑπογραφῆς αὐτῆς ὑπὸ τῶν δύο συμβαλλομένων μερῶν καὶ παραταθῆσεται ἐπὶ ἓν ἔτος.

Τούτου δὲ παρελθόντος, θέλει ἐξακολουθῆ ἰσχύουσα ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, μέχρις οὗ τὸ ἓν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναγγεῖλῃ πρὸς τὸ ἕτερον, ἐξ ἡμέρας πρότερον, τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ὅπως παύσῃ ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀτμοπλοίου «Πανδώρα» ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ καταβληθῆσάμενα αὐτῷ πρὸς καὶ νὰ καταβάλῃ τὰ τέλη τῶν τηλεγραφημάτων, ὡς καὶ τὰ τῆς διαβάσεως διὰ τοῦ Εὐρίπου, συμψηφισμένων τῶν ἀνηκόντων αὐτῷ δικαιωμάτων ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει ὑπηρεσιῶν, μὴ ὀριζομένων ἐν τῷ νόμῳ ΓΦΕ' «περὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας».

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν πρωτότυπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουνίου 1916.

Ὁ Διευθυντὴς τῶν Ταχ. Τηλ. καὶ Τηλεφώνων  
Α. Σιδηρᾶς

Ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀτμοπλοίου  
«Πανδώρα»  
Κ. Δ. Τ σ ε μ π ε λ ῆ ς

## ΣΥΜΒΑΣΙΣ

διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ἐπὶ ἑλληνικῇ σημαίαν ἀτμοπλοίου «Αἴμνη».

Ὁ κ. Α. Σιδηρᾶς, Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων, Τηλεγράφων καὶ Τηλεφώνων, ἐνεργῶν τῇ ἐντολῇ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ ὁ κ. Νικόλαος Σταματιάδης, πληρεξούσιος τῶν κ. κ. Κωνστ. Ε. Βρυσιώτη καὶ Κων. Γαμβέτα, ἰδιοκτητῶν τοῦ ἐπὶ ἑλληνικῇ σημαίαν ἀτμοπλοίου «Αἴμνη», συνεφώνησαν τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα·

Ἄρθρον 1.

Οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ ἀτμοπλοίου «Αἴμνη» καταρτίζουσιν, ὅπως ᾔθελον κρίνει προσφορώτερον, τὰ δρομολόγια αὐτοῦ, ἀλλ' ὑποχρεοῦνται ὅπως εἰδοποιῶσι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ὀκτὼ τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.



## "Αρθρον 2.

Οἱ ιδιοκτῆται τοῦ ἀτμοπλοίου «Λίμνη» ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν·

α') Νὰ μεταφέρωσι δωρεὰν διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου αὐτῶν εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἐνθα τοῦτο προσορμίζεται, τοὺς περιέχοντας τὴν ἑλληνικὴν ἀλληλογραφίαν φακέλλους ἢ σάκκους καὶ ταχυδρομικὰ δέματα ἐν κιβωτίοις ἢ μεμονωμένα, ἅτινα πάντα θέλουσι παραδίδεσθαι εἰς τὰ πρακτορεῖα αὐτῶν, εἴτε ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ταχυδρομικῶν γραφείων, εἴτε ὑπὸ ξένων τοιούτων διὰ τὴν ἀποσταλῶσιν, εἴτε εἰς γραφεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἴτε εἰς ξένα ταχυδρομικὰ γραφεῖα.

β') Τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου, τὸ χαρτόσημον καὶ γραμματόσημον, τὸ σιγαρόχαρτον καὶ τὰς ταινίας τοῦ καπνοῦ καὶ ἐν γένει πάσας τὰς χρηματικὰς ἀξίας, τὰς παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ταμίας ἀποστελλομένας ἢ, ἀνάπαλιν, τὰς παρὰ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὸν ταμὴν τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, τὸν κεντρικὸν ταμὴν καὶ τὴν Ἑταιρείαν τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεργύων προσόδων ἀποστελλομένας.

Ἡ παράδοσις καὶ ἡ παραλαβὴ τῆς ἀλληλογραφίας, τῶν δεμάτων καὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων, ἐνεργεῖται, εἰς τὰ ταχυδρομικὰ μὲν γραφεῖα, ἐπὶ ἀποδείξει καὶ δαπάνῃ τῶν ιδιοκτητῶν, ἂν τὸ βάρος αὐτῶν εἶναι δυνατόν νὰ μετενεχθῇ δι' ἐνὸς μόνον προσώπου, εἰς τὰ πρακτορεῖα δὲ, ἂν τὸ βάρος αὐτῶν ἀπαιτῇ τὴν χρῆσιν καὶ ἐτέρων μεταφορικῶν μέσων.

"Απαντα τὰ ὑλικά τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται δωρεὰν, πλὴν τῶν τηλεγραφικῶν στύλων, διὰ τὴν μεταφορὰν ἐκάστου τῶν ὑποίων ὀρίζονται ὡς ἀνώτατος ὅρος ναύλου λεπτὰ ἐξήκοντα.

Τὰ ὑλικά τῆς λοιπῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο/ο.

Προσέτι ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐπιτρέπωσι νὰ ταξειδεύωσι δωρεὰν καὶ ἐν πρώτῃ θέσει οἱ βουλευταὶ καὶ οἱ δι' ὑπηρεσίαν ἀποστελλόμενοι ταχυδρομικοὶ καὶ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι ἐν πάσαις ταῖς γραμμαῖς, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικοὺς τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ, κινουμένους λόγῳ ὑπηρεσίας, καὶ τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν καὶ τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκδίδωσιν εἰσιτήρια ἐπὶ ἐκπτώσει 60 ο/ο ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου ἢ ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ 1/3 ἐπὶ τοῦ ναύλου τοῦ ἐκ συναγωνισμοῦ.

## "Αρθρον 3.

Οἱ ιδιοκτῆται τοῦ ἀτμοπλοίου «Λίμνη» ὑποχρεοῦνται

νὰ λαμβάνωσι τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαθραίας μεταφορᾶς ταχυδρομικῆς ἀλληλογραφίας, καπνοῦ, σιγαροχάρτου καὶ ἄλλων εἰδῶν τῆς Ἑταιρείας τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεργύων προσόδων ἐκ λαθρεμπορίας πρὸς τοὺς ἐν τῇ Ἑλλάδι ταχυδρομικῶν δεμάτων ἢ οἰουδήποτε ἄλλου ἀντικειμένου, ὑποβάλλουσιν τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημιώσεις ἢ ζημίας καὶ προσερχομένην ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν.

## "Αρθρον 4.

Εἰς τοὺς ιδιοκτῆτας τοῦ ἀτμοπλοίου «Λίμνη» παρέχονται ὡς ἀντάλλαγμα, διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον παρ' αὐτῶν προσφερομένας ὑπηρεσίας·

α') Ἀπαλλαγὴ τῶν δυνάμει τοῦ νόμου ΒΣΜΔ' τοῦ ἔτους 1894 εἰσπραττομένων τελῶν διελεύσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου.

β') Διαμοιβὴ ἐτησίως δωρεὰν ἐκτὸν πεντήκοντα τηλεγραφημάτων, ὧν τὸ κείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 15 λέξεις, ἀφορῶν εἰς τὴν καθαρῶς ὑπηρεσίαν τοῦ ἀτμοπλοίου αὐτῶν, καὶ

γ') Πληρωμὴ εἴκοσι λεπτῶν κατὰ χρηματόδεμα, κατὰ δέσμη ἢ κιβώτιον περιέχον ἀξίας καὶ κατὰ κιβώτιον ἢ σάκκον περιέχοντα ταχυδρομικὰ δέματα πρὸς ἀποζημιώσιν τῆς ὑπὸ τῶν ιδιοκτητῶν ὑφισταμένης δαπάνης διὰ τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν αὐτῶν.

Τὰ μεμονωμένως ἀποστελλόμενα ταχυδρομικὰ δέματα ἐξαίρουνται τῆς ἀνωτέρω πληρωμῆς.

## "Αρθρον 5.

Αἱ ὑποχρεώσεις εἰς ἃς ὑπόκεινται καὶ τὰ δικαιώματα ὧν ἀπολαύουσι διὰ τὸ ἀτμόπλοιον αὐτῶν οἱ ιδιοκτῆται, δυνάμει τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως, εἰσὶν ἐντελῶς ἄσχετοι πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ἰσχύουσας ἐπιβάλλουσι καὶ πρὸς τὰ δικαιώματα, ἅτινα παρέχουσιν εἰς πᾶν ἀτμόπλοιον αἱ καθόλου διατάξεις τῶν τε νόμων ΓΦΕ' τῆς 31 Δεβρίου 1909 «περὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας», καὶ ΓΦΚΒ' τῆς 7 Ἰανουαρίου 1910 «περὶ ἐλευθεροκοινωνίας τῶν πλοίων καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν καταβαλλομένων ὑγειονομικῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν τῶν νόμων τούτων Β. Διαταγμάτων», τοῦ μὲν τῆς 13 Ἰανουαρίου 1910, τοῦ δὲ τῆς 27 Φεβρουαρίου 1910.

## "Αρθρον 6.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, αἱ τελωνιακαὶ, λιμενικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ Ἀρχαί, ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης συμβάσεως.



## "Αρθρον 7.

Ἐν περιπτώσει παραλείψεως ὅρου τινὸς τῆς παρούσης συμβάσεως, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τοῦ ἀτμοπλοίου «Αἶμνη» πρόστιμον, μέχρι δραχμῶν ἑκατὸν.

## "Αρθρον 8.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐπιφυλασσομένης τῆς κυρώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἄρξεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς υπογραφῆς αὐτῆς ὑπὸ τῶν δύο συμβαλλομένων μερῶν καὶ παραταθῆσεται ἐπὶ ἓν ἔτος.

Τοῦτου δὲ παρελθόντος, θέλει ἐξακολουθῇ ἰσχύουσα ἀπὸ ἑτοὺς εἰς ἔτος, μέχρις οὗ τὸ ἓν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναγγεῖλῃ πρὸς τὸ ἕτερον, ἕξ μῆνας πρότερον, τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ, ὅπως παύσῃ ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ ἀτμοπλοίου «Αἶμνη» ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιστρέψωσι τὰ καταβληθῆσόμενα αὐτοῖς ποσὰ καὶ νὰ καταβάλωσι τὰ τέλη τῶν τηλεγραφημάτων, ὡς καὶ τὰ τῆς διαβάσεως διὰ τοῦ Εὐρίπου, συμφηφιζομένων τῶν ἀνηκόντων αὐτοῖς δικαιωμάτων ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει ὑπηρεσιῶν, μὴ ὀριζομένων ἐν τῷ νόμῳ ΓΦΕ' «περὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας».

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν πρωτότυπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰουνίου 1916.

Ὁ Διευθυντὴς  
τῶν Ταχ. Τηλ. καὶ Τηλεφώνων  
Λ. Σιδηρᾶς

Ὁ πληρεξούσιος τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ἀτμοπλοίου «Αἶμνη»  
Ν. Σταματιάδης

## ΣΥΜΒΑΣΙΣ

διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῆς «Πανευβοϊκῆς ἀτμοπλοίας».

Ὁ κ. Λ. Σιδηρᾶς, Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων, Τηλεγράφων καὶ Τηλεφώνων, ἐνεργῶν τῇ ἐντολῇ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ ὁ κ. Ἀλέξανδρος Ζάχος, Διευθυντὴς τῆς «Πανευβοϊκῆς ἀτμοπλοίας», συμφώνησαν τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα.

## "Αρθρον 1.

Ἡ «Πανευβοϊκὴ ἀτμοπλοία» καταρτίζει, ὅπως ἤθελε κρίνει προσφορώτερον, τὰ δρομολόγια αὐτῆς, ἀλλ' ὑποχρεοῦται ὅπως εἰδοποιῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ὁκτὼ τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

## "Αρθρον 2.

Ἡ «Πανευβοϊκὴ ἀτμοπλοία» ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν.

α') Νὰ μεταφέρῃ δωρεὰν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἐνθα ταῦτα προσορμίζονται, τοὺς περιεχόντας τὴν ἑλληνικὴν ἀλληλογραφίαν φακέλους ἢ σάκκους καὶ ταχυδρομικὰ δέματα ἐν κιβωτίοις ἢ μεμονωμένα, ἅτινα πάντα θέλουσι παραδίδεσθαι εἰς τὰ πρακτορεῖα αὐτῆς, εἴτε ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ταχυδρομικῶν γραφεῖων, εἴτε ὑπὸ ξένων τοιούτων, διὰ νὰ ἀποσταλῶσιν, εἴτε εἰς γραφεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἴτε εἰς ξένα ταχυδρομικὰ γραφεῖα.

β') Τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου, τὸ χαρτόσημον καὶ χρηματοτόσημον, τὸ σιγαρόχαρτον καὶ τὰς ταινίας τοῦ καπνοῦ καὶ ἐν γένει πάσας τὰς χρηματικὰς ἀξίας, τοῦ παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ταμίας ἀποστελλομένας, ἢ, τὸ ἀνάπαλιν, τὰς παρὰ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, τὸν Κεντρικὸν ταμίαν καὶ τὴν Ἐκτελεστικὴν τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεργῶν προσόδων ἀποστελλομένας.

Ἡ παράδοσις καὶ ἡ παραλαβὴ τῆς ἀλληλογραφίας, τῶν δειμάτων καὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων ἐνεργεῖται, εἰς τὰ ταχυδρομικὰ μὲν γραφεῖα, ἐπὶ ἀποδείξει καὶ δαπάνῃ τῆς ἀτμοπλοίας, ἂν τὸ βάρος αὐτῶν εἶναι δυνατόν νὰ μετανεχθῇ δι' ἐνὸς μόνον προσώπου, εἰς τὰ πρακτορεῖα δὲ, ἂν τὸ βάρος αὐτῶν ἀπαιτῇ τὴν χρῆσιν καὶ ἐτέρων μεταφορικῶν μέσων. Ἀπαντα τὰ ὑλικά τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται δωρεὰν, πλην τῶν τηλεγραφικῶν στύλων, διὰ τὴν μεταφορὰν ἐκάστου τῶν ὑπολοίπων ὀρίζονται ὡς ἀνώτατος ὅρος ναύλου λεπτὰ ἐξήκοντα.

Τὰ ὑλικά τῆς λοιπῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μεταφέρονται ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο/ο.

Προσέτι ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐπιτρέπη νὰ ταξειδεύωσι δωρεὰν καὶ ἐν πρώτῃ θέσει, οἱ βουλευταὶ καὶ οἱ δι' ὑπηρεσίαν ἀποστελλόμενοι ταχυδρομικοὶ καὶ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι ἐν πάσαις ταῖς γραμμαῖς, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικούς τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ, κινουμένους λόγῳ ὑπηρεσίας, καὶ τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν καὶ τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων ὑποχρεοῦται νὰ ἐκδίδῃ εἰσιτήρια ἐπὶ ἐκπτώσει 60 ο/ο ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου ἢ ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ 1/3 ἐπὶ τοῦ ναύλου τοῦ ἐκ συναγωνισμού.

## "Αρθρον 3.

Ἡ «Πανευβοϊκὴ ἀτμοπλοία» ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαθραίας μεταφορᾶς τα-

χυδρομικῆς ἀλληλογραφίας, καπνοῦ, σιγαροχάρτου καὶ ἄλλων εἰδῶν τῆς Ἑταιρείας τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεργύων προσόδων, ἐκ λαθρεμπορίας προερχομένων, εὐθύνεται δὲ διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν ἀλληλογραφίας ταχυδρομικῶν δεμάτων ἢ οἰουδήποτε ἄλλου ἀντικειμένου, ὑποβάλλουσιν τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημιώσεις ἢ ζημίας καὶ προερχομένην ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὴν «Πανευβοϊκὴν ἀτμοπλοῖαν» παρέχονται ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον παρ' αὐτῆς προσφερομένης ὑπηρεσίας·

α') Ἀπαλλαγὴ τῶν δυνάμει τοῦ νόμου ΒΣΜΔ' τοῦ ἔτους 1894 εἰσπραττομένων τελῶν διελεύσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου.

β') Διαμοιβὴ ἐτησίως δωρεὰν ἑκατὸν πεντήκοντα κατ' ἀτμόπλοιοιον τηλεγραφημάτων, ὧν τὸ κείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 15 λέξεις, ἀφορῶν εἰς τὴν καθαρῶς ὑπηρεσίαν τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς, καὶ

γ') Πληρωμὴ εἴκοσι λεπτῶν κατὰ χρηματὸδεμα, κατὰ δέσμεν ἢ κιβώτιον περιέχον ἀξίας καὶ κατὰ κιβώτιον ἢ σάκκον περιέχοντα ταχυδρομικὰ δέματα, πρὸς ἀποζημιώσιν τῆς ὑπὸ τῆς ἀτμοπλοίας ὑφισταμένης δαπάνης διὰ τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν αὐτῶν.

Τὰ μεμονωμένως ἀποστελλόμενα ταχυδρομικὰ δέματα ἐξαίρουνται τῆς ἀνωτέρω πληρωμῆς.

Ἄρθρον 5.

Αἱ ὑποχρεώσεις, εἰς ἃς ὑπόκεινται, καὶ τὰ δικαιώματα, ὧν ἀπολαύει, δι' ἑκαστον τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς ἡ «Πανευβοϊκὴ ἀτμοπλοία», δυνάμει τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως, εἰσὶν ἐντελῶς ἄσχετοι πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὑποίας ἐπιβάλλουσι καὶ πρὸς τὰ δικαιώματα ἅτινα παρέχουσιν εἰς πᾶν ἀτμόπλοιοιον αἱ καθόλου διατάξεις τῶν τε νόμων ΓΦΕ' τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1909 «περὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας» καὶ ΓΦΚΒ' τῆς 7 Ἰανουαρίου 1910 «περὶ ἐλευθεροκοινωνίας τῶν πλοίων καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν καταβαλλομένων ὑγειονομικῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν τῶν νόμων τούτων Β. Διαταγμάτων», τοῦ μὲν τῆς 13 Ἰανουαρίου 1910, τοῦ δὲ τῆς 27 Φεβρουαρίου 1910.

Ἄρθρον 6.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, αἱ τελωνιακαί, λιμενικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ Ἀρχαί, ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρον 7.

Ἐν περιπτώσει παραλείψεως ὅρου τινὸς τῆς παρούσης

συμβάσεως, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τὴν «Πανευβοϊκὴν ἀτμοπλοῖαν» πρόστιμον μέχρι δραχμῶν ἑκατὸν.

Ἄρθρον 8.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐπιφυλασσομένης τῆς κυρώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἄρξεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς υπογραφῆς αὐτῆς ὑπὸ τῶν δύο συμβαλλομένων μερῶν καὶ παραταθῆσεται ἐπὶ ἓν ἔτος.

Τούτου δὲ παρελθόντος, θέλει ἐξακολουθῇ ἰσχύουσα ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, μέχρις οὗ τὸ ἐν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναγγείλῃ πρὸς τὸ ἕτερον, ἐξ μῆνας πρότερον, τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ, ὅπως παύσῃ ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἡ «Πανευβοϊκὴ ἀτμοπλοία» ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ καταβληθσόμενα αὐτῇ πρὸς καὶ νὰ καταβάλῃ τὰ τέλη τῶν τηλεγραφημάτων, ὡς καὶ τὰ τῆς διαβάσεως διὰ τοῦ Εὐρίπου, συμφηφιζομένων τῶν ἀνηκόντων αὐτῇ δικαιωμάτων ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει ὑπηρεσιῶν, μὴ ἐριζομένων ἐν τῷ νόμῳ ΓΦΕ' «περὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας».

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν πρωτότυπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰουλίου 1916.

Ὁ Διευθυντὴς

τῶν Ταχ. Τηλ. καὶ Τηλεφώνων  
Α. Σιδηρᾶς

Ὁ Διευθυντὴς

τῆς «Πανευβοϊκῆς ἀτμοπλοίας»  
Ἀλέξ. Ζάχος.

## ΣΥΜΒΑΣΙΣ

διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν τῆς «Θηραϊκῆς ἀτμοπλοίας».

Ὁ κ. Α. Σιδηρᾶς, Διευθυντὴς τῶν Ταχ. Τηλ. καὶ Τηλεφώνων, ἐνεργῶν τῇ ἐντολῇ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ οἱ κ. κ. Νομικὸς καὶ Τσιρος, ἰδιοκτῆται τῆς «Θηραϊκῆς ἀτμοπλοίας», συνεφώνησαν τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα·

Ἄρθρον 1.

Οἱ ἰδιοκτῆται τῆς «Θηραϊκῆς ἀτμοπλοίας» καταρτίζουσιν, ὅπως ἤθελον κρίνει προσφορώτερον, τὰ δρομολόγια αὐτῶν, ἀλλ' ὑποχρεοῦνται ὅπως εἰδοποιῶσι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ὁκτὼ τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

”Αρθρον 2.

Οί ιδιοκτῆται τῆς «Θηραϊκῆς ἀτμοπλοῖας» ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν·

α') Νὰ μεταφέρωσι δωρεὰν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῶν εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἐνθα ταῦτα προσορμίζονται, τοὺς περιεχοντας τὴν ἑλληνικὴν ἀλληλογραφίαν φακέλλους ἢ σάκκους καὶ ταχυδρομικὰ δέματα ἐν κιβωτίοις ἢ μεμονωμένα, ἅτινα πάντα θέλουσι παραδίδεσθαι εἰς τὰ πρακτορεῖα αὐτῶν, εἴτε ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ταχυδρομικῶν γραφείων, εἴτε ὑπὸ ξένων τοιούτων, διὰ ν' ἀποσταλῶσιν, εἴτε εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἴτε εἰς ξένα ταχυδρομικὰ γραφεῖα.

β') Τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου, τὸ χαρτόσημον καὶ γραμματόσημον, τὸ σιγαρόχαρτον καὶ τὰς ταινίας τοῦ καπνοῦ καὶ ἐν γένει πάσας τὰς χρηματικὰς ἀξίας τὰς παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ταμίας ἀποστελλομένας, ἢ, τὰν ἀπαλιν, τὰς παρὰ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, τὸν Κεντρικὸν Ταμίαν καὶ τὴν Ἑταιρείαν τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεγγύων προσόδων ἀποστελλομένας.

Ἡ παράδοσις καὶ παραλαβὴ τῆς ἀλληλογραφίας, τῶν δεμάτων καὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων ἐνεργεῖται, εἰς τὰ ταχυδρομικὰ μὲν γραφεῖα, ἐπὶ ἀποδείξει καὶ δαπάνῃ τῶν ιδιοκτητῶν, ἂν τὸ βάρος αὐτῶν εἶναι δυνατόν νὰ μετενεχθῇ δι' ἐνὸς μόνον προσώπου, εἰς τὰ πρακτορεῖα δὲ, ἂν τὸ βάρος αὐτῶν ἀπαιτῇ τὴν χρῆσιν καὶ ἐτέρων μεταφορικῶν μέσων.

Ἄπαντα τὰ ὑλικά τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται δωρεὰν πλὴν τῶν τηλεγραφικῶν στύλων, διὰ τὴν μεταφορὰν ἑκάστου τῶν ὑποκείμενων ὀρίζονται ὡς ἀνώτατος ὅρος ναύλου λεπτὰ ἐξήκοντα.

Τὰ ὑλικά τῆς λοιπῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μεταφέρονται ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο/ο.

Προσέτι ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐπιτρέπωσι νὰ ταξειδεύωσι δωρεὰν καὶ ἐν πρώτῃ θέσει, οἱ βουλευταὶ καὶ οἱ δι' ὑπηρεσίαν ἀποστελλόμενοι ταχυδρομικοὶ καὶ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι ἐν ἀπάσαις ταῖς γραμμαῖς, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικούς, τοῦ καὶ αὐτῶν καὶ θάλασσαν στρατοῦ, κινουμένους λόγῳ ὑπηρεσίας, καὶ τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν καὶ τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκδίδωσιν εἰσιτήρια ἐπὶ ἐκπτώσει 60 ο/ο ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου ἢ ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ 1)3 ἐπὶ τοῦ ναύλου τοῦ ἐκ συναγωνισμοῦ.

”Αρθρον 3.

Οἱ ιδιοκτῆται τῆς «Θηραϊκῆς ἀτμοπλοῖας» ὑποχρεοῦνται.

νὰ λαμβάνωσι τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαθραίας μεταφορᾶς ταχυδρομικῆς ἀλληλογραφίας, καπνοῦ, σιγαροχάρτου καὶ ἄλλων εἰδῶν τῆς Ἑταιρείας τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεγγύων προσόδων, ἐκ λαθρεμπορίας προερχομένων, εὐθύνονται δὲ διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν ἀλληλογραφίας ταχυδρομικῶν δεμάτων ἢ οἰουδὴποτε ἄλλου ἀντικειμένου, ὑποβάλλουσιν τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημιώσεις ἢ ζημίας καὶ προσερχομένην ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν.

”Αρθρον 4.

Εἰς τοὺς ιδιοκτῆτας τῆς «Θηραϊκῆς ἀτμοπλοῖας» παρέχονται ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον παρ' αὐτῶν προσφερομένας ὑπηρεσίας·

α') Ἀπαλλαγὴ τῶν δυνάμει τοῦ νόμου ΒΣΜΔ' τοῦ ἔτους 1894 εἰσπραττομένων τελῶν διελεύσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου.

β') Διαμοιβὴ ἐτησίως δωρεὰν 150 κατ' ἀτμόπλοιον τηλεγραφημάτων, ὧν τὸ κείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 15 λέξεις, ἄφορων εἰς τὴν καθαρῶς ὑπηρεσίαν τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῶν, καὶ

γ') Πληρωμὴ 20 λεπτῶν κατὰ χρηματόδραμα, κατὰ δέσμη ἢ κιβώτιον περιέχον ἀξίας καὶ κατὰ κιβώτιον ἢ σάκκον περιέχοντα ταχυδρομικὰ δέματα πρὸς ἀποζημιώσιν τῆς ὑπὸ τῶν ιδιοκτητῶν ὀφισταμένης δαπάνης διὰ τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν αὐτῶν. Τὰ μεμονωμένως ἀποστελλόμενα ταχυδρομικὰ δέματα ἐξαιροῦνται τῆς ἀνωτέρω πληρωμῆς.

”Αρθρον 5.

Αἱ ὑποχρεώσεις εἰς ἃς ὑπόκεινται καὶ τὰ δικαιώματα, ὧν ἀπολαμβάνουσι διὰ τὰ ἀτμόπλοια αὐτῶν οἱ ιδιοκτῆται, δυνάμει τῶν ὕρων τῆς παρούσης συμβάσεως, εἰσιν ἐντελῶς ἄσχετοι πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὑποκείμενους ἐπιβάλλουσι καὶ πρὸς τὰ δικαιώματα, ἅτινα παρέχουσιν εἰς πᾶν ἀτμόπλοιον αἱ καθόλου διατάξεις τῶν τε νόμων ΓΦΕ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1909 (περὶ τελῶν φαικῶν καὶ ἀγκυροβολίας) καὶ ΓΦΚΒ' τῆς 7 Ἰανουαρίου 1910 (περὶ ἐλευθεροκινωνίας τῶν πλοίων καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν καταβαλλομένων ὑγειονομικῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν τῶν νόμων τούτων Β. διαταγμάτων), τοῦ μὲν τῆς 13 Ἰανουαρίου 1910, τοῦ δὲ τῆς 27 Φεβρουαρίου 1910.

”Αρθρον 6.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, αἱ τελωνιακαί, λιμενικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ Ἀρχαί, ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὕρων τῆς παρούσης συμβάσεως.

”Αρθρον 7.

Ἐν περιπτώσει παραλείψεως ἔρου τινὸς τῆς παρούσης

συμβάσεως, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τῆς «Θηραϊκῆς Ἀτμοπλοίας» πρόστιμον, μέχρι δραχμῶν ἑκατόν.

Ἔρθρον 8.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐπιφυλασσομένης τῆς κυρώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει θεωρηθῇ ἀρξάμενη ἀπὸ τῆς 15 Φεβρουαρίου 1916, ἥτοι ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγένοντο κήρυξι καὶ κάτοχοι οἱ εἰρημένοι ἰδιοκτῆται τοῦ ἀτμοπλοίου «Θεσσαλίας» καὶ ὑπὸ σύμβασιν διατελούσης «Πανελληνίου Ἀτμοπλοίας», καὶ ἐξηκολούθησαν ἔκτοτε ἐκπληροῦντες ἀπάσας τὰς ὑποχρεώσεις καὶ παρέχοντες εἰς τὸ Δημόσιον τὰς αὐτὰς ὑπηρεσίας, ὡς παρείχε διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου τούτου ἡ «Πανελληνίου Ἀτμοπλοίας», καὶ θέλει παραταθῇ ἐπὶ ἓν ἔτος. Τούτου δὲ παρελθόντος, θέλει ἐξακολουθῇ ἰσχύουσα ἀπὸ ἑτοῦς εἰς ἔτος, μέχρις οὗ τὸ ἐν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναγγεῖλη πρὸς τὸ ἕτερον, ἕξ μηνῶν πρότερον, τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ὅπως παύσῃ ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως. Ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, οἱ ἰδιοκτῆται τῆς «Θηραϊκῆς Ἀτμοπλοίας» ὑποχρεῶνται νὰ ἐπιστρέψωσι τὰ καταβληθησόμενα αὐτοῖς ποσὰ καὶ νὰ καταβάλωσι τὰ τέλη τῶν τηλεγραφημάτων, ὡς καὶ τὰ τῆς διαβάσεως διὰ τοῦ Εὐρείπου, συμπληρωμένων τῶν ἀνηκόντων αὐτοῖς δικαιωμάτων ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει ὑπηρεσιῶν μὴ ἱριζομένων ἐν τῷ νόμῳ ΓΦΕ' «περὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας».

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν πρωτότυπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4ῃ Ὀκτωβρίου 1916.

Ὁ Διευθυντὴς τῶν Ταχ. Τηλ. καὶ Τηλεφώνων.

Α. Σιδηρᾶς

Ὁ ἰδιοκτῆτης τῆς «Θηραϊκῆς Ἀτμοπλοίας»

Π. Νομικός.

## ΣΥΜΒΑΣΙΣ

διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῆς «Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Θαλασσίων Ἐπιχειρήσεων».

Ὁ κ. Α. Σιδηρᾶς, Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων, Τηλεγράφων καὶ Τηλεφώνων, ἐνεργῶν τῇ ἐντολῇ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ ὁ κ. Ἀντώνιος Παλῆδης, Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς «Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Θαλασσίων Ἐπιχειρήσεων», συνεφώνησαν τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα.

Ἄρθρον 1.

Ἡ «Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Θαλασσίων Ἐπιχειρήσεων» κατὰ τὴν ὅπως ἤθελε κρίνει προσφορώτερον τὰ δρομολόγια αὐτῆς, ἀλλ' ὑποχρεῖται ὅπως εἰδοποιῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, ὁκτώ τοὐλάχιστον ἡμέρας, πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

Ἄρθρον 2.

Ἡ «Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Θαλασσίων Ἐπιχειρήσεων» ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν.

α') Νὰ μεταφέρῃ δωρεὰν καὶ ἀπροσάριστος διὰ τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἐνθα ταῦτα προσορμίζονται, τοὺς περιέχοντες τὴν ἑλληνικὴν ἀλληλογραφίαν φακέλους ἢ σάκκους καὶ ταχυδρομικὰ δέματα ἐν κιβωτίοις ἢ μεμονωμένα, ἅτινα πάντα θέλουσι παραδίδεσθαι εἰς τὰ πρακτορεῖα αὐτῆς, εἴτε ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ταχυδρομικῶν γραφείων, εἴτε ὑπὸ ξένων ταιούτων, διὰ ν' ἀποσταλῶσιν, εἴτε εἰς γραφεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἴτε εἰς ξένα ταχυδρομικὰ γραφεῖα.

β') Τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου, τὸ χαρτόσημον καὶ γραμματόσημον, τὸ σιγαρόχαρτον καὶ τὰς ταινίας τοῦ καπνοῦ καὶ ἐν γένει πάσας τὰς χρηματικὰς ἀξίας τὰς παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ταμίαις ἀποστελλομένας, ἢ τὰν σάβαν, τὰς παρὰ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, τὸν Κεντρικὸν Ταμίαν καὶ τὴν Ἑταιρείαν τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεργύων προσόδων ἀποστελλομένας.

Ἡ παράδοσις καὶ παραλαβὴ τῆς ἀλληλογραφίας, τῶν δεμάτων καὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων ἐνεργεῖται εἰς τὰ πρακτορεῖα τῆς Ἑταιρείας ἐπὶ ἀποδείξει.

Ἡ ἀποβίβασις τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων δέον νὰ ἐνεργῇται ὑποχρεωτικῶς ἅμα τῇ ἀγκυροβολίᾳ καὶ πρὸ πάσης ἄλλης ἐργασίας ἢ ἀποβιβάσεως ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων.

Οἱ σάκκοι καὶ φακέλοι ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων δέον νὰ τίθενται ἐντὸς ἰδιαίτερου διαμερίσματος καλῶς προσφυλασσομένου καὶ ἀσφαλῶς κλεισμένου καὶ μὴ ἀναμιγνύονται μετὰ τῶν ἐμπορευμάτων, ὥστε ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν νὰ καθίσταται εὐχερής. Ἀπαντα τὰ ὑλικά τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται δωρεὰν, πλην τῶν τηλεγραφικῶν στύλων, διὰ τὴν μεταφορὰν ἐκάστου τῶν ὑποίων ὀρίζονται ὡς ἀνώτατος ὅρος ναύλου λεπτὰ ἐξήκοντα.

Τὰ ὑλικά τῆς λοιπῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μεταφέρονται ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο/ο.

Προσέτι υποχρεούται ὅπως ἐπιτρέπη νὰ ταξειδεύωσι δωρεὰν ἐν ἀπάσαις ταῖς γραμμαῖς, τοῦ τε ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, καὶ ἐν πρώτῃ θέσει οἱ βουλευταὶ τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑμπορικῆς Ναυτιλίας, τὸ Προεδρεῖον τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἑνῶν καὶ Ἐκθέσεων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας καὶ οἱ ταχυδρομικοὶ καὶ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι, μέχρι τοῦ βαθμοῦ τηλεγραφετῶν β' τάξεως, κάτω δὲ τούτων, οἱ μὲν βοηθοὶ καὶ ταξινόμοι ἐν Β' θέσει, οἱ δὲ διανομεῖς, τηλεγραφοφύλακες καὶ ἐργάται συνεργείων ἐν τῇ Γ' θέσει, ἐπὶ τῇ προσχωγῇ ἐγγράφου παραγγελίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἢ τῶν ἀρμοδίων ταχ. τηλ. καὶ τηλεφωνικῶν γραφείων, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικούς, τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ, κινουμένους λόγῳ ὑπηρεσίας, καὶ τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν καὶ τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων, υποχρεούται νὰ ἐκδίδῃ εἰσιτήρια ἐπὶ ἐκπτώσει 60 ο) ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου ἢ ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ 1)3 τοῦ ναύλου τοῦ ἐκ συναγωνισμοῦ.

Εἰς τοὺς ταχυδρομικοὺς, τηλεγραφικοὺς καὶ τηλεφωνικοὺς ἐπιθεωρητάς, ταξειδεύοντας δι' ὑπηρεσίαν, χορηγοῦνται εἰδικὰ δελτία ἀναγνωρίσεως, ὅμοια πρὸς τὰ βουλευτικὰ, ἅτινα δέον ἀπαραιτήτως νὰ ἔχουσιν ἐπικεκολλημένην τὴν φωτογραφίαν των.

Οἱ βουλευταὶ δικαιоῦνται νὰ ταξειδεύωσι δωρεὰν καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελε διαλυθῇ ἡ Βουλὴ καὶ μέχρι τῆς παρελθούσης δεκαπενθήμερου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Β. Διατάγματος τῆς διαλύσεως.

Ἐπίσης υποχρεούται ἡ Ἑταιρεία νὰ παραχωρῇ ἐτησίως ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο) ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου δι' ὅλους τοὺς ἐξωτερικοὺς λιμένας, ὅπου προσεγγίζουσι τὰ ἀτμόπλοια, ἵεκοσιν εἰσιτήρια Α' θέσεως καὶ εἴκοσι Β' ἀνόδου καὶ ἐπανόδου, μὴ συμπεριλαμβανομένης τῆς διατροφῆς, ἥτις θέλει εἶσθαι εἰς βάρος τῶν ἐπιβατῶν, ὡς καὶ τριάκοντα Γ' θέσεως, ἐπίσης ἀνόδου καὶ ἐπανόδου.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὰ εἰσιτήρια ταῦτα ἤθελον ἐκδοθῇ μόνον δι' ἄνοδον, ἄνευ ἐπανόδου, ἡ χορήγησις θέλει θεωρεῖσθαι ἐκτελεσθεῖσα μόνον κατὰ τὸ ἥμισυ, δικαιουμένης τῆς Ὑπηρεσίας νὰ αἰτησθῇ πρὸς συμπλήρωσιν ἐκδοσὶν εἰσιτηρίου ἀνόδου ἢ ἐπανόδου, κατὰ τὴν περίστασιν.

Τὰ εἰσιτήρια ταῦτα χορηγοῦνται τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Ἐπίσης υποχρεούται ἡ Ἑταιρεία νὰ παραχωρῇ ἐτησίως δωρεὰν δι' ἐσωτερικοὺς λιμένας πενήκοντα εἰσιτήρια τρίτης θέσεως δι' ἀπόρους ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Ἄρθρον 3.

Ἡ «Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Θαλασσίων Ἐπιχειρήσεων» υποχρεούται νὰ λαμβάνῃ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαθραίας μεταφορᾶς ταχυδρομικῆς ἀλληλογραφίας, καπνοῦ, σιγαροχάρτου καὶ ἄλλων εἰδῶν τῆς Ἑταιρείας τῆς διαχείρισεως τῶν ὑπεργύων προσόδων ἐκ λαθρεμπορίας προερχομένων, εὐθύνεται δὲ διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν ἀλληλογραφίας, ταχυδρομικῶν δεμάτων ἢ οἰουδήποτε ἄλλου ἀντικειμένου, ὑποβάλλουσιν τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημιώσεις ἢ ζημίας καὶ προερχομένην ἐξ ὑπατιότητος τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὴν «Ἑλληνικὴν Ἑταιρείαν Θαλασσίων Ἐπιχειρήσεων» παρέχονται ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τας πρὸς τὸ Δημόσιον παρ' αὐτῆς προσφερομένας ὑπηρεσίας α') τέσσαρες δραχμαὶ κατὰ τόννον καθαρᾶς χωρητικότητος καὶ κατ' ἔτος β') ἀλλάγη τῶν δυνάμει τοῦ νόμου ΒΣΜΑ' τοῦ ἔτους 1894 εἰσπραττομένων τελῶν διελεύσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ Εὐρίπου γ') διαμοιβὴ ἐτησίως δωρεὰν διακοσίων κατ' ἀτμόπλοιον τηλεγραφημάτων, ὧν τὸ κείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 15 λέξεις, ἀφορῶν εἰς τὴν καθαρᾶς ὑπηρεσίαν τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς, καὶ δ') πληρωμὴ εἴκοσι λεπτῶν κατὰ χρηματὸδεμα, κατὰ δέσμην ἢ κιβώτιον περιέχον ἀξίας καὶ κατὰ κιβώτιον ἢ σάκκον περιέχοντα ταχυδρομικὰ δέματα πρὸς ἀποζημιώσιν τῆς ὑπὸ τῆς ἀτμοπλοίας ὑφισταμένης δαπάνης διὰ τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν αὐτῶν.

Τὰ μεμονωμένως ἀποστελλόμενα ταχυδρομικὰ δέματα ἐξαίρουνται τῆς ἀνωτέρω πληρωμῆς.

Τὰ ἀνωτέρω πλεονεκτήματα χορηγοῦνται διὰ τὰ ἀτμόπλοια τῆς Ἑταιρείας ὧν ἡ χωρητικότης ὑπερβαίνει τοὺς ἑκατὸν τριάκοντα καθαρὰς τόννους.

Ἄρθρον 5.

Αἱ υποχρεώσεις εἰς ἃς ὑπόκεινται, καὶ τὰ δικαιώματα, ὧν ἀπολαύει δι' ἕκαστον τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς ἡ «Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Θαλασσίων Ἐπιχειρήσεων», δυνάμει τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως, εἰσὶν ἐντελῶς ἄσχετα πρὸς τὰς υποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἐπιβάλλουσι καὶ πρὸς τὰ δικαιώματα ἅτινα παρέχουσιν εἰς πᾶν ἀτμόπλοιον αἱ καθόλου διατάξεις τῶν τε νόμων ΓΦΕ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1909 «περὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας» καὶ ΓΦΚΒ' τῆς 7 Ἰανουαρίου 1910 «περὶ ἐλευθεροκοινωνίας τῶν πλοίων καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν καταβαλλομένων ὑγειονομικῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν τῶν νόμων τούτων Β. Δ.», τοῦ μὲν τῆς 13 Ἰανουαρίου 1910, τοῦ δὲ τῆς 27 Φεβρουαρίου 1910.



Ἄρθρον 6.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, αἱ τελωνιακαί, λιμενικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ Ἀρχαί, ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως.

Αἱ κατὰ τόπους λιμενικαὶ Ἀρχαὶ δὲν θὰ ἐπιτρέπωσι τὸν ἀπόπλουν τῶν ἀτμοπλοίων πρὶν ἢ παραλάβωσι τὰς ταχ. ἀνταποκρίσεις καὶ δέματα, ὑποχρεομένων τῶν ταχ. γραφείων νὰ παρχιδίδωσιν εἰς τὸ πρακτορεῖον, τὰ μὲν δέματα, δύο τοῦλάχιστον ὥρας, τὰς δὲ ταχυδρομικὰς ἀνταποκρίσεις, ἡμίσειαν ὥραν πρὸ τῆς κεκανονισμένης ἐν τῷ προγράμματι ὥρας ἀναχωρήσεως τοῦ ἀτμοπλοίου.

Ἄρθρον 7.

Ἐν περιπτώσει παραλείψεως ὅρου τινὸς τῆς παρούσης συμβάσεως, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τὴν «Ἑλληνικὴν Ἑταιρείαν Θαλασσίων Ἐπιχειρήσεων» πρόστιμον μέχρι δραχμῶν πεντακοσίων.

Μετὰ τὴν ἐπιβολὴν δύο προστίμων ἀνωτάτου ὅρου ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἡ συμβασις θεωρεῖται αὐτοδικαίως διαλελυμένη, ἐὰν ἡ Ἑταιρεία ἤθελεν ὑποπέσει καὶ ἐκ τρίτου εἰς πειθαρχικὸν παράπτωμα, εἰδοποιουμένων τῶν κατὰ τόπους λιμενικῶν Ἀρχῶν, ὡς καὶ τῶν προξενικῶν τοιούτων, διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἄρθρον 8.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐπιφυλασσομένης τῆς κυρώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀρξεται ἀπὸ τῆς 1 Ἰουλίου 1916, ἥτοι ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγένετο κάτοχος τῶν ὑπὸ σύμβασιν διατελουσῶν ἀτμοπλοίων «Κυκλαδικῆς» καὶ «Γουδῆς» ἡ μνησθεῖσα ἀτμοπλοία, ἥτις ἐξηκολούθησεν ἔκτοτε ἐκπληροῦσα ἀπάσας τὰς ὑποχρεώσεις καὶ παρέχουσα εἰς τὸ Δημόσιον τὰς αὐτὰς ὑπηρεσίας τῶν ἀτμοπλοίων τούτων, καὶ παραταθῆσεται ἐπὶ ἓν ἔτος.

Τούτου δὲ παρελθόντος, θέλει ἐξακολουθῇ ἰσχύουσα ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, μέχρις οὗ τὸ ἐν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναγκάσει εἰς τὸ ἕτερον, ἐξ ὧν πρῶτον, τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ὅπως παύσῃ ἡ ἰσχὺς τῆς συμβάσεως.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἡ «Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Θαλασσίων Ἐπιχειρήσεων» υποχρεοῦται νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ καταβληθῆσόμενα αὐτῇ ποσὰ καὶ νὰ καταβάλλῃ τὰ τέλη τῶν τηλεγραφημάτων, ὡς καὶ τὰ τῆς διαβάσεως διὰ τοῦ Εὐρίπου, συμψηφιζομένων τῶν ἀνηκόντων αὐτῇ δικαιωμάτων ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει ὑπηρεσιῶν μὴ ὀριζομένων ἐν τῷ νόμῳ ΓΦΕ «περὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας».

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ συμβαλλόμενοι ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν σύμβασιν καὶ ἔθεντο ἐπ' αὐτῆς τὰς αὐτῶν σφραγίδας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν πρωτότυπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Δεκεμβρίου 1916.

Ὁ Διευθυντὴς τῶν Ταχ. Τηλ. καὶ Τηλεφώνων  
Λ. Σιδηρᾶς

Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς  
τῆς «Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Θαλασσίων Ἐπιχειρήσεων»  
Ἀντ. Παλήρης.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Αἴγινα».

Ὁ κ. Λ. Σιδηρᾶς, Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων, Τηλεγράφων καὶ Τηλεφώνων, ἐνεργῶν τῇ ἐντολῇ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ ὁ κ. Μιχ. Γκίκας, συνιδιοκτήτης τοῦ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Αἴγινα», συνεφώνησαν τ' ἀκόλουθα ἄρθρα.

Ἄρθρον 1.

Οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ ἀτμοπλοίου «Αἴγινα» καταρτίζουσιν ὅπως ἤθελον κρίνει προσφορώτερον τὰ δρομολόγια αὐτῶν, ἀλλ' ὑποχρεοῦνται ὅπως εἰδοποιῶσι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, ὀκτὼ τοῦλάχιστον ἡμέρας, πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

Ἄρθρον 2.

Οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ ἀτμοπλοίου «Αἴγινα» ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν α') νὰ μεταφέρωσι δωρεὰν καὶ ἀπροφασίστως διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου αὐτῶν εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἐνθα τοῦτο προσορμίζεται, τοὺς περιέχοντας τὴν ἑλληνικὴν ἀλληλογραφίαν, φακέλους ἢ σάκκους καὶ ταχυδρομικὰ δέματα ἐν κιβωτίοις ἢ μεμονωμένα, ἅτινα πάντα θέλουσι παραδίδωσθαι εἰς τὰ πρακτορεῖα αὐτῶν, εἴτε ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ταχυδρομικῶν γραφείων, εἴτε ὑπὸ ξένων τοιούτων, διὰ νὰ ἀποσταλῶσιν, εἴτε εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἴτε εἰς ξένα ταχυδρομικὰ γραφεῖα β') τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου, τὸ χαρτόσημον καὶ γραμματόσημον, τὸ σιγαρόχαρτον καὶ τὰς ταινίας τοῦ καπνοῦ καὶ ἐν γένει πάσας τὰς χρηματικὰς ἀξίας

τάς παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ γάρτου πρὸς τοὺς ἐν τῇ Κράτει ταμίαι ἀποστελλομένας, ἢ, τὰνάπαλιν, τὰς παρὰ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ σφραγιστοῦ γάρτου, τὸν κεντρικὸν ταμίαν καὶ τὴν Ἐταιρείαν τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεγγύων προσόδων ἀποστελλομένας.

Ἡ παράδοσις καὶ ἡ παραλαβὴ τῆς ἀλληλογραφίας τῶν δεμάτων καὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων ἐνεργεῖται, εἰς τὰ ταχυδρομικὰ μὲν γραφεῖα, ἐπὶ ἀποδείξει καὶ δαπάνῃ τῶν ἰδιοκτητῶν, ἂν τὸ βάρος αὐτῶν εἶναι δυνατὸν νὰ μετενεχθῇ δι' ἑνὸς μόνον προσώπου, εἰς τὰ πρακτορεῖα δέ, ἂν τὸ βάρος αὐτῶν ἀπαιτῇ τὴν χρῆσιν καὶ ἐτέρων μεταφορικῶν μέσων. Ἡ ἀποβίβασις τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων δέον νὰ ἐνεργῇται ὑποχρεωτικῶς ἅμα τῇ ἀγκυροβολίᾳ καὶ πρὸ πάσης ἄλλης ἐργασίας ἢ ἀποβιβάσεως ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων.

Οἱ σάκκοι καὶ φάκελλοι τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων, δέον νὰ τίθωνται ἐνὶ ὁρίᾳ ἰδιαιτέρου διαμερίσματος, καλῶς προφυλασσομένου καὶ ἀσφαλῶς κλειομένου, καὶ μὴ ἀναμιγνύονται μετὰ τῶν ἐμπορευμάτων, ὥστε ὁ ἑλεγχὸς καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν νὰ καθίσταται εὐχερής.

Ἄπαντα τὰ ὑλικά τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται δωρεάν, πλὴν τῶν τηλεγραφικῶν στύλων, διὰ τὴν μεταφορὰν ἐκάστου τῶν ἰσίων ὑρίζονται ὡς ἀνώτατος ὅρος ναύλου λεπτὰ ἐξήκοντα.

Τὰ ὑλικά τῆς λοιπῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μεταφέρονται ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο/ο.

Προσέτι ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐπιτρέπωσι νὰ ταξειδεύωσι δωρεάν ἐν ἀπάσαις ταῖς γραμμαῖς τοῦ τε ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐν Α' θέσει οἱ βουλευταί, τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, τὸ Προεδρεῖον τοῦ Συμβουλίου τῶν Ξένων καὶ Ἐκθέσεων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ οἱ ταχυδρομικοὶ καὶ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τηλεγραφητῶν β' τάξεως, κάτω δὲ τούτων, οἱ μὲν βοηθοὶ καὶ ταξινομοὶ ἐν β' θέσει, οἱ δὲ διανομεῖς, τηλεγραφοφύλακες καὶ ἐργάται συν-εργεῖων ἐν τρίτῃ θέσει, ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ ἐγγράφου παραγγελίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἢ τῶν ἀρμοδίων ταχ., τηλ. καὶ τηλεφωνικῶν γραφείων, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικούς τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ, κινουμένους λόγῳ ὑπηρεσίας, καὶ τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν καὶ τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκδίδωσιν εἰσιτήρια ἐπὶ ἐκπτώσει 60ο/ο ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου, ἢ ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ 1/3 ἐπὶ τοῦ ναύλου τοῦ ἐκ συναγωνισμοῦ.

Εἰς τοὺς ταχυδρομικοὺς, τηλεγραφικοὺς καὶ τηλεφωνικοὺς ἐπιθεωρητάς, ταξειδεύοντας δι' ὑπηρεσίαν, χορηγοῦνται εἰδικὰ δελτία ἀναγνωρίσεως, ὅμοια πρὸς τὰ βουλευτικά.

Οἱ βουλευταὶ δικαιοῦνται νὰ ταξειδεύωσι δωρεάν καὶ καθ' ἑνὴν περίπτωσιν ἤθελε διαλυθῇ ἡ Βουλὴ καὶ μέχρι τῆς παρελεύσεως δεκαπενθήμερου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Β. Διατάγματος τῆς διαλύσεως. Ἐπίσης ὑποχρεοῦνται οἱ ἰδιοκτῆται νὰ παραχωρῶσιν ἐτησίως δωρεάν δι' ἐσωτερικοὺς λιμένας τριάκοντα εἰσιτήρια τρίτης θέσεως δι' ἀπόρους, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Ἄρθρον 3.

Οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ ἀτμοπλοίου «Αἴγιν» ὑποχρεοῦνται νὰ λαμβάνωσι τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαθραίας μεταφορᾶς ταχυδρομικῆς ἀλληλογραφίας, καπνοῦ, συναρροχάρτου καὶ ἄλλων εἰδῶν τῆς Ἐταιρείας τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεγγύων προσόδων, ἐκ λαθρεμπορίας προσερχομένων, εὐθύνονται δὲ διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν ἀλληλογραφίας ταχυδρομικῶν δεμάτων ἢ οἰουδήποτε ἄλλου ἀντικειμένου, ὑποβάλλουσιν τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημιώσεις ἢ ζημίας καὶ προσερχομένην ἐξ ὑπατιότητος τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τοῦ ἀτμοπλοίου «Αἴγιν» παρέχονται ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον παρ' αὐτῶν προσφερομένας ὑπηρεσίας α') ἀπαλλαγὴ τῶν δυνάμει τοῦ νόμου ΒΣΜΔ' τοῦ ἔτους 1894 εἰσπραττομένων τελῶν διελύσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου β') διαμοιβὴ ἐτησίως δωρεάν ἑκατὸν πενήκοντα τηλεγραφημάτων, ὧν τὸ κείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς δεκαπέντε λέξεις ἀφορῶν εἰς τὴν καθαρῶς ὑπηρεσίαν τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῶν, καὶ γ') πληρωμὴ εἴκοσι λεπτῶν κατὰ χρηματὸδεμα, κατὰ δέσμην ἢ κιβώτιον περιέχον ἀξίας καὶ κατὰ κιβώτιον ἢ σάκκον περιέχοντα ταχυδρομικὰ δέματα πρὸς ἀποζημιώσεις τῆς ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν ὑφισταμένης δαπάνης διὰ τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν αὐτῶν.

Τα μεμονωμένως ἀποστελλόμενα ταχυδρομικὰ δέματα ἐξαίρουνται τῆς ἀνωτέρω πληρωμῆς.

Ἄρθρον 5.

Αἱ ὑποχρεώσεις, εἰς ἃς ὑπόκεινται, καὶ τὰ δικαιώματα, ὧν ἀπολαύουσι διὰ τὸ ἀτμόπλοιο αὐτῶν οἱ μνησθέντες ἰδιοκτῆται, δυνάμει τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως,

είσιν έντελώς άσχετοι πρὸς τὰς ύποχρεώσεις, τὰς ἑποίας επιβάλλουσι καὶ πρὸς τὰ δικαιώματα, ἅτινα παρέχουσιν εἰς πᾶν ἀτμόπλοιον αἱ καθόλου διατάξεις τῶν τε νόμων „ΓΦΕ“ τῆς 31 Δ/βρίου 1909 «περὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας» καὶ „ΓΦΚΒ“ τῆς 7 Ἰανουαρίου 1910 περὶ «ἐλευθεροκοινωνίας τῶν πλοίων καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν καταβαλλομένων ὑγειονομικῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν τῶν νόμων τούτων Β. διαταγμάτων», τοῦ μὲν τῆς 13 Ἰανουαρίου 1910, τοῦ δὲ τῆς 27 Φεβρουαρίου 1910.

”Αρθρον 6.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, αἱ τελωνιακαί, λιμενικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ Ἀρχαί, ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως.

Αἱ κατὰ τόπους λιμενικαὶ Ἀρχαὶ δὲν θὰ ἐπιτρέπωσι τὸν ἀπόπλου τοῦ ἀτμοπλοίου, πρὶν ἢ παραλάβῃ τὰς ταχ. ἀνταποκρίσεις καὶ δέματα.

”Αρθρον 7.

Ἐν περιπτώσει παραλείψεως ὅρου τινὸς τῆς παρούσης συμβάσεως, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τοῦ ἀτμοπλοίου «Αἷγινα» πρόστιμον μέχρι δραχμῶν πεντακοσίων.

Μετὰ ἐπιβολὴν δύο προστίμων ἀνωτάτου ὅρου ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἡ σύμβασις θεωρεῖται αὐτοδικαίως διαλυμένη ἐὰν οἱ ἰδιοκτῆται ἤθελον ὑποπέσει καὶ ἐκ τρίτου εἰς πειθαρχικὸν παράπτωμα, εἰδοποιουμένων τῶν κατὰ τόπους λιμενικῶν Ἀρχῶν.

”Αρθρον 8.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐπιφυλασσομένης τῆς κυρώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἄρζεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑπογραφῆς αὐτῆς ὑπὸ τῶν δύο συμβαλλομένων μερῶν καὶ παραταθῆσεται ἐπὶ ἓν ἔτος, τούτου δὲ παρελθόντος θέλει ἐξακολουθῇ ἰσχύουσα ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, μέχρις οὗ τὸ ἓν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναγγείλῃ εἰς τὸ ἕτερον, ἕξ μῆνας πρότερον, τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ, ὅπως παύσῃ ἡ ἰσχὺς τῆς συμβάσεως.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ ἀτμοπλοίου «Αἷγινα» ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιστρέψωσι τὰ καταβληθησόμενα αὐτοῖς ποσὰ καὶ νὰ καταβάλωσι τὰ τέλη τῶν τηλεγραφημάτων, ὡς καὶ τὰ τῆς διαβάσεως διὰ τοῦ Εὐρίπου, συμψηφιζομένων τῶν ἀνηκόντων αὐτοῖς δικαιωμάτων ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει ὑπηρεσιῶν μὴ ὑριζομένων ἐν τῷ νόμῳ „ΓΦΕ“ ἀπερὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας».

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ συμβαλλόμενοι ὑπέγραψαν τὴν παρούσαν σύμβασιν καὶ ἔθεντο ἐπ' αὐτῆς τὰς ἑαυτῶν σφραγίδας. Ἐγένετο εἰς διπλοῦν πρωτότυπον.

Ἐν Ἀθήραις τῇ 22 Δ/βρίου 1916.

Ὁ Διευθυντῆς

τῶν Ταχ., Τηλ. καὶ Τηλεγράφων

Α. Σιδηρᾶς

Ὁ συνιδιοκτῆτης τοῦ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν

ἀτμοπλοίου «Αἷγινα»

Μ. Γαίτας

## ΣΥΜΒΑΣΙΣ

διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Εὐλήσποντος».

Ὁ κ. Α. Σιδηρᾶς, Διευθυντῆς τῶν Ταχυδρομείων, Τηλεγράφων καὶ Τηλεφώνων, ἐνεργῶν τῇ ἐνιστάσει τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ ὁ κ. Φίλ. Καβουνίδης, συνιδιοκτῆτης τοῦ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Εὐλήσποντος», συνεφώνησαν τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα.

”Αρθρον 1.

Οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ ἀτμοπλοίου «Εὐλήσποντος» καταρτίζουν ὅπως ἤθελον κρίνει προσφορώτερον τὰ δρομολόγια αὐτῶν, ἀλλ' ὑποχρεοῦνται ὅπως εἰδοποιῶσι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, ὁκτὼ τοὐλάχιστον ἡμέρας, πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

”Αρθρον 2.

Οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ ἀτμοπλοίου «Εὐλήσποντος» ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν α') Νὰ μεταφέρωσι δωρεὰν καὶ ἀπροφασίστως διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου αὐτῶν εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἐνθα τοῦτο προσορμίζεται, τοὺς περιέχοντας τὴν ἑλληνικὴν ἀλληλογραφίαν φακέλους ἢ σάκκους καὶ ταχυδρομικὰ δέματα ἐν κιβωτίσις ἢ μεμονωμένα, ἅτινα πάντα θέλουσι παραδίδεσθαι εἰς τὰ πρακτορεῖα αὐτῶν, εἴτε ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ταχυδρομικῶν γραφείων, εἴτε ὑπὸ ξένων τοιούτων, διὰ νὰ ἀποσταλῶσιν, εἴτε εἰς γραφεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἴτε εἰς ξένα ταχυδρομικὰ γραφεῖα.

β') Τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου, τὸ χαρτόσημον καὶ γραμματόσημον, τὸ σιγαρόχαρτον καὶ τὰς ταινίας τοῦ καπνοῦ

καὶ ἐν γένει πάσας τὰς χρηματικὰς ἀξίας τὰς παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ταμίας ἀποστελλομένας ἢ, τὰν ἀπάλιν, τὰς παρὰ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους, πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, τὸν κεντρικὸν ταμίαν καὶ τὴν Ἑταιρείαν τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεργύων προσόδων ἀποστελλομένας.

Ἡ παράδοσις καὶ ἡ παραλαβὴ τῆς ἀλληλογραφίας, τῶν δεμάτων καὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων ἐνεργεῖται, εἰς τὰ ταχυδρομικὰ μὲν γραφεῖα, ἐπὶ ἀποδείξει καὶ δαπάνῃ τῶν ιδιοκτητῶν, ἂν τὸ βάρος αὐτῶν εἶναι δυνατὸν νὰ μετενεχθῇ δι' ἐνὸς μόνον προσώπου, εἰς τὰ πρακτορεῖα δέ, ἂν τὸ βάρος αὐτῶν ἀπαιτῇ τὴν χρῆσιν καὶ ἐτέρων μεταφορικῶν μέσων.

Ἡ ἀποβίβασις τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων δέον νὰ ἐνεργῇται ὑποχρεωτικῶς, ἅμα τῇ ἀγκυροβολίᾳ καὶ πρὸ πάσης ἄλλης ἐργασίας ἢ ἀποβιβάσεως ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων.

Οἱ σάκκοι καὶ φάκελλοι τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων δέον νὰ τίθωνται ἐντὸς ἰδιαιτέρου διαμερίσματος, καλῶς προφυλασσομένου καὶ ἀσφαλῶς κλεισμένου, καὶ μὴ ἀναμιγνύονται μετὰ τῶν ἐμπορευμάτων, ὥστε ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν νὰ καθίσταται εὐχερής.

Ἄπαντα τὰ ὑλικά τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται δωρεάν, πλὴν τῶν τηλεγραφικῶν στήλων, διὰ τὴν μεταφορὰν ἐκάστου τῶν ὑπολοίπων ὀρίζονται ὡς ἀνώτατος ὅρος ναύλου λεπτὰ ἐξήκοντα.

Τὰ ὑλικά τῆς λοιπῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο.ο.

Προσέτι ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐπιτρέπωσι νὰ ταξειδεύωσι δωρεάν ἐν ἀπάσαις ταῖς γραμμαῖς τοῦ τε ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐν πρώτῃ θέσει, οἱ βουλευταί, τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας, τὸ Προεδρεῖον τοῦ συμβουλίου τῶν ξένων καὶ ἐκθέσεων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας καὶ οἱ ταχυδρομικοὶ καὶ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τηλεγραφητῶν β' τάξεως, κάτω δὲ τούτων, οἱ μὲν βοηθοὶ καὶ ταξινόμοι ἐν β' θέσει, οἱ δὲ διανομεῖς, τηλεγραφοφύλακες καὶ ἐργάται συνεργεῖων ἐν τῇ τρίτῃ θέσει, ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ ἐγγράφου παραγγελίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἢ τῶν παραγγελιῶν ταχ., τηλ. καὶ τηλεφωνικῶν γραφείων, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικούς τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ, κινουμένους λόγῳ ὑπηρεσίας, καὶ τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν καὶ τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων, ὑποχρεοῦνται νὰ

ἐκδίδωσιν εἰσιτήρια ἐπὶ ἐκπτώσει 60ο ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου ἢ ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ 1)3 ἐπὶ τοῦ ναύλου τοῦ ἐκ συν-αγωνισμοῦ.

Εἰς τοὺς ταχυδρομικοὺς, τηλεγραφικοὺς καὶ τηλεφωνικοὺς ἐπιθεωρητὰς ταξειδεύοντας δι' ὑπηρεσίαν, χρηγοῦνται εἰδικὰ δελτία ἀναγνωρίσεως, ὅμοια πρὸς τὰ βουλευτικά.

Οἱ βουλευταὶ δικαιοῦνται νὰ ταξειδεύωσι δωρεάν καὶ κατ' ἑνὴν περίπτωσιν ἤθελε διαλυθῇ ἡ Βουλὴ καὶ μέχρι τῆς παρελεύσεως δεκαπενθήμερου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Β. Διατάγματος τῆς διαλύσεως.

Ἐπίσης ὑποχρεοῦνται οἱ ιδιοκτῆται νὰ παραχωρῶσιν ἐτησίως δωρεάν δι' ἐσωτερικοῦς λιμένας τριάκοντα εἰσιτήρια τρίτης θέσεως δι' ἀπόρους ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Ἄρθρον 3.

Οἱ ιδιοκτῆται τοῦ ἀτμοπλοίου «Ἑλλάσποντος» ὑποχρεοῦνται νὰ λαμβάνωσι τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαθραίας μεταφορᾶς ταχυδρομικῆς ἀλληλογραφίας, καπνοῦ, σιγαροχάρτου καὶ ἄλλων εἰδῶν τῆς ἐταιρείας τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεργύων προσόδων ἐκ λαθρεμπορίας προσερχομένων. εὐθύνονται δὲ διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν ἀλληλογραφίας, ταχυδρομικῶν δεμάτων ἢ οἰουδὴποτε ἄλλου ἀντικειμένου, ὑποβάλλουσιν τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημιώσεις ἢ ζημίας καὶ προσερχομένην εἰς ὑπαιτιότητος τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τοὺς ιδιοκτῆτας τοῦ ἀτμοπλοίου «Ἑλλάσποντος» παρέχονται ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον παρ' αὐτῶν προσφερομένας ὑπηρεσίας:

α') ἀπάλλαγῃ τῶν δυνάμει τοῦ νόμου ΒΣΜΑ' τοῦ ἔτους 1894 εἰσπραττομένων τελῶν διελεύσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐβοίου.

β') δικαιοβῆ ἐτησίως δωρεάν ἑκατὸν πενήκοντα τηλεγραφημάτων, ὧν τὸ κείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς δεκαπέντε λέξεις, ἀφορῶν εἰς τὴν καθαρῶς ὑπηρεσίαν τοῦ ἀτμοπλοίου αὐτῶν, καὶ

γ') πληρωμὴ εἰκοσι λεπτῶν κατὰ χρηματόδεμα, κατὰ δέσμην ἢ κιβώτιον περιέχον ἀξίας καὶ κατὰ κιβώτιον ἢ σάκκον περιέχοντα ταχυδρομικὰ δέματα πρὸς ἀποζημιώσιν τῆς ὑπὸ τῆς ἀτμοπλοίας ὑφισταμένης δαπάνης διὰ τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν αὐτῶν.

Τὰ μεμονωμένως ἀποστελλόμενα ταχυδρομικὰ δέματα ἐξαίρετοῦνται τῆς ἀνωτέρω πληρωμῆς.

Ἄρθρον 5.

Αἱ ὑποχρεώσεις, εἰς ἃς ὑπόκεινται, καὶ τὰ δικαιώματα

ὧν ἀπολαύουσι διὰ τὸ ἀτμόπλοιοι αὐτῶν οἱ μνησθέντες ἰδιοκτῆται, δυνάμει τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως, εἰσιν ἐντελῶς ἄσχετοι πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ἵστας ἐπιβάλλουσι καὶ πρὸς τὰ δικαιώματα, ἅτινα παρέχουσιν εἰς πᾶν ἀτμόπλοιοι αἱ καθόλου διατάξεις τῶν τε νόμων ΓΦΕ' τῆς 31 Δεβρίου 1909 περὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας καὶ ΓΦΚΒ' τῆς 7 Ἰανουαρίου 1910 περὶ ἐλευθεροκοινωνίας τῶν πλοίων καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν καταβαλλομένων ὑγειονομικῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν τῶν νόμων τούτων Β. διαταγμάτων τοῦ μὲν τῆς 13 Ἰανουαρίου 1910. τοῦ δὲ τῆς 27 Φεβρουαρίου 1910.

Ἄρθρον 6.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, αἱ τελωνιακαί, λιμενικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ Ἀρχαὶ ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως.

Αἱ κατὰ τόπους λιμενικαὶ Ἀρχαὶ δὲν ὀφ. ἐπιτρέπωσι τὸν ἀπόπλοον τῶν ἀτμοπλοίων πρὶν ἢ παραλάβωσι τὰς ταχυδρομικὰς ἀνταποκρίσεις καὶ δέματα.

Ἄρθρον 7.

Ἐν περιπτώσει παραλείψεως ὅρου τινὸς τῆς παρούσης συμβάσεως, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τοῦ ἀτμοπλοίου «Ἑλλησποντος» πρόστιμον μέχρι δραχμῶν πεντακοσίων.

Μετὰ ἐπιβολὴν δύο προστίμων ἀνωτάτου ὅρου ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἡ σύμβασις θεωρεῖται αὐτοδικαίως διαλελυμένη, ἐὰν οἱ ἰδιοκτῆται ἤθελον ὑποπέσει καὶ ἐκ τρίτου εἰς πειθαρχικὸν παράπτωμα εἰδοποιουμένων τῶν κατὰ τόπους λιμενικῶν Ἀρχῶν.

Ἄρθρον 8.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐπιφυλασσομένης τῆς κυρώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἄρξεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς υπογραφῆς αὐτῆς ὑπὸ τῶν δύο συμβαλλομένων μερῶν καὶ παραταθῆσεται ἐπὶ ἓν ἔτος, τούτου δὲ παρελθόντος θέλει ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος μέχρις οὗ τὸ ἐν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναγγεῖλη εἰς τὸ ἕτερον ἕξ μῆνας πρότερον τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ὥπως παύσῃ ἡ ἰσχὺς τῆς συμβάσεως.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς οἱ ἰδιοκτῆται τοῦ ἀτμοπλοίου «Ἑλλησποντος» ὑποχρεοῦνται, νὰ ἐπιστρέψωσι τὰ καταβληθῆσόμενα αὐτοῖς ποσά, νὰ καταβάλωσι τὰ τέλη τῶν τηλεγραφημάτων, ὡς καὶ τὰ τῆς διαβάσεως διὰ τοῦ Εὐρίπου, συμφηφιζομένων τῶν ἀνηκόντων αὐτοῖς δικαιωμάτων ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει ὑπηρεσιῶν μὴ ὄντι

ζομένων ἐν τῷ νόμῳ ΓΦΕ' περὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ συμβαλλόμενοι ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν σύμβασιν καὶ ἔθεντο ἐπ' αὐτῆς τὰς ἐαυτῶν σφραγίδας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν πρωτότυπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Δεκεμβρίου 1910

Ὁ Διευθυντὴς

τῶν Ταχυδρομ., Τηλεγρ. καὶ Τηλεφώνων

Α. Σιδηρᾶς

Ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἀτμοπλοίου «Ἑλλησποντος»  
Φ. Ε. Καβουρίδης

## ΣΥΜΒΑΣΙΣ

διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῶν ἰδιοκτῆτῶν τῆς Ἑλληνικῆς ἀτμοπλοίας Ἀδελφῶν Κ. Χατζηκωνσταντῆ.

Ὁ κ. Θεμιστοκλῆς Πανθεοδώρακης, Διευθυντὴς τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου, δυνάμει τῆς ἐπ' ἀριθ. 162027 ἐ. ἑ. ἐξουσιοδοτικῆς διαταγῆς τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, καὶ ὁ κ. Ἐλευθέριος Χατζηκωνσταντῆς, Διευθυντὴς τῆς Ἑλληνικῆς ἀτμοπλοίας Ἀδελφῶν Κ. Χατζηκωνσταντῆ, συνεισέλασαν τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρον 1.

Ἡ Ἑλληνικὴ ἀτμοπλοία ἀδελφῶν Κ. Χατζηκωνσταντῆ κατὰρτίζει, ὥπως ἤθελε κρίνει προσφορότερον, τὰ δρομολόγια αὐτῆς, ἀλλ' ὑποχρεοῦται ὥπως εἰδοποιῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, ὁκτὸ τοῦλάχιστον ἡμέρας, πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

Ἄρθρον 2.

Ἡ Ἑλληνικὴ ἀτμοπλοία ἀδελφῶν Κ. Χατζηκωνσταντῆ ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν.

α') Νὰ μεταφέρει δωρεάν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἐνθα προσορμίζονται, τοὺς περιέχοντας τὴν ἑλληνικὴν ἀλληλογραφίαν φακέλους ἢ σάκκους καὶ ταχυδρομικὰ δέματα ἐν κιβωτίοις ἢ μεμονωμένα, ἅτινα πάντα θέλουσι παραδίδεσθαι εἰς τὰ πρακτορεῖα αὐτῆς, εἴτε ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ταχυδρομικῶν γραφείων, εἴτε ὑπὸ ξένων τοιούτων, διὰ νὰ ἀποσταλῶσιν, εἴτε εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἴτε εἰς ξένα ταχυδρομικὰ γραφεῖα.



β') Τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου, τὸ χαρτόσημον καὶ γραμματόσημον, τὸ σιγαρόχαρτον καὶ τὰς ταινίας τοῦ καπνοῦ καὶ ἐν γένει πάσας τὰς χρηματικὰς ἀξίας, τὰς παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ταμίαι ἀποστέλλομένας, ἢ τὰν ἀπλιν, τὰς παρὰ τῶν διαχειρίσεων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, τὸν Κεντρικὸν ταμίαν καὶ τὴν Ἑταιρείαν τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεργύων προσόδων ἀποστέλλομένας.

Ἡ παράδοσις καὶ παραλαβὴ τῆς ἀλλοτρίογραφίας, τῶν δεμάτων καὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων ἐνεργεῖται εἰς τὰ ταχυδρομικὰ μὲν γραφεῖα, ἐπὶ ἀποδείξει καὶ δαπάνῃ τῶν ιδιοκτητῶν, ἂν τὸ βάρος αὐτῶν εἶναι δυνατόν νὰ μετενεχθῇ δι' ἐνὸς μόνου προσώπου, εἰς τὰ πρακτορεῖα δὲ, ἂν τὸ βάρος αὐτῶν ἀπαιτῇ τὴν χρῆσιν καὶ ἐτέρων μεταφορικῶν μέσων.

Ἄπαντα τὰ ὑλικά τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται δωρεάν, πλὴν τῶν τηλεγραφικῶν στύλων, διὰ τὴν μεταφορὰν ἐκάστου τῶν ὑπὸ τῶν ὀφείζονται ὡς ἀνώτατος ὅρος ναύλου λεπτὰ ἐξήκοντα.

Τὰ ὑλικά τῆς λοιπῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μεταφέρονται ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο.ο. Προσέτι ὑποχρεοῦται ἡ ἀτμοπλοία, ὅπως ἐπιτρέπη νὰ ταξιδεύουσι δωρεάν καὶ ἐν πρώτῃ θέσει, οἱ βουλευταί. τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας καὶ οἱ ταχυδρομικοὶ καὶ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι ἐν ἀπάσῃ ταύτῃ γραμμῇ τοῦ τε ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικούς τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ, κινουμένους λόγῳ ὑπηρεσίας, καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν καὶ τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων ὑποχρεοῦται νὰ ἐκδίδῃ εἰσιτήρια ἐπὶ ἐκπτώσει 60 ο.ο. ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου ἢ ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ ἐνὸς τρίτου ἐπὶ τοῦ ναύλου τοῦ ἐκ συναγωνισμοῦ.

Ἄρθρον 3.

Ἡ Ἑλληνικὴ ἀτμοπλοία ἀδελφῶν Κ. Χατζηκωνσταντῆ ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαθραίας μεταφορᾶς ταχυδρομικῆς ἀλλοτρίογραφίας καπνοῦ, σιγαρόχαρτου καὶ ἄλλων εἰδῶν τῆς Ἑταιρείας τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεργύων προσόδων, ἐκ λαθρεμπορίας προσερχομένων, εὐθύνεται δὲ διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν ἀλλοτρίογραφίας, ταχυδρομικῶν δεμάτων ἢ οἰουδήποτε ἄλλου ἀντικειμένου, ὑποβάλλουσαν τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημίωσιν ἢ ζημίας καὶ προσερχομένην ἐξ ἀπαιτιότητος τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἀτμοπλοίαν ἀδελφῶν Κ. Χατζη-

κωνσταντῆ παρέχονται ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον παρ' αὐτῆς προσφερομένας ὑπηρεσίας.

α') ἀπαλλαγὴ τῶν δυνάμει τοῦ Νόμου ΒΣΜΔ' τοῦ ἔτους 1894 εἰσπραττομένων τελῶν διελεύσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐδρίπου.

β') διαμοιβὴ ἐτησίως δωρεάν ἑκατὸν πενήκοντα τηλεγραφημάτων κατ' ἀτμόπλοιον, ὧν τὸ κείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς δεκαπέντε λέξεις, ἀφαιρῶν εἰς τὴν καθαρῶς ὑπηρεσίαν τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς, καὶ

γ') πληρωμὴ εἰκοσι λεπτῶν κατὰ χρηματόδεμα, κατὰ δέσμην ἢ κιβώτιον περιέχον ἀξίας καὶ κατὰ κιβώτιον ἢ σάκκον περιέχοντα ταχυδρομικὰ δέματα πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς ὑπὸ τῆς ἀτμοπλοίας ταύτης ὑφισταμένης δαπάνης διὰ τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 5.

Ἡ αὕτῃ ἀτμοπλοία ὑπόκειται εἰς πάσας τὰς διὰ τοῦ νόμου ΓΦΕ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1909 περὶ τελῶν ἀγκυροβολίας καὶ ραρκίων ἐπιβαλλομένας ὑποχρεώσεις.

Ἄρθρον 6.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, καὶ τελωνιακαί, λιμενικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ ἀρχαὶ ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρον 7.

Ἐν περιπτώσει παραλείψεως ὅρου τινὸς τῆς παρούσης συμβάσεως, τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἀτμοπλοίαν ἀδελφῶν Κ. Χατζηκωνσταντῆ πρόστιμον μέχρι δραχμῶν ἑκατὸν.

Ἄρθρον 8.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐπιφυλασσομένης τῆς κυρώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἄρξεται ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου τρέχοντος ἔτους, ἤτοι ἀπ' ἧς ἡ Ἑλληνικὴ ἀτμοπλοία ἀδελφῶν Κ. Χατζηκωνσταντῆ διεδέχθη τὴν Καταστημένην Ἑλληνικὴν ἀτμοπλοίαν, ἀνέλαβε δὲ καὶ ἐκτελεῖ τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς ἀπάσας τὰς ἐκ τῆς μετὰ τῆς Καρυστίου ἀτμοπλοίας συμβάσεως ὑποχρεώσεις καὶ ἐξήκοντα ἐκτοτε ἐκπληροῦσα ταύτας καὶ παρέχουσα εἰς τὸ Δημόσιον τὰς αὐτὰς ὑπηρεσίας διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς. Παραταθῆσεται δὲ ἡ σύμβασις αὕτη ἐπὶ ἑν ἔτος. Τοῦτου δὲ παρελθόντος θέλει ἐξακολουθήσει ἰσχύουσα ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, μέχρις οὗ τὸ ἐν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναγγεῖται εἰς τὸ ἕτερον ἐξ μῆνας πρότερον τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ὅπως παύσῃ ἡ ἰσχὺς τῆς συμβάσεως.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἡ

Ἑλληνικῇ ἀτμοπλοῖα ἀδελφῶν Κ. Χατζηκωνσταντῆ ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ καταβληθισμένα αὐτῇ ποσὰ καὶ νὰ καταβάλῃ τὰ τέλη τῶν τηλεγραφημάτων, ὡς καὶ τὰ τῆς διαβάσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου, συμψηφισμένων τῶν ἀνηκόντων αὐτῇ δικαιωμάτων ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει ὑπηρεσιῶν μὴ ὀριζομένων ἐν τῷ νόμῳ ΓΦΕ' περὶ τελῶν ἀγκυροβολίας καὶ φαρικῶν.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν πρωτότυπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Νοεμβρίου 1919.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Γ' Διευθύνσεως

Θ. Πενθερουδάκης

Ὁ Διευθυντὴς καὶ Διαχειριστὴς

τῆς Ἑλληνικῆς ἀτμοπλοίας Ἀδελφ. Κ. Χατζηκωνσταντῆ

Ἐλευθέριος Κ. Χατζηκωνσταντῆς

### ΣΥΜΒΑΣΙΣ

διομολογηθεῖσα μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῶν πλοιοκτητῶν τοῦ ἀτμοπλοίου «Νίκη».

Ὁ κ. Θ. Πενθερουδάκης, Διευθυντὴς τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, ἐνεργῶν τῇ ἐντολῇ τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ ὁ κ. Σπυρίδων Ν. Χατζῆς, συνιδιοκτήτης, ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ δι' ἑαυτὸν καὶ ὡς πληρεξούσιος τοῦ ἐπίσης συνιδιοκτήτου ἀδελφοῦ του Ἀριστείδου Ν. Χατζῆ, τοῦ ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Νίκη», συνεισέφεραν τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα.

#### Ἄρθρον 1.

Οἱ πλοιοκτῆται τοῦ ἀτμοπλοίου «Νίκη» καταρτίζουσιν, ὅπως ἤθελον κρίνει προσφορώτερον, τὰ δρομολόγια αὐτῶν. ἀλλ' ὑποχρεοῦνται ὅπως εἰδοποιῶσι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ὀκτὼ τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

#### Ἄρθρον 2.

Οἱ πλοιοκτῆται τοῦ ἀτμοπλοίου «Νίκη» ἀναλαμβάνουσι τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν.

α') Νὰ μεταφέρωσι δωρεὰν καὶ ἀποφασίστως διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου αὐτῶν εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἐνθα τοῦτο προσορμίζεται, τοὺς περιέχοντας τὴν ἑλληνικὴν ἀλληλογραφίαν φακέλους ἢ σάκκους καὶ ταχυδρομικὰ δέματα ἐν κιβωτίοις ἢ μεμονωμένα, ἅτινα θέλουσι παραδίδεσθαι εἰς τὰ πρακτορεῖα αὐτῶν, εἴτε ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ταχυδρομικῶν γραφείων, εἴτε ὑπὸ ξένων τοιούτων, διὰ νὰ ἀποσταλῶσιν,

εἴτε εἰς γραφεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἴτε εἰς ξένα ταχυδρομικὰ γραφεῖα.

β') Τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου, τὰ χρητόσημον καὶ γραμματόσημον, τὸ σιγαρόχαρτον καὶ τὰς ταινίας τοῦ χαπνοῦ καὶ ἐν γένει πάσαις τὰς χρηματικὰς ἀξίας τὰς παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ταμίαις ἀποστελλομένας ἢ, τὴν ἀπάλιν, τὰς παρὰ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, τὸν κεντρικὸν ταμίαν καὶ τὴν Ἐταιρείαν τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεργῶν προσόδων ἀποστελλομένας.

Ἡ παράδοσις καὶ ἡ παραλαβὴ τῆς ἀλληλογραφίας, τῶν δεμάτων καὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων ἐνεργεῖται εἰς τὰ ταχυδρομικὰ μὲν γραφεῖα, ἐπὶ ἀποδείξει καὶ δαπάνῃ τῶν πλοιοκτητῶν, ἐν τῷ βάρει αὐτῶν εἶναι δυνατόν νὰ μετενεχθῇ δι' ἐνὸς μόνον προσώπου, εἰς τὰ πρακτορεῖα δέ, ἐν τῷ βάρει αὐτῶν ἀπαιτεῖ τὴν χρῆσιν καὶ ἐτέρων μεταφορικῶν μέσων.

Ἡ ἀποβίβασις τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων δεῖν νὰ ἐνεργῇται ὑποχρεωτικῶς ἅμα τῇ ἀγκυροβολίᾳ καὶ πρὸ πάσης ἄλλης ἐργασίας ἢ ἀποβιβάσεως ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων.

Οἱ σάκκοι καὶ οἱ φακέλλοι τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων δεῖν νὰ τίθενται ἐντὸς ἰδιαίτερου διαμερίσματος, καλῶς προσφυλασσομένου καὶ ἀσφαλῶς κλειομένου, καὶ μὴ ἀναμεινύονται μετὰ τῶν ἐμπορευμάτων, ὥστε ὁ ἐλεγκτὴς καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν νὰ καθίσταται εὐχερής.

Ἀπαντα τὰ ὑλικά τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται δωρεὰν, πλην τῶν τηλεγραφικῶν στύλων, διὰ τὴν μεταφορὰν ἐκάστου τῶν ὁποίων ὀρίζονται ὡς ἀνώτατος ὅρος νυκτοῦ λεπτὰ ἐξήκοντα.

Τὰ ὑλικά τῆς λοιπῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μεταφέρονται ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο ο.

Προσέτι ὑποχρεοῦνται ὅπως ἐπιτρέπωσι νὰ ταξειδεύωσι δωρεὰν ἐν ἡπάσαις ταῖς γραμμαῖς καὶ ἐν πρώτῃ θέσει οἱ βουλευταί, τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας, τὸ Προεδρεῖον τοῦ Συμβουλίου τῶν Ξένων καὶ Ἐκθέσεων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ οἱ ταχυδρομικοὶ καὶ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι, μέχρι τοῦ βαθμοῦ τηλεγραφητοῦ β' τάξεως, κάτω δὲ τούτων, οἱ μὲν βοηθοὶ καὶ ταξινόμοι ἐν δευτέρᾳ θέσει, οἱ δὲ διανομεῖς, τηλεγραφοφύλακες καὶ ἐργάται συναργεῖον ἐν τῇ γ' θέσει, ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ ἐγγράφου παραγγελίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἢ τῶν ἀρμοδίων ταχ., τηλ. καὶ τηλεφωνικῶν γραφείων, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπάλληλους

καὶ ἀξιοματικούς τοῦ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ, κινουμένους λόγω ὑπηρεσίας καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν καὶ τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκδίδωσιν εἰσιτήρια ἐπὶ ἐκπτώσει 60 ο)ο ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου ἢ ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ 1)3 ἐπὶ τοῦ ναύλου τοῦ ἐκ συναγωνισμοῦ.

Εἰς τοὺς ταχυδρομικούς, τηλεγραφικούς καὶ τηλεφωνικούς ἐπιθεωρητάς, ταξιδεύοντας δι' ὑπηρεσίαν, χορηγοῦνται εἰδικὰ δελτία ἀναγνωρίσεως, ὅμοιοι πρὸς τὰ βουλευτικά.

Οἱ βουλευταὶ δικαιοῦνται νὰ ταξιδεύωσι δωρεὰν καὶ καθ' ἓν περίπτωσιν ἥθελε διὰλυθῇ ἡ Βουλὴ καὶ μέχρι τῆς παρελεύσεως δεκαπενθημέρου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος τῆς διαλύσεως. Ἐπίσης ὑποχρεοῦνται οἱ ἰδιοκτῆται νὰ παρχωρῶσιν ἐτησίως δωρεὰν δι' ἐσωτερικούς λιμένας τριάντα εἰσιτήρια τρίτης θέσεως δι' ἀπόρους, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

#### Ἄρθρον 3.

Οἱ πλοιοκτῆται τοῦ ἀτμοπλοίου «Νίκη» ὑποχρεοῦνται νὰ λαμβάνωσι τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαθραίας μεταφορᾶς ταχυδρομικῆς ἀλληλογραφίας, καπνοῦ, σιγαρχάρτου καὶ ἄλλων εἰδῶν τῆς Ἑταιρείας τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεργύων προσόδων, ἐκ λαθρεμπορίας προσερχομένων. εὐθύνονται δὲ διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν ἀλληλογραφίας, ταχυδρομικῶν δεμάτων ἢ οἴουδῆποτε ἄλλου ἀντικειμένου ὑποβάλλουσιν τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημιώσεις ἢ ἱζημίαν καὶ προσερχομένην ἐξ ὑπακιβήτους τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν.

#### Ἄρθρον 4.

Εἰς τοὺς πλοιοκτῆτας τοῦ ἀτμοπλοίου «Νίκη» παρέχονται ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον παρ' αὐτῶν προσφερομένης ὑπηρεσίας:

α') ἀπαιτήσιον τῶν δυνάμει τοῦ νόμου ΒΣΜΔ' τοῦ ἔτους 1894 εἰσπραττομένων τελῶν διελεύσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου.

β') δικαιοβῆ ἐτησίως δωρεὰν 150 τηλεγραφημάτων, ὧν τὸ καίμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 15 λέξεις, ἀφορῶν εἰς τὴν καθαρῶς ὑπηρεσίαν τοῦ ἀτμοπλοίου αὐτῶν, καὶ

γ') πληρωμὴ εἴκοσι λεπτῶν κατὰ χρηματῶδες, κατὰ δέσμεν ἢ κιβώτιον περιέχον ἀξίας καὶ κατὰ κιβώτιον ἢ σάκκον περιέχοντα ταχυδρομικὰ δέματα πρὸς ἀποζημιώσεις τῆς ὑπὸ τῶν ἰδιοκτῆτῶν ὑφισταμένης δαπάνης διὰ τὴν φέρωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν αὐτῶν.

Τὰ μεμονωμένως ἀποστελλόμενα ταχυδρομικὰ δέματα ἐξαίρουνται τῆς ἀνωτέρω πληρωμῆς.

#### Ἄρθρον 5.

Αἱ ὑποχρεώσεις εἰς ἃς ὑπόκεινται καὶ τὰ δικαιώματα τῶν ἀπολαύουσι διὰ τὸ ἀτμόπλοιον αὐτῶν οἱ μνησθέντες πλοιοκτῆται, δυνάμει τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως, εἰσιν ἐντελῶς ἄσχετοι πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἐπιβάλλουσι καὶ πρὸς τὰ δικαιώματα, ἅτινα παρέχουσιν εἰς πᾶν ἀτμόπλοιον αἱ καθόλου διατάξεις τῶν τε νόμων ΓΦΕ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1909 περὶ τελῶν φρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας καὶ ΓΦΚΒ' τῆς 7 Ἰανουαρίου 1910 περὶ ἐλευθεροκοινωνίας τῶν πλοίων καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν καταβαλλομένων ὑγειονομικῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν τῶν νόμων τούτων Β. διαταγμάτων τοῦ μὲν τῆς 13 Ἰανουαρίου 1910, τοῦ δὲ τῆς 27 Φεβρουαρίου 1910.

#### Ἄρθρον 6.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, αἱ τελευταὶ, λιμενικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ Ἀρχαὶ ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως.

Αἱ κατὰ τόπους λιμενικαὶ Ἀρχαὶ δὲν θὰ ἐπιτρέπωσι τὸν ἀπόπλου τοῦ ἀτμοπλοίου πρὶν ἢ παραλάβῃ τὰς ταχυδρομικὰς ἀνταποκρίσεις καὶ δέματα.

#### Ἄρθρον 7.

Ἐν περιπτώσει παραλείψεως ὅρου τινὸς τῆς παρούσης συμβάσεως, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τοὺς πλοιοκτῆτας τοῦ ἀτμοπλοίου «Νίκη» πρόστιμον μέχρι δραχμῶν πεντακοσίων (500).

Μετὰ τὴν ἐπιβολὴν δύο προστίμων ἀνωτάτου ὅρου, ἐντὺς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἡ σύμβασις θεωρεῖται αὐτοδικαίως διαλυμένη, ἐὰν οἱ πλοιοκτῆται ἥθελον ὑποπέσει καὶ ἐκ τρίτου εἰς πειθαρχικὴν παράπτωμα, εἰδοποιουμένων τῶν κατὰ τόπους λιμενικῶν ἀρχῶν.

#### Ἄρθρον 8.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐπιφυλασσόμενης τῆς κυρώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἄρξεται ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1919 καὶ παραταθῆσεται ἐπὶ ἓν ἔτος. Τοῦτου δὲ παρελθόντος, θέλει ἐξακολουθῇ ἰσχύουσα ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, μέχρις οὗ τὸ ἐν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναγκασίῃ εἰς τὸ ἕτερον ἐξ μῆνας πρότερον τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ὅπως παύσῃ ἢ ἰσχύς τῆς συμβάσεως.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, οἱ πλοιοκτῆται τοῦ ἀτμοπλοίου «Νίκη» ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιτρέψωσι τὰ καταβληθσόμενα αὐτοῖς ποσὰ καὶ νὰ καταβάλωσι τὰ τέλη τῶν τηλεγραφημάτων, ὡς καὶ τὰ τῆς διαβάσεως διὰ τοῦ Εὐρίπου, συμψηφιζομένων τῶν ἀνηκόντων

αὐτοῖς δικαιωμάτων ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει ὑπηρεσιῶν μὴ ὀριζομένων ἐν τῷ νόμῳ ΓΦΕ' περὶ τελῶν φορικῶν καὶ ἀγκυροβολίας.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ συμβαλλόμενοι ὑπεγράψαν τὴν παροῦσαν σύμβασιν καὶ ἔθεντο ἐπ' αὐτῆς τὰς ἐαυτῶν σφραγίδας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν πρωτότυπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15ῃ Νοεμβρίου 1919.

Ὁ Διευθυντὴς

τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου

τῆς Συγκοινωνίας

Θ. Πενθερουδάκης

Ὁ συνιδιοκτῆτης τῶν πλοιοκτητῶν

τοῦ ἀτμοπλοίου «Νίκη»

Σ. Ν. Χατζῆς

## ΣΥΜΒΑΣΙΣ

μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας (Διευθύνσις Γ') καὶ τοῦ κ. Α. Βογιαντζίδου, ιδιοκτῆτου τοῦ ὑπὸ ἐλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Καφηρεὺς».

Ὁ κ. Θεμιστοκλῆς Πενθερουδάκης, Διευθυντὴς τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ἐνεργῶν τῇ ἐντολῇ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ ὁ κ. Α. Βογιαντζίδης, ιδιοκτῆτης τοῦ ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Καφηρεὺς», συνεφώνησαν τὰ ἑξῆς:

Ἄρθρον 1.

Ὁ ιδιοκτῆτης τοῦ ἀτμοπλοίου «Καφηρεὺς» καταρτίζει ὅπως ἤθελε κρίνει προσφορώτερον τὰ δρομολόγια αὐτοῦ, ἀλλ' ὑποχρεοῦται ὅπως εἰδοποιῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ὡς ἐλάχιστον ἡμέρας, πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

Ἄρθρον 2.

Ὁ αὐτὸς ιδιοκτῆτης ὑποχρεοῦται νὰ μεταφέρῃ δωρεὰν διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου του εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἐνθα τοῦτο προορίζεται.

α') Τὴν ἐπίσημον καὶ ιδιωτικὴν ἀλληλογραφίαν καὶ ταχυδρομικὰ δέματα ἐντὸς κιβωτίων καὶ σάκκων ἢ ἐν ἀνάγκῃ μεμονωμένως.

β') Τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου, τὸ χαρτόσημον καὶ γραμματόσημον, τὸ σιγαρόχαρτον καὶ τὰς ταινίας τοῦ καπνοῦ καὶ ἐν γένει πᾶσας τὰς χρηματικὰς ἀξίας τὰς παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Κράτει

ταμίας ἀποστελλομένας ἢ, τὰν ἀπὸ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, τὸν Κεντρικὸν ταμίαν καὶ τὴν Ἑταιρείαν τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεγγύων προσόδων ἀποστελλομένας.

Ἡ παράδοσις καὶ παραλαβὴ τῆς ἀλληλογραφίας, τῶν δεμάτων καὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων ἐνεργεῖται εὐθὺς ἅμα τῷ κατάπλῳ καὶ πρὸ πάσης ἀποβιβάσεως ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων, εἰς τὰ ταχυδρομικὰ μὲν γραφεῖα, ἐπὶ ἀποδείξει καὶ δαπάνῃ τῶν ιδιοκτητῶν, ἂν τὸ βῆρος αὐτῶν εἶναι δυνατὸν νὰ μετενεχθῇ δι' ἐνὸς μόνον προσώπου, εἰς τὰ πρακτορεῖα δέ, ἂν τὸ βῆρος αὐτῶν ἀπαιτῇ τὴν χρῆσιν καὶ ἐτέρων μεταφορικῶν μέσων.

Ἀπαντα τὰ ὑλικά τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται δωρεάν, πλὴν τῶν τηλεγραφικῶν στύλων, διὰ τὴν μεταφορὰν ἐκάστου τῶν ὁποίων ὀρίζονται ὡς ἀνώτατος ὅρος ναύλου λεπτὰ ἐξήκοντα.

Τὰ ὑλικά τῆς λοιπῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μεταφέρονται ἐπὶ ἐκπτώσει πενήκοντα τοῖς ἑκατὸν.

Ὁ μνησθεὶς ιδιοκτῆτης ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐπιτρέπη νὰ ταξειδεύσῃ δωρεάν καὶ ἐν πρώτῃ θέσει οἱ βουλευταί, τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ καὶ οἱ δι' ὑπηρεσίαν ἀποστελλόμενοι ταχυδρομικοὶ καὶ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι ἐν ἀπῆσαις ταῖς γραμμαῖς τοῦτε ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικούς τοῦ κατὰ γῆν καὶ ὁλάσσαν στρατοῦ, κινουμένους λόγῳ ὑπηρεσίας καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν καὶ τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων, ὑποχρεοῦται νὰ ἐκδίδῃ εἰσιτήρια ἐπὶ ἐκπτώσει 60 ο/ο ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου ἢ ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ 1/3 ἐπὶ τοῦ ναύλου τοῦ ἐκ τοῦ συναγωνισμοῦ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ.

Ἄρθρον 3.

Ὁ αὐτὸς ιδιοκτῆτης ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαθραίας μεταφορᾶς ταχυδρομικῆς ἀλληλογραφίας, καπνοῦ, σιγαροχάρτου καὶ ἄλλων εἰδῶν τῆς Ἑταιρείας τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεγγύων προσόδων ἐκ λαθρεμπορίας πρσερχομένων, εὐθύνεται δὲ διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν ἀλληλογραφίας, ταχυδρομικῶν δεμάτων ἢ οἰουδὴποτε ἄλλου ἀντικειμένου, ὑποβλήλουσαν τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημιώσεις ἢ ζημίας καὶ πρσερχομένην ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὸν ιδιοκτῆτην τοῦ ἀτμοπλοίου «Καφηρεὺς» παρέχονται ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον παρ' αὐτοῦ προσφερομένας ὑπηρεσίας τὰ ἑξῆς:

α') ἀπλλαγὴ τῶν δυνάμει τοῦ Νόμου ΒΣΜΔ' τοῦ ἔτους 1894 εἰσπραττομένων τελῶν διελεύσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου, καὶ

β') διχομυβή ἐτησίως δωρεὰν ἑκατὸν πεντήκοντα τηλεγραφήματων, ὧν τὸ κείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς δεκαπέντε λέξεις, ἀφορῶν εἰς καθαρῶς ὑπηρεσίαν τοῦ ἀτμοπλοίου αὐτοῦ.

Ἄρθρον 5.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, αἱ τελωνειακαί, λιμενικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ Ἀρχαὶ ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρον 6.

Ἐν περιπτώσει παραλείψεως ὅρου τινὸς τῆς παρούσης συμβάσεως, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τοὺς ιδιοκτῆτας πρόστιμον μέχρι δραχμῶν τριακοσίων (300).

Ἄρθρον 7.

Ἡ παρούσα σύμβασις, ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει ἐπικυρωθῇ ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑπὸ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπὸ τοῦ ιδιοκτῆτου τοῦ ἀτμοπλοίου «Καφηρεὺς», ἡ δὲ ἰσχὺς αὐτῆς θέλει ἀρχίσαι ἀπὸ τῆς 1 Δεβρίου 1919, ἤτοι ἀφ' ἡμέρας ὁ εἰρημένος ιδιοκτῆτης ἤρξατο ἐκπληρῶν ἀπάσας τὰς ἀναληφθεῖσας διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως ὑποχρεώσεις, καὶ θέλει παραταθῇ ἐπὶ ἓν ἔτος. Τοῦτου δὲ παρελθόντος, θέλει ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, μέχρις οὗ τὸ ἐν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναγγεῖλῃ πρὸς τὸ ἕτερον ἕξ μῆνας πρότερον τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ τοῦ νὰ παύσῃ ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὁ ιδιοκτῆτης τοῦ ἀτμοπλοίου «Καφηρεὺς» ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὰ τέλη τῶν τηλεγραφήματων ὡς καὶ τὰ τῆς διαβάσεως διὰ τοῦ Εὐρίπου.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ πληρεξούσιοι τῶν δύο συμβαλλομένων μερῶν ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν σύμβασιν καὶ ἔθεντο ἐπ' αὐτῆς τὰς ἑαυτῶν σφραγίδας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν πρωτότυπον

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Μαρτίου 1920.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Γ' Διευθύνσεως  
Θ. Πενθερουδάκης

Ὁ πληρεξούσιος τοῦ ιδιοκτῆτου τοῦ  
ἀτμοπλοίου «Καφηρεὺς»

Κ. Βογιατζίδης

## ΣΥΜΒΑΣΙΣ

μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας (Διευθύνσεις Τ.Τ.Τ.) καὶ τοῦ κ. Παύλου Δαμουλάκη, Διευθυντοῦ τῆς «Κρητικῆς ἀτμοπλοίας».

Ὁ κ. Θ. Πενθερουδάκης, Διευθυντὴς τῶν Τ.Τ.Τ., ἐνεργῶν τῇ ἐντολῇ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ ὁ κ. Π. Δαμουλάκης, Διευθυντὴς τῆς «Κρητικῆς ἀτμοπλοίας», συνεφώνησαν τὰ ἑξῆς:

Ἄρθρον 1.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Κρητικῆς ἀτμοπλοίας καταρτίζει, ὅπως ἤθελε κρίνει προσφορώτερον τὰ δρομολόγια αὐτοῦ, ἀλλ' ὑποχρεοῦται ὅπως εἰδοποιῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, ὁκτὼ τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

Ἄρθρον 2.

Ὁ αὐτὸς Διευθυντὴς ὑποχρεοῦται νὰ μεταφέρῃ δωρεὰν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων του εἰς ὅλα τὰ μέρη, ὅθι ταῦτα προσορμίζονται.

α') Τὴν ἐπίσημον καὶ ἰδιωτικὴν ἀλληλογραφίαν καὶ τὰ ταχυδρομικὰ δέματα κατὰ τὸν Νόμον ΓΦΕ' περὶ ἀγκυροβολίας καὶ φαρικῶν τελῶν ἐντὸς κιβωτίων καὶ σάκκων ἡ ἐν ἀνάγκῃ μεμονωμένως.

β') Τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου, τὸ χρητόσημον καὶ γραμματοσήμον, τὸ σιγρόχαρτον καὶ τὰς ταινίας τοῦ καπνοῦ καὶ ἐν γένει πάσας τὰς χρηματικὰς ἀξίας τὰς παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ταμίαις ἀποστελλομένας ἢ, ἐν ἀνάγκῃ, τὰς παρὰ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὴν ταμίαν τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, τὸν Κεντρικὸν ταμίαν καὶ τὴν Ἑταιρείαν τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεργρῶν προσόδων ἀποστελλομένας.

Ἡ παράδοσις καὶ ἡ παραλαβὴ τῆς ἀλληλογραφίας, τῶν δαμάτων καὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων ἐνεργεῖται, εἰς τὰ ταχυδρομικὰ μὲν γραφεῖα, ἐπὶ ἀποδείξει καὶ δαπάνῃ τοῦ ιδιοκτῆτου, ἂν τὸ βάρος αὐτῶν εἶναι δυνατόν νὰ μετενεχθῇ δι' ἑνὸς μόνον προσώπου, εἰς τὰ πρακτορεῖα δέ, ἂν τὸ βάρος αὐτῶν ἀπαιτῇ τὴν χρῆσιν καὶ ἐτέρων μεταφορικῶν μέσων.

Ἀπαντὰ τὰ ὑλικά τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται δωρεὰν, πλην τῶν τηλεγραφικῶν στύλων, διὰ τὴν μεταφορὰν ἐκάστου τῶν ὑπολοίπων ὀρίζονται ὡς ἀνώτατος ὅρος ναύλου λεπτὰ ἐξήκοντα.

Τὰ ὑλικά τῆς λοιπῆς δημοτικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται ἐπὶ ἐκπτώσει 50 οἰο.

Ὁ μνησθεὶς Διευθυντὴς ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐπιτρέπη,



νά ταξειδεύωσι δωρεάν καὶ ἐν πρώτῃ θίσει οἱ βουλευταὶ καὶ οἱ δι' ὑπηρεσίαν ἀποστελλόμενοι ταχυδρομικοὶ καὶ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι, ἐν ἀπάσαις ταῖς γραμμαῖς τοῦ το ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικούς τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ, κινουμένων λόγῳ ὑπηρεσίας, καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν καὶ τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων ὑποχρεοῦται νὰ ἐκδίδῃ εἰσιτήρια ἐπὶ ἐκπτώσει 60 ο)ο ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου ἢ ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ ἐνὸς τρίτου ἐπὶ τοῦ ναύλου τοῦ ἐκ συναγωνισμοῦ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ.

#### Ἄρθρον 3.

Ὁ αὐτὸς Διευθυντὴς ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαθραίας μεταφορᾶς ταχυδρομικῆς ἀλληλογραφίας, καπνοῦ, σιγαροχάρτου καὶ ἄλλων εἰδῶν τῆς Ἑταιρείας τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεγγύων προσόδων, ἐκ λαθρεμπορίας προσερχομένων, εὐθύνεται δὲ διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν ἀλληλογραφίας, ταχυδρομικῶν δεμάτων ἢ οἷου δήποτε ἄλλου ἀντικειμένου, ὑποβάλλουσιν τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημιώσεις ἢ ζημίας καὶ προσερχομένην ἐξ ὑπαίτιότητος τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς.

#### Ἄρθρον 4.

Εἰς τὸν Διευθυντὴν τῆς «Κρητικῆς ἀτμοπλοίας» παρέχονται ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον παρ' αὐτοῦ προσφερομένης ὑπηρεσίας, πλὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ἐκτελουμένων ὑπ' αὐτοῦ δυνάμει τοῦ Νόμου, ΓΦΕ' περὶ ἀγκυροβολίας καὶ φαρικῶν τελῶν, ἐφ' αἷς ἀπολαμβάνει τὰ ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου πλεονεκτήματα καὶ τὰ ἐξῆς:

α') ἀπαλλαγὴ τῶν δυνάμει τοῦ νόμου, ΒΣΜΔ' τοῦ ἔτους 1894 εἰσπραττομένων τελῶν διελεύσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου, καὶ

β') διαμοιβὴ ἐτησίως δωρεάν ἑκατὸν πεντήκοντα κατ' ἀτμόπλοιν τηλεγραφημάτων, ὧν τὸ κείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς δεκαπέντε λέξεις, ἀφορώντων εἰς τὴν καθαρῶς ὑπηρεσίαν τῶν ἀτμοπλοίων α. τοῦ.

#### Ἄρθρον 5.

Ὁ αὐτὸς Διευθυντὴς ὑπόκειται εἰς πάσας τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, ΓΦΕ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1909 περὶ τῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας τελῶν.

#### Ἄρθρον 6.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, αἱ τελωνειακαί, λιμενικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ Ἀρχαὶ ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως.

#### Ἄρθρον 7.

Ἐν περιπτώσει παραλείψεως ὅρου τινὸς τῆς παρούσης

συμβάσεως, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τὸν Διευθυντὴν πρόστιμον μέχρι δραχμῶν πεντακοσίων (500).

#### Ἄρθρον 8.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ὑποκειμένης εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει θεωρηθῇ ἀρξάμενη ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑπογραφῆς τῆς καὶ θέλει διατελεῖ ἰσχύουσα ἐπὶ ἓν ἔτος. Τοῦτου δὲ παρελθόντος, θέλει ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, μέχρις οὗ τὸ ἐν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναγγεῖλῃ πρὸς τὸ ἕτερον, ἐξ μῆνας πρότερον, τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ τοῦ νὰ παύσῃ ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὁ Διευθυντὴς τῆς «Κρητικῆς ἀτμοπλοίας» ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ τὰ τέλη τῶν τηλεγραφημάτων καὶ τὰ τῆς διαβάσεως διὰ τοῦ Εὐρίπου, συμψηφιζομένων τῶν ἀνηκόντων αὐτῇ δικαιωμάτων ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει ὑπηρεσιῶν μὴ ὀριζομένων ἐν τῷ νόμῳ, ΓΦΕ' περὶ ἀγκυροβολίας καὶ φαρικῶν τελῶν.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ πληρεξούσιοι τῶν δύο συμβαλλομένων μερῶν ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν σύμβασιν καὶ ἔθεντο ἐπ' αὐτῆς τὰς ἐαυτῶν σφραγίδας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν πρωτότυπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Μαρτίου 1920.

Ἐντολῇ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Γ' Διευθύνσεως

Θ. Πενθερουδάκης

Ὁ Διευθυντὴς τῆς «Κρητικῆς ἀτμοπλοίας»

Π. Δαμουλάκης

#### ΣΥΜΒΑΣΙΣ

μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας (Διεύθυνσις Γ') καὶ τῶν πλοιοκτητῶν τοῦ ἀτμοπλοίου «Ποσειδῶν».

Ὁ κ. Θεμιστοκλῆς Πενθερουδάκης, Διευθυντὴς τῆς Γ' Διευθύνσεως, ἐνεργῶν τῇ ἐντολῇ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ ὁ κ. Νικόλαος Τσαλαπάτας, συνιδιοκτήτης, ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ δι' ἑαυτὸν καὶ ὡς πληρεξούσιος τοῦ ἐπίσης συνιδιοκτήτου Γ. Καραμανώλη, τοῦ ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοίου «Ποσειδῶν», συνεφώνησαν τὰ ἐπόμενα.

#### Ἄρθρον 1.

Ἡ ναυτικὴ Ἑταιρεία Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμα-

νώλη καταρτίζει. ὅπως ἤθελε κρίνει προσφορώτερον τὰ δρομολόγια αὐτῆς, ἀλλ' ὑποχρεοῦται ὅπως εἰδοποιῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, ὁκτὼ τοῦλάχιστον ἡμέρας, πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ναυτική Ἑταιρεία Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμανώλη ὑποχρεοῦται νὰ μεταφέρῃ δωρεὰν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἐνθα ταῦτα προσορμίζονται·

α') Τὴν ἐπίσημον καὶ ἰδιωτικὴν ἀλληλογραφίαν καὶ τὰ ταχυδρομικὰ δέματα, κατὰ τὸν νόμον ΓΦΕ' περὶ ἀγκυροβολίας καὶ φαρικῶν τελῶν, ἐντὸς κιβωτίων καὶ σάκκων ἢ ἐν ἀνάγκῃ μεμονωμένως.

β') Τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου, τὸ χαρτόσημον καὶ γραμματόσημον, τὸ σιγαρόχαρτον καὶ τὰς ταινίας τοῦ καπνοῦ καὶ ἐν γένει πάσας τὰς χρηματικὰς ἀξίας τὰς παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ταμίαις ἀποστελλομένας ἢ τὰνἀπαλιν, τὰς παρὰ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, τὸν Κεντρικὸν ταμίαν καὶ τὴν Ἑταιρείαν τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεγγύων προσόδων ἀποστελλομένας.

Ἡ παράδοσις καὶ ἡ παραλαβὴ τῆς ἀλληλογραφίας, τῶν δεμάτων καὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων ἐνεργεῖται, εἰς τὰ ταχυδρομικὰ μὲν γραφεῖα, ἐπὶ ἀποδείξει καὶ δαπάνῃ τῆς Ἑταιρείας, ἂν τὸ βῆρος αὐτῶν εἶναι δυνατόν νὰ μετενεχθῇ δι' ἐνὸς μόνον προσώπου, εἰς τὰ πρακτορεῖα δέ, ἂν τὸ βῆρος αὐτῶν ἀπαιτῇ τὴν χρῆσιν καὶ ἐτέρων μεταφορικῶν μέσων.

Ἡ ὡς ἀνωτέρω παράδοσις τῆς ἐν γένει ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων θέλει ἐνεργεῖσθαι ἅμα τῷ κατάπλῳ καὶ κατὰ προτίμησιν, πρὸ πάσης ἀποβιβάσεως ἐμπορευμάτων καὶ ἐπιβατῶν.

Ἄπαντα τὰ ὑλικά τῆς ταχυδρομικῆς, τηλεγραφικῆς καὶ τηλεφωνικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται δωρεὰν, πλὴν τῶν τηλεγραφικῶν στύλων, διὰ τὴν μεταφορὰν ἐκάστου τῶν ὁποίων ὀρίζονται ὡς ἀνώτατος ὅρος ναύλου λεπτὰ ἐξήκοντα.

Τὰ ὑλικά τῆς λοιπῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μεταφέρονται ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο)ο.

γ') Ἡ αὕτη Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐπιτρέπη νὰ ταξειδεύωσι δωρεὰν καὶ ἐν πρώτῃ θέσει οἱ βουλευταὶ, τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ καὶ οἱ δι' ὑπηρεσίαν ἀποστελλόμενοι ταχυδρομικοὶ καὶ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι ἐν ἀπάσαις ταῖς γραμμαῖς τοῦ τε ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικούς τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ, κινουμένους λόγῳ ὑπηρεσίας, καὶ τὰς οἰκογενεῖας

αὐτῶν καὶ τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων ὑποχρεοῦται νὰ ἐκδίδῃ εἰσιτήρια ἐπὶ ἐκπτώσει 60 ο)ο ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου ἢ ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ 1)3 ἐπὶ τοῦ ναύλου τοῦ ἐκ συναγωνισμοῦ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ναυτική Ἑταιρεία Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμανώλης ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαθραίας μεταφορᾶς ταχυδρομικῆς ἀλληλογραφίας, καπνοῦ, σιγαροχάρτου καὶ ἄλλων εἰδῶν τῆς Ἑταιρείας τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεγγύων προσόδων ἐκ λαθρεμπορίας προσερχομένων. εὐθύνεται δὲ διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν ἀλληλογραφίας, ταχυδρομικῶν δεμάτων ἢ οἰοδήποτε ἄλλου ἀντικειμένου ὑποβάλλουσαν τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημιώσεις ἢ ζημίας καὶ προσερχομένην ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὴν ναυτικὴν Ἑταιρείαν Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμανώλη παρέχονται ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον παρ' αὐτῆς προσφερομένας ὑπηρεσίας, πλὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ἐκτελουμένων ὑπ' αὐτῆς δυνάμει τοῦ νόμου ΓΦΕ' περὶ ἀγκυροβολίας καὶ φαρικῶν τελῶν, ἐν' αἷς ἀπολαμβάνει τὰ ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου πλεονεκτήματα, καὶ τὰ ἐξῆς·

α') ἀπαλλαγὴ τῶν δυνάμει τοῦ νόμου ΒΣΜΔ' τοῦ ἔτους 1894 εἰσπραττομένων τελῶν διελεύσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου, καὶ

β') διανομὴ ἐτησίως δωρεὰν ἑκατὸν πενήκοντα κατ' ἀτμόπλοιον τηλεγραφημάτων, ὧν τὸ κείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 15 λέξεις ἀφορῶν εἰς τὴν καθαρῶς ὑπηρεσίαν τῶν ἀτμοπλοίων τῆς Ἑταιρείας.

Τὰ ἀνωτέρω πλεονεκτήματα παρέχονται διὰ τὰ ἀτμόπλοια τῆς ναυτικῆς Ἑταιρείας Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμανώλη, ὧν ἡ χωρητικότης ὑπερβαίνει τοὺς 130 καθαροὺς τόννους.

Ἄρθρον 5.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, αἱ τελωνειακαὶ, λιμενικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ Ἀρχαὶ ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὁρῶν τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρον 6.

Ἐν περιπτώσει παραλείψεως ὅρου τινὸς τῆς παρούσης συμβάσεως, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τὴν ναυτικὴν Ἑταιρείαν Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμανώλη πρόστιμον μέχρι δρχμῶν τριακοσίων (300).

## "Αρθρον 7.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, υποκειμένης εἰς τὴν ἐγκρίσιν τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ καὶ ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Βουλῆς, θέλει θεωρηθῇ ἀρξάμενη ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς υπογραφῆς της καὶ θέλει διατελεῖ ἰσχύουσα ἐπὶ ἑν ἔτος. Τοῦτου δὲ παρελθόντος, θέλει ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, μέχρις οὗ τὸ ἐν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναγγεῖλῃ πρὸς τὸ ἕτερον, ἔξ μῆνας πρότερον, τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ὅπως παύσῃ ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἡ ναυτική Ἑταιρεία Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμινώλη ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ καταβληθῆσόμενα αὐτῇ πρὸς αὐτὴν κατὰ βάλῃ τὰ τέλη τῶν τηλεγραφημάτων, ὡς καὶ τὰ τῆς διαβάσεως διὰ τοῦ Εὐρίπου, συμψηφισμένων τῶν ἀνηκόντων αὐτῇ δικαιωμάτων ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει ὑπηρεσιῶν μὴ ὀριζομένων ἐν τῷ νόμῳ ΓΦΕ' περὶ ἀγκυροβολίας καὶ φαρικῶν τελῶν.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ συμβαλλόμενοι ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν καὶ ἔθεντο ἐπ' αὐτῆς τὰς ἑαυτῶν σφραγίδας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν πρωτότυπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰουνίου 1920.

Ἐντολῇ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Γ' Διευθύνσεως

Θ. Πενθερουδάκης

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Ναυτικῆς Ἑταιρείας Ν. Τσαλαπάτα  
καὶ Γ. Καραμινώλη  
Ν. Τσαλαπάτας

## ΣΥΜΒΑΣΙΣ

μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῆς ἐν Πειραιεὶ ἐδρευούσης «Ἡπειρωτικῆς ἀτμοπλοίας».

Ὁ κ. Θεμιστοκλῆς Πενθερουδάκης, Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων καὶ Τηλεγράφων τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, ἐνεργῶν τῇ ἐντολῇ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ ὁ κ. Ἡλίας Βλασσόπουλος, ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ ὡς διαχειριστῆς τῆς «Ἡπειρωτικῆς ἀτμοπλοίας» Γ. Ποταμιάνου καὶ Σία, συνεφώνησαν τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα.

## "Αρθρον 1.

Ἡ «Ἡπειρωτικὴ ἀτμοπλοία» καταρτίζει, ὅπως ἤθελε κρίνει προσφορώτερον τὰ δρομολόγια αὐτῆς, ἀλλ' ὑποχρεοῦται ὅπως εἰδοποιῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, ὁκτώ τὸν ἀπὸ τῆς ἡμέρας, πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

## "Αρθρον 2.

Ἡ «Ἡπειρωτικὴ ἀτμοπλοία» ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν.

α') Νὰ μεταφέρῃ δωρεὰν καὶ ἀπροφασίστως διὰ τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἐνθα ταῦτα προσορμίζονται, τοὺς περιέχοντας τὴν Ἑλληνικὴν ἀλληλογραφίαν φακέλλους ἢ σάκκους καὶ ταχυδρομικὰ δέματα ἐν κιβωτίοις ἢ μεμονωμένα, ἅτινα πάντα θέλουνσι παραδίδεσθαι εἰς τὰ πρακτορεῖα αὐτῆς, εἴτε ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ταχ. γραφείων, εἴτε ὑπὸ ξένων τοιούτων, διὰ νὰ ἀποσταλῶσιν, εἴτε εἰς γραφεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἴτε εἰς ξένα ταχυδρομικὰ γραφεῖα.

β') Τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου, τὸ χρητόσημον καὶ γραμματόσημον, τὸ σιγαρόχαρτον καὶ τὰς ταινίας τοῦ καπνοῦ καὶ ἐν γένει πάσας τὰς χρηματικὰς ἀξίας τὰς παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ταμίαις ἀποστελλομένας ἢ, τὰν ἀπαλιν, τὰς παρὰ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, τὸν Κεντρικὸν ταμίαν καὶ τὴν Ἑταιρείαν τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεγγύων προσόδων ἀποστελλομένας.

Ἡ παράδοσις καὶ ἡ παραλαβὴ τῆς ἀλληλογραφίας, τῶν δεμάτων καὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων, ἐνεργεῖται εἰς τὰ ταχυδρομικὰ μὲν γραφεῖα, ἐπὶ ἀποδείξει καὶ δαπάνῃ τῶν πλοιοκτητῶν, ἀν τὸ βάρος αὐτῶν εἶναι δυνατόν νὰ μετενεχθῇ δι' ἐνὸς μόνον προσώπου, εἰς τὰ πρακτορεῖα δέ, ἀν τὸ βάρος αὐτῶν ἀπαιτῇ τὴν χρεὶσιν καὶ ἐτέρων μεταφορικῶν μέσων.

Ἡ ἀποβίβσις τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων δέον νὰ ἐνεργῇται ὑποχρεωτικῶς ἅμα τῇ ἀγκυροβολίᾳ καὶ πρὸ πάσης ἄλλης ἐργασίας ἢ ἀποβίβάσεως ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων.

Οἱ σάκκοι καὶ φακέλλοι τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων δέον νὰ τίθενται ἐντὸς ἰδιαιτέρου διαμερίσματος καλῶς προφυλασσομένου καὶ ἀσφαλῶς κλειομένου καὶ μὴ ἀναμειγνύονται μετὰ τῶν ἐμπορευμάτων, ὥστε ὁ ἐλεγχος καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν νὰ καθίσταται εὐχερής.

Ἀπαντα τὰ ὑλικά τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται δωρεὰν, πλην τῶν τηλεγραφικῶν στύλων, διὰ τὴν μεταφορὰν ἐκάστου τῶν ὁποίων ὀρίζονται ὡς ἀνώτατος ὅρος ναύλου λεπτὰ ἐξήκοντα.

Τὰ ὑλικά τῆς λοιπῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μεταφέρονται ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο/ο.

Προσέτι ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐπιτρέπη νὰ ταξιδεύωσι δωρεὰν ἐν πάσαις ταῖς γραμμαῖς καὶ ἐν πρώτῃ θέσει οἱ βουλευταί, τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐμπορικῆς ναυτι-

λίας, τὸ Προεδρεῖον τοῦ Συμβουλίου τῶν Ξένων καὶ Ἐκθέσεων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ οἱ ταχυδρομικοὶ καὶ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι, ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ ἐγγράφου παραγγελίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἢ τῶν ἀρμοδίων ταχ., τηλ. καὶ τηλεφωνικῶν γραφείων, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικούς τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ, κινουμένους μόνον λόγῳ ὑπηρεσίας, καὶ τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν καὶ τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων ὑποχρεοῦται νὰ ἐκδίδῃ εἰσιτήρια ἐπὶ ἐκπτώσει 60 ο)ο ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου ἢ ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ 1)3 ἐπὶ τοῦ ναύλου τοῦ ἐκ συναγωνισμοῦ.

Εἰς τοὺς ταχυδρομικοὺς, τηλεγραφικοὺς καὶ τηλεφωνικοὺς ἐπιθεωρητάς, ταξιδεύοντας δι' ὑπηρεσίαν, χορηγοῦνται εἰδικὰ δελτία ἀναγνωρίσεως, ὅμοια πρὸς τὰ βουλευτικὰ.

Οἱ βουλευταὶ δικαιοῦνται νὰ ταξιδεύωσι δωρεὰν καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελε διαλυθῇ ἡ Βουλὴ καὶ μέχρι τῆς παρελεύσεως δεκαπενθημέρου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Β. Δ. τῆς διαλύσεως. Ἐπίσης ὑποχρεοῦται νὰ παρχωρῇ ἐτησίως δωρεὰν δι' ἐσωτερικοὺς λιμένας τριάντα εἰσιτήρια τρίτης θέσεως δι' ἀπόρους, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

#### Ἄρθρον 3.

Ἡ «Ἡπειρωτικὴ ἀτμοπλοῖα» ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαθραίας μεταφορᾶς ταχ. ἀλληλογραφίας, καπνοῦ, σιγαρογράφου καὶ ἄλλων εἰδῶν τῆς Ἑταιρείας τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεργύων προσόδων, ἐκ λαθρεμπορίας προερχομένων, εὐθύνεται δὲ, διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν ἀλληλογραφίας, ταχ. δεμάτων ἢ οἰουδήποτε ἄλλου ἀντικειμένου ὑποβάλλουσιν τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημιώσεις ἢ ζημίας καὶ προερχομένην ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς.

#### Ἄρθρον 4.

Εἰς τὴν «Ἡπειρωτικὴν ἀτμοπλοῖαν» παρέχονται ὡ-ἀντάλλαγμα διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον παρ' αὐτῆς προσφε-ρομένας ὑπηρεσίας:

α') ἀπαλλαγὴ τῶν δυνάμει τοῦ νόμου ΒΣΜΔ' τοῦ 1894 εἰσπραττομένων τελῶν διελεύσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου καὶ β') διαμοιβὴ ἐτησίως δωρεὰν 150 τηλεγραφημάτων κατ' ἀτμόπλοιον, ὧν τὸ κείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 15 λέξεις, ἀφορῶν εἰς τὴν καθαρῶς ὑπηρεσίαν τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς.

#### Ἄρθρον 5.

Αἱ ὑποχρεώσεις, εἰς ἃς ὑπόκειται, καὶ τὰ δικαιώματα,

ὧν ἀπολαύει διὰ τὰ ἀτμόπλοια αὐτῆς ἡ «Ἡπειρωτικὴ ἀτμοπλοῖα» δυνάμει τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως, εἰσιν ἐντελῶς ἄσχετοι πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἐπιβάλλουσι καὶ πρὸς τὰ δικαιώματα ἅτινα παρέχουσιν εἰς πᾶν ἀτμόπλοιον αἱ καθόλου διατάξεις τῶν τε νόμων ΓΦΕ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1909 περὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας καὶ ΓΦΚΒ' τῆς 7 Ἰανουαρίου 1910 περὶ ἐλευθεροκοινωνίας τῶν πλοίων καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν καταβαλλομένων ὑγειονομικῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν τῶν νόμων τούτων Β. Διαταγμάτων τοῦ μὲν τῆς 13 Ἰανουαρίου 1910, τοῦ δὲ τῆς 27 Φεβρουαρίου 1910.

#### Ἄρθρον 6.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, αἱ τελωνειακὰ, λιμενικὰ καὶ ἀστυνομικὰ Ἀρχαὶ ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως.

Αἱ κατὰ τόπους λιμενικὰ Ἀρχαὶ δὲν θὰ ἐπιτρέψωσι τὸν ἀπόπλου τοῦ ἀτμοπλοίου πρὶν ἢ παραλάβῃ τὰς ταχ. ἀνταποκρίσεις καὶ δέματα.

#### Ἄρθρον 7.

Ἐν περιπτώσει παραλείψεως ὅρου τινὸς τῆς παρούσης συμβάσεως, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τὴν «Ἡπειρωτικὴν ἀτμοπλοῖαν» πρόστιμον μέχρι δρχιμῶν πεντακοσίων (500).

Μετὰ τὴν ἐπιβολὴν δύο προστίμων ἀνωτάτου ὅρου ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἡ σύμβασις θεωρεῖται αὐτοδικαίως διακελυμένη, ἐὰν οἱ πλοιοκτῆται ἤθελον ὑποπέσει καὶ ἐκρίτου εἰς πειθαρχικὸν παράπτωμα, εἰδοποιουμένων τῶν κατὰ τόπους λιμενικῶν Ἀρχῶν.

#### Ἄρθρον 8.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐπιφυλασσομένης τῆς κυρώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἄρξεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς υπογραφῆς τῆς καὶ παραταθῆσεται ἐπὶ ἓν ἔτος. Τούτου δὲ παρελθόντος, θέλει ἐξακολουθῇ ἰσχύουσα ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, μέχρις οὗ τὸ ἐν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναγγείλῃ εἰς τὸ ἕτερον, ἐξ μῆνας πρότερον, τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ὅπως παύσῃ ἡ ἰσχὺς τῆς συμβάσεως.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἡ «Ἡπειρωτικὴ ἀτμοπλοῖα» ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ τὰ τέλη τῶν τηλεγραφημάτων ὡς καὶ τὰ τῆς διαβάσεως διὰ τοῦ Εὐρίπου, συμφηριζομένων τῶν ἀνηκόντων αὐτῇ δικαιωμάτων ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει ὑπηρεσιῶν μὴ ὀριζομένων ἐν τῷ νόμῳ ΓΦΕ' περὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας.

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ συμβαλλόμενοι ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν σύμβασιν καὶ ἔθεντο ἐπ' αὐτῆς τὰς ἐκυτῶν σφραγίδας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν πρωτότυπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18ῃ Αὐγούστου 1920.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Γ' Διευθύνσεως Ὑπουργείου Συγκοινωνίας  
Θ. Πειθεροδράκης

Ὁ Διχειριστὴς τῆς «Ἡπειρωτικῆς ἀτμοπλοίας»  
Η. Βλασσόπουλος

### ΣΥΜΒΑΣΙΣ

μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῆς ἐν Πειραιεῖ ἐδρευούσης «Κορινθιακῆς ἀτμοπλοίας».

Ὁ κ. Α. Σιδηρᾶς, διευθυντὴς τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ἐνεργῶν τῇ ἐντολῇ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ ὁ κ. Δ. Μυρίτζος, συνιδιοκτήτης τῆς «Κορινθιακῆς ἀτμοπλοίας» συνεφώνησαν τὰ ἑξῆς·

#### Ἄρθρον 1.

Ἡ «Κορινθιακὴ ἀτμοπλοία» καταρτίζει ὅπως ἤθελε κρίνει προσφορώτερον τὰ δρομολόγια αὐτῆς, ἀλλ' ὑποχρεοῦται ὅπως εἰδοποιῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, ὁκτὼ τοῦλάχιστον ἡμέρας, πρὸς τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

#### Ἄρθρον 2.

Ἡ «Κορινθιακὴ ἀτμοπλοία» ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν·

α') Νὰ μεταφέρῃ δωρεὰν καὶ ἀπροσάριστος διὰ τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἐνθα ταῦτα προσορμίζονται, τοὺς περιέχοντας τὴν ἑλληνικὴν ἀλληλογραφίαν φакέλλους ἢ σάκκους καὶ ταχυδρομικὰ δέματα ἐν κιβωτίοις ἢ μεμονωμένα, ἅτινα πάντα θέλουσι παραδίδεσθαι εἰς τὰ πρακτορεῖα αὐτῆς, εἴτε ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ταχυδρομικῶν γραφείων, εἴτε ὑπὸ ξένων τοιούτων, διὰ νὰ ἀποσταλῶσιν, εἴτε εἰς γραφεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἴτε εἰς ξένα ταχυδρομικὰ γραφεῖα.

β') Τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου, τὸ χαρτόσημον καὶ γραμματόσημον, τὸ σιγαρόχαρτον καὶ τὰς ταινίας τοῦ καπνοῦ καὶ ἐν γένει πάσας τὰς χρηματικὰς ἀξίας τὰς παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ταμίαις ἀποστελλομένας ἢ, τὰνάπαλιν, τὰς παρὰ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, τὸν Κεν-

τρικὸν ταμίαν καὶ τὴν Ἑταιρείαν τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεγύων προσόδων ἀποστελλομένας.

Ἡ παράδοσις καὶ ἡ παραλαβὴ τῆς ἀλληλογραφίας, τῶν δεμάτων καὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων ἐνεργεῖται εἰς τὰ πρακτορεῖα τῆς Ἑταιρείας ἐπὶ ἀποδείξει.

Ἡ ἀποβίβασις τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων δέον νὰ ἐνεργῇται ὑποχρεωτικῶς ἅμα τῇ ἀγκυροβολίᾳ καὶ πρὸ πάσης ἄλλης ἐργασίας ἢ ἀποβιβάσεως ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων.

Οἱ σάκκοι καὶ φакέλλοι ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων δέον νὰ τίθενται ἐντὸς ἰδιαιτέρου διαμερίσματος καλῶς προσφυλασσομένου καὶ ἀσφαλῶς κλεισμένου καὶ μὴ ἀναμιγνύονται μετὰ τῶν ἐμπορευμάτων, ὥστε ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν νὰ καθίσταται εὐχερής. Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς ἡ ἐπὶ τῶν ταχυδρομικῶν ἀντικειμένων τοποθέτησις ἐμπορευμάτων ἢ ἄλλων ἀντικειμένων δυνάμενων νὰ ρυπάνωσιν ἢ ὅπωςδήποτε βλάψωσι ταῦτα.

Ἄπαντα τὰ ὑλικά τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται δωρεάν, πλην τῶν τηλεγραφικῶν στύλων, διὰ τὴν μεταφορὰν ἐκείνου τῶν ὁποίων ὀρίζονται ὡς ἀνώτατος ὅρος ναύλου λεπτὰ ἐξήκοντα.

Τὰ ὑλικά τῆς λοιπῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μεταφέρονται ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο/ο.

Προσέτι ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐπιτρέπη νὰ ταξειδεύωσι δωρεάν ἐν ἀπάσαις ταῖς γραμματαῖς, τοῦ τε ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐν πρώτῃ θέσει, οἱ βουλευταί, τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, καὶ οἱ ταχυδρομικοὶ καὶ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι, ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ ἐγγράφου παραγγελίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἢ τῶν ἁρμοδίων ταχυδρομικῶν, τηλεγραφικῶν καὶ τηλεφωνικῶν γραφείων, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικούς τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ, κινουμένους λόγῳ ὑπηρεσίας, καὶ τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν, ὡς καὶ τὰς τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων, ὑποχρεοῦται νὰ ἐκδίδῃ εἰσιτήρια ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο/ο ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου, ἢ ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ 1)3 ἐπὶ τοῦ ναύλου τοῦ ἐκ συναγωνισμοῦ.

Εἰς τοὺς ταχυδρομικοὺς, τηλεγραφικοὺς καὶ τηλεφωνικοὺς ἐπιθεωρητάς, ταξειδεύοντας δι' ὑπηρεσίαν, χορηγοῦνται εἰδικὰ δελτία ἀναγνωρίσεως, ὅμοια πρὸς τὰ βουλευτικά, ἅτινα δέον ἀπαραιτῆτως νὰ ἔχωσιν ἐπικεκολλημένην τὴν φωτογραφίαν των.

Οἱ βουλευταί δικαιοῦνται νὰ ταξειδεύωσι δωρεάν καὶ καθ' ἡν περίπτωσιν ἤθελε διαλυθῇ ἡ Βουλὴ καὶ μέχρι τῆς



παρελεύσεως δεκαπενθημέρου από τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Β. Διατάγματος τῆς διαλύσεως.

Ἐπίσης ὑποχρεοῦται ἡ Ἑταιρεία νὰ παραχωρῇ ἐτησίως δωρεάν δι' ἐσωτερικοὺς λιμένεας τριᾶκοντα εἰσιτήρια τρίτης θέσεως δι' ἀπόρους ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Ἀρθρον 3.

Ἡ «Κορινθιακὴ ἀτμοπλοῖα» ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαθραίας μεταφοράς ταχυδρομικῆς ἀλληλογραφίας, καπνοῦ, σιγαροχάρτου καὶ ἄλλων εἰδῶν τῆς Ἑταιρείας τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεργύων προσόδων ἐκ λαθρεμπορίας προσερχομένων, εὐθύνεται δὲ διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν ἀλληλογραφίας ταχυδρομικῶν δεμάτων ἢ οἰοῦντοτε ἄλλου ἀντικειμένου, ὑποβάλλουσιν τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημιώσεις ἢ ζημίας καὶ προσερχομένην ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς.

Ἀρθρον 4.

Εἰς τὴν «Κορινθιακὴν ἀτμοπλοῖαν» παρέχονται ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον παρ' αὐτῆς προσφερομένας ὑπηρεσίας α') ἀπαλλαγὴ τῶν δυνάμει τοῦ νόμου ΒΣΜΔ' τοῦ ἔτους 1894 εἰσπραττομένων τελῶν διελεύσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου, καὶ β') δικμοιβὴ ἐτησίως δωρεάν 150 κατ' ἀτμόπλοιον τηλεγραφημάτων, ὧν τὸ κείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς δεκαπέντε λέξεις, ἀφορῶν εἰς τὴν καθαρῶς ὑπηρεσίαν τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς.

Ἀρθρον 5.

Αἱ ὑποχρεώσεις, εἰς ἃς ὑπόκειται, καὶ τὰ δικαιώματα, ὧν ἀπολαύει, δι' ἕκαστον τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς ἡ «Κορινθιακὴ ἀτμοπλοῖα», δυνάμει τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως, εἰσιν ἐντελῶς ἄσχετοι πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἐπιβάλλουσιν καὶ πρὸς τὰ δικαιώματα, ἅτινα παρέχουσιν εἰς πᾶν ἀτμόπλοιον αἱ καθόλου διατάξεις τῶν νόμων ΓΦΕ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1909 περὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας καὶ ΓΦΚΒ' τῆς 7 Ἰανουαρίου 1910 «περὶ ἐλευθεροκοινωνίας τῶν πλοίων καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν καταβαλλομένων ὑγειονομικῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν τῶν νόμων τοῦτων Β. Δ.», τοῦ μὲν τῆς 13 Ἰανουαρίου 1910, τοῦ δὲ τῆς 27 Φεβρουαρίου 1910.

Ἀρθρον 6.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, αἱ τελωνειακαί, λιμενικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ Ἀρχαὶ ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως.

Αἱ κατὰ τόπους λιμενικαὶ ἀρχαὶ δὲν θὰ ἐπιτρέπωσι τὸν

ἀπόπλουν τῶν ἀτμοπλοίων πρὶν ἢ παραλάβωσι καὶ παραδώσωσι τὰς ταχυδρομικὰς ἀνταποκρίσεις καὶ δέματα.

Ἀρθρον 7.

Ἐν περιπτώσει παραλείψεως ὕρου τινὸς τῆς παρούσης συμβάσεως ἢ ἀδικησιολογήτου καθυστερήσεως τῶν ταχυδρομείων, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τὴν «Κορινθιακὴν ἀτμοπλοῖαν» πρόστιμον μέχρι δραχμῶν πεντακοσίων.

Ἀρθρον 8.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐπιφυλασσομένης τῆς κυρώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑπογραφῆς αὐτῆς καὶ παραταθῆσεται ἐπὶ ἓν ἔτος. Τοῦτου δὲ παρελθόντος, θέλει ἐξακολουθῇ ἰσχύουσα ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, μέχρις οὗ τὸ ἐν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναγγείλῃ εἰς τὸ ἕτερον, ἕξ μῆνας πρότερον, τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ὅπως παύσῃ ἡ ἰσχὺς τῆς συμβάσεως.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἡ «Κορινθιακὴ ἀτμοπλοῖα» ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὰ τέλη τῶν τηλεγραφημάτων, ὡς καὶ τὰ τῆς διαβάσεως διὰ τοῦ Εὐρίπου, συμπηφιζομένων τῶν ἀνηκόντων αὐτῇ δικαιωμάτων ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει ὑπηρεσιῶν μὴ ὀριζομένων ἐν τῷ νόμῳ ΓΦΕ' «περὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας».

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ συμβαλλόμενοι ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν σύμβασιν καὶ ἔθεντο ἐπ' αὐτῆς τὰς ἑαυτῶν σφραγίδας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν πρωτότυπον.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 23 Μαρτίου 1921.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Γ' Διευθύνσεως

Α. Σιδηρᾶς

Ὁ συνιδιοκτῆς τῆς «Κορινθιακῆς ἀτμοπλοῖας»

Δ. Μυρτίτζος

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῆς ἐν Βόλῳ ἐδρευούσης Ναυτικῆς Ἑταιρείας Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμανώλη.

Ὁ κ. Α. Σιδηρᾶς, Διευθυντὴς τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ἐνεργῶν τῇ ἐντολῇ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ ὁ κ. Ν. Τσαλαπάτας ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ δι' ἑαυτὸν καὶ ὡς πληρεξούσιος τῆς Ναυτικῆς Ἑταιρείας Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμανώλη, συνεφώνησαν τὰ ἑξῆς.

## "Αρθρον 1.

Ἡ Ναυτική Ἑταιρεία Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμυνώλη καταρτίζει, ὅπως ἤθελε κρίνει προσφορώτερον τὰ δρομολόγια αὐτῆς, ἀλλ' ὑποχρεοῦται ὅπως εἰδοποιῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, ὁκτὼ τοῦλάχιστον ἡμέρας, πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

## "Αρθρον 2.

Ἡ Ναυτική Ἑταιρεία Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμυνώλη ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν·

α') Νὰ μεταφέρῃ δωρεὰν καὶ ἀπροφασίστως διὰ τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἐνθα ταῦτα προσορμίζονται, τοὺς περιέχοντας τὴν ἑλληνικὴν ἀλληλογραφίαν φακέλλους ἢ σάκκους καὶ ταχυδρομικὰ δέματα ἐν κιβωτίοις ἢ μεμονωμένα, ἅτινα πάντα θέλουσι παραδίδεσθαι εἰς τὰ πρακτορεῖα αὐτῆς, εἴτε ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ταχυδρομικῶν γραφείων, εἴτε ὑπὸ ξένων τοιούτων, διὰ ν' ἀποσταλῶσιν εἴτε εἰς γραφεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἴτε εἰς ξένα ταχυδρομικὰ γραφεῖα.

β') Τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου, τὸ χαρτόσημον καὶ γραμματόσημον, τὸ σιγαρόχαρτον καὶ τὰς ταινίας τοῦ καπνοῦ καὶ ἐν γένει πάσας τὰς χρηματικὰς ἀξίας τὰς παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ταμίαις ἀποστελλομένας ἢ, τάνάπαλιν, τὰς παρὰ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, τὸν Κεντρικὸν ταμίαν καὶ τὴν Ἑταιρείαν τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεγγύων προσόδων ἀποστελλομένας.

Ἡ παράδοσις καὶ παραλαβὴ τῆς ἀλληλογραφίας, τῶν δεμάτων καὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων ἐνεργεῖται εἰς τὰ πρακτορεῖα τῆς Ἑταιρείας ἐπὶ ἀποδείξει.

Ἡ ἀποβίβασις τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων δέον νὰ ἐνεργῇται ὑποχρεωτικῶς ἅμα τῇ ἀγκυροβολίᾳ καὶ πρὸ πάσης ἄλλης ἐργασίας ἢ ἀποβιβάσεως ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων.

Οἱ σάκκοι καὶ φακέλλοι ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων δέον νὰ τίθενται ἐντὸς ἰδιαιτέρου διαμερίσματος καλῶς προφυλασσομένου καὶ ἀσφαλῶς κλειομένου καὶ μὴ ἀναμειγνύονται μετὰ τῶν ἐμπορευμάτων, ὥστε ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν νὰ καθίσταται εὐχερής. Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς ἡ ἐπὶ τῶν ταχυδρομικῶν ἀντικειμένων τοποθέτησις ἐμπορευμάτων ἢ ἄλλων ἀντικειμένων δυναμένων νὰ ρυπάνωσιν ἢ ὅπωςδήποτε βλάψωσι ταῦτα.

Ἀπαντα τὰ ὑλικά τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται δωρεάν, πλὴν τῶν τηλεγραφικῶν

στύλων, διὰ τὴν μεταφορὰν ἐκάστου τῶν ὑποίων ὀρίζοντα ὡς ἀνώτατος ὅρος ναύλου λεπτὰ ἐξήκοντα.

Τὰ ὑλικά τῆς λοιπῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μεταφέρονται ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο)ο.

Προσέτι ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐπιτρέπη νὰ ταξιδεύωσι δωρεάν ἐν ἀπάσῃ ταῖς γραμμαῖς, τοῦ τε ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, καὶ ἐν πρώτῃ θέσει, οἱ βουλευταί, τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ οἱ ταχυδρομικοὶ καὶ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι, ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ ἐγγράφου παραγγελίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἢ τῶν ἀρμοδίων ταχ., τηλ. καὶ τηλεφωνικῶν γραφείων, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικούς τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ, κινουμένους λόγῳ ὑπηρεσίας καὶ τὰς οἰκογενεῖας αὐτῶν, ὡς καὶ τὰς τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων ὑποχρεοῦται νὰ ἐκδίδῃ εἰσιτήρια ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο)ο ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου ἢ ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ 1)3 ἐπὶ τοῦ ναύλου τοῦ ἐκ συναγωνισμοῦ.

Εἰς τοὺς ταχυδρομικοὺς, τηλεγραφικοὺς καὶ τηλεφωνικοὺς ἐπιθεωρητάς, ταξιδεύοντας δι' ὑπηρεσίαν, χορηγοῦνται εἰδικὰ δελτία ἀναγνωρίσεως, ὅμοια πρὸς τὰ βουλευτικά· ἅτινα δέον ἀπαραιτήτως νὰ ἔχωσιν ἐπικεκολλημένην τὴν φωτογραφίαν τῶν.

Οἱ βουλευταὶ δικαιοῦνται νὰ ταξιδεύωσι δωρεάν καὶ καὶ 0' ἢν περίπτωσιν ἤθελε διαλυθῇ ἡ Βουλὴ καὶ μέχρι τῆς παρελεύσεως δεκαπενθήμερου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Β. Διατάγματος τῆς διαλύσεως.

## "Αρθρον 3.

Ἡ Ναυτικὴ Ἑταιρεία Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμυνώλη ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαθραίας μεταφορᾶς ταχυδρομικῆς ἀλληλογραφίας, καπνοῦ, σιγαροχάρτου καὶ ἄλλων εἰδῶν τῆς Ἑταιρείας τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεγγύων προσόδων ἐκ λαθρεμπορίας προσερχομένων, εὐθύνεται δὲ διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν ἀλληλογραφίας, ταχυδρομικῶν δεμάτων ἢ οἷοιςδήποτε ἄλλου ἀντικειμένου ὑποβήλλουσιν τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημιώσεις ἢ ζημίας καὶ προσερχομένην ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς.

## "Αρθρον 4.

Εἰς τὴν ἀτμοπλοῖαν Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμυνώλη παρέχονται ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον παρ' αὐτῆς προσφερομένας ὑπηρεσίας· α') ἀπαλλαγὴ τῶν δυνάμει τοῦ νόμου ΒΣΜΔ' τοῦ ἔτους 1894 εἰσπραττομένων τελῶν διελεύσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου, καὶ β') διαμοιβὴ

ἐτησίως δωρεάν 150 κατ' ἀτμόπλοιον τηλεγραφημάτων, ὧν τὸ κείμενον ἀφορᾷ εἰς τὴν καθαρῶς ὑπηρεσίαν τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς.

Ἄρθρον 5.

Αἱ ὑποχρεώσεις, εἰς ἃς ὑπόκειται, καὶ τὰ δικαιώματα, ὧν ἀπολαύει δι' ἕκαστον τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς ἡ ἀτμοπλοία Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμανώλη, δυνάμει τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως, εἰσὶν ἐντελῶς ἄσχετα πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὑποίας ἐπιβάλλουσι καὶ πρὸς τὰ δικαιώματα ἅτινα παρέχουσιν εἰς πᾶν ἀτμόπλοιον αἱ καθόλου διατάξεις τῶν τε νόμων, ΓΦΕ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1909 «περὶ τελῶν φαικιδῶν καὶ ἀγκυροβολίας» καὶ ΓΦΚΒ' τῆς 7 Ἰανουαρίου 1910 «περὶ ἐλευθεροκοινωνίας τῶν πλοίων καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν καταβαλλομένων ὑγειονομικῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν τῶν νόμων τούτων Β. Δ.», τοῦ μὲν τῆς 31 Ἰανουαρίου 1910, τοῦ δὲ τῆς 27 Φεβρουαρίου 1910.

Ἄρθρον 6.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, αἱ τελωνειακαὶ, λιμενικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ Ἀρχαὶ ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως.

Αἱ κατὰ τόπους λιμενικαὶ Ἀρχαὶ δὲν ὄχ' ἐπιτρέπωσι τὸν ἀπόπλουον τῶν ἀτμοπλοίων πρὶν ἢ παραλάβῃσι καὶ παραδώσωσι τὰς τεχ. ἀνταποκρίσεις καὶ δέματα.

Ἄρθρον 7.

Ἐν περιπτώσει παραλείψεως ὅρου τινὸς τῆς παρούσης συμβάσεως ἢ ἀδικαιολογήτου κυθυστερήσεως τῶν ταχυδρομείων, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τὴν ἀτμοπλοίαν Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμανώλη πρόστιμον μέχρι δραχμῶν πεντακοσίων.

Ἄρθρον 8.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐπιφυλασσομένης τῆς κυρώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑπογραφῆς αὐτῆς καὶ παραταθῆσεται ἐπὶ ἑν ἔτος. Τοῦτου δὲ παρελθόντος, θέλει ἐξακολουθῆ ἰσχύουσα ἀπὸ ἑτους εἰς ἑτος, μέχρις οὗ τὸ ἐν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸ ἔτερον, ἑξ μῆνας πρότερον, τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ὅπως παύσῃ ἡ ἰσχὺς τῆς συμβάσεως.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἡ Ναυτικὴ Ἑταιρεία Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμανώλη ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὰ τέλη τῶν τηλεγραφημάτων, ὡς καὶ τὰ τῆς διαβάσεως διὰ τοῦ Εὐρίπου, συμψηφίζομένων τῶν ἀνηκόντων αὐτῇ δικαιωμάτων ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει ὑπηρεσιῶν μὴ ὀριζομένων ἐν τῷ νόμῳ ΓΦΕ' «περὶ τελῶν φαικιδῶν καὶ ἀγκυροβολίας».

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ συμβαλλόμενοι ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν σύμβασιν καὶ ἔθεντο ἐπ' αὐτῆς τὰς ἐκτελεστικὰς σφραγίδας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν πρωτότυπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23ῃ Μαρτίου 1921.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Γ' Διευθύνσεως

Α. Σιδηρεῆς

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Ναυτικῆς Ἑταιρείας Ν. Τσαλαπάτα καὶ Γ. Καραμανώλη  
Ν. Τσαλαπάτας

## ΣΥΜΒΑΣΙΣ

μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῆς ἐν Πειραιεῖ ἐδρευούσης ἀτμοπλοίας «Ἰθάκη».

Ὁ κ. Α. Σιδηρεῆς, Διευθυντὴς τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ἐνεργῶν τῇ ἐντολῇ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ ὁ κ. Ἐκτωρ Δρακούλης, συνιδιοκτήτης καὶ πληρεξούσιος τῆς ἀτμοπλοίας «Ἰθάκη», συνεφώνησαν τὰ ἑξῆς:

Ἄρθρον 1.

Ἡ ἀτμοπλοία «Ἰθάκη» καταρτίζει, ὅπως ᾔθελε κρίνει προσφορώτερον τὰ δρομολόγια αὐτῆς, ἀλλ' ὑποχρεοῦται ὅπως εἰδοποιῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ὀκτὼ τοὺλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἀτμοπλοία «Ἰθάκη» ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν.

α') Νὰ μεταφέρει δωρεάν καὶ ἀπροφασίστως διὰ τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἐνθα ταῦτα προσορμίζονται, τοὺς περιέχοντας τὴν ἑλληνικὴν ἡλληλογραφίαν φακέλλους ἢ σάκκους καὶ ταχυδρομικὰ δέματα ἐν κιβωτίοις ἢ μεμονωμένα, ἅτινα πάντα θέλουσι παραδιδεσθαι εἰς τὰ πρακτορεῖα αὐτῆς, εἴτε ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ταχυδρομικῶν γραφείων, εἴτε ὑπὸ ξένων τοιούτων, διὰ ν' ἀποσταλῶσιν εἴτε εἰς γραφεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἴτε εἰς ξένα ταχυδρομικὰ γραφεῖα.

β') Τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου, τὸ χρητόσημον καὶ γραμμάτιστον, τὸ σιγαρόχαρτον καὶ τὰς ταινίας τοῦ καπνοῦ καὶ ἐν γένει πάσας τὰς χρηματικὰς ἀξίας τὰς παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ταμίας ἀποστελλομένας ἢ, τανάπαλιν, τὰς παρὰ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν

τοῦ Κράτους πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, τὸν Κεντρικὸν ταμίαν καὶ τὴν Ἑταιρείαν τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεγγύων προσόδων ἀποστελλομένας.

Ἡ παράδοσις καὶ παραλαβὴ τῆς ἀλληλογραφίας, τῶν δεμάτων καὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων ἐνεργεῖται εἰς τὰ πρακτορεῖα τῆς Ἑταιρείας ἐπὶ ἀποδείξει.

Ἡ ἀποβίβασις τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων δέον νὰ ἐνεργῇται ὑποχρεωτικῶς ἅμα τῇ ἀγκυροβολίᾳ καὶ πρὸ πάσης ἄλλης ἐργασίας ἢ ἀποβίβάσεως ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων.

Οἱ σάκκοι καὶ φάκελλοι τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων δέον νὰ τίθενται ἐντὸς ἰδικιτέρου διαμερίσματος κλιῶς προφυλασσομένου καὶ ἀσφαλῶς κλειομένου καὶ μὴ ἀναμιγνύονται μετὰ τῶν ἐμπορευμάτων, ὥστε ὁ ἑλεγχος καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν νὰ καθίσταται εὐχερής. Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς ἡ ἐπὶ τῶν ταχυδρομικῶν ἀντικειμένων τοποθέτησις ἐμπορευμάτων ἢ ἄλλων ἀντικειμένων δυναμένων νὰ ρυπάνωσιν ἢ ὁπωσδήποτε βλάβωσι ταῦτα.

Ἄπαντα τὰ ὑλικά τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται δωρεάν, πλὴν τῶν τηλεγραφικῶν στύλων, διὰ τὴν μεταφορὰν ἐκάστου τῶν ὁποίων ὀρίζονται ὡς ἀνώτατος ὅρος ναύλου λεπτὰ ἐξήκοντα.

Τὰ ὑλικά τῆς λοιπῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μεταφέρονται ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο.ο.

Προσέτι ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐπιτρέπη νὰ ταξειδεύωσι δωρεάν ἐν ἀπάσαις ταῖς γραμμαῖς, τοῦ τε ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐν πρώτῃ θέσει, οἱ βουλευταί, τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ οἱ ταχυδρομικοὶ καὶ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι, ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ ἐγγράφου παραγγελίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἢ τῶν ἁρμοδίων ταχυδρ., τηλ. καὶ τηλεφ. γραφείων, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ ἀξιωματικούς τοῦ κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν στρατοῦ, κινουμένους λόγῳ ὑπηρεσίας, καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν, ὡς καὶ τὰς τῶν ταχυδρομικῶν καὶ τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων, ὑποχρεοῦται νὰ ἐκδίδῃ εἰσιτήρια ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο.ο. ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου, ἢ ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ 1)3 ἐπὶ τοῦ ναύλου τοῦ ἐκ συναγωνισμοῦ.

Εἰς τοὺς ταχυδρομικούς, τηλεγραφικούς καὶ τηλεφωνικούς ἐπιθεωρητάς, ταξειδεύοντας δι' ὑπηρεσίαν, χορηγοῦνται εἰδικὰ δελτία ἀναγνωρίσεως, ὅμοια πρὸς τὰ βουλευτικά, ἅτινα δέον ἀπαιτῆτως νὰ ἔχωσιν ἐπικεκολλημένην τὴν φωτογραφίαν των.

Οἱ βουλευταὶ δικαιοῦνται νὰ ταξειδεύωσι δωρεάν καὶ καθ' ἡν περίπτωσιν ἤθελε διαλυθῇ ἡ Βουλὴ καὶ μέχρι τῆς

παρλεύσεως δεκαπενθήμερου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Β. Δικτάγματος τῆς διαλύσεως.

Ἐπίσης ὑποχρεοῦται ἡ Ἑταιρεία νὰ παραχωρῇ ἐτησίως δωρεάν δι' ἐσωτερικοὺς λιμένας, τριάνκοντα εἰσιτήρια τρίτης θέσεως δι' ἀπὸρους, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Ἄρθρον 3.

Ἡ ἀτμοπλοῖα «Ἰθάκη» ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαθραίας μεταφορᾶς ταχυδρομικῆς ἀλληλογραφίας, κηπνοῦ, σιγαροχάρτου καὶ ἄλλων εἰδῶν τῆς Ἑταιρείας τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεγγύων προσόδων, ἐκ λαθρεμπορίας προσερχομένων, εὐθύνεται δὲ διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν ἀλληλογραφίας, ταχυδρομικῶν δεμάτων ἢ οὐδὲν ποτε ἄλλου ἀντικειμένου, ὑποβάλλουσαν τὸ Διμήσιον εἰς ἀποζημιώσεις ἢ ζημίας καὶ προσερχομένην ἐξ ὑκατιότητος τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὴν ἀτμοπλοῖαν «Ἰθάκη» παρέχονται ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον παρ' αὐτῆς προσφερουμένας ὑπηρεσίας: α') ἀπάλλαγή τῶν δυνάμει τοῦ νόμου ΒΣΜΔ' τοῦ ἔτους 1894 εἰσπραττομένων τελῶν διελεύσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου, καὶ β') διαμοιβὴ ἐτησίως δωρεάν 150 κατ' ἀτμόπλοιον τηλεγραφήμάτων, ὧν τὸ κείμενον δὲν ὑπερβάνει τὰς δεκαπέντε λέξεις, ἀφορῶν εἰς τὴν καθαρῶς ὑπηρεσίαν τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς.

Ἄρθρον 5.

Αἱ ὑποχρεώσεις καὶ τὰ δικαιώματα, ὧν ἀπολαύει δι' ἕκαστον τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς ἡ ἀτμοπλοῖα «Ἰθάκη», δυνάμει τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως, εἰσιν ἐντελῶς ἄσχετοι πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἐπιβάλλουσι καὶ πρὸς τὰ δικαιώματα, ἅτινα παρέχουσιν εἰς πᾶν ἀτμόπλοιον αἱ καθόλου διατάξεις τῶν τε νόμων ΓΦΕ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1909 «περὶ τελῶν φαρικῶν καὶ ἀγκυροβολίας» καὶ ΓΦΚΒ' τῆς 7 Ἰανουαρίου 1910 «περὶ ἐλευθεροκοινωνίας τῶν πλοίων καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν καταβαλλομένων ὑγειονομικῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν τῶν νόμων τούτων Β. Δ.», τοῦ μὲν τῆς 13 Ἰανουαρίου 1910, τοῦ δὲ τῆς 27 Φεβρουαρίου 1910.

Ἄρθρον 6.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, αἱ τελωνιακαὶ, λιμενικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ Ἀρχαὶ ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως.

Αἱ κατὰ τόπους λιμενικαὶ Ἀρχαὶ δὲν θὰ ἐπιτρέπωσι τὸν ἀπόπλουν τῶν ἀτμοπλοίων πρὶν ἢ παραλάβωσι καὶ παραδώσωσι τὰς ταχυδρομικὰς ἀνταποκρίσεις καὶ δέματα.



## "Αρθρον 7.

Ἐν περιπτώσει παραλείψεως ὅρου τινὸς τῆς παρούσης συμβάσεως ἢ ἀδικιολογήτου καθυστερήσεως τῶν ταχυδρομείων, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τὴν ἀτμοπλοῖαν «Ἰθάκης» πρῶστιμον μέχρι δραχμῶν πεντακοσίων.

## "Αρθρον 8.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐπιφυλασσομένης τῆς κυρώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς υπογραφῆς αὐτῆς καὶ παραταθῆσεται ἐπὶ ἓν ἔτος. Τούτου δὲ παρελθόντος, ἐξαιρουμένη ἰσχύουσα ἀπὸ ἑτοῦς εἰς ἔτος, μέχρις οὗ τὸ ἐν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναγγεῖλη εἰς τὸ ἕτερον ἐξ ἡμέρας πρῶτον τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ὅπως παύσῃ ἡ ἰσχὺς τῆς συμβάσεως.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἢ ἀτμοπλοῖα «Ἰθάκη» ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὰ τέλη τῶν τηλεγραφημάτων, ὡς καὶ τὰ τῆς διαβάσεως διὰ τοῦ Εὐρίπου, συμψηφίζομένων τῶν ἀνηκόντων αὐτῇ δικαιωμάτων ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει ὑπηρεσιῶν, μὴ ὀριζομένων ἐν τῷ νόμῳ ΓΦΕ' «περὶ τελῶν φαικῶν καὶ ἀγκυροβολίας».

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ συμβαλλόμενοι ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν σύμβασιν καὶ ἔθεντο ἐπ' αὐτῆς τὰς ἑαυτῶν σφραγίδας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν πρωτότυπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28ῃ Μαρτίου 1921.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Γ' Διευθύνσεως  
Λ. Σιδηράς

Ὁ πληρεξούσιος τῶν συνιδιοκτητῶν τῆς ἀτμοπλοῖας «Ἰθάκης»  
Ἐκτωρ Κ. Δρακούλης

## ΣΥΜΒΑΣΙΣ

μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας καὶ τῆς ἐν Πειραιεὶ ἐδρευούσης «Κυμαϊκῆς ἀτμοπλοῖας».

Ὁ κ. Α. Σιδηράς, Διευθυντὴς τῆς Γ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, ἐνεργῶν τῇ ἐντολῇ τοῦ κ. ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ, καὶ ὁ κ. Ἀθανάσιος Ι. Ροῦσος, συνιδιοκτήτης καὶ πληρεξούσιος τῶν ιδιοκτητῶν τοῦ ἀτμοπλοῖου «Παναγίας», συνεφώνησαν τὰ ἑξῆς·

## "Αρθρον 1.

Ἡ «Κυμαϊκὴ ἀτμοπλοῖα» καταρτίζει, ὅπως ἤθελε κρίνει προσφορώτερον τὰ δρομολόγια αὐτῆς, ἀλλ' ὑποχρεοῦται ὅπως εἰδοποιῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, ὁκτὼ τοῦλάχιστον ἡμέρας, πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν.

## "Αρθρον 2.

Ἡ «Κυμαϊκὴ ἀτμοπλοῖα» ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν·

α') Νὰ μεταφέρῃ δωρεὰν καὶ ἀπροφασίστως διὰ τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς εἰς ὅλα τὰ μέρη, ἐνθα ταῦτα προσορμίζονται, τοὺς περιέχοντας τὴν ἑλληνικὴν ἀλληλογραφίαν φακέλλους ἢ σάκκους καὶ ταχυδρομικὰ δέματα ἐν κιβωτίοις ἢ μεμονωμένα, ἅτινα πάντα θέλουσι παραδίδεσθαι εἰς τὰ πρακτορεῖα αὐτῆς, εἴτε ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ταχυδρομικῶν γραφείων, εἴτε ὑπὸ ξένων τοιούτων, διὰ νὰ ἀποσταλῶσιν, εἴτε εἰς γραφεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἴτε εἰς ξένων ταχυδρομικῶν γραφείων.

β') Τὰ χρήματα τοῦ Δημοσίου, τὸ χαρτόσημον καὶ γραμματόσημον, τὸ σιγαρόχαρτον καὶ τὰς ταινίας τοῦ καπνοῦ καὶ ἐν γένει πάσας τὰς χρηματικὰς ἀξίας τὰς παρὰ τοῦ ταμίου τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου πρὸς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ταμίαις ἀποστελλομένας ἢ, τὰν ἀπάν, τὰς παρὰ τῶν διαφόρων Ἀρχῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὸν ταμίαν τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου, τὸν Κεντρικὸν ταμίαν καὶ τὴν Ἑταιρείαν τῆς διαχείσεως τῶν ὑπεργῶν προσόδων ἀποστελλομένας.

Ἡ παράδοσις καὶ παραλαβὴ τῆς ἀλληλογραφίας, τῶν δεμάτων καὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων ἐνεργεῖται εἰς τὰ πρακτορεῖα τῆς Ἑταιρείας ἐπὶ ἀποδείξει.

Ἡ ἀποβίβασις τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων δέον νὰ ἐνεργῇται ὑποχρεωτικῶς ἅμα τῇ ἀγκυροβολίᾳ καὶ πρὸ πάσης ἄλλης ἐργασίας ἢ ἀποβιβάσεως ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων.

Οἱ σάκκοι καὶ φακέλλοι τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν δεμάτων δέον νὰ τίθενται ἐντὸς ἰδιαιτέρου διαμερίσματος, καλῶς προφυλασσομένου καὶ ἀσφαλῶς κλειομένου, καὶ μὴ ἀναμιγνύονται μετὰ τῶν ἐμπορευμάτων, ὥστε ὁ ἑλεγχος καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν νὰ καθίσταται εὐχερής. Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς ἢ ἐπὶ τῶν ταχυδρομικῶν ἀντικειμένων τοποθέτησις ἐμπορευμάτων ἢ ἄλλων ἀντικειμένων δυναμένων νὰ ρυπάνωσιν ἢ ὅπως δέποτε βλάβῃσι ταῦτα. Ἀπαντα τὰ ὑλικά τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας μεταφέρονται δωρεὰν, πλὴν τῶν τηλεγραφικῶν στύλων, διὰ τὴν μεταφορὰν ἐκάστου τῶν ὑποίων ἐρίζονται ὡς ἀνώτατος ὅρος ναύλου λεπτὰ ἐξήκοντα.

Τὰ ὑλικά τῆς λοιπῆς δημοσίας ὑπηρεσίας μεταφέρονται ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο/ο.

Προσέτι ὑποχρεοῦται ὅπως ἐπιτρέπῃ νὰ ταξειδεύωσι δωρεὰν ἐν πάσαις ταῖς γραμμαῖς καὶ ἐν πρώτῃ θέσει, οἱ βουλευταὶ, τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ οἱ ταχυδρομικοὶ καὶ τηλεγραφικοὶ ὑπάλληλοι, ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ ἐγγράφου παραγγελίας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἢ τῶν ἀρμοδίων ταχ. τηλ. καὶ τηλεφωνικῶν γραφείων, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς δημοσίους ὑπαλλήλους



και αξιωματικούς του κατά γην και θάλασσαν στρατού, κινουμένους λόγω υπηρεσίας, και τὰς οικογενείας αὐτῶν ὡς και τὰς τῶν ταχυδρομικῶν και τηλεγραφικῶν υπαλλήλων υποχρεοῦναι νὰ ἐκδίδῃ εἰσιτήρια ἐπὶ ἐκπτώσει 50 ο)ο ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ ναύλου ἢ ἐπὶ ἐκπτώσει τοῦ 1)3 τοῦ ναύλου τοῦ ἐκ συναγωνισμοῦ.

Εἰς τοὺς ταχυδρομικούς, τηλεγραφικούς και τηλεφωνικούς ἐπιθεωρητάς, ταξιδεύοντας δι' ὑπηρεσίαν, χορηγοῦνται εἰδικὰ δελτία ἀναγνωρίσεως, ὅμοια πρὸς τὰ βουλευτικά, ἅτινα δέον ἀπαιτῆτως νὰ ἔχωσιν ἐπικεκολλημένην τὴν φωτογραφίαν των.

Οἱ βουλευταὶ δικαιοῦνται νὰ ταξιδεύωσι δωρεὰν και καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελε διαλυθῇ ἡ Βουλὴ και μέχρι τῆς παρελεύσεως δεκαπενθήμερου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Β. Διατάγματος τῆς διαλύσεως.

Ἄρθρον 3.

Ἡ «Κυμαϊκὴ ἀτμοπλοία» υποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς πρόληψιν λαθραίας μεταφορᾶς ταχυδρομικῆς ἀλληλογραφίας, καπνοῦ, σιγαροχάρτου και ἄλλων εἰδῶν τῆς Ἑταιρείας τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπεργγύων προσόδων, ἐκ λαθρεμπορίας προερχομένων, εὐθύνεται δὲ διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν ἀλληλογραφίας, ταχυδρομικῶν δεμάτων ἢ οἰουδήποτε ἄλλου ἀντικειμένου υποβάλλουσιν τὸ Δημόσιον εἰς ἀποζημιώσεις ἢ ζημίας και προερχομένην ἐξ ὑπατιότητος τῶν υπαλλήλων αὐτῆς.

Ἄρθρον 4.

Εἰς τὴν «Κυμαϊκὴν ἀτμοπλοία» παρέχονται ὡς ἀντάλλαγμα διὰ τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον παρ' αὐτῆς προσφερομένας ὑπηρεσίας α') ἀπαλλαγὴ τῶν δυνάμει τοῦ νόμου ΒΣΜΔ' τοῦ ἔτους 1894 εἰσπραττομένων τελῶν διελεύσεως διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου· β') διαμοιβὴ ἐτησίως δωρεὰν 150 κατ' ἀτόμους τηλεγραφημάτων, ὧν τὸ κείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς δεκαπέντε λέξεις, ἀφορῶν εἰς τὴν καθαρῶς ὑπηρεσίαν τῶν ἀτμοπλοίων αὐτῆς, και γ') πληρωμὴ εἴκοσι λεπτῶν κατὰ χρηματόδεμα ἢ κιβώτιον περιέχον ἀξίας και κατὰ κιβώτιον ἢ σάκκον περιέχοντα ταχυδρομικά δέματα πρὸς ἀποζημιώσιν τῆς ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν ὕφισταμένης δαπάνης διὰ τὴν φόρτωσιν και ἐκφόρτωσιν αὐτῆς. Τὰ μεμονωμένως ἀποστελλόμενα ταχυδρομικὰ δέματα ἐξαίρουνται τῆς ἀνωτέρω πληρωμῆς.

Ἄρθρον 5.

Αἱ υποχρεώσεις, εἰς ἃς ὑπόκειται, και τὰ δικαιώματα, ὧν ἀπολαύει ἡ «Κυμαϊκὴ ἀτμοπλοία» δυνάμει τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως, εἰσιν ἐντελῶς ἄσχειοι πρὸς τὰς υποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἐπιβάλλουσι και πρὸς τὰ δικαιώματα

ἅτινα παρέχουσιν εἰς πᾶν ἀτόμους αἱ καθόλου διατάξεις τῶν τε νόμων ΓΦΕ' τῆς 31 Δεβρίου 1909 «περὶ τελῶν φαρικῶν και ἀγκυροβολίας», και ΓΦΚΒ' τῆς 7 Ἰανουαρίου 1910 «περὶ ἐλευθεροκινωνίας τῶν πλοίων και τῶν ὑπ' αὐτῶν καταβαλλομένων ὑγειονομικῶν δικαιωμάτων και τῶν ἐκτελεστικῶν τῶν νόμων τούτων Β. Δ. ο. τοῦ μὲν τῆς 13 Ἰανουαρίου 1910, τοῦ δὲ τῆς 27 Φεβρουαρίου 1910.

Ἄρθρον 6.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, αἱ τελωνιακαὶ, λιμενικαὶ και ἀστυνομικαὶ Ἀρχαί, ἐπιβλέπουσι τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συμβάσεως.

Αἱ κατὰ τόπους λιμενικαὶ Ἀρχαί, δὲν θὰ ἐπιτρέπωσι τὴν ἀπόπλουν τῶν ἀτμοπλοίων πρὶν ἢ παραλάβωσι και παραδώσωσι τὰς ταχυδρομικὰς ἀναπακρίσεις και δέματα.

Ἄρθρον 7.

Ἐν περιπτώσει παραλείψεως ὅρων τινῶς τῆς παρούσης συμβάσεως ἢ ἀδικαιολογήτου καθυστέρησεως τῶν ταχυδρομείων, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν εἰς τὴν «Κυμαϊκὴν ἀτμοπλοία» πρόστιμον μέχρι δραχμῶν πεντακοσίων.

Ἄρθρον 8.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐπιρυλασσομένης τῆς κυρώσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς υπογραφῆς αὐτῆς και παραταθῆσται ἐπὶ ἓν ἔτος. Τούτου δὲ παρελθόντος, θέλει ἐξακολουθῇ ἰσχύουσα ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, μέχρις οὗ τὸ ἐν τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸ ἕτερον, ἐξ μῆνας πρότερον, τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ὅπως καὶ ἡ ἰσχὺς τῆς συμβάσεως.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἢ «Κυμαϊκὴ ἀτμοπλοία» υποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὰ τέλη τῶν τηλεγραφημάτων ὡς και τὰ τῆς διαβάσεως διὰ τοῦ Εὐρίπου, συμπληρωμένων τῶν ἀνηκόντων αὐτῇ δικαιωμάτων ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει ὑπηρεσιῶν, μὴ ἐκτελούμενων ἐν τῷ νόμῳ ΓΦΕ' «περὶ τελῶν φαρικῶν και ἀγκυροβολίας».

Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω οἱ συμβαλλόμενοι ὑπεγραψαν τὴν παρούσαν σύμβασιν και ἔθεντο ἐπ' αὐτῆς τὰς ἑαυτῶν σφραγίδας.

Ἐγένετο εἰς διπλοῦν πρωτότυπον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἀπριλίου 1921.

Ὁ Διευθυντὴς τῆς Γ' Διευθύνσεως

Λ. Σιδηρᾶς

Ὁ συνιδιοκτήτης και πληρεξούσιος τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ ἀτμοπλοίου «Παναγία».

Ἀθ. Ι. Ρούσος.

*Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2143 «περὶ χορηγήσεως ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς δανείων εἰς τοὺς ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας πρόσφυγας ὑπὸ τὴν ἐγγυήσιν τοῦ Κράτους», ἔχον οὕτως:*

*Ἄρθρον μόνον.*

*Τὸ ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου 2143 ὀριζόμενον δρῶν ἐγγυήσεως ὑπὸ τοῦ Κράτους αὐξάνεται κατὰ πέντε (5) ἐτι ἀκατομύρια δραχμῶν».*

*Περὶ συντηρήσεως τῶν ἐντὸς τῶν πόλεων τμημάτων ἐπαρχιακῶν καὶ δημοτικῶν ὁδῶν», ἔχον οὕτως:*

*Ἄρθρον 1.*

*Ἡ εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Ἐπαρχιακῆς καὶ Δημοτικῆς Ὀδοποιίας διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἐντὸς τῶν σχεδίων τῶν πόλεων τμημάτων τῶν ὁδῶν, τῶν χαρακτηρισθεισῶν ὡς ἐπαρχιακῶν καὶ δημοτικῶν ὁδῶν καταλογιζομένη δαπάνη, ἀφορᾷ μόνον τὴν τεχνικὴν συντήρησιν αὐτῶν, πᾶσα δὲ τοιαύτη διὰ κατεβρέγματα, καθαριότητα, ἄρσιν κοινωρτοῦ, ὡς καὶ ἐν γένει πᾶσα μὴ ἀφορῶσα τεχνικὴν ἐργασίαν συντηρήσεως, ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς οἰκείους δήμους καὶ κοινότητες, τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ὁποίων καὶ βαρύνει.*

*Ἄρθρον 2.*

*Αἱ γενόμεναι μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου εἰς τὰς ἐν προκειμένῳ ὁδοὺς δαπάναι διὰ τὰ καταβρέγματα, ἄρσιν κοινωρτοῦ, ὡς καὶ ἐν γένει δι' ἐργασίας, μὴ ἀφορῶσας τὴν τεχνικὴν συντήρησιν τούτων, καταβλήθησονται ἐκ τῆς πιστώσεως τοῦ οἰκείου κεφαλαίου καὶ ἄρθρου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους περὶ συντηρήσεως ὁδῶν.*

*Ἄρθρον 3.*

*Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται.*

*Ἄρθρον 4.*

*Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχει ἀπὸ τῆς καταχωρίσεώς του εἰς Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως».*

*Περὶ κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὁδῶν.*

*(Ὡς ἐτροπολογήθη κατὰ τὴν β' συζήτησιν, γενομένου δεκτοῦ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως καὶ τοῦ συνόλου), ἔχον οὕτως:*

*Ἄρθρον 1.*

*Αἱ δημοτικαὶ καὶ κοινοτικαὶ ὁδοί, ἧτοι αἱ τοπικῆς σημασίας τοιαῦται καὶ περιλαμβανόμεναι ἐντὸς τῶν ὁρίων ἐκάστου Δή-*

*μου ἢ Κοινότητος, κατασκευάζονται καὶ συντηροῦνται ἐφεξῆς κατὰ τὰς ἐπομένους διατάξεις.*

*Κατὰ τὸν αὐτὸν ἐπίσης τρόπον δύνανται νὰ κατασκευασθῶσι καὶ συντηρῶνται αἱ ὁδοὶ αἱ συνδέουσαι πρωτεύουσας, κωμοπόλεις ἢ χωριά, δύο ἢ πλείονων δήμων ἢ κοινοτήτων, καὶ περιλαμβανόμεναι ἐντὸς τῶν ὁρίων αὐτῶν.*

*Ἄρθρον 2.*

*Διὰ ψηφίσματος ἐκάστου Δήμου ἢ Κοινότητος, ὑποβάλλομένου εἰς τὸν ἀρμοδίον νομομαχανικὸν ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους, δύναται νὰ ὑπαδειχθῇ ἡ ἀνάγκη τῆς κατασκευῆς, ἀνακαινίσεως ἢ ἐπισκευῆς ὁδοῦ, προσωρισμένης νὰ ἐξυπηρετήσῃ συμφέροντα τῶν κατοίκων, καὶ νὰ ζητηθῇ ἡ ἐκ μέρους αὐτοῦ ἐκτίμησις τῆς κατὰ προσέγγισιν ἀξίας τῶν ἐκτελεστέων ἔργων.*

*Ἐν τῷ ψηφίσματι δέον νὰ ἐκτίθηται οἱ χιτιστολογούντες τὴν ἀνάγκην λόγοι, εἰς τὸν τρόπον ὅστε νὰ καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐκτίμησις τῆς ἀναγκαιότητος. Τὰ ψηφίσματα ταῦτα ὑποβάλλονται ὑπὸ τὴν κρίσιν ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐν ἐκάστῳ νομῷ ἐκ τοῦ νομάρχου, τοῦ νομομαχανικοῦ καὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, ἧτις μέχρι τέλους Μαρτίου ἰδίου ἔτους καταρτίζει τὸ πρόγραμμα τῆς ἐπιτοπίου ἐξετάσεως ὑπὸ τοῦ νομομαχανικοῦ τῶν ζητηθέντων πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων, λαμβάνοντα ὑπ' ὄψιν διάφορα στοιχεῖα καὶ πληροφορίας περὶ τῆς ἀναγκαιότητος, σκοπιμότητος καὶ τοῦ δυνατοῦ ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως τῆς κατασκευῆς τῶν προτεινομένων ἔργων.*

*Ὁ νομομαχανικός, συμφώνως πρὸς τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω πρόγραμμα, προβαίνει εἰς τὴν προσήκουσαν δι' αὐτοψίας ἐξέτασιν καὶ ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν ψηφισμάτων ἐγγράφως, ὅταν αφορᾷ τὴν κατὰ προσέγγισιν ἀξίαν τῶν ἐπιβαρυνόντων ἑλαστον Δήμον ἢ Κοινότητα ἔργων, ὡς καὶ τὴν σκοπιμότητα τῆς κατασκευῆς κλπ. τῆς ὁδοῦ.*

*Ἐκάστος Δήμος ἢ Κοινότης, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκθέσεως τοῦ νομομαχανικοῦ, ἀποφασίζει διὰ ψηφίσματος τοῦ ἀρμοδίου Συμβουλίου του περὶ τῆς κατασκευῆς ἢ οὐ τῆς ὁδοῦ ἢ τῆς ἀνακαινίσεως ἢ ἐπισκευῆς ὑφισταμένης τοιαύτης, καὶ προτείνει, ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει, τὴν διάθεσιν καὶ τῶν διὰ τὰς ἀπαιτηθῆσαμένων δαπάνων ἀναγκαίων ποσῶν ἐκ τῶν διαθεσίμων ἐν γένει προσόδων του ἢ δανείων, ἅτινα διὰ τούτων δύναται νὰ συνάψῃ, ἢ τὴν ἐπιβολὴν εἰδικῆς φορολογίας ἐπὶ τῶν ἐν γένει προϊόντων του πρὸς ἐξεύρεσιν χρηματικῶν πόρων διὰ συνομολογήσεως δανείων ἢ ἄλλων μέσων, εἴτε τὴν ἐπιβολὴν προσωπικῆς ἐργασίας.*

*Τὰ τοιαῦτα ψηφίσματα τῶν Δήμων ἢ Κοινοτήτων μετὰ τῶν ἐκτιμήσεων τοῦ νομομαχανικοῦ ὑποβάλλονται πρὸς τὸν ἀρμοδίον νὰ*

μαρχία υπό την έγκρισιν δια Β. Διατάγματος συστηθησμένου Ειδικού Συμβουλίου οδοποιίας, αποτελουμένου εν εκάστῳ νομῷ, ἐκ τοῦ ἀρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ Δημοσίων Ἔργων ἢ τοῦ νομομηχανικοῦ, τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἢ καὶ ἀντιπροσώπων ἐξ ἐκάστης τῶν ἐνδιαφερομένων κοινοτήτων, ἐκλεγμένων, εἴτε μετὰ τῶν μελῶν τοῦ Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου, ἐκ τῶν τῆς κατὰ τὸ 6 ἄρθρον Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὸ Συμβούλιον τοῦτο γνωμοδοτεῖ τόνον περὶ τῆς χρησιμότητος τῆς ἐκτελέσεως τῶν προτεινομένων ἔργων, ὅσον καὶ περὶ τῆς σκοπιμότητος τῆς προτεινομένης ὑφ' ἐνὸς ἐκάστου Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου διαθέσεως τῶν ὑπαρχόντων χρηματικῶν πόρων τοῦ ἢ τῆς προτεινομένης εἰδικῆς φορολογίας, ἢ τοῦ ὀδικοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐν γένει προϊόντων αὐτοῦ.

Αἱ γνωμοδοτήσεις τοῦ Συμβουλίου Ὀδοποιίας μετὰ τῶν σχετικῶν ψηφισμάτων ὑποβάλλονται τῷ οἰκείῳ Νομάρχῃ προκειμένου περὶ ἀξίας ἔργων μέχρι 20 χιλ. δραχμῶν, ἢ τῷ Ὑπουργῷ τῆς Συγκοινωνίας διὰ τὰ μεῖζονα ἀξίας αὐτῶν.

Διὰ Β. διατάγματος, ἐκδιδομένου ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνίας Ὑπουργῶν, ἐγκρίνεται αἱ προταθεῖσαι ὑφ' ἐκάστης Κοινότητος ἢ Δήμου, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, φορολογίαι, δυνάμει καὶ νὰ τροποποιηθῶσιν ἀναλόγως.

Διὰ τὴν κατασκευὴν, ἀνακίνησιν ἢ συντήρησιν τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένων ὁδῶν, πάντες οἱ ἄρρενες κάτοικοι τῶν οἰκείων δήμων ἢ κοινοτήτων, ἡλικίας ἀπὸ 18 μέχρις 60 ἐτῶν, εἶναι ὑπόχρετοι. ἀναλόγως τῆς περιουσίας τῶν, εἰς καταβολὴν 1 μέχρι 3 ἡμερῶν ἐργασίας ἐτησίως.

Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους, ὑπὲρ τῆς συγκειμένης ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου καὶ δύο μελῶν τῆς κατὰ τὸ 6 ἄρθρον Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς, συντάσσεται τὸν κατάλογον τῶν εἰς προσωπικὴν ἐργασίαν ὑποχρέων, ὑπ' ὄψιν λαμβάνοντα, εἴτε τοὺς ἐκλογικοὺς, εἴτε τοὺς στρατολογικοὺς καταλόγους, εἴτε ἄλλα στοιχεία.

Οἱ ἐν τῷ καταλόγῳ τούτῳ ἐγγεγραμμένοι διακρίνονται εἰς τρεῖς μῆξεις, ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ τῶν ὑπ' αὐτῶν καταβάλλομένων δημοσίων φόρων.

Οἱ υποκείμενοι εἰς ἐτήσιον φόρον ἄνω τῶν 100 δραχμῶν ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν τριῶν ἡμερομισθίων ἐτησίως, οἱ κάτω τῶν 100 δραχμῶν εἰς 2 ἡμερομισθίων, καὶ οἱ οὐδέλως φορολογούμενοι εἰς ἐνός, ἐκτὸς ἐὰν εἶναι ἀνίκανοι σωματικῶς πρὸς ἐργασίαν, τοῦθ' ὑπὲρ ὅσον ἐγγράφως νὰ πιστοποιηθῇ ὑπὸ ἱατροῦ ὑπευθύνως, ὅποτε ἀπαλλάσσονται πάσης ὑποχρεώσεως.

Ὅπου δὲν ὑπάρχουσι στοιχεία ἐκτιμήσεως τῶν ἐτησίως καταβάλλομένων φόρων ὑφ' ἐκάστου ὑποχρέου, ἢ εἰς τὰς ὡς

ἄνω τάξεις κατὰ τάξεις ἐνεργεῖται κατὰ τὴν κρίσιν καὶ ἰδίαν ἐκτίμησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀξίας τῆς χρηματικῆς ἢ τῆς κτηματικῆς περιουσίας αὐτοῦ.

Ὁ ἐν λόγῳ κατάλογος ἐκτίθεται εἰς δημοσιότητα ἐν τῷ δημοτικῷ ἢ κοινοτικῷ καταστήματι ἀπὸ τῆς 1 μέχρι τέλους Φεβρουαρίου ἰδίου ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου μηνὸς πᾶς ἔχων ἔντασιν ἐπὶ τῆς προταθείσης ἐπιβαρύνσεως τοῦ υποβάλλει τούτην ἐγγράφως τῷ προέδρῳ τοῦ Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου, δηλῶν ὅσα, ὅτι προτίθεται νὰ ἐργασθῇ ἢ νὰ καταβάλῃ εἰς χρήμα τὸ ἀντίτιμον τῆς ἐργασίας του.

Ἐντὸς τοῦ ἰδίου μηνὸς παρῶν δὴλῶσιν ὀφείλει νὰ υποβάλῃ πᾶς μὴ ἔχων ἔντασιν, ὅσον ἀφορᾷ τὸ πᾶν ἡμερομισθίων ἐργασίας, δι' ἃ κατατάχῃ, ἀλλ' ἐπιθυμῶν νὰ μὴ καταβάλῃ τὴν προσωπικὴν του ἐργασίαν, ἀλλὰ τὸ εἰς χρήμα ἀντίτιμον αὐτῆς.

Ἡ εἰς χρήμα ἐκτίμησις ἐκάστου ἡμερομισθίου κυμαίνεται μεταξὺ 5 καὶ 10 δραχμῶν, ἀναλόγως τῆς ἡλικίας τῶν ὑποχρέων καὶ τῶν τοπικῶν συνθηκῶν.

Ἐκτὸς τῆς διτρίτου, μετὰ τοῦ διτρίτου τοῦ ἐργαζόμενου διὰ μεταφοράς ὕλικων καὶ χωματισμῶν, λογίζεται ὡς καταβάλλον 3 ἡμερομισθία δι' ἐκάστην ἡμέραν ἐργασίας.

Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἐκάστου ἔτους γίνεται ἡ ἐκτίμησις τῶν υποβληθεισῶν ἐνστάσεων, ὡς καὶ ἡ σύνταξις τῶν ὀριστικῶν καταλόγων ἀφ' ἐνὸς τῶν εἰς παρελθὴν ἐργατικῶν ἡμερομισθίων ὑποχρέων, ἀφ' ἑτέρου τῶν εἰς χρήμα ὑποχρεομένων ἵνα καταβάλωσι τὰ ἐπιβαρύνοντα αὐτοὺς ἡμερομισθία, ὑπὸ ἐπιτροπῆς, ἥς, πλὴν τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων μελῶν, συμπετέχουσι καὶ ἑτέρα 3 μέλη τοῦ Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου ἢ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Κατὰ τῶν ἄνω ὀριστικῶν καταλόγων οὐδεμία χωρεῖ ἐνστάσις.

Καὶ ἐπὶ τῇ βάσει μὲν τοῦ καταλόγου, τῶν εἰς χρήμα ἀποτιμωμένων ἡμερομισθίων, γίνεται ἡ εἰσπραξις καὶ ἡ εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν κατάθεσις τῶν ἐν τούτων προσερχομένων χρηματικῶν πόρων, προσριζομένων, μετ' ἄλλων ἐψηφισμένων τοιούτων, διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ συντήρησιν τῶν ἔργων, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοῦ καταλόγου, τῶν εἰς προσωπικὴν ἐργασίαν ὑποχρέων, γίνεται ἡ ἐν ὀρισθησομένῃ ὑπὸ τοῦ νομομηχανικοῦ καὶ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκάστου Δήμου ἢ Κοινότητος καταλλήλῃς ἐν ἐκάστῳ ἔτει ἐποχῇ κατασκευὴ τῶν ἀπλῶν ἰδίᾳ ἔργων καὶ τῶν προμηθειῶν ὕλικων τῶν πρὸς κατασκευὴν ἢ συντήρησιν ὁδῶν.

Διὰ Β. Διατάγματος ὀρισθῆσονται αἱ διάφοροι λεπτομέρειαι τῶν ἀνωτέρω μέτρων.

Ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐτήσιος ὀδικὸς φόρος ἐπὶ

τῶν προϊόντων ἐν γένει τῆς γῆς, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὴν 1 δραχμὴν, οὐδὲ νὰ εἶναι κατώτερος τῶν 0,30 δραχμ. κατὰ 100 ὀκιάδας προϊόντων, κατὰ κατηγορίας ὁρισθησόμενας διὰ Β. Διατάγματος.

Τὰ ἀνωτέρω ὅρια δύναται νὰ διπλασιασθῶσι δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, δι' ὅσους ἤθελον ζητήσῃ τοῦτο Δήμους ἢ κοινότητες.

### Ἄρθρον 3.

Ἡ βεβαίωσις καὶ εἰσπραξις τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὀδικοῦ φόρου ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν οἰκείων Δήμων ἢ Κοινοτήτων δι' ὀνομαστικῶν καταλόγων, συμπασσόμενων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων τῶν γεωργικῶν πινάκων, τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 1640 προβλεπομένων, τῆς σχετικῆς διαδικασίας ἐνεργουμένης κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 5 Μαΐου 1915 «περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως φόρων ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς κλπ.», ἐκτελεστικοῦ τοῦ νόμου ΔΝΖ', ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 641 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1915.

Αἱ εἰσπράξεις ἐκ τοῦ ἀνωτέρω φόρου ὡς καὶ τῶν λοιπῶν προσόδων κατατίθενται ἐπὶ ἐντόκῳ λογαριασμῷ εἰς τὸ πλησιέστερον Ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς εἰς πίστωσιν ἐκάστου Δήμου ἢ Κοινότητος, ἵνα χρησιμοποιοῦσι διὰ τὰς δαπάνας τῶν προρρηθέντων ἔργων.

Ἄμα ὡς αἱ εἰς πίστωσιν ἐκάστου Δήμου ἢ Κοινότητος, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ κατατιθέμεναι χρηματικαὶ ποσότητες μετὰ τῆς ἀξίας τῶν διὰ προσωπικῆς ἐργασίας ἐκτελεσθέντων ἔργων ἀνέλθωσιν εἰς ποσὸν ἴσον πρὸς τὰ 75/100 τῆς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἐκτιμηθείσης ὑπὸ τοῦ Νομομηχανικοῦ, ὡς ἐπιβαρυνούσης αὐτὸν, κατὰ προσέγγισιν δαπάνης, τῇ αἰτήσῃ αὐτοῦ, τὸ Δημόσιον διατάσσει τὴν ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας τεχνικῆς αὐτοῦ ὑπηρεσίας ἐκπόνῃσιν τακτικῆς μελέτης μετὰ προϋπολογισμοῦ τῆς ἀπαιτηθησομένης δαπάνης διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς νέας ὁδοῦ, ἢ τὴν ἀνακαίνισιν ἢ ἐπισκευὴν ὑπαρχούσης τοιαύτης, ὡς καὶ τῶν ἐπιβαρυνόντων ἐκάστην Κοινότητα ἢ Δήμον χρηματικῶν ποσῶν, διὰ τὴν ἀξίαν τῶν εἰς τὴν περιφέρειάν των ἐκτελεστέων ἔργων τῆς ἐν λόγῳ ὁδοῦ, μετὰ τὴν ἐγκρισιν τῶν ὁποίων, ἐὰν πρόκειται μόνον περὶ κατασκευῆς νέας ὁδοῦ, καταθέτει μετὰ τὴν ἑναρξιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν σχετικῶν ἐργασιῶν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἐξ εἰδικῆς πιστώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐπ' ὀνόματι ἐνὸς ἐκάστου ἐξ αὐτῶν τὰ 25/100 τῆς κατὰ τὸν προϋπολογισμόν τῆς τακτικῆς μελέτης ἀπαιτηθησομένης δαπάνης διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων τῆς ὁδοῦ, ὡς συνδρομὴν τοῦ ὑπὲρ τῆς κατασκευῆς αὐτῆς.

Ἐὰν ἡ ὁδὸς ἐνδιαφέρῃ δύο ἢ πλείονας κοινότητας ἢ δήμους, ἕκαστος τούτων ἐπιβαρύνεται μετὰ τὴν ἀξίαν τῶν ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ του ἔργων, ἢ ἐκτελέσεσι τῶν ὁποίων δέον νὰ ἀρχίσῃ ἄμα ὡς συμπληρωθῶσι τὰ διὰ τὴν πλήρη συντέλεσιν τῆς ὁδοῦ ἀπαιτούμενα χρηματικὰ κεφάλαια, συμφώνως τῷ προϋπολογισμῷ τῆς τακτικῆς μελέτης. Ἐὰν ἄμως μία ἢ περισσύτεραι κοινότητες, συμπληρώσασαι τὸ σύνολον τῶν διὰ τὴν συντέλεσιν τῶν ἐν ταῖς περιφερείαις των κατασκευαστέων ἔργων ἀπαιτούμενων χρηματικῶν ποσῶν, ἔχουσιν ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς ἀμέσους ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν των, δύναται, τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ Συμβουλίου Ὀδοποιίας τοῦ νομοῦ, νὰ ἐγκριθῇ ἡ ἑναρξίς των ἔργων.

Ἡ συντήρησις τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ἐκάστου δήμου ἢ κοινότητος τμημάτων ὁδῶν, ἅτινα εἶναι τεμάχια ἢ κεχωρητηρίσματα ἤδη ἢ ἐν τῷ μέλλοντι χαρακτηρισθησόμενα ὡς ὑπὸ τοῦ Κράτους συντηρητέων δημοσίων ὁδῶν, συνεπείᾳ τῆς κατὰ τοὺς κειμένους νόμους κατατάξεώς των, γίνεται δαπάνη τοῦ Δημοσίου.

Ἡ ἀνακαίνισις ἢ ἐπισκευὴ πάσης ἄλλης μέχρι τοῦδε ὑφισταμένης ἢ δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἐν τῷ μέλλοντι κατασκευασθησομένης ὁδοῦ ἐπιβαρύνει τοὺς οἰκείους δήμους ἢ κοινότητας, τοῦ δημοσίου δανείζοντος, ἀντὶ τῆς χορηγήσεως χρηματικῆς ἀρωγῆς, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων των, τοὺς ἰδιοκτητὰς τοῦ ὁδοστρωτήρας καὶ τοὺς διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν μηχανοδηγοὺς καὶ βοηθοὺς, ἀπασῶν τῶν ἀναγκαιῶν δαπανῶν καυσίμου ὕλης κλπ. διὰ τὴν κίνησιν καὶ συντήρησιν των ἐπιβαρυνουσῶν τοὺς προρρηθέντας δήμους ἢ κοινότητας.

### Ἄρθρον 4.

Τὰ ἐργατικά καὶ συναφῇ πρὸς τὴν σύνταξιν τῶν μελετῶν καὶ ἐκτελέσιν τῶν ἔργων ἐξόδα ἐπιβαρύνουσιν ἀναλόγως τοὺς ἀρμοδίους δήμους ἢ κοινότητας, πλὴν τῶν μισθοδοσιῶν καὶ λοιπῶν ἀποζημιώσεων, ὁδοπορικῶν ἐξόδων καὶ ἐκτὸς ἔδρας ἀπομακρύνσεων τῶν μηχανικῶν, ἅτινα ἐπιβαρύνουσι τὸ Δημόσιον.

### Ἄρθρον 5.

Τὴν τελικὴν ἐγκρισιν ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως τῶν συντασσομένων μελετῶν ἔχει ὁ Νομάρχης, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ ἀρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ Δημοσίων ἔργων, ἐφόσον πρόκειται περὶ ἔργων ἀνακαίνισεως ἢ συντηρήσεως ὁδῶν οἰασθῇ ποτε ἀξίας ἢ ἔργων κατασκευῆς τοιούτων ἀξίας, δι' ἐκάστην ὁδὸν, μέχρις 100 χιλιάδων δραχμῶν. Δι' ἔργα κατασκευῶν ὁδῶν ἐκάστου ἀξίας μείζονος ἢ 100 χιλιάδων δραχμῶν, τὴν τελικὴν ἐγκρισιν ἔχει τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, κατέπει γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων ἔργων.



Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ Νομάρχης δικαιούται νὰ παραπέμψῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας πρὸς ἐξέτασιν καὶ τελικὴν ἔγκρισιν πᾶσαν μελέτην.

Εἰς τὰς Γενικὰς Διοικήσεις τὴν ἔγκρισιν τῶν ἔργων κατασκευῆς ὁδῶν, ἐκάστου ἀξίας μέχρι 300 χιλιάδων δραχμῶν, ἢ ἀνακαινίσεως ἢ συντηρήσεως ὁποιήσοις ἀξίας, ἔχει ὁ Γενικὸς Διοικητής, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ πρὸ αὐτοῦ τεχνικοῦ Συμβουλίου.

#### Ἄρθρον 6.

Ἡ παρακολούθησις ἀπασῶν τῶν ἐνεργειῶν, τῶν σχετιζομένων πρὸς τὴν βεβαίωσιν καὶ εἰσπραξίν τῶν χρηματικῶν προσόδων, τὴν ἐκπόνησιν μελετῶν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων κακ., ἀνατίθεται εἰς πενταμελὴ ἐκτελεστικὴν ἐπιτροπὴν ὁδοποιίας, ἐκλεγομένην ὑπὸ τῶν Συμβουλίων ἐκάστου δήμου ἢ κοινότητος μετὰ τῶν μελῶν αὐτοῦ ἢ καὶ τῶν λοιπῶν τῶν ἐχόντων δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι κατοίκων. Ἐν τῶν μελῶν, ὅπερ ὅλ' ἐκτελεῖ χρέη γραμματέως, δύναται νὰ εἴναι εἰς τῶν διδασκάλων τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἔστω καὶ ἂν εἴναι ἐτεροδημότης. Ἡ θητεία τῶν μελῶν τῆς ὡς ἂν ἐπιτροπῆς λήγει μετὰ τῆς τῶν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν συμβουλίων.

#### Ἄρθρον 7.

Ἡ ἐποπτεία τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων ἀνατίθεται ὑπὸ τοῦ Νομάρχου εἴτε εἰς μηχανικὸν τοῦ Κράτους, ἐφόσον εἴναι δυνατόν τοῦτο, εἴτε εἰς ἰδιώτην διπλωματοῦχον ἐργοδηγόν, ἢ μηχανικόν, ἀμειβόμενον ὑπὸ τοῦ ἐργοδότης δήμου ἢ κοινότητος.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων γίνεται κατόπιν δημοπρασίας, τοῦ Νομάρχου δικαιουμένου, ἐν ἀποτυχίᾳ ταύτης, τῇ προηγουμένη γνωμοδότησει τοῦ ἁρμοδίου νομομηχανικοῦ καὶ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς, νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν διὰ προχείρου συναγωνισμοῦ ἢ δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας, ἢ καὶ δι' ἐπιστάσις, ὁλικῶς ἢ τμηματικῶς, ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προϋπολογισθείσης δαπάνης.

#### Ἄρθρον 8.

Ἡ διακλήρυξις τῶν δημοπρασιῶν, ἢ ἔγκρισις τῶν πρακτικῶν τῶν, ἢ συνομολόγησις τῶν ἐργολαβικῶν συμβολαίων, ὡς καὶ τῶν κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα, μετὰ πρότασιν τῶν ἁρμοδίων Συμβουλίων καὶ ἔγκρισιν τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν, συμβάσεων δανείων κλπ., ἢ μετὰ θεώρησιν τοῦ ἁρμοδίου Νομομηχανικοῦ ἔγκρισις τῶν λογαριασμῶν πληρωμῶν τῶν δαπανῶν τῶν ἔργων, ὡς καὶ παντὸς ἐτέρου σχετικοῦ πρὸς ταῦτα ἐξόδου ἐκ τῶν εἰς λ)σμόν τῶν δήμων ἢ κοινότητων παρὰ τῇ Ἑθνικῇ Τραπέζῃ χρηματικῶν ποσῶν, γίνεται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Νομάρχου, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἐγκεκριμένων καὶ

τῶν σχετικῶν ἐγγράφων ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

Αἱ προσωρινὰ καὶ ὁριστικὰ παραλαβὰ τῶν περατούμενων ἔργων γίνονται κατὰ τὰς περὶ Δημοσίων ἔργων ἰσχύουσας διατάξεις ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἐν ἣ προστίθενται ὁ ἁρμοδῖος Νομάρχης καὶ ἐν ἣ δύο μέλη τῆς ἐκτελεστικῆς ἐκάστου ἐνδιαφερομένου δήμου ἢ κοινότητος ἐπιτροπῆς.

Τὰ ὁδοπορικὰ ἔξοδα καὶ αἱ ἀποζημιώσεις τῶν ἐκ τῶν μελῶν τῶν ἐπὶ τῶν παραλαβῶν ἐπιτροπῶν ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου πληρώνονται ὑπ' αὐτοῦ, κατὰ τὰ νενομισμένα, τὰ δὲ τῶν μελῶν τῶν δήμων ἢ κοινότητων καταβάλλονται ἐκ τῶν πιστώσεων τοῦ ἔργου, ἐπὶ τῇ βάσει καταστάσεων καὶ ἀποδείξεων, ἐγκρινομένων ὑπὸ τοῦ Νομάρχου.

Ὁ Νομομηχανικὸς ἀσκεῖ ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως τὴν ἀνωτέραν ἐποπτείαν ἐπὶ τῶν ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας του ἐκτελουμένων δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἔργων, ἀναφέρων τῷ ἁρμοδίῳ Νομάρχῃ, τῷ Ἐπιθεωρητῇ τῶν Δημοσίων ἔργων ἢ τῷ Ὑπουργεῖῳ τῆς Συγκοινωνίας περὶ παντὸς ζητήματος, χρῆζοντος τὴν ἀντίληψίν του.

#### Ἄρθρον 9.

Τὴν 31 Μαρτίου ἐκάστου ἔτους καταρτίζεται ἰσολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἐκάστου δήμου ἢ κοινότητος, ἐπιμελεία τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς ὁδοποιίας, τιθέμενος ὑπ' ὄψει τοῦ οἰκείου δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ὅπερ συζητοῦν αὐτὸν ὑποβάλλει τὰς περὶ ἐγκρίσεως ἢ λήψεως τῶν ἀπαιτούμενων φορολογικῶν ἢ ἄλλων μέτρων προτάσεις τοῦ αὐτοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου ὁδοποιίας, διὰ τῆς οἰκείας Νομαρχίας, πρὸς ἐνέργειαν τῶν περαιτέρω.

Αἱ διὰ γραφικὰ, ὁδοπορικὰ καὶ σχετικὰ πρὸς τὴν παρακολούθησιν τῶν ἔργων ἔξοδα ἀπολύτως ἀναγκαῖαι δαπάναι τῶν τεχνικῶν ἐπιτροπῶν ὁδοποιίας ἐπιβαρύνουσι τὰς πιστώσεις τῶν ἔργων, πληρωνόμεναι δι' ἐνταξίματα τοῦ ἁρμοδίου νομάρχου ἐπὶ τῇ βάσει καταστάσεων καὶ κανονικῶν ἀποδείξεων. ἐκ τῶν εἰς πίστωσιν ἐν τῇ Ἑθνικῇ Τραπέζῃ παρακατατεθειμένων χρημάτων. Ἐκαστὸν τῶν μελῶν τῶν Συμβουλίων ὁδοποιίας δι' ἐκάστην πραγματοποιουμένην συνεδρίαν λαμβάνει ἀμειβήν, κανονισθευμένην διὰ Β. Διατάγματος.

#### Ἄρθρον 10.

Ἐν ταῖς Νέαις Χώρας, ὅπου δὲν ὑπάρχουσι κοινότητες, τὰ μέλη τῶν δημοτικῶν συμβουλίων διορίζονται ἐπὶ τετραετεί θητεία ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ, τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν ὀριζομένου ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ ἐκάστης πόλεως, κωμοπόλεως ἢ χωρίου, ἐνδιαφερομένου διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων.

Γὰ οὗτω διοριζόμενα μέλη ἐκλέγουσι τὴν πενταμελὴ διοικητικὴν ἐπιτροπὴν, τῆς ἢ θητεία λήγει μετὰ τῶν ὡς ἂν ἐκ-



λεξάντων αὐτὴν μελῶν, τῶν ἐπεχόντων θέσιν κοινοτικῶν κλπ. συμβουλίων διοικητικῶν ὁργανισμῶν.

Ἄρθρον 11.

Τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν καὶ τῶν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν συμβουλίων, ἐν περιπτώσει ἀποδεδειγμένης ἀμελείας τῶν καθυκόντων τῶν, ὑπόκεινται εἰς χρηματικὴν ποινὴν προστίμου ἀπὸ 50—1000 δραχμῶν, ἐπιβαλλομένου ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, μετ' ἔγγραφον ἀπολογίαν.

Ἄρθρον 12.

Ἡ ἔγγραφος διαδικασία τῶν διαφόρων ἐνεργειῶν, ὡς πρὸς τὰ ἀφορῶντα τὴν κοινοτικὴν καὶ δημοτικὴν ὁδοποιίαν, εἶναι ἀτελής.

Ἡ κατασκευὴ τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένων ὁδῶν θεωρεῖται ὡς ἔργον δημοσίας ἀνάγκης. Αἱ ἀπαλλοτριώσεις τῶν καταλαμβανομένων κατὰ τὴν κατασκευὴν αὐτῶν παντὸς εἶδους ἐκτάσεων ἢ γηπέδων, ὡς καὶ τῶν ρυμοτομουμένων οἰκοδομῶν βαρύνει τοὺς οἰκείους δῆμους ἢ κοινότητες. Αἱ ἀποζημιώσεις καθορίζονται καὶ κανονίζονται κατὰ τὰ ἰσχύοντα καὶ κεκανονισμένα διὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Κράτους κατασκευαζομένης δημοσίας ὁδοῦς.

Ἡ τοπικὴ ἐπιτροπὴ ὁδοποιίας θεωρεῖται ὡς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου καὶ ἐκπροσωπεῖται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου.

Ἄρθρον 13.

Ἐὰν πρὸ πάσης ἐνάρξεως κατασκευῆς κλπ. ὁδοῦ, ἐξυπηρετούσης ἓνα μόνον δῆμον ἢ κοινότητα, ἀποφασισθῇ, δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ἀρμοδίου δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ἢ ματαίωσις τῆς κατασκευῆς κλπ. αὐτῆς καὶ ἡ διάθεσις τῶν μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης παρακατατεθειμένων ἐν τῇ Ἑθνικῇ Τραπέζῃ χρημάτων δι' ἕτερον κοινωφελῆ σκοπὸν, τὸ σχετικὸν ψήφισμα ὑποβάλλεται τῷ ἀρμοδίῳ Νομάρχῃ, ὅστις μετὰ τῆς γνωμοδοτήσεώς του διαβιβάζει τοῦτο τῷ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργείῳ, ὅπερ μετὰ συνεννόησιν μετὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας ἀποφασίζει τελικῶς.

Ἐὰν ἐπίσης, πρὸ πάσης ἐνάρξεως κατασκευῆς τῶν ἔργων, Κοινότης ἢ Δῆμος ζητήσῃ τὴν ματαίωσιν τῆς κατασκευῆς τῶν ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῶν ὁδοποιητικῶν ἔργων ὁδοῦ, συνεχιζομένης καὶ πρὸς γειτονικὰς κοινότητας ἢ Δήμους, καὶ ἐξυπηρετούσης τὰς ἀνάγκας αὐτῶν, τὸ σχετικὸν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ψήφισμα τίθεται ὑπὸ τοῦ νομάρχου ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ εἰδικοῦ Συμβουλίου ὁδοποιίας τοῦ νομοῦ, ὅπερ γνωμοδοτεῖ ἐπὶ τῆς ζητουμένης ματαίωσεως τῆς κατασκευῆς κλπ. τοῦ τεμαχίου τῆς ὁδοῦ, τοῦ σκοπίμου τῆς προτεινομένης διαθέσεως τῶν μέχρι τότε παρακατατεθειμένων εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν χρηματικῶν πόρων τοῦ ἐνδιαφερόμενου Δή-

μου ἢ τῆς Κοινότητος, ὡς καὶ τοῦ τρόπου καὶ ὅν θὰ ἦτο δυνατὴ ἢ μὴ ματαίωσις τῆς ἐν συνεχείᾳ κατασκευῆς κλπ. τῆς ἑλῆς ὁδοῦ. Τὰ σχετικὰ ταῦτα ὑποβάλλονται τῷ ἐπὶ τῶν Ἑσωκῶν Β. Διαταγμάτων, ἐκδοθησάμενων τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας λαμβάνει τὰς ἀρμοδίους ἀποφάσεις καὶ προκαλεῖ τὰς ἀναλόγους ἐνεργείας.

Ἄρθρον 14.

Αἱ λεπτομέρειαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων ἐν γένει τοῦ παρόντος κανονισθῶσιν δι' ἐνὸς ἢ πλείονων κανονιστικῶν Β. διαταγμάτων, ἐκδοθησάμενων τῇ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργοῦ.

Πᾶσα διάταξις προγενεστέρου νόμου, ἀντικειμένη εἰς τοιοῦτην τοῦ παρόντος, καταργεῖται.

Ὁ πρὶν τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν διὰ Β. Διαταγμάτων ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, καὶ ὅλην τὴν ἐπικράτειαν ἢ κατὰ περιφερείας αὐτῆς.

Περὶ παρατάσεως τοῦ χρόνου τῶν Νομοπαρασκευαστικῶν Ἐπιτροπειῶν καὶ ἀνασυγκροτήσεως αὐτῶν, ἔχον οὕτως:

Ἄρθρον 1.

Παρέχεται τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν ὥπως διὰ Β. διατάγματος, ἐξάπαξ ἐκδιδομένου ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἀνασυστήσῃ, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τὰς δυνάμει τῶν νόμων (ΓΥ'ΝΗ') (1911, 510) (1913, 846) 917 καὶ 1584) 918 συσταθείσας νομοπαρασκευαστικὰς Ἐπιτροπείας.

Ἄρθρον 2.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν, τῆς μὲν ἐπιτροπείας τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὀρίζεται εἰς πέντε, τῶν δὲ λοιπῶν Ἐπιτροπειῶν εἰς τρία.

Κατὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν ταύτην ἢ καὶ βραδύτερον, δύναται νὰ προστεθῇ, εἰς μὲν τὴν ἐπ. τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπιτροπείαν καὶ ἕκτον μέλος, εἰς δὲ τὴν ἐπὶ τοῦ Ποινικοῦ νόμου καὶ Ποινικῆς Δικονομίας καὶ τέταρτον.

Ἄρθρον 3.

Εἰς τὰς Ἐπιτροπείας ταύτας παρέχεται προθεσμία πρὸς περάτωσιν τοῦ ἔργου αὐτῶν δύο ἐτῶν, δυναμένη, διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐπὶ ἡτιολογημένη ἐκθέσει τῆς οἰκείας Ἐπιτροπείας, νὰ παραταθῇ ἐπὶ ἓν ἔτι ἔτος.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ἀμοιβὴ τῶν μελῶν τῶν Νομοπαρασκευαστικῶν Ἐπιτροπειῶν προσδιορίζεται διὰ τοῦ αὐτοῦ Β. Δ. τοῦ ἀνασυσταμένου τὰς Ἐπιτροπείας ἀναλόγως τῆς ὑπολειπομένης πρὸς περάτωσιν τοῦ ἔργου ἐργασίας, ἐπ' οὐδενὶ ὁμῶς λόγῳ δύναται νὰ εἶναι

μείζων τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 1584 τῆς 24 Δεκεμβρίου 1918 δι' ἑκάστον μέλος ὀριζομένης.

Ἄρθρον 5.

Ἡ καταβολὴ τῆς ἀμοιβῆς εἰς τὰ μέλη ἐκάστης Ἐπιτροπείας γινήσεται εἰς πέντε δόσεις καθοριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, πάντοτε ὅμως ἐπὶ τῇ βάσει τετελεσμένης ἐργασίας ἡτιολογημένης καὶ καταστάσεως τοῦ ἀντιπροέδρου ἐκάστης Ἐπιτροπείας καὶ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον Ἐπόπτου, ὡς λεπτομερέστερον θέλει ὀρίσει τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐκδιδόμενον Β. Διάταγμα. Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται, ὅπως δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ καταβληθῇ τὸ ἥμισυ τῆς πρώτης δόσεως προκαταβολικῶς.

Ἄρθρον 6.

Ἡ ἐποπτεία τῶν ἐργασιῶν, ἀπαρτῶν τῶν Ἐπιτροπειῶν, ἀνήκει εἰς ἐξέχοντα νομομαθῆ, ὀριζόμενον μετὰ γνώμην τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου βλὰ Β. Διάταγματος, ἐκδιδόμενου προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ. Ὁ ἐπόπτης οὗτος δικαιούται νὰ συμμετέχη τῶν συνεδριάσεων ἐκάστης Ἐπιτροπείας, νὰ λαμβάνη γνώσιν τῆς τετελεσμένης ἐργασίας καὶ νὰ ὑποδεικνύῃ τὸν κατάλληλον τρόπον πρὸς ἀπεπείκωτον, ἐναρμόνισιν καὶ συνδυασμὸν τῶν ἐργασιῶν τῶν Ἐπιτροπειῶν πρὸς ἀλλήλας. Ἡ ἀμοιβὴ διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην εἶναι ἴση πρὸς τὴν ἀμοιβήν, τοῦ τὴν μείζονα ποσούτην λαμβάνοντος μέλους Ἐπιτροπείας, ἐκτὸς ἐὰν ὁ Ἐπόπτης συγχάη μέλος πρὸς τῶν ἀναγνωριστέων Ἐπιτροπειῶν, ὅποτε ἐκτὸς τῆς ἀμοιβῆς του, ὡς μέλους τῆς οἰκείας Ἐπιτροπείας, λαμβάνει περιπλέον, καὶ τὸ ἥμισυ τῆς ὡς ἄνω ὀριζομένης ἀμοιβῆς τοῦ ἐπόπτου. Ὁ τρόπος τῆς πληρωμῆς γίνεται ὡς καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τῶν Ἐπιτροπειῶν.

Ἄρθρον 7.

Ἐν ἐκάστη Ἐπιτροπείᾳ διορίζονται καὶ εἰς ἡ δὺ γραμματεῖς διὰ Β. διατάγματος, τῇ προτάσει τῆς οἰκείας Ἐπιτροπείας, παρὰ δὲ τῇ Ἐπιτροπείᾳ Ἀστικοῦ Κώδικος διορίζονται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἰσάριθμα πρὸς τὰ τακτικά μέλη βοηθητικά τοιαῦτα.

Ἡ ἀμοιβὴ ἐκάστου τούτων, ἥτις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ δύο τρίτα τῆς ἀμοιβῆς τῶν μελῶν τῆς οἰκείας Ἐπιτροπείας, ὡς καὶ ὁ τρόπος τῆς καταβολῆς αὐτῆς, ὀρίζονται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ κατόπι προτάσεως τῆς Ἐπιτροπείας.

Ὁ διορισμὸς τοῦ λοιποῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἐπιτροπειῶν καὶ ἡ ἀμοιβὴ αὐτοῦ γίνεται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ, κατόπι προτάσεως τῶν Ἐπιτροπειῶν.

Ἄρθρον 8.

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου ΓΥ'ΝΗ' τῆς 17 Φεβρουα-

ρίου 1911, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῆς τελευταίας παρὰ γράφου τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 510 τῆς 27 Νοεμβρίου 1914, εἰδικὴ πίστωση ὀρίζεται ἐτησίως, διὰ μὲν τὴν Ἐπιτροπείαν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰς δραχ. 50,000, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς Ἐπιτροπείας εἰς τὸ ἥμισυ.

Ἄρθρον 9.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται, ἰδίᾳ δὲ ἡ διάταξις τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 τοῦ νόμου 346 τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1917.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καταχωρίσεως αὐτοῦ.

*Περὶ διαλύσεως ἐργολαβιῶν ἐκτελέσεως δημοσίων καὶ λοιπῶν ἔργων συνομολογηθειῶν μέχρι τέλους Μαρτίου 1921 καὶ ἀναθεωρήσεως τῶν τιμῶν τῶν ὑφισταμένων ἐργολαβιῶν καὶ τῶν ἀναληφθησομένων ἐφεξῆς τοιούτων.*

Ὡς ἐτροπολογήθη κατὰ τὴν β' συζήτησιν, γενομένου δεκτοῦ ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως καὶ τοῦ συνόλου, ἔχον οὕτως:

Ἄρθρον 1.

Δύνανται νὰ διαλυθῶσιν αἱ μέχρι τέλους Μαρτίου 1921 συνομολογηθεῖσαι ἐργολαβίαι ἐκτελέσεως ἔργων δημοσίων, λιμενικῶν, δημοτικῶν, κοινοτικῶν καὶ ἐν γένει νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἐκτὸς τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν, ἐὰν ὁ ἐργολάβος ὑποβάλῃ τῷ οὐκείῳ μηχανικῷ αἰτησὶν περὶ διαλύσεως, ἐπικαλούμενος ἐπελθούσας ὑπερτιμήσεις ἡμερομισθίων καὶ ἀξίας ὑλικῶν.

Ἡ αἴτησις αὕτη, μετὰ γνωμοδοτήσεως τοῦ μηχανικοῦ καὶ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Δημοσίων ἔργων τῆς περιφέρειας, διαβιβάζεται τῷ ἀρμοδίῳ Ὑπουργεῖῳ ἵνα υποβληθῇ πρὸς τὸ Συμβούλιον τῶν Δημοσίων ἔργων, ἀποφαινόμενον περὶ τῆς ἀποδογῆς αὐτῆς, ἐὰν συντρέχωσιν οἱ προκαλέσαντες ταύτην λόγοι. Τῆς αἰτήσεως ταύτης γενομένης δεκτῆς, ὁ ἐργολάβος θεωρεῖται πάντως παραιτηθεὶς τῶν περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀξιώσεων του.

Δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ αἴτησις, εἰμὴ ἐφόσον ὁ ἐργολάβος προέβη εἰς ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν καὶ πραγματοποιήσιν προμηθείας ἐν τοῖς ἐργαστασίαις εἰσκαμισθέντων δοκίμων ὑλικῶν ἀξίας ἐν συνόλῳ τοῦλάχιστον πρὸς τὸ 1/5 τῆς προϋπολογισθείσης δαπάνης.

Ἐπερχομένης τῆς διαλύσεως ὁ ἐργολάβος οὐδεμιᾶς δικαιούται ἀποζημιώσεως, οὔτε λόγῳ ταύτης, οὔτε ἐξ οἰσθηδότη ἀλλῆς αἰτίας. Δικαιούται μόνον νὰ πληρωθῇ τὴν ἐκτελεσθεῖ-

σαν έργασιών και την αξίαν των εν τοῖς ἐργαστασίαις εἰσκομισθέντων δοκιμῶν ὑλικῶν, συμφώνως πρὸς τὰς ἐγκυκλιμμένας τιμὰς τοῦ τιμολογίου.

Τὰς γεννομένας τυχόν ἐγκαταστάσεις ὁ ἐργολάβος δικαιούται νὰ παραλάβῃ, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἐργοδότης εὖρη συμφῆρον νὰ κρατήσῃ ταύτας ἐπὶ τιμῇ, κανονιζομένη κατὰ τὰ κρατοῦντα περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων.

Ὁ ἐργολάβος, ὁ ὑποβλήων αἴτησιν περὶ διαλύσεως τῆς ἐργολαβίας του, θεωρεῖται καὶ ἀποδεχόμενος τὰς συνεπείας ταύτας τῆς διαλύσεως.

#### Ἄρθρον 2.

Διὰ τὰς συνυπολογημένας ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1919 ἐργολαβίας δημοσίων ἔργων ἐν γένει μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ὡς καὶ διὰ τὰς συνυπολογηθησόμενας ἐφεξῆς τοιαύτας, ἀναγνωρίζεται τὸ δικαίωμα, εἰς τε τὸν ἐργοδότην καὶ εἰς τὸν ἐργολάβον, νὰ αἰτησῇται τὴν ἀναθεώρησιν τῶν τιμῶν τῆς ἐργολαβίας καὶ τὴν ἐπὶ τῇ βῆσει νέων τοιούτων ἐξακολουθήσῃ αὐτῆς.

Ἦνα γίνῃ δεκτὴ τοιαύτη αἴτησις καὶ πραγματοποιηθῇ ἀναθεώρησις τιμῶν, δεόν, διὰ μὲν πρῶς συνυπολογημένας μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἐργολαβίας, νὰ ἔχῃ ἐκτελεσθῇ ἤδη τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὁριζόμενον 1/5 τῆς προϋπολογισθείσης δαπάνης, ἢ δ' αἴτησις νὰ ὑποβληθῇ ἐντὸς τετραμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, διὰ δὲ τὰς συνυπολογηθησόμενας ἐφεξῆς τοιαύτας νὰ ἔχῃ ἐκτελεσθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου τὸ 1/10 τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς ἐργασίας καὶ προμηθείας ἐντὸς τοῦ 1/5 τῆς συνυπολογισθείσης προθεσμίας τῆς ἀποπερατώσεως. Περὶ τούτων γνωμοδοτεῖ ὁ ἀρμόδιος μηχανικός, ὑποβάλλων τὴν αἴτησιν ἐντὸς δεκαήμερου τῷ οἰκείῳ Ἐπιθεωρητῇ τῶν Δημοσίων ἔργων, ὅστις, μετὰ γνωμοδοτήσεώς του, διαδίδασκε ταύτην ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν μηχανικὸν ἐπιδόσεώς της τῷ Ὑπουργείῳ, ὅπως ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἀποδοχῆς ἢ μὴ αὐτῆς.

Τὸ αὐτὸ δικαίωμα μεταβολῆς τῶν ἐγκυκλιμμένων τιμῶν τῆς ἐργολαβίας ἔχει καὶ ὁ ἐργοδότης, ἐὰν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν αἱ τιμαὶ αὗται μειωθῶσι, κατόπιν ἐκπτώσεων τῶν τιμῶν ἐργατικῶν ἡμερομισθίων ἢ ὑλικῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἀρμόδιος μηχανικός προκαλεῖ τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου σύνταξιν τῶν οἰκείων πρωτοκόλλων.

Ἐὰν ὁ ἐργολάβος ὑπερβῇ τὴν ἐν τῇ συγγραφῇ ὑποχρεώσεων τῆς ἐργολαβίας καθωρισμένον χρόνον τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου ἐξ ὑπαιτιότητός του, δὲν δικαιούται ἀναθεωρήσεως τιμῶν ἐὰν αὗται αὐξηθῶσι· τοῦναντίον θέλουσι μειωθῇ αἱ ἐγκυκλιμναι τιμαί, ἐὰν ὑπάρξῃ περίπτωσης.

#### Ἄρθρον 3.

Ἀνα ὡς τὸ Ὑπουργεῖον ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἀναθεωρήσεως, κατορθύεται ἡ ἐπιμέτρησις τῶν μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν καὶ γεννομένων ὡς ἀνωτέρω προμηθειῶν, συνυπολογημένη καὶ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου. Τοῦτ' αὐτὸ θέλει γίνεσθαι τακτικῶς καὶ κατὰ τὸ τέλος ἐκάστης ἐξαμηνίας, ἐφ' ὅσον διακρίσσεται νέα ἀναθεώρησις.

Πρὸς σύνταξιν πρωτοκόλλου τῶν τρεχουσῶν τιμῶν τῶν εἰσ-ερχομένων ἐν τῇ ἐργολαβίᾳ ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν συνιστῶνται διὰ τοῦ παρόντος νόμου μόνιμοι κατὰ τόπους ἐπιτροπαί, ἀποτελούμεναι ἐκ τῶν ἐξῆς μελῶν·

Ἐν μὲν πρῶς ἑδραῖς γραφείων νομομαχανικῶν, ἐκ τοῦ ἀρμοδίου ἐπιθεωρητοῦ τῶν Δημοσίων ἔργων, τοῦ νομομαχανικῶν, τοῦ προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, τοῦ προέδρου τῷ Ἐμπορικῷ Ἐπιμελητηρίου, ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτου, τοῦ προέδρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Ἐν δὲ πρῶς ἑδραῖς γραφείων μηχανικῶν, ἐκ τοῦ ἀρμοδίου νομομαχανικῶν, τοῦ μηχανικῶν, τοῦ προέδρου Πρωτοδικῶν, ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτου, τοῦ εἰρηνοδίκου, τοῦ προέδρου τοῦ Ἐμπορικῷ Ἐπιμελητηρίου, ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτου, τοῦ προέδρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ τῆς Κοινοῦτητος.

Κατ' ἀμφοτέρως τὰς ἀνω περιπτώσεις ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἐργοληπτῶν τῆς ἑδρας τοῦ Γραφείου Νομομαχανικῶν ἢ Μηχανικῶν, εἰς ὃ ὑπάρχει τὸ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργον, ἐὰν ὑπάρχῃ τοιούτος, χορηγεῖ σχετικὰς πληροφορίας τῇ ἐπιτροπῇ, καλούμενος παρ' αὐτῆς.

#### Ἄρθρον 4.

Τὰ πρωτόκολλα τρεχουσῶν τιμῶν ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν συντάσσονται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, τῇ προσκλήσει τοῦ νομομαχανικῶν ἢ μηχανικῶν, συνερχομένης ὅμα τῇ ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργείου περὶ ἀναθεωρήσεως· τούτων λαμβάνει γνῶσιν ὁ ἐργολάβος. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ τῆς συντάξεως τοῦ πρώτου τοιούτου πρωτοκόλλου δύνανται νὰ μεταβάλλωνται αἱ ἐγκυκλιμναι ἀρχικαὶ τιμαὶ τοῦ τιμολογίου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ προβαίνει καὶ ἄνευ τῆς συμπράξεως τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ εἰς τὴν σύνταξιν τῶν πρωτοκόλλων ἐν περιπτώσει κατ' ἣν οὗτος, ἐν καιρῷ καλούμενος, ἤθελε δηλώσει κώλυμα ἢ δὲν ἤθελε παρυστῇ.

Ἡ αὐτὴ μόνιμος Ἐπιτροπὴ, μετὰ παρέλευσιν ἑξ μηνῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς συντάξεως τοῦ πρώτου τῶν ὡς ἀνωτέρω πρωτοκόλλων καὶ ἐνὸς διαρκείᾳ ἢ ἐργολαβία, τῇ προσκλήσει καὶ πάλιν τοῦ μηχανικῶν, προβαίνει εἰς τὴν σύνταξιν δευτέρου πρωτοκόλλου τῶν μετῶν τιμῶν, ἡμερομισθίων τῆς ἐξαμηνίας καὶ ὑλικῶν καὶ μετὰ μίαν ἄλλην ἐξαμηνίαν εἰς τὴν

συνταξιν τρίτου πρωτοκόλλου, και οὕτω καθεξής, εφόσον ήθελε διαταχθῇ νέα αναθεώρησις.

#### Άρθρον 5.

Τὰ πρωτόκολλα ταῦτα, ἐκτός τοῦ πρώτου, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν μόνον διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ δευτέρου, θέλουν χρησιμεύσει ὡς βάσις διὰ τὰ συντασσόμενα ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ Μηχανικοῦ πρωτόκολλα αναθεωρήσεως τῶν ἐγκυκλιζόμενων τιμῶν, ὧν ὁ ἐργολάβος λαμβάνει γνώσιν. Τὸ πρῶτον τοιοῦτον πρωτόκολλον αναθεωρήσεως συντάσσεται μετὰ τὸ τέλος τῆς πρώτης ἐξαμηνίας ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως περὶ αναθεωρήσεως, καὶ ὑποβάλλεται τῷ Ὑπουργεῖῳ μετὰ τῶν τυχόν ἐνστάσεων τοῦ Ἐργολάβου.

Τὸ δὲ Ὑπουργεῖον, κατόπι τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ἔργων, αποφασίζει περὶ τῆς ἐγκρίσεως αὐτοῦ ὡς ἔχει ἢ τροποποιουμένου.

Αἱ διὰ τοῦ πρώτου πρωτοκόλλου αναθεωρήσεως κανονισθεῖται καὶ ἐγκριθεῖται τιμαὶ, ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν πρώτην ἐξαμηνίαν ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν καὶ προμηθείας ὑλικῶν, πιστοποιουμένης τῆς ἀντιστοιχούσης ἀξίας αὐτῶν.

Αἱ τιμαὶ, αἱ ἐφαρμοσθησόμεναι διὰ τὰς ἐκτελεσθησόμενας κατὰ τὴν δευτέραν ἐξαμηνίαν ἐργασίας κανονίζονται παρομοίως διὰ τοῦ συνταχθησόμενου κατὰ τὸ τέλος αὐτῆς πρωτοκόλλου αναθεωρήσεως τιμῶν καὶ οὕτω καθεξής, εφόσον ήθελε διαρκέσει ἡ ἐργολαβία. Τὸ τελευταῖον πρωτόκολλον αναθεωρήσεως, ὡς καὶ τὸ τελευταῖον πρωτόκολλον τρεχουσῶν τιμῶν, συντάσσονται κατὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐργολαβίας, ἔστω καὶ ἂν τοῦτο συμπέσῃ ἐντὸς τοῦ ἐξαμήνου.

Ἐὰν διὰ τινὰ ἐξαμηνίαν δὲν ήθελεν ἐγκριθῇ νέα αναθεώρησις καὶ σύνταξις τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω πρωτοκόλλων, ἡ πληρωμὴ τῶν ἐντὸς αὐτῆς ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν καὶ προμηθειῶν ὑλικῶν ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διὰ τοῦ προηγουμένου πρωτοκόλλου αναθεωρήσεως κανονισθεισῶν τιμῶν.

Αἱ ἀναθεωρούμεναι τιμαὶ ἢτε μόνον ἐφαρμόζονται, εφόσον ή διαφορὰ ἐκάστης εἶναι ἀνωτέρα ἢ κατωτέρα κατὰ 5 ο/ο τῶν ἐγκυκλιζόμενων τιμῶν τοῦ τιμολογίου.

#### Άρθρον 6.

Τὰ μέλη τῶν μονίμων ἐπιτροπῶν ἀμείβονται ἕκαστον μέχρι δραχμῶν ἑκατόν, ἀναλόγως τῆς ἀξίας τῶν ἔργων, δι' ἕκαστον συντασσόμενον πρωτόκολλον τρεχουσῶν τιμῶν, κατὰ τὰ διὰ Β. Διατάγματος κανονισθησόμενα.

#### Άρθρον 7.

Καταργοῦνται οἱ νόμοι 2186 τῆς 21 Μαΐου 1920 καὶ 2341 τῆς 24 Ἰουνίου 1920, ὡς καὶ πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Διὰ Β. Διατάγματος κανονισθῇσονται αἱ λεπτομέρειαι τοῦ παρόντος νόμου.

Ἡ διάρκεια τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου εἶναι διετής.

Δι' ἐργολαβίας συναμολογηθείσας ἐντὸς τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου καὶ ληγούσας μετ' αὐτήν, δύναται νὰ παραταθῇ ἡ ἰσχύς αὐτοῦ μέχρι λήξεως τῆς κατὰ τὴν συγγραφὴν τῶν ὑποχρεώσεων προθεσμίας τῆς περατώσεως τοῦ ἔργου, γινομένης ἐν ἐκστῇ συγγραφῇ εἰδικῆς μνείας».

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 2358 περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1979 τῆς 28 Ἰανουαρίου 1920 περὶ ἰδρύσεως ἀντιφυματικῶν ἰατρείων, νοσοκομείων, ἀναρρωτηρίων καὶ θρεντῶν θεραπευτηρίων» ἔχον οὕτως

#### Άρθρον μόνον.

Ἐπιτρέπεται, ὅψ' οὕς ὅρους διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 2358 περὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1979 τῆς 28 Ἰανουαρίου 1920 περὶ ἰδρύσεως ἀντιφυματικῶν ἰατρείων, νοσοκομείων, ἀναρρωτηρίων καὶ θρεντῶν θεραπευτηρίων», ἡ ἀποστολὴ ἱατρῶν πρὸς εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν εἰς τὰ τῆς θεραπείας τῆς φυματιώσεως καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Ἑσπερίας, ὀριζόμενα ἐκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν, κατόπι γνωμοτελείας τοῦ οὐκείου Διοικητικοῦ Συμβουλίου».

Περὶ δημοσίας ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας τῶν νήσων τῶν Κυκλάδων καὶ τοῦ Αἰγαίου.

#### Άρθρον 1.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας ὀφείλει νὰ διατηρῇ διαρκὴ συγκοινωνίαν, δι' ἐπιβατικῶν ἀτμοπλοίων μεταξὺ Σύρου καὶ τῶν νήσων τῶν Κυκλάδων καὶ τοῦ Αἰγαίου διὰ συμβάσεως μισθώσεως ὑπηρεσιῶν μετὰ πλοιοκτητῶν, διαρκείας ἐκάστοτε δύο ἐτῶν, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος νόμου.

Ἡ συγκοινωνία θὰ γίνῃται μετὰ πάσης ἐκ τῶν ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄρθρῳ ἀνταφερομένων νήσων, ἀπλῆς ἢ δις τῆς ἐβδομάδας, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς συγκοινωνίας καὶ κατὰ γραμμὰς τρεῖς ἢ τέσσαρας ἐν συνόλῳ.

#### Άρθρον 2'

Αἱ διατηρητέαι συγκοινωνίαι εἶναι μεταξὺ Σύρου, Πάρου (Παροινίας καὶ Ναούσης), Νάξου, Ἰου, Θήρας, Οἷας καὶ Θηρησίας, Ἀμοργοῦ, Ἀνάφης, Σικίνου, Φολεγάνδρου, Δενοῦσης Σχόπας (Κουφονησί), Ἀγ. Γεωργίου, Ἡρακλείας, Μυκόβου, Τήνου, Ὑστέρων, Κορθίου, Ἀνδρου, Γαυρίου, Κέας, Κύθου, Σερφίου, Σίφνου, Μήλου, Κιμῶλου, Ἰκαρίας, Σάμου, Νίου, Λέσβου, Τενέδου, Λήμνου, Ἰμβρου καὶ Σαμαθράκης. Αἱ κατὰ μὲν ἀνόδου καὶ καθόδου θὰ προσδιορίζωνται καὶ τὰ ἀναγκαζόμενα



θὲν συντάσσονται ὑπὸ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων, μετὰ γνώμοδότησιν Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ὑπὸ τοῦ παρὰ τῷ Ἐφετείῳ Αἰγίου Εἰσαγγελέως, τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Σύρου, καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Σύρῳ Ταχυδρομείου ἢ ἄλλου ἀντιπροσώπου τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων παρ' αὐτοῦ διοριζομένου καὶ προκαλουμένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

## Ἀρθρον 3.

Ἡ μισθώσις γίνεται διὰ μειοδοτικῆς δημοπρασίας, ἐπικρατείας τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων, ἐφ' ἅπασι καὶ μόνον δι' ἐκάστην διετίαν δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας. Τὸ συμβούλιον τῆς μισθώσεως ὑπογράφεται ἀμέσως μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ ἐκμισθωτοῦ μειοδότου. Δι' ἐκάστην γραμμὴν γίνεται ἰδίᾳ χωριστὴ μισθώσις καὶ ἴδιον συμβόλαιον. Πάσης δημοπρασίας δύναται νὰ μετᾷσχωσι καὶ πλειοκτῇται ἄλλοδαποί. Πᾶς μειοδότης ὑφείλει, ὥπως γίνῃ δεκτὸς μετὰ τὴν δημοπρασίαν, νὰ προσκρῇ εἰς τὴν ἐγγράφον μυστικὴν προσφορὰν τοῦ πιστοποιητικόν καταθέσεως ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον χρηματικῆς ἐγγυήσεως περὶ ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν ὅρων τῆς μισθώσεως ποσού, ὅπερ θὰ προσδιορίζηται δι' ἐκάστην γραμμὴν ἐν προκηρῶσει τῆς δημοπρασίας. Ἡ ἐγγύησις οὗτη εἶναι ἀποκλειστικὴ προνομισμένη πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ δημοσίου, μὴ δύναμένη νὰ ἀναληφθῇ ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ διαρκούσης τῆς μισθώσεως, οὐδὲ νὰ διατεθῇ ὑπ' αὐτοῦ οὐδὲ νὰ κατασχεθῇ ὑπὸ δανειοῦ αὐτοῦ. Πλὴν τῆς χρηματικῆς ἐγγυήσεως δύναται νὰ ζητηθῇ διὰ τῆς προκηρῶσεως τῆς δημοπρασίας καὶ ἀξιοχρεοῦς ἀλληλέγγυος ὑπεύθυνος ἐγγυητής, μετέχων ὡς τοιοῦτος τῆς συντάξεως τοῦ περὶ μισθώσεως συμβολαίου.

## Ἀρθρον 4.

Κυριώτεροι ὅροι τῆς μισθώσεως, ἀναφερόμενοι ἐν τῇ προκηρῶσει τῆς δημοπρασίας καὶ περιλαμβανόμενοι ἐν τῷ συμβολαίῳ τῆς μισθώσεως εἶναι: 1) Ἀκριβὴς προσδιορισμὸς ἐκάστης γραμμῆς καὶ τοῦ δρομολογίου ἐκτελέσεως αὐτῆς. 2) Ὁριθμὸς τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἐκτελέσεως, ὧν ἕκαστον δέον νὰ ἔχῃ καθαρὰν χωρητικότητά τόννων, τοῦλάχιστον, ἐξ ἑκατομμύριων, καὶ κλινὰς πρώτης καὶ δευτέρας θέσεως ἡριθμημένας, διαθεσίμους δι' ἐπιβάτας, τοῦλάχιστον ὀγδὴκοντα, καὶ ἐλευθέρων χώρων, ὑπόστεγον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, δι' ἐπιβάτας τρίτης θέσεως, ὀριζόμενους κατ' ἀριθμὸν κατὰ μῆνα διὰ διαταγῆς τοῦ λιμενάρχου τῆς ἀφετηρίας τοῦ πλοῦ. 3) Ἡ υποχρέωσις τοῦ μειοδότου νὰ ὧσιν ἐφωδιασμένα τὰ ἀτμόπλοια κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πλόων μετὰ πάντων τῶν κατὰ νόμον ἀπαιτουμένων, ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας τοῦ πλοίου καὶ τῶν ἐπιβατῶν. 4) Ὑπαγωγή τῶν πλοιάρχων καὶ τῶν πληρωμάτων τῶν ἀτμοπλοίων,

ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθήκοντων αὐτῶν κατὰ τὸν πλοῦν, καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς μισθώσεως εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ τῶν ὑποσώσεως εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ τῶν πληρωμάτων χρεώσεων τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν τοῦ πληρωμάτων τῶν πολεμικῶν πλοίων τοῦ Κράτους ἐν καιρῷ εἰρήνης. 5) Ὁρισμένη κατὰ ναυτικὸν μίλιον ἀποζημίωσις τοῦ ἐκμισθωτοῦ μειοδότου, ὑπολογιζομένων τῶν ναυτικῶν μιλίων ἐκαστῆς γραμμῆς, διὰ τὴν ἀνάδου καὶ τὴν ἀπόδου ἀπὸ τοῦ λιμένος Σύρου μέχρι τῆς πρώτης προσεγγίσεως, καὶ ἀπὸ ταύτης μέχρι τῆς ἐπομένης καὶ οὕτως ἐφεξῆς, μέχρι τῆς τελευταίας προσεγγίσεως καὶ τῆς καθόδου. 6) Δικαίωμα τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν μειοδότην ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου πρόστιμον, ἀπὸ ποσοῦ δραχ. 300 μέχρι χιλίων, διὰ πᾶσαν ὑπείκτιον ἐκ μέρους αὐτοῦ ἢ τῶν πλοιάρχων τῶν μεμισθωμένων ἀτμοπλοίων παράβασιν ὅ-ρου τινὸς ἢ υποχρεώσεως αὐτῶν, κατὰ τὴν τῆς μισθώσεως συμβολαίου. 7) Δικαίωμα τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας νὰ κηρύττῃ ἐκπτώσιν τὸν ἐκμισθωτὴν μετὰ τρεῖς παρὰβάσεις ἐνὸς ἢ πλείονων ἐκ τῶν ὅρων τῆς μισθώσεως. 8) Δικαίωμα τοῦ μειοδότου ἐκκλήσεως τῶν ἀποστάσεων τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων, ἐπιβολῆς μὲν πρόστιμου ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐκπτώσεως δὲ ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν (τὸν μειοδότην) γνωστοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ. 9) Ὑποχρεώσεις τοῦ μειοδότου νὰ μεταφέρῃ ἄνευ ἄλλης ἀποζημιώσεως ἀπὸ λιμένος εἰς λιμένα ἅπασαν ἀνεξαίρετως τὴν ἀλληλογραφίαν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους καὶ ἅπαντα τὰ ταχυδρομικὰ βέλματα, τὴν ὑπὸ τῶν ταχυδρομείων παραδιδομένην ἀλληλογραφίαν καὶ πᾶσαν ταχυδρομικὴν ἀποστολὴν ἐγγράφων καὶ ἐντύπων καὶ προσέτι χρημάτων, χαρτοσήμων, ταμειῶν καὶ ἐν γένει παντὸς εἶδους ἐντύπων τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν. 10) Δικαίωμα τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων, ἐν περιπτώσει παραλείψεως (πλὴν ἐὰν αὕτη προέρχεται ἐξ ἀνωτέρας βίας) ἐκτελέσεως, ἐνὸς πλοῦ ἢ μιᾶς οἰκισμένης προσεγγίσεως, ἐὰν ὁ μειοδότης δὲν ἐκτελέσῃ ἀ-καίρως τὴν ἐξ ὑπαίτιότητος αὐτοῦ παρὰλείψιν δι' ὁμοίου κατὰ μέσους τὴν ἐξ ὑπαίτιότητος αὐτοῦ παρὰλείψιν δι' ὁμοίου κατὰ τὴν χωρητικότητά πλοίου, νὰ ἐκτελῇ ὁ γενικὸς διευθυντὴς ἀ-καίρως δι' ἑτέρου καταλλήλου ἀτμοπλοίου τὸν πλοῦν τῆς γραμμῆς ἢ τὴν παραλείψειαν προσεγγίσειν, διὰ λογαριασμὸν καὶ δαπάναις τοῦ μειοδότου, χωρὶς νὰ ἀπαιτῇται πρὸς τοῦτο ἡ προηγουμένη συναίνεσις αὐτοῦ. 11) Δικαίωμα τοῦ μειοδότου νὰ παραλαμβάνῃ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ συμβολαίῳ νὰ παραλαμβάνῃ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ συμβολαίῳ πλόων, οἷους καὶ ὅσους θέλει ἐπιβάτας ἐντὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κλινῶν τοῦ ἀτμοπλοίου, ὡς καὶ ἐμπορεύματα πρὸς μεταφοράν, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου καὶ συμφώνως μὲ τὸ



γενικόν τιμολόγιον τῆς διοικήσεως τοῦ Κράτους, περί τῶν ναύλων, ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων, πρὸς ἴδιον ἀποκλειστικόν τοῦ μειοδότη ὄφελος. Ὑποχρεοῦται δὲ νὰ δέχεται ἄνευ ναύλου ἐπιβάτας τοὺς βουλευτάς, διαρκούσης ἐκάστης βουλευτικῆς Συνόδου, καὶ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ταξιδεύοντας λόγῳ ὑπηρεσίας καὶ ἐφωδιασμένους, δι' ἰδίας πρὸς τὸν πλοίαρχον τοῦ ἀτμοπλοίου παραγγελίας περὶ τούτου, τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων. Τὰ πρόστιμα καὶ πᾶσα ἀποζημίωσις τοῦ Δημοσίου θὰ κρατῶνται ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐγγυήσεως τοῦ μειοδότη, αὐτῆς δὲ ἐξαντληθείσης ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως τῆς μισθώσεως. Δύνανται δὲ ὁ γενικὸς διευθυντὴς τῶν ταχυδρομείων νὰ συμφωνήσῃ καὶ ἄλλους ὁρους μετὰ τοῦ μειοδότη πρὸς ἀκριβεστέραν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνωτέρω ὅρων τῆς μισθώσεως.

#### Ἄρθρον 5.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου (περὶ πλοίαρχου πληρώματος, ἐπιβατῶν, ναυλώσεως, φορτωτικῆς κλπ.) διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ, ἐφόσον δὲν ἀντιβαίνουν εἰς τὸν παρόντα νόμον πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως τῆς μισθώσεως.

#### Ἄρθρον 6.

Πᾶσα ποινικὴ παράβασις γενομένη, διαρκούντος τοῦ κατὰ τὸν παρόντα νόμον πλοῦ, ὑπὸ τινος ἢ τινῶν ἐκ τοῦ πληρώματος, ἐπιβάτου, λεμβούχου ἢ ἄλλου οἰουδήποτε κατὰ τοῦ πλοίαρχου ἢ τινος τῶν τοῦ πληρώματος καὶ πᾶσα ποινικῶς τιμωρητέα ἀπειθεία κατὰ τῶν διαταγῶν τοῦ πλοίαρχου, ὑπάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐν Σύρῳ ποινικῶν Δικαστηρίων. Συντάσσεται περὶ τῆς παραβάσεως καὶ ἀπειθείας ἔκθεσις ὑπὸ τοῦ πλοίαρχου, μνημονεύουσα καὶ τινος αὐτόπτης μάρτυρος, καὶ υποβάλλεται πρὸς τὸν εἰσαγγελεὰ τῶν ἐν Σύρῳ πλημμελειοδικῶν διὰ τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν. Ἡ ἔκθεσις ἐπέχει τύπον ἐγκλήσεως καὶ διὰ τὰ ἀδικήματα τὰ κατ' ἐγκλήσιν τιμωρούμενα.

#### Ἄρθρον 7.

Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐκχώρησις καὶ μεταβίβασις τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τοῦ μειοδότη μιᾶς ἢ πλείονων γραμμῶν. Γενομένης τοιαύτης ἐκχώρησεως ἢ μεταβιβάσεως ἡ κηρυττομένου ἐκπτώτου τοῦ μειοδότη, παρέχεται τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας:

- 1) νὰ ἐπιτάξῃ τὰ συμφωνηθέντα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συγκοινωνίας ἀτμοπλοῖα καὶ ἐκτέλεσῃ τὸ Δημόσιον τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ μειοδότη ὑπ' εὐθύνην αὐτοῦ, καὶ 2) νὰ προκαλέσῃ νέαν μειοδοτικὴν δημοπρασίαν εἰς βάρος τοῦ τέως ὑπαίτιου μειοδότη.

#### Ἄρθρον 8.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας δύναται νὰ διορίσῃ εἰδικόν

ἐπιθεωρητὴν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου ἐκ τῶν πλοίαρχων τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ πλοιαρχεύσαντα ἐπιβατικῶν συγκοινωνίας ἀτμοπλοίων ἐπὶ δεκαπενταετίαν τοῦλάχιστον, ἐγνωσμένης ναυτικῆς ἱκανότητος καὶ ἀμέμπτου ὑπηρεσίας καὶ διαγωγῆς. Ὁ εἰδικὸς ἐπιθεωρητὴς ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἔχει τὸ δικαίωμα ἐπιβλέψεως πλοίαρχου τοῦ Βασιλικῆς Ναυτικοῦ καὶ ἴσον τούτῳ μισθόν, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης ἀποδοχῆς οἰασθήποτε. Ἐκ τῶν κυριωτέρων αὐτοῦ καθηκόντων εἶναι: νὰ υποβάλλῃ κατὰ μῆνα λεπτομερῆ ἔκθεσιν περὶ τῶν ἐκτελεσθέντων βρομολογίων καὶ τῆς ἐφαρμογῆς ἐν γένει τοῦ παρόντος νόμου.

#### Ἄρθρον 9.

Καταργεῖται ὁ νόμος ΒΣΜΘ' περὶ ἀτμοπλοικῆς συγκοινωνίας, διατηρουμένων τῶν δυνάμει αὐτοῦ γενομένων συμβάσεων μισθώσεως μέχρι τῆς λήξεως αὐτῶν.

#### Ἄρθρον 10.

Διὰ Βασιλικῆς Διατάγματος κηρυσσθῶσιν τὰ τῆς ἐκτέλεσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐπίσης, προτάσῃ τοῦ πληρεξουσίου κ. Σ. Παϊπέτη, προτάσσεται καὶ γίνεται δι' ἀγκιστρώσεως δεκτὴ εἰς β' συζητήσιν, γενομένης δεκτῆς καὶ τροπολογίας αὐτοῦ περὶ τῶν παρ' Ἐφετείῳ διωρισμένων δικηγόρων, ἀποφάσῃ δὲ τῆς Συνελεύσεως, καὶ τὸ σύνολον αὐτῆς, ἡ πρώτη εἰς νόμον.

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῶν τῶν νόμων ΔΝΔ' τοῦ 1912, ἐπ' ἀριθ. 423 τοῦ 1914 καὶ ἐπ' ἀριθ. 1748 τοῦ 1919 περὶ ἀλλαγῆς ἀγορευτικῶν ἀκινήτων ἐν Κερκύρᾳ ἀπὸ τῶν βαρυνόντων αὐτὰ διηρηκῶν βαρῶν, ἔχοντα οὕτως:

#### Ἄρθρον 1.

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου ΔΝΔ' τοῦ 1912, ὡς διαρρυθμίσθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 423 τοῦ 1914 καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1748 τοῦ 1919, ἀντικαθίσταται ὡς ἔπεται:

«Συνιστᾶται εἰδικὴ ἐπιτροπὴ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ἀνατιθεμένων αὐτῇ καθηκόντων, ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ Νομάρχου Κερκύρας, ὡς προέδρου, τοῦ παρ' Ἐφέταις Εἰσαγγελέως καὶ πειστήρων δικηγόρων, πρὸ δεκαετίας τοῦλάχιστον διωρισμένων παρ' Ἐφετείου, διοριζομένων δὲ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, διὰ Β. Διατάγματος.

Ἡ θητεία τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐκτὸς τοῦ Νομάρχου καὶ Εἰσαγγελέως, εἶναι τοῦλάχιστον πενταετής, μετὰ τὴν λήξιν τῆς ὁποίας δύνανται νὰ ἀντικατασταθῶσι διὰ Β. Διατάγματος τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

Τὰ ὑπὸ τὸ κράτος τῶν νόμων ΔΝΔ' καὶ 423 διορισθέντα

μέλη της 'Επιτροπής, ὅσα δὲν κέκτηνται τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου απαιτούμενα προσόντα ἢ ὅσων ἔληξεν ἡ πενταετής θητεία, θεωροῦνται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου αὐτοδικαίως ἀπηλλαγμένα τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν.

Ἀποθιγόντος, παραιτηθέντος ἢ νοσήσαντος, ἐκ νόσου κατισώσεως ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν πλέον τῶν δύο μηνῶν τινὸς τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας διοριζομένων μελῶν, ἀντικαθίσταται τοῦτο παρ' αὐτοῦ δι' ἐτέρου κειτημένου τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου ὀριζόμενα προσόντα ἐπὶ πενταετίαν.

Τὰ μέλη, ὧν ἡ θητεία ἔληξε, δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἐκ νέου ἐπὶ μίαν πενταετίαν. Ἡ θητεία ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει λογίζεται ὡς ἀνανεωθείσα σιωπηρῶς.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ γραφείου τῆς 'Επιτροπῆς ἀποτελεῖται ἐξ ἐνὸς Διευθυντοῦ τοῦ γραφείου, κειτημένου ἀγροτικὴν περιουσίαν ἐν Κερκύρᾳ, ἐνὸς λογιστοῦ, τεσσάρων βοηθῶν καὶ ἐνὸς κληρῆρος.

Τὸ ποσὸν τῆς ἀντιμισθίας καὶ αἱ λεπτομέρειαι τῆς καταβολῆς πρὸς τὰ μέλη τῆς 'Επιτροπῆς καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦ γραφείου, κανονισθῶσιν διὰ Β. Διατάγματος.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ γραφείου διορίζεται καὶ ἀπολύεται ὑπὸ τῆς 'Επιτροπῆς.

#### Ἄρθρον 2.

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου ΔΝΔ', ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 423 καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 1748, ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν σχετικῶν διατάξεων τῶν νόμων ΔΝΔ', 423 καὶ 1748, ὡς τροποποιῶνται διὰ τοῦ παρόντος νόμου, ἡ εἰδικὴ 'Επιτροπὴ δικαιούται νὰ συνάψῃ δάνειον, τὸ ποσὸν, οἱ ὅροι καὶ αἱ λεπτομέρειαι τοῦ ὑποίου κανονισθῶσιν διὰ Β. Διατάγματος. Τὸ δάνειον ἔσται ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Δημοσίου, εἰς ὃ, πρὸς ἐξυπηρέτησιν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς συνομολογήσεως καὶ μέχρι τελείας ἐξοφλήσεως, διατίθεται καὶ ἐκχωροῦνται οἱ κατωτέρω πόροι:

α') Αἱ ἐπίκαιροι ἐτήσιαι πρόσοδοι τῶν πρώην δήμων τῆς νήσου Κερκύρας, αἱ καταβαλλόμεναι αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀλυκῶν Λευκίμνης καὶ διὰ τὸ μονοπώλιον τοῦ ἄλατος, ὡς καὶ πᾶσα ἐτέρα ἐπίκαιρος πρόσοδος, παραμεινουσῶν ὅμως ἐκ τῶν προσόδων τούτων ὑπὲρ τῆς ἐγγωρίου διαχειρίσεως δραχμῶν 45 χιλιάδων ἐτησίως, ἐξ ὧν, τοῦλάχιστον 40 χιλιάδες ἐτησίως, διανέμονται μεταξὺ τῶν τριῶν ἀγαθοεργῶν καταστημάτων τῆς νήσου, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἐκάστου ἐξ αὐτῶν.

β') Αἱ εἰσπράξεις τῶν δυνάμει τοῦ ἐπομένου ἄρθρου ἐπιβαλλομένων προσθέτων φόρων ἐπὶ τοῦ ἐλαίου, ἀραβοσίτου, ἀραβοσιταλεύρου καὶ τοῦ ἄλατος.

γ') Αἱ εἰσπράξεις ἐκ φόρου δραχμῆς δι' ἑκάστον κτήμα, τυττός ἐπιδιώκεται ἡ ἀπελευθέρωσις.

δ') Αἱ εἰσπράξεις ἐκ φόρου 5 ο)ο ἐπὶ τῆς ἀξίας ἐκάστου ἀπελευθερωθέντος κτήματος.

Μέχρι τῆς συνομολογήσεως δανείου πρὸς ἀπόθεσιν ἀπάντων τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου ΔΝΔ', ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ 423, μνημονευομένων δικαιωμάτων, δύναται ἡ 'Επιτροπὴ νὰ προβῇ εἰς συνομολογήσιν προσωρινοῦ δανείου ἐπαρκούς πρὸς σύγχρονον ἀπόθεσιν τῶν ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Α' παράγραφ. 1 καὶ Β' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΔΝΔ', ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 423, σχέσεων, μέχρι δὲ τῆς συνομολογήσεως καὶ τοῦ προσωρινοῦ τούτου δανείου προβαίνει ἡ 'Επιτροπὴ καὶ ἄνευ δανείου εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνατιθεμένων αὐτῇ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ὑποχρεώσεων ἐπὶ τῇ βάλει τῶν ἀνωτέρω προσόδων καὶ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν νόμων ΔΝΔ' καὶ 423.

Καταργεῖται ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 1748 προστεθεῖσα 4 παράγραφος.

#### Ἄρθρον 3.

Ἡ α' παράγρ. τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ΔΝΔ' νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 423 καὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 1748, ἀντικαθίσταται ὡς ἔπεται: Ἐπιβάλλεται διὰ τὴν ἐκτεθέντα σκοπὸν: 1) πρόσθετος φόρος δραχ. 3 ἐπὶ ἐκάστης Ἰονικῆς βαρέλας ἐλαίου, ἐξαγομένου ἢ μεταφερομένου ἐκ τῆς νήσου Κερκύρας· 2) πρόσθετος φόρος λεπτῶν 8 κατ' ὅκταν, ἐπὶ τοῦ καταναλισκόμενου ἄλατος ἐν τῇ νήσῳ Κερκύρας· 3) πρόσθετος φόρος λεπτῶν 4 ἐπὶ ἐκάστης ὀκάδος, εἰσαγομένου ἢ μεταφερομένου ἀραβοσίτου καὶ ἀραβοσιταλεύρου· 4) φόρος δραχμῆς μιᾶς δι' ἑκάστον τῶν κτημάτων, ὧν ἐπιδιώκεται ἡ ἀπελευθέρωσις· 5) φόρος 5 ο)ο ἐπὶ τῆς καθορισθείσης ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῶν ἐν Κερκύρᾳ Πρωτοδικῶν ἀξίας ἐκάστου ἀπελευθερουμένου ἀγροληπτικοῦ κτήματος. Ἄν οἱ ἄνω πόροι δὲν ἦσαν ἐπικρέσει διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ δανείου, τὸ Δημόσιον δύναται διὰ Β. Διατάγματος νὰ αὐξήσῃ τοὺς ὑπὸ τοὺς ἀριθ. 1, 2 καὶ 3 προσθέτους φόρους μέχρι τοῦ διπλασίου.

Προστίθεται καὶ 5η παράγραφος, ἔχουσα οὕτως:

«Ὁ πρὸς 5 ο)ο φόρος ἐπὶ τῆς καθοριζομένης ὑπὸ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν ἀξίας ἐκάστου ἀπελευθερουμένου ἀγροληπτικοῦ κτήματος καταβάλλεται ἅμα τῇ ὀριστικῇ ἀπελευθέρωσιν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἀγροληπτοῦ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ δημοσίων ἐσόδων, ἐν τῇ περιπτώσει δὲ τοῦ ἄρθρου 17 τετρακτίως, παρκατατίθεται ὑπὲρ τῆς 'Επιτροπῆς κατὰ τὴν ἐπιστροφήν τῆς ὑπ' αὐτοῦ καταβληθείσης πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ κτήματος ἀποζημιώσεως.»

## "Άρθρον 4.

Εἰς τὴν πρώτην παραγράφον τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου ΔΝΔ', ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 423, προστίθεται καὶ 2ον ἐδάφιον, ἔχον οὕτως·

«Οἱ ἐδαφοδότης, κτηματοδότης ἢ ἀγοροδότης τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῶν εἰρημένων νόμων ἀπελευθερουμένων κτημάτων, οἵτινες δὲν ὑπέβαλον αἰτήσεις περὶ ἀποζημιώσεως ἢ ὧν ἡ αἰτήσις αὕτη ἀπορρίφθη, λόγω μὴ προσταγωγῆς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου διακελευσμένων ἀποδεικτικῶν μέσων, δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως ἐάν ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ὑποβάλωσιν αἰτήσιν πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ προθεσμία αὕτη τρέχει καὶ ὑφισταμένου δικαιοστασίου.»

Εἰς τὸ ἐδάφιον 2 τῆς 2ας παραγράφου τοῦ ἰδίου ἄρθρου, μετὰ τὰς λέξεις· «ἀπλὰ τεκμήρια», προστίθεται ἀκαθῶς δύναται ὡς τοιαῦτα νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὅψιν καὶ οἰαδήποτε ἄλλα ἔγγραφα, σχέσιν ἔχοντα μὲ τὸ ὑπὸ κρίσιν πρὸς ἀποζημίωσιν δικαίωμα.»

Πρὸς ἐνίσχυσιν ὅλων τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικτικῶν μέσων, ἡ Ἐπιτροπὴ δύναται συμπληρωτικῶς νὰ ἐπιβάλῃ καὶ ὄρκον.

Ἐν τῇ παραγράφῳ 6ῃ τοῦ ἰδίου ἄρθρου, αἱ λέξεις· «μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν γενήσεται ἡ ἀποζημίωσις», ἀντικαθίστανται διὰ τῶν «μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἐκδικασθῇσεται παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τὸ πρὸς ἀποζημίωσιν δικαίωμα».

Τὸ ἐδάφιον α' τῆς 7ης παραγράφου τοῦ ἰδίου ἄρθρου ἀντικαθίσταται ὡς ἔπεται· «οἰονδήποτε ἔγγραφοι, μὴ προσταχθέν ὑπὸ τοῦ δικαιοῦχου κατὰ τὴν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς διαδικασίαν, δύναται νὰ προσταγῇ, λαμβανόμενον ὑπ' ὅψιν, ἐνώπιον Δικαστηρίου».

## "Άρθρον 5.

Ἡ 2α παράγραφος τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου ΔΝΔ', ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 423 καὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 1748, ἀντικαθίσταται ὡς ἔπεται·

«Ἀλλ' ἐν ταῖς σχέσεσι τοῦ ἄρθρου 1 παρ. α', ἀριθ. 1 καὶ παρ. β' τοῦ ΔΝΔ' νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 423, ἡ Ἐπιτροπὴ προβαίνει πρὸς ἐξέτασιν τῆς αἰτήσεως καὶ γνωμοδοτήσιν, ἀκολουθοῦσα τὴν χρονολογικὴν σειράν τῆς ὑποβολῆς τῶν αἰτήσεων, ἐξαγομένην ἐκ τῶν βιβλίων τῶν Δήμων ἢ Κοινοτήτων, ἀνεξαρτήτως Κοινότητος ἢ Δήμου ἐν τῇ περιοχῇ τῶν ὁποίων κεῖται τὸ κτῆμα.»

Ἡ παρ. β' τοῦ ἰδίου ἄρθρου καταργεῖται.

## "Άρθρον 6.

Τὰ ἄρθρα 8 καὶ 9 τοῦ ΔΝΔ' νόμου, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τῶν νόμων 423 καὶ 1748, καταργοῦνται.

Αἱ εἰς εἶδος καταγγελλόμεναι πρόσοδοι τῶν διηγετικῶν βαρῶν

τῆς παρ. α' ἄρθρ. 1 καὶ παρ. β' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΔΝΔ', ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 423, μετατρέπονται εἰς ἀντιστοίχους ἐτησίας χρηματικὰς παροχάς, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀξίας τοῦ εἶδους τούτου κατὰ τὸν χρόνον τῆς πληρωμῆς τῆς παροχῆς, τῶν τελευταίων μὲν εἰκοσι ἑτῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ΔΝΔ' τοῦ 1912, ἂν πρόκειται περὶ διεταῦς ἢ κατὰ μακρότερον χρονικὸν διάστημα καταβαλλομένης παροχῆς, τῆς τελευταίας δὲ δεκαετίας πρὸ τοῦ ἰδίου νόμου ἂν πρόκειται περὶ ἐτησίας.

Ἡ ἀξία δὲ τῶν προϊόντων ἢ εἰδῶν παραμένει ἡ ἡδὴ καθεσθεῖσα μέχρι σήμερον κατὰ τὴν συντελεσθεῖσαν τριμνητικήν ἐξαγοράν τῶν ἐμφυτευτικῶν καὶ ἐδαφοδοτικῶν δικαιωμάτων.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐτησίας ἢ διεταῦς χρηματικῆς παροχῆς ἡ τοῦ ἐτησίου ποσού, εἰς δ' ἡθέλει μετατραπῇ ἡ πρόσοδος ἢ βαρύνουσα ἕκαστον τῶν τῆς παρ. α' ἄρθρ. 1 καὶ παρ. β' τοῦ ἄρθρ. 1 ἀναφερομένων κτημάτων, ἡ Ἐπιτροπὴ συντάσσει ἕκθεσιν γνωμοδοτήσεως περὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἀσθεννυμένου βάρους, ὑπολογίζουσα αὐτό, ἐφόσον μὲν πρόκειται περὶ τῶν τῆς § α' ἄρθρ. 1 δικαιωμάτων τὸ ἀνωτέρω ἐξευρεθὲν ἐτήσιον ποσὸν ὡς τόκον πρὸς 8 τοῖς 100, ἐφόσον δὲ πρόκειται περὶ τῶν τῆς § β' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 1 δικαιωμάτων, πρὸς 10 τοῖς 100.

Ἡ ἕκθεσις γνωμοδοτήσεως ὑποβάλλεται εἰς τὸν Πρόεδρον τῶν ἐν Κερκύρᾳ Πρωτοδικῶν, ὅστις, συμφώνως τοῖς ἀνωτέρω, αὐτεπαγγέλτως προσδιορίζει ἀνευ ἀναβολῆς τὴν ἀποζημίωσιν, ἣτις καταβάλλεται ἐφάπαξ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος νόμου καὶ 3 καὶ 4 τοῦ ΔΝΔ', ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῶν νόμων 423 καὶ 1748, ὁρίζομένων πόρων.

## "Άρθρον 7.

Ὁ ἐλεγχος τῶν αἰτήσεων, ὅσαν ἀφορᾷ τὸ πρὸς ἀποζημίωσιν δικαίωμα διὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 § α' καὶ ὑπὸ τοὺς ἀριθ. 3 καὶ 4 τοῦ νόμου ΔΝΔ', ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ 423, διαλαμβάνόμενα ὑποτελῆ κτήματα, θέλει ἐνεργεῖσθαι ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν ἀλφαριθμητικὴν σειράν τῶν Κοινοτήτων τῆς νήσου, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ δήμου Κερκυραίων ἐν τῇ οἰκείᾳ σειρᾷ, ἐκδιδούσης πρᾶξιν περὶ παραδοχῆς ἢ ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεως.

Ἄμα τῇ περατῶσει τοῦ ἐλέγχου τῶν ὑποβληθεῖσων πρὸς ἀποζημίωσιν αἰτήσεων τοῦ Δήμου Κερκυραίων ἢ ἐκάστης Κοινότητος, ἡ Ἐπιτροπὴ προβαίνει εἰς ἐνέργειαν ἐκτιμῆσεως τῶν πραγματογνωμόνων, ἐξ ὧν, τὸν μὲν ἕνα διορίζει ἡ Ἐπιτροπὴ, τὸν δεῦτερον τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Κερκυραίων ἢ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον τῆς οἰκείας κοινότητος, καὶ τὸν τρίτον οἱ δικαιοῦχοι ἀγοροδότης τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος, ἐν ᾗ κεῖνται τὰ ἐκτιμηθησόμενα ἀγροληπτικὰ κτήματα.

Ἐν ταῖς ἐκτιμήσεσιν ἐν γένει θέλει ἐφαρμόζεσθαι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ὁ ἐπιχώριος κανονισμὸς τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1849, ἐφαρμοζόμενος καὶ πρὸς ἐξέυρεσιν τῆς ἀξίας ἐγγροτικῶν κτημάτων ὑφ' οἰουδήποτε ἄλλου νόμου γενικοῦ ἢ ἐιδικοῦ προβλεπομένης.

Ὁ κατὰ τὰ ἄρθρα 13 καὶ 16 τοῦ ἐπιχωρίου τούτου κανονισμοῦ καθοριζόμενος κανὼν ἐκκαθαρίσεως (ἐπιτόκιον), ἐν ταῖς ὡς ἄνω ἐκτιμήσεσι θέλει εἶσθαι γενικὸς δι' ὅλα τὰ κτήματα πρὸς 6 ο/ο.

Οἱ διοριζόμενοι πραγματογνώμονες, πρὶν ἢ ἀναλάβωσι τὰ καθήκοντά των, δίδουσιν ἐξάπαξ τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 288 τῆς Πολ. Δικονομίας ὅρκον, ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς κοινοῦ ἢ διαμονῆς των, συντασσομένης περὶ τούτου ἐκθέσεως. ὑποκείμενοι εἰς ἀπάσας τὰς συνεπείας τῆς δι' ἀποφάσεως δικαστηρίου ἐνεργουμένης πραγματογνωμοσύνης.

Τὰ τοῦ διορισμοῦ, ἐκλογῆς καὶ ἀντιμισθίας τῶν πραγματογνώμων, ὡς καὶ τὰ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐκτιμήσεων ἐν γένει, κανονισθῶσιν διὰ Β. Διατάγματος.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐκτιμήσεων τῶν πραγματογνώμων, συντάσσει ἐκθεσιν γνωμοδοτήσεως περὶ τῆς ἀξίας τῆς ἐπὶ τοῦ κτήματος κτηματικῆς μερίδος τοῦ δικαιοῦχου ἀγορᾶς, ὑποβαλλομένην πρὸς τὸν Πρόεδρον τῶν ἐν Κερκύρᾳ Πρωτοδικῶν, ὅστις αὐτεπαγγέλτως προσδιορίζει, ἂνευ ἀνάθελης, τὴν ἀποζημίωσιν.

#### Ἄρθρον 8.

Ἐπὶ ἀμφισβητήσεως τοῦ δικαιώματος ἐκ μέρους τῆς Ἐπιτροπῆς, ὑποχρεοῦται αὕτη νὰ κοινοποιῇ ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν τὴν ἀπόφασίν της καὶ ἐνδιαφερομένῳ, ὅστις δικαιοῦται, ἐντὸς τριακονθήμερου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως, προσφυγῆς ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Κερκύρᾳ Πρωτοδικῶν, δι' ἀνακοπῆς ἐγχειρομένης κατὰ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς, διεξαχσομένης τῆς δίκης κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν.

Κατὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τῶν Πρωτοδικῶν ἐπιτρέπεται ἔφεσις ἀνεξαρτήτως τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης, ἀσκουμένη ἐντὸς τριακονθήμερου ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς κοινοποιήσεως τῆς πρωτοδικίου ἀποφάσεως.

Αἱ εἰρημέναι προθεσμίαι παρατείνονται λόγῳ ἀποστάσεως κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ μεταγενεστέρων νόμων.

Αἱ μέχρι τοῦδε ἐγερθεῖσαι προσφυγαί, κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν, θέλουσιν ἐξακολουθήσει ἐκδικαζόμεναι κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην.

Οἱ μὴ ἐνασκήσαντες τὰς, συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους ΔΝΔ' 423 καὶ 1748, προσφυγάς ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Κερκύ-

ρας, δικαιοῦνται, ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, προσφυγῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, τῆς καθοριζούσης τὴν ἀποζημίωσιν, ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τῶν ἐν Κερκύρᾳ Πρωτοδικῶν, δι' ἀνακοπῆς, ἐγχειρομένης ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐπ' ἐγχαίρειδι καταχωρίσεως τῆς ἐντολῆς τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ πληρωμῆς τῆς ἀποζημιώσεως, εἰς τὴν παρὰ τοῦ νόμου ὁρισμένην Τράπεζαν, κατὰ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς διεξαχσομένης τῆς δίκης κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν.

Εἰς ὁμίαν προσφυγὴν δικαιοῦται καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπευθυνομένης τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ δικαιοῦχου τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἐφεσὶς ἐπιτρέπεται ἀνεξαρτήτως τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης κατὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τῶν Πρωτοδικῶν, ἀσκουμένη ἐντὸς τριακονθήμερου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς πρωτοδικίου ἀποφάσεως.

#### Ἄρθρον 9.

Τὸ ἐδάφ. 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου ΔΝΔ' τροποποιεῖται ὡς ἔπεται· «Τὸ κατὰ τὰ προηγουμένα ἄρθρα εἰς τὸν δικαιοῦχον ἐπιδικαζόμενον κεφάλαιον κατατίθεται παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς παρὰ τῷ ἐν Κερκύρᾳ Ὑποκαταστήματι τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζας». Τοῦ προστεθέντος ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 423 τελευταίου ἐδαφίου καταργεῖται ἡ δευτέρᾳ παρὰγραφοῦς.

#### Ἄρθρον 10.

Τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ΔΝΔ' νόμου τροποποιεῖται ὡς ἔπεται·

«Πᾶς ἐνυπόθηκος ἢ προνομιούχος πιστωτὴς τοῦ ἀποζημιουμένου, ὡς καὶ πᾶς οἰσδήποτε πιστωτὴς αὐτοῦ, ἐπιβαλὼν κατάσχασιν ἐπὶ τῆς ἀνηκούσης ἀποζημιώσεως, διατηρεῖ τὰ δικαιώματά του ἐπὶ τῆς κατατεθείσης ἀξίας, προβαίνων εἰς τὴν ἐξάσκησιν αὐτῶν συνωδὰ ταῖς διατάξεσι τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου ΣΕΗ'».

#### Ἄρθρον 11.

Ἐν τῷ ἐδαφίῳ 1 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου ΔΝΔ', ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 423, ἀντὶ τῆς περικοπῆς «κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9», τίθεται· «κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 τοῦ παρόντος νόμου».

Προτίθεται δὲ καὶ 3ον ἐδάφιον ἔχον οὕτως· «Ἡ τιμὴ τῶν καθυστερουμένων ἐξ ἀγροληπτικῶν μεριδίων ἐλαιολάδου, ἐμφυτευτικῶν κανόνων, τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς β' παραγράφου τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ΔΝΔ' νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 423 καὶ τῶν ὁριμασάντων ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ΔΝΔ' νόμου μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ταιούτων, δὲν



δύναται νὰ ζητηθῇ οὐδὲ νὰ καθορισθῇ παρὰ τοῦ δικαστηρίου ἀνωτέρω ἐκείνης, ἥτις ἦτο ἡ τρέχουσα ἐν τῇ ἀγορᾷ Κερκύρας, κατ' ὃν χρόνον κατέστησαν ἀπαιτητὰ τὰ ἀγροληπτικὰ μερίδια ταῦτα καὶ οἱ ἐμφυτευτικοὶ κανόνες».

#### Ἄρθρον 12.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 13 τοῦ νόμου ΔΝΔ', ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 423, προστίθεται 2α παράγραφος ἔχουσα οὕτω·

Ἐν ταῖς διατάξεσι τῆς § 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ὑπάγονται οἱ κτητορικοὶ καὶ μερικοὶ δικαίω κατὰ τὸν ἰσχύοντα ἐπιχώριον κανονισμόν τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1811, ἐφαρμοζομένων περὶ αὐτῶν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου ΔΝΔ'. Τὰ δυνάμει τῶν αὐτῶν νόμων περιελευσόμενα ἐξ ἀγροληψιῶν κεφάλαια εἰς τοὺς δῆμους ἢ κοινοτήτας, ἐνοριακοὺς ἢ συναδελφικοὺς ναοὺς, μονὰς καὶ ἀγαθοεργὰ ἐν γένει ἰδρύματα, κατατίθενται, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ΒΩΕ' νόμου, εἰς τὸ ταμεῖον τῶν παγίων παρακαταθηκῶν τοῦ ἐν Ἀθήναις κεντρικοῦ καταστήματος τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ τῷ τέλει ἀγορᾶς τίτλων Ἑθνικῶν Δανείων εἰς τὸν Διεθνή Οἰκονομικὸν Ἑλεγχον ὑπαγομένων, μὴ ἰσχυοῦσης, ὡς πρὸς τὰ ἐξ ἀγροληψιῶν κεφάλαια, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 1033 (περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ τοῦ Ἐνεχυροδανειστηρίου Κερκύρας).

#### Ἄρθρον 13.

Τὸ ἄρθρον 14 τοῦ νόμου ΔΝΔ', ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου 423, καταργεῖται.

#### Ἄρθρον 14.

Εἰς τὸ ἄρθρον 17 τοῦ ΔΝΔ' νόμου ἀντικαθίστανται αἱ λέξεις· (τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν, διὰ τῶν λέξεων· «τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας».

#### Ἄρθρον 15.

Τὸ ἄρθρον 17 δις, τοῦ νόμου ΔΝΔ', ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 423, ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐξῆς· «Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ΔΝΔ' ἀπαγορεύεται ἡ σύστασις διηνηκῶν ἐμφυτεύσεων, ὡς ἐπίσης, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρὸντος νόμου, ἀπαγορεύεται ἡ σύστασις διηνηκῶν ἐδαφονομῶν ἐν τῇ ὑπαίθρῳ χώρᾳ, ἐξαιρουμένης τῆς πόλεως Κερκύρας καὶ τῶν προστασιῶν αὐτῆς, Μανδουκίου, Ἀγ. Ρόκου, Γαρίτσας, Ἀνεμομύλου, Στρατιᾶς, Ἀναλήψεως καὶ Φλαρέτου.

Δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς περὶ ἀπαλλαγῆς διατάξεις τοῦ νόμου ΔΝΔ', ὡς μετρρηθμίσθη ὑπὸ τῶν νόμων 243 καὶ 1748, αἱ κατὰ τὴν πρὸ τοῦ ΔΝΔ' νόμου 20ετίαν συστάσαι ἐμφυτεύσεις καὶ ἐδαφονομαί, αἱ συναφθεῖσαι μεταξὺ συγγενῶν τῆς κατ' εὐθείαν γραμμῆς μέχρι δευτέρου βαθμοῦ. Ὅσοι δέ, συμφώνως πρὸς τὴν καταργηθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἀνωτέρω ἄρ-

θρου 17δις, δὲν ὑπέβηλον αἴτησιν περὶ ἀποζημιώσεως, ἢ ὅτων ἢ αἰτήσις ἀπερρίφθη, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καταργουμένης διατάξεως, δύνανται νὰ ὑποβάλωσι ταιαύτην κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ παρόντος νόμου.»

#### Ἄρθρον 16.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 17τρίς τοῦ νόμου ΔΝΔ', ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ 423 νόμου, μετὰ τὰς λέξεις· «τὸ ἀγροδοτικὸν δικαίωμα δύναται» προστίθεται ἡ φράσις· «ἐὰν τὸ ἀπελευθερούμενον κτήμα συνέχῃται μὲ ἕτερον ἀνῆκον κατὰ κυριότητα εἰς αὐτόν».

#### Ἄρθρον 17.

Τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ ἄρθρου 17τετράκις τοῦ νόμου ΔΝΔ', ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 423, ἀντικαθίσταται ὡς ἑπείτα·

«Οἱ ἐδαφοδόται, ἐμφυτεύται καὶ ἀγροληπτῶν, τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀνωτέρω νόμων καὶ τοῦ παρόντος ἀπαλλασσομένων ἀγροτικῶν καὶ ἀστικῶν κτημάτων, δύνανται ὅποτεδῇποτε, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, νὰ ἀπελευθερώσωσι τὰ ὑποτελῆ κτήματά των, τηρουμένων ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν καὶ τὴν καταβολὴν τῆς ὀφειλομένης πρὸς τὸν δικαιοῦχοι ἀποζημιώσεως τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 τοῦ παρόντος νόμου. Προκειμένης ἀπελευθερώσεως ἀγροληπτικοῦ κτήματος, ἡ ἐκτίμησις ἐνεργεῖται ὑπὸ τριῶν πραγματογνώμωνων, τοῦ ἐνός διοριζομένου ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ ἑτέρου ὑπὸ τοῦ ἀγροδότου καὶ τοῦ τρίτου ὑπὸ τοῦ ἀγροληπτου. Ἐὰν οὗτοι δὲν διορίσωσι πραγματογνώμονας, ἡ πραγματογνωμοσύνη ἐνεργεῖται ὑπὸ μόνου τοῦ πραγματογνώμονος τῆς Ἐπιτροπῆς.»

#### Ἄρθρον 18.

Ἐν τῷ ἐδαφίῳ 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 423 αἱ λέξεις· «ἐντὸς διετίας», ἀντικαθίστανται διὰ τῶν λέξεων· «ἐντὸς πενταετίας».

#### Ἄρθρον 19.

Ἀγροδόται ἢ ἀγροληπτῶν ἢ νόμιμοι ἀντιπρόσωποι ἢ ἐντολοδόχοι αὐτῶν, οἵτινες, καλούμενοι καὶ δι' εἰδικῆς προσκλήσεως παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, δυστροποῦσι νὰ προσέλθωσιν ὅπως ἐπιδείξωσιν εἰς τοὺς ἀρμοδίους πραγματογνώμονας τὰ ἐκτιμητέα ἀγροληπτικὰ κτήματα, τιμωροῦνται ὑπὸ τοῦ Πλημμελειοδικαίου διὰ χρηματικῆς ποινῆς δραχμῶν πενήκοντα μέχρι δραχμῶν τριῶν χιλιάδων. Ἐν ὑποτροπῇ, ἢ μὴ προσέλευσις κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ αὐτοῦ κτήματος, τεκμαίρεται παράττησιν, τοῦ μὲν ἀγροδότου ἀπὸ τῆς ἀποζημιώσεως, τοῦ δὲ ἀγροληπτου ἀπὸ τοῦ κτήματος, ὅπερ περιέρχεται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Γχεμίου τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου.

Οἱ πρὸς ἐπίδειξιν ὑπόχρεοι ἀγροδόται καὶ ἀγροληπτῶν ἢ οἱ



νόμιμοι αντιπρόσωποι ή εντολοδόχοι αυτών, επιδεικνύοντες εις τους ενδιαφερόμενους την εκτίμησιν πραγματογνώμονας εν γνώσει και εκ προθέσεως έτερον κτήμα αντί του εκτιμητέου, τιμωρούνται συμφώνως προς τας περί άπάτης διατάξεις του Γενικού Νόμου.

#### “Άρθρον 20.

“Απασα ή δικαιοσύσια του παρόντος νόμου ή τα ενώπιον της Έπιτροπής ως και ή ενώπιον δικαστηρίου διεξάγεται έφ’ όπλου χάρτου, απηλλαχμένου παντός τέλους και των προσθέτων τοιούτων, ως και του δικαστικού ενσήμου. Εις την αυτην ότέλειαν υπάγονται και οι εκδιδόμενοι παρ’ των δικαστηρίων πράξεις, αποφάσεις και όντίγραφα.

#### “Άρθρον 21.

“Επί των από 1 ‘Απριλίου 1924 εκδοθεισών εις εκτέλεσιν των νόμων ΔΝΔ’, 423 και 1748 αποφάσεων ή κατ’ τον παρόντα νόμον Έπιτροπή δύναται να άναθεωρήσῃ αυτάς.

#### “Άρθρον 22.

Πάσα διάταξις, αντιβαίνουσα εις τον παρόντα νόμον, καταργείται.

“Η ισχύς του παρόντος νόμου άρχεται από της δημοσίευσως αυτού εν τη Έφημερίδι της Κυβερνήσεως.

*Περί τροποποιήσεως του νόμου ΓΦΨ’ περί ένοριακών ναών κλπ. Έχον ούτως:*

#### “Άρθρον 1.

Εις το τέλος της δευτέρας παραγράφου του 1 άρθρου του ΓΦΨ’ νόμου προστίθεται:

“α) δέ έχοντα έτήσιον εισόδημα πλέον των διαχιλίων δραχμών, υπάγονται εις τὸ Γενικόν Έκκλησιαστικόν Τμήμα, μετά γνωμοδότησιν της ‘Ι. Συνόδου.

#### “Άρθρον 2.

Εις το τέλος της πρώτης παραγράφου του 6 άρθρου του αυτού νόμου προστίθενται τὰ ακόλουθα: “Μετά των τεσσάρων Λαϊκών Έπιτρόπων εκλέγονται συγχρόνως και οκτώ άναπληρωματικοί, οίτινες καλούνται υπό του Έπισκόπου κατ’ την σειράν της έπιτυχίας αυτών προς άναπλήρωσιν: 1) των δεδικαιολογημένων παραιτουμένων, των παυσμένων, των άποθησινόντων και μετοικούντων έπιτρόπων, μέχρι της λήξεως της τριετίας, και 2) των πρωτινῶς άπεχόντων, λόγω άποδημίας, άσθενείας ή άλλου κωλύματος, πέρα των έξ μηνῶν από των καθηκόντων αυτών”.

#### “Άρθρον 3.

“Η δευτέρα παράγραφος του αυτού άρθρου τροποποιείται ούτως: “Η ύπηρεσία των έπιτρόπων είναι τριετής και άμισθός.

Ηρόδερος και Έκκλησιαστικὸς Συμβούλιον είναι αὐτοδικαίως ὁ έφημέριος έπιτροπος.”

#### “Άρθρον 4.

Εις το τέλος της δευτέρας παραγράφου του 12 άρθρου προστίθεται: “κατ’ την έκλογήν έφημερίου ιερέως ή διακόνου άποκλείεται ή υποψηφιότης προσώπου, άπορριθέντος ήδη υπό του Έπισκόπου, λόγω έλλείψεως κανονικῶν προσόντων. Έπίσης αποκλείεται ή υποψηφιότης πρώτῳ, έχόντων κατώτερα προσόντα πειδεύσεως, έφ’ ότον υπάρχουσιν υποψήφιοι κακητημένοι άνώτερα ταύτα. Αί παρ’ τας διατάξεις ταύτας γινόμεναι προτάσεις των ένοριῶν θεωρούνται καθ’ έκαστος άκυραι. Τους υποψηφίους άνακηρύττει διά της προκηρύξεως της έκλογής μετά εξέτασιν των νομίμων αυτών προσόντων ὁ οικίος Έπίσκοπος, καλῶν εντός της προθεσμίας τους έριεμένους να χειροτονηθῶσιν ὅπως υποβάλωσιν αὐτῷ τὰ πιστοποιητικά σπουδῶν.

#### “Άρθρον 5.

Εις το τέλος δὲ του 14ου άρθρου προστίθεται: “Οί τελουταί οὗτοι άπόφοιτοι Γυμνασίων και Διδασκαλείων) μετά εξέτασιν εὐδόκησον πρακτικῇ άσκήσει εν τινι ‘Ιερατικῇ Σχολῇ κατ’ ιδιαίτερον πρόγραμμά, καθορισθησόμενον διά Β. Διατάγματα, μετά γνωμοδότησιν της ‘Ι. Συνόδου.”

#### “Άρθρον 6.

Τὸ 15 άρθρον αντικαθίσταται ως εξής: “Τιν μικροτέραις πόλεσι και κόμαις, μέχρι τουλάχιστον διαχιλίων κατοίκων, αἱ διορισθησόμενοι ιερεῖς πρέπει να εφόσιν ένοριακὸν προαγωγῆς από της α’ εις τὴν β’ τάξιν Γυμνασίου και έκκλησιαστικῇ άσκήσει, κατ’ τὰ εν άρθρῳ 7 ὁριζόμενα”.

#### “Άρθρον 7.

Εις το τέλος της πρώτης παραγράφου του 16 άρθρου του αυτού νόμου προστίθεται: “και πιστοποιητικῶν εξέτασιν πρακτικῆς άσκήσεως, γινόμενης εν ταῖς έδραις των Έπισκόπων και υπό την επίβλεψιν του Έπισκόπου και παρ’ διδασκάλων υπ’ αυτού ὁριζομένων και άμειβομένων υπ’ αυτών των υποψηφίων. Τὸ πρόγραμμα και αἱ λοιπαὶ λεπτομέρειαι της τοιαύτης άσκήσεως καθορισθῆναι διά Β. Διατάγματα, μετά γνωμοδότησιν της ‘Ι. Συνόδου.”

#### “Άρθρον 8.

“Η δευτέρα παράγραφος του 21 άρθρου του νόμου αντικαθίσταται ούτως: “Η μισθοδοσία των έφημερίων είναι αρχικῶς 200—500 κατ’ μῆνα εν ‘Αθήναις και Πειραιεί.

“Εν ταῖς λοιπαῖς δὲ πόλεσι μέχρι τριῶν χιλιάδων κατοίκων, ή μισθοδοσία των έφημερίων ὁρίζεται από αρχ. 469—400 κατ’ μῆνα.

Κάτω δὲ τῶν 3000 κατοίκων ἀπὸ 75—200 δραχμῶν κατὰ μῆνα. Καταργεῖται τὸ ἄρθρον 23 τοῦ νόμου.»

Ἄρθρον 9.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ 23 ἁρθρου τοῦ αὐτοῦ νόμου προστίθεται· «Τοὺς οὕτω ὀριζομένους μισθοὺς τῶν ἐφημερίων, ὁ Ἐπίσκοπος ἀνακοινεῖ εἰς τὸν ἀρμοδίον δημόσιον ταμίαν, ὁ δὲ ταμίης τοῦ ναοῦ ὑποχρεοῦται νὰ καταθέτῃ κατὰ μῆνα, κατὰ προτίμησιν ἀπὸ πάσης ἄλλης δαπάνης, εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, ἐξ οὗ πληρώνονται τοῦ λοιποῦ οἱ ἐφημέριοι, ἐπὶ τῇ βάσει καταστάσεων θεωρουμένων ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου. Ἐν περιπτώσει δὲ καθυστερήσεως τῆς καταθέσεως, ὁ μὲν ταμίης τοῦ ναοῦ τιμωρεῖται ἐπὶ παραβάσει καθήκοντος κατὰ τὸν Ποινικὸν Νόμον, ὁ δὲ δημόσιος ταμίης προβαίνει εἰς τὴν ἄμεσον εἰσπραξίν τῶν καθυστερουμένων, ἐφαρμόζων πρὸς τοῦτο πάσας τὰς περὶ εἰσπράξεως δημοσίων προσόδων διατάξεις, καὶ πληρώνει τοὺς δικαιούχους κατὰ τὰ ἀνωτέρω. Ἐὰν βραδύνη δι' οἰονδήποτε λόγον ὁ ὀριστικὸς καθορισμὸς τοῦ μισθοῦ τῶν ἐφημερίων, ἢ τε εἰσπραξίς καὶ ἢ πληρωμὴ παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμεῖου γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος καθορισθέντος μισθοῦ.

Ἄρθρον 10.

Καταργεῖται ὁ νόμος 1433 τῆς 23 Ἀπριλίου 1918, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον, οὗ ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Γίνεται εἴτα δι' ἀναστάσεως δεκτὴ εἰς β' κατ' ἄρθρον καὶ σύνολον συζήτησιν ἢ πρότασις νόμου·

*Περὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς τέως Σαμιακῆς Πολιτείας»,*  
ἔχουσα οὕτως·

Ἄρθρον μόνον.

Οἱ δικτελέσαντες δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται ἐν Σάμῳ, ἐπὶ τοῦ Ἡγεμονικοῦ ἢ Ἐνωτικοῦ καθεστῶτος μέχρι τῆς κατὰ Μάρτιον 1915 καταργήσεως τῆς Γενικῆς Διοικήσεως, πλὴν τῶν δικαστικῶν, δύνανται, ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, νὰ διορισθῶσιν εἰς ἰσοβάθμους ἢ ἀναλόγους περίπου θέσεις διὰ Β. Διευθυνμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν, κατόπι γνώμοδοτήσεως τριμελῶν ἐπιτροπῶν ὑπ' αὐτῶν δι' ἀποφάσεως συσταθησομένων. Οἱ δικτελέσαντες ἀξιωματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς ἢ ἀστυνόμοι δύνανται νὰ διορίζωνται ἀνθυπομοίραρχοι.

Διὰ τοὺς ὡς ἀνωτέρω διοριζομένους ἐφαρμόζονται, ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν καὶ τὸν συνυπολογισμὸν τῆς προϋπη-

ρεσίας τῶν, καὶ διατάξεις τοῦ νόμου 1294 τῆς 12 Ἀπριλίου 1918».

Ἀύτεσι μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρα 9 π. μ. ἔνα ἐπαναληρῆθῃ μετὰ 20' λεπτὰ τῆς ὥρας.

Ὁ Πρόεδρος  
Κ. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς  
Γ. Κρεσενίτης  
Σ. Τσακόπουλος

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΝΘ'

Τῆς 9 Ἰουλίου 1921.

Ὡρα 9 καὶ 20' π. μ. ὁ κ. Πρόεδρος ἀναλθὼν ἐπὶ τῆς ἐδρας κηρύσσει τὴν ἐνκρίσιν τῆς συνεδριάσεως καὶ διατάσσει ν' ἀνοιχθῶσι τὰ θεωρεῖα.

Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως.

Εἰσέρχεται κατόπι τούτου ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

**Ἡμερησίαν Διάταξιν**  
**τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου.**

Γίνονται δι' ἀναστάσεως δεκτὰ τὰ σύνολα τῶν νομοσχεδίων·

*Περὶ κυρώσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν ἀπολυθέντων μονίμων ὑπαλλήλων νομοθετικοῦ Διατάγματος »* ἔχον οὕτως·

Ἄρθρον 1.

Κυροῦται τὸ ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1920 νομοθετικὸν Διάταγμα «περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν ἀπολυθέντων μονίμων ὑπαλλήλων», ἔχον ὡς ἐξῆς·

## ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσκαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.

Ἐδάφ. 1.—Οἱ ἀπολυθέντες δυνάμει τῶν Β. Διαταγμάτων α') ἀπὸ 20 Ἰουνίου 1917 περὶ ἀναστολῆς πάσης διατάξεως περὶ μονιμότητος τῶν δημοσίων λειτουργῶν καὶ ὑπηρετῶν παντὸς κλάδου β') ἀπὸ 6 Ἰουλίου 1917 περὶ ὑποβιβασμῶν, μεταθέσεων κλπ. δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, διαρκούσης τῆς ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουνίου 1917 Β. Διατάγματος περὶ ἀναστολῆς τῆς μονιμότητος τῶν δημοσίων λειτουργῶν καὶ ὑπηρετῶν γ') ἀπὸ 11 Ἰουλίου 1917



βιωσάντων υπαλλήλων, τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος.

Ἐδάφ. 3.— Ἡ ὡς ἄνω ἀποζημίωσις ὁρισθῆσεται διὰ Β. Διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, κατόπι γνώμοδοτήσεως Ἐπιτροπῆς, δι' ἣν Διαταγμάτων κανονισθῆσεται καὶ ὁ τρόπος τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἡ σύνθεσις τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ διορισμὸς τῶν μελῶν τῆς, ὁ τρόπος τῆς λειτουργίας αὐτῆς, καὶ ἡ ἀποζημίωσις τῶν μελῶν αὐτῆς, ὁρισθῆσονται διὰ Β. Διατάγματος, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκδιδομένου.

Ἄρθρον 6.

Διὰ Β. Διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, δύνανται νὰ καταργῶνται ἢ συγχωνεύωνται αἱ κατὰ τοὺς ὀργανικοὺς νόμους ἐκάστης ὑπηρεσίας ὑφιστάμεναι θέσεις.

Ὡς πρὸς τοὺς κατέχοντας τὰς οὕτω καταργηθησομένας ἢ συγχωνευθησομένας θέσεις, ἐφαρμόζεται ἀναλόγως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος.

Κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον δὲν ἀπαιτεῖται ἡ τυχὸν κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ὀριζομένη γνώμοδοτήσις ἢ ἀπόφασις τῶν ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων πρὸς ἐνέργειαν μεταθέσεων ἢ ἀποσπάσεων δημοσίων υπαλλήλων ἢ ὑπαρξάντων.

Ἄρθρον 7.

Πάντες οἱ ἀπόφοιτοι τῆς Δασοκομικῆς Σχολῆς Ἀγυῖας τοῦ ἔτους 1917, οἱ ἐπιτυχόντες κατὰ τὰς ἀρχικῶς διεξαχθεῖσας ἐξετάσεις ἐπὶ πτυχίῳ καὶ μὴ διορισθέντες, θεωροῦνται ἐν ὑπηρεσίᾳ μετὰ τὸν βαθμὸν μονίμου δασοφύλακος β' τάξεως, ἀφ' ἧς διωρίσθησαν καὶ οἱ λοιποὶ ἐπιτυχόντες, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5.

Ἄρθρον 8.

Τὸ παρὸν Διάταγμα, ὑποβληθὲν ὑπὸ τὴν κύρωσιν τῆς Συνελεύσεως, ἅμα συνερχομένης, ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καταχωρίσεως αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Δεκεμβρίου 1920

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασιλομήτωρ Ἀντιβασιλίςσα

**ΟΛΓΑ**

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Δ. Γ. ΡΑΛΛΗΣ

Τὰ Μέλη

Π. Τσαλδάρης, Θ. Ζαῖμης, Ν. Καλογερόπουλος, Π. Κ. Μαυρομιχάλης, Δ. Π. Γούναρης, Ι. Δ. Ράλλης.

Ἄρθρον 2.

Ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τοῦ ἐδαφ. 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ διὰ τοῦ παρόντος κυρουμένου νομοθετικοῦ Διατάγματος προστίθενται, μετὰ τὰς λέξεις «Προσωρινῆς Κυβερνήσεως», αἱ λέξεις «ἢ διὰ Β. Διαταγμάτων ὡς μὴ προσχωρήσαντες εἰς τὰς τάξεις αὐτῆς».

Ἐν τῷ τέλει τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἐδαφ. 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προστίθεται ἡ ἐξῆς παράγραφος:

«Ὡς κεκτημένοι τὰ κατὰ νόμον προσόντα θεωροῦνται καὶ οἱ ἔχοντες ταῦτα κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ἰσχύοντας, καθ' ὃν χρόνον ἀπελύθησαν, καὶ ἂν ἔτι ταῦτα μετεβλήθησαν διὰ μεταγενεστέρων τοιούτων, ἢ οἱ δυνάμενοι νὰ ὑποστῶσι διαγωνισμὸν πρὸς προαγωγὴν καὶ μὴ ὑποστάντες τοιοῦτον λόγῳ τῆς ἀπολύσεώς των».

Τὸ ἐδάφ. 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐξῆς: «Οἱ δυνάμει εὐεργετικῶν νόμων ὅμως παραιτηθέντες ἢ ἀποχωρήσαντες δημόσιοι υπάλληλοι ἢ ὑπηρεταί, οἵτινες ὡσαύτως δύνανται ν' ἀναδιορισθῶσι, στεροῦνται ἐν ταύτῃ περιπτώσει τῶν ἐκ τῶν νόμων τούτων εὐεργετημάτων, ἐξομοιούμενοι πρὸς τοὺς λοιποὺς δημοσίους υπαλλήλους ἢ ὑπηρετάς καὶ προαγόμενοι κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 4 ἐδαφ. 1 τοῦ παρόντος Διατάγματος».

Ἄρθρον 3.

Ἐν τῷ τέλει τοῦ ἐδαφ. 2 τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νομοθετικοῦ Διατάγματος προστίθεται ἡ φράσις:

«Ὡς ἐπίσης καὶ υπάλληλοι τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν, κατέχοντες θέσεις προβλεπομένας ἐν τῷ νόμῳ ΓΨΒ' (ὑπ' ἀριθ. 3702) τοῦ 1910, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει προσόντων μὴ προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ νόμου ἐκείνου, ὡς καὶ οἱ κατέχοντες (θέσεις μὴ προβλεπομένας ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ ἢ τῷ νόμῳ 516 τοῦ ἔτους 1914)».

Ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ προστίθεται ἐδάφ. 4ον ἔχον οὕτως:

«Ἡ ἰσχὺς τῶν ἐδαφίων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου λήγει τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1921».

Ἄρθρον 4.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 ἐδ. 1 τοῦ αὐτοῦ Νομοθ. διατάγματος προστίθενται μετὰ τὰς λέξεις: «τὸ ἄρθρον 1», αἱ λέξεις «ἐδαφ. 1», τὸ δὲ ἐδάφ. 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ἐξῆς:

«Ὁ χρόνος, καθ' ὃν διετέλεσαν ἐκτὸς ὑπηρεσίας ἢ εἰς κατωτέραν θέσιν τῆς ἣν κατεῖχον κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Διατάγματος οἱ δυνάμει τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἐδαφ. 1 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων νόμων καὶ διατάγμάτων ἀπολυθέντες ἢ παραιτηθέντες ἢ ἀποσχόντες τῆς

υπηρεσίας δημόσιοι λειτουργοὶ ἢ ὑπηρεταί, οἵτινες πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ εἶχον ἀναδιορισθῆ εἰς ἀς καὶ πρότερον κατεῖχον ἢ ἄλλας ἰσοβάθμους ἢ κατωτέρας δημοσίας θέσεις, δύναται νὰ ὑπολογισθῇ ἐν ἑλῶ ἢ ἐν μέρει, ὡς χρόνος ὑπηρεσίας καὶ συντάξεως ἐν τῇ θέσει ἣν κατεῖχον κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, δι' ἀποφάσεις τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐφαρμόζονται ἀναλόγως ὡς πρὸς τὸν μισθὸν τοῦ χρόνου, καθ' ὃν διετέλεσαν ἐκτὸς ὑπηρεσίας καὶ τὴν προαγωγὴν αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρ. 4 καὶ 5 τοῦ παρόντος Διατάγματος.

#### Ἄρθρον 5.

Ἐκ τοῦ ἀρθρου 5 ἐδ. 1 τοῦ αὐτοῦ νομοθ. Διατάγματος μετὰ τὰς λέξεις: «Εἰς τοὺς μετὰ τὸ ἀρθρον 1 ἐδ. 1», διαγράφονται αἱ λέξεις: «καὶ 2». Μετὰ τὰς λέξεις «μισθῶν τῶν», προστίθενται αἱ λέξεις «καὶ ἐπιδομάτων», εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ αὐτοῦ ἐδαφίου προστίθενται αἱ λέξεις «ὡς καὶ τῶν λόγῳ συντάξεως κρατήσεων διὰ τὸν ἐκτὸς ὑπηρεσίας ἢ εἰς κατωτέραν θέσιν χρόνον. Αἱ περὶ ἀποζημιώσεως αἰτήσεις δέου νὰ ὑποβληθῶσιν ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ κατὰ τὸ ἐδάφ. 3 Β. Διατάγματος, ἄλλως θεωρεῖται παραγεγραμμένη πᾶσα ἀίτησις τοῦ ὑπαλλήλου».

Ἐν τῷ αὐτῷ ἀρθρῳ προστίθεται τελευταῖον ἐδάφιον, ἔχον οὕτως:

«Ἡ κατὰ τὸ παρὸν ἀρθρον ἀποζημιώσεις δύναται νὰ χορηγηθῇ καὶ εἰς ὑπαλλήλους, περὶ ὧν προβλέπει μὲν τὸ νομοθ. τοῦτο Διάταγμα, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἐκπληρωθῶσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ὡς καταληφθέντες ὑπὸ τοῦ ὅριου ἡλικίας κατὰ τὸν ἐκτὸς ὑπηρεσίας χρόνον, ἢ δι' ἄλλην αἰτίαν. Οἱ ὑπαλλήλοι οὗτοι δύναται, δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, δημοσιευομένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, νὰ ἐξομολογῶσι πρὸς τοὺς ἀναδιοριζομένους, καθοριζομένου διὰ τῆς ἰδίας ἀποφάσεως καὶ τοῦ ὅριου τῆς λήξεως τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, ὅσον διὰ τοὺς καταληφθέντας ὑπὸ τοῦ ὅριου ἡλικίας ἔσονται πάντως ὁ χρόνος, καθ' ὃν τὸ γεγονός τοῦτο ἐπῆλθεν».

#### Ἄρθρον 6.

Ἐν τῷ ἀρθρῳ 6 ἐδάφ. 1 τοῦ αὐτοῦ νομοθ. Διατάγματος μετὰ τὰς λέξεις «ἢ συγχωνεύονται», προστίθενται αἱ λέξεις: «ἢ μετατρέπονται εἰς ἄλλας ὁμοβάθμους», ἢ δὲ ἐν τῷ ἀρθρῳ τοῦτω προθεσμία παρατείνεται μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1921.

#### Ἄρθρον 7.

Οἱ ἐπὶ θητεία ἐκτακτοὶ ὑπαλλήλοι τῶν Δημοσίων Ἔργων, οἱ δι' οἰονδήποτε λόγον ἀπολυθέντες ἢ παραιτηθέντες πρὸ

τῆς λήξεως τῆς θητείας τῶν ὧς καὶ οἱ δυνάμει τοῦ ἀρθρ. 17 τοῦ νόμου 582 διατηρηθέντες προσωρινῶς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, ἐφάρσον ἀπελύθησαν μετὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1917, δύναται διὰ Β. Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας, νὰ ἀναδιορισθῶσιν εἰς ἀς κατεῖχον θέσεις.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποζημίωσιν αὐτῶν, ἐφαρμόζονται αἱ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν μονίμων ὑπαλλήλων διατάξεις τοῦ ἀρθρου 5 τοῦ διὰ τοῦ παρόντος κυρουμένου νομοθ. Διατάγματος. Δι' ὅσους τυχὸν ἐν τῶν ὧς ἄνω ὑπαλλήλων ἐλαβον χώραν, πρὸ τῆς ἀπολύσεως ἢ παραιτήσεως τῶν, αἱ πρὸς μονιμοποίησιν ἀπαιτούμεναι διατυπώσεις, δύναται αὕτη νὰ πραγματοποιηθῇ ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς περὶ ταύτης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου διὰ Β. Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας.

Δι' ὅσους δὲ δὲν συνετελεσθῶσιν αὗται λόγοι τῆς ἀπολύσεως τῶν, δύναται νὰ συνετελεσθῶσιν αὗται ἐντὸς ἑξ μηνῶν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ τῶν.

Ὡς πρὸς τὴν προαγωγὴν, τῶν δυνάμει τοῦ παρόντος ἀρθρου μονιμοποιουμένων ὑπαλλήλων, ἐφαρμόζεται ἡ διατάξις τοῦ ἀρθρου 4 τοῦ διὰ τοῦ παρόντος κυρουμένου νομοθ. Διατάγματος.

#### Ἄρθρον 8.

Αἱ ἀποφάσεις πειθαρχικῶν συμβουλίων ἢ ἐπιτροπῶν πάσης φύσεως, δι' ὧν ἀπελύθησαν δημόσιοι ὑπαλλήλοι ἢ ὑπηρεταί, κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1917 μέχρι 31 Ὀκτωβρίου 1920 χρονικὸν διάστημα, ἀναθεωροῦνται ὑπὸ ἐπιτροπῶν συσταθῶν κατὰ τὸν Ὑπουργεῖον διὰ Β. Διατάγματος ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τῶν ἄνω ἀπολυθέντων, ὑποβαλλομένη ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐν περιπτώσει ἀναλήξεως τῶν ἀποφάσεων τούτων, ἐφαρμόζονται ὡς πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν διετέλεσαν ἐκτὸς ὑπηρεσίας οἱ οὕτως ἀπολυθέντες, αἱ περὶ προαγωγῆς καὶ ἀποζημιώσεως διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου καὶ τοῦ δι' αὐτοῦ κυρουμένου νομοθ. Διατάγματος.

#### Ἄρθρον 9.

Ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ἡ προαγωγὴ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν, τῶν περὶ ὧν προνοεῖ ὁ παρὸν νόμος ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ ἡ ἀπόλυσις ὑπαλλήλων, μὴ ἀναλαμβανόντων ὑπηρεσίαν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ ἢ ἀπεχόντων ταύτης ἀδικαιολογητῶς ὑπὲρ τὸν μῆνα ἢ λόγῳ καταργήσεως θέσεως, γίνεται ἄνευ τῶν ἐν ταῖς κειμέναις νόμοις διατυπώσεων ἀλλὰ μόνον διὰ Β. Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ ματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ ἀποφάσεως αὐτοῦ, ὁ δὲ πρὸς προαγωγὴν ἢ πρὸς μετάθεσιν εἰς τὴν κεντρικὴν ὑπηρεσίαν κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ νόμους



χρόνος συντέμνεται εις τὸ ἥμισυ. Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 3 παραγράφ. 8 ἐδάφ. 2 τοῦ νόμου 2482.

#### Ἄρθρον 10.

Ὁ χρόνος τῆς ἀρχαιότητος ἐν τῇ τελευταίῳ βαθμῷ εἰς ὃν προάγονται, οἱ δυνάμει τοῦ ὡς ἄνω νομοθ. Διατάγματος καὶ τοῦ παρόντος νόμου προαχόμενοι δημόσιοι ὑπάλληλοι ἢ ὑπηρεταί, ὡς καὶ οἱ δυνάμει τοῦ παρόντος ἢ τῶν κειμένων ὁργανικῶν νόμων προαχθέντες ἢ προαχθησόμενοι ἐκ τῶν δι' οἰονδήποτε λόγον παραλειφθέντων κατὰ τὰς ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1917 μέχρι 1 Νοεμβρίου 1920 προαγωγάς, καθ' ὅς προήχθησαν σύγχρονοι ἢ νεώτεροί των, προσδιορίζεται διὰ πράξεων τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν, ἐκδιδομένων μετ' ἀπόφασιν τῶν ἐν ἄρθρῳ ὁγδόῳ τοῦ παρόντος νόμου Ἐπιτροπῶν.

#### Ἄρθρον 11.

Διὰ τοὺς δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου καὶ τοῦ δι' αὐτοῦ κυρουμένου νομοθ. Διατάγματος ἐπαναδιορισθέντας καὶ ἐπαναδιοριζομένους δὲν ἀπαιτεῖται νέα ὀρκωμοσία.

#### Ἄρθρον 12.

Κυροῦνται πάντες οἱ ἀπὸ 5 Νοεμβρίου 1920 μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου γενόμενοι διορισμοί, προαγωγαί, μεταθέσεις καὶ ἀπολύσεις ἢ ἀνακλήσεις καὶ ἀκυρώσεις ἀπολύσεων δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ υπηρετῶν.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Εφemerίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

*Περὶ ουστάσεως Ὑπουργείου Ταχυδρομείων, Τηλεγραφῶν καὶ Τηλεφώνων.*

(Ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὴν β' συζήτησιν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ), ἔχον οὕτως.

#### Ἄρθρον 1.

Συνιστᾶται Ὑπουργεῖον Ταχυδρομείων, Τηλεγραφῶν καὶ Τηλεφώνων (Τ.Τ.Τ.), τασσόμενον ἑνατον κατὰ σειρὰν μετὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας, οὗτινος προϊστάται Ὑπουργός, ἀσκῶν πᾶσαν τὴν ἐκ τῶν κειμένων νόμων ἀπορρέουσαν δικαιοδοσίαν τῆς διοικήσεως τῶν Ταχυδρομείων, Τηλεγραφῶν καὶ Τηλεφώνων.

#### Ἄρθρον 2.

Εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τούτου ὑπάγονται ἅπαντα αἱ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἀνήκουσαι καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἀποσπώμεναι ὑπηρεσίαι τῶν Τ.Τ.Τ.

#### Ἄρθρον 3.

Ἡ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Συγκοινωνίας Γ' Διεύθυνσις μετονομάζεται εἰς Α' Γενικὴν Διεύθυνσιν, περιλαμβανούσαν ἀπάσας τὰς εἰς τὴν Γ' Διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἀνήκούσας ὑπηρεσίας, ἡ δὲ Δ' Διεύθυνσις, ὑπὸ τὴν κοινῶς ἀνωμασίαν «τεχνικὴ διεύθυνσις τῶν τηλεγραφῶν καὶ τηλεφώνων», διαιρεῖται εἰς δύο Διευθύνσεις, τὴν Β' «Τεχνικὴν Διεύθυνσιν τῶν Τηλεγραφῶν» καὶ τὴν Γ' «Τεχνικὴν Διεύθυνσιν τῶν Τηλεφώνων» περιλαμβανούσας ἀπάσας τὰς εἰς Δ' Διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἀνήκούσας ὑπηρεσίας, αἵτινες διὰ Β. Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Τ.Τ.Τ., θέλουσι κατανεμηθῇ μετὰ τούτων. Ἐκάστης τῶν δύο τούτων διευθύνσεων προϊστάται ἴδιος Διευθυντής, ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ τοῦ νῦν Διευθυντοῦ τῆς Δ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας.

#### Ἄρθρον 4.

Ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Τ. Τ. Τ. συνιστῶνται προσέτι:

- α') Γραφεῖον Ὑπουργοῦ.
- β') Γραφεῖον Νομικοῦ Συμβούλου.
- γ') Τμήμα Διεκπεραιώσεως, Ἀρχείου καὶ Πρωτοκόλλου.
- δ') Τμήμα Εἰδικοῦ Λογιστηρίου.

Διὰ Β. Διατάγματος, προκαλουμένου παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Τ.Τ.Τ. δύναται νὰ συσταθῇ Γενικὴ Γραμματεία διὰ τὴν ἐπιστεῖαν τῶν ὑπηρεσιῶν.

#### Ἄρθρον 5.

Τὸ γραφεῖον Ὑπουργοῦ συνιστᾶται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 παράγρ. 3 τοῦ νόμου 2494.

Τὸ γραφεῖον Νομικοῦ Συμβούλου συνιστᾶται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ νόμου 276, καθ' ὅς ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 2240, θέλουσι γίνεαι οἱ διορισμοὶ τοῦ εἰδικοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ.

Τὸ τμήμα τοῦ Εἰδικοῦ Λογιστηρίου συνιστᾶται καὶ λειτουργεῖ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 914, προστιθεμένων εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου:

- 1 θέσεως τμηματάρχου, α' ἢ β' τάξεως.
- 2 θέσεων γραμματέων, α' ἢ β' τάξεως.
- 2 θέσεων λογιστῶν, α' ἢ β' τάξεως.
- 5 θέσεων γραφέων, α' ἢ β' τάξεως, καὶ
- 2 θέσεων ὑπολογιστῶν.

Τοῦ τμήματος Διεκπεραιώσεως, Ἀρχείου καὶ Πρωτοκόλλου προϊστάται τμηματάρχης α' ἢ β' τάξεως, ὑπηρετοῦσι δ' ἐν αὐτῷ δύο, α' ἢ β' τάξεως γραμματεῖς, δεκαπέντε γραφεῖς, δεκαπέντε δακτυλογράφοι καὶ εἰς κλητῆρ.

## "Αρθρον 6.

"Απαν τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπηρετιῶν τῶν Τ.Τ.Τ., μετατίθεται ἐπὶ ἵσοις βαθμοῖς εἰς ἀντιστοίχους θέσεις τοῦ συνιστωμένου Ὑπουργείου.

"Ὡς πρὸς τὴν Β' καὶ Γ' Διευθύνειν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Τ.Τ.Τ., ὁ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Διευθυντῆς τῆς Δ' Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, μετατίθεται εἰς τὴν θέσιν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Β' Διευθύνσεως τῶν Τηλεγράφων, ὁ δὲ γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ ἰδίου Ὑπουργείου ὡς Διευθυντῆς τῆς Γ' Διευθύνσεως τῶν Τηλεφώνων.

Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος δύνανται ἐν τούτοις νὰ παραμείνουν ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ τῆς Συγκοινωνίας μετατιθέμενοι εἰς τὰς ἐν αὐτῷ διατηρουμένας Διευθύνσεις πρὸς πλήρωσιν ὀργανικῶν θέσεων ὑπάλληλοι τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Τ.Τ.Τ., καθὼς καὶ νὰ μετατεθῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Τ.Τ.Τ., εἰς μόνην τὴν διεκπεραίωσιν καὶ τὸ εἰδικὸν λογιστικὸν ὑπάλληλοι ἐκ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων παρὰ τοῖς τμήμασιν αὐτοῖς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, διὰ Β. Διατάγματος, προκαλουμένου παρ' ἀμφοτέρων τῶν Ὑπουργῶν.

"Ομοίᾳ μετὰθεσις δύναται νὰ γίνῃ καὶ τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, διὰ κοινῆς ἀποφάσεως ἀμφοτέρων τῶν Ὑπουργῶν.

## "Αρθρον 7.

Αἱ περὶ διορισμοῦ, προαγωγῆς καὶ μισθοδοσίας διατάξεις τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τὸ προσωπικὸν τοῦ συνιστωμένου Ὑπουργείου.

## "Αρθρον 8.

1. Μέχρις οὗ καταρτισθῇ ἴδιος προϋπολογισμὸς ἐκατέρου τῶν Ὑπουργείων Συγκοινωνίας καὶ Τ.Τ.Τ., οἱ Ὑπουργοὶ θὰ ἐξυκολουθήσωσι διαχειριζόμενοι τὰς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας ἀναγεγραμμένας πιστώσεις, τὰς σχετικὰς πρὸς τὰς περιελθούσας εἰς τὴν ἀρμοδιότητά ἐκατέρου τῶν Ὑπουργείων ὑπηρεσίας, ὡς καὶ τὰς γενικὰς τοιαύτας.

2. Διὰ τὰς ἀπαιτηθευμένας τυχὸν νέας δαπάνας, κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου, ἐπιτρέπεται ἡ ἐκ τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν χορηγία πιστώσεων, κατὰ τὰ ἄρθρα 23—25 τοῦ νόμου 1555 περὶ συμπληρώσεων ἐνίων διατάξεων τοῦ νόμου ΣΠ' τοῦ 1852 «περὶ διοικήσεως τῶν δημοσίων ἐσόδων καὶ ἐξόδων καὶ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ τοῦ Κράτους».

**Πρόεδρος.** Περαιεῖ νὰ ἐγκριθῶσι τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως.

Δέχεται ἡ Συνέλευσις νὰ ἐπικυρωθῶσιν ὑπ' εὐθύνην μου ταῦτα, ἐπειδὴ δὲν ἔτε δυνατόν νὰ ἔχωσιν ἐκτυπωθῇ;

**Πολλοὶ Πληρεξούσιοι.** Μάλιστα. Μάλιστα.

**Πρόεδρος.** Τὰ πρακτικὰ ἐπικυροῦνται.

Λόγῳ τῆς ὥρας τοῦ ἔτους περικυκλῶ τὴν Συνέλευσιν νὰ ἐγκρίνῃ, ὅπως δικαιοῦσιν καὶ ἐργασίαι ἡμῶν καὶ νὰ ἐπαληθῶσι τὸ βελύτερον τὴν 15 προσεχῶς Ὀκτωβρίου, διδομένης μαι ἐξουσιοδότησεως, ὅπως κλήσω ἐν τῷ μετξῷ τὴν Συνέλευσιν, ἐν σὺγκρῳ λόγῳ ἡθέλει ἐπιβάλλει τὴν πρόσκλησιν αὐτῆς.

**Πολλοὶ Πληρεξούσιοι.** Μάλιστα, μάλιστα. Καὶ σὴν Ἡλίη κ. Πρόεδρε.

Λύεται ἡ συνεδρίασις ὥρῃ 9 καὶ 30' π. μ.

Ὁ Πρόεδρος

Κ. Ἀργ. Λομβάρδος

Οἱ Γραμματεῖς

Περ. Μποῦτος

Γ. Κρεστενίτης

## ΣΥΝΕΔΡΙΑ Ε'.

Τῆς 2 Ὀκτωβρίου 1921.

Ὁρᾷ 5 καὶ 6 κ. **Πρόεδρος** τῆς Συνελεύσεως ἀναρ-χεται ἐπὶ τῆς ἑδρας καὶ κηρύττει τὴν ἀναρξὴν τῆς συνεδριάσεως, διατάσσει δὲ νὰ ἀναγῶσι τὰ θεωρεῖα καὶ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἴσοδος τοῦ λαοῦ.

Καλεῖ μετὰ τοῦτο τοὺς μὲν ὀρεσθέντας πληρεξούσιους κ. **Σπυρ. Σίμων**, Ἰωαννίνων καὶ Γεθύνης, **Εμ. Γσουδερόν**, ὅτινες προσέρχονται καὶ θέτοντες ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ἱεραγγεῖου τὴν χεῖρα, δίδουσι τὴν συντακτικὴν ὁρίαν ἔχοντα οὕτως: «Ὁρίζονται εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἀγίας θμοσύνης καὶ ἀδικοῦτον Τριᾶδος πτ, πιστὸς εἰς τὴν συνταγματοπικὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντίνον, ἡ ἐκπληρώσει εὐσυνειδήτως τὰ τοῦ πληρεξουσίου καθήκοντα, ὅτι οὐδὲ θὰ προτείνω, οὐδὲ θὰ ψήφισω τι ἀντιβαίνον εἰς τὰς πεποιθήσεις μου, καὶ ὅτι ἡ συντελέσει εἰς τὴν διακρύψομιν του Πολιτεύματος, ὅπως ἐξασφαλισθῶσι τὰ δικαιοματικὰ καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ λαοῦ».

Ἐπειτα καλεῖ τὴν πληρεξούσιον Ρωδοῦνης **Ἀβδουρα-χὴμ Ὀγλοῦ-Χασὰν βέρν**, ὅστις προσέρχεται καὶ θέτων ἐπὶ τοῦ Κορυνοῦ τὴν χεῖρα, δίδει τὴν ἐξῆς συντακτικὴν

όρκον· «Ὁρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ καὶ τοῦ μόνου Αὐτοῦ Προφήτου, ὅστις εἶναι ὁ Μωάμεθ, ὅτι, πιστὸς εἰς τὸν συνταγματικὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντῖνον, θὰ ἐκτελέσω εὐσυνειδήτως τὰ τοῦ πληρεξουσίου καθήκοντα· ὅτι, οὐδὲ θὰ προτείνω οὐδὲ θὰ ψηφίσω τι ἀντιβαῖνον εἰς τὰς πεποιθήσεις μου, καὶ ὅτι θὰ συντελέσω εἰς τὴν διαρρύθμισιν τοῦ Πολιτεύματος, ὅπως ἐξασφαλίσθωσι τὰ δικαιώματα καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ λαοῦ».

Ὁ κ. Πρόεδρος ἐγείρεται μετὰ τοῦτο ἐπὶ τῆς ἑδρας αὐτοῦ, ἐγείρονται δὲ συγχρόνως καὶ ἴστανται ὄρθοι καὶ ἅπαντες οἱ κ. κ. Πληρεξούσιοι, καὶ λέγει τὰ ἑξῆς·

**Πρόεδρος.** Μετὰ θλίψεως εἰλικρινοῦς καὶ βαθείας ἀναγέλλω τὸν κατὰ τὸ διάστημα τῆς δικαποῆς τῶν ἐργασιῶν ἡμῶν ἐπελθόντα θάνατον ἐνός τῶν διαπρεπεστάτων τῆς Ἑθνικῆς Συνελεύσεως μελῶν, τοῦ ἀειμνήστου ἐξ Ἀττικῆς πληρεξουσίου Δημητρίου Ράλλη.

**Πολλοὶ Πληρεξούσιοι.** Αἰωνία του ἡ μνήμη!

**Πρόεδρος.** Ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον σχεδὸν πεντηκονταετίαν ὁ ἐπιφανὴς πολιτευτὴς παρεκάθητο ἐν τοῖς ἐθνικοῖς συνεδρίοις, συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως ἐκλεγόμενος ἀντιπρόσωπος τοῦ λαοῦ τῆς Πρωτευούσης. Πλήρης σφρίγγου καὶ ζωτικότητος, πρωτογωνίστησε πάντοτε μετὰ σθένους ἀξιοθαυμάστου κατὰ τοὺς ἐθνικοὺς ἀγῶνας πρὸς τελείαν ἀποκατάστασιν τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν ιδεῶν καὶ πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἐλευθεριῶν καὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Πολυτίμους ἀληθῶς παρέσχεν πρὸς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίας ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῶν ὑψηλῶν καθηκόντων, διὰ τῶν ὁποίων περιεβλήθη πολλάκις, ἐν κρισίμοις διὰ τὸ ἔθνος περιστάσεσι ἀνελθὼν εἰς τὰ ὑπατά τῆς Πολιτείας καὶ τοῦ κοινοβουλίου ἀξιώματα. Ἡ ἐθνικὴ τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις, συμμεριζομένη τὸ πανελλήνιον πένθος ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ ἐπιφανοῦς ἀνδρός, συμμετέσχε τῆς ἀπονομῆς τῶν εἰς τὸν νεκρὸν αὐτοῦ ὀφειλομένων τιμῶν, ἡ δὲ ἐθνικὴ συνείδησις, προσβλέπουσα μετὰ λύπης εἰς τὸ κενὸν τὸ δυσαναπλήρωτον, τὸ ὁποῖον ὁ θάνατος ἠνέωξε, θέλει διατηρήσει ἐσαεὶ αἰωνίαν καὶ σεβαστὴν τὴν ἀνάμνησιν τῶν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν πατρίδα πολυπλῶν καὶ πολυτίμων ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ». (Ὁλόκληρος ἡ Συνέλευσις ἀναφωνεῖ). Αἰωνία του ἡ μνήμη!

Ἀνακοινοῦνται εἴτα ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὰ ἑξῆς·

— Ὁ πληρεξούσιος κ. **Μ. Καβαλλιεράτος**, ὅστις εἶχεν ὑποβάλει παραίτησιν, ἣν δὲν ἀπεδέχθη ἡ Συνέλευσις κατὰ τὴν γενομένην συζήτησιν, δι' ἐπιστολῆς αὐτοῦ δηλοῖ ὅτι, πειθόμενος εἰς τὰς παρακλήσεις τῆς Συνελεύσεως, ἀποσύρει τὴν παραίτησιν αὐτοῦ καὶ ἀναλαμβάνει καὶ πάλιν τὰ ἐκ αὐτοῦ καθήκοντα.

— Οἱ πληρεξούσιοι **Μ. Καβαλλιεράτος**, Κερκλληνίας, **Γ. Κόκκινος** καὶ **Χατζῆ Ἰμβρήμ**, Ἀδριανουπόλεως, καὶ **Γ. Γκανίλας** Αἰρίσης, διὰ τηλεγραφημάτων αὐτῶν πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Συνελεύσεως ἀγγέλλουσιν ὅτι, ἀδυνατοῦντες λόγῳ ἀσθενείας νὰ προσέλθωσι καὶ παραστῶσι κατὰ τὴν σημερινὴν συνεδρίαν τῆς Συνελεύσεως, ὅμως συμφωνοῦσι πλήρως πρὸς τε τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ δικηλοῦσι τὴν ἀπόλυτον αὐτῶν ἐμπιστοσύνην πρὸς αὐτήν, ταπσόμενοι παρὰ τὸ πλευρόν της.

— Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης διὰ τῆς σχετικῆς φρον τοῦ εἰσαγγελέως Ἑρετῶν, Αἰγίου μετὰ τῆς σχετικῆς μηνύσεως τοῦ κ. Γ. Μπουρνῆ κατὰ τῶν πληρεξουσίων **Χίου Χ. Ροδοκανάκη** καὶ **Β. Βολίνα** καὶ αἰτεῖται, ὅπως δοθῇ ἡ ἀπατιομένη ἀδεια τῆς Συνελεύσεως πρὸς ποινικὴν αὐτῶν δίωξιν.

— Ἐπίσης, ἡ στρατιὰ Θράκης καὶ Μακεδονίας ὑποβάλλει ἐκθεσιν ἐνόρκου προανακρίσεως τοῦ δικαστικοῦ Συμβούλου Δημ. Γεωργούλη καὶ αἰτεῖται τὴν ἀδειαν τῆς Συνελεύσεως πρὸς ποινικὴν καταδίωξιν τοῦ πληρεξουσίου **Σαράντα Ἑκκλησιῶν Σουκερὶ Ἐφένδη Βέη**.

Ἀποφάσει τῆς Συνελεύσεως, ἀμρότεροι αἱ αἰτήσεις παραπέμπονται εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ἐπιτροπὴν τῆς Συνελεύσεως, ὅπως ὑποβάλῃ ἐπ' ἀμρότερων τὰς ἐκθέσεις αὐτῆς.

— Ὁ Κεντρικὸς Λαϊκὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν ὑποβάλλει ψήφισμα ἐνισχυτικὸν τοῦ ἔργου τῆς Κυβερνήσεως, παρακαλῶν ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἀσκήτῃ πᾶσαν τὴν ἐπιρροὴν αὐτῆς πρὸς κατασίγασιν τῶν ἐθνικῶν ἐρίδων κατὰ τὰς κρισίμους τούτας ἐθνικὰς στιγμὰς.

— Ὁ Λαϊκὸς Πολιτικὸς Σύλλογος Ἐρμουπόλεως, Σύρου, ὑποβάλλων ψήφισμα, κηρύσσει ἐαυτὸν ἀλληλέγγυον πρὸς τὸν τῶν Ἀθηνῶν, πρόθυμον εἰς πᾶσαν θυσίαν πρὸς περιφρούρησιν τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν, ἐξορκίζων συναμικτοὺς κ. Πληρεξούσιους καὶ ἰδίᾳ τοὺς ἐκ τῶν Κυκλάδων, ὅπως ἐμμείνωσιν ἅπαντες εἰς τὰς ὑποχρεώσεις, ἃς ἀνέλαβον ἀπέ-

νκντι τοῦ λαοῦ, συνιστάμενος εἰς τὴν ἀνεπιφύλακτον ἐνίσχυσιν τῆς Κυβερνήσεως.

— Οἱ Πειραικοὶ Πολιτικοὶ Σύλλογοι, ὑποβάλλοντες ψήφισμα, ὑπομνησκουσιν εἰς τοὺς κ. κ. Πληρεξουσίου, ὅπως περιβάλωσι μὲ τὴν ἐμπιστοσύνην των τὴν νόμιμον Κυβέρνησιν, συμφώνως μὲ τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς ἐντολήν ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ὅστις ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων.

— Ὁ Λαϊκὸς πολιτικὸς σύλλογος Ἰωαννίνων, διαδήλοῦ πίστιν καὶ ἀρσώσιν πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντῖνον, ἐπικροτεῖ τὰς σκέψεις καὶ ἐνεργείας τῶν Λαϊκῶν Πολιτικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν καὶ τάσσειται ἀνεπιφύλακτως παρὰ τὸ πλεονὸν τῆς Κυβερνήσεως.

**Πρόεδρος.** Ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἔχει τὸν λόγον.

**Δ. Γούναρης** (Πρόεδρος Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου). Ὅλγον πρὸ τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ὁ ἡρωϊκὸς ἡμῶν στρατὸς κατέλαβε τὸ Δορύλκιον. Ἀμέσως κατόπι, τὴν 8 Ἰουλίου, ἀπέκρουσε τὴν ἀποπειρὰν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἐνεργήσας ἐπιθετικῶς καὶ ἐν μεγάλῃ μάχῃ παρὰ τὸ Δορύλκιον, ἤρκετο νίκην περισφύλλῃ, καταδεικνύσας, ἥ παρ' ἐτι, τὴν ἡμετέραν ἀναμειψιμότητα ὑπεροχὴν. Διὰ τῶν ἐπιτυχιῶν τούτων ἐπιχειρήσεων περιήρξατο εἰς ἡμᾶς μέγιστον τμήμα τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Βαγδάτης, διεκόπτετο πᾶσα σιδηροδρομικὴ συγκοινωνία τοῦ ἐχθροῦ, μεταξὺ Ἀγκύρας καὶ Ἰκονίου, καὶ ἐπετυγχάνετο ἡ πλήρης ἐνότης τοῦ ἡμετέρου Μετώπου. Ὁ βορείως, ἀπὸ Προύσσης, ἐπιχειρῶν στρατὸς ἡμῶν, ἤνοῦτο μετὰ τοῦ νοτίως, ἀπὸ Οὐτάκ καὶ Τουλὸς Μπουνὰρ ἐπιχειροῦντος, καὶ πᾶσα περαιτέρω κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἐνέργεια ἠδύνετο νὰ ἐπιχειρηθῇ δι' ὁλοκλήρων τῶν ἡμετέρων δυνάμεων. Κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας ὁ ἐχθρὸς ὑπέστη σημαντικὰς ἀπωλείας· καὶ εἰς ἄνδρας, φονευθέντας, τραυματισθέντας, αἰχμαλωτισθέντας καὶ λιποτακτήσαντας, καὶ εἰς ὕλικιν.

Παρὰ τὰ κτηθέντα ὅμως ὑπ' ἡμῶν πλεονεκτήματα καὶ τὴν καταδειχθεῖσαν ἀδυναμίαν αὐτοῦ νὰ ἀντεπεξέλθῃ ἀποτελεσματικῶς κατὰ τοῦ στρατοῦ μας, ὁ ἐχθρὸς δὲν ἀπεφάσισε νὰ ἐπιζητήσῃ τερατισμὸν τῆς πολεμικῆς καταστάσεως. Ἀφ' ἑτέρου, ἡ ἐκ τῆς ἐπελθούσης ἐπιδεινώσεως τῆς θέσεως αὐτοῦ μείωσις τῆς μαχητικότητος τοῦ ἐχθροῦ, δὲν ἦτο τοιαύτη, λαμβανομένου μάλιστα ὑπ' ὄψιν, ὅτι δὲν ἀπεκλείετο καὶ μεταγενεστέρᾳ ἐνίσχυσις αὐτοῦ, οἷα καὶ

πρόσχηματι συνετελέσθη, ὥστε νὰ ἐπιτρέπη εἰς ἡμᾶς, κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἀρμοδίων, νὰ θεωρήσωμεν αὐτὸν ἀνίκανον πρὸς περαιτέρω πολεμικὴν ἐνέργειαν καὶ νὰ διαφρομίσωμεν τὰ καθ' ἡμᾶς ἐπὶ τῇ βικτωρίᾳ, ἐγκλιθεῖσθαι στρατιωτικῶς εἰς τὴν κατάρτασιν τῆς εἰρήνης· ἢ εἰς κατάρτασιν προσεγγίζουσιν εἰς ταύτην, διὰ μειώσεως τῶν στρατιωτικῶν ἡμῶν δυνάμεων.

Τοῦ σκοποῦ τοῦ πολέμου, μὴ δυνάμενου κατὰ ταῦτα, νὰ κριθῇ ὡς ἐπιτευχθέντος, ἐποβάλλετο ἡ συνέχισις αὐτοῦ διὰ καταδιώξεως τοῦ ἐχθροῦ πρὸς ἐληθένισιν καὶ τὴν ὅσον ἐνεστὶ μείζονα ἐλάττωσιν τῆς μαχητικότητος αὐτοῦ. Κατὰ τὴν ὁμῶρων κρίσιν τῶν ἀρμοδίων στρατιωτικῶν, ἡ πρὸς τοῦτο ἐνδεδειγμένη ἐπιχείρησις ἦτο ἡ προέλασις τοῦ στρατοῦ μας, διώκοντος τὸν ἐχθρὸν μὲ κατεύθυνσιν πρὸς Ἀγκυρὰς, καὶ μὲ πιθανὸν τέρμα τὴν Ἀγκυρὰν, τὴν πρωτεύουσιν αὐτοῦ. Ἡ προέλασις αὕτη θὰ παρεῖχεν εἰς ἡμᾶς οὐσιώδη πλεονεκτήματα. Κατὰ τὴν σχετικὴν ἐκθεσιν τῆς Διοικήσεως τῆς Στρατιᾶς, ἡ μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ Δορυλίου ἐπικυκλοθυοῦσα περίοδος, «σκοπὸν ἔχει τὴν διάλυσιν τῶν κεκλικῶν δυνάμεων ἢ τὴν ἀπομάκρυνσιν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ μετώπου τοῦ Δορυλίου, κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἢ πρὸ αὐτοῦ συγκεντρώσις των, ἢ νὰ εἶναι ἀδύνατος, ἢ νὰ ἀπαιτήσῃ μέγιστον χρονικὴν διαστήμα καὶ μέγιστα μέσα, ἢ τὰ ὅποια, πρὸς τὸ πλεονεκτήματι, ὁ ἐχθρὸς δὲν διαθέτει. Πρὸς ἐπίτευξιν τούτων, ἡ στρατικὴ πρέπει νὰ ἐπιτελέσῃ ἐπιδρομὴν πρὸς Ἀγκυρὰν, νὰ συντρίψῃ, ἐὰν συναντήσῃ τὰς ἐχθρικὰς δυνάμεις, νὰ διαλύσῃ τὸν ἐν Ἀγκυρᾷ συγκεντρωμένον ἐχθρικὸν ἐφοδισμὸν καὶ, ἐὰν κατόπι τούτων ὁ ἐχθρὸς δὲν ὑποκύψῃ, νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Δορύλκιον, κατεκστρεφούσα εἰς τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν. Κατόπι τῆς ἐπιδρομῆς ταύτης, εἶναι ἀπὸθετον ὅτι ὁ Κεμὰλ θὰ δυνήθῃ νὰ διατηρήσῃ σημαντικὸν ἀριθμὸν δυνάμεων, πάντως ὅμως στρατεύμα, ὑπερ ἐλλείψει μεταγωγικῶν, ἀδυνατεῖ νὰ ἀπομακρυνθῇ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, δὲν θὰ δύναται νὰ πλησιάσῃ μετὰ σοβαρῶν δυνάμεων εἰς τὸ Μέτωπον τοῦ Δορυλίου».

Δὲν παραιτήσαν δὲ καὶ αἱ δυσχέρειαι τῆς μέχρι τέρματος ὠθήσεως τῆς ἐπιδρομῆς λόγῳ τῆς ἐνδεχομένης δυσχερείας τοῦ ἐφοδισμοῦ, ἐνεκα τῆς μακρᾶς ἀποστάσεως — περὶ τὰ 300 χιλιομέτρα — τῆς καταστάσεως τῶν ὁδῶν, τοῦ ἐκτὸς τῶν γεφυρῶν ἀδιεβάτου τῶν ποταμῶν Σαγγα-

ρίου καὶ Πουρσάκ καὶ τῆς κατὰ Σεπτέμβριον ἐπερχομένης ἐποχῆς τῶν βροχῶν.

Ἐπὶ τῇ ἔκσει ὁμῶς τῶν μελετῶν τῆς στρατιᾶς, ἐγένετο δεκτὸν τὸ συμπέρασμα, εἰς ὃ αὐτὴ εἶχε προέλθει. Ἰδοὺ τὸ συμπέρασμα, ὡς ἔγει, ἐπὶ λέξει.

« Η στρατιά δύναται νὰ προχωρήσῃ μέχρι τοῦ ἀνατο-  
 »λικωτέρου τμήματος τοῦ Σαγγαρίου, ἥτοι τῆς γραμμῆς  
 »Μπειλίλ—Κιοπρού—Κατζίν. Ἐν κατὰ τὸ διάστημα  
 »τοῦτο συναντήσῃ τὸν ἐχθρὸν καὶ συντόψῃ αὐτόν, τότε  
 »ἡ καταδιώξις πρὸς Ἀγκυραν, διὰ τμήματος τῆς στρα-  
 »τιᾶς, δὲν θὰ παρουσιάσῃ δυσκολίαν. Ἐν τοῦναντίον, ὁ  
 »ἐχθρὸς ὑποχωρήσῃ πέραν τοῦ Σαγγαρίου, ἡ στρατιὰ  
 »θὰ προχωρήσῃ ἢ θὰ σταματήσῃ, ἀνὰ λόγους τῶν παρου-  
 »σιαζομένων μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης συνθηκῶν. Ἐν  
 »δηλαδή αἱ συνθήκαι εἶναι εὐμενεῖς, π. χ. κατάληψις τῆς  
 »σιδηροδρομικῆς γραμμῆς μὴ κατεστραυμένης, ὁδοὶ καὶ  
 »αὐτοκίνητα ἐν καλῇ καταστάσει κ.λ.π., δυνατόν νὰ συνε-  
 »χισθῇ ἡ πρὸς Ἀγκυραν πορεία, ἄλλως ἢ στρατιὰ θὰ  
 »ἀναλάβῃ τὴν πρὸς Δορύλαιον ἐπάνοδον, κατατρέφουσα  
 »πριζικῶς τὰ ἀπὸ Μπειλίλ Κιοπρού μέχρι ἀνατολικῶς  
 »Δορυλαίου 100 χιλιόμετρα τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς».

Τὸ συμπέραςμα τοῦτο ἐγένετο ὁμοφώνως δεκτὸν τῇ 18 Ἰουλίῳ ὑπὸ πάντων τῶν παρευρισκόντων, πολιτικῶν τε καὶ στρατιωτικῶν, καὶ ἀπεφασίσθη ἡ ἐκτέλεσις. Τὴν 1ην Αὐγούστου ἤρξαντο ἡ ἐξόρμησις, διότι τὸ μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης χρονικὸν διάστημα κατηνάλωθη πρὸς πλήρη παρασκευὴν τῆς βιάσεως Δουρλαιοῦ ἐκ τῆς ὁποίας, ἐφοδιασμένης διὰ τοῦ λιμένος Μουδανίων καὶ τῆς Προύσης, θὰ ἐγένετο ἐρεξῆς ὁ ἐφοδιασμός τοῦ προχωροῦντος στρατεύματος.

Δὲν θὰ ἀποπειραθῶ, κύριοι, νὰ περιγράψω τὰ καθεκά-  
στα τῆς στρατιωτικῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως. Εἶναι ἐντε-  
λῶς ἀναρμόδιος πρὸς τοῦτο. Ἐδημοσιεύθη ἤδη περὶ αὐτῆς  
ἀνακοίνωσις λεπτομερὴς, συνταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀγαπητοῦ  
συναδέλφου, τοῦ ἀξιότιμου πληρεξουσίου ἐκ Κερκύρας κ.  
Ξενοφώντος Στρατηγοῦ, ὁ ὁποῖος ὑπὸ ἄλλην αὐτοῦ ιδιό-  
τητα, τὴν στρατιωτικὴν, συμμετέσχε τῆς ἐπιχειρήσεως.  
Παραπέμπω ὑμᾶς εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν αὐτήν.

Οὐδὲ θὰ ἀποπειραθῶ νὰ ἐξάρω τὸ ἔργον τῶν ἡρώων μας. Εἶναι ἔργον ἐξ ἐκείνων, πρὸς τὰ ὅποια οὐδεὶς λόγος δύναται νὰ ἐξισωθῇ. Ἐπιτρέψατέ μοι μόνον νὰ εἶπω, ὅτι εἶναι

ἔργον ἐξ ἐκείνων, τὰ ὅποια ὁ χρόνος παρερχόμενος ἐμφανίζει ὅλον ἐν μεγαλειέτρων εἰς τὰ ὄμματὰ τοῦ ἀμερολήπτου παρατηρητοῦ. Ἡμεῖς, οἱ σύγχρονοι, ἐκ τῆς καθ' ἡμέραν ἀναστροφῆς μετὰ τῶν ἐργατῶν αὐτοῦ, ἀποκομίζουεν τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι δὲν ὑπερβαίνει τὸ σύνθημα μέτρον τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων. Εἰς τοὺς μεταγενεστέρους μόνον, ἀπηλλοτριμένους τῆς ἐντυπώσεως ταύτης, ἐπιφυλάσσεται ἡ πλήρης ἐκτίμησις τοῦ θαυμαστοῦ μεγαλείου τοῦ ἔργου, τὸ ὅποῖον ὁ ἀπαρχιμύλλος σκατοῦμας ἐπέτέλεσε.

Ἄλλ' ὁ στρατός μας δὲν ἔφθασε μέχρις Ἀγκύρας. Διέ-  
βη τὸν Σαγγάριον καὶ προήλθε πολὺ ἀνατολικώτερον  
αὐτοῦ. Ἐκεῖ ὁ ἐχθρὸς ἀντέταξεν ἐρωμένην ἀντίστασιν, ἐπὶ  
θέσεων, τὰς ὁποίας εἶχε προηγουμένως ἐκλέξει καὶ ὀχυρώσει  
καταλλήλως. Ἡ ἀντίστασις αὕτη οὐδὲν ἴσχυσε. Μετὰ  
εἰκοσάκήμερον λυσσώδη ἀγῶνα ἡ μάχη τοῦ Σαγγαρίου  
ἐληξε, διὰ περιφανοῦς νίκης τοῦ στρατοῦ μας. Πᾶσαι ἀνε-  
ξαρτέως αἱ ἐχθρικαὶ θέσεις κατελήφθησαν καὶ ὁ ἐχθρὸς  
ὕπερβωσεν εἰς ἑτέραν γραμμὴν, ἣν εἶχε παρασκευάσει πρὸς  
κάλυψιν τῆς Ἀγκύρας.

καλύψιν τῆς Ἀγκύρας. Καὶ τότε ἐτέθη εἰς τὴν στρατιὴν ἐκ τῶν πραγμάτων, τὸ ἐρώτημα· ἦτο ἐνδεδειγμένον ἡ περιουσία προέλασις; Ἐὰν ἐξ αὐτῆς συμπληρωματικὰ πλεονεκτήματα, ἤξιζον τὰς θυσίας, εἰς αὐτὰς ἢ ὑπεβόλλετο ὁ στρατός μας, καὶ τὰς ταλαιπωρίας, αἷς θὰ ὑφίστατο; Ἡ συντέλεσις πλήρους τῆς ἐπιδρομῆς μέχρις Ἀγκύρας, θὰ ἐπέδρα βεβαίως σπουδαίως, ἀπὸ ἀπόψεως ἐντυπώσεως, ἀλλὰ δὲν ἐσκοπεῖτο νὰ διατηρηθῇ ἡ κατοχὴ τῆς Ἀγκύρας. Ὁ κύριος σκοπὸς τῆς μέλεις Ἀγκύρας προέλασεως, ἦτο στρατιωτικὸς, ὡς πρὸ ὀλίγου ἐκ τῆς ἐλθεσεως, τῆς στρατιᾶς ἐξέθηκα. Ἡ ὥρα τοῦ ἔτους εἶχε προχωρήσει καὶ αἱ ἐκ τῶν ἐπιχειρημάτων συνθηκῶν τοῦ ρηθινοῦ δυνάμει τῶν συγκοινωνιῶν, θὰ ἤνθωνον ἐπαίσθητῶς τὰς ταλαιπωρίας τοῦ στρατεύματος, κατὰ τε τὴν συνέχισιν τῆς προέλασεως καὶ κατὰ τὴν ἐπάνοδον. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀντιλήψεων τούτων, ἀφῆθη ἐλευθέρᾳ ἡ διοίκησις τῆς στρατιᾶς νὰ κρίνῃ, ἀπὸ στρατιωτικῆς ἀπόψεως, τὰ πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα τῆς προέλασεως, καὶ ἀπεφάτισε. Ἡ ἀπόφασις αὐτῆς ὑπῆρξε νὰ τερματίσῃ τὴν προέλασιν καὶ νὰ χωρήσῃ εἰς τὴν ἀοχθῆν ὠρισμένην ἐπάνοδον.

Καὶ ἡ ἐπάνοδος ἐτελέσθη, ὡς ἦτο φυσικὸν νὰ τελεσθῇ  
ἡ ἐπάνοδος στρατοῦ νικηφόρου, ὃν ὁ ἡττημένος ἀντίπαλος



οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐτόλμησε νὰ ἐνοχλήσῃ. Ὁ στρατός μας, συμπυκνῶν πρὸς δυσμὰς, διέβη τὸν Σαγγάριον καὶ ἐπαν-  
ῆλθεν ἀνενόχλητος εἰς τὰς θέσεις, καὶ ὅποια ἀρχήθεν εἶ-  
χον ὀρισθῆ διὰ τὴν ὀριστικὴν αὐτοῦ ἐγκατάστασιν. Ἀπό-  
δείξεις αὐτῇ ἐμφανῆς τῆς καταστάσεως, εἰς ἣν εἶχε πε-  
ρικυθῆ ὁ ἐχθρὸς. Δὲν ἔλειψε βεβαίως ὁ ἡττηθεὶς ἐχθρὸς  
νὰ δικτυμπανίσῃ, ὅτι ἡ ἐκ τῶν προτέρων ἀποφασισμένη  
ἐπιστροφή τοῦ στρατοῦ μας εἰς τὰς ἀρχικὰς θέσεις αὐτοῦ,  
ὡφεύετο εἰς τὴν νίκην, ἣν κατ' αὐτοῦ κατήγαγε. Πρὸς ἐνί-  
σχυσιν δὲ τῆς ἐντυπώσεως ταύτης ἐπεχείρησεν ἀσημάν-  
τους τινὰς ἐπιδρομὰς εἰς τὰ πλευρὰ τοῦ ἐπιστρέφοντος  
στρατοῦ μας, ἐν κύλῳ ἀποκρουσθείσας, δὲν ὤκνησε δὲ νὰ  
ἐκσφενδονίσῃ, κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις, σωρείαν ἐντε-  
λῶς ψευδῶν εἰδήσεων, ἐξικνουμένων μέχρις ἀστείότητος, ὡς  
π. χ. ὅτι κατέλαβε τὸ Δορύλαιον, τὸ Ἀριὺν Καρχισάρ,  
καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἡ μόνη σοδὰρ καὶ πῶς ἐπιχείρησις, ἣν ὁ ἐχθρὸς ἀπε-  
πειράθη, πολλὰς ἡμέρας μετὰ τὴν ὀριστικὴν ἐγκατάστασιν  
τοῦ στρατοῦ μας εἰς τὰς ὀριστικὰς θέσεις του, ἦτο ἡ διὰ  
τῶν συγκεντρωθέντων ὑπ' αὐτοῦ στρατευμάτων περὶ τὸ  
Ἀριὺν Καρχισάρ ἐπίθεσις. Ἀλλὰ καὶ αὕτη ἀπεκρούσθη,  
ὡς δὲ εἶδατε, ἐκ τοῦ ἀνακοινωθέντος τῆς στρατιᾶς, ἡ  
ἀπόπειρα αὐτῇ προσεπύρισε νέαν περιφανῆ νίκην εἰς τὸν  
στρατὸν μας, ὅστις ὅχι μόνον ἀπέκρουσε τὸν ἐχθρὸν, ἀλλὰ  
καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν, προξενήσας αὐτῷ σοδαρωτάτας ἀ-  
πωλείας.

Αὕτη εἶναι, κύριοι, ἡ στρατιωτικὴ κατάστασις, εἵα ἐ-  
ξειλήχθη, ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἑθνικῆς  
Συνελεύσεως μέχρι σήμερον.

Ἡ στρατιωτικὴ αὕτη κατάστασις, ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν  
τῆς πολιτικῆς ἡμῶν ἐνεργείας. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ ἐχθρὸς  
δὲν ἤχθη εἰς ὑποταγὴν, συνεπεία τῆς ἀδυναμίας αὐτοῦ ν'  
ἀντεπεξέλθῃ καθ' ἡμῶν, παρ' ὅλα τὰ πλεονεκτήματα, τὰ  
ὅποια ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ἡμῶν ἐνεργείας ἐπορίσθημεν, καὶ  
παρ' ὅλην τὴν ἐξ αὐτῆς ἐπιδεινῶσιν τῆς καταστάσεώς του.  
Κατέχομεν σήμερον μικρασιατικὸν ἔδαφος 100 περίπου χι-  
λιάδων τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, ἀπέναντι τῶν 16 χιλιά-  
δων τετραγωνικῶν χιλιομέτρων τῆς συνθήκης τῶν Σεβρῶν.  
Τὴν κατεχομένην ὑπ' ἡμῶν Χώραν οἰκοῦσι τρία περίπου ἐκ-  
τομύρια κατοίκων, ἀπέναντι τοῦ ἐνὸς ἐκτομυρίου περίπου,  
τῶν οἰκούντων τὴν ἑκτασιν τῆς συνθήκης τῶν Σεβρῶν, καὶ

ἔχομεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν, ἀπάσας σχεδὸν, τὰς σιδηρο-  
δρομικὰς συγγωνίους τῆς Μικρασιατικῆς Τουρκίας, καὶ  
ἀπάσας ἀνεξαιρέτως τὰς κλεῖδας αὐτῶν. Τὰ ὑπολείμματα  
τῶν κυρίων δυνάμεων τοῦ ἐχθροῦ, τὰ ὅποια ἐξωθήσαμεν  
πρὸς τὴν Ἀγκυραν, εὐρηγνται μακρὴν τῶν ἡμετέρων γραμ-  
μῶν, μετὰ πάσας τὰς ἐν τῷ μεταξὺ συγγωνίαις καὶ ἰδίως  
τὴν σιδηροδρομικὴν γραμμὴν, ριζικῶς καταστραμμέναι, καὶ  
μετὰ τὴν ἐν ἐν τῷ μεταξὺ γόρην, ἣν διήλθουμεν, οὐδέν τι πε-  
ρικυβδάνουσιν πύρον πρὸς δικτήρησιν στρατοῦ, ἱκανοῦ νὰ  
ἐπιτεθῇ κατὰ τῶν ἡμετέρων. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ ἀνάγκη τοῦ  
ἐχθροῦ νὰ μετακτοπίσῃ μέρος τῶν δυνάμεων του πρὸς νότον,  
ὡς κατεδείξεν ἡ τελευταία περὶ τὸ Ἀριὺν Καρχισάρ ἀπό-  
πειρα.

Ἐπὶ τῇ βᾶσει τῆς καταστάσεως ταύτης, ἐρεῖλομεν νὰ  
διερρυθμίσωμεν τὴν περαιτέρω πολιτικὴν ἡμῶν ἐνεργεῖαν.  
Καὶ θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ὅταν ἔνεστι πληρεστέραν ὀργά-  
νωσιν τῆς κατεχομένης Χώρας. Ἐκ τῆς ὀργανώσεως ταύ-  
της θὰ πορισθῶμεν καὶ μεζῶνα ἀρχαίαν τῆς ἡμετέρας  
καταχῆς, ἥτις θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ προδῶμεν εἰς μείωσιν τῶν  
στρατιωτικῶν ἡμῶν δυνάμεων ἄλλ' ἐξ αὐτῆς θὰ τύχωμεν  
καὶ ἀξιολόγου ἐπικουρίας καὶ εἰς τὰ στρατιωτ. καὶ καὶ εἰς  
τὰ οἰκονομικὰ βάρη, τὰ ὅποια συνεπάγεται ἡ καταχῆ.  
Καὶ ἡ ἐργασία αὕτη συντελεῖται ὅσον, κατόπι συνεννόη-  
σεως μετὰ τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ, ὅστις ἤρξατο προδίκνων  
εἰς τὰς σχετικὰς μελέτας καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πορισμά-  
των αὐτῶν.

Ἀλλ' ἡ κυρία ὄψις τοῦ ζητήματος, τοῦ μικρασιατικοῦ,  
εἶναι ἡ διεθνής. Ἡ καθ' ὅλην τὴν Τουρκίαν ὑπάρχουσιν  
κατάστασις, εἶναι τελείως ἀνώμαλος, ἀπὸ διεθνούς ἀπό-  
ψεως. Ἡ ἐμπόλεμος κατάστασις, εἰς ἣν περιήλθεν ἡ  
Τουρκία πρὸς τὰς Δυνάμεις τῆς Συνεννόησεως, μεθ' ὧν καὶ  
ἡ Ἑλλάς, δὲν ἔληξε δι' οὐδέν τι τῶν ἐμπόλεμων. Ὅταν ἡ  
Τουρκία καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτῆς συνετρίβησαν, ὑπεγράφη  
ἀνακωχή. Ἡ ἀνακωχὴ αὕτη διαλύθηκεν ὅρους, ἐκ τῶν  
ἐπὶ τῶν οὐδαίς, ἐφύσον τοῦτο ἤρτητο ἀπὸ τοὺς Τούρκους,  
ἐξετελέσθη. Πάντες οἱ ὅροι αὗτοι παρκαμένους μέχρι τοῦδε  
γράφωμεν νὰς ν. Οὐδὲ τῶν ἐχθροπραξιῶν ἀπέχουσιν οἱ Τούρ-  
κοι, πρὶς τοὺς ἐν ἀνακωχῇ μετ' αὐτῶν διατελοῦντας.  
Εἶναι ἀληθές, ὅτι οἱ Τούρκοι, οἱ μὴ ἀπέχοντες τῶν ἐχθρο-  
πραξιῶν, δὲν εἶναι οἱ Τούρκοι οἱ ἀποτελοῦντες τὴν Κυβέρ-  
νησιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Δὲν θέλω νὰ ἐξετάσω τὴν

στιγμήν ταύτην, ὅποῦ αἱ διχόσεις καὶ ὅποῦ αἱ κεκαλυμμένοι ἐνέργειαι τῆς λεγομένης Τουρκικῆς Κυβερνήσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἀλλὰ δὲν πιστεύω ὅτι θὰ ἀμφισβητήσῃ τις, ὅτι ἡ Τουρκία εἶναι σιὰ, ἔχουσα μόνον κατὰ πλάσμα ὑπόστασιν Κυβερνήσεως καὶ οὐδεμίαν πραγματικὴν δύναμιν ἐπιβολῆς ἐν οὐδενὶ σημείῳ τῆς Χώρας, τῆς ὁποίας λέγεται Κυβέρνησις. Εἶναι κατὰδηλον εἰς πάντας ὅτι ἡ πραγματικὴ Τουρκία, μετὰ νομίμου ἢ μὴ Κυβερνήσεως, μὲ μίαν πράγματι ὑφιστάμενην Κυβέρνησιν τῆς Ἀγκύρας, εἶναι ἐκείνη, ἥτις δὲν ὑποτάσσεται εἰς τοὺς ὅρους τῆς ἀναγκωχῆς, ἐκείνη, ἥτις, οὐδ' ἐχθροπραξιῶν ἀπέχει κατ' ἐκείνων, μεθ' ὧν ἔχει ὑπογραφῇ ἡ Τουρκικὴ ἀναγκωχή.

Ὑπεγράφη καὶ συνθήκη εἰρήνης μετὰ τῆς Τουρκίας, ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1920, ἡ συνθήκη τῶν Σεβρών. Περιττὸν νὰ εἶπω ὅτι οἱ ὅροι τῆς συνθήκης, μὴ ἐπικυρωθείσης καὶ ἔτι, δὲν εἶναι περισσύτερον σεβαστοί, διὰ τὴν πραγματικὴν Τουρκίαν, ἀπὸ τοὺς ὅρους τῆς ἀναγκωχῆς. Εἶναι φανερὰ ἐκ τούτων ἡ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἀνώμαλος, ἐν ἀπάσῃ τῇ Τουρκίᾳ κατὰ ττασίς. Ἡ μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν Τούρκων ἐν Μικρῇ Ἀσίᾳ ἔζηις, ἀποτελεῖ μίαν ἐκ τῶν ἐντελῶς ἰδιούρhythμων περιστάσεων, αἱ ὅποῦ ἐν ποικιλλοτάτῳ συμπλέγματι, συμπλέκουσι τὴν ὅλην κατὰ ττασιν. Ἰνα χαράξωμεν προσηκόντως τὴν κατεύθυνσιν ἡμῶν, τὴν πολιτικὴν, εἶναι ἀνάγκη νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ ὅλον σύμπλεγμα τῶν περιπεπλεγμένων περιστάσεων, ὅφ' ἃς διατελεῖ καὶ δικαίῳ καὶ πράγματι, τὸ κρατοῦν τὴν στιγμὴν ταύτην ἐν Τουρκίᾳ, καθεστώς. Αἱ περιστάσεις αὗται θέτουσιν εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ πρόβλημα τὸ τουρκικόν, ἰδίως τὰς τρεῖς μεγάλας Δυνάμεις, τῆς Συνεννόσεως. Ἡ Ἑλλάς διεξήγαγε κοινὸν μετ' αὐτῶν τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς Τουρκίας, καὶ ὅτε ἀνέλαβε νὰ συνεχίσῃ μόνη ἐν Μικρῇ Ἀσίᾳ τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς ἐπαναστατικῆς ὀργανώσεως, ἡ ὁποία δὲν ἔστεργεν ὑποταγὴν εἰς τοὺς νικητάς, ἐνέργει κατ' ἐντολὴν αὐτῶν πρὸς ἐπιβολὴν τῆς νίκης καὶ πρὸς ἐξυπηρέτησιν, τῶν διὰ τῆς ἐπιβολῆς τῶν νικητῶν προστατευτέων συμφερόντων, τίσσον τῶν ἰδίων αὐτῆς, ὅσον καὶ πάντων τῶν κατὰ τῆς Τουρκίας συμπολεμητάντων. Εἶναι φανερὰ ἐντεῦθεν ἡ ἀνάγκη τῆς μετὰ τῶν τριῶν μεγάλων Δυνάμεων τῆς Συνεννόσεως πληρετείας ἐπικοινωνίας, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ στρατιωτικὴ ἡμῶν ἐνέργεια ἐξίκετο, ἵνα δώσῃ βάσιν πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ τουρκικοῦ προβλήματος. Ἐκ τῆς ἰδέας

ταύτης ἐνεπνεύσθη ἡ ἀπόφασις νὰ μεταβῶ μετὰ τοῦ ἀξιωματοῦ ἐπὶ τῶν ἑξωτερικῶν Ὑπουργοῦ εἰς τὰς Πρωτευούσας τῶν τριῶν μεγάλων Δυνάμεων τῆς Συνεννόσεως, ἵνα ἐλθόμεν εἰς πληρεστέραν μετὰ τῶν Κυβερνήσεων ἐπικοινωνίαν καὶ ἐκθέσωμεν τὰς ἡμετέρας ἀντιλήψεις, περὶ τῆς κατὰ ττασεως καὶ τῆς περαιτέρω ἐξελίξεως αὐτῆς, καὶ ἀκροασθόμεν τὰς γνώμης, τὰς ὁποίας ἤθελον εὐαρεστηθῇ ν' ἀνταποκρίνωσιν ἡμῖν. Εἰς τὴν σχετικὴν διάβηκα προσέβημεν πρὸ χρόνου, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δευτέρας περιόδου τῶν στρατιωτικῶν ἡμῶν ἐπιχειρήσεων. Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις, πρὸς ἣν τὸ πρῶτον ἀπετάθημεν, ἵνα μετὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ χρόνου, καθ' ὃν θὰ ἐγένετο δεκτὴ ἡ συνάντησις, ἀποταθῶμεν καὶ εἰς τὰς ἄλλας, εὐηρεστήθη νὰ ἀπαντήσῃ τότε, ὅτι ἐνεκα τῆς ὡς ἐκ τοῦ θέρους ἀπουσίας ἐκ Λονδίνου τοῦτε Πρωθυπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν ἑξωτερικῶν, δὲν θὰ ἦτο δυνατὴ ἡ συνάντησις πρὸ τῶν μέσων τοῦ Ὀκτωβρίου.

Πρὸ τινων ὁμῶς ἡμερῶν ἀνεκοίνωσεν ἡμῖν, ὅτι ἤδη εἶναι δυνατὴ ἡ συνάντησις. Ἀπετάθημεν ἀμέσως, τότε πρὸς τὴν Γαλλικὴν καὶ Ἰταλικὴν Κυβέρνησιν, ἵνα καθορίσωσι καὶ αὗται τὸν χρόνον, καθ' ὃν θὰ γίνῃ δυνατὴ ἡ συνάντησις. Προχθὲς ἀνεκοινώθη ἡμῖν, ὅτι ὁ κ. Μπρίν θὰ δεχθῇ ἡμᾶς, ἀπὸ τῆς 6/19ης Ὀκτωβρίου μέχρι τῆς 9/22ας Νοεμβρίου. Εἵμεθα ὅθεν ὑποχρεωμένοι νὰ ἐπισπεύσωμεν τὴν ἀναχώρησιν ἡμῶν καὶ νὰ μεταβῶμεν κατ' εὐθεΐαν εἰς Παρίσι καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ρώμην καὶ Λονδίνον. Καὶ θὰ γίνῃ ἀνάγκη νὰ ἀναχωρήσωμεν αὔριον, ἐν ἡ ἐθνικὴ Συνέλευσις περιβόλη ἡμᾶς διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτῆς.

Ὅτε, κύριοι, διεκόπησαν αἱ ἐργασίαι τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἡ Κυβέρνησις ἀπῆλθε πλήρους τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτῆς. Ἡ πολιτικὴ, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησαν πᾶσαι αἱ ἀπὸ τῆς 1 Νοεμβρίου Κυβερνήσεις καὶ ἡ παροῦσα πολιτικὴ, ὑπαγορευομένη ὑπὸ τῶν ὑπεράτων ἐθνικῶν συμφερόντων, ἔτυχε πάντοτε τῆς ὁμοθυμοῦ ἐγκρίσεως ἀπάντων τῶν μελῶν τῆς Συνελεύσεως, ἀνεξαρτήτως κομματικῆς ἀποχρώσεως, ὅπως ἐτύγχανε καὶ τῆς ὁμοθυμοῦ ἐγκρίσεως τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ. Οὐδένα ἔχω λόγον νὰ πιστεύσω, ὅτι ἡ γνώμη οἰοῦντοτε τῶν μέχρι τότε ἐγκρινάντων τὴν πολιτικὴν ταύτην, εἴτε ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ, εἴτε ἔξω αὐτῆς, μετεβλήθη. Ἀλλὰ μέχρι τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως ἐνεκρίνετο, ὅχι μόνον ἡ πολιτικὴ αὕτη, ἐνεκρί-

νετο καὶ ἡ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῆς παρούσης διαχείρισις τῆς πολιτικῆς αὐτῆς. Ἡ διαχείρισις αὕτη δὲν ἐπερατώθη. Ἐξήκολουθεὶ ἀκόμη, καὶ ἐξέθηκα ἤδη, ἐρίσον ἡδυνάμην νὰ τὸ πράξω ἄνευ βλάβης τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, προκειμένου περὶ ἐκρεμῶν ἀκόμη ζητημάτων, τὰ τῆς διαχείρισεως τῆς πολιτικῆς ταύτης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Μέχρι πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐπίστευσεν, ὅτι οὐδεμίαν εἶχε ἐπαλθεῖ μετὰβολὴ τῶν διαθέσεων οὐδὲποτε τῶν μελῶν τῆς Συνελεύσεως, τὰ ὅποια ἐνέκριναν μέχρι τοῦδε τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διαχείρισιν τῆς πολιτικῆς τῆς Χώρας. Πρὸ ὀλίγων ὁμῶς ἡμερῶν, μία τῶν ἐν τῇ Συνελεύσει μερίδων, διὰ τοῦ ἡγέτου αὐτῆς καὶ διὰ ποικίλων δημοσιευμάτων ἐν τῷ τύπῳ, ἐξεδήλωσε τὴν δυσπιστίαν αὐτῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν. Τοῦτο ἐπήγαγε μετὰβολὴν τῆς καταστάσεως, τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐνόμισεν ἐπιτετραμμένον νὰ παρίδῃ. Δὲν θὰ παρέβλεπε τὸ γεγονός τοῦτο καὶ καθ' ἑαυτό. Δὲν ἠδύνατο ὁμῶς νὰ τὸ παρίδῃ, πολὺ περισσότερον, διότι οἱ αἰφνης δυσπιστήσαντες πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διαχείρισιν τῆς ἐθνικῆς ὑποθέσεως, ἔσπευσαν νὰ διακηρύξωσιν ἀπανταχοῦ, καὶ ἐν τῇ Χώρᾳ καὶ ἔξω αὐτῆς, ὅτι καὶ ἡ πλειονοψηφία τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως συνεμερίζετο τὴν γνώμην αὐτῶν.

Ἡ Κυβέρνησις, ἵνα διαχειρισθῇ προπόντως τὴν ἐθνικὴν ὑπόθεσιν, ἔχει ἀνάγκην ὁλοκληροῦ τοῦ κύρους αὐτῆς. Οἱ τοιοῦτοι ἰσχυρισμοὶ δικαίουν ἐκ βάθων τὸ κύρος αὐτῆς. Ἐπιβάλλεται διευκρίνισις τῆς καταστάσεως.

Ἡ οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι εἶναι βάσιμοι, καὶ τότε ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ καταλίπῃ τὴν Ἀρχήν, ἢ οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι εἶναι ἀβάσιμοι. Ἀλλὰ τότε τὸ ἀβάσιμον αὐτῶν δεῖν νὰ πιστοποιηθῇ πνευματικῶς. Οὕτω μόνον ἡ Κυβέρνησις θὰ διατηρήσῃ τὸ κύρος, τὸ ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἐθνικὴν ὑπόθεσιν. Ἡ Κυβέρνησις εἶναι Κυβερνητικὴ κοινοβουλευτικὴ καὶ ἔχει πληρεστάτην ἐπίγνωσιν τῶν κοινοβουλευτικῶν αὐτῆς καθηκόντων. Ἀπορρέει ἐκ τῆς κοινοβουλευτικῆς ἀντιπροσωπείας, τῆς συγκροτηθείσης διὰ τῆς πνευματικῆς ψήφου τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς 1ης Νοεμβρίου π. ἔ. Ἡ ἀντιπροσωπεία αὕτη ἐξεπροσώπησε καὶ ἐκπροσωπεῖ, κατὰ τὴν μερίστην αὐτῆς πλειονοψηφίαν, τὰ αἰσθητά καὶ τὰ φρονήματα, τὰ ὅποια ὑπηγόρευσαν εἰς τὸν ἐλληνικὸν λαὸν τὴν ψήφον τῆς 1ης Νοεμβρίου. Καὶ ἐπὶ τῆς ἀντιπροσωπείας ταύτης στηρίζομεν, παρεμείνανεν

εἰς τὴν Ἀρχήν. Εἰς ὅμας, τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν ἀντιπροσωπείαν ταύτην, ἀπόκειται ν' ἀποφανθῇτε ἤδη, ἂν πρέπει νὰ παρεμείνωμεν ἀκόμη ἢ ἂν πρέπει νὰ παρχωρήσωμεν τὴν θέσιν εἰς ἄλλους, κρινόμενος κρείττονος ἡμῶν. (Παρατεταγμένα χειροκροτήματα ἐκ τῆς αἰθούσης καὶ τῶν θεωρῶν).

Ὁ κ. Πρόεδρος ἀνακρινοῦ μετὰ τοῦτο εἰς τὴν Συνέλευσιν ὅτι κατετέθησαν εἰς τὸ Προεδρεῖον δύο προτάσεις. Ἡ μία ἔχει ὡς ἑξῆς (ἀναγινώσκει).

«Φρονούντες ὅτι ἡ ἐκκρεμότης τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων δὲν ἐπιτρέπει, ἐν τῇ παρούσῃ στιγμῇ, τὴν εὐρεῖαν διαζυγίαν πολιτικῆς συζητήσεως, καθ' ἣν οὐδὲ εἶναι δυνατόν νὰ παρασχεθῶσιν πλήρη τὰ στοιχεῖα, προτείνομεν τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπὶ τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ συζητήσεως, μέχρι τῆς ἐξ Εὐρώπης ἐπανόδου αὐτοῦ, ὅποτε θέλει ἐξετασθῇ ἐν τῷ συνόλῳ ἡ πολιτεία τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς.

Ἀθῆναι 2 Ὀκτωβρίου 1921.

Οἱ πληρεξούσιοι. Π. Λαγκλῆς, Α. Καραπάνος, Β. Σκουλάς, Γ. Κοκκινάκης, Ἑμμ. Τσουδερός, Γ. Ἐξηντάρης, Σ. Σίμος, Χρ. Ροδοκανάκης, Μ. Βολουδάκης, Α. Ἀνδρεάδης, Ε. Χατζῆς, Ν. Παπαδάκης, Ἡλ. Ἀσπιώτης, Π. Φλώρος, Μ. Παπαμιχελάκης, Α. Βεζιρτζόγλου καὶ Α. Ἀντωνιάδης».

Ἡ δὲ ἑτέρα οὕτως.

«Κύριε Πρόεδρε, ἡ ὑποβληθεῖσα πρότασις περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως, παρεκαλοῦμεν ὅπως ψηφισθῇ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Οἱ πληρεξούσιοι. Μ. Παπαμιχελάκης, Μ. Βολουδάκης, Ἀντ. Γαλανάκης, Α. Ἀντωνιάδης, Γ. Κοκκινάκης, Ἑμμ. Τσουδερός, Σ. Σίμος, Γ. Φραγκουινάκης, Β. Σκουλάς, Γ. Πανηγυράκης, Χρ. Ροδοκανάκης, Γ. Μυλωνογιάννης, Σ. Κατσαδήμας, Αὐγ. Θεολογίτης, Μ. Βολίκας, Κ. Φανίτσιος, Π. Μπέμπης καὶ Ἀντ. Βεζιρτζόγλου».

Α. Γούναρης. (Πρόεδρος Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου). Ἡ Κυβέρνησις δι' ἐμοῦ παρεκάλεσε τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν ν' ἀποφανθῇ, ἂν ἔχῃ αὕτη ἢ οὐ πρὸς αὐτὴν ἐμπιστοσύνην. Τοῦτο τὸ ζήτημα ἐτέθη καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου δὲν δύναται νὰ γίνῃ συζήτησις ἀναβολῆς. Ἡ Συνέλευσις θὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ ζητήματος περὶ τῆς ἐμπιστοσύνης.

**Πολλοὶ Πληρεξούσιοι.** Μάλιστα, μάλιστα.

**Δ. Γούναρης.** Ζητεῖται ὑπὸ τῶν κ. κ. Συναδέλφων ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἡ στιγμή ἐν ἣ εὐρισκόμεθα, εἶναι ἰδιαιτέρως λεπτή, καὶ ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς ἀδυναμίας τῆς Κυβερνήσεως νὰ παράσῃ τὰς σχετικὰς πληροφορίες.

**Π. Δαγκλῆς.** Μάλιστα.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Βεβαίως, ἡ Κυβέρνησις οὐδεμίαν ἀπολύτως δύναται νὰ δώσῃ ἄλλην ἐγγράφον πληροφορίαν πέραν ἐκείνων, αἵτινες περιέχονται εἰς τὰς δηλώσεις μου. Πρόκειται περὶ ζητημάτων ἐκκρεμῶν. Πρόκειται περὶ ζητημάτων, τὰ ὅποια ἀφορῶσιν ὕψιστα ἐθνικὰ συμφέροντα, καίμενα ἐπὶ τοῦ τάπητος, καὶ τοῦτο ἔστω πρὸς γνώσιν τῶν κ. κ. Συναδέλφων, τῶν θελόντων νὰ συζητήσωσιν. Ἄλλ' ἢ περὶ ἧς πρόκειται πρότασις, ζητεῖ ἑτερόν τι· ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν δηλώσεων τῶν σημερινῶν τῆς Κυβερνήσεως. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν δηλώσεων. Δύναται νὰ μὴ γίνῃ συζήτησις, ἀπὸ τοὺς μὴ θέλοντας νὰ πράξωσι τοῦτο, ἐπὶ τῆς πολιτικῆς τὴν ὁποίαν μετῆλθε, μετέρχεται καὶ θὰ μετέλθῃ ἡ Κυβέρνησις, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν δηλώσεων, διότι αἱ δηλώσεις αὐταὶ θὰ ἀποτελῶσι τμήμα ἀναπόσπαστον τῆς ὅλης πολιτικῆς καὶ θὰ συζητηθῶσι μετ' αὐτῆς.

**Π. Δαγκλῆς.** Αἱ δηλώσεις αὐταὶ εἶναι ἱστορικαί. Ἡμεῖς ἐννοοῦμεν ὅτι πολιτικὴ συζήτησις δὲν ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ. Τίνες σχέσιν ἔχουσιν αἱ δηλώσεις;

**Δ. Γούναρης.** Πολὺ καλὰ.

**Β. Σκουλᾶς.** Ἐρώσων ἡ Κυβέρνησις ἀδυνατεῖ νὰ παράσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίες, ζητοῦμεν τὴν ἀναβολὴν.

**Δ. Γούναρης.** Συνοψίζων ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ἡ ψηφοφορία, περὶ παροχῆς ἢ μὴ ἐμπιστοσύνης εἰς τὴν Κυβέρνησιν, θὰ γίνῃ. Εἶπον καὶ ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀδυνατεῖ, διὰ λόγους ἐθνικοῦ συμφέροντος, νὰ δώσῃ πληροφορίας ἢ ἐγγράφῃ πέραν ἐκείνων, αἵτινα ἀνέφερα ἐν τῇ ἀγορεύσει μου.

**Ν. Δεβίδης.** Κύριοι Πληρεξούσιοι· μετὰ τὰς πρώτας καὶ τὰς δευτέρας δηλώσεις, αἱ ἐποιήσατο ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος περὶ τῆς ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως, δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑποβληθεῖσα πρότασις· οὐδὲ εἶναι πρόδηλον ὅτι θὰ βελτιώσῃ αὕτη

τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα. Ὁ κατὰ τῆς μιᾶς καὶ ἀδικιέρτου Τουρκικῆς πόλεμος, δὲν ἐπερτώθη ἔτι. Ἐμετριάσθη μόνον ἡ ὀξύτης αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦδε δὲ δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν, ἂν ὁ πόλεμος θέλει ἐπαναληφθῇ, ὅζους καὶ φοβερός, ὡς πρότερον. Ἐάν τοῦτο συμβῇ, τὰ ἐλληνικὰ στρατεύματα θέλουσι καὶ πάλιν ἐκτελέσει τὸ καθήκον αὐτῶν. Ἄφ' ἑτέρου ἡ Ἑλλὰς πρόκειται νὰ ἔλθῃ εἰς στενωτέρων ἐπαφὴν πρὸς τὰς Μεγάλας Δυναμείας, διὰ τῆς μεταβάσεως τοῦ κ. Προέδρου εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν τριῶν Κρατῶν. Ἄλλ' εἴτε πρόκειται περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἐλληνικοῦ, ὑπὸ στρατιωτικὴν ἔποψιν, εἴτε πρόκειται περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἐλληνικοῦ, ὑπὸ διπλωματικὴν ἔποψιν, ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ διχτελῇ μία καὶ ἀδικίετος. Ἐνταῦθα ἔγκειται ἡ ἀναγκαία ἰσχὺς αὐτῆς. Ὑπάρχει κινδύος, θέλουσιν ὑπάρξει περιστάσεις ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ πρὸς ἑλεγχον καὶ πρὸς κατανομὴν τῶν τυχῶν εὐθυνῶν. Ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ταύτην ἐρμηνεύων τὴν ψῆφόν μου, πρῶτον μὲν, δηλῶ ὅτι θέλω ψηφίσει ὑπὲρ τῆς Κυβερνήσεως, μεθ' ὅλης μου τῆς ψυχῆς, δεύτερον δ' εὐχομαι εἰς αὐτήν, ἀπερχομένην διὰ τοῦ ἡγέτου αὐτῆς εἰς ἐκτέλεσιν ὑπερτάτης ἐντολῆς, σύνεσιν πολιτικὴν, τόλμην πολιτικὴν, οὐχὶ ἀκρίτητα ἀντιλήψεων καὶ γνωμῶν, ὧν ἀρετῶν δὲν στερεῖται, πρὸς αἰσίαν λύσιν τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων. Τοιοῦτοτρόπως σκεπτόμενος, ἔκρινα λυσιτελεῖς ὅτι βραχυτάτη ἔδει νὰ εἶναι ἡ ἀγορεύσις μου ἢ μᾶλλον ἡ ἐρμηνεία τῆς ψῆφου μου, βραχυτάται δὲ, πέποιθα, ὅτι ἔσονται καὶ ἡ μετὰ τὴν ἐμὴν δηλώσεις τῶν ἄλλων κ. κ. Συναδέλφων. Ἐν τούτῳ δὲ τῷ ὑπερτάτῳ καὶ μεγατίμῳ ἀγῶνι ὑμῶν, Κύριοι Πρόεδρε, εὐχομαι ἵνα ἐπανέλθῃτε κομίζοντες τὴν ἐπιτυχίαν τῶν πόθων ὅλης ἀδικιέρτως τῆς φυλῆς. (Χειροκρατήματα).

Ὁ κ. **Ν. Στράτος**, λαμβάνων μετὰ τοῦτο τὴν λόγον ἀποκρούει τὴν ὑποβληθεῖσαν πρότασιν περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως, διότι τεθέντος ζητήματος ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, δέον ἐπ' αὐτοῦ πρώτιστα ν' ἀποφανθῇ τὸ Σῶμα, πρὶν ἢ τεμχτισθῇ ἡ συνεδρίασις. Συμφωνεῖ κατ' ἀκολουθίαν, λέγει, περὶ τούτου πρὸς τὴν κ. Πρωθυπουργὸν γίν, ὑποστηρίζοντα ὅτι ἡ Συνέλευσις πρέπει νὰ πρὸβῃ εἰς ψηφοφορίαν ἐπὶ τῆς τεθείσης προτάσεως, ἄλλου ὄντος τοῦ ζητήματος τῆς ἐκθέσεως τῶν γνωμῶν ἐκάστου, καὶ ἄλλου τοῦ τῆς ἀναβολῆς τῆς ψηφοφορίας.

Καὶ συνεχίζων ὁ κ. Στράτος λέγει·



Ἀναμφισβητήτως, κύριοι, ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις εὐρίσκειται, κατὰ τὴν σημερινὴν συνεδρίαν αὐτῆς, πρὸ περιστάτικων ἐντελῶς ἐξαιρετικῶν. Ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀνέφερεν ἐν τέλει τῆς ἀγορεύσεως αὐτοῦ, ὅτι μία τῶν μερίδων τῆς Συνελεύσεως ἐξεδήλωσεν ἔλλειψιν ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις, τοιοῦτου ζητήματος τεθέντος δημοσίῃ, ἐθεώρησε προσήκον καὶ ἐπιβαλλόμενον αὐτῇ, ἵνα ἐπιζητήτῃ ἀμέσως τὴν ψῆφον ἐμπιστοσύνης τῆς Συνελεύσεως. Τοῦτο εἶναι ἀκριβές. Πᾶσα μερίς συντεταγμένη τῆς Συνελεύσεως, ἔχει δικαίωμα νὰ διατρηνώσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτῆς ἢ νὰ ἄρῃ ταύτην ὅποτεδήποτε, ἀρκεῖ μόνον νὰ στηρίξηται ἡ διατρηνώσις τῆς ἐμπιστοσύνης ἢ ἡ ἄρσις αὐτῆς ἐπὶ τοῦ συμφέροντος τοῦ Ἔθνους. Κυβερνήσεις δέ, ἡ ὅποια στηρίζεται ἐπὶ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύματος, ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅταν τοιαύτη τις ἐκδήλωσις λάβῃ χώραν δημοσίῃ, νὰ ζητήτῃ νὰ ἀνανεώσῃ τὰ πληρεξούσια αὐτῆς τὰ κοινοβουλευτικά. Κατ' ἀκολουθίαν καὶ ἡμεῖς, οἱ ἐκδηλώσαντες δημοσίῃ τοιαύτας προθέσεις, ἐν σχέσει πρὸς τὴν θέσιν τῆς Κυβερνήσεως, τὴν κοινοβουλευτικὴν, ἐνησκήσαμεν δικαίωμα ἡμῶν, καὶ ἡ Κυβέρνησις, ζητήσασα τὴν σύγκλησιν τῆς Συνελεύσεως καὶ τὴν ἄμεσον πρὸ αὐτῆς προβολὴν ζητήματος ἐμπιστοσύνης, εὐρίσκειται ἐντὸς τῶν κοινοβουλευτικῶν νομίμων, ἐν τῇ χρήσει τῶν κοινοβουλευτικῶν δικαιωμάτων καὶ τῇ ἐκτελέσει συγχρόνως τῶν κοινοβουλευτικῶν αὐτῆς καθηκόντων.

Θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ ὅμως ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, νὰ ἐπαναλάβω ἀπὸ τοῦ βήματος, ὅτι καὶ δικαίωσαν εἶπον πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐστηρίχθη ἐπὶ ἀνακριβοῦς πληροφορίας, ὑπαινιχθεὶς ὅτι ἡμεῖς, δηλώσαντες δημοσίῃ, ὅτι δὲν τρέφομεν πλέον τὴν ἐμπιστοσύνην ἡμῶν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἐξεδηλώσαμεν συγχρόνως καὶ πεποιθήσιν ἡμῶν, ὅτι καὶ ἡ Συνέλευσις ἐν τῷ συνόλῳ δὲν τρέφει τοιαύτην ἐμπιστοσύνην.

Τοιοῦτό τι, ὑπευθύνως, παρ' οὐδενὸς ἐξ ἡμῶν ἐλέχθη, ἂν δ' ἀνεύθυνοι ἀνέγραψαν τοιαύτην γνώμην, δὲν εἶναι ὀρθὸν σολκοισμοὶ κοινοβουλευτικοὶ νὰ ἐπιρρίπτωνται εἰς βάρος κοινοβουλευτικῶν ἀνδρῶν, οἵτινες ἔχουσι ἐν τῷ ἐνεργητικῷ αὐτῶν, ὅτι διήνυσαν ὁλόκληρον τὴν ἀνδρικὴν των ἡλικίαν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ. Ἐρχομεν δικαίωμα νὰ δηλώσωμεν τὴν ἣν εἶχομεν ἡμεῖς γνώμην περὶ τῆς Κυβερνήσεως

δὲν ἔχομεν δικαίωμα νὰ ἐκπροσωπήσωμεν τὰ πληρεξούσια τῆς λαοπῆς Συνελεύσεως, πέρα τοῦ ὁρίου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τοῦ Κοινοβουλίου, τὰ ὅποια ἀποτελοῦσι τὸ κόμμα τῶν πολιτικῶν, οὗτινος ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἡγῶμαι. Οὐδέποτε δὲ ἡξίωσα, ὅτι τὸ κόμμα τῶν πολιτικῶν, οὗτινος ἡγῶμαι ἐν τῇ παρούσῃ περιστάσει ἢ ἐν παραθούσῃ ἐποχῇ, διέπει τὰ τῆς πλειονοψίας τῆς Συνελεύσεως. Καὶ ἄλλοτε ποτε ἐγένετο παρεξήγησις ὁμοία, σκόπιμος, ἀλλ' ἔκρινε ἐντελῶς περὶ τὸν νὰ ἀντιμετωπίσω ἐξω τοῦ Κοινοβουλίου τὰ ἀσυστάτως λεγόμενα. Καθ' ὃν χρόνον ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀπῆρχετο εἰς Λονδίνον, ὡς συμπληρωματικὸς ἀπεσταλμένος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἵνα διαχειρισθῇ τὸ ζήτημα τῶν ἐλληνικῶν ἐνώπιον τῆς Διασκεψείας, ἐλέγχθη ἐνταῦθα ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀπῆρχεται εἰς τὴν Διάσκεψιν ὡς ὀρχηγὸς τῆς πλειονοψηφίας. Καὶ εἶπον τότε ἀπὸ τοῦ βήματος, ὅτι, ἐφόσον εἴθισται ἐν τῇ Συνελεύσει νὰ ἀποκαλεῖται πλειονοψηφία τὸ σύνολον τῶν πληρεξουσίων, οἵτινες ἀνήκουσιν εἰς τὴν πτέρυγαν, τὴν κατευχαροῦσαν ἐνικίως τὴν νίκην τὴν ἐκλογικὴν, ὁ τίτλος τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ συνόλου τῆς πλειονοψηφίας, ὁ ἀπονεμόμενος εἰς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, δὲν ἔστο ἀκριβές, διότι ἔστο ἡγέτης τῆς πολιτικῆς μερίδος, ἣτις ὑπεστήριξεν αὐτόν, ἀλλ' ὄχι καὶ ὅλων ἡμῶν. Τοῦτο ἔπρεπε νὰ λεχθῇ, δοθείσης εὐκαιρίας, ἵνα ὅλων ἡμῶν, ἐπαναλαμβάνω, ἐπιρριπτομένου εἰς βάρος ἡμῶν. Καὶ ὅσῳ οἱ τοιοῦτοι σολκοισμοὶ μένωσιν ἄνευ ἀναιρέσεως. Καὶ δημιουργοῦνται θρύλλοι, τῶν ὁποίων ἔπεσε θύμα καὶ ὁ κ. Πρωθυπουργός, ὑπαινιχθεὶς ὅτι καὶ ἐγὼ ἀνέφερα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Συνελεύσεως. Ταῦτα διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῶν γεγονότων.

Ὅτε ἡμεῖς ἐξεδηλοῦμεν δημοσίῃ τὴν ἀνάγκην τῆς συγκλήσεως τῆς Συνελεύσεως καὶ τὴν ἀνάγκην αἰτήσεως ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ψήφου ἐμπιστοσύνης, ἐδηλοῦμεν, καθ' ὃ εἶχομεν καθῆκον, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀπελάμβανε πλέον τῆς ἡμετέρας ἐμπιστοσύνης. Ὅτε τοῦτο ἐγένετο, ἡ κατάστασις ἐστηρίζετο ἐπὶ γεγονότων ἄλλων ἢ ἐκείνων τὰ ὅποια σήμερον ἐμφανίζονται. Τὸ γεγονός τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἦτο, ὅτι ἡ Κυβέρνησις, κηρύξασα περὶ τὴν ἐπιθετικὴν στρατιωτικὴν ἐπιχείρησιν, ἀπεράσισε νὰ ἐπιληφθῇ διπλωματικῶν ἐνεργειῶν μεταβαίνουσα εἰς Λονδίνον, ἀνεκονοῦτο δὲ δημοσίῃ καὶ διὰ τηλεγραφημάτων τοῦ Πρωτοπορίου



Πρώτον, ότι η Κυβέρνησις εξήτει συνάντησιν μετά του Βρετανού Πρωθυπουργού και του ύπουργού των Ἐξωτερικών, ὅπως ἐπιληφθῇ τῶν πολιτικῶν ἐνεργειῶν, καὶ ὅτι ὠρίζετο χρόνος τῆς συναντήσεως ταύτης ὑπὸ προθεσμίαν ἀναβλητικὴν περὶ ὠριμένης ἡμέρας. Καθ' ἣν στιγμὴν ἐκηρύσσεται περὶ τῶν ἐργῶν τὸ στρατιωτικόν, ἀπὸ στρατιωτικῆς ἀπόψεως, καὶ ἡ Κυβέρνησις ἐπρόκειτο νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ τελικοῦ καθορισμοῦ τῆς διπλωματικῆς ἐνεργείας, εἴχομεν καθῆκον νὰ ἐξετάσωμεν, ἐὰν τὰ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης πεπραγμένα, ἀπὸ διπλωματικῆς καὶ στρατιωτικῆς, κυβερνητικῆς, ὅχι δὲ τεχνικῆς ἀπόψεως, ἦσαν ἐπαρκῆ, ἵνα στηρίξωσι τὴν ἐμπιστοσύνην ἡμῶν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὡς πρὸς τὴν διαχειρίσιν τῶν πεπραγμένων τούτων. Εἴχομεν καθῆκον, εὐρισκόμενοι ἐνώπιον μιᾶς καταστάσεως, νὰ ἐξετάσωμεν τὴν θέσιν ἡμῶν, τὴν πολιτικὴν, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ αἰτιαθῇ ἡμῶν ὅτι τοιαῦτα λέγοντες, τοιαῦτα πράττοντες, ἐστεροῦμεν τὴν Κυβέρνησιν τῆς Χώρας τῆς εὐκαιρίας νὰ συζητήσῃ διπλωματικῶς μετὰ τῶν Κυβερνήσεων τῶν τριῶν Κρατῶν, ἅτινα διέπουν τὰ εὐρωπαϊκὰ ζητήματα, διότι διδομένης προθεσμίας ὑπὲρ ὠρισμένων χρόνων, ὑπῆρχε πλήρης ἀνεστis, ἔστω καὶ μετὰ μικρὴν ἀναβολήν, νὰ ἐξετασθῶσι τὰ ζητήματα ἐνώπιον τῆς Συνελεύσεως, καὶ μετὰ ἔλεγχον τοιοῦτον καὶ ἐξέτασιν τοιαύτην νὰ δοθῇ ψῆφος ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἢ νὰ ἀρθῇ ἡ ἐμπιστοσύνη, λελογισμένως ὅμως καὶ μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν πραγμάτων.

Τὸ γεγονός τοῦτο, κύριοι, ἀντικατεστάθη ἤδη ὑπὸ ἐτέρου γεγονότος, νεωτάτου γεγονότος, τὸ ὁποῖον θέτει φραγμὸν χρονικὸν εἰς τὰς σκέψεις καὶ εἰς τὰς ἐνεργείας ἡμῶν. Ἀπὸ τῆς προχθῆς, προτεραιὰς περίπου τῆς συγλήψεως τῆς συνεδριάσεως τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ἐμφανίζεται ἀνακοινώσις, ἥτις καὶ σήμερον ἐβεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἀξιολύμου κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀνακοινώσις, καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις θὰ συναντηθῇ μετὰ τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως, ὑπὸ προθεσμίαν πλεον, ἢ ὁποῖα εἶναι κατ' ἀπώτατον χρόνον προσδιορισμένη μετὰ τῆς 6ης καὶ 9ης Ὀκτωβρίου, κατὰ τὴν ἡμετέραν χρονολογίαν. Καὶ ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δὸς τὸ παράδειγμα αὐτὸς πρῶτος τῆς συντομίας ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν πεπραγμένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ὑπὸ τὴν ἐκτίμησιν ὅτι εἶναι ἀνάγκη ἐντὸς τῆς ἡμέρας νὰ περαιοθῇ ἡ συνεδρίασις τῆς Συνελεύσεως, δεδομένου ὄντος ὅτι αὐριον πρέπει

ν' ἀπέλθῃ, διότι ὕλικοις εἶναι ἀδύνατον νὰ μεταβῇ μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κατὰ τὴν προτήκουσαν ἡμέραν εἰς τὴν συνάντησιν, τὴν προσδιορισμένην. Προέκυψε, λοιπὸν πρὸ ἡμῶν, κύριοι, τι, τὸ ὁποῖον, ἂν εἴχομεν τὴν δύναμιν ἡμεῖς οἱ ἐξενεγκόντες γνώμην περὶ ἀρσεως ἐμπιστοσύνης ἀπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἂν εἴχομεν, λεγῶ, τὴν δύναμιν νὰ ἀνατρεψώμεν τὴν Κυβέρνησιν μόνον ἡμεῖς, συμβουλευόμενοι οὐδὲν ἄλλο ἢ μόνον τὰς ἰδίαις ἡμῶν πεποιθήσεις καὶ κρίσεις, ἂν εἴχομεν τὴν δύναμιν αὐτήν, πράττοντες τοιοῦτό τι τὴν ἐσπεραν ταύτην, ἂνευ τινὸς δισταγμοῦ ἢ ἐπιφυλάξεως, εἰς τί ἠθέλωμεν συντελεσθεῖν; Ἡθέλωμεν συντελεσθεῖν εἰς τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐνάρξεως τῆς συζητήσεως ἐν Ἑuropῇ τῶν ἑλληνικῶν ζητημάτων, ἐπὶ δίμηνον βεβλήως, διότι ὁ ὕλικός χρόνος, ὁ διατιθέμενος, δὲν εἶναι ἐπαρκής ἵνα νῆα Κυβέρνησις, προερχομένη ἐκ τῆς ἀναδειχθησομένης τυχὸν πλειονοψηφίας, καταρτιθῇ ἐγκαίρως καὶ μεταβῇ εἰς τὴν ὀρισθεῖσαν συνάντησιν. Ἡθέλωμεν λοιπὸν δημιουργῆται μίαν ἀδυναμίαν ἐνάρξεως συζητήσεως τοῦ διπλωματικοῦ ζητήματος.

Ναί, κύριοι! ἀντικαμπάνομαι εὐσυνειδήτως καὶ μετὰ δίδω εἰς τὴν Συνελευσιν τὴν ἐμὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ ἐνάρξις τῆς συζητήσεως τῆς διπλωματικῆς, λίαν ἐπεβραδύνθη μέχρι τοῦδε καὶ ὅτι ἡ περαιτέρω ἐπιβραδύνσις αὐτῆς θὰ εἶναι ἐπιζημιωτέρα πάσης ἄλλης, καλλιτέρας τυχόν, κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν, διαχειρίσεως τοῦ διπλωματικοῦ ζητήματος. Ἀλλ' ὑπάρχει καὶ τι ἕτερον ὅτι ἂν ἡ στιγμὴ προσδιορσθῇ...

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Παρκαλλῶ μίαν δικασίτησιν.

**Ν. Στράτος.** Παρκαλλῶ.

**Δ. Γούναρης.** Ἐπεβραδύνθη ἡ μετάβασις ἡμῶν εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν Δυνάμεων τῆς Συνεννοήσεως. Διὰ τίνος λόγον λαμβάνει χώραν τώρα, καίτοι ἐζητήθη, καθ' ὃν χρόνον σὰς εἶπον, ἐξέθηκα. Τοῦτο ὅμως οὐδένα δικαιολογεῖ νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐπεβραδύνθη ἡ διπλωματικὴ ἐνέργεια μετὰ τῶν Δυνάμεων, μεθ' ὧν ἔπρεπε νὰ ἐπιτελεσθῇ τοιαύτη.

**Ν. Στράτος.** Ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ δώσω τὴν ἀπάντησιν ἐν τῇ σειρᾷ τοῦ λόγου, ἵνα μὴ διακόψω τὸ ἐπιχειρημά μου. Ἡ ἀπάντησις εἶναι πρόχειρος. Συμπληρῶ ἀκριβῶς τὴν σκέψιν

μου λέγων, ότι εκτός του ζητήματος της ελλησίσεως του υλικού χρόνου, υπάρχει και έτερον ζήτημα, το όποτον πάντα καθιστά διςτακτικόν το ζήτημα, ότι καθορισθείσης άπαιξ της συναντήσεως εν Παρισίοις, εν Λονδίνω και εν Ίταλίᾳ, ιδιαιτερώς δὲ της εν Παρισίοις συναντήσεως επικειμένης εντός ολίγιστων ημερών, ή διπλωματική ενέργεια, ή επίσημος, ή διὰ της άμέσου αντιμετώπισεως των ζητημάτων ύπ' αὐτῆς της Κυβερνήσεως άπέναντι των ξένων Κυβερνήσεων, ή εἴπω ή τελειωτική διπλωματική ενέργεια, αὐτή ήρξατο πλέον, είναι τεθειμένη επί του τάπητος. Σήμερον λοιπόν ή δικκοπή της διπλωματικής ταύτης ενεργείας διὰ μιᾶς καταστάσεως άπαιχμένης εν Ἑλλάδι και Κυβερνητικῇ μεταβολῇ, ήθελεν εἶσθαι οὐχί έπωφελής.

Τούτων, οὕτως έχόντων, υποχρεούται πᾶς τις νά σκεφθῇ έν, εἴτε έχων δύναμιν νά άντρεψῇ τήν υπάρχουσαν κατάστασιν, εἴτε μὴ έχων δύναμιν ν' άντρεψῇ ταύτην, κρίνων δὲ ότι εν τῆς άντροπῆς δύναται νά προκύψωσι ζήμια μείζονες, έν οὗτος δικαιοῦται νά πρόβῃ εἰς πράξιν, ή οποία νά εκδηλώσῃ τήν πρόθεσιν της άντροπῆς, άνευ της δυνάμεως πρὸς έγκαιρον και επιτυχῇ δημιουργίαν. Καί λέγω όχι. Συνέπειά τούτου, τῶ νῦν γενομένου, τῶ όποῖα προέκυψαν εκ της καταστάσεως, άναγκαστικῶς μεταβάλλουσι τήν θέσιν ήμῶν. Καί λέγω άναγκαστικῶς μεταβάλλουσι τήν θέσιν ήμῶν, διότι ή άνάγκη προάγει ήμᾶς εἰς τήν άπύρρακτιν, ίνα τροποποιήσωμεν τήν ψῆρον ήμῶν, άνάγκη προκύπτουσα εἰς υλικῶν γεγονότων και διπλωματικῶν περιστατικῶν, άνάγκη υπερτέρα των κρίσεων και γνωμῶν ήμῶν περὶ των ήδη γενομένων εκ μέρους της Κυβερνήσεως και περὶ της έπικρατείας ή ανεπικρατείας, τήν όποίαν άναγνωρίζομεν εἰς τήν Κυβέρνησιν, ίνα διαχειριτοῦ περιαιτέρω τὰ συμφέροντα του Κράτους.

Ἀλλὰ τοιαύτη ψῆρος, κύριοι, κατ' οὐδένι λόγον πρέπει νά θεωρηθῇ, ότι είναι ψῆρος, θέτουσα ήμᾶς εν θέσει έγκρινόντων τὰ μέχρι τούδε γενομένα. Μία ψῆρος έμπιστοσύνης, διδυμένη άνευ τινός περιορισμοῦ, άνευ τινός επιφυλάξεως και εξηγήσεως, είναι ψῆρος έμπιστοσύνης, ήτις κρίνει τὰ παρελθόντα, κρίνει τῆς εὐθύνας του παρελθόντος, δημιουργεῖ κοινὰς εὐθύνας, δημιουργεῖ περαιτέρω ελέγχου, άλλᾳ συγχρόνως δημιουργεῖ και άλληλεγγύην εὐθυνῶν του μέλλοντος.

Κύριοι! δὲν εἶμαι διατεθειμένος νά συζητήσω εὐρύτατα.

Αἱ δηλώσεις του κ. Προέδρου της Κυβερνήσεως, δὲν επιτρέπουσιν εὐρεῖαν συζήτησιν, και εἰρόσιν ο ἄξιότιμος Πρόεδρος της Κυβερνήσεως; έπεκαλεσθη τὰ εθνικά συμφέροντα, εν συνειδήσει δὲ και πεποιθήσει έπεκαλεσθη ταύτα, δὲν είναι δυνατόν οἰοσθήποτε εἰς ήμῶν νά μή προτρωρήσῃ εἰς τήν επικλήσιν ταύτην και νά προβῇ ταύτην τήν στιγμήν εἰς εὐρεῖαν εξέτασιν των ήδη πεπραγμένων, επί κινδύνῳ νά βλάψῃ οὐσιωδῶς και καιρίως τήν υπό διαχείρισιν εθνικήν υπόθεσιν. Συνέπειά τούτου είναι ότι σήμερον δὲν είναι δυνατόν νά κρίνωμεν περὶ των ήδη πεπραγμένων. Καί πεπραγμένα, κύριοι, είναι και στρατιωτικά, από κυβερνητικής πάντοτε άπόψεως, και οἰκονομικά και διπλωματικά.

Ο κ. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως εἶπεν, ότι ή Συνέλευσις ή Ἐθνική, πάντοτε έπεκρύπτει διὰ της πανδημίου αὐτῆς ψήφου τήν γραμμὴν τήν κυβερνητικήν, τήν τεινύσαν πρὸ, εξυπηρετήσιν των εθνικῶν συμφερόντων. Τούτο είναι άναμφισβήτητον. Εἶπεν επίσης, ότι, κατὰ τήν πεποιθήσιν αὐτοῦ, ή Συνέλευσις έπεκρύπτει πάντοτε και τὸν τρόπον της διαχείρισεως της πολιτικῆς ταύτης κατευθύνσεως. Εἰς τούτο θά μοι επιτρέψῃ νά τῷ εἴπω ότι υπέκυψεν εἰς μικράν πλάνην. Ἡ γραμμὴ των εθνικῶν συμφερόντων είναι καθωρισμένη εἰς επιταγή: του Ἐθνους. Είναι καθωρισμένη εκ της ιστορίας του Ἐθνους, άνωτερα πᾶσι, προθέσεως πρωτοπικῆς, εν τε τῷ παρελθόντι, παρίντι και μέλλοντι. Διότι ή γραμμὴ των εθνικῶν συμφερόντων, τήν όποίαν κλέεται νά εξυπηρετήσῃ ή ελληνική διπλωματία, ής τήν έκτασιν έχάραξε τὸ αἷμα τὸ ένδοξον του ελληνικοῦ στρατοῦ, ή γραμμὴ αὐτή έχει διαγραφῇ υπό μιᾶς ιστορίας τριῶν χιλιᾶδων ετών και υπό της θελήσεως ολοκληρώου του ελληνικοῦ Ἐθνους, άφ' ής υπῆρξεν Ἑλλάς. Ὡς πρὸς τήν γραμμὴν ταύτην δὲν είναι δυνατόν νά υπάγῃ διαφωνία παρ' οὐδένι. Ἡ κατεύθυνσις αὐτή, επανκλαμβάνω, είναι εθνική επιταγή και θά ήδύνατό τις νά εἴπῃ, ότι ή Ἑλλάς τότε μόνον δύναται νά καθορίσῃ κατεύθυνσιν αὐτῆς πολιτικῆν εἰς άποφάσεως ελευθέρως των κυβερνόντων αὐτήν, όταν και αἱ τελευταῖαι ελληνικαὶ εγκαταστάσεις, αἵτινες προσδίδουσι τήν ελληνικήν σφραγίδα εἰς τάς, εἶτω και κατὰ πλειονοψηρίαν, υπό άλλεσθῶν κατεχομένας Χώρας, άπελευθερωθῶσι διὰ της δυνάμεως των πρχγμάτων. Μέχρι του όρίου τούτου ή πολιτική του Κράτους είναι πολιτική επιτεταγμένη υπό της θελήσεως του Ἐθνους και της ιστορίας αὐτοῦ.

Πέρα τούτου, όταν παύση ή 'Ελλάς νά ἐνσαρκώνη πολιτικήν ἀπελευθερώσεως καί ἀρχίση νά ἐμφανίσῃ πολιτικήν ἀποκλειστικῶς κρατικήν, ἀπό τῆς στιγμῆς αὐτῆς εἶναι δυνατόν νά ὑπάρξῃ ή διαφωνία τῶν γνώμῶν μεταξὺ Κυβερνήσεως καί 'Αντιπολιτεύσεως. Καί τούτου τιθεμένου, ἀναμφισβήτητον εἶναι ὅτι, εἴτε εἶχε δοθῇ ψῆφος ἐμπιστοσύνης, εἴτε δὲν εἶχε δοθῇ ψῆφος ἐμπιστοσύνης, ή πολιτική τῆς Κυβερνήσεως ἦτο σαφῶς διαγεγραμμένη. Καί ὁσάκις ή Κυβέρνησις ἐζήτητε νά κατοχυρώσῃ ἑαυτήν διὰ τῆς γνώμης τῆς 'Εθνικῆς Συνελεύσεως, ἐγὼ πρῶτος ἀνῆλθον ἐπὶ τὸ βῆμα τοῦτο καί ἔσπευσα νά πλειοδοτήσω, οὐχὶ διότι ἐνόμιζον ὅτι ή καρδιά ή ἐμῇ ἦτο θερμότερα τῶν καρδιῶν τῶν ἀποτελούντων τὴν Κυβέρνησιν, οὔτε ὅτι ή συνειδήσίς μου ἦτο πατριωτικώτερά τῆς συνειδήσεως ἐκείνων, ἀλλὰ διότι ἔκρινα, ὅτι κατὰ τίς περιστάσεις αὐτάς, τὰς ἐθνικάς, ἐμπρέπει καί ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς κ. Πληρεξουσίους ἐν τῇ Συνελεύσει καί τοὺς ἡγέτας αὐτῶν νά λέγῳσιν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας, πρὸς ὑποστήριξιν καί κατοχύρωσιν τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, ἐκεῖνα, τὰ ὅποια δὲν δύνανται ἐπισήμως καί δημοσίῳ νά ἐκδηλώσωσιν αἱ Κυβερνήσεις. Τοῦτο ἔπραξα πάντοτε ἐν πλήρει συναισθήσει, ὅτι ἐξυπηρετῶ τὰ ἐθνικά συμφέροντα, ὅτι ἐξυπηρετῶ τὴν πατρίδα.

'Αλλ' ἐγενήθη συζήτησις, ἐπαναλαμβάνω, σχετική πρὸς τὴν διαχείρισιν τῆς πολιτικῆς ἐκείνης καί ή συζητήσις αὐτὴ ἐγένετο ἐπὶ τῇ ἀφίξει, ἐπὶ τῇ ἐπανάδῳ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἐκ Λονδίνου, καί ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει αὐτοῦ ὡς Ἀρχηγοῦ πλέον τῆς Κυβερνήσεως ἐνώπιον τοῦ Κοινοβουλίου. Τότε δέ, κύριοι Συνάδελφοι, εἶχομεν ἐνώπιον ἡμῶν κατὰστασιν διπλωματικήν, παραχθεῖσαν ἐν Λονδίῳ, καί κατὰστασιν στρατιωτικήν, παραχθεῖσαν ἐν Μικρῇ Ἀσίᾳ.

Καί ἔλεγον πρὸς τὴν Συνέλευσιν τότε, καί ἔλεγον ἐπίσης πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι, κύριοι, ἐν Λονδίῳ δὲν εἶναι δυνατόν νά ἰσχυρισθῇτε, ὅτι κατηγάγετε ἐπιτυχίαν διπλωματικήν. Ἐλεγον ταῦτα, ἔχων ὑπ' ὄψιν μου, ὅτι ἐν Λονδίῳ, ἀντὶ τῆς κυρώσεως τῆς συνθήκης τῶν Σεβρῶν, τῆς δημιουργούσης πλήρη ἀλληλεγγύην τῶν Συμμάχων Δυνάμεων μετὰ τῆς 'Ελλάδος περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς Συνθήκης τῶν Σεβρῶν, ἐκυριάρχησε, τούναντίον, τάσις ἀναθεωρητικῆ τῆς Συνθήκης, περιάγουσα τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν θέσιν τῆς μόνης ἐκτελεστρίας τῆς Συνθήκης τῶν Σεβρῶν, τῶν

ἄλλων Δυνάμεων ἀποχωρισθεισῶν ἀπ' ἡμῶν καί δημιουργησασῶν κατὰστασιν ἠθικῆς ἐνισχύσεως πρὸς τὸν ἀντίπαλον, ὅστις ἀντὶ νά ἀντικαθάρηται ὅτι ἀπέναντι αὐτοῦ ἔχει ἀλληλεγγύην τὰ τρία μεγάλα Κράτη, εὗρισκεν ἀπέναντι αὐτῶν οὐδετερότητα ἐν πολέμῳ καί ἐνισχύετο ἠθικῶς. Ἐλεγον τότε, ὅτι, ὅταν ταχυτὴ κατὰστασις παρήλθῃ, δὲν δύνασθε νά ἁξιώσητε ὅτι κατηγάγετε διπλωματικήν ἐπιτυχίαν. Καί κατόπι ἔλεγον, προχωρῶν ὅτι τὰ γεγονότα τὰ στρατιωτικά, τὰ ὅποια συνέβησαν ἐν Ἑσθίᾳ-Σελήρ, εἶναι γεγονότα τὰ ὅποια δὲν με ἱκανοποίησαν. Ἐστιάθησαν, κύριοι, μέγας αὐτῆς τῆς κρίσεως, διότι τὴν στιγμήν ἐκείνην ἤρχιζεν ή παρασκευὴ νέου ἀγῶνος καί δὲν ἤθελον νά ἐμφανίσω ἑαυτὸν τὴν στιγμήν ταύτην ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Συνελεύσεως ὡς δημιουργόν, ἔστω καί τοῦ ἐλαχίστου διαταγμοῦ, περὶ τῆς ἁξίας ή ἱκανότητος τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ, διότι εἰς τὰ πλήθη, τὰ ἔξω τῆς Συνελεύσεως, τὰ μὴ δυνάμενα νά λεπτολογήσωσιν ἐπὶ τῶν γεγονότων, θὰ ἔχει ἐπικινδύνως βαρυτέρα ἐπίκρισις. Καί περιωρίσθη εἰς τὴν φράσιν, ὅτι δὲν με ἱκανοποίησαν τὰ στρατιωτικά γεγονότα, καί διὰ νά μὴ προχωρήσω εἰς μεῖζονα ἔλεγχον, εἶπον τότε εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Κύριοι, παρακαλῶ νά ἀντιληφθῇτε σοβαρῶς ὅτι πρόκειται περὶ πολέμου ὁλοκληρωτικοῦ κατὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Ἀυτοκρατορίας καί οὐχὶ περὶ ἀπλῶν ἐπιχειρήσεων κατὰ τοῦ Ἑσθίᾳ-Σελήρ καί Ἀρβόν-Καραχισάρ, καί ὅτι πρέπει νά ὀργανώσῃτε τοιαῦτον πόλεμον καί οὐχὶ τὰς ἐπιχειρήσεις τὰς ὁποίας διατάχτε.

**Δ. Γούναρης.** Πόθεν ἔχετε τὸ διδόμενον;

**Ν. Στράτος.** Ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι συνέβησαν.

**Δ. Γούναρης.** Ἰσχυρίζεσθε, καί ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου στηριζόμενος, προσέβητε εἰς ἐπίκρισιν, ὅτι ἡμεῖς δὲν εἶχομεν τὴν ἀντίληψιν ὅτι πρόκειται περὶ πολέμου, ἀλλὰ ὅτι εἶχομεν τὴν ἀντίληψιν ὅτι πρόκειται περὶ ὀρισμένων τοπικῶν ἐπιχειρήσεων καί ἐλέγετε ὅτι ἐδώκαμεν τοιαύτην διαταγήν. Ἐρωτῶ ὑμᾶς: πόθεν ἔχετε τὴν πληροφορίαν ταύτην; Ζητήσατε παρ' ἡμῶν τὴν διαταγήν, καί ἐάν εὕρητε τὴν διαταγήν, ἐπικρίνατε, ἄλλως ἐπικρίνατε ἐπὶ ὑποθέσεων.

**Ν. Στράτος.** Παρακαλῶ. Δὲν ἐγενόμην νοητός. Δὲν ἐννοῶ νά ἐπικρίνω ἐπὶ ὑποθέσεων. Ἐπικρίνω ἐπὶ γεγονότων, τὰ ὅποια ἐνεφανίσθησαν. Ἐάν ὑμεῖς δὲν ἐδώκατε τὴν διαταγήν, ἄλλος τις αὐτοβούλως ἀνέλαβε τὴν ἐπιχειρήσιν.

**Δ. Γούναρης.** Περὶ τίνος ἐπιχειρήσεως ὁμιλεῖτε;

**Ν. Στράτος.** Περί τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ Μαρτίου, διὰ τὴν ἡμετέραν ἐξηγημένον. Τώρα θὰ εἰμεθα σύμφωνοι. Τότε ἐνεφανίσθη μία ἐπιχείρησις πρὸς κατάληψιν τοῦ Ἑσπῆ Σεχέρ καὶ Ἀρὺν Καραχισάρ καὶ ἡ ἐπιχείρησις αὕτη ἐγένετο μετὰ διακλήρου ἐν τῇ Συνελεύσει, ὅτι ἡ στρατιωτικὴ κατάστασις τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἀγκύρας ἦτο κατὰστασις ἀδυναμίας, ὅτι ἡ ἀντίστασις τοῦ Κεμάλ ἦτο συντετριμμένη ἐκ τῶν προτέρων. Ἦτο αὕτη διακλήρου κυβερνητικὴ καὶ, εἴτε ἡ Κυβέρνησις ἐπλανήθη ἐξ ἀνακριδῶν πληροφοριῶν καὶ εἰσηγήσεων, εἴτε μετεχειρίσθη περιγραφὴν ἰσχυροτέραν τῆς πραγματικότητος, χάριν τῆς διπλωματικῆς διαχειρίσεως τοῦ ζητήματος, τὸ ἀναμφισβήτητον εἶναι ὅτι ἐπὶ τῇ βῆσει τοιούτων ἀντιλήψεων ἐπιχειρήθη ἡ ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Ἑσπῆ Σεχέρ μετὰ δυνάμεων τῶν ὁποίων ἡ ἀνεπάρκεια κατεφάνη παρὰ τὴν ἐπιθέσει. Καὶ δύναμαι νὰ εἶπω, χωρὶς νὰ ἐξετάσω τὰς διαταγὰς, χωρὶς νὰ ἐρευνήσω τίς ἔδωκε τὴν διαταγὴν τῆς ἐπίθεσεως, ὅτι ἡ σύστασις τῶν μεραρχιῶν, αἵτινες ἐπετέθησαν τότε κατὰ τοῦ Ἑσπῆ Σεχέρ, ἦτο τοιαύτη, ὥστε βεβαίως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐπιχειρήσεως ὁλοκληρωτικῆς, περὶ πολεμικῆς ἐπιχειρήσεως τελειωτικῆς, διότι, ἐὰν τοιαύτη πολεμικὴ ἐπιχείρησις ἀναλαμβάνετο διὰ τῶν μικρῶν δυνάμεων, βεβαίως ἐπρόκειτο περὶ λάθους στρατιωτικοῦ, ὀγκωδεδτάτου. Ἐλεγον λοιπὸν τότε πρὸς τὴν Συνέλευσιν καὶ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν· «Ὁργανώσατε τὸν πόλεμον, ὡς πόλεμον ὁλοκληρωτικόν». Καὶ πόλεμον ὁλοκληρωτικὸν ἐνόουν, οὐ μόνον τὴν συγκρότησιν τοῦ στρατεύματος διὰ πανστρατιάς, ἀλλὰ καὶ τὴν συγκρότησιν τῆς διοικήσεως τοῦ στρατοῦ δι' ὅλων ἐκείνων τῶν ἡθικῶν δυνάμεων καὶ τῶν τεχνικῶν τοιούτων, αἵτινες ἠδύναντο, κατὰ τὴν πάνδημον πεποίθησιν, νὰ ἐγγυηθῶσι τὴν ἐπιτυχίαν.

Κύριοι· λέγω ταῦτα σήμερον, οὐχὶ διὰ νὰ ἐπιχειρήσω τὸν ἔλεγχον, ἀλλὰ διὰ νὰ ὑπενθυμίσω μόνον ὅτι, καθ' ἣν ὥραν ἐξητάζετο ἡ διαχείρισις τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐποιήσαμην τὰς δεύσας ἐπιφυλάξεις καὶ ἔδωκα γνώμας, αἵτινες ἀποδεικνύουσιν ὅτι, διὰ τὰ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης πεπραγμένα, δὲν ἦμην σύμφωνος.

Ἐλεγον δ' ἐπίσης πρὸς τὴν Κυβέρνησιν· «Δάβετε ὑποφιν ὑμῶν ὅτι ἡ ἐργασία, ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἐλληνοτουρκικῆς συγκρούσεως, εἶναι ἔργον, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ πολλαπλὴν

καὶ σθεναρὰν διπλωματικὴν ἐνέργειαν. Ἡ δὲ ἀντιπροσωπεία ἡμῶν, ὡς εἶναι συγκεκριμένη, καὶ ἡ προπαγανδιστικὴ ἡμῶν ὁργάνωσις, ὡς λειτουργεῖ, εὐρίσκεται εἰς κατὰστασιν τελείως μειονεκτικὴν.

Σήμερον ὁ κ. Πρωθυπουργὸς λέγει· «Καὶ τίς σὰς εἶπεν ὅτι δὲν ἐφράτθημεν διπλωματικῶς; Σήμερον πρὶκειται μετὰ τὰς νὰ γίνῃ καὶ αὐτοπρὸς ὁπότε συνάντησις μετὰ τῶν κορυφῶν τῶν ἐν Εὐρώπῃ. Ἀλλ' ἡ διπλωματικὴ ἐργασία οὐδέποτε ἐσταμάτησεν». Ἀναμφισβήτητον καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ διπλωματικὴ ἐργασία οὐδέποτε ἐσταμάτησεν. Ἀλλ' εἶναι ἐξεταστὸν ἂν ἡ εὐδοκίμος διπλωματικὴ ὑπηρεσία λειτουργῇ, καὶ ἂν ἡ Ἑλλὰς ἐξπροσωπεύτο μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης παρὰ προσωπικότητων, αἱ ὁποῖαι ἠδύναντο πραγματικὴν νὰ χειρισθῶσι τὰ ζητήματα τὰ πολιτικὰ τῆς Χώρας κατὰ πᾶσαν στιγμὴν.

Καὶ ἐν τούτῳ, κύριοι, νομίζω ὅτι καὶ τότε εἶχον διατυπώσει ἐπιφυλάξεις. Καὶ εἶπον πρὸς τὴν Συνέλευσιν καὶ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐπιχειρηθῇ, ἐφόσον ὡρισμένοι περιπτώσεις ἐνυπαρχήσανον τὴν ἐκπρόσωπὴν τῆς Ἑλλάδος διὰ πρεσβευτῶν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐπιχειρηθῇ ἡ κατ' ἄλλον τρόπον ἐκπρόσωπὴν τῆς Χώρας ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ὥστε νὰ εἶναι δυνατόν ὑπὸ ὡρισμένον βαθμὸν καὶ ἄνευ τῆς ἀνάγκης διαπιστευτηρίων ἐγγράφων νὰ ἐκπροσωπηθῇ ἡ Χώρα ὑπὸ προσωπικότητων ἀνωτέρων ἐκείνων, αἵτινες, μὲ ὅλην τὴν καλὴν τὴν θέλησιν, εἶναι ἀνεπαρκεῖς νὰ ἐκπροσωπήσωσι τὴν Ἑλλάδα ἐν τῷ κυκλῷ τῶν ζητημάτων ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐν τῇ πᾶσιν, ἡ ὁποία διεξάγεται διπλωματικῶς ἐν Εὐρώπῃ ἀπέναντι τοῦ ἄνθους τῶν Ὑθωμανῶν διπλωματῶν. Αὗτοι ἦσαν αἱ ἐπιφυλάξεις, τὰς ὁποίας ἀπὸ τότε διετύπωσα, καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιφυλάξεων τούτων δὲν δύναμαι νὰ εἶπω, κύριοι, ὅτι εἶμαι ἱκανοποιημένος ἐκ τῶν κατὰ τὴν συμβάντων. Ἀλλ' ὥρα ἐλέγχου δὲν εἶναι. Διατυπῶ μόνον, ὅτι ἔχομεν δικαίωμα καὶ καθήκον νὰ ἐλέγξωμεν τὸ σύνολον τῶν στρατιωτικῶν ἐνεργειῶν, ἀπὸ κυβερνητικῆς ἀπόψεως, ἀπὸ παρασκευῆς καὶ διοικήσεως τοῦ στρατοῦ, ἔχομεν δικαίωμα νὰ ἐλέγξωμεν τὸ σύνολον τῆς διπλωματικῆς ἐνεργείας τῆς Κυβερνήσεως, ἔχομεν δικαίωμα καὶ καθήκον νὰ ἐλέγξωμεν τὸ σύνολον τῶν οικονομικῶν προσπαθειῶν τῆς Κυβερνήσεως, αἵτινες δὲν ἐνετάθησαν ἐκεῖ, ἐνθα εἶδε κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην, νὰ ἐνταθῶσιν.

Ἀλλὰ σήμερον, κύριοι Συνάδελφοι, ὁ ἔλεγχος οὗτος, γε-



νόμενος μετὰ τῆς δεούσης εὐσυνειδησίας καὶ τῆς δεούσης λεπτομερείας, ἔλεγχος σκοπῶν σήμερον τὸν φωτισμὸν τῆς δημοσίας γνώμης, τὴν παροχὴν δὲ κύρου εὐσυνειδήτου ἐκ μέρους τῆς Συνελεύσεως μετὰ τὸν ἔλεγχον, ὁ ἔλεγχος οὗτος, σήμερον γενόμενος, ἤθελε βλάψει καίριως τὴν ἐθνικὴν ὑπόθεσιν, προκείμενου νὰ ἐπιληφθῇ ἡ Κυβερνητικὴ ἀμέσως διπλωματικῶν ἐνεργειῶν. Κατ' ἀκολουθείαν ἐτημείωσα μόνον τὰς ἐπιφυλάξεις, τὰς ὁποίας ἔκαμα πάντοτε ἐνώπιον τῆς Συνελεύσεως, καὶ ταύτας ἐτημείωσα μόνον, διότι ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπνέγηθη, ὅτι καὶ διὰ τὴν διαχείρισιν τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ ὑπῆρξε πάντοτε ὁμόφωνος ἡ ἐπιδοκιμασία τῆς Συνελεύσεως. Καὶ περὶ τοῦτου πρέπει νὰ ἀρθῇ ἡ πλάνη αὐτοῦ.

Σημειῶ τὰ κεφάλαια τοῦ ἐλέγχου, διότι ὁ ἔλεγχος θὰ ἐναγερθῇ ὁλοκληρωτικῶς ἐπὶ τοῦ Κυβερνητικοῦ ἔργου ὅταν ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, ἐπιστρέφοντες μὲ περατωμένην τὴν ἐργασίαν αὐτῶν, εἶναι δυνατόν ἐνώπιον τῆς Συνελεύσεως νὰ λογοδοτήσωσι περὶ τοῦ συνόλου τοῦ κυβερνητικοῦ ἔργου καὶ ὅτε θὰ εἶναι δυνατόν ἡ Συνέλευσις, ἀπηλλαγμένη τῶν σημερινῶν ἐπειγόντων περιστατικῶν, νὰ συζητήσῃ μετὰ εὐρίτητος, μετὰ ψυχραιμίας καὶ ἐν πλήρει φωτὶ, οὐ μόνον περὶ τῶν ζητημάτων τῶν κυριωτάτων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ζητημάτων, τῶν σχετιζομένων μὲ τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν καὶ ὁργάνωσιν τῆς Χώρας. Τούτου ἕνεκα ἡ ἐλεγκτικὴ συζήτησις ἀναβάλλεται, θὰ μὲν ἐπιτραπῇ δὲ μόνον νὰ διατυπώσω παρατηρήσεις τινάς, βραχυτάτας, ἐπὶ τῶν δηλώσεων τοῦ ἀξιότιμου προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνάγκην τῆς ὁργανώσεως τῆς Χώρας, τῆς κατελιγμένης, οὐδεμία δύναται νὰ προκύψῃ ἀναμφισβητήτως διαφωνία παρ' οὐδενί.

Ἀσχέτως πρὸς οἰανδήποτε πολιτικὴν πρόθεσιν τῆς Κυβερνήσεως, ἥ ἐξυπηρέτησις ἐπιζητεῖται ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἐθνικὰ ζητήματα, ἡ ὁργάνωσις τῆς κατελιγμένης Χώρας πάντως ἐπιβάλλεται καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἄλλης, πρὸς ἐπίδειξιν τῆς ἰκανότητος τῆς ἐλληνικῆς διοικήσεως καὶ παροχὴν πλήρων τῶν δειγμάτων, ὅτι ἡ μεταβολὴ τῆς στρατιωτικῆς κατοχῆς, ἡ μεταβολὴ τῆς κρατικῆς ὑποστάσεως ἐν τῇ Χώρᾳ ἐκείνῃ, ἐγένετο πρὸς ὠφέλειαν, οὐ μόνον τῶν Ἑλλήνων κατοίκων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ὀθωμανικῶν πλη-

θυσμῶν καὶ ἐκεῖ ἐτι, ὅπου τὸ ἐλληνικὸν Κράτος δὲν ἔχει τὴν πρόθεσιν τῆς ἐπεκτάσεως.

Κατὰ τοῦτο ἡ ὁργάνωσις, ἡ προσήκουσα, ἡ ταχεύουσα, ἡ ἐμπεριστατωμένη τῶν καταλαμβανομένων Χωρῶν, εἶναι ἔργον ἀνάγκης, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἐπιτακτικὴ κυβερνητικὴ ὑποχρέωσις.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς διπλωματικῆς ἐνεργείας, δὲν θὰ εἴπω ἄλλο τι, διότι ὁ, τι εἶχον νὰ εἴπω, ἐξέθηκα ἤδη.

Ἐν σχέσει πρὸς τὰ στρατιωτικὰ γεγονότα, ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εὐχετητῆται νὰ ἐκθέσῃ, ἐν τῇ ἐπιτροπευομένῃ λεπτομερείᾳ, τὰς γενομένας στρατιωτικὰς πράξεις καὶ εὐχεστηθῇ ἐπίσης νὰ ἐξάγῃ, ὡς ἐξῆρεν, ἐνθυσιωδῶς τὸ ἔργον τῆς νίκης τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ.

Κύριοι τὸ μέγεθος τῆς νίκης τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ, εἶναι κοινὴ ὁμολογία ὅλων τῶν Ἑλλήνων καὶ δὲν εἶναι δυνατόν ἀπὸ τῆς Συνελεύσεως ἢ μόνον ὁμόθυμος νὰ ἀκουσθῇ, οὐχὶ ἡ βεβαίωσις περὶ τῆς νίκης τοῦ στρατοῦ, ἀλλ' ἡ ἐκδήλωσις τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως πρὸς τοὺς ἥρωας ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐχάραξαν τῆς ἐνδόξου Ἑλλάδος τὰ ὅρια ἐν μέσῃ Ἀσίᾳ.

Ἀλλὰ παρὰ τὴν βεβαίωσιν ταύτην ὅλων ἡμῶν, εἶναι ὀρθὸν νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι δυστυχῶς ἡ διαχείρισις τῆς νίκης τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ ἐν τῇ ἐξωτερικῇ, ὑπῆρξεν ὑποδεστέρα τῶν προσδοκιῶν τῆς Ἑλλάδος. Εἶναι ἀνάγκη νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι τὰ ἄλλα τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ παρελήθον ἐν σιγῇ ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐγένοντο ἐν ἐχθρῇ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἑλλάδι....

**Γ. Μπαλτατζῆς** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν). Ἀπολύτως ὅλα ἐδημοσιεύθησαν.

**Ν. Σιρότος.** . . . μεθ' ἡμέρας δὲ πολλὰς ἀνεγινώσκω, ὡς ἀναγνώσματα πλέον πεπαιδωμένα, τοὺς ἡρωισμοὺς καὶ τὰς νίκας τοῦ στρατοῦ, ἐκ δημοσιογραφικῶν περιγραφῶν. Ἀνατύπωσις εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς ἐφημερίδας, εἰς στήλας παρερριμμένας, τῶν ἀνακρινωθέντων τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ, ἐνῷ αἱ κύρια στήλαι ἐβομβαρδίζοντο ὑπὸ τῶν ψευδολογιῶν τοῦ τουρκικοῦ ἐπιτελείου. Ἡ ὥρᾳ αὐτῇ ἀνατύπωσις εἰς οὐδὲν ἄλλο συνετέλεσεν ἢ εἰς τὴν κατανάλωσιν, τὴν ἀκαρπὸν, χρημάτων ἀνευ ὠφελείας τῆς ὑποθέσεως.

Ἡ διαχείρισις αὕτη βεβαίως ἐγένετο ἀνεπαρκής.

Τοῦτο, κύριοι, εἶναι οὐσιώδες. Ἐξ ἀρχῆς διεκηρύχθη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὅτι ἐκ τῆς λόγῃς τοῦ στρα-



του — και διεκηρύχθη από του βήματος τούτου — εξαρτάται ή λύσις τῆς ελληνοτουρκικῆς διαφοράς, διότι τὸ ἐλληνικὸν ζήτημα εἶναι κατ' ἐξοχὴν στρατιωτικόν.

Ἡ δικηέυξις αὕτη δικαζομένηται ἐν ταῖς πρωθυπουργικαῖς δηλώσεσι.

**Δ. Γούναρης.** Ὅσάκις ἀπεκδύεσθαι οἶονδ' ἔποτε Κράτος πρὸς πόλεμον, βεβαίως περιμένει τὴν λύσιν τῶν ζητημάτων, περὶ ὧν γίνεται ὁ πόλεμος, ἐκ τοῦ πολέμου.

Τοῦτο εἶναι πρόδηλον.

**Ν. Στράτος.** Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀρεσκαται εἰς τοιαύτας φράσεις, αἱ ὅποια θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ εἶπω, ὅτι δὲν λύουσι τὰ ζητήματα. Βεβαίως, ὅσάκις ἔθνος τι ἀπεκδύεσθαι εἰς πόλεμον, φυσικὰ θὰ ἐξαρτήτῃ τὸ πολιτικὸν ἀποτέλεσμα ἐκ τῆς ἐκβάσεως τοῦ πολέμου. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι τοῦτο εἶναι μίᾳ ἀλήθειᾳ ἀναμφισβήτητος. Ἀλλ' ὑπάρχουσιν ὅμως, κ. Πρωθυπουργέ, παρὰδεδογμένα ἐν τῇ ἱστορίᾳ διάφορα εἶδη πολέμων, καὶ ἀνελόγως τῶν ὅρων καὶ τῶν σκοπῶν ἐκάστου πολέμου, γίνεται καὶ ἡ στρατιωτικὴ ἐνέργεια, καὶ ἡ κατὰ τοὺς πολέμους πολιτικὴ ἐνέργεια, ἐξαρτᾷ τὰ συμπεράσματα αὐτῆς, τὰ πολιτικά, ἐκ τῆς ἐπιτυχοῦς ἐκβάσεως τῶν στρατιωτικῶν ἐνεργειῶν. Ὑπάρχουσιν οἱ πόλεμοι, ἐκ τῶν ὁποίων ἀνζητεῖται ἡ πλήρης καὶ τελειωτικὴ συντριβὴ τοῦ ἀντιπάλου. Αὗτοί εἶναι οἱ πόλεμοι, οἱ ἀπεριόριστοι. Τοιοῦτος πόλεμος ὑπῆρξε μόνος ὁ τελευταῖος παγκόσμιος πόλεμος. Ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ πόλεμοι, οἵτινες, ἕνεκα ὁρισμένων ὅρων, γεωγραφικῶν ἢ πολιτικῶν, εἶναι ἀδύνατον μόνον διὰ τοῦ στρατιωτικοῦ μεσοῦ νὰ περαιτωθῶσιν αἰσίως, καὶ τοιοῦτος πόλεμος ἦτο ὁ ἡμέτερος. Ὅσάκις πρόκειται περὶ τοιούτων πολέμων, ἡ ἐξάρτησις τῆς ἐπιτυχίας τοῦ πολιτικοῦ σκοποῦ τοῦ πολέμου τούτου ἐκ μόνης τῆς λόγῃς, φέρει τὸ δυσάρεστον συμπέρασμα νὰ ἀκούσω ὑμᾶς πρὸ ὀλίγου νὰ λέγητε, ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἡττήθη, ἀλλ' ἡ θέλησις ἡ ἐλληνικὴ δὲν ἐπεβλήθη τελειωτικῶς ἐπὶ τοῦ ἀντιπάλου στρατοῦ. Καὶ ὅταν τοιούτό τι, κ. Πρωθυπουργέ, ἐξηγέσκατε πρὸ ὀλίγου ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, ἄγετε πάντα ἀκρατὴν σας εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι, ὅσονδ' ἔποτε καὶ ἂν ὑπῆρξε νικηφόρος ὁ ἐλληνικὸς στρατός, ὅσονδ' ἔποτε καὶ ἂν ὑπῆρξαν ἡρωικά τὰ ἄθλα αὐτοῦ, τῆς βουλῆσεως αὐτοῦ μὴ ἐπιβληθείσης τελειωτικῶς ἐπὶ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ τοῦ ἐχθροῦ παρκαμένοντος μὲ θέλησιν ἀκαμπτον, τὰ πολιτικὰ ἀποτέσματα τοῦ πολέμου,

τὰ ἐκ τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων δυνάμενα νὰ προσδοκηθῶσι, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπέλθωσιν ἄρτια. Κατ' ἀκολουσίαν, ὅ,τι ἐξηγγέλλετε πρὸ ὀλίγου, συνδυαζόμενον μὲ τὰς προθέσεις, τῶν ὑποίων ἢ ἐπίτευξις ἐπεδιώχθη διὰ τῆς στρατιωτικῆς ἐνεργείας, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φθάσωσιν, ἐναρμονιζόμενα, εἰς τὰ πλήρη πολιτικὰ ἀποτέσματα, καὶ τούτου ἕνεκα, κύριοι, εἰσερχέσθε τώρα εἰς τὴν ζωτικωτάτην καὶ σθεναρωτάτην διπλωματικὴν ἐνέργειαν, μὲ μίαν βάσιν, τὴν ὁποίαν θὰ ἐπρωτίμων νὰ μὴ ἀνεκρίνου ὁ κ. Πρῶτος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, δηλαδή, ὅτι δὲν ἐπεβλήθη ἡ θέλησις ἡμῶν ἐπὶ τοῦ ἐχθροῦ.

**Δ. Γούναρης.** Εἶπον ἐν γεγονόσι ὑπὸ πάντων ἀναμφισβήτητον. Οὐδεποτε ἐνύμισα ὅτι διὰ λέξεων δύνανται νὰ παρυσταθῶσιν τὰ πράγματα διάφορα ἀπὸ ἐκείνου τὸ ὅποῖον εἶπον. Τί εἶπον; Ἐγένετο πόλεμος. Κατὰ τὸν πόλεμον τοῦτον ἔσχουμεν ἐπιτυχεστάτης πολεμικῆς ἐπιχειρήσεως ἐμειώσαμεν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ ἐπαιτητικῶς· προῦξενήσαμεν εἰς αὐτὸν ζημίαις σημαντικαῖς· ἐμειώσαμεν τὴν μαχητικότητα αὐτοῦ, τὰ μέγιστα· ἐπορίσθημεν περὶ τέρω ἄλλα μέγιστα ὠφελήματα. Ἀλλὰ πάντα ταῦτα δὲν ἤγαγον τὸν ἐχθρὸν εἰς τὸ νὰ ὑποταχθῇ εἰς ἡμᾶς. Ὁ κ. Συνάδελφος λέγει· διατὶ νὰ εἶπητε ὅτι ὁ ἐχθρὸς δὲν ἤχθη, παρ' ὅλα ταῦτα, εἰς τὸ νὰ ὑποταχθῇ εἰς ἡμᾶς; Διότι εἶναι γεγονός· παρίδηλον, ὅτι ὅλα αὐτὰ δὲν ἤγαγον τὸν ἐχθρὸν εἰς τὸ νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ μᾶς εἶπῃ ὅτι ὑποτάσσομαι εἰς ὑμᾶς! (Παρετεταμένα χειροκροτήματα ἐκ τῆς αἰθούσης καὶ τῶν θεωρείων). Ὁ κ. Συνάδελφος, λέγει, ὅτι εἰπὼν τοῦτο, ἀπεκάλυπτον κατὰ τι, τὸ ὅποῖον δὲν ἔπρεπε νὰ ἀποκαλύψω. Καὶ ἐρωτῶ· τίς εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὅποιος θὰ ἡγνῶι τὸ γεγονός τοῦτο, τὸ ὅποῖον ἐγὼ ἀπεκάλυψα; (Χειροκροτήματα ἐκ τῶν θεωρείων).

**Ν. Στράτος.** Πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργόν, τὸν ὅποῖον περιεβύλλον τὰ ἐν ταῖς θεωρείαις ἀκρατήρικα δι' αὐτῶν τῶν χειροκροτημάτων, τὰ ὅποια μοὶ ὑπενθυμίζουσι τὴν πρὸ τριετίας ἐποχὴν...

(Ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἐγείρεται θόρυβος ἐν ταῖς θεωρείαις καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ. Οἱ πληρεξούσιοι κ. **Κ. Δροσόπουλος, Π. Στάϊκος, Δ. Τζωρτζόπουλος** καὶ ἄλλοι, ἐκ τῆς αἰσπερᾶς πτέρυγος, διχμαρτυρούμενοι, ζητοῦσι νὰ κενωθῶσι

τά θεωρεῖται καὶ νὰ διαταχθῇ ἡ ἔξοδος ἐκ τῆς αἰθούσης τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἄλλων μὴ πληρεξουσίων).

**Γ. Ἀναστασόπουλος.** Οὐδεὶς δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὸν λαὸν νὰ ἐκδηλώσῃ τὰ φρονήματά του.

Ὁ κ. Πρόεδρος κρούων τὸν κώδωνα, συνιστᾷ νὰ μὴ χειροκροτῶσιν οἱ ἐν τοῖς θεωρείοις, ἄλλως θὰ ἐφαρμόσῃ τὸν Κανονισμόν. Διτάσσει δ' ἐξ ἄλλου ὅπως ἐξέλθωσιν ἐκ τῆς αἰθούσης πάντες οἱ μὴ ὄντες πληρεξούσιοι, μεθό, καταπαύσαντος τοῦ θορύβου, ὁ κ. Στράτος ἐξακολουθεῖ.

**Ν. Στράτος.** Ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου εὐνηρετήθη, διακόπτων με, νὰ εἶπῃ ὅτι εἶπέ τι, τὸ ὅποῖον εἶναι παγκοίνως γνωστὸν, διότι δὲν ἀπεκάλυψε τίποτε. Μάλιστα εἶναι πιθανὸν νὰ εἶναι παγκοίνως γνωστὸν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐκεῖνο, τὸ ὅποῖον ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως εἶπεν. Ἐὰν ἐπρόκειτο τὸ ἐξωτερικόν, αἱ ξέναι Κυβερνήσεις καὶ ἡ ξένη κοινὴ γνώμη νὰ ἐξετάσωσι καὶ νὰ μορφώσωσι γνώμην περὶ τοῦ συνόλου τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἡμῶν καὶ τῆς ἐκβάσεως αὐτῶν, εἶχον ὑπ' ὄψει αὐτῶν ἀνακρινωθέντα καὶ ἐκθέσεις, ἐκ τῶν ὁποίων θὰ συνήγατο τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἐφροντίσαμεν νὰ καταστήσωμεν παγκοίνως γνωστὰ πράγματα ἀλληλοσφαιρούμενα ἀτυχῶς. Ἀλλ' ὅ,τι ἀκριβῶς ἐνδιαφέρει ἡμᾶς σήμερον, εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον εἶναι παγκοίνως γνωστὸν κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ξένων, νὰ μὴ καταστήσωμεν ἡμεῖς ὡμολογημένον παρ' ἡμῶν, διότι τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πολέμου, καθ' ἣν πολιτικὴν διεχειρίσθη ταῦτα ἡ Κυβέρνησις μέχρι τοῦδε, ἀποτελοῦσι τὴν βάσιν τῆς πολιτικῆς διαχειρίσεως τοῦ ζητήματος. Θὰ ἐπιθύμουν ν' ἀκούσω ἄλλο τι παρὰ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ὅπερ ἀναμφισβητήτως ἡδύνατο νὰ εἶπῃ, καὶ ὅχι τὸ ὅτι δὲν ἤχθη ὁ ἐχθρὸς εἰς ὑποταγὴν.

**Δ. Γούναρης.** Αὐτὸ εἶπον.

**Ν. Στράτος.** Ἀλλὰ τὸ κύριον ζήτημα, τὸ ὅποῖον ἐτέθη μετὰ τῶν ἡμῶν καὶ τοῦ ἐχθροῦ, δὲν ἦτο νὰ ἀχθῇ οὗτος εἰς ὑποταγὴν....

**Δ. Γούναρης.** Τὸ εἶπον.

**Ν. Στράτος.** διότι ἀντικειμενικὸς σκοπὸς ἦτο ἀμφοτέρωθεν ἄλλο τι. Ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς ἀξιώσεως πλήρους ὑποταγῆς εἰς τὴν θέλησιν τοῦ ἐχθροῦ, ἔπρεπε νὰ εἶναι ὁ σκοπὸς τῶν Τούρκων, διότι οἱ Τούρκοι, εὐρισκόμενοι ἀπέναντι μιᾶς συνθήκης ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τῶν τριῶν Δυνάμεων τῆς Συνεννόσεως καὶ τῇ; Ἑλλάδι;

Τούρκοι ἀντάρται, μεταποιεθέντες εἰς Κράτος, αὐτοὶ εὐρίσκονται καὶ ἔπρεπε νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὴν θέσιν νὰ ἀξιόσωσι τὴν μεταστροφὴν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν ἀποβολὴν ἡμῶν ἀπὸ τῆς Μ. Ἀσίας. Τοῦτο εἶναι τὸ θέμα, τὸ ὅποῖον ἔπρεπε νὰ εἶναι τεθειμένον, καὶ τοῦτου τοῦ θέματος τιθεμένου, ἐδικαιούτο ὁ κ. Πρωθυπουργὸς νὰ εἶπῃ ὑπερηφάνως ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦτου, ὅτι οἱ Τούρκοι ἀντάρται, οἱ δημιουργήσαντες «ντέ φάκτο» κυβερνήσιν ἐν Ἀγκύρᾃ, τῇ ἀνοχῇ τῆς Εὐρώπης, οἱ Τούρκοι οὗτοι, οἱ ὅποιοι ἀνέλαβον στρατιωτικὰς ἐπιχειρήσεις καθ' ἡμῶν, ἐνιχυόμενοι ἠθικῶς ὑπὸ τινων τῶν πρώην συμμάχων ἡμῶν, με Κωνσταντινούπολιν κλεισθεῖσαν ἐν οὐδετερότητι, οἱ Τούρκοι αὐτὸν τὸν σκοπὸν τὸν ἀντικειμενικόν, τὸν ὅποῖον ἀνέλαβον, δὲν ἡδυνήθησαν νὰ ἐπιτύγωσιν, μεθ' ὅλας τὰς παρασχεθείσας αὐτοῖς βοηθείας, βοηθείας θετικὰς, βοηθείας ἀρνητικὰς.

**Δ. Γούναρης.** Εἶπον τι περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι λέγετε ὑμεῖς; Μὴ μὲ ἐλέγγετε, λοιπόν, διὰ τοῦτο. Ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον εἶπον ἐγὼ εἶναι ἰσχυρότερον. Εἶπον ὅτι ὁ ἐχθρὸς, ὅχι μόνον οὐδὲν ἡδυνήθη νὰ κατορθώσῃ εἰς βάρος ἡμῶν, ὅχι μόνον ὑπέστη ἀπείρους ἀπωλείας, ἀλλ' οὐδαμοῦ κατώρθωσε νὰ ἐκτοπίσῃ τὸν στρατὸν ἡμῶν, οὐδὲ νὰ προκαλώσῃ αὐτὸν νὰ ἐπιτύχῃ ἐκεῖνο, τὸ ὅποῖον ἐκάστοτε ἐπέδιωκεν. Τὸ εἶπον, τὸ ἐτόνισα, τὸ ἐξῆρα, δὲν παρέλιπον τίποτε.

**Ν. Στράτος.** Παρακαλῶ δὲν παραλίπετε τίποτε, ἀλλ' ὅπως ἐξηγγείλonte τὰ ζητήματα καὶ ὡς μέχρι τοῦδε ἐγένετο ἡ ἀναπαράστασις τῶν στρατιωτικῶν ζητημάτων καὶ ὡς ἔμειναν μέχρι τοῦδε εἰς τὴν ἐντύπωσιν τῆς δημοσίας γνώμης ἐν Ἑλλάδι καὶ εἰς τὴν ἐντύπωσιν τῆς δημοσίας γνώμης ἐν Εὐρώπῃ, προέχει ἡ ἐπιχειρήσις τοῦ Σαγγαρίου, προέχει ἡ καταστροφὴ τῶν συγκοινωνιῶν, προέχει ἡ ἀνερόκλητος ἐπιστροφή τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐν τῇ γραμμῇ Ἑσπρῇ Σεχέρ—Ἀφιὼν Καραχισαρ. Τὸ θέμα δὲν εἶναι τοῦτο· τὸ θέμα, καθ' ἣν στιγμὴν ἐπελαμβάνετο ἡ Κυβέρνησις τῆς διαχειρίσεως τοῦ ζητήματος, εἶναι ὅτι δὲν ἀνελάμβανεν ἡ Ἑλλάς νὰ ἐξαντλήσῃ πᾶσαν πολεμικὴν προσπάθειαν, διώκουσα τὸν ἐχθρὸν μέχρις Ἐρζερούμ, διότι τὴν ἐπιχειρήσιν ταύτην δὲν ἡδύνατο νὰ ἀναλάβῃ, καὶ ὁρθῶς δὲν ἀνέλαβε, μία Κυβέρνησις, ἡ ὁποία διαχειρίζεται σωφρόνως τὴν ἑλληνικὴν ὑπόθεσιν. Ἀλλὰ τί ἀνέλαβεν ἡ Ἑλλάς;

Ἀνέλαβε νὰ καταστήσῃ ἀνίκανον τὴν Τουρκίαν, ὅπως ἀποβάλλῃ τὴν ἐλληνικὴν στρατὸν ἀπὸ τῆς Μ. Ἀσίας· διότι ἡμεῖς, εὐρισκόμενοι ἐν Μ. Ἀσίᾳ, εὐρισκόμεθα ἐπὶ ἐδάφους ἀνεγνωρισμένου ἡμῶν διεθνῶς καὶ μόνον ὁ ἀντάρτης, ὁ ὁποῖος διαμφισβητεῖ αὐτό, αὐτὸς ἔχει ἀντικειμενικὸν σκοπὸν, νὰ ἀποβάλλῃ ἡμᾶς ἐκ τούτου.

Τοῦτο νομίζω ὅτι εἶναι τὸ θέμα, καὶ τοῦτο τὸ θέμα ἔπρεπε νὰ ἐξεσθῇ περισσότερον καὶ ἐντονώτερον ἐν Εὐρώπῃ, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ Σαγγαρίου, ἢ ὅποια εἶναι τιμῆμα τῶν ὅλων ἐπιχειρήσεων, δὲν πρόκειται περὶ τῆς ἀδυναμίας τοῦ ἐχθροῦ, ἵνα ἀποβάλλῃ ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γερμῆς Ἑσθίας Σελήης—Ἀριὸν Καρχισάρ, ἀλλὰ πρόκειται περὶ τοῦ ὅτι ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπός, τὸν ὁποῖον εἶχεν ὁ ἐχθρὸς καὶ τὸν ὁποῖον ὁρεῖται νὰ ἐξετάσῃ ἡ Εὐρώπη, ὁ ἀντικειμενικὸς αὐτὸς σκοπὸς ἀπέτυχε. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ Ἑλλάς, μεταβαίνουσα ἵνα χειρισθῇ τὴν πολιτικὴν ὑπόθεσιν ἐνώπιον τῆς Εὐρώπης, δὲν μεταβαίνει ὡς Κράτος, ὅπως ἀνάλαβε τὴν ἐπίθεσιν καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιβῇ εἰς τὸν ἐχθρὸν τὴν θέλησιν του, ἀλλὰ μεταβαίνει ὡς Κράτος, κατὰ τοῦ ὁποίου ἀπεπειράθησαν νὰ ἐπιβάλλωσιν ἀντίθετον θέλησιν καὶ ἡ ἀπόπειρα αὕτη ἀπέτυχε ριζικῶς.

Οὕτως ἐγὼ ἀντιλαμβάνομαι, κύριοι, τῶν ζητημάτων. Χαίρω πολὺ, ὅτι ἐκ τῶν ἐξηγήσεων καὶ ἀνανέωσης τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ἡ ὁμοφωνία τῶν ἀντιλήψεων ἀμφοτέρων ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου εἶναι πλήρης.

**Δ. Γούναρης.** Μοὶ ἐπιτρέψατε καὶ μίαν νέαν ἐξήγησιν; Ἡ Ἑλλάς, κατὰ τὸν κ. Συνάδελρον, ἔπρεπε νὰ μεταβῇ ἐκεῖ ὅπου θὰ μεταβῶμεν αὐριο, βεβαίως ὅτι ἔχομεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἐν ἐκτελέσει, ἐν πραγμάτων, ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον ἀνέλαβεν.....

**Ν. Στράτος.** Δὲν εἶπον τοιοῦτό τι.

**Δ. Γούναρης...** καὶ νὰ εἶπῃ ὅτι ὁ ἀντίπαλος, δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ πραγματοποιήσῃ, ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον ἐπιδιώκει.

**Ν. ΣΤΡΑΤΟΣ.** Εἶπον, ὅτι ὁ ἐχθρὸς, ἀρνούμενος τὴν ἀποδοχὴν καὶ ἐκτέλεσιν τῆς συνθήκης, ἀπεδείχθη ἐν ἀπολύτῳ ἀδυναμία νὰ ἐκτελέσῃ τὸν σκοπὸν του.

**Δ. Γούναρης.** Ἀπεδείχθη ἀνίκανος νὰ ἀνατρέψῃ τὴν κατάστασιν, τὴν ὁποίαν ἡ συνθήκη νομιμοποιεῖ καὶ ἡ Ἑλλάς διὰ τῶν δυνάμεων τοῦ στρατοῦ της δὲν ἔχει μόνον ὅ,τι ἡ συνθήκη νομιμοποιεῖ. Ἀντὶ τῶν 16 χιλιάδων χιλιόμε-

τρων κατέχει ἐκκτόν. Ἀντὶ τοῦ ἐνὸς ἐκατομμυρίου κατόικων, ἔχει 3 ἐκατομμύρια. Κατέχει ὅλους τοὺς σιδηροδρόμους τῆς Ἀσίας, κατέχει ὅλας τὰς κλεῖδας τῶν σιδηροδρόμων καὶ ἔχει ἀπομακρύνει τὸν ἐχθρὸν τόσον, ὥστε οἰκδῆ ποτε ἀντιδράσις αὐτοῦ κατὰ πάσης κατεστάσεως πολὺ πέραν τῆς συνθήκης, εἶναι ἀδύνατος. Καὶ ἐρωτῶ ὑμᾶς· παρέστησα τὸ ἔργον τῆς Ἑλλάδος ἀνεπαρκέστερον ἢ ὅτι σεῖς τὸ παρεστήσατε; Παρέστησα τὰς δυνάμεις τῆς Χώρας ἀνεπαρκέστερας ἢ ὅτι ὑμεῖς ἀξιοῦτε νὰ παρασταθῶσιν, ὅτε λέγω ὅτι ὁ ἐχθρὸς εἶναι ἀνίκανος νὰ μεταβάλλῃ τὴν κατάστασιν, τὴν πολὺ πέραν χωροῦσιν ἀπὸ τῆς συνθήκης; ἢ εἶναι τὸ σταθιδιον τοῦ ἐλέγχου, τὸ ὁποῖον ἄσκει ἐκ τῶν δηλώσεων μου ὁ ἀξιώτικος συναδελφός; Εἰς ὑμᾶς ἀπόκειται νὰ ἀποφανθῇς. Εἰς ἐξ ἡμῶν ἔχει δίκαιον.

**Ν. Στράτος.** Κύριε Πρόεδρε, εἶμαι εὐτυχής ὅτι ἐπανήλθετε ἐκ τρίτου, τῆς βεβαίως δὲ ὅτι δὲν ἐβίβη τὸ ζήτημα, ἐξ ἐπιθυμίας νὰ ἐλέγξω ὑμᾶς, ἀλλ' ἐβίβη τὸ ζήτημα τοῦτο ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἐκ τῆς ἐπιθυμίας ἀγόμενος, ἵνα δικασθῇ τὸς τὸν ἐντόνως ἡ ἔννοια, τὴν ὁποίαν ἤδη ἔχομεν κοινὴν ἐν νῷ, ὥστε μηδεμίαν νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία περὶ τῆς θέσεως τοῦ πολιτικοῦ ζητήματος, ἐν σχεσει πρὸς τὸ στρατιωτικόν.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, χαίρω πολὺ ὅτι συνετέλεσα διὰ τῆς συζητήσεως ταύτης, ἵνα ἐντόνως ἀποκατασταθῇ ἄνευ οἰδημίας ἀμφιβολίας ἐκεῖνη ἡ πολιτικὴ θέσις, ἡ ὁποία εἶναι τὸ ἀκύκλωμα τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Κράτους.

Τούτων δεδομένων, συνάγω τὰ ἐξῆς καὶ προβαίνω εἰς τὴν ἐξῆς δηλώσιν· δὲν δυνάμεθα διὰ τῆς ψήφου ἡμῶν νὰ ἀναλάβωμεν τὴν κύρωσιν τῶν ἡδὴ πεπραγμένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἄνευ τῆς πλήρους συζητήσεως καὶ τοῦ προσηκόντος ἐλέγχου καὶ τοῦ προσηκόντος φωτὸς, παρεχομένου ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, καθὼς ὁ ἐλέγχος ἀναβάλλεται μέχρι τῆς ὥρας, καθ' ἣν ἡ Συνέλευσις θὰ ἀποκαταστήσῃ πλήρεις τὰς συζητήσεις αὐτῆς, πλήρως τὴν λειτουργίαν αὐτῆς, ὅτε ἡ κοινοβουλευτικὴ ζωὴ τοῦ τόπου θὰ εἶναι ἀνεπηρέεστος γεγονότων ἐξωτερικῶν. Δὲν εἶναι δυνατόν ἐπίσης νὰ θεωρήσωμεν, ὅτι, ἐξ ὅσων ἔχομεν ἐσχηματισμένην γνώμην περὶ τῆς μέχρι τοῦδε διαχειρίσεως τῶν πολιτικῶν ζητημάτων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, δυνάμεθα νὰ δώσωμεν ψῆφον, ἔχουσιν τὴν ἔννοιαν ὅτι ἐμπιστευόμεθα ἃ

πολύτως καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἔκτασιν τὴν διαχειρίζουσιν τῶν περαιτέρω πολιτικῶν υποθέσεων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

**Χ. Βοζίκης.** Δὲν ἐπαναλαμβάνετε αὐτό;

**Ν. Στράτος.** Εἶπον, ὅτι δὲν δύναμαι νὰ δώσω ψῆφον, ἔχουσιν τὴν ἔννοιαν ὅτι κυροῦνται τὰ μέχρι τοῦδε πεπραγμένα, ἄνευ τοῦ προσήκοντος ἐλέγχου. Δὲν δύναμαι νὰ δώσω καὶ ψῆφον, ἡ ὁποία ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι, καθ' οἷαν ἔχω γνώμην περὶ τῶν πεπραγμένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως μέχρι τοῦδε, ἔχω τὴν πλήρη πεποίθησιν ἐπὶ τὴν καλὴν διαχειρίσιν τῶν πραχθησμένων. Ἄλλ' ἡ Κυβέρνησις πρόκειται νὰ ἐπιχειρήσῃ διπλωματικὰς συζητήσεις. Ἡ Κυβέρνησις πρόκειται νὰ ἀντιμετωπίσῃ κατάστασιν πολιτικὴν. Ἐφόσον ἤθελε θεωρηθῇ ὅτι ἡ ψῆφος ἡμῶν δύναται νὰ δοθῇ ὡς ψῆφος ἐνισχύσεως, ἐνισχύσεως παρεχόμενης ἐκ τῆς ἀνάγκης τῶν πραγμάτων οἷα διεμορφώθησαν κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας, τὴν ψῆφον ἡμῶν θὰ δώσωμεν ὡς ψῆφον ἐμπιστοσύνης ὑπὸ ἐπιφύλαξιν.

**Δ. Γούναρης.** Μετὰ δήλωσιν ἐκάστου ψηφίζοντας, ὅτι θὰ δηλώσῃ τὴν ἐπιφύλαξιν.

**Ν. Στράτος.** Φυσικὰ.

Ταῦτα διὰ τοῦς ἀξιοτίμους συναδέλφους, οἵτινες ἔχουσι ἰδίαις τὰς γνώμας μετὰ τοῦ ἀγορεύοντος. Ἄν ἡ Κυβέρνησις τὴν ψῆφον ταύτην ἤθελε θεωρήσῃ ὡς ψῆφον μὴ ἐπαρκῆ δι' αὐτήν, θὰ λυπηθῶ πολύ, διότι εὐρίσκομαι εἰς ἀδυναμίαν νὰ δώσω πληρεστέραν. Ἄν ἡ Κυβέρνησις, τοῦτο δὲ εἶναι δικαίωμα φυσικὸν αὐτῆς, — οὔτε δύναται τις νὰ παρεμβῇ εἰς τὰς κρίσεις αὐτῆς, — ἂν ἡ Κυβέρνησις νομίσῃ, ὅτι, πρὸς τῇ ψήφῳ τῆς λοιπῆς Συνελεύσεως τῆς παρεχόμενης πρὸς αὐτήν, ἡ τοιαύτη ψῆφος ἡμῶν, ὡς ψῆφος ἐνισχύσεως, προσθῆται καὶ τι εἰς τὸ κύρος, μεθ' οὗ θέλει προσθῇ εἰς τὴν διαχειρίσιν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων τῆς Χώρας, θὰ ἦμην εὐτυχής, ἂν τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἤθελον πράξῃ, χάριν τῶν συμφερόντων τῆς Χώρας, ἤθελε θεωρηθῇ ὅτι ἐπαρκῶς ἐπράχθη.

Κύριοι καθ' ὃ ἔχομεν καθῆκον, ἀντιπροσωπεύοντες τὴν γνώμην μερίδος τοῦ δημοσίου φρονήματος καὶ μερίδος τῆς Συνελεύσεως, ὀφείλομεν νὰ ἔχωμεν τὴν κρίσιν ἡμῶν ἐλευθέραν καὶ τὰς προθέσεις ἡμῶν καθαρὰς ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ συμφέροντος. Πράττομεν ταῦτα τὴν στιγμὴν ταύτην, διὰ νὰ εἶναι δυνατόν νὰ κατορθωθῇ ἡ μείζων, ἡ εὐτυχέστερα καὶ ἡ συντονωτέρα ἐξυπηρέτησις τοῦ συμφέροντος τῆς Χώρας. Πρὸς ἐξυπηρέτησιν αὐτοῦ εὐχομαι εἰς τὴν Κυβέρνησιν,

ὑπερχομένην εἰς τὸ ἐξωτερικὸν κατόπι τῆς ψηφοφορίας τῆς Συνελεύσεως, ἵνα ἐπιτύχῃ τὸ ἄριστον ὑπὲρ τοῦ Κράτους καὶ ἐπανέλθῃ ἐν πλήρει νίκῃ ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων. (Χειροκροτήματα).

**Ο κ. Ε. Στρατηγός,** ἀνερχόμενος ἐπὶ τὸ βῆμα, λέγει ὅτι ἐξήτησε τὸν λόγον ὅπως ἀπευθύνῃ τὴν παράκλησιν πρὸς τοὺς κυρίους Πληρεξούτους, ἵνα ἀπόσχωνται πάσης συζητήσεως ἐπὶ στρατιωτικῶν ζητημάτων, καθότι δικτελοῦμεν ἀκόμη ἐν ἐμπολέμῳ καταστάσει. Καὶ οἱ πλέον ἱκανώτεροι ἐκτετατοί, προσθῆται, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ υποπέσειν εἰς ὀλισθήμα καὶ νὰ μὴ δώσωσιν ἀκούστως τῶν λαβὴν ἐκμεταλλεύσεως τῶν λεχθησμένων εἰς τὸν ἐχθρόν. Δὲν θὰ ἐτίλμων δε, συνεχίζει, νὰ κάμω τὴν παράκλησιν ταύτην, ἂν δὲν ἦμην στρατιώτης εἰς μηδεμίαν τῶν ὀργανωμένων πολιτικῶν μερίδων ἀνέκων, καὶ ἂν δὲν ἐστηρίζομην ἐπὶ γνώμης στρατιώτου, μόλις ἐπανερχομένου ἐκ τοῦ Μετώπου. Ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τοῦ πολέμου καὶ ἡ πλήρης καταστροφή τοῦ ἐχθροῦ....

**Κ. Δροσόπουλος.** Δὲν πρέπει, κ. Πρόεδρε, νὰ ἐκταθῇ ὁ ῥήτωρ εἰς στρατιωτικὴν συζήτησιν, μετὰ τὴν ὑπόδειξιν τὴν ὁποίαν ἔκαμε.

**Θ. Λυμπρίτης.** Δέον νὰ σταματήσῃ πᾶσα στρατιωτικὴ συζήτησις, διότι εἴμεθα ὑπερχεωμένοι καὶ ἡμεῖς νὰ λάβωμεν τὸν λόγον.

**Πλειστοί Πληρεξούσιοι** ποιοῦνται συστάσεις νὰ μὴ γίνῃ περαιτέρω ἐπὶ τοῦ ζητήματος συζήτησις.

**Ο κ. Πρωθυπουργός** ποιεῖται παρομοίως συστάσεις πρὸς τὸν κ. Στρατηγόν, πειρώμενον νὰ συνεχίσῃ τὴν ἀγόρευσίν του, ἀφοῦ, λέγει, ἅπανα ἡ Συνέλευσις ἀξιοῖ τοῦτο.

**Ε. Στρατηγός.** Ἐθίγη ζήτημα ὁλοκληρωτικοῦ πολέμου καὶ ἠθέλησα νὰ ἐξηγήσω τίς ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς ἐνὸς τοιούτου πολέμου. Ἄλλ' ἀφοῦ ἡ Συνέλευσις ἀξιοῖ νὰ μὴ χωρήσῃ, σταματῶ. Τονίζω δὲ μόνον, λέγει ὁ κ. Στρατηγός, ὅτι ἡ Ἑλλάς καὶ πόρους ἐπαρκεῖς ἔχει καὶ ἄλλον ἀκόμη στρατόν, ὃν δὲν ἐχρησιμοποίησεν ἔτι, ὅπως ἐπιτύχῃ τελείως τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν, ὃν ἐπιδιώκει.

**Ν. Στράτος.** Μίαν μικράν παρένθεσιν θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ ἡ Συνέλευσις. Ὁ κ. Συνάδελφος ἐκ Κερκύρας, ἀντεῖπεν, εἰς ὅσα ἐγὼ ἀνακοίνωσα περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ πολέμου, ὅτι ἡ Ἑλλάς ἔχει πόρους εἰς ἄνδρας καὶ εἰς χοῖμα. Εἴμεθα σύμφωνοι, ὅτι ἔχει τοιούτους πόρους,

ἀλλ' ἤθελον ἀκριβῶς ἀνακοινώσαι, πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἐν τῇ ὀρθότητι, ζητῶν τὸν ὁλοκληρωτικὸν πόλεμον, καὶ τι τὸ ὁποῖον ὁ κ. Συνάδελφος ἐγράφεν ἐν ἐπιστάμῳ ἐκθέσει. Καὶ ἐπειδὴ τὰ γραπτὰ μένουσι, θὰ μοὶ ἐπιτραφεῖται νὰ σῶ; ἀναγνώσω τοῦτο (ἀναγνώσκει ἀποσπασματικὰ ἐκ τῆς δημοσιευθείσης ἐκθέσεως τοῦ κ. Στρατηγού). Κατὰ ταῦτα λοιπὸν, συνεχίζει ὁ κ. Στράτος, ὁ ἀξιότιμος ἀξιωματικὸς τοῦ Ἐπιτελείου κ. Ε. Στρατηγός, ἐν ἐπιστάμῳ ἐκθέσει, δημοσιευθείσῃ ἐν Ἑλλάδι, γνωτῆσίση ἀνὰ τὴν εὐρωπαϊκὴν κοινὸν, ἀνακοινώσας ὅτι ἐνεκα ἀνεπάρκειας ὑπεράλλης τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ ἀριθμητικῶς, δὲν ἐπιτεύχθη ἡ κυκλωτικὴ ἐπιχειρήσις τῆς Κιουτχάις. Καὶ λέγω, ἀπαιτῶν διὰ τοῦ κ. Στρατηγού, τοῦ Ἐπιτελοῦς, πρὸς τὸν κ. Ε. Στρατηγόν, τὸν ἀγαπητὸν πληρεξούσιον, ὅτι ταῦτα ἀποδείκνυσιν ὅτι, ὅτε ἐγὼ ἔλεγον, κατὰ Φεβρουάριον, ὅτι ὁ πόλεμος, αὐτὸς ἔπρεπε νὰ εἴναι ὁλοκληρωτικὸς, καὶ ὑπερθυμίζω τὴν τότε παραινέσιν μου, ἥμην ἐν τῷ δικίῳ, δικαίῳ, ἀποδείχθοντι ἐκ τῶν πραγμάτων καθ' ὁμολογίαν τοῦ κ. Στρατηγού.

**Δ. Γούναρης.** Ὁ κ. Πληρεξούσιος ἐξ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, θὰ ἦτο ἐν τῷ δικίῳ, ὡς τελευταῖον τὸν λόγον τοῦ ὁ ἴδιος εἶπεν περὶ αὐτοῦ, διατυπῶν ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον διετύπωσεν ὡς ἔλεγον ἡ μορφήν κατὰ τῶν διαχειριθέντων τὸ στρατιωτικὸν ζήτημα, ἐὰν εἶχεν ἐνώπιον αὐτοῦ τὴν ἀληθῆ, τὴν πλήρη κατὰστασιν τῶν πραγμάτων, καὶ ἐξ αὐτῶν ἡδύνατο νὰ συναγάγῃ καὶ συνῆγα λόγον μορφῆς κατ' ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἐνέργησαν τὴν ἐπέθεσιν. Ἀλλ' ὅτε δὲν ἔχῃ ταῦτα ἐνώπιον αὐτοῦ, διατυπῶν τὴν μορφήν τὴν ἑαυτὸν διετύπωσε, προβάλλει τὴν ἀρχήν, τὴν ὅποιαν ὁ ἴδιος ἔθηκεν, εἰπὼν ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ συζήτησις περὶ τῆς στρατιωτικῆς καταστάσεως. Καὶ οὕτως προβαίνει καὶ ἀνευ αὐτῶν εἰς συζήτησιν, ἐξάγων, καὶ ἀνευ αὐτῶν συνεπέρχεται ἐξ αὐτοῦ δημοσιεύματος, συνεκχθέντος ὑπὸ τοῦ ἀξιότιμου συναδελφου ἐκ Κερκίρας.

**Ν. Στράτος.** Ὁ κ. Πρωθυπουργός, δι' αὐτὰ τὰ ὅποια εἶπεν, ἔχει ἀπόλυτον δίκαιον κυβερνητικῶς, ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ ἔλεγχος ἐν ἐλλείψει πλήρων τῶν στοιχείων. Ἐγὼ δὲν ἤσκησα ἔλεγχον, ἐπὶ τῇ βάσει στοιχείων ἀνεπιστήμων καὶ ἀδυσπλότων. Ἐγὼ, ἀπαιτῶν εἰς τὸν κ. Ε. Στρατηγόν εἰπόντις ὅτι δὲν εἶχον δίκαιον εἰς ὅσα ὑπεστήριξα, ἔλαβον ὡς ἐπιχειρήματα τὴν ἐκθεσιν, τὴν ἐπίτημιν ἐκθέσιν τοῦ Ἐπιτελείου, συνεκταγμένην ὑπὸ

τοῦ κ. Στρατηγού, δημοσιευθείσαν ὑπ' ἐλθόντην καὶ ἀδείχ τῆς Κυβερνήσεως ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν τῷ ἑξωτερικῷ, ὡς ἐκθεσιν τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν μερῶν τοῦ Ἑλλ. Στρατ. Ὅτε λοιπὸν μεταχειρίζομαι πρὸς ἀπάντησιν, ὅτε μεταχειρίζομαι πρὸς ἐνστάτην ἐλέγχου μίαν ἐκθεσιν ἐπιστήμην, τῇ ἀδείχ τῆς Κυβερνήσεως, δημοσιευθείσαν, στηρίξομαι ἐπὶ στοιχείων, τὰ ὅποια παρέσχεν ἡ Κυβέρνησις. Ἐν τὰ στοιχεῖα εἶναι ἀνεπάρκεια, τότε δύναμαι νὰ εἶπω, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὠρεῖται, ἢ νὰ διαγραφῇ τοιαῦτα πράγματα ἐκ τῆς ἐπιστήμης ἐκθέσεως, αἵτινες, εἶναι δυνατόν νὰ γεννησῶσι παρεξηγήσεις. ἑρῶν αὐτὰ δὲν συνδυάζονται πρὸς ὅλα τὰ πράγματα, ἢ κατὰ τρόπον φωτεινότερον νὰ κατορθώσῃ τὴν ἐκθεσιν, διότι ἐν τῇ ἐκθέσει ταύτῃ ἀπολογεῖται ἡ ἀποτυχία τῆς ἐπιχειρήσεως....

**Ε. Στρατηγός.** Δὲν πρόκειται περὶ ἀποτυχίας.

**Ν. Στράτος.** Ἡ μὲν ἐπίτευξις τῶν κυκλωτικῶν προθέσεων τοῦ στρατοῦ ὠρεῖται εἰς ἀνεπάρκειαν τῶν δυνάμεων.

**Ε. Στρατηγός.** Εἰς ἀνεπάρκειαν τῶν δυνάμεων ἐκεῖ. Ὅτι δὲν ὑπῆρξεν ἀνεπάρκεια, ἀποδείχθη κατὰ τὴν ἐκ τῆς μάχης τῆς 8ης Ἰουλίου.

**Ν. Στράτος.** Δὲν θέλω νὰ συζητήσω περὶ τῶν ἐπιστήμων ἐκθέσεων, διότι δυστυχῶς περιέχουσι πολλὰ σημεῖα ἀντικρουμένα ἀλλήλοις.

**Δ. Γούναρης.** Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διεκχυθῇ μινόμενης ἔξετασις καὶ νὰ μνησθῇ κρίσις μινόμενης περὶ ἐνὸς φαινομένου σημεῖου ὁλοκληρῶν συμπλέγματος στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἡ κρίσις δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ πρὸς ὁλοκληρωτικῶς, καὶ δὲν δύνασθε, ἐκ τῆς ἐμπειρίας ἐνὸς σημείου, τὸ ὅποιον ἐνδεχεται νὰ ἀποτελῇ μίαν ἀτέλειαν, νὰ κρινεῖται ὑπὸ τίνος περιστάσεως ἐγένετο τὸ γεγονός αὐτὸ καὶ νὰ φερεται κρίσις ἐπὶ τοῦ ὅλου, πρὶν ἢ λάβετε γνώσιν τῆς ὅλης ὑποθέσεως.

Ὁ κ. Ε. Στρατηγός διανοήτων, λέγει ὅτι, ὅτε ἐγράφη περὶ ἀνεπάρκειας, δὲν ἐνόησαν ἀνεπάρκειαν τῶν ἐλληνικῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων, ἀλλὰ ἀνεπάρκειαν πρὸς ἐκτέλεσιν τοιαύτης στρατιωτικῆς κινήσεως. Τὸ ὅτι ὁ στρατός μας δὲν εἶχεν ἀνεπάρκειαν δυνάμεων, ταῦτα ἀπέδειξαν οἱ κατὰ τὴν ἐπιχειρήσεως καὶ ἡ νικηφόρος προέλασις πέραν τοῦ Σαγγαρίου, ἐπὶ ταῦτοις δὲ καὶ ἡ μέχρι σήμερον τελεία ὑπεράλλη του.

Ὁ κ. Α. Τσουκαλᾶς ὁμιλῶν ἐπὶ τῆς ἀναβολῆς, λέγει



ὅτι, ἐφόσον ἡ Κυβέρνησις δηλοῖ ὅτι οὐδεμίαν ἀπάντησιν θὰ δώσῃ ἢ δῆλωσιν θὰ ποιήσῃται ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, οὐδὲ θὰ καταθέτῃ ἐγγράφον, ἢ ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ζητήματος συζητήσις, ὅχι μόνον δὲν θὰ ὠρελῇτη ἀλλὰ καὶ θὰ βιάσῃ, ἀπὸ ἄλλως τε ἡ Συνέλευσις δὲν προτίθεται νὰ ἀνκτρέψῃ τὴν Κυβέρνησιν, συμφώνως πρὸς τὰς δηλώσεις τῶν προκληθέντων. Ἐξετάζων εἶτα τὰ ἐν ξένοις κοινοβουλίαις λαμβάνοντα χώραν, ὅπου αἱ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ἐπιτροπῇ ἐπιλαμβάνονται τῆς ἐρεύνης τῆς πολιτικῆς τῶν Κυβερνήσεων, συνάγει τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἀνελλιπῶς λειτουργεῖ παρ' ἡμῶν τὸ κοινοβουλευτικὸν πολιτικόν, τιθεμένου τοῦ διλήμματος, ἢ νὰ λάβῃ χώραν εὐρεῖα συζητήσις, ἐπικίνδυνος διὰ τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα, ἢ νὰ ἀνατίθῃται εἰς ἓνα ἄνθρωπον ἢ δικηέοις αὐτῶν, ὅτε οὐδεὶς δύναται νὰ ἐγγυηθῇ περὶ τῆς δεξιᾶς διαχειρίσεως τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων. Εἰσερχόμενος κατὰ πρῶτον εἰς τὸ ζήτημα τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν τουρκικῶν παρχαλίων, ψέγει τὴν Κυβέρνησιν, διότι δὲν προέβη εἰς τοιοῦτον ἀποκλεισμόν.

Ὁ κ. **Α. Γούναρης**. Παρακαλῶ νὰ μὴ ἐπιμείνητε ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

**Α. Τσουκαλᾶς**. Ἐφόσον πρόκειται νὰ βλάψω τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα, ὑποχωρῶ, θ' ἀνακοινώσω ὅμως ἰδιαίτερος τὰς σκεψεις μου πρὸς τοὺς ἀρμοδίους Ὑπουργούς. Ἐξετάζων μετὰ τοῦτο τὸ ζήτημα τῆς διαφωτίσεως τοῦ δημοσίου φρονήματος ἐν Εὐρώπῃ, μέμνηται τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τὴν μὴ ἔντονον τοιαύτην διαφώτισιν. Ἀναγινώσκων δὲ ἄρθρα συζητήσεων τῶν συνεδριάσεων τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, συμπεραίνει ὅτι εἶναι τὸ ζήτημα τοῦτο ὑψίστης σημασίας καὶ δὲν ἀμέριστον νὰ προκαλέσῃ τὸ διαφρον τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. **Γ. Μπαλτατζής** (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν) ὑπανθυμίζων εἰς τὸν ρήτορα, ὅποιον εὖρε τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν τῆς δημοσίας γνώμης ἐν Εὐρώπῃ ἢ παρούσα Κυβέρνησις, οὐδαμῶς εὐρίσκει δεδικαιολογημένας τὰς παρκτηρήσεις τοῦ κ. Τσουκαλᾶ. Προσθέτει δ' ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον οὐδὲν παρέλιπε μέσον, ὅπως διαφωτίσῃ πληρέστατα τὴν κοινὴν γνώμην τῆς Εὐρώπης περὶ τῶν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος τελεσθέντων, καὶ ὅτι αἱ πρὸς τοῦτο τεταγμέναι ὑπηρεσίαι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν πᾶσαν κατέβαλον καὶ καταβάλλουσι προσπάθειαν, ὅπως δώσωσι

σχερῶς τὴν εἰκόνα τῆς ἐν Ἑλλάδι καταστάσεως ἐφ' ὧν τῶν ζητημάτων.

**Α. Τσουκαλᾶς**. Χαίρω πολὺ διὰ τὰς πληροφορίες αὐτάς, ἀλλὰ συνιστῶ ὅπως ἐνταθῇ πληρέστερον ἐπὶ τῇ προσπαθείᾳ αὐτῇ. Ὁ στρατός, λέγει, ἐδρεψε δάφνας· ἐν τούτοις ὁ εὐρωπαϊκὸς τύπος, καὶ ἰδίως τὸ Πρακτορεῖον Ρώμης, ἀναγράφει ψευδεῖς πληροφορίες, ὅτι δῆθεν ἡττήθη ὁ ἑλληνικὸς στρατός! Νὰ τονωθῇ, προσθέτει, καὶ ἐνέργειαι τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅπως παύσωσιν αἱ ψευδολογίαι τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τύπου καὶ μεταβληθῇ τὸ ἐν Εὐρώπῃ δημόσιον φρόνημα διὰ τοῦ ἐνδελεχοῦς διαφωτισμοῦ τῶν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος πεπραγμένων.

Ὁ κ. **Α. Μάτεσις** λέγει, ὅτι πάντες οἱ ἀποτελοῦντες τὴν πλειονοψηφίαν προερχόμεθα ἐξ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ λαικοῦ πλημοῦ, ἐκλήθημεν ὡς ἐργαζομεθα πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ οἰκοδομήματος, τὰ θεμέλια τοῦ ὁποῦ ἐθηκεν ὁ ἑλληνικὸς λαὸς διὰ τῶν ψήφων τῆς 1ης Νοεμβρίου καὶ τῆς 22 Νοεμβρίου. Ὁ λαὸς ἠθλησεν ἡμᾶς ἡνωμένους καὶ συνεργησόμενους, μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἔργου ἐξωτερικῶς καὶ ἐσωτερικῶς, ὡς ἡνωμένος αὐτὸς ἀντιμετωπίζει ἐν τῷ πολέμῳ τὸν ἐχθρὸν. Καὶ ὅπως ἡνωμένοι μέχρι τοῦδε ἐνισχύσαμεν τὴν Κυβέρνησιν, οὕτω καὶ σήμερον, ὅτε ἡ Κυβέρνησις φρονεῖ ὅτι ἔχει ἀνάγκην ἀναανεώσεως τῆς ἐντολῆς, ἢ πλειονοψηφίας τῆς Συνελεύσεως, ἐρίσιν δὲν πρόκειται νὰ φέρῃ ἄλλην Κυβέρνησιν, ἀρεῖται νὰ ἐνισχύσῃ τὴν παρούσαν Κυβέρνησιν, ἐνισχύσῃ τοὺς ἐντολοδόχους αὐτῆς, οἵτινες θὰ διαπραγματευθῶσι τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα ἀπέναντι τῶν ξένων μετὰ τὴν δύναμιν τῆς πλήρους ἐντολῆς. Ἐνὰ καὶ μόνον περιορισμὸν ἔχει ἡ ἐντολὴ αὐτή, ὅστις δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι εὐρίσκεται καὶ ἐντὸς τοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεως, τὸν περιορισμὸν ἐντὸς τῶν σιδηρῶν ὁρίων, τὰ ὁποῖα ἐτάξε πρὸς ὅλους ἡ λαικὴ ψῆφος καὶ τὸ δημοψήφισμα τῆς 22ης Νοεμβρίου. Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο δηλῶ, ὅτι θὰ δώσω τὴν ψῆφόν τῆς ἀμερίστου ἐντολῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν.

Ὁ κ. **Χ. Μητσόπουλος** λέγει ὅτι, ἂν ἦτο δυνατόν νὰ προσέβηνεν ἡ Συνέλευσις ἀμέσως εἰς ψηφοφορίαν, θὰ ἦτο ὠρελιώτερον. τοῦτο δὲ διότι ἡ περαιτέρω συζήτησις οὐδὲν ἔχει λόγον. ἐρίσιν δὲν ὑπάρχει ἡ βᾶσις ἐφ' ἣς ἤθελε στηριχθῇ συζήτησις, δυναμένη νὰ κρίνῃ τὴν ποσὴ καὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Ἀναφερόμενος εἰς τὸ παρελθόν, λέγει, ὅτι δὲν



ὁποῖοι εὐρίσκονται εἰς ἀντίθεσιν, ἴσως, πρὸς τὰ ἡμέτερα αἰσθημὰτα, εἶναι προστατευτοὶ περισσότερον ἀπὸ ὅλους ἡμᾶς. (χειροκροτήματα). Πρέπει ν' ἀκούσωμεν μεθ' ὑπομονῆς τὸν κ. Πληρεξούσιον, ὁ ὁποῖος εἶναι ἐπὶ τοῦ βήματος καὶ ἡ ὑπομονὴ ἡμῶν θὰ εἴναι ἀποδεικτικὴ ἐνέργειά τῆς ἀναληθείας τῶν λεγομένων. (παρτεταμέναι χειροκροτήματα καὶ ἐπευρημαίαι).

Ὁ κ. **Βεηζαδέ**, ἐπανερχόμενος ἐπὶ τὸ βῆμα, λέγει ὅτι ἀνῆλθε ἐπὶ τοῦ βήματος, ὅπως κατεγγεῖλη ὤρισμενα γεγονότα, ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν θεράπειαν αὐτῶν, ἰδίᾳ δὲ ἐν Ὁράκῃ. Πέποιθε δ' ὅτι θὰ ληφθῶσι τὰύτα ὑπ' ὄψιν. Δηλοῖ μετὰ τοῦτο ὅτι θὰ ψηφίσῃ ὑπὲρ τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ θὰ ψηφίσῃ μετ' ἐπιφυλάξεως.

**Πρόεδρος.** Ταύτην τὴν στιγμήν ἔλαβον καὶ ἀνακρινῶ πρὸς τὴν Συνέλευσιν τὸ ἐξῆς τηλεγράφημα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου·

**Ἐξοχώτατον Κύριον Λομβάρδον**

**Πρόεδρον Συνελεύσεως**

**Εἰς Ἀθήνας.**

« Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, μετὰ βαθυτάτης ὀδύνης· περίστανται μάρτυς σφαγισμοῦ τοῦ Πόντου καὶ τῆς  
 » ἁλυτρώτου Ἀνατολῆς, ὡς καὶ τῆς δαινῆς θέσεως, εἰς ἣν περιῆλθε τὸ ζήτημα τῆς Βορείου Ἡπείρου. Πεισιτυμένον  
 » ὅτι ἡ Ἐθνοσυνέλευσις, μόνον γνῶμονα ἔχουσα τὴν σωτηρίαν τοῦ Γένους καὶ τὴν τελειωτικὴν αὐτοῦ ἀποκατάστασιν, θέλει λάβει τὰς ἐκ τῶν περιπτώσεων ἐνδείκνυ-  
 » μένας ἀποτελεσματικὰς ἀποφάσεις, ἐξασφαλίζουσα ἐν ταύτῃ τὰς εὐμενεῖς διαθέσεις καὶ τὴν σύμπραξιν τῶν  
 » Μεγάλων Δυνάμεων, ἐπιδαψιλεύει τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας πρὸς εὐόδωσιν τῶν ἐθνικῶν πόθων. »

Ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου

**ΚΑΙΣΑΡΤΙΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ**

Συνεχιζομένης μετὰ τοῦτο τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ ζητήματος, λαμβάνει τὸν λόγον ὁ κ. **Δ. Κατσάνος** ὅστις λέγει, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ζητούμενη ψῆφος ἐμπιστοσύνης θὰ περιέχῃ, δεδομένη,

καὶ τὴν ἐννοίαν τῆς ἐγκρίσεως τῶν πρὸς αὐτῆς μέχρι τοῦδε πεπραγμένων, τίσον ὡς πρὸς τὰ ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὰ οικονομικὰ ζητήματα. Ἀλλὰ τοιαύτην ἐγκρίσιν δὲν δύναται νὰ παράγῃ οὗτος πρὸς τὴν Κυβερνήτην διὰ τοῦτο θέλει δώσει μετ' ἐπιφυλάξεως τὴν ψῆφον αὐτοῦ, λόγῳ μόνον τῶν ἐθνικῶν ἀνγκυλῶν.

Ὁ κ. **Ἡρ. Θαλασσινός**, λέγει ὅτι ἡ συνθήκη τῶν Σεβρῶν, ἀπώτατος τοῦ μεγάλου συμμαχικοῦ ἀγῶνος, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐκνοποιηθῇ πλέον ἡμᾶς. Διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις, ἀπολαύουσα τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, διεχειρίσθη θεομαχίως τὰ κοινά, καθότι με οικονομικὰ κατεστραμμένα καὶ με ἄλλας περιπέτειας, κατ' ὁρμήν μεγάλα ἀποτελέσματα ἐν Μ. Ἀσίᾳ. Μετ' ἀτορίας τοῦτου ἐνεκα ἤκουσε τὸν Ἀρχιεπὸν τοῦ Μεταρρυθμιστικοῦ Κόμματος δηλοῦντα, ὅτι δὲν εἶναι ἐκνοποιημένος ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἀποτελεσμάτων τῆς διοικήσεως τῆς Κυβερνήσεως. Αἱ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως μομφαί, λέγει, εἶναι τὸ ὅτι προημέλησε τὰ ἐσωτερικὰ καὶ δὲν ἔλαμψε προπρόσθεν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Αἱ μομφαὶ αὗται εἶναι μομφαὶ ἀφελείας. Ἐγνωρίζον καὶ γνωρίζουσιν οἱ Εὐρωπαῖοι ὅλα τὰ λαμβάνοντα χώραν ἐν Ἑλλάδι, ἀλλ' ὁ εὐρωπαϊκὸς τύπος διακρίνει τὰ γεγονότα, διὰ λόγους συμφροντολογικοῦς. Ὡς πρὸς τὰ ἐσωτερικὰ, θὰ ἦτο, λέγει, πολὺ ἀστέον, καὶ ἦν στιγμήν ἡ οἰκία ἡμῶν φλεγεται, ἡμεῖς νὰ ζητῶμεν νὰ διευθετήσωμεν τὰ ἐν τῷ οἴκῳ. Διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι τὸ ζήτημα ἐμπιστοσύνης, ὡς ἔθηκεν τοῦτο οἱ μεταρρυθμιστοὶ, δὲν δύναται νὰ τεθῇ. Διὸν νὰ τεθῇ ζήτημα ἐμπιστοσύνης ὁλοκληρωτικῶν. Ἀρῶν ἠλέγχθη πρὸς αὐτῶν καὶ ἡ ἐσωτερικὴ καὶ ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, ἀπορεῖ πῶς δύναται νὰ δοθῇ πρὸς αὐτῶν ψῆφος πρὸς τὴν Κυβερνήτην μετ' ἐπιφυλάξεως.

Ὁ κ. **Μπεντρῆ Γιαγιᾷ Βέης** λέγει ὅτι δὲν συμφωνεῖ μετὰ τοῦ προλαλήσαντος περὶ ἐπαρτίων ἐν Ὁράκῃ κ. Χαμίτ Βέη Ζαδὲ. Ἐγένοντο μερικὰ ἄτοπα, ἀλλ' αὐτὰ ἐλπίζει ὅτι θὰ διορθωθῶσι. Δηλοῖ ὅτι οἱ Ὀθωμανοὶ εἶναι νομοταγεῖς καὶ φιλόνομοι καὶ ἔχει τὴν πεποίθησιν, ὅτι θὰ τυγχάνωσι προστασίας ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος. Οὐδαίς, προσθέτει, Ὀθωμανὸς ἐρκατάσθη ἐκαῖνα, τὰ ὁποῖα ρκατάζονται, ἴσως, φανατικοὶ τινες Ἕλληνες, ἐρ' ὃ καὶ θὰ ψηφίσῃ καὶ οὗτος· καὶ οἱ ἄλλοι Ὀθωμανοὶ πληρεξούσιοι ἀνεπιφλκτικῶς ὑπὲρ τῆς Κυβερνήσεως, πρὸς ἣς τὸ Ὀθωμανικὸν στοιχεῖον ἀναμένει προστασίαν. (χειροκροτήματα).

**Ο κ. Χαρ. Βοζίκης** (Υπουργός Γενικός Διοικητής Θεσσαλίας), εξαιρών την εν Θεσσαλίᾳ ἐλλήνικὴν διοίκησιν, λέγει ὅτι περὶ ταύτης δύναται νὰ μαρτυρήσωσιν αὐτοὶ οὗτοι οἱ Ὀθωμανοὶ πληρεξούσιοι. Εἶναι δὲ ὑπερήφανος διὰ τοῦτο. Ἀλλ' ἐν Θεσσαλίᾳ, προσθέτει, διέρχεται προπυγνὰ δι' Ἀγκύρας πρὸς Βουλγαρίαν, περὶ τοῦτου δὲ φυσικὸν ἔστι νὰ ληρῶσιν καὶ ἐληφθῶσιν μέτρα ἐκ μέρους τῶν στρατιωτικῶν Ἀρχῶν καὶ πιθανόν νὰ συνέλθῃσιν στρατιωτικαὶ τινες ὑπερβαταὶ. Ἀλλ' ἐκ τούτου οὐδὲν ὡς σημαίνει ἡλείψιν ἀνάγκης πρὸς τὸ μουσουλμανικὸν στοιχεῖον, τὸ ὅποιον, τὸ ἀγροτικὸν ἰδίως, διὰ τὸ νομιστὰς αὐτοῦ προκαλεῖ τὴν τεθυσὴν ἀπάντων ἡμῶν. (Ζωηρὰ χειροκροτήματα).

**Ο κ. Κ. Δροσόπουλος**, ἀνερχόμενος ἐπὶ τὸ βῆμα, λέγει ὅτι, ζητήσας νὰ κάμῃ στρατιωτικὴν κριτικὴν κατὰ τὸν παρελθόντα Μάρτιον, ἀπετολῇ τούτου, διότι τῷ ἐδηλώθη ὅτι δὲν ὑπῆρχον πρὸς ταῦτα στοιχεῖα. Ὡς ὅμως, ὅτε καὶ ἐθέσεις ἐπίσημοι ἐδημοσιεύθησαν περὶ τῶν ἐν τῷ Μετώπῳ ἐξελιγόντων, καὶ οἱ ξῆνοι στρατιωτικοὶ ἀκόλουθοι ἀνακρίνωσιν ταῦτα, θὰ εἴχῃ τὸ δικαίωμα, ὡς στρατιωτικῶς, νὰ κάμῃ ἐλεγχον τῆς Κυβερνήσεως. Ἀπερῶνται ὅμως νὰ εἰσέλθῃ εἰς στρατιωτικὴν συζήτησιν μετὰ τὰ λεγόμενα. Φρονεῖ οὖν ἡ τιμὴ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν περιστοιχίζεται ὑπὸ καλῶν στρατιωτικῶν συμβούλων, τινὲς τῶν ὁποίων, λέγει, εἶναι ἄκαπνοι, μὴ ἔχοντες οὔτε γνώσιν τῶν πραγμάτων, καὶ ἔδωκαν πρὸς τὴν κ. Πρωθυπουργὸν ἀνκριβεῖς πληροφορίες, ὥς αὐτὸς ἀνεκρίνωσεν εἰς τὴν τύπην, δηλώσας ὅτι συνέληφθησαν πολλοὶ αἰχμηλῶται, ὅτι ὁ στρατὸς τοῦ Κεμάλ συγκρίνεται ἀπὸ συντηρητικῶν...

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Ποῦ εἴδατε ὅλα ταῦτα;

**Κ. Δροσόπουλος**. Ἐγρηφάν τοιαῦτα καὶ ἐφημερίδες. (Θόρυβος).

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Δὲν εἶπον ἐγὼ τοιαῦτα πράγματα. Δὲν ἔχετε δὲ δικαίωμα νὰ κάμνητε χρῆσιν αὐτῶν πρὸς ἐλεγχον, διότι ταῦτα σὰς ἀπαγορεύεται ὑπὸ τῶν κανόνων τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Δὲν δύναται, λέγει, νὰ εἰθύνωμαι ἐγὼ δι' ἀνκριβεῖς καὶ ἀνέγραψαν ἐφημερίδες τινές.

**Ο κ. Κ. Δροσόπουλος**, εἰσέρχόμενος μετὰ τοῦτο εἰς ἐξέτασιν τῶν δημοσιευθέντων στρατιωτικῶν ἀνακρινωθέντων, λέγει ὅτι ταῦτα, συντασσόμενα ὑπὸ τοῦ ἀπὸ μηχανῆς στρατηγῶ τῆς Κυβερνήσεως κ. Στρατηγῶ, ἀποτελοῦντος μέλος τοῦ Ἐπιτελείου, δὲν ὑπῆρξεν πλειστάκις ἀληθῆ.

**Πρόεδρος**. Φρονεῖτε ὅτι εἰσθε ἐντὸς τοῦ θέματος;

**Κ. Δροσόπουλος**. Βεβάζω. Καὶ συνεχίζω ὁ ρήτωρ λέγει, ὅτι δὲν δύναται νὰ δώσῃ φήραν ἐμπιστοσύνης ἐν λαῷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Στρεβλὸν δὲ τὴν λόγον πρὸς τὴν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, λέγει ὅτι ἐσχηματίσθησαν ἐν τῷ στρατῷ ὁμάδες στρατιωτικῶν πρὸς ἐρετὴν στρατιωτικῶν καὶ κοιμητικῶν μόνων. Παρεκάλῃσα, ἐξακολουθεῖ τὸν κ. Ὑπουργόν νὰ μὲ ἀποστείλῃ εἰς τὸ Μετώπον....

**Ν. Θεοτόκης**. Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν. Παρεκάλῃσατε, οὐχὶ νὰ σὰς ἀποστείλω εἰς τὸ Μετώπον, ἀλλ' νὰ σὰς ἐπαναφέρω εἰς τὴν στρατὸν. (Ὠκρότης).

**Κ. Δροσόπουλος**. Ἐστὼ. Ἐγὼ ἐπέδειξα τὴν πρόθεσιν μου ὅπως προσφέρω τὰς ὑπηρεσίας μου. Κατὰ Μάτιον δὲ ὑπέβλεπον ὑπόμνημα εἰς τοὺς κ. κ. Ὑπουργούς τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν, περὶ τῶν ἐν τῇ ἀεροπορικῇ ὑπηρεσίᾳ ὑπαρχουσῶν ἀτελειῶν, καὶ ἐπέστηξα ἐπ' αὐτῶν τὴν προσοχὴν τῶν κ. Ὑπουργῶν. Ἀλλ' οὐδὲν εἶδον νὰ γίνῃ. Βραδύτερον, ἀνακληθεῖς ἐστάνην ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ εἰς ἐπιθεώρησιν τῆς ἀεροπορικῆς ὑπηρεσίας, περὶ ἧς ὑπέβλεπον ἐκτετατὰς ἐθέσεις. Ἀλλ' καὶ μετὰ ταῦτα ὁ κ. Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ἀπέφυγε νὰ μὲ τοποθετήσῃ εἰς ὑπηρεσίαν τινὰ τοῦ Μετώπου.

**Ν. Θεοτόκης**. Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν. Ὁ κ. Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν δὲν ἠδύνατο νὰ τοποθετήσῃ, οὔτε ὡς οὐδ' ἄλλον, τινὰ εἰς τὰς ἐν τῷ Μετώπῳ στρατιωτικὰς ὑπηρεσίας. Ἀπέστειλεν ὅμως, ὡς καὶ πάντα ἄλλον κ. ἀξιωματικόν, εἰς Σμύρνην, ἵνα τεθῇ ὑπὸ τῆς διαταγῆς ἐλεῖ στρατιᾶς. Ἀλλ' ἡ στρατιὰ ἀπήντησεν ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιήσῃ ὡς, διότι ἔχον ἤδη ἀρτίσει καὶ στρατιωτικὰ ἐπιχειρήσεις, τὴν δὲ Ἐπιτελείου δὲν ἐδέχθη νὰ λάβῃτε μέρος ἐν αὐτῇ.

**Κ. Δροσόπουλος**. Ἀκριβῶς, αὐτὸ ἤθελον νὰ εἶπω, ὅτι ὁ πολιτικοκομματικὸς μὲ ἀπελίσθεν ἀπὸ παντὸς, διότι ἀνήκειν εἰς ἀντίπαλον τῆς Κυβερνήσεως μερίδα. Αὐτὸ ὅμως ἀποτελοῦσι σκάνδαλον, μεταξύ τῶν ἀξιωματικῶν, καὶ δημιουργοῦσι παράλογον τῆς πειθαρχίας. . . . (Θόρυβος καὶ φωναὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ καὶ ἐν τοῖς θεωρείοις). Κάτω. Κάτω).

**Ν. Θεοτόκης** (Ὑπουργός ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν). Αὐτὰ τὰ ὅποια λέγετε σὰς ἀπὸ τοῦ βήματος, εἶναι ἀντιπειθαρχικά, καθ' ὅτι ἡν σπυγμὴν ὁ στρατὸς ἵσταται ἀντιμέτωπος πρὸς τὸν ἐχθρὸν, καὶ διαμαρτύρομαι μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεώς μου. Ὁλ' ἐρχετὲ σὺς τὴν εὐθύνην τῶν συνεπειῶν.

Ο κ. **Δροσόπουλος**, ἐπελθούσης ἡσυχίας, ἐπαναλαμβάνει τὴν ὁμιλίαν αὐτοῦ, λέγει δὲ φράσιν τινὰ, ἥτις προκαλεῖ τὰς διακυρτούσας τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας κ. Ράλλη. Ο ἄνθρωπος ἐπιτείνεται τότε πλείοντον ἐπὶ καὶ περικτείνεται. Ο κ. **Δροσόπουλος** δηλοῖ κατόπι τούτου, ὅτι ἀνακαλεῖ τὴν φράσιν του ἐκείνην. Συνεχίζων δὲ τὴν ἀγόρευσιν αὐτοῦ, φέρει τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ συμβουλίου τῶν Ἀντιστρατήγων, διὰ τοὺς γενομένους προβιβάσμιους συνταγματάρχων τινῶν εἰς ὑποστράτηγους, καὶ λέγει ὅτι, καίτοι ὁ ἀντιστράτηγος κ. Σοφίλης καὶ ἄλλοι τινὲς ἔδωκαν γνώμην, ὅπως προαχθῇ καὶ οὗτος εἰς ὑποστράτηγον, ὅμως δὲν περιελήφθη εἰς τὸν κατάλογον τῶν προβιβάσμιων.

**Πρόεδρος.** Παρκαλλῶ εἰσθε ἐκτὸς τοῦ θέματος.

**Δ. Βοκοτόπουλος.** Κύριε Πρόεδρε, ὁ κ. Πληρεξούσιος εἶναι ἐκτὸς τοῦ θέματος, καὶ παρκαλλῶ νὰ ἐρχομσθῇ ὁ Κανονισμός.

Ο κ. **Δροσόπουλος**, συνεχίζων, περ' ὅλον τὴν ἐν τῇ αἰθούτῃ ἐγεροθέντα νέον θύρουον, καὶ ἀναγινώσκων ἀποσπασματὰ ἐκθέσεων δικηφῶν Σωματάρχων, περὶ τῆς κατὰ τοὺς πολέμους τοῦ 1912 — 1913 δράσεως αὐτοῦ, λέγει, ὅτι σκοπίμως παρελήφθη ἐκ τοῦ κατὰλόγου τῶν προβιβάσμιων ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ὅτις, ἐν ἐξαιρουμένη διαικῶν οὕτω τὸ στράτευμα, θὰ δημιουργήσῃ νέαν στρατιωτικὴν ἐπανάστασιν, ὁμοίαν, πρὸς ἐκείνην τοῦ 1909... (σφοδρῶτος θύρουος ἐγείρεται καὶ πάλιν ἐνταυθα καὶ νέαι ἀκούονται φωναὶ ἐκ τῶν θεωρίων).

**Ἀγ. Σλήμαν καὶ ἄλλοι Πληρεξούσιοι.** Νὰ δικηόφητε τὴν συνεδρίασιν, κ. Πρόεδρε.

**Δ. Γούναρης.** (Πρωθυπουργός). Παρκαλλῶ, κύριοι. Το θέμα, τὸ ὁποῖον παρκατεῦεται ὁ κ. Πληρεξούσιος, εἶναι θέμα ἐπερωτήσεως. Ἀλλὰ προκειμένου ζητήματος ἐμπιστοσύνης, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ κ. Πληρεξούσιος θὰ ἀρνηθῇ ψῆφον πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, πρέπει νὰ ἀρεθῇ νὰ ὁμιλήτῃ, διὰ νὰ ἀποδείχθῃ ὅτι ἀνεῖται ψῆφον, διότι δὲν προήχθη. (Ἰλαρῶς).

Ο κ. **Κ. Δροσόπουλος** ἐξακολουθῶν, λέγει ὅτι δὲν δύναται νὰ παρκαμῖνῃ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοιούτου κακοήθους Κράτους καὶ ὅτι θὰ παρκατηθῇ. (θύρουος καὶ φωναὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ, ὅπως κατέλθῃ τοῦ βήματος ὁ ρήτωρ).

**Ν. Θεοτόκης** (Ὑπουργός). Διαμαρτύρομαι κατὰ τῆς φράσεως, ἣν ἐξήνεγκεν ἀπὸ τοῦ βήματος ὁ κ. Πληρεξούσιος, καὶ παρκαλλῶ νὰ ἀνακληθῇ εἰς τὴν τάξιν.

**Πρόεδρος.** Νὰ ἀνακλησῇτε παρκαλλῶ, κ. Πληρεξούσιος, ἄλλως θὰ τὰς ἀνακαλέσω εἰς τὴν τάξιν.

(Ο κ. Δροσόπουλος σιωπᾷ).

**Πρόεδρος.** Σας ἀνακαλλῶ εἰς τὴν τάξιν καὶ νὰ γερῇ εἰς τὰ Παρκατικά, ὅτι ὁ κ. Πληρεξούσιος ἀνακληθῇ εἰς τὴν τάξιν.

Ο κ. **Δροσόπουλος**, κατὰπαύσαντος τοῦ θύρουου, κατέρχεται τοῦ βήματος καὶ λαμβάνων ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ ὄγκον συγγραμμάτων καὶ ἐργαλείων, ἀνέρχεται ἐκ νεοῦ ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐπιδεικνύων ταῦτα πρὸς τὴν Συνέλευσιν, λέγει ὅτι πάντα ταῦτα εἶναι ἐργασία αὐτοῦ καθ' ὅλην τὴν ἐπὶ τριάκοντα ἔτη ὑπηρεσίαν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ στρατεύματι καὶ ἐν ταῖς στρατιωτικαῖς σχολαῖς διδασκαλίαν του καὶ ἔπρεπε νὰ ληρῇ αὐτὴ ὑπ' ὅψιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Ζητεῖ δὲ παρὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν νὰ τῷ ἀπαντήσῃ, διότι δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὅψιν αὐτοῦ τὴν ἐργασίαν του ταύτην, ἐξ ἧς ἐκατοντάδες ἀξιωματικῶν ἐδιδάχθησαν. Ἐννοῶ δὲ νὰ μοὶ ἀπαντήσῃ ὁ κ. Ὑπουργός.

**Πρόεδρος.** Ο κ. Ὑπουργός, δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἀπαντήσῃ.

**Κ. Δροσόπουλος.** Ὁρεῖλει νὰ ἀπαντήσῃ. Δὲν ἀπαντᾷ. Ἡ ἀπάντησις λοιπὸν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἔσον μηδέν.

**Γ. Ἀλεξάνδρου.** Διαμαρτύρομαι δι' ὅσα ἐλέχθησαν κατὰ τῶν κ. Ἀξιωματικῶν, οἵτινες αἰσισταγεῖς φρουροῦσι κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τὰ σύνορα καὶ οἵτινες εἶναι ὅλοι ἐντιμοί. Πάντες, προσθέτει, οἱ ἀξιωματικοὶ εἶναι ἐντιμοί καὶ ἐκεῖνοι ἀκόμη, οἵτινες δὲν ἔλαβον μέρος ἐν τῇ μάχῃ, ὃν πρόκειται δὲ, ἐρχόμενοι εἰς τὴν αἰθούσαν ταύτην, νὰ ζητήσωμεν γιλονία, δὲν νομίζω ὅτι ἱστάμεθα εἰς τὸ ὕψος τῆς στρατιωτικῆς ἀξιοπροπειίας. Ὁρεῖλω δὲ νὰ τονίσω ὅτι, καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ ἀκόμη τῆς Ἀμύνης, καὶ ἐκεῖνοι ἐξετέλεσαν εὐόχως τὸ ὑπὲρ τῆς πατρίδος καθήκον των.

**Ν. Θεοτόκης** (Ὑπουργός). Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν λεχθέντων, ὀρεῖλω νὰ δηλώσω ὅτι οὐδεμίαν ἐγένετο διάκρισις μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν, ἀσχετῶς πρὸς τὰ φρονήματα ἐκάστου. (χειροκροτήματα).

Ο κ. **Φ. Δραγούμης**, λέγει ὅτι, «ἐπειδὴ δὲν ἀνήκω εἰς κανὲν ἀπὸ τὰ τρία ὁργανωμένα κόμματα, τὰ δυνάμενα ν' ἀνταλλάξωσι τὴν Κυβέρνησιν τῆς Χώρας, θεωρῶ καθήκον μου νὰ δικαιολογήσω τὴν ψῆφον τὴν ὁποίαν θὰ δώσω. Ὁ λόγος διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἐτάχην οὐδὲ δύναιμαι νὰ ταχθῶ εἰς ἓν τῶν κομμάτων αὐτῶν, εἶναι ὅτι πιστεύω



εις ώρισμένην πολιτικήν ιδέαν, τήν ὁποίαν ὁμοῦς οὐδεμία κοινοβουλευτική ὁμάς δέν ἔχει θέσει ὡς βᾶσιν τῆς συττασεώς της. Πιστεύω ὅτι ἡ σωτηρία, ἀλλὰ καί ἡ ἀκμή τῶν λαῶν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς, μετὰ τὸ τῶν ὁποίων συγκαταλέγονμεθα καί οἱ Ἕλληνες, θὰ προέλθῃ μόνον ἀπὸ συνεννόησιν πρὸς ἀλληλόφως καὶ συνεργατικῶν τῶν. Διὰ τὴν ἀρχήν ὁμοῦς πραγματοποιήσεις τῆς συμπράξεως αὐτῆς, πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα κοινοβουλευτικῶς κόμμα, τὸ ὁποῖον νὰ ἐφαρμόσῃ πολιτικήν, τείνουσαν δι' ὅλων τῶν ἠθικῶν καὶ ὁικτικῶν μέσων τοῦ καὶ δι' ὅλων τῶν κλάδων τοῦ ἐθνικοῦ μας βίου πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν.

Ἄλλ' ἀκριβῶς, ἀπὸ οὐδὲν ὑπάρχει κόμμα ἐν ὀνόματι τῆς ιδέας αὐτῆς, φησίζω ὑπὲρ τῆς Κυβερνήσεως Γούναρη, ἀκολουθῶν τὴν ἰδίαν ἐξωτερικὴν κατεύθυνσιν, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησαν πᾶσι αἱ κυβερνήσεις, καὶ ἡ βενιζελική καὶ αἱ προηγούμεναι μετεκλογικαί, μετὰ παρῃλαχθὺς μόνον ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς διαχειρίσεως. Νομίζω ὅτι ἡ Κυβέρνησις, μέλλουσα μετ' ὀλίγον ν' ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν Ἑλλάδα ἐνώπιον τῶν Μ. Δυνάμεων, πρέπει νὰ τύχῃ τῆς ἠθικῆς ἐνισχύσεως ἀπάσης τῆς Συνελεύσεως.

Ὁ κ. Γ. Μπούσιος λέγει ὅτι, ὡς μέχρι τοῦδε παρέχετο τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν στρατιωτικὴν πολιτικήν, οὕτω θὰ παράσχῃ εἰς αὐτὴν τὴν αὐτὴν καὶ διὰ τὴν διεξκογὴν τῆς διπλωματικῆς πολιτικῆς. Ὁ μουσουλμανικὸς πληθυσμὸς, ὡς εἶναι βέβαιον, ποθεῖ τὴν εἰρήνην, καὶ διὰ τοῦτο οὕτως εὐχεταί, ὅπως ἀχθῇ ταχέως εἰς τέρμα ἡ ἐμπόλεμος κατὰστασις, ὅποτε θὰ ἐλλίπωσι καὶ τὰ μικροπαράπονα, τὰ ὁποῖα ἐξετέθησαν ὑπὸ τινος Μουσουλμάνου.

Ὁ κ. Δ. Παναγιώτου συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως ταχέως ἐπιληφθῇ τοῦ ἔργου της.

Ὁ Π. Λαγκλῆς, ἀνερχόμενος ἐπὶ τοῦ βήματος, κἀναίει τὴν ἐξῆς δήλωσιν: «Τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, δηλοῦν ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε στάσις τοῦ ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει ἐνοῖχα τὴν ἔννοιαν ἐνισχύσεως τοῦ στρατιωτικοῦ ἔργου τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὅτι, συμφώνως πρὸς τὴν υποβληθεῖσαν περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως πρότασιν τοῦ, δὲν δύναται νὰ διεξκογῇ πλήρως καὶ διαρωτιστικῇ συζήτησις, ἀπὸ ἀλλῶς τε ἐδήλωσε καὶ ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ παράσχῃ τὰ πρὸς τοῦτο ἀπαραίτητα στοιχεῖα, εὐρίσκειται ἐν τῇ ἀνάγκῃ νὰ μὴ μετάσχῃ τῆς συζητήσεως: συνεπῶς οὐδὲ τῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ ζητήματος: τῆς

ἐμπιστοσύνης, ἐκρύπτεται κατ' ἀνάγκην τὴν ἔννοιαν ἐφαρμόσεως, τῆς τε μέχρι τοῦδε καὶ τῆς ἐν τῷ μέλλοντι διαχειρίσεως τῶν ἐθνικῶν ζητημάτων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, εὐχεταί δ' αὐτῇ πλήρην ἐπιτυχίαν πρὸς ἐκκλιπόμενα τῶν ἐθνικῶν συμφορώντων».

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς δηλώσεως ταύτης, οἱ Φιλελευθέροι πληρεξέουσιν ἀποχωροῦσιν τῆς αὐθούτης.

**Ν. Καλογερόπουλος.** Νομίζω, ὅτι ἡ τελευταία εὐχή, τὴν ὁποίαν ὁ ἀξιότιμος π. ηρεξούσιος Ἰωαννίνων ἐξήνεγκε περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως μετ' ἐπιτυχῇ λύσειν, ἔρχεται εἰς ἀντίρρῃσιν πρὸς ἀλλήν εὐχὴν, τὴν ὁποίαν δια θετικῆς φήρας ἔδωκεν ἄλλοτε ὁ ἀξιότιμος στρατηγός, ὅπως θριαμβεύσῃσι τὰ ἐθνικὰ δικαία. Νομίζω ὅτι, καὶ ἐν τῇ παρούσῃ στιγμῇ συζητήσεως, διεξκογόμεναι, κατ' ὃν τρόπον ἀπὸς διεξήχθησαν ὑπὸ τινων τῶν κ. κ. Συνεδειφῶν, οὐδ' ὅμως συνέχον εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἐθνικῶν δικαίων, ἡ δὴλώσις δὲ ὅτι ὁλόκληρον τμήμα τῆς Βουλῆς θὰ ἀπόσχῃ τῆς ψηφοφορίας, θὰ ἐπιρρώτῃ τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἐν τῷ ἐθνικῷ ζητηματικῷ δὲν ἀποτελοῦσιν ἐν καὶ μόνον σώμα καὶ μίαν ψυχὴν. Αὐτοῦ καὶ διότι ἤκουσα τὴν τοιαύτην δήλωσιν. Ἐγὼ ὁρῶμαι νὰ δηλώσω, ὅτι ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιφυλάξεως, μετὰ τῶν φίλων, οἱ ὁποῖοι συμπράττουσι μετ' ἐμοῦ, θὰ δώσω ψῆφον ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, μετὰ τὴν καρδίαν πλήρην εὐχῶν ὅπως τὰ ἐλληνικὰ δικαία θριαμβεύσιν.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Ἐξέθηκα, κύριοι Συνεδειφῶν, κατὰ τὴν ἑκτίμωσιν τῆς συνεδριάσεως τοῦς λόγους, ὧν ἐνεκα ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἠναγκασμένη νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν νὰ μείνῃ, ἐν ἔχῃ ἡ οὐ πρὸς αὐτὴν ἐμπιστοσύνην. Ἐξέθηκα καὶ τὴν σκοπὸν πρὸς ὃν ἀποβλέπει τὸ τοιοῦτον ἐρώτημα, τὸ πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν ἀπευθυνόμενον. Οἱ σκοποὶ εἶναι, ἵνα ἡ Κυβέρνησις ἡ ἑλληνικὴ ἐμφανιζομένη ἐκεῖ στῇ μετ' ἐλαχίστης ἡμέρας θὰ ἐμφανισθῇ, ἔχῃ ἐν ὅλῳ τὸ κύρος, κύρος τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ἀπορρέσῃ παρὰ ἐκ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς πλήρους καὶ ἀκαρτίως τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀπορρέσῃ τὸ κύρος, τοῦτο ἐκ τῆς δηλώσεως, ὅτι, ἐπειδὴ διὰ λόγους ὁικτικῆς διασκευῆς τῶν πραγμάτων δὲν εἶναι δυνατόν ἡ ἀντικατάστασις τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τοῦτο δίδεται εἰς αὐτὴν ψῆφος ἐμπιστοσύνης, ἵνα μὴ πέσῃ. Ἡ Κυβέρνησις, διὰ νὰ δύναται νὰ ἐπι-

λῆ ἐξ ὀνόματος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, — τούτο δὲ ἐστὶ κύ-  
ρος Κυβερνήσεως κοινοβουλευτικῆς καὶ οὐκ ἀσκήσασα ἄλλης-  
ἔχει ἀνάγκη, ἵνα οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ,  
κατὰ τὴν πλειονοψηφίαν αὐτῶν, δηλώσωσι πρὸς αὐτὴν ὅτι  
ἐκπροσωπεῖ τὰς γνώμας, τὰς ἰδέας, τὰ φρονήματα, τὰς τά-  
σεις αὐτῶν, ὅτι αἰσθάνονται ὅτι ἐν τῷ ἔργῳ αὐτῆς καὶ  
διὰ τοῦ ἔργου αὐτῆς ἐξυπηρετοῦνται ἐκεῖνοι οἱ σκοποί, ἐκεῖ-  
νοι αἱ πολιτικαὶ κατευθύνσεις, τὰς ὁποίας τὰ ἔθνη καὶ συμ-  
φέροντα χαρᾶντο εἰς τὰς πολιτικὰς ἐνεργείας τῆς Κυ-  
βερνήσεως. Ἄν τοῦτο δὲν ἔχη ἡ Κυβέρνησις, ἐμφανίζεται  
τυπικῶς ἰσχυμένῃ εἰς τοὺς πόδας τῆς. ἀλλὰ δὲν ἐμφανίζε-  
ται μὲ τὸ κύρος, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπαραίτητον γὰρ ἔχει, ἵνα  
περὶ τῶν ἐθνικῶν δικαίων διαπραγματευθῇ. Διότι, κύριοι,  
διαπραγματεύεσθαι, σημαίνει ἀντιπροσωπεύειν, ἀντιπρο-  
σωπεύειν δὲ, σημαίνει ἔχειν τὴν ἐμπιστοσύνην ἐκείνων, τοὺς  
ὁποίους λέγει ὅτι ἀντιπροσωπεύει, σημαίνει διατιθέναι τὴν  
δύναμιν τῶν ἀντιπροσωπευομένων, διατιθέναι τὴν ἐκνό-  
τητα ἐκείνων, διατιθέναι τὰ μέσα ἐκείνων. Ἀλλὰ δὲν ἀντι-  
προσωπεύει οὐδὲ εἶναι δυνατόν γὰρ λέγει ὅτι ἀντιπροσωπεύει  
ἕνα λαὸν ἡ Κυβέρνησις, ὅταν δὲν ἔχη τὴν ἀνερχομένη ἐμπι-  
στοσύνην τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῆς.

Κύριοι ἡ ἐθνικὴ στιγμή εἶναι ὑψίστη. Δύνασθε γὰρ μᾶς  
ἀντικαταστήσετε. Ἐάν νομίζετε ἡμᾶς οὐχὶ ἐπαρκεῖς ἐτέ-  
ρους δ' ἡμῶν ἐπαρκεστετέρους, δότε τὴν ψῆφον ὑμῶν  
μετὰ πλήρους εὐσυνειδησίας καὶ πλήρους ἐλευθερίας πρὸς  
ἐκείνους· ἀλλὰ γὰρ κρατῆτε ἡμᾶς ἐν τῇ Κυβερνήτει, καὶ κρα-  
τοῦντες ἡμᾶς ἐν τῇ Κυβερνήσει γὰρ διατυποῖτε τὴν ψῆφον  
ὑμῶν, ὅτοι τοῦτο πράττετε, κατὰ τρόπον, ὥστε γὰρ ἐμφανί-  
ζεται ὡς ἐξασθένεισι ἡμῶν, εἶναι τι τὸ ὁποῖον εἴθε ἐλεύ-  
θεροι γὰρ πράττετε. Ἀλλ' ὅταν πράττετε αὐτό, πρέπει γὰρ  
γνωρίζετε ὅτι δὲν συντελεῖτε εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ  
ἔργου, τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις πρόκειται, ἐμφανίζομένη ἀ-  
πέναντι ἐκείνων, ἀπέναντι τῶν ὁποίων γὰρ ἐμφανισθῇ, γὰρ ἐπι-  
τελέσει. Διὰ τοῦτο ὁρεῖλω γὰρ δηλώσω πρὸς τὴν Συνέλευσιν,  
ὅτι, ὅσοι τυχόν θέλουσι γὰρ δώσωσι τὴν ψῆφον αὐτῶν μετ'  
ἐπιφυλάξεως, ἔχουσι καθήκον γὰρ δηλώσωσιν ἕκαστος ἰτο-  
μικῶς, ὅτι δίδουσι τὴν ψῆφον αὐτῶν μετ' ἐπιφυλάξεως, διὰ  
γὰρ γίνῃ δυνατόν εἰς τὴν Κυβέρνησιν γὰρ γνωρίζῃ πῶς εἶ-  
ναι αἱ ψῆφοι, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦσιν ἐνίσχυσιν δι' αὐτήν,  
καὶ πῶς εἶναι ἐκεῖνοι, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦσιν ἀπλῶς τυ-  
πικὰ στηρίγματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων βεβῶτως δὲν θὰ θελήσῃ

ἡ Κυβέρνησις γὰρ στηριχθῇ. (χειροκροτήματα παρατεταμένα).

**Γ. Ἀναστασόπουλος.** Ὑπεράνω ὅλων, κύριοι Πληρε-  
ξούσιοι, ὑπεράνω πάσης ἐσωτερικῆς διφωνίας, ὑπεράνω πά-  
σης πολιτικῆς ἀντιγωνίας, ὑπεράνω παντὸς καμματικοῦ  
ὑπολογισμοῦ, ὑπάρχει ἡ Πατρίς. Καὶ ἡ Συνέλευσις, περιβάλλ-  
λουσα τὴν ἐσπέραν ταύτην δι' ὁμοφώνου ἐμπιστοσύνης τὴν  
Κυβέρνησιν, ὑπηρετεῖ τὴν Πατρίδα. Ἐπὶ τούτῳ, ὁμᾶς πληρε-  
ξουσίων, σύμφωνον μὲ τὸ ἄρθρον 60 τοῦ Κανονισμοῦ, ὑπο-  
βάλλομεν τὴν ἐξῆς πρότασιν (ἀναγινώσκει).

«Ἡ Γ' ἐν Ἀθήναις Συντακτικῇ Συνέλευσις τῶν Ἑλ-  
λήνων, μετὰ τὰ λεχθέντα, περιβάλλει διὰ τῆς ἐμπιστοσύ-  
νης τῆς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἀθῆναι τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1921.

Γ. Ἀναστασόπουλος, Δ. Σπηλιωτόπουλος, Ν. Κλά-  
τσακος, Ἀναστ. Γιοκάς, Ἀθ. Αἰλιανός, Κίμ. Στάκος,  
Γ. Ἀντωναρόπουλος, Α. Ἀνδρεάδης, Γ. Δικαζίκας, Π.  
Μπούτος, Γ. Κρεστανίτης, Γ. Ραδινός, Ζ. Σαβαρίδας, Γ.  
Σπηλιόπουλος, Σπ. Τσιγκόπουλος.

**Πρόεδρος.** Ἡ συζήτησις ἐπεκτείνεται. Οἱ παραδεχόμενοι  
τὴν ὑποβληθεῖσαν πρότασιν, λέγουσιν Ν αἶ. Οἱ μὴ παρα-  
δεχόμενοι λέγουσιν Ὁ χ ι.

Καλοῦνται μετὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου καὶ προ-  
σέρχονται ὡς ψηφολέται οἱ κ. κ. **Δ. Χατζίσκος** καὶ **Γ.  
Ραδινός** καὶ ἀρχεταὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτῶν ἡ ψηφο-  
φορία δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Περαιτωθείσης τῆς ψηφοφορίας καὶ γενομένης τῆς διαλογῆς,  
ἀνηγγέθη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τὸ ἀποτέλεσμα, ὡς ἐξῆς·

**Πρόεδρος.** Παρόντες πληρεξούσιοι 240.

Ἐρρήθησαν ψῆφον οἱ 13 κ.κ. Ὑπουργοί.

Ἐκ τῶν ψηφορορησάντων ἐψήφισαν ὑπὲρ τῆς προτάσεως  
227, ἐξ ὧν 26 μετ' ἐπιφυλάξεως κατὰ τὸ κάτωθι παρα-  
τιθέμενον πρωτόκολλον, ἔχον οὕτως·

|                             |                                                   |
|-----------------------------|---------------------------------------------------|
| Χατζῆ Ἀχμέτ Ζαδὲ            | Στέφανος Κωστόγλου.....                           |
| [Χ' Ἰμβραήμ βέη . . . Ν.    | Γεώργιος Τσαγρῆς.....                             |
| Χασάν Ἐμὶν Ἰμβραήμ . . . Ν. | Παναγ. Ζηρόλας . . . . .                          |
| Μεχμέτ Ρασήτ Ἰμβραήμ Ν.     | Περικλῆς Γ. Κουρτίδης . . .                       |
| Σολομών Δαβὶδ Μιτράνης . Ν. | Χαρ. Θεοδωρίδης . . . . .                         |
| Φερὴτ Ὁμὲρ Ἐφένδης . . . Ν. | Ἀνδρ. Στράτος. μετ' ἐπι-<br>φυλάξεως . . . . . Ν. |
| Ἀλέξ. Ἀντωνιάδης . . . . .  |                                                   |

Γεώργ. Ἀλεξανδρόπουλος ἀρν. Σπυρ. Μπενούκας . . . . Ν.  
 Δημ. Σπ. Τζωρτζόπουλος μετ' Εὐάγ. Π. Γκουρφαλιάς . . . Ν.  
 ἐπιφυλάξεως . . . . Ν. Ἀλέξ. Κ. Καραπάνος . . . .  
 Κωνστ. Τρικούπης . . . . Ν. Λουκούργος Τσουκκλῆς μετ'  
 Δημήτριος Γ. Τσιτσάρας . Ν. ἐπιφυλάξεως . . . . Ν.  
 Μενέλαος Ἰω. Σουλτάνης . Ν. Γ. Μερκούρης . . . .  
 Δημ. Ἰωάν. Κητσάνος μετ' Ἰωάννης Δ. Ράλλης ἀρνεῖται  
 ἐπιφυλάξεως . . . . Ν. Γ. Ἀναστασόπουλος . . . Ν.  
 Περ. Ν. Σισμάνης μετ' ἐπι- Ἀντώνιος Μάτετις . . . Ν.  
 φυλάξεως . . . . Ν. Α. Μπουρνόζος . . . . Ν.  
 Ξενοφών Γ. Μουρυμάτης . Ν. Περ. Ἀργυρόπουλος . . .  
 Ἰω. Κ. Χριστοδουλίδης μετ' Νικόλαος Λεβίδης . . . Ν.  
 ἐπιφυλάξεως . . . . Ν. Ἰωάννης Βατίσττας . . .  
 Γ. Ν. Κηλιαντζόπουλος μετ' Χρ. Ἡρ. Μητσόπουλος . . Ν.  
 ἐπιφυλάξεως . . . . Ν. Γεώργιος Μήντακας μετ'  
 Παναγ. Ἰωάν. Στάκος μετ' ἐπιφυλάξεως . . . . Ν.  
 ἐπιφυλάξεως . . . . Ν. Κίμων Δ. Στάκος . . . . Ν.  
 Γεώργ. Καραπέτοπουλος μετ' Ἰωάννης Λιγινός . . . Ν.  
 ἐπιφυλάξεως . . . . Ν. Ἰωάννης Κίνις . . . . Ν.  
 Τάκης Φαρμακόπουλος . . Ν. Κ. Ἡλ. Δροσόπουλος μετ'  
 Εὐστ. Παπακωνσταντίνου . Ν. ἐπιφυλάξεως . . . . Ν.  
 Παναγ. Τσαλδάρης ἀρνεῖται Δημ. Σπηλιωτόπουλος . . Ν.  
 Σταμάτ. Μερκούρης . . . . Ἀναστ. Δ. Γκιόκας . . . Ν.  
 Σπυρίδων Δεληγιάννης . . Π. Γκορίτσας . . . . Ν.  
 Ἀπόστολος Ζούζουλης . . Ν. Δ. Κρεμέζης . . . .  
 Κωνστ. Πολυγένης . . . . Ν. Ἄνδρ. Μισούλης . . . .  
 Σπυρίδων Στάης . . . ἀρνεῖται Δημ. Παναγιώτου . . . μετ'  
 Σωτήρ. Σωτηριάδης . . . Ν. ἐπιφυλάξεως . . . . Ν.  
 Ἰωάννης Κηλιούτσας . . . . Δημήτριος Γούνκρης ἀρνεῖται  
 Νικόλ. Τριανταφυλλάκος . Ν. Α. Ρούφος Κανακάρης . . Ν.  
 Στέρ. Σακελλαριδῆς . . . Ν. Κ. Γεροκωστόπουλος . . Ν.  
 Σπ. Τσιγκόπουλος . . . . Ν. Ἄνδρ. Στεφανόπουλος . . Ν.  
 Νικόλαος Βάροβγλης . . . Ν. Ι. Ν. Σισίνης . . . . Ν.  
 Θεόδ. Τουρκοβατίλης . . . . Ἄνδρ. Παναγιωτόπουλος . Ν.  
 Παναγ. Σπυράκης . . . . Ν. Γ. Α. Κρεστενίτης . . . Ν.  
 Ἐπαμ. Δεληγιάννης . . . Ν. Ἀγγ. Πετραλιάς . . . Ν.  
 Χαράλ. Βοζίκης . . . ἀρνεῖται Ι. Θ. Γιαννιόπουλος . . Ν.  
 Ἀριστομένης Χηνιάδης . . Ν. Δ. Σ. Στεφανόπουλος . . Ν.  
 Βασίλειος Σεραφείμ . . . Ν. Θεόδωρ. Ν. Ζαίμης . . ἀρνεῖται  
 Νικόλαος Τσοῦχλος . . . Ν. Π. Παναγιωτόπουλος . . Ν.  
 Νικόλ. Γ. Καλλέλης . . . . Ἀγγ. Ἀγγελλόπουλος . . Ν.

Γ. Α. Παπαγιαννόπουλος . Ν. Μιχαήλ Μακράκης . . . .  
 Ἀριστοτέλης Φωτήλας . . Ν. Μιχαήλ Μανασάκης . . .  
 Κ. Δ. Σταματοπούλος μετ' Μιχαήλ Σακλαμπάνης . .  
 ἐπιφυλάξεως . . . . Ν. Ἀντώνιος Γαλανάκης . .  
 Ἄθην. Παπακλούδης . . . Ν. Νικόλ. Γερμανός . . . . Ν.  
 Κων. Γεωργαντόπουλος . Ν. Μάρκος Θεοδωρίδης . . Ν.  
 Κωνστ. Φανίτσιος . . . . Ν. Κίρκος Κότσανος . . . Ν.  
 Ρετζέπ. Λουτφῆ Χατζῆ Με- Ἀθ. Σουλιώτης Νικολαΐδης  
 (στὴν . . . . .) Χριστόδουλος Γρόλλιος . . Ν.  
 Γεώργ. Ζερβός . . . . Ν. Νικόλαος Κουλιάνδρος . . Ν.  
 Μεχμέτ Σααδῆς Ἰσμαήλ . Ν. Σπύρος Παππᾶς . . . . Ν.  
 Αὔγουστος Θεολογίτης . . Γεώργ. Χατζηγεωργίου . Ν.  
 Ραΐπ. Χατζῆ Κερίμ . . . . Τάσκος Γιαννούλης . . .  
 Μεχμέτ Μυσταφᾶ Μπαλα- Γρ. Σαραφιανός . . . . Ν.  
 (μπάν . . . . .) Κεμάλεδίν Βέης . . . . Ν.  
 Ἀστέριος Ζούρμπας . . . . Μιλτ. Ζαχειρόπουλος μετ' ἐπι-  
 Μιχαήλ Γουδας . . . . Ν. φυλάξεως . . . . Ν.  
 Ἀναστ. Ἀναγνώστου . . Ν. Ζήτης Σαββαρίκας . . . Ν.  
 Σερεφεντῆν Ἀχμέτ Ἀλυσάν . Ν. Στέφανος Δραγουμης . .  
 Κωνστ. Κουρτίδης . . . . Ἀλῆ Ριζᾶ Βέης . . . .  
 Ἀλέξ. Παπαθανάσης . . . Ἀμπτή Βέης Σὲς μπές . Ν.  
 Βασίλειος Χατζηηλιάς . . . Ὁμέο Δουερῆ Ἰζέτ Βέη . Ν.  
 Γεώργιος Μπρίκας . . . . Θεοδός. Χατζηδημητρίου . Ν.  
 Χαμὶτ Μεχμέτ Χαμὶτ Βεζιζαδῆ. Ἐμμανουήλ Κίρκος . . . Ν.  
 Ἀχμέτ Χισμέτ . . . . Σιακῆς Ἰσαῆν Ἀβραάμ . Ν.  
 Μεχμέτ Μυσταφᾶ Ἐνεζλῆ . Ν. Δημ. Τσαλίπουλος . . . Ν.  
 Μιχαήλ Στεφανίδης . . . Ν. Γ. Ἀλεξάνδρου . . . . Ν.  
 Θεμ. Κωνσταντῆς . . . . Ν. Δαυὶδ Ἀλχανάτης . . .  
 Νικόλ. Κηλογερόπουλος . Ν. Ἀγγελος Παπαζαχαρίου . Ν.  
 Ἰωάννης Ν. Βογιατζῆς . . Ν. Πέπο Ναχαμὰ Μαλάχ . .  
 Ἀναστ. Παλαιολόγος . . . Ν. Παναγ. Δαγλιῆς . . . .  
 Σίμος Μπαλάνος . . . . Ν. Π. Φλώρος . . . .  
 Παναγ. Λεβεντής . . . . Ν. Σπυρίδων Σίμος . . . .  
 Γ. Χατζηκωνσταντῆς . . Ν. Κωνστ. Μελάς . . . .  
 Εὐάγ. Γ. Καλαμίδης . . . Ν. Στέφανος Κατσαδήμας . .  
 Κ. Ἀργασάρης Λομβάρδος Ν. Δ. Κίγκος . . . .  
 Φίλιππος Καρρέρ . . . . Ν. Τιμ. Νότη Μπότσαρης . .  
 Νικόλ. Μουζάκης . . . . Ν. Γ. Γκάλλος . . . .  
 Γεώργιος Μαρῆς . . . . Ἀναστ. Α. Χρηστίδης . .  
 Δημ. Ἀναγνωστάκης . . . Πέτρος Δημ. Μπέμπης . .  
 Γεώργιος Κοκινάκης . . . . Εὐαγγ. Χατζῆς . . . .

Γεώργιος Βηλαρής . . . . . Νικόλαος Ἀπέργης . . . . Ν  
Κ. Φιλανδρός . . . . . Μιχαήλ Καμπάνης . . . . Ν  
Κ. Σπυρίδης . . . . . Δημ. Βοκοτόπουλος . . . . Ν  
Γεώργιος Ἐξηνητάρης . . . . Θεόδωρος Σκοῦρος . . . . Ν  
Ἀναστ. Μπακάμπασης . . . . Χριστόφορος Ἀσιμής . . . . Ν  
Θεμιστ. Χρυσοβέργης . . . . Ἀντών. Μεσσηνέζης . . . . Ν  
Ἀριστοτ. Τζαννέτος . . . . Πέτρος Κυρ. Μαυρομιχάλης  
Ν. Γ. Θεοτόκης . . . . ἀρνεῖται  
Τζώ (Ἰω.) Γ. Θεοτόκης . Ν. Παναγ. Κοσσονάκος μετ' ἐπι-  
Ξενοφ. Στρατηγός . . . Ν. φυλάξεως . . . . Ν.  
Σπυρ. Π. Βηλαρής . . . . Κων. Παπαμιχαλόπουλος . Ν  
Δημήτριος Κόλλας . . . . Ν. Νικόλ. Τσιριγώτης . . . . Ν  
Ἀναστ. Σκιαδαρέσης . . . Ν. Γεώργ. Μαυρομιχάλης . . . Ν  
Κωνστ. Ζερβός Ζυμάρης . Ν. Βασίδης Δεόπουλος . . . Ν  
Σ. Παϊπέτης . . . . . Ν. Ἰωάννης Καρελλῆς . . . μετ' ἐ-  
Μακρίνος Γεροῦλᾶνος . . . Ν. πιφυλάξεως . . . . Ν  
Ἀριστ. Παΐζης . . . . . Ν. Στυλ. Χρηστέας . . . . Ν  
Διονύσιος Βινισράτος . . . Ν. Δημ. Πετροκλάκος . . . . Ν  
Ἀντ. Μουφεράτος . . . . Ν. Ἀντ. Κροτάλης ἀρνεῖται . .  
Κ. Τυπάλδος Ἀλφονσάτος . Ἀγαμέμνων Σλήμαν μετ' ἐ-  
 . . . . . πιφυλάξεως . . . . Ν  
Μιλτ. Καβαλλιεράτος . . . Μιχαήλ Σιάπκας . . . . Ν  
Κωνστ. Ι. Τσιτεσελίης . . Ν Γεώργ. Μπαλτατζής ἀρνεῖται  
Γεώργιος Ἀθ. Μπούσιος . . Ν Κ. Οἰκονομίδης . . . . Ν  
Χρ. Π. Γουλόπουλος . . . Ν Θεόδωρος Λυμπρίτης μετ' ἐ-  
Γεώργ. Κ. Βαρθούλης . . . Ν πιφυλάξεως . . . . Ν  
Μπεντεῖ Γαγιᾶ Βέης . . . Ν Νικόλαος Φίλιος . . . . Ν  
Ἀλέξανδρος Ἰωαννίδης . . Ν Ρήγας Πάντος . . . . . Ν  
Ἀμπᾶς Σέιτ . . . . . Ν. Μ. Μαργαρίτης . . . . Ν  
Ἰωάννης Γ. Ἀντωνιάδης . Ν Γ. Γκινίλης . . . . .  
Ναδὴρ Ραμαντάν . . . . Ν Δ. Κοζάκης . . . . .  
Βασίλ. Ι. Βέζας . . . . . Ν Ἀλ. Κυρώσης . . . . . Ν  
Ἀριστείδης Ἀθ. Ζάχος . . Ν Δημ. Γίδας . . . . . Ν  
Ἐπαμ. Ἐμπεριόλης . . . Ν Ἰωσήφ Κούνδουρος . . . .  
Ἀντώνιος Βιτάλης . . . . Ν Μιχαήλ Κοθρής . . . .  
Βασ. Μαρεζίνης . . . . . Ν Μιχαήλ Καταπότης . . .  
Νικόλαος Καμπάνης . . . Ν Νικόλ. Παππαδάκης . . .  
Ἐμμαν. Λαδόπουλος μετ' ἐ- Χρ. Βασιλακάκης . . . .  
 . . . . . πιφυλάξεως . . . . Ν Ἀντ. Παππαλεωργίου . .  
Περικλῆς Ρεδιάδης . . . . Ὀρέστης Κυπρινός . . . .  
Πέτρο. Πρωτοπαππαδάκης ἀρ. Δημ. Σάλτας . . . . .

Γρ. Π. Βαυβούρης . . . . . Ἰωάννης Παπαδάτος . . .  
Δ. Α. Σάββας . . . . . Μιλτιάδης Α. Σταμούλης .  
Λέλιος Μαλιάκας . . . . . Φίλιππος Μανουηλίδης . .  
Μ. Σ. Βαλλῆς . . . . . Μουσταφῆς Ζαδὲ Νεῆδ βέη. Ν.  
Ἀντ. Μαργαρίτης . . . . . Ἐμμανουήλ Ι. Τσουδερός .  
Γ. Καλδῆς . . . . . Βασίλειος Ι. Σκουλάς . .  
Ἀλέξ. Μητρελίας . . . . . Μανούσος Γ. Βολουδάκης .  
Νικόλ. Παρίσης . . . . . Μιχ. Δ. Παπαμιχαλάκης .  
Κ. Λυκουρέζος μετ' ἐπιφυλ. Ν Γεώρ. Στ. Φραγκουδάκης .  
Περικλ. Μπούτος . . . . Ν. Ἀβδουραχλὴμ Ὀγλοῦ Χασάν  
 . . . . . Κουμουνδούρος . . . Ν. Βέης . . . . . Ν.  
Π. Σάκης . . . . . Χαρτζῆ Χαροῦζ Ἀλῆ Γκα-  
Ἀγ. Μισυρλής . . . . . λήπ . . . . . Ν.  
Γ. Δικιζῆς . . . . . Ν. Ἀρίφ. Χαροῦζ . . . . Ν.  
Γ. Σπηλιόπουλος . . . . Ν. Σαλῆ Μεχμέτ Ὀγλοῦ . . Ν.  
Κ. Κουμουνδούρος . . . . Ν. Γεώρ. Ματσόπουλος . . . Ν.  
Ν. Καλαντζάκος . . . . Ν. Γεώρ. Χεκούμγλου . . . Ν.  
Θ. Μοσχούλης . . . . . Ν. Ἐπαμ. Κ. Κώστας . . . Ν.  
Γ. Σχοινᾶς . . . . . Ν. Ἡρακλῆς Π. Θαλασσινός. Ν.  
Π. Ἀντωνιόπουλος . . . Ν. Ἐμμ. Κ. Χατζηδάκης . . Ν.  
Βασ. Τσάκος . . . . . Ν. Νικόλ. Κ. Βλιάμος . . . Ν.  
Ἀθ. Αἰλιανός . . . . . Ν. Σουκρί Ἐφένδης . . . . Ν.  
Σωτ. Κοτζιμάνης . . . . Ν. Ναζήμ Ἐφένδης . . . . Ν.  
Γ. Ρουσίδης . . . . . Ν. Χουρτίτ Μουσταφᾶ . . Ν.  
Εὐστ. Στουγιαννάκης . Ν. Ἰγσάν Βέης Φεζιλιζαδὲ .  
Χαρτζῆ Γιουσούρ Ἀλῆ Ριζᾶ Ν. Γεώργιος Κόκκινος . . . .  
Σαλῆ Σεφῆλ Χατζῆ . . . Ν. Ἀντ. Βερζιζόγλου . . . .  
Χατάν Βέης Μεχμέτ Ἀλῆ Ν. Κωνστ. Χατζηγιαννάκης .  
Ἰ. Κρυτατζόγλου . . . . Ν. Φιλῶρος Φλωρίδης . . . .  
Δημήτριος Δαγκλῆς . . . . Νιζ. Κωνσταντίπουλος . .  
Βασίλ. Μπάκος . . . . . Ἰωάννης Οἰκονομίδης . Ν.  
Παναγῆς Κοκκινάτος . . . Ἀντ. Χρηστομάνος μετ' ἐπι-  
Ρετζέπ - Κηριμλῆς - Σεκερτζῆ φυλάξεως . . . . Ν.  
(Ἐφένδης . . . . . Ν. Χρῆστος Καρατζῆς . . . Ν.  
Μεχμέτ Βέης Ζαδὲ Τηήπ. Ν. Πέτρος Ἰακώβου . . . . Ν.  
Κεβόρη Ὀχ Παπαζιάν . . . Ἀθανάσιος Ἀργυρός . . . Ν.  
Χουσεῖν Ζαδὲ Ἰμβραήμ . . Χρῆστος Ζλάτσος . . . .  
Δερβίς Χουσεῖν Ζαδὲ Ἀλῆ. Ν. Κωνσταντ. Μαρούλης . . Ν.  
Θεολ. Γ. Ἐξηνητάρης . . . Ἀχιλλεὺς Μκαμίδης . . .  
Σαράντης Ι. Σαραντίδης . . Παναγ. Ἀλεξίδης . . . . Ν.  
Πολύκλυτος Δ. Βεζερτζῆς . Νικόλ. Λεωνίδας . . . . Ν.

'Ιωάν. Λεωνίδα... μετ' ἐπι-  
 φυλάξεως . . . . . Ν.  
 Κωνστ. Τερτίπης . . . . . Ν.  
 Δημήτριος Μπούσδρας . . Ν.  
 Σπυρίδων 'Αλεξιάδης . . Ν.  
 Δημ. Κουκουλέτσος . . . Ν.  
 Γεώργ. Δασκαλόπουλος . . Ν.  
 Χρήστος Καρρής . . . . Ν.  
 'Ηλίας Μπασδέκης . . . . Ν.  
 Γεώργιος Κκνούτσας . . . . Ν.  
 Κωνστ. Στεργίουπουλος . Ν.  
 Γεώργιος Ραδινός . . . . Ν.  
 Χ. Χατζηπέτρος . μετ' ἐπι-  
 φυλάξεως . . . . . Ν.  
 'Αλέξ. Παπαποστόλου Ν.  
 'Αθανάσιος Μιαούλης . . . Ν.  
 Δημ. Θεοδωράκης . . . . . Ν.  
 'Ιωάννης Μάνος . . . . . Ν.  
 'Αθαν. Εὐταξίας . . . . . Ν.  
 Σταῦρος Ι. Γάτος . . . . Ν.  
 Νικόλαος Κρίτσας μετ' ἐπι-  
 φυλάξεως . . . . . Ν.  
 'Ιωάννης Χρ. Κούσουλας Ν.  
 Γεώργιος Δ. Χλωρός . . . Ν.  
 'Αλ. Α. Παπαθανασίου Ν.  
 'Ιωάν. 'Αν. Παπαλουκάς Ν.  
 Δημήτριος Χατζίσκος μετ'  
 ἐπιφυλάξεως . . . . . Ν.

Χαρίλαος Π. Ζαρίμπας . . Ν.  
 'Ερμόλαος Β. Βελλόπουλος Ν.  
 'Ηλίας Γ. 'Ανδρέτσος . . Ν.  
 Φίλιππος Δραγούμης . . Ν.  
 Σῆμος Λιούμπης . . . . Ν.  
 'Ιωάννης Χρηστάκης . . Ν.  
 Μενέλαος Μπατρίνος . . Ν.  
 'Ιωάννης Χατζής . . . . Ν.  
 Παντ. Παπαθανασίου . . Ν.  
 'Ασμη Βέης . . . . . Ν.  
 Εὐάγγελος Φιλιππίδης . . Ν.  
 Μιχαήλ Τυπάδης . . . . Ν.  
 Σοφ. Βενιζέλος . . . . . Ν.  
 Νικόλ. Σεργεντάνης . . . Ν.  
 Γεώργ. Μερκαντωνάκης . . Ν.  
 Γεώργ. Πανηγυράκης . . . Ν.  
 Εὐστρ. Γεωργιάδης . . . . Ν.  
 'Εμμανουήλ Θεοδωρίδης . . Ν.  
 Γεώργ. Μυλωνογιάννης . . Ν.  
 Γεώργ. Χ' Φοργκούλης 'Αν-  
 δρεάδης . . . . . Ν.  
 Μάρκος Βολίκας . . . . . Ν.  
 Χριστόφ. Ροδοκωνάκης . . Ν.  
 'Ηλ. 'Ασπιώτης . . . . . Ν.  
 Α. 'Ανδρεάδης . . . . . Ν.  
 Γεώργιος Πώπ . . . . . Ν.  
 'Ανδρέας 'Αράκης μετ' ἐπι-  
 φυλάξεως . . . . . Ν.

**Πρόεδρος.** Οἱ Ὑπουργοὶ κ. κ. **Δ. Γούναρης** ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ **Π. Πρωτοπαππαδάκης** ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ὑποβάλλουσι τὰ ἐξῆς νομοσχέδια·

Περὶ ἀποδοχῶν τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων·

Περὶ προσθήκης ἐδαφίου εἰς τὸ ἄρθρον 49 τοῦ Β. Διτάγματος τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1919 «περὶ Κώδικος τῆς περὶ πολιτικῶν συντάξεων νομοθεσίας».

«Περὶ συντάξεως τῶν ἀποχωρούντων δικαστικῶν ὑπαλλήλων».

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης κ. **Δ. Γούναρης** ὑποβάλλει τὰ ἐξῆς νομοσχέδια·

«Περὶ καθιέρωσης τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀντιπροέδρου τῶν Ἐφετῶν καὶ ἀντιπροέδρου τῶν Πρωτοδικῶν».

«Περὶ συμπληρώσεως, τῶν περὶ προτόντων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων διχτάξεων».

«Περὶ συμπληρώσεως, τῶν περὶ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου διχτάξεων».

Περὶ ἀναθεωρήσεως, τῶν εἰς τοὺς Δικαστικούς ὑπαλλήλους ἐπιθεβλημένων πειθαρχικῶν ποινῶν

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ΒΧΗ (τοῦ 1899) νόμου, περὶ ἐξώσεως τῶν διατροπύωντων μισθωτῶν.

Περὶ τροποποιήσεως τῶν ἀρθρῶν 490 καὶ 530 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Περὶ πρκατάσεως τῆς προθεσμίας τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ νόμου 2668.

Ὁ κ. **Κ. Τερτίπης** (ὕπουργός ἐπὶ τῆς Γεωργίας) ὑποβάλλει σχέδιον νόμου «περὶ ἀγροτικοῦ νόμου» παρκατεμπίμενον εἰς τὴν ἐπὶ τῆς Γεωργίας ἐπιτροπὴν, ἐνισχυομένην, ἀποράτει τῆς Συνελεύσεως, ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου, διὰ τῶν πρὸς ἐξουσίαν κ. κ. **Δ. Μπούσδρα**, **Ν. Κουκουλέτσου**, **Μ. Σιάπκα**, **Γ. Ραδινού**, **Ν. Καλαντζάκου**, **'Ηλ. Μπασδέκη**, **Ι. Κίνια**, **Γ. 'Αναστασοπούλου**, **Ρήγα Πάντου**, **Ι. Κούσουλα**, **Α. Παππαποστόλου**, **Ε. Γαρουφαλιᾶ**, **Γ. Δασκαλοπούλου**, **Σ. Παϊπέτη**, **Ν. Γεωμανοῦ**, **Δ. Τσιακοπούλου**, **Π. Γκορίτσα**, **Σίμου Μπαλάνου**, **Ν. Φίλιου**, **Δ. Τσιτσάρα**, **Δ. Χατζίσκου**, **Σπ. 'Αλεξιάδη**, καὶ **'Αμπτή Βέη Σές-μπές**.

**Δ. Γούναρης** (Πρωθυπουργός). Παρκαχλῶ τὴν Συνέλευσιν νὰ συναινέσῃ, ὅπως διακοπῶσιν αἱ ἐργασίαι αὐτῆς μέχρι τῆς ἐπανόδου ἐμοῦ καὶ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ἐκ τοῦ ἀνὰ τὰς συμμαχικὰς πρωτευούσας ταξιδίου μας.

**Πολλοὶ πληρεξούσιοι.** Μάλιστα, μάλιστα.

**Πρόεδρος.** Παρκαχλῶ νὰ ἐπικυρωθῶσι τὰ πρακτικά. Δέχεται ἡ Συνέλευσις ὅπως ἐπικυρωθῶσι ταῦτα ὑπ' εὐθύνην τοῦ Προεδρείου;

Ἐγκρίτει τῆς Συνελεύσεως, γίνεται δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ κ. Προέδρου, καὶ τὰ πρακτικά ἐπικυροῦνται.

Λύεται μετὰ τοῦτο ἡ συνεδρίασις ὥρα 11 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος  
**Κ. 'Αργ. Λομβάρδος**

Οἱ Γραμματεῖς  
**Π. Μπούτσος**  
**Α. Παππαποστόλου**



## ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν δευτέραν (2) Ὀκτωβρίου 1921, ἡμέραν Σάββατον, τῇ προσκλήσει τοῦ Προέδρου τῆς Συνελεύσεως κυρίου Κωνστ. Ἀργασάρη Λομβάρδου, προσελθόντες οἱ πληρεξούσιοι Ἰωαννίνων **Σπυρίδων Σίμος** καὶ Ρεθύμνης **Ἐμμανουὴλ Ἰω. Τσουδερός**, ἔδωκαν ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν νομιζόμενον συντακτικὸν ὅρκον, ἔχοντα οὕτως·

«Ὁρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας, ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριᾶδος, ὅτι πιστός εἰς τὸν συνταγματικὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντῖνον, θὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ τοῦ Πληρεξουσίου καθήκοντα· ὅτι οὐδὲ θὰ προτείνω οὐδὲ θὰ ψηφίσω τι, ἀντιβῆναι εἰς τὰς πεποιθήσεις μου, καὶ ὅτι θὰ συντελέσω εἰς τὴν διαρρύθμισιν τοῦ πολιτεύματος, ὅπως ἐξασφαλισθῶσι τὰ δικαιώματα καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ λαοῦ».

|                         |                               |
|-------------------------|-------------------------------|
| Ὁ Ἱερεὺς                | Ὁ Πρόεδρος                    |
| <b>Α. Παπαοικονόμος</b> | <b>Κ. Ἀργασάρης Λομβάρδος</b> |
| Οἱ Ὁρκισθέντες          | Οἱ Γραμματεῖς                 |
| <b>Σ. Σίμος</b>         | <b>Περ. Μποῦτος</b>           |
| <b>Ἐμ. Ι. Τσουδερός</b> | <b>Ἀλ. Παπαποστόλου</b>       |

## ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΣ

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 2 Ὀκτωβρίου 1921 ἡμέραν Σάββατον, τῇ προσκλήσει τοῦ Προέδρου τῆς Συνελεύσεως κ. Κ. Ἀργασάρη Λομβάρδου, προσελθὼν ὁ πληρεξούσιος Ροδῆπης **Ἀβδουραχὴμ Ὀγλοῦ-Χασὰν** ἔδωκεν ἐπὶ τοῦ Κορκονίου τὸν συντακτικὸν ὅρκον ἔχοντα οὕτως·

«Ὁρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ καὶ τοῦ μόνου Αὐτοῦ Προφήτου ὅστις εἶναι ὁ Μωάμεθ, ὅτι πιστός εἰς τὸν Συνταγματικὸν Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων Κωνσταντῖνον, θὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ τοῦ Πληρεξουσίου καθήκοντα· ὅτι οὐδὲ θὰ προτείνω, οὐδὲ θὰ ψηφίσω τι ἀντιβῆναι εἰς τὰς πεποιθήσεις μου, καὶ ὅτι θὰ συντελέσω εἰς τὴν διαρρύθμισιν τοῦ πολιτεύματος, ὅπως ἐξασφαλισθῶσι τὰ δικαιώματα καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ λαοῦ.

|                            |                               |
|----------------------------|-------------------------------|
| Ὁ Πρόεδρος                 | Ὁ Ὁρκισθεὶς                   |
| <b>Κ. Ἀργασ. Λομβάρδος</b> | <b>Ἀβδουραχὴμ Ὀγλοῦ-Χασὰν</b> |
|                            | Οἱ Γραμματεῖς                 |
|                            | <b>Περ. Μποῦτος</b>           |
|                            | <b>Ἀλέξ. Παπαποστόλου</b>     |

